19644

PUBLIC LIBRARY
Reg. No. 101
16/1/2017
VELOOR. KOTTAYAM-686 003

C. K. Kumaran

Vilakkollor

Velloor

BOSE PUBLIC LIBRARY
Reg. No. 101
VELOOR, KOTTAYAM-686 003

KUMARAN. K.
KILIKOLLOOR,
QUILON

പ്രശ്നമാർഗ്ഗം

നിധായഹൃദിവാഗ്ദേവ്യാം വിധായഗുരുവന്ദനം। ക്രിയതെപ്ര
ശ്നമാർഗ്ഗസ്യ വ്യാഖ്യാരത്നശിഖാഭിധാ। അനയാരത്നശിഖയാ
വിശദെപ്രശ്നവർത്മനി। ബാലാഅപിചരെയുശ്ചൽസ്ഥാനെയ
തൊയമാശ്രിതഃ। അഥവാദുർഗ്ഗാഖ്യെസ്മിൻപ്രശ്നമാർഗ്ഗമഖിലാദ
രൈഃ। സെയംസുഖാവഗാഹായ ഭൂയഃ കസ്യനയാഭവൽ॥

പ്രശ്നമാർഗ്ഗേ
പ്രഥമാദ്ധ്യായ പ്രാരംഭഃ.

മൂ-ക മദ്ധ്യാടവ്യധിപംദൃശ്യസിന്ധുകന്യാധവംധിയാ। ധ്യാ
യാമിസാധുഹൃംബുദ്ധ്യൈദ്ധ്യുവൈദ്ധ്യൈചസിദ്ധയെ।

അനുവയാർത്ഥം—ഞാൻ മദ്ധ്യാടവ്യധിപനായി ദൃശ്യസിന്ധു
കന്യാധവനെ ബുദ്ധിയുടെ ശുദ്ധിക്കായിക്കൊണ്ടും സിദ്ധിക്കാ
ക്കൊണ്ടും ധീകൊണ്ടു സാധുവാകുംവണ്ണം ധ്യാനിക്കുന്നു.

സാരം— ഞാൻ മദ്ധ്യാടവീക്ഷേത്രനാഥനായിരിക്കുന്ന വി
ഷ്ണുഭഗവാനെ നിർദ്ദോഷമായിരിക്കുന്ന അറിവിനായിക്കൊണ്ടും
അപ്രകാരമുള്ള അറിവിന്റെ വർദ്ധനത്തിന്നായിക്കൊണ്ടും ഈ
പ്രൊയം നിർമ്മിപ്പാനായിക്കൊണ്ടു ആരംഭിക്കപ്പെട്ടതായ ഈ ഗ്ര
ന്ഥത്തിന്റെ സമാപ്തിക്കായിക്കൊണ്ടും മനസ്സുകൊണ്ടു നല്ല
വണ്ണം സ്മരിക്കുന്നു.

ഗു - ഗുരുഭ്യശ്ചഗുഹെഭ്യശ്ചമയാഭക്ത്യായമഞ്ജലീഃ। പ്രസന്ന
മനസംയുമീസത്യാം കുവന്തുഭാരതീം॥

അനുവയാർത്ഥം—— ഗുരുക്കൾക്കായിക്കൊണ്ടും ഗുഹങ്ങൾക്കാ
യിക്കൊണ്ടും എന്നാൽ ഈ അഞ്ജലിഭക്തിയായിരുന്നു ഇവർപ്രസ
ന്നമനസ്സുകളായിട്ടു ഭാരതിയെ സത്യമാക്കിചെയ്യണമെ-

സാരം—— ഗുരുനാഥന്മാക്കായിക്കൊണ്ടും സൂക്ഷ്മാദിനവഗ്രഹ
ങ്ങൾക്കായിക്കൊണ്ടും ഞാൻതൊഴുന്നതു ഇവർസന്തൊഷിച്ചു

തായ മനസ്സോട് കൂടിയവരായിട്ട എന്റെവാക്കിനെ അർത്ഥത്തെ അനുസരിച്ചതാക്കിചെയ്യണമെ-

നു- നമശ്രീമംഗലശ്രേണിനിവാസായ മഹാത്മനെ സർവ്വം ജാനന്തിദൈവജ്ഞായയത്തത്ശ്രുതചക്ഷുഷ്ടഃ!!

അന്വയാർത്ഥം —— യത്തത്ശ്രുത ചക്ഷുസ്സുകളായിരിക്കുന്ന ദൈവജ്ഞന്മാർ സർവ്വത്തെയും അറിയുന്നു- ശ്രീമംഗലശ്രേണി നിവാസനായിരിക്കുന്ന ആ മഹാത്മാവിനായിക്കൊണ്ട് നമസ്കാരം-

സാരം —— യാവനൊരുത്തങ്കൽ നിന്നുലഭിക്കപ്പെട്ട ജ്യോതിഷ ക്ഷശാസ്ത്രത്തോടുകൂടിയവരായജ്യോതിഷക്കാർസകലത്തെയും അറിയുന്നുവൊ അദ്ദേഹമായ മംഗലശ്രേണി എന്ന ഗ്രഹത്തിങ്കൽ വസിക്കുന്ന മഹാത്മാവിനായിക്കൊണ്ട് നമസ്കാരം-

ര- ചെല്ലൂരീശചരണനമ്യശൈലജാവല്ലഭംമയാ ശിഷ്യായദൈശികാമാപ്തും പ്രശ്നവർത്മോപദിശ്യതെ!!

അന്വയാർത്ഥം —— ശൈലജാവല്ലഭനായിരിക്കുന്ന ചെല്ലൂരീശചരനെ ആനമിച്ചിട്ട എന്നാൽ ശിഷ്യനായിക്കൊണ്ട് ദൈശികങ്കൽനിന്ന ആപ്തമായിരിക്കുന്ന പ്രശ്നവർത്മം ഉപദൈശിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം —— പാവതീഭർത്താവായിരിക്കുന്ന ചെല്ലൂർ ക്ഷേത്രനാഥനെ നമസ്കരിച്ചിട്ട ഞാൻ ഗുരുവിങ്കൽനിന്ന ലഭിക്കപ്പെട്ടപ്രശ്നമാർഗ്ഗത്തെ ശിഷ്യനായിക്കൊണ്ട് ഉപദൈശിക്കുന്നു-

(വാ) തത്ര പ്രഥമം ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രസ്വരൂപം കിഞ്ചിദുച്യതെ!

അന്വയാർത്ഥം —— അവിടെ മുമ്പിൽ ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്ര സ്വരൂപം അല്പമാകും വണ്ണം വചിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം —— സ്പഷ്ടം-

ഇ- സ്കന്ധത്രയാത്മകം ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രമെതൽ ഷഡംഗവൽ! ഗണിതംസംഹിതാഹൊരാ ചേതിസ്കന്ധത്രയംമതം!!

അന്വയാർത്ഥം —— രം ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രം സ്കന്ധത്രയാത്മകമായിട്ടും ഷഡംഗവത്തായിട്ടു, ഭവിക്കുന്നു-ഗണിതവും സംഹിതയും ഹൊരയും ഇങ്ങിനെസ്കന്ധത്രയം മതമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം —— രം ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രം മൂന്നസ്കന്ധങ്ങളാകുന്നസ്വരൂപത്തൊട കൂടിയതായിട്ടും ആറ അംഗങ്ങളൊടുകൂടിയതായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു ഗണിതം, സംഹിതാ, ഹൊരാ ഇങ്ങിനെമൂന്നസ്കന്ധങ്ങൾ ഉണ്ട. അതുകൾ മൂന്നും കൂടിയാൽ ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രത്തിന്റെ

സചിത്രപമായ് ഭവിക്കും. ജാതകഹൊരാദികളായതാറ അംഗങ്ങൾ. ജ്യൊതിശ്ശാസ്ത്രത്തിന്നു ഭവിക്കുന്നു. അതുകളെത്തന്നെ അനന്തര ശ്ലൊകം കൊണ്ടു പറയുന്നു-

൩-ജാതകഹൊരാ നിമിത്തപ്രശ്നമുഹൂർത്താഖ്യാ ഗണിതെനമാനി।
അഭിധധതീഹ ക്ഷുഡംഗാന്യാര്യാവ്യാജ്യൊതിഷ്മെമഹാശാസ്ത്രെ।।

അന്വയാർത്ഥം:— ഈരം ജ്യൊതിഷ്മമാകുന്ന മഹാശാസ്ത്രത്തിങ്കൽ ആചാര്യന്മാർ ജാതകഹൊരാനിമിത്തപ്രശ്ന മുഹൂർത്താഖ്യഗണിത നാമങ്ങളായിരിക്കുന്ന ആറ അംഗങ്ങളെ അഭിധാനം ചെയ്യുന്നു-

സാരം— ജ്യൊതിഷമെന്ന മഹാശാസ്ത്രത്തിന്നു ജാതകവും ഹൊരയും നിമിത്തവും പ്രശ്നവും മുഹൂർത്തവും ഗണിതവുമാകുന്ന ആറാ അംഗങ്ങളുണ്ടെന്ന അറിക

൪- ഹൊരാഹൊഗണിതഞ്ചെതി ദ്വിതയംഖലുഗണിതെസംജ്ഞകെസ്സന്ധെ। ഹൊരാസംഹിതയൊരപിനിമിത്തമന്യത്ത്രയഞ്ച ഹൊരാഖ്യെ।।

അന്വയാർത്ഥം— ഹൊരയും ഗണിതവും ഇങ്ങിനെദ്വിതയാ ഗണിത സംജ്ഞകമായിരിക്കുന്ന സന്ധത്തിങ്കൽ ഭവിക്കുന്നു. ഹൊരാസംഹിതകളിൽ നിമിത്തവും ഭവിക്കുന്നു അന്യമായിരിക്കുന്നത്രയംഹൊരാഖ്യമായിരിക്കുന്ന സന്ധത്തിങ്കലും ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— ഗണിതസന്ധത്തിങ്കൽ ഹൊരസചിത്രപവും ഗ്രഹഗണിതാദി പ്രകാരവും പറകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഹൊരാസന്ധത്തിങ്കലും സംഹിതാസന്ധത്തിങ്കലും നിമിത്തം പറകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ജാതക പ്രശ്നമുഹൂർത്തങ്ങൾ ഹൊരാസന്ധത്തിങ്കൽ പറകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

൫. ജനപുഷ്ടിക്ഷയവൃദ്ധിചിരഭത്തുരംഗാദിസവ്വനാമ്നാം
കെതുൽക്കാദീനാം വാലക്ഷണമുദിതംഹിസംഹിതാസ്സന്ധെ ।।

അന്വയാർത്ഥം— സംഹിതാസന്ധത്തിങ്കൽ ജനപുഷ്ടിക്ഷയവൃദ്ധി ചിരഭത്തുരംഗാദി സവ്വനാമക്കളുടെയും കെതുൽക്കാദികളുടെയും ലക്ഷണം ഉദിതമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— ജനങ്ങളുടെ ധനധാന്യാദി സമൃദ്ധി, ക്ഷയം, വൃദ്ധി ഇതുകളുടെ ലക്ഷണവും ആന, കുതിര ഇത്യാദി സകല വസ്തുക്കളുടെ ലക്ഷണവും കെതുക്കൾ, കൊള്ളി മീൻ ഇതുകളുടെ ലക്ഷണവും സംഹിതാസന്ധത്തിങ്കൽ പറകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

൬. പ്രമാണഫലഭെദെനദ്വിവിധധ്വെഭവെദിഹം । പ്രമാ

ണംഗണിതസ്കന്ധസ്കന്ധാവന്യൌഫലാത്മകൌ-ഇതി ।।

അന്വയാർത്ഥം—— ഇത പ്രമാണഫല ഭേദം ഹെതുവായിട്ട ദ്വിവിധമായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു. ഗണിതസ്കന്ധം പ്രമാണമായി ഭവിക്കുന്നു. അന്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന സ്കന്ധങ്ങൾ ഫലാത്മകങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— മെൽ പ്രകാരമുള്ള ൈരം ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രം പ്രമാണമെന്നും ഫലമെന്നും ഉള്ള രണ്ട വ്യവഹാരങ്ങൾക്കു വിഷയമാകയാൽ രണ്ട വകയാകുന്നു- ഗണിതസ്കന്ധത്തെ പ്രമാണമെന്നും സംഹിതാസ്കന്ധവും ഹൊരാസ്കന്ധവും ഫലസാത്രൂപമാകുന്നു എന്നും ഗ്രഹിച്ചു കൊൾക- അവസാനത്തിങ്കൽ ഉള്ള ഇതി ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രസാത്രൂപ കഥനത്തിന്റെ സമാപ്തിയെ പറയുന്നതാകയാൽസ്കന്ധത്രയാത്മകം ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രമെതൽ ക്ഷുദംഗവൽ എന്നതുതുടങ്ങി ഇതുവരെ ഉള്ളത ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്ര സാത്രൂപ കഥനത്തിങ്കൽ താൽപ്പര്യത്തൊട്ട കൂടിയതാകുന്നു എന്നും ഇതിങ്കൽ നിന്ന അനന്തരമായിട്ടുള്ളത ൈരം പ്രകരണത്തിങ്കൽ ചെന്നതല്ലെന്നും ധരിച്ചുകൊൾക-

(വാ) ശാസ്ത്രേസ്മിൻബ്രാഹ്മണസ്യൈവാധികാരഃ । വെദാംഗത്വാൽ തത്രാപ്യൊക്തം ।।

അന്വയാർത്ഥം —— വെദാംഗത്വം ഹെതുവായിട്ട ൈരം ശാസ്ത്രത്തിങ്കൽ ബ്രാഹ്മണന്നു തന്നെ അധികാരം ഭവിക്കുന്നു- അപ്രകാരം തന്നെ ഉക്തമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ൈരംശാസ്ത്രം നിരുക്തകല്പാദികളെന്നപൊലെ വെദാംഗമായിട്ടുള്ള താകയാൽ ഇതിങ്കൽ അധികാരം ശൂദ്രാദികൾക്കു ഭവിക്കുന്നില്ല- ബ്രാഹ്മണൻ, ക്ഷത്രിയൻ, വൈശ്യൻഇവർ തന്നെ അധികാരികൾ യാതൊരു പ്രകാരമായാൽ ഇതു വെദാംഗമാകുന്നു എന്നതും ഇതിങ്കൽ ശൂദ്രാദികൾ അധികാരികളല്ല എന്നതും സിദ്ധമായ്തരുമൊ അപ്രകാരമുള്ള വചനമുണ്ട. അതിനെ ഇനിപറയുന്നു.

ഛം ജ്യോതിഷല്പൊനിരുക്തഞ്ചശിക്ഷാവ്യാകരണംതഥാ । ഛന്ദൊവിചിതിരെതാനിഷ്ഠംഗാനിവിദുർബുധെഃ ।।

അന്വയാർത്ഥം——ജ്യോതിസ്സും കല്പവും നിരുക്തവും ശിക്ഷയും അപ്രകാരം വ്യാകരണവും ഛന്ദൊവിചിതിയും ഇപ്രകാരമുള്ള ൈരം ആറുകളെ ശ്രുതിയുടെ അംഗങ്ങൾ എന്ന അറിയുന്നു.

സാരം—— ജ്യൊതിഷം, കല്പം, നിരുക്തം, ശിക്ഷാ, വ്യാകരണം, ഛന്ദൊവിചിതി ഇവ ആറും വെദാംഗങ്ങളാകുന്നു.

൧൨. ഛന്ദഃപാദൗതുവേദസ്യ മുഖംവ്യാകരണംസ്മൃതം
തിഷ്കംചക്ഷുർനിരുക്തംതു ശ്രോത്രമുക്തംമഹർഷിഭിഃ
ശിക്ഷാഘ്രാണംതുവേദസ്യ മുഖംവ്യാകരണംസ്മൃതം
തസ്മാത്സാംഗമധീത്യൈവ ബ്രഹ്മലോകേമഹീയതേ ॥

അന്വയാർത്ഥം — ഛന്ദസ്സുപാദങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- ശബ്ദശാസ്ത്രം വക്ത്രമായിട്ട ഭവിക്കുന്നു. കല്പം പാണികളായി ഭവിക്കുന്നു. ജ്യോതിഷംചക്ഷുസ്സുകളായിഭവിക്കുന്നു. ശിക്ഷാ ഘ്രാണമായിഭവിക്കുന്നു. നിരുക്തം ശ്രോത്രമെന്ന ഉക്തമായി ഭവിക്കുന്നു. മുനീശ്വരന്മാർ വെദത്തിന്റെ അംഗങ്ങളെ ഇപ്രകാരം പറയുന്നു.

സാരം——ഛന്ദോവിചിതി എന്ന ശാസ്ത്രം വെദപുരുഷന്റെ പാദങ്ങളാകുന്നു. വ്യാകരണം മുഖമാകുന്നു. കല്പം കൈകളാകുന്നു. ജ്യോതിഷം കണ്ണുകളാകുന്നു. ശിക്ഷാ എന്ന ശാസ്ത്രം മൂക്കാകുന്നു- നിരുക്തം ചെവിയാകുന്നു. ഇപ്രകാരം മുനിശ്രേഷ്ഠന്മാർ പറയുന്നു-

൧൩. വെദസ്യചക്ഷുഃകിലശാസ്ത്രമെതൽപ്രധാനതാംശൈഷ്ടതയാസ്യയുക്തം। അംഗൈരുതന്യൈരപിപൂർണ്ണമൂർത്തിശ്ചക്ഷുർവിനാകഃ പുരുഷത്വമേതി ॥

അന്വയാർത്ഥം —— ഒരു ശാസ്ത്രം വെദത്തിന്റെ ചക്ഷുസ്സായി ഭവിക്കുന്നു പൊൽ. അതു ഹെതുവായിട്ട ഇതിന്ന അംഗങ്ങളിൽ വെച്ച പ്രധാനതാ യുക്തയായി ഭവിക്കുന്നു- അന്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന അംഗങ്ങളൊട്ടു യുതനായി പൂർണ്ണമൂർത്തിയായിരുന്നു എങ്കിലും എവനൊരുത്തൻ ചക്ഷുസ്സൊട്ടു കൂടാതെ പുരുഷത്വത്തെ പ്രാപിക്കുന്നു.

സാരം—— ജ്യോതിഷമെന്ന ഒരുശാസ്ത്രം വെദപുരുഷന്റെകണ്ണാകയാൽ ഇതിന്ന വെദാംഗങ്ങളിൽ വെച്ചു മുഖ്യത്വം യുക്തമാകുന്നു- മറ്റുള്ള അംഗങ്ങൾ കൊണ്ടു ശരീരം പൂർണ്ണമായിരുന്നാലും കണ്ണില്ലാത്തവനായിരുന്നാൽ അവനെ ഒരു പുരുഷനെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ- അതു ഹെതുവായിട്ട അംഗങ്ങളിൽ പ്രാധാന്യം കണ്ണിന്നു ഭവിക്കുന്നു.

൧൪. അധ്യേതവ്യംബ്രാഹ്മണൈരെവതസ്മാജ്ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രംപുണ്യമെതദ്രഹസ്യം। എതൽബുദ്ധ്യാസമ്യഗാപ്നോതിയസ്മാദർത്ഥംധർമ്മംമൊക്ഷമഗ്ര്യംയശശ്ച - ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം —— യാതൊന്നു ഹെതുവായിട്ട ഇതിനെ വഴിപൊലെ അറിഞ്ഞിട്ട അർത്ഥത്തെയും ധർമ്മത്തെയും മൊക്ഷത്തെയും അഗ്ര്യമായിരിക്കുന്ന യശസ്സിനെയും അടയുന്നുവൊ അതു ഹെതുവായിട്ട രഹസ്യമായി പുണ്യമായിരിക്കുന്ന ഒരു ജ്യോ

തിശാസ്ത്രം അധ്യേതവ്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ബ്രാഹ്മണരാൽ തന്നെ അധ്യേതവ്യമായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രമെന്നതു ഗ്രന്ഥമായൊരുവസ്തുവാകുന്നു. പുണ്യകരമായിട്ടുള്ളതുമാകുന്നു. ഈ ശാസ്ത്രത്തെ വെണ്ടുംവണ്ണം അറിഞ്ഞാൽ അതു ഹെതുവായിട്ട അർത്ഥ ധർമങ്ങളെയും മോക്ഷത്തെയും ശ്രേഷ്ഠമായിരിക്കുന്ന യശസ്സിനെയും ലഭിക്കുന്നു. അതുഹെതുവായിട്ട ഈ ശാസ്ത്രം പഠിക്കപ്പെടുവാൻ യൊഗ്യമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു- ബ്രാഹ്മണരാൽ തന്നെ പഠിക്കപ്പെടുവാൻ യൊഗ്യമായിട്ടുള്ളതുമാകുന്നു- ബ്രാഹ്മണനെക്കൊണ്ട എന്നതു കൊണ്ടെ വിപ്രക്ഷത്രിയ വൈശ്യന്മാരെ ഗ്രഹിക്കെണം. ശ്രുദ്രാദികൾക്കു അധികാരമില്ല എന്നത ഈ നിയമം ഹെതുവായിട്ട സിദ്ധമായി- അവസാനത്തിങ്കലെ ഇതി ശബ്ദം സമാപ്തിയെ ബൊധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു.

(വാ) തഥാപിജ്യോതിർവിദൊജനാസ്സ്വമാനനീയാഃ। തഥാചൊക്തം॥

അന്വയാർത്ഥം—അപ്രകാരമായാലും ജ്യൊതിർവ്വിത്തുക്കളായിരിക്കുന്ന ജനങ്ങൾ സ്വന്തന്മാരായിട്ട മാനനീയന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു അപ്രകാരംതന്നെ ഉക്തം ഭവിക്കുന്നു-

സാരം——മെൽപറകപ്പെട്ട നിയമംഹെതുവായിട്ട ശ്രൊത്രിയകൾ ജ്യൊതിശാസ്ത്രത്തിങ്കൽ അനധികാരികളാകുന്നു എന്നതു സിദ്ധമായിരുന്നാലും ജ്യൊതിശ്ശാസ്ത്രത്തെ അറിയുന്നവർ ആരായിരുന്നാലും അവരെ ബ്രഹ്മനിക്കെണം. അപ്രകാരംവചനമുണ്ട. അതിനെ അനന്തരം പറയുന്നു-

ക്ര-ംമ്ലെച്ഛാഹിയവനാസ്തെഷു സമ്യക്ശാസ്ത്രമിദം സ്ഥിതം। ഋഷിവത്തെവിപൂജ്യന്തെ കിംപുനർദൈവവിദ്വിജഃ- ഇതി॥

അന്വയാർത്ഥം—— യവനന്മാർ മ്ലെച്ഛന്മാരാകുന്നുഎല്ലൊ അവരിൽ ഈ ശാസ്ത്രം വഴിപൊലെ സ്ഥിരമായിഭവിക്കുന്നു. അതു ഹെതുവായിട്ട അവരും ഋഷികൾ എന്നപൊലെ പൂജിക്കപ്പെടുന്നു ദൈവ വിത്തായിരിക്കുന്ന ദ്വിജൻ പിന്നെ പറകപ്പെടെണമൊ-

സാരം—— യവനന്മാർ വെദപ്രാമാണ്യാദികളെ സ്വീകരിക്കാത്തവരാകയാൽ ആര്യസമാജത്തിങ്കൽ പൂജയെ ലഭിക്കാത്തവരാകുന്നു എങ്കിലും അവരിൽ ജ്യൊതിശ്ശാസ്ത്രം വെണ്ടുവണ്ണമിരിക്കകാരണമായിട്ട മഹർഷിമാർ എന്നപൊലെ അവർ സർവ്വരിൽനിന്നും പൂജയെ ലഭിക്കുന്നു- ബ്രാഹ്മണനായാലൊ പിന്നെ

പറയെണമെന്നില്ലെല്ലൊ. ഇതി ശബ്ദം സമാപ്തിയെ ബൊധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു-

(വാ) അഥദൈവജ്ഞലക്ഷണമുച്യതെ॥

അന്വയാർത്ഥം—അനന്തരം ദൈവജ്ഞലക്ഷണം വചിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—പ്രാഗ്ജന്മത്തിങ്കൽ ചൈകപ്പെട്ടകർമ്മങ്ങളിൽ നിന്ന ഇഷ്ടാനിഷ്ട സമ്മിശ്രങ്ങളായിരിക്കുന്ന അതാതു അനുഭവങ്ങളിൽ ഇന്നവന്ന ഇന്നതുവരുവാൻ പൊകുന്നു എന്ന ലഗ്നരാശ്യാദികളുടെ അവസ്ഥയെ പ്രമാണിച്ചു പറയുന്നവനെ ത്രെ ദൈവജ്ഞനാകുന്നതു. അവന്റെ ലക്ഷണത്തെ ഇനിപറ നു-

കാ൪-ജ്യൊതിശ്ശാസ്ത്രവിദശ്ചൊഗണിതപടുർവ്വക്തവാംശ്ചസത്യ വചാ॥ വിനയീവെദാധ്യായീഗ്രഹയജനവരശ്ചദൈവജ്ഞഃ- ഇതി॥

അന്വയാർത്ഥം—ജ്യൊതിശ്ശാസ്ത്രവിദശ്ചനായിയും ഗണിതപടുവായിയും വൃത്തവാനായിയും സത്യവചസ്സായിയും വിനയിയായിയും വെദാധ്യായിയായിയും ഗ്രഹയജനപരനായിയുമിരിക്കുന്നവൻ ദൈവജ്ഞനായിഭവിക്കുന്നു-

സാരം—ജ്യൊതിശ്ശാസ്ത്രത്തിങ്കലും ഗണിത ക്രിയയിങ്കലും സാമർത്ഥ്യമുള്ളവനായിയും സദാചാരത്തൊടു കൂടിയവനായിയും സത്യവാക്കായിയും വിനയത്തൊടു കൂടിയവനായിയും വിധിക്കുതക്കവണ്ണം വെദത്തെഅധ്യയനംചെയ്യുന്നവനായിയും നവഗ്രഹപൂജാതൽപരനായിയുമിരിക്കുന്നവൻദൈവജ്ഞനാകുന്നു ഇതിശബ്ദം സമാപ്തിയെ ബൊധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു

കാ൪-ദൈവിദൈവംഭൂതൊയമപതിഫല ശുഭാശുഭംപ്രഷ്ടുഃ തൽസ്വീകൃതമീഹ്യാഭവതിപ്രാജ്ഞൊസുഹൃദാചൊക്തം

അന്വയാർത്ഥം—ഏവം ഭൂതനായിരിക്കുന്ന ദൈവവിത്തു പ്രഷ്ടാവിന്ന യാതൊരു ശുഭാശുഭമായിരിക്കുന്ന ഫലത്തെവരികുന്നുവൊ അതസ്വമായിട്ടു മിഥ്യയായിഭവിക്കുന്നില്ല- പ്രാജ്ഞന്മാരാൽ അപ്രകാരംവചിപ്പു എന്നുള്ളതുഹെതുവായി-

സാരം—മൽ പറകയുംചെയ്ത പ്രകാരമുള്ള ദൈവജ്ഞൻ തന്നൊടൊരുത്തൻ ചൊദിച്ചാൽ അതിനെപ്പിടിച്ചു വിചാരിച്ചുവച്ചിട്ടു ശുഭമായിട്ടൊ അശുഭമായിട്ടൊ ശാസ്ത്രാനുസാരെണഅവനു യാതൊരുഫലനിർദ്ദെശത്തെ ചെയ്യുന്നുവൊ അതൊക്കെയും യഥാർത്ഥമായി ഭവിക്കും എന്ന അറിവെറിയവർ പറഞ്ഞിരിക്കു

ന്നു അവരുടെവാക്കിനെ അനന്തരം പറയുന്നു-

ഫ്ര- മശഭേദംഗ്രഹഗണിതം ജാതകമവലൊക്യ നിരവശേഷ
മപിയഃകഥയതിശുഭംശുഭംതസ്യനമിഥ്യാഭവെത്പ്രാണീ॥

അന്വയാർത്ഥം—— യാവനൊരുത്തൻ മശഭേദമായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹഗണിതത്തെയും ജാതകത്തെയും നിരവശേഷമാകും വണ്ണം അവലൊകനം ചൈതിട്ട ശുഭത്തെയും അശുഭത്തെയും കഥിക്കുന്നുവൊ അവന്റെ വാണി മിഥ്യയായി ഭവിക്കില്ല.

സാരം—— പത്തുഭേദങ്ങളൊടും കൂടിയ ഗ്രഹഗണിതത്തെ ഒക്കെയും കണ്ടു ജാതകത്തെയും മെൽ പ്രകാരം കണ്ടു ഒരുത്തന്റെ ശുഭാശുഭ ഫലത്തെ ദൈവജ്ഞൻ ശാസ്ത്രത്തെ അനുസരിച്ചു പറഞ്ഞാൽ അതു സത്യമായിട്ടു തന്നെ ഭവിക്കും.

ഫവും അനെകഹൊരാതന്ത്രജ്ഞഃപഞ്ചസിദ്ധാന്തകൊവിദഃ।
ഊഹാപൊഹപടുസ്സിദ്ധമന്ത്രൊജാനാതിജാതകം-ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം—— അനെകഹൊരാതന്ത്രജ്ഞനായി പഞ്ചസിദ്ധാന്തകൊവിദനായി ഊഹാപൊഹപടുവായി സിദ്ധമന്ത്രനായിരിക്കുന്നവൻ ജാതകത്തെ അറിയുന്നു.

സാരം—— അനെക ഹൊരാ ശാസ്ത്രങ്ങളിലും ബ്രാഹ്മാദികളായ അഞ്ചു ഗണിത ശാസ്ത്രങ്ങളിലും സമർത്ഥനായി ഊഹാപൊഹങ്ങളിൽ നിപുണനായി മന്ത്രപ്രസാദത്തൊടു കൂടിയവനായിരിക്കുന്നവൻ ജാതകത്തെ അറിയുന്നു. അവസാനത്തിങ്കലുള്ള ഇതിശബ്ദം സമാപ്തിയെ ബൊധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു-

(ഖ) ഗ്രഹഗണിതസ്യദശഭെദാസ്സന്തിതെചൊക്താഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഗ്രഹഗണിതത്തിന്നു പത്തു ഭെദങ്ങൾ ഭവിക്കുന്നു- അതുകളും ഉക്തങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ഗ്രഹഗണിതത്തിന്നു മൃഗ്രണാനയനം മുതലായിട്ടു പത്തു ഭെദങ്ങൾ ഉണ്ടു- അതുകൾ പത്തും പണ്ടുള്ളവരാൽ പറകപ്പെട്ടതുകളാകുന്നു-അവരുടെവചനത്തെ അനന്തരംപറയുന്നു.

ഫൻ. മൃഗ്രണാനയനംഖെടമദ്ധ്യമസ്ഫുടയൊസ്സ്ഫുടനാ । ഗ്രഹണദ്വിതയംഖെടകലഹസ്സൽസമാഗമഃ ॥

ഫം അന്യൊദയൈസ്സഖെടാനാംനക്ഷത്രാണാഞ്ചസംഗമഃ।
ഇതിഭെദാസ്സുവിജ്ഞെയാഗ്രഹാണാംഗണിതെമശ-ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം —— മൃഗ്രണാനയനവും അപ്രകാരം ഖെടമദ്ധ്യമസ്ഫുടങ്ങളുടെ അനയനവും ഗ്രഹണദ്വിതയവും ഖടകലഹവും തൽസമാഗമവും ഖെടന്മാരുടെ അന്യൊദയങ്ങളും നക്ഷത്രങ്ങളുടെ സംഗമവും ഇങ്ങിനെ പത്തു ഭെദങ്ങൾ ഗ്രഹങ്ങളുടെ

ഗണിതത്തിങ്കൽ വിജ്ഞേയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— കലിദിനസംഖ്യയെ വരുത്തുക, ഗ്രഹമധ്യമത്തെ വരുത്തുക- ഗ്രഹസ്പുടത്തെവരുത്തുക-സൂര്യഗ്രഹണത്തെ ഗണിക്കുക- സോമഗ്രഹണത്തെ ഗണിക്കുക- ഗ്രഹയുദ്ധത്തെ പരിക്ഷിച്ചുരിക- ഗ്രഹങ്ങളുടെ പരസ്പരമുള്ള ചെല്ലായെ പരീക്ഷിച്ചുരിക- ഗ്രഹങ്ങളുടെ ഉദയത്തെപരീക്ഷിച്ചുരിക- അസ്തമയത്തെ പരീക്ഷിച്ചുരിക- നക്ഷത്രങ്ങളുടെ യൊഗത്തെ പരീക്ഷിച്ചുരിക- ഇങ്ങിനെ പത്തു പ്രകാരമുള്ള ക്രിയകൾ ഗ്രഹഗണിതത്തിങ്കൽ വെണ്ടതുകയാകയാൽ അതുകളുടെ സംപ്രദായത്തെ ജ്യൊതിഷികന്മാർ ധരിച്ചിരിക്കെണം- ഇതി ശബ്ദം സമാപ്തിയെ ബൊധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു.

൫൯. ബ്രാഹ്മസ്സൌരശ്ച വാസിഷ്ഠൊരൌമശഃപൌലിശസ്തഥാ । സിദ്ധാന്താഇതിപഞ്ചൈവസ്യുർകഥ്യന്തെഖലുതൽഭിദാഃ ॥

൬൦. സ്പഷ്ടഃ ബ്രാഹ്മസ്തുസിദ്ധാന്തസ്തസ്യാസന്നസ്തുരൌമശഃ । സൌരസ്സ്പഷ്ടതരൊസ്പഷ്ടൌ വാസിഷ്ഠഃപൌലിശസ്തഥാ ॥

൬൧. കദാചിൽബ്രാഹ്മസിദ്ധാന്തസ്സാവിത്രസ്തുകദാചന । കദാചിദ്രൌമശസ്പഷ്ടൊനകദാചിത്തഥൈതരൌ ॥ഇതി-

അന്വയാർത്ഥം—— ബ്രാഹ്മവും സൌരവും വാസിഷ്ഠവും രൌമശവും അപ്രകാരം പൌലിശവും ഇങ്ങിനെ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ അഞ്ചായി ഭവിക്കും- തൽഭിദകൾ കഥിക്കപ്പെടുന്നു. ബ്രാഹ്മമായിരിക്കുന്ന സിദ്ധാന്തം അതുകൊണ്ടു സ്പഷ്ടമായി ഭവിക്കുന്നു- രൌമശമായിരിക്കുന്ന സിദ്ധാന്തമാകകൊണ്ടു അതിനെ അപേക്ഷിച്ചു അസന്നമായി ഭവിക്കുന്നു. സൌരമായിരിക്കുന്ന സിദ്ധാന്തം സ്പഷ്ടതരമായി ഭവിക്കുന്നു- വാസിഷ്ഠമായിരിക്കുന്ന സിദ്ധാന്തവും അപ്രകാരം പൌലിശമായിരിക്കുന്ന സിദ്ധാന്തവും അസ്പഷ്ടങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- ബ്രാഹ്മസിദ്ധാന്തം ഒരു കാലത്തിങ്കൽ സ്പഷ്ടമായി ഭവിക്കുന്നു- സാവിത്രമായിരിക്കുന്ന സിദ്ധാന്തം തന്നെ ഒരു കാലത്തിങ്കൽ സ്പഷ്ടമായി ഭവിക്കുന്നു- ഒരു കാലത്തിങ്കൽ രൌമശമായിരിക്കുന്ന സിദ്ധാന്തം സ്പഷ്ടമായി ഭവിക്കുന്നു. ഇതരങ്ങളും ഒരു കാലത്തിങ്കലും അപ്രകാരം ഭവിക്കുന്നില്ല-

സാ—— ബ്രാഹ്മം, സൌരം, വാസിഷ്ഠം, രൌമശം, പൌലിശം ഇങ്ങിനെ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ അഞ്ചാകുന്നു. അനന്തരം അതുകളുടെ ഭെദങ്ങളെ പറയുന്നു-

ബ്രാഹ്മസിദ്ധാന്തംഒക്കുന്നതാകുന്നു-രൌമശസിദ്ധാന്തം അതിനെ അടുത്തതാകുന്നു- സൌരസിദ്ധാന്തം ബ്രാഹ്മസിദ്ധാന്ത

ത്തെക്കാൾ അധികമായി ഒക്കുന്നതാകുന്നു. വാസിഷ്ഠവും പൈ
ലിശവും പ്രത്യക്ഷ വിരുദ്ധങ്ങളാകുന്നു- ബ്രാഹ്മസിദ്ധാന്തം ഒ
രു കാലത്തിങ്കൽ ദൃഷ്ടിസാമ്യത്തോട് കൂടിയതായി ഭവിക്കുന്നു- മ
റൊരു കാലത്തിങ്കൽ സൂര്യസിദ്ധാന്തം തന്നെ ദൃഷ്ടിസാമ്യത്തോ
ടുകൂടിയതായി ഭവിക്കുന്നു- രൌമശസിദ്ധാന്തവും ഒരുകാലത്തി
ങ്കൽ മെൽപ്രകാരം ഭവിക്കുന്നു. വാസിഷ്ഠ പൈലിശങ്ങളും ഒരു
കാലത്തിങ്കലും ദൃഷ്ടി സാമ്യത്തോട് കൂടിയതു കളായി ഭവിക്കുന്നി
ല്ല- എങ്കിലും പ്രമാണങ്ങളാകയാൽ ജാതക വിചാരത്തിങ്കൽ അ
തുകളെ അനുസരിച്ചും വിചാരിക്കേണമെന്നുണ്ട്- അതു ഹേതു
വായിട്ടാകുന്നു പഞ്ചസിദ്ധാന്തകൊവിദഃ എന്ന വിശേഷണ
ത്തെത്തന്നെ മുമ്പെയുള്ളവർ പ്രയോഗിച്ചത എന്ന അറിഞ്ഞു
കൊൾകയും വേണം- ഇതി ശബ്ദം സമാപ്തി വൊധകമാകുന്നു-
കഥന്തെഖലുതൽഭിമാഃ എന്നുള്ള പാഠത്തിങ്കലെ ഖലു ശബ്ദംവാ
ക്യാലങ്കാരാർത്ഥമാകുന്നു.

വരം- മന്ത്രംയഥാവിധിഗുരോസ്സകാശാദനേഗൃഹീതപാതദ്ദേവതാം
ജപഹുതപ്രമുഖൈഃപ്രതോഷ്യ / ജ്ഞാനായജാതകഫലസ്യതുസി
ദ്ധമന്ത്രസ്സ്യാദ്ദൈവമൈവവിദിഹാപൂവചസ്സുതാഹി //

അന്വയാർത്ഥം—— മന്ത്രത്തെ സുദിനത്തിങ്കൽ വിധിക്കുതക്ക
വണ്ണം ഗുരുവിങ്കൽനിന്നു ഗ്രഹിച്ചിട്ടുള്ളതായ ദേവതയെ ജപഹുതപ്ര
മുഖങ്ങൾകൊണ്ടു പ്രതൊഷിപ്പിച്ചിട്ടു സിദ്ധമന്ത്രനായിരിക്കുന്ന
ദൈവജ്ഞൻ ജാതകഫലത്തിന്റെ ജ്ഞാനത്തിന്നായിക്കൊണ്ടു
ഭവിക്കും സംശയമില്ല- ഇവിടെ അതുപൂവചസ്സു അപ്രകാരമാ
കുന്നു എല്ലൊ-

സാരം—— മന്ത്രത്തെന്നല്ല സമയത്തിങ്കൽ ഗുരുമുഖത്തിങ്കൽ
നിന്നു ഗ്രഹിച്ചിട്ട അതിന്റെ ജപം കൊണ്ടും അതുകൊണ്ടുള്ള
ഹോമതർപ്പണാദികൾകൊണ്ടും അതിന്റെ ദേവതയെ സന്തൊ
ഷിപ്പിച്ചിട്ട സിദ്ധമന്ത്രനായിരിക്കുന്ന ദൈവജ്ഞൻ ജാതകഫ
ലത്തെ അറിവാനായിക്കൊണ്ടു സമർത്ഥനായി ഭവിക്കും അതി
ന്നു സംശയമില്ല- യഥാർത്ഥവാദികളായിട്ടുള്ളവർ അപ്രകാരംപറ
ഞ്ഞിരിക്കുന്നു എല്ലൊ-

(വാ) ഇദംശാസ്ത്രംസുമുഹൂർത്തഏവാരബ്ധവ്യംതഥാ / ചൊ
ക്കം //

അന്വയാർത്ഥം —— ഇരുശാസ്ത്രം സുമുഹൂർത്തത്തിങ്കൽ തന്നെ
ആരംഭിക്കുന്നു- അപ്രകാരം തന്നെ ഉക്തം ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ഇരുശാസ്ത്രത്തെ ഇരിന്റെ ആരംഭത്തിന്നു അനു

കൂടുമായ സമയത്തിങ്കൽ ആരംഭിക്കേണം- വല്ലസമയത്തിങ്കലും ആരംഭിക്കാമെന്നുദ്ദേശിക്കരുത- അപ്രകാരം വചനമുണ്ടു- അതിനെ അനന്തരം പറയുന്നു

൨൫. ദാതവ്യമപാപൈർഭ്യോനിപുണമതിഭ്യഃപ്രശാന്തിശീലെഭ്യഃ। ശുഭദിവസെഗുരുലഗ്നെചന്ദ്രെമൂദുശീഘ്രവശ്യസ്ഥെ ॥

൨൬. ബലിഹോമഗന്ധപുഷ്പൈരാദിത്യാദീൻഗ്രഹാൻസമഭ്യർച്ച്യ। പ്രാരഭ്യമിദംശാസ്ത്രംവിധിവൽകൃതപാഠകൈരുപാധ്യായൈഃ ॥

൨൭. വിധിവന്മന്ത്രാഃപഠിതാഭവന്തിസർവാർത്ഥസാധകാലൊകെഽയംസഫലഃശാസ്ത്രംഭവതിഹിവിധിപൂർവ്വകംപഠിതം।ഇതി-

അന്വയാർത്ഥം —— ഇദംശാസ്ത്രം അപാപന്മാരായി നിപുണമതികളായി പ്രശാന്തി ശീലന്മാരായിരിക്കുന്നവർക്കായിക്കൊണ്ടു ശുഭദിവസത്തിങ്കൽ ഗുരുലഗ്നത്തിങ്കൽ ചന്ദ്രൻ മൃദുശീഘ്രവശ്യസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ദാതവ്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ബലിഹോമഗന്ധ പുഷ്പങ്ങൾകൊണ്ടു ആദിത്യാദികളായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളെ സമഭ്യർച്ചിച്ചിട്ടു വിധിക്രമത്തിലുള്ള ഗുരുവിന്റെ പൂജയെയുമുണ്ടാക്കിയിട്ടു ഇദം ശാസ്ത്രം പ്രാരഭ്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ലൊകത്തിങ്കൽവിധിക്രമത്തിലുള്ളപഠിതങ്ങളായിരിക്കുന്നമന്ത്രങ്ങൾ സർവാർത്ഥ സാധകങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. ഇപ്രകാരം വിധിപൂർവകമാകുംവണ്ണം പഠിതമായിരിക്കുന്ന ശാസ്ത്രവും സഫലമായി ഭവിക്കുന്നു എല്ലൊ-

സാരം—— പാപത്തൊടു കൂടാത്തവരായിയും ശാന്തന്മാരായിയും ബുദ്ധിസാമർത്ഥ്യത്തൊടു കൂടിയവരായിയും ഇരിക്കുന്നവർക്കായിക്കൊണ്ടു ഇദം ശാസ്ത്രം ശുഭമായ ദിവസം വ്യാഴത്തൊടു കൂടിയ ലഗ്നംകൊണ്ടുള്ള സുമുഹൂർത്ത സമയത്തിങ്കൽ ഉപദെശിക്കപ്പെടുവാൻ യൊഗ്യമാകുന്നു- ബലി, ഹൊമം, ചന്ദനം മുതലായ ഗന്ധദ്രവ്യം, പൂവു, ഇവകൊണ്ടു സൂര്യാദികളായ നവഗ്രഹങ്ങളെ വിധിക്രമത്തിലുള്ളവണ്ണം പൂജിച്ചിട്ടു ഗുരുപൂജയെയും വിധിക്രമത്തിലുള്ളവണ്ണം ചൈതിട്ടു ഇദം ശാസ്ത്രം പഠിച്ചു തുടങ്ങെണം- വിധിക്രമത്തിലുള്ളവണ്ണം പഠിക്കപ്പെട്ട മന്ത്രങ്ങൾ സകല പ്രയൊജനങ്ങളെയും സാധിക്കുന്നതു കൊണ്ടായിട്ടു ലൊകത്തിങ്കൽ സിദ്ധങ്ങളാകുന്നു- ഇപ്രകാരം വിധിക്രമത്തിലുള്ളവണ്ണം പഠിക്കപ്പെട്ട ശാസ്ത്രവും സഫലമായി ഭവിക്കുമെന്നു ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക- ഇതി രണ്ടും സമാപ്തിയെബൊധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു.

൨൮. സപല്ലാതഗ്രാർത്ഥബെഹലാചവരാഹമിഹിരാതസ്യാഽപുനഃപടുധിയാമവിദുഷാമൊർത്ഥഃ। ഭട്ടോൽപലാദിരചിതാവിവൃതി

യിലൊക്കെ സ്പഷ്ടംകരൊതു ഗ്രഹിക്കൈവവിത്ഥമസ്യാഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— വരാഹഹൊരാസംഹിതയായിട്ടും അർത്ഥപ്രധാനമായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു. അതിന്റെ അർത്ഥമാകട്ടെ ചുരുക്കിപ്പറയുന്നതിനും ഗ്രഹിക്കുന്നതിനും പ്രയാസമുള്ളതാകുന്നു- മൈവവിത്തഭട്ടൊൽപലാമിരചിതകളായിരിക്കുന്ന വിവൃതികളെ വിലൊകനം ചെയ്തിട്ട ഇതിന്റെ അർത്ഥത്തെ ഹൃത്തിങ്കൽ സ്പഷ്ടമാക്കേണം-

സാരം—— വരാഹമിഹിരാചാര്യന്മാർ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതായ ഹൊരാശാസ്ത്രം അധികമായ ശബ്ദസംക്ഷെപത്തൊടും അർത്ഥബാഹുല്യത്തൊടും കൂടിയതാകുന്നു- അതിന്റെ അർത്ഥം നിപുണബുദ്ധികളായിരിക്കുന്നവർക്കും അറിവാൻ പ്രയാസമുള്ളതാകുന്നു- അതു ഹെതുവായിട്ട മൈവജ്ഞനഭട്ടൊൽപലനെന്ന ഗ്രന്ഥകർത്താവു മുതലായവരാൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതുകളായ വ്യാഖ്യാനങ്ങളെ നൊക്കി അതിന്റെ അർത്ഥത്തെ ഹൃദയത്തിങ്കൽ വ്യക്തമാക്കേണം -

൨൯. ഹൊരാംവരാഹമിഹിരാസ്യവിനിഗ്രഥാംയെമാലാമിവാദധതിമൈവവിദസ്സുകണ്ഠെ കൃഷ്ണീയശാസ്ത്രമപിഭട്ടമതീവസൂത്രംതെഷാംസഭാസുമഹതീഭവതീഹശൊഭാ ॥

അന്വയാർത്ഥം — യാതൊരുമൈവവിത്തകം മാലയെന്നപൊലെ വരാഹമിഹിരാസ്യവിനിഗ്രഥയായിരിക്കുന്ന ഹൊരയെയും ഭട്ടമതീസൂത്രത്തെ എന്നപൊലെ കൃഷ്ണീയശാസ്ത്രത്തെയും സകണ്ഠത്തിങ്കൽ ആധാനം ചെയ്യുന്നുവൊ ഇവിടെ അവരുടെസഭയിങ്കൽ മഹതിയായിരിക്കുന്ന ശൊഭാഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ജ്യൊതിഷികന്മാർ അവരവരുടെ കണ്ഠത്തിങ്കൽ മാലയെ എന്നപൊലെ വരാഹഹൊരയെ ധരിക്കേണം- ഭട്ടതാവുള്ളവർ സൂത്രത്തെ എന്നപൊലെ കൃഷ്ണീയമെന്ന ശാസ്ത്രത്തെയും ധരിക്കേണം- എന്നാൽ ഇവിടെ അവരുടെ സഭകളിൽ വലുതായ ശൊഭാ ഭവിക്കും-

൩൦. ഹൊരായാസൂദശാധ്യായ്യാംവ്യാഖ്യായാംക്രിയതാംശ്രമഃ । മൈവജ്ഞെനവിശെഷഫലമാപ്തുമിച്ഛതാ ॥

അന്വയാർത്ഥം —— ഫലത്തെഅതുമെശിപ്പാനായിക്കൊണ്ട ഇച്ഛിക്കുന്നായിരിക്കുന്ന മൈവജ്ഞനാൽ ഹൊരയുടെദശാധ്യായിയായിരിക്കുന്ന വ്യാഖ്യയിങ്കൽ തന്നെ വിശെഷിച്ച ശ്രമം ചൈകപ്പെടെണം-

സാരം—— ഫലത്തെ പറവാനായിക്കൊണ്ട അതുഗ്രഹിക്കുന്ന മൈവജ്ഞൻ ദശാധ്യായീ എന്ന ഹൊരാവ്യാഖ്യാനത്തെ വിശെ

ക്കിച്ചും പരിചയിക്കേണം-

൩൫- മശാധ്യായ്യാംപിശെക്ഷേണ ശ്രമൊനൈവകൃതൊഭവതി। ഉക്തൈരുഫലനിർദ്ദേശസ്തുപിതാമ്പ്രതാവചഃ ॥

അനവയാർത്ഥം—— മശാധ്യായിയിങ്കൽ ശ്രമം അതിശയെന കൃതമായതു തന്നെ ഇല്ല- എങ്കിൽ ഫലനിർദ്ദേശം ഉക്തരമായിഭവിക്കുന്നു- അപ്രകാരം തപിതൃകളുടെ വചസ്സും ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— മശാധ്യായി എന്നഹൊരാവ്യാഖ്യാനത്തിങ്കൽ നല്ലവണ്ണം പരിചയമില്ലാത്തവക്ക ഇഷ്ടകഷ്ടഫലങ്ങളുടെ അനുഭവത്തെ യഥാർത്ഥമായിപ്പുറക എന്നത അസാധ്യമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു- അപ്രകാരം ഫലനിർദ്ദേശത്തിങ്കൽ സമർത്ഥന്മാരായിരിക്കുന്നവതുടെ വചനവുമുണ്ട- അതിനെ അനന്തരം പറയുന്നു-

൩൬- അദൃഷ്ടപായൊമശാധ്യായീംഫലമാദെഷ്ടുമിച്ഛതി। ഇച്ഛത്യെവസമുദ്രസ്യതരണംസഭവംവിനാ-ഇതി ॥

അനവയാർത്ഥം —— യാവനൊരുത്തൻ മശാധ്യായിയെമശിക്കാതെ ഫലത്തെ അതുമെശിപ്പാനായിക്കൊണ്ടെ ഇച്ഛിക്കുന്നുവൊ അവൻ ഭവത്തൊടുകൂടാതെ സമുദ്രത്തിന്റെ തരണത്തെ ഇച്ഛിക്കുന്നു നിശ്ചയം-

സാരം —— യാവനൊരുത്തൻ മശാധ്യായീ എന്ന ഹൊരാവ്യാനത്തിങ്കൽ പരിചയിക്കാതെ ഫലത്തെ പറവാനായിക്കൊണ്ടഹ്ഛിക്കുന്നുവൊ അവൻ പൊങ്ങുതടിയൊടു കൂടാതെ സമുദ്രത്തെകടപ്പാനായിക്കൊണ്ടെ ഇച്ഛിക്കുന്നവനാകുന്നു- ഇതിശ്ലൊകം സമാപ്തിയെ ബൊധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു-

(വാ) ജാതകപ്രശ്നയൊർവ്വിഷയവിഭാഗഉച്യതെ।

അനവയാർത്ഥം—— ജാതകപ്രശ്നങ്ങളുടെ വിഷയവിഭാഗം വചിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം— ഇനിജാതകശാസ്ത്രത്തിന്റെയും പ്രശ്നശാസ്ത്രത്തിന്റെയും വിഷയഭെദത്തെ പറയുന്നു-

൩൭. സപ്താദ്യനുഭവക്ഷീണശിഷ്ടപ്രാചീനകർമ്മണാം। ഭൊഗായജനനംനൃണാം മൊക്ഷഭാജാംമുഹുർമ്മുഹുഃ।

അനവയാർത്ഥം—— പിന്നെയും പിന്നെയും മൊക്ഷഭാക്കുകളായിരിക്കുന്നവർക്കും സപ്താദ്യനുഭവക്ഷീണശിഷ്ടപ്രാചീനകർമ്മങ്ങളുടെ ഭൊഗത്തിനായിക്കൊണ്ടെ ജനനം ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— പിന്നെയും പിന്നെയും മൊഹത്തൊടു പെർപ്പെടുന്നവരായ മനുഷ്യർക്കു സപ്തം മുതലായ ലൊകങ്ങളുടെ അനുഭവം ഹെതുവായിട്ട ചിലകർമ്മങ്ങളും നശിച്ചിട്ടും ചിലകർമ്മങ്ങളും നശി

ക്കാതെയും ഇങ്ങിനെ പ്രാചീനകർമ്മങ്ങൾനഷ്ടശിഷ്ടങ്ങളായ്തുടരും പൊൾ അതുകൾക്കു സുഖദുഃഖാനുഭവത്തെ ജനിപ്പിപ്പാൻ മതിയായതായസാമർത്ഥ്യമില്ലാ എങ്കിൽ അതുകളെ അനുഭവിപ്പാനായിക്കൊണ്ടു അവർ മനുഷ്യലൊകത്തിങ്കൽ പിന്നെയും പിന്നെയും ജനിക്കുന്നു-

൩൪- അത്രതുപിവിധംകർമ്മപ്രാക്കർമ്മനിജയത്നതഃ । അന്ത്യസ്യാനുഭവൊമൃത്യുർഹെത്വപഹാദ്ധ്യസ്യസംക്ഷയഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഇവിടെ അതുകൊണ്ടു പ്രാക്കർമ്മവും നിജയത്നം ഹെതുവായിട്ടുള്ള കർമ്മവും ഇങ്ങിനെ കർമ്മം രണ്ടുവിധമായിഭവിക്കുന്നു- അന്ത്യത്തിന്റെ അനുഭവം ജന്മാന്തരത്തിങ്കൽ ഭവിക്കുന്നു- ഇവിടെ ഭുജിച്ചിട്ട അന്ത്യത്തിന്റെ സംക്ഷയം ഉണ്ടാക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം—രണ്ടുജന്മത്തിങ്കൽ തന്നെകർമ്മം രണ്ടുവിധമായിത്തീരുന്നു- പ്രാക്ജന്മത്തിങ്കൽ ചെയ്തകർമ്മവും ഇപ്പൊൾതന്നെയത്നംഹെതുവായിട്ടുണ്ടാകുന്ന കർമ്മവും. ഇങ്ങിനെ രണ്ടുവിധമെന്നറിക- ഇപ്പൊൾതന്റെ യത്നങ്ങൾ ഹെതുവായിട്ട ഉണ്ടാകുന്നകർമ്മങ്ങളുടെ അനുഭവം മറൊരു ജന്മത്തിങ്കൽ ഭവിക്കും. പ്രാക്ജന്മത്തിങ്കൽ ചെയ്തകർമ്മങ്ങൾ ഇപ്പൊൾ അനുഭവിക്കപ്പെടുകയാൽ നശിക്കുന്നതുകളാകുന്നു-

(൨൫)അത്രശാസ്ത്രാന്തരം ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഇവിടെശാസ്ത്രാന്തരം ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— സ്പഷ്ടം. അന്യശാസ്ത്രത്തെ അനന്തരം കാണിക്കുന്നു-

൩൫- സഫലകർമ്മഭൊക്തുംജായതെപ്രായണൈവഹിജന്തവഃ । ക്ഷീണെകർമ്മണിചാന്യത്രപുനർഗ്ഗച്ഛന്തിദെഹിനഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം— ജന്തുക്കൾ മിക്കതും തന്നെ സഫലകർമ്മത്തെ ഭുജിപ്പാനായിക്കൊണ്ടു ജനിക്കുന്നു- കർമ്മം ക്ഷീണമായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ പിന്നെ ദെഹികൾ അന്യദെശത്തിങ്കൽ ഗമിക്കുന്നു-

സാരം—ജന്തുക്കൾമിക്കതും തന്നെ അവരവരുടെ കർമ്മങ്ങൾക്കുള്ള ഫലത്തെ അനുഭവിപ്പാനായിക്കൊണ്ടു അതാതുദെശങ്ങളിൽജനിക്കുന്നു- കർമ്മം ക്ഷയിച്ചാൽ അവർ മരിച്ചു മറൊരു ദെശത്തെ പ്രാപിക്കുന്നു-

൩൬- യദ്യപചിതമന്യജന്മനിശുഭാശുഭംതസ്യകർമ്മണഃപെക്ഷതിം । വ്യഞ്ജയതിശാസ്ത്രമെതത്തമസിദ്രവ്യാണിദീപ ഇവ ॥

അനപായാർത്ഥം— അന്യജന്മത്തിങ്കൽയാതൊന്ന ശുഭോശുഭമായിട്ട ഉപചിതമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അതു കർമ്മത്തിന്റെ പക്കിയെ തമസ്സിങ്കൽ ദ്രവ്യങ്ങളെ ദീപമെന്ന പൊലെ ഫലശാസ്ത്രം വ്യഞ്ജിപ്പിക്കുന്നു-

സാരം—അന്യജന്മത്തിങ്കൽ ശുഭമായിട്ടൊ അശുഭമായിട്ടൊയാതൊരുകർമ്മം സംപാദിക്കപ്പെട്ടുവൊ അതിന്റെ ഫലത്തെ ഇരുട്ടിൽ രിക്കുന്ന വസ്തുക്കളെ വിളക്കെന്ന പൊലെ ഫലശാസ്ത്രം പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നു-

൪൭. പൂർവ്വജന്മാർജ്ജിതംകർമ്മശുഭംവായദിവാശുഭം । തസ്യൈപകർമ്മിഗ്രഹാസ്സർവ്വെസൂചയന്തിഹജന്മനി ॥

അനപായാർത്ഥം—ശുഭമായിട്ടൊ അശുഭമായിട്ടെ ഇരിക്കുന്നതായ യാതൊരു കർമ്മം പൂർവ്വജന്മാർജ്ജിതമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അതിന്റെ ഈ ജന്മത്തിങ്കൽ ഉള്ള പക്തിയെ സർവ്വങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നു-

സാരം—ശുഭമായിട്ടൊ അശുഭമായിട്ടൊ പൂർവ്വജന്മത്തിങ്കൽ ഒരു കർമ്മം ചെയ്താൽ അതിന്റെ ഫലത്തെ ഈജന്മത്തിങ്കൽ അനുഭവിക്കും. അതിനെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതായ ഗ്രഹങ്ങൾ അറിയിക്കുന്നു-

൪൮. സുഖദുഃഖകരംകർമ്മശുഭാശുഭമുഹൂർത്തജം। ജന്മാന്തരെപിതൽകൃത്വാൽഫലംതസ്യാനപായിവാ॥

അനപായാർത്ഥം—ശുഭാശുഭമുഹൂർത്തജമായിരിക്കുന്ന കർമ്മംസുഖദുഃഖകരമായി ഭവിക്കുന്നു. അതു ജന്മാന്തരത്തിങ്കൽ എങ്കിലും ഫലത്തെ ചെയ്യും അവന്റെ അനപായത്തിങ്കൽ ഫലത്തെ ചെയ്കയുമാം.

സാരം—നല്ലമുഹൂർത്തത്തിങ്കൽ ചെയ്യപ്പെട്ട കർമ്മം സുഖത്തെ ഉണ്ടാക്കും. ദുർമ്മുഹൂർത്തത്തിങ്കൽ ചെയ്യപ്പെട്ട കർമ്മം ദുഃഖത്തെ ഉണ്ടാക്കും. മെൽപ്രകാരമുള്ള കർമ്മം അന്യജന്മത്തിങ്കൽഎങ്കിലും ഫലത്തെ ജനിപ്പിക്കും. യാവനൊരുത്തനു ചൈതുവൊരുവന്റെ വംശത്തിങ്കൽ ഫലത്തെ ജനിപ്പിച്ചു എന്നതുമാം.

൪൯. പ്രാഗ്ജന്മാർജ്ജിതപുണ്യാഘംപ്രാബല്യൈകൈതുരഃ। പ്രാരബ്ധസംജ്ഞിതമാനുഷ്യജാതൈരുജാതകചിന്തനം॥

അനപായാർത്ഥം—പ്രാഗ്ജന്മാർജ്ജിതപുണ്യാഘം പ്രാബല്യൈകൈകംഹേതുവായിട്ട പ്രാരബ്ധസംജ്ഞിതയായി ഭവിക്കുന്നു. അതു മാനുഷ്യജാതിയിങ്കൽ ജാതകചിന്തനമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—പ്രാഗ്ജന്മത്തിങ്കൽ ചെയ്കയപ്പെട്ടകർമ്മങ്ങളിൽ ചിലതി

ന്ന ശക്തി അധികമായാൽ അതുമുഖേ ഫലഭാവത്തിനായിക്കൊണ്ട് പ്രകൃഷ്ടേണ ആരംഭിച്ചതായി ഭവിക്കുന്നതാകയാൽ അതിനെപ്രാരബ്ധമെന്നുപറയുന്നു. പ്രാരബ്ധകർമ്മത്തിന്റെ വിചാരസാധനംജാതകമാകുന്നു. ഇതുകൊണ്ടുജാതകശാസ്ത്രത്തിന്റെ വിഷയം വ്യക്തമാക്കപ്പെട്ടു.

൯൯- അതുമരണാദിഹജന്തുഃ പ്രാക്തനനിജകർമ്മപാകമനുഭവതി। തദപകർതുമലംജാതകമഥകിംപ്രശ്നേനകഥ്യതെസത്യം॥

അന്വയാർത്ഥം— മരണംവരെജന്തു പ്രാക്തനനിജകർമ്മപാകത്തെഅനുഭവിക്കുന്നു. അതിനെവചിപ്പാനായിക്കൊണ്ടു ജാതകം പയ്യാപ്പുമായിഭവിക്കുന്നു. ഇനിപ്രശ്നംകൊണ്ടു എന്തുകഥിക്കപ്പെടുന്നു എന്നുചൊദിക്കുന്നുഎങ്കിൽസത്യമാകുന്നു.

സാരം— ജനനംമുതൽ മരണംവരെ ജന്തുക്കൾപൂർവ്വകർമ്മങ്ങളുടെ ഫലത്തെഅനുഭവിക്കുന്നു. അതിനെപറവാനായിക്കൊണ്ടു ജാതകം മതിയായിട്ടുള്ളതാകുന്നു. ഇനിപ്രശ്നംകൊണ്ടുകായ്മുമെന്ത എന്നുള്ളചൊദ്യം ശരിയായിട്ടുള്ളതാകുന്നു. എങ്കിലും പ്രശ്നശാസ്ത്രത്തിനുപ്രയൊജനമുണ്ടെന്ന അഭിപ്രായം. അതിനെഅനന്തരംവ്യക്തമാക്കുന്നു.

൧൦- കസ്യപകരിരിതിജ്ഞാതുമിദാനീംപൂർവ്വകർമ്മണാം। ഇഹാജ്ഞിതജ്ഞെവിജ്ഞാതും കർമ്മപ്രശ്നോവിധീയതെ ഇതി॥

അന്വയാർത്ഥം— ഇപ്പൊൾപൂർവ്വകർമ്മങ്ങളിൽ വെച്ചഏതൊന്നിന്റെഫലമാകുന്നു എന്നഅറിവാനായിക്കൊണ്ടും ഇവിടെ അജ്ഞിതമായിരിക്കുന്നകർമ്മത്തെ അറിവാനായിക്കൊണ്ടും പ്രശ്നം വിധിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം- പൂരാതനങ്ങളായിരിക്കുന്നകർമ്മങ്ങളിൽഏതൊന്നിന്റെ ഫലമാണഇപ്പൊൾ അനുഭവിക്കപ്പെട്ടവരുന്നത എന്ന അറിവാനായിക്കൊണ്ടും ഇപ്പൊൾചെകപ്പെട്ടതായഒരുകർമ്മം തന്നെ പ്രൌബല്യത്തിന്റെ അധികൃവശാൽ പ്രാരബ്ധതുല്യമായിഭവിച്ചിരിക്കുന്നുഎങ്കിൽ അതിനെഅറിവാനായിക്കൊണ്ടും പ്രശ്നം വിധിക്കപ്പെടുന്നു- ഇതുകൊണ്ടു പ്രശ്നത്തിന്റെവിഷയത്തെപറഞ്ഞു- ഇതിശബ്ദംസമാപ്തിയെബൊധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു-

൧൮-പ്രാഗ്ജന്മനികൃതാനാഞ്ച കൃതാനാഞ്ചെവ ജന്മനി। വിഭാഗൊപികഥംജ്ഞെയഇതിചെൽസൊപികഥ്യതെ॥

അന്വയാർത്ഥം— പ്രാഗ്ജന്മത്തിങ്കൽ കൃതങ്ങളായിയും ഇപ്പൊൾജന്മത്തിങ്കൽ കൃതങ്ങളായിയും ഇരിക്കുന്നകർമ്മങ്ങളുടെ വിഭാഗവും എങ്ങിനെജ്ഞെയമായിഭവിക്കുന്നു എന്നുചൊദിക്കുന്നുഎങ്കിൽ

അതും കഥിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— പൂർവ്വജന്മത്തിങ്കൽ സംപാദിക്കപ്പെട്ട കർമ്മങ്ങളെയും ഇരം ജന്മത്തിങ്കൽ സംപാദിക്കപ്പെട്ട കർമ്മങ്ങളെയും അറിയുന്നതെങ്ങിനെ എന്നുണ്ടെങ്കിൽ അറിവാനുള്ളവഴിപറയാം-

൨൨-യദ്യാജാതകരുഗ്പ്രശ്നോഗ്രഹൈരൊഷ്ടെവിഭിന്നതൊ തദാശുഭശ്രേഷ്ടം വിദ്യാൽ കർമ്മഭേദൈരിഹാജ്ജിതൈഃ॥

അന്വയാർത്ഥം—— യാതൊരുകാലത്തിങ്കൽ ജാതകത്തിങ്കൽനിന്നു പ്രശ്നംഗ്രഹണൊഷ്ടങ്ങൾകൊണ്ടു ഭേദിക്കുന്നുവൊ അപ്പൊൾ ഇരം ജന്മത്തിങ്കൽ അനുഭവിക്കുവാനുള്ളതായിരിക്കുന്ന കർമ്മഭേദങ്ങൾകൊണ്ടുള്ള ശുഭാശുഭത്തെ അറിയെണം-

സാരം—— ജാതകവശാൽ ദൊഷാനുഭവകാലമെന്നുള്ള നിശ്ചയമിരിക്കുമ്പൊൾ പ്രശ്നംകൊണ്ടു ഗ്രഹാനുഭവകാലമെന്നകാരണമെങ്കിലും ജാതകവശാൽ ഗ്രഹാനുഭവകാലമെന്നുള്ള നിശ്ചയമിരിക്കുമ്പൊൾ പ്രശ്നംകൊണ്ടു ദൊഷാനുഭവകാലമെന്നു കാണുകിലും അക്കാലത്തിങ്കൽ ഗ്രഹദൊഷംഹേതുക്കളായകർമ്മങ്ങൾ പുരാതനങ്ങളിൽചെന്നതുകൊണ്ടല്ലെന്നും ഇരം ജന്മത്തിങ്കൽ സംപാദിക്കപ്പെട്ടതുകൊണ്ടാകുന്നുഎന്നും അറിഞ്ഞുകൊൾക- ഇപ്പൊൾചെയ്കപ്പെട്ട കർമ്മങ്ങളുടെ ഫലമൊക്കെയും ജന്മാന്തരത്തിങ്കലാകുന്നു എന്നുള്ള നിയമമില്ലാതാനും ൽക്കടെടു പുണ്യ പാപൈരിഹൈവഫലമശ്നുതെഎന്നുണ്ടെ-

൨൩- യദ്യനുസരതിപ്രശ്നൊജാതകംഗ്രഹഭാവിഭിഃ। തദാപ്രാക്കർമ്മപാകസ്യാദിതൃഹ്യമിഷധീമതാം॥

അന്വയാർത്ഥം—— യാതൊരുകാലത്തിങ്കൽ പ്രശ്നംഗ്രഹഭാവികൾകൊണ്ടു ജാതകത്തെ അനുസരിക്കുന്നുവൊ അപ്പൊൾ പ്രാക്കർമ്മപാകം ഭവിക്കും-എന്നഇവിടെധീമാന്മാരാൽ ഊഹ്യമാകുന്നു-

സാരം—പ്രശ്നംഗ്രഹരാശ്യാദികൾകൊണ്ടു ജാതകത്തൊടുചെർച്ചയുള്ളതായി ഭവിച്ചാൽ അക്കാലത്തിങ്കൽ ഉള്ളഇഷ്ടാനിഷ്ടഫലങ്ങൾ ഹെതുപുരാതനകർമ്മമാകുന്നു എന്നറിയെണം-

(൨൪) ജാതകെയൽഫലമുക്തംതത്സർവം പ്രശ്നെപിചിന്ത്യം തഥാചൊക്തം॥

അന്വയാർത്ഥം—ജാതകത്തിങ്കൽ യാതൊരുഫലം ഉക്തമായിഭവിക്കുന്നുവൊ അതുസർവ്വമായിട്ട പ്രശ്നത്തിങ്കലും ചിന്ത്യമായിഭവിക്കുന്നു അപ്രകാരം ഉക്തവും ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ജാതകത്തിങ്കൽ പറകപ്പെട്ട ഫലങ്ങൾ ഒക്കെയും അതാതിന്ന അനുകൂലങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഗ്രസ്ഥിത്യാദികൾഉണ്ടാ

യിരുന്നാൽ അതുകളെ അനുസരിച്ച പ്രശ്നത്തിങ്കലും വിചാരിക്കപ്പെടുവാൻ യൊഗ്യങ്ങളാകുന്നു അപ്രകാരം വചനവുമുണ്ട-അതിനെ അനന്തരം പറയുന്നു-

൫൨. ബുദ്ധപാശാസ്ത്രംയഥാന്യായംബലാബലവിധാനത ।
യഥൊക്തംജാതകെസമ്യഗ്തഥാപ്രശ്നെപിചിന്തയെൽ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ശാസ്ത്രത്തെ ബൊധിച്ചിട്ട ന്യായത്തെ അനുസരിച്ചിട്ടും ബലാബലവിധാനത്തെ അനുസരിച്ചിട്ടും ജാതകത്തിങ്കൽ യാതൊരു പ്രകാരം ഉക്തമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അപ്രകാരം പ്രശ്നത്തിലും സമ്യഗ്തെ ചിന്തിക്കെണം.

സാരം—— പ്രശ്നത്തിന്നു ജാതകശാസ്ത്രത്തിന്റെ അറിവു കൂടെ ഉണ്ടായിരിക്കെണം. ജാതകശാസ്ത്രത്തെ അറിഞ്ഞിട്ട യുക്തിയെ അനുസരിച്ച സൂക്ഷ്മഗ്രഹരാശ്യാദികളൊടെ ബലാബലങ്ങളെ അനുസരിച്ചിട്ടുള്ള വിധിപ്രകാരം ജാതകത്തിങ്കൽ യാതൊന്നു യാതൊരുപ്രകാരം പറകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നുവൊ അതിനെ അപ്രകാരം പ്രശ്നത്തിങ്കലും വിചാരിക്കെണം.

(വാ) പ്രശ്നസ്യസാമ്യമെവാന്യത്രൊക്തം।

അന്വയാർത്ഥം—— പ്രശ്നത്തിന്നു സാമ്യം തന്നെ അന്യഗ്രന്ഥത്തിങ്കൽ ഉക്തമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— പ്രശ്നത്തിന്നു ജാതകസാമ്യം തന്നെഅന്യഗ്രന്ഥത്തിങ്കൽ പറകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അതിനെത്തന്നെ ഇനി പറവാൻ പൊകുന്നു.

൫൩. സംപ്രെഷ്യമാണസുവശാശുഭീരീതിപ്രസഹ്യദൈവെന
ശുഭാശുഭെന। ജ്യൊതിർവ്വിദസ്സന്നിധിമെതിയസ്മാൽപ്രശ്നൊഹ്യ
തൊജന്മസമുഫലക്ഷു॥

അന്വയാർത്ഥം—— ശുഭാശുഭമായിരിക്കുന്ന ദൈവത്താൽ ബലാൽകാരെണ സംപ്രെഷ്യമാണനായിരിക്കുന്ന ശരീരിയാകട്ടെ അവശനായിട്ട യാതൊന്നുഹെതുവായിട്ട ജ്യൊതിർവിത്തിന്റെ സന്നിധിയെ പ്രാപിക്കുന്നുവൊ അതു ഹെതുവായിട്ട പ്രശ്നഫലങ്ങളിൽ ജന്മസമമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— പുണ്യപാപങ്ങളാൽ ബലാൽകാരെണ അതിങ്കൽ പ്രവർത്തിപ്പിക്കപ്പെട്ടിയങ്ങുന്നവനായ ശരീരിതന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തൊട്ടു കൂടാതെ ജ്യൊതിഷികന്റെ സമീപത്തെ പ്രാപിക്കുന്നു. ഇപ്രകാരമാകയാൽ പ്രശ്നം ഫലങ്ങളിൽ ജാതകതുല്യമാകുന്നു.

൫൪. ജന്മലഗ്നതയാപ്രശ്നലഗ്നംസംകല്പ്യപണ്ഡിതൈ। ജാത

കെയർത്തീഷ്ടം തത്തൽപ്രശ്നെപിചിന്തയേൽ॥

അന്വയാർത്ഥം—— പണ്ഡിതനായിരിക്കുന്നവൻ ജന്മലഗ്നതയാപ്രശ്നലഗ്നത്തെ സംകല്പിച്ചിട്ട ജാതകത്തിങ്കൽ യാതൊന്നായാതൊന്ന ഉട്ടിഷ്ടമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അതിനെ അതിനെപ്രശ്നത്തിങ്കലും ചിന്തിക്കേണം.

സാരം—— ബുദ്ധിമാനായിരിക്കുന്നജ്യോതിഷികൻ പ്രശ്നലഗ്നത്തെ ജന്മലഗ്നമാക്കി കല്പിച്ചിട്ട ജാതകത്തിങ്കൽ പറകപ്പെട്ടതുകളെ നിശ്ശേഷമാകുംവണ്ണം പ്രശ്നത്തിങ്കലും വിചാരിക്കേണം.

ഇതി പ്രഥമൊദ്ധ്യായഃ

അഥ ദ്വിതീയാദ്ധ്യായപ്രാരംഭഃ

(വാ) അഥദൈവജ്ഞകൃത്യമുച്യതെ॥

അന്വയാർത്ഥം—— അനന്തരം ദൈവജ്ഞകൃത്യം വചിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം —— ഇനി ദൈവജ്ഞൻ വെണ്ടതു യാതൊന്നൊ അതിനെ പറയുന്നു.

പൂ ഉത്ഥായൊഷ്ടദേവതാംഹൃദിനിധ്യാത്വാവപുശ്ശുദ്ധനംകൃത്വാസ്നാനപുരസ്സരംസലിലവിക്ഷേപാദികമ്മാഖിലം । കൃത്വാമന്ത്രജപാദികഞ്ചവിധിവൽപശ്ചാംഗവീക്ഷാംതഥാ ചെടാനാംഗണനംചദൈവവിദഥസ്വസ്ഥാന്തരാത്മാഭവേൽ॥

അന്വയാർത്ഥ —— ദൈവവിത്ത ഉഷ്ടസ്സിങ്കൽ ഉത്ഥാനംചെയ്തിട്ട ഹൃത്തിങ്കൽ നിജയായിരിക്കുന്ന ദേവതയെ ധ്യാനിച്ചിട്ട വപുശ്ശുദ്ധനത്തെ ചൈതിട്ട സ്നാനപുരസ്സരാകുംവണ്ണം സലിലവിക്ഷേപാദിയായി അഖിലമായിരിക്കുന്ന കമ്മത്തെയും മന്ത്രജപാദികത്തെയും പഞ്ചാംഗവീക്ഷണയെയും അപ്രകാരം ചെടനാതുടെ ഗണനത്തെയും വിധിക്കുതക്കവണ്ണം ചൈതിട്ട അനന്തരംസ്വസ്ഥാന്തരാത്മാവായി ഭവിക്കേണം-

സാരം—— ജ്യോതിഷികൻ പ്രഭാതത്തിങ്കൽ എഴുന്നീറ്റിട്ട തന്റെ ഇഷ്ടദൈവതയെ ഹൃദയത്തിങ്കൽ ധ്യാനിച്ചിട്ട അനന്തരം മ

ലമൂത്രവിസർജ്ജനത്തെയും ശൌചദന്തധാവനാദികളെയും ചൈതതിന്റെ ശേഷം കുളിച്ചിട്ട ഊക്കുക മുതലായ സകല കർമ്മത്തെയും മന്ത്രജപം തുടങ്ങിയുള്ള കർമ്മത്തെയും പഞ്ചാംഗദർശനത്തെയും ഗ്രഹഗണനത്തെയും വിധിക്കുതക്കവണ്ണം ചൈതിട്ട അനന്തരം സ്വസ്ഥമനസ്സായി ഭവിക്കേണം-

൫. അതലൊകെഖലുയസ്യ കസ്യചിദ്ഭാവായാതിയൽകിഞ്ചനപ്രഷ്ടുംമാംപ്രതിനൂനമിത്യവഹിതസ്സന്സുഷുപ്തിർദ്ദധം। തച്ചെഷ്ടാദികമകലയ്യസകലംതൽക്കാലജാതംപുനർജ്ജ്ഞാനീയാൽസമസന്നിമിത്തമചിരശ്വാസസ്ഥിതിഞ്ചാത്മനഃ ॥

അനവയാർത്ഥം—— വല്ലൊരുത്തന്റെ അതലൊകത്തിങ്കൽ തന്നെ ഇവൻ വല്ലൊന്നിനെ പുശിപ്പാനായിക്കൊണ്ടെ എന്റെ നെരെ വരുന്നു നിശ്ചയം- എന്നിപ്രകാരം വിചാരിച്ചിട്ട അപഹിതനായി ദുഃഖമകുംവണ്ണം തന്നുസുഷുപ്തിയായിട്ട തച്ചെഷ്ടാദികത്തെ അതകലനം ചൈതിട്ട പിന്നെ തൽക്കാല ജാതമായി സകലമായിരിക്കുന്ന സമസന്നിമിത്തത്തെയും അത്മാവിന്റെ ശ്വാസസ്ഥിതിയെയും അറിയെണം-

സാരം—— ദൈവജ്ഞൻ മെൽപറഞ്ഞപ്രകാരം സ്വസ്ഥചിത്തനായിരിക്കും സമയത്തിങ്കൽ വല്ലൊരുത്തനെകണ്ടാൽ ഇവൻ വല്ലൊന്നിനെ ചൊദിപ്പാനായിക്കൊണ്ടെ എന്റെ നെരെ വരുന്നവനാകുന്നു- നിശ്ചയം എന്നിപ്രകാരം വിചാരിച്ചിട്ട അവന്റെ ചെഷ്ടാദികളെ അറിയെണമെന്നുള്ള ദുഃഖത്താൽപൂർത്തിങ്കൽനിന്നു മനസ്സിനെ തെറ്റാതെ നിറുത്തി അവങ്കൽതന്നെ ദൃഷ്ടിവെച്ച അവന്റെ ചെഷ്ടമുതലായതുകളെ കണ്ടറിഞ്ഞതിന്റെ ശേഷം തൽക്കാലത്തിങ്കൽ ദൈവസംകല്പവശാൽ ഉണ്ടാകുന്നതുകളായ ശുഭാശുഭ നിമിത്തങ്ങളെയും തന്റെ ശ്വാസസ്ഥിതിയെയും അറിയെണം-

(൬) അഥപൃച്ഛകകൃത്യമുച്യതെ ॥

അനവയാർത്ഥം— അനന്തരം പൃച്ഛകകൃത്യം വചിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം—— ഇനിദൈവജ്ഞനൊടു ചൊദിക്കുന്നവൻ വെണ്ടതു യാതൊന്നൊ അതിനെ പറയുന്നു-

൬. തിഥൌശുഭായാംശുഭദൈനുകൂലൈതാരെദിനെഭാനുശുഭഗ്രഹാണാം। പ്രഷ്ടുസ്ഥിതംപ്രാഹ്നദിനാനുഷക്ത്യാജ്യോതിർവ്വിദംപ്രാതരുപെത്യപൃച്ഛെൽ ॥

അനവയാർത്ഥം—— പ്രഷ്ടാവ ഭാനു ശുഭഗ്രഹങ്ങളുടെ ദിനത്തിങ്കൽ തിഥി ശുഭയായിട്ടും താരം ശുഭദമായിട്ടും അനുകൂലമായിട്ടു മി

രിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ രാവിലെ ഉപയാനം ചൈതിട്ട പ്രാട്ട തമാനതുഷ്ടനായിരിക്കുന്ന ജ്യോതിഷിത്തിനൊട്ട രംസ്പിതത്തെ രൂപ്പിക്കെണം-

സാരം—— ജ്യോതിഷികനൊട്ട ചൊദിപ്പാൻപൊകുന്നവൻ ചൊവ്വാഴ്ച, ശനിയാഴ്ച, രണ്ട ദിവസങ്ങളെ ഉപെക്ഷിച്ചു മറ്റുള്ള ദിവസങ്ങളിൽ ശുഭമായ പക്കവും ശുഭനക്ഷത്രവും കൂടിയ സമയം മധ്യാഹ്നത്തൊടടുക്കാതെ ലഭിക്കപ്പെട്ടമെങ്കിൽ അപ്പൊൾ ജ്യോതിഷികന്റെ സമീപത്തെ പ്രാപിച്ചിട്ട യൊഗ്യമായ പദാർത്ഥം കാഴ്ച ദ്രവ്യമാക്കി മുമ്പിൽ വെച്ചു കൊടുത്തു സന്തൊഷിപ്പിച്ചിട്ട തനിക്ക അറിവാൻ ഇഷ്ടമായിട്ടുള്ളതിനെ ചൊദിക്കെണം-

(വാ) എവംഭൂതിപൂവ്വമുപെത്യപൃച്ഛതഏവാശുഭംവാച്യം നാന്യസ്യ । തഥാചൊക്തം ॥

അന്വയാർത്ഥം——ഇപ്രകാരം ഭൂതിപൂവ്വമാകുംവണ്ണം ഉപയാനം ചൈതിട്ട പൃച്ഛന്നായിരിക്കുന്നവനൊടതന്നെ ശുഭാശുഭം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- അന്യനൊടവാച്യമായി ഭവിക്കുന്നില്ല- അപ്രകാരം ഉക്തവും ഭവിക്കുന്നു.

സാരം —— മെൽ പറഞ്ഞ പ്രകാര ഭൂതിപൂവ്വകമായി വന്നു ചൊദിക്കുന്നവനൊടെത്രെ ജ്യോതിഷികൻയഥാ ശാസ്ത്രമാകുംവണ്ണം ശുഭങ്ങളെ പറയെണം- വല്ലപ്രകാരവും വന്നു ചൊദിക്കുന്നവനൊടെന്നു പറയരുത- അപ്രകാരം വചനവുമുണ്ട അതിനെ അനന്തരം ദൃഢിപ്പിക്കുന്നു-

൪. നാപൃഷ്ടഃകസ്യചിൽ ബ്രൂയാന്നാന്യായൊചപൃച്ഛതഃ। പരമാർത്ഥഫലജ്ഞാനംയതൊനൈവെഹസിദ്ധ്യതി.-ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം——അപൃഷ്ടനായിട്ട ഒരുത്തന്റെ ശുഭാശുഭത്തെ പറയരുത- അന്യായെന പൃച്ഛന്നായിരിക്കുന്നവന്റെ ശുഭാശുഭത്തെയും പറയരുത- യാതൊന്ന ഹെതുവായിട്ട രണ്ട വിഷയങ്ങളിൽ പരമാർത്ഥഫല ജ്ഞാനം സിദ്ധിക്കുന്നില്ലതന്നെ-

സാരം——ഒരുത്തന്റെ ഇഷ്ടഫലത്തെയൊ കഷ്ടഫലത്തെയൊ പറയെണമെങ്കിൽ അവനാൽ ചൊദിക്കപ്പെട്ടവനായിരിക്കെണം-ചൊദിച്ചില്ല എങ്കിൽ പറയരുത- ന്യായത്തൊട കൂടാതെ ഒരുത്തൻ ചൊദിച്ചാലും പറയരുത- ചൊദിക്കാത്തവന്റെയും വെണ്ടാ വണ്ണമല്ലാതെ ചൊദിക്കുന്നവന്റെ ഫലജ്ഞാനം പരമാർത്ഥമായി ഉണ്ടാവാൻ പ്രയാസമാകുന്നു. ഇതിശബ്ദം സമാപ്തിബൊധകമാകുന്നു.

നാപൂഷ്ടഃ കശ്ചന ഇത്യാദി ശ്ലോകത്തിന്റെ അനന്തരം മൂല ശ്ലോകങ്ങൾ അന്വേഷിക്കുന്നതായിട്ട ; തഥാപി,, എന്നൊരുപ ദേശമുണ്ടെ അപ്രകാരമായാലുമെന്ന അതിന്റെഅർത്ഥം-

൫. അപൃച്ഛതുഃപൃച്ഛതൊവാജ്ഞജ്ഞാസൊന്വേഷ്യകസ്യചിത് ।
ഹൊരാകേന്ദ്രത്രികൊണെഭ്യഃശുഭാശുഭഫലംവദേൽ ।।

൬. വസിഷ്ഠവചനാദസ്യ ജ്ഞജ്ഞാസൊരവ്യവസ്ഥിതഃ । ത
ശ്നെദൈവവിൽ ബ്രൂയാദാരൂഢെനശുഭാശുഭം ।।

അന്വയാർത്ഥം അപൃച്ഛന്നായിട്ടൊ പൃശ്ചന്നായിട്ടൊ ഇ രിക്കുന്നവനായ ജിജ്ഞാസുവായിരിക്കുന്നവല്ലൊരുത്തന്റെശു ഭാശുഭഫലത്തെ ഹൊരാകെന്ദ്രത്രികൊണങ്ങളെ ആശ്രയിച്ചിട്ട വരിക്കെണം- ൬ംവസിഷ്ഠ വചനം ഹെതുവായിട്ട അപൃച്ഛന്നാ യിരുന്നു എങ്കിലും ജിജ്ഞാസുവായിരിക്കുന്നവന്റെ ദൈവത്തി ങ്കൽ ദൈവവിത്ത ആരൂഢംകൊണ്ട ശുഭാശുഭത്തെ പറയെണം-

സാരം——ചൊദിച്ചാലും ചൊദിക്കാതെ ഇരുന്നാൽ അറിവാ നായിക്കൊണ്ട അഭിരുചി ഉള്ളവനായിരിക്കുന്നുവൊ അവന്റെ ഇഷ്ടകഷ്ടഫലങ്ങളെ ലഗ്നകെന്ദ്രത്രികൊണുകളംകൊണ്ടുപറയെ ണം- ഇപ്രകാരമുള്ളവസിഷ്ഠവചനം ഹെതുവായിട്ട ജിജ്ഞാസ ഉള്ളവനായിരുന്നാൽ അവൻ ചൊദിച്ചില്ല എങ്കിലും അവനെ ക്കാണുന്ന സമയം ജ്യൊതിഷികൻ അവന്റെ ആരൂഢാദിക ളംകൊണ്ട ചിന്തിച്ചിട്ട ശുഭത്തെയുംഅശുഭത്തെയും പറയെണം-

(വാ) അഥാരൂഢവിധിരുച്യതെ ।।

അന്വയാർത്ഥം—— അനന്തരം ആരൂഢവിധി വചിക്കപ്പെ ടുന്നു.

സാരം— പൃച്ഛകനായിരിക്കുന്നവനാൽ ആരൊഹിക്കപ്പെട്ട രാശിയെ ആരൂഢമെന്നു പറയുന്നു- അതിന്റെ നിശ്ചയമില്ലാ ത്തെടത്ത ആരൂഢത്തെ ഉണ്ടാക്കെണം- അതിനെആരൂഢസപ്ര ശ്നനിരൂപണ പൂർവ്വകമായി പറയുന്നു-

൭. ഐന്ദ്ര്യാംമെഷെവൃഷ്യാവഗ്നികൊണെമിഥുനഃസ്ഥിതം ।
യാമ്യൻകർക്കടസിംഹെന്ദ്രസ്യൊന്നൈർത്ത്യാംദിശികന്യകാ ।।

൮. വാരുണ്യാംതുലകീടെന്ദുവായുകൊണെധനുസ്ഥിതിഃ ।
കൗന്ദ്രാംമൃഗാഖ്യഷെന്ദ്രസ്യാതാമൈശാന്യാംദിശിമീനഭം ।।

൯. ഭൂമിചക്രമിദംപ്രൊക്തംവിക്ഷപ്തൈവവിധിസ്ഥിതം । ത
സ്മിൻയത്രസ്ഥിതഃപ്രശ്നാരാശിരാരൂഢംഹിസഃ ।।

൧൦. ആരൂഢതശ്ചാൽപ്തകെനരാശിരാരൂഢഉച്യതെ । ത
സ്മിൻസമ്യക്പരിജ്ഞാതെസർവ്വംതെനൈവചിന്ത്യതാം ।।

൧൧. തസ്മിന്നനിശ്ചിതെ ചക്രം വിലിഖ്യ സ്മിൻസുപൂജിതെ ।
പ്രഷ്ടാസച്ചണ്ണനയരാശിം സ്വശൈരുദഗവസഃ-ഇതി ।।

അന്വയാർത്ഥം——അനിശ്ചിതമായിരിക്കുന്ന ലിക്കിങ്കൽ മെഷവൃക്ഷങ്ങൾ ഭവിക്കുന്നു- അഗ്നികോണത്തിങ്കൽ മിഥുനഭംസ്ഥിതമായി ഭവിക്കുന്നു- യാമ്യയായിരിക്കുന്ന ലിക്കിങ്കൽ കർക്കടസിംഹങ്ങൾ ഭവിക്കുന്നു. നൈർത്തിയായിരിക്കുന്ന ലിക്കിങ്കൽ കന്യകാ ഭവിക്കുന്നു- വാരുണിയായിരിക്കുന്ന ലിക്കിങ്കൽ തുലാകീടങ്ങൾ ഭവിക്കുന്നു. വായുകോണത്തിങ്കൽ ധനുസ്ഥിതി ഭവിക്കുന്നു- കാന്ത്രിയായിരിക്കുന്ന ലിക്കിങ്കൽ മകരഘടങ്ങൾഭവിക്കുന്നു. ഐശാനിയായിരിക്കുന്ന ലിക്കിങ്കൽമീനഭം ഭവിക്കുന്നു- പ്രോക്തമായിരിക്കുന്ന രംഭ്രമിചക്രം മൈവവിത്തിന്റെ നാലു പുറവും സ്ഥിതമായി ഭവിക്കുന്നു- അതിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവു യാതൊന്നിങ്കൽ സ്ഥിതനായി ഭവിക്കുന്നുവൊ രാശി അത്രുദ്ധമെന്നപ്രസിദ്ധമാകുന്നു - പൃച്ഛകനാൽ അത്രുദ്ധത്വം ഹെതുവായിട്ട രാശി അത്രുദ്ധമെന്നു പറയപ്പെടുന്നു- അതുവൊന്നും വർണ്ണം പരിജ്ഞാതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സർവ്വവും അതുകൊണ്ടു ചിന്തിക്കപ്പെടേണം- അത അനിശ്ചിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ചക്രത്തെ വിലെഖനം ചെയ്തിട്ട സുപൂജിതമായിരിക്കുന്ന ഇതിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവു സചർണ്ണംകൊണ്ടു യാതൊരു രാശിയെ സ്പർശിക്കുന്നുവൊ അതുതന്നെ അത്രുദ്ധമായി ഭവിക്കുന്നു

സാരം —— രാശിചക്രം ചരമായിട്ടും സ്ഥിരമായിട്ടുമുണ്ട- ചരമായിരിക്കുന്നതു അതാതുദേശമദ്ധ്യത്തിങ്കൽവൃത്താകാരേണയെത്രെ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നതു- സ്ഥിരചക്രം ഭൂമിയിൽ മൈവജ്ഞന്റെനാലു പുറവുമായി ചതുരശ്രാകൃതിയായി ഒരെടത്തും വ്യത്യാസം കൂടാതെ സർവ്വത്രസൂക്ഷ്മമായിട്ടു തന്നെ ഇരിക്കുന്നു. മൈവജ്ഞനു കിഴക്കെലിക്കുയാതൊന്നൊ അവിടെ മെടം ഇടവം രണ്ടു രാശികളും മേൽ പറഞ്ഞ ചക്രത്തെ അശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു- മൈവജ്ഞനു യാതൊരുദിക്കു അഗ്നികോണായുള്ളതൊ അവിടെമിഥുനം രാശി ഇരിക്കുന്നു- അപ്രകാരം തെക്കെ ലിക്കിൽ കർക്കടകം, ചിങ്ങം രാ രണ്ടു രാശികളും നിരതികോണിൽ കന്നിയുമിരിക്കുന്നു- പടിഞ്ഞാറെ ലിക്കിൽ തുലാരാശിയും വൃശ്ചികരാശിയും ഇരിക്കുന്നു- വായുകോണിൽ ധനുരാശി ഇരിക്കുന്നു. വടക്കെ ലിക്കിൽ മകരവും കുംഭവുമിരിക്കുന്നു- രംശാനകോണിൽ മീനരാശി ഇരിക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെ മൈവജ്ഞന്റെ നാലുപുറവുമായി ചക്രാകാരേണ ഇരിക്കുന്നതുകളായ മെഷാദിരാശികളിൽ വെച്ചു

യാതൊരുരാശിയിൽ പ്രശ്നാവു പൃച്ഛാസമയത്തിങ്കൽനിന്നുവൊ അതു ആരൂഢരാശി എന്ന പ്രസിദ്ധമാകുന്നു- പ്രശ്നാവിനാൽ ആരൊഹിക്കപ്പെട്ടതാകയാൽ അതിനെ ആരൂഢമെന്നു പറയുന്നു- ആരൂഢരാശി! ഇന്നത എന്ന നല്ലവണ്ണം അറിവുണ്ടായിരുന്നാൽ അതുകൊണ്ടുതന്നെ സകലത്തെയും വിചാരിക്കേണം, അതിന്റെ നിശ്ചയമില്ലെന്നു വരികിൽ ചക്രത്തെ ലെഖനം ചൈതിട്ട അതിനെ വിധിക്കുതക്കവണ്ണം പൂജിപ്പിച്ചിട്ട സ്വർണ്ണം കൊണ്ടു അതിൽ ഒരുരാശിയെ തന്റെ ഇഷ്ടപ്പടി തക്കവണ്ണം സ്പർശിപ്പാൻ പ്രശ്നാവിനൊടു പറയേണം- അനന്തരം പ്രശ്നാവയാതൊരുരാശിയിൽ സ്വർണ്ണത്തെ ന്യസിച്ചുവൊ അതുതന്നെ ആരൂഢമെന്നു കല്പിച്ചിട്ട അതുകൊണ്ടു സകലത്തെയും വിചാരിക്കേണം- ഇതശേഷം സമഃപൃയെ ബൊധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു-

(വാ) പൃച്ഛാസമയഏവദൈവജ്ഞനജ്ഞാതവ്യാനിവക്ഷ്യമാണക്രമെണൊച്യന്തെ ॥

അന്വയാർത്ഥം— പൃച്ഛാസമയത്തിങ്കൽ തന്നെ ദൈവജ്ഞനാൽ ജ്ഞാതവ്യങ്ങളായിരിക്കുന്നതുകളെ വക്ഷ്യമാണ ക്രമത്തൊടുകൂടെ വചിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം—— ജ്യൊതിഷ്കനാൽ പ്രശ്നസമയത്തിങ്കൽ തന്നെ അറിയപ്പെടെണ്ടതുകളായവയെ ഇനിപറകപ്പെടുന്നതായ ക്രമത്തെ അനുസരിച്ചു പറയുന്നു-

൫൨. ദൈവജ്ഞനസമാഹിതെനസമയൊദെശസ്സ്വവായുർദ്രശാപ്രഷ്ടുസ്പർശനമാശ്രിതർക്ഷഹരിതൊ പ്രശ്നാക്ഷരാണിസ്ഥിതിഃ । ചെഷ്ടാഭാവവിലൊകനെചവസനാദ്യന്യച്ചതൽക്കാലജംപൃച്ഛായാസ്സമയെതദെതദഖിലം ജ്ഞെയംഹിവക്തുഫലം- ഹൃതി ॥

അന്വയാർത്ഥം — സമാഹിതനായിരിക്കുന്ന ദൈവജ്ഞനാൽ സമയവും ദെശവും സ്വവായുവും ദശയും പ്രഷ്ടാവിന്റെ സ്പർശനവും ആശ്രിതർക്ഷത്തിന്റെ രിത്തുകളും പ്രശ്നാക്ഷരങ്ങളും സ്ഥിതിയും ചെഷ്ടയും ഭാവവിലൊകനങ്ങളും വസനാദിയും തൽക്കാലജമായി അന്യമായിരിക്കുന്നതും യാതൊന്നൊ അതു ഇത സകലമായിട്ട ഫലത്തെ വചിപ്പാനായിക്കൊണ്ടു ജ്ഞാതവ്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു -

സാരം——അവധാനസഹിതനായിരിക്കുന്ന ജ്യൊതിഷികൻ പ്രശ്നസമയത്തിങ്കൽ സമയം, ദെശം, തന്റെറവായു, തന്റെറശരീ

വസ്ഥാ, പൃച്ഛകന്റെസ്പർശം, പൃച്ഛകനാൽ ആശ്രയിക്കപ്പെട്ടരാശി, പൃച്ഛകനാൽ ആശ്രയിക്കപ്പെട്ടദിക്ക, പ്രശ്നാക്ഷരങ്ങൾ, പൃച്ഛകന്റെസ്ഥിതി, ചെഷ്ടാ, ഭാവം, ദർശനം, വസ്ത്രം മുതലായത ഇതുകളെയും ഇതുകൾക്കും പുറമെ തൽക്കാലത്തിങ്കൽ ഉണ്ടാകുന്നതുകളായ മറ്റുള്ളതുകളെയും ഫലത്തെ പറവാനായിക്കൊണ്ട ഗ്രഹിക്കുകയും മനസ്സിങ്കൽ ധരിക്കുകയും വെണം- ഇതി ശബ്ദം സമാപ്തിയെ ബൊധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു-

(വാ) അഥഫലനിർദ്ദേശഃക്രമെണൊച്യതെ ॥

അന്വയാർത്ഥം —— അനന്തരം ഫലനിർദ്ദേശം ക്രമത്തൊട്ട കൂടെ വചിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം —— ഇനി ഫലകഥനം ഇങ്ങിനെ ഉള്ള ക്രമത്തൊട്ട കൂടെ കർത്തവ്യമാകുന്നു എന്നു പറയുന്നു-

ഉദാ. പൃച്ഛാനിഗ്രഹമാഗ്രഹമാഗ്രഹന്ദിരഗതിപ്രശ്നക്രിയാസംഭവ സൂത്രംത്രിസ്ഫുടജാഷ്ടമംഗലഫലാശ്രയൊമയെന്തൽഭവം। അയുഃ ചെടവശാച്ചജാതകവശാൽസഞ്ചിന്ത്യഭാവാൻപരാൻദൈവാനാമ നുകൂലതാദിചവമെൽബാധാഭിചാരാദ്യപി-ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം —— പിച്ഛാനിഗ്രഹമാഗ്രഹന്ദിരഗതിപ്രശ്നക്രിയാസംഭവത്തെയും സൂത്രത്തെയും ത്രിസ്ഫുടജാഷ്ടമംഗലഫലാശ്രയൊമയെന്തൽഭവത്തെയും ചെടവശാലും ജാതകവശാലും ഉള്ള ആയുസ്സിനെയും വരങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഭാവങ്ങളെയും ദൈവാനുകൂലതാദികളെയും ബാധാഭിചാരാദിയെയും സഞ്ചിന്തിച്ചിട്ട വരിക്കെണം-

സാരം —— പ്രശ്നാവുവന്നിട്ട തന്നൊട്ട ചൊദിച്ച സമയം തന്നെ ഗ്രഹിക്കപ്പെട്ടതായ ചൊദ്യസ്ഥിതികൊണ്ട പറകപ്പെട്ടവാൻ യൊഗ്യമായഫലത്തെദൈവജ്ഞൻ മുമ്പെ പറയെണം- അനന്തരം പുറപ്പാടിങ്കലും മാഗ്രഹത്തിങ്കലും പ്രശ്നാവിന്റെ ഗൃഹത്തിങ്കലുള്ള പ്രവെശത്തിങ്കലും പ്രശ്നത്തിന്ന ഉപയൊഗിയായ ചക്രലെഖനം മുതലായ കാര്യത്തിങ്കലും സംഭവിക്കുന്നതായ അതാത നിമിത്തങ്ങൾ കൊണ്ട പറവാൻ യൊഗ്യങ്ങളായ അതാതഫലങ്ങളെ ക്രമെണ പറയെണം- പിന്നെ സൂത്രഫലത്തെയും പിന്നെ ത്രിസ്ഫുടഫലത്തെയും പിന്നെ അഷ്ടമംഗല ഫലത്തെയും അത്യുദയഫലത്തെയും ഉദയഫലത്തെയും ചന്ദ്രഫലത്തെയും ക്രമെണ പറയെണം- പിന്നെ ജാതകത്തെ അനുസരിച്ചിട്ടും പ്രശ്നത്തെ അനുസരിച്ചിട്ടും വഴിപൊലെ വിചാരിച്ചിട്ട ആയുസ്സിന്റെ അവസ്ഥയെ പറയെണം- പിന്നെ അതാത്ഭാവങ്ങളുടെ

ഇണദോഷങ്ങളെയും ദൈവന്മാരുടെ അനുകൂല്യം മുതലായതിനെയും പിന്നെ ബാധാഭിചാരാദികളെയും പറയേണം- ഇതിശബ്ദം സമാപ്തി ദ്യോതകമാകുന്നു-

൫൮. ദൈവജ്ഞസാവധാനത്വപ്രശ്നശുഭപ്രശ്നസൌഷ്ഠവേ। സതിപ്രശ്നക്ഷസവൈക്ഷുശുഭാപ്തിർവ്വചനംതഥാ ।

അന്വയാർത്ഥം—— ദൈവജ്ഞസാവധാനത്വവും പ്രശ്നാവിന്റെ പ്രശ്നസൌഷ്ഠവവും സത്തായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽസവ്വങ്ങളായിരിക്കുന്നപ്രശ്നങ്ങളിലും ശുഭാപ്തി ഭവിക്കും- അപ്രകാരം വചനം ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ജ്യൊതിഷികന്റെ മനസ്സു സാവധാനമായിരിക്കുകയും പ്രശ്നാവുവെണ്ടും പ്രകാരം ചൊദിക്കുകയും ചൈതാൽസവ പ്രശ്നങ്ങളിലും ശുഭപ്രാപ്തിയെ പറയേണം-അപ്രകാരം പ്രമാണികന്മാരുടെ വചനമുണ്ടു- ഇനി അതിനെ കാണിക്കുന്നു-

൫൯. ദൈവജ്ഞസാവധാനത്വംപ്രശ്നശുഭപ്രശ്നസൌഷ്ഠവം ഇഷ്ടദ്രവ്യശ്രുതീക്ഷെചസമ്യഗിഷ്ടൊപലബ്ധയെ ഇതി ।।

അന്വയാർത്ഥം—— ദൈവജ്ഞസാവധാനത്വവും പ്രശ്നാവിന്റെ പ്രശ്നസൌഷ്ഠവവും ഇഷ്ടദ്രവ്യശ്രുതീക്ഷകളും വഴിപൊലെ ഇഷ്ടൊപലബ്ധിക്കായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ദൈവജ്ഞന്റെ സാവധാനത്വം പ്രശ്നാവിന്റെ പ്രശ്നത്തിന്നു സൌഷ്ഠവവും ഇഷ്ടവസ്തുവിന്റെ ശ്രവണവും ദർശനവും ഇഷ്ടലാഭത്തിന്നായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കുന്നു. ഇതിശബ്ദം സമാപ്തിദ്യൊതകമാകുന്നു.

൬൦. ധാന്യംബാലാന്നവജ്ജ്യൊതാരാസുഗന്ധാന്നൊക്ഷവിഷെക്ഷുച। അഷ്ടവിവിഷ്ടിരിക്കാ ഗസ്ഥിരെക്ഷുകരണെക്ഷുച ।।

൬൧- തിഥിനക്ഷത്രരാശ്യംശസന്ധൌചഗ്രഹികൊദയെ। ച ക്രാന്ധെഗ്രഹണെസവ്യശിരസ്യൊഷ്ഠൌതഥാ ।।

൬൨- മൃത്യുദ്വാരിയൊഗെഷുപാപഷ്ടയെപി ചിത്രയൊദ്ധ്യാംപ്രദൊഷെചനിശീഥെരവിദർശനെ ।।

൬൩- സംക്രാന്തൌചതഥാപ്രശ്നവ്വീപൽപ്രത്യരയൊവധെ। അഷ്ടമെചതഥാരാശൌജന്മാഷ്ടമഗതെവിധൌ ।

൬൪- ഇത്യാദിദുഷ്ടകാലെഷുപ്രശ്നസ്യാദശുഭപ്രദം। ഇത്യാദിദൊഷരഹിതെകാലെമൃതഘടിഷുച ।।

൬൫- ശുഭാനാമുദയെഷ്ടൌച മുഹൂർത്തെഷുശുഭെഷുച। സിദ്ധാമൃതാദിയൊഗെഷുപൂരാഭീഷ്ടഫലപ്രദാ ।

അന്വയാർത്ഥം—— ധാന്യംബാലാന്നവജ്ജ്യൊതാരകളും ഗന്ധാന്നൊ

ഷ്ടവിഷങ്ങളും* അഷ്ടമീവിഷ്ടിരിക്കുകളും സ്ഥിരങ്ങളായിരിക്കുന്ന കരണങ്ങളും സത്തുകളായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കലും തിഥിനക്ഷത്രരാശ്യംശസന്ധിയും ഗുളികൊദയവും ചക്രാർദ്ധവും ഗ്രഹണവും സപ്തശിരസ്സും അപ്രകാരം ഏകാർഗ്ഗളവുംസത്തുകളായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും മൃത്യുദഗ്ധാദിയോഗങ്ങളും പാപദൃഷ്ട്യുദയവും ത്രയൊദശിയും സത്തുകളായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കലും പ്രദോഷത്തിങ്കലും നിശീഥത്തിങ്കലും രവിദർശനത്തിങ്കലും സംക്രാന്തിസതിയായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കലും അപ്രകാരം പ്രഷ്ടാവിന്റെ പിപൽപ്രത്യരങ്ങളും വധവും സത്തുകളായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും അപ്രകാരം അഷ്ടമമായിരിക്കുന്നരാശി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും വിധുജന്മാഷ്ടമഗതനായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കലും ഇത്യാദിദുഷ്ടകാലങ്ങളിൽ പ്രശ്നം അശുഭപ്രദമായിഭവിക്കും ഇത്യാദിദോഷരഹിതമായിരിക്കുന്ന കാലത്തിങ്കലും അമൃതഘടികളിലും ശുഭന്മാരുടെ ഉദയവും ദൃഷ്ടിയും സത്തുകളായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കലും ശുഭങ്ങളായിരിക്കുന്ന മുഹൂർത്തങ്ങളിലും സിദ്ധാമൃതാദിയൊഗങ്ങളും സത്തുകളായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കലും വൃക്ഷാരൂഢിഷ്ടഫലപ്രദയായിഭവിക്കും.

സാരം—ചൊദ്യനിന്റെ മുഹൂർത്തത്തിന്ന അശുഭമെന്നചറകപ്പെട്ടനാളുകളും പ്രശ്നത്തിന്നും നിഷിദ്ധങ്ങളാകുന്നു അശ്വതി, മകം, മൂലം ഇതുകളുടെ മുതൽക്കാലുകളും രെവതി, ആയില്യം, തൃക്കെട്ട ഇതുകളുടെ നാലാംകാലിന്നു, ഗണ്ഡാന്തമെന്നൊരുദോഷപ്രസിദ്ധമാകുന്നു അതും പ്രശ്നത്തിങ്കൽ നിഷിദ്ധമാകുന്നു ചൊദ്യനിന്നു നിഷെധിക്കപ്പെട്ടനാളുകളും ഭരണി, കാർത്തിക, തിരുവാതിര, ആയില്യം, മകം, പൂരം, പൂരാടം, പൂരട്ടാതി, വിശാഖം, തൃക്കെട്ട, മൂലം, ഇതുകളും പതിനൊന്നുമാകുന്നു. അതുകളിൽവെച്ച ആയില്യവും മകവും, തൃക്കെട്ടയും, മൂലവും ചൊദ്യനിന്നു കൊള്ളരുതായ്കയാൽ തന്നെ പ്രശ്നത്തിന്നുംകൊള്ളരുതഎന്നത എല്ലാകാലുകളുംക്കും സാധാരണമായിപ്രാപിച്ചിരിക്കുന്നു. എങ്കിലും രെവതിയും അശ്വതിയും ചൊദ്യനിന്നുകൊള്ളുന്നതുകളാകയാൽ അതുകളുംപ്രശ്നത്തിന്നും കൊള്ളാമെന്നതും സർവ്വസാധാരണമായിട്ടതന്നെ പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നും അതുകളുടെ നാലാംകാലും മുതൽക്കാലുംകൊള്ളരുതഎന്നുണ്ടെങ്കിൽ അതുവിശെഷിച്ചുപറയെണ്ടതായിട്ടുമിരിക്കയാലു, ചൊദ്യനിന്നുകൊള്ളരുതാത്തനാളുതന്നെ ഗണ്ഡാന്തമുള്ളതായിരുന്നാൽ ദൊഷാധിക്യമുള്ളതാകയാലും ഗണ്ഡാന്തദൊഷത്തെനിഷ്ടെധിച്ചതു സഫലമായിഎന്നഅ

റിഞ്ഞുകൊൾക ഉഷ്ണമെന്നദോഷവും പ്രശ്നത്തിങ്കൽനിഷിദ്ധമാ
കുന്നു. ഉഷ്ണമെന്നദോഷം എല്ലാനാളുകൾക്കും ഉണ്ടു. അശ്വതിമുത
ൽപതിനഞ്ചു നാളുകളെ മൂന്നാക്കിവിഭജിച്ചാൽ മുമ്പെവരുന്നത
അശ്വതി,ഭരണി, കാർത്തികാഇതുകളെല്ലാ അതുകുന്നത. അതുകളി
ൽവെച്ച അശ്വതിക്ക ആദിയിലെ ഏഴരനാഴികകഴിഞ്ഞാൽപി
ന്നെഏഴരനാഴിക വിഷമാകുന്നു. ഭരണിക്കരമ്പത്തഞ്ചുനാഴിക
കഴിഞ്ഞാൽശിഷ്ടമായ അഞ്ചുനാഴിക വിഷമാകുന്നു. കാർത്തികക്ക
ഇരുപത്തൊന്നുനാഴിക കഴിഞ്ഞാൽ ഒന്നരനാഴിക വിഷമാകു
ന്നു. ഇങ്ങിനെ രൊഹിണി, മകയിരം, തിരുവാതിരഇത്യാദിക
ളായി അത്തം, ചിത്ര, ചൊതിഎന്നതുവരെ ഉള്ളമുമ്മൂന്നുനാളുക
ളുടെ വിഷത്തെയും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക. വിശാഖം മുതൽപന്തണ്ടു
നാളുകളെയും മെൽപ്രകാരം മൂന്നാക്കി വിഭജിച്ചാൽ മുമ്പെ
വരുന്നതു വിശാഖം. അനിഴം, തൃക്കെട്ട ഇതുകളെല്ലാ അതുകുന്ന
ത. അതുകളിൽവെച്ച വിശാഖത്തിന്ന ആദിയിലെഎട്ടനാഴികവി
ഷമാകുന്നു. അനിഴത്തിന്ന ഒടുക്കത്തെ എട്ടു നാഴിക വിഷമാകു
ന്നു. തൃക്കെട്ടക്ക അതുടിയിലെ ഇരുപതുനാഴിക കഴിഞ്ഞാൽ പ
ത്തുനാഴിക വിഷമാകുന്നു. ഇങ്ങിനെമൂലം, പൂരാടം. ഇത്യാദിക
ളായശേഷമുള്ളതിനും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക. അങ്ങിനെ ഗ്രഹിക്കും
പൊൾ അശ്വതിക്കആദിയിലെ ഏഴരനാഴിക കഴിച്ച ഏഴരനാ
ഴിക വിഷമായിരുന്നാലും അതുഗണ്ഡാന്തത്തിങ്കൽ അന്തർഭവി
ക്കുകയാൽ അതുവിഷയത്തിങ്കൽ ദോഷം നിഷ്ഫലംവെണമെന്നില്ല
ഗണ്ഡാന്തത്തെ വജ്ജിക്കെണമെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതല്ലൊ എ
ന്നൊരുഭ്രമം ഭവിക്കാം. അങ്ങിനെഭ്രമിക്കരുത-രണ്ടുദോഷങ്ങളും കൂ
ടിവന്നാൽ അശുഭത്തിന്റെ അധിക്യത്തെപറയാം അതുഹെതു
വായിട്ട അവിഷയത്തിങ്കലും ദോഷം നിഷ്ഫലം പ്രയോജനത്തോ
ട്ട കൂടിയതുതന്നെ. ഇപ്രകാരം സ്ഥലാന്തരത്തിങ്കലും ധരിച്ചുകൊ
ൾക. വിഷമെന്നദോഷവും പ്രശ്നത്തിങ്കൽ നിഷിദ്ധമാകുന്നു.
അതിനെ മുഹൂർത്തശാസ്ത്രാന്തർഗ്ഗതമായ അംശൈനവ ഇത്യാദി
ശ്ലോകം കൊണ്ടു അറിഞ്ഞുകൊൾക- വിസ്തരഭയം ഹെതുവായി
ട്ട വിവരിക്കുന്നില്ല. രാഹുമിയും വിഷ്ടിഎന്ന കരണവും ചതു
ർത്ഥീ, നവമി, പതിന്നാലാം തിഥികളും പ്രശ്നത്തിങ്കൽ വജ്ജ്യ
ങ്ങളാകുന്നു. പുഴു പുള്ള, പാമ്പു, നാല്ക്കാലി ഇതുകളാകുന്ന സ്ഥിര
കരണങ്ങളും വജ്ജ്യങ്ങളാകുന്നു. തിഥിസന്ധി, നക്ഷത്രസന്ധി,
രാശിസന്ധി, അംശകസന്ധി, ഗുളികൊദയം, ലാടം, വൈധൃ
തം, ഗ്രഹണം, സൂതകം എന്നദോഷം എകാർഗ്ഗളമെന്നദോഷം

മൃത്യുയോഗം, ദഗ്ധയോഗം, പാപഷഷ്ടി, പാപദ്വയം, ത്രയോദശി എന്നപക്കം, പ്രദോഷസമയം, അർദ്ധരാത്രി, പാട്ടരാശി, സംക്രമണം, വൃശ്ചികന്റെ മൂന്നാംനക്ഷത്രം, അഞ്ചാംനക്ഷത്രം, ഏഴാംനക്ഷത്രം, ഇതുകളും പ്രശ്നത്തിങ്കൽ നിഷിദ്ധങ്ങളാകുന്നു. അഷ്ടമരാശിയും അഷ്ടമരാശിക്കൂറും കൊള്ളരുത കൊള്ളരുതാത്തതുകളിൽ പ്രധാനങ്ങളായിരിക്കുന്നതുകളെ പറഞ്ഞു വെറെയും ചിലത ഇല്ലെന്നില്ല അതു ഹെതുവായിട്ട ഇങ്ങിനെ തുടങ്ങി മനുഷ്യവരാൽ പരിഗണനംചെയ്തു നിഷ്ഠെധിക്കപ്പെട്ടതുകളായ ഒഴുകാലങ്ങളിൽ പ്രശ്നംഭവിച്ചാൽ അതഅശുഭസൂചകമായിഭവിക്കുമെന്നധരിച്ചുകൊൾകെ. മെൽപ്രകാരമല്ലാതെ ഇരിക്കുന്നതായ സമയത്തിങ്കലും അമൃതഘടികാഎന്നകാലവിശെഷത്തിങ്കലും ശുഭൊദയവും ശുഭദൃഷ്ടിയുംലഗ്നത്തിന്നു ഭവിച്ചിരിക്കുന്ന സമയത്തിങ്കലും ശുഭങ്ങളായ മുഹൂർത്തങ്ങളും ഉള്ളപ്പൊഴും സിദ്ധാമൃതാദിയൊഗങ്ങളും ഉള്ളസമയത്തിങ്കലും പ്രശ്നം ഭവിച്ചാൽ അത അഭീഷ്ടഫല സൂചകമായിഭവിക്കുമെന്നും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾകെ-

(വാ)- ഏതൽ കാലവിഷയം।

അനവയാർത്ഥം— ഇതു കാലവിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം——പൊലാന്ന വജ്ജ്യതാരാസു എന്നതുടങ്ങി മെൽപറകപ്പെട്ട വചനംകൊണ്ടെ ഗ്രാഹ്യമായിട്ടുള്ളതു പ്രശ്നത്തിന്നു നന്നല്ലാതെയും നന്നായിട്ടുമിരിക്കുന്ന കാലമാകയാൽ അതുകാലമാകുന്ന വിഷയത്തൊട കൂടിയതാകുന്നു-

൨൨-ഫലപ്രസൂനസംപൂർണ്ണമഹീരുഹസമാകുലെ। സ്നിഗ്ധഭ്രമിതലെരത്നകാഞ്ചനാദിസമന്വിതെ॥

൨൩-പഞ്ചെന്ദ്രിയമനഃപ്രീതികാരെഗൊമയവാരിണാ। തൽക്ഷണെപ്രൊക്ഷിതക്ഷൊണീതലെസമവസുന്ധരെ॥

൨൪-മംഗല്യകർമ്മസംയുക്തെമംഗലസ്ത്രീസമാകുലെ। മന്ദിരെ പുത്രഭാര്യാദിഷ്ടപുഷ്ടജനാശ്രിതെ॥

൨൫-യഃപ്രവിശതിദുശെദെശെപ്രാപ്നൊത്യഭിമതംധ്രുവം। മഹാവനെ ശ്മശാനാന്തെനിന്നൊച്ചെശൂന്യമന്ദിരെ॥

൨൬. ഗ്രഹെചാത്തജനെപ്രെതക്രിയാദ്യശുഭകർമ്മണി । ജലാഗ്നിശുഷ്കവൃക്ഷാന്തെതഥൈവെന്ദ്രിയചെതസാം॥

൨൭. അനിഷ്ടദെപ്രദെശെചപ്രശ്നാനാപ്നൊത്യഭീപ്സിതം।

അനവയാർത്ഥം—— ഫലപ്രസൂനസംപൂർണ്ണമഹീരുഹസമാകുലമായിരിക്കുന്ന ദെശത്തിങ്കലും സ്നിഗ്ധഭ്രമിതലമായിരിക്കുന്ന ദെശത്തിങ്കലും രത്നകാഞ്ചനാദി സമന്വിതമായിരിക്കുന്ന ദെശത്തി

ങ്കലും പഞ്ചേന്ദ്രിയമനുപ്രീതികര മായിരിക്കുന്ന ദേശത്തിങ്കലും ഗോമയവാരികൊണ്ട തൽക്ഷണ പ്രോക്ഷിതക്ഷോണിതലമായിരിക്കുന്ന ദേശത്തിങ്കലും സമവസുന്ധരമായിരിക്കുന്ന ദേശത്തിങ്കലും മംഗല്യലകമ്മസംയുക്തമായിരിക്കുന്ന ദേശത്തിങ്കലും മംഗലസ്ത്രീസമാകുല മായിരിക്കുന്ന ദേശത്തിങ്കലും പുത്രഭാഗ്യാദിഹഷ്ടപുഷ്ടജനാശ്രിതമായിരിക്കുന്നമന്ദിരത്തിങ്കലും ഈദൃശമായിരിക്കുന്ന ദേശത്തിങ്കൽ യാവനൊരുത്തൻ പൂക്കിക്കുന്നുവൊ അവൻ അഭിമതത്തെ ധ്രുവമാകുന്നു പ്രാപിക്കുന്നു മഹാവനത്തിങ്കലും ശ്മശാനാന്തത്തിങ്കലും നിർമ്മോക്ഷമായിരിക്കുന്ന ദേശത്തിങ്കലും ശ്രൗന്യമന്ദിരത്തിങ്കലും ശൂന്യജനമായിരിക്കുന്ന ഗൃഹത്തിങ്കലും പ്രേതക്രിയാദ്യ ശൂദ്രകമ്മമായിരിക്കുന്ന ഗൃഹത്തിങ്കലും ജലാഗ്നിശൂക്ഷ്മവൃക്ഷാന്തത്തിങ്കലും അപ്രകാരംതന്നെ ഇന്ദ്രിയ ചൈതന്യസ്തംഭനം അനിഷ്ടമായിരിക്കുന്ന പ്രദേശത്തിങ്കലും പ്രഷ്ടാവ അഭീഷ്ടത്തെ ആരൂപിക്കുന്നില്ല.

സാരം—കായകളൊടും പൂക്കളൊടുകൂടിയ വൃക്ഷങ്ങൾ വളരെ ഉള്ള പ്രദേശം ഇന്ദ്രപുഷ്പമല്ലെന്നോടുകൂടിയ പ്രദേശം, രത്നക്കല്ല, സ്വർണ്ണം ഇവയൊടുകൂടിയ പ്രദേശം ചെവിമുതലായ അഞ്ചു ഇന്ദ്രിയങ്ങൾക്കും മനസ്സിനും പ്രീതിയെജനിപ്പിക്കുന്നതായപ്രദേശം ചാണകനീർകൊണ്ട അപ്പൊൾതളിക്കപ്പെട്ട പ്രദേശം- സമഭൂമി, മംഗല്യകമ്മത്തൊടുകൂടിയ പ്രദേശം- മംഗലസ്ത്രീകൾ നിറഞ്ഞിരിക്കുന്ന പ്രദേശം- പുത്രഭാഗ്യാദിജനങ്ങൾ സന്തുഷ്ടന്മാരായി പുഷ്ടിയൊടുകൂടിയവരായിട്ട യാതൊന്നിങ്കൽ വസിക്കുന്നുവൊ അതു ഭവനം ഇങ്ങിനെ ഉള്ള പ്രദേശങ്ങളിലും ഇതുകൾപൊലെ ഉള്ള അന്യദേശങ്ങളിലും നിന്ന ഒരുത്തൻ ചൊദിച്ചാൽ അവൻ ഇഷ്ടത്തെലഭിക്കും. വധ്യകാട, ശവസംസ്കാരഭൂമിയുടെ സമീപം, താണും ഉയർന്നുമുള്ള പ്രദേശം, ആരുമില്ലാത്ത ഗൃഹം, രൊഗികളായ ജനങ്ങളൊടുകൂടിയ ഗൃഹം, പ്രേതകമ്മാദിമുതലായ അമംഗലക്രിയകളൊടുകൂടിയഗൃഹം- വെള്ളത്തിന്റെ സമീപം, തിയ്യിന്റെ സമീപം, ഉണങ്ങിയമരത്തിന്റെ സമീപം, ഇന്ദ്രിയങ്ങൾക്കും മനസ്സിനും അപ്രിയമായദേശം ഇതുകൾ പ്രശ്നത്തിങ്കൽ നിഷിദ്ധങ്ങളാകുന്നു.

മെൽപറഞ്ഞ അശുദ്ധദേശങ്ങളിൽ നിന്ന ഒരുത്തൻ പൃച്ഛിച്ചൽ അവന്ന അഭീഷ്ടലാഭം ഭവിക്കയില്ല എന്ന ജ്യൊതിഷികൾ ഗ്രഹിക്കെണം- അനിഷ്ടഫലത്തെ വിചാരിച്ചറിഞ്ഞു പറകയും വെണം.

(വാ) എതദ്ദേശവിശ്ലെഷം.

അനുവ്യാഖ്യാ — ഇതുദ്ദേശവിധേയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — ഫലപ്രസൂനസംപൂർണ്ണമഹീരുഹസമാകുലെ. എന്നതുടങ്ങി മേൽ വിവരിക്കപ്പെട്ട വചനംകൊണ്ടു ഗ്രഹിക്കേണ്ടതു പ്രാരബ്ധത്തിന്നു നന്നായിട്ടും നന്നല്ലാതെയും ഉള്ള ദേശമാകയാൽ അതു ദേശമാകുന്ന വിധേയത്തോടുകൂടിയതാകുന്നുഎന്നു ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക.

൨൫. കാര്യംശ്വാസപരീക്ഷണംപ്രതിദിനംബുധാപ്രഭാതാഗമെതസ്യൈഡാദിഗതിർധരാപ്രവൃത്തിസഞ്ചാരശ്ച വിജ്ഞേയതാം। തെനാത്മീയശുഭാശുഭംഹിസകലംജ്ഞേയംപുനർവൃദ്ധതാംതൽക്കാലാത്മസമീരണെനചതഥാനഷ്ടാദികഞ്ചോച്യതാം॥

അനുവ്യാഖ്യാ — ദിനത്തിങ്കൽ ദിനത്തിങ്കൽ പ്രഭാതാഗമത്തിങ്കൽ ബുധിച്ചിട്ടു ജ്യൗതിഷികനാൽ ശ്വാസപരീക്ഷണം കാര്യമായി ഭവിക്കുന്നു. അതിന്റെ ഇഡാദിഗതിയും ധരാപ്രവൃത്തിസഞ്ചാരവും അറികപ്പെടേണം. അതുകൊണ്ടേ സകലമായിരിക്കുന്ന അതുമീയശുഭാശുഭം തന്നെ ജ്ഞേയമായി ഭവിക്കുന്നു. അപ്രകാരം വൃദ്ധന്മാരുടെ നഷ്ടാദികമാകട്ടെ തൽക്കാലാത്മസമീരണനെക്കൊണ്ടേ വചിക്കപ്പെട്ടകയും വെണം.

സാരം — ദിവസം തൊറും രാത്രിമിക്കതും അവസാനമായാൽ ഉണർന്നെഴുനീറ്റിരുന്നിട്ടു തന്റെ ശ്വാസഗതിയെ ജ്യൗതിഷികൻ പരീക്ഷിക്കേണം. വായുവിന്റെ ഇഡാദിനാഡികളിൽ ഉള്ള ഗതിയെയും ഭ്രമിമൂലായതുകളിൽ ഉള്ള സഞ്ചാരത്തെയും ജ്യൗതിഷികൻ അറിയേണം. അതുകൊണ്ടേ സകലമായിരിക്കുന്ന തന്റെ ശുഭവും അശുഭവും തന്നെ അറികപ്പെടുവാൻ യോഗ്യമാകുന്നു. വൃദ്ധകന്റെ നഷ്ടാദിമൂലായതിനെ തൽക്കാലത്തിങ്കൽ ഉള്ള വായുവിന്റെ ഗതിവിശേഷം കൊണ്ടുപറകയും വെണം.

൨൬. വാരേഷ്വിന്ദുബുധാംഗിരോഭൃഗുഭവാംവാമെചരന്മാരുതൊഭൌമാർക്കിമിനെഷുദക്ഷിണഗതൊന്യൊമഭീഷ്ടസ്മൃതൌ। സൌമ്യാനാംദിവസെഷുദക്ഷിണഗതൊനിഷ്ടൊസതാംവാമഗൊവക്ഷ്യന്തെമരതൊശുഭാശുഭയൊർഭൊഗഫലാനാമിഹ॥

അനുവ്യാഖ്യാ — ഇന്ദുബുധാംഗിരോഭൃഗുഭവാക്കളുടെ വാരങ്ങളിൽ വാമത്തിങ്കൽ ചരന്നായിരിക്കുന്ന മാരുതൻ സ്മരിക്കപ്പെട്ടാൽ അഭീഷ്ടനെന്നു സ്മൃതനായി ഭവിക്കുന്നു. ഭൌമാർക്കിമിനങ്ങളിൽ ദക്ഷിണഗതനായിരിക്കുന്ന മാരുതൻ സ്മരിക്കപ്പെട്ടാൽ അഭീഷ്ടനെന്നുസ്മൃതനായി ഭവിക്കുന്നു. സൌമ്യന്മാരുടെ ദിവസങ്ങളിൽ

ദക്ഷിണഗതനായിരിക്കുന്ന മാരുതൻ അനിഷ്ടനായി ഭവിക്കുന്നു. അസത്തുകളുടെ ദിവസങ്ങളിൽ വാമഗനായിരിക്കുന്ന മാരുതൻ അനിഷ്ടനായി ഭവിക്കുന്നു. ഇവിടെ ശുഭാശുഭന്മാരായിരിക്കുന്ന മരുത്തുകളുടെ ഫലങ്ങളുടെ ഭേദങ്ങൾ വചിക്കപ്പെടുവാൻ പൊകുന്നു.

സാരം— ചന്ദ്രൻ, ബുധൻ, വ്യാഴം, ശുക്രൻ ഇവരുടെ ആഴ്ചകളിൽ ഇടത്തു സഞ്ചരിക്കുന്ന വായു ശുഭപ്രദമാകുന്നു. ആദിത്യൻ, ചൊവ്വ. ശനി ഇവരുടെ ആഴ്ചകളിൽ വലത്തു സഞ്ചരിക്കുന്ന വായു ശുഭപ്രദമാകുന്നു. ശുഭഗ്രഹങ്ങളുടെ ആഴ്ചകളിൽ വലത്തും, പാപഗ്രഹങ്ങളുടെ ആഴ്ചകളിൽഇടത്തുംവായുവിന്റെ സഞ്ചാരം ശുഭമല്ല. ഇനി ശുഭമായിട്ടും അശുഭമായിട്ടുമിരിക്കുന്ന വായുവിന്റെ ഫലഭേദങ്ങളെ പറവാൻ പൊകുന്നു.

൩൦. സർവ്വേഷാമപിവാസരേഷുപവനെഭീഷ്ടെവപുസ്സ്വാ
സ്ഥതാലാഭോമിഷ്ടഭോജനമിതീഷ്ടാനാംഭവൊനാന്യഥാ।
ശ്വാസശ്ചേദഹിതൊനമൂഷ്ടമശനം നാർത്ഥാഗമൊവിഗ്രഹസ്സ
ർവ്വൈന്നൊശയനംസുഖെനസുഖംവിന്മൊക്ഷണാദിഷ്വപി॥

അന്വയാർത്ഥം— സർവ്വന്മാരുടെ വാസരങ്ങളിലും പവനൻ അഭീഷ്ടനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വപുസ്സ്വാസ്ഥതയും അർത്ഥത്തിന്റെ ലാഭവും മൃഷ്ടഭോജനവും ഇപ്രകാരമുള്ള ഇഷ്ടങ്ങളുടെ ഭവംജ്ഞേയമായി ഭവിക്കുന്നു. അന്യപ്രകാരമായാൽ ഇല്ല. ശ്വാസം അഹിതമാകുന്നു എങ്കിൽ മൃഷ്ടമായിരിക്കുന്ന അശനം ഭവിക്കുന്നില്ല- അർത്ഥാഗമം ഭവിക്കുന്നില്ല- സർവ്വന്മാരൊടുകൂടയും വിഗ്രഹം ഭവിക്കുന്നു- സുഖത്തൊടുകൂടെ ഉള്ള ശയനം ഭവിക്കുന്നില്ല- വിന്മൊക്ഷണാദികളിലും സുഖം ഭവിക്കുന്നില്ല.

സാരം— എല്ലാ ആഴ്ചകളിലും വായുവിന്റെ ഗതിവൈഭവം വിധത്തിലായാൽ ശരീരസുഖവും ധനലാഭവും വൈദ്യംപ്രകാരമുള്ള ഭക്ഷണവും ഇങ്ങിനെ നല്ല ഫലങ്ങൾ സംഭവിക്കുന്നു. വായുവിന്റെ ഗതിവൈഭവം പ്രകാരമായി ഭവിച്ചില്ല എങ്കിൽ വിപരീതമാകുന്നു. രുചിക്കുതക്കതായ അന്നം ലഭിക്കില്ല. ധനത്തിന്റെ വരവുഭവിക്കില്ല. എല്ലാവരൊടും കലഹിക്കും. സുഖശയനമുണ്ടാകയില്ല. മലമൂത്രവിസർഗ്ഗാദികളിൽ കൂടെ സുഖമുണ്ടാകയില്ല. ഇങ്ങിനെശ്വാസം പ്രതികൂലമായാൽ ഊഹിക്കപ്പെടുവാൻയൊഗ്യങ്ങളായ ഫലങ്ങളെ സംക്ഷെപെണ ഗ്രഹിച്ചുകൊൾകെ-

൩൧. ശ്വാസസ്യപ്രതികൂലതായദിദിനെഭാനൊർവ്വപുർവ്വെദനാ
ശീതാംശൊർകലഹൊഭുജസ്യമരണംദ്വൽപ്രയാണംവിഭൊ! രാജ്യാ

പദ്ധിക്ഷണസ്യ ശുക്രദിവസൈകാഗ്ര്യസ്യകസ്യാപിനൊസിദ്ധിമ
ന്ദദിനൈസചകീയകൃഷ്ടിനാശൈരാവിവാദാമയഃ ।।

അന്വയാർത്ഥം— ശ്വാസത്തിന്റെ പ്രതികൂലത ഭാനുവിന്റെ മിനത്തിങ്കൽ ആകുന്നു എങ്കിൽ വപുവൈമന്യം ഭവിക്കും- ശീതാംശുവിന്റെ മിനത്തിങ്കൽ ആകുന്നു എങ്കിൽ കലഹം ഭവിക്കും- കുജന്റെ മിനത്തിങ്കൽ ആകുന്നു എങ്കിൽ മരണം ഭവിക്കും- വിത്തിന്റെ മിനത്തിങ്കലാകുന്നു എങ്കിൽ ദൂരപ്രയാണം ഭവിക്കും- ധിക്ഷണന്റെ മിനത്തിങ്കൽ ആകുന്നു എങ്കിൽ രാജാപത്തു ഭവിക്കും ശുക്രദിവസത്തിങ്കലാകുന്നു എങ്കിൽ ഒരു കാര്യത്തിന്റെയും സിദ്ധി ഭവിക്കില്ല- മന്ദദിനത്തിങ്കലാകുന്നു എങ്കിൽ സചകീയകൃഷിനാശൈരാവിവാദാദികം ഭവിക്കും-

സാരം—— ഞായറാഴ്ച ശ്വാസത്തിന്റെ ഗതി വെറ്റെ വിധത്തിലല്ലാതെ കണ്ടാൽ അന്നു ശരീരത്തിങ്കൽ എവിടെ എങ്കിലും വൈഷമ്യമുണ്ടാകുമെന്നും തിങ്കളാഴ്ച മെൽപ്രകാരമായാൽ കലഹമുണ്ടാകുമെന്നും ചൊവ്വാഴ്ച മെൽപ്രകാരമായാൽ മരണമൊ മരണതുല്യമായ ദുഃഖമൊ ഭവിക്കുമെന്നും ബുധനാഴ്ചയായാൽ ദൂരയാത്ര വെണ്ടി വരുമെന്നും വ്യാഴാഴ്ചയായാൽ രാജ്യനാശം ഭവിക്കുമെന്നും വെള്ളിയാഴ്ചയായാൽ അന്നു ഒരു കാര്യവും സാധിക്കയില്ല എന്നും ശനിയാഴ്ചയായാൽ കൃഷിനാശം ഭവിവാദം ഇത്യാദികം ഭവിക്കുമെന്നും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾകം-

നന്ദ. വായുർഭാനുദിനാഷ്ടകേയദിചരേദ്വാമേഗുരോഃ പഞ്ചതാ
വ്യാധിർവ്വാസുമഹാംസ്തഥൈവഹിമഗോർവാരാഷ്ടകേദക്ഷിണേ ।
പുത്രാവൽക്ഷിതിജസ്യബന്ധനമരേർവ്വാമേവിധോർദക്ഷിണേ
നൈമൃത്യുസ്സ്വസ്യനിരന്തരംസുരഗുരോർമ്മൃത്യുർഭൃഗോസ്സംഭവേൽ ।।

നന്ദ. ശുക്രസ്യാവനിജേതുർദ്ധനക്ഷയോദക്ഷിണേശനൈർവ്വാമേ ।
യദിചരതിമാരുതിശ്വാഭ്യാന്നാശോനിവാസനാശൊവാ ।।

അന്വയാർത്ഥം—— വായു ഭാനുദിനാഷ്ടകത്തിങ്കൽ നിരന്തരമാകുംവണ്ണം വാമത്തിൽ ചരിക്കുമെങ്കിൽ ഗുരുവിന്നു പഞ്ചതയൊസുമഹത്തായിരിക്കുന്ന വ്യാധിയൊ സംഭവിക്കും- അപ്രകാരംതന്നെ ഹിമഗുവിന്റെ വാരാഷ്ടകത്തിങ്കൽ നിരന്തരമാകുംവണ്ണം ദക്ഷിണത്തിങ്കൽ ചരിക്കുമെങ്കിൽ പുത്രാപത്തു ഭവിക്കും- ക്ഷിതിജന്റെ വാരാഷ്ടകത്തിങ്കൽ നിരന്തരമാകുംവണ്ണം വാമത്തിങ്കൽ ചരിക്കുമെങ്കിൽ അരിയിങ്കൽനിന്നു ബന്ധനം സംഭവിക്കും- വിത്തിന്റെ വാരാഷ്ടകത്തിങ്കൽ നിരന്തരമാകുംവണ്ണം

ദക്ഷിണത്തിങ്കൽ ചരിക്കുമെങ്കിൽ തനിക്കു മൃത്യുസംഭവിക്കും. സൂര്യന്റെ വാരാഷ്ടകത്തിങ്കൽ നിരന്തരമാകുംവണ്ണം ദക്ഷിണത്തിങ്കൽ ചരിക്കുമെങ്കിൽ ഗുരുവിന്നു മൃത്യുസംഭവിക്കും. ശുക്രന്റെ വാരാഷ്ടകത്തിങ്കൽ നിരന്തരമാകുംവണ്ണം ദക്ഷിണത്തിങ്കൽ ചരിക്കുമെങ്കിൽ അവനി ഹെതുവായിരിക്കുന്ന ധനക്ഷയം സംഭവിക്കും. ശനിയുടെ വാരാഷ്ടകത്തിങ്കൽ നിരന്തരമാകുംവണ്ണം വാമത്തിങ്കൽ ചരിക്കുമെങ്കിൽ ഭ്രാന്നാശമൊ നിവാസനാശമൊ സംഭവിക്കും.

സാരം — എട്ടു ഞായറാഴ്ചകളിൽ അടുത്തടുത്തു ദൈവജ്ഞന്റെ ശരീര വായു ഇടത്തുഭാഗത്തിങ്കൽ സഞ്ചരിക്കുന്നതായിട്ടു നിയമെനുള്ള ശ്വാസപരീക്ഷാ സമയത്തിങ്കൽ ഭവിച്ചു കണ്ടാൽ തന്റെ പിതാവിന്റെമരണം അടുത്തു എന്ന അറിയെണം. എട്ടു തിങ്കളാഴ്ചകളിൽ അടുത്തടുത്തു വലത്തുഭാഗത്തിങ്കൽ സംചരിക്കുന്നതായി ഭവിച്ചുകണ്ടാൽ പുത്രനാശം അടുത്തു എന്ന അറിയെണം. എട്ടു ചൊവ്വാഴ്ചകളിൽ ഇടത്തുഭാഗത്തിങ്കലായാൽ താമസം കൂടാതെ ശത്രുക്കൾ തന്നെ പിടിച്ചു കെട്ടുമെന്ന അറിയെണം. എട്ടു ബുധനാഴ്ചകളിൽ വലത്തുഭാഗത്തിങ്കലായാൽ തന്റെ മരണം അടുത്തു എന്നറിയെണം. എട്ടു വ്യാഴാഴ്ചകളിൽ വലത്തുഭാഗത്തിങ്കലായാൽ തന്റെ ഗുരുവിന്റെ മരണം അടുത്തു എന്നറിയെണം. എട്ടു വെള്ളിയാഴ്ചകളിൽ വലത്തുഭാഗത്തിങ്കലായാൽ ഭൂമിഹെതുവായിട്ടുള്ള ധനനാശം അടുത്തു എന്നറിയെണം. എട്ടു ശനിയാഴ്ചകളിൽ ഇടത്തുഭാഗത്തിങ്കലായാൽ ഭ്രാന്നാശമൊ ഗൃഹനാശമൊ അടുത്തു എന്നറിയെണം.

(വാ) അഥശ്വാസസ്യപ്രമാണെനതസ്യമിഥ്യാദിസഞ്ചാരസ്യഫലഞ്ചൊച്യതെ.

അന്വയാർത്ഥം — അനന്തരം ശ്വാസത്തിന്റെ പ്രമാണം കൊണ്ടു അതിന്റെ മിഥ്യാദി സഞ്ചാരവും തൽഫലവും വചിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം — ഇനി വായുവിന്റെ നീളത്തിന്റെ ഭേദങ്ങൾ കൊണ്ടു അതിന്നു ഭൂമി മുതലായതുകളിൽ ഉള്ള സഞ്ചാരത്തെയും അതിന്റെ ഫലത്തെയും പറയുന്നു.

൩൪- മെദിന്യാംഖേചുഷോഡശാംഗുലമപാന്തൈജ്വലംദ്വിനെ
ശാംഗുലംവഹ്നേർന്തിമിതാംഗുലംമരുതഏതച്ഛൂന്യമഗ്ര്യാംഗുലം ।
അതകാശസ്യചവൈദ്യമെതദ്ദിരംഭ്രമ്യാദിഭൂതാന്തരകസ്യീയശ്വാസ
ഗതിപ്രമാണമുദയൊരെതൽസമംഘ്രാണയൊഃ ॥

രനവയാത്മം—— മെദിനിയുടെ മൈഷ്ല്യം ഷോഡശാംഗുല മായി ഭവിക്കുന്നു- അപ്പുകളുടെ മൈഷ്ല്യം ദിനെശാംഗുലമായി ഭവിക്കുന്നു- വഹ്നിയുടെ മൈഷ്ല്യം മന്തിമിതാംഗുലമായി ഭവിക്കുന്നു-മരുത്തിന്റെ മൈഷ്ല്യം ദ്വൈനമായിരിക്കുന്ന ഇതായി ഭവിക്കുന്നു- ആകാശത്തിന്റെ മൈഷ്ല്യം അഗ്ന്യംഗുലമായി ഭവിക്കുന്നു- ഉദിതമായിരിക്കുന്ന ഇത ഭ്രമ്യാദിഭ്രതാത്മകസചീയശ്വാസഗതി പ്രമാണമാകുന്നു എന്ന വൈദ്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ഇത രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങളിലും സമമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം-ശ്വാസങ്ങൾ ചിലദിവസങ്ങളിൽ ഭ്രമിയിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നതുകളാകയാൽ ഭ്രസപ്രതൃപങ്ങളായി പ്രകാശിക്കും ചിലദിവസങ്ങളിൽ ജലസപ്രതൃപങ്ങളായി പ്രകാശിക്കും ചില ദിവസങ്ങളിൽ അഗ്നിസപ്രതൃപങ്ങളായി പ്രകാശിക്കും ചില ദിവസങ്ങളിൽ വായു സപ്രതൃപങ്ങളായിട്ടു തന്നെ പ്രകാശിക്കും ചില ദിവസങ്ങളിൽ ആകാശസപ്രതൃപങ്ങളായി പ്രകാശിക്കും- ഇങ്ങിനെ അനാദ്യ ഭ്രതങ്ങളിൽ ഉള്ള സഞ്ചാരം നിമിത്തമായിട്ട അനാദ്യ പ്രതൃപത്തെ ഗ്രഹിക്കുന്നതുകളായ ശ്വാസങ്ങളിൽ വെച്ച ഭ്രസപ്രതൃപമായിരിക്കുന്ന ശ്വാസം മൂക്കിന്റെ സുഷിരത്തിങ്കൽനിന്ന പതിനാറുവിരൽ ദൂരംവരെ സ്പർശിക്കും- ജലപ്രതൃപമായിരിക്കുന്ന ശ്വാസം പന്ത്രണ്ടുവിരൽവരെ സ്പർശിക്കും- അഗ്നിപ്രതൃപമായിരിക്കുന്ന ശ്വാസം എട്ടുവിരൽവരെ സ്പർശിക്കും- വായുപ്രതൃപമായിത്തന്നെ ഇരിക്കുന്ന ശ്വാസം ആറുവിരൽവരെ സ്പർശിക്കും- ആകാശപ്രതൃപമായിരിക്കുന്ന ശ്വാസം മൂന്നുവിരൽവരെ സ്പർശിക്കും- മെൽപറഞ്ഞ വിരൽ കണക്കിന്ന രണ്ടു മൂക്കുകളിലും സാമ്യമുണ്ടു- മൂക്കിന്റെ ഭേദം ഹെതുവായിട്ട വിരലിന്റെ സംഖ്യക്കു വ്യത്യാസം വരികയില്ലെന്ന അറിഞ്ഞു കൊൾക-

൧൫. പക്ഷെക്ഷെഖലുവക്ഷതൈക്ഷിതിരിഡായാതൊന്നമന്ദിരപ്രാസാദാദിഗൃഹപ്രവെശനകരീപട്ടാഭിഷെകപ്രദാ കൃഷ്ണാമന്യദഭീഷ്ടകർമ്മസലിലംവാമസ്ഥമെവംശ്രുതംകൂപാരെചനം കരഗ്രഹണമംവ്യത്യക്കുഖ്യൽഭയം ॥

൧൬. വഹ്നിവ്വാരിഭയായുധക്ഷതിശരീരാരുഃഗൃഹൊഷ്ണംപാതംവാശിശൂകാദികസ്യദഹനെകുഖ്യൽഭജെദെശവം । വായുശ്ചാരഭയംപലായനമപിസ്ഥാനംവിസൃജ്യാത്മനൊന്ത്യശ്വാസ്യധിരൊഹണംചവിതരെച്ഛ്യാമൊദയശ്ചൽപുനഃ ॥

൧൭. മന്ത്രാദെരുപദെശലബ്ധിരസകൃദ്ദവപ്രതിഷ്ഠാപനംദീക്ഷാവ്യാധിസമുൽഭവശ്ചനിതരാം പീഡാതനൊസ്സുന്ദരം । വി

ജ്ഞേയംചെലുത്തപഞ്ചകഫലംനാഡ്യൈസമഞ്ചോട്ടയൊ ശ്വാസ
സ്സംഹരമീഷ്ടഇഷ്ടഉദിതശ്ശീഘ്ര്യശ്ശുഭൊനെഷ്ടദഃ ॥

അനുപയോഗം— അക്ഷ്മമായിരിക്കുന്ന പക്ഷത്തിങ്കൽ ഇഡാ
യാതയായിരിക്കുന്ന ക്ഷിതി ഉന്നമനന്ദിര പ്രാസാദിഗൃഹ പ്ര
വെശനകരിയായിട്ടും പട്ടാഭിഷെക പ്രമയായിട്ടുംഭവിക്കുന്നു- അ
ന്യമായിരിക്കുന്ന അഭീഷ്ടകർമ്മത്തെയുംചെയ്യും- ഇപ്രകാരം വാമ
സ്ഥമായിരിക്കുന്ന സലിലം ശുഭമായിരിക്കുന്നകൂപാദിയുടെരച
നത്തെയും കരഗ്രഹണത്തെയും അംബുസ്ഥമായിരിക്കുന്ന ഭയ
ത്തെയും ഉണ്ടാക്കുന്നു. വഹ്നി അരിഭയായുധക്ഷതി ശരീരാരുഗ്ര
ഹപ്പൊഷ്ണത്തെയൊ ശിശുകാമികമായിരിക്കുന്ന ജനത്തിന്റെ
ദഹനങ്കൽ ഉള്ള പാതത്തെയൊ ഉണ്ടാക്കും- രംശചരനെ ഭജിക്കെ
ണം- വായു ചൊരഭയത്തെയും തന്റെ സ്ഥാനത്തെ ഉപെക്ഷി
ച്ചിട്ടുള്ള പലായനത്തെയും ദന്ത്യശ്വാദ്യധിരൊഹണത്തെയും പി
തരണം ചെയ്യും- വ്യൊമമൊഭയം ഭവിക്കുമെങ്കിൽ പിന്നെ മ
ന്ത്രാമിയുടെ ഉപദെശലബ്ധിയും പലപ്രാവശ്യം ദെവപ്രതിഷ്ഠാ
പനവും ദീക്ഷയും വ്യാധിസമൃദ്ധവും എല്ലാസമയവും തനുവി
ന്ന അധികയായിരിക്കുന്ന പീഡയും ഭവിക്കും ഭൂതപഞ്ചകഫ
ലം രണ്ടു നാഡികൾക്കും സമമാകുന്നു- എന്ന വിജ്ഞെയമായി
ട്ടും ഭവിക്കുന്നു. സംഹരമീഷ്ടമായിരിക്കുന്ന ശ്വാസം ഇഷ്ടമെ
ന്ന ഉദിതമായി ഭവിക്കുന്നു- ശീഘ്രുഭിഖമായിരിക്കുന്ന ശ്വാ
സം ഇഷ്ടദമായി ഭവിക്കുന്നില്ല-

സാരം— വെളുത്ത പ്രതിപദത്തുന്നാൾ പ്രഭാതത്തിങ്കൽ
ശ്വാസ പരീക്ഷയെ ചെയ്യുമ്പൊൾ ഭൂസത്രുപമായ വായു ഇ
ടത്തു ഭാഗത്തിങ്കലായിക്കണ്ടാൽ മാളിക, മെവാലയം, രാജഗൃഹം
ഇത്യാദികളിൽ ഉള്ള പ്രവെശവും പട്ടാഭിഷെകവും ഫലം- ഇതു
കൾ കൂടാതെ പെറെ ഉള്ള ഇഷ്ടഫലങ്ങളുമുണ്ടാകും- ജലത്രുപമാ
യ വായു മെൽപ്രകാരമായാൽ കിണറു മുതലായതു കുഴിപ്പിക്കു
കയും വിവാഹവും ജലത്തിങ്കൽനിന്നു ഭയവും ഫലം- അഗ്നി
സത്രുപമായ വായു മെൽപ്രകാരമായാൽ ശത്രുഭയവും ആയു
ധംകൊണ്ടു മുറികയും ശരീരത്തിങ്കൽ സപ്തധാതുള്ളതായ രൊഗ
വും ഭവനം കത്തുകയും കുട്ടികൾ മുതലായവർ തിയ്യിൽ വീഴുക
യും ഫലം- അതിന്റെ പരിഹാരത്തിനായിക്കൊണ്ടു രംശചര
നെ ഭജിക്കെണം- വായു ത്രുപമായിത്തന്നെ ഇരിക്കുന്ന വായു
മെൽ പ്രകാരമായാൽ ചൊരഭയവുംതന്റെ ഇരിപ്പടത്തെ ഉപെ
ക്ഷിച്ചു വല്ല വഴിക്കുമുള്ള പൊക്കും ആനു, കുതിര ഇത്യാദി വാ

ഹനാരോഹണവും ഫലം. ആകാശതുല്യമായ വായുമേൽ പ്രകാരമായാൽ മന്ത്രം മുതലായതിന്റെ ഉപദേശലാഭവും പലപ്രാവശ്യം ദേവപ്രതിഷ്ഠയെ ചെയ്യിപ്പിക്കുകയും ദീക്ഷയും വ്യാധിയും ശരീരപീഡയും ഫലം- പൃഥിവ്യാദി പഞ്ചഭൂതങ്ങളുടെ ഫലം രണ്ടേ നാഡികളിലും തുല്യമാകുന്നു- അഗ്രം ചിതറാതെ നീണ്ടിരിക്കുന്ന ശ്വാസം ശ്രേഷ്ഠകരമാകുന്നു- അഗ്രം ചിതറിയത അശ്രേഷ്ഠകരമാകുന്നു-

൩൮-ഭ്രമെന്യനിഖാതമവനെരുദയെജ്ജലെപാം വാതസ്യധൂമവതിഖസ്യതഥൊർദ്ധപദെശെ ഭ്രൂക്ഷ്യംഗഹ്രുദ്ഭൂജഖേലുവസ്തുനഷ്ടം ബ്രൂയാൽകൃതെഹയഭിനഷ്ടപദാർത്ഥവൃദ്ധ്യാ।।

അന്വയാർത്ഥം——നഷ്ടപദാർത്ഥം പൃഛാകൃതയായി എങ്കിൽ ഇവിടെ അവനിയുടെ ഉദയം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ നഷ്ടമായിരിക്കുന്ന വസ്തുവിനെ ഭ്രമിയിങ്കൽ നിഖാതമായി എന്ന പറയെണം. അപ്പുകളുടെ ഉദയം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ജലത്തിങ്കൽ എന്നുപറയെണം. വായുത്തിന്റെ ഉദയം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ധൂമവത്തായിരിക്കുന്ന പ്രദെശത്തിങ്കൽ എന്നു പറയെണം. അപ്രകാരം ഖത്തിന്റെ ഉദയം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഊർദ്ധപ്രദെശത്തിങ്കൽഎന്നുപറയെണം. പൃഥിക്കിന്റെ ഉദയം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഭ്രൂക്ഷ്യംഗമെന്നുതന്നെ പറയെണം.

സാരം——കാണാതെ പൊയൊരു പദാർത്ഥത്തെക്കുറിച്ചു ഒരുത്തൻ ചൊദിച്ചാൽ അവിടെ ശ്വാസപരീക്ഷയിൽ ഭ്രമിയുടെ ഉദയം ഭവിച്ചാൽ നഷ്ടമായ വസ്തു ഭ്രമിയുടെ ഉള്ളിൽ ഇരിക്കുന്നു എന്നുപറയെണം. ജലത്തിന്റെ ഉദയം ഭവിച്ചാൽ വെള്ളത്തിൽ ഉണ്ടെന്നു പറയണം. വായുവിന്റെ ഉദയം ഭവിച്ചാൽ പുക കൊള്ളുന്ന പ്രദെശത്തിങ്കൽ ഉണ്ടെന്നു പറയെണം. ആകാശത്തിന്റെ ഉദയം ഭവിച്ചാൽ ഉയർന്ന പ്രദെശത്തിങ്കൽ ഉണ്ടെന്നു പറയെണം. അഗ്നിയുടെ ഉദയം ഭവിച്ചാൽഭ്രമിയുടെ മുഷ്കുത്തിങ്കൽ ഉണ്ടെന്ന പറയെണം. ഇവിടെയും ഭ്രമി, ജലം, അഗ്നി, വായു, ആകാശം എന്ന വാക്കുകൾ കൊണ്ടു പതിനാറു, പന്ത്രണ്ടു, എട്ടു, നാലു, മൂന്നു, ഇങ്ങിനെ ഉള്ള വിരലുകളാകുന്ന പ്രമാണത്തൊടു കൂടിയ ആതാതു വായുക്കളെ ക്രമെണഗ്രഹിച്ചു കൊൾകയും വെണം.

൩൯- ഐന്ദ്ര്യാദ്ര്യാസൂദിശൊജ്ഞെയാഃപൃഥിവ്യാദ്യുദയൈഃക്രമാൽ। ആകാശൊദയതൊമധ്യംനഷ്ടംതത്രൈവവാസ്ഥിതം।।

അന്വയാർത്ഥം—— പൃഥിവ്യാദ്യുദയങ്ങൾ കൊണ്ടു ഐശ്വര്യാദികളായിരിക്കുന്ന ദിക്കുകൾ ക്രമേണ ജ്ഞേയകളായി ഭവിക്കുന്നു. അതുകാശോദയം കൊണ്ടു മധ്യം ജ്ഞേയമായി ഭവിക്കുന്നു. നഷ്ടമായിരിക്കുന്ന വസ്തുവിനെ അതുകളിൽ തന്നെ സ്ഥിതമാകുന്നു എന്നുപറകയുമാം.

സാരം—— പൃഥിവിയുടെ ഉദയം ഭവിച്ചാൽ നഷ്ടമായ വസ്തുവിന്റെ സ്ഥിതി കിഴക്കെ ദിക്കിലാകുന്നു എന്നും ജലത്തിന്റെ ഉദയം ഭവിച്ചാൽ തെക്കെ ദിക്കിലാകുന്നു എന്നും അഗ്നിയുടെ ഉദയം ഭവിച്ചാൽ പടിഞ്ഞാറെ ദിക്കിലാകുന്നു എന്നും വായുവിന്റെ ഉദയം ഭവിച്ചാൽ വടക്കെ ദിക്കിലാകുന്നു എന്നും അതുകാശോദയം ഭവിച്ചാൽ നാലുദിക്കുകളുടെയും നടുവിലാകുന്നു എന്നും പറകയുമാം.

൫൦. ഭാഗെയത്രൗമരുത്സ്ഥിതിഃപുനരിഹക്ഷ്മാന്ത്യാംജലേവാ
തദ്ഭാഗെതത്രദിഗ്ഭക്ഷതെയദിപുമാൻജ്യോതിർവ്വിദംകശ്ചനി ദീ
ഘ്രായുർഗ്രഹണവൽകൃത്രതനയഃപുഷ്ട്യുദ്ധനശ്ചാധികം വിജ്ഞെയ
സ്സ്തഥാസ്ത്രിയൊവിപരീതെതഃഫലചാന്യഥാ

അന്വയാർത്ഥം—— യാതൊരുഭാഗത്തിങ്കൽ മരുൽസ്ഥിതിഭവിക്കുന്നുവൊ ആ ഭാഗത്തിങ്കൽ ഇതുകൂടെ ക്ഷ്മാനിയൊ ജലമൊ ആയി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അപ്പൊൾ ഒരു പുമാൻ ജ്യോതിർവ്വിത്തിനെ ഭശിപ്പാനായിക്കൊണ്ടു ഇച്ഛിക്കുന്നു എങ്കിൽ അവൻ ദീഘ്രായുസ്സെന്നും ഗ്രഹണവൽകൃത്രതനയനെന്നും അധികമാകുംവണ്ണം പുഷ്ട്യുദ്ധനനെന്നും വിജ്ഞെയനായി ഭവിക്കുന്നു. സ്ത്രീകളും അപ്രകാരം വിജ്ഞെയകളായി ഭവിക്കുന്നു. ഇതിങ്കൽനിന്ന വിപരീതം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഫലവും മറൊരുപ്രകാരെണ ഭവിക്കും.

സാരം—— വായുവൊടുകൂടിയഭാഗത്തിങ്കൽവന്ന അതു വായുരൂപമായിട്ടൊ ജലരൂപമായിട്ടൊ ഉദിച്ചിരിക്കുന്ന സമയത്തിങ്കൽ തന്നെ ഒരുപുഷ്ടൻജ്യൊതിഷ്കനെ കണ്ടൊനായിക്കൊണ്ടു ഇച്ഛിച്ചവനായി എങ്കിൽ അവൻ ദീഘ്രായുസ്സാകുന്നു എന്നും നല്ലഭാഗ്യയൊടും പുത്രന്മാരൊടും കൂടിയവനാകുന്നു എന്നും അവന്റെ സംപത്തിന്നു പിന്നെയും ക്രമെണ വൃദ്ധിഭവിക്കുമെന്നും ജ്യൊതിഷ്കൻ അറിയെണം. സ്ത്രീകളായാലും ഫലം മെൽപ്രകാരംതന്നെ- അവരിൽ കൃത്രപദാർത്ഥം അനന്വിതമാകയാൽ അർത്ഥാന്തരത്തെ ഊഹിക്കെണം. നല്ലഭർത്താവിനൊടു കൂടിയവരാകുന്നു എന്ന ഗ്രഹിച്ചുകൊൾകെ- ശെഷം തുല്യമാകുന്നു- മെൽപറഞ്ഞു

തിന്നവിപരീതമായിരുന്നാൽ ഫലവും വിപരീതമായി ഭവിക്കും.
(വാ) അത്രശാസ്ത്രാന്തരമപിലിഖ്യതെ।

അനുവയാർത്ഥം—— ഇവിടെ ശാസ്ത്രാന്തരവും ലെഖനം ചെയ്യപ്പെടുന്നു

സാരം—— ശ്വാസവിഷയത്തിങ്കൽ വെറെ ഒരുശാസ്ത്രം കൂടെ ഇനി എഴുതുവാൻ പൊകുന്നു.

൫൨. ഇഡാവാമാഭവെന്നാഡീസൊമസ്യാക്ഷസ്യദക്ഷിണാ।
പിംഗലാഖ്യാസുഷുമ്നാഖ്യാമധ്യമാഗ്നെരുദീരിതാ॥

അനുവയാർത്ഥം—— വാമയായിരിക്കുന്ന നാഡി ഇഡയായി ഭവിക്കും. അതുസൊമന്റെ എന്ന ഉദീരിതയായി ഭവിക്കുന്നു. ദക്ഷിണയായിരിക്കുന്ന നാഡീ പിംഗലാഖ്യയായി ഭവിക്കും. അത അർക്കന്റെ എന്ന ഉദീരിതയായി ഭവിക്കുന്നു. മദ്ധ്യമയായിരിക്കുന്ന നാഡി സുഷുമ്നാഖ്യയായി ഭവിക്കും. അത അഗ്നിയുടെ എന്ന ഉദീരിതയായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ഇടത്തെ മൂക്കിന്റെ സുഷിരമാകുന്ന വദനത്തൊട്ടു കൂടിയതായ നാഡീ ഇഡാ എന്ന പെരൊട്ടുകൂടിയതാകുന്നു- അതിന്റെ ദെവതാചന്ദ്രനാകുന്നു- വലത്തെ മൂക്കിന്റെ സുഷിരമാകുന്ന വദനത്തൊട്ടു കൂടിയതായ നാഡീ പിംഗലാ എന്ന പെരൊട്ടുകൂടിയതാകുന്നു പിംഗലയുടെ ദെവതാ സൂര്യനാകുന്നു- ഇഡാപിംഗലകളുടെ നടുവിൽ ഒരു സൂക്ഷ്മ നാഡി ഉണ്ടെ അതിന്റെ പെർ സുഷുമ്നാ എന്നാകുന്നു. അതിന്റെ ദെവതാ അഗ്നിയാകുന്നു.

൫൩. നിഗ്രമെതുശുഭദാഭവെദിഡാപിംഗലാതുശുഭാപ്രവെശനെ। യൊഗസാധനവിധൌതുമധ്യമാശസ്യതെനചവരെക്ഷുകർമ്മസു॥

അനുവയാർത്ഥം—— ഇഡംതന്നെ നിഗ്രഹത്തിങ്കൽ ശുഭദയായി ഭവിക്കും പിംഗലതന്നെ പ്രവെശനത്തിങ്കൽ സുഖദയായി ഭവിക്കും- യൊഗസാധനവിധിയിങ്കലാകട്ടെ മദ്ധ്യമാ ശംസിക്കപ്പെടുന്നു- പരങ്ങളായിരിക്കുന്ന കർമ്മങ്ങളിൽ ഇല്ല-

സാരം—— ഇഡാ എന്ന നാഡി പുറപ്പാടിങ്കൽ ശുഭദയായി ഭവിക്കുന്നു- രാജഭവനാദികളിൽ കടക്കുംപൊൾ പിംഗലാ എന്ന നാഡി ശുഭദയായി ഭവിക്കുന്നു- യൊഗാഭ്യാസത്തിങ്കൽ സുഷുമ്നാനാഡി ശുഭദയായി ഭവിക്കുന്നു മറ്റുള്ള കർമ്മങ്ങളിൽ ശുഭദയല്ല-

൫൪. ശുഭവാരെശുക്ലപക്ഷെസിദ്ധിമാവാമനാഡികാ। കൃഷ്ണ

വാരെകൃഷ്ണപക്ഷെനാഡ്യന്യാസിദ്ധിമാധികം।।

അന്വയാർത്ഥം — യാമനാഡികാശുക്ലപക്ഷത്തിങ്കലെ ശുഭവാരത്തിങ്കൽ അധികമാകുംവണ്ണം സിദ്ധിമയായി ഭവിക്കുന്നു- അന്യയായിരിക്കുന്ന നാഡി കൃഷ്ണപക്ഷത്തിങ്കലെ ക്രൂരവാരത്തിങ്കൽ അധികമാകുംവണ്ണം സിദ്ധിമയായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— വെളുത്തപക്ഷത്തിൽ ശുഭന്മാരുടെ ആഴ്ചകളിൽ ഇടത്തെ നാഡിയിൽ വായു സഞ്ചാരം അധികമായ ശുഭത്തെ ഉണ്ടാക്കും- കറുത്തപക്ഷത്തിൽ ആദിത്യൻ ചൊവ്വ ശനി ഇവരുടെ ആഴ്ചകളിൽ വലത്തെ നാഡിയിൽ വായു സഞ്ചാരം അധികമായ ശുഭത്തെ ഉണ്ടാക്കും-

൨൪. ഗൃഹാച്ചന്ദ്രേണനിഷ്ക്രാന്തഃപ്രവിഷ്ടോഭാനുനാരണെ। ശ്രൂന്യാംശെവൈരിണംകൃത്വാകാതരൊപിജയീഭവെൽ।।

അന്വയാർത്ഥം— ഗൃഹത്തിങ്കൽനിന്ന ചന്ദ്രനെക്കൊണ്ടനിഷ്ക്രാന്തനായി ഭാനുവിനെക്കൊണ്ട രണത്തിങ്കൽ പ്രവിഷ്ടനായിരിക്കുന്നവൻ ശ്രൂന്യാംശത്തിങ്കൽ വൈരിയെ സ്ഥിതനാക്കിചെയ്തിട്ട കാതരനായിരിക്കുന്നവനും ജയിയായി ഭവിക്കും-

സാരം— ഇടത്തെനാഡിയിൽ വായുസഞ്ചരിക്കുംപൊഴ്ഗൃഹത്തിങ്കൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടകയും വലത്തെനാഡിയിൽ വായു സഞ്ചാരമുള്ളപ്പൊൾ യുദ്ധഭൂമിയിൽ പ്രവെശിക്കുകയും ചൈതിട്ട ശത്രുവിനെ ഇടത്തുഭാഗത്തിങ്കലാക്കി യുദ്ധം ചൈതാൽ പരാക്രമമില്ലാത്തവനും ജയിക്കും.

മെൽപറഞ്ഞതിനു വിപരീതമായ പുറപ്പാട് മുതലായതുകൊണ്ട പരാക്രമിയായിരിക്കുന്നവനും മടങ്ങും ഇതിനെ സ്പഷ്ടമായി പറയുന്നു.

൨൫. നിഷ്ക്രാന്തൊഭാനുനാഗൃഹാൽ പ്രവിഷ്ടശ്ശശിനാരണെ। ജീവാംശെയസ്യവാശത്രുസ്സശ്രൊപിവിനശ്യതി।।

അന്വയാർത്ഥം— യാവനൊരുത്തന്ന ജീവാംശത്തിങ്കൽ ശത്രുഭവിക്കുന്നുവൊ അവൻ ശ്രൂരനായിരുന്നാലും ഭാനുവിനെക്കൊണ്ട ഗൃഹത്തിങ്കൽനിന്നുനിഷ്ക്രാന്തനായിട്ടും ശശിയെക്കൊണ്ട രണത്തിങ്കൽ പ്രവിഷ്ടനായിട്ട മിരിക്കുന്നവനായാൽ വിനശിക്കും-

സാരം— ഗൃഹത്തിങ്കൽനിന്നു വലത്തുഭാഗത്തിങ്കൽ ശ്വാസമുള്ളപ്പൊൾ പുറപ്പെട്ടകയും ശ്വാസം ഇടത്തുഭാഗത്തിങ്കലായപ്പൊൾ യുദ്ധഭൂമിയിൽ പ്രവെശിക്കുകയും ചൈതവൻ ഇടത്തുഭാഗത്തിങ്കൽ ശത്രുവിനെ നിറുത്തി യുദ്ധം ചൈതാൽ പരാക്ര

മിയായിരുന്നാലും മടങ്ങും-

൨൯. ദസ്യുവശ്രുതവൊഭ്രതൃകിതവവ്യവഹാരിണഃ । ഏതെ
ശ്രുന്യഗതാസ്ത്രൈന്യാഃപൂർണ്ണസ്ഥാഭയേഽസ്മൃതാഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ദസ്യുക്കളും ശത്രുക്കളും ഭ്രതൃങ്ങളും കിതവ
വ്യവഹാരികളും ആകുന്ന ഇവർ ശ്രുന്യഗതന്മാരായിട്ട സൈന
ന്യന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു- പൂർണ്ണസ്ഥന്മാരായാൽ ഭയന്മാർ എന്ന
സ്മൃതന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— കള്ളന്മാർ, ശത്രുക്കൾ, ഭ്രതഗ്രഹങ്ങൾ, വ്യാജത്തൊ
ടുകൂടിയ വ്യവഹാരികൾ ഇവർഎല്ലാവരും വായുസഞ്ചാരത്തൊട്ട
കൂടാത്തതായ ഭാഗത്തിൽ പെട്ടാൽ വളരെ ഉപദ്രവിപ്പാൻമതിയാ
കയില്ല വായുസഞ്ചാരസഹിതമായ ഭാഗത്തിങ്കൽനിന്നാൽ വള
രെ ഉപദ്രവിക്കും-

൨൦ വിവാഹദ്യൂതയുദ്ധെചസ്നാനഭൊജനമൈഥുനെ । വ്യ
വഹാരെവ്യയെഭംഗെഭാനുനാഡീപ്രശസ്യതെ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— വിവാഹത്തിങ്കലും ദ്യൂതയുദ്ധത്തിങ്കലും സ്നാ
നഭൊജന മൈഥുനത്തിങ്കലും വ്യവഹാരത്തിങ്കലും വ്യയത്തിങ്ക
ലും ഭംഗത്തിങ്കലും ഭാനുനാഡീ പ്രശംസിക്കപ്പെട്ടുന്നു-

സാരം—— ജയെച്ഛയൊട കൂടിയവനായ ഒരുത്തനൊട ജയെ
ച്ഛ ഹെതുവായിട്ടുള്ള വാദത്തിങ്കലും മൃതുപൊരുന്ന സമയത്തിങ്ക
ലും സ്നാനഭൊജന മൈഥുനങ്ങളിലും കൊള്ളുക കൊടുക്കുക ഇതു
കളിലും ചിലവുചെയ്യും സമയത്തിങ്കലും രിപുഭംഗം മുതലായതി
ന്റെ ഭംഗത്തിങ്കലും പാത്രങ്ങൾ ഉടച്ചു പണിചൈവാൻ ആ
രംഭിക്കുന്ന സമയത്തിങ്കലും വലത്തെ മൂക്കിൽ വായുസഞ്ചാരം
ശുഭമാകുന്നു-

൨൧. യാത്രാദാനപിവാഹെഷു വസ്ത്രാലംകാരഭ്രക്ഷണെ । ശു
ഭെസന്ധൗപ്രവെശെചവാമനാഡീപ്രശസ്യതെ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— യാത്രാദാനപിവാഹങ്ങളിലും വസ്ത്രാലംകാ
രഭ്രക്ഷണത്തിങ്കലും ശുഭത്തിങ്കലും സന്ധിയിൽ ഉള്ള പ്രവെശ
ത്തിങ്കലും വാമനാഡീ പ്രശംസിക്കപ്പെട്ടുന്നു-

സാരം—— യാത്രാ, ദാനം, വെളി, വസ്ത്രധാരണം, ആഭര
ണം ധരിക്കുക, ശുഭമായകർമ്മം, സന്ധിവാക്കിനായിക്കൊണ്ടുള്ള
ആരംഭംഇത്യാദികൾക്ക ഇടത്തെ മൂക്കിൽ വായു സഞ്ചാരം ശുഭമാ
കുന്നു-

൨൨. ദെവെദക്ഷിണഭാഗഗെചപുരുഷൈരൊഗാതുരെദക്ഷി
ണെസ്ഥിതപാപൂർണ്ണരിക്തകൊപ്രപുരുഷൈജീവത്യരൊഗീചിരം ।

വാമായാനുരുജാകുലീകൃതനൈവാമാശ്രിതൈശ്ചരൈ വാമൈ
പൃച്ഛതിചൈൽദ്ധ്രുവം ഗതഗദാവാമാചിരംജീവതി ।।

അന്വയാർത്ഥം——ദൈവൻ ദക്ഷിണേ ഭാഗഗനായിട്ടും പുരുഷൻ രൊഗാതുരനായിട്ടു മിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പൃച്ഛകൻ ദക്ഷിണത്തിങ്കൽ സ്ഥിതിചൈതിട്ട പൃച്ഛിക്കുന്നു എങ്കിൽ അനന്തരം പുരുഷൻ അരൊഗിയായിട്ട വളരെക്കാലം ജീവിക്കുന്നു- വാമാ രുക്കിനാൽ അകുലീകൃതനുവായിട്ടും ഭരംശചരൻ വാമാശ്രീതനായിട്ട മിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലാകട്ടെ പൃച്ഛകൻ വാമത്തിങ്കൽ സ്ഥിതിചൈതിട്ട പൃച്ഛിക്കുന്നു എങ്കിൽ അനന്തരം വാമാ ഗതഗദയായിട്ട വളരെകാലം ജീവിക്കുന്നു എന്നത ദ്ധ്രുവമാകുന്നു-

സാരം— വായുവലത്തും പുരുഷൻ രൊഗിയുമായിരിക്കും സമയത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവു വലത്തുപുറത്തു നിന്നിട്ട ദൈവജ്ഞനൊട ചൊദിച്ചുഎങ്കിൽഅപ്പൊൾ രൊഗിയായിരിക്കുന്നതു പുരുഷൻ അനന്തരം രൊഗത്തൊട കൂടാത്തവനായിട്ട വളരെകാലം ജീവിക്കുമെന്നു ദൈവജ്ഞൻ ഗ്രഹിക്കെണം വായു ഇടത്തും സ്ത്രീ രൊഗിണിയായിയുമിരിക്കും സമയത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവു ഇടത്തു പുറത്തുനിന്നു ചൊദിച്ചു എങ്കിൽ അപ്പൊൾ രൊഗിണിയായ സ്ത്രീ അനന്തരം രൊഗത്തൊട കൂടാത്തവളായിട്ട വളരെക്കാലം ജീവിക്കുമെന്നും ഗ്രഹിക്കെണം- മെൽപറഞ്ഞ രണ്ട അവസ്ഥകൾക്കും നീക്കമില്ല-

൫ം. ദൈവെഗതെപൃച്ഛതിവാമഭാഗംസ്ഥിതൈനരൊദക്ഷിണതൊയദിസ്യാൽ । വ്യത്യാസതൊസ്സാദപികൃച്ഛ്രസാദ്ധ്യംവദന്തി സന്തുഖലുരൊഗജാതം ।।

അന്വയാർത്ഥം —— ദൈവൻ വാമഭാഗത്തെ ഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ദക്ഷിണത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്നനരൻ പൃച്ഛിക്കുന്നു എങ്കിൽ ഇതുഹെതുവായിട്ടും ഇതിങ്കൽ നിന്നുള്ള വ്യത്യാസം ഹെതുവായിട്ടും രൊഗജാതം കൃച്ഛ്രസാദ്ധ്യമായി ഭവിക്കുമെന്ന സന്തുകൾ വദിക്കുന്നു-

സാരം—— വായു ഇടത്തെമൂക്കിൽ സഞ്ചരിക്കുംപൊൾ പ്രഷ്ടാവു വലത്തുഭാഗത്തിങ്കലായിരുന്നാലും വായു വലത്തെമൂക്കിൽ സഞ്ചരിക്കുമ്പൊൾ പ്രഷ്ടാവു ഇടത്തെ ഭാഗത്തിങ്കലായിരുന്നാലും രൊഗങ്ങൾ ഒക്കെയും കൃച്ഛ്രസാദ്ധ്യങ്ങളായി ഭവിക്കുമെന്ന രൊഗപ്രശ്നത്തിങ്കൽദൈവജ്ഞൻ അറിയെണം - പ്രഷ്ടാവിനും വായുവിനും ഭാഗൈക്യമുണ്ടായാൽ രൊഗങ്ങളൊക്കെയും സുഖ

സാദ്ധ്യങ്ങളായി ഭവിക്കുമെന്നത ഇതുകൊണ്ടുതന്നെ ഊഹിക്കപ്പെട്ടവാൻ കഴിയുന്നതാകുന്നു എന്നും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക.

൪൮. അന്തർഗതെപൃച്ഛതിപൃച്ഛകശ്ചേദ്ദൈവനരോജീവതിവിതരോഗഃ। തൈനൈവമാഹുർബഹിർഗതെചേൽപരെതരാജസ്യപുരീംപ്രയാതി ॥

അന്വയാർത്ഥം— ദൈവൻ അന്തർഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പൃഛകൻപൃച്ഛിക്കുന്നു എങ്കിൽ രൊഗിയായിരിക്കുന്ന നരൻ വീതരൊഗനായിട്ട ജീവിക്കുന്നു- അതുമാർഗ്ഗത്തുടെ തന്നെ ദൈവൻ ബഹിർഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പൃച്ഛിക്കുന്നു എങ്കിൽ പരെതരാജന്റെ പുരിയെ പ്രയാണം ചെയ്യുന്നു.

സാരം—— വായു അകത്തെയ്ക്കുപൊയ സമയത്തിങ്കൽ പ്രശ്നാവു രൊഗത്തെക്കുറിച്ചു ചൊദിച്ചു എങ്കിൽ രൊഗി രൊഗത്തിങ്കൽനിന്നു വെർപെട്ടവനായിട്ട ജീവിക്കുമെന്നും യാതൊരു മാർഗ്ഗത്തുടെ അകത്തെയ്ക്കുപൊയൊ അതുമാർഗ്ഗത്തുടെ തന്നെ വായു പുറത്തെയ്ക്കു പൊയ സമയത്തിങ്കൽ ചൊദിച്ചാൽ രൊഗിമരിക്കുമെന്നും ജ്യൊതിഷ്കികൻ അറിയെണം-

൪൯. യത്രൊകുത്രസ്ഥിതഃപൃഷ്ടാപുനർഗതസ്സമാരുതെ। സ്ഥിരസ്തിഷ്ഠതിചെദ്രൊഗിജീവത്യെവനസംശയഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ദൂതൻവല്ലൊരെടത്തു സ്ഥിതനായിട്ട പൃച്ഛിച്ചിട്ട പിന്നെ സമാരുതമായിരിക്കുന്ന ഭാഗത്തിങ്കൽ സ്ഥിരനായിട്ട സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നു എങ്കിൽ രൊഗി ജീവിക്കുന്നു തന്നെ സംശയം ഭവിക്കുന്നില്ല-

സാരം—— ദൂതൻവല്ലൊരെടത്തുനിന്നു ചൊദിച്ചിട്ട പിന്നെ വായുവൊട്ട കൂടിയഭാഗത്തിങ്കൽ ചെന്ന സ്ഥൊയ്ത്തൊട്ട കൂടെനിന്നു എങ്കിൽ രൊഗിജീവിക്കും സംശയമില്ല എന്നു ദൈവജ്ഞൻ ധരിക്കെണം-

൫൦. വാമെവാദക്ഷിണെഭാഗെപ്രശ്നശ്ചെദ്വായുസംയുതെ। ജീവെന്നരശ്ചനാരീചതഥാനഷ്ടാനപദ്ധതിഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— വാമമായിട്ടൊ ദക്ഷിണമായിട്ടൊ ഇരിക്കുന്നതായ വായു സംയുതമായ ഭാഗത്തിങ്കൽ പ്രശ്നം ഭവിച്ചു എങ്കിൽ നരൻ ജീവിക്കും നാരിയും ജീവിക്കും അപ്രകാരം അനഷ്ടാനപദ്ധതി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം —— ഇടത്തുഭാഗമൊ വലത്തുഭാഗമൊ എതെങ്കിലും ഒന്നുവായുവിനൊട്ട കൂടിയതായിരിക്കുമ്പൊൾ അവിടെ നിന്നിട്ട രൊഗപ്രശ്നത്തെ ചൈതാൽ രൊഗിയായ പുരുഷനും രൊഗി

നീയായ സ്ത്രീയും ജീവിക്കുമെന്ന അനുമാന പദ്ധതി എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

൫൪. അഗ്രേവാമപിചായദ്ധ്രുപരിസ്ഥായിനാപൃച്ഛ്യമാനംശ്ര ക്ലേപക്ഷേതദിഹസകലംലഭ്യതെചന്ദ്രചാരാൽ । പൃഷ്ഠേധസ്യാ ന്നിയതമസിതെദക്ഷിണെ സൂര്യ്യചാരാദാത്മാവസ്ഥാസദൃശമ ഖിലംപൃച്ഛകസ്യാപിവാച്യം ॥

അന്വയാർത്ഥം—— അഗ്രത്തിങ്കലും വാമഭാഗത്തിങ്കലും മുകളി ലും സ്ഥായിയായിരിക്കുന്നവനാൽ പൃച്ഛ്യമാനമായിരിക്കുന്നതു യാതൊന്നൊരുതുസകലമായിട്ടശുക്ലമായിരിക്കുന്ന പക്ഷത്തിങ്കൽ ചന്ദ്രചാരം ഹെതുവായിട്ട നിയതമാകും വണ്ണം ലഭിക്കപ്പെടുന്നു- പൃഷ്ഠത്തിങ്കലും താഴത്തും ദക്ഷിണെത്തിങ്കലും സ്ഥായിയാ യിരിക്കുന്നവനാൽപൃച്ഛ്യമാനമായിരിക്കുന്നതു യാതൊന്നൊരു തുസകലമായിട്ട അസിതമായിരിക്കുന്ന പക്ഷത്തിങ്കൽ സൂര്യ്യ ചാരം ഹെതുവായിട്ട നിയതമാകുംവണ്ണം ലഭിക്കപ്പെട്ടും- ആത്മാ വസ്ഥാ സദൃശമായിട്ട അഖിലം പൃച്ഛകനും വാച്യമായി ഭവി ക്കുന്നു-

സാരം—— മുമ്പിലും ഇടത്തു പുറത്തും മുകളിലും നിന്നു ചൊ ദിക്കപ്പെട്ടത അതുസമയം വാമനാഡിയിൽ വായു സഞ്ചാരം ഉ ണ്ടായിരുന്നു എങ്കിൽ സകലമായിട്ട ലഭിക്കപ്പെട്ടും പിന്നിലും വ ലത്തുപുറത്തും താഴത്തും നിന്നു ചൊദിക്കപ്പെട്ടത അതുസമയം ദ ക്ഷിണനാഡിയിൽ വായു സഞ്ചാരമുണ്ടായിരുന്നു എങ്കിൽ സ കലമായിട്ടലഭിക്കപ്പെട്ടും രണ്ടിനും നീക്കമില്ലെന്നറിക- തന്റെ അവസ്ഥക്ക സദൃശമായിട്ട പ്രശ്നാവിന്റെ സകലത്തെയും പ റയാം-

൫൫. സ്നാനഭോജനനിദ്രാദിനിജകർമ്മസുയാദൃശഃ । ആത്മനൊ നുഭവസ്തൈഷ്ടാദൃശഃപ്രശ്നഉച്യതാം ॥

അന്വയാർത്ഥം—— സ്നാനഭോജനനിദ്രാദിനിജകർമ്മങ്ങളിൽആത്മാവിന്റെ അനുഭവം യാദൃശമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ താദൃശമാ യിരിക്കുന്ന അനുഭവം അതുകളിൽ പ്രശ്നാവിന്നുവചിക്കപ്പെടെ ണം-

സാരം —— കുളി, ഭക്ഷണം, ഉറക്കം ഇത്യാദികളായിരിക്കുന്ന കർമ്മങ്ങളിൽ ജ്യൊതിഷ്കികന്റെ അനുഭവം യാതൊരു പ്രകാരമു ള്ളതൊ അപ്രകാരമുള്ള അനുഭവത്തെ സ്നാനാദികർമ്മങ്ങളിൽപ്ര ശ്നാവിന്നു പറഞ്ഞുകൊൾക-

൫൬. ശാസ്ത്രാന്തരമപീഹാസ്തിദൃഷ്ടമെവവിമൊദ്ശായാദൃശീ

താദൃശീവാച്യാദശാവ്യാധിമതാമിതി ।।

. സാരം——ഇവിടെപ്രശ്നാവിന്റെയും മൈവജ്ഞന്റെയും അവസ്ഥയാതൊരു പ്രകാരമൊ അപ്രകാരം ഇരിക്കുന്ന അവസ്ഥരൊഗികൾക്കു ഭവിക്കുന്നു എന്നു പറയെണമെന്നുംശാസ്ത്രമുണ്ടു.

൫൭. ഗർഭിണീദർശനെവായുർക്ഷിണൈചെൽപുമാൻവധൂഃ ।
ഗർഭസ്ഥാവാമഭാഗൈചെദ്വയൊന്നൊചെദസൽപ്രജാ ।।

അനുവയാർത്ഥം—— ഗർഭിണീദർശനത്തിങ്കൽ വായുദക്ഷിണത്തിങ്കൽ ആകുന്നു എങ്കിൽ പുമാൻ ഗർഭസ്ഥനാകുന്നു എന്നു വാച്യനായി ഭവിക്കുന്നു- വാമഭാഗത്തിങ്കലാകുന്നു എങ്കിൽ വധു ഗർഭസ്ഥയാകുന്നു എന്ന വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു- രണ്ടുകളിലും ഇല്ലാഎംകിൽ ഗർഭിണീ അസൽ പ്രജയാകുന്നു എന്ന വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം——ഗർഭിണിയെ കാണുന്ന സമയം വായുവിനെ പരീക്ഷിക്കെണം.-വായുസഞ്ചാരം വലത്തായിരുന്നാൽ ഗർഭത്തിങ്കലുള്ള പ്രജാപുരുഷനാകുന്നു എന്നും വായു സഞ്ചാരം ഇടത്തായിരുന്നാൽ സ്ത്രീ പ്രജയാകുന്നു എന്നും വായു സഞ്ചാരം ഇടത്തും വലത്തുമല്ലാതെ സുഷുമ്നയിൽ ആയിരുന്നാൽ പ്രജക്കു പ്രാണനില്ലെന്നും ജ്യൊതിഷ്കർ ധരിക്കെണം.

൫൮. ഗർഭമെകിമിതിപ്രശ്നെസവായൊഗർഭിണീയദി । പുമാൻസ്ത്രീവീരണെഭാഗൈയുഗ്മംവായുർദ്വയൊർയ്യദി ।।

അനുവയാർത്ഥം—— ഗർഭിണീ എന്റെ ഗർഭത്തിങ്കൽ എന്താകുന്നു എന്നുള്ള പ്രശ്നത്തിങ്കൽ സവായുവായിരിക്കുന്ന ഭാഗത്തിങ്കലാകുന്നു എംകിൽ പുമാൻ വാച്യനായി ഭവിക്കുന്നു. വീരണമായിരിക്കുന്ന ഭാഗത്തിങ്കലാകുന്നു എംകിൽ സ്ത്രീവാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു. വായുരണ്ടുകളിലും ഭവിക്കുന്നു എംകിൽ യുഗ്മം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം——ഗർഭപ്രശ്നത്തിങ്കൽ ഗർഭിണി വായു ഉള്ള ഭാഗത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ പുരുഷപ്രജാ എന്നും വായു ഇല്ലാത്തഭാഗത്തിങ്കൽനിന്നാൽ സ്ത്രീപ്രജാ എന്നും ഇരുഭാഗങ്ങളിലും വായു ഉണ്ടായിരുന്നാൽ ഒന്നുപുരുഷനും മറെറാരു സ്ത്രീയും ഇങ്ങിനെ ഉള്ളുമിപുനമെന്നും പറയെണം.

൫൯. വായൊരാകാശസഞ്ചാരൊഗർഭിണ്യുദ്ഭവസൂചകഃ । പുഷ്ടാപാസവായാവന്യതരസ്ഥിതൌചാസൽപ്രജാംവദെൽ।।

അനുവയാർത്ഥം—— വായുവിന്റെ ആകാശസഞ്ചാരം ഗർഭിണിയുടെ സൂചകമായി ഭവിക്കുന്നു. സവായുവായിരിക്കുന്ന

ഭാഗത്തിങ്കൽ വീക്ഷിച്ചിട്ട അന്യഭാഗത്തിങ്കൽ സ്ഥിതി സതീയാ
യിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അസൽ പ്രജയെ വരിക്കുകയും വെ
ണം.

സാരം——വായുവിന്റെ അതുകാശസംചാരം ഗർഭസ്രാവത്തെ
അറിയിക്കുന്നതാകയാൽ വായുവിന്റെ ദൈഷ്ട്യപരീക്ഷയിൽ
വായു അതുകാശശത്രുപനാകുന്നു എന്ന തൊന്നിയാൽ ഗർഭം സ്രവി
ച്ചുപൊകുമെന്ന പറയെണം വായു സഞ്ചാരത്തൊടുകൂടിയഭാഗ
ത്തിങ്കൽ നിന്ന ചൊദിച്ചിട്ട പിന്നെ വായു സഞ്ചാരമില്ലാത്തെ
ടത്തയ്ക്കുനിങ്ങി നിന്നാൽ പ്രജക്ക ജീവനില്ലെന്ന പറകയും വെ
ണം.

ന്യം നിഗ്രത്യശശിനാഗെഹാൽനിഗ്രത്യപ്രാപ്യംപ്രാപ്യസ്യഭാ
നുനാ। കാര്യസ്യല്പേഽസ്യാമിലഃസ്യാദപ്രയതതഃ॥

അനുവയാർത്ഥം——ശശികൊണ്ടെ ഗെഹത്തിങ്കൽ നിന്ന നിഗ്ര
ഹിച്ചിട്ട ഭാനുവിനെക്കൊണ്ടെ പ്രാപ്യത്തെ പ്രാപ്യനായിരിക്കുന്ന
വന്ന ഉല്പന്നമായിരുന്നു എങ്കിലും കാര്യത്തിന്റെ ലാഭം പ്രയത്ന
ത്തൊടുകൂടാതെ ഭവിക്കും.

സാരം — ഇടത്തുപൂറത്തു വായു സഞ്ചാരമുള്ളപ്പൊൾ പുറപ്പെ
ടുകയും വലത്തു പുറത്ത വായു സഞ്ചരിക്കുംപൊൾ ഏത്തെണ്ടെ
സ്ഥലത്ത എത്തുകയും ചൈതവന്ന ഇഷ്ടമായിരിക്കുന്ന കാര്യം
സാധിപ്പാൻ പ്രയത്നമുള്ളതായിരുന്നാലും അതുപ്രയത്നം കൂടാതെ
സാധിക്കും.

ന്യഃ രിപൊരാഗമനപ്രശ്നെവാമഗെമാരുരിശനി। നാഗ
മൊനുക്തസിദ്ധെവതദാഗതിരതൊന്യഥാ॥

അനുവയാർത്ഥം— രിപുവിന്റെ ആഗമനപ്രശ്നത്തിങ്കൽ മാ
രുതിശവാവ വാമഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ആഗമം വാ
ച്യമായി ഭവിക്കുന്നില്ലാ- ഇതിങ്കൽനിന്ന അന്യപ്രകാരമായാൽ
ആഗാഗതി അനുക്തസിദ്ധയായിട്ട തന്നെ ഭവിക്കുന്നു.

സാ——ശത്രുക്കൾതന്റെ നെരെ വരുവാൻ അടുത്തുവൊ
ഇല്ലയൊ എന്ന സംശയിച്ചിട്ട ഒരുത്തൻ ചൊദിച്ചാൽ ആസമ
യം ദൈവജ്ഞന്റെ ശവാസവായു ഇടത്തായിരുന്നാൽ ഇപ്പൊ
ൾ ശത്രുക്കൾ വരികയില്ലെന്നും വലത്തായിരുന്നാൽ വരുമെന്നും
പറയെണം-

ന്യഃ അംകയുദ്ധെമമൈതസ്മിൻജയൊവാകിംപരാജയഃ। പ്ര
ശ്നെയംപൂർണ്ണഭാഗെചെൽജയൊന്യത്രപരാജയഃ॥

അനുവയാർത്ഥം——അംകയുദ്ധത്തിങ്കൽ ഇനിക്ക ഇതിങ്കൽ ജ

യം ഭവിക്കുമോ പരാജയം ഭവിക്കുമോ എന്നുള്ള ഈ പ്രശ്നം പൂ
ർണ്ണഭാഗത്തിങ്കൽ ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ ജയം വാച്യമായി ഭവിക്കു
ന്നു. പൂർണ്ണഭാഗത്തിങ്കൽ അല്ല എങ്കിൽ പരാജയം വാച്യമായിഭ
വിക്കുന്നു.

സാരം— ഈ യുദ്ധത്തിങ്കൽ ഒരുത്തൻ മൈവജ്ഞനൊട്ടൊ
ൻ ഈ യുദ്ധത്തിങ്കൽ ജയിക്കുമോ തൊൽക്കുമോ എന്നിപ്രകാ
രം ചൊദിച്ചാൽ ആ ചൊദ്യം ഇടത്തെ മൂക്കിൽ വായുസഞ്ചരിക്കു
ന്നസമയം ഇടത്തുപുറത്തു നിന്നിട്ട ചൈകപ്പെട്ടതായാലും വല
ത്തെമൂക്കിൽ വായുസഞ്ചാരം ഉള്ളപ്പൊൾ വലത്തുപുറത്തുനിന്നി
ട്ടചൈകപ്പെട്ടതായാലും ജയം ഭവിക്കുമെന്നു പറയെണം വാ
യുസഞ്ചാരത്തൊടുകൂടാത്തതായ ഭാഗത്തിങ്കൽ നിന്ന ചൈകപ്പെ
ട്ടതായിരുന്നാൽ തൊല്ലുമെന്നുപറയെണം.

നൃ. സന്നഹന്നിഗ്രമനംഖട്ടികാരൊഹണഞ്ചശുഭമിദ
യാ । പിംഗലയാപുനരിതരംപ്രഹരതിയദിവാമഗംജയൊനിയ
തം॥

അന്വയാർത്ഥം— സന്നഹനവും നിഗ്രമനവും ഖട്ടികാരൊഹ
ണവും ഇഡകൊണ്ടു ശുഭമാകുന്നു. പിംഗലകൊണ്ടാകട്ടെ വാമ
ഗനായിരിക്കുന്ന ഇതരനെ പ്രഹരിക്കുന്നു എങ്കിൽ ജയംനി
യതമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— ഊടുത്തുകെട്ടുകയും പുറപ്പെട്ടുകയും കൂരിയിൽ കെറുക
യും ഇടത്തുപുറത്തു വായു സഞ്ചരിക്കയും ചെയ്തിട്ടപിന്നെ വാ
യുസഞ്ചാരം വലത്താകുംപൊൾ മറൊവനെ ഇടത്തുനിറുത്തി അ
ടിക്കുക എന്നാൽ മെൽപ്രകാരം അടിച്ചുതുടങ്ങുവനൊരുത്ത
നൊ അവൻ മറൊവനെ ജയിക്കും ഇതിന്നു നീക്കമില്ല-

നൃ. ഇഡയാപ്യുദ്ധവതഃഖട്ടികാമനയൈവപുനരപി
ചെൽ । ചരതിമരുതൈവജയഃപ്രാഗൊദീക്സ്ഥിയതാംതമാ
തസ്യാം॥

അന്വയാർത്ഥം— ഇഡകൊണ്ടു ഖട്ടികയെ ഉദ്ധരിച്ചവനായി
രിക്കുന്നവനും പിന്നെയും മരുത്ത ഇതുതന്നെ ചരിക്കുന്നു
എങ്കിൽ ജയംഭവിക്കുന്നില്ല തന്നെ. അപ്പൊൾ അതിങ്കൽ കിഴ
ക്കെ ഭാഗത്തിങ്കലൊ വടക്കെഭാഗത്തിങ്കലൊ സ്ഥിതിചൈവൂ എ
ന്നുള്ളതുണ്ടാകെണം.

സാരം— വാമനാഡിയിൽ വായുസഞ്ചരിക്കുംപൊൾ കൂ
രിയിൽ പ്രവെശിച്ചവനായാലും പിന്നെയും വാമനാഡിയിൽത
ന്നെ വായുസഞ്ചരിക്കുന്നു എങ്കിൽ അവന്നു ജയം ഭവിക്കില്ല.

അതുകൊണ്ടേ അപ്രകാര മായാൽ അവിടെ കിഴക്കുഭാഗത്തിങ്കലൊ വടക്കുഭാഗത്തിങ്കലൊ നില്ക്കുണം എന്നാൽ ജയിക്കുമെന്നറിക.

(വാ) എതുപ്രശ്നാസാവസ്ഥാവിശേഷയം-

അന്വയാർത്ഥം — ഇതശ്രാസാവസ്ഥാവിശേഷയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— കാര്യം ശ്രാസംപരീക്ഷണമെന്ന തുടങ്ങി പ്രാശ്രാമകസ്ഥിയതാംതസ്യം-എന്നതുവരെയുള്ളതിന്റെ വിശേഷയം ശ്രാസവും അവസ്ഥയുമാകുന്നു. ഇനി സ്പർശംകൊണ്ടറിയെണ്ടതിനെ പറയുന്നു-

൯൫. പ്രഷ്ടാവക്ഷാദ്ദേശെസ്പൃശെദ്യദിക്ഷിപ്രമീപ്സിതംലഭതെ। മംഗലവസ്തുനിചരഥാവിപരീതംഫലമമംഗലസ്പർശെ॥

അന്വയാർത്ഥം— പ്രഷ്ടാവുവക്ഷാദ്ദേശത്തിങ്കലൊ മംഗലവസ്തുവിങ്കലൊ സ്പർശിക്കുമെങ്കിൽ പൊടുന്നനവെ ഈപ്സിതത്തെ ലഭിക്കുന്നു. അമംഗലസ്പർശത്തിങ്കൽ ഫലം വിപരീതമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— പൃഛകനായിരിക്കുന്നവൻ തന്റെ മാറിടത്തെയൊ മംഗലവസ്തുവിനെയൊ തൊട്ടുചൊദിച്ചാൽ പൊടുന്നനവെ ഇഷ്ടലാഭം ഭവിക്കും. അമംഗലപദാർത്ഥത്തെ തൊട്ടുചൊദിച്ചാൽ ഫലം വിപരീത മാകുന്നു.

൯൬. സംസ്പൃശന്നാഭിനാസാസ്യകെശരൊമന്നഖപിജാൻ। ഹ്രസ്വപൃഷ്ടസുനഗ്രീവാജംഘാനാമികാംഗുലീഃ॥

൯൭. രന്ധ്രാണാമപിനവകം കരചരണതലഞ്ചസവ്യപാണി। പ്രഷ്ടാലഭതെനിഷ്ടംനിമ്നസ്പർശതൊവവിജ്ഞെയം॥

അന്വയാർത്ഥം— നാഭിനാസാസ്യകെശരൊമനഖപിജങ്ങളെയും ഹ്രസ്വപൃഷ്ടസുനഗ്രീവാജംഘാനാമികാംഗുലികളെയും രന്ധ്രങ്ങളുടെ നവകത്തെയും കരചരണതലത്തെയും സവ്യപാണ്യെയും സംസ്പൃശന്നായിരിക്കുന്ന പ്രഷ്ടാവ അനിഷ്ടത്തെ ലഭിക്കുന്നു. നിമ്നസ്പർശത്തിങ്കലെ ഫലം അപ്രകാരംതന്നെ വിജ്ഞെയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—പൊക്കിൾ, മൂക്ക, മുഖം, തലയിലെരൊമം, മെലുള്ളരൊമം, നഖം, പല്ല, ഹ്രസ്വപ്രദെശം, പുറം, മുല, കഴുത്ത, വയറ, മൊതിരവിരൽ, ദ്വാരങ്ങൾ ഒമ്പത, കയ്യിന്റെ അടി, കാലിന്റെ അടി, സവ്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന സന്ധികൾ ഇതുകളിൽ ഏതിനെ എങ്കിലും പൃഛകൻ സ്പർശിച്ചാൽ അഭീഷ്ടത്തെ ലഭിക്കും താ

ഇ യുള്ള പ്രദേശത്തിങ്കൽ തൊട്ടാല്പംഫലം മേൽപ്രകാരമാകുന്നു ।
ന്യഗ്രോധാദിഭിക്ഷൂർദ്ധാദിഷ്വപംശേഷപഞ്ചസുചസ്ഥിതാഃ ।
ധ്വജാദ്യാസ്തത്സ്ഥതൽസ്പർശഫലപ്രത്യക്ഫലാത്മതേ ॥

അന്വയാർത്ഥം —— പ്രാഗാദിദിക്കുകളിലും മൂർദ്ധാദികളായിരിക്കുന്ന എട്ട അംഗങ്ങളിലും ധ്വജാദ്യങ്ങൾ സ്ഥിതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. തൽസ്ഥ തൽസ്പർശഫലവും ഇവിടെ കഥിക്കപ്പെട്ടു ന്നു.

സാരം —— കിഴക്കുമുതലായ എട്ടദിക്കുകളിലും മൂർദ്ധാവുതുടങ്ങി ഉള്ള എട്ട അംഗങ്ങളിലും ധ്വജാദികൾ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതുകളാകുന്നു. ധ്വജാദികളിൽനിന്നു പുരുഷൻധ്വജാദികളെ സ്പർശിച്ചാൽ പറകപ്പെട്ടവാൻ യൊഗ്യമായ ഫലത്തെയും ഇവിടെ പറയുന്നു.

ന്യൻ. ധ്വജൊധൂമശ്ചസിംഹശ്ചസാരമെയൊവൃഷഃഖരഃ ।
ദന്തീകാകഃക്രമാദേതേദിശാസൈപ്രഥ്യാദിഷുസ്ഥിതാഃ ॥

൭൦. മൂർദ്ധ്നിധ്വജൊഘ്രാണപുടേധൂമശ്ചാസ്യെഹരിശ്രൊത്രപുടെശ്വസംജ്ഞഃ । കണ്ഠൊവൃഷഃപാണിയുഗെഖരശ്ചഗജശ്ചഹൃദ്യംശ്രിയുഗെചകാകഃ ॥

൭൧ ധ്വജസിംഹവൃഷൈഭാനാംസ്പർശനെനഫലംക്രമാൽ । ധനഗൊയാനഭൃഷ്യാണാംലാഭഃപ്രാഗാദിതിഷ്ഠതഃ ।

അന്വയാർത്ഥം —— ധ്വജവും ധൂമവും സിംഹവും സാരമെയവും വൃഷഭവും ഖരവും ദന്തിയും കാകനുമാകുന്ന ഇതുകൾ ക്രമെണ ഐന്ദ്രാദികളായിരിക്കുന്ന ദിശികളിൽ സ്ഥിതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- ധ്വജം മൂർദ്ധാവിങ്കലും ധൂമം ഘ്രാണപുടത്തിങ്കലും ഹരിശ്രുത്സ്യത്തിങ്കലും സംജ്ഞൻശ്രൊത്രപുടത്തിങ്കലും വൃഷംകണ്ഠത്തിങ്കലും ഖരം പാണിയുഗത്തിങ്കലും ഗജംഹൃത്തിങ്കലും കാകൻ തംശ്രിയുഗത്തിങ്കലും സ്ഥിതമായി ഭവിക്കുന്നു- പ്രാഗാദിക്കിങ്കൽ തിഷ്ഠിക്കുന്നായിരിക്കുന്നവന്നധ്വജസിംഹ വൃഷഭങ്ങളുടെ സ്പർശനം ഹെതുവായിട്ട ക്രമെണ ധനഗൊയാന ഭൃഷ്കകളുടെ ലാഭമാകുന്ന ഫലം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം —— ധ്വജം, ധൂമം, സിംഹം, ശ്വാവ, വൃഷം, ഖരം, ഗജം, കാകൻ ഇങ്ങിനെ എട്ട വസ്തുക്കൾ കിഴക്കും തുടങ്ങിക്കൊണ്ടിട്ടും തെക്കും നിരതികൊണിലും പടിഞ്ഞാറും വായുകൊണിലും വടക്കും ഈശാനകൊണിലും സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നു- ഇതുകൊണ്ടു മൻപറകപ്പെട്ടതിനെ വ്യക്തമാക്കി എന്ന അറിഞ്ഞു കൊൾക- ധ്വജമെന്നതു ശിരസ്സിങ്കലും ധൂമം മൂക്കിന്റെ സൂക്ഷിരത്തിങ്കലും

സിംഹം മുഖത്തിങ്കലും ശ്വാവു ചെവിയുടെ സമീപത്തിങ്കലും വൃഷഭം കഴുത്തിലും ഖരം കൈകളിലും ഗജം ഹൃദയത്തിങ്കലും കാകൻ കാല്പുഴിലുമിരിക്കുന്നു. ഇതുകൊണ്ടു ധ്വജാദികളുടെ മൂർദ്ധാവു മുതലായ അംഗങ്ങളിൽ മുൻ പറകപ്പെട്ടതായ സ്ഥിതിയെവിവരിച്ചു എന്നു ഗ്രഹിച്ചു കൊൾക- ഇനി ഇതുകൊണ്ടറിയേണ്ടതായ ഫലത്തെ പറയുന്നു

കിഴക്കെ ദിക്കിൽനിന്നു ചൊദിക്കുകയും ചൊദിക്കുന്ന സമയം ശിരസ്സിനെയൊ മുഖത്തെയൊ കണ്ണിത്തെയൊ ഹൃദയത്തെയൊ സ്പർശിക്കുകയും ചൈതാൽ ധനലാഭവും പശുലാഭവും വാഹനലാഭവും ആഭരണലാഭവും ക്രമെണ ഫലമാകുന്നു-

ഏവം രിപുനാശെന്ദിരാപുത്രസുഹൃല്ലാഭാഃ ഫലംക്രമാൽ । സിംഹൊക്ഷഗജകെതൂനാംസിഹസ്ഥസ്യാഭിമർശനെ ।।

അന്വയാർത്ഥം—— സിംഹസ്ഥന്റെ സിംഹൊക്ഷഗജകെതുക്കളുടെ അഭിമർശനത്തിങ്കൽ ക്രമെണ രിപുനാശെന്ദിരാപുത്രസുഹൃല്ലാഭങ്ങളുണ്ടാകുന്നു ഫലം വാച്യമാകുന്നു-

സാരം—— പ്രശ്നാവു തെക്കെദിക്കിൽ നിന്നു ചൊദിക്കുകയും ആസമയം മുഖത്തെയൊ കണ്ണിത്തെയൊ ഹൃദയത്തെയൊ ശിരസ്സിനെയൊ സ്പർശിക്കുകയും ചൈതാൽ ക്രമെണ ശത്രുനാശവും ധനലാഭവും പുത്രലാഭവും ബന്ധുലാഭവും ഫലമാകുന്നു-

൩. വൃഷെഭധ്വജസിംഹാനാംവൃഷസ്ഥസ്യാഭിമർശനെ । വൃഷവാഹനഭാര്യാപുമ്മിത്രപുഷ്ടിലാഭവൈൽക്രമാൽ ।।

അന്വയാർത്ഥം—— വൃഷസ്ഥന്റെ വൃഷെഭധ്വജസിംഹങ്ങളുടെ അഭിമർശനത്തിങ്കൽ ക്രമെണ വൃഷവാഹന ഭാര്യാപുത്രിയും മിത്രാപുഷ്ടിയും വാച്യയായി ഭവിക്കും-

സാരം—— പടിഞ്ഞാറെ ദിക്കിൽനിന്നു ചൊദിക്കുകയും ആസമയം കണ്ണിത്തെയൊ മുഖത്തെയൊ ശിരസ്സിനെയൊ ഹൃദയത്തെയൊ സ്പർശിക്കുകയും ചൈതാൽ കാളയുടെ ലാഭവും വാഹനലാഭവും ഭാര്യാലാഭവും ബന്ധുലാഭവുമാകുന്ന ഫലത്തെ ക്രമെണ പറയെണം-

൪. ദന്തിധ്വജമൃഗെന്ദ്രൊക്ഷ്ണാംഗജസ്ഥസ്യാഭിമർശനെ । ഗജഭൃഷ്യാസുഹൃൽപുത്രലാഭഃപ്രഷ്ടുഃക്രമാത്ഭവെൽ ।।

അന്വയാർത്ഥം—— ഗജസ്ഥനായിരിക്കുന്ന പ്രശ്നാവിന്റെ ദന്തിധ്വജമൃഗെന്ദ്രൊക്ഷാക്കളുടെ അഭിമർശനത്തിങ്കൽക്രമെണ ഗജഭൃഷ്യാസുഹൃൽ പുത്രലാഭം വാച്യമായി ഭവിക്കും-

സാരം—— പ്രശ്നാവു വടക്കെ ദിക്കിൽനിന്നു ചൊദിക്കുകയും

ആസമയം ഹൃദയത്തെയൊ ശിരസ്സിനെയൊ മുഖത്തെയൊ കണ്ഠത്തെയൊ സ്പൃശിക്കുകയും ചൈതാൽ ഗജലാഭവും തുരഗലാഭവും ബന്ധുലാഭവും പുത്രലാഭവും ആകുന്ന ഫലത്തെ ക്രമേണ പറയേണം.

൭൫. ധൂമസ്ഥിതസ്യധൂമാദികോണസംസ്ഥാഭിമർശനെ । മൃത്യുക്ലേശൊപ്രതാപായൊഭൃത്യവ്യാപൽക്രമാത്ഭവെൽ ।

അന്വയാർത്ഥം—ധൂമസ്ഥിതന്റെധൂമാദികോണസംസ്ഥാഭിമർശനത്തിങ്കൽ മൃത്യുവും ക്ലെശവും പ്രതാപായവും ഭൃത്യവ്യാപത്തും ക്രമേണ വാച്യമായി ഭവിക്കും-

സാരം—പ്രഷ്ടാവു അഗ്നികൊണിൽ നിന്നു ചൊദിക്കുകയും അപ്പൊൾ മൂക്കു, ചെവി, കൈകൾ, കാലുകൾ ഇതുകളിൽ ഒന്നിനെ സ്പൃശിക്കുകയും ചൈതാൽ മരണവും ക്ലെശവും പ്രതനാശവും കുടുംബനാശവും മാകുന്ന ഫലത്തെ ക്രമേണ പറയേണം-

൭൬. ശ്വാശ്രുഷ്ഠസ്യതദാദീനാംചതുർണ്ണാംസ്പർശനെഭവെൽ ।
വ്യാധിരാത്മജനാശശ്ചനാനാവ്യാപൽസുഹൃന്മൃതിഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—ശ്വാശ്രുഷ്ഠനായിരിക്കുന്നവന്റെ തദാദികളായിരിക്കുന്ന നാലിന്റെ അഭിമർശനത്തിങ്കൽ വ്യാധിയും ആത്മജനാശവും നാനാവ്യാപത്തും സുഹൃന്മൃതിയും ക്രമേണ ഭവിക്കും -

സാരം—പ്രഷ്ടാവു നിർൃതി കൊണിൽനിന്നു ചൊദിക്കുകയും അപ്പൊൾ ചെവി, കയ്യു, കാല, മൂക്ക ഇതുകളിൽ സ്പൃശിക്കുകയും ചൈതാൽ രൊഗവും പുത്രനാശവും പലപ്രകാരമുള്ള ആപത്തും ബന്ധുമരണവും ക്രമേണ ഫലമാകുന്നു-

൭൭. ഖരസ്ഥിതസ്യതൽപൂർവ്വചതുഷ്കസ്പർശനെഫലം । വിവാദൊഗൊഹതിശ്ശസ്ത്രഭംഗൊഭൊഗ്യാഗദഃക്രമാൽ ॥

അന്വയാർത്ഥം — ഖരസ്ഥിതനായിരിക്കുന്നവന്റെ തൽപൂർവ്വചതുഷ്കസ്പർശനത്തിങ്കൽ വിവാദവും ഗൊഹതിയും ശസ്ത്രഭംഗവും ഭൊഗ്യാഗദവുമാകുന്ന ഫലം ക്രമേണ വാച്യമായിഭവിക്കുന്നു-

സാരം—പ്രഷ്ടാവു വായുകൊണിൽ നിന്നു ചൊദിക്കുകയും അപ്പൊൾ കയ്യു, കാല, മൂക്കു, ചെവി ഇതുകളിൽ ഒന്നിനെ സ്പൃശിക്കുകയും ചൈതാൽ വിവാദവും പശുനാശവും ആയുധംകൊണ്ടു ശരീരത്തിൽ മുറിപറ്റുകയും ഭൊഗ്യക്കു രൊഗമുണ്ടാകയും ഫലമാകുന്നു-

൭൮. കാകസ്ഥസ്യചകാകാദികോണസ്ഥസ്പർശനെഭവെൽ ।

ബന്ധുനാശൊവപുഃശൊമതിന്നീചൽസുതക്ഷയഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം —— കാകസ്ഥന്റെ കാകാദി കൊണസ്ഥസ്പൃശനത്തിങ്കൽ ബന്ധുനാശവും വപുഃശവും നീചങ്കൽനിന്നു മതിയും സുതക്ഷയവും ക്രമെണ വാച്യമായി ഭവിക്കും-

സാരം —— പ്രശ്നാവസരംശാനകൊണിൽനിന്നു ചൊദിക്കുകയും അപ്പൊൾ കാല, മൂക്ക, ചെവി, കയ്യ ഇതുകളിൽ ഒന്നിനെ സ്പൃശിക്കുകയും ചൈരാൽ ബന്ധുനാശവും ശരീരം ചതയുകയും നീചൻ നിമിത്തമായി മരണവും പുത്രനാശവും ഫലമാകുന്നു-

ഉൻ. ധൂമശ്വഖരകാകസ്പൃശ്യജസിംഹവ്യക്ഷഭഗഃ । വിപരീതൊഽവായായാദത്യന്തംനശുഭാശുഭം ॥

അന്വയാർത്ഥം —— ധ്വജസിംഹവ്യക്ഷഭഗനായി ധൂമശ്വഖരകാകസ്പൃക്കായിരിക്കുന്നവനും വിപരീതനും അത്യന്തമായിരിക്കുന്ന ശുഭാശുഭത്തെ യാണം ചെയ്യില്ല-

സാരം —— കിഴക്കൊ തെക്കൊ പടിഞ്ഞാറൊ വടക്കൊനിന്നിട്ട മൂക്കൊ, ചെവിയൊ, കയ്യൊ, കാലൊ തൊട്ട ചൊദിച്ചാലും അഗ്നി കൊണിലൊ നിർതി കൊണിലൊ വായു കൊണിലൊ ഈശാന കൊണിലൊ നിന്നിട്ട ശിരസ്സിനെയൊമുഖത്തെയൊകണ്ണത്തെയൊ ഹൃദയത്തെയൊ തൊട്ട ചൊദിച്ചാലും വലുതായ ശുഭത്തെയും വലുതായ അശുഭത്തെയും പ്രാപിക്കയില്ല-

(വാ) ഏരൽസ്പൃശനവിഷയം ॥

അന്വയാർത്ഥം —— ഇതസ്പൃശന വിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം —— പ്രശ്നാവക്ഷൊമെശെ എന്നു തുടങ്ങി ഇതുവരെ പറകപ്പെട്ടതു കൊണ്ടു ഗ്രഹിക്കെണ്ടതു ശുഭമായിട്ടും അശുഭമായിട്ടുമുള്ള സ്പൃശമാകയാൽ ഇത സ്പൃശവിഷയമാകുന്നു എന്ന ഗ്രഹിച്ചു കൊൾകം-

വ്യം പൃച്ഛകാധിഷ്ഠിതംരാശിംവിജ്ഞായാനെനപൃഷ്ടതഃ । അനുഭൂതംഹിവക്തവ്യംകിമപിപ്രത്യയാപ്തയെ ॥

അന്വയാർത്ഥം —— പൃഷ്ടകാധിഷ്ഠിതമായിരിക്കുന്ന രാശിയെ അറിഞ്ഞിട്ട ഇതു കൊണ്ടു പൃച്ഛകന്റെ പ്രത്യയാപ്തിക്കായിക്കൊണ്ട അനുഭൂതമായിട്ട തന്നെ ഇരിക്കുന്ന ഒന്ന വക്തവ്യമായിഭവിക്കുന്നു-

സാരം —— പ്രശ്നാവു യാതൊരു രാശിയിൽ നിന്നു ചൊദിച്ചുവൊ ആ രാശിയെ നല്ലവണ്ണം പരീക്ഷിച്ച അറിഞ്ഞിട്ട അതുകൊണ്ട അനുഭവിക്കപ്പെട്ടതായ ഒന്നിനെ പ്രശ്നാവിനു വി

ശ്വാസത്തെ ജനിപ്പിപ്പാനായിക്കൊണ്ടു പറയെണം-

(വാ) അത്രസാരസംഗ്രഹം॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഇവിടെ സാരസംഗ്രഹംഭവിക്കുന്നു.

സാരം— അനുഭൂതമായതിനെ പറയുക എന്ന ഈ വിഷയത്തിങ്കൽ ഉപയോഗിക്കുന്നതായിട്ട സാരസംഗ്രഹ വചനമുണ്ടു.

അതിനെത്തന്നെ അനന്തരം കാണിക്കുന്നു.

വൃ. രാഹുർവ്വാക്കിൽപൃക്ഷുകാധിഷ്ഠിതക്ഷേയഭോതസുൽപഞ്ചമെവാഷ്ടമെവാ ചണ്ഡാലാനാംപഞ്ചിരഗ്രെപ്രവൃഷ്ടാശ്ശ്രുഭാദുഷ്ടാസ്സ്യുശ്ചെൽഭ്രമിജ്ജ്ഞെന്യു॥

അന്വയാർത്ഥം—— രാഹുവൊ ശുക്രിയൊ പൃക്കകാധിഷ്ഠിതക്ഷത്തിങ്കലൊ അല്ലാഎംകിൽ അതിങ്കൽ നിന്ന പഞ്ചമത്തിങ്കലൊ അഷ്ടമത്തിങ്കലൊ ഭവിക്കുന്നു എംകിൽ ചണ്ഡാലന്മാരുടെ പഞ്ചിഅഗ്രത്തിങ്കൽ പ്രവൃഷ്ടയായി എന്ന വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു. ഭ്രമിജ്ജ്ഞന്മാർ അതുകളിൽ ഭവിക്കുന്നു എംകിൽ ശ്രുദ്ധന്മാർ ദുഷ്ടന്മാരായി എന്ന വാച്യന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— പ്രഷ്ടാവിനാൽ ആശ്രയിക്കപ്പെട്ട രാശിയെല്ലൊ സാക്ഷാൽ ആശ്രയമാകുന്നത- അതിന്റെ അവസ്ഥയെ അനുസരിച്ചിട്ട അനുഭൂതത്തെ പറവാനുള്ളുക്രമത്തെ കെൾക്ക.

ആശ്രയരാശിയിലൊ അതിന്റെ പഞ്ചമത്തിങ്കലൊ അഷ്ടമത്തിങ്കലൊ രാഹു എംകിലും ശനി എംകിലും നിന്നാൽ അവിടെ നിന്നുപുറപ്പെട്ടപ്പൊൾ മുമ്പിൽ ചണ്ഡാലന്മാരുടെ സമൂഹത്തെ നിങ്ങൾ കണ്ടു എന്നിപ്രകാരം പ്രഷ്ടാവിനൊടു പറയെണം. രാഹുവിന്റെയും ശനിയുടെയും സ്ഥിതി മെൽപ്രകാരമായാൽ അതപൃക്കകനാൽ അനുഭൂതമായ ചണ്ഡാലദർശനത്തിന്റെസൂചകമാകുന്നു. ചൊവ്വയൊ ബുധനൊ മെൽപ്രകാരം നിന്നാൽ ശ്രുദ്ധരെ കണ്ടുഎന്ന പറയെണം.

വൃ. ലഗ്നസുതാഷ്ടമസംസ്ഥൗഗുരുശുക്രൌചെദ്ദ്വിജാതിഭിർയ്യൊഗഃ। പാപയുതൌതൗഷ്ടൌചെദ്ബ്രഹ്മണഭൂധാരിഭിർയ്യൊഗഃ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഗുരുശുക്രന്മാർലഗ്നസുതാഷ്ടമസംസ്ഥന്മാരാകുന്നു എംകിൽ ദ്വിജാതികളൊടുള്ളയൊഗം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ഗുരുശുക്രന്മാർ പാപയുതന്മാരായിട്ടൊ ദുഷ്ടന്മാരായിട്ടൊ ലഗ്നസുതാഷ്ടമസംസ്ഥന്മാരാകുന്നു എംകിൽ ബ്രാഹ്മണഭൂധാരികളൊടുള്ള യൊഗം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം——ഗുരുശുക്രന്മാർ ആദ്യുദ്ധരാശിയിലെ അതിന്റെ പഞ്ചമാഷ്ടമങ്ങളിലൊ നിന്നാൽ ബ്രാഹ്മണരെ ക്കണ്ടെന്നു പറയെണം. ആദ്യുദ്ധരാശിയിലൊ അതിന്റെ പഞ്ചമാഷ്ടമങ്ങളിലൊ നില്ക്കുന്ന ഗുരുശുക്രന്മാർ പാപഗ്രഹത്തൊടൊരുമിച്ചു നില്ക്കുകയൊ അവക്കു പാപദൃഷ്ടി ഉണ്ടാകയൊ രണ്ടിലൊന്നു വരികിൽ വെദ ബാഹ്യന്മാരായിരിക്കുന്ന ബ്രാഹ്മണരെയൊ ബ്രാഹ്മണ്യമില്ലെങ്കിലും രാജ്യധാരികളായിരിക്കുന്നവരെയൊ മുമ്പിൽകണ്ടു എന്നുപറയെണം. ഗുരുവും ശുക്രനും കൂടിമെൽ പറഞ്ഞ രാശികളിൽ നില്ക്കുണമെന്നില്ല. ഗുരുവൊ ശുക്രനൊ ഉണ്ടായിരുന്നാൽ മതി എന്നുഗ്രഹിച്ചുകൊൾകയും വെണം.

വ്യാഖ്യ. അക്കൊയദ്വൈക്ഷുന്നപൈശ്ചന്ദ്രസിതൈരുചൈൽസ്ത്രിയാ ഭവൈദ്യൊഗഃ। ചന്ദ്രാക്കജന്മസ്ഥിതൈരുചൈദൃഷ്ടസ്ത്രീഭിസ്സിതുകുലസ്ത്രീഭിഃ॥

അന്വയാർത്ഥം—ഇതുകളിൽ അക്കൻ സ്ഥിതനായി എങ്കിൽ ന്യൂപന്മാരൊടുകൂടെ ഉള്ളയൊഗം വാച്യമായി ഭവിക്കും ചന്ദ്രസിതന്മാർ സ്ഥിതന്മാരായി എങ്കിൽ സ്ത്രീയൊടുകൂടെ ഉള്ള യൊഗം വാച്യമായി ഭവിക്കും. ചന്ദ്രാക്കജന്മാർ സ്ഥിതന്മാരായി എങ്കിൽ ദൃഷ്ടസ്ത്രീകളൊടുകൂടെ ഉള്ളയൊഗം വാച്യമായി ഭവിക്കും. സിതൻ സ്ഥിതനായി എങ്കിൽ കുലസ്ത്രീകളൊടുകൂടെ ഉള്ള യൊഗം വാച്യമായി ഭവിക്കും.

സാരം——ആദ്യുദ്ധരാശിയിലൊ അതിന്റെ പഞ്ചമാഷ്ടമങ്ങളിലൊ ആദിത്യൻ നിന്നാൽ രാജാക്കന്മാരെ മുമ്പിൽ കണ്ടെന്നുപറയെണം. ചന്ദ്രനും ശുക്രനും നിന്നാൽ സ്ത്രീകളെ ക്കണ്ടെ എന്നപറയെണം ചന്ദ്രനും ശനിയും കൂടിനിന്നാൽ ദൃഷ്ടസ്ത്രീകളെ ക്കണ്ടെ എന്നപറയെണം. ശുക്രൻ നിന്നാൽ കുലസ്ത്രീകളെ ക്കണ്ടെ എന്നപറയെണം.

ഇവിടെ ഒരുശംകാ- ആദ്യുദ്ധരാശിയിലൊ അതിന്റെ പഞ്ചമാഷ്ടമങ്ങളിലൊ ശുക്രൻ നിന്നാൽ ബ്രാഹ്മണനെ ക്കണ്ടെ എന്നപറയെണമെന്ന ഉഗ്രസുരാഷ്ടമസംസ്ഥെനഗുരുശുക്രെനചെട്ടിജാതിഭിഷ്ക്യൊഗഃ എന്നുള്ള വചനംകൊണ്ടു സ്ത്രീകളെക്കണ്ടെ എന്നപറയെണമെന്ന ചന്ദ്രസിതൈരുചൈൽസ്ത്രിയാഭവൈദ്യൊഗഃ എന്നുള്ളവചനം കൊണ്ടും കുലസ്ത്രീകളെക്കണ്ടെ എന്നുപറയെണമെന്ന സിതുകുലസ്ത്രീഭിഃ എന്നുള്ള വചനം കൊണ്ടും പ്രാകൃമായി- ഗുരുശുക്രെനചെട്ടിജാതിഭിഷ്ക്യൊഗഃ- എന്നവചനത്തിന്ന ഗുരുവും ശുക്രനും കൂടി ഉഗ്രാദിരാശികളിൽ വെച്ച ഒ

ന്നിൽ നിന്നാൽ ബ്രാഹ്മണരെക്കണ്ടേ എന്നുപറയേണമെന്നും ചന്ദ്രസിതന്മാരെ ചൽസ്ത്രിയാഭവേദ്യോഗഃ - എന്നതിന്നു ചന്ദ്രനും ശുക്രനുംകൂടി ലഗ്നാദിരാശികളിൽ വെച്ച ഒന്നിൽ നിന്നാൽസ്ത്രീകളെക്കണ്ടേ എന്നുപറയേണമെന്നും ശുക്രൻ താനെ നിന്നാൽ കുലസ്ത്രീകളെ കണ്ടേ എന്നു പറയേണമെന്നും സാരമാകുന്നു. അതുകൊണ്ടേ ലഗ്നാദി രാശികളിൽ ശുക്രന്റെ തന്നെസ്ഥിതിവേച്ചാൽ എതാണ അവിടെ പറയെണ്ടതെന്ന സംശയം തന്നെ ഇല്ല. കുലസ്ത്രീകളെ കണ്ടേ എന്നു തന്നെ പറയേണം. ഇതൊഴിച്ചു പെറെ ഒന്നും ഇവിടെ പ്രായുമായിട്ടില്ലെന്നു പറഞ്ഞുടാ- രാഹുവാക്കിൽ പൃക്ഷാധിക്ഷിതക്ഷ്വേയപ്രതസ്മാൽപ ഞ്ചമെവാഷ്ടമവാ- ഇത്യാദിശ്ലോകം കൊണ്ടേ ചണ്ഡാല ദർശനമുണ്ടായി എന്നതിന്റെ സൂചകമായിപ്പുറകപ്പെട്ടതു മെൽപറഞ്ഞ രാശികളിൽ രാഹുവിന്റെയൊ ശനിയുടെയൊ സ്ഥിതിയാകുന്നു. രാഹുവിന്റെയും ശനിയുടേയും കൂടിയുള്ള സ്ഥിതിയല്ല ഇങ്ങിനെ അതുകയാൽ ദൃഷ്ടാശ്രദ്ദാസൂത്രത്തൊൽ ഭ്രമിജജ്ഞേന്യഎന്നുള്ളേടത്തും അപ്രകാരം തന്നെ ലഗ്നസുതാക്ഷമസംസ്ഥൗഗുരുശുക്രൌചേദഭിജാതിഭ്രിയ്യോഗഃ ഇത്യാദിസ്ഥലങ്ങളിലും ഭ്രമിജജ്ഞന്മാരിൽ ഒവച്ചും ഗുരുശുക്രന്മാരിൽ വെച്ചും ചന്ദ്രസിതന്മാരിൽവെച്ചും ഒരു ഗ്രഹത്തെ അതാതു യൊഗ സൂചകമാക്കികല്പിക്കുന്നതതെത്രെ ഉചിതമായിട്ടുള്ളതു. ഇനിരാഹുവ്യാക്കിൽവൃശ്ചകാധിക്ഷിതക്ഷ്വേ എന്നുള്ള സ്ഥലത്തിങ്കൽ എന്നപൊലെ വികല്പം സ്ഥലാന്തരങ്ങളിലും ഇഷ്ടമായിരുന്നുഎങ്കിൽ അപ്രകാരം വാശബ്ദത്തൊടു കൂടത്തന്നെ പ്രയൊഗിപ്പാൻ സംഗതി ഉണ്ടായിരുന്നു. പ്രയൊഗം വെറെ ഒരുവിധമാകയാൽ മെൽ പറഞ്ഞ പ്രകാരം അർത്ഥഭേദത്തെ സ്വീകരിക്കുന്നതു എതുയും യുക്തമാകുന്നു എന്നു പറയുന്നു എങ്കിൽ അങ്ങിനെ ഒരു നിയമമില്ലെന്ന അറിയെണം സമസ്യപദം കൊണ്ടു പറകപ്പെട്ടതുകൾക്കു സാഹിത്യെന തന്നെ ക്രിയാന്വയിരൂപം വെണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽലഗ്നസുതാക്ഷമസംസ്ഥൗഗുരുശുക്രൌചേദഭിജാതിഭ്രിയ്യോഗഃ എന്നുള്ളേടത്തു ഗുരുശുക്രന്മാർ ഇരുവരും കൂടി ലഗ്നാദിഭാവങ്ങളിലും നില്ക്കുന്നം എന്നാൽ ബ്രാഹ്മണ ദർശനത്തെ പറയാം എന്നുള്ള സംഭവാർത്ഥത്തെ കല്പിക്കെണ്ടിവരും. സംഭവമില്ലായ്കയാൽ അങ്ങിനെ കല്പിക്കുന്നില്ല എങ്കിൽ എന്നാൽ മെൽപറഞ്ഞ നിയമം പൊയി. അവിടെ സംഭവമില്ലായ്കയാൽ മെൽപറഞ്ഞ പ്രകാരം ഞാനും കല്പിക്കുന്നില്ല. ഭ്രമിജജ്ഞേന്യ

ഇത്യാദികൾകൊണ്ടു ഭൂമിജനെയും ബുധനെയും മറ്റുള്ളവരെയും പ്രത്യേകമായി ഗ്രഹിപ്പാനും കൂടി വിരോധമില്ല എന്ന രണ്ടവസ്ഥയിൽ രാഹുവ്യാക്കിഃ എന്നതിനെ അനുസരിച്ചു വെവ്വേറെ തന്നെ ഗ്രഹിക്കുന്നു. അങ്ങിനെ ഗ്രഹിക്കുമ്പോൾ മിത്രമായിട്ടു ശുക്രനെ കൊണ്ടു ഏതിനെ പറയണമെന്നു നിശ്ചയിപ്പാൻ കഴിയാതെവന്നു. രണ്ടും അനിഷ്ട നിവാരണം കൊണ്ടു സന്തോഷിക്കാമെന്ന കരുതീട്ടെങ്കിലും ഭൂമ ബുധാദികളെ പ്രത്യേകം ഗ്രഹിക്കാതെ ഇരിക്കുന്നതു യുക്തമാകുന്നതു എന്നും വിചാരിക്കരുത. ഇതിന്നു പരിഹാരാന്തരത്തെ പറയാം. ശുക്രനു യാതൊരെടത്തു പുരുഷരാശിയിൽ സ്ഥിതിയൊ പുരുഷാംശകമൊ ബലവത്തമൊ ഭവിക്കുന്നുവൊ അവിടെ ബ്രാഹ്മണദർശനത്തെയും സ്ത്രീരാശിയിൽ സ്ഥിതിയൊ സ്ത്രീരാശ്യംശകമൊ ബലഹാനിയൊ ഭവിക്കുന്നെടത്തു സ്ത്രീദർശനത്തെയും പറയാം. ശുക്രസ്ഥിതികൊണ്ടു സ്ത്രീദർശനത്തെ പറയാമെന്നതു സിദ്ധമായാലും ദർശിക്കപ്പെടുന്നവരായ സ്ത്രീകൾക്കു കുലസ്ത്രീത്വം അസിദ്ധമാകയാൽ അതിനെ സിദ്ധമാക്കുവാനായിക്കൊണ്ടാകുന്നു സിതം കുലസ്ത്രീഭിഃ എന്നുള്ള വിധി. അതുഹേതുവായിട്ടു മേൽ പറഞ്ഞ രാശികളിൽ ശുക്രൻ താനെനിന്നാലും വാച്യസന്ദേഹത്തിന്ന അവസരമില്ലെന്ന അറിഞ്ഞു കൊൾകയും വേണം.

വ്യാ- അശുഭശ്രേട്ടേഷ്ടിയൊഗാത്തജ്ജാതീയൈശ്ചയൊഗമപീവിദ്യാൽ! ദൃതസ്യചെഷ്ടയാതുപരംപ്രത്യെകമെല്ലക്ഷണംദിശാഗതയാ!! ഇതി!!

അന്വയാർത്ഥം— അശുഭശ്രേട്ടേഷ്ടിയൊഗം ഹെതുവായിട്ടു തജ്ജാതീയന്മാരൊടു കൂടെ ഉള്ള യൊഗത്തെയും അറിയെണം. ഇതിങ്കൽ നിന്ന അനന്തരം ദൂതന്റെ ദിശാഗതയായിരിക്കുന്ന ചെഷ്ടകൊണ്ടു ലക്ഷണത്തെ വരിക്കെണം.

സാരം— മേൽ പറഞ്ഞ രാഹുമുതലായ ഗ്രഹങ്ങൾക്കു പാപഗ്രഹത്തിന്റെയൊ ശുഭഗ്രഹത്തിന്റെയൊ ദൃഷ്ടി എങ്കിലുംയൊഗമെങ്കിലുമുണ്ടായാൽ ദുഷ്ടനായ ഗ്രഹത്തിന്റെയും കൂടിനില്ക്കുന്ന ഗ്രഹത്തിന്റെയും ജാതി യാതൊന്നൊ ആ ജാതിയിൽ ജനിച്ചവരെയും അവരൊടുകൂടെ മുമ്പിൽ കണ്ടു എന്നു പറയെണം. പിന്നെ ദൂതന്റെ ദിക്കിനെ ആശ്രയിച്ചിട്ടുള്ള ചെഷ്ടകൊണ്ടും ഫലത്തെ പറയെണം. ഇതി ശുഭ സമാപ്തി ബൊധകമാകുന്നു. സാമാന്യെന ഗ്രഹങ്ങളുടെ ദൃഷ്ടി എഴാമെടത്തെക്കാ

കന്നും ഏഴാമെടത്ത ഏല്ലാവരുടെയും ദൃഷ്ടി പൂർണ്ണമായിരിക്കും. ചില ഗ്രഹങ്ങൾക്ക മറ്റുള്ളതുകളിൽ ചിലഭാവങ്ങളിലെക്കും പൂർണ്ണദൃഷ്ടി ഭവിക്കുന്നു. പൂർണ്ണതയില്ലാത്തതായ ദൃഷ്ടി ഏഴാമെടം ഒഴിയെ മറ്റുള്ള ഭാവങ്ങളിൽ ചിലതുകളിലെക്ക സംഭവിക്കുന്നു. ഇതിന്റെ വിവരത്തെ ഹൊരാ, ജാതകചന്ദ്രിക ഇത്യാദികളിൽ നിന്ന ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക. വിസ്തരഭയം ഹെതുവായിട്ട ഇവിടെ പറയുന്നില്ല സാമാന്യേന ദൃഷ്ടി ഏഴാമെടത്തക്കാകയാൽ ഇവിടെ അതുമാത്രം പറകപ്പെട്ട എന്നു ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക. യൊഗമെന്നത എകരാശിയിൽ ഉള്ള സ്ഥിതിയാകുന്നു. ഗുരുശുക്രന്മാർ ബ്രാഹ്മണരാകുന്നു. ആദിത്യനും ചൊവ്വയും ക്ഷത്രിയരാകുന്നു. ചന്ദ്രൻ വൈശ്യനാകുന്നു. ബുധൻ ശൂദ്രനാകുന്നു.

മെൽ പറഞ്ഞ ജാതികളിൽ ചെരാത്തതായ അവാന്തര ജാതിയെ ശനിയെകൊണ്ടുവിചാരിച്ചു കൊൾക. ഇങ്ങിനെ ഗ്രഹങ്ങളുടെ ജാതി- ഇതിനെ അനുസരിച്ച രാഹുചാദികൾക്ക അന്യദൃഷ്ടി യൊഗങ്ങൾ ഭവിച്ചാൽ അതുകൾ കൊണ്ടു മറ്റുള്ളവരുടെ മൽസരത്തെയും പറഞ്ഞു കൊൾക.

(വാ)- അത്ര പ്രശ്നമാധവീയം ചില

അന്വയാർത്ഥം—— ഇവിടെ പ്രശ്നമാധവീയവും ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— അനുഭൂതമായിട്ടുള്ളതിനെ പ്രകാശം എന്നതാകുന്നു വിഷയത്തിങ്കൽ ഉപയൊഗിക്കുന്നതായിട്ട സാരസംഗ്രഹം തന്നെ അല്ല. പ്രശ്നമാധവീയവുമുണ്ടു. അതിനെ അനന്തരം കാണിക്കുന്നു.

വൃത്ത- അക്കെഷ്ടമെബൊഹുജനൈർ നൃപസൈന്യയാ വായാതൈര വെരഹതിന്യനമുദ്രവൊദ്ഭൂൽ। ജീവാംശകെനൃപതിനെതിവദെദി നാംശാദ്ധാതപാദിവസ്തുവിഹതിശ്ചവിചിന്ത്യവാച്യാ॥

അന്വയാർത്ഥം—— അക്കൻ അഷ്ടമത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ബഹുജനങ്ങളൊ നൃപ സൈന്യയാലൊ യാതമായിരിക്കുന്ന രവിയുടെ അഹസ്സിങ്കൽ ഉപദ്രവം ഭവിച്ചു നിശ്ചയം എന്നു വദിക്കെണം. അക്കൻ ജീവാംശകത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ നൃപതിയാൽ ഉപദ്രവം ഭവിച്ചു നിശ്ചയം എന്നു വദിക്കെണം. ഇന്നാംശത്തെ അനുസരിച്ചിട്ട ധാതുചാദി വസ്തു വിഹതിയും വിചിന്തിച്ചിട്ട വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— അത്രയഷ്ടമ രാശിയിൽ അതിത്യൻ നിന്നാ

ൽ കഴിഞ്ഞ തൊയറാഴ്ച വളരെ ജനങ്ങളൊ രാജാവിന്റെ സൈ
നയൊ വന്നിട്ട നിങ്ങളെ ഉപദ്രവിച്ചു നിശ്ചയമെന്ന മൈ
വജ്ഞൻ വച്ചുകണ്ടൊട പറയെണം. അത അമിത്യൻ വ്യാഴത്തി
ന്റെ നവാംശകത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ രാജാവിനെക്കൊണ്ടൊപ
ദ്രവം ഭവിച്ചു എന്നു പറയെണം. അമിത്യന്റെ അംശകം ധാ
തുപംശകമാകുന്നു എങ്കിൽ ധാതുദ്രവ്യം നശിച്ചു എന്നും മൂലാം
ശകമാകുന്നു എങ്കിൽ മൂല ദ്രവ്യം നശിച്ചു എന്നും ജീവാംശക
മാകുന്നു എങ്കിൽ ജീവ ദ്രവ്യം നശിച്ചു എന്നും പറയെണം.

വൃത്ത- അഷ്ടമസ്ഥനിശാനാഥെപ്രഷ്ടവാച്യമഭോജനം।യവാ
ഗ്രുപാനമാത്രംവാഗതെചന്ദ്രസ്യവാസരെ॥

അന്വയാർത്ഥം— നിശാനാഥൻ അഷ്ടമസ്ഥനായിരിക്കും
വിഷയത്തിങ്കൽ ഗതമായിരിക്കുന്ന ചന്ദ്രന്റെ വാസരത്തിങ്ക
ൽ പ്രഷ്ടാവിന്റെ അഭോജനമായ വാഗ്രുപാനമാത്രമൊ വാ
ച്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— അതുദ്ധാഷ്ടമരാശിയിൽ ചന്ദ്രൻ നിന്നാൽ ക
ഴിഞ്ഞ തിങ്കളാഴ്ച നിങ്ങൾ ഉരുളിട്ടില്ല എന്നൊ അന്നകഞ്ഞികു
ടിക്ക മാത്രമെ ചൈതിട്ടുള്ള എന്നൊ പറയെണം.

വൃത്ത- അരെഷ്ടമെപദ്രംശൊമാന്ദിയുക്തസ്യചെൽക്ഷതിം। ധാ
തുപംശെസുജിശസ്യെണ മൂലാംശെകുന്ദകാളിനാ॥

വ്യാ- വാച്യുജീവാംശകെദന്തനഖാദ്യൈരംശകൊചിതൈ।
സരീസൃപാംശെതുശൊവാരസ്യഗതവാസരെ॥

അന്വയാർത്ഥം — അരൻ അഷ്ടമത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരി
ക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അരന്റെ ഗതവാസരത്തിങ്കൽ പദ്രംശം
വാച്യുമായി ഭവിക്കുന്നു. അവൻ മാന്ദിയുക്തനാകുന്നു എങ്കിൽ
ക്ഷതി വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- അസുക്ക ധാതുപംശത്തിങ്കൽ
സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ശസ്ത്രം ഹെതുവായിട്ടുള്ള
ക്ഷതിയും മൂലാംശത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും സമയത്തിങ്കൽ
കുന്ദകാളി ഹെതുവായിട്ടുള്ള ക്ഷതിയും ജീവാംശത്തിങ്കൽ സ്ഥിത
നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അംശകൊചിതങ്ങളായിരിക്കുന്ന
ദന്തനഖാദ്യങ്ങൾ ഹെതുവായിട്ടുള്ള ക്ഷതിയും വാച്യമായിഭ
വിക്കുന്നു. സരീസൃപാംശത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയ
ത്തിങ്കൽ തദ്ദംശവും വാച്യമായിഭവിക്കുന്നു.

സാരം— അതുദ്ധാഷ്ടമ രാശിയിൽ ചൊവ്വ നിന്നാൽ ക
ഴിഞ്ഞ ചൊവ്വാഴ്ച നിങ്ങളുടെ കാല നടക്കുംപൊൾ തെറ്റി ഒ
ന്നിന്മെൽ കൊണ്ടു എന്ന പറയെണം. അവിടെ ചൊവ്വയുടെ

ഇളികണ്ടാട്ടുള്ള യൊഗ മുണ്ടായാൽ കാല്ലു വ്രണം പറ്റി എ
ന്നു പറയെണം- അങ്ങിനെ പറക വെണ്ടി വരികിൽ ചൊവ്വയു
ടെ അംശകത്തെ കൂടെനൊക്കീട്ടു ധാതുപംശകമായിരുന്നാൽ അ
യുധംകൊണ്ടു വ്രണപ്പെട്ട എന്നും മൂലാംശമായിരുന്നാൽ മുള്ള
മുതലായതുകൊണ്ടു വ്രണപ്പെട്ട എന്നും ജീവാംശമായിരുന്ന അം
ശകത്തിന്റെ ചെവ്വുക്കു രക്കവണ്ണം പല്ലു കൊണ്ടൊ നഖം മു
തലായതുകൾ കൊണ്ടൊ വ്രണംപ്പെട്ട എന്നും കക്കടം, വൃശ്ചി
കം മീനം ഇങ്ങിനെ ഉള്ള സന്ധ്യാശങ്ങളിൽ എതെങ്കിലുമായാ
ൽ തെളു പാമ്പ ഇത്യാദികൾ കടിച്ചു എന്നുംപറയെണം.

൭൯- അഷ്ടമസ്ഥവിധൊഃപുത്രെഭംഗഇഷ്ടസ്യകർമ്മണഃ। മൂ
ലാംശെപൂഗതാംബ്ലനാശൊഭാവൊഥവാനയൊഃ॥

൮൦-ധാതുപംശെവപുഷ്ടസ്സാമൊവാച്ച്യൊ ജീവാംശകെപുനഃ।
പാരുഷ്യംവചസശ്ചൂണ്ണാഭാവൊവാഗരവിദ്ദിനെ॥

അന്വയാർത്ഥം—— വിധുപിന്റെ പുത്രൻ അഷ്ടമസ്ഥനായി
രിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഗതവിട്ടിനഞ്ഞിങ്കൽ ഇഷ്ടമായിരിക്കു
ന്ന കർമ്മത്തിന്റെ ഭംഗം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. മൂലാംശത്തി
ങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പൂഗതാംബുല നാ
ശമൊ ഇതുകളുടെ അഭാവമൊ വാച്യമായിഭവിക്കുന്നു. ധാതു പം
ശത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വപുസ്സിന്റെ
സാദം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. ജീവാംശകത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനാ
യിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലാകട്ടെ വചസ്സിന്റെ പാരുഷ്യമൊ
ചൂണ്ണാഭാവമൊ വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— അത്രദ്ധാഷ്ടമ രാശിയിൽ ബുധൻ നിന്നാൽ കു
ഴിഞ്ഞ ബുധനാഴ്ച നിങ്ങൾക്കു ഇഷ്ടമായിരിക്കുന്ന ഒരു കാര്യ
ത്തിന്നു മുടക്കം ഭവിച്ചു എന്നു പറയെണം. അവിടെ ബുധൻ മൂ
ലനവാംശകത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ അടയ്ക്കയും വെറ്റിലയും ഉണ്ടാ
യിരുന്നതു നശിച്ചു എന്നൊ അടയ്ക്കയും വെറ്റിലയും ഉണ്ടായി
രുന്നില്ല എന്നൊ പറയെണം. ധാതുപംശകത്തിങ്കൽ നിന്നാൽശ
രീരത്തിന്നു തളർച്ച ഭവിച്ചു എന്നു പറയെണം. ജീവാംശകത്തി
ങ്കൽ നിന്നാൽ വാക്കുലഹത്തെയൊ ആ ദിവസം രുചിയുണ്ടായി
രുന്നില്ല എന്നതിനെയൊ പറയെണം.

൮൧- രന്ധ്രസ്ഥിതെമരാചാര്യെനിത്യകർമ്മവിഘാതനം। മ
ജ്ജാനാംദ്രവ്യനാശശ്ചവാച്യൊഗുരുദിനെഗതൌ॥

അന്വയാർത്ഥം —— അമരാചാര്യൻ രന്ധ്രസ്ഥിതനായിരിക്കും
വിഷയത്തിങ്കൽ ഗതമായിരിക്കുന്ന ഗുരുദിനത്തിങ്കൽ നിത്യ

കർമ്മവിഭവനം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. ദ്വിജന്മാരുടെ ദ്രവ്യനാശവും വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— അതുകൊണ്ട് അഷ്ടമരാശിയിൽ വ്യാഴം നിന്നാൽ കഴിഞ്ഞ വ്യാഴാഴ്ച നിങ്ങളുടെ നിത്യകർമ്മത്തിന്നു താമസം ഭവിച്ചു എന്നു പറയേണം. സമീപസ്ഥന്മാരായിട്ടോ നിങ്ങൾക്കു വെണ്ടപ്പെട്ടവരായിട്ടോ ഉള്ള ബ്രാഹ്മണർക്കു ധനനാശം ഭവിച്ചു എന്നും പറയാം.

൯൨- ഭൃഗുപുത്രേഷ്ടമംപ്രാപ്തോവിയോഗഃ പ്രിയയോഷിതാം।
വക്രതാവ്യാവസ്വനാശശ്ചതത്രോധാതുംശഗേഭഗൌ॥

൯൩- വസനേപംകസംപക്കൌജീവാംശെസ്യനഖക്ഷതിഃ।
പിപീലികാഖുവത്ര്യാദ്യൈഃക്ഷതിരംശസരീസൃപെ॥

൯൪-കണ്ടകാദ്യൈസ്തുമൂലാംശെയമെജീവാംശകെപുനഃ। അന്യസ്വെവസ്തുമാനംവാഗതാസന്നെഭഗൊട്ടിനെ।

അനവയാർത്ഥം—— ഭൃഗുപുത്രൻ അഷ്ടമത്തെ പ്രാപിക്കുന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഗതാസന്നമായിരിക്കുന്ന ഭൃഗുവിന്റെ മിനത്തിങ്കൽ പ്രിയയോഷിത്തുകളുടെ വിയോഗവും വസ്തുനാശവും വക്രവ്യമായിഭവിക്കുന്നു. അതിങ്കൽ ധാതുധാതുംശഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വസനത്തിങ്കൽ പംകസംപക്കം വക്രവ്യമായി ഭവിക്കുന്നു. ജീവാംശത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഇതിന്റെ നഖക്ഷതിവക്രവ്യയായിഭവിക്കുന്നു. സരീസൃപമായിരിക്കുന്ന അംശത്തിങ്കൽ പിപീലികാഖുവധ്യാദ്യങ്ങൾ ഹെതുവായിട്ട ക്ഷതി വക്രവ്യയായി ഭവിക്കുന്നു. മൂലാംശത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലാകട്ടെ കണ്ടകാദ്യങ്ങൾ ഹെതുവായിട്ടക്ഷതിവക്രവ്യയായിഭവിക്കുന്നു. അല്ലാ എങ്കിൽ ജീവാംശകത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ആകട്ടെ അന്യനായിക്കൊണ്ടുവസ്തുമാനം വക്രവ്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

വാശബ്ദം വാക്യാലംകാരാർത്ഥമാകുന്നു എന്ന അറിഞ്ഞുകൊൾകെ.

സാരം——അതുകൊണ്ട് അഷ്ടമരാശിയിൽ ശുക്രൻ നിന്നാൽ കഴിഞ്ഞുപെള്ളിയാഴ്ച ഭാര്യാ വിരഹം ഭവിച്ചുഎന്നും, വസ്തുനാശം ഉണ്ടായി എന്നും പറയെണം- ശുക്രന്റെ സ്ഥിതി അവിടെ ധാതുഭാഗത്തിങ്കലായിരുന്നാൽ വസ്ത്രത്തിൽ ചളി പറ്റി എന്നു പറയെണം- ജീവാംശത്തിങ്കലായിരുന്നാൽ നഖം നിമിത്തമായിട്ട വസ്ത്രത്തിന്നു കേടു ഭവിച്ചു എന്നു പറയെണം-മൂലാംശത്തിങ്കലായിരുന്നാൽ മുള്ള മുതലായതുകൾ നിമിത്തമായി

ട്ട വസ്തുത്തിന്നു കൊട്ട ഭവിച്ചു എന്ന പറയെണം ജീവാംശത്തിങ്കലായിരുന്നാൽ മറെറാരുത്തനായിക്കൊണ്ടു വസ്തും കൊട്ടത്തു എന്നു പറകയുമാം.

൯൫- അഷ്ടമസ്ഥരവെപുത്രവാച്യർക്ഷിവിളംബനം। അത്യാപത്തിശ്ചമന്ദസ്യസമീപസ്ഥോഗതെഹനി॥

അന്വയാർത്ഥം— രവിയുടെ പുത്രൻ അഷ്ടമസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഗതമായി സമീപസ്ഥമായിരിക്കുന്ന മന്ദന്റെ അവസ്ഥിങ്കൽ ഭക്ഷവിളംബനം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു അത്യാപത്തിയും വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— ത്രുദ്ധാഷ്ടമരാശിയിൽ ശനിനിന്നാൽ കഴിഞ്ഞ ശനിയാഴ്ച ഭക്ഷണത്തിന്നു താമസംവന്നു എന്നൊ അത്യാപത്തു ഭവിച്ചു എന്നൊ പറയെണം.

൯൬. രന്ധ്രഗൊസിംഹികാസൂനൊവാച്യാപാദവ്യഥാപഥി
മൂലാംശൈകണ്ടകൈനൈക്ഷാ ധാതൃംശൈശ്ചാഭിഘാതതഃ॥

൯൭. ജീവാംശൈസാധ്വസംസ്ഥാൽഗതൈമന്ദസ്യവാസരെ।
കെതൊരന്ധ്രസ്ഥിതെവാച്യംപാഷ്ണാനെപാദഘട്ടനം॥

൯൮. മാന്ദിയുക്കൈതൃകെതുശ്ചൽപാദൊന്നമഭിധ്യതാ। ഭൈമസാമ്യാൽഫലൈകെതൊർഗ്ഗതെഭൈമസ്യവാസരെ॥

അന്വയാർത്ഥം— സിംഹികാസൂനു രന്ധ്രഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഗതമായിരിക്കുന്ന മന്ദന്റെ വാസരത്തിങ്കൽ പനഫാപ്പിങ്കൽ പാദവ്യഥാവാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു. മൂലാംശത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഇതു കണ്ടകം ഹെതുവായിട്ട വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു. ധാതൃംശത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അശ്ലാഭിഘാതം ഹെതുവായിട്ട വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു. ജീവാംശത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സപ്തത്തിങ്കൽ നിന്ന സാധ്വസം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. കെതുരന്ധ്രസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഫലത്തിങ്കൽ കെതുവിന്ന ഭൈമസാമ്യം ഹെതുവായിട്ട ഗതമായിരിക്കുന്ന ഭൈമന്റെ വാസരത്തിങ്കൽ പാഷ്ണാനത്തിങ്കൽ പാദഘട്ടനം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ഇവിടെ കെതു മാന്ദിയുക്കനാകുന്നു എങ്കിൽ പാദം ഭേദിക്കപ്പെട്ട നിശ്ചയമെന്ന വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— ത്രുദ്ധാഷ്ടമ രാശിയിൽ രാഹുനിന്നാൽ കഴിഞ്ഞ ശനിയാഴ്ച വഴിനടക്കുംപൊൾ കാല്ക്കു വെദനയുണ്ടായി എന്ന പറയെണം. അവിടെ രാഹുമൂലാംശകത്തിങ്കലായിരുന്നാൽ

കാലിന്മേൽ മുള്ളുതറക്കുകയാലാകുന്നു വെദനഉണ്ടായത എന്നുപ
റയെണം-ധാതുപംശകത്തിങ്കലായിരുന്നാൽ കല്ലിന്മേൽ ഇടിക്കു
കയാൽ ഉണ്ടായതാകുന്നു എന്ന പറയെണം ജീവാംശകത്തിങ്ക
ലായിരുന്നാൽ സപ്പുത്തിങ്കൽ നിന്നു ഭയമുണ്ടായി എന്നു പ
റയെണം..

കെതു ത്രിതീയസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ കഴിഞ്ഞുചൊവ്വാഴ്ച
കാലകല്ലിന്മേൽ തട്ടി എന്ന പറയെണം- അവിടെ ശുക്രികനൊ
ടുകൂടി നിന്നാൽ കല്ലിന്മേൽ തട്ടുകകൊണ്ടു കാലുപൊട്ടി എന്ന പ
റയെണം-

കെതുവിനെ കൊണ്ടു പറയെണ്ടതു ചൊവ്വാഴ്ച എന്നതു കെ
തുവിന്നു ചൊവ്വയൊടുകൂടെ ഉള്ള സാദൃശ്യം ഹെതുവായിട്ടാകുന്നു-
രാഹുവിന്റെ ഫലത്തിങ്കൽ അനിയാഴ്ച എന്ന പറഞ്ഞതിന്നും
ഇതുപ്രകാരം സംഗതിയെ ഗ്രഹിച്ചുകൊൾകെ-

൯൯. പാപസ്ഥതൃതീയസംസ്ഥശുഭചക്രവ്യംസ്ത്യാകൃപൊഷ്ടം
നേം | ഗതെതുരത്തട്ടിവസെസുവിചായ്വൈവമാദിശെൽ||

അനവയാർത്ഥം— പാപൻതൃതീയസംസ്ഥനാകുന്നു എങ്കിൽ ഗ
തമായിരിക്കുന്നതു തട്ടിവസത്തിങ്കൽ ഉപൊഷ്ടണം വക്രവ്യമാ
യി ഭവിക്കും. നല്ലവണ്ണം വിചാരിച്ചിട്ടു ഇപ്രകാരം തൃതെശി
ക്കെണം.

സാരം——തൃതീയ രാശിയുടെ മൂന്നാമെടത്തു പാപൻ നി
ന്നാൽ അതായതു പാപന്മാരുടെ കഴിഞ്ഞ തൃക്കളിൽ നിങ്ങൾ ഭ
ക്ഷിച്ചിട്ടില്ല എന്ന പറയെണം ഗ്രഹങ്ങളുടെ ബലാബലാദിക
ളെ നല്ലവണ്ണം വിചാരിച്ചിട്ടു വെണം ഉത്തൽപ്രകാരം പറവാ
നെന്നു ധരിച്ചുകൊൾകയും വെണം.

൧൦൦. വ്യയക്ഷുസ്തൃതീയശുഭാപൊനെഷ്ടായഥാഷ്ടമേ | മി
നെഷ്ടനിഷ്ടസംസ്ഥാനാംയാതെഷ്ടശുഭംവദെൽ

൧൦൧. ഇഷ്ടസ്ഥിതാനാംവാരെഷ്ടുശുഭപ്രെപൂജ്ഞെന്നിട്ടിശെൽ|
ഉഭയെനൈഷ്യവാരെഷ്ടുഫലമപ്യെവമാദിശെൽ| ഇതി||

അനവയാർത്ഥം— വ്യയവും ക്ഷുവും തൃതീയവുമാകുന്ന ഭാ
വം അഷ്ടമമെന്നപൊലെ അനിഷ്ടമായി ഭവിക്കുന്നു. അനി
ഷ്ടസംസ്ഥനന്മാരുടെ യാതങ്ങളായിരിക്കുന്ന ദിനങ്ങളിൽ അതു ശു
ഭത്തെ വരിക്കെണം. ഇഷ്ടസ്ഥിതന്മാരുടെ യാതങ്ങളായിരുന്ന
വാരങ്ങളിൽ ശുഭപ്രാപ്തിയെയും നിർദ്ദെശിക്കെണം- ഉഭയം കൊ
ണ്ടു ഏഷ്ടവാരങ്ങളിലും ഇപ്രകാരം ഫലത്തെ തൃതീശിക്കെ
ണം.

സാരം——പന്ത്രണ്ടാമെടവും ആറാമെടവും മൂന്നാമെടവും അഷ്ടമവും അനിഷ്ടമാകുന്നു- അനിഷ്ടഭാവത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന അതാതു ഗ്രഹങ്ങളുടെ കഴിഞ്ഞ ആഴ്ചകളിൽ അധികമായ അമംഗലം ഭവിച്ചു എന്ന പറയേണം- ഇഷ്ടഭാവത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളുടെ കഴിഞ്ഞ ആഴ്ചകളിൽ ഇഷ്ടപ്രാപ്തിയെയും പറയേണം- ഉദയലഗ്നം കൊണ്ടുവരുന്ന ആഴ്ചകളിലും, മേൽപറഞ്ഞ പ്രകാരമുള്ള ഫലങ്ങളെ പറയാം-

ഇതി എന്ന ശബ്ദം അവസാനദ്യോതകമാകുന്നു-

(ചാ) പ്രശ്നഭാഷാ ച।

അന്വയാർത്ഥം——പ്രശ്നഭാഷയും ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— മേൽപറഞ്ഞ വിഷയത്തിങ്കൽ മേൽപ്രകാരം പ്രശ്നമാധവീയമുണ്ടെന്നതുതന്നെ അല്ല- പ്രശ്നഭാഷയുമുണ്ടെ, പ്രശ്നഭാഷയിലെ ശ്ലോകങ്ങളെ ഇനി കാണിപ്പാൻ പൊകുന്നു-

ഹോരാ ദ്യൂനസ്ഥാഷ്ടശുഭേക്ഷിതേഷ്ടശകുനംസൈന്യൈക്യതുല്യൈർഭൃതാത്രുദ്ധവശാദമുഷ്യകഥയേൽപ്രശ്നാധിരൂഢനവാ। കർമ്മാത്രുദ്ധസുഖസ്ഥിതൈർബ്ബലയുതൈരപ്യേവമാദിശ്യതാം യാത്രായാം ശകുനഃശുഭാശുഭമിതിപ്രസ്ഥാനലഗ്നാപദേൽ॥

അന്വയാർത്ഥം——അശുഭന്മാർ ദ്യൂനസ്ഥന്മാരായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ദുഷ്ടശകുനത്തെയും സൈന്യന്മാർ ദ്യൂനസ്ഥന്മാരായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ശോഭനമായിരിക്കുന്നു അതിനെയും ഭൃത്യാത്രുദ്ധവശം ഹേതുവായിട്ട ഇവന്നു കഥിക്കേണം- പ്രശ്നാധിരൂഢം കൊണ്ടും കഥിക്കാം- ബലയുതന്മാരായി കർമ്മാത്രുദ്ധസുഖസ്ഥിതന്മാരായിരിക്കുന്ന വരെക്കൊണ്ടും ഇപ്രകാരം ആദേശിക്കപ്പെടാം- യാത്രാവായിരിക്കുന്ന ഇവന്റെ ശുഭാശുഭമായിരിക്കുന്ന ശകുനത്തെ പ്രസ്ഥാനലഗ്നം കൊണ്ടു കഥിക്കുകയുമാം-

സാരം——ഭൃത്യാത്രുദ്ധത്തിന്റെ ഏഴാമെടത്തു പാപഗ്രഹങ്ങൾ നിന്നാൽ ഭൃത്യൻ വഴിക്കുള്ള ശകുനത്തെ കണ്ടു എന്നും അവിടെ ശുഭഗ്രഹങ്ങൾ നിന്നാൽ നല്ലശകുനത്തെ കണ്ടു എന്നും പറയേണം, ഭൃത്യാത്രുദ്ധരാശിയുടെ നിശ്ചയമില്ലാത്തെടത്തു മേൽപ്രകാരം ശകുനത്തെ പ്രശ്നാത്രുദ്ധംകൊണ്ടു പറയേണം ശകുനമെന്നത്രയാത്രക്കായി ക്കൊണ്ടു ഒരുങ്ങിയവന്റെ ശുഭാശുഭങ്ങളെ പറയാതെ അറിയിപ്പാനായിക്കൊണ്ടു രാശിപരിജ്ഞാനഹേതുവായിട്ട പ്രകാശിക്കുന്നതാകയാൽ അതിന്റെ സംബന്ധം മുഖ്യമായിട്ടുള്ള ത്രയാണം ചൊവ്വാൻ തുടങ്ങുന്നവനാകുന്നു. യാത്രകൊണ്ടുള്ള ശു

ഭ്രോപ്തികം യാത്രാലഗ്നഗ്രഹണമോക്ഷങ്ങൾക്ക അധീനകളായി രിക്കുകയും ചെയ്യും. അതുഹെതുവായിട്ട ശുഭാശുഭങ്ങളായിരിക്കുന്ന ശകുനങ്ങളെ പ്രസ്ഥാനലഗ്നം കൊണ്ടും മെൽപ്രകാരം പറയാം.

ഫാനം. തത്രസ്ഥചതുരംശ്ലിസംജ്ഞതവിഹഗമാതംഗപശവാ
ദയൊഭ്യാ യാതാഃപഥിപക്ഷിസംജ്ഞഖചരെഷ്ടാശ്ചകൊരാദ
യഃ। സൂര്യാരെന്തുചതുഷ്കമെന്നിഗതിതെന്തമന്ദനുജൊപക്ഷി
നൈന ശീതാംശുസരീസൃപൊഷ്ടചരണശ്ചാസ്രപ്രവൃഷ്ടഃഫ
ണീ ॥

അനവയാർത്ഥം —— ചതുരംശ്ലിസംജ്ഞതവിഹഗൻതത്രസ്ഥ
മായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മാതംഗപശവാദികൾ പന്ഥാവി
ങ്കൽ അഭ്യായാതങ്ങളായി എന്ന വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. പ
ക്ഷിസംജ്ഞഖചരൻ തത്രസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽച
കൊരാദികൾ ദൃഷ്ടങ്ങളായി എന്ന വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു.
സൂര്യാരന്മാരാകട്ടെ ചതുഷ്കന്മാരെന്നു നിഗദിതന്മാരായി ഭവി
ക്കുന്നു മന്ദേന്ദുജന്മാർ പക്ഷികൾ എന്ന നിഗദിതന്മാരായി ഭ
വിക്കുന്നു. ശീതാംശുവാകട്ടെ സരീസൃപനെന്ന നിഗദിതനായി
ഭവിക്കുന്നു. ഫണി അഷ്ടചരണനായിട്ട ശാസ്ത്രത്തിങ്കൽ പ്രവൃ
ഷ്ടനായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ഭൂതാത്രസ്ഥരാശിയുടെയൊ പ്രശ്നാത്രസ്ഥരാശിയുടെ
യൊ പ്രസ്ഥാനലഗ്നത്തിന്റെയൊ എഴാമെടത്ത എംകിലും മെൽ
പറഞ്ഞ രാശികളിലെംകിലും അതുകളുടെ നാലാമെടത്തെംകിലും
പത്താമെടത്തെങ്കിലും ചതുഷ്പാദഗ്രഹം ബലവാനായി നിന്നാൽ
വഴിയിൽ അതു, പശു മുതലായ നാല്ക്കാലികൾ നെരിട്ടവന്നു എ
ന്നും പക്ഷിഗ്രഹം ബലവാനായി മെൽപറഞ്ഞ രാശികളിൽ നി
ന്നാൽ ചകൊരം മുതലായ പക്ഷികളെ കണ്ടു എന്നും പറയെ
ണം. സൂര്യനും ചൊവ്വയും ചതുഷ്പാദഗ്രഹങ്ങളാകുന്നു- ശനിയും
ബുധനും പക്ഷിഗ്രഹങ്ങളാകുന്നു- ചന്ദ്രൻ സർപ്പഗ്രഹമാ
കുന്നു- രാഹു എട്ടുകാലനാകുന്നു-

ഫാദ- ചണ്ഡാലാഭ്യാഗമഃപ്രാഗ്ദിശിശിവിഗ്രഹികബ്രുജ്ഞാ
സൂത്രസംസ്ഥാ ശ്ചക്രെന്ദുചെദ്ധനുംയദിശശിതനയസൂത്ര
വിദജ്ഞനാനാവിപ്രാണാംവാക്പതിശ്ചൈദ്യദിധരണിസുരശ്ച
സ്രിണാംകീർത്തനീയൊ വത്മന്യഭ്യാഗമഃപ്രാഗ്ദിപുനരത
ണശ്ചൈഷ്ട്യൈകാംജനാനാം॥

അനവയാർത്ഥ —— ശിവിഗ്രഹികബ്രുജന്മാർ അതുകളിൽ

സംസ്ഥനമാരാകുന്നു എംകിൽ മുമ്പെ ചണ്ഡാലാഭ്യാഗമം കീഴ്ത്ത നിയമായി ഭവിക്കുന്നു- ശുക്രക്ഷേത്രുക്കളാകുന്നു എംകിൽ ചധൂക്കളുടെയും ശശിനയൻ അതുകളിലാകുന്നു എംകിൽ വിപ്രജ്ഞനങ്ങളുടെയും വാക്പതിയാകുന്നു എംകിൽ വിപ്രന്മാരുടെയും ധരണിസുതനാകുന്നു എംകിൽ ശസ്ത്രികളുടെയും അരുണനാകുന്നു എംകിൽ പിന്നെ ശ്രൈഷ്ഠ്യഭാക്കുകളായിരിക്കുന്ന ജനങ്ങളുടെയും വർമ്മാവിങ്കൽ മുമ്പെ അഭ്യാഗമം കീഴ്നിയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— മെൽപറഞ്ഞ സ്ഥാനങ്ങളിൽ കെതുവും ഗുളികനും ശനിയും നിന്നാൽ മുമ്പെ ചണ്ഡാലന്മാർ നെരിട്ടവന്നു എന്ന പറയെണം. ശുക്രനും ചന്ദ്രനുമാകിൽ സ്ത്രീകൾനെരിട്ടു വന്നുഎന്നുപറയെണം. ബുധനാകുന്നു എംകിൽ വിപ്രന്മാരും ബൃഹസ്പതിയാകുന്നു എംകിൽബ്രാഹ്മണരും ചൊവ്വയാകുന്നു എംകിൽ അയുധക്കാരും അതിനാകുന്നു എംകിൽ പ്രൃത്തപമുള്ളവരും നെരിട്ടവന്നു എന്ന പറയെണം.

മെൽപറഞ്ഞ ഗ്രഹങ്ങളിൽ ശനിയും ബുധനും പക്ഷിഗ്രഹമാകയാലും സൂര്യചന്ദ്രന്മാർ ചതുഷ്പദഗ്രഹങ്ങളാകയാലും അവരെക്കൊണ്ടെ ചകൊരം മുതലായപക്ഷികളുടെ ദർശനത്തെയും അനുമുതലായ നാല്കാലികളുടെ അഭിഗമനത്തെയുംപറയെണമെന്നു പൂർവ്വശ്ലോകത്താൽ വിധിക്കപ്പെട്ടതും ശ്ലോകത്താൽ പെറെ ചിലതിനെ പറയെണമെന്നും വിധിക്കപ്പെട്ട-യാത്രാസമയത്തിങ്കൽ ചകൊരാദികളുടെ ദർശനമുണ്ടായിട്ടും ചണ്ഡാലന്മാരുടെ അഭിഗമന മുണ്ടാവാത്തതായിട്ടും ചണ്ഡാലന്മാരുടെ അഭിഗമനമുണ്ടായിട്ടും ചകൊരാദി ദർശനം ഉണ്ടാവാത്തതായിട്ടുംകണ്ടവരുന്നു. ഇപ്രകാരം നാല്കാലികളുടെ അഭിഗമനമുണ്ടായിട്ടും അയുധക്കാരുടെയും പ്രൃത്തപമുള്ളവരുടെയും അഭിഗമന മുണ്ടാവാത്തതായിട്ടും അയുധക്കാരുടെയും പ്രൃത്തപമുള്ളവരുടെയും അഭിഗമന മുണ്ടായിട്ടും നാല്കാലികളുടെ അഭിഗമനം ഉണ്ടാവാത്തതായിട്ടും കണ്ടവരുന്നു. അതുഹെതുവായിട്ട മെൽപറഞ്ഞ വിധിയും ഈ വിധിയുംകൂടി യൊജിക്കുന്നത എങ്ങിനെ എന്നുണ്ടെ എംകിൽ പറയാം- മെൽപറഞ്ഞ ഗ്രഹങ്ങൾക്ക ഉഭയരാശി സ്ഥിതിമുതലായതുകൂടെ ഉണ്ടെ എംകിൽ അവിടെ രണ്ടുപ്രകാരത്തിലും പറയാം. ഉഭയരാശി സ്ഥിതിമുതലായതില്ലെംകിൽ അതൊ ഇതൊ രണ്ടിലൊന്നു ഭവിച്ചു എന്ന വികല്പിച്ചു പറഞ്ഞുകൊൾക. വികല്പിച്ചു പറഞ്ഞാൽ ശാസ്ത്രത്തിന്ന സന്ദെഹനിവൃത്തകത്വമില്ലെന്നവരും എന്നുശംകിക്കെണ്ടെ. ഇതും ശകുനമായി ഭവിച്ചുവൊ ഇല്ലയൻ *

യോ എന്നുള്ള സന്ദേഹം സകലവസ്തുസാധാരണമായിട്ട് ഭവിച്ചിരുന്നു. അതു പൊയിട്ട ഇപ്പൊൾ ഉഭയത്തെ ആശ്രയിച്ചതായിതീർന്നുവെല്ലൊം. അതുകൊണ്ടു സന്തൊഷിച്ചുകൊൾകെ- പൃച്ഛകവിശ്വാസത്തിന്ന ഇതുതന്നെ ആയാലും അതുകാരണമായിട്ടവിക്കുകയും ചെയ്യും- ഊഹാപൊഹസാമർത്ഥ്യം മന്ത്രസിദ്ധി ഇത്യാദികൾകൂടെ ഉണ്ടായിരിക്കുമെല്ലൊ അതുകൊണ്ടു സന്ദേഹം വരുന്ന സമയം ഇവിടെ ഇന്നപ്രകാരം പറയെണമെന്നുള്ള ബൊധം സച്ഛിഷ്യന്മാക്ക ഗുരുദൈവാനുഗ്രഹവശാൽ ഉണ്ടാകയുമാം എന്ന ധരിച്ചുകൊൾകയും വെണം-

(വാ) ഏതദാശ്രിതക്ഷവിഷയം॥

അന്വയാർത്ഥം — ഇതുആശ്രിതക്ഷവിഷയമായിഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— യാതൊരു രാശികൊണ്ടു ഗുരൻ പുറപ്പെട്ടുനുവൊ അതും യാതൊരുരാശിയിൽ നിന്നുചൊദിക്കുവൊ അതും യാതൊരുരാശി അതുദ്ധരാശിയുടെ നിശ്ചയമില്ലായ്കയാൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടുനുവൊ അതും ആശ്രിത രാശിതന്നെ എന്ന ധരിച്ചുകൊൾകെ-

ഛാദ്യ- പൃച്ഛകസ്യദിശിസ്ഥാനംവിശെഷാച്ഛുഭമംഗണാം। പൃച്ഛകസ്യസ്ഥിതിഃകൊണെപ്രശ്നസ്ത്രീവിക്ഷയെശുഭാ॥

അന്വയാർത്ഥം — സുക്കളുടെ പ്രശ്നത്തിങ്കൽ പൃച്ഛകന്റെ ദിക്കിങ്കൽ ഉള്ളസ്ഥാനം അതിശയെന ശുഭമായി ഭവിക്കുന്നു- സ്ത്രീവിക്ഷയമായിരിക്കുന്ന പ്രശ്നത്തിങ്കൽ പൃച്ഛകന്റെ കൊണിങ്കൽ ഉള്ളസ്ഥിതി ശുഭയായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— പുരുഷന്മാരുടെ ഇഷ്ടകഷ്ടഫലങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രശ്നത്തിങ്കൽ പ്രശ്നാവിന്റെ ദിക്കിലുള്ള സ്ഥിതി അതിശയെന ശുഭത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു- സ്ത്രീകളുടെ ഇഷ്ടകഷ്ടഫലത്തെ അറിവാനായിക്കൊണ്ടുള്ള പ്രശ്നത്തിങ്കൽ പ്രശ്നാവിന്റെ മൂക്കിലുള്ളസ്ഥിതി ശുഭത്തെ അറിയിക്കുന്നതാകുന്നു- സ്ത്രീവിക്ഷയമായപ്രശ്നത്തിങ്കലും ദിക്കിലുള്ള സ്ഥിതി നല്ലതല്ലെന്നില്ലാ-

ഛാന്യ- ദക്ഷിണൊശാഭിമുഖ്യംപ്രശ്നകുമദിശിസ്ഥിതിഃ। അശുഭായഭവെന്നനമായുഃപ്രശ്നെവിശെഷതഃ॥

അന്വയാർത്ഥം—— പ്രശ്നാവിന്റെ യമദിക്കിങ്കൽ ഉള്ള സ്ഥിതിയും ദക്ഷിണൊശാഭിമുഖ്യവും അശുഭത്തിനായി ക്കൊണ്ടു ഭവിക്കും നിശ്ചയം- ആയുഃപ്രശ്നത്തിങ്കൽ എറ്റവും അശുഭത്തിനായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കും-

സാരം—— ഗണിച്ചിക്കുന്നവൻ തെക്കെ ദിക്കിൽ നിന്നു ചൊദി

ക്കുകയും തെക്കൊട്ട തിരിഞ്ഞുനിന്ന ചൊദിക്കുകയും സകലപ്ര
ശ്നത്തിങ്കലും അമംഗല സൂചകമാകുന്നു- അതുകൂ പ്രശ്നത്തിങ്കൽ
വിശെഷിച്ചു മെന്നഅറിഞ്ഞു കൊൾക-

(വാ) ഏതദ്ദിഗപിക്ഷയം ।।

അനവയാർത്ഥം —— ഇത ദിഗപിക്ഷയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം —— മെൽപറഞ്ഞ ശ്ലൊകങ്ങൾ രണ്ടും അതുകൾ കൊണ്ട
ഗ്രഹിക്കെണ്ടത ദിക്കിന്റെ ഗുണവും മൊക്ഷവുമാകയാൽ ദിഗപി
ക്ഷയങ്ങളാകുന്നു-

൫൩- അതകാശവായുവഹ്ന്യണ്ണപൂവംതൽഗുണപൂവ്വകം । ഭ്രതാ
ർത്ഥവാചകംചാപിവചനന്നശുഭപ്രദം।।

അനവയാർത്ഥം —— അതകാശ വായു വഹ്ന്യണ്ണപൂവ്വമായിയും
തൽഗുണപൂവ്വമായിയും ഭ്രതാർത്ഥവാചക മായിയും ഇരിക്കുന്ന
വചനം ശുഭപ്രദമായി ഭവിക്കുന്നില്ലാ.

സാരം —— അതകാശം, വായു, അഗ്നി ഇതുകളുടെ അക്ഷരങ്ങ
ളിൽ എതെങ്കിലും ഒന്നിനെയൊ അതകാശത്തിന്റെയും വായു
വിന്റെയും അഗ്നിയുടെയും ഗുണങ്ങളിൽ എതെങ്കിലും ഒന്നി
നെയൊ മുമ്പിലാക്കി പ്രകപ്പെട്ടാൽ അവാക്കും കഴിഞ്ഞതിനെ
ബൊധിപ്പിക്കുന്നതായ വാക്കും അശുഭത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്ന
താകുന്നു. ഗുണമെന്നത മുമ്മൂന്നക്ഷരങ്ങളൊടുകൂടിയ സമുദായ
മാകുന്നു.

(വാ) അതപ്രശ്നസംഗ്രഹഃ।।

അനവയാർത്ഥം —— ഇവിടെ പ്രശ്നസംഗ്രഹം ഭവിക്കുന്നു.

സാരം —— പ്രശ്നാക്ഷരസംബന്ധിയായ ഒരു വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രശ്നസ
ഗ്രഹമെന്നുള്ള ഗ്രനഥത്തിങ്കലും ചിലവചനങ്ങൾ
ഉണ്ടു. അതുകളെ ഇനി എഴുതുന്നു.

൫൪- അതൈസ്സ്വരൈശ്ചകാദ്യൈശ്ചവർഗ്ഗൈർന്നാദിധാ
ലിപിഃ । സ്വരാഃശിവാസ്യനുഷ്ണാഇതിജ്ഞെയാചമാതൃകാ ।।

അനവയാർത്ഥം —— അതുകളായിരിക്കുന്ന സ്വരങ്ങൾ ഹെതു
വായിട്ടും കാദികളായിരിക്കുന്ന വർഗ്ഗങ്ങൾ ഹെതുവായിട്ടും ലിപി
രണ്ടുപ്രകാരമെന ഭിന്നയായി ഭവിക്കുന്നു. സ്വരങ്ങൾ ശിവനാ
കുന്നു. വർഗ്ഗങ്ങൾ രനുവാകുന്നു. ഇങ്ങിനെയും മാതൃകാ രണ്ടുപ്ര
കാരമെന ജ്ഞെയയായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം —— സ്വരങ്ങളും വർഗ്ഗങ്ങളും ഇങ്ങിനെ അക്ഷരങ്ങൾ
രണ്ടുവകയാകുന്നു. അതുകളിൽ സ്വരാക്ഷരങ്ങൾ അകാരം മുത
ൽ പതിനാറാകുന്നു. അതുകൾക്ക അച്ച എന്നും പെരുണ്ടു-ഇപ്രകാ

കാരം ശേഷങ്ങൾക്ക ഹല്ല എന്നും പൊരുന്നും ഹല്ലകൾവർഗ്ഗമെന്ന പെരൊട്ടുംകൂടിയതുകളാകുന്നു. ക- ഖ-ഗ-ഘ-ങ- ഇതുകൾക്ക കവർഗ്ഗമെന്നത ഒന്നായിട്ടുള്ള പെരാകുന്നു എന്നും അപ്രകാരം ച-ഛ-ജ-ഝ-ഞ- ഇതുകൾക്ക ചവർഗ്ഗമെന്നു പെരാകുന്നു എന്നും, ട-ഠ-ഡ-ഢ-ണ-. ഇതുകൾക്ക ടവർഗ്ഗമെന്നു പെരാകുന്നു എന്നും ത-ഥ-ദ-ധ-ന-ഇതുകൾക്ക തവർഗ്ഗമെന്നപെരാകുന്നു എന്നും പ-ഫ-ബ-ഭ-മ- ഇതുകൾക്ക പ വർഗ്ഗമെന്നു പെരാകുന്നു എന്നുംയ-ര- ഇത്യാദികളായ ശിഷ്ടങ്ങൾക്ക യ വർഗ്ഗമെന്നപെരാകുന്നു എന്നും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക. ഇതുകളിൽ സപരാക്ഷരങ്ങളൊക്കെയും ജീവനാകുന്നു. വർഗ്ഗാക്ഷരങ്ങൾ ഒക്കെയും ശരീരമാകുന്നു.

ഫാൻ. പ്രശ്നവാക്യം സപരാദ്യമെങ്കിൽ ജ്ഞേയം ജീവഗതം ശുഭം! ദ്വൊഷ്യമഹേവിഷയൊഹ്യാദ്യം ചെദന്യഥാ॥

അനവയാർത്ഥം—പ്രശ്നവാക്യം സപരാദ്യമാകുന്നു എങ്കിൽ ശുഭം ജീവഗതമാകുന്നു എന്ന ജ്ഞേയമായി ഭവിക്കുന്നു- ദ്വൊഷ്യം മഹേവിഷയ മാകുന്നു എന്നും ജ്ഞേയമായി ഭവിക്കുന്നു- ഹല്യാദ്യമാകുന്നു എങ്കിൽ ഇതിങ്കൽ നിന്ന അന്യപ്രകാരെണ ശുഭവും ദ്വൊഷ്യവും ജ്ഞേയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം——ജ്യൊതിഷികനൊട പൃച്ചുകൻചൊദിച്ചതക്ഷരാദികളിൽ ചെന്നതായ ഒരു അക്ഷര മാകുന്ന അതുദ്യത്തൊടുകൂടിയതാകുന്നു എങ്കിൽ ജീവനുള്ള ദ്വൊഷമില്ലെന്നും ദ്വൊഷമുള്ളതുദെഹത്തിങ്കലാകുന്നു എന്നും ഗ്രഹിക്കെണം- കകാരാദികളിൽ ചെന്നതായ ഒരക്ഷരമാകുന്ന അതിന്റെ ആദിയിലെങ്കിൽ ദെഹം നിർദ്ദൊഷമാകുന്നു എന്നും, ദൊഷമുള്ളതു ജീവങ്കലാകുന്നു എന്നും ഗ്രഹിക്കെണം-

ഫ്രാ- വർഗ്ഗാക്ഷരപഞ്ചകംപവനവഹ്നീന്ദ്രാംബുനാപുംസകം വാക്യാദ്യെതുനപുംസകാക്ഷരമതിവാനിഷ്ടമാപൃച്ഛതാം! ദുഷ്ടൊനമാരുതപാവകെന വലരിപ്പുധ്യൂപ്രശസ്യംജലംദീഘ്രമ്ര സപവിഭാഗതസ്സ്വരഗണൊശ്ചാംഭൊമഹെന്ദ്രാത്മകാഃ॥ ഇതി॥

അനവയാർത്ഥം — വർഗ്ഗങ്ങളിലെ അക്ഷരപഞ്ചകം പവനവഹ്നീന്ദ്രാംബുനപുംസകമായി ഭവിക്കുന്നു- വാക്യാദിയിങ്കലാകട്ടെ നപുംസകാക്ഷരം പൃഛത്തുകൾക്ക എറവും അനിഷ്ടമായിഭവിക്കുന്നു- മാരുതപാവകന്മാർ ദുഷ്ടന്മാരാകുന്നു- വലരിപുമധ്യനാകുന്നു- ജലംപ്രശസ്യമാകുന്നു- ദീഘ്രമ്രസപവിഭാഗത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ട സപരഗണങ്ങളും അംഭൊമഹെന്ദ്രാത്മകങ്ങളായി

ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ക-ഖ-ഗ-ഘ-ങ ഃരം അക്ഷരങ്ങൾ ക്രമേണ വായുവും അഗ്നിയും ഇന്ദ്രനും നപുംസകവും ആകുന്നു. ഇപ്രകാരം വർഗ്ഗം മുതലായ വർഗ്ഗങ്ങളിലെ അക്ഷരങ്ങളെയും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക. യ വർഗ്ഗത്തിങ്കലെ ആദ്യം മുതൽ അഞ്ച അക്ഷരങ്ങളെയും പിന്നെ ഷകാരം മുതലായ ശേഷാക്ഷരങ്ങളെയും മൽപ്രകാരം ഗ്രഹിച്ചു കൊൾക. അ ആ ഇതുകളിൽ ഹ്രസ്വം ഇന്ദ്രനും ദീർഘം ജംപുമാകുന്നു. ഇപ്രകാരം ഇ-ഃരം ഇത്യാദികളെയും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക എകാരത്തിനും ഒകാരത്തിനും ഹ്രസ്വമില്ല എന്ന സംസ്കൃത ശബ്ദാനുസാരികൾ പറയുന്നു. എങ്കിലും ഇതര ഭാഷയിലും പ്രശ്ന വാക്യം സംഭവിക്കുന്നതാകയാൽ ഭാഷാനുരൊധെന അതുകളുടെ ഉച്ചാരണം ഹ്രസ്വമായി വരികിൽ അതുകളെ ഇന്ദ്ര സവർണ്ണങ്ങളായിട്ടും ദീർഘമായി വരികിൽ ജല സവർണ്ണങ്ങളായിട്ടും ഗ്രഹിക്കേണം- അനുസ്വാര വിസർഗ്ഗങ്ങൾക്കു മറൊന്നിനൊട് കൂടിയല്ലാതെ ഉച്ചാരണമില്ലായ്കയാലും അതുകളെക്കുറിച്ചു ഹ്രസ്വമെന്നും ദീർഘമെന്നുമുള്ള വ്യവഹാരം ഇല്ലായ്കയാലും അതുകളെ ഇവിടെവിവക്ഷിച്ചിട്ടില്ലഎന്നുഅറിക വാക്യാദിയിൽ നപുംസകാക്ഷരം വരികിൽ അത ഏറ്റവും അശുഭ സൂചക മാകുന്നു. വായുവും അഗ്നിയും അതുപൊലെ എന്നില്ല എങ്കിലും അശുഭസൂചകങ്ങൾ തന്നെ ഇന്ദ്രാക്ഷരങ്ങൾ അത്യന്ത ശുഭത്തെയും അത്യന്തമായ അശുഭത്തെയും സൂചിപ്പിക്കാത്തതുകളാകയാൽ മധ്യങ്ങളാകുന്ന ജലാക്ഷരങ്ങൾ ശുഭസൂചകങ്ങളാകുന്നു ഇതിശബ്ദം സമാപ്തി ബൊധകമാകുന്നു.

(വാ) അനുഷ്ഠാനപദ്ധതിശ്ച-

അനുവ്യാത്മം—— അനുഷ്ഠാന പദ്ധതിയും ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ഃരം വിഷയത്തിങ്കൽ ഉപയൊഗിക്കുന്നതായ വചനം അനുഷ്ഠാന പദ്ധതിയിലുമുണ്ട അതിനെ അനുസരിച്ചും കാണിപ്പാൻ പൊകുന്നു.

ഫഫ. മധ്യാന്ത്യാദ്യഖിലെഷ്വഗാജസമോസ്ത്വാനിലെന്ദ്രക്ഷമാമെവാപ്തിതരുഗന്യമെശഗമന പ്രഖ്യാതകീർത്തിശ്രിയഃ തദപൽസ്വല്പഫലൊഗണാരതയനാവഹന്യംബരാംഭൊദിവൊ മത്ത്യാസ്ത്വമ്മതിശൂന്യതൊത്തമസമുദ്ധ്യാനുംഷിതെതനപതെ!

അനുവ്യാത്മം—— ജസഭമങ്ങളാകുന്നഗണങ്ങൾ മധ്യാന്ത്യാദ്യഖിലങ്ങളിൽ ഗണങ്ങളായി ഭവിക്കും സൂര്യാനിലെന്ദ്രക്ഷമകൾ

ർം അതുകളുടെ ദേവന്മാരായി ഭവിക്കും. അതുകൾ സ്ത്രീതുല്യമെശ ഗമന പ്രവൃത്തികളിൽ ശ്രീകരങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുന്നു. രതയനങ്ങളാകുന്ന ഗണങ്ങൾ അതുകളെന്നപോലെ ലഘുക്കളായി ഭവിക്കും. വഹ്നിബീജാംഭോദിവുകൾ അതുകളുടെ അമാത്യന്മാരായി ഭവിക്കും. അതുകൾ മൂർത്ത്യാദ്ധ്യായുസ്സുകളെ ഉണ്ടാക്കുന്നു.

സാരം—പ്രശ്നവാക്യത്തിന്റെ ആദ്യക്ഷരത്തെയും രണ്ടാം അക്ഷരത്തെയും മൂന്നാം അക്ഷരത്തെയും ഗ്രഹിച്ചിട്ട അതുകൾ കൊണ്ടു ഗണത്തെ കല്പിക്കേണം. എന്നാൽ ജഗണം, സഗണം, ഭഗണം, മഗണം, രഗണം, തഗണം, യഗണം, നഗണം ഇങ്ങിനെ എട്ടു പ്രകാരമുള്ള ഗണങ്ങളുണ്ടാകും. അതുകളിൽ ജഗണം മദ്ധ്യഗുരുവായിട്ടുള്ളതാകുന്നു. അതിന്റെ ദേവതാ സൂര്യനാകുന്നു- ഫലം മഹാവ്യാധിയാകുന്നു- സഗണം അന്ത്യഗുരുവായിട്ടുള്ളതാകുന്നു- അതിന്റെ ദേവതാ വായുവാകുന്നു- ഫലം തന്റെ ദേശം വിട്ടു വല്ലേടത്തേക്കുമുള്ള യാത്രയാകുന്നു- ഭഗണം ആദ്യഗുരുവായിട്ടുള്ളതാകുന്നു- അതിന്റെ ദേവതാ ചന്ദ്രനാകുന്നു- ഫലം അനേക ദേശങ്ങളിൽ പരന്നതായ യശസ്സാകുന്നു- മഗണം ആദിയിലും മദ്ധ്യത്തിലും അവസാനത്തിലും ഗുരുവായിട്ടുള്ളതാകുന്നു- അതിന്റെ ദേവതാ ഭൂമിയാകുന്നു- ഫലം സംപത്താകുന്നു- രഗണം മദ്ധ്യലഘുവായിട്ടുള്ളതാകുന്നു- അതിന്റെ ദേവതാ അഗ്നിയാകുന്നു- ഫലം മരണമാകുന്നു- തഗണം അന്ത്യലഘുവായിട്ടുള്ളതാകുന്നു- അതിന്റെ ദേവതാ ആകാശമാകുന്നു- ഫലം ഗൃഹധനധാന്യാദികളുടെ അത്യന്ത നാശമാകുന്നു- യഗണം- ആദിലഘുവായിട്ടുള്ളതാകുന്നു- അതിന്റെ ദേവതാ ജലമാകുന്നു ഫലം പലുതായിട്ടുള്ള സമൃദ്ധിയാകുന്നു- നഗണം ആദിയിലും മദ്ധ്യത്തിങ്കലും അവസാനത്തിങ്കലും ലഘുവായിട്ടുള്ളതാകുന്നു- അതിന്റെ ദേവതാ ദ്യൌവാകുന്നു. ഫലം ആയുസ്സാകുന്നു- ദീർഘാക്ഷരങ്ങളും കൂട്ടക്ഷരം പരമായിരുന്നാൽ ഹ്രസ്വാക്ഷരങ്ങളും കൂട്ടക്ഷരം പരമായിട്ടില്ലെങ്കിലും അനുസാരമൊ വിസർഗ്ഗമൊ ഉണ്ടായിരുന്നാൽ അങ്ങിനെ ഉള്ള ഹ്രസ്വാക്ഷരങ്ങളും ഗുരുക്കളാകുന്നു- ഇനി മേൽ പറഞ്ഞ ഗണങ്ങളുടെ ഉദാഹരണങ്ങളെ കാണിക്കാം-

രാജ ഖിദ്യതി സഹംസ പയഃപേ ഇതു നാലും ജഗണങ്ങളാകുന്നു- രാജ എന്നതിന്റെ മദ്ധ്യാക്ഷരമായ രാ എന്നതു

മീഘ്രാക്ഷരമാകയാൽ ഹ്രസ്വമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു- അതുകൊണ്ടു രാ
ജ എന്നതു മദ്ധ്യഹ്രസ്വമായ ഗണമായെല്ലോ- ജഗണം മദ്ധ്യ
ഹ്രസ്വമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു എന്നു പറഞ്ഞിട്ടുമുണ്ടു- ഇപ്രകാരം ഭാ
ഭത്തി എന്നതിന്റെ മദ്ധ്യാക്ഷരമായ ഭ എന്നതു ദീഘ്രാക്ഷര
മല്ല എങ്കിലും അതിന്റെ ശേഷമായിട്ടു കൂട്ടക്ഷരത്തിന്റെ ഉ
ച്ചാരണം വരികയാൽ അതു ഹ്രസ്വമെന്നേ- സഹംസ എന്നതി
ന്റെ മദ്ധ്യാക്ഷരം അനുസ്വാരത്തോടുകൂടിയതാകയാൽ ഹ്രസ്വാ
കുന്നു- പയഃപ എന്നതിന്റെ മദ്ധ്യാക്ഷരം വിസർഗ്ഗത്തോടുകൂ
ടിയതാകയാൽ ഹ്രസ്വാകുന്നു- ഇങ്ങിനെ അതുകളും മദ്ധ്യഹ്രസ്വ
ങ്ങളാകയാൽ ജഗണങ്ങൾ തന്നെ- സഗണാദികളുടെ ഉദാഹര
ണങ്ങളെ ജഗണോദാഹരണങ്ങൾ കൊണ്ടുതന്നെ ഊഹിപ്പാ
ൻ കഴിയുന്നതുകൊണ്ടാകുന്നു- രഗണത്തിന്റെ ഉദാഹരണം- ചൊ
മനാ എന്നാകുന്നു- ഇവിടെ മദ്ധ്യാക്ഷരം ലഘുവാകുന്നു- ഈ
സചാക്ഷരത്തെ ലഘു എന്ന അറിഞ്ഞുകൊൾക- കൂട്ടക്ഷരം പര
മായിരുന്നാലും അനുസ്വാരവിസർഗ്ഗങ്ങളോടുകൂടി ഇരുന്നാലും
ഹ്രസ്വം തന്നെ ഹ്രസ്വമായിരിക്കുമെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു- എങ്കിലും
ഇവിടെ അപ്രകാരമല്ലായ്കയാൽ മദ്ധ്യാക്ഷരം ലഘുതന്നെ എ
ന്നു ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക- ശേഷഗണങ്ങളുടെ ഉദാഹരണങ്ങളെ
ഇതുകൊണ്ടുതന്നെ ഊഹിക്കാം- അതു ഹേതുവായിട്ടു വെവ്വേറെ
കാണിക്കുന്നില്ല-

വായു, അഗ്നി, ഭൂമി ഈ മൂന്നു പദാർത്ഥങ്ങൾ അചേതനങ്ങ
ളായിട്ടു കണ്ടുവരുന്നു വായുഎന്നതു കാറ്റും അഗ്നിഎന്നതു
തിയ്യും ഭൂമിഎന്നതു മണ്ണുമെല്ലോ അതുകൾ- എങ്കിലും വായു
എന്നൊരുദേവനും അഗ്നിഎന്നൊരുദേവനും ഭൂമി എന്നൊരുദേ
വിയും ഉണ്ടെന്നു പുരാണാദികളിൽ പ്രസിദ്ധമാകയാൽ അവ
ർ ചില ഗണങ്ങളുടെ ദേവതകളായിട്ടു ഭവിക്കും- അതുകാശവുംജ
ലവുംസൂര്യനും ഗണദേവതകളായി ഭവിക്കുന്നതെങ്ങിനെ അ
തുകൾ കേവലാചേതനപദാർത്ഥങ്ങളല്ലെ എന്നു ചൊല്ലിക്കൂടുന്നു
എങ്കിൽ അതിന്റെ സംഗതിയെയും പറയാം- വായ്വാദികളെ
ന്നപോലെ അതുകാശാദികളും ദേവതകളായിട്ടുണ്ടു അനുസ്വാര
സഹിതമായ ഹ എന്ന അക്ഷരമാകുന്ന മന്ത്രംകൊണ്ടു അതുകാശാ
ഭിമാനിദേവതയുടെ ഉപാസനത്തെ വേദം തന്നെ വിധിച്ചിരി
ക്കയാൽ അതുകാശമെന്നൊരു ദേവതയെ കല്പിക്കേണം- വനസ്പ
തിസത്രന്യായേന മറ്റൊരുപ്രകാരം കല്പിക്കാതെ കഴികയുമില്ല- വ
നസ്പതികളൊക്കയും സ്ഥാവരശരീരത്തിങ്കൽ ചെട്ടിട്ടുള്ളജീ

വാതമാക്കളെല്ലൊ ആകുന്നത- അവക്കു യാഗാനുഷ്ഠാനം സംഭവിക്കുന്നതല്ല- എങ്കിലും വനസ്പതികൾ സൂത്രത്തെ അനുഷ്ഠിച്ചു എന്ന വൈമൊക്തി ഉണ്ടാകയാൽ വനസ്പതികൾ എന്ന ചിലദെവതകളെ കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു- അതുപൊലെ ആകാശൊപാസനവും വെദത്താൽ വിഹിതമാകയാൽ ആകാശമെന്നൊരുദെവതയെ സ്വീകരിച്ചുകൊൾകെ- ഇപ്രകാരം ജലവും ദെവതാരൂപമായിട്ടുണ്ടെന്നു കല്പിക്കെണം- അങ്ങിനെ കല്പിക്കാതെ ഇരുന്നാൽ അതുപൊലുവൻ ഇത്യാദിവൈദികപ്രയൊഗങ്ങൾക്കു അസാധുത്വം പ്രസംഗിക്കും- അതുപൊലുവൻ എന്നതിനു വെള്ളം പറഞ്ഞു എന്ന അർത്ഥമാകുന്നു- അതു ചെരണമെങ്കിൽ ജലാഭിമാനിനിയായ ദെവത ഉണ്ടായിരിക്കെണമെല്ലൊ- സ്വർഗ്ഗവും ദെവതാരൂപമായിട്ടുണ്ടെ എന്നതിനും ഇതുപൊലെ ഉള്ള പ്രമാണങ്ങൾ കാണുന്നുണ്ട- അതുകൊണ്ടു ആകാശത്തിനും ജലത്തിനും സ്വർഗ്ഗത്തിനും ഇവിടെ ഗണദെവതാത്വത്തെ പറഞ്ഞതു യുക്തം തന്നെ എന്നു അറിഞ്ഞുകൊൾകെ-

൧൧൨. ശ്രൊത്രപ്രിയംവദതിവാവചനംശുഭംയൊയദുച്യതെ
പുഷ്ടശിരമനുല്ലിതംതമാനീം പ്രുഷ്ടാമിയാത്യഭിമതംതഥിതരൊ
നഭീഷ്ടമന്തെവിസൃഗ്സഹിതംവചനമ്പെവക്തി॥ ഇതി॥

അനുപയാഖ്യം— യാതൊരു പ്രുഷ്ടാവ അപ്പൊൾ ശ്രൊത്രപ്രിയമായി ശുഭമായിരിക്കുന്ന വചനത്തെയൊ അല്ലാ എങ്കിൽ അർത്ഥപുഷ്ടശിരിനെയൊ അനുല്ലിതമാകുംവണ്ണം വരിക്കുന്നുവൊ അവൻ അഭിമതത്തെ അഭിയാനംചെയ്യുന്നു- ഇതരൻ അനഭീഷ്ടത്തെ അഭിയാനംചെയ്യുന്നു- യാവനൊരുത്തൻ അന്തത്തിങ്കൽ വിസൃഗ്സഹിതമായിരിക്കുന്ന വചനത്തെ വരിക്കുന്നുവൊ അവൾ വക്താവും അനഭീഷ്ടത്തെ അഭിയാനം ചെയ്യുന്നു-

സാരം— ചെവിക്കുകുഴിക്കു സുഖത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നതായി വർണ്ണഗണാദിദൊഷങ്ങളൊടുകൂടാത്തതായിയുമിരിക്കുന്ന വാക്കിനെ പ്രശ്നകുലത്തിങ്കൽ യാവനൊരുത്തൻ പറയുന്നുവൊ അവനും ശബ്ദങ്ങൾക്കു മാധുര്യമില്ലെങ്കിലും അർത്ഥപുഷ്ടിയൊടും വർണ്ണഗണാദിശുദ്ധിയൊടും കൂടിയവാക്കിനെ പറയുന്നവനും ഇഷ്ടപ്രാപ്തി ഫലമാകുന്നു- മെൽപ്രകാരമല്ലാതെ ഉള്ളവാക്കിനെയും അവസാനത്തിങ്കൽ വിസൃഗ്ഗത്തൊടുകൂടിയവാക്കിനെ പറയുന്നവനും അനിഷ്ടപ്രാപ്തി ഫലമാകുന്നു ഇതി ശബ്ദം സമാപ്തിയെ അറിയിക്കുന്നതാകുന്നു-

൧൧൩ പ്രുഷ്ടവാക്യാദിവർണ്ണനലഗ്നംസംഗ്രഹ്യചാമുനാ വാ

ച്യംശുഭാശുഭംസ്വംരൽപ്രകാരൊഥകഥ്യതെ।।

അനുവയാർത്ഥം—— പ്രശ്നവാക്യാദിവർണ്ണംകൊണ്ടു ലഗ്നത്തെ സംഗ്രഹിച്ചിട്ടു ഇതുകൊണ്ടും ശുഭാശുഭം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- അനന്തരം തൽപ്രകാരം കഥിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— പ്രശ്നാവു ചൊദിച്ചാൽ ആ വാക്യത്തിന്റെ ആദ്യാക്ഷരത്തെകൊണ്ടു ലഗ്നരാശിയെ കല്പിച്ചിട്ടു അതുകൊണ്ടും ഇഷ്ടാനിഷ്ടഫലങ്ങളെ പറയെണം- അതു ഇന്ന പ്രകാരമെന്ന ഇനി പറയുന്നു-

(വാ) അത്രായ്ത്രാംസപൂതിഃ ।।

അനുവയാർത്ഥം—— ഇവിടെ അത്രയ്ത്രാംസപൂതി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— മേൽപ്രകാരം ലഗ്നകത്തെ കല്പിക്ക മുതലായതിന്ന പ്രമാണമായിട്ടു അത്രയ്ത്രാംസപൂതി എന്നൊരു ഗ്രന്ഥമുണ്ടു അതിലുള്ള വചനത്തെ ഇനി കാണിപ്പാൻ പൊകുന്നു-

ഫഫര- അകചടതപയാവർഗ്ഗാരവികുജസിതസൌമ്യജീവസൌരാണാം। ചന്ദ്രസ്യചനിർദ്ദിഷ്ടാഃപ്രശ്നപ്രഥമൊൽഭവംവർണ്ണം।।

ഫഫള- ജ്ഞാതപ്രാതസ്സുല്ലഗ്നംസംഗ്രഹ്യശുഭാശുഭംവദെൽപ്രഷ്ടുഃ । വർഗ്ഗാദിമധ്യചരമൈഷ്വർണ്ണൈഃ പ്രഥമൊൽഭവൈർവ്വിക്ഷമം ।।

ഫഫന- രാശിംലഗ്നംപ്രവദെച്ചിന്ത്യൈയ്യുഗ്മംകുജജീവാനാംഭൃഗുരവിജയൊശ്ചനൈവംരവിശശിനൊരെകരാശിതശ്ചത്।।

അനുവയാർത്ഥം— അകചടതപയങ്ങളാകുന്ന വർഗ്ഗങ്ങൾ രവികുജസിതസൌമ്യ ജീവസൌരന്മാരുടെയും ചന്ദ്രന്റെയും മാക്കിനിർദ്ദിഷ്ടങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- പ്രശ്നത്തിങ്കൽ പ്രഥമൊൽ ഭവമായിരിക്കുന്ന വർണ്ണത്തെ അറിഞ്ഞിട്ടു അതിങ്കൽനിന്നു ലഗ്നത്തെ സംഗ്രഹിച്ചിട്ടു പ്രശ്നാവിന്റെ ശുഭാശുഭത്തെ വദിക്കെണം- പ്രഥമൊൽ ഭവങ്ങളായി വർഗ്ഗാദിമധ്യചരമങ്ങളായിരിക്കുന്ന വർണ്ണങ്ങൾ കൊണ്ടു കുജജീവ ജീവന്മാരുടെയും ഭൃഗുരവിജന്മാരുടെയും വിക്ഷമമായിരിക്കുന്ന രാശിയെ ലഗ്നമാക്കി പ്രവദിക്കെണം- ശിഷ്ടങ്ങൾകൊണ്ടു യുഗ്മത്തെ ലഗ്നമാക്കി പ്രവദിക്കെണം- രവിശശികൾക്കു ഏകരാശിത്വം ഹെതുവായിട്ടു ഇപ്രകാരമല്ല-

സാരം—— അകാരാദി പതിനാറക്ഷരങ്ങൾ രവിയുടെന്നും കകാരം മുതൽ അഞ്ചക്ഷരങ്ങൾ ചൊവ്വയുടെന്നും ചകാരം മുതൽ അഞ്ചക്ഷരങ്ങൾ ശുക്രന്റെന്നും ടകാരം മുതൽ അഞ്ചക്ഷരങ്ങൾ ബുധന്റെന്നും തകാരം മുതൽ അഞ്ചക്ഷരങ്ങ

ർം വ്യാഴത്തിന്റെഎന്നും പകാരം മുതൽ അഞ്ചക്ഷരങ്ങൾം ശനി യുടെഎന്നും ശിഷ്ടങ്ങൾം ചന്ദ്രന്റെ എന്നും പൂർവ്വശാസ്ത്രങ്ങളിൽ പറഞ്ഞിരിക്കയാൽ മൈവജ്ഞനൊട്ട പ്രശ്നാവു പറഞ്ഞ വാക്കി ന്റെ ആദ്യക്ഷരത്തെ ഗ്രഹിച്ചിട്ട ആ അക്ഷരം ഏതൊരു ഗ്ര ഹത്തിന്റെ വർഗ്ഗത്തിൽ ചെന്നതായി വരുമൊ ആ ഗ്രഹത്തി ന്റെ ക്ഷേത്രമായ രാശിയെ ലഗ്നമാക്കി കല്പിച്ച അതുകൊണ്ടും ഇഷ്ടകഷ്ട ഫലങ്ങളെ ചിന്തിക്കെണം- ആദിത്യന്റെ ക്ഷേത്രം ചിങ്ങം ചന്ദ്രന്റെ ക്ഷേത്രം കർക്കടകം ചൊവ്വയുടെ ക്ഷേത്രം മെ ടവും വ്യശ്ചികവും ബുധന്റെ ക്ഷേത്രം മിഥുനവും കന്നിയും വ്യാ ഴത്തിന്റെക്ഷേത്രംധനുവും മീനവും ശുക്രന്റെക്ഷേത്രം ഇടവവും തുലാരാശിയും ശനിയുടെ ക്ഷേത്രം മകരവും കുംഭവുമാകുന്നു- ഇ ങ്ങിനെ ഉള്ള ക്ഷേത്രവിഭാഗത്തെ അനുസരിക്കുംപൊൾ ഏതെ ത്തു ഗ്രഹങ്ങൾംക്ക ക്ഷേത്രം രണ്ടായിട്ട കാണുന്നുവൊ അവരുടെ വർഗ്ഗത്തിലെ ഒജാക്ഷരംകൊണ്ട ഒജക്ഷേത്രത്തെയും യുമാക്ഷരം കൊണ്ട യുമക്ഷേത്രത്തെയും ലഗ്നമാക്കിക്കൊൾംക- വർഗ്ഗാക്ഷര ങ്ങളിൽ ഒന്നാമത്തെത ഒജം രണ്ടാമത്തെത യുമം ഇങ്ങിനെ മൂ ന്നു തുടങ്ങിയുള്ള അക്ഷരങ്ങളെയും ക്രമെണ ഗ്രഹിച്ചു കൊൾംക- രാശികളിൽ ഒജയുമങ്ങളെയും മെൽ പ്രകാരം ഗ്രഹിച്ചുകൊൾം ക- സൂര്യനും ചന്ദ്രനും ഓരൊ രാശിതന്നെ ക്ഷേത്രമായിരിക്കയാ ൽ അതാതു വർഗ്ഗങ്ങളിലെ എല്ലാ അക്ഷരങ്ങൾംകൊണ്ടും അവരു ടെ ക്ഷേത്രമായ ചിങ്ങത്തെയും കർക്കടകത്തെയും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾം ക- ഇപ്രകാരം പ്രശ്നവാക്കിന്റെ ആദ്യാക്ഷരംകൊണ്ട ലഗ്ന ത്തെ കല്പിച്ചാൽ അതുകൊണ്ടും ഗുണദോഷങ്ങളെ ചിന്തിക്കാം- അതിനുള്ള ക്രമം ഇനി ഒരൊടത്തു വിസ്തരിച്ചു പറകയുചെയ്യു മെന്നറിക-

ഫലം- തസ്മാല്ലഗ്നാൽപ്രവദേൽപൃച്ഛാസമയെശുഭാശുഭംസ വ്യം । കാലസ്യാവിജ്ഞാനാമതെചിന്ത്യംബഹുപ്രശ്നേ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ആ ലഗ്നത്തെ അനുസരിച്ചിട്ട പൃച്ഛാസമ യത്തിങ്കൽ സംഭവമായിരിക്കുന്ന ശുഭാശുഭത്തെ പ്രവദിക്കെണം- ഇതു കാലത്തിന്റെ അവിജ്ഞാനം ഹെതുവായിട്ട ബഹുപ്രശ്ന ത്തിങ്കൽ ചിന്ത്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— മെൽ പ്രകാരം വരുന്ന ലഗ്നരാശിയെ പ്രമാണി ച്ച അതുകൊണ്ട ശുഭാശുഭങ്ങളെ പറയെണം- ഈത ഉദയലഗ ത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തിങ്കൽ ഉള്ള ലഗ്നരാശിയാകയാൽ അനെക ങ്ങളായിരിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾം സമയനിശ്ചയത്തൊട കൂടാത്തതു

കളായിട്ട സംഭവിക്കുന്നതു കളാകയാൽ അതുകളിലൊക്കെയും ഉപയോഗമുള്ളതാകുന്നു-

(വാ) ഏതൽപ്രശ്നാക്ഷരവിഷയം ॥

അനുവയാത്ഥം—— ഇതപ്രശ്നാക്ഷരവിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ആകാശവായു വഹ്ന്യുണ്ണപൂവ്വം തൽഗണപൂവ്വകമെന്നു തുടങ്ങി ഇതുവരെ ഉള്ളതൊക്കെയും പ്രശ്നാക്ഷരംകൊണ്ടു ചിന്തിക്കപ്പെടെണ്ടതിനെ പറയുന്നതാകയാൽ പ്രശ്നാക്ഷരമാകുന്ന വിഷയത്തൊട്ട കൂടിയതാകുന്നു.

ഫലവും വാമാംശ്രിരഗ്രെനിഹിതശുഭസ്യാദൂതസ്യദൊഷായ ചദക്ഷിണാംശ്രിരു । ദൊഷായ ചാംശ്രിശ്ചലനംഹിതസ്യസ്ഥിതിഃസ്ഥിരാതസ്യശുഭപ്രദാസ്യാൽ ॥

അനുവയാത്ഥം—— ദൂതന്റെ അഗ്രത്തിങ്കൽ നിഹിതമായിരിക്കുന്ന വാമാംശ്രി ശുഭമായി ഭവിക്കും ദക്ഷിണാംശ്രി ദൊഷത്തിനായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കും- അവന്റെ അംശ്രിയുടെ ചലനവും ദൊഷത്തിനായിക്കൊണ്ടു തന്നെ ഭവിക്കും. അവന്റെ സ്ഥിരയായിരിക്കുന്ന സ്ഥിതി ശുഭപ്രദയായി ഭവിക്കും-

സാരം—— വൃക്ഷാസമയത്തിങ്കൽ ദൂതൻ ഇടത്തെക്കാല മുമ്പിൽ വെച്ച എങ്കിൽ ഭാവിയായിട്ടുള്ളതു ശുഭമാകുന്നു എന്ന അറിഞ്ഞുകൊൾകെ- വലത്തെക്കാല മുമ്പിൽ വെച്ചാലും കാലിളക്കിയാലും ദൊഷമാകുന്നു എന്ന അറിഞ്ഞുകൊൾകെ. ഇളക്കത്തൊട്ടകൂടാതെ ഉള്ള ദൂതന്റെ നില ശുഭ സൂചകമാകുന്നു-

ഫലൻ സുഖൊപവിഷ്ടജ്ജപംഗസ്സുംഗദ്ദെശെശുഭാസനെ । ദൈവജ്ഞതാഭിമുഖശ്ചൈവശുഭംയാത്യന്യഥാശുഭം ॥

അനുവയാത്ഥം —— തുംഗദ്ദെശത്തിങ്കൽ ശുഭാസനത്തിങ്കൽ സുഖൊപവിഷ്ടനായിട്ടുള്ളജപംഗനായി ദൈവജ്ഞതാഭിമുഖനായിരിക്കുന്ന പ്രശ്നാവും ശുഭത്തെത്തന്നെ യാനം ചെയ്യുന്നു മറെറാരു പ്രകാരമായാൽ അശുഭത്തെത്തന്നെ യാനം ചെയ്യുന്നു-

സാരം—— ഉയർന്ന പ്രദെശത്തിങ്കൽ നല്ലൊരു പീഠത്തിന്മെൽ ഇരുന്നിട്ട ശരീരത്തെ വളക്കാതെ ദൈവന്റെ നെരെ മുഖമാക്കി ചൊദിച്ചാൽ അതും ശുഭഫലത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു- താഴ്ചയുള്ള പ്രദെശത്തിങ്കൽ ചീത്തയായൊരു പീഠത്തിന്മെൽ ദൈവജ്ഞനു നെരെ മുഖം വരാത്ത പ്രകാരം ഇരുന്നിട്ട ശരീരത്തെ കുലമാക്കി ഇരുന്നു ചൊദിച്ചാൽ ഭാവിഫലം അശുഭമാകുന്നു എന്നറിക-

ഫലം ഉത്തിഷ്ഠുതിയദിപ്രശ്നംകുര്യന്നാസീനആസനാൽസ്ഥി

തശ്ചോപവിശേൽകുവ്വൻഭേദമെവൊഭയംമതം ॥

അനവയാർത്ഥം—— ആസീനനായിരിക്കുന്നവൻ പ്രശ്നത്തെ കുവ്വന്നായിട്ട ആസനത്തിങ്കൽനിന്ന ഉത്ഥാനം ചെയ്യുന്നുഎങ്കിൽ അതും സ്ഥിതനായിരിക്കുന്നവൻ പ്രശ്നത്തെ കുവ്വനായിട്ട ഉപവെശിക്കുമെങ്കിൽ അതുമാകുന്ന ഉഭയം ഭേദം തന്നെ എന്നു മതമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— പൃച്ഛകനായ പുരുഷൻ ഇരുന്നു ചൊദിച്ചിട്ട എഴുനീല്ക്കുകയും നിന്നു ചൊദിച്ചിട്ട ഇരിക്കുകയും ശുഭ സൂചകമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു-

ഥഥ. പ്രശ്നാദൃഷ്ടിപഥംപ്രാപ്യസ്ഥിതഃസ്ഥിതപാഗമദൃഢി।
അതീത്യസ്ഥിതിസംഖ്യാഹാന്യസ്യകാര്യസ്യസാധനം ॥

അനവയാർത്ഥം—— പ്രശ്നാവു ദൃഷ്ടിപഥത്തെ പ്രാപിച്ചിട്ട പിന്നെ സ്ഥിതിചൈതിട്ട സ്ഥിതിചൈതിട്ട ആഗമിച്ചു എങ്കിൽ സ്ഥിതിസംഖ്യാഹങ്ങളെ അതിക്രമിച്ചിട്ട ഇവന്റെ കാര്യത്തിന്റെ സാധനം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ചൊദിപ്പാൻപൊകുന്നവൻ ജ്യൊതിഷികൻനൊക്കിയാൽ കാണ്മാൻ കഴിയുന്നതായ പ്രദെശത്തിങ്കലെത്തിയതിന്റെ ശെഷം പിന്നെയും പിന്നെയും അവിടവിടെ നിന്നിട്ട സമീപത്തെ പ്രാപിച്ചു എങ്കിൽ അവൻ എത്രപ്രാവശ്യം നിന്നുവൊ അത്ര ദിവസം കഴിഞ്ഞിട്ട അവന്റെ ഇഷ്ടം സാധിക്കുമെന്ന ജ്യൊതിഷികൻ പറയെണം-

ഫഫ. അന്തരാഭൂതമാത്മാനയദികശ്ചനഗച്ഛതി। അനാഗമംസഹായസ്യകല്പിതസ്യാസ്യനിദിശെൽ ॥

അനവയാർത്ഥം—— ഭൂതനെറയും ആത്മാവിന്റെയും മധ്യത്തൂടെ ഒരുത്തൻ ഗമിക്കുന്നു എങ്കിൽ കല്പിതമായിരിക്കുന്ന ഇവന്റെ സഹായത്തിന്റെ അനാഗമത്തെ നിൎദ്ദെശിക്കെണം-

സാരം—— പ്രശ്നാവിന്റെറയും ജ്യൊതിഷികന്റെറയും ഇടയിൽ കൂടെ ഒരാൾ പൊകിൽ അവനു സകല കാര്യങ്ങളിലും സഹായമായി നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട ജനം മെലിൽ അനാഗത സമയത്തിങ്കൽ വന്നു ചെരുക ഇല്ല എന്ന പറയെണം-

(വാ എതൽസ്ഥിതിവിഷയം।

അനവയാർത്ഥം—— ഇത സ്ഥിതിവിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം——വാമംശ്ലിരഗ്രെ നിഹിതംശ്ലൊസ്ന്യാൽ എന്നതു മുതൽ ഇതുവരെ ഉള്ള വചനംകൊണ്ടു ഗ്രഹിക്കെണ്ടതു പൃച്ഛകന്റെ സ്ഥിതിയെ കൊണ്ടുള്ള ഗുണദൊഷങ്ങളാകയാൽ സ്ഥിതി

വിക്ഷയമാകുന്നു-

മൂലം. ഹസ്യൈരുന്മൂനപൽ പിംഗൈർന്നംശ്വതിരശ്ചീനമുഖസ്ഥാ ।
വിസ്മൃതസപ്താത്മാനത്യൈതൈർഭുൽപുഷ്ടൈംതദ്വിനശ്യതി ।

അന്വയാത്മം— ഹസ്യങ്ങളെ ധൂനപന്നായിരിക്കുന്നവനും പിംഗളന്നായിരിക്കുന്നവനും അപ്രകാരം തിരശ്ചീനമുഖനായിരിക്കുന്നവനും വിസ്മൃത സപ്താത്മനായിരിക്കുന്നവനും ഇങ്ങിനെ ഉള്ള ഇവരാൽ യാതൊന്ന പുഷ്ടമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അത വിനശിക്കുന്നു.

സാരം— പ്രഷ്ടാവു കൈകളെ ഇളക്കുന്നവനായിട്ട ചൊദിച്ചാലും കൈകളെ മട്ടിക്കുന്നവനായിട്ട ചൊദിച്ചാലും മുഖത്തെ വിലങ്ങത്തിലാക്കീട്ട ചൊദിച്ചാലും ചൊദിക്കുന്നതിന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽ സപ്താത്മത്തെ മറന്നുപൊയാലും അവന്നു ഭവിപ്പാനിരിക്കുന്നത അശുഭമാകുന്നു എന്ന മൈവജ്ഞൻ അറിയെണം.

മൂലം. സപ്താംശൈഷ്ടന്യൂനവാദ്ധ്യൈർഗാഢസന്താഡനംക്ഷ
ണാൽ । മൃത്യുഭാലയലിംഗാനാംചിന്തെക്ഷാശ്രവണാദിച ।।

അന്വയാത്മം— സപ്താംശങ്ങളിലൊ അന്യമായിരിക്കുന്ന ദ്രവ്യത്തിങ്കലൊ ഉള്ളഗാഢസന്താഡനം പൊട്ടുന്നവെ മൃത്യുഭമായിഭവിക്കുന്നു- ലയലിംഗങ്ങളൊടെ ചിന്തെക്ഷാ ശ്രവണാദിയും പൊട്ടുന്നവെ മൃത്യുങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം———പ്രഷ്ടാവ മൈവജ്ഞനൊട ചൊദിക്കുന്ന സമയം തന്റെ മെഹത്തിന്മെലൊ മറ്റൊരുടത്തൊ ഉറക്കെ അടിച്ചു എങ്കിൽ ഉടനെ മരിക്കുമെന്ന മൈവജ്ഞൻ അറിയെണം നാശഹെതുക്കളായ വസ്തുക്കളൊടെ സ്മരണവും കാഴ്ചയും അതുകളൊടെ കെൾവി മുതലായതും പൊട്ടുന്നവെ ഉള്ളമരണത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതുകളാകുന്നു.

(വാ) അത്രാനുഷ്ഠാനപദ്ധതിഃ ।।

അന്വയാത്മം—— ഇവിടെ അനുഷ്ഠാനപദ്ധതിഭവിക്കുന്നു-

സാരം—സ്പഷ്ടം- ഇനിഅനുഷ്ഠാന പദ്ധതിയിലെ ശ്ലൊകത്തെകാണിക്കുന്നു.

മൂലം. സുപ്തൊമുക്തകചെശ്ചൊരുദതിവാഭൊഗമെമുണ്ഡി
തെനഗ്നെക്ഷിന്ദതിഭിന്ദതിഭവതിവാവഹൊഹവിഷ്ഷുഹവതി ।
തെഹസുപമൊശ്വഖഡനപരെമൊക്ഷാക്ഷിസമ്മർദ്ദനെഷീനെകാ
ക്ഷുതണാദിമർദനപരെനസ്യാദിചാരശ്ലൊ ।।

അന്വയാത്മം—— ഭൃതൻ സൂപ്തനായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കലും മുക്തകചനായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കലും അശുചിയായിരി

ക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കലും രുദന്നായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കലും ഭഗ്നാ
ഗമനായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കലും മുണ്ഡിതനായിരിക്കും വിക്ഷ
യത്തിങ്കലും നഗ്നനായി രിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കലും ക്ഷീണന്നായി
രിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കലും ഭിന്നന്നായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കലും
ദ്രവന്നായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കലും പഹിയിങ്കൽ ഹവിസ്സിംന
ജ്ഞഹത്തായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കലും ഹിംസൂപത്തുകളുടെ ബ
ന്ധനപരനായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കലും ഭൊസ്സുകൊണ്ട രുക്ഷി
സമ്മർദ്ദനനായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കലും മീനനായിരിക്കും വി
ക്ഷയത്തിങ്കലും കാഷ്ടതുണാദി മർദ്ദനപരനായിരിക്കും വിക്ഷയ
ത്തിങ്കലും വിചാരം ശുഭമായി ഭവിക്കില്ല.

സാരം—— ഉറക്കംതുക്കിക്കൊണ്ട ചൊദിക്കുകയും തലമുടി ത
ൽക്കാലത്തിങ്കൽ അഴിച്ചിട്ട ചൊദിക്കുകയും ശരീരത്തിന്ന അ
ശുദ്ധിയെ ഉണ്ടാക്കുന്നതായ കർമ്മത്തെച്ചെയ്യു ചൊദിക്കുകയും
കരയുന്നവനായിട്ട ചൊദിക്കുകയും ഒരുത്തന്റെ വരവിനെ മട
ക്കി ചൊദിക്കുകയും ക്ഷൌരത്തിനായിക്കൊണ്ട രുരംഭിച്ചവ
നായിട്ട ചൊദിക്കുകയും ഉടുത്തവസ്ത്രത്തെ അഴിച്ചുകളഞ്ഞിട്ട
ചൊദിക്കുകയും വല്ലൊന്നിനെ മുറിക്കയൊ പൊട്ടിക്കുകയൊ ര
ണ്ടിലൊരു കർമ്മത്തെ ചെയ്യുന്നവനായിട്ട ചൊദിക്കുകയുംഓ
ടുംപൊൾ ചൊദിക്കുകയും ഛൊദിക്കുംപൊൾ ചൊദിക്കുകയും
കൈകളെയൊകാലുകളെയൊ ബന്ധിപ്പാനായിക്കൊണ്ടുസാഹി
ച്ചവനായിട്ട ചൊദിക്കുകയുംകൈകൊണ്ട കണ്ണ തിരുമ്പിചൊദി
ക്കുകയും മൈന്യത്തെ പ്രകാശിപ്പിച്ച ചൊദിക്കുകയും ഉണ
ങ്ങിയമരം, പുല്ല ഇത്യാദികളെ മട്ടിപ്പാനായിക്കൊണ്ടുള്ള ഉത്സാ
ഹത്തൊടുകൂടിയവനായിട്ട ചൊദിക്കുകയും അശുഭമാകുന്നു.

ഫലനു. പാശൊപത്തനകെനചൈല്ലിഖതിവാപ്യുത്സാരിതെ
വാരിതെസാഭ്യംഗൈസികതാസ്ഥിസീസശകൃതാം ഭർത്തുഭ്യാധീ
തെ വസ്ത്രപ്രാവൃതകന്ധരെചമലിനെരുക്ഷാശുഭാലാവിനിപ്ര
ശ്നാനെ വശുഭായനിവ്വപതിവാചിണ്ഡാൻപരെതാൻ പ്രതി॥

അന്വയാർത്ഥം—— പാശൊപത്തകനായിട്ടൊ നഖങ്ങൾ കൊ
ണ്ട ലിഖന്നായിട്ടൊ ഉത്സാരിതനായിട്ടൊ വാരിതനായിട്ടൊ ഇ
രിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കലും സാഭ്യംഗനായിട്ടും സികതാസ്ഥി
സീസശകൃത്തുകളുടെ ഭർത്താവായിട്ടൊ വ്യാധിതനായിട്ടൊ ഇരി
ക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കലും വസ്ത്രപ്രാവൃത കന്ധര നായിട്ടൊ
മലിന നായിട്ടൊ രുക്ഷാശുഭലോപി യായിട്ടൊ പരെത
ന്മാരെകുറിച്ച പിണ്ഡങ്ങളെ നിവ്വപന്നായിട്ടൊ ഇരിക്കും വിക്ഷ

യത്തിങ്കലും പ്രസ്തുതം ശുഭത്തിനായി കൊണ്ടു ഭവിക്കില്ല നിശ്ചയം.

സാരം—— കയറുപിരിക്കുന്ന സമയത്തിങ്കലും നഖങ്ങൾകൊണ്ടു ചൊറികയൊ വല്ലൊരെടത്തു മാന്തുകയൊ ചെയ്യുന്ന സമയത്തിങ്കലും വല്ലസംഗതിവശാൽ അടുത്തുവരുന്നതു മൈഥുനമന്ന അനിഷ്ടമാകയാൽ ഭൃത്യജനങ്ങൾ നീക്കിനിറുത്തിയ സമയത്തിങ്കൽ അതിനെ ഗണിക്കാതെയും തടുത്താൽ അതിനെ അഗണിക്കാതെയും എണ്ണതെക്കുന്ന സമയത്തിങ്കലും മണല, അസ്ഥി, ഇയ്യ, മലം ഇതുകളെ ധരിച്ചിരിക്കുന്ന സമയത്തിങ്കലും വ്യാധിയൊടുകൂടിയ സമയത്തിങ്കലും വസ്ത്രംകൊണ്ടു കഴുത്തുമൂടിയിരിക്കും സമയത്തിങ്കലും ശരീരത്തിങ്കലൊ വസ്ത്രാദികളിലൊ മാലിന്യത്തെ ധരിച്ചിരിക്കും സമയത്തിങ്കലും ക്രൂക്ഷമായിട്ടും അശുഭമായിട്ടുമുള്ള വചനത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തിങ്കലും മരിച്ചവരെ കുറിച്ചു കർമ്മം ചെയ്യുന്ന സമയത്തിങ്കലും ചൊദിച്ചാൽ അശുഭമാകുന്നു-

൫൬. വാസീഖഡ്ഗപലാലജാലതുഷയുക്പാത്രേപിഞ്ഛതപചാം ശൃംഗസ്യാപിചവാഹകൈചവികലൈസമ്മാർജ്ജനീധാരണീ പ്രേതാലംകൃതിശൂല്പപാശമുസലാൻബിഭ്രത്യപൈതക്ഷുധാ മൈവജ്ഞൊചിചപൃക്ഷകൈചനശുഭ്രൈജ്ഞയൊചിചാരുകപചിൽ॥

അന്വയാർത്ഥം—— മൈവജ്ഞനും പൂരകനും വാസീഖഡ്ഗപലാലജാലതുഷയുക്പാത്രേ പിഞ്ഛതപക്കുകളുടെയും ശൃംഗത്തിന്റെയും വാഹകനായിട്ടും വികലനായിട്ടും സമ്മാർജ്ജനീധാരിയായിട്ടും പ്രേതാലംകൃതി ശൂല്പപാശമുസലങ്ങളെ ബിഭ്രത്തായിട്ടും ക്ഷുത്തിനാൽ ഉപദ്രുതനായിട്ടും ഇരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ ഒരെടത്തും വിചാരം ശുഭമായിട്ടു ജ്ഞേയമായി ഭവിക്കുന്നില്ല-

സാരം—— പൂരകനും മൈവജ്ഞനൊ അവർ ഇരിവരുമൊ മഴു, വാൾ, ഇത്യാദികളായ ആയുധങ്ങളെയൊ വയ്ക്കോൽ, വല, ഉമി, ചെരുപ്പ, പീലി, തൊല, കൊമ്പ, ചൂല ഇതുകളെയൊ അല്ലാ എങ്കിൽപ്രേതാലകരണത്തിന്നുയൊഗ്യങ്ങളായ പുഷ്പാദികളെയൊ മുറം, കയറ, ഉലക്ക ഇതുകളെയൊ വഹിച്ചിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും പ്രസ്തുതലൊകത്തിങ്കൽ വെണ്ടുന്ന ഉപകരണങ്ങൾ കൈക്കൽ ഇല്ലാത്തസമയത്തിങ്കലും വിശപ്പൊട്ടുകൂടിയ സമയത്തിങ്കൽ ചൊദിക്കുന്നതു ശുഭമല്ലാ എന്ന അറിഞ്ഞുകൊൾകെ.

(വാ) ഏതച്ചെഷ്ടാവിഷയം॥

അന്വയാർത്ഥം— ഇതു ചെഷ്ടാവിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ഹസ്തൌധൂനപൻ വിമൂർദ്ധംശ്ച എന്നതുമുതൽ ഇതുവരെയുള്ള വചനം കൊണ്ട് അറിയെണ്ടതും പൃച്ഛകചെഷ്ടാഫലമാകയാൽ അത് ഇതു ചെഷ്ടാവിഷയമാകുന്നു.

ഫവ്വ. മൌർമ്മുഖ്യംവദനാശ്രുഢംശൊകകൊപശ്രമാദിഭിഃ।വൈമനസ്യഞ്ചദൂതസ്യയെനകെനാപിദൊഷകൃൽ॥

അന്വയാർത്ഥം —— വദനാശ്രുഢശൊകകൊപശ്രമാദികൾ ഹെതുവായിട്ടുണ്ടായതായ ദൂതന്റെ മൌർമ്മുഖ്യവും വല്ലൊരു നിമിത്തവശാൽ ഉണ്ടായതായ വൈമനസ്യവും ദൊഷകൃത്തായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—ശൊകം ഹെതുവായിട്ടൊ കൊപം ഹെതുവായിട്ടൊ തളച്ച് ഹെതുവായിട്ടൊ ഉണ്ടായതായ ദൂതന്റെ ദുർമ്മുഖതയും വല്ലൊരു നിമിത്തവശാൽ ഉണ്ടായതായ മനസ്സിന്റെ കുണ്ഠിതവും അനിഷ്ടഫലത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു.

ഫഗൻ. സുന്ദരശ്ചകുലീനശ്ചവിനയീചനിരാമയഃ । സുപ്രസന്നശ്ചദൂതശ്ചേൽ പ്രഷ്ടാസുഖമവാപ്നുയാൽ॥

അന്വയാർത്ഥം——സുന്ദരനായിയും കുലീനനായിയും വിനയിയായിയും നിരാമനായിയും സുപ്രസന്നനായിയും ഇരിക്കുന്ന ദൂതൻ പ്രഷ്ടാവായി ഭവിക്കുമെങ്കിൽ സുഖത്തെ അവാപിക്കും.

സാരം—— സൌന്ദര്യത്തൊടുകൂടിയവനായിയും നല്ല വംശത്തിങ്കൽ ജനിച്ചവനായിയും അടക്കമുള്ളവനായിയും വ്യാധിയൊടുകൂടാത്തവനായിയും വളരെ പ്രസന്നതയൊടുകൂടിയവനായിയുമുള്ളവനാകുന്ന ചൊദിച്ചതെങ്കിൽ അവൻ മെലിൽ സുഖത്തെ പ്രാപിക്കുമെന്നറിക-

(വാ) ഏതൽ ഭാവവിഷയം॥

അന്വയാർത്ഥം—ഇതു ഭാവവിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— മൌർമ്മുഖ്യമിത്യാദിശ്ലൊകങ്ങൾ രണ്ടും പൃഛകഭാവവിഷയങ്ങളാകുന്നു.

ഫനം. ഉന്മിഷദംബകയുഗമൊംഗലാഢ്യതരപദാർത്ഥനിഹിതെക്ഷണഃ । അധഉന്മെഷരഹിതൊലഭതെഭീഷ്ടംപ്രതീപദുർഗ്ഗതഃ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഉന്മിഷദംബകയുഗനായി മംഗലാഢ്യതരപദാർത്ഥനിഹിതെക്ഷനായി അധഉന്മെഷരഹിതനായിരിക്കുന്നവൻ അഭീഷ്ടത്തെ ലഭിക്കുന്നു. പ്രതീപദുർഗ്ഗനായിരിക്കുന്നവൻ ദുഃഖത്തെ ലഭിക്കുന്നു,

സാരം——രണ്ടും വണ്ണം മിഴിച്ച കണ്ണുകളൊടുകൂടിയവനാ

യിട്ട മംഗലകരമായിയും നല്ല ഉറപ്പൊടുകൂടിയതായിയും ഇരിക്കുന്ന പദാർത്ഥത്തിങ്കൽ വെക്കപ്പെട്ട ദൃഷ്ടിയൊടുകൂടിയവനായി കീഴ്പ്പോട്ടും മെൽപ്പൊട്ടും നൊക്കാത്തവനായിരിക്കുന്നവൃക്ഷകൻ സുഖത്തെ ലഭിക്കും. വിളക്കിന്മേൽ നൊക്കിയാൽ ദുഃഖത്തെ ലഭിക്കും.

(വാ) ഏതദ്ദർശനവിധിയം।।

അന്വയാർത്ഥം—— ഈ ദർശനവിധിയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ഉന്മിഷദംബുകയുഗ്മ ഇത്യാദിയായ രണ്ടശ്ലോകം കൊണ്ടു അറിയെണ്ടതു വൃക്ഷകൻ തൽക്കാലത്തിങ്കൽ വല്ലൊരു വസ്തുവിന്മേൽദൃഷ്ടി വെച്ചാൽ അതുകൊണ്ടു നിശ്ചയിക്കെണ്ടതായ ഫലമാകകൊണ്ടു ഈ ദർശനവിധിയമാകുന്നു-

ശ്ലോ. തൊയാർദ്രഭിന്നമലിനാരുണനീലവാസാരക്തപ്രസൂനഭൃദുപവ്യസനംപ്രയാതി। വാസസ്സിതംസുരഭിഗൌരസുമാനുലെപഭ്രക്ഷാദധച്ചഖലുമംഗലമെതിനൂനം।।

അന്വയാർത്ഥം—— തൊയാർദ്രഭിന്ന മലിനാരുണ നീലവാസസ്സായിരിക്കുന്നവനും രക്തപ്രസൂനഭൃത്തായിരിക്കുന്നവനും വ്യസനത്തെ പ്രയാണം ചെയ്യുന്നു. സിതമായിരിക്കുന്ന വാസസ്സിനെയും സുരഭിഗൌരസുമാനുലെപ ഭ്രക്ഷകളെയും ദധത്തായിരിക്കുന്നവൻ മംഗലത്തെ യാനം ചെയ്യുന്നു നിശ്ചയം-

സാരം—— നനഞ്ഞതായിയും കീറിയതായിയും മുഷിഞ്ഞതായിയും ചുകപ്പൊ കുറുപ്പൊ തുകന്ന നിറത്തൊട കൂടിയതായിയുമിരിക്കുന്ന വസ്ത്രത്തൊട കൂടിയവനും ചുവന്ന പുഷ്പത്തെ ധരിച്ചവനും അപത്തിനെ പ്രാപിക്കും- വെളുത്ത വസ്ത്രത്തെയും സൌരഭ്യത്തൊടും വെളുപ്പൊടും കൂടിയ ചന്ദനലെപനത്തെയും അലംകാരത്തെയും ധരിച്ചവൻ ശുഭത്തെ പ്രാപിക്കും നിശ്ചയം-

ശ്ലോ. ബിഭ്രാണൊമംഗലദ്രവ്യംവൃക്ഷകൊയാതിമംഗലം।രിക്തപാണിരമംഗല്യദ്രവ്യഭൃച്ഛുഭംവ്രജേൽ।।

അന്വയാർത്ഥം—— മംഗല ദ്രവ്യത്തെ ബിഭ്രാണനായിരിക്കുന്നവൻ മംഗലത്തെ യാനം ചെയ്യുന്നു. രിക്തപാണിയായിരിക്കുന്നവനും അമംഗല്യ ദ്രവ്യഭൃത്തായിരിക്കുന്നവനും അശുഭത്തെ വ്രജിക്കും-

സാരം——കണ്ണാടി മുതലായ മംഗല ദ്രവ്യത്തെ ധരിച്ചവൻശുഭത്തെ ലഭിക്കും- കയ്യിൽ ഒന്നുമില്ലാത്തവനും മഴു മുതലായ അമംഗല ദ്രവ്യത്തെ ധരിച്ചവനും അശുഭത്തെ പ്രാപിക്കും-

(വാ) ഏതദ്വേസ്ത്രാദിവിധിയം ।।

അന്വയാർത്ഥം— ഇതു വസ്ത്രാദി വിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— തൊയാർദ്രഭിന്ന മലിനാരുണനീലവാസാ എന്നു തുടങ്ങി ഉള്ള ൦രം രണ്ടു ശ്ലോകം വസ്ത്രാദിവിഷയമാകുന്നു-

ഗുരുമ. പ്രശ്നകാലെശുഭപ്രേഷ്ടസ്ഥിതിസ്തുശ്രേക്ഷണാദികെ
ദൈവജ്ഞതച്ചിത്തതുഷ്ടെചസ്യാദിഷ്ടാർത്ഥസമാഗമഃ ।।

അന്വയാർത്ഥം — പ്രശ്നകാലത്തിങ്കൽ പ്രേഷ്ടാവിന്റെസ്ഥിതി സ്തുശ്രേക്ഷണാദികം ശുഭമായിട്ടും, ദൈവജ്ഞചിത്തം തുഷ്ടമായിട്ടു മിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഇഷ്ടാർത്ഥസമാഗമം ഭവിക്കും

സാരം— പ്രശ്നസമയത്തിങ്കൽ വൃക്ഷകന്റെ നിൽപും സ്പർശവും ദർശനം മുതലായതും ശുഭത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതായിട്ടും ജ്യൌതിഷികന്റെ മനസ്സു സന്തോഷിച്ചതായിട്ടു മിരുന്നാൽ ഇഷ്ടവസ്തുവിന്റെ ലാഭം ഭവിക്കുമെന്നു പറയേണം-

ഗുരുമ. മനൊഗതഫലപ്രാപ്തിരശുഭേഷ്വേവപുനൊഭവേൽ
മിശ്രേഷ്വധികഫലംതേഷാംവിനിർദ്ദിശേൽ ।।

അന്വയാർത്ഥം— ഇതുകൾ അശുഭങ്ങളായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മനൊഗതഫല പ്രാപ്തി ഭവിക്കില്ല- ഇതുകൾ മിശ്രങ്ങളായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ യാവ ചിലതുകൾക്കു അധിക്യം ഭവിക്കുമൊ അതുകളുടെ ഫലത്തെ വിനിർദ്ദേശിക്കേണം-

സാരം— വൃക്ഷകന്റെ നിൽപും സ്പർശവും ദർശനം മുതലായതും അമംഗല സൂചകമായിരുന്നാൽ ഇഷ്ടത്തെ ലഭിക്ക ഇല്ലെന്നു പറയേണം- ചിലതു ശുഭസൂചകമായിട്ടും ചിലത അശുഭ സൂചകമായിട്ടും ഭവിച്ചാൽ ഏതൊരുമൊ അതിന്റെ ഫലത്തെ പറയേണം-

(വാ) ഏതാനീദൃതവിഷയാണി ।

അന്വയാർത്ഥം— ഇതുകൾ ദൃതവിഷയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— പ്രേഷ്ടാവക്ഷാദ്ദേശെ എന്നതു മുതൽ ഇതുവരെയുള്ള ശ്ലോകങ്ങളും ദൃതസ്പർശാദികളും കൊണ്ടു ഗ്രഹിക്കപ്പെടുവാൻ യൊഗ്യമായ ഫലവിഭാഗത്തെ ബൊധിപ്പിക്കുന്നതുകളാകയാൽ ദൃതവിഷയങ്ങളാകുന്നു-

(വാ) അഥതൽക്കാലജാനിശുഭാശുഭനിമിത്താന്യുച്യന്തെ।।

അന്വയാർത്ഥം— അനന്തരം തൽക്കാലജങ്ങളായിരിക്കുന്ന ശുഭാശുഭ നിമിത്തങ്ങളും വചിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം— ഇനി പ്രശ്നസമയത്തിങ്കൽ സംഭവിപ്പാൻവിരൊധമില്ലാത്തതുകളായിയും ശുഭാശുഭങ്ങളെ പറയാതെ അറിയിക്കുന്നതുകളായിയു മിരിക്കുന്ന നിമിത്തങ്ങളെ പറയുന്നു-

പുനശ്ച പ്രശ്നേയദുച്യതെയച്ഛ്രുയതെയച്ചദൃശ്യതെ । തൽ സാദൃശ്യേനസകലംപ്രഷ്ടൃവാച്യംശുഭാശുഭം ।।

അന്വയാർത്ഥം—— പ്രശ്നത്തിങ്കൽ യാതൊന്നു വചിക്കപ്പെടുകയും യാതൊന്നു ശ്രവിക്കപ്പെടുകയും യാതൊന്നു ദർശിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നുവൊ തൽസാദൃശ്യം കൊണ്ടു പ്രഷ്ടാവിന്റെ സകല മായിരിക്കുന്ന ശുഭാശുഭം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— പ്രശ്നസമയത്തിങ്കൽ പറകപ്പെടുന്നതും ഉദാസീനപദാർത്ഥങ്ങളിൽ നിന്നു കെൾക്കപ്പെടുന്നതും കാണപ്പെടുന്നതും യാതൊന്നൊ അതിന്റെ സാദൃശ്യത്തെ അനുസരിച്ചിട്ടു പൃച്ഛകന്റെ സകലമായ ശുഭത്തെയും അശുഭത്തെയും ദൈവജ്ഞൻ പറയെണം-

(വാ) ഏതദേവസ്പഷ്ടീകുർയതെ ।।

അന്വയാർത്ഥം—— ഇതുതന്നെ സ്പഷ്ടീകരിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം — മെൽ പറകപ്പെട്ടതിനെത്തന്നെ ഇനിസ്പഷ്ടമാക്കി പറയുന്നു.

പുനശ്ച യസ്യകസ്യാപികാര്യസ്യപൃച്ഛായാംപ്രസ്ഥിതാവപി തൽകാര്യസാധനംവസ്തുഷ്ടെത്തത്തുസിദ്ധ്യതി ।।

അന്വയാർത്ഥം— വല്ലൊരു കാര്യത്തിന്റെ പൃച്ഛയിങ്കലൊപ്രസ്ഥിതിയിങ്കലൊ തൽകാര്യ സാധനമായിരിക്കുന്ന വസ്തു ദൃഷ്ടമായി എങ്കിൽ അതു സിദ്ധിക്കുന്നു-

സാരം—— ഒരു കാര്യത്തെക്കുറിച്ചു ചൊദിക്കുന്ന സമയത്തിങ്കലൊ അതിനായിക്കൊണ്ടു പുറപ്പെടുന്ന സമയത്തിങ്കലൊ അതു കാര്യത്തെ സാധിപ്പിക്കുന്നതായ ഒരുവനെക്കണ്ടാൽ അതു സാധിക്കും-

പുനശ്ച നവവസ്തുദേയാദിനാംദർശനംകരസംഗ്രഹെ । സിദ്ധയെതദസിദ്ധ്യൈസ്യാദ്വിയൊഗസ്സുകയൊരപി ।।

അന്വയാർത്ഥം—— നവവസ്തുദേയാദികളുടെ ദർശനം കരസംഗ്രഹത്തിങ്കൽസിദ്ധികായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കും-ഒരുത്തിയുടെയും ഒരുത്തന്റെയും വിയൊഗമാകട്ടെ തദസിദ്ധികായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കും-

സാരം— ഇനിക്കു വിവാഹത്തെക്കുറിച്ചു അഭിലാഷമുണ്ടു ഇപ്പൊൾ അതു സാദ്ധ്യമായിട്ടുള്ളതൊ അല്ലയൊ എന്നൊരുത്തൻ ചൊദിച്ചിരിക്കുന്ന സമയത്തിങ്കലൊ അതിനായിക്കൊണ്ടു പുറപ്പെട്ട സമയത്തിങ്കലൊ കൊടിയായ ഇണപ്പുടവ മുതലായ വിവാഹൊപകരണങ്ങളുമുണ്ടെങ്കിൽ അതുസാധിക്കുമെന്നും ഒരുക

ന്യകയുടെ സമീപത്തിങ്കൽ നിന്ന അവർക്കു ഭർത്താവായി ഭവിപ്പാൻ യൊഗ്യനായ ഒരു പുരുഷനെങ്കിലും അവന്റെ സമീപത്തിങ്കൽനിന്ന അവളെങ്കിലും മറ്റൊരെടത്തയ്ക്കു പൊകുന്നതുകൊണ്ടാൽ ഇപ്പ്രശ്നം സാധിക്ക ഇല്ല എന്നും പറയെണം.

ഫലവ്യ. രന്ധ്രേംഗുലിപ്രവെശെതുകന്യായാദൃക്ഷണംവമെൽ।
യസ്യായുഃകശ്ചിദായാതിവിവാഹൊസ്യാംഗിശിഷ്യതാം ।

അനവയാർത്ഥം—— രന്ധ്രത്തിങ്കൽ അംഗുലി പ്രവെശം കൃതമായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിൽ കന്യയുടെ ദൃഷ്ടിയെ വർദ്ധിക്കെണം യാതൊരുദിക്കിങ്കൽ നിന്നു വല്ലൊരുത്തൻ വരുന്നുവൊ ൎരം ദിക്കിങ്കൽ വിവാഹം ഈ രണം ചൈകപ്പെടുമെണം-

സാരം—— വിവാഹപ്രശ്നത്തിങ്കൽ പുരുഷനൊ മറ്റൊരുത്തനൊ വല്ലൊരുപചാരത്തിങ്കൽ വിരലിട്ട എങ്കിൽ ജ്യൊതിഷികൻ അതിനെ കണ്ടിട്ട ഇപ്പ്രശ്നം വെർപ്പെടുവാൻ വിചാരിച്ചിരിക്കുന്ന കന്യകക്ക മൊക്ഷമുണ്ടെന്നു പറയെണം- അപ്പ്രശ്നം ഒരുത്തൻ യദൃശ്ചയാ അവിടെ വരികിൽ അവനെ തൊടുമ്പിക്കിൽ നിന്നു വന്നുവൊ അവിടെയുള്ള കന്യകയെ വെർപ്പുമെന്നു പറയെണം-

ഫലൻ. പുടികാപുന്നുകാദ്യംയദവിദ്യാഭ്യസനസാധനം। കിംകിണീകടകാദിനിഭ്രക്ഷണാനിശിശൊരപി ।।

ഫരാ. മെഖലാജിനമണ്ഡാശ്ചഗർഭിണീബാലകാസ്തഥാ। എതെക്ഷാംദർശനാദിനിഭവെയുഃപുത്രസിദ്ധയെ ।।

അനവയാർത്ഥം—— പുടികാപുന്നുകാദ്യമായിരിക്കുന്ന വിദ്യാഭ്യസനസാധനം യാതൊന്നൊ കിംകിണീകടകാദികളായിരിക്കുന്ന ശിശുവിന്റെ ഭ്രക്ഷണങ്ങളും യാവചിലതുകളൊ മെഖലാജിന മണ്ഡങ്ങളും യാവചിലതുകളൊ ഗർഭിണിയായിട്ടുള്ളവരും യാവളൊരുത്തിയൊ ബാലകന്മാരായിരിക്കുന്നവർ യാവചിലരൊ ഇതുകളുടെ ദർശനാദികളും പുത്രസിദ്ധിക്കായിക്കൊണ്ടെ ഭവിക്കും-

സാരം—— എഴുത്താണി ഗ്രന്ഥം മുതലായ വിദ്യാഭ്യാസൊപകരണത്തിന്റെയും കിങ്ങിണി വളമുതലായ ബാലഭ്രക്ഷണങ്ങളുടെയും പുൽചരട, മുഗചർമ്മം, ദ്ധാശിൻകൊൽ മുതലായ മണ്ഡം, ഇതുകളുടെയും ഗർഭമുള്ളവളുടെയും ബാലന്മാരുടെയും ദർശനമൊ സ്മരണം മുതലായതൊ സന്തതി പ്രശ്നത്തിങ്കൽ സംഭവിച്ചാൽ പുത്രനുണ്ടാകുമെന്നുപറയെണം-

ഫരം. ദർശനംജലിതസ്യാഗ്നെർമ്മലാദിത്യജനംതനൊഃ, യാ

നംകസ്യാപിതദ്ദേശാൽഗർഭച്ഛിദ്രസ്യസൂചകം ॥

അന്വയാർത്ഥം— ജ്വലിതമായിരിക്കുന്ന അഗ്നിയുടെ ദർശനവും തനുവിങ്കൽ നിന്ന മലാദിത്യജനവും തദ്ദേശത്തിങ്കൽ നിന്ന ഒരുത്തന്റെ യാനവും ഗർഭച്ഛിദ്രത്തിന്റെ സൂചകമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം——കത്തുന്ന തീയ്യിന്റെ ദർശനവും പ്രഷ്ഠാവും മൈഥുനവും കൂടിവസിക്കുന്നെടത്ത അതുരെങ്കിലും മലമൂത്രങ്ങളെത്യജിക്കയും അവിടെ നിന്ന അതുരെംകിലുംപൊകയും ഗർഭസ്രാവത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു.

ഫരം. ദക്ഷിണാംഘ്രിംസ്ഥിരീകൃത്യസ്ഥിതിരായുധചാലനം।
മർദനംഭക്ഷഹന്തുസ്ത്യജ്വലിതാഗ്നിപ്രദർശനം ॥

ഫരനം. പുരുഷസ്യപ്രസിദ്ധസ്യപ്രസന്നസ്യചദർശനം।
ഏതൽഷഡംകംവിശേഷ്ടേനയുദ്ധപ്രസ്ഥേജയാവഹം ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ദക്ഷിണാംഘ്രിയെസ്ഥിരീകരിച്ചിട്ടുള്ളസ്ഥിതിയും ആയുധചാലനവും ദക്ഷഹന്തുവിന്റെ മർദനവും ജ്വലിതാഗ്നിപ്രദർശനവും പ്രസിദ്ധനായിരിക്കുന്ന പുരുഷന്റെ ദർശനവും പ്രസന്നനായിരിക്കുന്ന പുരുഷന്റെ ദർശനവും, ആകുന്ന ഷഡംഷഡംക്കും യുദ്ധപ്രസ്ഥത്തിങ്കൽ അതിശയെന ജയാവഹമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം വലത്തെക്കാലുറപ്പിച്ചിട്ടുള്ള നിൽപും ആയുധത്തെ ഇളക്കുകയും വലത്തെകൈ മർദിക്കുകയും കത്തുന്നതീയ്യിനെ ദർശിക്കുകയും പ്രസിദ്ധിയുള്ള പുരുഷനെദർശിക്കുകയും പ്രസാദത്തോടു കൂടിയ പുരുഷനെ ദർശിക്കുകയും, യുദ്ധപ്രസ്ഥസമയത്തിങ്കൽ ഭവിച്ചാൽ ജയിക്കുമെന്ന നിസ്സന്ദേഹമായി പറയെണം-

ഫരഷ- വാമപാദംസ്ഥിരീകൃത്യസ്ഥിതിർവ്വിക്ലബതാഗിരഃ। സാശ്രുതാമലിനെക്ഷാചനിയമ്യായുധധാരണം॥

ഫരശ- പരാജയകരഃപഞ്ചയുദ്ധപ്രസ്ഥെവിശേഷതഃ। യൽകിഞ്ചിൽകാര്യമുദ്ദിശ്യപ്രസ്ഥാനെയദുപശ്യതി॥

ഫരന്ത-സുവർണ്ണംവാഫലംവാസ്യദ്രവ്യലൊഭൊനസംശയഃ। അതുരഹ്യവാസമാശ്രിത്യജീവവൃത്തിസമൃദ്ധതി॥

ഫരഅ പ്രസ്ഥെചാഗച്ഛതപ്രാണീതദ്ദേശംപ്രതികശ്ചന। ജീവത്യെവധ്രുവംരൊഗീക്രിയതെവൈപരീത്യതഃ॥

അന്വയാർത്ഥം—— വാമപാദത്തെ സ്ഥിരീകരിച്ചിട്ടുള്ള സ്ഥിതിയും ഗിരിന്റെ വിക്ലബതയും സാശ്രുതയും മലിനെക്ഷയും നിയമിച്ചിട്ടുള്ള ആയുധധാരണവും ആകുന്ന അഞ്ചു പരാ

ത്ഥങ്ങൾ യുദ്ധപ്രശ്നത്തിങ്കൽ അതിശയെനപരാജയകരങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- വല്ലൊരുകാര്യത്തെ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള പ്രസ്ഥാനത്തിങ്കൽ സുവർണ്ണത്തെയൊ ഫലത്തെയൊ മശിക്കുന്നു എംകിൽ ഇവന്ന ദ്രവ്യലാഭംഭവിക്കുന്നു- സംശയം ഭവിക്കുന്നില്ല ജീവവത്തായിരിക്കുന്ന വസ്തുവിനെ ആരൊഹിച്ചിട്ടൊ സമാശ്രയിച്ചിട്ടൊ മൃത്തിക്കുന്നു എംകിലും പ്രശ്നത്തിങ്കൽ തദ്ദേശത്തെക്കുറിച്ച പ്രാണിയായിരിക്കുന്ന ഒരുത്തൻ ആഗമിക്കുന്നു എംകിലും രൊഗി ജിവിക്കുന്നു നിശ്ചയംതന്നെ വൈപരീത്യത്തിങ്കൽ മരിക്കുന്നു-

സാരം —— ഇടത്തെക്കാലുറപ്പിച്ചിട്ടുള്ളനിലയും വാക്കുകൾ വെണ്ടുംവണ്ണം പുറപ്പെടായ്കയും കണ്ണുനീരൊഴുകുകയും മാലിന്യമുള്ളപുരുഷനെ കാണുകയും ആയുധത്തെ ഇളക്കാതെ ധരിക്കുകയും ഇങ്ങിനെ അഞ്ചുകൂട്ടം യുദ്ധപ്രശ്നത്തിങ്കൽ ഉണ്ടായാൽ പൂജ്യകൻ യുദ്ധത്തിങ്കൽ മടങ്ങുമെന്നുപറയെണം- വല്ലൊരുകാര്യത്തിനായി പുറപ്പെട്ടപ്പൊൾ സ്വർണ്ണത്തെയൊ ഫലത്തെയൊകണ്ടാൽ അവന്ന ധനലാഭമുണ്ടാകും അതിന്ന സംശയമില്ല- ജീവനൊടുകൂടിയ ഗജാശ്വാദികളുടെ പുറത്തിരുന്നിട്ടൊ അതുകളെ തൊട്ടുനിന്നിട്ടൊ ചൊദിക്കുന്നതു രൊഗപ്രശ്നത്തിങ്കൽരൊഗി ജീവിക്കുമെന്നതിനെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു പ്രശ്നസമയത്തിങ്കൽ അപ്രശ്നദേശത്തിങ്കലെക്കു ബലവാനായിരിക്കുന്ന ഒരുത്തൻവന്നാലും ഫലം മെൽപ്രകാരംതന്നെ വിപരീതമായാൽ മരിക്കുമെന്നറിക.

ദ്രവ്യ- പിതൃപുഷ്പം തിലംവഹ്നിർനൂതനംവസനംതഥാ മദ്ധ്യാദിനിഖിലംസംഭൃതംപിതൃകർമ്മണെ॥

ഫലൻ- മരണാനന്തരാപെക്ഷ്യംദ്രവ്യംവാസകലഞ്ചയൽ। ഏതെഷാംദർശനംനൂനമായുഃപ്രശ്നെമൃതിപ്രദം॥

അന്വയാർത്ഥം—— പിതൃപുഷ്പവും തിലവും വഹ്നിയും നൂതനമായിരിക്കുന്ന വസനവും അപ്രകാരം പിതൃകർമ്മത്തിനായിക്കൊണ്ടുസംഭൃതമായി മദ്ധ്യാഹ്നിയായി നിഖിലമായിട്ടുള്ളതൊ മരണാനന്തരാപെക്ഷ്യമായി സകലമായിരിക്കുന്ന ദ്രവ്യമൊയാതൊന്നൊ അതും ഇങ്ങിനെയുള്ള ഇതുകളുടെ അതുപ്രശ്നത്തിങ്കൽ ഉള്ളദർശനം മരിപ്രദമായിഭവിക്കുന്നു നിശ്ചയം.

സാരം—— ചെറുള്ള, എള്ള, തീയ്യ, കൊടിവസ്ത്രം പിതൃകിയക്കായിക്കൊണ്ടു ഒരുക്കിവെക്കപ്പെട്ട മദ്ധ്യപ്പുല്ല, തൈര ഇത്യാദികളായ വസ്തുക്കൾ മരണത്തിൻറശെഷം ഉപകരിക്കുന്നതായ സകലവസ്തുക്കൾ ഇങ്ങിനെയുള്ള ഇതുകളെഅതുപ്രശ്നസമ

യത്തിങ്കൽ കണ്ടാൽ യാവനൊരുത്തന്റെ തുയുസ്സിനെക്കുറിച്ചു ചൊദിച്ചുപൊ അവൻ മരിക്കുമെന്ന ദൈവജ്ഞൻ അറിയെണം-

കാരി൦- ശയനഞ്ചൊവപ്രശ്നാവൃഷ്ടിപ്രായാത്രാവിഘാതകൃൽ।
പാദവ്യത്യാസസംകൊചൊവിളംബനകരൊധ്രുവം॥

അനവയാത്ഥം— ചൊദിച്ചിട്ടുള്ള ശയനവും ഉപവെശവും യാത്രാവിഘാതകൃത്തായി ഭവിക്കുന്നു. പാദവ്യത്യാസസംകൊചങ്ങൾവിളംബനകരങ്ങളുമാകുന്നുനിശ്ചയം.

സാരം— യാത്രാപ്രശ്നത്തെ ചൈതിട്ട കിടക്കുകയൊ ഇരിക്കുകയൊചൈതാൽ യാത്രയ്ക്കു മുടക്കമുണ്ടെന്നും കാലുകൾ പിണെച്ചുവെച്ചാലും മടക്കിയാലും യാത്രയ്ക്കു ദൊഷം വരുമെന്നും പറയെണം.

കാരി൦-പൃഷ്ടസ്ഥാനംചയാനന്ത്യയാത്രാലാഭായസത്വരം। പാണിഗ്രഹണമന്യൊന്യംദ്വയൊഃ കസ്യാപിചാഗമഃ

കാരി൦-സന്ധയെദ്ദെഷ്ടദൊഷാദിസവ്യംസന്ധിവിരൊധകൃൽ।അഥകഷ്ടാനിപക്ഷ്യന്തെനിമിത്താന്യവികാനിചിൽ॥

അനവയാത്ഥം — ചൊദിച്ചിട്ടുള്ള ഉത്ഥാനവുംയാനവും പൊട്ടന്നന്നെ യാത്രാലാഭത്തിനായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കുന്നു. ഇരുവരുടെ അന്യൊന്യമുള്ള പാണിഗ്രഹണവും ഒരുത്തന്റെ തുഗമവും സന്ധിക്കായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കുന്നു. ദ്വെഷ്ടദൊഷാദിയായിരിക്കുന്നത സവ്യമായിട്ടസന്ധിവിരൊധകൃത്തായി ഭവിക്കുന്നു. അനന്തരം ചിലകഷ്ടനിമിത്തങ്ങളും പറകപ്പെടുവാൻ പൊകുന്നു.

സാരം-യാത്രയെക്കുറിച്ചു ചൊദിച്ചിട്ട ഏഴുനീല്ക്കുകയുംനടക്കുകയുംചൈതാൽ ഉടനെവിചാരിച്ചിരിക്കുന്ന യാത്രസാധിക്കുമെന്നു പറയെണം. സന്ധിപ്രശ്നത്തിങ്കൽ ഇരിവർതമ്മിൽ കൈപിടിക്കുകയൊ അന്യസ്ഥലത്തിങ്കൽ നിന്നൊരുത്തൻ അവിടെവരികയൊ ഉണ്ടായാൽ ഉടനെ സന്ധിസാധിക്കുമെന്നു പറയെണം. വല്ലൊന്നിനെ മുറിക്കുകയൊ പിളർക്കുകയൊ അങ്കാലത്തിങ്കൽ ഉണ്ടായാൽ സന്ധിക്കില്ലൈന്നു പറകയുംവെണം. ഇനിചില കഷ്ടനിമിത്തങ്ങളെയും ചിലഇഷ്ടനിമിത്തങ്ങളെയും സവിസ്തരമായിട്ടുതന്നെപറവാൻ പൊകുന്നു.

കാരി൦- ഹാഹാഖെദരവംക്ഷുതഞ്ചപതനംചൈത്യധ്വജാമെസ്ഥാവസ്ത്രക്ഷുരപത്രവിക്ഷതിമപിധ്വംസാത്മനാനാഗിരഃ॥
ക്രൂരാണാംമൃഗപക്ഷിണാം പ്രതിരുതംവാചശ്ചദീപക്ഷയംഭെദംപൂർണ്ണഘടാദികസ്യചബുധാഃ കഷ്ടംനിമിത്തംവിദുഃ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഹാഹാഖേദരവത്തെയും ക്ഷുതത്തെയും ചൈത്യധ്വജാദിയുടെ പതനത്തെയും വസ്ത്രക്ഷുരപദത്രവിക്ഷതിയെയും ധ്വംസാർത്ഥനാനാഗീതകളെയും ക്രൂരങ്ങളായിരിക്കുന്ന മൃഗപക്ഷികളുടെ മിക്കിങ്കൽ ഉള്ളവാക്കുകളെയും പ്രതീപക്ഷായത്തെയും പൂർണ്ണഘടാദികത്തിന്റെ ഭേദത്തെയും ബുധന്മാർ കഷ്ടമായിരിക്കുന്ന നിമിത്തമെന്ന അറിയുന്നു.

സാരം—— ഹാഹാഎന്നിപ്രകാരം വിഷാദം ഹേതുവായിട്ട മുറയിടുക, തുമ്പുക, അരയാൽമുതലായ ഉത്തമവൃക്ഷങ്ങൾ പൂഴങ്ങിവീഴുക, കൊടിമരം വീഴുക, വസ്ത്രം, കൂടു, ചെരിപ്പ ഇവകെട്ടുവരിക അർത്ഥനാശത്തെപറയുന്നതുകളായ പലവാക്കുകൾ ക്രൂരങ്ങളായ മൃഗങ്ങളും പക്ഷികളും, നാലുപാവും നടന്നുശബ്ദിക്കുക, വിളക്കുകെടുക, നിറകുടംമുതലായ പാത്രങ്ങൾ ഉടയുക ഇതുകൾ ഒക്കെയും കഷ്ടനിമിത്തങ്ങളാകുന്നു.

എല്ലാ പ്രശ്നങ്ങളിലും മൽപ്രകാരമുള്ള കഷ്ടനിമിത്തങ്ങൾ സംഭവിച്ചാൽ പ്രഷ്ടാവിന്ന ഭാവിയായ ഫലം അത്യന്താനിഷ്ടമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു എന്ന സാമാന്യേന മൈവജ്ഞനു ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക

ഛത്രം. മാർജ്ജാരധുണ്ഡുഭോലൂകഗൊധാദ്യശുഭദർശനം। ഗൊർഗ്രീരുതഞ്ചനാശായവാമമക്ഷിരുഗ്രാക്ഷുതം॥

അന്വയാർത്ഥം——മാർജ്ജാരധുണ്ഡുഭോലൂകഗൊധാദ്യശുഭദർശനവും വാമത്തിങ്കൽഗൌളിയുടെ രുതവും അപ്രകാരം ദക്ഷത്തിങ്കൽ ക്ഷുതവും നാശത്തിനായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— പൂച്ച, ചെര, ഊമൻ, ഉടുമ്പ ഇത്യാദികളായ അമംഗലജന്തുക്കളെ കാണുകയും ഇടത്തുഭാഗത്തുനിന്ന ഗൌളിയുടെ ശബ്ദം കേൾക്കുകയും വലത്തുഭാഗത്തുനിന്ന തുമ്പൽകേൾക്കുകയും കഷ്ടമാകുന്നു.

ഛത്രം. പ്രശസ്യാഃകീർത്തനെകോലഗൊധാഹിശശകാമയഃ। നദർശനെനവിരുതെവാനരക്ഷാഃപരേന്യഥാ॥

അന്വയാർത്ഥം—— കോലഗൊധാഹിശശകാദികൾ കീർത്തനത്തിങ്കൽ പ്രശസ്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. ദർശനത്തിങ്കൽ പ്രശസ്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നില്ല- വാനരക്ഷങ്ങൾ വിരുതത്തിങ്കൽപ്രശസ്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നില്ല- പരങ്ങൾ മറിച്ചായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— പന്നി, ഉടുമ്പ, പാമ്പ്, മുയല ഇത്യാദികളുടെ പേർ സംഗതിവശാൽ പറഞ്ഞു കേൾക്കുന്നതു ശുഭമാകുന്നു. അതുകളുടെ ദർശനം ശുഭമല്ല- വാനരന്റെയും കരടിക്കുരങ്ങിന്റെയും

ശബ്ദംകെൾക്കുന്നതു ശുഭമല്ല- മറ്റുള്ള ജന്തുക്കളുടെ ദർശനവും ശബ്ദശ്രവണവും ശുഭമാകുന്നു.

ഛത്രം. മാതംഗാശപവൃക്ഷാദീനാംവൃക്ഷാകാലെതുതംയദി। തെ ക്ഷാംവാദർശനംതർഹിപ്രഷ്ടാഭീഷ്ടമവാപ്നുയാൽ॥

അന്വയാർത്ഥം—— പൂച്ചാകാലത്തിങ്കൽ മാതംഗാശപവൃക്ഷാദി കളുടെ തുതമൊ അതുകളുടെ ദർശനമൊ ഭവിക്കുമെങ്കിൽ എന്നാ ൽ പ്രഷ്ടാവു അഭീഷ്ടത്തെ അവാപ്തിക്കും-

സാരം—പ്രശ്നസമയത്തിങ്കൽ ആന, കുതിര, കാള ഇത്യാദിക ളായ ജന്തുക്കളുടെ ശബ്ദം കെൾക്കുകയൊ അതുകളെ കാണുകയൊ ഉണ്ടായാൽ പൃച്ഛകൻ അയാൾക്കു ഇഷ്ടമായിട്ടുള്ളതിനെ ലഭിക്കും.

ഛത്രം. വീണാവെണുമൃദംഗശംഖപടഹധ്വാനഞ്ചഭേരീരവം ഗീതംമംഗലമംഗനാഞ്ചഗണികാംദധ്യക്ഷതെക്ഷാദികം। ദൂർവ്വാ ചന്ദനപൂർണ്ണകുംഭകുസുമംമാലാംഫലംകന്യകാം ഛണ്ടാംദീപസ രൊരുഹെചശുഭദംവിദ്യാന്നിമിത്തംബുധഃ॥

അന്വയാർത്ഥം—— വീണാവെണുമൃദംഗശംഖപടഹധ്വാന ത്തെയും ഭേരീരവത്തെയും മംഗലമായിരിക്കുന്ന ഗീതത്തെയും അംഗനയെയും ഗണികയെയും ദധ്യക്ഷതെക്ഷാദികത്തെയും ദൂർവ്വാചന്ദനപൂർണ്ണകുംഭകുസുമത്തെയും മാലയെയും ഫലത്തെയും കന്യകയെയും ഛണ്ടയെയും ദീപസരൊരുഹങ്ങളെയും ബുധൻ ശുഭദമായിരിക്കുന്ന നിമിത്തമെന്ന അറിയെണം.

സാരം—— വീണ, കുഴൽ, മീഴാവു, ശംഖ, പടഹവാദ്യം പെരി മ്പറ ഇതുകളുടെ ശബ്ദത്തെയും ശുഭമായഗാനത്തെയും ഭർത്തൃമതി യായ കലസ്ത്രീയെയും വെശ്യയെയും തൈർ, അക്ഷതം, കരി മുതലായതുകളെയും കറുക, ചന്ദനം, നിറകുടം, പൂവു, മാല, കായ, കന്യകാ, മണി, വിളക്കു, താമരപ്പൂവ ഇതുകളെയും ശുഭമാ യനിമിത്തമെന്ന അറിയെണം.

ഛത്രവൃ. ഛത്രംതൊരണെഹർമ്മ്യകാനശകടാസ്സൌത്രഞ്ചവെദധ നിംബദ്ധഞ്ചൈകപശുംവൃക്ഷഞ്ചമുകുരംസപണ്ണംസവത്സാഞ്ചഗാം। ഭക്ഷ്യംചൊഷ്ണതമൃത്തികാംബുധവരംയച്ചാന്യദിഷ്ടം ശ്രുതംദൃഷ്ടം ശ്രൊത്രദൃശൊശുഭംതദഖിലംവിദ്യാന്നിമിത്തംബുധഃ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഛത്രത്തെയും തൊരണഹർമ്മ്യയാനശകടങ്ങ ളെയും സ്യൌത്രത്തെയും വെദധ്വനിയെയും ബദ്ധമായിരിക്കു ന്ന ഏകപശുവിനെയും വൃക്ഷത്തെയും മുകുരത്തെയും സപണ്ണത്തെ യും സവത്സയായിരിക്കുന്ന ഗൊവിനെയും ഭക്ഷ്യത്തെയും ഉഷ്ണ തമൃത്തികയെയും ശ്രൊത്രദൃക്കുകൾക്കു ഇഷ്ടമായി അന്യമായിരി

ക്കുന്ന യാതൊന്നു ശ്രുതമായിട്ടും ദൃഷ്ടമായിട്ടും ഭവിക്കുന്നുവൊ അഖിലമായിരിക്കുന്ന അതിനെയും ബുധൻ ശുഭമായിരിക്കുന്ന നിമിത്തമെന്ന അറിയെണം-

സാരം—— കുട, കൊടിമരം, നല്ലവാഹനം, ചാട്ട, കെട്ടിയിട്ട ഒറ്റപ്പശു, കാള, കണ്ണാടി, സ്വർണ്ണം കൂട്ടിയൊടുകൂടെനില്ക്കുന്ന പശു, ഭക്ഷണയൊഗ്യമായവസ്തു, മണ്ണ, ഇതുകളെയും ചെവിക്കും കണ്ണിനും സന്തൊഷകരങ്ങളായ അന്യവസ്തുക്കൾ കൊൺക്കപ്പെടുകയൊ കാണപ്പെടുകയൊ ഉണ്ടായാൽ അതുകളെയും ശുഭനിമിത്തമെന്ന അറിയെണം-

ഫലൻ. ലൊകാച്ഛാസ്ത്രമുഖാത്തഥാഗുരുമുഖാദന്യന്നിമിത്താന്തരംവിജ്ഞാതവ്യമതശ്ശുഭാശുഭഫലംപ്രാജ്ഞൈഃപ്രയത്നാദപി ।
യദ്യൽപൃഷ്ടതിപ്രശ്നകൊന്തികഗതസ്യന്നാശചിഹ്നശ്രുതൊന്നാശസ്ത്യാദിഹതസ്യതസ്യനചിരാത്തച്ഛ്രുത്യയെവ്യത്യയഃ ॥

അന്വയാർത്ഥ—— ലൊകത്തിങ്കൽനിന്നും ശാസ്ത്രമുഖത്തിങ്കൽനിന്നും അപ്രകാരം ഗുരുമുഖത്തിങ്കൽനിന്നും അന്യമായിരിക്കുന്ന നിമിത്താന്തരം പ്രാജ്ഞന്മാരാൽ വിജ്ഞാതവ്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ഇതുകളിൽനിന്നു പ്രയത്നത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടു ശുഭാശുഭ ഫലവും വിജ്ഞാതവ്യമായി ഭവിക്കുന്നു. പൃഛകൻ അന്തികഗതനായിട്ട യാതൊന്നിനെ യാതൊന്നിനെ പൃഛിക്കുന്നുവൊ ഇവിടെ തന്നാശചിഹ്ന ശ്രുതി സത്യമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ താമസം കൂടാതെ അതിന്റെ അതിന്റെ നാശം വാച്യമായി ഭവിക്കും- തച്ഛ്രുത്യയം സത്യമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വ്യത്യയം വാച്യമായി ഭവിക്കും-

സാരം—— വെറെയുള്ള നിമിത്ത വിശെഷങ്ങളെ ലൊകിക വ്യവഹാരംകൊണ്ടും വെറെയുള്ള ശാസ്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടും ഗുരുപദെശംകൊണ്ടും അറിയെണം- ഇവിടെ വിനശ്വരഭയം ഹെതുവായിട്ട സാകല്യെന പറഞ്ഞിട്ടില്ല- നിമിത്തങ്ങൾകൊണ്ടെ നല്ലവണ്ണം മനസ്സിരുത്തി അതുലൊചിച്ചിട്ടു ശുഭാശുഭഫലത്തെയും അറിയെണം- പ്രശ്നാവുസമീപത്തെ പ്രാപിച്ചിട്ടു യാതൊന്നിനെ ചൊദിച്ചുവൊ അതു സമയത്തിങ്കൽ അതിന്റെ നാശം ഉപശ്രുതിയായിട്ടു കെട്ടാൽ താമസം കൂടാതെ അതു നശിക്കുമെന്നും മറിച്ചായാൽ മറിച്ചും പറയെണം- അതുപൊ പ്രശ്നത്തിങ്കൽ മരണംകെട്ടാൽ ഉടനെ മരിക്കും- ജനനം കെട്ടാൽ ദീർഘായുസ്സായിരിക്കും ഇത്യാദിയായി ഊഹിച്ചു നല്ലവണ്ണം അറിഞ്ഞു പറയെണം-

ഫന്നാം ജ്ഞാതൈചതൽസകലംസമ്യക്സമയാദിശുഭാശുഭം ।

ഏതൈരെവാഖിലംവക്തുംശക്യംപ്രശ്നേശുഭോശുഭം ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ശുഭോശുഭമായി സമയാദിയായിരിക്കുന്ന ഇതിനെ സകലമാകും വണ്ണം വഴിപൊലെ അറിഞ്ഞിട്ട ഇതുകൊണ്ടു തന്നെ പ്രശ്നാവിന്റെ അഖിലമായിരിക്കുന്ന ശുഭാശുഭം വചിക്കപ്പെടുവാനായിക്കൊണ്ടു ശക്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ഇഷ്ടഫലത്തെയും കഷ്ടഫലത്തെയും സൂചിപ്പിക്കുന്നതുകളായ രാശി സമയം മുതലായതുകളെ ഒക്കെയും വഴിപൊലെ അറിഞ്ഞാൽ അതുകൊണ്ടു തന്നെ പ്രശ്നകന്റെ സംബന്ധമായ ഇഷ്ടകഷ്ടഫലങ്ങളെ പറവാൻ കഴിയുമെന്നറിഞ്ഞു വഴിപൊലെ മനസ്സുവെച്ച അതുകളെ അതുവണ്ണം തൊട്ടൊക്കെ ഗ്രഹിക്കുകയും അതുകളെ പററിയുള്ള വിചാരത്തെ ഉപെക്ഷിക്കാതെ ഇരിക്കുകയും വെണം-

(വാ) എതൽപ്രശ്നകാലജനിമിത്തവിഷയം॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഇത പ്രശ്നകാലജനിമിത്ത വിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— പ്രശ്നകാലെശുഭെപ്രശ്നം എന്നുതുടങ്ങി ഇതുവരെ ഉള്ളതുകൊണ്ടു അറിയെണ്ടതു നിമിത്ത ഫലമാകയാൽ ഇതു നിമിത്ത വിഷയമാകുന്നു-

ഇതി ദ്വിതീയൊദ്ധ്യായം

അഥ തൃതീയാദ്ധ്യായപ്രാരംഭം.

(വാ) അഥനിഗ്രഹനസമയെനിരൂപണീയാന്യുച്യന്തെ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— അനന്തരം നിഗ്രഹനസമയത്തിങ്കൽ നിരൂപണീയങ്ങളായിരിക്കുന്നതുകൾ വചിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— ഇനി പ്രശ്നംവെപ്പാനായിപ്പുറപ്പെടുമ്പൊൾ നിരൂപിക്കെണ്ടതുകളെ പറയുന്നു-

പ്രശ്നകാലൊൽഭവംബുദ്ധ്വാസദസൽസമയാദികം । നിഗ്രഹൽസമയെജീവകാലഹൊരാദികെശുഭെ ॥

അന്വയാർത്ഥം— പ്രശ്നകാലൊൽ ഭവമായിരിക്കുന്ന സദസൽസമയാദികത്തെ ബൊധിച്ചിട്ട ജീവകാലഹൊരാദികമായി ശു

ഭമായിരിക്കുന്ന സമയത്തിങ്കൽ നിശ്ചമിക്കേണം.

സാരം—— പ്രശ്നകാലം മൂലമായതു സത്തായിട്ടും അസത്തായിട്ടും ഭവിക്കുമെന്നതു രണ്ടാമത്തെ അധ്യായം കൊണ്ടു സ്പഷ്ടമായെല്ലൊ അങ്ങിനെ ഉള്ള സമയാദികളെ അറിഞ്ഞതിന്റെ ശേഷം ജ്യൌതിഷികൻ പ്രശ്നം വെപ്പാനായിക്കൊണ്ടു പൂർവ്വകഗ്രഹത്തെക്കുറിച്ച വ്യാഴത്തിന്റെ കാലഹൊരമുതലായ നല്ലസമയം കൊണ്ടു പറകപ്പെടേണം- പകൽകൊണ്ടു പന്ത്രണ്ടു ഭാഗമാക്കിയാൽ അതൊക്കെയും കാലഹൊരയായിരിക്കും- അതിൽവെച്ച ആദ്യത്തിന്റെ അധിപതിവാരനാഥനാകുന്നു- ഞായറാഴ്ചയാകിൽ ഒന്നാമത്തെ കാലഹൊരയുടെ അധിപതി ആദിത്യൻ ശിഷ്ടങ്ങളായ തിങ്കളാഴ്ച മുതലായതായി വരികിൽ ചന്ദ്രൻ മുതൽ മറ്റുള്ളവർ ക്രമെണ ആദ്യകാലഹൊരയുടെ അധിപതികളായി ഭവിക്കും- മറ്റുള്ളതുകളുടെ അധിപതികൾ വാരാധിപന്റെ ആറാമത്തെ ഗ്രഹവും ആ ഗ്രഹത്തിന്റെ ആറാമത്തെ ഗ്രഹവും ഇങ്ങിനെ ക്രമെണ ആറാമത്തെ ആറാമത്തെ ഗ്രഹങ്ങളാകുന്നു- ഞായറാഴ്ച ഒന്നാമത്തെ കാലഹൊരയുടെ അധിപതി ആദിത്യനാകുന്നു എന്നു പറഞ്ഞു എല്ലൊ രണ്ടാമത്തതിന്റെ അധിപതി ശുക്രനാകുന്നു- മൂന്നാമത്തതിന്റെ അധിപതി ബുധനാകുന്നു- നാലാമത്തതിന്റെ അധിപതി ചന്ദ്രനാകുന്നു- ഇങ്ങിനെ യാതൊരു ഗ്രഹം പൂർവ്വകാലഹൊരക്കു അധിപതിയായി ഭവിക്കുന്നുവൊ ആ ഗ്രഹത്തിന്റെ ആറാമത്തെ ഗ്രഹം മറ്റെതിന്റെ അധിപതിയായി ഭവിക്കും- ഇങ്ങിനെ യാതൊന്നിന്റെ ആധിപത്യം വ്യാഴത്തിന്നു വരുമൊ അതതിന്റെ ജീവകാലഹൊരയാകുന്നത- ജീവകാലഹൊരതുടങ്ങിയുള്ളതു നിശ്ചമനത്തിങ്കൽ ശുഭത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നതാകയാൽ അങ്ങിനെയുള്ള സമയത്തിങ്കൽ പുറപ്പെടേണമെന്നറിക- കാലഹൊരാസംക്ഷേപം മൽ പറഞ്ഞ പ്രകാരമാകുന്നു എന്നത (ദിനദളാദശാംശൊമതുകാലഹൊരാ ഇത്യാദി ഹൊരാശ്ലൊകം നൊക്കി വിശ്വസിക്കപ്പെട്ടകൊൾക)

൨. ശുഭാശുഭനിമിത്തംയൽപ്രശ്നകാലസമുൽഭവം ഉക്തംനിഖിലമപ്യേതച്ചിന്തനീയംഹിനിശ്ചമെ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— യാതൊരു ശുഭാശുഭനിമിത്തംപ്രശ്നകാലസമുൽഭവമാക്കി ഉക്തമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ ഇതു നിഖിലമാക്കിനിശ്ചമത്തിങ്കലും ചിന്തനീയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— മൽപറകപ്പെട്ട ശുഭാശുഭ നിമിത്തങ്ങളെ പ്രാപ്പെട്ടനേരത്തും വിചാരിക്കേണം.

൩. നിഗ്രഹതൊംവൈരംസംഗമെതിഭ്രമെനുപതെച്ചവാ ।ഛത്രാ
ദ്യന്യൽകരസ്ഥംവാഭവെമെവാശുഭായതൽ ।।

അനവയാർത്ഥം—— നിഗ്രഹന്നായിരിക്കുന്നവന്റെ അംവൈരം സംഗതെ പ്രാപിക്കുകയും ഭ്രമിയിങ്കൽ പതിക്കുകയും കരസ്ഥമായി അന്യമായിരിക്കുന്ന ഛത്രാദി സംഗത്തെ പ്രാപിക്കയും ഭ്രമിയിൽ പതിക്കുകയും യാതൊന്നൊ അത അശുഭത്തിനായിക്കൊണ്ടെ തന്നെ ഭവിക്കും.

സാരം—— പുറപ്പെട്ടപൊൾം വാതിലുമുതലായതിന്മെൽ വസ്ത്രം തടയുകയും ഭ്രമിയിൽ വീഴുകയും കയ്യിൽ ഉള്ള കട മുതലായതു തടയുകയും വീഴുകയും അശുഭ സൂചകമാകുന്നു.

൪. അഗ്രഗതിക്ഷുമാഗ്രപ്രവിശകപനഗ്രസിഇത്യാദിവാ
ചഃപ്രസ്ഥാനെഭവന്ത്യശുഭാമുഖം ।।

അനവയാർത്ഥം— പ്രസ്ഥാനത്തിങ്കൽ അഗമിച്ചാലും സ്ഥിതിചൈതാലും നീഗമിക്കരുത പ്രവെശിച്ചാലും എവിടെ ഗമിക്കുന്നു ഇത്യാദി വാക്കുകൾം അശുഭകെളായി ഭവിക്കുന്നു നിശ്ചയം.

സാരം—പ്രശ്നം വെപ്പാനായിക്കൊണ്ടുള്ള യാത്രയുടെ ആരംഭ സമയത്തിങ്കൽ നീ ഇങ്ങൊട്ട വാ അവിടെനിന്നു പൊവരുത അകത്തെക്കുകടക്ക എവിടെപൊകുന്നു. ഇത്യാദികളായ വാക്കുകൾം അമംഗലത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതുകളാകുന്നു.

൫. പാഷ്ണാദികുപാദസ്പലനംസ്യംഭെചഘട്ടനംശിരസഃ ।
നെഷ്ടംനിഗ്രമനെന്യാന്യപിസഞ്ചിന്ത്യാനിലൊകസിദ്ധാനി ।।

അനവയാർത്ഥം— പാഷ്ണാദികളിൽ പാദസ്പലനവും സ്തംഭത്തിങ്കൽ ശിരസ്സിന്റെ ഘട്ടനവും നിഗ്രമനത്തിങ്കൽ ഇഷ്ടമായി ഭവിക്കുന്നില്ല. ലൊകസിദ്ധങ്ങളായിരിക്കുന്ന അന്യങ്ങളും സഞ്ചിന്ത്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— യാത്രാരംഭ സമയത്തിങ്കൽ കാലിന്റെ വിരൽ കല്ല മുതലായതിന്മെൽ തട്ടി ഇടരുകയും തൂണുമുതലായതിന്മെൽ തലമുട്ടുകയും അശുഭമാകുന്നു.

മെൽ പറകപ്പെട്ടനിമിത്തങ്ങളിൽ ചെന്നതുകളല്ലാതെയും ലൊകത്തിങ്കൽ പ്രസിദ്ധങ്ങളായിട്ടുള്ളതുകളെ ലൊകപ്രസിദ്ധി യാതൊരു പ്രകാരമൊരുപ്രകാരം വിചാരിക്കുകയും വെണം.

(വാ) ഏതന്നിഗ്രമനവിഷയം.

അനവയാർത്ഥം ഇതു നിഗ്രമനവിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— മെൽപറകപ്പെട്ട വചനങ്ങൾകൊണ്ടു ഗ്രഹിക്കു

പ്പെടേണ്ടതു നിശ്ചമനസംബന്ധിയായ ശുഭാശുഭ നിമിത്ത മാകയാൽ ഇതുവരെ ഉള്ള അതുകളുടെ വിഷയം നിശ്ചമനമാ കുന്നു.

(വാ) അഥമാശ്ചിന്തനീയാന്യുച്യന്തെ|

അന്വയാർത്ഥം—— അനന്തരം മാശ്ചത്തിങ്കൽ ചിന്തനീയങ്ങാ യിട്ടുള്ളതുകൾ വചിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം—— ഇനിവഴിയിൽ ചിന്തിക്കേണ്ടതുകളെ പറയുന്നു.

(വാ) അതശാസ്ത്രാന്തരം-

അന്വയാർത്ഥം—— ഇവിടെ ശാസ്ത്രാന്തരംഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— മെൽ പറകപ്പെട്ട കാര്യത്തിങ്കൽ അനുകൂലമായി ട്ട അന്യശാസ്ത്രം ഉണ്ട അതിനെ അനന്തരം എഴുതുന്നു.

നു. അതുജന്മാന്തരകൃതംകർമ്മപുംസാംശുഭാശുഭം| യത്തസ്യശകുനുപാകംനിവെദയതിപൃച്ഛതാം||ഇതി||

അന്വയാർത്ഥം—— ഇവിടെ പൃഛത്തുകളായിരിക്കുന്ന പുമാന്മാരുടെ ജന്മാന്തരകൃതമായി ശുഭാശുഭമായിരിക്കുന്ന കർമ്മം യാതൊന്നോ അതിൻെറപാകത്തെ ശകുനം നിവെദിപ്പിക്കുന്നു.

സാരം—— പ്രശ്നകർത്താക്കന്മാരായിരിക്കുന്ന പുരുഷന്മാരാൽ പ്രശ്നമത്തിങ്കൽ ചൊകപ്പെട്ട ശുഭാശുഭകർമ്മങ്ങളുടെ ഫലത്തെ ശകുനം അറിയിക്കുന്നു. അതുഹെതുവായിട്ട ശകുനത്തെക്കുറിച്ചു ദൃഷ്ടിവെക്കേണമെന്നു ഗ്രഹിച്ച കൊൾകെ ഇതിശബ്ദം സമാപ്തി യെ ബൊധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു.

൭- സദസച്ചുകനൊൽഭ്രത്തെതുകർത്തുഭിദാസ്യൈവതൽഫലാനുഭ വൊ മാശ്ചാദിഭെദവശതസ്തുഭപിചശാസ്ത്രാന്തരൈകഥിതം||

അന്വയാർത്ഥം —— സദസച്ചുകനൊൽഭ്രത്തിസതിയായിരിക്കും. വിഷയത്തിങ്കൽ മാശ്ചാദിഭെദവശം ഹെതുവായിട്ട കർത്തുഭിദാഭവി ക്കുന്നുതന്നെ അതും ശാസ്ത്രാന്തരത്തിങ്കൽ കഥിതമായി ഭവി ക്കുന്നു.

സാരം—— നന്നായിട്ടും നന്നല്ലാതെയും ഉള്ളശകുനങ്ങൾ കണ്ടാൽ അതുകളുടെ ഫലങ്ങൾഒക്കെയും അനുഭവിക്കുന്നത ഒരുത്തൻ തന്നെഎന്നില്ല വഴിമുലായതുകളെ അനുസരിച്ച അതു കളുടെ അനുഭവത്തിങ്കൽ ആശ്രയഭെദമുണ്ട അതും അന്യശാസ്ത്രത്തി ങ്കൽ പറകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

൮- പഥ്യാത്മാനംസുപക്ഷ്മൈന്യൈപുരെതദ്ദിശിദൈവതം| സാ ത്ഥൈപ്രധാനംസാമ്യൈതുജ്ഞാതിവിദ്യാവയൊധികം||ഇതി||

അന്വയാർത്ഥം പനഫാവിങ്കലെ ശകുനം അത്മാവിനെ യാ

നംചെയ്യുന്നു. സൈന്യത്തിങ്കലെശകുനം നൃപനെയാനംചെയ്യു
ന്നു പുരത്തിങ്കലെശകുനം തട്ടിക്കിങ്കലെദൈവതയെ യാനംചെയ്യു
ന്നു. സാർത്ഥത്തിങ്കലെശകുനം പ്രധാനനെ യാനം ചെയ്യുന്നു.
സാമ്യം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഉണ്ടായ ശകുനമാ
കട്ടെ ജാതിവിദ്യാവയൊധികനെ യാനം ചെയ്യുന്നു.

സാരം— വഴിയിൽ ഉണ്ടായ ശകുനത്തിന്റെ ഫലത്തെ
താൻഅനുഭവിക്കും സൈന്യയിൽഉണ്ടായ ശകുനത്തിന്റെഫ
ലത്തെ രാജാവഅനുഭവിക്കും. നഗരത്തിങ്കൽഉണ്ടായ ശകുന
ത്തിന്റെ ഫലത്തെ ആനഗരത്തിന്നടുത്തസ്ഥലത്തിങ്കൽ ഉള്ള
ദൈവത അനുഭവിക്കും- കൂട്ടത്തിൽഉണ്ടായ ശകുനത്തിന്റെ ഫല
ത്തെ അതിൽ പ്രാധാന്യമുള്ളവൻ അനുഭവിക്കും. എല്ലാവക്കും
പ്രാധാന്യം സമമാകുന്നുഎങ്കിൽ ജാതികൊണ്ട ഉത്തമനായി
രിക്കുന്നവൻഅനുഭവിക്കും-അങ്ങിനെഉള്ളവർ അനെകന്മാരായി
രുന്നാൽ അവരിൽവെച്ച വിദ്യകൊണ്ടഅധികൃം ആക്കൊ അവ
ൻ അനുഭവിക്കും അനെകജനങ്ങൾം വിദ്യകൊണ്ട മറ്റുള്ളവരെ
ക്കാൾ അധികൃത്തൊടും പരസ്പരസാമൃത്തൊടും കൂടിയവരാ
യിരുന്നാൽ അവരിൽ വെച്ച വയൊധികനായിരിക്കുന്നവൻ
അനുഭവിക്കും. എല്ലാവക്കും ജാതിസാമ്യവുമുണ്ടായിരുന്നാൽ വി
ദ്യകൊണ്ട അധികൃമുള്ളവൻ അനുഭവിക്കും. വിദ്യകൊണ്ടുംസാ
മൃമുണ്ടായിരുന്നാൽ വയസ്സുകൊണ്ട അധികൃമുള്ളവൻഅ
നുഭവിക്കും. ഇതി ശബ്ദം സമാപ്തിബൊധകമാകുന്നു.

൯-ശകുനഫലാനാമപിഭൂതാനാഗതവർത്തമാനകാലതപാ। തൽ
സംഭവദിഗപദേശതൊജ്ഞെയംശാസ്ത്രാന്തരൊക്തമെതദപി॥

അന്വയാർത്ഥം— ശകുനഫലങ്ങളുടെ ഭൂതാനാഗതവർത്തമാ
നകാലതപവും തത്സംഭവദിഗപദേശം കൊണ്ടുവായിട്ട ജ്ഞെയമാ
യിഭവിക്കുന്നു. ഇതുംശാസ്ത്രാന്തരൊക്തമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— ശകുനത്താൽ സൂചിക്കപ്പെട്ട ഫലങ്ങളിൽചിലതി
ന്റെ അനുഭവം കഴിഞ്ഞു പൊയിഎന്നും ചിലതുനന്നെ അട
ത്തിരിക്കുന്നു എന്നും ചിലതുമെലിൽ ഒരുകാലത്തിങ്കൽ ഭ
വിപ്പാൻപൊകുന്നുഎന്നും ഉള്ളവിശെഷത്തെ ശകുനം യാതൊ
രിക്കിൽഉണ്ടായൊ അതിനെ അനുസരിച്ചിട്ടറിയെണം ഇ
തും അന്യശാസ്ത്രത്തിങ്കൽ പറകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു-

൧൦- അതരഭ്യസെപാദയാമക്കുപ്പ്രാഭൃഷ്ടാസുദിക്ഷപപി। ച
തുർദ്ധ്യുതാസ്സുപുസപുനാഡീദിവാനിശം॥

൧൧- മുക്തപ്രാക്പൊഷ്ണസൂര്യാസുഫലംദിക്ഷുതഥാവിധം। അം

ഗാരഭീപൂധൂമിന്യസ്ഥാശ്ചശാന്താസ്തൊപരാഃ।।

൧൨- തൽപഞ്ചമരിശാംതുല്യംഫലത്രൈകാല്യമാദിശേൽ। പരി
ശെഷദിശൊവാച്യംയഥാസന്നംശുഭാശുഭം। ഇതി।।

അനുപയാത്ഥം—— അക്കൻ സെവാദയത്തിങ്കൽ നിന്ന
ആരംഭിച്ചിട്ട അർദ്ധയുതകളായിരിക്കുന്ന എഴെഴ നാഡികളും മു
ഴുവൻ പൂർവ്വാദിയായിട്ട എട്ടദിക്കുകളിലും ചരിക്കുന്നു- പക
ലും രാവും മുക്കാൽപ്രാപ്തൈപ്പുസ്യസൂര്യകളായിരിക്കുന്ന ദിക്കുകളി
ലെഫലം തഥാവിധമായിഭവിക്കുന്നു. അതുകൾ അംഗാരധീ
പൂധൂമിനികളായിട്ടും അതുകളിൽനിന്ന അപരകൾ ശാന്തക
ളായിട്ടുംഭവിക്കുന്നു-ഫലത്രൈകാല്യം തൽപഞ്ചമദിക്കുകൾക്കുതുല്യ
മായിഭവിക്കുന്നു- പരിശെഷദികൾക്ക വാച്യമായിരിക്കുന്ന ശു
ഭാശുഭത്തെ അതുസന്നത്തെഅനുസരിച്ച അതുദെശിക്കെണം-

സാരം—— സൂര്യ്യൻതന്റെ ഉദയത്തിങ്കൽനിന്നുതുടങ്ങി എഴ
രശ്മിനാഴിക കിഴക്കുമുതലായ എട്ടദിക്കുകളിൽസഞ്ചരിക്കുന്നു. സൂ
ര്യ്യൻയാതൊരു ദിക്കിനെഉപെക്ഷിച്ചുവൊഅതിന്നുപെർ അംഗാ
രവതീ എന്നാകുന്നു എന്നും അവിടെ ഉണ്ടായ ശകുനത്തിന്റെ
ഫലം കഴിഞ്ഞതാകുന്നു എന്നും സൂര്യ്യൻ യാതൊരു ദിക്കിനെഅ
പ്പൊൾഅശ്രയിച്ചുസഞ്ചരിക്കുന്നുവൊഅതിന്നുപെർ ധീപൂമതി
എന്നാകുന്നുഎന്നും അവിടെഉണ്ടായശകുനഫലം വളരെ അടുത്ത
താകുന്നു എന്നും സൂര്യ്യൻ യാതൊരു ദിക്കിനെ ഉടനെ പ്രാപി
പ്പാൻ പൊകുന്നുവൊ അതിന്നുപെർ ധൂമവതീ എന്നാകുന്നു എ
ന്നും അവിടെ ഉണ്ടായ ശകുനഫലം മെലിൽ ഒരുകാലത്തിങ്കൽ
വരുവാനിരിക്കുന്നതാകുന്നു എന്നും അറിഞ്ഞുകൊൾകം. ഇങ്ങി
നെ ഉള്ളകാലഭെദം തന്റെ തന്റെ അഞ്ചാമത്തതായദിക്കിന്നും
തുല്യമാകുന്നു. ശിഷ്ടികളായ രണ്ടദിക്കുകളിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ശകു
നഫലങ്ങളുടെ അനുഭവകാലത്തെ അതുകൾക്കടുത്തതുകളായദി
ക്കുകളെ അനുസരിച്ച പറഞ്ഞുകൊൾകം.

മെൽപറഞ്ഞതിനെ സ്പഷ്ടമാക്കി താഴെ എഴുതുന്നു.

ഉദയം മുതൽ എഴരനാഴികവരെ ആദിത്യന്റെ സഞ്ചാരം കി
ഴക്കെദിക്കിലാകയാൽ അപ്പൊൾ അവിടെ ഉണ്ടായ ശകുനത്തി
ന്റെയും അതിന്റെ അഞ്ചാംദിക്കായ പടിഞ്ഞാറെ ദിക്കിൽ ഉ
ണ്ടായ ശകുനത്തിന്റെയും ഫലം വളരെ അടുത്തകാലത്തിങ്കൽ
അനുഭവമുള്ളതുകളാകുന്നു എന്ന അറിയെണം. ആ സമയത്തി
ങ്കൽ തന്നെ ഒരുശാന്തകൊണിലും നിർ്ഋതികൊണിലുമുണ്ടായ ശ
കുനങ്ങളുടെ ഫലംകഴിഞ്ഞതാകുന്നു എന്ന അറിയെണം. അഗ്നി

കൊണിലും വായുകൊണിലും ഉണ്ടായ ശകുനങ്ങളുടെ ഫലംമെലിൽ ഒരുകാലത്തിങ്കൽ അനുഭവിക്കപ്പെടുണ്ടതുകളാകുന്നു എന്ന അറിയെണം. തെക്കെദിക്കിന്റെ നടുവിൽനിന്ന കിഴക്കുള്ളഅംശം അഗ്നികൊണിന്ന അടുത്തതാകയാൽ അവിടെ ഉണ്ടായ ശകുനഫലം ഭാവിതന്നെ എന്ന അറിയെണം. അതിന്റെനടുവിൽനിന്ന പടിഞ്ഞാറുള്ള അംശം നിൃതികൊണിന്ന അടുത്തതാകയാൽ അവിടെ ഉണ്ടായ ശകുനത്തിന്റെ ഫലം കഴിഞ്ഞുപൊയി എന്നറിയെണം. വടക്കെദിക്കിന്റെ നടുവിൽനിന്ന കിഴക്കുള്ള അംശം ഈശാനകൊണിന്ന അടുത്തതാകയാൽ അവിടെ ഉണ്ടായ ശകുനത്തിന്റെ ഫലവും കഴിഞ്ഞുതുതന്നെ എന്ന അറിയെണം. അതിന്റെനടുവിൽനിന്ന പടിഞ്ഞാറുള്ള അംശം വായുകൊണിന്ന അടുത്തതാകയാൽ അവിടെ ഉണ്ടായ ശകുനത്തിന്റെ ഫലം ഭാവിതന്നെ എന്ന അറിയെണം. ഇങ്ങിനെ രണ്ടാംയാമംമുതൽ ശുദ്ധിത്യാചാരം അഗ്നികൊണമുതലായദിക്കുകളിലെക്ക നീങ്ങിയാൽ വരുന്നകാലഭെദത്തെയും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾകെ.

(വാ) എതൽസ്വപ്നതുഭൂതഭവിഷ്യദ്വർത്തമാനപരിജ്ഞാനെ ഗ്രാഹ്യം॥

അനുവയാത്ഥം—— ഇത സ്വപ്നങ്ങളിലും ഭൂതഭവിഷ്യദ്വർത്തമാനകാലപരിജ്ഞാനത്തിങ്കൽ ഗ്രാഹ്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— മെൽ പറഞ്ഞപ്രമാണം സകലപ്രശ്നങ്ങളിലും ഇതു ഭൂതമൊ ഭാവിയൊ വർത്തമാനമൊ എന്നുള്ള ചിന്തവെണ്ടിവന്നാൽ സ്വീകരിക്കപ്പെടുവാൻ യൊഗ്യമാകുന്നു.

ഫനം. രാജാകുമാരൊനെതാചമൂതശ്രൊത്രിയുശ്വരൊദപിജഃ। ഗജാധ്യക്ഷശ്ചപൂർവ്വാദ്യാഃക്ഷത്രിയാദ്യാശ്ചയുദ്ദിശഃ।

ഫല. ഗച്ഛതസ്തിഷ്ഠതൊവാപിയദ്ദിശ്യസ്യവ്യവസ്ഥിതഃ। വിരുതിശകുനൊവാച്യസ്തദ്ദിക്കസ്ഥനസമാഗമഃ॥

അനുവയാത്ഥം —— പൂർവ്വാദ്യകൾ രാജാവും കുമാരനും നെതാവും ശ്രുതനും ശ്രൊത്രിയനും ചരനും പിജനും ഗജാധ്യക്ഷനുമായി ഭവിക്കുന്നു. ചതുർദ്ദിക്കുകൾ ക്ഷത്രിയാദ്യന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു. ഗച്ഛന്നായിരിക്കുന്നഇവന്ന യുദ്ദിക്കിങ്കൽ വ്യവസ്ഥിതമായി ശകുനം വിരുദ്ധിക്കുന്നുപൊ രുദ്ദിക്കുസ്ഥനായിരിക്കുന്നവനൊ സമാഗമംവാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— കിഴക്കെദിക്ക അഗ്നികൊണ, തെക്കെദിക്കനിരുതികൊണ, പടിഞ്ഞാറെദിക്ക വായുകൊണ, വടക്കെദിക്ക ഈശം

ശാനകൊണ്ട ഇങ്ങിനെ ഉള്ള ഏട്ട ദിക്കുകൾം ക്രമെണ രാജാവും ഇളയരാജാവും പടനായകനും ദൂതനും ശ്രേഷ്ഠനും ചരനും ഉപനയമുള്ളവനും ഗജസ്വാമിയുമാകുന്നു എന്ന പറഞ്ഞതുകൊണ്ട മെൽപറഞ്ഞ ദിക്കുകൾംക്ക രാജാവമുതലായിട്ടുള്ളവർ സ്വാമികളാകുന്നു എന്നുള്ള അതശയത്തെ ഗ്രഹിച്ചുകൊൾംക. കിഴക്ക, തെക്ക, പടിഞ്ഞാറ, വടക്ക ഈ നാലുദിക്കുകൾം ക്ഷത്രിയനുമുതലായവരാകുന്നു എന്നതിനു കിഴക്കെദിക്കിന്റെ സ്വാമി ക്ഷത്രിയനാകുന്നു എന്നും തെക്കെദിക്കിന്റെ സ്വാമി വൈശ്യനാകുന്നു എന്നും പടിഞ്ഞാറെ ദിക്കിന്റെ സ്വാമി ശൂദ്രനാകുന്നു എന്നും വടക്കെദിക്കിന്റെ സ്വാമി ബ്രാഹ്മണനാകുന്നു എന്നും അതശയമാകുന്നു എന്നറിഞ്ഞുകൊൾംക.

പുറപ്പെട്ടവൻ വഴിനടക്കുന്ന സമയമൊ വഴിയിൽനില്ക്കുന്ന സമയമൊ ഇരിക്കുന്ന സമയമൊ മെൽപറകപ്പെട്ട ഏട്ട ദിക്കുകളിൽവെച്ച ഒരുദിക്കിനെ അശ്രയിച്ചിരുന്നിട്ട ശബ്ദിച്ചാൽ അദിക്കിനു സ്വാമിയായവൻ ഏവനൊട്ട കൂടെ ഉള്ള സമാഗമം ഭവിക്കുമെന്നു പറയെണം- ഇവിടെ ഒരു വിശെഷമുണ്ട അതിനെപ്പറയാം- കിഴക്കെദിക്കിനു ക്ഷത്രിയൻ അധിപതിയാകുന്നു എന്ന പെറെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലൊ- അതുകൊണ്ട യാതൊരു രാജാവിനൊട കൂടെ സമാഗമം ഭവിക്കുമൊ അതു രാജാവക്ഷത്രിയനായിരിക്കെണമെന്നുള്ള നിയമമില്ലെന്നും രാജാവിനൊട കൂടതന്നെ സമാഗമം ഭവിക്കെണമെന്നില്ല- ക്ഷത്രിയനൊടുകൂടെ അതുയാലും മതി എന്നും ഗ്രഹിക്കെണം-

തെക്കെദിക്കിൽ ഇരുന്നിട്ട ശബ്ദിച്ചാൽ നെതാവൊടുകൂടെ സമാഗമം ഭവിക്കുമെന്നു പറഞ്ഞു എല്ലൊ അവിടെയും ഭെദമുണ്ട നെതാവൊടുകൂടെതന്നെ വെണമെന്നില്ല- വൈശ്യനൊട കൂടെ അതുയാലും മതി എന്ന മന്ത്രിയാകിലും അവൻ വൈശ്യവംശത്തിങ്കൽ ജനിച്ചവനായിരിക്കുമെന്നും ഗ്രഹിക്കെണം-

പടിഞ്ഞാറെ ദിക്കിൽ നിന്നായാൽ ശൂദ്രനൊട കൂടെ സമാഗമം ഭവിച്ചു എന്നു വരികയുമാം- യാവനൊരുത്തനൊട സമാഗമം ഭവിച്ചുവൊ അവൻ പ്രാധാന്യമുള്ളവനായാലും ശൂദ്രനായിരിക്കുകയും ചെയ്യും എന്നു ഗ്രഹിക്കെണം-

വടക്കെദിക്കിൽ നിന്നായാൽ ഉപനയമുണ്ട എങ്കിലും വെദബൊഹ്യനായിരിക്കുന്ന ബ്രാഹ്മണനൊട കൂടെയുള്ള സമാഗമത്തെയും അതുപൊലെ വെദാധികാരിയായിരുന്നാലും വെദധ്യയനത്തെ അനുഷ്ഠിക്കാതെ ഉള്ള ബ്രാഹ്മണനൊട കൂടെയുള്ള സ

മാഗമത്തെയും പറയാമെന്നു ഗ്രഹിക്കേണം-

മെൽ പറകപ്പെട്ട വിശേഷങ്ങളും ഒക്കെയും ശകുനസംഗ്രഹത്തിങ്കൽ സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

മെൽ പറകപ്പെട്ട ശ്ലോകങ്ങളുടെ അർത്ഥത്തെ സംക്ഷേപേണ വിചാരിപ്പാനാഗ്രഹത്തോട് കൂടിയ ഗ്രന്ഥകാരൻ ചിക്കീഷിത പ്രതിജ്ഞയെ വാക്യംകൊണ്ടു ചെയ്യുന്നു,

(വാ) അസ്യാർത്ഥഃ ।।

അന്വയാർത്ഥം—— ഇതിന്റെ അർത്ഥം വചിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം——സ്പഷ്ടമാകയാൽ അതിനെക്കുറിച്ചു ഞാൻ പറയുന്നില്ല-

ഛ) പ്രാച്യാംദിശിശകുനരവൊയദിഖലുഭവിതാസമാഗമൊ രാജ്ഞാ । രാജകുമാരെണൊഗ്നെയ്യാമ്യാദിഷ്വപ്യേവമെവനെതൃമൈഃ ।ഇതി-

അന്വയാർത്ഥം—— പ്രാചിയായിരിക്കുന്ന ദിക്കിങ്കൽ ശകുനരവം ഭവിക്കുമെങ്കിൽ രാജാവിനൊട്ട കൂടെ സമാഗമം വാച്യമായിഭവിക്കുന്നു- അഗ്നിയിങ്കൽ ഭവിക്കുമെങ്കിൽ രാജകുമാരനൊട്ട കൂടെ സമാഗമം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- യാമ്യാദികളിൽ ഭവിക്കുമെങ്കിൽ ഇപ്രകാരം തന്നെ നെതൃമുഖന്മാരൊട്ട കൂടെ സമാഗമം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— കിഴക്കെദിക്കിൽ ശകുനശബ്ദം ഉണ്ടായാൽ രാജാവിനൊട്ട കൂടെ ഉള്ള ചെച്ചായുണ്ടാകുമെന്നും അഗ്നികൊണിൽ ശകുനശബ്ദമുണ്ടായാൽ രാജപുത്രനൊട്ട കൂടെ ഉള്ള ചെച്ച് ഉണ്ടാകുമെന്നും തെക്കെ ദിക്കുമുതലായതുകളിൽ ശകുനശബ്ദം ഭവിച്ചാൽ പടനായകൻ മുതലായവരൊടുകൂടെ ഉള്ള ചെച്ചയുണ്ടാകുമെന്നു പറയെണം-ഇതി ശബ്ദം സമാപ്തി ബൊധകമാകുന്നു-

ഝ) പാഷണ്ഡൊശ്രമിവർണ്ണാനാംസവർണ്ണാഃ കാര്യസിദ്ധയൊ। തെഷാംതുവിപരീതാസ്ത്വേതാഃകാര്യവിപത്തയെ।।

അന്വയാർത്ഥം—— പാഷണ്ഡാശ്രമവർണ്ണങ്ങൾക്കുസവർണ്ണന്മാർ കാര്യസിദ്ധിക്കായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കും അതുകൊണ്ടു വിപരീതന്മാരായിരിക്കുന്ന ദുനന്മാരാകട്ടെ കാര്യവിപത്തിക്കായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ബൌദ്ധക്ഷപണകാദികൾക്കു ബൌദ്ധക്ഷപണകാദികളും ബ്രഹ്മചാരി മുതലായ ആശ്രമസ്ഥന്മാക്കു ബ്രഹ്മചാരിമുതലായ ആശ്രമസ്ഥന്മാരും അതാതുജാതിക്കാക്കു അതാതു ജാതിക്കാരും ദുനന്മാരായിവന്നാൽ കാര്യസിദ്ധിയും മെൽപ്രകാ

രമല്ലാത്തവർ ദൂതന്മാരായിവരികിൽ കാര്യനാശവും ഫലമാകുന്നു-

(വാ) അഥവക്ഷ്യമാണാനാംമാർഗ്ഗേഭ്യാഗമൊഗ്രാഹ്യഃ ।।

അനവയാർത്ഥം—— അനന്തരം വക്ഷ്യമാണങ്ങളുടെ മാർഗ്ഗത്തിങ്കലുള്ള അഭ്യാഗമം ഗ്രാഹ്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— അനന്തരം ചിലവസ്തുക്കളെ കഷ്ടനിമിത്തങ്ങളാകുന്നു എന്നു പറവാൻ പൊകുന്നു- അതുകളുടെ അഭ്യാഗമമെന്നുകഷ്ടമായിട്ടുള്ളത എന്ന ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക-

൫൬. കാപ്പാസൌഷധകൃഷ്ണധാന്യലവണംജ്വാലാദിഹിംസാത്മകംഭസ്മാംഗാരമയശ്ചക്രമുരഗംപൂരിഷ്യവിഡ്ഭരിതൊ ഭ്രാന്താപന്നജളാന്ധമൂകബധിര ക്ലീബാംശ്ചസന്ന്യാസിനൊയദ്യദ്ദൃഷ്ടമ്മെനസൊരനിഷ്ടമഖിലംകഷ്ടംനിമിത്തംവിദുഃ ।।

അനവയാർത്ഥം—— കാപ്പാസൌഷധകൃഷ്ണധാന്യലവണത്തെയും ജ്വാലാദിയായിരിക്കുന്ന ഹിംസാത്മകത്തെയും ഭസ്മത്തെയും അംഗാരത്തെയും അയസ്സിനെയും ചക്രത്തെയും ഉരഗത്തെയും പൂതിയെയുംവിഡ്ഭരിതങ്ങളെയുംഭ്രാന്താപന്നജളാന്ധമൂകബധിരക്ലീബന്മാരെയും സന്ന്യാസികളെയും യാതൊന്നുയാതൊന്നു ദൃഷ്ടമ്മനസ്സുകൊണ്ടു അനിഷ്ടമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അഖിലമായിരിക്കുന്നതിനെയും കഷ്ടമായിരിക്കുന്ന നിമിത്തമെന്നറിയുന്നു-

സാരം— നൽപ്പരത്തി, മരുന്നുകൾ, കൃഷ്ണധാന്യം, ഉപ്പു, വലമുതലായ ഹിംസാ സാധനങ്ങൾ ഭസ്മം, തീക്കനല, ഇരുമ്പ, മൊര ഇതുകളെ നെരെ കൊണ്ടു വരികയും സപ്പ നെരെ വരികയും ദുർഗ്ഗന്ധത്തൊടു കൂടിയ വസ്തു, മലം, ഛർദ്ദിക്കപ്പെട്ടവസ്തു, ഇതുകളെ നെരെകൊണ്ടു വരികയും ഉന്മാദിരൊഗി, ഒരറിവുമില്ലാത്തവൻ, കണ്ണുകാണാത്തവൻ, മിണ്ടപ്പൊകാത്തവൻ, ചെവികെൾക്കാത്തവൻ, നപുംസകമായിരിക്കുന്നവൻ, സന്ന്യാസി ഇവർ നെരെ വരികയും കണ്ണിന്നും മനസ്സിന്നും അനിഷ്ടമായിട്ടുള്ളതു യാതൊന്നൊ അതിന്റെ നെരെ ഉള്ള വരവും അശുഭമാകുന്നു-

൫൭. പഥശ്ചൈരൊഹിമാജ്ജ്വാരഗൊധനകുലവാനരൈഃ । സ്ഫൊടനപാഷാണതൃണാദ്യുപിചദൊഷകൃൽ ।।

അനവയാർത്ഥം —— അഹിമാജ്ജ്വാരഗൊധാനകുലവാനരന്മാരാൽ പനഥാവിന്റെ ഛെദവും സ്ഫൊടന പാഷാണതൃണാദിയും ദൊഷകൃത്തായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— പാമ്പ, പൂച്ച, ഉടുമ്പ, കീരി, വാനരൻ ഇവർവഴി മുറിച്ചുപൊകയും കുടുക, വിറക, കല്ല, പുല്ല ഇതുകളെ നെരെ

കൊണ്ടുവരികയും. അശുഭമാകുന്നു.

൧൯. അമ്ലമാംസമധുഘൃതധൈരേയതൈലപനരത്നഭേഷജവാജിനശ്ചന്ദ്രപതിസംവർദ്ധമാനനരൗ। ദേവപാണ്ഡുരചാമരസുമധുരസ്നിഗ്ധാന്നപാനശവവിപ്രൗ ചജലമഗ്നിമത്രശുഭംവിദ്യാന്നിമിത്തംബുധഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം — അമ്ലമായിരിക്കുന്ന മാംസത്തെയും സകലമായിരിക്കുന്ന ആസവത്തെയും മധുഘൃതങ്ങളെയും ധൈരേയതൈലപനത്തെയും രത്നഭേഷജവാജികളെയും നൃപതിയെയും സംവർദ്ധമാനനായിരിക്കുന്ന നരനെയും ദേവനെയും പാണ്ഡുരചാമരത്തെയും സുമധുരസ്നിഗ്ധാന്ന പാനങ്ങളെയും ശവത്തെയും വിപ്രന്മാരെയും ജ്വലദഗ്നിയെയും ബുധൻ ഇവിടെ ശുഭമായിരിക്കുന്ന നിമിത്തമെന്ന അറിയേണം.

സാരം — പച്ചമാംസവും സകലമദ്യവും തേനും നെയ്യും അലക്കിയ വസ്ത്രവും കുറിക്കുട്ടും രത്നവും ആനയും കൊടിമരവും കുതിരയും രാജാവും വിദ്യാധനാദികളുടെ അഭിവൃദ്ധിയൊട്ടു കൂടിയ പുരുഷനും ദേവനും പെൺചാമരവും മധുരരസത്തൊടുംസ്നിഗ്ധതയൊടും കൂടിയ അന്നപാനങ്ങളും ശവവും രണ്ടുബ്രാഹ്മണരും കത്തുന്ന തീയും നേരെവരികിൽ നല്ലതാകുന്നു.

൨൦. പ്രദക്ഷിണംമൃഗഖഗായാന്തൊന്നൈവശസ്ത്രജംബുകൈസ്തു। അയുഗ്മാശ്ചമൃഗാശ്ശസ്യാശ്ശസ്യാനിത്യാക്ഷമർശനെ ॥

അന്വയാർത്ഥം — പ്രദക്ഷിണമാകുംവണ്ണം യാത്രകളായിരിക്കുന്നമൃഗഖഗങ്ങൾ ശസ്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. ശസ്ത്രജംബുകങ്ങളും അയുഗ്മങ്ങളായിരിക്കുന്ന മൃഗങ്ങളും ശസ്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നില്ല തന്നെ. അയുഗ്മങ്ങളായിരിക്കുന്ന മൃഗങ്ങൾ നിത്യമാകും വണ്ണം മർശനത്തിങ്കൽ ശസ്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം — മൃഗങ്ങളും പക്ഷികളും പ്രദക്ഷിണഗതികളായിപ്പോകശുഭമാകുന്നു. ശസ്ത്രവും കുറുക്കനും മൃഗങ്ങളിൽ ചെന്നതായാലും അതുകൾ പ്രദക്ഷിണഗതികളായിപ്പോകശുഭമല്ല മറ്റുള്ള മൃഗങ്ങളും ഒജസംഖ്യയൊട്ടു കൂടിയതുകളാകയാൽ അതുകൾ പ്രദക്ഷിണ ഗതികളായിപ്പോകയും ശുഭമല്ല. ഒജസംഖ്യയൊട്ടു കൂടിയ മൃഗങ്ങളുടെ മർശനം നിയമെന ശുഭമാകുന്നു.

൨൧. ചാഷഭാസഭരദ്വാജനകുലക്ഷ്മാഗബർഹിണഃ। മത്സ്യോഘടിതിപത്ത്രൈകംനിമിത്തന്യശുഭപ്രദം ॥

അന്വയാർത്ഥം — ചാഷഭാസഭരദ്വാജനകുലക്ഷ്മാഗ ബർഹികം ശുഭപ്രദങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. മത്സ്യോഘടിതി പത്ത്രൈകം

മായിരിക്കുന്ന നിമിത്തവും ശുഭപ്രദമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— കാട്ടുകാക്ക, ഗൊഷ്ടുകുക്കുടം, ചെമ്പൊത്തു, കീരി, ആട, മയില, ഇതുകളെ കാണുകയും മസ്യൗഘടീ ഇത്യാദിയൊരാളുകത്തിങ്കൽ പറകപ്പെട്ടവയെ കാണുകയും ശുഭമാകുന്നു-

൨൨. സുഗാലനകുലവ്യാഘ്രശ്ലേചകൊരൊരഗപൊതിണഃ।ഗഛന്തൊദക്ഷിണെവാമെശചകാകാജമൃഗപിവാഃ ॥

൨൩. ദുഷ്ടാഃപ്രശസ്യാഎതെതുനശുഭാസ്സു വിപര്യ്യയാൽ। അതശാഭെദവശാദെഷാംവിശെഷഃകശ്ചിദുച്യതെ ॥

൨൪. മീനൃശാന്തതപമാശാനാംശകുനാനാഞ്ചതമപശാൽ। ശുഭാശുഭതപമസ്യൈതദപിശാസ്ത്രാന്തരൊദിതം ॥

അന്വയാർത്ഥം— ദക്ഷിണത്തിങ്കൽഗച്ഛത്തുകളായിട്ടുള്ളതുമായിരിക്കുന്ന സുഗാലനകുലവ്യാഘ്രശ്ലേചകൊരൊരഗപൊതിക്കളും വാമത്തിങ്കൽ ഗച്ഛത്തുകളായി ദുഷ്ടങ്ങളായിരിക്കുന്ന അശപകാകാജമൃഗപിപങ്ങളും പ്രശസ്തങ്ങളായിഭവിക്കും, ഇതുകളാകട്ടെവിപര്യ്യയം ഹെതുവായിട്ടു ശുഭങ്ങളായി ഭവിക്കില്ല- ഇതുകൾക്കു അതശാഭെദവശം ഹെതുവായിട്ടെല്ലാർ വിശെഷം വചിക്കപ്പെട്ടന്നു. അതുശകൾക്കു മീനൃശാന്തതപം ഭവിക്കുന്നു- തപശം ഹെതുവായിട്ടും ശകുനങ്ങൾക്കു ശുഭാശുഭതപം ഭവിക്കുന്നു, ഇതുംശാസ്ത്രാന്തരൊദിതമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— വലത്തുപുറത്തു സഞ്ചരിക്കുന്ന കുറുക്കനെയും കീരിയെയും പുലിയെയും ചകൊരത്തെയും സപ്പത്തെയും പന്നിയെയും കാണുക ശുഭമാകുന്നു- ഇടത്തുപുറത്തു സഞ്ചരിക്കുന്ന മെൽപറഞ്ഞ ജന്തുക്കളെ കാണുക ശുഭമല്ല ഇടത്തുപുറത്തു സഞ്ചരിക്കുന്ന അശപത്തെയും കാക്കയെയും ആടിനെയും മാനിനെയും അന്നയെയും കാണുക ശുഭമാകുന്നു- വലത്തുപുറത്തു സഞ്ചരിക്കുന്ന മെൽപറഞ്ഞ ജന്തുക്കളെ കാണുക ശുഭമല്ല-

ഇനി മിശ്രഭെദം ഹെതുവായിട്ടുള്ള ശകുനവിശെഷത്തെ പറയുന്നു- മിക്കുകൾ മീനുകളായിട്ടും ശാന്തകളായിട്ടുമുള്ള അതു ഹെതുവായിട്ടും ശകുനങ്ങൾക്കു ശുഭാശുഭഭെദം ഭവിക്കും- ഇതും മറൊരു ശാസ്ത്രത്തിങ്കൽപറകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു- ഇത അനന്തരം വ്യക്തമായി ഭവിക്കുകയു ചെയ്യും.

൨൫. രവിമുക്താദയസ്ത്രിസ്രൊമീനുനെഷ്ടാസ്തുതൊപരാഃ। ശാന്താശ്ശുഭാസ്സുപദിക്തുല്യം ഫലംഹിശകുനംമതം॥ ഇതി।

അന്വയാർത്ഥം— രവിമുക്താദികളായിരിക്കുന്ന മൂന്നുദിക്കുകൾ മീനുകളായി ഭവിക്കുന്നു- അതുകൾ ഇഷ്ടകളല്ല- അതുകളിൽ

നിന്ന അപരകർമ്മം ശാന്തകളായി ഭവിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് ശ്രുതകർമ്മമാകുന്നു. ശകുനം സപദിക്രതുല്യഫലമായിട്ടതന്നെ മതമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ആദിത്യനാൽ ഉപെക്ഷിക്കപ്പെട്ടതായ ദിക്കുമുതൽ മൂന്നുദിക്കുകൾം ദീപ്തകളെന്നു പെരോടുകൂടിയതുകളാകുന്നു. ശിഷ്ടകളായിരിക്കുന്ന അഞ്ചുദിക്കുകൾം ശാന്താ എന്ന പെരോടുകൂടിയതുകളാകുന്നു. ദീപ്തകളായ ദിക്കുകളിലെ ശകുനം ശ്രുതമല്ല- ശാന്തകളായിരിക്കുന്ന ദിക്കുകളിലെ ശകുനം ശ്രുതമാകുന്നു. ആദിത്യൻ തന്റെ ഉദയം മുതൽ എഴനാഴിക കിഴക്കെദിക്കിൽ സഞ്ചരിക്കുമെന്നും മറ്റും മുമ്പെപറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലൊ അതിനെ അനുസരിച്ചിട്ടുതന്നെ ആദിത്യനാൽ ഉപെക്ഷിക്കപ്പെട്ട ദിക്കിനെ ഗ്രഹിച്ചുകൊൾകയും വെണം.

ഇതി ശബ്ദം സമാപ്തിദ്യോധകമാകുന്നു.

(ഖാ) ശ്ലോകനസംഭവെയൽകൃത്യം തദപിശാസ്ത്രാന്തരൊക്തമുച്യതെ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ശ്ലോകനസംഭവത്തിങ്കൽ യാതൊന്നു കൃത്യമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ ശാസ്ത്രാന്തരൊക്തമായിരിക്കുന്ന അതും വചിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം—— ശ്ലോകനം സംഭവിച്ചാൽ ചെയ്യെണ്ടതു ഇന്നതാകുന്നു എന്ന അന്യശാസ്ത്രത്തിങ്കൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലൊ- അതു ഇന്ന പ്രകാരമാകുന്നു എന്ന ഇനി എഴുവാൻ പൊകുന്ന ശ്ലോകം കൊണ്ടു അറിഞ്ഞുകൊൾക-

പദ്യം. ഏഷാദശാദിമനിഷ്ടദിതീയെശകുനെപുനഃ । പ്രാണായാമാക്ഷോദശസ്യസ്തൃതീയെതുനചപ്രജെൽ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— അനിഷ്ടമായിരിക്കുന്ന ശകുനം ആദിമമായിട്ടു സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പതിനൊന്നു പ്രാണായാമങ്ങൾം കായ്ക്കുങ്കായി ഭവിക്കുന്നു- ദ്വിതീയമായിട്ടു സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലാകട്ടെ പതിനാറു പ്രാണായാമങ്ങൾം കായ്ക്കുങ്കായി ഭവിക്കുന്നു. തൃതീയമായിട്ടു സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലാകട്ടെ പ്രജിക്കരുതു-

സാരം—— ആദ്യമായ ദുഷ്ടശകുനത്തിന്നു പതിനൊന്നു പ്രാവശ്യമുള്ള പ്രാണായാമം പ്രായശ്ചിത്തമാകുന്നു- രണ്ടാമത്തതിന്നു പതിനാറു പ്രാവിശ്യമുള്ള പ്രാണായാമം പ്രായശ്ചിത്തമാകുന്നു- മൂന്നാമത്തതിന്നു പ്രായശ്ചിത്തമില്ലാ. മൂന്നാമതും കണ്ടാൽ മടങ്ങിക്കൊൾക-

പ്രാണായാമമെന്നത പ്രാണന്റെ ഗതിരൊധമാകുന്നു-വായകൂടിയിരിക്കുംപൊൾ മൂക്കിന്റെ സുഷിരങ്ങൾകൂടെ അടച്ചാൽ പ്രാണന്റെ ഗതിരൊധം ഭവിക്കും- എന്നാലും ഒന്നാമത്തതിന്നു പതിനൊന്നുപ്രാവിശ്യം മൂക്കിന്റെസുഷിരങ്ങൾ വായകൂടിഇരിക്കുംപൊൾ രൊധിക്കുന്നതും രണ്ടാമത്തതിന്നു പതിനാറുപ്രാവിശ്യം മെൽപ്രകാരം രൊധിക്കുന്നതും പ്രായശ്ചിത്തമാകുന്നുഎന്നതന്നെ ഗ്രഹിച്ചാൽ മതിയാകയില്ല-

സവ്യാഹൃതിംസപ്രണവാംഗായത്രീംശിരസാസഹ। ത്രിഃപഠെദായതപ്രാണഃപ്രാണായാമസ്സഉച്യതെ ।। എന്ന സ്മൃതി ഉണ്ടെ-അത ഹെതുവായിട്ട പ്രണവത്തൊടും വ്യാഹൃതിയൊടും ശിരസ്സൊടുംകൂടിയ ഗായത്രിയെ മൂന്നുപ്രാവശ്യം പ്രാണരൊധത്തൊടുകൂടെ മനസ്സുകൊണ്ടു ജപിക്കെണം അങ്ങിനെ ഉള്ളൊരു കൎമ്മത്തെ പ്രാണായാമപദംകൊണ്ടു ഗ്രഹിച്ചു കൊൾകയും വെണം-

മെൽപ്രകാരം പതിനൊന്നു പ്രാവിശ്യം പ്രാണായാമം അതുപൊലെത്തിന്നും പതിനാറുപ്രാവിശ്യം പ്രാണായാമം രണ്ടാമത്തതിന്നും ചെയ്തു കൊൾകെ- എന്നാൽ അതാതുകളുടെ ദൊഷം നശിക്കുമെന്നത്രെ സിദ്ധാന്തമാകുന്നതു-

(വാ) ഏതന്മാർഗ്ഗവിഷയം।

അന്വയാൎത്ഥം——ഇതു മാർഗ്ഗവിഷയമാകുന്നു-

സാരം——സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

(വാ) അഥവൃക്ഷകഗൃഹപ്രവെശസമയെനിരൂപണീയാന്യുച്യന്തെ ।।

അന്വയാൎത്ഥം——അനന്തരം വൃക്ഷകഗൃഹപ്രവെശസമയത്തിങ്കൽ നിരൂപണീയങ്ങളായിട്ടുള്ളതുകൾ വചിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— ഇനി പ്രശ്നിയുടെ ഗൃഹത്തിൽ കടക്കുംപൊൾ വിചാരിക്കെണ്ടതുകളെ പറയുന്നു-

൨൬- പ്രശ്നെതൽക്കാലജംയദ്യന്നിൎഗ്ഗമെയദ്യദധൊനി । പ്രൊക്തംപ്രശ്നിഗൃഹപ്രവെശനതൽപ്രായെണവിചിന്ത്യതാം।

അന്വയാൎത്ഥം——പ്രശ്നത്തിങ്കൽ തൽക്കാലജമായിട്ട യാതൊന്ന യാതൊന്ന പ്രൊക്തമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അതുംനിൎഗ്ഗമത്തിങ്കൽ യാതൊന്നു പ്രൊക്തമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അതും അധപാവിങ്കൽ യാതൊന്നു പ്രൊക്തമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അതും സ്പഷ്ടമായിട്ട പ്രശ്നിയുടെ ഗൃഹപ്രവെശത്തിങ്കൽ പ്രായെണ ചിന്തിക്കപ്പെടെണം-

സാരം—— പ്രശ്നകാലത്തിങ്കൽ ഉണ്ടാകുന്നതായിട്ടും നിൎഗ്ഗമ

ത്തിങ്കൽ ഉണ്ടാകുന്നതായിട്ടും വഴിയിലുണ്ടാകുന്നതായിട്ടും പറകപ്പെട്ടതൊക്കെയും വൃക്ഷകഗൃഹത്തിങ്കൽ പ്രവെശിക്കുന്ന സമയത്തിങ്കൽ മിക്കതും വിചാരിക്കപ്പെടുവാൻ യൊഗ്യമാകുന്നു.

൨൫. ആത്താലയംപിശതിദൈവവിദീതഎതദ്വാരാനിരെതിയദികൊപിസരുക്രിയെതദ്വാരാനയൈവവിശതീഹയതദ്വെതരശ്ചെജ്ജീവെസരുനമിതിമെഗുരുണൊപദിഷ്ടം॥

അനുവയാർത്ഥം ദൈവവിത്ത ആത്താലയത്തെ പ്രവിശന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഇതിങ്കൽ നിന്ന എതദ്വാരുടെ ഒരുത്തൻനിശ്ചമിക്കുന്ന എംകിൽ സരുക്കായിരിക്കുന്നവൻ മരിക്കും- അപ്പൊൾ ഈ വാരുടെ തന്നെ ഇതരൻ ഇതിങ്കൽ പ്രവെശിക്കുന്ന എംകിൽ അവൻ ജീവിക്കും നിശ്ചയം- ഇപ്രകാരം ഇനിക്കായിക്കൊണ്ട ഗുരുവിനാൽ ഉപദെശിപ്പു എന്നു ഞാനുണ്ടായി-

സാരം—— ജ്യൊതിഷികൻ രൊഗിയുടെ ഗൃഹത്തിന്റെ അകത്തയ്ക്കു കടക്കുംപൊൾ അതിന്റെ അകത്തുനിന്ന ഒരുത്തൻ അതുവാതിക്കൽകൂടെ പുറത്തയ്ക്കുപൊയി എംകിൽ രൊഗി മരിക്കുമെന്നും അപ്പൊൾ അന്യൻ അതു വാതിക്കൽകൂടെ തന്നെ അകത്തയ്ക്കുകടന്നാൽ രൊഗി അപ്പൊൾ മരിക്കയില്ല എന്നും ജ്യൊതിഷികൻ ധരിക്കെണം ഗുരുപദെശം ഇപ്രകാര മാകുന്നു

൨൬. വെദാധ്യയനഹൊമശ്ചതഥാപുണ്യാഹനിസ്വനം ।
ഗന്ധശ്ചസുരഭിവായുസ്സുഖസ്പർശഃ പ്രദക്ഷിണഃ॥

൨൭- വൃക്ഷസ്യചാനുലൊമസ്യസ്വനാസ്തുവൽഗവാമപി॥പ്രവെശസമയെപ്രശ്നെരാരൊഗ്യാദിഫലാപ്തയെ॥

അനുവയാർത്ഥം——പ്രവെശസമയത്തിങ്കൽ വെദാധ്യയനഹൊമവും അപ്രകാരം പുണ്യാഹനിസ്വനവുംസുരഭിയായിരിക്കുന്ന ഗന്ധവും സുഖസ്പർശമായി പ്രദക്ഷിണമായിരിക്കുന്ന വായുവും അനുലൊമമായിരിക്കുന്ന വൃക്ഷത്തിന്റെയും ഗവാദികളുടെയും നിസ്വനവും പ്രശ്നാവിന്ന ആരൊഗ്യാദിഫലാപ്തിക്കായിക്കൊണ്ട ഭവിക്കുന്നു-

സാരം——വൃക്ഷകന്റെ ഗൃഹത്തിങ്കൽ പ്രവെശിക്കുംപൊൾ വെദധ്വനി, പുണ്യാഹധ്വനി, ഇവയും അവിടെ സുരഭിയായ ഗന്ധം ഗ്രഹിക്കപ്പെടുവാൻ തക്കവണ്ണം വ്യക്തമായി ഉണ്ടാകയും സുഖകരമായി പ്രദക്ഷിണഗതിയായ കാറുണ്ടാകയും അനുലൊമഗതിയായി വൃക്ഷം ശബ്ദിക്കുകയും പശുമുതലായ ജന്തുക്കൾ മെൽപ്രകാരമായി ശബ്ദിക്കുകയും പ്രശ്നാവിന്ന ആരൊഗ്യം

മുതലായ ഫലങ്ങളുടെ അനുഭവത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതുകൊണ്ടാകുന്നു-

നമ- ശയനാസനയാനാനാമുത്താനാഞ്ചദർശനം । നൃപ്പാനാമിതരേഷാഞ്ചപാത്രാദീനാമശോഭനം ।।

അനുവയാർത്ഥം—— ഉത്താനങ്ങളായിരിക്കുന്ന ശയനാസനയാനങ്ങളുടെ ദർശനവും നൃപ്പാക്കളായിരിക്കുന്ന പാത്രാദികളായ ഇതരങ്ങളുടെ ദർശനവും അശോഭനമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— കാലുമേൽപ്പോട്ടാക്കി ഇട്ടകട്ടിൽ, പീഠം, ഡൊലിമുതലായ വാഹനങ്ങൾ കമുത്തിവെച്ച പാത്രാദികൾ, ഇതുകളുടെ ദർശനം അശുഭമാകുന്നു-

നമ- ആതുരസ്യഗൃഹേയസ്യഭിഷ്യന്തേവാപതന്നിവാ । അതിമാത്രമമത്രാണിഗ്ലേഷ്മംതസ്യജീവിതം ।।

അനുവയാർത്ഥം—— യാതൊരു ആതുരന്റെ ഗൃഹത്തിങ്കൽ അമത്രങ്ങൾ ഏറ്റവും ഭേദിക്കപ്പെടുകയൊ പതിക്കുകയൊ ചെയ്യുന്നവൊ അവന്റ ജീവിതം ശ്ലേഷ്മമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ജ്യോതിഷികൻ രോഗിയുടെ ഗൃഹത്തിങ്കൽ പ്രവെശിക്കുംപൊൾ അവിടെ ഉള്ളചില പാത്രങ്ങളെ ആരെങ്കിലും ഒന്നിന്നും ഉപകാരമില്ലാത്തവിധത്തിൽ ഉടയ്ക്കുകയൊ വല്ലവരുടെയും കയ്യിൽനിന്നൊ ഉയന്ന സ്ഥലത്തിങ്കൽ ഉണ്ടായിരുന്ന സ്ഥിതിക്കു വല്ലപ്രകാരെണ ചലനം വരികയാൽ അവിടെനിന്നൊ നിഷ്പ്രയൊജനമായി വരുവാൻ തക്കവണ്ണം വീണുടയുകയൊ ഉണ്ടായാൽ അവൻ മരിക്കുമെന്ന ധരിക്കെണം-

നമ- നിവാതദീപനാശസ്ത്ര്യാന്ദന്ദിരേയസ്യരൊഗിണഃ । സനജീവതിചുല്ല്യാദ്യൈചാഗ്നിനാശസ്തിന്ധനെ ।।

അനുവയാർത്ഥം—— യാതൊരുരൊഗിയുടെ മന്ദിരത്തിങ്കൽ നിവാതത്തിങ്കൽ ദീപനാശവും ഇന്ധനം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ചുല്ലാദിയിങ്കൽ അഗ്നിനാശവും ഭവിക്കുമൊരുവൻ ജീവിക്കുന്നില്ല-

സാരം—— രൊഗിയുടെ ഗൃഹത്തിങ്കൽ ജ്യോതിഷികൻ പ്രവെശിക്കുമ്പൊൾ അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്ന വിളക്കുകാറിന്റെ സംപർക്കത്തൊടുകൂടാതെ കെട്ടുപൊയാൽ ആ രൊഗി മരിക്കുമെന്നറിക- വിറകുള്ളപ്പൊൾ അടുപ്പുമുതലായതിൽ ഉണ്ടായിരുന്നതിയ്യു കെട്ടുപൊകിലും അവൻ മരിക്കും- വിളക്കിന്റെ ജ്വാലചലനം കൂടാതെ തെളിഞ്ഞും, അടുപ്പിലെ തിയ്യുനല്ലവണ്ണം ജ്വലിച്ചും നിന്നാൽ അവന്റ ഭാവിയായ ഫലം ശുഭം തന്നെ എന്നുംധ

രിക്കേണം -

(വാ) ഏതത് ഗൃഹപ്രവേശവിഷയം ।।

അനവയാർത്ഥം—— ഇതു ഗൃഹപ്രവേശവിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു -

സാരം—— പ്രശ്നേതത്കാലജം യദ്വൈൽഎന്നു തുടങ്ങി ഇതുവരെയുള്ള ൦രം വചനം കൊണ്ടു ഗ്രഹിക്കേണ്ടതു ഗൃഹപ്രവേശഫലമാകയാൽ ഇതിന്റെ വിഷയം ഗൃഹപ്രവേശമാകുന്നു-

ഇതി തൃതീയൊദ്ധ്യായഃ

അഥ ചതുർത്ഥാദ്ധ്യായപ്രാരംഭഃ

൧. പ്രശ്നാനുക്ഷ്യാനമേകേനലക്ഷണാന്യപികാനിചിൽ । ശാസ്ത്രാന്തരേഷ്ടഷ്ടാനികഥ്യന്തേഖല പന്തരം ।।

അനവയാർത്ഥം—— ഇനി ഏകംകൊണ്ടു പ്രശ്നാനുക്ഷ്യാനവും ശാസ്ത്രാന്തരങ്ങളിൽ ദൃഷ്ടങ്ങളായിരിക്കുന്ന ചിലലക്ഷണങ്ങളും കഥിക്കപ്പെടുന്നു- (ഖലു എന്നത വാക്യാലംകാരാർത്ഥ മാകയാൽ അതിന്റെ അർത്ഥത്തെ പറഞ്ഞിട്ടില്ല)

സാരം—— ഇനി ഒരു അധ്യായംകൊണ്ടു പ്രശ്നം വെപ്പാനുള്ള ക്രമത്തെയും അന്യശാസ്ത്രങ്ങളിൽ പറഞ്ഞതിനെ അനുസരിച്ചിട്ട ചില ലക്ഷണങ്ങളെയും പറയുന്നു-

൨. സ്നാത്വാധൃതസിതവാസാഃധൃതഭസ്മാപ്രാങ്മുഖസ്സുഖാസീനഃ । ആലൊച്യാഥനിമിത്തംപ്രശ്നവിധിംപ്രാരഭേഗുരുഭക്ത്യാ ।।

അനവയാർത്ഥം—— സ്നാനം ചൈതിട്ട ധൃതസിതവാസസ്സായി ധൃതഭസ്മാവായി പ്രാങ്മുഖനായി സുഖാസീനനായിട്ട അനന്തരം നിമിത്തത്തെ ആലൊചിച്ചിട്ട ഗുരുഭക്തിയൊടുകൂടെ പ്രശ്നവിധിയെ പ്രാരംഭിക്കേണം-

സാരം—— കുളിച്ച അലക്കിയവസ്ത്രം ഉടുത്ത ഭസ്മം ധരിച്ച കിഴക്കോട്ടതിരിഞ്ഞ സുഖമായിരുന്നു നിമിത്തത്തെ സൂക്ഷിച്ചിട്ട ഗുരുഭക്തിയൊടുകൂടെ പ്രശ്നവിധിയെ ആരംഭിക്കേണം-

൩. അനാസന്നെതുസമയെമധ്യഹ്നൊദയയൊരവെർ പ്ര

ശ്നകർമ്മഹിതത്വ്യംസുപ്രസന്നെദിവാകരെ ॥

അനുവയാർത്ഥം— രവിയുടെ മധ്യാഹ്നൊമയങ്ങളുടെ അനാസന്ന മായിരിക്കുന്ന സമയത്തിങ്കൽതന്നെ ദിവാകരൻസുപ്രസന്നനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രശ്നകർമ്മം കർത്തവ്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— സൂര്യോദയത്തിന്നും മധ്യാഹ്നത്തിന്നും അടുത്തതല്ലാതെ ഉള്ള സമയത്തിങ്കൽ പ്രശ്നംവെച്ചു കൊൾകം- അതുകൾക്കു അടുത്തസമയത്തിങ്കൽ അരുത- ആദിത്യന്നു മെഖാദികം കൊണ്ടു മൂടലില്ലാതെ ഉള്ള സമയം പ്രശ്നത്തിന്നു നല്ലതാകുന്നു- മൂടലുള്ള സമയം നന്നല്ല-

൫. പ്രശ്നാനുഷ്ഠാനസംഭാരസംഭൃതൌപ്രാക്തുഭസ്മനഃ । അനീതിർമ്മൃതിദാത്തസ്യദീപസ്യതുശുഭപ്രദാ ॥

അനുവയാർത്ഥം— പ്രശ്നാനുഷ്ഠാനസംഭാരസംഭൃതിയിങ്കൽ മുമ്പെ ഭസ്മത്തിന്റെ അനീതിയാകട്ടെ അതുത്തന്ന മൃതിമയായിഭവിക്കുന്നു- ദീപത്തിന്റെ അനീതിയാകട്ടെ ശുഭപ്രദയായിഭവിക്കുന്നു.

സാരം— പ്രശ്നത്തിന്ന വെണ്ടുന്ന ഉപകരണങ്ങളും ഒരുക്കുംപൊൾ മുമ്പെ ഭസ്മം കൊണ്ടുവന്നാൽ രൊഗി മരിക്കുമെന്നുംവിളക്കുകൊണ്ടു വന്നാൽ സപത്നിയെ പ്രാപിച്ചു പിന്നെയും ജീവിച്ചിരിക്കുമെന്നും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾകം-

൬. സർവ്വപ്രശ്നേഷുസർവ്വെഷ്ടകർമ്മസുചപിവിശെഷതഃ। പ്രസാദെനൈവദീപസ്യഭവിഷ്യച്ഛുഭമാദിശെൽ ॥

അനുവയാർത്ഥം— സർവ്വപ്രശ്നങ്ങളിലും സർവ്വെഷ്ടകർമ്മങ്ങളിലും വിശെഷിച്ചും ദീപപ്രസാദംകൊണ്ടുതന്നെ ഭവിഷ്യത്തായിരിക്കുന്ന ശുഭത്തെ അതുദെശിക്കെണം.

സാരം— സകലപ്രശ്നങ്ങളിലും സകലസൽകർമ്മങ്ങളിലുംദീപപ്രസാദംകൊണ്ടുതന്നെ ഭാവിയായ ഗുണത്തെ പറയെണം-

൭. വാമാവത്തൊമലിനകിരണസ്സുല്പിംഗൊല്പമൂർത്തിഃ ക്ഷിപ്രംനാശംപ്രകുരുതിവിമലസ്സെഷവത്ത്വനുചിതൊപിദീപഃ പാപംകഥയതിഫലംശബ്ദവാൻവെപനശ്ച വ്യാകീർണ്ണാച്ചിസ്സുനരസൗമ്യശ്ചനാശംപ്രയാതി ॥

അനുവയാർത്ഥം— യാതൊരു ദീപം വാമാവർത്തമായി മലിനകിരണമായിസ്സുല്പിംഗമായി അല്പമൂർത്തിയായിട്ട വിമലസ്സെഷവർത്തുനുചിതമായിരിന്നാലും പൊട്ടുന്നവെനാശത്തെ പ്രാപിക്കുന്നുവൊ ആ ദീപവും ശബ്ദവത്തായിട്ടും വെപനമാ

യിട്ടും വ്യാകീർണ്ണാച്ചിസ്സായിട്ടുള്ള ദീപവും യാതൊന്നു പിന്നെ പലപ്രാവശ്യം നാശത്തെ പ്രയാണം ചെയ്യുന്നുവൊ അതും പാപമായിരിക്കുന്ന ഫലത്തെ കഥിക്കുന്നു.

സാരം—— ഇടത്തുപുറം ചുഴിപൊട്ടകൂടെ ജ്വലിച്ചും നിറമില്ലാത്തരശ്മിയൊട കൂടിയതായിട്ടും ദീപ്പൊരിയൊട കൂടിയതായിട്ടും അല്പയായ ജ്വാലയൊടുകൂടിയതായിട്ടും യാതൊരു വിളക്ക എണ്ണെയ്ക്കും തിരിക്കും മൊഷമില്ലാത്ത സമയത്തിങ്കൽ പൊടുന്നനവെ നശിക്കുന്നുവൊ അതും ശബ്ദത്തൊടുകൂടെ ജ്വലിക്കുന്ന വിളക്കും ഇളകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ജ്വാലയൊട കൂടിയവിളക്കും ചിതറിയ ജ്വാലയൊട കൂടിയ വിളക്കും പലപ്രാവശ്യം കെട്ട വിളക്കും അശുഭമായ ഫലത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു-

൭. ദീപസ്സംഘതമൂർത്തിരായതതനുന്നിവ്വെചഥുദീപ്തിമാൻനിശ്ശബ്ദൊരുചിരംപ്രദക്ഷിണഗതിവ്വൈരൂപ്യഹേമപ്രഭഃ। ലക്ഷ്മീംക്ഷിപ്രമഭിവ്യനക്തിരുചിരൊയശ്ചാപ്യൊളശ്യതെശൈഷംലക്ഷണമഗ്നിലക്ഷണസമംയത്രായുക്തിതഃ ॥ ശ്ലോകാർത്ഥം-

അന്വയാർത്ഥം——സംഘത മൂർത്തിയായി ആയതതനുവായി നിവ്വെപഥുവായി ദീപ്തിമാനായിനിശ്ശബ്ദമായി രുചിരമായിപ്രദക്ഷിണ ഗതിയായി വൈരൂപ്യഹേമപ്രഭയായിരിക്കുന്ന ദീപം പൊടുന്നനവെ ഉള്ള ലക്ഷ്മിയെ അഭിവ്യഞ്ജിപ്പിക്കുന്നു- യാതൊരു ദീപം രുചിരമായി ഉജ്ജ്വിഖമായിട്ട ദർശിക്കപ്പെടുന്നുവൊ അതും അതിനെ അഭിവ്യഞ്ജിപ്പിക്കുന്നു- ശൈഷമായിരിക്കുന്ന ലക്ഷണം അഗ്നിലക്ഷണ സമമായിട്ട യാതൊരു പ്രകാര മായാൽ ഭവിക്കുന്നുവൊ അപ്രകാരം യുക്തിയെ ആശ്രയിച്ചിട്ട യൊജ്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ചിതറാതെ നീണ്ട ചിറയലൊടും ശബ്ദത്തൊടും കൂടാതെ പ്രകാശത്തൊടും പ്രദക്ഷിണ ഗതിയൊടും വൈരൂപ്യരത്നത്തിന്റെയൊ സ്വർണ്ണത്തിന്റെയൊ നിറംപൊലെ ഉള്ള നിറത്തൊടും കൂടിയതായി മനൊഹരയായിരിക്കുന്ന ജ്വാലയൊട കൂടിയതായിരിക്കുന്ന വിളക്ക ഉടനെ ഭവിപ്പാൻ പൊകുന്നതായ സംപത്തിനെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു- ഊർദ്ധഗതിയൊട കൂടിയതായിട്ട തന്നെ ഇരിക്കുന്ന ജ്വാലയൊട കൂടിയതായിയും മനൊഹരമായിയും ഇരിക്കുന്ന വിളക്കും മെൽ പ്രകാരമാകുന്നു- അഗ്നിലക്ഷണം തന്നെ എറവും മുഖ്യമായിട്ടുള്ള താകയാൽമറ്റുള്ളലക്ഷണങ്ങൾഅതിനൊട തുല്യമായ്തരുമാറു യൊജിപ്പിച്ചു കൊൾകയുംവെണം-

(വാ) ഏതദ്ദീപലക്ഷണംഹൊമാദിഷ്വപിഗ്രാഹ്യം ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ംരം ദീപലക്ഷണം ഹൊമാദികളിലും ഗ്രാഹ്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— മെൽപറഞ്ഞ ദീപലക്ഷണം കൊണ്ടു വിളക്കിന്റെ ഗുണദൊഷങ്ങളെ തന്നെ ഗ്രഹിച്ചു കൊൾക എന്നില്ല- ഹൊമാദി കർമ്മങ്ങളിൽ അഗ്നി മെൽ പ്രകാരം ജ്വലിച്ചാൽ ദീപത്തിന്നു പറഞ്ഞതു പൊലെ ഉള്ള ഫലസൂചകത്വം ഹൊമാഗ്നി മുതലായതിന്നു മുണ്ടെന്നു ഗ്രഹിച്ചു കൊൾക- ദീപാപെക്ഷിക്കുഹൊമാദി കർമ്മങ്ങളിലും സംഭവമുണ്ടാകയാൽ അവിടെയും ദീപത്തിന്നു മെൽ പ്രകാരമുള്ള സൂചകത്വത്തെ ഗ്രഹിക്കെണമെന്നുമാം-

വൃ- പ്രശ്നാർത്ഥമാപാദിതപത്രപുഷ്പംഹരിതപാചഭിതപാഹ്വളികാ
ഡ്യരാശൌ പ്രവിഷ്ടമക്ഷയദിവാക്ഷിപെച്ചെൽസദ്യൊമൃതി
സ്സ്യാന്നചജീവദ്ദൃഷ്ടി॥

അന്വയാർത്ഥം—— ആഹൃതപത്രപുഷ്പമായിപ്രശ്നാർത്ഥമായിരിക്കുന്നവസ്തുവിനെ ഒരുത്തൻ ഛെദിച്ചിട്ടും ഭെദിച്ചിട്ടും ഗ്രഹളികാഡ്യരാശിയിലൊ പ്രവിഷ്ടമക്ഷത്തിങ്കലൊ ക്ഷെപിക്കുമെങ്കിൽ ഉടനെ മൃത്യുവിക്കും ജീവദൃഷ്ടമായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ മൃതിഭവിക്കില്ല.

സാരം—— പ്രശ്നത്തിനായിക്കൊണ്ടു ഒരുക്കിവെച്ച ഇലമുതലായസാധനങ്ങളിലൊന്നിനെ യഥാവലെ ഒരുത്തൻ ഏടുത്തു മുറിച്ചിട്ടൊ ഭെദിച്ചിട്ടൊസ്ഥിരചക്രത്തിങ്കൽ ആദിവസം ഏതൊരുരാശിയിൽ ഗ്രഹികൻ നില്ക്കുന്നുവൊ ആരാശിയിലൊവൃശ്ചികന്റെ അഷ്ടമരാശിയിലൊ ഇട്ടാൽ വൃശ്ചികന്ന ഉടനെ മരണംഭവിക്കുമെന്നു ഗ്രഹിക്കെണം മെൽപറഞ്ഞ രാശികൾക്ക വ്യാഴദൃഷ്ടി ഉണ്ടായാൽ ഉടനെമരണംഭവിക്കുമെന്ന ഗ്രഹിച്ചുകൂടാ.ന ചജീവദൃഷ്ടാ എന്നുള്ളെടത്തു ചശബ്ദം കൂടെ ഉണ്ടാകയാൽ ഉടനെമരിക്കയില്ലെങ്കിലും രൊഗവൃദ്ധ്യാദ്യനർത്ഥങ്ങൾഭവിക്കുമെന്ന ഗ്രഹിച്ചു കൊൾകയും വെണം-

ൻ- ശുദ്ധതണ്ഡുലസംപൂർണ്ണപ്രസ്ഥമീപാദ്യലംകൃതൊസമെസു
മൃഷ്ടസംസിക്തചക്രംലിഖതുഭ്രതലെ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ശുദ്ധതണ്ഡുലസംപൂർണ്ണ പ്രസ്ഥമീപാദ്യലംകൃതമായി സുമൃഷ്ടസംസിക്തമായി സമമായിരിക്കുന്ന ഭ്രതലത്തിങ്കൽ ചക്രത്തെ ലെഖനം ചെയ്യെണം-

സാരം—— സമമായിനിലത്തുള്ളപൊട്ടിയും കരടും അടിച്ചുകള

ത്തു തളിച്ചുമെഴുകിഅവിടെ അഗ്നികോണിൽ നെല്ലും, അരിയും നിറച്ചുവെച്ചു വിളക്കും, അഷ്ടമംഗല്യവും വെച്ചു കിഴക്കൊട്ടു തിരിഞ്ഞിരുന്ന മുമ്പിൽ രാശിചക്രത്തെ രേഖാകാരമായ്പൊടിഇട്ടുനിർമ്മിക്കേണം.

൧൦- ഹസ്തപ്രമാണെചതുശ്രഖണ്ഡെ ക്ഷുദംശലാംശൈർവ്വിഭജേദ്ദളാനി। ചതുർദ്ദളംപത്മമിഹാസ്യമധ്യേ ചതുർദിരന്യാന്യജപൂർവ്വഭാനി॥

അനപായാത്മം ഹസ്തപ്രമാണമായിരിക്കുന്ന ചതുരശ്രഖണ്ഡത്തിങ്കൽ ക്ഷുദംശലാംശങ്ങൾകൊണ്ടു ദളങ്ങളെവിഭജിക്കേണം ഇതുകളിൽവെച്ചു മധ്യത്തിങ്കലെ നാലു ദളങ്ങൾകൊണ്ടു ചതുർദ്ദളമായിരിക്കുന്ന പത്മംഭവിക്കേണം അന്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന ദളങ്ങൾ അജപൂർവ്വഭങ്ങളായി ഭവിക്കും-

സാരം—— ഒരുക്കോലുനീളവും ഒരുക്കോലുവിസ്താരവും ഉള്ളതായഒരുചതുരശ്രത്തെ നാലുദിക്കുകളിലും വളയാതെസമരേഖകളിട്ടു നിർമ്മിക്കേണം- പിന്നെ പിന്നെ ആ രേഖകളിൽ ആറാറുവിരലകലംകണ്ടുമൂന്നുരേഖകൾ തെക്കുവടക്കുംമൂന്നുരേഖകൾ കിഴക്കുപടിഞ്ഞാറുമിട്ടാൽ സമചതുരങ്ങളായി പതിനാറുഖണ്ഡങ്ങൾജനിക്കും- അതുകളിൽവെച്ചു നടുവിലെ നാലുഖണ്ഡങ്ങളുടെ അധിഷ്ഠാനമായ ഉള്ളിലെ പരിധിയെ നിറുത്തി അതിന്റെ അകത്തു തെക്കുവടക്കും കിഴക്കുപടിഞ്ഞാറുമുള്ള മദ്ധ്യരേഖകൾ രണ്ടും അഴിച്ചു ആ നടുപ്രദേശത്തിങ്കൽ നാലിതളായൊരു പത്മത്തെ നിർമ്മിക്കേണം. പത്മത്തിന്റെ ദളങ്ങൾ നാലും നാലുദിക്കുകളിൽ ആയിരിക്കേണം ദളാഗ്രം, സന്ധി, കെസരം, കർണ്ണികാ എന്നിവ ഒക്കയും വിധിപ്രകാരം ഉണ്ടാക്കപ്പെടുകയും വേണം. നടുവിലെ നാലു ദളങ്ങൾ കഴിച്ചുപുറമെ ഉള്ള പന്ത്രണ്ടു ദളങ്ങളെ മെടം മുതലായരാശികളാക്കി സംകല്പിച്ചുകൊൾക-

മേൽപ്രകാരം ഉള്ള രാശികളെ സമങ്ങളായ ഒമ്പതിതഖണ്ഡങ്ങളാക്കിയാൽ അതുകൾ ഒക്കയും ഒരേനവാംശകമായിരിക്കും- എല്ലാരാശികളുടെയും ഒന്നുമുതൽ ഒമ്പതുവരെ ഉള്ള അംശങ്ങളെ ഗണിക്കേണ്ടതിനുള്ള ക്രമത്തെ താഴെ എഴുതുന്നു.

മെടം, മിഥുനം, ചിങ്ങം, ഈ മൂന്നു രാശികൾക്കും രംശാനകൊണ്ടു നിന്നു തുടങ്ങി കിഴപ്പട്ട ഗണിക്കേണം എന്നാൽ ഒന്നുമുതൽ മൂന്നുവരെയുള്ള അംശകങ്ങൾ അതിൽപ്പെട്ടു പിന്നെ ക്രമേണ മൂന്നംശകങ്ങളെ മേൽപൊട്ട ഗണിക്കേണം പിന്നെ മൂന്നംശകങ്ങളെ കീഴ്പ്പോട്ട ഗണിക്കേണം- തുലാധനുകുംഭങ്ങൾക്കു

നിൽക്കുന്നിടത്തുനിന്നു മെൽപ്പോട്ടുമൂന്നു- പിന്നെ ക്രമേണ കീഴ്പോട്ടുമൂന്നു-പിന്നെ മെൽപ്പോട്ടുമൂന്നു- ഇങ്ങിനെഗണിക്കേണം- കുടവ്യശ്ചികകന്നികാർക്കം അഗ്നികോണിൽനിന്നുവടക്കോട്ടു മൂന്നു- പിന്നെ ക്രമേണ തെക്കോട്ടു മൂന്നു- പിന്നെ വടക്കോട്ടു മൂന്നു- ഇങ്ങിനെ ഗണിക്കേണം- ഇടവമകരമീനങ്ങൾക്കു വായുകോണിൽ നിന്നു തുടങ്ങി തെക്കോട്ടു മൂന്നു- പിന്നെ ക്രമേണ വടക്കോട്ടു മൂന്നു- പിന്നെ തെക്കോട്ടു മൂന്നു- ഇങ്ങിനെ ഗണിക്കേണം.

നവാംശക വിധാനത്തെയും ഗണനക്രമത്തെയും ഇവിടെ പറഞ്ഞുത മൂലശ്ലോകാർത്ഥത്തിൽ അത അന്തർഭവിക്കയാൽ അല്ലപ്രസംഗവശാൽപറഞ്ഞു എന്നതു മാത്രം ഗ്രഹിക്കേണം- പ്രമാണമെന്താകുന്നു എന്നുണ്ടെ എങ്കിൽ (ശ്ലോ-കലശമധശ്ശിവകൊണ്ണിശിചരതസ്സിന്ധുകായമുപരിഗതം। പൊന്താമനലാദ്യമാരുതകൊണാൽപരെതു തിയ്ക്കുസ്ഥാ॥ എന്നുള്ള ശ്ലോകം തന്നെ മെൽപറകപ്പെട്ടതിനു പ്രമാണമെന്നു ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക-

൫൫. കെചിന്നിന്ദന്തിമൈവജ്ഞാഭസ്മനാചക്രലെഖനം। തത്പ്രതിഷിദ്ധമപ്യസ്മൈവഗ്രഹ്ണന്തിപൈഹവൊധുനാ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ചില ദൈവജ്ഞന്മാർ ഭസ്മംകൊണ്ടുള്ള ചക്രലെഖനത്തെ നിന്ദിക്കുന്നു- അപ്രകാരമായാലുംഇപ്പോൾ ഞങ്ങൾ അതിങ്കൽ ഭസ്മത്തെത്തന്നെ ഗ്രഹിക്കുന്നു-

സാരം—— ചിലദൈവജ്ഞന്മാർ ഭസ്മം കൊണ്ടുള്ള രാശിചക്രത്തെ വരക്കരുത എന്ന നല്ലവണ്ണം നിഷേധിച്ചുപറയുന്നു- എങ്കിലും ഇപ്പോൾ വളരെ ആളുകൾ ചക്രലെഖനത്തിനായിക്കൊണ്ടു ഭസ്മത്തെ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു- ആചാരവും പ്രമാണമായിട്ടുള്ളതാകുന്നുഎല്ലൊ അതുകൊണ്ടു ഞാൻ അതിനെ നിഷേധിക്കുന്നില്ല എന്നതത്രെ അഭിപ്രായമാകുന്നത-

൫൬. പ്രദക്ഷിണതയാകാര്യംരാശിചക്രസ്യലെഖനം। അനുലൊമവിലൊമെനലെഖനെവിഘ്നസംഭവഃ॥

അന്വയാർത്ഥം—— രാശിചക്രത്തിന്റെ ലെഖനം പ്രദക്ഷിണതയൊടുകൂടിയതായിട്ടു കാര്യമായി ഭവിക്കുന്നു- അനുലൊമവിലൊമത്തൊടുകൂടിയതായിട്ടു ലെഖനം കൃതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വിഘ്നസംഭവം ജ്യേയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— രാശിചക്രം പ്രദക്ഷിണമായിട്ടു വരക്കേണം- അപ്രദക്ഷിണമായിട്ടു വരക്കരുത- പ്രദക്ഷിണമായിട്ടും അപ്രദക്ഷിണമായിട്ടും വരച്ചാൽ വിഘ്നം ഫലമാകുന്നു എന്ന അറിഞ്ഞു

കൊഠകം-

൬൯൩. സ്ഥൂലാരെഖാസുഖകരീസൂക്ഷ്മാദുഃഖപ്രദായിനീ। രെ
ഖാഛെദൊഭവെൽപ്രഷ്ടുസ്സുഖഭാഗ്വിഘാതകൃൽ॥

അനുവയാർത്ഥം—സ്ഥൂലയായിരിക്കുന്ന രെഖാസുഖകരിയായി
ഭവിക്കുന്നു- സൂക്ഷ്മയായിരിക്കുന്ന രെഖാ ദുഃഖപ്രദായിനിയാ
യി ഭവിക്കുന്നു. രെഖാഛെദം പ്രഷ്ടാവിന്റെ സുഖകാംക്ഷവി
ഘാതകൃത്തായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— രാശിചക്രത്തെ വരക്കുംപൊൾ രെഖ വലുതായി
വന്നാൽ പൃശ്നകനു ഭാവിയായിട്ടുള്ളത സുഖമാകുന്നു എന്നും രെ
ഖ വളരെ വണ്ണംകുറഞ്ഞാൽ ദുഃഖ മാകുന്നു എന്നും രെഖ മുറി
ഞ്ഞാൽ സുഖത്തിനും കാംക്ഷിക്കും തടവാകുന്നുഎന്നും രെഖാ
ഛെദാദികൾകൊണ്ട പ്രഷ്ടാവിന്ന ഫല വിശെഷത്തെമെ
ൽപ്രകാരം വിധിച്ചിരിക്കയാൽ രാശിചക്രത്തിന്റെ ലെഖനം
ജ്യൊതിഷ്കികനല്ലാതെ വെറെ ഒരുത്തൻ ചെയ്യെണ്ടതാകുന്നു
എന്നും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾകെ-

൬൯൪. ലിഖിതാസൊമ്യരെഖാപ്രാഗ്യദിനൃനംധനാഗമഃ। വാ
രുണിയദിരൊഗാപൂരൈന്ദ്രീ ചെൽസന്തതിർഭവെൽ॥

അനുവയാർത്ഥം—— മുമ്പെ സൊമ്യരെഖാലിഖിതയായി എം
കിൽ ധനാഗമം ഭവിക്കും നിശ്ചയം- വാരുണിയായിരിക്കുന്ന
രെഖാ ലിഖിതയായി എംകിൽ രൊഗാപൂ ഭവിക്കും- ഐന്ദ്രീ
യായിരിക്കുന്ന രെഖാ ലിഖിതയായി എംകിൽ സന്തതി ഭ
വിക്കും. വാരുണീരെഖാ ലിഖിതാ വേൽ ധനനാശമൈഖപൂ ഫലം)

സാരം—— ചക്രത്തെ നിർമ്മിക്കുംപൊൾ മുമ്പെ വടക്കെരെഖ
യിട്ടാൽ ധനലാഭവും പടിഞ്ഞാറെരെഖ മുമ്പെയിട്ടാൽ രൊഗവും
കിഴക്കെരെഖമുമ്പെ യിട്ടാൽ സന്തതിയും ഫലമാകുന്നു.

൬൯൫. ചക്രസ്യയത്രുന്നിമ്നതപമെന്നന്നത്യംവാപ്രഷ്ടുശ്ച്യുതെ പ്ര
ഷ്ടുന്നിവാസഭ്രമിശ്വതത്രുതത്രുനതൊന്നതാ॥

അനുവയാർത്ഥം—— ചക്രത്തിന്ന യാതൊരെടത്തു നിമ്നതപ
വും യാതൊരെടത്ത ഔന്നത്യവും പ്രദർശിക്കപ്പെടുന്നുവൊ അവി
ടെ അവിടെ പ്രഷ്ടാവിന്റെ നിവാസഭ്രമിനതൊന്നതാ എന്ന
വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ചക്രത്തിന്ന എവിടെതാഴ്ചഭവിക്കുന്നുവൊഅവിടെ
താഴ്ചയും എവിടെ ഉയർച്ചഭവിക്കുന്നുവൊ അവിടെ ഉയർച്ചയും പൃ
ശ്നകന്റെ വാസസ്ഥലത്തിന്നു ഭവിക്കുന്നു എന്ന പറഞ്ഞു കൊ
ൾകെ-

൧൨൩. ചക്രേയത്രതൃണാനിതത്രതരവസ്തത്രംബുസികേരജലം ഗ്രാവായത്രശിലേഹതത്രസികതാസ്യാത്രസ്ഥലമൊന്നതപി കെരാവാഖലുനാളികെരസദൃശാകാരാഃ പരെഭ്രരുഹൊവന്മീകൊ ത്രപിപീലികാഹൃതമൊയത്രൈവമാദിശ്യതാം ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ചക്രത്തിങ്കൽ യാതൊരെടത്തു തൃണങ്ങൾ ഭവിക്കുന്നുവൊ അവിടെ തത്രക്കളം അംബുസികരമായിരിക്കുന്ന അതിങ്കൽ ജലവും ഗ്രാവാവു യാതൊരെടത്തു ഭവിക്കുന്നുവൊ അവിടെ ഇവിടെ ശിലയും യാതൊരെടത്തു സികതാഭവിക്കുന്നുവൊ അവിടെ ഉന്നതമായിരിക്കുന്ന സ്ഥലവും കെരങ്ങൾതന്നെയായിട്ടൊ നാളികെരസദൃശാകാരങ്ങളായി പരങ്ങളായിട്ടൊ ഇരിക്കുന്ന ഭ്രരുട്ടകളും യാതൊരെടത്തു പിപീലികാഹൃതമൃത്തുകൾ ഭവിക്കുന്നുവൊ അവിടെ വന്മീകവും ഭവിക്കുന്നു എന്ന ആതൈശിഷ്ടം എന്നുള്ളതുണ്ടാകെണം.

സാരം—— രാശിചക്രത്തിങ്കൽ യാതൊരെടത്തു പല്ലിന്റെ ശകലം കാണപ്പെടുന്നുവൊ ആ പ്രദെശത്തൊട്ടു സദൃശമായ ഭാഗത്തിങ്കൽ വൃക്ഷങ്ങളുണ്ടെന്നും രാശിചക്രം എവിടെയെങ്കിലും കൊണ്ടു നനവൊടുകൂടിയതായി കാണപ്പെടുന്നുവൊ അതിനൊടുതുല്യമായ പ്രദെശത്തിങ്കൽ കിണറുകളും, ഇത്യാദികളായ ജലപ്രദെശങ്ങളുണ്ടെന്നും മണലുള്ളതു എവിടെയൊ അവിടെ ഉയർന്ന സ്ഥലവും തെങ്ങും അല്ലാ എങ്കിൽ അതുപൊലെ ഉള്ളതായ വൃക്ഷവുമുണ്ടെന്നും ഉറുമ്പു തുരന്നുയർത്തിയമണ്ണു എവിടെ ഭവിക്കുന്നുവൊ അവിടെ പുറ്റുണ്ടെന്നും പ്രശ്നാവിന്റെ വാസസ്ഥലത്തെ കുറിച്ചു ദൈവജ്ഞൻ പറയെണം.

൧൨൪. സംസ്പർശനാദ്യൈരുപചക്രകർത്തുഃ പ്രശ്നാക്ഷിതെർലക്ഷ്മ വിചാരണീയം। വിലിഖ്യചക്രം പ്രദിശാതികിഞ്ചിദ്ദ്രവ്യംപരസ്മൈയദിഭ്രമിഷ്യാ ॥

൧൨൫. പരസ്പരതാമെഷ്യതിയൽപരസ്യാദാനന്മനുഷ്യക്ഷിതിലാഭശംസി। യദ്യദ്ധരെൽസാഭിമുഖംപ്രസാഭ്രഹസ്യംനഗാസ്ത്യുമിസാംഗുലീയം ॥

൧൨൬. കരസ്സവല്ലീപരിവെഷ്ടിതാംഗാഗ്രീവാദിഭ്രക്ഷാലനചെഷ്ടിതമ്പൽ। ശാഖാവിഹീനാസുരപൊംഗുലീനാമാകഞ്ചനെസ്ഥാണുവാഹവമഷ്ടൈവ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ചക്രകർത്താവിന്റെ സംസ്പർശനാദ്യങ്ങൾകൊണ്ടും പ്രശ്നാവിന്റെ ക്ഷിതിയുടെ ലക്ഷ്മം വിചാരണീയമായി ഭവിക്കുന്നു- ചക്രത്തെ വിലെഖനം ചൈതിട്ട ഒരു ദ്രവ്യ

ത്തെ പരനായിക്കൊണ്ടേ പ്രദാനംചെയ്യുന്നു എങ്കിൽ രാം ഭൂമി പരസ്പരയെ പ്രാപിക്കും- പരങ്കൽനിന്നുള്ള ആ ദാനംയാതൊന്നൊ അത അന്യക്ഷിതിലാദ്ദേശംസിയായി ഭവിക്കുന്നു- സ്വാഭിമുഖമാക്കി പ്രസാരണം ചൈതിട്ട ഹസ്തത്തെ ഉദ്ധരിക്കുമെങ്കിൽ നഗങ്ങൾ വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കും- ആ കരസംസ്പർശിയമാകുന്നു എങ്കിൽ വല്ലീപരിവെഷ്ടിതാംഗങ്ങളായിരിക്കുന്ന നഗങ്ങങ്ങൾ വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കും- ഗ്രീവാഭിഭ്രക്ഷാലനം കൃതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും അപ്രകാരം നഗങ്ങൾ വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കും- അംഗുലികളുടെ ആകുഞ്ചനംകൃതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ശാഖാവിഹീനങ്ങളായിരിക്കുന്ന തരുക്കൾ വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കും- മുഷ്ടി ഊർദ്ധ്വമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സ്ഥാണുക്കൾ തന്നെ വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കും-

സാരം—— രാശിചക്ര കർത്താവിന്റെ അംഗസ്പർശം മുതലായതുകൊണ്ടും പൂച്ചകന്റെ കുടിയിരിപ്പു പറമ്പിന്റെ ലക്ഷണത്തെ പറയെണം- ചക്രം വരച്ചിട്ടവല്ലൊരു വസ്തുവിനെ അന്യനായിക്കൊണ്ടേ ചക്രലെഖന കർത്താവു കൊടുത്തു എങ്കിൽ മേൽ പറഞ്ഞ പറമ്പ മെലിൽ അന്യന്റെ ധനമായി ഭവിക്കുമെന്നും ചക്രത്തെ വരച്ചിട്ടടനെ അന്യനാൽ കൊടുക്കപ്പെട്ട വല്ലൊരുവസ്തുവിന്റെ ലാഭം ചക്രലെഖനകർത്താവിന്ന ഭവിച്ചു എങ്കിൽ അന്യങ്കൽ നിന്ന ഒരു ഭൂമിലഭിക്കപ്പെട്ടുകയും അതുമേൽ പറഞ്ഞ ഭൂമിയൊട്ട ചെരുകയും ചെയ്യുമെന്നും പറയെണം- ചക്രത്തിന്റെ യാതൊരു ഭാഗംവരക്കുന്ന സമയം നെരെമുഖമാക്കി നീട്ടിയകയ്യയത്തിയൊ അതിനൊട്ട തുല്യമായ പൂച്ചകഗൃഹ ഭൂമിയുടെ പ്രദേശത്തിങ്കൽ വൃക്ഷങ്ങളുണ്ടെന്നും മെൽപ്രകാരം നീട്ടി ഉയർത്തിയ കയ്യിന്മെൽ മൊതിരമുണ്ടായിരുന്നാൽ മെൽപറഞ്ഞ പ്രദെശത്തിങ്കൽ ഉണ്ട എന്നകാണപ്പെട്ട വൃക്ഷങ്ങളിൽ വള്ളികൾ ചുറ്റിയിരിക്കുന്ന എന്നും പറയെണം- മെൽപ്രകാരമുള്ള കയ്യിന്റെ വിരലുകളിൽ ചിലതൊ വിരലുകൾ ഒക്കത്തന്നെയൊ ഉയർത്തിയ സമയം അല്പമായി മടങ്ങിയിരുന്നാൽ ആ പ്രദെശത്തിങ്കൽ കൊമ്പുകളില്ലാത്തതുകളായ വൃക്ഷങ്ങൾ ഉണ്ടെന്നു പറയെണം- വിരലുകൾ അഗ്രം ചുരുണ്ടുവരുമാറ നല്ലവണ്ണം മടങ്ങിയതുകളായിരുന്നാൽ ആ പ്രദെശത്തിങ്കൽ ചില കുറികൾ ഉണ്ടഎന്ന പറയെണം-

൨൦- മുഖരൊമാദ്ധ്വനിന്നഃസ്യുശ്ശൈല്യലിവദെൽസകണ്ടകാൻവൃക്ഷാൻ । നാസാശ്രുവസൊരസ്സ്യുശ്ശുഷ്കതരുവിലംഭൃംഗമാഖുനാം ॥

അനുവയാർത്ഥം—— അർദ്ധഛിന്നമായിരിക്കുന്ന മുഖരൊമത്തെ സ്പർശിക്കുമെങ്കിൽ സകണ്ടകങ്ങളായിരിക്കുന്ന വൃക്ഷങ്ങളെ വദിക്കെണം- നാസാശ്രവസ്സിന്റെ രന്ധ്രസ്പർശം കുതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഭുജംഗമാഖുക്കളുടെ വിലത്തെ വദിക്കെണം-

സാരം—— കണ്ടകാകാരമായിരിക്കുന്ന മുഖരൊമത്തെ സ്പർശിച്ചാൽ ആ ക്രിയ ചക്രലെഖനത്തിങ്കൽ എതൊരു പ്രദെശംവരക്കുംപൊൾ ഭവിച്ചുവൊ അതുപൊലെ ഉള്ള പ്രദെശത്തിങ്കൽവൃക്ഷകന്റെ കൂടിയിരിപ്പുപറമ്പിൽ മുള്ളുള്ളമരങ്ങൾ ഉണ്ടെന്നു പറയെണം- മൂക്കിന്റെയും ചെവിയുടെയും പഴുതു തൊട്ടാൽ പാമ്പിൻ മടയും എലിമടയു മുണ്ടെന്നു പറയെണം-

൨൮ കെശാൻവിശ്ലിഥിതാംശ്ചരൊമമുഖജംയത്തു സ്പൃശെന്നിട്ടി
ശെമുഞ്ജൊശീരകുശാദികാനിഹനസൊവന്മീകമാമർശനെ, മെ
ഡ്രക്രൊഡഭുശാംകചാസ്യ വിലയൊശ്ചാമർശനെനന്തജ്ജ്വലംപ്രഷ്ടൃ
വ്യസൂചനിശൊദ്ര്യദംബുകഥയെൽസചിന്നാംഗസംസ്പർശനെ ॥

അനുവയാർത്ഥം—— യാതൊരെടത്തു വിശ്ലിഥിതങ്ങളായിരിക്കുന്ന കെശങ്ങളെയും മുഖജമായിരിക്കുന്നരൊമത്തെയും സ്പർശിക്കുമൊ ഇവിടെ മുഞ്ജൊശീരകുശാദികളുടെ നിദ്ദെശിക്കെണം- നാസികയുടെ അമർശനം കുതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വന്മീകത്തെ നിദ്ദെശിക്കെണം- മെഡ്രക്രൊഡങ്ങുകളുടെയും സൂനാസ്യ വിലങ്ങളുടെയും അമർശനം കുതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അന്തർഭാഗത്തിങ്കൽ ജ്വലത്തെ നിദ്ദെശിക്കെണം- സചിന്നാംഗസംസ്പർശനം കുതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവിന്റെ വസുവിനെ അനിശൊദ്ര്യദംബുഎന്ന കഥിക്കെണം-

സാരം—— ചക്രം വരക്കുംപൊൾ യാതൊരെടത്ത അഴിഞ്ഞതലമുടിയെയും മുഖരൊമത്തെയും സ്പർശിച്ചുവൊ അവിടെ മെഖലപ്പുല്ല, രാമച്ചം, മഞ്ഞ. ഇത്യാദികൾ ഉണ്ടെ എന്ന പറയെണം- മൂക്കുതൊട്ടാൽ പുറുത്തെന്നു പറയെണം- ലിംഗം, വയറ, കണ്ണ, മുല, വായ, ഈ അംഗങ്ങളെ സ്പർശിച്ചാൽ അവിടെ ഉള്ളിൽ വെള്ളമുണ്ടെന്നു പറയെണം- വിയത്തിരിക്കുന്ന ശരീരാവയവത്തെ സ്പർശിച്ചാൽ പ്രഷ്ടാവിന്റെ കൂടിയിരിപ്പു പറമ്പിൽ ഉറവുള്ള പ്രദെശമുണ്ടെന്നു പറയെണം.

൨൯ കക്ഷാപാനസ്പർശനെവാരിഭൃഷ്ടംബ്രൂന്നത്ര്യാംഭൃഗുഹൊതീവദീഘ്നാഃ । ഹസ്യാനത്ര്യാംതത്രവൃക്ഷൊതിഖെയ്യാലൊഹാനിസ്യസ്പർശനമന്നഖാനാം ॥

അനുവയാർത്ഥം—— കക്ഷാപാന സ്പർശനം സത്തായിരിക്കും

വിഷയത്തിങ്കൽ അവിടെ ഉഷ്ടമായിരിക്കുന്ന വാരിവാച്യമായി ഭവിക്കും ബാഹ്ലന്നതി സതിയായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ എറവും മീഛങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഭരുട്ടകം വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കും. ഹസ്യാനതിസതിയായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അതിഖഡ്മായിരിക്കുന്ന വൃക്ഷം വാച്യമായി ഭവിക്കും- ഭന്നഖങ്ങളുടെ സ്പർശനം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ലൊഹങ്ങളും വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കും-

സാരം—— കക്ഷത്തെയും മലദ്വാരത്തെയും തൊട്ടാൽ അവിടെ കലങ്ങൽ മുതലായ ദൊഷത്തൊട് കൂടിയ ജലമുണ്ടെന്നു പറയെണം- കയ്യുയത്തിയാൽ വളരെ നീളമുള്ള വൃക്ഷങ്ങളുണ്ടെന്നു പറയെണം- കയ്യുതാഴ്ത്തിയാൽ നീളം കുറഞ്ഞ വൃക്ഷങ്ങളുണ്ടെന്നു പറയെണം - പല്ലുകളും നഖങ്ങളും ഇതുകളെ തൊട്ടാൽ ഇരിമ്പു മുതലായ ലൊഹങ്ങളും ഉണ്ടെന്നു പറയെണം-

൨൩. ജാനപാദികെംഗെസ്ഥിയുതെസ്സുശ്ചൈൽപാഷാണജാലൈന്നിചിതാസ്ഥിഭിശ്ച! നാഭ്യാദിനിമ്നാവയവാഭിമശ്ശഭ്രാനിതാവൃക്ഷകഭ്രസ്സകുല്യാ !!

അനവയാത്ഥം—— ജാനപാദികമായി അസ്ഥിയുതമായിരിക്കുന്ന അംഗത്തിങ്കൽ സ്പർശിക്കുമെങ്കിൽ വൃക്ഷകഭ്രപാഷാണ ജാലങ്ങളാലും അസ്ഥികളാലും നിചിതയാകുന്നു എന്ന വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു. നാഭ്യാദിനിമ്നാവയവാഭിമശ്ശം സത്തായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ ശഭ്രാനിതാ എന്നും സകുല്യാഎന്നും വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— മുട്ടുതുടങ്ങിയുള്ള അസ്ഥിയൊട് കൂടിയ അവയവങ്ങളിൽ തൊട്ടാൽ പ്രഷ്ടാവിന്റെ കൂടിയിരിപ്പു പറമ്പു പാറകളാലും അസ്ഥികളാലും വ്യാപിക്കപ്പെട്ടതാകുന്നു എന്നു പറയെണം- പൊക്കിൾ മുതലായ താഴ്ചയൊടുകൂടിയ അവയവങ്ങളിൽ തൊട്ടാൽ മടയൊടും കയ്യൊടൊടും കൂടിയതാകുന്നു എന്നു പറയെണം-

൨൪. സപൃക്ഷുഭോഗസ്ഥനതപ്രദെശസ്സുശ്നകുല്യാംകഥയെന്നദീംവാ ! രഹസ്യലക്ഷ്മ്യുത്ഥതൽപ്രസംഗാദ്ധതാശ്രയംകിഞ്ചിനലക്ഷ്മവക്ഷ്യെ !!

അനവയാത്ഥം—— സപൃക്ഷുഭോഗസ്ഥനതപ്രദെശസ്സുശ്നംകൊണ്ടു കുല്യയെയൊനദിയൊ കഥിക്കെണം ഇപ്രകാരം രഹസ്യലക്ഷ്മം ഉക്തമായി അനന്തരം തൽപ്രസംഗം ഹെതുവായിട്ടുള്ളതാശ്രയമായിരിക്കുന്ന ചില ലക്ഷ്മത്തെ പചിപ്പാൻ തുടങ്ങുന്നു-

സാരം—— പുറത്തു താഴ്ചയൊടുകൂടിയ പ്രദെശത്തിങ്കൽ തൊട്ടാ

ൽകയൊട്ടണ്ടെഎന്നെങ്കിലുംപുഴയുണ്ടെഎന്നെങ്കിലും പറയെണം- ഇങ്ങിനെ ഗ്രഹ മായിരിക്കുന്നതിനെ പറവാൻ മതിയായ ലക്ഷണങ്ങളെ പറഞ്ഞു- ഇനി പ്രസംഗവശാൽ ദൂതനെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നവയായിട്ടും ചിലലക്ഷണങ്ങൾ ഉണ്ടെ- അതുകളെ പറയുന്നു-

൨൫ ദൃശ്യന്തെഖലുയത്രയത്രമനുജാദൂതസ്യവിക്ഷിപകുസ്ഥിതാമിക്ഷവാസപാസുഗ്രഹാണിസന്തിസദൃശാം ജ്യാത്യാചതൈസംഖ്യയാ । തയാനെനധനസ്ഥിതൊത്രഹരിതിസ്ഥാനഞ്ചശാസ്ത്രവ മ്ദേച്ച്യാസുട്ടിശിയൊഷിതംകുപൃഥുകായാനെപിശാചസ്ഥിതിം।।

അനുപയാത്ഥം—— യാതൊരെടത്തു യാതൊരെടത്തു ദൂതന്റെ നാലുപുറവും സ്ഥിതന്മാരായിട്ട മനുജന്മാർ മശ്രിക്കപ്പെട്ടനവൊരം ദിക്കുകളിൽ ജാതികൊണ്ടും സംഖ്യകൊണ്ടും അവരൊട്ട സദൃക്കുകളായിരിക്കുന്നവരുടെ ഗൃഹങ്ങൾക്ക ഭവിക്കുന്നു എന്നു വമിക്കണം- ധനസ്ഥാനെകൊണ്ടെരം ഹരിത്തിങ്കൽ ശാസ്ത്രാവിന്റെ സ്ഥാനത്തെയും യൊഷിത്തിന്റെ തുയാനംകൊണ്ടെരം തട്ടിക്കിങ്കൽ ഭൂവിയുടെ സ്ഥാനത്തെയും കൃപൃഥുകായാനം സത്തായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ തട്ടിക്കിങ്കൽ പിശാചസ്ഥിതിയെയും വരിക്കെണം-

സാരം—— ദൂതന്റെ നാലുപുറവും നിൽക്കുന്ന പുരുഷന്മാർ എത്രയുണ്ടൊ അത്രഭവനങ്ങൾ പ്രശ്നാവിന്റെ ഗൃഹത്തിന്റെ നാലുപുറവുമായി ഉണ്ടെന്നും മെൽ പറഞ്ഞ പുരുഷന്മാർ ഏതെതുജാതിക്കാരൊ അങ്ങിനെഉള്ള ജാതിക്കാരുടെയാകുന്നു ആഭവനങ്ങളെന്നും അവർ എതെതു ദിക്കുകളിൽ നിൽക്കുന്നുവൊ അതിനൊട്ട സമാനകളായ ദിക്കുകളിലാകുന്നു അതുകളെന്നും പറയെണം- അവിടെവിള്ളൊട്ട കൂടിയവനായിട്ട ഒരുത്തൻ വന്നാൽ ആ ദിക്കിൽശാസ്ത്രാവിന്റെ ക്ഷെത്രമുണ്ടെന്നും സ്ത്രീ വന്നാൽ ഭഗവതിയുണ്ടെന്നും അടക്കമില്ലാത്തൊരു ബാലൻ വന്നാൽ ആ ദിക്കിൽ പിശാചസ്ഥാനമുണ്ടെന്നും പറയെണം-

൨൬ വിപ്രായാനെബ്രഹ്മരക്ഷൊനിവാസശ്ചൊരൊത്ഥാപദുമ്മതെരാഗമെന । ദൂതസ്യൈതൽസംഭവൊയദ്ദിശായാംപ്രശ്നൊദ്ഭാന്നസുൽഫലംരദ്ദിശിസ്യാൽ।। ഇതി-

അനുപയാത്ഥം—— വിപ്രായാനം സത്തായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ ബ്രഹ്മരക്ഷൊനിവാസം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ദുമ്മതിയുടെ ആഗമംകൊണ്ടുചൊരൊത്ഥാപത്തു വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു. ദൂതന്റെ യദ്ദിശയിങ്കൽ എതൽ സംഭവം ഭവിക്കുമൊ ത

ൽഫലം പ്രേഷ്യാവിന്റെ ധാമത്തിന്റെ തട്ടിക്കിങ്കൽ ഭവിക്കും.

സാരം— ബ്രാഹ്മണൻ വന്നാൽ ബ്രഹ്മരക്ഷസ്സിന്റെസ്ഥിതിയെ പറയെണം- ബ്രഹ്മരക്ഷസ്സു എന്നത ബ്രാഹ്മണൻ മരിച്ചാൽ വല്ലൊരു ഹെതുവശാൽ ഗതി ലഭിക്കാതെ നില്ക്കുന്ന ആജീവനെത്രെ ആകുന്നത- ഒന്പുഡിയായിരിക്കുന്ന ഒരുത്തൻവന്നാൽ കള്ളന്മാരിൽ നിന്ന ഉണ്ടായ ആപത്തിനെ പറയെണം-ബ്രഹ്മരക്ഷസ്സിന്റെ സ്ഥിതിയും കള്ളന്മാരിൽ നിന്നുണ്ടായ ആപത്തും ഇന്ന മിക്കിൽ എന്നത ദൂതന്റെ യാതൊരു മിക്കിങ്കൽ വിപ്രാഗമനം മുതലായത ഭവിച്ചുവൊ ആമിക്കിൽ എന്നും ആത പൂപ്പുകന്റെ ഗൃഹത്തിനെ ആപെക്ഷിച്ചിട്ടുള്ള മിക്കാകുന്നത എന്നുംഗ്രഹിച്ചു പറകയുംവെണം- ഇതിശബ്ദംസമാപ്തിയെബൊധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു.

൨൭- ചക്രംവിലിഖ്യചരണൈരപ്രക്ഷാല്യതനുശൊധനം। ആത്മപൂജാംഗണെശാച്ചാമപിത്വതപാമഹെശ്വരം।।

൨൮- ചക്രമധ്യസ്ഥിതെപത്മെപീംപൂജ്യാപുരസ്സരംപരിവാരനിവെദ്യാഢ്യംപഞ്ചാക്ഷര്യാസമർച്ചയെൽ।।

അന്വയാർത്ഥം— ചക്രത്തെ വിലെഖനം ചൈതിട്ട ചരണങ്ങളെപ്രക്ഷാളനംചൈതിട്ട തനുശൊധനത്തെയും ആത്മപൂജയെയും ഗണെശാർച്ചയെയും ചൈതിട്ട ചക്രമധ്യസ്ഥിതമായിരിക്കുന്ന പത്മത്തിങ്കൽ മഹെശ്വരനെ പീംപൂജ്യാപുരസ്സരമാകുംവണ്ണവും, പരിവാര നിവെദ്യാഢ്യമാകുംവണ്ണവും പഞ്ചാക്ഷരിക്കൊണ്ടു സമർച്ചിക്കെണം.

സാരം— ചക്രംഎഴുതികഴിഞ്ഞാൽ കാൽകഴുകി മെഹശുദ്ധിയെയും ആത്മപൂജയെയും ഗണപതി പൂജയെയും ചൈതിട്ട ചക്രമധ്യത്തിങ്കൽ ഉള്ള പത്മത്തിങ്കൽ ശിവനെ പീംപൂജാപൂവ്വകമായിയും പരിവാര നിവെദ്യത്തൊട കൂടിയും പഞ്ചാക്ഷര മന്ത്രംകൊണ്ടു പൂജിക്കെണം-

(വാ) തത്രൈവംധ്യാനം।।

അന്വയാർത്ഥം — അവിടെ ഇപ്രകാരം ധ്യാനം കർത്തവ്യമായിഭവിക്കുന്നു.

സാരം— മെൽപ്രകാരം പൂജിക്കുംപൊൾ ചക്രമധ്യത്തിങ്കൽ ഉള്ള പത്മത്തിങ്കൽ ശിവനെ ഇനിപറവാൻ പൊകുന്ന പ്രകാരം ധ്യാനിക്കെണം.

അനന്തരശ്ലൊകംകൊണ്ടു ധ്യാനപ്രകാരത്തെഅരിയിക്കുന്നു.

൨൯- കൈലാസാദ്രിശൃംഗൈസുവിടപിതടെസ്ഥിതംകെ മ

ണ്ഡപെസ ന്നിതംഗാരാതിപീഠൊപരിപരിലസിതംസെവ്യമാനം
സുരൈരൈഷ്ടെ। ജാനുസ്ഥംവാമബാഹുംമൃഗമപിപരശുംജ്ഞാന
മുദ്രാംവഹന്തംനാഗൊദ്വൈഗവെഷ്ടാം മമതമൃഷ്ടിഗണൈജ്ഞാന
മീശാനമീഡെ।।

അന്വയാർത്ഥം ___ കൈലാസാദ്രിശൃംഗൊന്നിങ്കലെ സുരവി
ടപി തടത്തിങ്കൽ ഉള്ളുള്ളാടികമായിരിക്കുന്ന മണ്ഡപത്തിങ്കൽ
സന്നിതംഗാരാതി പീഠത്തിന്റെ മുകളിൽ പരിലസിതനായി
സുരൈന്വഘങ്ങളാൽ സെവ്യമാനനായിജാനുസ്ഥമായിരിക്കുന്ന വാ
മബാഹുവിനെയും മൃഗത്തെയും പരശുവിനെയും ജ്ഞാനമുദ്ര
യെയും വഹന്നായി നാഗൊദ്വൈഗവെഷ്ടനായി ഋഷിഗണ
ത്തിങ്കൽ ജ്ഞാനത്തെ മമത്തായിരിക്കുന്ന ൟശാനനെ ഞാ
ൻ ൟഡിക്കുന്നു.

സാരം ___ കൈലാസമെന്നു പെരൊടുകൂടിയ പർവ്വതത്തി
ന്റെ ഒരുഭാഗത്തിങ്കൽ ഉള്ളൊരു കല്പകവൃക്ഷത്തിന്റെ തറ
മെൽ പീടികംകൊണ്ടു നിർമ്മിക്കപ്പെട്ട മണ്ഡപത്തിങ്കൽ, നല്ലൊ
രു സിംഹാസനമിട്ട അതിന്റെമുകളിൽ ഇടത്തെകൈകളിൽ മ
നുമീഛ്വമാക്കി ഇടത്തെകാലിന്റെ മുട്ടിന്മെൽവെച്ച ഇരിക്കു
ന്നവനായിയും മറൊതിൽ മൃഗത്തെയും വലത്തെ കൈകളിൽ
വെച്ച ഒന്നുകൊണ്ടു വെണ്മഴുവിനെയും മറൊന്നുകൊണ്ടു ജ്ഞാ
നമുദ്രയെയും ധരിച്ചിയങ്ങുന്നവനായിയും സപ്പം കൊണ്ടുദ്യൊ
ഗപെഷ്ടനത്തൊട്ടു കൂടിയവനായിയും ഋഷിമാക്കായിക്കൊണ്ടു
ജ്ഞാനത്തെ കൊടുത്തിയങ്ങുന്നവനായിയു മിരിക്കുന്ന ശിവ
നെഞാൻ സ്തുതിക്കുന്നു.

൩൦- ഉമഷ്ഠാദ്യൈരാശയസ്സ്വസ്വസ്ഥാനെ സഹാശ്രിതൈ
ഗ്രഹൈഃ। പരിവാരതയാപൂജ്യൈർഗ്രഹികശ്ചസ്വനാമഭിഃ॥

അന്വയാർത്ഥം ___ മെഷ്ടാദ്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന രാശികൾസ്വ
സ്വസ്ഥാനത്തിങ്കലും ഗ്രഹങ്ങളും ഗ്രഹികനും സഹാശ്രിതഭാവത്തിങ്ക
ലും സ്വനാമങ്ങൾകൊണ്ടു പരിവാരത ഹെതുവായിട്ടു പൂജ്യങ്ങ
ളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം ___ മെട്ടം മുതലായരാശികളെ അതാതുസ്ഥാനത്തിങ്ക
ൽ മെഷാദികളായ നാമങ്ങൾകൊണ്ടും സൂര്യാദിനവഗ്രഹങ്ങ
ളെയും ഗ്രഹികനെയും അവരാൽ ആശ്രയിക്കപ്പെട്ട രാശികളി
ൽ അവരവരുടെ പെർകൊണ്ടും ശിവന്റെ പരിവാരദെവത
കൾ ആകുന്നുഎന്ന സംകല്പിച്ചു പൂജിക്കെണം.

൩൧- ബ്രഹ്മെന്ദ്രവ്വണാന്തെവാശെവീം ഗ്രഹാന്യൊപ്യഷ്ടമംഗ

ലൊ പൂജ്യൈരാരാധ്യവന്ദ്യതപ്രതീപെചതഥാശ്രിയം ।

അനവയാർത്ഥം—— ബ്രഹ്മാവുണൊന്തത്തിങ്കൽ വാഗ്ദെവി യെയും ഗുരുവിനെയും അഷ്ടമംഗലത്തിങ്കൽ പുഷ്പങ്ങൾ കൊ ണ്ടു തുരാധിച്ചിട്ടു വന്ദിക്കെണം അപ്രകാരം പ്രദീപത്തിങ്കൽ ശ്രീയിനെയും വന്ദിക്കെണം.

സാരം—— ബ്രഹ്മാവുണമെന്ന ക്രിയ കഴിഞ്ഞാൽ അഷ്ടമം ഗലത്തിങ്കൽ സരസ്വതിയെയും ഗുരുവിനെയും । വിളക്കിനെൽ ശ്രീഭഗവതിയെയും പൂക്കൾകൊണ്ടു പൂജിച്ചിട്ടു വന്ദിക്കെണം.

൯൨ - അഥപ്രക്ഷാല്യതൊയെനസ—ണ്ണംചന്ദനഭ്രക്ഷിതം। പ ത്രെവിന്യസ്യകുസുമൈരക്ഷതൈരപിയൊജയെത് ॥

അനവയാർത്ഥം —— അനന്തരം സ—ണ്ണത്തെ തൊയംകൊണ്ടു പ്രക്ഷാളനംചൈതിട്ടു ചന്ദനഭ്രക്ഷിതമാക്കി പത്രത്തിങ്കൽ വി ന്യസിച്ചിട്ടു കുസുമങ്ങളൊടും അക്ഷതങ്ങളൊടും യൊജിപ്പി ക്കെണം.

സാരം—— അനന്തരം സ—ണ്ണത്തെ എടുത്തു വെള്ളംകൊ ണ്ടുകഴുകി അതിനെൽ ചന്ദനംതെച്ചു ഒരുഇലയിൽ വെച്ചു പുഷ്പാക്ഷതങ്ങളൊടുയൊജിപ്പിക്കെണം.

൯൩. വാമഹസ്തെനിധായാഥപിധായാന്യെനപാണിനാ। പ ഞ്ചാക്ഷരീംസാഷ്ടശതംമന്ത്രാനന്യാംശ്ചഭക്തെതിതഃ ॥

൯൪. ജപ്ത്വൈകത്രവിന്യസ്യപ്രാരഭെതൊഷ്ടമംഗലം । സംക്ഷെപെണൊഥതൽകർമ്മകഥ്യതെഗുരുണൊദിതം ॥

അനവയാർത്ഥം—— അനന്തരം വാമഹസ്തത്തിങ്കൽ നിധാനം ചൈതിട്ടു അന്യമായിരിക്കുന്ന പാണികൊണ്ടു പിധാനംചൈ തിട്ടു നൂറൊട്ടപഞ്ചാക്ഷരിയെയും അന്യങ്ങളായ മന്ത്രങ്ങളെയും ഭ ക്തിയൊടുകൂടെ ജപിച്ചിട്ടു ഒരെടത്തു വിന്യസിച്ചിട്ടു അനന്തരം അഷ്ടമംഗലത്തെ പ്രാരംഭിക്കെണം- അനന്തരം ഗുരുവിനാൽ ഉദിതമായിരിക്കുന്ന ആ കർമ്മം സംക്ഷെപെണ കഥിക്കപ്പെ ടുന്നു-

സാരം—— അനന്തരം പുഷ്പാക്ഷതസഹിതമായ ആ സ—ണ്ണത്തെ ഇടത്തെ കയ്യിലാക്കി വലത്തെ കൈകൊണ്ടു മറച്ചുപിടി ച്ചു പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രത്തെ നൂറൊട്ടപ്രാവശ്യം ജപിച്ചിട്ടു പിന്നെ പ്രതിപത്തിക്കുതക്കവണ്ണം മറ്റുള്ള മന്ത്രങ്ങളെയും ജപിച്ചു ഒരെ ടത്തു വച്ചിട്ടു അനന്തരം അഷ്ടമംഗല കർമ്മത്തെ വിധിച്ച പ്ര കാരം ആരംഭിക്കെണം- ഗുരുനാഥനാൽ ഉപദെശിക്കപ്പെട്ടതായ അഷ്ടമംഗലകർമ്മത്തെ ചുരുക്കി അനന്തരംപറവാൻ പൊകുന്നു-

൯൫. കൃത്വാമക്ഷിണിതൊരാശിചക്രംപ്രാങ്മുഖന്തുസനെ ।
ന്തുസീന: ഫലകെഭിന്നെവരാടിഭിസാഷ്ടകംശതം ।।

൯൬. നിധായമന്ത്രവൽപ്രൊക്ഷ്യഗന്ധപുഷ്പാക്ഷതൈശ്ചതാൻ ।
അലംകൃത്യാച്ചയെത്താസുശിവമാവാഹ്യചക്രവൽ ।।

൯൭. പ്രാഗാദ്യാശാസുസൂര്യാരാഭ്യുജ്ഞാക്ഷാക്കിവിധൂരഗാൻ ।
അർചിസംപൂജ്യതാസ്പൃഷ്ടാസ്പൃഷ്ടാസാഷ്ടശതംജപെൽ ।।

൯൮. പഞ്ചാക്ഷരീംമനുന്നന്യാനപിഹൃവ്യാനനാച്ചതാൽ ।
തതസ്സംപ്രാർത്ഥയെദ്ദെവംഹൃതമവ്നിജാൻഗ്രഹാൻ ।।

൯൯. ഏതന്നക്ഷത്രസഞ്ജാതസ്യൈതന്നാമ്നൊസ്യപൃച്ഛതഃ ।
ഭൂതെചവർത്തമാനെചസമയെചഭവിഷ്യതി ।।

൧൦൦. ശുഭാശുഭാനിചൈതാനീംചിന്തിതസ്യവിശെഷതഃ ।
സംഭവാസംഭവൗന്യന്യാന്യർത്ഥപുത്രഗൃഹാദിഷു ।।

൧൦൧. ശുഭാശുഭാനിയാന്യൈതാന്യഖിലാന്യപിതത്തഥാ ।
യുഷ്മൽപ്രസാദതസ്സ്പഷ്ടംമമചിത്തെസ്ഫുരന്ത്വിതി ।।

അന്വയാർത്ഥം—— രാശിചക്രത്തെ ക്ഷിണെത്തിങ്കലാക്കീട്ട ആസനന്തിങ്കൽ പ്രാങ്മുഖനായി ഭൂസീനനായിട്ടഭിന്നമായിരിക്കുന്ന ഫലകത്തിങ്കൽ നൂറെട്ട വരാടികളെ നിധാനം ചൈതിട്ട മന്ത്രവത്താകും വണ്ണം പ്രൊക്ഷിച്ചിട്ട അതുകളെ ഗന്ധപുഷ്പാക്ഷതങ്ങൾകൊണ്ട അലംകരിച്ചിട്ട അതുകളിലും ചക്രത്തിങ്കൽ എന്നപൊലെ ശിവനെ ആവാഹിച്ച അർച്ചിക്കെണം- പ്രാഗാദ്യാശകളിൽ സൂര്യാരായ്ജ്ഞാക്ഷാക്കിവിധൂരഗങ്ങളെയും സംപൂജിച്ചിട്ട അതുകളെ സ്പൃശിച്ചിട്ട സ്പൃശിച്ചിട്ട നൂറെട്ട പഞ്ചാക്ഷരിയെയും മൂലമുഖത്തിങ്കൽനിന്നു ശ്രുതങ്ങളായി അന്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന മന്ത്രങ്ങളെയും ജപിക്കെണം അനന്തരം ദൈവത്തെയും നിജന്മാരായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളെയും ഗ്രഹങ്ങളെയും എതന്നക്ഷത്രസഞ്ജാതനായി എതന്നാമാവായി പൃച്ഛന്നായിരിക്കുന്ന ഇവന്റെ ഭൂതമായിരിക്കുന്ന സമയത്തിങ്കലും വർത്തമാനമായിരിക്കുന്ന സമയത്തിങ്കലും ഭവിഷ്യത്തായിരിക്കുന്ന സമയത്തിങ്കലും ഉള്ള ശുഭാശുഭങ്ങളും വിശെഷിച്ച ഇപ്പൊൾ ചിന്തിതമായിരിക്കുന്നതിന്റെ സംഭവാസംഭവാദിയും അന്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന അർത്ഥപുത്രഗൃഹാദികളിലെ ശുഭാശുഭങ്ങളും യാവചിലതുകളൊ അഖിലങ്ങളായിരിക്കുന്ന അതുകളും യുഷ്മൽ പ്രസാദം ഹെതുവായിട്ട എന്റെ ചിത്തത്തിങ്കൽ തത്തഥത്തെ തൃശ്യമായിച്ചിട്ട സ്പഷ്ടമാകുംവണ്ണം സ്ഫുരിക്കെണമെ എന്നിപ്രകാരം സംപ്രാർത്ഥിക്കെണം-

സാരം—— രാശിചക്രം വലത്തു ഭുജത്തായുതമാറുകണ്ടോരെടത്ത ഒരു പലക മെൽ കിഴക്കുനൊക്കിയിരുന്ന വെറെ ഒരു പലകമെൽ അരിക്കി നൂറെട്ട കവിടി മുമ്പിൽ വെച്ച സമന്ത്രപ്രൊക്ഷണം ചൈത ഗന്ധപുഷ്പാക്ഷതങ്ങൾകൊണ്ടു കവിടിയെ അലംകരിച്ച അരി നമൽ രാശിചക്രത്തിങ്കൽ എന്ന പൊലെ ശിവനെ ആവാഹിച്ചു പൂജിക്കെണം- അതിന്റെ കിഴക്കു മുതലായ എട്ടു ദിക്കുകളിൽ ആദിത്യനെയും ചൊവ്വയെയും ബൃഹസ്പതിയെയും ബുധനെയും ശുക്രനെയും ശനിയെയും ചന്ദ്രനെയും രാഹുവിനെയും പൂജിച്ചിട്ട അതു കവിടി പിന്നെയും പിന്നെയും തൊട്ടു നൂറെട്ടു പ്രാവിശ്യം പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രത്തെയും പിന്നെ അതുപൊലെ ഗുരുമുഖത്തിങ്കൽനിന്നു കെൾക്കപ്പെട്ടതുകളായ അന്യമന്ത്രങ്ങളെ യഥാകാമമായിട്ടു ജപിച്ച അനന്തരം ശിവനാകുന്ന ദെവനെയും തന്റെ ഗുരുനാഥന്മാരെയും നവഗ്രഹങ്ങളെയും വഴിപൊലെ പ്രാർത്ഥിക്കെണം-

ഇന്ന നക്ഷത്രത്തൊടു കൂടിയ സമയത്തിങ്കൽ ജനിച്ചവനായിയും ഇന്നപെരൊടു കൂടിയവനായിയും ഇരിക്കുന്ന ൟ പുരുഷനു കഴിഞ്ഞതുകളും ഇപ്പൊൾ ഉള്ളതുകളും, ഇനി ഭവിപ്പാൻ പൊകുന്നതു കൊള്ളായ ഇഷ്ടകഷ്ട ഫലങ്ങളും, വിശെഷിച്ച ഇപ്പൊൾ വിചാരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതിന്റെ സിദ്ധ്യസിദ്ധ്യാദികളും ഇവന്റെധനസന്താനാദികളിൽ ഉള്ളുഗുണദൊഷങ്ങളും നിങ്ങളുടെ പ്രസാദംഹെതുവായിട്ട എന്റെമനസ്സിങ്കൽ യഥാർത്ഥമായിസ്പുഷ്ടമാകുംവണ്ണം പ്രകാശിക്കെണമെഎന്നിപ്രകാരമാകുന്നു പ്രാർത്ഥിക്കെണ്ടതു- ഇങ്ങിനെ അഷ്ടമംഗലസംക്ഷെപം -

൧൨. തതഃകന്യാകുമാരൊവാസ്ത്രാത്വാവസ്ത്രാർദ്ധലംകൃതഃ । രാശിഗ്രഹസ്ഥിതിജ്ഞാനശൂന്യൊവാകർത്തുനാചരഃ ॥

൧൩. ഉപെത്യാരാധയെൽപുഷ്പൈർദ്വീപവിഘ്നഖഗെശ്വരാൻ । തതൊസ്യദക്ഷിണെഹസ്തെസപുണ്യംസാക്ഷതംക്ഷിപെൽ ॥

൧൪. മദ്ഭാഗെതവദെഹൻസൊപികൃത്വാചക്രംപ്രദക്ഷിണം । കൃത്വാസമീപതസ്തിഷ്ഠെച്ചക്രസ്യപ്രാങ്മുഖസ്സുധീഃ ॥

അനവയാർത്ഥം—— അനന്തരം സ്നാനം ചൈതിട്ട വസ്ത്രാർദ്ധലംകൃതയായിരിക്കുന്ന കന്യകയൊ സ്നാനം ചൈതിട്ടവസ്ത്രാർദ്ധലംകൃതനായിരിക്കുന്ന കുമാരനൊ രാശിഗ്രഹസ്ഥിതി ജ്ഞാനശൂന്യനായി അപരനായിരിക്കുന്ന ഒരുത്തനൊ ഉപയാനം ചൈതിട്ട പുഷ്പങ്ങൾകൊണ്ടു ദ്വീപവിഘ്നഖഗെശ്വരന്മാരെ ആരാധിക്കെണം അനന്തരം ൟ ജനത്തിന്റെ ദക്ഷിണമായിരിക്കുന്ന ഹ

സ്ഥത്തിങ്കൽ സാക്ഷാൽ പൃച്ഛകമായിരിക്കുന്ന സപ്തണ്ണത്തെ ദാനം ചെയ്യേണം- അനന്തരവും ഇതിനെ വഹിത്തായിട്ട ചക്രപ്രദക്ഷിണത്തെ ചൈതിട്ട ചക്രത്തിന്റെ സമീപത്തിങ്കൽ പ്രാങ്മുഖമായി സുധിയായിട്ട സ്ഥിതിചെയ്യേണം-

സാരം—— അനന്തരം കഴിച്ച വസ്ത്രാദ്യലംകാരങ്ങളെ ധരിച്ചിരിക്കുന്ന കന്യകയൊ കുമാരനെ രാശികളെയും ഗ്രഹസ്ഥിതിയെയും അറിയാത്തവനായ അന്യനൊ ദൈവജ്ഞനിയോഗം ഹെതുവായിട്ട രാശിചക്ര സമീപത്തെ പ്രാപിച്ചിട്ട വിളക്കിനും ഗണപതിക്കും ആദിത്യനും പൂവ്വാരാധിച്ച നിന്നാൽ ആ ജനത്തിന്റെ വലത്തെകയ്യിൽ പുഷ്പാക്ഷതങ്ങളൊട കൂടിയസപ്തണ്ണത്തെ ദാനംചെയ്യേണം- അനന്തരം ആ ജനം അതിനെ അതിനെ വഹിച്ചുംകൊണ്ട രാശിചക്രത്തെ പ്രദക്ഷിണം വെച്ച അതിന്റെ പടിഞ്ഞാറുപുറത്ത ആട്ടക്കെ കീഴക്കുനൊക്കി ഉച്ചിചാരത്തൊട കൂടാതെ നില്ക്കേണം-

൨൩. തതഃപ്രഷ്ടാനിജാഭീഷ്ടംധ്യായംസ്തിഷ്ടുതസാഞ്ജലിഃ ।
ദൈവജ്ഞോഥസ്മരൻപ്രഷ്ടരഭീഷ്ടംതാവരാടികാം॥

൨൪. സസ്പൃശൻസസ്പൃശന്മന്ത്രംമൂർത്തിതെപൂവ്വകംജപെൽ ।
ത്രിവാരംതജ്ജപസ്യാന്തെതംബ്രൂയാന്ന്യസെന്നിതി ।।

൨൫. തദൈപവിന്യസെദ്ദേതസ്സപ്തണ്ണംനിജകരസ്ഥിതം। ചക്രസ്ഥഭേഷ്ടൈകത്രദൈവജ്ഞതസ്യാവരാടികാം । വിഭജെത്തുരുദക്പൂവ്വംനിമിത്താനിചചിന്തയെൽ ।।

൨൬. പ്രാക്പൃച്ഛാസമയെയദ്യച്ഛുഭാശുഭമുദീരിതം । തത്തൽ സകലമത്രാവിചിന്ത്യംസ്പൃശരാദികം ।।

അന്വയാർത്ഥം—— അനന്തരം പ്രഷ്ടാവ നിജാഭീഷ്ടത്തെ ധ്യായന്നായി സാഞ്ജലിയായിട്ട സ്ഥിതിചെയ്യേണം- അനന്തരം ദൈവജ്ഞൻ പ്രഷ്ടാവിന്റെ അഭീഷ്ടത്തെ സ്മരന്നായി അവരാടികകളെ സംസ്പൃശന്നായി സംസ്പൃശന്നായിട്ട മൂർത്തിതെപ പൂവ്വകമായിരിക്കുന്ന മന്ത്രത്തെ മൂന്നുപ്രാവശ്യം ജപിക്കേണം- തജ്ജപത്തിന്റെ അന്തത്തിങ്കൽ ന്യസിച്ചാലുമെന്ന ദ്ധതനൊട പറയേണം- ദ്ധതൻ ആപ്പൊഴ്തന്നെ നിജകര സ്ഥിതമായിരിക്കുന്ന സപ്തണ്ണത്തെ ചക്രസ്ഥഭങ്ങളിൽ വെച്ച ഏകത്തിങ്കൽ വിന്യസിക്കുകയും വെണം- ദൈവജ്ഞൻ ആ വരാടികകളെ ഉൽകൂപൂവ്വമാകംവണ്ണം മൂന്നുപ്രാവിശ്യം ഗണ്യകളാക്കി വിഭജിക്കുകയും നിമിത്തങ്ങളെ ചിന്തിക്കുകയും വെണം- മുമ്പെ പൃച്ഛാസമയത്തിങ്കൽ സ്പൃശരാദികമായിരിക്കുന്ന യാതൊന്നു യാതൊന്നശു

ട്ടാ ശുഭമായിട്ട ഉദീരിതമായിയൊ അതാതു സകലമായിട്ട ഇവി
ടെയും ചിന്ത്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— അനന്തരം പൂഷകൻ തന്റെ അഭീഷ്ടത്തെ ധ്യാ
നിച്ചിയങ്ങുന്നവനായിട്ട തൊഴുതുനില്ക്കേണം- ദൈവജ്ഞൻ പൂ
ഷകന്റെ ഇഷ്ടത്തെ സ്മരിച്ചിയങ്ങുന്നവനായിട്ട അ കവിടി
കളെ പിന്നയും പിന്നയും വഴിപൊലെ സ്പൃശിച്ചും കൊണ്ടെ മൂ
ത്തിതെപരികല്പിത ഇത്യാദിയായ ഹൊരയിലെ ആദ്യശ്ലൊക മാ
കുന്ന മന്ത്രത്തെ മൂന്നുപ്രാവശ്യം ജപിക്കേണം. അതിന്റെ അ
വസാനത്തിങ്കൽ വെക്കാമെന്നു രാശിചക്രസമീപത്തിങ്കൽ പുഷ്പാ
ക്ഷതങ്ങളൊട സഹിതമായ സപ്തണ്ണത്തെ കയ്യിൽ ധരിച്ചുനില്ക്കു
ന്ന ദൂതനൊട പറയെണം ദൂതൻ അപ്പൊൾ തന്നെ തന്റെ ക
യ്യിൽ ഉള്ള സപ്തണ്ണത്തെ രാശിചക്രത്തിങ്കൽ ഉള്ള മെഷാദിരാശി
കളിൽവെച്ച സൊച്ചയെ അനുസരിച്ച ഒരൊ രാശിയിൽ വെക്കെ
ണം- ദൈവജ്ഞൻ തന്റെ മുമ്പിലുള്ള അ കവിടികളെ വടക്കു
ള്ളതു മുമ്പിലുണ്ടായതായ്തുമാറു മൂന്നു ഭാഗങ്ങളിൽ അംശിച്ച വെ
ക്കെണം- നിമിത്ത പരിക്ഷയെ ചൈകയും വെണം- മുപ്പെ
പ്രശ്നകാലത്തിങ്കൽ അംഗസ്പുശം മുതലായി എതെല്ലാം ശുഭമായി
ട്ടും അശുഭമായിട്ടും പറകപ്പെട്ടുവൊ അതൊക്കയും ഇവിടെവി
ചാരിക്കപ്പെടുവാൻ യൊഗ്യമാകുന്നു-

൪൯. അഥദ്വിതുപദമാരുഹായാമാനംകുയ്യാൽസമക്ഷിതൊ ।യസ്മി
ൻരാശൌസ്ഥിരംസപ്തണ്ണംസസ്യാദാശുദ്ധസംജ്ഞകഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— അനന്തരം ദൂതൻ സമക്ഷിതിയിങ്കൽ പ
ദ്മാരൂഢായാമാനത്തെ ചെയ്യേണം- സപ്തണ്ണം യാതൊരുരാശിയിങ്കൽ
സ്ഥിതമായിയൊ അത ആശുദ്ധസംജ്ഞകമായി ഭവിക്കും-

സാ—— അനന്തരം ദൂതൻ സമഭൂമിയിൽ ചെന്നു നിന്നതു
ന്റെ ദെഹച്ഛായയെ അടികൊണ്ടെ അളന്ന ഇത്രഅടി ഉണ്ടെ എ
ന്ന അറിയെണം- ശെഷിച്ചുവരികിൽ അംഗുലംകൊണ്ടെളന്ന അ
തിന്റെ സംഖ്യയെയും അറിയെണം- ഛായാപ്രമാണത്തെ യ
ഥാവസരമായി ദൈവജ്ഞനെ ഗ്രഹിപ്പിക്കുകയും വെണം- യാ
തൊരുരാശിയിൽ സപ്തണ്ണം വെക്കപ്പെട്ടുവൊ അ രാശി അ
ശുദ്ധമെന്ന പെരൊടുകൂടിയതാകുന്നു. ഇങ്ങിനെ അശുദ്ധത്തെ
യും സപ്തണ്ണസ്ഥിതിയുടെ സ്ഥലഭെദംകൊണ്ടെ അശുദ്ധ നവാം
ശകം ഇന്നതെന്നും ഗ്രഹിക്കേണം.

൫൦. ജ്ഞാതച്ഛായാദൈവവിദാശുദ്ധംസപ്തണ്ണസ്യാത്സ്ഥാനതാദി
ച । പൂഷകായഫലംകിഞ്ചിൽപ്രൊച്യപൂജ്യാംസമപ്പിച്ചു ॥

ഭ.മ. വരാടിരഷ്ടശസ്യൈക്കുചാസ്ഥാനത്രിതയതഃപൃഥക്കി ശിഷ്ട
സംഖ്യാമപിജ്ഞാത്വാരക്ഷണീയാവരാടികാഃ ।।

അനുവയാർത്ഥം—— ദൈവവിത്തിനാൽ ആത്രൃദ്ധത്തെയുംസ
ന്ധിത്തിന്റെ ഉത്ഥാനതാമിയെയും അറിഞ്ഞിട്ട പൂക്കുകനായി
ക്കൊണ്ടു ഫലത്തെ അല്പമാകുംവണ്ണം പ്രവചിക്കുകയും പൂ
ജയെ സമർപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിട്ട സ്ഥാനത്രിതയത്തിങ്കൽ നിന്ന
വെച്ചേറെ വരാടികളെ എടുത്തുകൊണ്ടു തൃജിച്ചിട്ട ശിഷ്ടസംഖ്യയെ
യും അറിഞ്ഞിട്ട വരാടികകും രക്ഷണീയകളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ദൈവജ്ഞൻ ആത്രൃദ്ധരാശിയെയും സപൂർണ്ണത്തി
ന്റെ മലച്ചു തുടങ്ങി ഉള്ളതിനെയും അറിഞ്ഞിട്ട പൂജകനൊടുഫ
ലത്തെ അല്പമാകുംവണ്ണം പറഞ്ഞിട്ട പിന്നെയും പൂജസമർപ്പിച്ചു
വടക്കും തെക്കും നടുവിലുമായി മൂന്നുസ്ഥാനങ്ങളിൽ ആംശിച്ചു
വെച്ചിരിക്കും കവിടികളെ വെച്ചേറെ എടുത്തിൽ ഹരിച്ച ശേഷിച്ച
കവിടികളുടെ സംഖ്യയെ അറിഞ്ഞിട്ട ആ കവിടികളെ രക്ഷി
ച്ചു കൊള്ളേണം.

ഭ.മ. ആത്രൃദ്ധംസപൂർണ്ണസംസ്ഥാനംഛായാമപൃഷ്ടമംഗലംവി
ലിഖെന്മാസയാതാഹപ്രഷ്ടതാരാപരസ്സരം ।।

അനുവയാർത്ഥം—— ആത്രൃദ്ധത്തെയുംസപൂർണ്ണസംസ്ഥാനത്തെ
യുംഛായയെയുംഅഷ്ടമംഗലത്തെയും മാസയാതാഹപ്രഷ്ടതാരാപ
രസ്സരമാകുംവണ്ണം വിലെഖനം ചെയ്യേണം.

സാരം—— മാസം തിയ്യതി പൂജകനക്ഷത്രം ഇത്രകാലം മുമ്പി
ലായുള്ള ആത്രൃദ്ധത്തെയും അതിന്റെ നവാംശകത്തെയുംസപൂ
ർണ്ണസ്ഥിതിയെയും ക്ഷയാപ്രമാണത്തെയും അഷ്ടമംഗലസംഖ്യ
യെയും എഴുതേണം.

ഭ.മ. യത്രകഥിതംകർമ്മ ചക്രലെഖനപൂർവകം । സംക്ഷേപെ
ണൈതദേവാഥപുനരുച്യതെക്രമാൽ ।।

അനുവയാർത്ഥം —— ഇവിടെ ചക്രലെഖന പൂർവകമായിരിക്കു
ന്ന യാതൊരു കർമ്മം കഥിതമായിഭവിക്കുന്നുവൊ അതുതന്നെ അ
നന്തരം സംക്ഷേപേണ പിന്നെയും ക്രമത്തെ അവലംബിച്ചു
കൊണ്ടുവചിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം—— ഈ അദ്ധ്യായത്തിങ്കൽ രാശിചക്രത്തിന്റെ എഴു
ത്തുമുതലായി യാതൊരു കർമ്മം പറകപ്പെട്ടുവൊ അതുതന്നെ ഇ
നിയും ചുരുക്കി ക്രമേണ പറകപ്പെട്ടുവാൻ പൊകുന്നു.

ഭ.മ- വിലിഖ്യചക്രംപ്രവികീ ചാക്ഷതംസംപൂജ്യഭക്ത്യാഥ
കൃതെഷ്ടമംഗലെ । ആത്രാദ്ധ്യരാശിംകനകെനസംസ്ഥിശേൽപ്ര

ഷ്ടാവരാടീവിഭജേച്ചദൈവവിൽ ।। ഇതി ।।

അന്വയാർത്ഥം—— ചക്രത്തെ വിലെഖനം ചൈതിട്ട അക്ഷരത്തെ പ്രവികിരണം ചൈതിട്ട ഭക്ഷിയൊടുകൂടെ സംപൂജിച്ചിട്ട അനന്തരം അഷ്ടമംഗലം കൃതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവ രാശിയെ ആരാധിച്ചിട്ട കനകംകൊണ്ട സ്പശിക്കെണം - ദൈവവിത്ത വരാടികളെ വിഭജിക്കുകയും വെണം-

സാരം—— രാശിചക്രത്തെ എഴുതി അതിൽ അക്ഷരത്തെപിതറി ഭക്ഷിയൊടുകൂടെ വെണ്ടംവണ്ണം പൂജിച്ചിട്ട അനന്തരം അഷ്ടമംഗലകർമ്മം അവസാനിച്ചിരിക്കും സമയത്തിങ്കൽ പൃച്ഛകൻ രാശിയെ ആരാധിച്ചിട്ട കനകത്തരിൽ വെക്കെണംജ്യൊതിഷികൻ കവിടികളെ അംശിക്കുകയും വെണം- ഇതി ശബ്ദം സമാപ്തിബൊധകമാകുന്നു.

ഇദ്ദ രക്തനികുസുമാന്യത്രഗ്രഹ്യന്തെകൈശ്ചനാപരൈഃ ।
ശ്ലക്ഷ്ണത്തുദൃശ്യതെപ്രായെണാദ്യതുംബാഭിധാത്തവം ।।

അന്വയാർത്ഥം—— ഇവിടെ രക്തങ്ങളായിരിക്കുന്ന കുസുമങ്ങൾ അപരന്മാരായിരിക്കുന്ന ചിലരാൽ ഗ്രഹിക്കപ്പെടുന്നു. ഇന്നപ്രായെണ ശ്ലക്ഷ്ണമായിരിക്കുന്ന തുംബാഭിധാത്തവം തന്നെ ദർശിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— ചില ദൈവജ്ഞന്മാർ രാശിയിൽ സപുഷ്പത്തെ വെക്കുവാൻ ചുവന്ന പുഷ്പങ്ങൾ ആതുമെന്നു പറയുന്നു- ഇപ്പൊൾ പ്രായെണ ഉപയൊഗിപ്പിച്ചു വരുന്നതു ചുവന്ന പുഷ്പങ്ങളെ അല്ല- വെളുത്ത പുഷ്പങ്ങളെ യാകുന്നു- അതുകൾക്കും നിയമമുണ്ട- തുമ്പ പൂവിനെ ഒഴിച്ചുവെറെ ഒന്നിനെയും സ്വീകരിക്കുമാറില്ല- ഇങ്ങിനെ ആചാരമാകയാൽ അതിനെ അനുസരിച്ചു കൊള്ളുന്നതു തന്നെ ഉചിതമാകുന്നത-

ഇതി ചതുർത്ഥാദ്ധ്യായഃ

അഥ പഞ്ചമാദ്ധ്യായപ്രാരംഭഃ

(വാ) അഥലഗ്നാനയനാദികമുച്യതെ ।।

അന്വയാർത്ഥം—— അനന്തരം ലഗ്നാനയനാദികം വചിക്ക

പ്പെടുന്നു.

സാരം—— ഇനിലഗ്നം വരുത്തുക മുതലായതിന്റെ സംപ്രേമായത്തെ പറയുന്നു.

൪- പ്രശ്നകാലവിലഗ്നസ്യുട്ടാവഗമനെസതി । ഫലാദേശസ്യസാഫല്യം തഥാശാസ്ത്രാന്തരൊദിതം ॥

അന്വയാർത്ഥം —— പ്രശ്നകാല വിലഗ്നത്തിന്റെ സ്ഫുടാവഗമനം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഫലാദേശത്തിന്റെ സാഫല്യം ഭവിക്കുന്നു അപ്രകാരം ശാസ്ത്രാന്തരൊദിതവും ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—പ്രശ്നകാലത്തിങ്കൽ യാതൊരുരാശി ഉദിക്കുന്നുവൊ അതിന്റെ വ്യക്തമായ അറിവുള്ളപ്പൊൾ ഫലത്തെപറഞ്ഞാൽ അത സത്യമായിരിക്കും- അതുകൊണ്ടു ഉദയലഗ്നത്തെ നല്ലവണ്ണം അറിയണം- ഇപ്പറഞ്ഞതിനു സഹായമായിട്ട അന്യശാസ്ത്രത്തിങ്കൽ ഒരു വചനമുണ്ടു- ഇനിമെൽപറഞ്ഞ വചനത്തെ തന്നെ എഴുതുന്നു-

൫. തന്ത്രെസുപരിജ്ഞാതെലഗ്നെഛായാംബുയുന്ത്രസംവിദിതെ । ഹൊരാർത്ഥചസുശുദ്ധെനാദെഷ്ടുർഭാരതീവന്ധ്യാ ॥ ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം—— തന്ത്രംസുപരിജ്ഞാതമായിട്ടും ലഗ്നംഛായാംബുയുന്ത്രസംവിദിതമായിട്ടും ഹൊരാർത്ഥം സുശുദ്ധമായിട്ടമിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അതു ദെഷ്ടാവിന്റെ ഭാരതീവന്ധ്യയായി ഭവിക്കുന്നില്ല-

സാരം—— പ്രശ്നശാസ്ത്രം വഴിപൊലെ ഗ്രഹിക്കപ്പെട്ടതായിട്ടും നിഴൽകൊണ്ടൊ നാഴികവട്ടകൊണ്ടൊ ഉദയ ലഗ്നം നല്ലവണ്ണം അറികപ്പെട്ടതായിട്ടും ഹൊരയുടെ അർത്ഥം നല്ലവണ്ണം ഹൃദയത്തിങ്കൽ ശുദ്ധമായിട്ട മിരിക്കും സമയത്തിങ്കൽ ഫലത്തെ പറയുന്ന ദൈവജ്ഞന്റെ വാക്കു മിഥ്യയായി ഭവിക്കില്ല- ഇതി ശബ്ദം സമാപ്തിയെ ബൊധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു-

(വാ) തത്ര പ്രഥമംദിനഗതനാഡികാനീതിരുച്യതെ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— അവിടെ മുമ്പിൽ ദിനഗതനാഡികാനീതി വചിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— അവിടെ മുമ്പിൽ ഉദിച്ചതിന്റെ ശെഷം പ്രശ്നസമയങ്കലെക്കുണ്ടെന്ന നാഴിക ഇത്രയെന്നറിവാനുള്ള ക്രിയയെ പറയുന്നു.

൬. ഛായാംതൽകാലജാംന്യസ്യത്രൈരാശ്യാവാഭ്യന്തരെഭവെൽ । തദ്ഭുക്ഷമംഗുലീകൃത്യഷഷ്ട്യാഹതപാവിഭാജയെൽ ॥

൪. തൽക്കാലാംശ്ലിപ്തഭാശ്ചവാക്യയുഗാന്തരാംശൈലൈഃ ।
ലബ്ധാവിനാഡികാസൂര്യുക്തവാക്യനാഡ്യാഃ പരിത്യജേൽ ॥

൫. ലബ്ധന്തെഷ്ടസൂര്യായാതാനാഡികാത്ഭവിനാഡികാഃ । ത
ത്സൂര്യകാലസൂര്യസ്യഗമ്യലിപ്തൈരംശകാൻഹരേൽ ॥

൬. അക്ഷയുക്തക്ഷഹാരെണലബ്ധതെക്കോടയാൽപരം । നാ
ഡ്യാദികംഹിതദ്ദാശേരെതദ്ദിനഗതാത്ത്യജേൽ ॥

൭. ഉദ്ധരാശിപ്രമാണൊനിത്യാജ്യാന്യപിതരസ്ത്യജേൽ ।
ശെഷംതദ്ദാശിഹാരഘ്നംലഗ്നംസ്യാൽഗതരാശിയുക് ।

അന്വയാർത്ഥം—— തൽക്കാലജയായിരിക്കുന്ന ഛായയെന്യസിച്ചിട്ട തദ്ദിവസമായിരിക്കുന്ന വാക്യത്തെത്തുജിച്ചിട്ട തല്ലക്ഷത്തെ അംഗുലീകരിച്ചിട്ട ഷഷ്ടികൊണ്ടു ഹനിച്ചിട്ട തൽക്കാലാംശ്ലിപ്തഭാശ്ചവാക്യയുഗാന്തരാംഗുലങ്ങൾ കൊണ്ടുവിഭജിക്കണം ലബ്ധികളായിരിക്കുന്ന വിനാഡികളെ ത്യക്തവാക്യനാഡിയിൽ നിന്നു പരിത്യജിക്കെണം- അപ്പൊൾ അഹസ്സിന്റെയാതകളായിരിക്കുന്ന നാഡികളും വിനാഡികകളും ലഭിക്കപ്പെട്ടന്നു- അനന്തരം തൽക്കാലസൂര്യന്റെ ഗമ്യലിപ്താംശകങ്ങളെ അക്ഷയുക്തക്ഷഹാരംകൊണ്ടു ഹരിക്കെണം- അപ്പൊൾ അക്കൊടയത്തിങ്കൽ നിന്നു പരമായ തദ്ദാശിയുടെ നാഡ്യാദികം ലഭിക്കപ്പെട്ടന്നു- ഇതിനെ ദിനഗതത്തിങ്കൽനിന്നു ത്യജിക്കെണം- ത്യാജ്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഉദ്ധരാശിപ്രമാണങ്ങളെയും അതിൽ നിന്ന ത്യജിക്കെണം- ശെഷംതദ്ദാശിഹാരഘ്നമായി ഗതരാശിയുക്കായിട്ട ലഗ്നമായി ഭവിക്കും-

സാരം—— പ്രശ്നംവെച്ച നെരത്തുള്ള ഛായാ അതാതു മാസങ്ങളിൽ ഉള്ള അടിവാക്യങ്ങൾകൊണ്ടു അതാതു നാഴികകൾക്കു പറകപ്പെട്ടതുകളിൽ ഒന്നിനൊട്ടു സാമ്യമുള്ളതായിവന്നാൽ ഇത്ര നാഴിക പുലർന്നു എന്ന അതു മാസത്തിലെ അടിവാക്യംകൊണ്ടുനിശ്ചയിക്കാം- അതാതുനാഴികകൾക്കു പറഞ്ഞതിനെക്കാൾ ഏറീട്ടും കുറഞ്ഞിട്ടും വരുമ്പൊൾ അടിവാക്യംകൊണ്ടു നിശ്ചയിച്ചുകൂടഎല്ലാമാസങ്ങളിലുംഒന്ന രണ്ടു ഇങ്ങിനെ തുടങ്ങിയുള്ള നാഴികകളെഅറിവാനായിക്കൊണ്ടുള്ളവഴിമാത്രമെ അടിവാക്യങ്ങളിൽവെച്ചിട്ടുള്ളു- പ്രശ്നം വെക്കുന്നത അതാതുനാഴികക്കുതന്നെ എന്നുള്ള നിയമംഇല്ല. ഒന്നെകാൽനാഴിക ഒന്നരനാഴിക ഒന്നരമുക്കാൽ നാഴിക രണ്ടെരക്കാൽ നാഴിക ഇങ്ങിനെ തുടങ്ങി പലകാലങ്ങളിലും സംഭവിക്കാം- ഇങ്ങിനെ ഉള്ള കാലത്തിന്റെ നിർണ്ണയത്തെ താഴെ പറയും പ്രകാരം വരുത്തിക്കൊൾക-

തൽക്കാലക്ഷായയുടെ അടിയും അംഗുലവും വെച്ച അതിനെ അപേക്ഷിച്ച അപ്പോഴുള്ള അടിവാക്യത്തെ അതിൽനിന്നു കളഞ്ഞ ശിഷ്ടത്തെ വിരലാക്കി അറുപതുകൊണ്ടു ഗുണിച്ച തൽക്കാലക്ഷായയുടെ പൂർവ്വാപരഭാഗങ്ങളിൽ ഉള്ള വാക്യങ്ങളിൽ കുറഞ്ഞതിനെ എറിയതിൽനിന്നു കളഞ്ഞ ശിഷ്ടത്തെ വിരലാക്കി അതുകൊണ്ടു ഹരിക്കേണം- എന്നാൽ കിട്ടുന്നതു വിനാഴികയാകുന്നു- അതിനെ മൻതല്ക്കാലക്ഷായയിൽ നിന്നു കളകപ്പെട്ടവാക്യത്തിന്റെ നാഴികയിൽ നിന്നു കളയേണം- എന്നാൽ ശേഷിക്കുന്നത പകലിന്റെ കഴിഞ്ഞനാഴികയും വിനാഴികയുമായി വരുമെന്നറിക. ഇവിടെ സ്പഷ്ടബോധത്തിനായിക്കൊണ്ടു ഒരു ഉദാഹരണത്തെ പറയാം-

മെടമാസത്തിൽപ്രഭാതം- പ്രഭാതകാലക്ഷായാ പ്രമാണം അടി ൧൯- ഇങ്ങിനെ വരുമ്പോൾ തൽക്കാലക്ഷായയുടെ അടിയുടെ സംഖ്യവെച്ച പതിമൂന്നടിയും കഴിഞ്ഞു പിന്നെ ഉപയോഗമുള്ളതായ രാകാ എന്ന വാക്യത്തിന്റെ സംഖ്യയായപന്ത്രണ്ടിനെ അതിൽനിന്നു കളഞ്ഞാൽ ഒന്നുശേഷിക്കും അതു അടിയാകുന്നു-അതിനെ എട്ടുകൊണ്ടു ഗുണിച്ചാൽ വിരലാകയും ചെയ്യും- ഇങ്ങിനെ വിരലാക്കി വിരൽ സംഖ്യയെഅറുപതുകൊണ്ടു ഗുണിച്ചാൽ വരുന്നസംഖ്യാനാഴികയെന്നുറ- ഇങ്ങിനെ പതിമൂന്നടിയുടെ പൂർവ്വാപരവാക്യങ്ങൾ അന്തരിച്ചാൽ ശേഷിക്കുന്ന വിരൽകൊണ്ടു ഹരിക്കേണം- പൂർവ്വവാക്യം ശുക്രഎന്നാകുന്നു അപരവാക്യം രാകാ എന്നാകുന്നു- ശുക്രഎന്നസംഖ്യാ പതിനഞ്ച- അതിൽനിന്ന രാകാഎന്നപന്ത്രണ്ടിനെക്കളഞ്ഞാൽ മൂന്നു ശേഷിക്കും. അതിനെവിരലാക്കിയാൽ വരുന്നസംഖ്യാ ഇരുപത്തുനാല- ഇതുകൊണ്ടുനാഴികയെന്നുറഞ്ഞതിനെഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്നതു ൨൦൦൫ ഇരുപതുവിനാഴികയെ രാകാ എന്നവാക്യത്തിന്റെ നാഴികയുടെ സംഖ്യയായഅഞ്ചിൽനിന്നുവാങ്ങിയാൽ ശേഷിക്കുന്നസംഖ്യ മുകളിൽ൯-താഴെനാല്പത-മുകളിൽ ഉള്ളതു നാഴികയും മറ്റെതു വിനാഴികയുമാകുന്നു- ഇപ്രകാരമാകയാൽ മെടമാസത്തിൽ ഉച്ചക്കുമുമ്പു പതിമൂന്നടിനിഴലായാൽ നാലുനാഴികയും നാല്പത വിനാഴികയുംപുലർന്നുഎന്നു ഗ്രഹിക്കേണം ഇങ്ങിനെ എല്ലാരായകർമ്മംകൊണ്ടും ദിനഗതത്തെ ഉപയോഗത്തിനുതക്കവണ്ണം വരുത്തിക്കൊൾക- ഇനി ഉദയലഗ്നാനയനത്തെ പറയുന്നു- തൽക്കാലാദിത്യസ്ഫുടത്തെ വെച്ച അതിന്റെ രാശി എട്ടത്ത ശിഷ്ടത്തെ ഒരു രാശിയിൽനിന്നു വാങ്ങിയാൽ ഗമ്യലിപ്താംശകങ്ങളും ശേഷിക്കും അതി

നെ ആദിത്യനൊട്ടുകൂടിയതായ രാശി എത്രാകുന്നുവൊ അതിന്റെ ഹാരകം കൊണ്ടു ഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്നനാഴികയും വിനാഴികയും ആ രാശിയുടെ ഉദയാൽപരമാകുന്നു- അതിനെ ദിനഗതത്തിങ്കൽ കളഞ്ഞ ശേഷിച്ചതിൽനിന്നു പിന്നെ അതിന്റെ മുകളിലുള്ള എത്തെത്തരാശിപ്രമാണങ്ങളും പൊകുമ്പോ അതുകളെ കളഞ്ഞ ശേഷത്തെ ആ രാശിയുടെ ഹാരകം കൊണ്ടു ഗുണിച്ചപൊയ രാശികളെ മെഷാദിയായി അതിന്റെ രാശി സ്ഥാനത്തിങ്കൽ യൊജിപ്പിച്ചാൽ അത ഉദയലഗ്നസ്ഫുടമായി ഭവിക്കും-

വ്യ. കുന്ദനിഷ്പ്രഭസ്ഫുരദ്ഗ്രഹസ്ഫുടാരാനുചെൽഭവേൽ ക്ഷിപൂപാകാശ്ചിൽകലാസ്വകൃതപാവാനെയംപ്രഷ്ടുജന്മഭം ।।

സ. ഉദഗ്വാസനെക്ഷിചെത്ത്യാജ്യാർദ്ധസ്ഥപൂർവ്വകൊഡുനി । സപ്തർണ്ണംദശമശൈകൈകനക്ഷത്രസ്യൈഹലിപൂകാഃ ।।

അന്വയാർത്ഥം— ലഗ്നം വെറെ കുന്ദനിഷ്പ്രഭമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടൃരാരാഭവിക്കില്ല എങ്കിൽ ചിലകലകളെ ക്ഷെപിച്ചിട്ടൊ ത്യജിച്ചിട്ടൊ പ്രഷ്ടൃജന്മഭം ആനെയമായി ഭവിക്കുന്നു- പൂർണ്ണകൊഡു ഉദഗ്വാസന്നമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ കലകളെക്ഷെപിക്കെണം- അധസ്ഥമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ കലകൾ ത്യാജ്യകളായിഭവിക്കുന്നു- ഇതിങ്കൽ ഏകൈകനക്ഷത്രത്തിന്ന പത്തുപത്തുകലകൾ സപ്തർണ്ണമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— ഉദയലഗ്നസ്ഫുടത്തെ വെറെവെച്ചഎണ്ണ്യാത്തൊന്നുകൊണ്ടു ഗുണിച്ചിട്ടു കാണുംപൊൽപൂർണ്ണകൊണ്ടുവന്നില്ലഎങ്കിൽ കുറച്ചഇലികൂട്ടിട്ടൊകളഞ്ഞിട്ടൊ വരുത്തിക്കൊൾക എന്നാൽ ലഗ്നസ്ഫുടം സൂക്ഷ്മമാകയുംചെയ്യും- അശ്വതി, മകം, മൂലം, ഭരണി, പൂരം, പൂരാടം ഇത്യാദികൾനാൽനാൽതിരികൊണ്ടുണ്ടാകുന്നു- അതുകളിൽവെച്ച പൂർണ്ണകനക്ഷത്രത്തിന്റെതുടയാതൊന്നൊ അതിനെ ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക- അതിൽപിറന്നനാൾതന്നെ വന്നെങ്കിലെ സൂക്ഷ്മമാവൂ എന്നില്ല മറ്റെതുകളിൽ ഒന്നുവന്നാലും മതി- മൂന്നിൽ ഒന്നും വന്നീലെങ്കിൽ വന്നനക്ഷത്രത്തൊട്ട അതുകളിലെതെങ്കിലും ഒന്ന അടുത്തിട്ടുള്ളൊ എന്നു പരീക്ഷിച്ചു കൊൾക- എന്നാൽ ഒന്ന അടുത്തതായിക്കാണും- അതുമുകളിലാകുന്നു എങ്കിൽ ലഗ്നസ്ഫുടത്തിൽ ഇലികൾ ചെക്കെണം താഴെ ആകുന്നു എങ്കിൽ കൂട്ടുകയൊകുറക്കുകയൊ ചൈതുകൊൾക- ഇങ്ങിനെ ഉള്ളെലിപൂകാ സംസ്കാരം സൂക്ഷ്മമായാൽ അനന്തരം എണ്ണ്യത്തൊന്നുകൊണ്ടു ഗുണിച്ചു കയറ്റി രാശിയിൽ പത്തുണ്ടെതികഞ്ഞു ക

ണ്ടാൽ അതുകളഞ്ഞു ശേഷത്തെ ചന്ദ്രസ്ഫുടപ്രകാരം കാണുമ്പോ
ൾ പൂരകന്റെ നാൾതന്നിലെത്തിലെങ്കിലും ഒരുനക്ഷത്രത്തി
ന്മേലായി കാണും.-അപ്രകാരം കണ്ടാൽ ലഗ്നസ്ഫുടം സൂക്ഷ്മമാ
യി എന്നു നിശ്ചയിച്ചു കൊൾക-

(വാ) ഏതല്ലഗ്നാനയനവിഷയം ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഇതുലഗ്നാനയന വിഷയമായി ഭവി
ക്കുന്നു-

സാരം—— സ്പഷ്ടമാകയാൽ അതിനെക്കുറിച്ചു പറയുന്നില്ല-
ഇനി ഭുക്ത ചന്ദ്രസ്ഫുടാനയനത്തെ പറയുന്നു.

ക്ഷം ചന്ദ്രൈപരഹിതാനീതൈവീരലിപ്സാസമന്വിതൈ । കാ
ലഭീമതിശൊഭാംഗായൈതികന്യാദ്ധഷ്ഠാക്കുരു ॥

ക്ഷ പ്രാരഭ്യൈണ്ണംധനംവീണാചാപാക്കാട്ട ഗദിധുഃവൈൽകൊ
ലംവൈമുരഹാസംഖ്യൈചന്ദ്രൈവീരയുതിമ്മതാ ॥

ക്ഷ സുംഭാബ്ജൈഷ്ടഥയാതൈഷുസംയൊജ്യൈകൈകലിപ്തികാ സംക്ഷെപെണൈതിഭുക്ത ചന്ദ്രാനയനക്രമംരംരിതഃ॥

അന്വയാർത്ഥം—— പരഹിതാനീതനായി വീരലിപ്സാസമന്വി
തനായിരിക്കുന്ന ചന്ദ്രങ്കൽ കാലഭീമതിശൊഭാംഗായ എന്നിപ്ര
കാരമുള്ള ഇതിനെ കന്യാദ്ധഷ്ഠാക്കുങ്കൽനിന്നു തുടങ്ങിട്ട ഗുണമാ
ക്കിയും വീണാചാപാക്കുങ്കൽനിന്നു തുടങ്ങി ധനമാക്കിയും ചെ
യ്യണം, ഇപ്രകാരമായാൽ ഭുക്തിധു ഭവിക്കും- കൊലംവൈം മു
രഹാസംഖ്യ മായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ചന്ദ്രങ്കൽ വീരയുതി
മതയായി ഭവിക്കുന്നു- അനന്തരം സുംഭാബ്ജങ്ങൾ യാതങ്ങളായി
രിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഏകൈകലിപ്തികാ സംയൊജ്യയായി ഭ
വിക്കുന്നു- ഇപ്രകാരം ഭുക്ത ചന്ദ്രാനയനക്രമം സംക്ഷെപെണ
രംരിതമായി-

സാരം—— പരഹിത ശാസ്ത്രപ്രകാരം ഗണിച്ചുണ്ടാക്കപ്പെട്ട
ചന്ദ്രസ്ഫുടത്തിൽ ഇരുപത്തുനാലിലികൂട്ടി കന്നി, തുലാം, വൃശ്ചികം
രം മുന്നു മാസങ്ങളിൽ ഒന്നു, മൂന്നു, ര, ങ്ക, ന, ങ്ക, ര, ന, ക്ഷ
രം സംഖ്യകളെ അതിൽനിന്നുകളയെണം- കന്നിമാസംപത്താം
തിയ്യതിവരെ ഒന്ന- ഇരുപതാന്തിയ്യതി വരെ മൂന്ന- പിന്നെ
സംക്രാന്തിവരെ നാല- ഇങ്ങിനെ ക്രമെണ മെൽ പറഞ്ഞ സം
ഖ്യകളെ കളഞ്ഞു കൊൾക- മീനം മെടം ഇടവം രം മാസങ്ങളി
ലും മെൽ പ്രകാരം തന്നെ മിഥുനം കർക്കടകം ചിങ്ങം ധനു മക
രം കുംഭം രം മാസങ്ങളിൽ മെൽ പറഞ്ഞ സംഖ്യകളെ മെൽപ്ര
കാരം കൂട്ടിക്കൊൾക- എന്നാൽ പരഹിതചന്ദ്രൻ ഭുക്തചന്ദ്രനാ

യി ഭവിക്കും

ഇവിടെ ഒരുവിശേഷമുണ്ട് അതിനെ പറയാം- ഇരുപത്തനാലിലി കൂട്ടുക എന്ന എണ്ണൂറിരുപത്തഞ്ചാമതിലെ ക്രിയയാകുന്നു- അതിന്റെ ശേഷം നാല്പത്തെഴിതെ സംവത്സരം കഴിയും തൊറും ഒരെ ഇലി അധികമായി കൂട്ടേണം- ഇത്രതന്നെവിശേഷമുള്ള ഇങ്ങിനെ ദൃക്ചന്ദ്രനെ വരുത്തുവാൻ ഉള്ളക്രിയ ചുരുക്കിപ്പറകപ്പെട്ട-

(വാ) ഏതൽദൃക്ചന്ദ്രാനയനംകണ്ണൊഭരണെസ്സ്പഷ്ടമുക്തം തദപിലിഖ്യതെ ॥

അനവയാർത്ഥം—— ൪രം ദൃക്ചന്ദ്രാനയനം കണ്ണൊഭരണത്തിങ്കൽ സ്പഷ്ടമാകുംവണ്ണം ഉക്തമായി ഭവിക്കുന്നു- അതും ലെഖനം ചെയ്യപ്പെട്ടുന്നു.

സാരം——സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

ഫണു- കൊലംബൈസുകലാന്തരൈരയനയുക്തൽകാലസൂയ്യൊൽഭവൈസ്സൌമ്യഫല്ഗുപ്രിയഭോജിതൈരഹിതയുശാസപൽഭുജാകൊടിതുഃ സംയുക്തശിവകെനവാക്യഭിദയാനിഷ്ഫല്യധനൈശൈശ്ച തൊലിപ്തായാംഖലുയൊജിതഃ പരഹിതട്ടാവസ്സൂക്ചന്ദ്രമാഃ॥ ഇതി-

അനവയാർത്ഥം—— അയനയുക്തൽകാലസൂയ്യൊൽഭവങ്ങളായി സൌമ്യഫല്ഗുപ്രിയഭോജിതങ്ങളായിരിക്കുന്ന അസുകലാന്തരങ്ങളൊട്ട ഭാസപൽഭുജാകൊടികളെ അനുസരിച്ചിട്ടു രഹിതയുക്കായി ശിവകത്തൊടുസംയുക്തമായി വാക്യഭിദകൊണ്ടു നിഷ്ഫലമായി ധനൈശസംഖ്യകൾകൊണ്ടു ഹൃതമായിരിക്കുന്ന കൊലംബം പരഹിതട്ടൌവിന്റെ ലിപ്തയിങ്കൽതന്നെ യൊജിതമാക്കി കത്തവ്യമായി ഭവിക്കുന്നു ഇപ്രകാരമായാൽ അതുദൃക്ചന്ദ്രമസ്സായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— തൽക്കാലാദിത്യസ്പുടത്തെ വെച്ചഅതിൽ അയനം കൂട്ടി അതിൽനിന്ന പ്രാണകലാന്തരംകൊണ്ടു അതിനെ പതിനെഴകൊണ്ടു ഗുണിച്ചു പന്ത്രണ്ടുകൊണ്ടുഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്നസംഖ്യയെ കൊല്ല സംഖ്യവെച്ച ആദിത്യന്റെ ഭുജാകൊടികളെ നൊക്കി ക്രമെണ അതിൽനിന്നു കളകയൊ അതിൽകൂട്ടുകയൊ ചൈതിട്ട അനന്തരം നൂററുനാല്പത്തഞ്ച അതിൽകൂട്ടിവാക്യാന്തരംകൊണ്ടു ഗുണിച്ചഅഞ്ഞൂറൊമ്പതുകൊണ്ടു ഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്നസംഖ്യയെ പരഹിതചന്ദ്രസ്പുടത്തിന്റെ ഇലിയിൽകൂട്ടുക- എന്നാൽ അതുദൃക്ചന്ദ്രന്റെ സ്പുടമായിഭവിക്കും ഇതിശബ്ദംസമാ

പൂയെ ബൈധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു-

ക്ഷ - മാന്ദികാലായനാഡ്യാക്ക ചരജ്യാംവിഭജേത്രൂദിഭിഃ ലബ്ധാ വിനാഡികാസ്യാഭിഹതാ മാന്ദ്യഘടീഃ പൃഥക്കൾ।।

ഫ്ര- ഹരെന്നീലൈവിഘടികാലബ്ധ്യാസപണ്ണം യഥാക്രമം മാന്ദിനാഡ്യാംസായനാക്കെ മെഷ്യാദ്യാകാദിസംസ്ഥിതൌ।।

ഫ്നു- മാന്ദിനാഡ്യസുഭിസ്പഷ്ടാസ്വാഭിസ്തൂദിക്സ്ഫുടം। അതെവ്യയഥാലഗ്നം നാഡ്യാദിവസയാതയാ।।

അനുപയാത്ഥം —— മാന്ദികാലായനാഡ്യാക്ക ചരജ്യയെ മൂന്നുകൊണ്ടു വിഭജിക്കേണം- വിനാഡികകൾ ലബ്ധികളായിഭവിക്കും. അതുകൾകൊണ്ടു മാന്ദിഘടികളെ വെറെവെച്ചിട്ടു ഹന്നിച്ചുനീലസംഖ്യകൊണ്ടുഹരിക്കേണം. ലബ്ധികളായിരിക്കുന്ന വിഘടികളെ സായനാക്കൻ മെഷാദ്യാകാദി സംസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ക്രമെണമാന്ദിനാഡിയിങ്കൽ സപണ്ണമാക്കിചെയ്യെണം അപ്പോൾ മാന്ദിനാഡികൾ സ്പഷ്ടകളായിഭവിക്കും അതുകൾ കൊണ്ടാകട്ടെ ഭൂദിക്സ്ഫുടം ദിവസയാതയായിരിക്കുന്ന നാഡികൊണ്ടുലഗ്നമെന്നപൊലെ അതെവ്യമായിഭവിക്കുന്നു.

സാരം —— ചന്ദ്രോതഭ്രൈത്യാദിവാക്യത്താൽ പറകപ്പെട്ടഭൂദികനാഴികകളിൽ പ്രശ്നംചെച്ചദിവസത്തിന്നു വെണ്ടതിനെവെച്ച അക്കാലത്തെയ്ക്ക അദിത്യനെഗണിച്ചുണ്ടാക്കി അസ്ഫുടത്തിൽ അയനംകൂട്ടി അതികൽനിന്ന ചരജ്യാവുകൊണ്ടു അതിനെ മൂന്നുകൊണ്ടുഹരിക്കേണം അപ്പോൾ കിട്ടിയവിനാഴികകൾകൊണ്ടു ഭൂദികനാഴികയെ വെറെവെച്ച അതിനെ ഗുണിച്ചു മുപ്പതുകൊണ്ടുഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്നവിനാഴികകളെ ഭൂദികനാഴികയിൽകൂട്ടുകയൊ അതിൽനിന്നുകളകയൊവെണം. അയനത്തൊടുകൂടിയരുതുദിത്യൻ മെഷാദിയിൽനിന്നാൽകൂട്ടുക തുലാദിയിൽനിന്നാൽകളക ഇപ്രകാരംചൈതാൽ ഭൂദികൻഭനാഴിക സൂക്ഷ്മമാകയും ചെയ്യും. പിന്നെ ദിനഗതനാഴികകൊണ്ടു ലഗ്നസ്ഫുടത്തെ ഉണ്ടാക്കിയതുപൊലെ ആ നാഴികകൊണ്ടു ഭൂദികസ്ഫുടത്തെ ഉണ്ടാക്കേണം.

(൨൩) എതന്മാന്ദിവീക്ഷയം

അനുപയാത്ഥം —— ഇത മാന്ദിവിക്ഷയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം സ്പഷ്ടമാകയാൽ അതിനെക്കുറിച്ചു പറയുന്നില്ല.

൨൪ ഏവംലഗ്നംവിധുമാന്ദിമാനീയവിലിഖെൽപൃഥക്കൾ തെഷ്യാത്രയാണാംസംയൊഗാത്രൂദിസ്ഫുടംപിലിഖെച്ചതൽ।

അനുപയാത്ഥം —— ഇപ്രകാരം ലഗ്നത്തെയും വിധുവിനെയും

മാന്ദിയെയും ആനയനം ചെയ്തിട്ട വെവ്വേറെ വിലെഖനംചെയ്യണം. ആ മൂന്നുകളുടെ സംയൊഗം ഹെതുവായിട്ട ത്രിസ്ഫുടം ഭവിക്കും. അതിനെയും വിലെഖനം ചെയ്യണം.

സാരം — മെൽപറഞ്ഞപ്രകാരം ഉദയലഗ്നസ്ഫുടത്തെയും ചന്ദ്രസ്ഫുടത്തെയും ഗുളികസ്ഫുടത്തെയും ഉണ്ടാക്കി ആതുകളെ വെവ്വെറെ എഴുതെണം-

മെൽപറഞ്ഞ സ്ഫുടങ്ങളും മൂന്നും രമ്മിൽ ചെർത്താൽ അതിനു പെർ ത്രിസ്ഫുടമെന്നുകുന്നു അതിനെയും എഴുതെണം-

ഫല. "ലഗ്നെന്ദുമാനമാനാഭ്യാംഹതപാമാന്ദിംക്ഷിപെദ്പൃഥക് ।
പ്രാണദെഹൈക്യകൃന്മാൽസ്യാതാംപൂർവ്വമ്മാന്ദിസ്സുതാഡിതഃ॥

ഫൽ. ഭാനുയുക്തൊഭവെന്മൃത്യുവ്വിലിഖെത്ത്രീനിമാനകി । പ്രസ്ഫുടകാലഗരാനാഡീന്നിരയഷ്ടാവിഭാജയെൽ॥

൨൦. ദിവസസ്യപ്രമാണെനലബ്ധംരാശ്യാദികംഫലം । തൽ കാലാക്കെക്ഷിപെദ്ധൊന്ധിരരാശിഗതൊയദി॥

൨൧. ഭചതുഷ്കംത്യജെച്ചാസ്യാദ്വന്ദ്വഗൊയദിയൊജയെൽ । ത്യാഗയൊഗൊഭവെന്നസ്യുഃപ്രാണാപ്പ്യവിലിഖെച്ചതൽ॥

അന്വയാർത്ഥം— ലഗ്നെന്ദുക്കളെ മാനമാനങ്ങൾകൊണ്ടുഹനിച്ചിട്ട രണ്ടുകളിലും മാന്ദിയെ ക്ഷെപിക്കെണം. എന്നാൽ ക്രമെണ പ്രാണദെഹങ്ങളായി ഭവിക്കും- മാന്ദി പിന്നെ സൂതാഡിതനായി ഭാനുയുക്തമായിട്ട മൃത്യുവായി ഭവിക്കും- ൦രം. മൂന്നുകളെയും വിലെഖനം ചെയ്യണം- പ്രസ്ഫുടകാലഗതകളായിരിക്കുന്ന നാഡികളെ നിരയഷ്ടകളാക്കി ദിവസത്തിന്റെ പ്രമാണംകൊണ്ടു വിഭജിക്കെണം- ലബ്ധമായി രാശ്യാദിയായിരിക്കുന്ന ഫലത്തെ തൽക്കാലാക്കങ്കൽ ക്ഷെപിക്കെണം- അക്കൻ സ്ഥിതരാശിഗതനാകുന്നു എങ്കിൽഇവകൽനിന്ന ഭചതുഷ്കത്തെ ത്യജിക്കെണം- ദ്വന്ദ്വഗനാകുന്നു എങ്കിൽ ഭചതുഷ്കത്തെയൊജിപ്പിക്കെണം- ചരത്തിങ്കൽ വരുകുന്നു എങ്കിൽത്യാഗയൊഗങ്ങളും ഭവിക്കുന്നില്ല- ഇത പ്രാണായുഷ്കായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കുന്നു അതിനെയും വിലെഖനം ചെയ്യെണം-

സാരം— ലഗ്നസ്ഫുടത്തെ ആയുകൊണ്ടുപെരുക്കി അതിനൊട ഗുണികസ്ഫുടത്തെ ചെർത്താൽ അതു പ്രാണസ്ഫുടമായി ഭവിക്കും- ചന്ദ്രസ്ഫുടത്തെ എട്ടുകൊണ്ടുപെരുക്കി അതിനൊട ഗുളികസ്ഫുടത്തെ ചെർത്താൽ അതു ദെഹസ്ഫുടമായി ഭവിക്കും- ഗുളികസ്ഫുടത്തെ ഏഴുകൊണ്ടുപെരുക്കി അതിനൊട സൂര്യസ്ഫുടത്തെചെർത്താൽ അതു മൃത്യുസ്ഫുടമായി ഭവിക്കും- ഈപ്രകാരം പ്രാണദെഹ

മൃത്യുസ്ഫുടങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കി അതുകളെയും എഴുതേണം- പ്രശ്നകാല ത്തിങ്കലെക്കുചെന്ന നാഴികവെച്ച അതിനെ നാഴികയുപതുകൊ ണ്ടു ഹരിച്ചു ദിനംപ്രമാണം കൊണ്ടു ഹരിച്ചു രാശ്യാദികളാ യ ഫലങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കി അതുകളെ തൽക്കാലാദിത്യനിൽ കൂട്ടേ ണം- അദിത്യൻ സ്ഥിരാശിയിലാകുന്നു എങ്കിൽ നാലു രാശി വാങ്ങേണം- ഉഭയരാശിയിലാകുന്നു എങ്കിൽ നാലുരാശി കൂട്ടേ ണം- ചരരാശിയിലാകുന്നു എങ്കിൽ കളകയും കൂട്ടുകയും വെണ്ടേ ഇതും പ്രാണനാകുന്നു ഇതിനെയും എഴുതേണം-

ഉദാ- യാതനാഡീസ്ഫുടഫലാവിഭജേത്തുദിനമാനെനരാശ്യാദി ലബ്ധം, സൂര്യാദ്യാക്ഷോന്നവാരേഷ്വജമുഖചരഭാന്തേഷ്വസുകൃ ജ്ഞാകിവാരെ വീണാദിപ്രേന്ദ്രമധ്യേഷ്വധനമുദിതംമൃത്യുല ഗ്നൈപ്രവിജഹ്യാൽ സ്ഥാനെഭ്യശ്ചാദിതെഭ്യസ്ഫുടദമപിഭവേൽ കാലഫിരന്ധലിഖെച്ചി।

അനുപയോഗം—— യാതകളായിരിക്കുന്ന നാഡികളെ തില ഫലകളാക്കി ചൈരിട്ട ദിനമാനംകൊണ്ടു വിഭജിക്കേണം- ലബ്ധ മായിരിക്കുന്ന രാശ്യാദിസൂര്യാദ്യാക്ഷോന്നവാരങ്ങളിൽ അജമുഖ ചരഭാന്തങ്ങളിലും അസുകൃജ്ഞാകിവാരത്തിങ്കൽ വീണാദിപ്ര ന്ദ്രമധ്യങ്ങളിലും മൃത്യുലഗ്നിക്കായിക്കൊണ്ടു ധനമായിട്ട ഉദിത മായി ഭവിക്കുന്നു- ഉദിതങ്ങളായിരിക്കുന്ന സ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നു കളകയും വെണം എന്നാൽ ഇതുകാലമായി ഭവിക്കും- ഇതുകളെ യും ലെഖനം ചെയ്യേണം.

സാരം—— പ്രശ്നസമയത്തിങ്കലെക്കു ചെന്ന നാഴികവെച്ച അതിനെ മുപ്പത്താറുകൊണ്ടു പെരുക്കി ദിനപ്രമാണംകൊണ്ടു ഹരിച്ചു രാശിമുതലായി ലഭിക്കുന്ന ഫലത്തെ തൊഴുന്നാഴ്ചമുതൽ രാശിയുടെ അന്തത്തിങ്കലും വ്യാഴാഴ്ച കർക്കടകരാശിയുടെ അന്ത ത്തിങ്കലും വെള്ളിയാഴ്ച തുലാരാശിയുടെ അന്തത്തിങ്കലും തിങ്കളാ ഴ്ച മകരരാശിയുടെ അന്തത്തിങ്കലും ചൊവ്വാഴ്ചമിഥുനരാശിയുടെ മധ്യത്തിങ്കലും ബുധനാഴ്ച കന്നിരാശിയുടെ മധ്യത്തിങ്കലും ശനി യാഴ്ച ധനുരാശിയുടെ മദ്ധ്യത്തിങ്കലും കൂട്ടുക- എന്നാൽ ഉണ്ടാകു ന്നതും മൃത്യുവാകുന്നു- മെൽ പറഞ്ഞ രാശ്യാദിഫലത്തെ മെൽപ റഞ്ഞ അതുകളിൽ മെൽ പറഞ്ഞ സ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നുകളഞ്ഞാൽ ശെഷിക്കുന്നതു കാലസ്ഫുടമാകുന്നു. ഇം മൃത്യുകാലസ്ഫുടങ്ങളെ എഴുതണം.

ഉദാ- സാദ്ധ്യനനാഡീദലിതയെനഗുണ്യത്രയാരംഭ്യ സൂര്യോദയ തൊഴിനെശുഃ। ചാപാദിലൊമാദനുലൊമഗാമീഭാനൊരമുഷ്യാ

സൂഗൗഗ്ഗൗംകഃ॥

വ൪- രാഹുമ്മ ഗമൂഗാരാരികക്കിമെഷാളി ഗ്രുകഭ്രേക്കിംഭ്രേ
ണ ഗ്രുകൊക്ഷംമെഷ്ഷുപ്രതിലൊമരഃ॥

വക്ര- ചരത്യക്കൊമയാൽസാദ്ധ്നാഡീചിതയതൊനഹം ।
ലിഖെരൊനപീനെന്ദുരാഹുചക്രമിദംസ്മൃതം॥

(വാ) എതൽത്രിസ്ഫുടാദിവിഷയം എതൈരുഫലമുപരിഷ്ടാദ
ക്ഷുമാധ്യായെവക്ഷ്യാമി-

അനവയാത്ഥം—— ഇതത്രിസ്ഫുടാദി വിഷയമായിഭവിക്കുന്നു.
ഇതുകൊണ്ടുള്ള ഫലങ്ങൾ അഷ്ടമാധ്യായത്തിങ്കൽ വചി
പ്പാൻ പൊകുന്നു.

സാരം—— സ്പഷ്ടം-

(വാ)- അനഷ്ടാനപദ്ധത്യാംമൃത്യുചക്രമപ്യുക്തം തദപിലി
ഖ്യതെ-

അനവയാത്ഥം—— അനഷ്ടാനപദ്ധതിയിൽ മൃത്യുചക്രവും ഉ
ക്തമായി ഭവിക്കുന്നു- അതുംലെഖനംചെയ്യപ്പെടുന്നു.

സാരം—— സ്പഷ്ടം-

വന്യ- ഗ്രഹിക്കെന്ദുതീക്ഷ്ണമഹസാംക്രമാന്നിജൊദയനവാംശരാശി
ഗതാൻ। പ്രതിഗ്രഹചാരൊജ്ഞൊയാനവതിപ്രാണൈസ്സുവാമ
തൊഹൃഷികഃ।

ഉം സൊക്കയുതൊമൃത്യുകരൊഭയദസ്സ്പുഷ്ടമൃത്യുചക്രമി
ദം-ഇതി॥

(വാ) ഗ്രഹാംശദൃഗ്ഗണിതെനാനീയവിലിഖെൽ॥

അനവയാത്ഥം—— ഗ്രഹങ്ങളെയും ദൃഗ്ഗണിതം കൊണ്ടു അ
നയിച്ചിട്ട വിലെഖനം ചെയ്യെണം-

സാരം—— ചരഹിതമെന്ന ഗണിത ശാസ്ത്രം മഹൂർത്താദികൾ
ക്കും ദൃഗ്ഗണിതശാസ്ത്രം ജാതക പ്രശ്നങ്ങൾക്കും ഇങ്ങിനെ വിഷ
യ വിഭാഗത്തെ അറിവുള്ളവർ കല്പിച്ചിരിക്കയാൽ ദൃഗ്ഗണിതം
കൊണ്ടു ഞൈമാദി ഗ്രഹങ്ങളെ ഗണിച്ച അവരുടെസ്ഫുടങ്ങളെയും
എഴുതെണം-

(വാ) അത്രാനഷ്ടാനപദ്ധതിഃ॥

അനവയാത്ഥഃ—— ഇവിടെ അനഷ്ടാനപദ്ധതി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ംരം വിഷയത്തിങ്കൽ അനഷ്ടാന പദ്ധതിയും പ്ര
മാണമായി ഭവിക്കുന്നു.

ഇനി അനഷ്ടാനപദ്ധതിയിലെ വചനത്തെത്തന്നെ ഇവി
ടെഎഴുതുന്നു.

ഫവ്യ. അക്കേന്ദ്രപാർശ്വയോർമദ്ധ്യേശശാസ്സ്പഷ്ടഗണിതശാസ്ത്രേണ । ദൃക്തുല്യൈർനാനൈയാഗ്രഹാശ്ചസവ്വേതഥൈവാന്യേ ഇതി ।।

അന്വയാർത്ഥം—— അക്കേന്ദ്രപാർശ്വയോർമദ്ധ്യേശശനമാർ ദൃക്തുല്യമായിരിക്കുന്ന സ്പഷ്ടഗണിത ശാസ്ത്രംകൊണ്ട് ആനൈയന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു അന്യങ്ങളായി സവ്വങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളും അപ്രകാരം തന്നെ ആനൈയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— സൂയ്യന്റെടവും ചന്ദ്രന്റെടവും ആരൂഢലഗ്നത്തിന്റെയും ഉദയലഗ്നത്തിന്റെയും അംശകങ്ങളുടെ അധിപതികളായ ഗ്രഹങ്ങളുടെ സ്ഫുടവും ദൃക്കിനൊട്ട തുല്യമായ സൂക്ഷ്മഗണിത ശാസ്ത്രം കൊണ്ട് ഉണ്ടാക്കപ്പെടുകയും മറ്റുള്ള സകല ഗ്രഹങ്ങളുടെ സ്ഫുടങ്ങളും അപ്രകാരംതന്നെ ഉണ്ടാക്കപ്പെടുകയും വേണം— ഇതിശബ്ദം സമാപ്തിയെ ബൊധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു-

(വാ) ശാസ്ത്രാന്തരംച ।।

അന്വയാർത്ഥം—— ശാസ്ത്രാന്തരവും ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— മേൽ പറകപ്പെട്ട അനുഷ്ടാനപദ്ധതി എന്നഗ്രന്ഥത്തിലെ വചനമെന്നപൊലെ അന്യഗ്രന്ഥത്തിലെ വചനവുമുണ്ട-

അനന്തരം അതിനെത്തന്നെ എഴുതുന്നു-

ഉൻ. യൊഗെഗ്രഹാണാംഗ്രഹണെക്കസൊമയൊർമ്മൌഢ്യേ തഥാവക്രഗതൌചപക്ഷസു । ദൃഷ്ടാനുരൂപംകരണംമനുഷ്യൈ തനഗ്രഹെന്ദ്രാൻഗണയെത്ത്രിവാരകം ।।

ഫഠം യദ്വായശ്ചൈവസിദ്ധാന്തൊഗണിതെദൃക്സമൊഭവെൽ । തമാതെനൈവസംസാധ്യംജാതകംഗണയെൽബുധഃ ഇതി ।।

അന്വയാർത്ഥം—— ഗ്രഹങ്ങളുടെ യൊഗവും അക്കസൊമന്മാരുടെ ഗ്രഹണവും അപ്രകാരം മൌഢ്യവും വക്രഗതിയുമാകുന്ന അഞ്ചുകളിൽ അഷ്ടസ്സിദ്ധികൾ അഷ്ടസ്സിദ്ധികൾ ദൃഷ്ടാനുരൂപമായിരിക്കുന്ന കരണം യാതൊന്നൊ അതുകൊണ്ട് ഗ്രഹെന്ദ്രന്മാരെത്രിവാരകമാകംവണ്ണം ഗണിക്കെണം യാതൊരു സമയത്തിങ്കൽയാതൊരുസിദ്ധാന്തം ഗണിതത്തിങ്കൽ ദൃക്സമമായി ഭവിക്കുമൊ അപ്പൊൾ അതുകൊണ്ട തന്നെ സംസാധ്യമായിരിക്കുന്ന ജാതകത്തെ ബുധൻ ഗണിക്കെണം-

സാരം—— ഗ്രഹങ്ങളുടെയൊഗ, സൂയ്യഗ്രഹണം, സൊമഗ്രഹണം, പാട, വക്രഗതി- ഇവഅഞ്ചും അന്നന്നു കാണപ്പെട്ട

ന്ന ഗ്രഹസ്ഥിതിക്ക അനുരൂപമായ സൂക്ഷ്മഗണിത ശാസ്ത്രം കൊണ്ടു ഗ്രഹങ്ങളെ മുന്നു പ്രാവശ്യം ഗണിച്ച അവരുടെ സ്ഫുടങ്ങളെ സൂക്ഷ്മമാക്കി അതുകൊണ്ടു നിശ്ചയിക്കപ്പെടുവാൻ യോഗ്യങ്ങളാകുന്നു. യാതൊരു കാലത്തിങ്കൽ യാതൊരു സിദ്ധാന്തം ദർശനത്തിന്ന അനുരൂപമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അക്കാലത്തിങ്കൽ അതുകൊണ്ടു തന്നെ സൂക്ഷ്മമായി ഗണിക്കേണ്ടതായ ജാതകത്തെ ഗണിക്കേണം— ഇതി ശബ്ദം സമാപ്തിയെ ബൊധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു-

൩൫. ലഗ്നടസ്ഫുസ്യഭോഗ്യൈക്യതുലാകലാഭോഗാംശ്ചനിക്ഷിപേൽ। അത്രൃധഭേസ്ഫുടാവാപ്ത്യൈരുക്ഷ്യവിലിഖെച്ചതൽ ॥

അന്വയാർത്ഥം— ലഗ്നസ്ഫുടത്തിന്റെ ഭത്തെത്രജിച്ചിട്ട കലകളെയും ഭാഗങ്ങളെയും അത്രൃധത്തിങ്കൽ ഇതിന്റെ സ്ഫുടാവാപ്തിക്കായിക്കൊണ്ടു നിക്ഷെപിക്കേണം- അതിനെ വിലെഖനം ചെയ്കയും വെണം-

സാരം— ഉദയലഗ്നസ്ഫുടത്തിന്റെ രാശി എടുത്ത ഇലിതിയുതികളെ അത്രൃധരാശിയിൽ ചൊന്നാൽ അതതത്രൃധസ്ഫുടമായി ഭവിക്കും അതിനെയും എഴുതെണം-

ഇതി പഞ്ചമൊദ്ധ്യായഃ

അഥ ഷഷ്ഠ്യാദ്ധ്യായപ്രാരംഭഃ.

(വാ) അഥ സൂത്രാണിനിരൂപ്യന്തെ ॥

അന്വയാർത്ഥം— അനന്തരംസൂത്രങ്ങൾ നിരൂപിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം— സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

൧. അത്രൃധൊദയലഗ്നാഭ്യാംസൂത്രംസാമാന്യസംജ്ഞിതം । തദ്ദിശാഭ്യാന്യയച്ചിന്ത്യംതൽസ്യാദധിപസംജ്ഞിതം ॥

൨. ലഗ്നാത്രൃധാംശകാഭ്യാന്യസൂത്രമംശകസംജ്ഞിതം । ലഗ്നൊധൃച്ചുകൊഡുഭ്യാംചിന്ത്യംനക്ഷത്രസംജ്ഞിതം ॥

൩. അത്രൃധതട്ടശമതൊമഹാസൂത്രംവിചിന്തയെൽ । പൂർവ്വപീസാമാന്യസൂത്രംസ്യാദുപസൂചധിപസംജ്ഞിതം ॥

൪. തജ്ജസൂപാംശകസൂത്രംസ്യാദുഡുസൂത്രംതുമാരുതഃ । അതകാ

ശസൂമഹാസൂത്രമിത്യേതത്സൂത്രപഞ്ചകം ॥

൪. പ്രാധാന്യേനവിചിന്ത്യംസ്യാൽപഞ്ചഭ്രാത്മകതത്വം।
ആദ്യദ്വൈമായയൊമദ്ധ്യംചരരാശിഗതംയദി ॥

൫. ചന്ദ്രഏകംസ്ഥിരെന്യദ്രാജീവസൂത്രമിതിദ്വിധാ।ആദ്യദ്വൈമായയൊരേകംചരെസ്യാദ്ദ്വയെപരം ॥

൬. മിതയംചാസ്ഥിരെതദ്വന്നിസൂത്രമപിദ്വിധാ। ചരസംസ്ഥംതയൊരേകമപരംസ്ഥിരസംജ്ഞിതം ॥

൭. ദ്വയംവൊഭയരാശിസ്ഥംരൊഗസൂത്രമപിദ്വിധാ। ചിന്തമനംശകസൂത്രസ്യവ്യംന്യായൊവിചിന്ത്യതാം ॥

അനവയാർത്ഥം—— ആദ്യദ്വൈമായ ലഗ്നങ്ങൾകൊണ്ടു സാമാന്യസംജ്ഞിതമായിരിക്കുന്ന സൂത്രം ചിന്ത്യമായിഭവിക്കുന്നു- തദീശന്മാരെക്കൊണ്ടാകട്ടെ യാതൊന്നു ചിന്ത്യമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അത അധിപസംജ്ഞിതമായിരിക്കുന്ന സൂത്രമായി ഭവിക്കും- അംശകസംജ്ഞിതമായിരിക്കുന്ന സൂത്രമാകട്ടെ ലഗ്നാദ്യാംശകങ്ങൾകൊണ്ടു ചിന്ത്യമായി ഭവിക്കുന്നു- നക്ഷത്രസംജ്ഞിതമായിരിക്കുന്ന സൂത്രം ലഗ്നാദ്ധ്യക്ഷകാലക്കൂറുകൾകൊണ്ടു ചിന്ത്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ആദ്യദ്വാദ്ദശമങ്ങൾകൊണ്ടു മഹാസൂത്രത്തെ വിചിന്തിക്കേണം- സാമാന്യസൂത്രം പൃഥ്വിയായി ഭവിക്കും- അധിപസംജ്ഞിതമായിരിക്കുന്ന സൂത്രമാകട്ടെ അപ്പുകളായി ഭവിക്കും- അംശകസംജ്ഞിതമായിരിക്കുന്ന സൂത്രമാകട്ടെ തെജസ്സായി ഭവിക്കും- ഊർദ്ധ്വസൂത്രമാകട്ടെ മാരുതനായി ഭവിക്കും- മഹാസൂത്രമാകട്ടെ ആകാശമായി ഭവിക്കും- ഇപ്രകാരമുള്ള ഈ സൂത്രപഞ്ചകം പഞ്ചഭ്രാത്മകതത്വം ഹെതുവായിട്ട പ്രാധാന്യേനവിചിന്ത്യമായി ഭവിക്കും- ആദ്യദ്വൈമായങ്ങളുടെ ചന്ദ്രൻ ചരരാശിഗതമാകുന്നു എങ്കിലും ഏകം ചന്ദ്രത്തിങ്കലും അന്യംസ്ഥിരത്തിങ്കലുമാകുന്നു എങ്കിലും ഇങ്ങിനെ രണ്ടുപ്രകാരെണ ജീവസൂത്രം ഭവിക്കുന്നു- ആദ്യദ്വൈമായങ്ങളിൽ വെച്ച എകംചരത്തിങ്കലും പരം ഉഭയത്തിങ്കലുമായി ഭവിക്കുമെങ്കിലും രണ്ടും സ്ഥിരത്തിങ്കൽ ഭവിക്കുമെങ്കിലും അപ്രകാരം മിതിസൂത്രവും രണ്ടുപ്രകാരെണ ഭവിക്കും- ആദ്യകളിൽവെച്ച ഏകം ചരസംസ്ഥമായിട്ടും അപരം സ്ഥിരസംജ്ഞിതമായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു എങ്കിലും ദ്വയം ഉഭയരാശിസ്ഥമാകുന്നു എങ്കിലും രൊഗസൂത്രവും രണ്ടുപ്രകാരെണ ഭവിക്കും- ഈ ന്യായം അംശകസൂത്രത്തിന്റെ ചിന്തനത്തിങ്കലും വിചാരിക്കപ്പെടെണം-

സാരം—— ആദ്യദ്വൈമായലഗ്നങ്ങൾകൊണ്ടു സാമാന്യസൂ

ത്രത്തെയും ആത്രയ്ധൊദയലഗ്നങ്ങളുടെ അധിപന്മാരെക്കൊണ്ടു അധിപസൂത്രത്തെയും ആത്രയ്ധൊദയലഗ്നങ്ങളുടെ നവാംശകങ്ങൾകൊണ്ടു അംശകസൂത്രത്തെയും ലഗ്നത്തിന്റെയും പ്രഷ്ടാവിന്റെയും നക്ഷത്രങ്ങൾകൊണ്ടു നക്ഷത്രസൂത്രത്തെയും ആത്രയ്ധരാശികൊണ്ടും അതിന്റെ ദശമരാശികൊണ്ടും മഹാസൂത്രത്തെയും വിചാരിക്കേണം- സമാന്യസൂത്രം ഭൂമിയും അധിപസൂത്രം ജലവും അംശകസൂത്രം തേജസ്സും നക്ഷത്രസൂത്രം വായവും മഹാസൂത്രം ആകാശവും ഇങ്ങിനെ മേൽ പറകപ്പെട്ട അഞ്ചുസൂത്രങ്ങൾ പഞ്ചഭൂതസ്വരൂപങ്ങളാകയാൽ ആയുകളെ പ്രാധാന്യേന വിചാരിക്കേണം-

മേൽ പറഞ്ഞ അഞ്ചു സൂത്രങ്ങളും ജീവൻ, മൃത്യു, രൊഗം ഇങ്ങിനെ മൂന്നു പ്രകാരേണ ഭവിക്കുന്നതുകളാകുന്നു- എങ്ങിനെ എന്നു താഴെ വിവരിക്കാം

ആത്രയ്ധവും ഉഭയലഗ്നവും ചരരാശിയായാലും ആയുകളിൽ ഒന്ന ഉഭയരാശിയായിട്ടും മറെറത സ്ഥിരരാശിയായിട്ടുമിരുന്നാലും ജീവസൂത്രമാകുന്നു. ആത്രയ്ധൊദയങ്ങളിൽ ഒന്ന ചരരാശിയും മറെറത ഉഭയരാശിയുമായിരുന്നാലും രണ്ടും സ്ഥിരരാശിയായാലും മൃത്യുസൂത്രമാകുന്നു. ആത്രയ്ധൊദയങ്ങളിൽ ഒന്ന ചരമായിട്ടും മറെറത സ്ഥിരമായിട്ടുമിരുന്നാലും ആയുകൾരണ്ടും ഉഭയരാശിയായിരുന്നാലും രൊഗസൂത്രമാകുന്നു.

മേൽപറഞ്ഞ ന്യായം അംശക സൂത്രവിചാരത്തിങ്കലും ഉപയൊഗമുള്ളതാകുന്നു.

ജീവസൂത്രഫലം ആയുസ്സാകുന്നുഎന്നും മൃത്യുസൂത്രഫലം മരണമാകുന്നുഎന്നും രൊഗസൂത്രഫലം രൊഗമാകുന്നുഎന്നും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക-

൯- ആത്രയ്ധസ്യ ചലഗ്നസ്യപത്യൊരൈക്യേചസൌഹൃദെ
ജീവസൂത്രംവിജാനീയാൽസമതെചരൊഗദം ഭവെൽ॥

൧൦- തയൊശ്ചാത്രവഭൌവെതു സൂത്രംതുമരണപ്രദം। ഗണയെല്ലഗ്നനക്ഷത്രാദാരഭ്യപ്രഷ്ടൃജന്മഭം॥

൧൧- ത്രിഭിസ്സാംവിഭജെൽസംഖ്യാമെകശെഷെതുജീവകൃൽ।
ദ്വിശെഷെരൊഗദംസൂത്രംനിശ്ശെഷെമരണപ്രദം॥

അന്വയാർത്ഥം—— ആത്രയ്ധത്തിന്റെയും ലഗ്നത്തിന്റെയും പതികൾക്ക ഐക്യവും സൌഹൃദവും സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ജീവസൂത്രമെന്ന അറിയെണം സമതാംസത്തായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ രൊഗദമായിരിക്കുന്ന സൂത്രംഭവിക്കും

അവക്കുശത്രുഭാവം സത്തായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കലാകട്ടെ മരണപ്രദമായിരിക്കുന്ന സൂത്രം തന്നെഭവിക്കും. ലഗ്നനക്ഷത്രത്തിങ്കൽനിന്നു തുടങ്ങി പ്രഷ്ടൃജന്മഭത്തെ ഗണിക്കേണം അതു സംഖ്യയെ മൂന്നുകൊണ്ടു വിഭജിക്കേണം ഏകശേഷംസത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ജീവകൃത്തായിരിക്കുന്ന സൂത്രം ഭവിക്കും- ദ്വിശേഷം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ രൊഗദമായിരിക്കുന്ന സൂത്രംഭവിക്കും. നിശ്ശേഷം സത്തായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ മരണപ്രദമായിരിക്കുന്നസൂത്രം ഭവിക്കും.

സാരം—— ആത്രൃധത്തിന്റെയും ലഗ്നത്തിന്റെയും ആധിപത്യം ഏകഗ്രഹത്തിന്നാകുന്നു എങ്കിൽ ആആധിപസൂത്രത്തെ ജീവസൂത്രമെന്നു അറിയേണം- ആത്രൃധലഗ്നാധിപന്മാർ ബന്ധുക്കളായാലും മെൽപ്രകാരംതന്നെ-

അവർസമന്മാരായിരുന്നാൽ ആത്രൊഗസൂത്രമായിഭവിക്കും അവർ ശത്രുക്കളായിരുന്നാൽ ആത്രമൃസൂത്രമായിഭവിക്കും-

ലഗ്നനക്ഷത്രംതുടങ്ങി പ്രഷ്ടാവിന്റെ പിറന്നനാൾവരെ ഗണിച്ചാൽ ഉണ്ടാകുന്നസംഖ്യയെ മൂന്നുകൊണ്ടു ഹരിക്കേണം-

മെൽപ്രകാരം ഹരിച്ചപ്പൊൾ ഒന്നുശെഷിച്ചാൽ ആനക്ഷത്രസൂത്രംജീവസൂത്രമാകുന്നു എന്നും രണ്ടുശെഷിച്ചാൽ രൊഗസൂത്രമാകുന്നു- ഒന്നുംശെഷിക്കാഞ്ഞാൽ മൃത്യുസൂത്രമാകുന്നുഎന്നും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക-

ക്വ- ആത്രൃധരാശ്യാദിതയം ചന്ദ്രരാശിഗം യദി ജീവനദംസൂത്രംഭവയഞ്ചെൽസൂര്യരാശിഗം।।

ക്വ- മൃത്യുസൂത്രംതമാജ്ഞെയം യദാതുപുനരെന്നയൊഃ। ഏകം ചാന്ദ്രം പരംസൌരംരൊഗസൂത്രംതമാഭവെൽ ।।

അനുവാദം—— ആത്രൃധാദ്യാരംഭങ്ങളുടെ ദ്വിതയം ചന്ദ്രരാശിഗമാകുന്നുഎങ്കിൽ ആത്രജീവനദമായിരിക്കുന്ന സൂത്രമായിഭവിക്കും- ദ്വയംസൂര്യരാശിഗമാകുന്നുഎങ്കിൽ ആപ്രൊക്തമൃത്യുസൂത്രമെന്നജ്ഞെയമായി ഭവിക്കുന്നു. യാതൊരുസമയത്തിങ്കലുമാകട്ടെ പിന്നെ ഇതുകളിൽവെച്ചഏകംചന്ദ്രമായിട്ടും പരംസൌരമായിട്ടും ഭവിക്കുമൊരപ്പൊൾ ആത്രൊഗസൂത്രമായിഭവിക്കും-

സാരം—— ആത്രൃധരാശിയും അതിന്റെ പത്താംരാശിയും ചാന്ദ്രരാശികളിൽ ചെന്നതാകുന്നു എങ്കിൽ ആ മഹാസൂത്രത്തെ ജീവസൂത്രമെന്ന അറിയേണം- ആത്രുക്തം രണ്ടും സൌരരാശികളിൽ ചെന്നതായാൽ മൃത്യുസൂത്രമെന്ന അറിയേണം- ഒന്നു

ചാന്ദ്രമായിട്ടും മറെറത സൌരമായിട്ടുമിരുന്നാൽ അത രൊഗ സൂത്രമാകുന്നു എന്ന അറിയെണം-

൧൭. ജീവസൂത്രഫലംദീഘ്രമായുരുക്ഷുമനാദിച। രൊൽപത്തിശ്ചതുശ്ചൈവ്യംരൊഗസൂത്രഫലംമതം॥

൧൮. മൃതിസൂത്രഫലംമൃത്യുഃപ്രഷ്ടസ്സംബന്ധിനാമപി। പ്രൈഷ്ടിതാപിരവിപ്രഷ്ടസ്യതുജീവനദായിനി॥

൧൯. രൊഗദൈകായനാശാദിദുഃഖംഭീരപിമൃത്യുദൈ। അത്രഗ്രനഥാന്തരഞ്ചൊസ്തിതദെവാനുവിലിഖ്യതെ॥

അനവയാത്ഥം—— ജീവസൂത്രഫലം ദീഘ്രമായിരിക്കുന്ന അതയുസ്സും രുക്ഷുമനാദിയുമാകുന്നു- രൊഗസൂത്രഫലം രൊഗൊൽപത്തിയും രുശ്ചൈവ്യവുമെന്നമതമായി ഭവിക്കുന്നു- മൃതിസൂത്രഫലം പ്രഷ്ടാവിന്നെറയും സംബന്ധികളുടെയും മൃത്യുവാകുന്നു- ജീവനദായിയായിരിക്കുന്ന സൂത്രം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവിന്നെറ പ്രൈഷ്ടിതാവാപിയും വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു- രൊഗദമായിരിക്കുന്ന സൂത്രം സത്തായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ കായ്നാശാദിയും വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- മൃത്യുദമായിരിക്കുന്ന സൂത്രം സത്തായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ ദുഃഖവും ഭീതിയും വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ഇവിടെ ഗ്രനഥാന്തരവും ഭവിക്കുന്നു- അനന്തരം അതുതന്നെ വിലെഖനംചൈകപ്പെട്ടുന്നു-

സാരം——ജീവസൂത്രത്തിന്നെറ ഫലം ദീഘ്രായുസ്സും രൊഗശമനംമുതലായതും മൃക്ഷുകന്നെറ ഇഷ്ടലാഭവുമാകുന്നു- രൊഗസൂത്രത്തിന്നെറ ഫലം മെലിൽരൊഗങ്ങൾ ഉണ്ടാകയും അപ്പൊൾ ഉള്ളരൊഗം ശമിക്കാതെ വളരെക്കാലം നില്ക്കുകയും കായ്നാശം മുതലായതുമാകുന്നു- മൃത്യുസൂത്രത്തിന്നെറ ഫലം മൃക്ഷുകന്നതന്നയൊ അല്ലാ എങ്കിൽ അയാളുടെ സംബന്ധികളായ ജനങ്ങൾക്കൊ മരണം ഭവിക്കയും ദുഃഖവും ഭയവുമാകുന്നു- ഇവിടെ വെറെയും പ്രമാനമുണ്ടെ ഇനി അതിനെത്തന്നെ എഴുതുന്നു-

൨൦. ആയുർവ്വീര്യംധനമപിതഥാവർദ്ധതെജീവസൂത്രംരുക്സൂത്രഞ്ചൊദ്ധനഘതിമനൊഭംഗമെഷ്യപ്രപീഡാഃ ഭീരുഗച്ഛദ്ധിന്നമനുമനഃകമ്മഭംഗൊന്ത്യസൂത്രപ്രഷ്ടവ്യാച്യംഫലമിതിദുഃഖംസവ്വൃച്ഛുസുസൂത്രെ॥

അനവയാത്ഥം.—— ജീവസൂത്രം ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ ആയുസ്സും വീര്യവും അപ്രകാരം ധനവും വർദ്ധിക്കുന്നു- രുക്സൂത്രംഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ ധനഘതിമനൊഭംഗമെഷ്യപ്രപീഡകം ഭവിക്കുന്നു- അന്ത്യസൂത്രം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഭീയും

മിനം പ്രതിരോഗവൃദ്ധിയും മനഃകമ്പഭംഗവും ഭവിക്കുന്നു- സൂക്ഷ്മങ്ങളിലും സൂത്രങ്ങൾകൊണ്ടു ഇപ്രകാരം പ്രശ്നാവിന്നുള്ള ഫലം മുഖ്യമാകുംവണ്ണം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം-ജീവസൂത്രമുണ്ടായിരുന്നാൽ ആയുസ്സു, വീര്യം, ധനം, ഇവ വർദ്ധിക്കും- രോഗസൂത്രമുണ്ടായിരുന്നാൽ ധനനാശവും മനോഭംഗവും രോഗവുമുണ്ടാകും- മൃത്യുസൂത്രമുണ്ടായിരുന്നാൽ ഭയവും ദിവസംപ്രതിരോഗം വർദ്ധിക്കുകയും മനോഭംഗവും കർമ്മഭംഗവുമുണ്ടാകും- ഇപ്രകാരം സൂത്രങ്ങൾകൊണ്ടു പൃച്ഛകഫലത്തെ ഊഹിച്ചു പറയേണം-

ഏവം സൂത്രംയൽഭ്രതസംബന്ധിമൃത്യുകൃദാഥരോഗകൃൽ। തൽഭ്രതാംശഭവോൻദേഹരോഗൻപ്രഷ്ടൃനിർദ്ദിശേൽ॥

അന്വയാർത്ഥം— മൃത്യുകൃത്തായിട്ടോ രോഗകൃത്തായിട്ടോ ഇരിക്കുന്നസൂത്രം യൽഭ്രതസംബന്ധിയായി ഭവിക്കുന്നുവൊ തൽഭ്രതാംശഭവങ്ങളായിരിക്കുന്ന രോഗങ്ങളെ പ്രഷ്ടാവിന്റെ ദേഹത്തിങ്കൽ വിനിർദ്ദേശിക്കേണം-

സാരം— മൃത്യുസൂത്രമൊ രോഗസൂത്രമൊ ഉണ്ടായിവന്നാൽ അതുകൾ പൃഥിവ്യാദികളിൽവെച്ചു ഏതൊരുഭ്രതത്തിന്റെ സംബന്ധികളായി ഭവിക്കുമൊ അതിന്റെ അംശത്തിങ്കൽനിന്നു ഉൽഭവിച്ചതുകളായ രോഗങ്ങൾ പൃച്ഛകന്നു ഉണ്ടെ എന്നു പറയേണം-

ഽൻമാംസാസ്ഥിതപക്കസിരാരോമപൃഥഗ്ദേഹഭ്രതാംതനൌ। സൈദാസൂത്രശുക്ലാസ്യതൊയംതൊയമുദാഹൃതം॥

ഽഠ- ക്ഷുത്തൃധാലസ്യനിദ്രാഭ്രാസ്യജൃംഗചലനംമരുൽ। ദ്വേഷരാഗൌചമൊഹശ്ചസാധ്വസവ്യഥജരാനഭഃ॥

ഽഥ- ഏവംഹിസവ്വജന്തൂനാംപഞ്ചഭ്രതമയീതനുഃ। പഞ്ചൊക്താന്യത്രസൂത്രാണിത്രീണ്യൈവാന്യൈപ്രചക്ഷതെ॥

അന്വയാർത്ഥം— ദേഹഭ്രത്തുകളുടെ തനുവിങ്കൽ ഉള്ളതാം സാസ്ഥിപക്കസിരാരോമം പൃഥഗ്വിധമായിഭവിക്കുന്നു- സൈദാസൂത്രശുക്ലാസ്യതൊയംതൊയമെന്ന ഉദാഹൃതമായിഭവിക്കുന്നു- ക്ഷുത്തൃധാലസ്യനിദ്രാഭ്രകൾ തെജസ്സായിഭവിക്കുന്നു- അംഗചലനം മരുത്തായിഭവിക്കുന്നു- ദ്വേഷരാഗങ്ങളും മൊഹവും, സാധ്വസവും, ജരയും നഭസ്സായി ഭവിക്കുന്നു- ഇങ്ങിനെസവ്വജന്തുക്കളുടെ തനുപഞ്ചഭ്രതമയിയായി ഭവിക്കുന്നുഎല്ലൊ ഇവിടെ അഞ്ചുസൂത്രങ്ങൾ ഉക്തങ്ങളായി അന്യന്മാർ മൂന്നുസൂത്രങ്ങളത്രെത്തന്നെ പ്രവ്യാനം ചെയ്യുന്നു-

സാരം — എല്ലാശരീരങ്ങളിലും ഉള്ളമാംസം അസ്ഥി, തൊലി, ഞരമ്പ, രോമം ഇവഭൂമിയുടെ അംശമാകുന്നു- വിയർപ്പ്, ചോര, മൂത്രം, ശുക്ലം, വായയിലെവെള്ളം ഇവജലാംശമാകുന്നു- വിശപ്പ, തണ്ണീർദാഹം, ഉഷ്ണസ്പർശം, ഉറക്കം, കാന്തിഇവതെജസ്സുഹേതുവായിട്ട ഉണ്ടാകുന്നതുകളാകുന്നു അവയവങ്ങളുടെ ഇളക്കം വായുവിനാൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടുന്നതാകുന്നു- രാഗം, ദ്വേഷം, മോഹം, ഭയം യെന്നുവനഹാനി ഇതുകൾ ആകാശത്താൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടുന്നതുകളാകുന്നു- ഇപ്രകാരമാകയാൽ എല്ലാവരുടെയും ശരീരം പഞ്ചഭൂതമയമാകുന്നു- ഇവം പറഞ്ഞതു ലൊകത്തിങ്കൽ പ്രസിദ്ധമായിട്ടുള്ളതു തന്നെ-

മെൽ പറകപ്പെട്ട ഭൂതസംബന്ധികളായിട്ട ഇവിടെ അഞ്ചു സൂത്രങ്ങൾപറകപ്പെട്ട അന്യന്മാർ മൂന്നു സൂത്രങ്ങളെതന്നെ പ്രാധാന്യെന പറയുന്നു. മെൽ പറകപ്പെട്ടതിനെതന്നെ അനന്തരം സ്പഷ്ടമായി പറയുന്നു-

൨൫. സൂത്രാണാംത്രിതയസ്യകീർത്തിരമിഹപ്രാധാന്യമന്യൈഃ പരംതൽകണ്ഠോഭരണെസമീരിതമിഹാപ്യേതൽഫലഞ്ചോച്യതെ ആതുരൊദയയൊ ഽപയൊരപിതയൊസ്സുബന്ധിചാംകാംശ യൊരാമിത്യാംശകയൊ ക്ഷയച്ചതുദിഹാതുരഃസ്യുടംഗ്രഹ്യതാം ॥

അന്വയാർത്ഥം—— അന്യന്മാരാൽ ഇവിടെ സൂത്രങ്ങളുടെ ത്രിതയത്തിന്നുതന്നെ പ്രാധാന്യം കീർത്തിതമായി ഭവിക്കുന്നു- അതു കണ്ഠാഭരണത്തിങ്കൽ സമീരിതമായി ഭവിക്കുന്നു- ഇവിടെയും ഇതും ഫലവും വചിക്കപ്പെട്ടുന്നു- ആതുരൊദയങ്ങളാകുന്ന രണ്ടുകളുടെയും അതുകളുടെ അംകുംശങ്ങളുടെയും ആമിത്യാംശകങ്ങളുടെയും സംബന്ധിയായിട്ട യാതൊന്നു ഭവിക്കുന്നുവൊ ഇത ആതുരമായിട്ട ഭവിക്കുന്നു. ഇവിടെ ആതുരഋടുഗ്രഹിക്കപ്പെടുകയും വെണം-

സാരം —— മറ്റുള്ളവർ മൂന്നു സൂത്രങ്ങൾക്കു തന്നെ പ്രാധാന്യത്തെ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു- ഇതു കണ്ഠാഭരണമെന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ സ്പഷ്ടമാകുന്നു ഇവിടെയും അതിന്റെ സപ്തരൂപഫലങ്ങളെ പറയുന്നു- സൂത്രത്രയമെന്നത ആതുരൊദയ ലഗ്നങ്ങൾകൊണ്ടും അതുകളുടെ നവാംശകങ്ങൾകൊണ്ടും ദ്വാദശാംശകങ്ങൾകൊണ്ടും വിചാരിക്കപ്പെടെണ്ടതാകുന്നു. ആതുരഋനവാംശത്തെ ഗ്രഹിക്കുംപൊൾ ആതുരഋടുത്തെ സചികരിക്കെണം- കലശമദ്ധ്യപകൊണെ ഇത്യാദി ഒരൊകപ്രകാരെണെ വരുന്നനവാംശത്തെ ഗ്രഹിച്ചാൽ പൊരാ ആതുരഋടുത്തിന്നുസാമാന്യന്യായെ

ന യാതൊരു നവാംശകം ഭവിക്കുന്നുവൊ അതിനെത്തന്നെ ഗ്ര ഹിക്കേണമെന്നു താൽപര്യമാകുന്നു-

൨൩. ആത്മാധിഷ്ണ്യയൊസ്സുയൊശ്ചനവഭാഗാംശസം ബന്ധിയൽ സൂത്രാണാംത്രിതയംമൂതിപ്രമമിംയദ്യെനയൊന്നാ ഥയൊഃ। സപസപാംകാംശദിവാകരാംശകപരീസ്യാതാംചചെ ദ്ചെരിണൈനൊ ദൊഷെത്രിസ്ഥിടമൂലലക്ഷണശൊഭിനാംത്രിയെതാ പ്യുതുക ॥

അനപയാത്ഥം —— ആത്മാധിഷ്ണ്യങ്ങളൊടെസംബന്ധിയായി യും അതുകളുടെ നവഭാഗാംശസംബന്ധിയായിയും ഇരിക്കു ന്ന സൂത്രങ്ങളുടെ ത്രിതയം യാതൊന്നൊ അത ഇത ഇതുകളുടെ സ്ഥാനമാക്ക സപസപാംകദിവാകരാംശക പതികം വൈരികളാ യിട്ട ഭവിക്കുമെങ്കിൽ മൂതിപ്രമമായി ഭവിക്കും- ത്രിസ്ഥിടമൂലലക്ഷ ണ ദശാദികംക്കു ദൊഷം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അതുക്കായിരിക്കുന്നവനും മരിക്കും-

സാരം—— ആത്മാധിഷ്ണ്യ സംബന്ധിയായിയും അതുകളു ടെ നവാംശകങ്ങളുടെ സംബന്ധിയായിയും അതുകളുടെ ഛാദ ശാംശ സംബന്ധിയായിയും ഇരിക്കുന്ന മൂന്നു സൂത്രവും ആത്മ ധിഷ്ണ്യാധിപന്മാക്ക ആത്മാധിഷ്ണ്യങ്ങളുടെ നവാംശകാധിപ നും ഛാദശാംശകാധിപനും ശത്രുവാകുന്നു എങ്കിൽ മരണകരമാ യി ഭവിക്കും ത്രിസ്ഥിടത്തിന്നും മൂലലക്ഷണത്തിന്നും ദശമുതലായ തുകൾക്കും ദൊഷംകൂടെ ഉണ്ടെങ്കിൽ രൊഗത്തൊട കൂടാത്തവ നായാലും മരിക്കും-

൨൪. സൂത്രാണാംത്രിതയെത്രജീവനകരെചാംശെശയൊസ്സൌ ഹൃദ്ദെശംസൂത്രിസ്ഥിടമൂലലക്ഷണദശാചിത്രാദികെചാഖിലെ। അ ത്ര്യാസന്നമതെരപീഹനമൂതിർത്രിശ്രൊത്രസൂത്രാദികെ ജീവൽക മ്മഭിരെവനൈവസുകരംദൊഷെധികെജിവനം ॥ ഇതി-

അനപയാത്ഥം —— അംശെശനാക്കും സൌഹൃദയം സത്തായി ട്ടും ൧൦ സൂത്രങ്ങളുടെ ത്രിതയം ജീവനകരമായിട്ടും ത്രിസ്ഥിട മൂലലക്ഷണദശാച്ഛിദ്രാദികമായിരിക്കുന്ന അഖിലം ശുഭമായിട്ടും സ ത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അത്ര്യാസന്നമതിയായിരിക്കുന്ന വനും ഇവിടെ മൂതി ഭവിക്കുന്നില്ല- സൂത്രാദികം മിശ്രമായിരി ക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ കർമ്മങ്ങൾ ഹെതുവായിട്ടുതന്നെ ജീവിക്കും- ദൊഷം അധികമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ജീവ നം ദുഷ്കരമായിട്ടതന്നെ ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— നവാംശഛാദശാംശങ്ങളുടെ അധിപന്മാർ അത്ര്യാ

ലഗ്നാധിപനമാക്കു ബന്ധുക്കളായിരിന്നാൽ സൂത്രത്രയം ജീവനകരമായിഭവിക്കും- അങ്ങിനെഭവിക്കുകയുംത്രിസ്ഥം മൃതലക്ഷണം മശാ, ക്ഷീരം ഇത്യാദികളും ദോഷത്തൊട്ടുകൂടാത്തതുകളായിരിക്കയുമുണ്ടായാൽ ചെലമാംസക്ഷയാദികൾകൊണ്ടു മരണം അടുത്തു എന്നകാണികൾക്കു തോന്നത്തക്കവിധത്തിലായാലും അവൻ മരിക്കില്ല വ്യാധിതാനെ ശമിക്കും- സൂത്രം മൃതച്ഛായതുകൾഇവ ദോഷ സമ്മിശ്രങ്ങളായിരുന്നാൽ ചില കർമ്മങ്ങൾ ഹെതുവായിട്ടു വ്യാധിശമിക്കും- ദോഷത്തിന്ന അധിക്യം ഭവിച്ചാൽ വ്യാധിശമനം ദുർല്ലഭമായി ഭവിക്കും- ഇതിശബ്ദം സമാപ്തിയെ ബൊധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു-

ഇവിടെ ഒരുശംക ഭവിക്കും അതെയത എന്തെന്നാൽ കണ്ടാഭരണത്താൽ പറകപ്പെട്ടതായ അന്യദീയമതത്തിങ്കൽ ഉള്ള സൂത്രത്രയം അത്രൂഡ്രൊദയലഗ്നങ്ങൾ കൊണ്ടും അതുകളുടെ നവാംശകങ്ങൾകൊണ്ടും ദ്രേഷ്കാണങ്ങൾകൊണ്ടും വിചാരിക്കെണ്ടതാകുന്നു എന്നു മുമ്പെ പറഞ്ഞു എങ്കിലും പിന്നെ അതുമൂന്നും അത്രൂഡലഗ്നാധിപനമാക്ക നവാംശദ്രേഷ്കാണങ്ങളുടെ അധിപനമാർ ശത്രുക്കളായാൽ മൃതികരമാകുന്നു എന്നും അവക്കു അവർ ബന്ധുക്കളായാൽ ജീവനകരമാകുന്നു എന്നും ഫലസാമ്യത്തെപറകയാൽ മൂന്നായിട്ട സൂത്രവിഭാഗം ചെയ്തു നിഷ്പ്രയൊജനമായി. ഇങ്ങിനെ ഉള്ള ശംകയെ പരിഹരിപ്പാനായിക്കൊണ്ടു ഇവിടെ ഒരു ഉപദെശലഭ്യമായ അർത്ഥത്തെ വിവരിക്കുന്നു-

അത്രൂഡലഗ്നാധിപനമാക്കു നവാംശദ്രേഷ്കാധിപനമാർ വൈരികളായിരുന്നാൽ അത്രൂഡലഗ്ന സംബന്ധിയായ സൂത്രം മൃതിയെ ഉണ്ടാക്കുന്നതായിഭവിക്കും- ഒരു അവസ്ഥ നവാംശകസൂത്രത്തിന്നു ഭവിക്കെണമെങ്കിൽ നവാംശകാധിപനമാക്ക അത്രൂഡലഗ്നാധിപനമാരും ദ്രേഷ്കാണാധിപനമാരും ശത്രുക്കളായിരിക്കെണം- ദ്രേഷ്കാണകസൂത്രത്തിന്നും മെൽപ്രകാരം തന്നെ- അതുകൊണ്ടു അത്രൂഡലഗ്നാധിപനമാക്ക നവാംശദ്രേഷ്കാണാധിപനമാരും നവാംശകാധിപനമാക്കു അത്രൂഡലഗ്നാധിപനമാരും ദ്രേഷ്കാണാധിപനമാരും ദ്രേഷ്കാണാധിപനമാക്കു മറ്റുള്ളവരും ശത്രുക്കളായിരുന്നാൽ മൂന്നു സൂത്രവും മരണകരമാകുന്നു എന്നും മെൽപ്രകാരം അവർ ബന്ധുക്കളായിരുന്നാൽ മൂന്നുസൂത്രവും ജീവനകരമാകുന്നു എന്നും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക- മെൽപ്രകാരം അവർ സമന്മാരായിരുന്നാൽ മൂന്നും രൊഗസൂത്രമായിഭവിക്കുകയും ചെയ്യും-

സ്യാതാം-ച- എന്ന ച ശബ്ദവും അംശേശയോ-ച- എന്ന ച ശബ്ദവും മെൽ പറഞ്ഞ അർത്ഥത്തിന്റെ സമുച്ചയത്തെ ചേർയുന്നതെന്ന് അറിയുന്നതാകുന്നു-

(വാ) ഏതൽസൂത്രവിഷയം ।।

അന്വയാർത്ഥം—— ഈ സൂത്രം വിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

ഉദാ: കുളീരഭൂംഗമത്സ്യേഷു ദ്വൗഷ്ഠംസ്യാദ്ദ്വയോത്തരം । തത്ത്രാപ്യഹീന്ദ്രപൌരുഷ്ണേ ഷൃതഫെവതിസ്ഥിടംഭവേൽ ।।

അന്വയാർത്ഥം—— കുളീരഭൂംഗമത്സ്യങ്ങളിൽ ത്രിസ്ഥിടം ഉത്തരത്തെ അതിക്രമിക്കാതെ ദ്വൗഷ്ഠമായി ഭവിക്കും- അതുകളിലും അഹീന്ദ്ര പൌരുഷ്ണങ്ങളിൽ അപ്രകാരം തന്നെ ദ്വൗഷ്ഠമായി ഭവിക്കും-

സാരം—— കർക്കടകം, വൃശ്ചികം, മീനം, ഈ രാശികളിൽത്രിസ്ഥിടം വന്നാൽ ദ്വൗഷ്ഠമാകുന്നു- പുനർവസുത്തിന്റെ നാലാം കാലും പൂയവും ആയില്യവും കർക്കടകത്തിൽ വരുന്നത്രിസ്ഥിടത്തിന്റെ നക്ഷത്രമായി ഭവിക്കും. പുനർവസുനക്ഷത്രത്തിനെൽ അതുകുന്നതിനെക്കാൾ പൂയനക്ഷത്രത്തിനെൽ അതുകുന്നതു കഷ്ടമാകുന്നു- അതിനെക്കാളും ആയില്യനക്ഷത്രത്തിനെൽ വരുന്നതു കഷ്ടമാകുന്നു- വൃശ്ചികത്തിൽ വരുമ്പോൾ നക്ഷത്രങ്ങൾ വിശാഖത്തിന്റെ നാലാംകാൽ അനിഴം തൃക്കെട്ട ഇതുകളിൽ വിശാഖത്തിനെൽ വരുന്നതിനെക്കാൾ അനിഴത്തിനെൽ വരുന്നതു കഷ്ടമാകുന്നു- തൃക്കെട്ടയിനെൽ വരുന്നത അതിനെക്കാളും കഷ്ടമാകുന്നു- മീനത്തിൽ വരുമ്പോൾ നക്ഷത്രങ്ങൾ പൂരുട്ടാതിയുടെ നാലാംകാൽ ഉത്രട്ടാതി, രെവതി ഇതുകളിലെ കഷ്ടതരയും മെൽ പ്രകാരം തന്നെ-

ഉദാ: കർക്കിവൃശ്ചികമീനാനാംത്രിസ്ഥിടം ചരമാംശകം । മൃത്യുപ്രദംഭവെന്നുനമബ്ദമാസദിനൈഃക്രമാൽ ।।

അന്വയാർത്ഥം—— കർക്കി വൃശ്ചിക മീനങ്ങളുടെ ചരമാംശകമായിരിക്കുന്ന ത്രിസ്ഥിടം ക്രമെണ അബ്ദമാസദിനങ്ങൾകൊണ്ടു മൃത്യുപ്രദമായി ഭവിക്കും നിശ്ചയം-

സാരം—— കർക്കടകത്തിൽ ത്രിസ്ഥിടം ചരമാംശകമായി വരികിൽ ഒരു സംവത്സരം കഴിയുന്നതിനു മുമ്പെ വൃദ്ധനു മരണം ഭവിക്കുമെന്നറിക- വൃശ്ചികത്തിൽ ചരമാംശകമായി വരികിൽ ഒരുമാസം കഴിയുന്നതിനു മുമ്പെ മരണം ഭവിക്കുമെന്നറിക- മീനത്തിൽ ചരമാംശകമായി വരികിൽ ഒരു ദിവസം കഴിയുന്ന

തിന്നു മുമ്പെ വൃദ്ധകൻ മരിക്കുമെന്നറിക-

൨൭. സംഹാരഗമസദ്വൃക്ഷംപ്രഷ്ടമേഷാംശകാദിഗം । ജന്മതാരാത്രയസ്ഥംചനിയമെനമൃതിപ്രദം ॥

അന്വയാർത്ഥം —— സംഹാരഗമായിരിക്കുന്ന ത്രിസ്ഫുടവും അസദ്വൃക്ഷമായിരിക്കുന്ന ത്രിസ്ഫുടവും പ്രഷ്ടമേഷാംശകാദിഗമായിരിക്കുന്നത്രിസ്ഫുടവും ജന്മതാരാത്രയസ്ഥമായിരിക്കുന്നത്രിസ്ഫുടവും നിയമെന മൃതിപ്രദമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം —— സംഹാരഖണ്ഡത്തിങ്കൽ ത്രിസ്ഫുടം വരികയും ത്രിസ്ഫുടത്തിന്ന പാപസംബന്ധമുണ്ടാകയും വൃദ്ധകലഗ്നത്തിങ്കലൊ അതിന്റെ നവാംശകരാശിമുതലായ സ്ഥിതിയുള്ളതായി വരികയും വൃദ്ധകന്റെ പിറന്നനാളിന്മെലൊ പക്കപ്പിന്നാളുകളിലൊ അതുകിലും നിയമെന മരണകരമാകുന്നു.

൨൮. സൃഷ്ടിഖണ്ഡഗ്രഹൊഡുസ്ഥമഥവാശ്രുഭസംയുതം । യദ്വാജ്ജഹരിചാപാംശഗതംത്രിസ്ഫുടമായുഷെ ॥

അന്വയാർത്ഥം —— സൃഷ്ടിഖണ്ഡഗ്രഹൊഡുസ്ഥമായിട്ടൊ ശ്രുഭസംയുതമായിട്ടൊ അജഹരിചാപാംശഗതമായിട്ടൊ ഇരിക്കുന്ന ത്രിസ്ഫുടം ആയുസ്സിനായിക്കൊണ്ട ഭവിക്കുന്നു.

സാരം —— സൃഷ്ടിഖണ്ഡത്തിങ്കലും സൃഷ്ടിരാശിയിലും സൃഷ്ടിനക്ഷത്രത്തിന്മെലും ഉള്ള ത്രിസ്ഫുടവും ശ്രുഭഗ്രഹയൊഗത്തൊടുകൂടിയ ത്രിസ്ഫുടവും മെഷാംശകമൊ സിംഹാശകമൊ ചാപാംശകമൊ ആയിരിക്കുന്ന ത്രിസ്ഫുടവും ആയുസ്സിനായി ക്കൊണ്ട ഭവിക്കുന്നു-

൨൯. ത്രിസ്ഫുടസ്യദ്രുഗാനാദിവർഗ്ഗൊശാശ്രിതരാശിപൈർ താതമാതൃദ്വാതുബന്ധുപുത്രാഖ്യാശ്രുഭാശ്രുഭം ।

൩൦. സഗ്രഹൈസ്സൈശ്രുഭംവാച്യംസദൊഷൈശ്ചയഥാശ്രുഭം । മൊക്ഷാദ്ദുർബ്ബലതാനിഷ്ടസ്ഥിതിപാപാന്വയാദയഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം —— ത്രിസ്ഫുടത്തിന്റെ ദ്രുഗാനാദിവർഗ്ഗൊശാശ്രിതരാശിപന്മാരെക്കൊണ്ട താതമാതൃദ്വാതു ബന്ധുപുത്രാഖ്യാശ്രുഭാശ്രുഭം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു സഗ്രഹന്മാരായിരിക്കുന്ന അവരെക്കൊണ്ട ശ്രുഭം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- സദൊഷന്മാരായിരിക്കുന്ന അവരെക്കൊണ്ട അപ്രകാരം അശ്രുഭവും വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. മൊക്ഷങ്ങൾ ദുർബ്ബലാനിഷ്ടസ്ഥിതി പാപാന്വയാദികളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം —— ത്രിസ്ഫുടത്തിന്റെ ദ്രുക്കാനാധിപനെക്കൊണ്ടും ഹൊരാധിപനെക്കൊണ്ടും നവാംശകാധിപനെക്കൊണ്ടും ത്രിം

ശാംശകാധിപനെ കൊണ്ടും ദ്വാദശാംശകാധിപനെകൊണ്ടും പ്രശ്നാവിന്റെ അച്ഛൻ, അമ്മ, സഹോദരൻ, ബന്ധു, പുത്രൻ, ഭാര്യാ, ഇവരുടെ ശുഭാശുഭത്തെ പറയേണം മേൽപറകപ്പെട്ട വർഗ്ഗേശന്മാർ ഗുണവാന്മാരാകുന്നു എങ്കിൽ ശുഭത്തെയും ദോഷവാന്മാരാകുന്നു എങ്കിൽ അശുഭത്തെയുംപറഞ്ഞുകൊൾക- മേൽപറകപ്പെട്ട വർഗ്ഗേശന്മാരുടെ ദോഷങ്ങൾ ബലഹാനിയും അനിഷ്ടഭാവ സ്ഥിതിയും പാപസംബന്ധം മുതലായതുമാകുന്നു -

൩൯- ഇഷ്ടഭാവസ്ഥിതിവീര്യംസദ്യോഗേക്ഷണബലൽഗ്രഹാഃ। ദ്രക്കാണാദ്യധിപൈരേവകൈശ്ചിദേവംനിരൂപ്യതേ॥

൩൮- ത്രിസ്ഫുടേക്കാമിഭിഃക്കേചിത്രാമീനാമശോഭനം। ചതുഷ്ടയദംശകൈഃഭവാത്രിസ്ഫുടംപാപയുഗ്യതി॥

൩൭- വാച്യശ്ചതുഷ്ടയാംനാശഏവംയുക്ത്യാവിചിന്ത്യതാം। ദിവസത്രിതയാദവാക്കുലഹൊഹൈതുനാവിനാ।

൩൬- ധനഹീനസ്യവൃദ്ധസ്യഭ്രമുരസ്യസമാഗമഃ। അഗ്നിഭീതിസുതോനാശഃപുത്രസ്യവസനസ്യവാ॥

൩൫- തതഃക്ഷതശരീരസ്യരൊഗിണൊവാസമാഗമഃ। തതസ്സുഖാഗമശ്ചാഡ്ഢ്യവിപ്രസ്യാഗമനംതതഃ

൩൪- നാശശ്ചതുഷ്ടയാംയദ്വാദാസസ്യപതനംതതഃ। സമീപെകസ്യചിന്മരണവ്യാധിതാഷ്ടമഗെവിധെന്യ।

൩൩- ഭംഗാംദ്വൈമീപയാനിശ്ചലക്ഷണൊനിമിത്തെന്നവ। ദസ്രാദിനവതാരാണാംത്രിസ്ഫുടെതുത്രികൊണഗെ॥

൩൨- ത്രിസ്ഫുടാംശസ്യരാശെർവ്വാത്രികൊണെന്ദ്രെനൃതൽഭവെൽ। ജാതസ്യചാപസംസ്ഥെനൃമൃഗിവിശെഷെണൊഷ്ടതെജസഃ॥

൩൧- അതിസാരസ്സുധാഭാനൊഭ്രമിപുത്രസ്യതുപ്രണഃ। ജാതസ്യവാമ്മനസൊനുംഭെപാരവശ്യമനെതുയൊഃ।

൩൦- ധെമനാസകലാംഗെഷുധ്രുവശ്ചഗ്രൊസ്മതാഃ। ശൊഷ്ഠസ്യകസ്യമന്ദസ്യസംകൊചഃകരപാദയൊഃ॥

൨൯- രാഹൊസ്തുപതനംകെതൊവ്യാധിപ്രണളൊഗ്രഹഃ। ത്രിസ്ഫുടെനസമെതസ്യ ത്രിസ്ഫുടാംശകപസ്യവാ॥

൨൮- രൊഗിണൊയദിതൊഗസ്യാന്മരണംതസ്യനിശ്ചിതം। ദശാമപഹരിഭിഷ്ടിദ്ധമാനീയത്രിസ്ഫുടൊഡുനാ॥

൨൭- എഷ്യാഭിഷ്ടലിംകാഭിസ്സൈവൃത്തസരാന്തംഫലംവദെൽ। അസ്മിൻപ്രശ്നദശാനിതെന്നുക്ഷഭെദസ്സലിഖ്യതെ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഇഷ്ടഭാവസ്ഥിതിയും വീര്യവും സദ്യോഗെക്ഷകളും ബലഗ്രഹങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- ദ്രക്കാണാദ്യധി

ചന്ദ്രനെക്കൊണ്ടുതന്നെ ചിലരാൽ ഇപ്രകാരം നിരൂപിക്കപ്പെട്ടു
ന്നു- ത്രിസ്ഫുടം അക്കാദികളോടു യുക്തമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്ക
ൽ പിത്രാദികൾക്കു അശൊഭനം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ചതു
ർത്ഥമാകുന്ന അംശകത്തിങ്കലൊ ഭൃത്തിങ്കലൊ ത്രിസ്ഫുടംപാപ
യുക്തയായി എങ്കിൽ ചതുർത്ഥാത്തുകളുടെ നാശം വാച്യമായി ഭ
വിക്കുന്നു- ഇപ്രകാരം യുക്തിക്കുതക്കവണ്ണം വിചിന്തിക്കപ്പെ
ടെണം- മിഥുനത്രിതയത്തിങ്കൽ നിന്ന മൂന്നുഹെതുവിനൊടുകൂ
ടാതെ കലഹവും ധനഹീനനായി വൃദ്ധനായിരിക്കുന്ന ഭൃസുര
ന്റെ സമാഗമവും അഗ്നിഭീതിയും അനന്തരം പാത്രത്തിന്റെ
യൊ വസനത്തിന്റെയൊ നാശവും അനന്തരം ക്ഷതശരീരനാ
യിരിക്കുന്നവന്റെയൊ രൊഗിയുടെയൊ സമാഗമവും അന
ന്തരംസപ്തഗമവും അനന്തരം ശുദ്ധവിപ്രന്റെ ആഗമനവും
അനന്തരം ചതുർത്ഥാത്തുകളുടെ നാശമൊ മാസന്റെ പതനമൊ
രണ്ടിൽ വെച്ചൊന്നും സമീപത്തിങ്കൽ ഒക്കത്തന്ന വിധുവ്യാധി
രാഷ്ട്രമഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മൃതിയും ഭംഗാദ്യങ്ങ
ൾഹെതുവായിട്ട ഭീഷനിയും ആകുന്ന ഒമ്പതു വസ്തുകൾ ത്രി
സ്ഫുടം ത്രൈരാശികളുടെ ത്രികൊണഗമായിരിക്കും വിഷ
യത്തിങ്കലാകട്ടെ മൃതിയുടെ ലക്ഷണങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- ത്രിസ്ഫു
ടാംശത്തിന്റെയൊ രാശിയുടെയൊ ത്രികൊണെനു സന്നായി
രിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ തദുൽഭവം ഭവിക്കും- ഉഷ്ണതെകസ്സിനു
ജ്വരവും വിശെഷിച്ച തനുവിങ്കലും മൂർദ്ധാവിങ്കലും താപവും സു
ധാഭാനുവിന്ന അതിസാരവും ഭ്രമി പുത്രനാകട്ടെ വ്രണവുംജ്ഞ
നുവാണ്ടനസ്സുകളുടെ സുംഭവും നെത്രത്തിനു പാരവാശ്യവും ഗു
രുവിനു സകലാംഗങ്ങളിൽ വെദനയും ധിഗ്രമവും വ്യാധിയായി
ട്ട സ്മൃതമായി ഭവിക്കുന്നു- ശുക്രനുശൊഫവും മന്ദനു കരപാദ
ങ്ങളുടെ സംകൊചവും രാഹുവിന്ന പതനവും കെതുവിന്ന വ്ര
ണവും വ്യാധിയായിട്ട ഉദാഹൃതമായി ഭവിക്കുന്നു- രൊഗിയുടെ
രൊഗം ത്രിസ്ഫുടത്തൊടു സമെതനായിട്ടൊ ത്രിസ്ഫുടാംശ കുപനായി
ട്ടൊ ഇരിക്കുന്ന ഗ്രഹത്തിന്റെയായി ഭവിക്കുമെങ്കിൽ അവനു
മരണം നിശ്ചിതമായി ഭവിക്കുന്നു- ത്രിസ്ഫുടൊഡുവിന്റെ ഏ
ഷ്ട്യകളായിരിക്കുന്ന ഘടികകൾകൊണ്ടു ശെയെയും അപഹൃതി
യെയും ക്ഷിപ്തത്തെയും ആനയിച്ചിട്ട അതുകൾകൊണ്ടു വത്സരാ
ന്തമായിരിക്കുന്ന ഫലത്തെ വദിക്കുണം- പ്രശ്നശാനീതിയിങ്ക
ൽ പക്ഷഭെദം ഭവിക്കുന്നു- അതുലെഖനം പൈകപ്പെട്ടുന്നു-

സാരം—— ഇഷ്ടഭാവത്തിങ്കൽ ഉള്ള നിൽപ്പും ബലവും ശുഭ

യൊഗവും ശുഭ്രേഷ്ടിയും മെൽപറകപ്പെട്ട വഗ്ഗെശന്മാരുടെ ഗ്രഹങ്ങളാകുന്നു- ചിലർ ഒക്കൊണം മൂലായതുകളുടെ അധിപന്മാരെക്കൊണ്ടതന്നെ പൂച്ചുകൻറെ അക്ഷൻ മൂലായിട്ടുള്ളവരുടെ ശുഭാശുഭങ്ങളെ വിചാരിക്കുന്നു- ത്രിസ്പുടത്തൊടുസൂര്യാദികൾക്ക യൊഗം ഭവിച്ചാൽ അക്ഷൻമൂലായ ജനങ്ങൾക്ക അശുഭമാകുന്നു- ചതുസ്രാദ്രാശിയിലൊ ചതുസ്രാദ്രാശിനവാംശകമായിട്ടൊവരികിൽ നാല്ക്കാലികം നശിക്കുമെന്നു പറയെണ്ണം- ഇങ്ങിനെയുക്തിയെ അനുസരിച്ചു വിചാരിച്ചുകൊൾകെ- അശ്വതി, മകം, മൂലം, ഒരം നക്ഷത്രങ്ങളിൽ ത്രിസ്പുടം വന്നാൽ മൂന്നുദിവസത്തിലകത്ത ഹെതുകൂടാതെ കലഹം ഭവിച്ചാൽ രൊഗി മരിക്കും- ഭരണി, പൂരം, പൂരാടം, ഇതുകളിൽ വന്നാൽ മരിദ്രനായവൃദ്ധബ്രാഹ്മണൻ വരികിൽ മരിക്കും- കാത്തിക, ഉത്രം, ഉത്രാടം, ഇതുകളിൽ ത്രിസ്പുടം വന്നാൽ അഗ്നിഭയമുണ്ടാകിൽ മരിക്കും- രൊഹണി, അത്തം, തിരുവൊണം, ഇതുകളിൽ ത്രിസ്പുടംവന്നാൽ പാത്രമൊ വസ്ത്രമൊ നശിച്ചാൽ മരിക്കും- മകയിരം, ചിത്ര, അവിട്ടം, ഇതുകളിൽത്രിസ്പുടംവന്നാൽമെഥത്തിങ്കൽ മറിയുള്ളവനൊ രൊഗിയൊവരികിൽ മരിക്കും- തിരുവാതിര, ചൊതി, ചതയം, ഇതുകളിൽ ത്രിസ്പുടംവന്നാൽ സപ്പ്വംവരികിൽ മരിക്കും- പുണർതം, വിശാഖം, പൂരട്ടാരി, ഇതുകളിൽ ത്രിസ്പുടംവന്നാൽ ശുദ്ധബ്രാഹ്മണൻവരികിൽ മരിക്കും- പൂയം, അനിഴം, ഉത്രട്ടാതി, ഇതുകളിൽ ത്രിസ്പുടംവന്നാൽ നാല്ക്കാലികം നശിക്കുകയൊ ഭൃത്യനാശം ഭവിക്കുകയൊ രണ്ടിൽവെച്ച ഒന്നുഭവിക്കിൽ മരിക്കും- ആയില്യം, തൃക്കെട്ട, രെവതി, ഒരം നക്ഷത്രങ്ങളിൽ ത്രിസ്പുടംവന്നാൽസമീപത്തിങ്കൽ ഒരുത്തൻ രൊഗിയുടെ അഷ്ടമരാശിയിൽ ചന്ദ്രൻ നില്ക്കുംപൊൾ മരിക്കുകയൊ വണ്ടുമുരലായ ജന്തുക്കൾവന്നു വീഴുകകെട്ടുകയൊ രണ്ടിലൊന്നു ഭവിക്കിൽ രൊഗിമരിക്കും-

മെൽപറഞ്ഞ മരണലക്ഷണങ്ങളിൽ കാലനിർണ്ണയത്തൊടുകൂടെ പറകപ്പെടാത്തതുകൊൾ ത്രിസ്പുടരാശിയുടെയൊ ത്രിസ്പുടനവാംശകരാശിയുടെയൊ ത്രികൊണത്തിങ്കൽ ചന്ദ്രൻവരുമ്പൊൾ ഉണ്ടാകും അത സമയം സൂക്ഷിച്ച അറിയെണം- ഇനി ആദിത്യാദികളുടെ രൊഗങ്ങളെ പറയുന്നു-

ആദിത്യൻറെ രൊഗം പനിയും വിശെഷിച്ചു മെഥശിരസ്സുകളിൽ പൂടമാകുന്നു-

ചന്ദ്രൻറെരൊഗം അതിസാരമാകുന്നു- ചൊവ്വയുടെ രൊഗം വ്രണമാകുന്നു- ബുധൻറെ രൊഗം വാക്കുംഭവും മനസുംഭവ

മാകുന്നു- വ്യാഴത്തിന്റെ രൊഗം സ്വഭാംഗവൈകല്യവും ബുധന്റെ രൊഗം വിക്രമമാകുന്നു- ശുക്രന്റെ രൊഗം വിക്രമമാകുന്നു- ശനിയുടെ രൊഗം കയ്യും കാലും നീത്തിക്കുടയുകയാകുന്നു- രാഹുവിന്റെരൊഗം വീഴ്ചഹെതുവായിട്ടുള്ള മുടക്കമാകുന്നു- കെതുവിന്റെ രൊഗം ക്ഷീണമാകുന്നു- രൊഗി തന്റെരൊഗം തീണ്ടത്തൊട്ടകൂടെ നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹത്തിന്നൊ തീണ്ടത്തിന്റെ അംശകാധിപന്നൊ പറകപ്പെട്ടതായിരുന്നാൽ അവൻ മരിക്കും അതിന്നു സംശയമില്ല- ഉണ്ടായിക്കഴിഞ്ഞരൊഗം പെറെ ഒന്നായാലും അതിന്റെ മെലെ തീണ്ടത്തൊട്ടകൂടിയഗ്രഹത്തിന്റെയൊ തീണ്ടനവാംശകാധിപന്റെയൊ രൊഗം ഭവിച്ചാൽ മരിക്കുമെന്നും അഭിപ്രായത്തെ ഗ്രഹിക്കെണം-

തീണ്ടനക്ഷത്രത്തിന്റെ കഴിഞ്ഞനാഴീക കഴിച്ചുശിഷ്ടം കൊണ്ടു ശിഷ്ടദശയെ വരുത്തെണം- പ്രശ്നത്തിങ്കൽ ശിഷ്ടദശാനയനം ഇപ്രകാരമാകുന്നു- അതാതു ദശകളുടെ അപഹാരങ്ങളെയും മുണ്ടാക്കെണം- പിന്നെ അതുകൊണ്ടു സംവത്സര വധിയായിട്ടു ഫലങ്ങളെ പറഞ്ഞുകൊൾകെ-

ശിഷ്ടദശവരുത്തുന്നെടത്തു പക്ഷാന്തര മുണ്ടു അതിനെ ഇനി എഴുതുന്നു-

രരം പ്രശ്നാധുതീണ്ടാഭ്യംവിധിവദ്ദശാംമാന്ദിനാചപ്രതീപംയാതാഭിന്നാഡികാ ഭിന്നയുതതിസൃക്ഷുവൈഗ്രഹ്യതാംതാസുചൈകാ പ്രശ്നേയാത്രാനൃപാശുഭതദിതരദൈചാബ്ദികൈമാസികൈവാഖൈടാബ്ദാവാസരാസ്സ്യുസ്ത്രിഗുണിതവിഹതാസ്സ്വനൈയാദശൈന്ദുഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— പ്രശ്നാധുതീണ്ടാഭ്യാംകൊണ്ടു വിധിക്കുതക്കവണ്ണം ഉഡുദശയെനയിക്കെണം- മാന്ദിയെക്കൊണ്ടു പ്രതീപമാകുംവണ്ണം യാതകളായിരിക്കുന്ന നാഡികകൾകൊണ്ടും നയിക്കെണം- അതുമുന്നു ദശകളിൽവെച്ച ശുഭതദിതരദമായിരിക്കുന്ന ഒരു പ്രശ്നത്തിങ്കൽ യാതൊന്ന അനൃതുപയായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അതാകുന്ന ഒന്നു ഗ്രഹിക്കപ്പെട്ടകയുംവെണം- അതുബ്ദികമായിട്ടും മാസികമായിട്ടും ഇരിക്കുന്ന പ്രശ്നത്തിങ്കൽ ത്രിഗുണിതവിഹതങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഖൈടാബ്ദങ്ങൾ വാസരങ്ങളായി ഭവിക്കും ഇന്ദുവിന്റെ അതു ദശ തന്നെ നെയയായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— പ്രശ്നനക്ഷത്രംകൊണ്ടും തീണ്ടനക്ഷത്രംകൊണ്ടും ക്രമപ്രകാരം നക്ഷത്രദശയെ വരുത്തെണം ഇതിനക്ഷത്രത്തി

മെൽ ചെന്ന നാഴികകൊണ്ടും വരുത്തേണം ഇതുശിഷ്ടദശാ പിന്നെ അതിന്റെ മുമ്പെയുള്ള ദശാ പിന്നെ അതിന്റെ മുമ്പെയുള്ള ദശാ- ഇങ്ങിനെ വിപരീതമായി വരുത്തേണം- മെൽ പറകപ്പെട്ട മൂന്നു ദശകളിൽ യാതൊന്നു ശുഭപ്രദമായിട്ടും അശുഭപ്രദമായിട്ടു മിരിക്കുന്ന പ്രശ്നത്തൊടു യൊജിക്കുന്നുവൊ അതിനെ തന്നെ ഗ്രഹിക്കേണം സംവത്സര പ്രശ്നത്തിങ്കൽ മൂന്നുകൊണ്ടു ഗുണിക്കപ്പെട്ട ദശാസംവത്സരങ്ങളും ദശാ ദിവസങ്ങളായി ഭവിക്കും. മാസ പ്രശ്നത്തിങ്കൽ നാലുകൊണ്ടു ഹരിക്കപ്പെട്ട ദശാസംവത്സരങ്ങളും ദശാദിവസങ്ങളായി ഭവിക്കും. സംവത്സരപ്രശ്നത്തിങ്കലും മാസപ്രശ്നത്തിങ്കലും ത്രിസ്ഫുടഗ്രഹികന്മാരെക്കൊണ്ടു ദശാവരുത്തു മാറില്ല- ചന്ദ്രനെക്കൊണ്ടു തന്നെ വരുത്തുമാറുള്ളൂ

ഇതി ഷഷ്ഠോദ്ധ്യായഃ

അഥ സപ്തമാദ്ധ്യായപ്രാരാഭഃ-

(വാ) അഥാഷ്ടമംഗലഫലാന്യുച്യന്തെ ।।

അന്വയാർത്ഥം—— അനന്തരം അഷ്ടമംഗലഫലങ്ങളും വചിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

ക- വാമസ്ഥമഫലം ഭൂതം വർത്തമാനന്തുമധ്യഗം ദക്ഷിണസ്ഥമനാഗതം വിനിർദ്ദിശേൽ ।।

അന്വയാർത്ഥം—— വാമസ്ഥമായിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു ഭൂതമായിരിക്കുന്ന ഫലത്തെയും മധ്യമായിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു വർത്തമാനമായിരിക്കുന്ന ഫലത്തെയും ദക്ഷിണസ്ഥമായിരിക്കുന്നതു കൊണ്ടു ഭാവികളായിരിക്കുന്ന ഫലങ്ങളെയും വിനിർദ്ദിശിക്കേണം-

സാരം- ഇടത്തുഭാഗത്തുള്ള കവിടിയുടെസംഖ്യകൊണ്ടു കഴിഞ്ഞ ഫലത്തെയും വലത്തുഭാഗത്തുള്ള കവിടിയുടെ സംഖ്യകൊണ്ടു വരുവാൻ പൊകുന്ന ഫലത്തെയും നടുവിലുള്ള കവിടിയുടെ സംഖ്യകൊണ്ടു വർത്തമാനഫലത്തെയും പറയേണം-

ഖ- അധൊദ്ധ്വഭാഗെഷ്വപ്യേഷാദക്ഷിണാദയഃ ശ്രുസംഖ്യാവപുർഭാഗെഗ്രഹൊക്തവ്യാധിമാദിശേൽ ।।

അന്വയാർത്ഥം —— ദക്ഷിണാദികം ചതുസ്രസ്സിന്റെ അധോ മധ്യോർദ്ധ്വഭാഗങ്ങളിൽ ജ്ഞേയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- യുഗ്മസംഖ്യാചതുർഭാഗത്തിങ്കൽ ഗ്രഹൊക്തവ്യാധിയെ ആദേശിക്കേണം-

സാരം—— അഷ്ടമംഗലത്തിന്റെ ദക്ഷിണഭാഗത്തിങ്കലുള്ള സംഖ്യയെ മദ്ധ്യത്തിന്റെ അരക്കൽനിന്നു താഴെടമെന്നും നടുവിലുള്ള സംഖ്യയെ അരക്കൽനിന്നു മെലെയും കഴുത്തിൽനിന്നു താഴയുമായ പ്രദേശമെന്നും വാമഭാഗത്തിങ്കൽ ഉള്ള സംഖ്യയെ കഴുത്തിൽനിന്നു മെലെടമെന്നും കല്പിക്കേണം ഇങ്ങിനെ കല്പിക്കുമ്പൊൾ ശരീരത്തിന്റെ യാതൊരു ഭാഗത്തിങ്കൽ യുഗ്മസംഖ്യ ഭവിക്കുന്നുവൊ അവിടെ അതാതു ഗ്രഹങ്ങൾക്കു പറകപ്പെട്ടവ്യാധിയെ പറയേണം-

ഗ്രഹങ്ങളുടെ വ്യാധികളെ ഇനി ഒരെടത്തു പറയും അതിനെ ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക-

൩. സ്ഥാനെഷ്വേതേഷ്വനൈകാദ്യാ ശെഷസ്യാഭാസ്കരാദയഃ।
ധ്വജാദ്യാഗരുഡാദ്യാശ്ച പഞ്ചഭൂതാനി ചക്രമാൽ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— മൂന്നുസ്ഥാനങ്ങളിലും ഏകാദിശെഷം സംഖ്യായിരിക്കും വീക്ഷ്യത്തിങ്കൽ ഭാസ്കരാദികളും ധ്വജാദ്യങ്ങളും ഗരുഡാദ്യങ്ങളും പഞ്ചഭൂതങ്ങളും ക്രമെണ ഭവിക്കും-

സാരം—— അഷ്ടമംഗലത്തിന്റെ വാമദക്ഷിണ മധ്യങ്ങളായ മൂന്നുസ്ഥാനങ്ങളിലും ഒന്നു മുതലായ സംഖ്യകൾ ശെഷിച്ചാൽ അതുകളെ ക്രമെണ സൂര്യാദിഗ്രഹങ്ങളാക്കിയും ധ്വജാദിയൊനികളാക്കിയും ഗരുഡാദികളാക്കിയും പഞ്ചഭൂതങ്ങളാക്കിയും കല്പിക്കേണം-

സൂര്യാദിഗ്രഹകല്പനയുടെ ക്രമത്തെയും ധ്വജാദികളും ഗരുഡാദികളും ഇന്നവ എന്നതിനെയും പഞ്ചഭൂതകല്പനയുടെ ക്രമത്തെയും ഇനി പറയും-

൪. അക്കാരജീവവിച്ഛുക്രമന്ദചന്ദ്രാഹയഃക്രമാൽ। ധ്വജധൂമഹരിശ്വാക്ഷഖരമാതംഗവായസാഃ ॥

൫. താക്ഷ്യമാജ്ഞാരസിംഹശ്വാഖുമഹിഷശശാസ്ഥാ।
ധ്വജാ സിംഹെനമഹിഷെന്ദ്രിവൃഷ്ടെയജമയെനമതെ ॥

൬. ധൂമൊവഹ്നിഃഖരൊവായുശ്ചകാകൊവിയദാത്മകെ നാ।
അഭീഷ്ടാർത്ഥാഗമംകീർത്തിംജയംഭ്രപതിർമുനെ ॥

൭. സഭാജനപമഗ്രാമസൽകൃതിംകുരുതെരവിഃ। ചൊരഭ്രപായുധാഗ്നിഭ്യൊഭയംസ്കന്ദാച്ചഭൈരവാൽ ॥

൮. കലഹജ്വരപിത്താസൃക്പ്ലീഹൊനെത്രഗദാൻകുജഃ। ഗുരു

മൈവതവിപ്രാണാംപ്രസാദജശുഭാഗമം ।

൯൦. കുലഹൈമമന്ത്രശപസുതാപീംകുരുതെഹ്രുഃ । ശപഗൊ
മൃഗാദിതൊഭീതിംവിഷ്ണുകൊപംവിചച്ചിക്കാം ।।

൯൧. തപഗ്രൊഗാൻസന്നിപാതക്ഷകുരുതെശീതരശ്മിജഃ । ഭ്ര
ക്ഷണാംബരശയ്യാപീംസ്ത്രീസുഖംമൃഷ്ടഭൊജനം ।।

൯൨. പൃഷിഗൊമഹിഷീലാഭംകുരുതെ ഹ്രുനന്ദനഃ । വാതശ്ര
ലാമയംചൊരജ്ഞെനെഭ്യൊഭയംശനിഃ ।।

൯൩. കുരുതെമരണാൽഭീതിംഗ്രഹാണാംപീഡനം । വെ
ശ്മസൌഖ്യംമനഃപ്രീതിംസുഹൃൽസംഗമനസംഗമം ॥

൯൪. ജലൊത്ഥസസ്യപാനാന്നനാസ്ത്രീപീംപുഷ്ടചന്ദ്രമാഃ ।
കൃഷിപാമാദികാൻരൊഗാൻനെത്രപാദഭവാനപി ।।

൯൫. വിഷ്ടഭീതിക്ഷനീചാനാംവിരൊധംകുരുതെഫണീ । ക്ഷ
രൊഗ്രമത്സ്യലാഭക്ഷെലഭതെശത്രുനാശനം ।।

൯൬. പുത്രലാഭംചനിയമാദ്ധജസന്ദർശനാന്നരഃ । ചിത്ത
ദുഃഖംമഹാപ്പ്രാധിംശത്രുപീഡാംനിരത്ഥതാം ॥

൯൭. സ്ഥാനഭ്രംശംവിവാദക്ഷലഭതെധൂമദർശനാൽ । നീരൊ
ഗതപംസുതപ്രാപീംമനഃപ്രീതിംധനാഗമം ।

൯൮. മഹിജഭ്രപാലസമ്മാനംലഭതെസിംഹദർശനാൽ । വിപ്ര
വാസംഭയക്ഷൊദ്രവ്യനാശംരുജംതഥാ ।।

൯൯. അപമൃത്യുംവിവാദക്ഷനിർദിശെച്ഛപപ്രദർശനാൽ । സ്ത്രീ
ലാഭംപുത്രലാഭക്ഷധനലാഭംഗൃഹംസുഖം ।।

൧൦൦. ലഭതെചായുരാരൊഗ്യംവൃക്ഷസന്ദർശനാന്നരഃ । മഹിഷ
മാഗമനംരൊഗംസ്ഥാനനാശംധനക്ഷയം ।।

൧൦൧. കായ്ക്ലഹാനിംമനഃക്ലെശംലഭതെ ഖരദർശനാൽ । സ്ത്രീഭൊ
ഗംധനധാന്യപ്രാപീംസുഹൃദ്ദാംസംഗമംസുഖം ।।

൧൦൨. ഭ്രപാലരതലാഭക്ഷകഥയെൽഗജദർശനാൽ । സ്ഥാന
ഭ്രംശംസുഹൃന്നാശംസ്ഥാനനാശംമഹാഭയം ।।

൧൦൩. ജീവനാശമരെർമൃത്യുംലഭതെകാകദർശനാൽ । സപ്പ്രാദഭയഃ
ക്രമാന്മധ്യെചതപാരൊദക്ഷിണെപൂനഃ ।।

൧൦൪. താമ്രസ്യാദയശ്ചതപാരൊയദിതെമരണപ്രദഃ । എ
വംക്രമാൽസ്ഥിതെഷ്ടെപക്ഷുമാക്ഷ്ണൊരസ്യാഖ്യഭക്ഷണം ।।

൧൦൫. ചകൊരശ്യെനപൂവ്വാണാമുരഗഗ്രഹണംതഥാ । ശശ
സ്യഗ്രഹണംമാംസഖണ്ഡംവാദായചാഗമഃ ।।

൧൦൬. കുക്കുരസ്യഗ്രഹെപ്രഷ്ടരെതന്മരണലക്ഷണം । ഒതെന
മധ്യസ്ഥിതെവാച്യംപ്രഷ്ടസുല്ലംഘനാമികം ।।

അനപത്യത്വം—— അക്കാരജീവവിച്ഛേദം ക്രമണഭവിക്കും- ധ്വജധൂമഹരിശൊക്ഷഖര മാതംഗവ്യായസങ്ങളും ക്രമേണഭവിക്കും- അപ്രകാരം താക്ഷ്യമാജ്ജാരസിംഹശാഖ്യാഖുപിപശുശങ്ങളും ഭവിക്കും- ധ്വജസിംഹങ്ങൾമഹിയായി ഭവിക്കുന്നു- മന്ദിവൃക്ഷങ്ങൾ ജലമയങ്ങളായിട്ട മതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- ധൂമം വാഹനിയായി ഭവിക്കുന്നു- ഖരം വായുവായി ഭവിക്കുന്നു- ശപകാകനമാർ വിയമാത്മകനമാരായി ഭവിക്കുന്നു- അഭീഷ്ടാർത്ഥാഗമത്തെയും കീർത്തിയെയും ജയത്തെയും ഭ്രപതിമാനനത്തെയും സഭാജനപഗ്രാമസൽകൃതിയെയും രവി ഉണ്ടാക്കുന്നു- ചൊരഭ്രപായുധാഗ്നികളിൽനിന്നും സുന്ദരങ്കൽനിന്നും ഭൈരവൻകൽനിന്നും ഭയത്തെയും കലഹജ്വരപിത്താസുക്കളിരൊനെത്രഗദങ്ങളെയും കുജൻ ഉണ്ടാക്കുന്നു- ഗുരുഭൈവതവിപ്രന്മാരുടെ പ്രസാദജ്ഞാഭാഗമത്തെയും ദുകൂലഹൈമദന്ത്യശപസുതാപ്തിയെയും ഗുരു ഉണ്ടാക്കുന്നു- ശപശൊമഗാദികളിൽ നിന്നും ഭീതിയെയും വിഷ്ണുകൊപത്തെയും വിചർച്ചികയെയും തപഗ്രൊഗങ്ങളെയും സന്നിപാതത്തെയും ശീതരശ്മിജൻ ഉണ്ടാക്കുന്നു- ഭ്രക്ഷണാംവൈരശയ്യാപ്തിയെയും സ്ത്രീസുഖത്തെയും മൃഷ്ടഭൊജനത്തെയും കൃഷ്ണിശൊമഹിഷീലാഭത്തെയും ദുർനന്ദനൻ ഉണ്ടാക്കുന്നു- വാതശ്ലൊമയത്തെയും ചൊരദുർജ്ജനങ്ങളിൽ നിന്നുഭയത്തെയും മരണത്തിങ്കൽനിന്നും ഭീതിയെയും ദുർഗ്രഹങ്ങളുടെ പീഡനത്തെയും ശനി ഉണ്ടാക്കുന്നു- വൈശ്യസൌഖ്യത്തെയുംമനുപ്രീതിയെയും സുഹൃൽസപജനസംഗമത്തെയും ജലൊത്ഥസസ്യപാനാന്നനാപ്തിയെയും പൂർണ്ണചന്ദ്രമസ്സ ഉണ്ടാക്കുന്നു- കൃപ്പുപാമാദികങ്ങളായിയും നെത്രപാദഭവങ്ങളായിയും ഇരിക്കുന്ന രൊഗങ്ങളെയും വിഷഭീതിയെയും നീചമാരുടെ വിരൊധത്തെയും ഫണി ഉണ്ടാക്കുന്നു- ആരൊഗ്യത്തെയും അർത്ഥലാഭത്തെയും ശത്രുനാശനത്തെയും പുത്രലാഭത്തെയും ധ്വജദർശനം ഹെതുവായിട്ട നരൻ നിയമെന ലഭിക്കുന്നു- ചിത്തദുഃഖത്തെയും മഹാവ്യാധിയെയും ശത്രുപീഡയെയും നിരർത്ഥതയെയും സ്ഥാനഭ്രംശത്തെയും വിവാദത്തെയും ധൂമദർശനം ഹെതുവായിട്ട ലഭിക്കുന്നു- നീരൊഗതപത്തെയും സുതപ്രാപ്തിയെയും മനുപ്രീതിയെയും ധനാഗമത്തെയും നപജഭ്രപാലസമ്മാനത്തെയും സിംഹദർശനം ഹെതുവായിട്ട ലഭിക്കുന്നു- വിപ്രവാസത്തെയും ഭയത്തെതന്നെയും ദ്രവ്യനാശത്തെയും അപ്രകാരം രുക്കിനെയും അപമൃത്യുവിനെയും വിവാദത്തെയും ശപപ്രദർശനം ഹെതുവാ

യിട്ട നിമിത്തശിക്കേണം. സ്ത്രീലാഭത്തെയും പുത്രലാഭത്തെയും ധനലാഭത്തെയും ഗൃഹത്തെയും സുഖത്തെയും ആയുസ്സിനെയും ആരൊഗ്യത്തെയും നരൻവൃക്ഷസന്ദർശനം ഹെതുവായിട്ട ലഭിക്കുന്നു- ദുർഭിക്ഷാഗമനത്തെയും രൊഗത്തെയും സ്ഥാനനാശത്തെയും ധനക്ഷയത്തെയും കായ്ഗ്ലാനിയെയും മനഃ ക്ലെശത്തെയും ഖരദർശനം ഹെതുവായിട്ട ലഭിക്കുന്നു- സ്ത്രീഭൊഗത്തെയും ധനധാന്യാപൂർണ്ണതയും സുഹൃത്തുക്കളുടെ സംഗമത്തെയും സുഖത്തെയും ഭൃപാലരത്നലാഭത്തെയും ഗജദർശനംഹെതുവായിട്ട കഥിക്കെണം- സ്ഥാനഭ്രംശത്തെയും സുഹൃന്നാശത്തെയും സ്ഥാനനാശത്തെയും മഹാഭയത്തെയും ജീവനാശത്തെയും അരിയിങ്കൽനിന്നു മൃത്യുവിനെയും കാകദർശനം ഹെതുവായിട്ട ലഭിക്കുന്നു- മധ്യത്തിങ്കൽ ക്രമെണ സപ്താദികൾനാലും മക്ഷിണെത്തിങ്കലാകട്ടെ താക്ഷ്യാദികൾനാലും ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ അതുകൾ മരണപ്രകരങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- ഇപ്രകാരം ഇതുകൾ ക്രമെണസ്ഥിതങ്ങളായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രശ്നാവിന്റെ ഗൃഹത്തിങ്കൽമാർജ്ജാരന്റെ ആഭുക്ഷണവു, അപ്രകാരം ചകൊരശ്യെനപൂവ്വുകളുടെ ഉരഗഗ്രഹണവും കുക്കുരത്തിന്റെ ശശത്തിന്റെ ഗ്രഹണവും മാംസഖണ്ഡത്തെ ആദാനംചെതിട്ടുള്ള ആഗമവും ആകുന്ന ഇത മരണലക്ഷണമാകുന്നു- ഒത്തമധ്യസ്ഥിരനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രശ്നാവിന്റെ തല്ലംഘനാദികം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— അഷ്ടമംഗലസംബന്ധികളായ മൂന്നുസ്ഥാനങ്ങളിൽ എതിലെങ്കിലും ഒന്നുശെഷിച്ചാൽ അതുസൂചനെന്നുകല്പിച്ചുകൊൾകെ. രണ്ടാകിൽചൊവ്വ, മൂന്നാകിൽവ്യാഴം, നാലാകിൽ ബുധൻ, അഞ്ചാകിൽശുക്രൻ, ആറാകിൽശനി, ഏഴാകിൽചന്ദ്രൻ. എട്ടാകിൽരാഹു, ഇങ്ങിനെ സൂചാഭിരാഹപയ്ന്തങ്ങളായഗ്രഹങ്ങളെകല്പിക്കെണം. അതുപ്രകാരംതന്നെ മെൽപറഞ്ഞ സംഖ്യകൾകൊണ്ടു ക്രമത്താലെ ധ്വജം, ധൂമം, സിംഹം, ശ്വാവ, വൃഷം, ഖരം, ഗജം, കാകൻ ഇതുകളെയും താമ്രചൂഡൻ, മാർജ്ജാരൻ, സിംഹം, ശ്വാവ, സർപ്പ, മൂഷികൻ, ഗജം, മയൂർ ഇതുകളെയും കല്പിക്കെണം ധ്വജവും സിംഹവും ഭൂമിയാകുന്നു. ഗജവും വൃഷവും ജലമാകുന്നു. ധൂമം തെജസ്സാകുന്നു. ഖരം വായുവാകുന്നു ശ്വാവും കാക്കയും ആകാശമാകുന്നു ഇങ്ങിനെ ധ്വജാദികൾകൊണ്ടു പഞ്ചഭൂതങ്ങളെയും കല്പിക്കെണം- ഇനി ഇതുകളുടെ ഫലത്തെ പറയുന്നു.

ഇഷ്ടലാഭവും, കീർത്തിയും, ജയവും, രാജസമ്മാനവും, സഭാവാസികൾ, രാജ്യവാസികൾ, ഗ്രാമവാസികൾ ഇങ്ങിനെയുള്ളവർ സൽക്കരിക്കുകയും അങ്ങമംഗലഗ്രഹം സൂര്യനായാൽവരുന്നഫലമാകുന്നു.

കളത്രന്മാരിൽനിന്നുള്ളഭയവും രാജാവിങ്കൽ നിന്നുള്ളഭയവും അഗ്നിഭീതിയും അഗ്നിഭീതിയും സ്വന്തകോപവും ഭൈരവകോപവും കലഹവും പനിയും പിത്തരൊഗവും ശൊണിതരൊഗവും ശിരൊരൊഗവും നെത്രരൊഗവും ചൊവ്വയായാൽവരുന്നഫലമാകുന്നു.

ഗുരുവെബ്രാഹ്മണരുടെ പ്രസാദം ഹെതുവായിട്ടുള്ള ഇഷ്ടപ്രാപ്തിയും. പട്ട, സ്വർണ്ണം അന്ന, കുതിര ഇതുകളെലഭിക്കയും പുത്രലാഭവും വ്യാഴത്തിന്റെ ഫലമാകുന്നു.

ശപാക്കളിൽനിന്നും പശുക്കളിൽനിന്നുമുള്ളഭയവും വിഷ്ണുകൊപവും ചൊറിയും തകിനെ ആശ്രയിച്ചുണ്ടാകുന്നരൊഗങ്ങളും ത്രിദൊഷകൊപവും ബുധന്റെ ഫലമാകുന്നു. അന്നവും വസ്ത്രം ശയനസ്ഥാനം ഇവയെലഭിക്കുകയും സ്ത്രീസുഖവും മിഷ്ടാന്നലാഭവും കൃഷി, ഭൂമി, പശു, എരുമ, ഇവയെലഭിക്കുകയും ശുക്രന്റെ ഫലമാകുന്നു. വാതരൊഗവും ശൂലരൊഗവും കളത്രന്മാരിൽനിന്നും ദുർജ്ജനങ്ങളിൽനിന്നും ഉണ്ടാകുന്ന ഭയവും മരണഭീതിയും ദുർവ്വാതാപീഡയും ശനിയുടെ ഫലമാകുന്നു ഗൃഹസൌഖ്യവും മനസ്സിന്റെ സന്തൊഷവും സ്നെഹിതന്മാരും ജ്ഞാനികളും വന്നുചെരുകയും വെള്ളത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്നവസ്തുക്കൾ, ധാന്യാദികൾ, പാനദ്രവ്യം, ഭക്ഷണദ്രവ്യം, ഇവയെ ലഭിക്കുകയും സ്ത്രീലാഭവും ചന്ദ്രഫലമാകുന്നു. കൃമി, ചിരങ്ങ്, നെത്രരൊഗം, വാതരൊഗം ഇത്യാദികളായ രൊഗങ്ങൾ ഉണ്ടാകയും വിക്ഷുഭയവും നീചവിരൊധവും രാഹുഫലമാകുന്നു.

ആരൊഗ്യം, ധനലാഭം, ശത്രുനാശം, പുത്രലാഭം ഇവയുപജീവിച്ചുണ്ടാകുന്നു. മനൊദുഃഖം, മഹാവ്യാധി, ശത്രുപീഡ, ദാരിദ്ര്യം സ്ഥാനഭ്രംശം, വിവാദം ഇവധൂമഫലമാകുന്നു. ആരൊഗ്യം, പുത്രലാഭം, മനഃപ്രീതി, ധനലാഭം, ബ്രാഹ്മണസൽക്കാരം, രാജസൽക്കാരം ഇവസിംഹഫലമാകുന്നു. സ്വപ്നമെശത്തെ വെടിഞ്ഞു വല്ലെടത്തെയ്ക്കുചൊക, ഭയം, ദ്രവ്യനാശം, രൊഗം അപമൃത്യു വിവാഹം ഇവ ശനിയുടെഫലമാകുന്നു. സ്ത്രീലാഭം, പുത്രലാഭം, ധനലാഭം, ഗൃഹപുഷ്ടി, സുഖം, ആയുസ്സ്, ആരൊഗ്യം, ഇവവ

ക്ഷത്തിന്റെഫലമാകുന്നു. ശത്രുക്കളുടെവരവ, രൊഗം, സ്ഥാനനാശം. ധനക്ഷയം, കായ്നാശം, മനഃക്ലെശം, ഇവ ഖരത്തിന്റെഫലമാകുന്നു, സ്ത്രീഭൊഗം, ധനലാഭം, ധാന്യലാഭം, സ്നെഹിതന്മാർ വന്നുചെരുക, സുഖം, രാജപ്രസാദം, രത്നലാഭം ഇവശുക്രത്തിന്റെ ഫലമാകുന്നു. സ്ഥാനഭ്രംശം, സ്നെഹിതന്മാരായജനങ്ങൾമനശിച്ചുപൊക, സ്ഥാനനാശം. മഹാരീതി, പശുവാദിജീവധനങ്ങളുടെനാശം, ശത്രുവിങ്കൽനിന്ന മരണപ്രാപ്തി ഇവകാകഫലമാകുന്നു. സപ്പാദികൾനാലും നടുവിൽ താക്ഷ്ര്യാദികൾനാലും മക്ഷിണഭാഗത്തിങ്കൽ ഇങ്ങിനെവന്നാൽ അതുകൊണ്ടു മരണഫലത്തെബൊധിപ്പിക്കുന്നതുകൊണ്ടാകുന്നു.

സപ്പാദികളുടെയും താക്ഷ്ര്യാദികളുടെയും സ്ഥിതിമെൽപ്രകാരമായിരിക്കുമ്പൊൾ പൂച്ചകൻറെ ഭവനത്തിൽപെച്ചൊരു പൂച്ച എലിയെപിടിക്കുകയൊ ചെമ്പൊത്ത പരുന്ത ഇത്യാദിക്രൂരപക്ഷികൾ പാമ്പിനെ പിടിക്കുകയൊ നായ മുയലിനെ പിടിക്കുകയൊ മാംസഖണ്ഡം കടിച്ചുകൊണ്ടുവരികയൊ ഉണ്ടായാൽ പ്രശ്നാവുമരിക്കുമെന്നതു നിസ്സംശയമായിധരിക്കെണം- മാജ്ജാരൻ മധ്യത്തിൽനിന്നാൽ രൊഗിയുടെ മെലെപൂച്ചചാടിക്കടക്കുകയൊ മെഹത്തിന്മെൽ പൂച്ചവീഴുകയൊ ഉണ്ടാകുമെന്നപറയെണം.

൨൯- സാരമെയതതൊഭീതിവ്യാഘ്രാദിഭ്യൊഥവാഭയം। മൂഷികൈമൂഷികൈവ്വാസ്രുശയനാദിനികൃന്തനം।।

അന്വയാർത്ഥം—— സാരമെയം മധ്യസ്ഥിതമായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ അതിങ്കൽനിന്നുഭീതിവാച്യയായിഭവിക്കുന്നു. അല്ലാഎങ്കിൽ വ്യാഘ്രാദികളിൽനിന്നുഭയം വാച്യമായിഭവിക്കുന്നു. മൂഷികൻ മധ്യസ്ഥിതനായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ മൂഷികനാരാൽ വസ്രുശയനാദിനികൃന്തനം വാച്യമായിഭവിക്കുന്നു.

സാരം—ശ്വാവു നടുവിലായിവന്നാൽ ശ്വാക്കളിൽനിന്നൊ വ്യാഘ്രാദികളിൽനിന്നൊ ഭയപ്പെട്ടുമെന്നു പറയെണം- മൂഷികൻ നടുവിലായിവന്നാൽ മുണ്ടുമുതലായതിനെയും കിടക്കമുതലായതിനെയും എലിവെട്ടുമെന്നപറയെണം-

൩൦. വായസെവായസസ്പൃശ്യകുൽപാതൊസ്യവാതനൊ। ഖരെചതൂഷ്ടാൽഭീതിർദ്ധുമെതുഭയമഗ്നിജം।

അന്വയാർത്ഥം—— വായസം മധ്യസ്ഥമായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ വായസസ്പൃശ്യമൊ തന്നുവിങ്കൽഇതിന്റെശകുൽപാതമൊ വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ഖരം മധ്യസ്ഥമായിരിക്കുംവിഷയ

ത്തിങ്കൽ ചതുഷ്പഥത്തിങ്കൽനിന്നു ഭിതി വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു. ധൂമം മധ്യസ്ഥമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലാകട്ടെ അഗ്നിജന്യമായിരിക്കുന്ന ഭയം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— കാക്ക നടുവിലായാൽ വൃക്ഷമെന്നെ കാക്കരൊടുമെന്നൊ വൃക്ഷശരീരത്തിങ്കൽ കാക്കയുടെമലം വീഴുമെന്നൊ പറയെണം- കഴുത നടുവിലായാൽ നാല്ക്കാലികളിൽനിന്നു ഭയം ഭവിക്കുമെന്നു പറയെണം- പൂകനടുവിലായാൽ അഗ്നിഭയമുണ്ടാകുമെന്നുപറയെണം-

൨൨. ഏതത്തുസകലംപ്രഷ്ടുരൊഗാദ്യശുഭസൂചകം। ഏകസ്യയമിവൈരിണ്യാമധ്യമക്ഷിണിസംസ്ഥയൊഃ॥

൨൩. ചെടയൊരുഭയത്രാപിപാപൊചെച്ചാശുഭംവദെൽ। സുഹൃദാമുഭയത്രാപിപാപാവപിശുഭപ്രദൊ॥

അന്വയാർത്ഥം—— സകലമായിരിക്കുന്ന ഇതാകട്ടെ പ്രഷ്ടാവിന്റെ രൊഗാദ്യശുഭസൂചകമായി ഭവിക്കുന്നു- മദ്ധ്യമക്ഷിണിസംസ്ഥന്മാരിൽവെച്ച ഏകന്നായ അന്യൻ വൈരിയാകുന്നു എങ്കിലും ചെടന്മാരുടെ ഇരുപുറവും പാപന്മാർ ഭവിക്കുന്നു എങ്കിലും അശുഭത്തെ വരിക്കെണം- സുഹൃത്തുക്കൾക്ക ഇരുപുറവും പാപന്മാരും ശുഭപ്രദന്മാരായി ഭവിക്കും-

സാരം—— മെൽപറകപ്പെട്ടതൊക്കയും വൃക്ഷകന്നരൊഗാദികളായ അനിഷ്ടഫലങ്ങളെ ബൊധിപ്പിക്കുന്നതുകളാകുന്നു- നടുവിലും വലത്തുംനിൽക്കുന്നവരിൽവെച്ച ഏകന്നായ അന്യൻ ശത്രുവായിരുന്നാലും നടുവിലും വലത്തുമുള്ള ഗ്രഹങ്ങളും ഇരുപുറവും പാപഗ്രഹംനിന്നാലും, അനിഷ്ടഫലത്തെ പറയെണം-ഇരുപുറവും നില്ക്കുന്നവർ പാപഗ്രഹങ്ങളായാലും ബന്ധുക്കളായിരിക്കുന്നവർക്ക ദോഷത്തെ ചൈകയില്ല-

൨൪. ഭൂതെഷ്വശുഭദാപൃഥ്വീതത്വമാപഃപ്രകീർത്തിതാഃ। വഹ്നിർവായുസ്തഥാകാശസ്ത്രയമീചാശുഭപ്രദാഃ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഭൂതങ്ങളിൽവെച്ച പൃഥ്വീശുഭദയായി ഭവിക്കുന്നു- അപ്പുകൾ അപ്രകാരം തന്നെ പ്രകീർത്തിതകളായി ഭവിക്കുന്നു- വഹ്നിയും വായുവും ആകാശവുമാകുന്നവും മൂന്നും അശുഭപ്രദങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ഭൂമി, ജലം, അഗ്നി, വായു, ആകാശം ഇങ്ങിനെ ഉള്ള പഞ്ചഭൂതങ്ങളിൽ ഭൂമിയും ജലവും ഇഷ്ടഫലത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതുകളാകുന്നു- അഗ്നി, വായു, ആകാശം ഇവ മൂന്നും അനിഷ്ടഫലത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതുകളാകുന്നു.

നം൦ എകത്രസ്യാമഗ്നിപരത്രതൊയഞ്ചമധ്യമക്ഷിണെയൊഃ।
യദിതഹിവിനിർദ്ദിശ്യംപ്രശ്നേരൊഗെ ഥവാമരണം।।

അന്വയാർത്ഥം—— മധ്യമക്ഷിണങ്ങളിൽവെച്ച ഒന്നിങ്കൽ അഗ്നിയും മറെറതിങ്കൽ തൊയവും ഭവിക്കുമെങ്കിൽ എന്നാൽ പ്രശ്നാവിന്ന രൊഗം വിനിർദ്ദെശ്യമായി ഭവിക്കുന്നു അല്ലാ എങ്കിൽ മരണം വിനിർദ്ദെശ്യമായി ഭവിക്കുന്നു -

സാരം — നടുവും വലത്തുഭാഗവുമാകുന്ന രണ്ടുസ്ഥാനങ്ങളിൽ വെച്ച ഒന്നിൽ അഗ്നിയും മറെറതിൽ ജലവും വരികിൽ പൃച്ഛകനു രൊഗത്തെ പറയെണം- മരണത്തെയും പറയാം- പൃച്ഛകൻ അരൊഗിയാകുന്നു എങ്കിൽ അവന്ന രൊഗവുമുണ്ടാകുമെന്നും രൊഗിയാകുന്നു എങ്കിൽ മരിക്കുമെന്നും പറഞ്ഞുകൊൾക-

നഫ. എകസ്ഥാനദശസ്ഥാനശതസ്ഥാനതയാപുനഃ। സ്ഥാനത്രയംപ്രകല്പ്യാതൊനീലഭക്തഭാവശെഷതഃ।।

നബ. ശുക്ലപ്രതിപദാദ്യാസ്സ്യുസ്തിഥയസ്താരശെഷതഃ। താരാവാരാസ്സപൂശെഷാൽപ്രിയശെഷാത്തുരാശയഃ।।

നന. നവഭക്തഭാവശെഷാത്തുവിജ്ഞെയാസ്സൂന്നഗ്രഹാഃ। തഥൈവപഞ്ചഭ്രുതാനിപഞ്ചഭക്തഭാവശെഷതഃ।।

നര. പ്രശ്നഭെഷ്ടമൊഭവെദ്ഭാശിഃപ്രശ്നനിഷ്ടാശ്ചതാരകാഃ। യദിചെദിഷ്ടവക്തവ്യംപൃച്ഛകസ്യാശുഭംധ്രുവം।।

നഭ. ഏഭിസ്തിഥ്യാദിഭിർഭ്ദ്യൊഗാമൂർദ്ധാദയൊയദി। പ്രശ്നവിപത്തിരാദെശ്യാസുധായൊഗാദയശ്ശുഭാഃ।।

അന്വയാർത്ഥം— സ്ഥാനത്രയത്തെ പിന്നെ എകസ്ഥാനദശസ്ഥാനശതസ്ഥാനതയൊട കൂടിയതാക്കി പ്രകല്പിച്ചിട്ട നീലഭക്തഭാവശെഷമായിരിക്കുന്ന ഇതിങ്കൽനിന്നു ശുക്ലപ്രതിപദാദ്യകളായിരിക്കുന്ന തിഥികൾ വിജ്ഞെയകളായി ഭവിക്കുന്നു- സാരശെഷമായിരിക്കുന്ന ഇതിങ്കൽനിന്ന താരകളും സപൂശെഷമായിരിക്കുന്ന ഇതിങ്കൽനിന്നു വാരങ്ങളും പ്രിയശെഷമായിരിക്കുന്ന ഇതിങ്കൽനിന്നു രാശികളും നവഭക്തഭാവ ശെഷമായിരിക്കുന്ന ഇതിങ്കൽനിന്ന ഒമ്പതു ഗ്രഹങ്ങളും വിജ്ഞെയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- അപ്രകാരംതന്നെ പഞ്ചഭ്രുതഭക്തഭാവശെഷമായിരിക്കുന്ന ഇതിങ്കൽനിന്ന അഞ്ചുഭ്രുതങ്ങളും വിജ്ഞെയങ്ങളായി ഭവിക്കും പ്രശ്നാഭെഷ്ടമായിരിക്കുന്ന രാശി ഭവിക്കുമെങ്കിലും പ്രശ്നനിഷ്ടകളായിരിക്കുന്നതാരകകൾ ഭവിക്കുമെങ്കിലും ഇവിടെ പൃച്ഛകനു അശുഭംധ്രുവമാകുംവണ്ണംവക്തവ്യമായി ഭവിക്കും--രംതിഥ്യാ

ദികൾകൊണ്ടു മൃത്യുദശാദികളായിരിക്കുന്ന യോഗങ്ങൾ ഭവിക്കുമെങ്കിൽ പ്രഷ്ടാവിന്റെ വിപത്തി അതുശ്രേയായി ഭവിക്കും സുധായോഗാദികൾ ശുഭങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം- അഷ്ടമംഗല സംബന്ധികളായ മൂന്നുസ്ഥാനങ്ങളിൽ വലത്തെതിനെ ഏകസ്ഥാനമെന്നും നടുവിലുള്ളതിനെ ദ്വിസ്ഥാനമെന്നും ഇടത്തെതിനെ ത്രിസ്ഥാനമെന്നും നിശ്ചയിച്ച അതുകളിൽ ഉള്ള സംഖ്യയെ മുപ്പതുകൊണ്ടു ഹരിച്ചിട്ട ശേഷിച്ച സംഖ്യയെ വെളുത്ത പ്രതിപദം മുതലായി ഗ്രഹിച്ചിട്ട അഷ്ടമംഗല തിഥി ഇന്നതെന്ന അറിയെണം- ഇരുപത്തെഴുകൊണ്ടു ഹരിച്ച ശിഷ്ടംകൊണ്ടു നാളിനെ അറിയെണം- ഏഴുകൊണ്ടു ഹരിച്ച ശേഷംകൊണ്ടു അതുഴയെ അറിയെണം- പന്ത്രണ്ടുകൊണ്ടു ഹരിച്ച ശേഷംകൊണ്ടു രാശിയെ അറിയെണം- ഒമ്പതുകൊണ്ടു ഹരിച്ച ശേഷംകൊണ്ടു നവഗ്രഹങ്ങളിൽ ഇന്നഗ്രഹമെന്നറിയെണം- അപ്രകാരം അഞ്ചുകൊണ്ടുഹരിച്ച ശേഷംകൊണ്ടു പൃഥിവ്യാദികളായ പഞ്ചഭൂതങ്ങളിൽ ഇന്ന ഭൂതമെന്നും അറിയെണം- പൂച്ചകന്റെ അഷ്ടമരാശി അഷ്ടമംഗലരാശിയായിട്ടും പൂച്ചകന്റെ മൂന്നാംനാളൊ അഞ്ചാംനാളൊ ഏഴാംനാളൊ അഷ്ടമംഗലത്തിന്റെ നാളായിട്ടു വന്നാൽ പൂച്ചകന്ന അനിഷ്ടമായ ഫലത്തെ പറയെണം- തിഥിനക്ഷത്രവാരങ്ങൾകൊണ്ടു നൊക്കുംപൊൾ മൃത്യുയൊഗമൊ ദശായൊഗമൊ അതുകൾപൊലെ ഉള്ള അന്യയൊഗങ്ങളൊ വരുന്നതും പൂച്ചകന്ന അനിഷ്ടഫലത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു- അമൃതയൊഗം മുതലായതുകൾ ശുഭങ്ങളാകുന്നു-

നന്ദ. സ്ഥാനത്രയെപിയുഗ്മാസ്സ്യുദ്ധിസംഖ്യാമതിർഭവെൽ/വാ
മമധ്യമയൊയുഗ്മായദിസ്യാന്മഹതീരുജാ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— സ്ഥാനത്രയത്തിങ്കലും യുഗ്മകളായിരിക്കുന്ന സംഖ്യകൾഭവിക്കുമെങ്കിൽ മൃതി ഭവിക്കും. വാമമധ്യമങ്ങളിൽ യുഗ്മയായിരിക്കുന്നസംഖ്യാ ഭവിക്കുമെങ്കിൽ മഹതിയായിരിക്കുന്ന രുജാ ഭവിക്കും-

സാരം—— മൂന്നു സ്ഥാനങ്ങളിലും രണ്ടു നാല ഇത്യാദികളായ യുഗ്മ സംഖ്യകൾ വന്നാൽപ്രഷ്ടാവിന്നു മരണം ഫലമാകുന്നു- ഇടത്തു ഭാഗത്തിങ്കലും നടുവിലുമുള്ള സ്ഥാനങ്ങളിൽ യുഗ്മസംഖ്യ വന്നാൽ മഹാരൊഗം ഫലമാകുന്നു-

നന്ദ. സംഖ്യാംമധ്യഗതാംഹതാശ്രുഭേനവിഭജ്യേദ്വിനൈർ നി
ശ്ശ്രേഷ്ടമരണംപ്രഷ്ടുശ്ശേഷെസുതപഞ്ചതാ ॥

നവ. സപ്തജന്മാപത്തൃശ്ലേഷക്ഷേമംപ്രേഷ്യപുത്രകാമയഃ
ഒജസംഖ്യാസുരിഷ്ടാസുസുഖാരോഗ്യാദിസംഭവഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം— മധ്യഗതയായിരിക്കുന്ന സംഖ്യയെശുഭം കൊണ്ടു ഹനിച്ചിട്ടു മിനങ്ങൾകൊണ്ടു വിഭജിക്കേണം- നിശ്ലേഷം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവിന്നു മരണവും ദ്വിശേഷം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സുതപാപ്തതയും ചതുശ്ലേഷം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സപ്തജന്മാപത്തൃക്ഷേമംപ്രേഷ്യം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പുത്രകാമയവും വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ഒജസംഖ്യകൾ ശിഷ്ടകളായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സുഖാരൊഗ്യാദി സംഭവം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം——നടവിലുള്ള സംഖ്യയെ നാല്പത്തഞ്ചുകൊണ്ടു പെരുക്കി എട്ടുകൊണ്ടു ഹരിക്കേണം ശിഷ്ടസംഖ്യാ ഇല്ല എങ്കിൽ പുത്രകനു മരണം ഫലമാകുന്നു- രണ്ടു ശെഷിച്ചാൽ പുത്രനാശം ഫലമാകുന്നു - നാലു ശെഷിച്ചാൽ ബന്ധുക്ഷയം അതുപത്തിനെ പറയെണം അതു ശെഷിച്ചാൽ വൃദ്ധികനു രൊഗം ഫലമാകുന്നു- ഒന്നു മുതലായ ഒജസംഖ്യകളിൽ ഒന്നു ശെഷിച്ചാൽ സുഖാരൊഗ്യാദികം ഫലങ്ങളായി ഭവിക്കും-

നവ. ന്യസ്യസ്ഥാനത്രയംദ്വാഭ്യാംവാമസ്ഥാമധ്യഗംത്രിഭിഃ
ചതുർഭിർദക്ഷിണംസ്ഥാനംഹതപാപക്ഷസ്സിതൊയതി ॥

ദശ. ചലാംഗംദൈവതംതൃഭ്യൊ പക്ഷൈക്ഷിപ്യാ ഹരെത്തൃജൈഃ
ഫലരാശിഗതെജീവെശിഷ്ടപ്രീയനഗൈന്നതൈഃ ॥

ഏക. ഹതപാവൈരാപൂരാശ്യാദിഗതെചരവിജൈമൃതൈഃ
രുഷ്ടമംഗലമിത്യുക്തംസംക്ഷെപെണഗുരുദിതം ॥

ദ്വാ. ഗുരുഭക്ത്യൈശ്വരധ്യായൻവമെൽസത്യംഭവെദ്ധ്രുവം॥

അന്വയാർത്ഥം——സ്ഥാനത്രയത്തെ ന്യസിച്ചിട്ടവാമസ്ഥമായിരിക്കുന്ന സ്ഥാനത്തെ രണ്ടുകൊണ്ടും മധ്യഗമായിരിക്കുന്ന സ്ഥാനത്തെ മൂന്നുകൊണ്ടും ദക്ഷിണമായിരിക്കുന്ന സ്ഥാനത്തെ നാലുകൊണ്ടും ഹനിച്ചിട്ടു പക്ഷം സിതമാകുന്നു എങ്കിൽ ചലാംഗത്തെയും കൃഷ്ണമായിരിക്കുന്ന പക്ഷത്തിങ്കൽ ദൈവതത്തെയും ക്ഷെപിച്ചിട്ടു ത്രിജങ്ങൾകൊണ്ടു ഹരിക്കേണം- ജീവൻ ഫലരാശിഗതനായിട്ടും രവിജൻ ശിഷ്ടത്തെ പ്രീയനഗങ്ങൾകൊണ്ടും, നതങ്ങൾകൊണ്ടും ഹനിച്ചിട്ടു വൈരാപൂരാശ്യാദിഗതനായിട്ടു മിതിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽമൃതി വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ഗുരുദിതമായിരിക്കുന്ന രുഷ്ടമംഗലം ഇപ്രകാരം സംക്ഷെപെണ ഉക്തമാ

യി ഗുരുഭക്തിയൊടുകൂടിയവനായി ംരംശ്വരനെധ്യായന്നായിട്ട വഭിക്കേണം- സത്യമായി ഭവിക്കുംനിശ്ചയം-

സാരം—— അഷ്ടമംഗലസംബന്ധികളായ മൂന്നുസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഇടത്തെതിലുള്ളസംഖ്യയെ രണ്ടുകൊണ്ടും നടുവിലുള്ള സംഖ്യയെ മൂന്നുകൊണ്ടും വലത്തെതിലുള്ളസംഖ്യയെ നാലുകൊണ്ടും ഗുണിച്ച ശുക്ലപക്ഷത്തിലാകുന്നു എങ്കിൽ മുന്നൂറുമുപ്പത്തറാംരം സംഖ്യയെയും കൃഷ്ണപക്ഷത്തിലാകുന്നു എങ്കിൽ അറുനൂറു നാല്പത്തെട്ടംരം സംഖ്യയെയും അതിൽ ചെത്ത അതിനെ എണ്ണൂത്തുനാലുകൊണ്ടുഹരിക്കേണം- അപ്പൊൾ കിട്ടുന്നരാശിയിൽ വ്യാഴവും ശിഷ്ടത്തെ പന്തുണ്ടുകൊണ്ടും, പിന്നെ മുപ്പതുകൊണ്ടും ഹീനം അറുപതുകൊണ്ടു ഗുണിച്ചുക്രമത്താലെ എണ്ണൂത്തുനാലുകൊണ്ടതന്നെ ഹരിച്ച സമയംകിട്ടിയ രാശി, തിയ്യതി, ഇലി എന്നിപ്രകാരം ക്രമമുള്ള ഫലത്തിങ്കൽ യാതൊരു രാശി വരുന്നുവൊ ആ രാശിയിൽ അതു തിയ്യതിയും അതു ഇലിയുമായി ശനിയുടെ സ്ഥിതിയും കൂടിവരുമ്പൊൾ പ്രഷ്ടാവിന്നു മരണം ഭവിക്കുമെന്ന അറിയേണം- ഗുരുനാഥനാൽ ഉപദെശിക്കപ്പെട്ടതായ അഷ്ടമംഗലഫലം ഇങ്ങിനെ ചുരുക്കി എന്നാൽ പറകപ്പെട്ട ഗുരുഭക്തിയൊടും ംരംശ്വരധ്യാനത്തൊടും കൂടിയവനായിരുന്നു പറഞ്ഞുകൊൾക- എന്നാൽ ജ്യൊതിഷ്കികൻ പറയുന്നത യഥാർത്ഥമായി ഭവിക്കും നിശ്ചയം-

(വാ) ഏതദഷ്ടമംഗലവിധ്യം ॥

അനുപയാർത്ഥം—ഇത അഷ്ടമംഗലവിധ്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

ഇതി സപ്തമൊദ്ധ്യായഃ

അഥാഷ്ടമാദ്ധ്യായപ്രാരംഭഃ

(വാ) അഥാതൃധാമിഫലമുച്യതെ ॥

അനുപയാർത്ഥം—— അനന്തരം അതൃധാമി ഫലം വചിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം —— ഇനി അതൃധരാശിമുതലായതുകളുടെ ഫലത്തെ

പറയുന്നു-

൫. ത്രിദ്വാദശയലഗ്നാംശക്ഷുത്രസ്പഷ്ടാംഗരാശയഃ। ചന്ദ്രാധിഷ്ഠിതരാശിശ്ചചിന്ത്യാഷ്ടംപ്രശ്നകർമ്മണി॥

അന്വയാർത്ഥം— ത്രിദ്വാദശയ ലഗ്നാംശക്ഷുത്രസ്പഷ്ടാംഗരാശിയും ചന്ദ്രാധിഷ്ഠിതരാശിയുമാകുന്ന ആറു രാശികളും പ്രശ്നകർമ്മത്തിങ്കൽ ചിന്ത്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— ത്രിദ്വാദശരാശി, ഉഭയലഗ്നരാശി, ലഗ്നാംശകരാശി, ക്ഷുത്രരാശി, പ്രഷ്ടാവു ചൊദിക്കുമ്പൊൾ ഏതൊരംഗത്തെത്തൊട്ടുവൊ ആ അംഗംകൊണ്ടു കാലാംഗാനിവരാംഗമാനനമുരു ഇത്യാദിയൊരാ ശ്ലൊകത്താൽ പറകപ്പെട്ട പ്രകാരം നൊക്കിയാൽ ഗ്രഹിക്കപ്പെട്ടവാൻ തക്കതായ അംഗരാശി ചന്ദ്രൻ ഏതൊരു രാശിയിൽ അപ്പൊൾ നില്ക്കുന്നുവൊ ആരാശി ഇങ്ങിനെ ഉള്ള ആറുരാശികളും പ്രശ്നത്തിങ്കൽ നിരൂപിക്കപ്പെട്ടവാൻ യൊഗ്യങ്ങളാകുന്നു-

൬- ഏഷാംസദസദ്യൊഗാദാരൊഗ്യസരൊഗതാദിശുഭമശുഭം। അശുഭേഭാവസ്ഥായാംബലവത്ത്വാത് പ്രഷ്ടുരക്ഷമിതിശാസ്ത്രേ॥

അന്വയാർത്ഥം— ഇതുകളുടെ സദസദ്യൊഗം ഹെതുവായിട്ടപ്രഷ്ടാവിനറ ആരൊഗ്യസരൊഗതാദിയായിരിക്കുന്ന ശുഭവും അശുഭവും വാച്യമായിഭവിക്കുന്നു. അശുഭശുഭാവസ്ഥാസതിയായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ ബലവത്ത്വത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടു വാച്യമായിഭവിക്കുന്നു. എന്നിങ്ങിനെ ശാസ്ത്രത്തിങ്കൽ ഉക്തമായിഭവിക്കുന്നു.

സാരം— ത്രിദ്വാദശാദികളായ ആറുരാശികളുംക്കും ശുഭയൊഗമുണ്ടായാൽ പ്രഷ്ടാവിനുണ്ടാകുന്ന ആരൊഗ്യത്തെയും അശുഭയൊഗമുണ്ടായാൽ രൊഗത്തെയും അതുകൾക്കുണ്ടുകൊണ്ടും ക്രമെണ അതുകൾപൊലെ ഇഷ്ടങ്ങളായിയും അനിഷ്ടങ്ങളായിയുമിരിന്ന മറ്റുള്ളഫലങ്ങളെയും പറയെണം. ശുഭാശുഭയൊഗങ്ങൾസമ്മിശ്രങ്ങളായി ഭവിച്ചാൽ ബലാധിക്യത്തെ അനുസരിച്ചു പറയെണമെന്നതു ശാസ്ത്രത്തിങ്കൽ പറകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

൭- യദംഗരാശിസ്സംസ്പൃഷ്ടത്രിദ്വാദൃദിതൊഥവാ। തസ്മിൻ പാപയുതെബ്രൂയാത്തദംഗെരുഗ്ണാദികം॥

അന്വയാർത്ഥം— യദംഗരാശി സംസ്പൃഷ്ടമായിട്ടൊ ത്രിദ്വാദശമായിട്ടൊ ഉദിതമായിട്ടൊ ഭവിക്കുന്നുവൊ തദംഗത്തിങ്കൽരുഗ്ണാദികത്തെ അതുപാപയുതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പറ

യെണം.

സാരം—— അംഗരാശിയൊ അതുദ്ധരാശിയൊ ഉദയലഗ്നമൊ പാപഗ്രഹസഹിതമായിരുന്നാൽ അതുകൊണ്ടു ഗൃഹിക്കപ്പെടുവാൻ യൊഗ്യമായ ശരീരാവയവത്തിങ്കൽ വൈഷമ്യം, വ്രണം ഇത്യാദികളായ രൊഗങ്ങൾ ഉണ്ടെ എന്നുപറയെണം.

൪ അതുദ്ധൊദയാപൊദ്ധക്കാഅപിതദ്ധൃക്കരാശിപാടു। തുംഗാംശെബലവന്തശ്ചെൽപൂർണ്ണാവസ്ഥാതുപുക്കതാം॥

അനവയാർത്ഥം—— അതുദ്ധൊദയപൊദ്ധക്കന്മാരും തദ്ധൃക്കരാശിപന്മാരും തുംഗാംശത്തിങ്കൽ ബലവാന്മാരായി ഭവിക്കുന്നുഎങ്കിൽ പുഷ്ടിത്തൊടുകൂടെ പൂർണ്ണാവസ്ഥതന്നെ വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— അതുദ്ധാധിപനും ഉദയലഗ്നാധിപനും അതിതുനും ചന്ദ്രനും അവർനിൽക്കുന്നരാശികളുടെ അധിപന്മാരും ഉച്ചാംശകത്തിങ്കൽ ബലവാന്മാരായിട്ടുനിൽക്കുന്നുഎങ്കിൽ പ്രപുഷ്ടാവിന്ന എല്ലാംകൊണ്ടും തികവൊടുകൂടിയ അവസ്ഥയെപറയെണം.

൫- ഏതെബലവിഹീനാശ്ചെദ്ധിക്കാംചക്രയെട്ടശാം। നീചാഢ്യംശഗതാസ്തുചെന്നനിഷ്ടഫലദാദശാ॥

അനവയാർത്ഥം—— ഇവർബലവിഹീനന്മാരാകുന്നുഎങ്കിൽ രിക്തയായിരിക്കുന്ന ദശയെയുംകഥിക്കെണം. അവർ നീചാഢ്യംശഗതന്മാരാകുന്നുഎങ്കിൽ അനിഷ്ടഫലദയായിരിക്കുന്ന ദശാവാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— അതുദ്ധാധിപൻ മുതലായവർ ഒട്ടുംതന്നെബലമില്ലാത്തവരായിരുന്നാൽ പ്രപുഷ്ടാവിന്ന ഒന്നുകൊണ്ടും ഗുണമില്ലാത്തൊരവസ്ഥയാകുന്നു എന്നു പറയെണം. അവർനീചാംശകത്തിങ്കലൊ ശത്രുക്ഷെത്രാംശകത്തിങ്കലൊ ആയിവരികിൽ അനിഷ്ടഫലത്തെ കൊടുക്കുന്നതായൊരു ദശയാകുന്നുഎന്നുപറയെണം.

൬- അതുദ്ധൊശെബലവിരഹിതെരന്ധ്രവെവീക്ഷ്യയുക്തെതസ്മിൻകാലെവിപദരിതരാം ജായതെപുഷ്കസ്യ। അതുദ്ധൊശശ്ചെപതിരപിപ്രാപുവീക്ഷ്യാവിവീക്ഷ്യായത്ത്രായ്ക്ഷ്യായുവ്യയഭവുതയസ്സ്വഭഃഗ്യാഗമാത്ര॥

അനവയാർത്ഥം—— അതുദ്ധൊശൻ ബവിരഹിതനായിട്ടും രന്ധ്രവൻവീക്ഷ്യയുക്തനായിട്ടു മിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പുരുഷനു അക്കാലത്തിങ്കൽ വിപത്തു ഏറ്റവും ജനിക്കുന്നു. യാ

തൊരുകാലത്തിങ്കൽ ആദ്രുഡ്രൊശനും ശുഭപരിയും പ്രാപൂവിഷ്ണുരായിട്ടും അഷ്ടായുവ്യയഭവേതികൾ വിവിഷ്ണുരായിട്ടും ഭവിക്കുന്നുവൊ ഇക്കാലത്തിങ്കൽസഖ്യഭാഗ്യാഗമംഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ആദ്രുഡ്രാധിപനും ബലമില്ലാതെയും ആദ്രുഡ്രത്തിന്റെ അഷ്ടമഭാവത്തിന്റെ അധിപതിബലവാനായിയും വരികിൽ അക്കാലത്തിങ്കൽ. പ്രഷ്ടാവിന്ന അധികമായിആപത്തുഭവിക്കും. ആദ്രുഡ്രാധിപനും ഒമ്പതാംഭാവാധിപനും ബലത്തൊടുകൂടിയും ആറാംഭാവാധിപനും അഷ്ടമാധിപനും പന്ത്രണ്ടാംഭാവാധിപനും ബലമില്ലാതെയുംവരികിൽ അക്കാലത്തിങ്കൽ സകലസംപത്തുകളുടെയും പുഷ്ടിഭവിക്കും.

൭- അവസ്ഥാസംയുകപേന്ദ്രഭംഗ്രഹാണാമേസ്ഥിതസമാ ഭവെച്ചായുഷകാവസ്ഥാപ്രോക്തംശാസ്ത്രാന്തരെരുഥാ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഗ്രഹങ്ങൾക്ക അവസ്ഥാസംയുകപേന്ദ്രഭം ഭവിക്കുന്നു. പൂർണ്ണകാവസ്ഥാരഹസമയായി ഭവിക്കുന്നു ശാസ്ത്രാന്തരത്തിങ്കൽ അപ്രകാരം ഉക്തമായിഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ഗ്രഹങ്ങൾക്ക സ്ഥാനാവസ്ഥകൾ ഏഴ കാലാവസ്ഥകൾ ഏഴ ഇങ്ങിനെ രണ്ടു പ്രകാരമെന്നു. എഴുഅവസ്ഥകൾ ഭവിക്കുന്നു. പ്രഷ്ടാവിന്റെഅവസ്ഥാ അതിനൊട സാമ്യമുള്ളതായി ഭവിക്കും ഇത അന്യശാസ്ത്രത്തിങ്കലും പറകപ്പെട്ടതാകുന്നു.

൮- സമബന്ധുനിജക്ഷേസപത്രികൊണൊച്ചാരിനീചഭേസപൂവസ്ഥാഗ്രഹാണാംസ്യുരതിബൊല്യാദയുക്രമാൽ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഗ്രഹങ്ങൾക്ക സമബന്ധു നിജക്ഷേസപത്രികൊണൊച്ചാരിനീചഭത്തിങ്കൽ ക്രമെണ അതിബാല്യാദികളായിരിക്കുന്ന ഏഴ അവസ്ഥകൾ ഭവിക്കും-

സാരം—— ഗ്രഹങ്ങൾക്കുസമക്ഷേത്രത്തിങ്കലുംബന്ധുക്ഷേത്രത്തിങ്കലും സപക്ഷേത്രത്തിങ്കലുംതന്റെ മൂലത്രികൊണത്തിങ്കലും ഉച്ചത്തിങ്കലുശത്രുക്ഷേത്രത്തിങ്കലും നീചത്തിങ്കലുംസ്ഥിതിവെച്ചാൽക്രമെണ അതിബാല്യംമുതലായഏഴഅവസ്ഥകൾഭവിക്കും-

൯- അതിബാലശ്ചബാലശ്ചകുമാരൊയുവഭ്രമിപ്പെനി വൃദ്ധാമൃത ഇത്യുസ്ഥാനഭേദേരുക്രമശൊമശാ॥

അന്വയാർത്ഥം —— അതിബാലനും ബാലനും കുമാരനും യുവഭ്രമിനാരും വൃദ്ധനും മൃതനും ഇങ്ങിനെ സ്ഥാനഭേദം ചൊതുവായിട്ട ദശകൾ ക്രമെണഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— സമക്ഷേത്രത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്നഗ്രഹം അതിബാ

ലനാകയാൽ അതിന്റെദശാ അതിബാല്യമാകുന്നു എന്നും. ചെ
ന്ധുക്ഷേത്രത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹത്തിന്റെ ദശാബാല്യമാകു
ന്നുഎന്നും സപ്തക്ഷേത്രത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹത്തിന്റെദശാ
കൌമാരമാകുന്നു എന്നും തന്റെമൂലത്രികോണത്തിങ്കൽ നില്ക്കു
ന്നഗ്രഹത്തിന്റെദശാ യൌവനമാകുന്നുഎന്നും തന്റെ ഉച്ച
രാശിയിൽ നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹത്തിന്റെദശാ രാജതപമാകുന്നുഎ
ന്നും ശത്രുക്ഷേത്രത്തിങ്കൽനില്ക്കുന്നഗ്രഹത്തിന്റെദശാ വൃ
ദ്ധതപമാകുന്നുഎന്നും നീചത്തിങ്കൽനില്ക്കുന്ന ഗ്രഹത്തിന്റെദ
ശാ മരണമാകുന്നുഎന്നും. ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക ംരം അവസ്ഥക
ൾ ഏഴും സ്ഥാനഭേദം ഹെതുവായിട്ടുണ്ടാകുന്നതുകൊണ്ടുകയാൽസ്ഥാ
നാവസ്ഥകളെത്രെ ആകുന്നത.

ഫം- സൂര്യാദ്ദിത്മാത്രായസ്സൊതിബാലൊഭവെൽഗ്രഹഃ!! ദി
നാന്നിസപ്തബാലസ്സ്യാൽകുമാരസ്സ്യാമതഃപരം !!

ഫഫ. യുവാവക്രസമാരംഭവക്രഗത്യാംമഹീപതിഃ! ആസന്നാ
ക്ഷരയൊവൃദ്ധസ്സ്യാല്ലുപ്തകരൊമൃതഃ !!

ഫഫ. ഏവംദ്വിധാഗ്രഹാവസ്ഥാപ്രൊക്താവാച്യാതുപൂർവ്വതാം!
ആത്രൃധലഗ്നച്ഛത്രാണാമീ ശെഷ്ടുബെചിന്നൊദശ്യാ!

അനപയാത്മാ—— യാതൊരുഗ്രഹം സൂര്യങ്കൽനിന്ന ഉദിത
മാത്രനാകുന്നുവൊ ആ ഗ്രഹം അതിബാലനായി ഭവിക്കും. എഴ
ദിവസങ്ങൾകഴിവൻ ബാലനായി ഭവിക്കും. ഇതുകളിൽനിന്ന
മെലിൽകുമാരനായി ഭവിക്കുംവക്രസമാരംഭത്തിംകൽ യുവാവായി
ഭവിക്കും വക്രഗതിയിങ്കൽ മഹീപതിയായി ഭവിക്കും ആസന്നാ
സ്സുമയനായിരിക്കുന്നവൻ വൃദ്ധനായിഭവിക്കും സൂര്യലുപ്തകര
നായിരിക്കുന്നവൻ മൃതനായിഭവിക്കും ഇങ്ങിനെരണ്ടു പ്ര
കാരെണ ഗ്രഹാവസ്ഥകൾ പ്രൊക്തകളായി പൂർവ്വത്തുകൾകാ
കട്ടെ ആത്രൃധലഗ്നച്ഛത്രങ്ങളുടെ ംരംശന്മാരിൽ വെച്ചു ബലിയു
ടെ ദശാവാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— പാട്ടകഴിഞ്ഞു ദിവസം അതിബാലൻ. പിന്നെഎ
ഴു ദിവസം കഴിയുന്നതുവരെ ബാലൻ. അതിന്റെ ശെഷം ഗ
തി കുറഞ്ഞു തുടങ്ങുന്നതുവരെ കുമാരൻ. പിന്നെ വക്രം തുടങ്ങു
ന്നതുവരെ യുവാവ. വക്രത്തിൽ രാജാവ. പാട്ടതുടങ്ങുന്നതിന്റെ
എഴു ദിവസം മുമ്പെ തുടങ്ങി പാട്ട തുടങ്ങുന്നതുവരെവൃദ്ധൻ. പാ
ട്ടമ്പ്പ്പോംമുതൽ ഇതുകാലാവസ്ഥാ ഇങ്ങിനെ രണ്ടുപ്രകാരെ
ണ ഗ്രഹാവസ്ഥയെ പറഞ്ഞു ആത്രൃധാധിപതി ലഗ്നാധിപതി
ആത്രരാശ്യധിപതി ംരം മൂവരിൽ ആക്കുബലമെറുമൊ ആഗ്രഹാ

ത്തിന്നു തൽകാലത്തിങ്കൽ യാതൊരവസ്ഥയൊ ആ അവസ്ഥയെ പ്രശ്നാവിന്നു പറഞ്ഞുകൊൾകെ.

൧൯. അതിബാലാദികാനാംഽയസഭാവാഃപ്രഥിതാഇഹ
യുനസ്ത്രീസക്തതൈത്യാദ്യാസ്തഥൈവഽശാമതാഃ ॥ ഇതി-

അന്വയാർത്ഥം—— അതിബാലാദികന്മാരുടെ സ്വഭാവങ്ങൾ യാതൊന്നുകളൊ അതുകൾ ഇവിടെ പ്രഥിതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- യുവാവിന്റെ സ്വഭാവങ്ങൾ സ്ത്രീസക്തതൈത്യാദ്യങ്ങളാകുന്നു അതുകൾ തന്നെ ഇവിടെ ദശകൾ എന്നു മതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— അതിബാലൻ മുതലായവരുടെ സ്വഭാവങ്ങൾ ലൊക പ്രസിദ്ധങ്ങളാകുന്നു- യൌവനത്തൊട്ടു കൂടിയവന്റെ സ്വഭാവങ്ങൾ സ്ത്രീകളിൽ താല്പര്യം മുതലായതുകളാകുന്നു- അതിബാലാദികളുടെ സ്വഭാവങ്ങൾ തന്നെ അവസ്ഥകളാകുന്നത- ഇതിശബ്ദം സമാപ്തിയെ ബൊധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു-

൧൯. ഉച്ചൈരാശാവംശകെവാസ്ഥിതൊയൊവാരെമൃഷ്യാത്രുയ്യു
രാശിസ്ഥശ്ചേൽ । യദ്യാരൊഗ്യംദീഘ്രമായുസ്തവാചൃംപ്രശ്നർമൃത്യു
ത്വൈപരീത്യെതപ്രമൃഷ്യാൽ ॥

അന്വയാർത്ഥം— ഉച്ചമായിരിക്കുന്ന രാശിയിങ്കലൊ യാവനൊരുത്തൻ സ്ഥിതനായി ഭവിക്കുന്നുവൊ ഇവന്റെ വാരത്തിങ്കൽ തച്ചന്ദ്രൻ ആത്രുദ്ധമായി ഭവിക്കുമെങ്കിൽ പ്രശ്നാവിന്നു ആരൊഗ്യവും ദീഘ്രമായിരിക്കുന്ന ആയുസ്സും വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു ഇതിങ്കൽ നിന്നു വൈപരീത്യം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലാകട്ടെ മൃത്യു വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— വാരാധിപൻ ആത്രുദ്ധാധിപനായിട്ട ഉച്ചരാശിയിലെങ്കിലും ഉച്ചനവാംശകത്തിങ്കൽ എങ്കിലും നിന്നാൽ പൃച്ഛകന്നു ആരൊഗ്യത്തെയും ദീഘ്രായുസ്സിനെയും പറയെണം- ആത്രുദ്ധാധിപനു വാരാധിപത്യമില്ലാതെയും നീചരാശിയിലൊ നീചാംശകത്തിങ്കലൊ സ്ഥിതിയും വരികിൽ പൃച്ഛകനരിക്കുമെന്നു പറയെണം-

൧൯. സിംഹെകക്ഷ്യക്ഷിജൊവ്യാധിരാത്മചീഡൊഷ്ണരുക്തത്രാ । വക്ഷ്യാജിഹചാസ്യരൊഗൊരുച്യംബുരൊഗാസ്തുകക്കടെ ॥

അന്വ. ശിരൊനെത്രഭവെവ്യാധിജ്വരപ്രണവിചച്ചികാഃ । ഒഷ്ഠൌമഭെ ബുധഭെവായുരൊധനാസാതഗാമയാഃ ॥

൧൯. ആത്രുദ്ധെജീവഭെബുദ്ധിർമകൎണ്ണാമയാദയഃ । ശുക്രഭെവ്യഞ്ജനൊത്ഥാരുഗരുചിശ്ചാംബുജൊഗദഃ ॥

ക്വം. ബുദ്ധിദ്രുമൊംഗസാദ്ധ്വമലയാനഹതിശ്ശനൈഃ । വി
ചാച്ചികാഞ്ചകണ്ഡൂതിബ്ലൂയാൽസപ്താനപിതെക്ഷിതെ ॥

ക്ഷൻ. അതൃശ്ചധപാപസംയുക്തെനിയമെനവദെദിമം । അത
ശ്ചധഉഗ്രഭാംശാനാംമാന്ദിരാശിനവാംശയൊഃ ॥

ഫം. യൊഗൊരൊഗപ്രദസ്സുത്രുബ്ഹയൊഗൊമൃതിപ്രദഃ ।
അതൃശ്ചധവാവിലഗെവാഗണ്ഡാന്താംശസ്സപാപകൃൽ ॥

ഫക. ഉമെതിചെത് ഭവെന്മൃത്യുരാശ്ചധാഷ്ടമഭെതഥാ । അതൃ
ശ്ചധെമീനഭെപ്രെഷ്ടാപംഗ്രസ്സ്യാൽപാപവീക്ഷിതെ ॥

ഫമ. കൃപാതൊപതനംവാച്യമാശ്ചധെഭിനിപെന്ദുഭെ । പ്രാ
ച്യാദിത്യൈകവദാശിനാശ്ചധാമീന്യൈസെൽക്ഷിതൊ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— സിംഹം അതൃശ്ചധമായിട്ടും പാപസംയുക്ത
മായിട്ട മിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ കൃഷ്ണൃക്ഷിജമായിരിക്കുന്ന
വ്യാധിയും അപ്രകാരം അത്തമപീഡയും ഉണ്ടാകുക്കും കൎക്കടം അത
ശ്ചധമായിട്ടും പാപസംയുക്തമായിട്ട മിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ
വക്ഷൊജിഷപാസ്യരൊഗവും അരുച്യംബു രൊഗങ്ങളും ഭൊമ
ൻ അതൃശ്ചധമായിട്ടും പാപസംയുക്തമായിട്ട മിരിക്കും വിഷയ
ത്തിങ്കൽ ശിരൊനെത്ര ഭവവ്യാധിജപരപ്രണ വിചാച്ചികകളും
ബുധൻ അതൃശ്ചധമായിട്ടും പാപസംയുക്തമായിട്ട മിരിക്കുംവിഷ
യത്തിങ്കൽ വായുരൊധനാസാതപഗാമയങ്ങളും ജീവൻ അതൃശ്ച
ധമായിട്ടും പാപസംയുക്ത മായിട്ട മിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ
ബുദ്ധിദ്രുമകൎണ്ണാമയാദികളും ശുക്രൻ അതൃശ്ചധമായിട്ടും പാപ
സംയുക്തമായിട്ട മിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വ്യൎത്ഥജനൊത്ഥമായ
യിരിക്കുന്ന തുക്കും അരുചിയും അംബുജമായിരിക്കുന്ന ഗത
വുംശനിയുടെ ഭം അതൃശ്ചധമായിട്ടും പാപ സംയുക്തമായിട്ട മി
രിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ബുദ്ധിദ്രുമവും അംഗ സാദവും മല
യാനഹതിയും ഇങ്ങിനെ ഉള്ള ഇതിനെ നിയമെന വദിക്കെ
ണം- അതൃശ്ചധം സപ്താനപിതെ ക്ഷിത മായിരിക്കും വിഷ
യത്തിങ്കൽ വിചാച്ചികയെയും കണ്ഡൂതിയെയും പറയെണം- അത
ശ്ചധലഗ്നഭാംശങ്ങൾക്കു മാന്ദിരാശിനവാംശങ്ങളുടെ യൊഗം
രൊഗപ്രദമായി ഭവിക്കുന്നു- അതുകളിൽവെച്ച വെഹ്നയൊ
ഗം മൃതിപ്രദമായി ഭവിക്കുന്നു- അതൃശ്ചധത്തിങ്കലൊ വിലഗ
ത്തിങ്കലൊ അപ്രകാരം അതൃശ്ചധാഷ്ടമത്തിങ്കലൊ ഗണ്ഡാന്താംശം
സപാപമാക്കായിട്ട ഉദിക്കുന്നുഎങ്കിൽ മൃത്യുഭവിക്കും. മീനഭം അ
തൃശ്ചധമായിട്ടും പാപവീക്ഷിതമായിട്ടമിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ
പ്രഷ്ടാവപംഗുവായിഭവിക്കും എന്നിങ്ങിനെ വാച്യമായിഭവി

ന്നു- അല്ലിയൊ ഇന്ദുഭമൊ അതുർദ്ധമായിട്ടും പാപവീക്ഷിതമായിട്ടുമിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ കുപാമിയിങ്കൽ പതനം വാച്യമായിഭവിക്കുന്നു- പ്രാച്യാദിത്യുക്തത്തൊട്ട തുല്യമാകുംവണ്ണം അതുർദ്ധാദികളായിരിക്കുന്നരാശികളെ ക്ഷിതിയിങ്കൽന്യസ്യക്കെണം-

സാരം—ചിങ്ങംരാശി അതുർദ്ധമായിവരുമ്പൊൾ അതിന്നുപാപയൊഗമുണ്ടായാൽ പറയെണ്ടുംവ്യാധികൾ ഉദരരൊഗവും നെത്രരൊഗവും മനഃക്ലെശവും ഉള്ളരൊഗവുമാകുന്നു-

കർക്കടകം അതുർദ്ധമായിവരുമ്പൊൾ പറയെണ്ടും വ്യാധികൾ ഉദരൊഗവും ജിഹ്വാരൊഗവും മുഖരൊഗവും അരുചിയും ജലവ്യാധികളുമാകുന്നു- മെടത്തിന്നും വൃശ്ചികത്തിന്നും വ്യാധികൾ ശിരൊരൊഗം, നെത്രരൊഗം, പനി, വ്രണം, ചിരങ്ങ ഇതുകളാകുന്നു. മിഥുനത്തിന്നും കന്നിക്കും വ്യാധികൾ വായുവിന്റെറടവും നാസാരൊഗങ്ങളും തപഗ്രൊഗങ്ങളുമാകുന്നു- ധനുവിന്നും മീനത്തിന്നും വ്യാധികൾ ബുദ്ധിഭ്രമവും കണ്ണരൊഗം മുതലായതുകളുമാകുന്നു. ഇടവത്തിന്നും തുലാത്തിന്നും വ്യാധികൾ ലിംഗരൊഗം അരുചിയും ജലവ്യാധിയുമാകുന്നു- മകരത്തിന്നും കുംഭത്തിന്നും വ്യാധികൾ ബുദ്ധിഭ്രമവും ദെഹംതളരുകയും മലം പൊവായ്കയുമാകുന്നു ഇങ്ങിനെ അതാതു രാശി അതുർദ്ധമാകയും അതിൽ പാപസംബന്ധത്തൊട്ട കൂടായതാകയും കൂടിവരുംപ്രൊം പറഞ്ഞുകൊൾകെ. അതുർദ്ധത്തിങ്കൽ രാഹുനിന്നാലും രാഹുവിന്റെ ദൃഷ്ടി ഉണ്ടായാലും ചിരങ്ങു ചൊറിയുമുണ്ടാകുമെന്നു പറയെണം- അതുർദ്ധത്തിന്നും ഉദയലഗ്നത്തിന്നും അതുർദ്ധനവാംശകത്തിന്നും ഉദയലഗ്നവാംശകത്തിന്നും ഗ്രഹികൻ നില്ക്കുന്ന രാശിയുടെയും ഗ്രഹികന്റെ നവാംശകരാശിയുടെയും സംബെന്ധമുണ്ടായാൽ രൊഗം ഫലമാകുന്നു- അതുർദ്ധരാശിമുതലായ നാലിൽവെച്ചു നിന്നിന്നൊരുതുകൾക്കു നാലിന്നും കൂടിയായിട്ടൊ ഗ്രഹികരാശ്യം ശകസംബെന്ധമുണ്ടായാൽ പ്രജ്ഞാവു മരിക്കുമെന്നു പറയെണം- അതുർദ്ധവിലഗ്നങ്ങൾക്കൊ അതുർദ്ധാഷ്ടമത്തിന്നൊ ഗണ്ഡാന്തത്തൊട്ട കൂടിയ നക്ഷത്ര പാദത്തിന്റെയും പാപഗ്രഹത്തിന്റെയും സംബെന്ധമുണ്ടായാൽ ഫലം മെൽപ്രകാരമാകുന്നു- അതുർദ്ധംമീനരാശിയായിട്ടും അതിന്ന പാപദൃഷ്ടിഉണ്ടായിട്ടും വന്നാൽ പ്രഷ്ടാവിന്റെകാലുകൾ അസ്വാധീനങ്ങളായി ഭവിക്കുമെന്നു പറയെണം- വൃശ്ചികമൊ കർക്കടകമൊ അതുർദ്ധമായിട്ടും പാപദൃഷ്ടിയൊടുകൂടിയുംവന്നാൽ പൃച്ഛകൻ കിണറു മുതലായ ജലാശയങ്ങളിൽ വീഴുമെന്നു പറയെണം അതുർ

ഡാദി രാശിയെ ഭൂമിയിൽ കിഴക്കുമുതലായ ദിക്കുകളിൽ രാശി സ്ഥിതി ഇന്ന പ്രകാരമെന്നു പറഞ്ഞതിനെ അനുസരിച്ചു വെച്ചുകൊള്ളേണം-

൫൩. വൃക്ഷാദീൻനിദിശേൽസ്വാകുതാൻകേന്ദ്രഗശ്ചബലാനപിതൈഃ। രാശിഭിഃഖേചരൈർവൃക്ഷ്യതമവൃക്ഷാംശ്ചാതഉത്തരം ॥

അന്വയാർത്ഥം—— കേന്ദ്രഗങ്ങളായി ബലാന്വിതങ്ങളായിരിക്കുന്ന രാശികൾകൊണ്ടും കേന്ദ്രഗന്മാരായി ബലാന്വിതന്മാരായിരിക്കുന്ന ഖേചരന്മാരെക്കൊണ്ടും വൃക്ഷാദികളെ നിർദ്ദേശിക്കേണം. ഇതിങ്കൽനിന്നു മേലിൽ തമവൃക്ഷങ്ങളെയും വചിപ്പാൻപോകുന്നു-

സാരം—— അതുച്ചത്തിന്റെ കേന്ദ്രരാശികൾ ബലത്തോടുകൂടിയതായിരുന്നാൽ അതുകൾകൊണ്ടും അതുച്ചകേന്ദ്രരാശികളിൽനില്ക്കുന്നഗ്രഹങ്ങൾ ബലവാന്മാരായിരുന്നാൽ അവരെകൊണ്ടും വൃക്ഷങ്ങളെപറയേണം രാശിഗ്രഹങ്ങൾകൊണ്ടുതന്നെ വൃക്ഷങ്ങളുടെ മിക്കിനെയും പറയേണം. ഇനിഗ്രഹവൃക്ഷങ്ങളെയും രാശിവൃക്ഷങ്ങളെയും പറയുന്നു-

൫൪- ഗിരിതരുകമലീകണ്ടകിവെണ്ണാനും ക്രമുകനാളികേരാണാം। താലാനാംചവനാനിക്രമശൊക്കാൽസ്വാമിവത്തുരാശീനാം॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഗിരിതരുകമലീകണ്ടകിവെണ്ണക്കടെയും ക്രമുകനാളികേരങ്ങളുടെയും താലങ്ങളുടെയും വനങ്ങൾ അക്കൻകൽനിന്നുതുടങ്ങി ക്രമേണഭവിക്കുന്നു. രാശികൾക്കാകട്ടെവൃക്ഷങ്ങൾ സ്വാമികൾക്കെന്നപൊലെ അതുകുന്നു.

സാരം—— അതിസൂര്യന്റെ വൃക്ഷങ്ങൾ കാട്ടുമരങ്ങളാകുന്നു. ചന്ദ്രന്റെവൃക്ഷങ്ങൾ വാഴകളാകുന്നു. ചൊവ്വയുടെവൃക്ഷങ്ങൾ മുള്ളുള്ളതുകളാകുന്നു. ബുധന്റെവൃക്ഷങ്ങൾമുളകളാകുന്നുവ്യാഴത്തിന്റെവൃക്ഷങ്ങൾ കവുങ്ങുകളാകുന്നു- ശുക്രന്റെവൃക്ഷങ്ങൾ തെങ്ങുകളാകുന്നു. ശനിയുടെവൃക്ഷങ്ങൾ കരിമ്പനകളാകുന്നു. മെടം, വൃശ്ചികം, രാശികൾ ചൊവ്വയുടെയാകയാൽ അതുകളുടെവൃക്ഷങ്ങൾ മുള്ളുള്ളതുകൾതന്നെ. ഇടവം, തുലാം, രാശികൾ ശുക്രന്റെയാകയാൽ അതുകളുടെവൃക്ഷങ്ങൾ തെങ്ങുകൾതന്നെ. മിഥുനം, കന്നി, രാശികൾ ബുധന്റെയാകയാൽ അതുകളുടെവൃക്ഷങ്ങൾ മുളകൾതന്നെ. കർക്കിടകം, രാശി ചന്ദ്രന്റെയാകയാൽ അതിന്റെവൃക്ഷങ്ങൾ വാഴകൾതന്നെ- ചിങ്ങം, രാശി

സൂര്യന്റെരാശികയാൽ അതിന്റെവൃക്ഷങ്ങളും കാട്ടുമരങ്ങളും തന്നെ-ധനു,മീനം ഈരാശികളും വ്യാഴത്തിന്റെയാകയാൽ അതുകളുടെ വൃക്ഷങ്ങളും കവുങ്ങുകളും തന്നെ- മകരം,കുംഭം ഈരാശികളും ശനിയുടെ യാകയാൽ അതിന്റെവൃക്ഷങ്ങളും കരിനൊകളുംതന്നെ ഇങ്ങിനെരാരാതുരാശികളുടെ വൃക്ഷങ്ങളും അതുകളുടെ അധിപന്മാക്കു പറകപ്പെട്ടതുകളുംതന്നെ എന്ന അറിഞ്ഞുകൊൾക-

൨൫- ആത്രുഢസ്യോദ്ധവക്രുതംപ്രശ്നഭേദയെവുദ്ധികൃൽ
ആധൊമുഖ്യംക്ഷയായസ്യാൽതൽകൃഷ്ണീയാദിഷൂദിതം॥

അനവയാർത്ഥം— ആത്രുഢത്തിന്റെ ഊർദ്ധവക്രുതംപ്രശ്നഭേദയെവുദ്ധിചെയ്തായിഭവിക്കും. ആധൊമുഖ്യം ഇവന്റെ ക്ഷയത്തിനായിക്കൊണ്ടുഭവിക്കും അതു കൃഷ്ണീയാദികളിൽ ഉദിതമായിഭവിക്കുന്നു.

സാരം— ആത്രുഢം ഊർദ്ധമുഖരാശിയായി വരികിൽ പൃച്ഛകന്റെ സംപത്തുമെലിൽവർദ്ധിക്കുംടെ അധൊമുഖമായി വരികിൽ ക്ഷയിക്കും അതുകൃഷ്ണീയമുതലായ ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ പറകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു-

൨൬- ഊർദ്ധമുഖൊയദിരാശിർഹൊരാപ്രശ്നനരസ്യസിദ്ധികരീ॥ അന്യെവിഫലജ്ഞെയശ്ശുഭയുതദൃഷ്ടശുഭാപ്യെചാ॥

അനവയാർത്ഥം— ഹൊരാഊർദ്ധമുഖമായിരിക്കുന്ന രാശിയാകുന്നു എങ്കിൽ നരന്ന സിദ്ധികരിയായിഭവിക്കുന്നു- അന്യകർമ്മം വിഫലകർമ്മങ്ങളെന്നജ്ഞെയകളായിഭവിക്കുന്നു- ശുഭയുതദൃഷ്ടികളായാൽ ശുഭാഖ്യകളായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു-

സാ-ആത്രുഢലഗ്നം ഊർദ്ധമുഖമായിരുന്നാൽ പ്രശ്നാവിന്നഇഷ്ടപ്രാപ്തിയെ ഉണ്ടാക്കുംഅധൊമുഖരാശിയായാലും തിര്യങ്മുഖരാശിയായാലും ഇഷ്ടഫലത്തെപറഞ്ഞുകൂടാ അപ്രകാരമായാലും ശുഭഗ്രഹയൊഗംമാശുഭയുക്തിയൊ ഉണ്ടായാൽ മൊക്ഷമില്ലെന്നറിക-

൨൭- ഊർദ്ധപാദസ്യതനുഗൊപ്രശ്നശുരഗതകാര്യാരംഭിണാം പൃച്ഛതാമെന്നന്ത്യംമഹമദ്ധ്യംപൊതുഷ്യശനവാനാദികാനാംഭവെൽ॥
യദ്യാത്രുഢമധൊമുഖംഭമഖിലൈഹീയെതവിത്താദിഭി സ്ത്യജ്യെതാപിസുഹൃജ്ജനൈരപിതതൊചാഹാഭിതുപൃഛകൃൽ॥ഇരി॥

അനവയാർത്ഥം— ഊർദ്ധപാദസ്യം തനുഗമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രസൂതഗതകാര്യാരംഭികളായിരിക്കുന്ന പൃച്ഛകർക്കു അന്ത്യംപൊരുഷ്യശ സ്ഥാനാദികളുടെ മദ്ധ്യത്തായിരിക്കുന്ന ഒന്നന്ത്യം ഭവിക്കും- അധൊമുഖമായിരിക്കുന്നഭം ആത്രു

ഭമാകുന്നുഎങ്കിൽ അഖിലങ്ങളായിരിക്കുന്ന വിത്താദികളൊ
ടു പൂരകൻ ഹീനനായിഭവിക്കുകയും സുഹൃജ്ജനങ്ങളാലും ത്യ
ജിക്കപ്പെടുകയും വാഹനാദികളിൽനിന്നു പതിക്കുകയും ചെയ്യും-

സാരം—— ജനനകാലത്തിന്റെ അനിശ്ചയത്തിങ്കൽ ജാത
കഫലത്തെക്കുറിച്ചൊ ഒരുയാത്രയുടെ ഗുണദോഷങ്ങളെക്കുറി
ച്ചൊ ഒരു കാര്യാരംഭത്തിന്റെ ഗുണദോഷങ്ങളെ ക്കുറിച്ചൊ
ചൊദിക്കുന്നവൻക്കു വെണ്ടിവെച്ച പ്രശ്നത്തിങ്കൽ ആത്രൂദ്ധം
ഊർദ്ധമുഖമായിഭവിച്ചാൽ മഹത്തായിരിക്കുന്ന ധനലാഭവും
പൌരുഷവും, യശസ്സും സ്ഥാനലാഭവുംമറ്റും പലഗുണപുഷ്ടി
കളും അവക്കുണ്ടാകുമെന്നു പറയെണം. ആത്രൂദ്ധരാശിഅധൊമു
ഖമായിഭവിച്ചാൽ പ്രശ്നാവിന്റെ ധനാദികളും നശിക്കും സഖ്യ
മുള്ളവരും പ്രശ്നാവിനെ ഉപെക്ഷിക്കും കുതിരമുതലായ വാഹന
ങ്ങളിൽനിന്നൊവല്ലതിന്മെൽ നിന്നൊവീഴും ഇങ്ങിനെ ഉള്ള അ
നിഷ്ടഫലത്തെയും പറയെണം.

മെൽപറകപ്പെട്ട വാക്യാർത്ഥത്തിന്ന എല്ലാപ്രശ്നങ്ങളിലും ആ
ത്രൂദ്ധരാശി ഊർദ്ധമുഖമാകിൽ നന്നഎന്നും, അധൊമുഖമാകി
ൽ അതകഷ്ടമെന്നും ഉള്ളഅഭിപ്രായത്തിന്മെൽ വിശ്രാന്തിഭവിക്കു
ന്നു എന്ന അറിഞ്ഞുകൊൾകം- ഇതിശബ്ദം സമാപ്തിയെബൊ
ധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു-

മറ്റു- ആത്രൂദ്ധാധിപതിശുഭഗ്രഹഗ്രഹപ്രക്ഷെയദിസ്യാൽ
സ്ഥിതഃ ക്ഷൊണീശാമരമന്ദിരാദിഷുമനൊജ്ഞെഷുസ്ഥിതിഃ പൂ
രകഃ പാപക്ഷെത്രഗതസ്സചെദിഹഭവെന്മ്ലെച്ഛപ്രദെശെ
സ്ഥിതി സൌമ്യാസൌമ്യദൃഗനുപയാൽസദസതാംയൊഗശ്ച
തത്ത്രാഹൃതാം॥

അനുപയാത്ഥം — പ്രശ്നത്തിങ്കൽ ആത്രൂദ്ധാധിപതിശുഭഗ്ര
ഹഗ്രഹത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായി ഭവിക്കുമെങ്കിൽ പൂർത്തുകളുടെ
സ്ഥിതിക്ഷൊണീശാമരമന്ദിരാദികളായി മനൊജ്ഞങ്ങളായിരി
ക്കുന്ന പ്രദെശങ്ങളിൽ വാച്യയായിഭവിക്കുന്നു. ഇവിടെ അ
വൻ പാപക്ഷെത്രഗതനാകുന്നുഎങ്കിൽ പൂരകന്റെസ്ഥിതി
മ്ലെച്ഛപ്രദെശത്തിങ്കൽ വാച്യയായിഭവിക്കുന്നു. അവങ്കൽ ഉള്ള
സൌമ്യാസൌമ്യദൃഗനുപയത്തെ അനുസരിച്ചിട്ട സദസത്തുക
ളുടെയൊഗവും ഊഹിക്കപ്പെടെണം-

സാരം—— ആത്രൂദ്ധാധിപൻ ശുഭരാശിയിൽനിന്നാൽ പൂ
രകന്റെസ്ഥിതി രാജഗൃഹംമുതലായ മനൊഹര പ്രദെശങ്ങളി
ലാകുന്നു എന്നുപറയെണം. ആത്രൂദ്ധാധിപൻ പാപരാശിയി

ൽനിന്നാൽനിന്നാൽ പൃച്ഛകന്റെസ്ഥിതി വളരെമ്മെച്ചമാത്തു പ്രമേശത്തിങ്കലാകുന്നുഎന്നുപറയണം ആതുദ്ധാധിപനു ശുഭദൃഷ്ടിഉണ്ടായാൽ പൃച്ഛകൻസജ്ജനസംസർഗ്ഗത്തോട കൂടിയവനാകുന്നുഎന്നും പാപദൃഷ്ടിഉണ്ടായാൽ ദുർജ്ജനസംസർഗ്ഗത്തോട കൂടിയവനാകുന്നുഎന്നും ഊഹിക്കേണം- ശുഭയോഗ പാപയോഗങ്ങൾകൊണ്ടും ക്രമേണസജ്ജനസംസർഗ്ഗത്തെയും ദുർജ്ജനസംസർഗ്ഗത്തെയും ഊഹിക്കേണം-

൫൯- ശുഭവർഗ്ഗേലഗ്നഗതേലഗ്നേവാസൈന്യയോഗമായാതെ ബ്രൂയാദഭിമതസിദ്ധിംപ്രശ്നസ്ഥാനാന്തരപ്രാപ്തിം ॥

അന്വയാർത്ഥം— ശുഭവർഗ്ഗംലഗ്നഗതമായിട്ടോ ലഗ്നംസൈന്യയോഗത്തെ തൃതീയാതമായിട്ടോ ഭവിച്ചിരിക്കും വിജ്ഞയത്തിങ്കൽ പ്രശ്നാവിന്റെ അഭിമതസിദ്ധിയെയും സ്ഥാനാന്തരപ്രാപ്തിയെയും പറയേണം-

സാരം— തൃതുര്യൈാദയലഗ്നങ്ങളുടെ വർഗ്ഗംശുഭസംബന്ധിയായിരുന്നാലും തൃതുര്യൈാദയലഗ്നങ്ങൾക്കു ശുഭയോഗമുണ്ടായാലും പ്രശ്നാവിന്റെഅഭീഷ്ടസിദ്ധിയെയും സ്ഥാനാന്തരമാഭത്തെയും പറയേണം-

൬൦- ചിപമെചതുർഷ്വമോഭവേന്നലഗ്നോപഗൊഗ്രഹഃപാപഃ തിഷ്ഠതിതന്നാശകരൊജ്ഞേയശ്ശുഭൈർവിവൃദ്ധികരഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം— ചിപമമായിട്ടോ ചതുർത്ഥമായിട്ടോ ഇരിക്കുന്ന ഭവനത്തിങ്കൽ ലഗ്നോപഗനായി പാപനായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നുഎങ്കിൽ അവൻതന്നാശകരനെന്നു ജ്ഞേയനായി ഭവിക്കുന്നുശുഭൈർവിവൃദ്ധികരനെന്നുജ്ഞേയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— തൃതുര്യൈാദയലഗ്നങ്ങൾ ചിപാദ്യാശികളായിട്ടും അതുകളിൽ പാപഗ്രഹമുണ്ടായിട്ടുംവന്നാൽ രണ്ടുകാലൊടുകൂടിയ ശരീരികൾക്കു നാശത്തെ പറയേണം ചതുർഷ്യാദ്യാശികൾ തൃതുര്യൈാദയലഗ്നങ്ങളായിട്ടും അതുകളിൽപാപഗ്രഹമുണ്ടായിട്ടും വന്നാൽ നാല്ക്കാലികൾ നശിക്കുമെന്നു പറയേണം- ശുഭഗ്രഹം അതുകളിൽനിന്നാൽ ചിപാത്തുകളും ചതുർഷ്യാത്തുകളും വർദ്ധിക്കുമെന്നുപറയേണം-

൬൧- സപർണ്ണൈനാത്രധവിന്യസ്തൈനാപിപ്രശ്നശുഭംശുഭം ।
ജ്ഞേയംശാസ്ത്രാന്തരൈരുക്തംതമപ്യത്രവിലിഖ്യതെ ॥

അന്വയാർത്ഥം— അത്രധവിന്യസ്തമായിരിക്കുന്നസപർണ്ണംകൊണ്ടും പ്രശ്നാവിന്റെശുഭാശുഭം ജ്ഞേയമാകുന്നുഎന്നശാ

സ്ഥാനന്തരങ്ങളിൽ ഉത്തമമായി ഭവിക്കുന്നു ഇനി അതും ലേഖനം ചൊല്ലുന്നു-

സാരം—— രാശിയിൽ വെക്കപ്പെട്ട സ്വർണ്ണംകൊണ്ടും പ്രക്ഷാവിന്റെ ശുഭാശുഭങ്ങളെ അറിയേണമെന്ന അന്യശാസ്ത്രങ്ങളിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട് ഇനി ശാസ്ത്രാന്തരവചനത്തെയും ഇവിടെ എഴുതുന്നു-

൫൨- ജലഗന്ധാഢ്യവ്രീഹിതണ്ഡുലാഭ്രതപഞ്ചകം। തന്മയം ഹിരപുജ്ഞേയം ജീവഷിപഷികാഖ്യനം॥

അന്വയാർത്ഥം—— ജലഗന്ധാഢ്യവ്രീഹിതണ്ഡുലങ്ങൾ ഭ്രതപഞ്ചകമായിഭവിക്കുന്നു- വപുസ്തന്മയമായി ഭവിക്കുന്നു എല്ലൊ കാഞ്ചനം ജീവൻതന്നെഎന്ന ജ്ഞേയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— വെള്ളം, ചന്ദനം, നൂവ്വ്, നെല്ല്, അരി ഇവപഞ്ചഭ്രതങ്ങളുടെ സ്ഥാനങ്ങളിൽ ഉള്ളതുകൊണ്ടാകയാൽ അതുകൾകൊരുമിച്ചുചെന്നപ്പോൾ ദേഹമായിതീർന്നുഎന്നും അതുകളുടെ ഉള്ളിൽ വെച്ചസ്വർണ്ണം ജീവനാകുന്നുഎന്നും അറിയേണം-

൫൩. പുഷ്പാക്ഷതൊപരിസ്വർണ്ണമുത്താനം വൃക്ഷകായുക്ഷേ। തിക്ഷ്ണൊത്യകരംഭ്രസ്ഥം ന്യഗ്രുബൊധ്യാഗദാവഹം॥

അന്വയാർത്ഥം—— പുഷ്പാക്ഷതൊപരിഭാഗത്തിങ്കൽ ഉത്താനമായിരിക്കുന്ന സ്വർണ്ണം വൃക്ഷകായുസ്സിനായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കുന്നു- തിക്ഷ്ണമായി ഭ്രസ്ഥമായിരിക്കുന്ന സ്വർണ്ണം മൃത്യുകരമായി ഭവിക്കുന്നു. ന്യഗ്രുമായിരിക്കുന്ന സ്വർണ്ണമാകട്ടെ ബാധാഗദാവഹമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— സ്വർണ്ണം പുഷ്പാക്ഷതങ്ങളുടെ മുകളിൽ മലർന്നുവീണാൽ വൃക്ഷകന്നദീഘായുസ്സിനെ പറയേണം- ചെരിഞ്ഞുഭ്രസ്പർശത്തൊടുകൂടെ വീഴുകിൽ മരണം ഫലമാകുന്നു- കവിണ്ണുവീണാൽ ബാധയും വ്യാധിയും ഫലമാകുന്നു-

൫൪. ഊർദ്ധപുഷ്പാക്ഷതാനാംനിഹിതമിഹഭവെൽസ്വർണ്ണമൂർദ്ധ്വാനനംചെത്തൽകാലെവർദ്ധനംസ്യാദ്ധനസുഖയശസാംവൃഷകസ്യൈവമൂർദ്ധ്വം। തത്തത്രാധൊമുഖംചെൽക്ഷയഉപചയതഃ കിഞ്ചിതാരബ്ധഖവാഥൊർദ്ധ്വാസ്യമ്പൈമധസ്സാൽക്ഷയതഉപചയാരംഭണംതത്ത്രവാച്യം॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഊർദ്ധപുഷ്പാക്ഷതങ്ങളുടെ ഊർദ്ധഭാഗത്തിങ്കൽ നിഹിതമായിരിക്കുന്ന സ്വർണ്ണം ഊർദ്ധഭാഗത്തിങ്കൽ ഊർദ്ധാനനമായി ഭവിക്കുമെങ്കിൽ തൽക്കാലത്തിങ്കൽ വൃഷകന്റെ ധനസുഖയശസ്സുകൾക്കു മേൽക്കുമേലെ വർദ്ധനം ഭവിക്കും- അത അതിങ്കൽ

അധോമുഖമായി ഭവിക്കുമെങ്കിൽ ഉപചയത്തിങ്കൽ നിന്നനന്തരം അല്പമായി അതിസ്ഫുമായിട്ടതന്നെ ഇരിക്കുന്ന ക്ഷയം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. അധോഭാഗത്തിങ്കൽ ഉദ്ധാസ്യമായി ഭവിക്കുമെങ്കിൽ ക്ഷയത്തിങ്കൽ നിന്ന അനന്തരം ഉപചയാരംഭണം അതുകളിൽ വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— സപ്തമം പുഷ്യാക്ഷതൊ പരിഭാഗത്തിങ്കൽ മലന്നു വീനാൽ അക്കാലത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവിന്റെ ധനസുഖയശസ്സുകൾക്കു മെൽക്കുമെലെ ഉള്ള വർദ്ധനത്തെ പറയെണം- പുഷ്യാക്ഷതൊ പരിഭാഗത്തിങ്കൽ തന്നെ അധോമുഖമായി സപ്തമം വീണാൽ പൂർവ്വകധനാദികളുടെ വൃദ്ധി അവസാനിച്ചതിന്റെ ശെഷം അല്പമായുള്ള ക്ഷയത്തിന്റെ ആരംഭത്തെ പറയെണം- പുഷ്യാക്ഷതങ്ങളുടെ അധോഭാഗത്തിങ്കൽ മലന്നു വീനാൽ ക്ഷയിച്ചതിന്റെ ശെഷം വൃദ്ധി തുടങ്ങി എന്നു പറയെണം-

സൂ. സവ്യാധൊധൊമുഖമ്മെൽക്ഷയ ഇഹതുപുനശ്ചാപിസവ്യക്ഷയസ്ത്യാന്മധ്യസ്ഥൊഹ്യേചൊഭയംഫലമപിസകലംപ്രൊക്തമെവാതരീത്യാ ജീവിതായുർമൃത്യുനൈസ്സ്വചൊപചിതധനതാപ്രഃശിശാമിപ്രവതപസപ്തമസ്ത്യാഗ്ന്യാമികൊണപ്ലവനഇഹപുനർമൃത്യുരൊഗാദ്യനർത്ഥാഃ ।। ഇതി-

അനുവ്യാഖ്യാനം—— സവ്യാധൊഭാഗത്തിങ്കൽ അധൊമുഖമായി ഭവിക്കുമെങ്കിൽ ഇപ്പൊൾ തന്നെ ക്ഷയം ഭവിക്കും- പിന്നെ സവ്യക്ഷയവും ഭവിക്കും- ഷെമം മധ്യസ്ഥമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും ഇവിടെ പ്രൊക്തമായിരിക്കുന്ന രീതികൊണ്ടു തന്നെ സകലമായിരിക്കുന്ന ഫലവും ഊഹ്യമായി ഭവിക്കുന്നു. സപ്തമത്തിന്ന പ്രാശിശാമിപ്രവതപ സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ജീവിതായുസ്സും മൃത്യുനൈസ്സ്വങ്ങളും ഉപചിതധനതയും വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- അഗ്ന്യാമി കൊണപ്ലവനം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഇപ്പൊഴും പിന്നെയും മൃത്യുരൊഗാദ്യനർത്ഥങ്ങളും വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— സപ്തമം സകലത്തിന്റെയും അധൊഭാഗത്തിങ്കൽ കവിണ്ടുവീനാൽ അക്കാലത്തിങ്കൽ തന്നെ ധനാദികളും മിക്കതും ക്ഷയിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നും, മെലിൽ നിശ്ശെഷമായി ക്ഷയിക്കുമെന്നും പറയെണം- സപ്തമം പുഷ്യാക്ഷതമധ്യത്തിങ്കലായി വന്നാൽ ഊർദ്ധ്വാധൊഭാഗങ്ങളിൽ അതിനെക്കുറിച്ചു പറകപ്പെട്ട ന്യായത്തെ അനുസരിച്ചു സകലമായിരിക്കുന്ന ഫലത്തെയും ഊഹിക്കെണം- സപ്തമത്തിന്ന കിഴക്കെദിക്കിൽ ശുഭം ഭ

വീച്ചാൽ ഫലം മിഥ്യായുസ്സാകുന്നു- തെക്കെദിക്കിൽ ഭവം ഭവിച്ചാൽ മരണം ഫലമാകുന്നു- പടിഞ്ഞാറെ ദിക്കിൽ ഭവം ഭവിച്ചാൽ ദാരിദ്ര്യം ഫലമാകുന്നു വടക്കെ ദിക്കിൽ ഭവം ഭവിച്ചാൽ ഫലം ധനപുഷ്ടിയാകുന്നു. അഗ്ന്യാദി കോണുകളിൽ ഭവം ഭവിച്ചാൽ മൂർച്ഛരൊഗാദികളായിരിക്കുന്ന അനർത്ഥങ്ങളെ അനുഭവിക്കും. ഇതു തൽക്കാലത്തിങ്കലും മേലിലും വരുന്നതുമാകുന്നു- ഇതി ശബ്ദം സമാപ്തിയെ ബൊധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു-

(വാ) എതദാത്രുഭാദിവിഷയം ॥

അന്വയാർത്ഥം —— ഇത ആത്രുധം വിഷയമാകുന്നു-

സാരം—— മെൽ പറകയ്യെട്ടതുകൊണ്ടു മുഖ്യമായി അറിയെണ്ടുത ആത്രുധം ഫലമാകയാൽ അത ആത്രുധവിഷയമാകുന്നു-

(വാക്യം) അഥലഗ്നാദിഫലമുച്യതെ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— അനന്തരം ലഗ്നാദിഫലം വചിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— ഇനി ഉദയലഗ്നം മുതലായതിന്റെ ഫലത്തെപറയുന്നു-

മൂന്നും മാന്ദീന്ദുമയലഗ്നാംശാമൃത്യുമൊസവശ്ചരെ । ആയുരാരൊഗ്യദാസ്ഥൈര്യരൊഗമൈത്ര്യപ്രദാസ്ഥിരെ ॥

മൂ. ചന്ദ്രചാസ്ഥിംയുതാശ്ചൈവം ത്രയഃപ്രൊക്ഷ്ടാർമൃതിപ്രദാഃ । മൊഹദാസ്ത്രിഷ്ടഃസ്ത്രികൊണസ്ഥാമഹാരുജെ ॥

മൂവ്വ. യൊഗദൃഷ്ട്യാദിസംബന്ധസ്വായുഷ്പ്രാണദെഹയൊഃ । ദെഹമൈത്ര്യാസുരൊഗായപ്രാണമൈത്ര്യാസുമൊഹകൃൽ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ചരത്തിങ്കൽ ഉള്ള മാന്ദീന്ദുമയലഗ്നാംശങ്ങളും മൃത്യുമൊസുക്കളും ആയുരാരൊഗ്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- സ്ഥിരത്തിങ്കൽ ഉള്ള ഇതുകളാകട്ടെ രൊഗമൈത്ര്യപ്രങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- സംയുതങ്ങളായി ചന്ദ്രചാശങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഇതുകൾ മൂന്നായാൽ പ്രഷ്ടാവിന്ന മൃതിപ്രങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- അന്യോന്യം ദൃഷ്ടങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഇതുകൾ മൊഹങ്ങളായി ഭവിക്കും- ത്രികൊണസ്ഥങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഇതുകൾ മഹാരുക്കിനായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കും- പ്രാണ മൊഹങ്ങളുടെ യൊഗദൃഷ്ട്യാദി സംബന്ധം ആയുസ്സിനായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കും- മൊഹമൈത്ര്യുക്കളുടെ യൊഗദൃഷ്ട്യാദിസംബന്ധം രൊഗത്തിനായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കും- പ്രാണമൈത്ര്യുക്കളുടെ യൊഗദൃഷ്ട്യാദി സംബന്ധം മൊഹകൃത്തായി ഭവിക്കും-

സാരം—ഗുളികന്റെയും ചന്ദ്രന്റെയും ഉദയലഗ്നത്തിന്റെ

യും നവാംശകരാശികൾ ചരങ്ങളായാൽ ആയുസ്സിനെയും രോഗത്തെയുമുണ്ടാക്കും- സ്ഥിരങ്ങളായാൽ വ്യാധിയെ ദീഘിപ്പിക്കും- മൃത്യുദേഹപ്രാണസ്ഥടങ്ങൾ ചരരാശികളിലായിവന്നാൽ ആയുസ്സിനെയും രോഗത്തെയുമുണ്ടാക്കും- സ്ഥിരരാശികളിലായിവന്നാൽ വ്യാധിയെ ദീഘിപ്പിക്കും- ദ്വന്ദ്വരാശികളിൽ അംശിക്കുകയോ ദ്വന്ദ്വരാശിയിൽ സ്ഥിതിയോ മേൽ പറകപ്പെട്ടതുകളിൽ വെച്ചു മൂന്നു പദാർത്ഥങ്ങൾക്ക ഒരുമിച്ചു വന്നാൽ അതുകൾ മരണത്തെ ഉണ്ടാക്കും- അതായതു വൃച്ചികന്നു തന്നെ എന്ന അറിഞ്ഞുകൊൾക- അന്യോന്യം ദൃഷ്ടിയൊട്ടു കൂടിയ ഗ്രഹികാലികൾ ബാധക്കെടിനെ ഉണ്ടാക്കും- അഞ്ചു സ്ഥാനം രാശികളിൽ ഉള്ള സ്ഥിതി എന്നുള്ള സംബന്ധം അതുകൾക്കു ഭവിച്ചാൽ മഹാരോഗത്തെ ഉണ്ടാക്കും- പ്രാണസ്ഥടത്തിന്നും ദേഹസ്ഥടത്തിന്നും പരസ്പരം യോഗദൃഷ്ട്യാദിസംബന്ധമുണ്ടായാൽ ആയുസ്സിന്ന ഹാനിതന്നെ- ദേഹമൃത്യുക്കൾക്കു മേൽ പറഞ്ഞ സംബന്ധമുണ്ടാകുന്നതു രോഗഹേതുവാകുന്നു- പ്രാണമൃത്യുക്കൾക്കാകിൽ ബാധക്കെടുണ്ടാകും-

സൂ൯. ക്ഷീണേന്ദുക്രൂസുതാരതീക്ഷ്ണമഹസാംവർഗ്ഗാവിലഗസ്ഥിതാമൃത്യുവ്യാധിധനക്ഷയാദ്യശുഭദാഃപ്രേഷ്ട്യുദ്ധിമെവിദ്ധിധീസാമർത്ഥ്യച്യുതപൂർണ്ണശശിനസ്ഥൂകസ്യവാവാക്പതേരെതേക്ഷീരരോഗതാർത്തനയപ്രാപ്ത്യാദ്യനിഷ്ടാഗമാൻ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ക്ഷീണേന്ദുക്രൂസുതാരതീക്ഷ്ണമഹസ്സുകളുടെ വർഗ്ഗങ്ങൾ വിലഗസ്ഥിതങ്ങളായി എങ്കിൽ പ്രേഷ്ട്യാവിന്നു മൃത്യുവ്യാധിധനക്ഷയാദ്യശുഭങ്ങളായി ഭവിക്കും- വിത്തിന്റെ ഇതുകൾ വിലഗ സ്ഥിതങ്ങളായി എങ്കിൽ ധീസാമർത്ഥ്യകൃത്തുകളായി ഭവിക്കും- പൂർണ്ണശശിയുടെയോ ശുക്രന്റെയോ വാക്പതിയുടെയോ ഇതുകൾ വിലഗ സ്ഥിതങ്ങളായി എങ്കിൽ ക്ഷീരരോഗാർത്ഥനയ പ്രാപ്ത്യാദ്യനിഷ്ടാഗമങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കും-

സാരം—— ഉദയലഗത്തിന്റെ ദ്വിതീയാദിവർഗ്ഗങ്ങൾ ക്ഷീണചന്ദ്രന്റെയും ശനിയുടെയും ചൊവ്വയുടെയും ഭർത്തൃന്റെയുമായാൽ വൃച്ചികന്നു മരണം, വ്യാധി, ധനക്ഷയം മുതലായത ഇങ്ങിനെ ഉള്ള അനിഷ്ട ഫലങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കും- ബുധന്റെ വർഗ്ഗങ്ങൾ ഉദയലഗത്തിന്നു വന്നാൽ ബുദ്ധിസാമർത്ഥ്യം ഫലമാകുന്നു- ക്ഷീണനല്ലാതെ ഉള്ള ചന്ദ്രന്റെയും ശുക്രന്റെ ബൃഹസ്പതിയുടെയും വർഗ്ഗങ്ങളായാൽ അത്യാരോഗ്യം, ധനം, സന്തതി ഇത്യാദികളായ ഇഷ്ടവസ്തുക്കളുടെ ലാഭം ഫലമാകുന്നു-

൪൦. ലഗ്നേതദീശചരയൊഷ്ണയുക്തൈ ജ്ഞാദ്യാദിചിത്തരുക് ।
മാഹശ്ചഭവനസ്യസ്യാഥസവിഷ്ത്ര്യംശനാഡികൈ ॥

൪൧ തൽഭീസൈകാഗ്നിഭൈരത്ര ഗൃഹാലസ്യഭൈർമ്മതിഃ ॥

൪൨. യദ്ഭാശിസംജ്ഞാലഗ്നാംശസമ്പദാശിശ്ചൈവ ഭാനപിതഃ
ഗതകാലശ്ശുഭഃ പ്രഷ്ടുരശുഭോയമിപാപയുക് ॥

അന്വയാർത്ഥം — ലഗ്നം ഉഷ്ണയുക്തമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും തദീശചരൻ ഉഷ്ണയുക്തമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും ജ്ഞാദ്യാദിചിത്തരുക്കു വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു- ഭവനത്തിന്റെ മാഹവും വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- അതുസവിഷത്ര്യം ശനാഡികമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ തൽഭീവാച്യയായിഭവിക്കുന്നു- സൈകാഗ്നിഭമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഗൃഹാലസ്യം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ഭർമ്മതിയും വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു- ലഗ്നാംശം യദ്ഭാശിസംജ്ഞമായിഭവിക്കുന്നുവെങ്കിൽ തദ്ഭാശിശുഭാനപിതമാകുന്നു എങ്കിൽ പ്രഷ്ടാവിന്റെ ഗതകാലം ശുഭമെന്നു വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- പാപയുക്കാകുന്നു എങ്കിൽ അശുഭമെന്നു വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ഉഭയലഗ്നത്തിന്നൊ ഉഭയലഗ്നാധിപനൊ ഉഷ്ണമെന്നദൊഷം തട്ടിയാൽ പ്രശ്നകർത്തൃനിമുതലായ പിത്തരൊഗങ്ങൾ ഉണ്ടാകുമെന്നു പറയെണം. ഗൃഹത്തിന്ന അഗ്നിബാധ ഭവിക്കുമെന്നും പറയെണം. ഉഭയലഗ്നം വിഷമരാശിയാകുന്നതായാലും ഉഭയലഗ്നത്തിന്റെ നക്ഷത്രനാഥികക്കു വിഷമദൊഷമുണ്ടായാലും വിഷഭയത്തെ പറയെണം. ഇത ലഗ്നാധിപനെക്കൊണ്ടുമാം- ഏകാഗ്നിഭമെന്ന ദൊഷമുണ്ടായാൽ പ്രഷ്ടാവിന്റെ ഗൃഹത്തിങ്കൽ ഉള്ളവക്ക ആലസ്യവും ഉൽക്കണവും ഫലമാകുന്നു. ഉഭയലഗ്നത്തിന്റെ നവാംശകരാശിയിൽ ശുഭഗ്രഹം നിന്നാൽ പ്രഷ്ടാവിന്ന കഴിഞ്ഞകാലം ശുഭമെന്നപറയെണം- പാപഗ്രഹം നിന്നാൽ അശുഭമെന്നും പറയെണം-

൪൩. ലഗ്നാംശരാശിഗെചന്ദ്രെലൊഹപാത്രക്ഷതിർമ്മതെഃ ।
ലക്ഷ്മാന്ദ്യംശരാശൌതുലഗ്നേമൂൽഭണ്ഡഭഞ്ജനം ॥

അന്വയാർത്ഥം— ചന്ദ്രൻ ലഗ്നാംശരാശിഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ലൊഹപാത്രക്ഷതി മതിയുടെ ലക്ഷ്മമായി ഭവിക്കുന്നു. മാന്ദ്യംശരാശി ലഗ്നമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മൺഭാണ്ഡഭഞ്ജനം മതിയുടെ ലക്ഷ്മമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ഉഭയലഗ്നത്തിന്റെ നവാംശകരാശിയിൽ ചന്ദ്രൻ നിന്നാൽ ഇരുമ്പുപാത്രം ഉടഞ്ഞുപൊകിൽ മരിക്കും- മൃത്തിക

ന്റെ നവാംശകരാശി ഉദയലഗ്നമായി വന്നാൽ മണ്ഡ്യാത്രം ഉടഞ്ഞാൽ മരിക്കും-

മേൽ വിവരിക്കപ്പെട്ട ശ്ലോകത്തിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധം ലക്ഷ്മീനാരായണീയം ശരാശിസ്ഥരഥാമൽഭേണ്ഡഞ്ജനം എന്ന ചില ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ കാണുന്നു- ഗുളികനവാംശകരാശിയിൽ ചന്ദ്രൻനിന്നാൽ മണ്ഡ്യാത്രം ഉടഞ്ഞു എങ്കിൽ മരിക്കുമെന്ന അർത്ഥപ്രകാരം പഠിമായാൽ അതിന്റെ സാരമായ്യുകയും ചെയ്യും- എങ്കിലും ഗുളികാംശരാശി ലഗ്നമാകിൽ മണ്ഡ്യാത്രം ഉടഞ്ഞാൽ മരണമെന്നുള്ള തപ്രശ്നക്കളുടെ ഭാഷയെ അനുസരിച്ചുരായ പാഠം മേൽവിവരിച്ച പ്രകാരമാകുന്നു എന്ന ഗ്രഹിച്ചുകൊൾകയും വേണം-

൫൮. മൃത്യുപ്രാണശരീരരാശിസഹിതൈസ്സുദീക്ഷ്യകൈർവ്വാ
ഗ്രഹൈ സ്വർത്തൽപ്രോക്തപദസ്ഥിലാഭവിഹതീവാച്യൈശ്ച ഭാഭ്യാം പദൈ
സംജ്ഞാധ്യായമശാധനാപകഥനാസപന്നൃവൈക്രൂരാഹി
തരാത്മാനഖപൂർവ്വകാനനമുഖാപത്ത്യാസ്യവാതേനചേൽ॥

൫൯- ലഗ്നോന്മാനഭാനാഭ്യാമിത്യുക്താനാമഥോഫലം। പ്രാണമൃത്യുശരീരാണാമധുനാസമുദീര്യ്യതേ॥

അനുപയാത്ഥം—— ഇനി ഇപ്പോൾ ലഗ്നോന്മാനഭാനാഭ്യാം എന്നുള്ള ശ്ലോകംകൊണ്ടു ഉക്തങ്ങളായിരിക്കുന്ന മൃത്യുപ്രാണശരീരങ്ങളുടെ ഫലം സംക്ഷേപണം ചൈകപ്പെടുന്നു-

സാരം—— ഇനി ഇപ്പോൾ ലഗ്നോന്മാനഭാനാഭ്യാം എന്നുള്ള ശ്ലോകംകൊണ്ടു മുൻപറകപ്പെട്ടമൃത്യുവിന്റെയും പ്രാണന്റെയും ദേഹത്തിന്റെയും ഫലത്തെ പറയുന്നു-

൬൦. പ്രാണമൃത്യുശരീരേഷുദേഹാധിക്യേതുജാംശമൃ। പ്രാണെധികെമഹാൻരോഗോ മൃത്യുശ്ചേദധികൊമൃതിഃ।

അനുപയാത്ഥം—— മൃത്യുപ്രാണശരീരങ്ങളിൽ വെച്ചു ദേഹാധിക്യംസത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ രാശികളുടെ ശമം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- പ്രാണൻ അധികമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മഹത്തായിരിക്കുന്ന രോഗം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- മൃത്യു അധികമാകുന്നു എങ്കിൽ മൃതി വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം —— മൃത്യുസ്ഥാനം, പ്രാണസ്ഥാനം, ദേഹസ്ഥാനം ഇങ്ങിനെ ഉള്ള മൂന്നുസ്ഥാനങ്ങളിൽവെച്ച ദേഹസ്ഥാനം വലുതായാൽ രോഗങ്ങളുടെ ശമനം ഫലമാകുന്നു- പ്രാണസ്ഥാനം വലുതായാൽ മഹാരോഗം ഫലമാകുന്നു- മൃത്യുസ്ഥാനം വലുതായാൽ മരണം ഫലമാകുന്നു-

൬൧- മൃത്യുഞ്ജയിയിതൊന്നുള്ളസ്വജന്മസ്വാമിചപ്രൊതാ

മൃത്യുപ്രാണദേഹശുക്രവൃദ്ധിശ്രേഷ്ഠാഃ॥

അന്വയാർത്ഥം—— മൃത്യുജ്യേഷ്ഠിയിൽപെടുന്നസ്ഥാനമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും ജന്മട്ടസ്ഥാനമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും പഞ്ചതാവാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു-മൃത്യുവും പ്രാണനും ദേഹവും ക്രമവൃദ്ധങ്ങളായാൽ ശ്രേഷ്ഠപ്രദങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— അശ്വതി, തിരുവാതിര, രേവതി, പൂയ്യം എന്നീ നക്ഷത്രം ഇതുകളിൽ മൃത്യുസ്ഥാനം വന്നാൽ മരണം ഫലമാകുന്നു- മൃത്യുവിനെക്കാൾ വലുപ്പം പ്രാണനെന്നു പ്രാണനെക്കാൾ വലുപ്പം ദേഹത്തിന്നുമായാൽ അതുകൾ ഇഷ്ടഫലത്തെ കൊടുക്കുന്നതുകളാകുന്നു-

രവ്യ. ലഗ്നേന്ദുഗ്രഹികാംശൈരപ്യാധിന്യാമിവിചിന്തനം। ഏതത്തുക്രിയതൈകൈശ്ചിത്തദപ്യത്രവിലിഖ്യതെ॥

അന്വയാർത്ഥം —— രവ്യം ആധിക്യാമിവിചിന്തനംലഗ്നേന്ദുഗ്രഹികാംശങ്ങൾകൊണ്ടും ചിലരാൽ ചൈകപ്പെടുന്നു-അനന്തരംഅതും ലേഖനംചെയ്യപ്പെടുന്നു-

സാരം——മൃത്യുപ്രാണശരീരങ്ങളുടെ ആധിക്യാമികൊണ്ടുള്ള ഫലഭേദനിരൂപണമെന്നപൊലെ ഉദയലഗ്നത്തിന്റെയും ചന്ദ്രന്റെയും ഗ്രഹികന്റെ അംശകങ്ങൾകൊണ്ടും ഫലഭേദനിരൂപണം ചിലരുടെ പക്ഷത്തിൽ ഉണ്ട്- അതിനുള്ള വചനത്തെ ഇനി എഴുതുന്നു-

രന്ധ്ര. ലഗ്നാംശകൈധിക്യെവൃദ്ധിരുജംചന്ദ്രാംശകൈശമഃ। മാന്ദ്യംശകൈധിക്യെമൃത്യുർഗ്രഹാഭിഷ്ടികാമിഭിഃ॥ ഇതി॥

അന്വയാർത്ഥം—— ലഗ്നാംശകംഗ്രഹകളായിരിക്കുന്ന ഘടികാമികൾകൊണ്ടു അധികമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ രുക്കുകളുടെ വൃദ്ധി വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു- ചന്ദ്രാംശകം അധികമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ രുക്കുകളുടെ ശമം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- മാന്ദ്യംശകം അധികമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മൃത്യു വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ഉദയലഗ്നത്തിന്റെ അംശം കഴിഞ്ഞ നാഴികകൊണ്ടും വിനാഴികകൊണ്ടും മറ്റുള്ളതുകളെക്കാൾ അധികമായിരുന്നാൽ രോഗവൃദ്ധിയെ പറയെണം- ചന്ദ്രാംശകം മേൽപ്രകാരമായാൽ രോഗശമനത്തെ പറയെണം- ഗ്രഹികാംശകം മേൽപ്രകാര മായിരുന്നാൽ മരണം ഫലമാകുന്നു-

ഭാ. മൃത്യുകാലാസതാംപ്രാണെമധ്യഗെതദ്വതെക്ഷിതെ। പ്രസ്ഥമരണമാദേശ്യംശ്രേഷ്ഠമൊന്യെന്യസംഗമഃ॥

അനപയാത്ഥം—— പ്രാണൻ, മൃത്യു കാലാസത്തുകളിടെമധ്യഗ നായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കലും തദ്വതെക്ഷിതനായി സന്നായി രിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കലും പ്രഷ്ടാവിന്റെ മരണം അതുദ്ദേശ്യമാ യി ഭവിക്കുന്നു- ഇവന്റെ ഇന്ദുസംഗമം ശ്രുട്ടമായി ഭവി ക്കുന്നു-

സാരം—— പ്രാണനന്നു മൃത്യുകാലപാപഗ്രഹങ്ങളുടെ മദ്ധ്യത്തി ങ്കൽ സ്ഥിതിവന്നാലും അവരുടെ യൊഗമൊ ദൃഷ്ടിയൊ ഉണ്ടാ യാലും മൃത്യുകൻ മരിക്കുമെന്നു പറയെണം- പ്രാണനന്ന ചന്ദ്ര നൊടുള്ള യൊഗം ഇഷ്ടഫലത്തെ കൊടുക്കുന്നതാകുന്നു- ഇവി ടെ പ്രാണമൃത്യുക്കൾ പ്രശ്നകാലത്തിങ്കൽ ചെന്ന നാഴികകൊ ണ്ടുണ്ടാക്കപ്പെട്ടവരാകുന്നു-

ശ്ലൊ. അത്രുഡ്ഡനതദീംശെനലഗ്നചഗ്രാംശകാധിപൈഃ। ഇ ന്ദ്രാംശെനെന്ദുനായുക്തെനൃത്യുകാലൊമൃതിപ്രദൊ॥

അനപയാത്ഥം—— അത്രുദ്ധത്തൊടും തദീംശത്തൊടും ലഗ്ന ലഗ്നാംശകാധിപന്മാരൊടും ഇന്ദ്രാംശത്തൊടും ഇന്ദുവിനൊടുംയു ക്തന്മാരായിരിക്കുന്ന മൃത്യുകാലന്മാർ മൃതിപ്രദന്മാരായി ഭവി ക്കുന്നു-

സാരം—— അത്രുദ്ധത്തൊടും അത്രുദ്ധനവാംശകത്തൊടും ഉദയ ലഗ്നത്തൊടും അതിന്റെ നവാംശകത്തൊടും അത്രുദ്ധംമ ലായ ൪൦ നാലിന്റെ അധിപന്മാരൊടും ചന്ദ്രാംശകത്തൊടും ച ന്ദ്രനൊടും യൊഗമുള്ള മൃത്യുകാലന്മാർമരണത്തെ ഉണ്ടാക്കും-

ശ്ലൊ. ലഗ്നെരാഹ്വയുതെചൊരരിപുപീഡാരവൈമൃതിഃ। ച ന്ദ്രെദൈവ്യഥാക്കെന്ദുരാഹുചക്രഫലമതിദം॥

അനപയാത്ഥം—— ലഗ്നം രാഹുയുതമായിരിക്കും വിക്ഷയത്തി ങ്കൽ ചൊരരിപുപീഡാ വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു- രവിലഗ്നത്തി ങ്കൽ സന്നായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ മൃതി വാച്യയായി ഭ വിക്കുന്നു- ചന്ദ്രൻ ലഗ്നത്തിങ്കൽ സന്നായിരിക്കും വിക്ഷയത്തി ങ്കൽ ദൈവ്യഥാ വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു- ഇതാകട്ടെ അക്കെ ന്ദുരാഹുചക്രത്തിന്റെ ഫലമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം——രാഹുലഗ്നത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ കൂടുന്നവരുടെ ഉപ ദ്രവവും ശത്രുക്കളുടെ ഉപദ്രവവുമുണ്ടാകും- ആദിത്യൻ നിന്നാ ൽ മരിക്കും- ചന്ദ്രൻ നിന്നാൽ ദൈഹദുഃഖമുണ്ടാകും- ഇപ്രകാരത്ത അക്കെന്ദുരാഹുചക്രത്തിന്റെ ഫലമാകുന്നു.

ശ്ലൊ. കാലൊരാഫലംവാച്യംപ്രഷ്ടവ്വിസ്സാപനംപുരം। വി ശെഷസാത്ഥംസഭാരത്യാംതമപ്യുഥവിലിഖ്യതെ॥

അന്വയാർത്ഥം— പ്രഷ്ടാവിന്ന ഏറ്റവും വിസ്മാപനമായിരിക്കുന്ന കാലഹൊരാഫലം സഭാരീതിയിങ്കൽ വിശ്വാസത്തിനായിക്കൊണ്ടു വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- അനന്തരം അതും ലെഖനം ചൈകപ്പെട്ടുന്നു.

സാരം— രൂക്ഷകന്ന അധികമായ വിസ്മയത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നതായ കാലഹൊരാഫലത്തെ രാവിന്റെ വാക്കിങ്കൽ വിശ്വാസത്തെ ജനിപ്പിപ്പാനായിക്കൊണ്ടു പറയെണം- ഇനി അതിന്ന ഉപയൊഗമുള്ള പ്രമാണത്തെ കാണിക്കുന്നു-

൫൪. സൂര്യസ്യകാലഹൊരായാം പ്രശ്നശ്ചെൽഭ്രമിപാഗമഃ ।
നായ്യാഗമശുശാംകസ്യഭ്രമിപുത്രസ്യശസ്ത്രിണഃ ॥

൫൫. ബൌദ്ധ്യാംപാരശവായാനമഥവാവിഭാഗമഃ । ഗുരൊർവ്വിപ്രവരായാനംഭൃഗൊർവ്വൈശ്യാംഗനാഗമഃ ॥

൫൬. മന്ദസ്യവണിഗായാനംഭൃത്യബൌദ്ധാഗമൊഥവാ । കെന്ദ്രഗാശ്ചേദമീവൈദാനിയമെനവദെദിദം ॥

അന്വയാർത്ഥം — സൂര്യന്റെ കാലഹൊരയിങ്കലാകുന്നു പ്രശ്നമെങ്കിൽ ഭ്രമിപാഗമം ഭവിക്കും- ശശാംകന്റെ കാലഹൊരയിങ്കലാകുന്നു എംകിൽ നായ്യാഗമം ഭവിക്കും- ഭ്രമിപുത്രന്റെ കാലഹൊരയിങ്കലാകുന്നു എംകിൽ ശസ്ത്രിയുടെ ആഗമം ഭവിക്കും- ബൌധിയായിരിക്കുന്ന കാലഹൊരയിങ്കലാകുന്നു എങ്കിൽ പാരശവായനം ഭവിക്കും- അല്ലാ എങ്കിൽ വിഭാഗമം ഭവിക്കും- ഗുരുവിന്റെ കാലഹൊരയിങ്കലാകുന്നു എങ്കിൽവിപ്രവരായനം ഭവിക്കും- ഭൃഗുവിന്റെ കാലഹൊരയിങ്കലാകുന്നു എങ്കിൽ വൈശ്യാംഗനാഗമം ഭവിക്കും- മന്ദന്റെ കാലഹൊരയിങ്കലാകുന്നു എംകിൽ വണിഗായാനം ഭവിക്കും- അല്ലാ എങ്കിൽ ഭൃത്യബൌദ്ധാഗമംഭവിക്കും- ൧൦ംവൈടന്മാർ കെന്ദ്രഗന്മാരാകുന്നുഎങ്കിൽ ഇതിനെ നിയമെന വദിക്കെണം-

സാരം — ആദിത്യന്റെകാലഹൊരയിൽ പ്രശ്നംവെച്ചുഎംകിൽ അതിനെ അറിഞ്ഞിട്ടു ദൈവജ്ഞൻ ഇവിടെ ഒരുരാജാവു വരുമെന്നു പറയെണം- ചന്ദ്രന്റെ കാലഹൊരയിലായാൽ ഒരു സ്ത്രീ വരുമെന്നു പറയെണം- ചൊവ്വയുടെ കാലഹൊരയിലായാൽ ആയുധധാരിയായിരിക്കുന്ന ഒരുത്തൻ വരുമെന്നു പറയെണം- ബുധന്റെ കാലഹൊരയിലായാൽ ഒരു വാരിയരൊ ഒരു വിദ്വാനൊ വരുമെന്നു പറയണം- വ്യാഴത്തിന്റെ കാലഹൊരയിലായാൽ ശ്രെഷ്ഠനായ ഒരു ബ്രാഹ്മണൻ വരുമെന്നു പറയെണം- ശനിയുടെ കാലഹൊരയിലായാൽ ഒരു കച്ചൊടക്കാര

നൊ ഭൃത്യനൊ ബൈന്ധവനൊ വരുമെന്നു പറയെണം- മെൽപ റഞ്ഞ ഗ്രഹങ്ങൾ ഉദയലഗ്നരാശിയിലൊ അതിന്റെ നാലാ മെടത്തൊ എഴാമെടത്തൊ പത്താമെടത്തൊ നിന്നാൽ മെൽപ റഞ്ഞ ഫലങ്ങളുടെ സംശയം തീർത്തു പറകയുമാം-

(വാ) എതദുദയലഗ്നാദിവിഷയം ॥

അന്വയാർത്ഥം——ഇതുദയലഗ്നാദിവിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു സാരം സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

ഇം യദ്രാശിസംജ്ഞശ്ചന്ദ്രാംശസരാശിശ്ചൈവ ശുഭാന്വിതഃ ।
ഭാവികാലശുഭൊവാച്യഃ പാപയുക്തെഽശൊഭനഃ॥

അന്വയാർത്ഥം——ചന്ദ്രാംശയദ്രാശിസംജ്ഞമാകുന്നുവൊ രുരാശി ശുഭാന്വിതമാകുന്നു. എങ്കിൽ ഭാവികാലം ശുഭമെന്നു വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- പാപയുക്കാകുന്നു എങ്കിൽ അശൊഭനമെന്നു വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ചന്ദ്രന്റെ അംശകരാശിയിൽ ശുഭൻനിന്നാൽ ഭവിപ്പാൻ പൊകുന്ന കാലം ശുഭമാകുന്നു എന്നു പറയെണം- പാപൻ നിന്നാൽ അശുഭമാകുന്നു എന്നും പറയെണം-

ദ്രവ്യ ജീവസ്സുതപ്രദൊവിപ്രവൈരകൃന്നീചഭാംശഗഃ। ശുക്രൊവസ്ത്രാംഗനാമായീവിവാമെജയകൃൽബുധഃ ॥

ഇൻ. പൂർണ്ണചന്ദ്രൊമനൊഹാരിദ്രവ്യലാഭപ്രയച്ഛതി। ദൈവ ഭ്രമീപയൊഃ കൊപംകുര്യാദക്രൊഥഭ്രമിജഃ ॥

ന്യാ വൃഥൈവവിഗ്രഹംഭ്രമിവിവാഹംചസമാവഹെൽ। സൂര്യപുത്രഃകൃഷിപ്രേഷ്യപശുഭാദിനാംവിനാശകൃൽ ॥

ന്യമ. ചണ്ഡാലാപച്ചിരൊരൊഗവിഷസർപ്പഭയംഫണീ ।
പ്രെതബൈധംശിഖികുര്യാന്മാന്ദിശ്ചൂർണ്ണാദ്യപദ്രവം

അന്വയാർത്ഥം —— ജീവൻ സുതപ്രദനായി ഭവിക്കുന്നു- നീചഭാംശഗനായിരിക്കുന്ന ജീവൻ വിപ്രവൈരകൃത്തായി ഭവിക്കുന്നു- ശുക്രൻ വസ്ത്രാംഗനായായി ഭവിക്കുന്നു- ബുധൻ വിവാഹത്തിങ്കൽ ജയകൃത്തായി ഭവിക്കുന്നു- പൂർണ്ണചന്ദ്രൻ മനൊഹാരിദ്രവ്യലാഭത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നു- അങ്കൻ ദൈവഭ്രമിപന്മാരുടെ കൊപത്തെ ഉണ്ടാക്കും- ഭ്രമിജൻ പെറുതെ തന്നെയുള്ള വിഗ്രഹത്തെയും ഭ്രമിവിവാഹത്തെയും സമാവഹിക്കും- സൂര്യപുത്രൻ കൃഷിപ്രേഷ്യപശുഭാദികളുടെവിനാശകൃത്തായിഭവിക്കുന്നു- ഫണി ചണ്ഡാലാപച്ചിരൊരൊഗവിഷസർപ്പഭയത്തെ ഉണ്ടാക്കും- ശിഖി പ്രെതബൊധയെ ഉണ്ടാക്കും- മാന്ദി ചൂർണ്ണാദ്യപദ്രവത്തെ ഉണ്ടാക്കും-

സാരം—— ചന്ദ്രാംശകരാശിയിൽ വ്യാഴം നിന്നാൽ സന്ത തിലാഭം ഫലമാകുന്നു- വ്യാഴം നീചസ്ഥിതിയൊടെ നീചാംശക ത്തൊടൊ കൂടിയവനാകുന്നു എങ്കിൽ ബ്രാഹ്മണരുടെ വിരൊധം ഫലമാകുന്നു- ശുക്രൻ നിന്നാൽ പുത്രലാഭവും സ്ത്രീലാഭവും ഫ ലമാകുന്നു- ബുധൻനിന്നാൽ വ്യവഹാരത്തിങ്കൽ ജയിച്ചും ക്ഷീ ണനല്ലാതെ ഉള്ള ചന്ദ്രൻനിന്നാൽ മനൊഹരമായവസ്തുവിൻറ ലാഭം ഫലമാകുന്നു- ആദിത്യൻ നിന്നാൽ ദെവകൊപവും രാജ കൊപവും ഫലമാകുന്നു- ചൊവ്വനിന്നാൽ വെറുതെ ഉള്ള കലഹ വും ഭ്രമിനിമിത്തമായുള്ള വ്യവഹാരവും ഫലമാകുന്നു- ശനിനിന്നാൽ കൃഷിയും ഭൃത്യനും പുത്രക്കും മുതലായവയും ന ശിക്കും രാഹുനിന്നാൽ ചണ്ഡാലൊപദ്രവവും ശിരൊരൊഗവും വിഷഭക്കിയും സർപ്പഭയവും ഉണ്ടാകും- കെതുനിന്നാൽ പ്രെത ബാധയെ ഉണ്ടാക്കും- ഗുളികൻ നിന്നാൽ ചൂണ്ണാമ്പിക്ഷുദ്രപ്രയൊ ഗം ഹെതുവായിട്ടുള്ള ഉപദ്രവം ഉണ്ടാകും-

൯൬. ബുധഃപാപയുതശ്ചെത്സവിവാദെപരിഭ്രതികൃൽ ക്ഷീ ണെ ചന്ദ്രൊമനഃപീഡാംകരൊതിപരിപൃഛതാം

൯൭. കാലഃപ്രൊക്താംശമാസൊത്രലഗ്നാംശെപിവിധിസ്തുച യം । പ്രശ്നകാലസുധാഭാനുക്രിയാണാംസ്ഫുശംഫലം ॥

൯൮. പ്രഷ്ടുർവക്തവ്യമിത്യുക്തംജീവെനൈതദുചിച്യുതെ । ക്രമാച്ചന്ദ്രക്രിയാഃ പഞ്ചപഞ്ചമെഷാദിരാശിഷു ॥

൯൯. പ്രകല്പ്യതൽസമം ബ്ലുയാൽസ്വകായ്യെക്ഷുതൽഫലം। പ്ര ശ്നകാലെഗണശ്ചെന്ദൊഃശുഭൊയദിശുഭപ്രദഃ ॥

൯൯. പ്രശ്നശ്ചാശുഭകർമ്മസ്ഥചന്ദ്രെപ്രശ്നെശുഭപ്രദഃ ॥ ഇതി-

അനുവയാർത്ഥം—— ബുധഃ പാപയുതനാകുന്നു എങ്കിൽ അ വൻ വിവാഹത്തിങ്കൽ പരിഭ്രതി കൃത്തായി ഭവിക്കുന്നു- ക്ഷീണ ചന്ദ്രൻപരി മുഹൂർത്തുകൾക്കു മനഃപീഡയെ ഉണ്ടാക്കുന്നു- ഇ വിടെക്കാലം പ്രൊക്താംശമാസമായി ഭവിക്കുന്നു. രംവിധിയാ കട്ടെ ലഗ്നാംശത്തിങ്കലും ഭവിക്കുന്നു- പ്രശ്നകാല സുധാഭാനു ക്രിയകൾക്കു സമ്യമായിരിക്കുന്ന ഫലം പ്രഷ്ടാവിന്നു വക്തവ്യ മായി ഭവിക്കുന്നു- എന്ന ജീവനാൽ ഉക്തമായി ഭവിക്കുന്നു- ഇ ത വിലെഖനം ചൈകപ്പെട്ടുന്നു- ക്രമെണ അയ്യഞ്ചു ചന്ദ്രക്രി യകളെ മെഷാദി രാശികളിൽ പ്രകല്പിച്ചിട്ട തത്സമമായിരിക്കു ന്ന ഫലത്തെ സ്വകായ്യങ്ങളിലും പറയെണം- പ്രശ്നകാലത്തി ങ്കൽ ഇന്ദുവിന്ന ശുഭമായിരിക്കുന്ന ഗുണം ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ

പ്രശ്നവും ശുഭപ്രദമായി ഭവിക്കുന്നു. ചന്ദ്രൻ അശുഭകർമസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രശ്നം അശുഭപ്രദമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ബുധൻ പാപനൊടുകൂടെ ചന്ദ്രനവാംശകരാശിയിൽ നിന്നാൽ വിവാഹത്തിങ്കൽ മടക്കം ഫലമാകുന്നു- ക്ഷീണനായിരിക്കുന്ന ചന്ദ്രൻ മനഃക്ലേശത്തെ ഉണ്ടാക്കും- മേൽ പറഞ്ഞ ഫലങ്ങളുടെ അനുഭവകാലം നവാംശകരാശിയിൽ സൂര്യസഞ്ചാരം തുടങ്ങുമ്പോൾ തുടങ്ങി അതു കഴിയുന്നതുവരെ അതുകൂടാതെ ചന്ദ്രന്റെ അംശകരാശിയിൽ ശുഭന്മാരും പാപന്മാരുംനിന്നാൽ അതാതു ഗ്രഹങ്ങൾക്കു പറയപ്പെട്ടതായി മേൽപറകപ്പെട്ട ഫലം ഉദയലഗ്നാംശകത്തിങ്കലെ ശുഭയോഗാദികൊണ്ടു കഴിഞ്ഞകാലത്തിന്റെ ഗുണദോഷങ്ങളെ വിചാരിക്കുന്നേടത്തും ഉപയോഗിപ്പിച്ചുകൊൾകയും വേണം- പ്രശ്നകാലത്തിങ്കലെ ചന്ദ്രനിയകൂറിനു അനുരൂപമായ ഫലം വർണ്ണിക്കുന്നു പറയേണം- ചന്ദ്രക്രിയകളെ അയുഷ്കാക്കി മെഷാദിരാശികളിൽ കല്പിച്ച അതിനു തക്കവണ്ണം ഉള്ള ഫലങ്ങളെ എല്ലാപ്രശ്നങ്ങളിലും പറയേണം- ചന്ദ്രക്രിയ നന്നായിരുന്നാൽ പ്രശ്നവും ശുഭകരമായി ഭവിക്കും വിപരീതമായാൽ വിപരീതമായി ഭവിക്കും- ഇതിശബ്ദം സമാപ്തിയെ പറയുന്നതാകുന്നു-

(വാ) ഏതച്ചന്ദ്രവിഷയം ॥

അന്വയാർത്ഥം —— ഇതു ചന്ദ്രവിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— യദ്രാശിസംജ്ഞശ്ചന്ദ്രാംശഃ എന്നു തുടങ്ങി ഇതുവരെയുള്ള വചനംകൊണ്ടു അറിയപ്പെട്ടതു ചന്ദ്രഫലമാകയാൽ മേൽ പറഞ്ഞ വചനം ചന്ദ്രവിഷയമാകുന്നു.

ഇത്യഷ്ടമോദ്ധ്യായഃ

നവമാദ്ധ്യായപ്രാരംഭഃ.

൯. ആയുഷ്യവിവാഹസന്താനപ്രകൃതിപ്രശ്നകർമ്മസു । സാധാരണഫലാപ്രായസ്സമയാദ്ഭാഗതീരിതാഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം —— ഈപ്രകാരം ഓരോരുത്തരുടെയായിരിക്കുന്ന സ

മയാദ്യങ്ങൾ ആയുർവ്വിവാഹസന്താന പ്രവൃത്തി പ്രശ്നകർമ്മങ്ങളിൽ പ്രായേണ സാധാരണ ഫലങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— മേൽ പറകപ്പെട്ട സമയാദി ഫലങ്ങൾ പ്രായേണ ആയുഃ പ്രശ്നത്തിങ്കലും, വിവാഹ പ്രശ്നത്തിങ്കലും സന്താന പ്രശ്നം മുതലായതു കളിലും തുല്യങ്ങളാകുന്നു-

(വാ) അത്രാനഷ്ടാനപദ്ധതിഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഇവിടെ അനഷ്ടാനപദ്ധതി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം —— ഇനി പറവാൻ പൊകുന്ന വിഷയത്തിങ്കൽ ഈ കൃത്യത്തൊട്ടു കൂടിയതായിട്ട അനഷ്ടാന പദ്ധതി എന്ന ഗ്രന്ഥമുണ്ട- അതിലെ വചനത്തെ കാണിക്കുന്നു-

൨- തൽക്കാലജൈർന്നിമിത്തൈഃപ്രശ്നാക്ഷരൈശ്ചമയെന്ദുഗ്രഹകാദ്യൈഃ। ആയുഃ പ്രഥമം ചിന്ത്യംസപ്തസ്ഥാതുരവിഷയഭേദമവഗമ്യ॥ ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം— തൽക്കാലജങ്ങളായിരിക്കുന്ന നിമിത്തങ്ങൾകൊണ്ടും പ്രശ്നാക്ഷരൈശ്ചമയെന്ദുഗ്രഹകാദ്യന്മാരെ കൊണ്ടും സപ്തസ്ഥാതുരവിഷയഭേദത്തെ അവഗമിച്ചിട്ട മുമ്പെ ആയുസ്സു ചിന്ത്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം——പൃച്ഛകൻ രൊഗിയൊ അരൊഗിയൊ എന്നു പരീക്ഷിച്ചറിഞ്ഞിട്ട രൊഗിയാകുന്നു എങ്കിൽ മുമ്പെ തൽക്കാല ലക്ഷണങ്ങൾകൊണ്ടും അക്ഷരധ്വംകൊണ്ടും ഉഭയ ലഗ്നംകൊണ്ടും ചന്ദ്രഗ്രഹികനാരെ കൊണ്ടും ആയുസ്സിനെ വിചാരിക്കെണം-

(വാ) ഗ്രന്ഥാന്തരം ച-

അന്വയാർത്ഥം—— ഗ്രന്ഥാന്തരവും ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— മേൽപറകപ്പെട്ട അനഷ്ടാനപദ്ധതിയിലെ വചനമെന്ന പൊലെ അന്യഗ്രന്ഥത്തിങ്കലെ വചനവുമുണ്ട- ഇനി അതിനെത്തന്നെ എഴുതുന്നു

൩- ആയുഃപൂർവ്വംപരീക്ഷേതപശ്ചാല്ലക്ഷണമാദിശെൽ। അനായുഷ്യാന്മർത്ത്യാനാംലക്ഷണൈഃകിംപ്രയൊജനം ॥ ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ആയുസ്സിനെ മുമ്പെ പരീക്ഷിക്കെണം പിന്നെ ലക്ഷണത്തെ ആദെശിക്കെണം- അനായുസ്സുകളായിരിക്കുന്ന മർത്ത്യന്മാക്ക ലക്ഷണങ്ങൾകൊണ്ടു പ്രയൊജനം എന്താകുന്നു-

സാരം —മുമ്പെ ആയുസ്സിനെ പരീക്ഷിച്ചറിയെണം- ആയുസ്സുണ്ട എന്ന നിശ്ചയമായാൽ അതാതു ലക്ഷണവശാൽ ഉള്ള ഫലത്തെ പറയെണം- ആയുസ്സില്ലാത്തവക്ക ലക്ഷണവശാ

ൽ ഉള്ള ഫലങ്ങളെ പറയുന്നതു നിരർത്ഥകമാകുന്നു.

൪. ഇത്യാദിഭിസ്സുവചനൈഃപൂർവ്വമായുന്നിരൂപണം । കർത്തവ്യമിതിലഗ്നാഷ്ടമേശപ്രവൃത്തിഭിർഗ്രഹൈഃ॥

അന്വയാർത്ഥം —ഇത്യാദികളായിരിക്കുന്ന വചനങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ടാകട്ടെ ലഗ്നാഷ്ടമേശപ്രവൃത്തികളായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളെ കൊണ്ടു മുമ്പിൽ ആയുന്നിരൂപണം കർത്തവ്യമാകുന്നു എന്ന പ്രാപ്യമായി.

സാരം— മേൽപറകപ്പെട്ട വചനങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ടു ലഗ്നാധിപൻ അഷ്ടമാധിപൻ ഇത്യാദികളായ ഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടു ആയുസ്സിനെ വിചാരിക്കേണമെന്നത സിദ്ധമായി.

൫. ആയുരെവവിശേഷേണപ്രഥമംചിന്ത്യതെഽനഘ । സപ്തസ്ഥമുദിശ്യവാപ്രശ്നമീക്ഷവാതുരമിത്യയം ॥

൬, വിവെകൊവിഹഗൈഃകായ്യഇതിശാസ്ത്രാന്തരൊദിതം ॥

അന്വയാർത്ഥം —— ഇപ്പൊൾ മുമ്പ ആയുസ്സുതന്നെ വിശേഷേണ ചിന്തിക്കപ്പെടുന്നു. ൧ം പ്രശ്നം സപ്തസ്ഥനെ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടൊ ആതുരനെ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടൊ എന്നുള്ള ൨ം വിവെകം വിഹഗന്മാരെക്കൊണ്ടു കായ്യമാകുന്നു എന്ന ശാസ്ത്രാന്തരൊദിതമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— ൧ം അദ്ധ്യായത്തിങ്കൽ മുമ്പ ആയുസ്സിനെ തന്നെ അതിശയേന നിരൂപിപ്പാൻ പൊകുന്നു. അതു രൊഗിയെ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള പ്രശ്നത്തിങ്കൽ തന്നെ മുഖ്യമായ ഉപയൊഗത്തൊടുകൂടിയതാകുന്നു എന്ന ഗ്രഹിക്കേണം. ൧ം പ്രശ്നം രൊഗിയെ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടൊ സപ്തസ്ഥനെ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടൊ എന്നുള്ളതിന്റെ തീർച്ചയെ സൂക്ഷ്മഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടു തന്നെ വരുത്തിക്കൊൾകയും വെണമെന്നതു അന്യശാസ്ത്രത്തിങ്കൽ പറകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

൭. ലഗ്നമശായമികേന്ദ്രഗഃഖലുബലീരാശൌചരെചാംശകെ പ്രശ്നസ്സപ്തസ്ഥഗതൊഥരിഫരിപൂസ്ഥൊലഗ്നാധിപശ്ചൽസ്ഥിരെ നിവ്വീര്യ്യശ്ചമഹാഗദത്വവിക്ഷയാപൂക്ഷ്യാഥമിശ്രസ്സുചെത്തൊയദ്ധീക്ഷയവനുള്ളഃ പ്രശമനംവൃദ്ധിശ്ചവാച്ചൈതജ്ജാം ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ലഗ്നാശൻ ചരമായിരിക്കുന്ന രാശിയിങ്കലും ചരമായിരിക്കുന്ന അംശകത്തിങ്കലും സ്ഥിതനായി ബലിയായിട്ടു കെന്ദ്രഗനായി ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ പ്രശ്നം സപ്തസ്ഥഗതമാകുന്നുഎന്ന ജ്ഞാനമായി ഭവിക്കുന്നു. ലഗ്നാധിപൻ രിഫരിപുവനായിട്ടും നിവ്വീര്യനായിട്ടും സ്ഥിരത്തിങ്കൽ ആകുന്നു

എങ്കിൽ വൃച്ഛാമഹാഗജത്തു വിക്ഷയയാകുന്നു എന്നജ്ഞേയയായിഭവിക്കുന്നു- അവൻ മിശ്രനാകുന്നുഎങ്കിൽ തൊയദ്ധീക്ഷയങ്ങളും എന്നപൊലെ രുക്കുകളുടെ പിന്നെയും പിന്നെയുമുള്ള വൃദ്ധിയും ശമനവും വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— ലഗ്നാധിപൻ ചരരാശിയിൽ നില്ക്കുകയും ചരരാശിതന്നെ ലഗ്നാധിപനവാംശകമാകയും ചരരാശിയിൽ ഉള്ള സ്ഥിതി കെണ്ടുത്തിങ്കലാകയും ലഗ്നാധിപൻ ബലവാനാകയും പ്രഷ്ടാവിന്റെ സപ്രധതയെ ഗ്രഹിപ്പിക്കുന്നതായ ലക്ഷണമാകുന്നു- ലഗ്നാധിപനു പന്ത്രണ്ടാം ഭാവത്തിന്റെയൊ ആറാംഭാവത്തിന്റെയൊ ആധിപത്യമുണ്ടാകയും ബലഹാനി ഉണ്ടാകയും സ്ഥിരരാശിയിൽ നില്ക്കുകയും സ്ഥിരരാശിതന്നെ അംശകമായിവരികയും സ്ഥിരരാശിയിൽ ഉള്ള നില കെണ്ടുത്തിലല്ലാതെ വരികയും പ്രഷ്ടാവ മഹാരൊഗത്തൊട കൂടിയവനാകുന്നു എന്നതിന്റെലക്ഷണമാകുന്നു-രണ്ടുവകലക്ഷണവുമുണ്ടായിരുന്നാൽ-ജലത്തിന്റെ വൃദ്ധിക്ഷയങ്ങളെന്നപൊലെ രൊഗങ്ങളുടെ വൃദ്ധിയും ക്ഷയവും ചിലചിലസമയങ്ങളിൽ ഭവിക്കുന്നു എന്ന പറയെണം-

(വാ) പുനരപിഗ്രനഷ്ടാന്തരം-

അനവയാർത്ഥം—— പിന്നെയും ഗ്രനഷ്ടാന്തരം ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— മെരുപറകപ്പെട്ടതു പൊലെ അന്യഗ്രനഷ്ടവചനം ഇനിയുമുണ്ടു-

വൃ. തുംഗസ്ഥിതെതനുപതൌസധനസ്സുവീയ്യൊജെതാമപി
ക്ഷാം ഖലുഭവെൽപ്രഥമാനതെജാഃ । പ്രഷ്ടാഭിമാനസഹിതൊഥ
നിജത്രികൊണെ വാസൊവിഭക്ഷണലസത്തനുരാപുസൌ
ഖ്യം ॥

സം. ബന്ധൊസ്ഥഹെനിജഗൃഹെചവിനഷ്ടവൈരീഭാവ്യൊ തനു
ജധനവെസുഭിരിദ്ധമൊദഃ । വൈയ്യക്ഷ്യഗെതഗനിശംസുതമി
ത്രഭാവ്യാനാശശ്ചതുർത്ഥപതിപാവകചൊരപീഡാ ॥

ഫം- നീചസ്ഥിതെരിപുനിപീഡനതൊന്യദെശയാനം പദാച്ചചലനാധനഹാനിതൈന്യെ । മൂഢെസപാപഗ്രഹികെചനൃപാരിഷ്ഠതൊവ്വെകല്യവാനിതരദെശഗതൊമതൊവാ ॥

അനവയാർത്ഥം—— തനുപതി തുംഗസ്ഥിതനായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവ സധനനായിട്ടും സംവീര്യനായിട്ടും ചിട്ടകളുടെ ജൊതാവായിട്ടും പ്രഥമാന തെജസ്സായിട്ടും അഭിമാനസഹിതനായിട്ടും ഭവിക്കും- തനുപതി നിജത്രികൊണത്തിങ്കൽ സഹി

തവാനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വാസൊവിഭ്രഷ്ണലസത്ത
വായിട്ടും ആപൂസൌഖ്യനായിട്ടും ഭവിക്കും- ബന്ധുവിന്റെ ഗൃ
ഹത്തിങ്കലും നിജഗൃഹത്തിങ്കലും സ്ഥിതവാനായിരിക്കും വിഷ
യത്തിങ്കൽ വിനഷ്ടവൈരിയായിട്ടും ഭാഗ്യാരൂജ്ജധനബന്ധുക്ക
ൾ ഹെതുവായിട്ട ഉദ്ധമൊമനായിട്ടും ഭവിക്കും- പൈയ്ക്ഷഗ
നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ എല്ലാസമയത്തിങ്കലും തുക്കുഭവി
ക്കും സുതമിത്രഭാഗ്യനാശവും ഭ്രമിപതി പാവകചൊരഷ്ഡയുമ
ണ്ടാകും- നീചസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ രിപുനിപീ
ഡനം ഹെതുവായിട്ട അന്യദെശയാനവും പത്തിങ്കൽ നിന്നു
ചലനവും ധനഹാനിദൈന്യങ്ങളും ഭവിക്കും- മൂഢനായിട്ടും സ
പാപഗ്രഹികനായിട്ട മീരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സ്ത്രീകാരികം
ഹെതുവായിട്ട വൈകല്യവാനായിട്ടൊ ഇതരദെശഗതനായിട്ടൊ
മതായിട്ടൊ ഭവിക്കും-

സാരം— ലഗ്നാധിപൻ തന്റെ ഉച്ചരാശിയിൽ നിന്നാൽ പു
ത്രകൻധനവാനായിട്ടും ഉത്സാഹാതിശയത്തൊട കൂടിയവനായി
ട്ടും ശത്രുക്കളെ ജയിക്കുന്നവനായിട്ടും വർദ്ധിച്ചിരിയ്ക്കുന്ന തെജ
സ്സൊടുകൂടിയവനായിട്ടും അഹംകാരസഹിതനായിട്ടും ഭവിക്കുമെ
ന്നറിയെണം- ലഗ്നാധിപൻ തന്റെ മൂലക്ഷെത്രത്തിൽ നിന്നാ
ൽ പുത്രകൻ വസ്ത്രാഭരണങ്ങൾ ഹെതുവായിട്ട ശൊഭിച്ചിരിയ്ക്കു
ന്ന ശരീരത്തൊടും സുഖത്തൊടും കൂടിയവനായി ഭവിക്കുമെന്ന
റിയെണം- ബന്ധുക്ഷെത്രത്തിങ്കലൊ സ്വക്ഷെത്രത്തിങ്കലൊനി
ന്നാൽ പുത്രകൻ ശത്രുക്കളൊടുകൂടാത്തവനായിട്ടും ഭാഗ്യപുത്രധന
ബന്ധുക്കൾ ഹെതുവായിട്ടും വർദ്ധിച്ചിരിക്കുന്ന സന്തൊഷത്തൊ
ടുകൂടിയവനായിട്ടും ഭവിക്കുമെന്നറിയെണം- ശത്രുക്ഷെത്രത്തിങ്ക
ൽനിന്നാൽ പുത്രകന്ന എല്ലാസമയവും രൊഗമുണ്ടെന്നും ഭാഗ്യ
പുത്രബന്ധുക്കൾ നശിക്കുമെന്നും രാജാവിൽനിന്നും കള്ളന്മാരി
ൽനിന്നും ഉപദ്രവം മുണ്ടാകുമെന്നും ഗൃഹാദികളിൽ അഗ്നിബൊ
ധഭവിക്കുമെന്നും അറിയെണം- നീചരാശിയിൽ നിന്നാൽ ശ
ത്രുപദ്രവം ഹെതുവായിട്ട പുത്രകനന്തെറദെശത്തെ വെടിഞ്ഞ
അന്യദെശത്തെക്കുറിച്ചു ഗമനം സംഭവിക്കുമെന്നും സ്ഥാന
ത്തങ്കൽനിന്ന ചലനം ഭവിക്കുമെന്നുംധനനാശവും മൈന്യവു
മുണ്ടാകുമെന്നും അറിയെണം- ലഗ്നാധിപനും മൌഢ്യപാപഗ്ര
ഹയൊഗമൊ ഗ്രഹികയൊഗമൊ ഉണ്ടായാൽ രാജാവുനിമിത്തമാ
യിട്ടൊ ശത്രുനിമിത്തമായിട്ടൊ ഉള്ള അംഗനാരൊഗമൊ അന്യദെ
ശഗമനമൊ മരണമൊ പുത്രകന്ന ഭവിക്കുമെന്നറിക-

ഫ്ര ലഗ്നാശ്രിതാഷ്ടമപഞ്ചമനീചഗ്രഹഗൈന്യയദ്വാസ്യഗൈന്യചെ
ഷ്ടൈന്യ പ്രഷ്ടാഭഗ്നമനാസ്സുഖൈനരഹിതഃപീഡാർത്തമെഹസ്സമാ I
സപല്ലായുശ്ചലിതഃ പദാദപിനിജാദ്ധ്വാംഗപട്ടിതൊയൊഗെഷ്ടപ
വ്യശ്രൂഭ്രേഷ്ടിസതുകഥയെൽകെമദ്രുമാദ്യൈഷ്ടിദം II

അന്വയാർത്ഥം —— ലഗ്നാശ്രിതനും അഷ്ടമപനും നീചഗ്രഹഗ
ന്മാരായിട്ടൊ ഇരിവരും അസൂഗന്മാരായിട്ടൊ ഭവിക്കുമെങ്കി
ൽ പ്രഷ്ടാവ ഭഗ്നമനസ്സായിട്ടും സുഖത്തൊടരഹിതനായിട്ടും എ
ല്ലാസമയത്തിങ്കലും പീഡാർത്തനായിട്ടും സപല്ലായുസ്സായിട്ടും
നിജമായിരിക്കുന്ന പദത്തിങ്കൽനിന്നചലിതനായിട്ടും ഊദ്ധ്വപാം
ഗരൊഗാട്ടിതനായിട്ടുംഭവിക്കും- കെമദ്രുമാദ്യങ്ങളായിഅശുഭങ്ങളാ
യിരിക്കുന്ന രൊഗങ്ങൾ സത്തുകളായിരിക്കുംവിക്ഷയത്തിങ്കലും
ഇതിനെ കഥിക്കെണം.

സാര —ലഗ്നാഷ്ടമാധിപന്മാക്കു നീചസ്ഥിതിയൊ പാടൊ
ഉണ്ടായാൽ പൃച്ഛകന്റെ മനസ്സു തകൂന്നിരിക്കും. സുഖമുണ്ടാക
യില്ല- എല്ലാസമയവും ദെഹത്തിന്ന രൊഗപീഡ ഉണ്ടാകും- ത
ന്റെ സ്ഥാനത്തിങ്കൽനിന്ന ഇളകും- കൃത്തിങ്കൽനിന്ന മെലെ
ഉള്ള അവയവങ്ങളിൽ വിശെഷിച്ചും പലരൊഗങ്ങൾ ഉണ്ടാകും-
ആയുസ്സും വളരെ ചുരുങ്ങിയിരിക്കും- കെമദ്രുമം മുതലായ അ
നിഷ്ടയൊഗങ്ങൾഉണ്ടായാലും മെൽപറകപ്പെട്ട ഫലങ്ങളെ പ
റയാം.

ഫ്ര- ലഗ്നാധിപശ്ചന്ദ്രാതിപശ്ചമിഥസ്സംമെരന്ധ്ര യദ്വാസപ
ത്തംഗനിജഗെഹസുഹൃൽഗ്രഹസൊദരീ ലഗ്നെശദൃക്കുധിക്ഷണാ
ക്ഷണാശ്ചധനത്രികൊണ കെന്ദ്രസ്ഥിതാവിമധൈഖലു ദീഘ്രമാ
യുഃ II ഇതി-

അന്വയാർത്ഥം —അന്യൊന്യം സമെതന്മാരായിട്ടൊ സപ്ത
മാംഗനിജഗെഹസുഹൃൽഗ്രഹസ്ഥന്മാരായിട്ടൊ ഇരിക്കുന്ന ലഗ്നാ
ധിപനും മന്ത്രിപനും ധനത്രികൊണകെന്ദ്രസ്ഥിതന്മാരായിരിക്കു
ന്ന ലഗ്നെശശുക്രബുധിക്ഷണന്മാരും ദീഘ്രമായിരിക്കുന്ന ആയു
സ്സിനെ വിധാനംചെയ്യുന്നു.

സാരം—ഏകരാശിയിലൊ തന്റെതന്റെ ഉച്ചരാശിയിലൊ
സപ്തക്ഷെത്രത്തിങ്കലൊ ബന്ധുക്ഷെത്രത്തിങ്കലൊ നില്ക്കുന്നവ
രായ ലഗ്നാഷ്ടമാധിപന്മാരും രണ്ടാമെടം, ആറാമെടം ഒമ്പ
താമെടം, ലഗ്നം, നാലാമെടം, ഏഴാമെടം, പത്താമെടം ഈ സ്ഥാ
നങ്ങളിൽ നില്ക്കുന്ന ലഗ്നാധിപനും ശുക്രനും ബൃഹസ്പതിയും ദീ
ഘമായിരിക്കുന്ന ആയുസ്സിനെ ഉണ്ടാക്കും-

ഫല-പ്രശ്നസമയരാത്രികൊണെസ്ഥിതവതിഗ്രഹി കെജന്മചന്ദ്രാ
ഷ്ടമെവാ നക്ഷത്രത്രൈശചമാന്ദ്യാശ്രിതഭവനചതൈനസത്യവി
പ്രശ്നരിസെചി സ്ഥാതവ്യപ്രശ്നമക്ഷെനിഹിതഇഹപണെചാ
ത്രയാജന്മതാരാ പ്രശ്നർക്ഷമാന്ദിഗൊഡുസ്ഥിതയപതിക്ഷുവാക്ഷ
ർസചപിസചസ്ഥമൃത്യുഃ ഇതിച-

അന്വയാർത്ഥം—ഗ്രഹികൾ പ്രശ്നാവിന്റെ രാരാത്രികൊണ
ത്തിങ്കൽ സ്ഥിതവാനായിരിക്കുംവിക്ഷയത്തിങ്കലും ജന്മചന്ദ്രാഷ്ട
മത്തിങ്കൽ സ്ഥിതവാനായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കലും നക്ഷത്രത്രൈ
ശൻ മാന്ദ്യാശ്രിതഭവനപതിയായി സന്നായിരിക്കും വിക്ഷയ
ത്തിങ്കലും പ്രശ്നാവ സചമായിരിക്കുന്ന അക്ഷമക്ഷത്തിങ്കൽ സ്ഥാ
രാവായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കലും പണം ഇവിടെ നിഹിതമായി
രിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കലും ഇവിടെ യാതൊന്നു ജന്മതാരയും യാ
തൊന്നു പ്രശ്നാർക്ഷവും യാതൊന്നു മാന്ദിഗൊഡുവുമായി ഭവിക്കു
ന്നവൊ അതുകളുടെ ത്രിതയപതികൾ സ്ഥിതന്മാരായിരിക്കുംവി
ക്ഷയത്തിങ്കലു, ഇങ്ങിനെ ആറുവിക്ഷയങ്ങളിൽ സചസ്ഥമൃത്യുവാ
ച്യമായിഭവിക്കുന്നു-

സാരം:—അശ്വതി, മകം, മൂലം ഇത്യാദികൾ നാൽ ത്രി
കൊണങ്ങളാകുന്നു എന്നു മുമ്പെപറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു- അങ്ങിനെ ഉള്ള
നാൽത്രികൊണങ്ങളിൽ പുരുഷകന്റെ ജന്മനക്ഷത്രം എതിൽവരു
ന്നുവൊ അതു പുരുഷകന്റെനാൽ ത്രികൊണമാകുന്നു- അതിങ്കല
ന്നഭവിച്ചുകളായ മൂന്നു നക്ഷത്രങ്ങളിൽ വെച്ച ഒന്നിങ്കൽ ഗ്ര
ഹികൾ നിന്നാലും പുരുഷകന്റെ ജനനകാലത്തിങ്കൽ യാതൊരു
രാശിയിൽ ചന്ദ്രൻനിന്നുവൊ അതിന്റെ എട്ടാംരാശിയിൽ ഗ്രഹിക
ൾനിന്നാലും പുരുഷകന്റെ ജന്മനക്ഷത്രാധിപൻ പ്രശ്നകാലത്തി
ങ്കൽ ഗ്രഹികൾനിന്ന രാശിയുടെ അധിപനായി ഭവിച്ചാലും പു
രുഷകൻ ദൈവജ്ഞനൊടുപ്രശ്നം ചൊദിക്കുമ്പൊൾ തന്റെ അഷ്ടമരാ
ശിയിൽ നിന്നാലും അഷ്ടമരാശിയിൽപണം വെച്ചാലും പുരു
ഷകന്റെ ജന്മനക്ഷത്രാധിപനൊ പ്രശ്നനക്ഷത്രാധിപനൊ ഗ്രഹി
കനക്ഷത്രാധിപനൊ പുരുഷകന്റെ അഷ്ടമരാശിയിൽനിന്നാലും
പുരുഷമരണത്തെ പറയെണം- സചസ്ഥമൃത്യു എന്നിങ്ങിനെ
ഷചസ്ഥമത്തെപ്രത്യെകിച്ചുകൊണ്ടുമെൽപറഞ്ഞഅറുലക്ഷ
ണങ്ങളും പ്രശ്നാവിന്നുരൊഗമില്ലെങ്കിലും മരണത്തെ സൂചിപ്പി
ക്കുന്നതുകളാകുന്നുഎന്നഗ്രഹിച്ചുകൊൾക- ഇവിടെനക്ഷത്രാധി
പത്യത്തെ അശ്വതി-മകം-മൂലം-കെതു- ഭരണി- പൂരം- പൂരാടം-
ശ്രുതി-കാർത്തിക-ഉത്രം - ഉത്രാടം-അത്തിത്യൻ-ഇങ്ങിനെതുടങ്ങിന

ക്ഷേത്രമശക്കു യാതൊരുപ്രകാരം ഗ്രഹിക്കുന്നുവൊ അപ്രകാരം ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക-

൫൪- ഹൊരായാഞ്ചജീവസ്ത്രീൽപ്രഷ്ടുരായുന്നിരൂപണം। ദൈഹഫലാന്തരജ്ഞാനമിതിശാസ്ത്രാന്തരം॥ ൫൫

അന്വയാർത്ഥം—പ്രഷ്ടാവിന്റെ ആയുന്നിരൂപണം ഇവിടെ ഹൊരയുടെ ജീവനായിഭവിക്കും. ഫലാന്തരജ്ഞാനം ദൈഹമായിഭവിക്കും- എന്ന ശാസ്ത്രാന്തരൊദിതമായിഭവിക്കുന്നു-

സാരം— പൃച്ഛകന്റെ ആയുന്നിരൂപണം ഗണിതം സംഹിതാ. ഹൊരാസ്കന്ധങ്ങളെ ഇങ്ങിനെ മൂന്നുസ്കന്ധങ്ങളിൽവെച്ച ഹൊരാ എന്ന സ്കന്ധത്തിന്റെ ജീവനാകുന്ന മറ്റുള്ള ഫലങ്ങളുടെ വിചാരം ശരീരമാകുന്നു. ഇത ശാസ്ത്രാന്തരത്തിങ്കൽ പറകപ്പെട്ടതാകുന്നു.

൫൬- ആയുശ്ചലൊകയാത്രാചശാസ്ത്രെസ്മിൻപ്രെപ്രയൊജനെ നിശ്ചെതുംകൊനശക്തൊനിവസിഷ്ഠൊവാബൃഹസ്പതിഃ॥

൫൭. കിംപുനർമനുജാസ്തുത്രവിശെഷണകലൊയുശൊ। ലൊകയാത്രാപരിജ്ഞാനംശരീരംകഥ്യതെഽധൊഽ॥

൫൮- ആയുഷ്കസ്യപരിജ്ഞാനംഹൊരായാജ്ജീവഉച്യതെ। ഇതി അന്വയാർത്ഥം—ഈരണ്ടു ശാസ്ത്രത്തിങ്കൽ ആയുസ്സും ലൊകയാത്രയും ഇങ്ങിനെ രണ്ടുപ്രയൊജനങ്ങളും ഭവിക്കുന്നു. ആയുകൊണ്ടു നിശ്ചയിപ്പാനായിക്കൊണ്ടു വസിഷ്ഠനൊ ബൃഹസ്പതിയൊ ആർ ശക്തനായിട്ടുവിക്കും. മനുജന്മാർ പിന്നെ ശക്തന്മാരായി ഭവിക്കുമൊ. വിശെഷിച്ചു കലിയുഗത്തിങ്കൽപിന്നെ ശക്തന്മാരായി ഭവിക്കുമൊ ലൊകയാത്രാപരിജ്ഞാനം ബുധന്മാരാൽ ഹൊരയുടെ ശരീരമെന്നു കഥിക്കപ്പെട്ടുന്നു- ആയുസ്സിന്റെ പരിജ്ഞാനം തന്നെ ഹൊരയുടെ ജീവനെന്നുവചിക്കപ്പെട്ടുന്നു.

സാരം—ഫലഭൊഗത്തെ പറയുന്നതായ ജ്യൊർശ്ശാസ്ത്രത്തിന്റെ പ്രയൊജനം ആയുസ്സു ഇത എന്നുള്ള അറിവും ഐഹികപാരത്രികത്തിന്റെ അറിവുമാകുന്നു. ആയുകൊണ്ടു നിശ്ചയിപ്പാൻ ദൃഷ്ടികൊണ്ടുടെ ശക്തന്മാരാകുന്നില്ല. മനുഷ്യർ പിന്നെ എങ്ങിനെ ശക്തന്മാരായി ഭവിക്കും- വിശെഷിച്ചു കലിയുഗത്തിങ്കൽ മന്ദബുധികളാകയാൽ ഒരുത്തനെ ശക്തന്മാരായി ഭവിക്കില്ല. ആയു ഹെതുവായിട്ടു ജാതകപ്രശ്നഫലങ്ങളും കലിയുഗത്തിങ്കൽ ഒക്കാത്തതുകളാകുന്നുഎന്ന അറിഞ്ഞുകൊൾക. ഐഹികഫലജ്ഞാനം ഹൊരാശാസ്ത്രത്തിന്റെ ശരീരമാകുന്നു- ജീവനായത ആയുസ്സിന്റെ ജ്ഞാനമെന്നെഎന്ന അറിവുള്ളവർ പറയുന്നു.

ഫവു ലഗ്നാവിലഗ്നപതിമൃത്യുതദീശചന്ദ്രാഃ പ്രഷ്ടുരായുഷ്കാവ
ഗമനഖലുസാധനാനി. തെഷാംശുഭാശുഭേഗനപയവീഷ്യവത്താ
നിഷ്ടീയ്യതാദിഗ്രണദൊഷപശാദവിചിന്ത്യം॥

അനപയാർത്ഥം——ലഗ്നവും വിലഗ്നപതിമൃത്യുതദീശചന്ദ്രന്മാ
രും പ്രഷ്ടായുസ്സിന്റെ അവഗമത്തിങ്കൽ സാധനങ്ങളായിഭവി
ക്കുന്നു. അതുകളുടെ ശുഭാശുഭേഗനപയവീഷ്യവത്താ നിഷ്ടീയ്യ
താദിഗ്രണദൊഷവശത്തെ അനുസരിച്ചിട്ട ആയുസ്സു വിചിന്ത്യ
മായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം——ലഗ്നവും ലഗ്നാധിപനും അഷ്ടമവു, അഷ്ടമാധി
പനും ചന്ദ്രനും പ്രശ്നകർത്താവിന്റെ ആയുസ്സിനെ നിശ്ചയിപ്പാനുള്ള
സാധനങ്ങളാകുന്നു. മേൽപറഞ്ഞ സാധനങ്ങൾക്ക ശുഭദൃഷ്ടി
യും ശുഭയോഗവും ബലവും ഗുണമാകുന്നു. അശുഭദൃഷ്ടിയും,
അശുഭയോഗവും ബലഹാനിയും ദൊഷമാകുന്നു. ഇങ്ങിനെ ഉ
ള്ള ഗുണദൊഷങ്ങളെ അനുസരിച്ച ആയുസ്സിനെ വിചാരി
ക്കേണം.

ഫൻ. പാപാന്തരസ്ഥിതിശുഭേതരദൃഷ്ടിയൊഗാ ദൊഷാഗു
ണൊസ്രായുഷമെവപുഷ്ടശുഭാനാം। സെശസ്യസംഗമശൊപ
ഗുണൈരുഭയെതാം ദൊഷാഗുണാശ്ചബലുലഗ്നഭദൃഷ്ടമസ്യ॥

അനപയാർത്ഥം—— പാപാന്തരസ്ഥിതിശുഭേതരദൃഷ്ടിയൊഗങ്ങ
ൾ പ്രഷ്ടുവിന്റെ ദൊഷങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. ശുഭന്മാരുടെ ഈ
മൂന്ന പ്രഷ്ടുവിന്റെ ഗുണങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. സെശന്റെ
സംഗമമുണ്ടെങ്കിൽ ഗുണങ്ങളായിഭവിക്കും. അഷ്ടമത്തിന്റെ ദൊഷ
ങ്ങളും ഗുണങ്ങളും ലഗ്നത്തിന്റെഫലംപൊലെതന്നെ

സാരം——പാപഗ്രഹങ്ങളുടെ മധ്യത്തിങ്കൽ ഉള്ളസ്ഥിതിയും
പാപഗ്രഹദൃഷ്ടിയും പാപഗ്രഹയൊഗവും ലഗ്നത്തിന്നു ദൊഷ
ങ്ങളാകുന്നു. ശുഭഗ്രഹ മധ്യത്തിങ്കൽ സ്ഥിതിയും ശുഭഗ്രഹ ദൃഷ്ടി
യും ശുഭഗ്രഹയൊഗവും ലഗ്നത്തിന്ന ഗുണങ്ങളാകുന്നു, ലഗ്നാ
ധിപയൊഗവും ലഗ്നാധിപദൃഷ്ടിയും ലഗ്നത്തിന്നു ഗുണങ്ങളാ
കുന്നു, അഷ്ടമഭാവത്തിന്നുംപാപമധ്യസ്ഥിതി, പാപദൃഷ്ടി, പാപ
യൊഗം ഇതുകൾ ദൊഷങ്ങളാകുന്നു, ശുഭമധ്യസ്ഥിതി, ശുഭദൃഷ്ടി
ശുഭയൊഗം സപ്തമദൃഷ്ടി, സപ്തമയൊഗം ഇതുകൾ ഗുണങ്ങ
ളാകുന്നു.

ദം. പാപാനപയെക്ഷണശുഭെതരമധ്യവാസമെവ്യാരിനീ
ചഭഗമാസ്യുനചസ്യുദൊഷാഃ। തുംഗാത്മഭവനസ്ഥിതി
സൌമ്യയൊഗ വീക്ഷാന്തരസ്ഥിതിരിഹലാഭഗാഗുണാസ്സ്യുഃ॥

അനപയാത്മം——തനുപണ പാപാനപയെക്ഷണശുഭേതരമദ്ധ്യവാസമൈന്ദ്യാരിനീചഭേമങ്ങൾം ദൊഷങ്ങളായി ഭവിക്കും തുംഗാത്മബന്ധുഭവനസ്ഥിതിസൌമ്യയൊഗ വീക്ഷാന്തരസ്ഥിതിവിലൊമഗമങ്ങൾം ഗുണങ്ങളായി ഭവിക്കും-

സാരം——ലഗ്നാധിപന്ന പാപയൊഗവും പാപദൃഷ്ടിയും പാപമദ്ധ്യസ്ഥിതിയും പാട്ടം ശത്രുക്ഷെത്രത്തിങ്കൽസ്ഥിതിയും നീചരാശിയിൽസ്ഥിതിയും ദൊഷമാകുന്നു- ഉച്ചരാശിയിലുംസ്വക്ഷെത്രത്തിങ്കലും ബന്ധുക്ഷെത്രത്തിങ്കലുള്ള സ്ഥിതിയും ശുഭയൊഗവും ശുഭദൃഷ്ടിയും ശുഭമദ്ധ്യസ്ഥിതിയും വക്രഗതിയും ഗുണമാകുന്നു.

൨൬- ലഗ്നപസ്യഗുണാദൊഷാന്മൂല്യാസ്സ്വർമൂതിപസ്യച ।
കെന്ദ്രസ്ഥിതിർമൂതീശസ്യ കെന്ദ്രാദൊഷൊലഗ്നപതെർഗുണഃ।।

അനപയാത്മം——ലഗ്നപന്റെ ഗുണങ്ങളും ദൊഷങ്ങളും മൂതീപന്ന തുല്യങ്ങളായി ഭവിക്കും- മൂതീശന്റെ കെന്ദ്രസ്ഥിതിദൊഷമായിഭവിക്കുന്നു- ലഗ്നപതിയുടെ കെന്ദ്രസ്ഥിതി ഗുണമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം——ലഗ്നാധിപന്റെ ഗുണദൊഷങ്ങൾം യാതൊരുപ്രകാരം പറകപ്പെട്ടുവൊ അപ്രകാരം അഷ്ടമാധിപന്റെ ഗുണദൊഷങ്ങൾം- എങ്കിലും ഒരുവിശെഷമുണ്ട അഷ്ടമാധിപതിയുടെകെന്ദ്രസ്ഥിതി ദൊഷമാകുന്നു- ലഗ്നാധിപന്റെകെന്ദ്രസ്ഥിതി അങ്ങിനെ അല്ല ഗുണംതന്നെ- ഇത്രതന്നെ മെൽപറഞ്ഞ വിശെഷമെന്നറിക-

൨൭- ചന്ദ്രസ്യാരിമൂതിവ്യയസ്ഥിതിരസന്ധ്യസ്ഥിതീക്ഷാനപയാഃ ക്ഷീണെതരം തനുഗതമത്രനിജനീചാപ്യശുഭദൊഷാഃ പൂർണ്ണതരഃ ശുഭമദ്ധ്യവാസയുതിർദ്ദശവെദ്യുകെന്ദ്രസ്ഥതാസ്ഥാനഃതുംഗൃഹൊയുതിശ്ചഗുണാ സംഗെവിശെഷാൽഗുണാഃ।

അനപയാത്മം——ഇതുകളിൽ വെച്ച ചന്ദ്രന്ന അരിമൂതിവ്യയസ്ഥിതിയും അസന്ധ്യസ്ഥിതീക്ഷാനപയങ്ങളും ക്ഷീണെതരവും തനുഗതവും നിജനീചാപ്തിയും അശുകുന്ന ഇതുകൾം ദൊഷങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- പൂർണ്ണതരവും ശുഭമദ്ധ്യവാസയുതിർദ്ദശവെദ്യുകെന്ദ്രസ്ഥതകളും തുംഗഗൃഹത്തിങ്കൽ സ്ഥാനവും ഗുരുവിനൊടുകൂടെയുള്ള യുതിയും ഗുണങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- അതതുംഗത്തിങ്കൽ വിശെഷിച്ചും ഗുണമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം——ചന്ദ്രന്ന ആറാമെടത്തിങ്കലും അഷ്ടമത്തിങ്കലും പ

ന്നുണ്ടാമെടത്തിങ്കലും ഉള്ള സ്ഥിതിയും പാപമദ്ധ്യത്തിങ്കൽ ഉള്ള സ്ഥിതിയും പാപദൃഷ്ടിയും പാപയോഗവും ക്ഷീണതയും ലഗ്ന സ്ഥിതിയും മൌഢ്യമാകുന്നു- പൂർണ്ണതയും ശുഭമദ്ധ്യസ്ഥിതിയും ശുഭയോഗവും ശുഭദൃഷ്ടിയും വ്യാഴകേന്ദ്രത്തിങ്കൽസ്ഥിതിയും ഉച്ച രാശിസ്ഥിതിയും വ്യാഴത്തോടുള്ള യോഗവും ഗുണമാകുന്നു-വ്യാഴത്തോടുള്ളയോഗം ലഗ്നത്തിലായാൽ വിശേഷിച്ചും ഗുണമാകുന്നു-

വരാ- ത്രായാരിഷ്ടവസദാവാസൊമീഷ്വായുഷ്പകൃദിതിഃ। വരാഹമിഹിരൈനൈവപദ്യൈനഹരശാമിനാ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ത്രായാരികളിൽ അസദാവാസം മീഷ്വായുഷ്പകൃത്താകുന്നുഎന്ന വരാഹമിഹിരനാൽതന്നെ ഗുരുശാമിയായിരിക്കുന്ന പദ്യംകൊണ്ടു രംരിതമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം——മൂന്നാമെടത്തും പതിനൊന്നാമെടത്തു, ആറാമെടത്തും പാപസ്ഥിതി മീഷ്വായുസ്സിനെ ഉണ്ടാക്കുന്നതാകുന്നുഎന്ന വരാഹമിഹിരാചാര്യർ ശ എന്ന അക്ഷരമായൊരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു-

(വാ) അത്രസാരസംഗ്രഹഃ॥

അന്വയാർത്ഥം——ഇവിടെ സാരസംഗ്രഹംഭവിക്കുന്നു-

സാരം— അതുയുക്തിചാതുരത്തിങ്കൽ ഉപയോഗിക്കുന്നതായിട്ട സാരസംഗ്രഹമെന്ന ഗ്രന്ഥത്തിങ്കൽ ചില വചനമുണ്ടു അതിനെ ഇനിഇവിടെ കാണിക്കുന്നു-

വരാ- ലഗ്നംമൌഢ്യോദയയൊച്ചഭവതിസഹിതം വീക്ഷിതഞ്ചാഖിലർന്നാം മീഷ്വായുഷ്പപ്രദംസ്യന്നിധനമചിതപ്രൈവാന്യഭാവാവിചിന്ത്യാഃ। രന്ധ്രേശേലഗ്നപാവായലിബലസഹിതൈരന്യഭാവായുർദ്ധിമൈത്രീ ചാത്രധശ്ചാദ്ധ്യവക്ത്രസ്സമയജലസമൃദ്ധസ്സമൌഢ്യോദയാഖ്യഃ॥

അന്വയാർത്ഥം——ലഗ്നവും നിധനവും മൌഢ്യോദയമായിട്ടും ശുഭവേതിസഹിതമായിട്ടും വീക്ഷിതമായിട്ടും ഭവിക്കുമെങ്കിൽ അഖിലനാക്കും മീഷ്വായുഷ്പപ്രദമായിഭവിക്കും അന്യഭാവങ്ങളും അപ്രകാരംതന്നെ ചിന്ത്യങ്ങളായിഭവിക്കുന്നു. രന്ധ്രേശനും ലഗ്നപനും ബലസഹിതന്മാരാകുന്നുഎങ്കിലും ഇവക്കു അതിമൈത്രീ ഭവിക്കുന്നു എങ്കിലും മീഷ്വായുഷ്പപ്രദന്മാരായി ഭവിക്കും- ഊർദ്ധവക്ത്രമായി സമയജലസമൃദ്ധമായി സമൌഢ്യോദയാഖ്യമായിരിക്കുന്ന അത്രയോഗവും മീഷ്വായുഷ്പപ്രദമായി ഭവിക്കും-

സാരം—ഉദയലഗ്നവും ഉദയലഗ്നത്തിന്റെ അഷ്ടമരാശിയും

ശീഷ്ടോദയമായിട്ടും ശുഭയോഗത്തൊടൊ അധിപയോഗത്തൊടൊ ശുഭദൃഷ്ടിയൊടൊ അധിപദൃഷ്ടിയൊടൊ കൂടിയതായിട്ടും വരികിൽ ഫലം മീഷ്ടായുസ്സാകുന്നു- ഉഗ്രാക്ഷ്യമധിപതികൾപൊലവാനമാരായിരുന്നാലും അവർ അന്യോന്യം അരിബന്ധുക്കളായിരുന്നാലും ഫലം മീഷ്ടായുസ്സാകുന്നു- ആദ്യരാശി ഊർദ്ധമുഖമായിട്ടും പ്രാരംഭംചെച്ച സമയത്തിങ്കലെ നാഴിനാഴിക്കുംപക്കത്തിനും കഴിഞ്ഞുനാഴികയ്ക്കാളും കഴിഞ്ഞുപക്കത്തെക്കാളുമുള്ള വർദ്ധനമെന്നഭീഷ്ടായത്തൊടുകൂടിയതായ സമയസംവൃദ്ധിയൊടും വെലിയെറ്റത്തൊടും കൂടിയതായിട്ടും ശീഷ്ടോദയരാശിയായിട്ടും വരികിലും മീഷ്ടായുസ്സാകുന്നു-

ഉദാ- ഒരുക്കാണാഫണിഭ്രക്ഷണൊമൃതികരാർകൊലാഭ്രേദ്ധ്രാനനാ സ്സുക്രൂരായമിശീതഗൊനിധനഗൈഹിനസ്യചവ്യാധിനാ।രസ്രൊശീതകരൊഭവെന്മൃതികരാപ്പുഷ്ടൊഭയൊലഗ്നഗഃ പാപാഃകെന്ദ്രമൃതിസ്ഥിതാശ്ചമൃതിമാരൊഗാഭിതാനാംഗുണാം ॥ ഇതി-

അനവയാർത്ഥം—ഫണിഭ്രക്ഷണങ്ങളായിട്ടും കൊലാഭ്രേദ്ധ്രാനനങ്ങളായിട്ടും ഇരിക്കുന്ന ഒരുക്കാണങ്ങൾ ക്രൂരങ്ങളാകുന്നുഎങ്കിൽ മൃതികരങ്ങളായി ഭവിക്കും- ശീതഗു നിധനഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വ്യാധിയൊട് ഹീനനായിരിക്കുന്നപന്നും മൃതികരങ്ങളായി ഭവിക്കും- രസ്രത്തിങ്കലെ ശീതകരൻ രൊഗാർത്തനമാരായിരിക്കുന്ന നൃക്കൾക്ക മൃതികരനായി ഭവിക്കും- ലഗ്നമായിരിക്കുന്ന പുഷ്ടൊദയവും കെന്ദ്രമൃതിസ്ഥിതനമായിരിക്കുന്ന പാപന്മാരും മരണത്തെ ഉണ്ടാക്കും.

സാരം—സപ്തമൈക്കാണമൊ കൊലഭൈക്കാണമൊ ഭ്രേദ്ധ്രഭൈക്കാണമൊ ലഗ്നമാകയും അതു പാപഗ്രഹത്തൊടുകൂടിയിരിക്കുകയും ഇവരണ്ടുംകൂടെ വരികിൽ പ്രഷ്ടം മരിക്കും- ചന്ദ്രന്റെരഷ്ടമസ്ഥിതി കൂടെ ഉണ്ടായാൽ രൊഗമില്ലെങ്കിലും മരിക്കുമെന്നറിയെണം- ചന്ദ്രന്റെ അഷ്ടമസ്ഥിതി മാത്രമുണ്ടായാലും ലഗ്നം പുഷ്ടോദയരാശിയായാലും കെന്ദ്രത്തിങ്കലും അഷ്ടമത്തിങ്കലും പാപഗ്രഹങ്ങൾ ഉണ്ടായാലും പ്രഷ്ടാവു രൊഗിയാകുന്നു എങ്കിൽ മരിക്കുമെന്നറിക-

ഗൊജാശ്വികക്കിമിഥുനാ ഇത്യാദിനായ ഹൊരാശ്ലൊകത്താൽ പറകപ്പെട്ട പ്രകാരം ശീഷ്ടോദയരാശികളെയും പുഷ്ടോദയരാശികളെയും സർവ്വത്ര ഗ്രഹിക്കെണം ഒരുക്കാണസ്ഥാനപങ്ങളെഹൊരയിലെ ഒരുക്കാണാധ്യായംകൊണ്ടെ അറിഞ്ഞുകൊൾകെ.

മന്യതൽക്കാലൊദ്യതരാശിഃപ്രഷ്ടാതൃഢശ്ചലനാശബ്ദൊക്കെന്ദ്ര

കൃഷ്ണീയാദിഷ്വേകഥിതം തദ്വ്യത്യയാദ്ഭാഗ്യാംശഫലംഹിവാച്യമിതി॥

അന്വയാർത്ഥം—തൽക്കാലൊദ്ഭൂരാശിയുംപ്രശ്നാർഗ്ഗവുംലഗ്നശബ്ദൊക്തങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു, അതുകൊണ്ടുംഫലം വാച്യമാകുന്നുഎന്ന കൃഷ്ണീയാദികളിൽ കഥിതമായിഭവിക്കുന്നു.

സാരം—മൽപറകപ്പെട്ട സ്ഥലങ്ങളിൽ ഉദയരാശിയെയും അർഗ്ഗത്തെയും വെറെപറഞ്ഞിട്ടുള്ളസ്ഥലംഒഴിയെശിഷ്ടങ്ങളിൽഒന്നിലുംകൊണ്ടതന്നെ അർഗ്ഗരാശിയെയും ഗ്രഹിക്കെണം അതുഹെതുവായിട്ട ഉദയലഗ്നംകൊണ്ടുവിചാരിപ്പാൻപറഞ്ഞപ്രകാരം സകലത്തെയുംഅർഗ്ഗംകൊണ്ടുംവിചാരിക്കെണം-ഇങ്ങിനെ അർഗ്ഗംകൊണ്ട പറഞ്ഞത ഉദയലഗ്നംകൊണ്ടുമാം- കൃഷ്ണീയംമുതലായഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ അങ്ങിനെവെണമെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട.

൨൭. ഭ്രമിസ്ഥംസ്ഥിരചക്രം ചരതിരഥാകാശഏവചരചക്രം।
ചക്രദ്വിതയെനഫലംപ്രശ്നാദ്യൈവൃക്ഷരാംവാച്യം॥

അന്വയാർത്ഥം—സ്ഥിരചക്രം ഭ്രമിസ്ഥമായിഭവിക്കുന്നു. അപ്രകാരം ചരചക്രം ആകാശത്തിങ്കൽതന്നെ ചരിക്കുന്നു. ചക്രദ്വിതയംകൊണ്ടു പ്രശ്നാദിയിങ്കൽ വൃക്ഷത്തുകൾക്കുഫലം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— സ്ഥിരചക്രം, ചരചക്രം ഇങ്ങിനെ രാശിചക്രം രണ്ടുപ്രകാരത്തിൽ ഉണ്ട. സ്ഥിരചക്രം ഭ്രമിയിൽതന്നെഇരിക്കുന്നു-അതിന്നുഗതിഇല്ല. ചരചക്രം ആകാശത്തിങ്കൽ ഇരിക്കുന്നു- അതിന്നുഗതിയുണ്ട. സ്ഥിരചക്രംകൊണ്ടും, ചരചക്രംകൊണ്ടും ഫലത്തെപറയെണം-

൨൮. ഉദയാർഗ്ഗരാശ്യോർഭ്യാംശുഭാശുഭംപ്രശ്നരാശിതോജ്ഞെയം।
ദൈവവിദൊവ്യയഭാഗ്യാംശമായഭാഗ്യാംശമൈഹികസ്യ॥

അന്വയാർത്ഥം—ഉദയാർഗ്ഗരാശികളാൽകൊണ്ട പ്രശ്നാവിന്റെ ശുഭാശുഭത്തെ യാതൊരുപ്രകാരം അതുദെശിക്കാമൊ അപ്രകാരംതന്നെ വ്യയഭാഗ്യാംശംകൊണ്ട ദൈവവിത്തിന്റെയും, ഭാഗ്യഭാഗ്യാംശംകൊണ്ട ലൗകീകന്റെയും ശുഭാശുഭത്തെ അതുദെശിക്കാം.

സാരം—മൽപറയപ്പെട്ടചക്രങ്ങളിൽ ചരചക്രത്തിങ്കൽ ഉള്ള ഉദയരാശികൊണ്ടും സ്ഥിരചക്രത്തിങ്കൽ ഉള്ള അർഗ്ഗരാശികൊണ്ടും പൃച്ഛകന്റെ ഇഷ്ടാനിഷ്ടഫലങ്ങളെ പറയെണം- അതുപൊലെ ഉദയരാശിയുടെയും അർഗ്ഗരാശിയുടെയും പന്ത്രണ്ടാം രാശികൾകൊണ്ട ദൈവജ്ഞന്റെ ശുഭാശുഭങ്ങളെയും പതിനൊന്നാം രാശികൾകൊണ്ട ലൗകീകന്റെ ശുഭാശുഭങ്ങളെയും ചര

യെണം.-

൨൯-അഥോദയാർദ്ധഭയോർദ്വയോസുമാബലാനിതാദ്വാദശഭാവജംഫലം। തഥാത്മപിത്രാദിപദാത്കാരകൈരപിഗ്രഹൈരുക്തമുപൈതിമൂശ്യതെ। ഇതി-

അന്വയാർത്ഥം—അനന്തരം ഉദയാർദ്ധഭങ്ങളാകുന്ന രണ്ടുകളിൽവെച്ചു അപ്പൊൾ ബലാനിതമായിരിക്കുന്നതിനെ ആശ്രയിച്ചിട്ട അപ്രകാരംതന്നെ ആത്മപിത്രാദിപദാത്കാരകന്മാരായിട്ടുള്ള ഗ്രഹങ്ങൾകൊണ്ടു ദ്വാദശഭാവജമായിരിക്കുന്ന ഫലവും വിമശിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—അതിൻറെശേഷം ഉദയാർദ്ധരാശികളിൽ വെച്ചു ബലാധിക്യം എതിന്നുഭവിക്കുമൊ അതിനെക്കൊണ്ടും അതിന്നും അതിനെ അപേക്ഷിച്ചിട്ടുള്ള ദ്വിതീയഭാവാദികൾക്കും അധിപന്മാരായ സൂര്യാദിഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടും ലഗ്നാദികളായ പന്ത്രണ്ടുഭാവങ്ങളുടെ ഫലത്തെ വിചാരിച്ചവരുന്നു. സൂര്യാദിഗ്രഹങ്ങൾ പിതാവുമുതലായവരുടെ കാരകന്മാരാകയാൽ പിതാവുതുടങ്ങിയുള്ളവരുടെഗുണദോഷങ്ങളെയും അവരുടെകാരകത്വത്തെ അനുസരിച്ചു വിചാരിക്കുമാറുണ്ടു.

(വാ) കുജ്ഞീയെതുതയൊർവ്വിക്ഷയവിഭഗഉക്തഃ। തഥാചതദുക്തിഃ॥

അന്വയാർത്ഥം—കുജ്ഞീയത്തിങ്കലാകട്ടെ അതുകളുടെ വിക്ഷയവിഭാഗം ഉക്തമായി- അപ്രകാരം തദുക്തിഭവിക്കുന്നു.

സാരം—ഉദയരാശികൊണ്ടു വിചാരിക്കെണ്ടുത ഇന്ന സ്ഥലത്തിങ്കൽ എന്നും അസ്തരാശികൊണ്ടു വിചാരിക്കെണ്ടുത ഇന്നസ്ഥലത്തിങ്കലെന്നും കുജ്ഞീയത്തിങ്കൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു- യാതൊരുപ്രകാരമായാൽ അപ്രകാരമുള്ളനിയമം സിദ്ധമാകുമൊ അപ്രകാരം കുജ്ഞീയവചനമുണ്ടു ഇനിഅതിനെത്തന്നെകാണിക്കുന്നു

൩൦. പ്രശ്നഃഖല്വുദയാർദ്ധപ്രാധാന്യെനപിധാമതഃ। ഭാസ്കരൊദയവെലായാംസഞ്ചരത്യപിവൃശ്ചികെ॥

൩൧. വൃശ്ചികെവിദ്യയായുക്തെയാത്രാദിചരകർമ്മസു। ഉദയെനഫലംബ്രൂയാദെവമാദിഷ്ടമൈവവിൽ॥

൩൨. കർമ്മാന്തെചദിനാന്തെചശയിതെപൃച്ഛകെനിശി। പ്രദൊഷജനസംപൂർണ്ണെമഷ്ടൗചാന്തഗ്രഹസ്യചാ॥

൩൩. വിക്ഷയെസ്ഥാവരാണാമിത്യാദിഷ്ടാർദ്ധരാശിനാചിന്ത്യമത്രാഭയത്രാപിസംസ്കാരത്രന്തദുച്യതെ॥

അന്വയാർത്ഥം—പ്രശ്നം ഉദയാർദ്ധപ്രാധാന്യം ഹെതുവാ

യിട്ട രണ്ടുപ്രകാരെണ മതമായി ഭവിക്കുന്നു- ഭാസ്കരോദയവെ
ലയിങ്കലും പൃച്ഛകൻ സഞ്ചരന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും പൃ
ഛകൻ വിദ്യയൊട്ടു യുക്തനായി സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തി
ങ്കലും യാത്രാദിചരകർമ്മങ്ങളിലും എവമാദികളിൽ ദൈവവിത്ത ഉ
ദയംകൊണ്ടേ ഫലത്തെപറയെണം- കർമ്മാന്തത്തിങ്കലും മിനാന്ത
ത്തിങ്കലും പൃഛകൻ ശയിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും നി
ശയിങ്കലും ജനസമ്പൂർണ്ണമായിരിക്കുന്ന പ്രദേശത്തിങ്കലും മുഷ്ടി
യിങ്കലും ഗൃഹത്തിന്റെ അന്തർഭാഗത്തിങ്കലും സ്ത്രീവരങ്ങളുടെ
വിഷയത്തിങ്കലും ഇത്യാദികളിൽ ഒരുരുദ്ധരാശികൊണ്ടേ ചിന്ത്യ
മായി ഭവിക്കുന്നു- ഈരം രണ്ടുകളിലും സമമായി സമമായിരിക്കു
ന്ന ഋക്ഷം ഗ്രാഹ്യമായി ഭവിക്കുന്നു- അതുവചിക്കപ്പെട്ടുന്നു-

സാരം—പ്രശ്നം ഉദയരാശി പ്രധാനമായിട്ടും അതുരുദ്ധരാശി
പ്രധാനമായിട്ടും ഉണ്ടു. സൂര്യോദയ സമയത്തിങ്കലും പൃഛകൻ
സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടുംചൊദിച്ചാലും പൃഛകൻ വിദ്വാനായിരുന്നാ
ലും യാത്രാദിചരകർമ്മങ്ങളൊടു കൂടിയവനായാലും ഇങ്ങിനെമറ്റും
ചിലതുകളിലും, ഉദയരാശിയെ പ്രധാനമാക്കി വിചാരിക്കെണം
ഒരുകർമ്മത്തിന്റെ അവസാനകാലത്തിങ്കൽ ചൊദിച്ചാലും സാ
യാഹ്നത്തിങ്കൽ ചൊദിച്ചാലും കിടന്നുചൊദിച്ചാലും രാത്രിയിൽ
ചൊദിച്ചാലും ജനങ്ങൾനിറഞ്ഞിരിക്കുന്ന പ്രദേശത്തിങ്കൽ വ
ന്നുചൊദിച്ചാലും മുഷ്ടിയുടെ ഉള്ളിലെന്ത എന്നുചൊദിച്ചാലും ഗൃ
ഹത്തിന്റെ ഉള്ളിൽ വന്നുചൊദിച്ചാലും വളരെവൃക്ഷാദികൾ ഉ
ള്ള പ്രദേശത്തിങ്കൽ വെച്ചുചൊദിച്ചാലും ഇങ്ങിനെ മറ്റുചില
തുകളിലും അതുരുദ്ധരാശിയെ പ്രധാനമാക്കി വിചാരിക്കെണം-
രണ്ടെടത്തും ഋതുരാശിയെക്കൊണ്ടേ വിചാരിക്കുംപൊൾ അതാ
തിന്റെ ഋതുരാശിയെ ഗ്രഹിച്ചുകൊൾകെ- ഇനി ഋതുരാശി
യുടെ സ്വരൂപത്തെ പറയുന്നു-

നരം. മാർത്താണ്ഡെവൃഷതൊളിരശ്ചിചതുരൊരാശീനതൊന്യാം
സൂധാ പ്രായൊജോമിഥുനംക്രമെണ ചവൃശ്ചൊവിഥ്രൈരുതുമാ
വാൻഭവെൽ। അതുരുദ്ധാദ്ദയൊഥവീഥിഭവനാത്താവദ്ഭവെ ഋ
തുഭം ഗ്രാഹ്യംസ്യാൽസ്ഥിരചക്രഗെതദുദ്ധെ ലഗ്നാംശകഞ്ചൊദ
കൽ॥ ഇതി-

അന്വയാർത്ഥം——മാർത്താണ്ഡൻ വൃഷത്തിങ്കൽനിന്നും അളി
യിങ്കൽനിന്നും തുടങ്ങി നാലുരാശികളെയും ഇതുകളിൽനിന്നന്യ
ന്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന രാശികളെയും പ്രായെണയായിരിക്കും വിഷ
യത്തിങ്കൽ ക്രമെണ അജവും മിഥുനവും വൃഷവും ഇവിടെവീ

ഥികളായി ഭവിക്കുന്നു. ആത്രൃംശത്തിങ്കൽനിന്ന ഉദയം യാവത്തായി ഭവിക്കുന്നുവൊ വീഥി ഭവനത്തിങ്കൽനിന്ന താവത്തായിട്ടുള്ള ക്ഷത്രമായിഭവിക്കും, ഇത സ്ഥിരചക്രത്തിങ്കൽ ഗ്രാഹ്യമായിഭവിക്കും. ആദ്യംശത്തിങ്കൽ ലഗ്നാംശകം ക്ഷാദകമായി ഭവിക്കും.

സാരം—— ഇടവംതുടങ്ങി നാലുമാസങ്ങളിൽ മെടത്തിന്നുംവൃശ്ചികം തുടങ്ങി നാലുമാസങ്ങളിൽ മിഥുനത്തിന്നും ശെഷങ്ങളായ മാസങ്ങളിൽ ഇടവത്തിന്നും ജ്യൊതിശ്ശാസ്ത്രത്തിങ്കൽ വീഥി എന്ന പെർ സിദ്ധമായി ഭവിക്കുന്നു- ആത്രൃംശരാശിയിങ്കൽനിന്ന ഉദയരാശി എത്രാമത്തതാകുന്നുവൊ വീഥിരാശിയിൽനിന്ന ആത്രാമത്തരാശിയെ ക്ഷത്രരാശി എന്ന ഗ്രഹിച്ചുകൊൾകെ- സ്ഥിരചക്രത്തിങ്കലായാൽ ഈപ്രകാരമാകുന്നു- ചരചക്രത്തിങ്കലായാൽ ഉദയരാശിയുടെ നവാംശകരാശിയെ ക്ഷത്രരാശി എന്നു ഗ്രഹിക്കെണം- ഇങ്ങിനെ രണ്ട പ്രകാരെണ ഉള്ള ക്ഷത്രരാശിയെ ആത്രൃംശൊദയ രാശികൾകൊണ്ടുള്ള വിചാരങ്ങളിൽ ക്രമെണ ഗ്രഹിച്ചു കൊൾകയും വെണം-

൩൫. നിരന്തരൊദ്യത്തരാംഭാനാംകസ്യാപ്യസുഹൃദയസ്സഭൊ । തദാപ്യാത്രൃംശവാന്ഭായത്തത്തൊസ്യൈവപ്രധാനതാ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— നിരന്തരൊദ്യത്തുകളായിരിക്കുന്ന ഭങ്ങളിൽ വെച്ച ഒന്നിന്റെ ഉദയം എല്ലാസമയത്തിങ്കലും ഭവിക്കുന്നു- അപ്പൊഴും ആത്രൃംശവാന്ഭാ ഭവിക്കുന്നു എന്നതു യാതൊന്നൊ അതു ഹെതുവായിട്ട അതിന്നു തന്നെ പ്രധാനത്വം ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— രാശികളുടെ ഉദയം നിരന്തരമായിട്ടുള്ളതാകയാൽ എല്ലാസമയത്തിങ്കലും ഒരുരാശി എതെങ്കിലും ഉദയത്തൊടുകൂടിയതായിരിക്കും എന്നാലും ആത്രൃംശത്തിന്റെ അപെക്ഷ ഉള്ളതാകയാൽ ആത്രൃംശം തന്നെ മുഖ്യമെന്നു ധരിക്കെണം-

൩൬. എതെഷുദൊഷരഹിതെഷുഗുണാന്വിതെഷുനീരൊഗതാദ്യഖിലസൌഖ്യമനല്പമായുഃ । ദൊഷാന്വിതെഷുവിഗുണെഷുമൃതിശ്ചരൊഗൈശ്ചാദികന്തുഗുണദൊഷവിമിശ്രിതെഷു ॥

അന്വയാർത്ഥം——ഇതുകൾ ദൊഷരഹിതങ്ങളായിട്ടും ഗുണാന്വിതങ്ങളായിട്ടും സത്തുകളായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ നീരൊഗതയും അഖിലസൌഖ്യവും അനല്പമായിരിക്കുന്ന ആയുസ്സും വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ദൊഷാന്വിതങ്ങളായിട്ടും വിഗുണങ്ങളായിട്ടും സത്തുകളായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മൃതിയും വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. ഗുണദൊഷവിമിശ്രിതങ്ങളായിരി

ക്കുംവിഷയത്തിങ്കലാകട്ടെ രൊഗദൈഘ്ര്യാമികംവാച്യമായിഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ലഗ്നം,ലഗ്നാധിപൻ ഇങ്ങിനെ തുടങ്ങി മെൽപറകപ്പെട്ട വസ്തുക്കൾ ഒക്കെയും ദൊഷത്തൊട്ടു കൂടാതെയും ഗുണത്തൊട്ടു കൂടിയും വന്നാൽ രൊഗമില്ലായ്കു, ഒട്ടൊഴിയാതെ ഉള്ള സൌഖ്യം, ദീഘ്രായുസ്സു ഇങ്ങിനെ ഉള്ള ഫലങ്ങളെ പറയെണം- ദൊഷത്തൊട്ടു കൂടിയും ഗുണത്തൊട്ടു കൂടാതെയും വരികിൽ മരണം ഫലമാകുന്നു- ചിലദൊഷങ്ങളൊടും ചില ഗുണങ്ങളൊടും കൂടിയതുകളായി ഭവിച്ചാൽ രൊഗശമനത്തിന്നുള്ള താമസം മുതലായതിനെ പറയെണം-

൩൬. ലഗ്നംദെഹൊഷ്ടമൊജീവസൂയൊരധിപയൊർബ്ബലം ।
അന്യൊന്യദൃഷ്ടിരഹിതയൊശ്ചദീഘ്രായപ്രശ്നൊരായുഷെ ॥

അന്വയാർത്ഥം —— ലഗ്നം ദെഹമായി ഭവിക്കുന്നു. അഷ്ടമം ജീവനായി ഭവിക്കുന്നു- അതുകളുടെ അധിപന്മാരുടെ ബലവും അന്യൊന്യ ദൃഷ്ടിയൊഗങ്ങളും പ്രശ്നാവിന്ന ദീഘ്രമായിരിക്കുന്ന ആയുസ്സിനായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കും-

സാരം—— ലഗ്നത്തെ ദെഹമെന്നും അഷ്ടമത്തെ ജീവനെന്നും ഗ്രഹിച്ചു കൊൾക- ലഗ്നാധിപനും അഷ്ടമാധിപനും ബലവും പരസ്പര ദൃഷ്ടിയും പരസ്പരയൊഗവും ഉണ്ടായാൽ പൃച്ഛകൻ ദീഘ്രായുസ്സായി ഭവിക്കുമെന്നറിക-

൩൭. ലഗ്നാധിപശ്ചജീവശ്ചശുക്രശ്ചാരൂഢകെന്ദ്രഗാഃ । ഏകൈകൊപ്യായുഷെപ്രശ്നെ കിമുതൈരുക്തകൈർഗുണൈഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ലഗ്നാധിപനും ജീവനും ശുക്രനും ഏകൈകനായിട്ടെങ്കിലും അതുരൂഢകെന്ദ്രഗനായാൽ പ്രശ്നാവിന്ന ആയുസ്സിനായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കുന്നു- ഇരുവരായാൽ പറയെണമൊ പിന്നെ മൂവരായാൽ പറയെണമൊ-

സാരം—— ഉഭയലഗ്നാധിപൻ ഉഭയലഗ്നത്തിന്റെ കെന്ദ്രത്തിങ്കൽ നിന്നാലും അതുരൂഢരാശ്യധിപനു അതുരൂഢകെന്ദ്രത്തിങ്കൽ നിന്നാലും പൃച്ഛകൻ ദീഘ്രായുസ്സായി ഭവിക്കുമെന്നു പറയെണം- ഗുരുശുക്രന്മാർ രണ്ടിന്റെയും കെന്ദ്രത്തിങ്കൽ നിന്നാലും ഫലം മെൽപ്രകാരമാകുന്നു- ലഗ്നാധിപനൊ ബൃഹസ്പതിയൊ ശുക്രനൊ കെന്ദ്രത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ തന്നെ ദീഘ്രായുസ്സാകുന്നു എന്നുപറയെണം- ഒരൊ അവസ്ഥയിൽ ലഗ്നാധിപനും ബൃഹസ്പതിയും അല്ലാ എങ്കിൽ ലഗ്നാധിപനും ശുക്രനും അതുമല്ല എങ്കിൽ ബൃഹസ്പതിയും ശുക്രനും ഇങ്ങിനെ ഒരൊരുണ്ടുപെർ കൂടീ

ട്ടൊ ലഗ്നാധിപൻ മുതലായവർ മുഴുവും കൂടീട്ടൊ കെന്ദ്രത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ ദീഘ്രായുസ്സായി ഭവിക്കുമെന്ന പറവാൻ പിന്നെ സംശയിക്കതന്നെ യൊഗ്യമല്ലെന്ന അറിയാമെല്ലൊ-

ഇവിടെയും ലഗ്നം മെഷൊഷ്ടമൊ ജീവും എന്നുള്ള പൂർവ്വത്തൊകത്തിങ്കലും ലഗ്നശബ്ദം അതിന്നു മെൽ പറകപ്പെട്ട പ്രകാരം ഉഭയരാശി എന്നും അത്രുദ്ധരാശി എന്നുമാകുന്നു രണ്ടു അർത്ഥങ്ങളൊട കൂടിയതാകുന്നു- അത്രുദ്ധകെന്ദ്രഗഃ- എന്നുള്ള സ്ഥലത്തിങ്കലെ അത്രുദ്ധശബ്ദവും അത്രുദ്ധൊഭയരാശികളാകുന്ന രണ്ടു രാശികളിൽ വെച്ച ഒന്ന എന്നുള്ള അർത്ഥത്തൊട കൂടിയതാകുന്നു- അതു ഹെതുവായിട്ടു രണ്ടു പ്രകരണത്തിങ്കൽ സർവ്വത്രഅത്രുദ്ധൊഭയരാശികളെ അഭേദേന വിചാരിച്ചു കൊൾകയും വെണം--

൩൯. അന്യൊന്യകെന്ദ്രഗെഷ്ടചഷ്ടഭീഘ്രമായുരിതീരിതരെ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഇവർ അന്യൊന്യ കെന്ദ്രഗന്മാരായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ദീഘ്രമായിരിക്കുന്ന ആയുസ്സു വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു എന്നു ഇതരന്മാർ പറയുന്നു-

സാരം—— ലഗ്നാധിപനും ബൃഹസ്പതിയും ശുക്രനും പരസ്പരകെന്ദ്രങ്ങളിൽ നിന്നാൽ ദീഘ്രായുസ്സിനെ പറയെണമെന്നന്യന്മാർ പറയുന്നു-

൪൦. സൊമ്യാസ്ത്രികൊണധനകെന്ദ്രഭവാശ്രമസ്ഥാദീഘ്രായുഷെസഹജക്ഷംഭവഗാശ്ച പാപാഃ । അന്യത്രഗാമരണരൊഗകരാശ്രതൊസ്യുർമ്മാന്ദിർമ്മതൊമതികരൊപിഹിനൈഷുസത്സു ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ത്രികൊണധനകെന്ദ്രഭവാശ്രമസ്ഥന്മാരായിരിക്കുന്ന സൌമ്യന്മാരും സഹജക്ഷംഭവഗന്മാരായിരിക്കുന്ന പാപന്മാരും ദീഘ്രായുസ്സിനായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കുന്നു- അന്യത്രഗന്മാരായിരിക്കുന്ന അവർ മരണ രൊഗകരന്മാരായിട്ടും ഭവിക്കും ഇനങ്ങൾ സത്തുകളായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും മതിയിങ്കൽ ഉള്ള മാന്ദി മതികരനായി ഭവിക്കും-

സാരം—— മൂന്നാമെടത്തു, ആറാമെടത്തു പന്ത്രണ്ടാമെടത്തു മല്ലാതെ ശുഭഗ്രഹങ്ങൾ നില്ക്കുകയും മൂന്നാമെടത്തും ആറാമെടത്തും പതിനൊന്നാമെടത്തു, പാപന്മാർ നില്ക്കുകയും ദീഘ്രായുസ്സിനെ കല്പിപ്പാൻ മതിയായ ലക്ഷണങ്ങളാകുന്നു- മൂന്നാമെടത്തു, ആറാമെടത്തും പന്ത്രണ്ടാമെടത്തും ശുഭന്മാർനില്ക്കുകയും മൂന്നാമെടത്തും ആറാമെടത്തു പതിനൊന്നാമെടത്തുമല്ലാതെ പാപന്മാർ നില്ക്കുകയും മരണ രൊഗങ്ങളുടെലക്ഷണങ്ങളാകുന്നു- മൂന്നാമെ

ടത്തും ആറാമെടത്തും പന്ത്രണ്ടാമെടത്തുമായി ശുഭന്മാർ എല്ലാവരും നില്ക്കുകയും മൂന്നാമെടത്തും ആറാമെടത്തും പതിനൊന്നാമെടത്തു മല്ലാതെ മറ്റുള്ളെടത്തു പാപന്മാർ എല്ലാവരും നില്ക്കുകയും ഇങ്ങിനെ രണ്ടു ലക്ഷണങ്ങളും തികവൊട്ടുകൂടെ വരികിൽ മരണത്തെ പറയെണം. സൌമ്യസ്ഥിതിയൊ പാപസ്ഥിതിയൊ രണ്ടിലൊന്നു വിപരീതമായി വരികിലും സൌമ്യന്മാരിലും പാപന്മാരിലും ചിലരുടെ സ്ഥിതിമാത്രം വിപരീതമായി വരികിലും രൊഗത്തെപറയെണം- ഇങ്ങിനെഇവിടെവിക്ഷയവിഭാഗത്തെ കല്പിച്ചുകൊൾകെ- ഗ്രഹങ്ങൾ വളരെ ഉണ്ടായാലും അഷ്ടമത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹികൾ മരണത്തെ ഉണ്ടാക്കും-

൫൨. സർവ്വേഷാമപിപാപാനാംമാന്ദിരൊക്ഷപ്രബൊധികം ।
സൊതിരൊക്ഷകരൊയൊഗദ്ദഗച്ഛവശഗശ്ശനൈഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— സർവ്വന്മാരായിരിക്കുന്ന പാപന്മാരിലും വെച്ചു മാന്ദി അധികമായിട്ടു ദൊഷപ്രദനായി ഭവിക്കുന്നു- ശനിയുടെ യൊഗദൃഗാദ്യവശഗനായിരിക്കുന്ന അവൻ അതിദൊഷകരനായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— സകല പാപന്മാരിലും വെച്ചു ഗ്രഹികൾ അധികമായി ദൊഷത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നവനാകുന്നു- ഗ്രഹികുന്ന ശനിയുടെ യൊഗമൊ ദൃഷ്ടിയൊ ദ്രേക്കാണാദി വർഗ്ഗമൊ ഉണ്ടായാൽ സ്വാഭാവിക മായുള്ളതിനെക്കാളും അധികമായ ദൊഷത്തെ ഉണ്ടാക്കും-

൫൩. വരാഹമിഹിരൊഹൊരാക്ഷിയ്യായെഭ്യധത്തയാൻ ।
യൊഗാൻമതികരാൻസദ്യസ്സുൻസംവാദൊവിചിന്ത്യതാം ।

അന്വയാർത്ഥം—— വരാഹമിഹിരൻഹൊരാക്ഷിയ്യായത്തികൽ പൊട്ടനനവെമിതി കരങ്ങളായിരിക്കുന്ന യാവചിലയൊഗങ്ങളെ അഭിധാനം ചൈതുവൊ തൽസംവാദം വിചിന്തിക്കപ്പെടെണം-

സാരം—— മെൽ പറകപ്പെട്ട അരിഷ്ട ലക്ഷണങ്ങളൊട്ടു കൂടെ ഹൊരയിൽ ആറാമത്തെ അധ്യായം കൊണ്ടു പറകപ്പെട്ട അരിഷ്ടയൊഗങ്ങളും ഉണ്ടൊഎന്നു വിചാരിക്കെണം- അതുകളിൽ എതെങ്കിലും അപ്രകാരം ഉണ്ടായിരുന്നാൽ പ്രശ്നാവ ഉടനെ മരിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കുകയുമാം-

(വാ) എതൽപ്രശ്നവശാദ്യായുന്നിരൂപണം ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഈ പ്രശ്നവശത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടുള്ള ആയുന്നിരൂപണമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— മൽപറകപ്പെട്ട വചനങ്ങൾ പ്രശ്നത്തെ അനുസരിച്ചുള്ള ആയുർവ്വിചാരത്തിങ്കൽ ഉപയോഗിക്കുന്നതു കണ്ടുകൊൾക.

(൮) അഥജാതകവശാമായുന്നിരൂപ്യതെ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— അനന്തരം ജാതകവശത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ട ആയുസ്സു നിരൂപിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം—— ഇനി ജാതകത്തെ അനുസരിച്ചിട്ടുള്ള ആയുർവ്വിചാരത്തിന്നു ഉപയോഗിക്കുന്നതുകളായ ചില പ്രമാണങ്ങളെ കാണിക്കുന്നു.

൯൩. ഗ്രഹചാരദശാപ്രശ്നഫലസംവാദസംഭവൈസത്യൈവ
ഫലമാദേശ്യംശുഭേശുഭമസംശയം ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഗ്രഹചാരദശാപ്രശ്നഫലസംവാദസംഭവം സത്യായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ തന്നെശുഭാശുഭമായിരിക്കുന്ന ഫലം അസംശയമാകുംവണ്ണം ആദേശ്യമായിഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ഗ്രഹചാരഫലത്തിന്റെയും ദശാഫലത്തിന്റെയും, സാമ്യം പ്രശ്നഫലത്തിന്നു ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ സംശയത്തൊട്ടുകൂടാതെ പറയാം- അതുകൂടെ സാമ്യമില്ലെങ്കിൽ പ്രശ്നഫലത്തെ വിശ്വസിക്കരുത- അതുഹെതുവായിട്ടു ജാതകംകൊണ്ടും ആയുസ്സിന്റെ സ്ഥിതി എതൊരുപ്രകാരമാകുന്നു എന്നു വിചാരിച്ചറിയേണം-

൯൪. ഇത്യേതയാതുശാസ്ത്രോക്ത്യാപ്രശ്നജാതകയോരിഹസംവാദശ്ചിന്ത്യഇത്യായുശ്ചിന്ത്യതെജാതകെനച ॥

അന്വയാർത്ഥം — ഇപ്രകാരമുള്ളതും ശാസ്ത്രോക്തി ഹെതുവായിട്ട പ്രശ്നജാതകങ്ങളുടെ ഇവിടെ ഉള്ള സംവാദം ചിന്ത്യമായി ഭവിക്കുന്നു- എന്നതു ഹെതുവായിട്ട ജാതകം കൊണ്ടു ആയുസ്സു ചിന്തിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— മൽപ്രകാരമുള്ള ശാസ്ത്രവചനം ഹെതുവായിട്ട ആയുർവ്വിഷയത്തിങ്കൽ ജാതകപ്രശ്നങ്ങൾക്കു സാമ്യമുണ്ടൊ എന്നു പരീക്ഷിക്കേണം. അതുഹെതുവായിട്ട ജാതകം കൊണ്ടും ആയുസ്സിനെ വിചാരിച്ചു വരുന്നു-

൯൫. പൂർവകർമ്മഫലംഭോക്തുർജന്തോർദ്ദീഘജീവനം । ആയുഷ്കരൈഃകർമ്മശക്ത്യാസ്യദീഘമധ്യാല്പതാദികം ॥

അന്വയാർത്ഥം—— പൂർവകർമ്മഫലത്തെ ഭുജിപ്പാനായിക്കൊണ്ടു ഇവിടെ ജന്തുവിന്റെ ജീവനം യാതൊന്നു അതു ആയുസ്സാകുന്നു- കർമ്മശക്തി ഹെതുവായിട്ട ഇതിന്നു ദീഘമധ്യാല്പതാദികം

ഭവിക്കുന്നു:

സാരം—— പൂർവ്വജന്മത്തിങ്കൽ ചെയ്യപ്പെട്ട കർമ്മങ്ങളുടെ ഫലത്തെ അനുഭവിപ്പാനായിക്കൊണ്ട് ഓരോ ലോകത്തിങ്കൽ ശരീരിയായിരിക്കുന്നവൻ പ്രാണധാരണത്തോട് കൂടിയവനായി ഭവിക്കുന്നു യാതൊന്നൊ അതിനെ ആയുസ്സെന്നു പറയുന്നു- വളരെക്കാലം കൊണ്ട് അനുഭവിക്കേണ്ടതായ കർമ്മഫലമാകുന്നു എങ്കിൽ ആയുസ്സ് ദീർഘമായി ഭവിക്കും- അല്പകാലം കൊണ്ട് അനുഭവിക്കേണ്ട കർമ്മഫലമാകുന്നു എങ്കിൽ ആയുസ്സ് അല്പമായി ഭവിക്കും- മധ്യകാലംകൊണ്ട് അനുഭവിപ്പാൻ യൊഗ്യമായിരിക്കുന്ന കർമ്മഫലമാകുന്നു എങ്കിൽ ആയുസ്സ് മധ്യമായി ഭവിക്കും-ഇങ്ങിനെ രണ്ടിന്റെ കാരണമായ കർമ്മങ്ങളുടെ വൈചിത്ര്യത്തെ അനുസരിച്ചിട്ട് ആയുസ്സ് അനേക വിധമായി ഭവിക്കുന്നു-

൨൭. അവശ്യമനുഭോക്തവ്യം കൃതം കർമ്മ ശുഭാശുഭം
യസ്മാദതോ കൃതാഭാവേ പ്രാരബ്ധമുപഭുജ്യതേ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— വല്ലൊരു ഫലം ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ അതു വല്ലൊരു യൊഗം കൊണ്ട് അവശ്യമായി അനുഭോക്തവ്യമായി ഭവിക്കുന്നു- യാതൊന്നു യെതുവായിട്ട് അതിനെ ഭുജിക്കാതെ മരിക്കില്ല-

സാരം—— ഒരുത്തന്നു മുമ്പെ ചെയ്തിട്ടുള്ള കർമ്മങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നു അനുഭവിക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതിനെ വല്ലൊരു ഉപായത്തെ അനുഭവിക്കേണം- അതിനെ അനുഭവിക്കാതെ മരിക്കുകയില്ല-

൨൮. ശാസ്ത്രാന്തരൊദിതം യൊഗശബ്ദനിർവ്വചനം തഥാ
യൊഗസ്യ രൂപസംഖ്യാശ്ച തൽപ്രകാരൊഥകഥ്യതെ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— യൊഗശബ്ദനിർവ്വചനം ശാസ്ത്രാന്തരൊദിതമായി ഭവിക്കുന്നു- യൊഗത്തിന്റെ രൂപസംഖ്യകളും ശാസ്ത്രാന്തരൊദിതകളായി ഭവിക്കുന്നു- അനന്തരം തൽപ്രകാരം കഥിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— അവശ്യമായി അനുഭവിക്കേണ്ടതായ കർമ്മഫലങ്ങൾ ഉണ്ടൊ ഇല്ലയൊ എന്നുള്ള സംശയത്തിങ്കൽ അതിന്റെ തീർച്ച ഉണ്ടാകേണ്ടതു യൊഗാഭിജ്ഞകളിൽ നിന്നാകുന്നു- അവിടെ യൊഗമെന്ന ശബ്ദത്തിന്റെ നിർവ്വചനവും യൊഗങ്ങളുടെ സ്വരൂപ സംഖ്യകളും അന്യശാസ്ത്രങ്ങളിൽ പ്രസിദ്ധിയുള്ളതുകൊണ്ടാകുന്നു ഇനി യൊഗനിർവ്വചനാദികളെ അറിവാൻ ഉപയൊഗിക്കുന്നതുകളായ ശാസ്ത്രാന്തരവചനങ്ങളെ കാണിക്കുന്നു-

൫൬. ഗ്രഹാണാം സ്ഥിതിഭേദേന പുരുഷം യോജയന്തിഹി ।
ഫലൈഃ കർമ്മസമുദ്ഭൂതൈരിതി യോഗാഃ പ്രകീർത്തിതാഃ ।।

അനുവ്യാഖ്യാനം— ഗ്രഹങ്ങളുടെ സ്ഥിതി ഭേദങ്ങൾകൊണ്ടു പുരുഷനെ കർമ്മസമുദ്ഭൂതങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഫലങ്ങളോടുകൂടെ യൊജിപ്പിക്കുന്നു- എന്നിതു ഹേതുവായിട്ടു യൊഗങ്ങൾ എന്നു പ്രകീർത്തിതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— സൂര്യൻ മുതലായ ഗ്രഹങ്ങളുടെ നിലഭേദം കൊണ്ടു പുരുഷനെ അതാതു കർമ്മഫലങ്ങളോടു യൊജിപ്പിക്കുന്നതുകൊണ്ടു യൊഗങ്ങൾ എന്ന ഫലജ്ഞാന സാധനങ്ങൾക്കു അങ്ങിനെ ഒരു സംജ്ഞയുണ്ടാകുവാൻ നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

൫൭. സ്ഥാനതൊഭാവതുഖെടൈസ്സ്ഥാനഭാവനഭശ്ചരൈഃ ।
സ്ഥാനഭാവസമായൊഗാൽ ഭാവഖെചരയൊഗതഃ ।।

൫൮. യൊഗാസ്സപ്തക്ഷുഡുദിധാസ്ഥാനഖെചരാഭ്യാനുസപൂമഃ । ഉച്ചമൂലത്രികൊണാദ്യാ ഗ്രഹാണാം സ്ഥാമുച്യതെ ।।

൫൯. ഭാവാലഗ്നാദയഃ പ്രൊക്താഃ ഖെചരാഭാസ്കരാദയഃ ।
ഭാവസ്ഥാനഗ്രഹൈഃ പ്രൊക്തെ യൊഗെയെ യൊഗഹെതവഃ ।।

൬൦. തെഷാം ബലീയാൻ കർത്താസ്യാൽ സഖിവാസ്യഫലപ്രദഃ ।। ഇതി -

അനുവ്യാഖ്യാനം— സ്ഥാനം ഹേതുവായിട്ടു ഭാവം ഹേതുവായിട്ടും ഖെടന്മാരെ ഹേതുവായിട്ടും സ്ഥാനഭാവനഭശ്ചരന്മാർ ഹേതുവായിട്ടും സ്ഥാനഭാവസമായൊഗം ഹേതുവായിട്ടും ഭാവഖെചരയൊഗം ഹേതുവായിട്ടും യൊഗങ്ങൾ ക്ഷുഡുദിധങ്ങളായി ഭവിക്കും സ്ഥാനഖെചരന്മാർ ഹേതുവായിട്ടാകട്ടെ സപൂമമായിരിക്കുന്ന യൊഗം ഭവിക്കുന്നു- ഗ്രഹങ്ങളുടെ ഉച്ചമൂലത്രികൊണാദിസ്ഥാനമെന്ന വചിക്കപ്പെട്ടുന്നു- ലഗ്നാദികൾ ഭാവങ്ങൾ എന്ന പ്രൊക്തങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- ഭാസ്കരാദികൾ ഖെചരന്മാർ എന്ന പ്രൊക്തന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു- ഭാവസ്ഥാന ഗ്രഹങ്ങൾകൊണ്ടു പ്രൊക്തമായിരിക്കുന്ന യൊഗന്തിങ്കൽ യാവചിലതുകൾ യൊഗഹെതുകളായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അതുകളിൽ വെച്ചു ബലീയാൻ കർത്താവായി ഭവിക്കും- അവൻതന്നെ ഇതിന്റെ ഫലപ്രദനായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— ഗ്രഹങ്ങളുടെ ഉച്ചരാശി മുതലായതുകൊണ്ടും ലഗ്നാദിഭാവംകൊണ്ടും സൂര്യാദികളായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടും സ്ഥാനഭാവ ഗ്രഹങ്ങളെകൊണ്ടും സ്ഥാനഭാവങ്ങളെ കൊണ്ടും സ്ഥാനഗ്രഹങ്ങളെ കൊണ്ടുമാകയാൽ യൊഗങ്ങൾ ഏഴുപ്രകാരം

കാരമാകുന്നു. ഇവിടെസ്ഥാനങ്ങൾ എന്നപറകപ്പെട്ടതു സൂര്യാദിഗ്രഹങ്ങളുടെ ഉച്ചരാശി മുതലായതുകളെ ആകുന്നു- ഭാവങ്ങൾ എന്ന പറകപ്പെട്ടത ലഗ്നം മുതലായതുകളെ ആകുന്നു- ഖെചരന്മാർ എന്ന പറകപ്പെട്ടത സൂര്യാദിഗ്രഹങ്ങളെ ആകുന്നു. മൽപ്രകാരം ഉള്ള യൊഗങ്ങൾക്ക അതിന്റെ കാരണങ്ങളിൽ യാതൊന്ന ബലവത്തായി ഭവിക്കുമൊ അതിനുതന്നെ അതിനെ കുറിച്ച കർത്തൃത്വമെന്നും അതുതന്നെ അതിന്റെ ഫലത്തെകൊടുക്കുന്നത എന്നും അറിഞ്ഞുകൊൾകെ-

൫൯. യൊഗായുശ്ചദശായുശ്ചേത്യായുർദ്വൈവിധംസ്മൃതം । യൊഗൊക്തമായുർയ്യൊഗായുർദശായുശ്ചദശാഭിധം ॥

അന്വയാർത്ഥം — യൊഗായുസ്സും ദശായുസ്സുംഇങ്ങിനെരണ്ടുകൂടെ ആയുസ്സ ദ്വിവിധമായി ഭവിക്കുന്നു. യൊഗൊക്തമായിരിക്കുന്ന ആയുസ്സ യൊഗായുസ്സായി ഭവിക്കുന്നു. ദശാകൃതമായിരിക്കുന്ന ആയുസ്സ ദശായുസ്സായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— മനുഷ്യരുടെ ആയുസ്സ രണ്ടപ്രകാരമാകുന്നു- അതിലൊന്നിനെ യൊഗായുസ്സെന്നും മറ്റൊന്നിനെ ദശായുസ്സെന്നും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക- യൊഗായുസ്സെന്നത യൊഗംകൊണ്ടുപറകപ്പെട്ട ആയുസ്സാകുന്നു ദശായുസ്സെന്നത ദശാവശാൽ ഉള്ള ആയുസ്സാകുന്നു-

൬൦. യൊഗായുഷ്ക്ഷുദ്വിധംയൊഗൈരുഷ്ക്ഷുദ്വിധൈസ്മൃതൗ വദാമ്യഥ । സദ്യൊരിഷ്ടാരിഷ്ടാഖ്യായൊഗാരിഷ്ടാഖ്യയാസ്മൃതാ ॥

൬൧. മധ്യഭിഖ്യാമിതായുർജ്ഞതിയൊഗാസ്സുക്ഷുദ്വിധാഃ । സദ്യൊരിഷ്ടാഖ്യയായൊഗാവത്സരാന്തർമൃതിപ്രദാഃ ॥

൬൨. രപ്യബ്ദാന്തരരിഷ്ടാഖ്യാനാപെക്ഷന്തെദശാമിമെ യാഗാരിഷ്ടാഖ്യയായൊഗാദ്വാത്രിംശദ്വത്സരാൽപരാ ॥

൬൩. അബ്ദാനാംസപ്തതെരന്തയ്യൊഗായെമധ്യമായുഷഃ । ഭിഖ്യായുഷ്ടാസ്തസ്യാന്തർദശാപെക്ഷാനപേക്ഷ്യഃ ॥

൬൪. ശതാധികസമാജ്ഞിപെജ്ഞാതൊയൊഗൊമിതായുഷി । ആയുർദ്ദായവിധിംയൊഗാനാപെക്ഷന്തെമിതായുഷഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— യൊഗായുസ്സ ക്ഷുദ്വിധങ്ങളായിരിക്കുന്ന യൊഗങ്ങൾ ഹെതുവായിട്ട ക്ഷുദ്വിധമായി ഭവിക്കുന്നു- അനന്തരം അതുകളെ വിളിക്കുന്നു- സദ്യൊരിഷ്ടങ്ങളായിരിക്കുന്നയൊഗങ്ങളും അരിഷ്ടാഖ്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന യൊഗങ്ങളും രിഷ്ടാഹവയങ്ങളായിരിക്കുന്ന യൊഗങ്ങളും അപ്രകാരം മധ്യദീഘ്രാമിതായു

ക്കുങ്ങളായിരിക്കുന്ന യൊഗങ്ങളും,ഇങ്ങിനെ യൊഗങ്ങൾഷഡ്വി
ധങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു സല്പൊരിഷ്ടാഹചയങ്ങളായിരിക്കുന്ന
യൊഗങ്ങൾ വത്സരാന്തർഭാഗത്തിങ്കൽ മൃതിപ്രദങ്ങളായി ഭവിക്കു
ന്നു- അരിഷ്ടാഖ്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന യൊഗങ്ങൾ രച്യബ്ദാന്തർഭാ
ഗത്തിങ്കൽ മൃതിപ്രദങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- ഽരം യൊഗങ്ങൾ ദ
ശയെ അപെക്ഷിക്കുന്നില്ല- രിഷ്ടാഹചയങ്ങളായിരിക്കുന്നയൊ
ഗങ്ങൾ മൊത്രിംശദ്വത്സരത്തിങ്കൽനിന്നു മുമ്പെ മൃതിപ്രദങ്ങളാ
യി ഭവിക്കുന്നു- യാവച്ചിലയൊഗങ്ങൾ മധ്യമായുസ്സുകളായി
ഭവിക്കുന്നുവൊ അതുകൾ അബ്ദങ്ങളുടെ സപ്തരിയുടെ അന്ത
ർഭാഗത്തിങ്കൽ മൃതിപ്രദങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- ദീഘ്രായുസ്സുകളാ
യിരിക്കുന്ന യൊഗങ്ങൾ ശതത്തിന്റെ അന്തർഭാഗത്തിങ്കൽ മൃ
തിപ്രദങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- ഽരംമൂന്നുയൊഗങ്ങൾ ദശാപെക്ഷാ
നയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- അമിതായുസ്സായിരിക്കുന്ന യൊഗ
ത്തിങ്കൽ ജാതനായിരിക്കുന്നവൻ ശതാധികസമകാലം മുഴുവൻ
ജീവിക്കും അമിതായുസ്സായിരിക്കുന്ന യൊഗങ്ങൾ ആയുർദായ
വിധിയെ അപെക്ഷിക്കുന്നില്ല

സാരം— യൊഗങ്ങൾ അനെക പ്രകാരമാകയാൽ യൊഗായു
സ്സും അനെക പ്രകാരമാകുന്നു- അനെക പ്രകാരമുള്ള യൊഗങ്ങളെ ഇ
തിന്നു താഴെ വിവരിക്കുന്നു- സല്പൊരിഷ്ടയൊഗങ്ങൾ അരി
ഷ്ടയൊഗങ്ങൾ രിഷ്ടയൊഗങ്ങൾ മധ്യമായുൎയ്യൊഗങ്ങൾ ദീഘ്രാ
യുൎയ്യൊഗങ്ങൾ അമിതായുൎയ്യൊഗങ്ങൾ ഇങ്ങിനെ അനെക പ്രകാ
രമാകുന്നു- യൊഗങ്ങളെന്ന അറിഞ്ഞു കൊൾക-

മെൽ പറഞ്ഞ യൊഗങ്ങളിൽ സല്പൊരിഷ്ടയൊഗങ്ങൾ ഒരു
സംവത്സരം തികയുന്നതിന്റെ മുമ്പെയും അരിഷ്ടയൊഗങ്ങൾ
പന്ത്രണ്ടു സംവത്സരം തികയുന്നതിന്റെ മുമ്പെയും മരണത്തെ
ഉണ്ടാക്കുന്നതുകളാകുന്നു- ഽരം രണ്ടുവക യൊഗങ്ങൾക്കു ദശയു
ടെ അപെക്ഷ ഇല്ലായ്കയാൽ ദശാന്തർദ്ദശയും കൊണ്ടു നൊക്കുമ്പൊൾ
മെൽ പറഞ്ഞ അവധികൾ കഴിഞ്ഞിട്ടു പിന്നെയും ആയുസ്സു
ണ്ടെന്നു കണ്ടാലും അതിനെ വിശ്വസിക്കരുത- രിഷ്ടയൊ
ഗങ്ങൾ മുപ്പത്തിരണ്ടു സംവത്സരത്തിന്നുള്ളിൽ മരണത്തെ ഉ
ണ്ടാക്കും മധ്യമായുൎയ്യൊഗങ്ങൾ എഴുപത്തു സംവത്സരത്തിന്നുള്ളി
ൽ മരണത്തെ ഉണ്ടാക്കും- ദീഘ്രായുൎയ്യൊഗങ്ങൾ നൂറു സംവത്സ
രത്തിന്നുള്ളിൽ മരണത്തെ ഉണ്ടാക്കും-

മെൽ പറഞ്ഞ യൊഗങ്ങൾ ദശാപെക്ഷയൊടു കൂടിയതുകളാ
കയാൽ അതാതുകൾക്കു പറഞ്ഞകാലത്തെ അനുസരിച്ചു ജീവിക്കെ

ന്നതെങ്കിൽ അതുവരെ മശകൻ ദൊഷത്തൊട് കൂടാത്തതു കൊ
യിരിക്കുകയും വെണം-- മശകൻക്ക ദൊഷമുണ്ടായാൽ മുമ്പെത
ന്നെ മരിച്ചുപൊകയുമാം. അമിതായുഷ്യൊഗത്തൊട് കൂടിയവൻ
നൂറിലധികം സംവത്സരം ജീവിക്കും ഇതിന്ന മശാപെക്ഷ ഇ
ല്ലെന്നറിഞ്ഞു കൊൾകം-

൫൯. എതെയൊഗാസ്സൂചിജ്ഞെയാ സ്സാരാവല്ല്യാദിശാസ്ത്ര
തഃ। ത്രിവിധശ്ചപുനസ്സായുർദീർഘമധ്യാല്പതാവശാൽ ॥

അന്വയാർത്ഥം — ഈ യൊഗങ്ങൾ സാരാവല്ല്യാദിശാസ്ത്രങ്ങ
ളിൽ നിന്ന വിജ്ഞെയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- ഇതെയുസ്സാകട്ടെ
പിന്നെ ദീർഘമധ്യാല്പതാവശം ഹെതുവായിട്ട ത്രിവിധമായി ഭ
വിക്കുന്നു-

സാരം —— മെൽ പറകപ്പെട്ട യൊഗങ്ങൾ സാരാവലി മുത
ലായ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ നിന്ന അറികപ്പെടുവാൻ യൊഗ്യങ്ങളാകു
ന്നു- യൊഗങ്ങൾ അഞ്ച വിധമാകയാൽ ആയുസ്സും അഞ്ച വിധ
മാകുന്നു എന്ന മുമ്പെ പറഞ്ഞുവെല്ലൊ ഇനി അതിനെ തന്നെ
മൂന്ന പ്രകാരെണ ഗ്രഹിക്കെണം- ദീർഘായുസ്സ മധ്യമായുസ്സ
അല്പമായുസ്സ ഇങ്ങിനെ ആയുസ്സ മൂന്ന പ്രകാരമാകുന്നു-

൬൦. ലഗ്നജന്മപയൊശ്ശത്രുനിജാഷ്ടമപതീയദി। സമൌവാ
യദിവാബന്ധുസല്പമധ്യചിരായുഷഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം —— ലഗ്നജന്മപന്മാക്കുനിജാഷ്ടമപതികൾശ
ത്രുക്കളാകുന്നു എംകിലും സമന്മാരാകുന്നു എംകിലും ബന്ധുക്ക
ളാകുന്നു എംകിലും സല്പമധ്യചിരായുസ്സുകളായി ഭവിക്കും-

സാരം —— ലഗ്നാധിപനായ ലഗ്നാൽ അഷ്ടമാധിപനും ചന്ദ്ര
രാശ്യധിപനായ ചന്ദ്രാൽ അഷ്ടമാധിപനും ശത്രുക്കളാകുന്നു എംകി
ൽ അല്പായുസ്സായിട്ടും ബന്ധുക്കളാകുന്നു എംകിൽ ദീർഘായുസ്സാ
യിട്ടും സമന്മാരാകുന്നു എംകിൽ മധ്യായുസ്സായിട്ടും ഭവിക്കും- ഗ്ര
ഹങ്ങളുടെഅന്യൊന്യ മുള്ള ശത്രുതയെയും ബന്ധുതയെയും
സമതയെയും സത്യൊക്തെസുഹൃദിത്യാദി ഹൊരാവാക്യംകൊ
ണ്ടൊ ശത്രുമന്ദസിതൊ ഇത്യാദി ജാതകാദെശത്തിൽനിന്നൊകം കൊ
ണ്ടൊ അറിവാൻ കഴിയുന്നതാകയാൽ അതിനെ ഇവിടെ വിവ
രിക്കുന്നില്ല-

൬൧. ചന്ദ്രാൽശെശസ്യതൽഭ്രക്ഷാനവാംശെശൊഥവാരവെഃ।
ലഗ്നെശൊവാപിയദ്വൈവംസല്പമധ്യചിരായുഷഃ॥

അന്വയാർത്ഥം —— ചന്ദ്രാൽശെശന്നുതൽ ഭ്രക്ഷാനവാംശെശ
നൊ രവിക്കുല ഗ്നെശനൊ ഇപ്രകാരമാകുന്നു എംകിൽ സല്പ

മധ്യ ചിരായുസ്സുകളായി ഭവിക്കും-

സാരം—— ചന്ദ്രനവാംശക രാശിയുടെ അധിപനു അതിന്റെ അറുപത്തുനാലാമത്തെ നവാംശകത്തിന്റെ അധിപൻ ശത്രുവായാൽ അല്പായുസ്സായിട്ടും ബന്ധുവായാൽ ദീഘായുസ്സായിട്ടും സമനായാൽ മധ്യമായുസ്സായിട്ടും ഭവിക്കും- ആദിത്യനുലഗാധിപൻ ശത്രുവായാൽ അല്പായുസ്സായിട്ടും ബന്ധുവായാൽ ദീഘായുസ്സായിട്ടും സമനായാൽ മധ്യമായുസ്സായിട്ടും ഭവിക്കും-

നൂ൨ അഥഖചരലിഖ്യന്തെത്രായുർദ്ദൈഘ്യകരാഹ്വണാഃ। ബലവത്പംവിലഗ്നേന്ദ്വോഃശുഭയോഗശുഭേക്ഷണം।

നൂ൩ കേന്ദ്രത്രികോണരന്ധ്രാത്മക്ഷപനയോഃശുഭസംസ്ഥിതിഃ। ത്രിഷഡായേസഭാസോവിശേഷേണഗുരുദൃഷ്ടയേ॥

നൂ൪ ഗുരുചന്ദ്രമസോർയ്യോഗഃകേന്ദ്രേലഗ്നബലേസതി ഇജ നൈശസംസ്ഥിതിശ്ചാത്രബലവത്പംതയോർദ്വയോഃ॥

നൂ൫- അനയൊരായസംസ്ഥാനമായുർദ്ദൈഘ്യകരാഹ്വണാഃ। അതയുഷ്കൊല്പതപാദോഷ്കാവിലിഖ്യന്തെഥകേചന॥

അന്വയാർത്ഥം—— അനന്തരം ഇവിടെ ആയുർദ്ദൈഘ്യകരങ്ങളായിരിക്കുന്ന ചിലഗ്രഹണങ്ങൾ ലെഖനംചെയ്യപ്പെടുന്നു- വിലഗ്നാദ്യുക്കൾക്കു ബലവത്പവും ശുഭയോഗവും ശുഭേക്ഷണവും ഇതുകളുടെ കെന്ദ്രത്രികോണരന്ധ്രാത്മക്കളിൽ ശുഭസംസ്ഥിതിയും ത്രിഷഡായങ്ങളിൽ അസഭാസവും വിശേഷത്തൊടുകൂടെ ഗുരുദൃഷ്ടിയും ഗുരുചന്ദ്രമസ്സുകളുടെ യൊഗവും കെന്ദ്രത്തിങ്കൽ ലഗ്നവതിയുടെ സ്ഥിതിയും ഇതിങ്കൽ ജനൈശസംസ്ഥിതിയും ആ ഇരിവക്കും ബലത്പവും ഇപ്പറുടെ ആയസംസ്ഥാനവും ആയുർദ്ദൈഘ്യകരങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹണങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- അനന്തരം ആയുസ്സിന്റെ അല്പത്വങ്ങളായിരിക്കുന്ന ചിലദൊഷങ്ങൾ ലെഖനം ചെയ്യപ്പെടുന്നു-

സാരം——ഇനി ആയുസ്സിന്റെ ദീഘത്തയെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതുകളായചിലഗ്രഹണങ്ങളെ പറയുന്നു. ലഗ്നത്തിനും ചന്ദ്രനും ബലമുണ്ടായിരിക്കുകയും രണ്ടിടത്തും ശുഭയോഗശുഭദൃഷ്ടികൾ ഉണ്ടായിരിക്കുകയും ലഗ്നരാശിയുടെയും ചന്ദ്രരാശിയുടെയും കെന്ദ്രങ്ങളിലും അഞ്ചൊമ്പതാമെടങ്ങളിലും അഷ്ടമത്തിങ്കലും രണ്ടാമെടത്തും ശുഭന്മാർ നില്ക്കുകയും മൂന്നാമെടത്തും ആറാമെടത്തും പതിനൊന്നാമെടത്തും പാപന്മാർനില്ക്കുകയും ഗുരുചന്ദ്രന്മാർ രന്ധ്രത്തിൽകൂടുകയും ലഗ്നാധിപൻ ലഗ്നകെന്ദ്രത്തിങ്കൽ നില്ക്കുകയും ചന്ദ്രരാശ്യധിപൻ അതിന്റെ കെന്ദ്രത്തിങ്കൽ നില്ക്കുകയും ല

ഗ്നാധിപചന്ദ്രരാശ്യധിപന്മാർക്ക ബലമുണ്ടായിരിക്കുകയും അവർപതിനൊന്നാമെടത്ത നില്ക്കുകയും ആയുസ്സിന്ന ദീഘ്രായുസ്സിനെ ഉണ്ടാക്കുന്ന ഗുണങ്ങളാകുന്നു- ലഗ്നത്തിങ്കൽ ബൃഹസ്പതിയുടെ സ്ഥിതി വിശേഷിച്ചും ഗുണമാകുന്നു- ഇനി ആയുസ്സിന്റെറ അല്പത്തയെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതുകളായ ചിലമൊഷങ്ങളെ പറയുന്നു-

൩൨. ബലഹാനിവ്വിലഗ്നൈദ്രേപാപദൃഷ്ടിസമനപയൌ ।
ലഗ്നജന്മരാശയൊമ്മൈത്ര്യാദ്യംസ്ഥിതിശ്ചാരിവ്യയാഷ്ടമേ।

൩൩. ജനയൊരപിദൈന്യച്യുതംപരിവെഷ്ടൊപരാഗയൊഃസന്ധ്യായാമർക്കപ്രദാഹാദിദുർന്നിമിത്തെക്ഷുപ്രജനിഃ ॥

൩൪. രാശീനാംമൃത്യുഭാഗെഷുസന്ധിഷ്ടപിരഥാജനിഃ । പീനംധനംഖരഃക്രൂരൊമന്ത്രഃരത്നംവനം ഗിരൌ॥

൩൫. ദിവ്യനാരീപരാനിത്യാമൃത്യുഭാഗാഃക്രമാദിമേ । മൃത്യുഭാഗസ്ഥചന്ദ്രസ്യസ്ഥിതിഃകെന്ദ്രേഷ്വാഷ്ടമെ ॥

൩൬. കെന്ദ്രായുർമൃത്യുഭാഗസ്ഥവിധൊശ്ചാസൽസമനപയഃ। ചന്ദ്രൊരന്ധ്രൊലയൊമിത്രെഭ്രരിക്കായ്യംചിരംഭയം ॥

൩൭- ഔപമാത്രൊമനൊരന്ധ്രംമൃത്യുഭാഗാവിധൊരജാൽ । ഗ്രഹദൃഷ്ടസ്യചന്ദ്രസ്യസ്ഥിതിരഷ്ടമക്ഷയ്യൊഃ ॥

൩൮. ശുഭാനാംവക്രിഭിഃപാപൈർദൃഷ്ടാനാഞ്ചാത്രസംസ്ഥിതിഃ।
കെന്ദ്രത്രികൊണരന്ധ്രസ്ഥൈവാശുഭസംസ്ഥിതിഃ॥

൩൯- ആയുരല്പംമൊഷാഇതികെചിൽപ്രകീർത്തിതാഃ । മീഢ്വായുഷ്കൊഗ്രഹൈഷ്വസ്യസ്സ്വസദൊഷൈഷപനായുഷഃ ॥

ആനപയാർത്ഥം—— വിഢ്വഗ്രൈന്ദ്രക്കളുടെബലഹാനിയും പാപദൃഷ്ടിസമനപയങ്ങളും ജന്മചന്ദ്രരാശനാരുടെ മൈത്ര്യാദ്യവും അരിവ്യയാഷ്ടമത്തിങ്കൽ സ്ഥാനിയും ഇവരുടെ മൈത്ര്യാദ്യവും പരിവെഷ്ടൊപരാഗങ്ങളും നത്തുകളായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലൊ സന്ധ്യയിങ്കലൊ ദിക്പ്രദാഹാദി ദുർന്നിമിത്തങ്ങളും സത്തുകളാരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലൊ ഉള്ള ജനിയും രാശികളുടെ മൃത്യുഭാഗങ്ങളിലും അപ്രായാനസന്ധികളിലുമുള്ള ജനിയും മൊക്ഷങ്ങളാകുന്നു വിനമെന്നും ധനമെന്നും ക്രൂരമെന്നും മന്ത്രമെന്നും രത്നമെന്നും വനമെന്നും ഗിരൌഎന്നും ദിവ്യഎന്നും നാരീഎന്നും വരാ എന്നും നിത്യമെന്നും ഉദ്ദിഷ്ട അജാദികളിലെ മൃത്യുഭാഗങ്ങളാകുന്നു- മൃത്യുഭാഗസ്ഥചന്ദ്രന്റെറ കെന്ദ്രങ്ങളിലൊ അഷ്ടമത്തിങ്കലൊ ഉള്ള സ്ഥിതിയുംകെന്ദ്രായുർമൃത്യുഭാഗസ്ഥവിധുവിന്റെറ അസൽസമനപയവും മൊക്ഷമാകുന്നു. ചന്ദ്രഎന്നും രന്ധ്രഎന്നുംലയഎന്നും മിത്രമെന്നും ഭ്രരിഎന്നും കാര്യമെന്നും ചിരമെന്നും ഭ

യമെന്നും ഗൌവ എന്നും മാത്ര എന്നും മനഃഎന്നും രൂപ്യമെന്നും ഉള്ളത അജത്തിംകൽ നിന്നുതുടങ്ങി വിധുചിന്റെ മൂന്നുഭാഗങ്ങളാകുന്ന ഗ്രഹദുഷ്ടനായിരിക്കുന്ന ചന്ദ്രന്റെ അഷ്ടമഷഷ്ടങ്ങളിലുള്ളസ്ഥിതിയും ഇതുകളിൽ വക്രികളായിരിക്കുന്ന പാപന്മാരാൽ ദൃഷ്ടനായിരിക്കുന്ന ശുഭന്മാരുടെ സംസ്ഥിതിയും അപ്രകാരംതന്നെ കെന്ദ്രത്തികൊണരസ്ഥങ്ങളിൽ അശുഭസംസ്ഥിതിയും ദൊഷങ്ങളാകുന്നു- ഇപ്രകാരം ദൃയുരപ്പതദങ്ങളായിരിക്കുന്ന ചിലദൊഷങ്ങളും പ്രജീവിതങ്ങളായി ഗുണങ്ങളും സത്തുകളായിരിക്കും വിഷയത്തിംകൽ ദീഘായുസ്സുകളായി ഭവിക്കും- ദൊഷങ്ങളും സത്തുകളായിരിക്കും വിഷയത്തിംകൽ അനായുസ്സുകളായി ഭവിക്കും-

സാരം—— ലഗ്നത്തിന്നും ചന്ദ്രന്നും ബലാകുറകയും പാപദൃഷ്ടിയൊഗങ്ങളും ഉണ്ടാകയും ലഗ്നാധിപനും ചന്ദ്രരാശ്യധിപനും മൌഢ്യമുണ്ടാകയും അവർ തുറാമെടത്തൊ പന്ത്രാണ്ടാമെടത്തൊ അഷ്ടമത്തിംകലൊ നിൽക്കുകയുംഒബ്ബലന്മാരാകയും പരിവെഷമൊ ഗ്രഹണമൊ ഉള്ളപ്പൊളും ജനിക്കുകയും സന്ധ്യാസമയത്തിംകൽ ജനിക്കുകയും മിശ്രാഹം മുതലായദുന്നിമിത്തങ്ങളുള്ളപ്പൊളും ജനിക്കുകയും മെഷാദിരാശികളുടെ മൂന്നുഭാഗങ്ങളിലൊ സന്ധികളിലൊ ജനിക്കുകയും ദൊഷമാകുന്നു ഇനിമെഷാദിരാശികളുടെ മൂന്നുഭാഗങ്ങളെ വിവരിക്കുന്നു- മെടത്തിന്റെ ഒന്നാമത്തെ തിയ്യതിയും ഇടവത്തിന്റെ ഒമ്പതാമത്തെ തിയ്യതിയും മിഥുനത്തിന്റെ ഇരിപത്തിരണ്ടാമത്തെ തിയ്യതിയും കക്കിടകത്തിന്റെ ഇരിപത്തിരണ്ടാമത്തെ തിയ്യതിയും ചിങ്ങത്തിന്റെ ഇരിപത്തിരണ്ടാമത്തെ തിയ്യതിയും കന്നിയുടെ രണ്ടാമത്തെ തിയ്യതിയും തുലാത്തിന്റെ നാലാമത്തെ തിയ്യതിയും വൃശ്ചികത്തിന്റെ ഇരിപത്തിമൂന്നാമത്തെ തിയ്യതിയും ധനുവിന്റെ പതിനെട്ടാമത്തെ തിയ്യതിയും മകരത്തിന്റെ ഇരിപതാമത്തെ തിയ്യതിയും കുംഭത്തിന്റെ ഇരിപത്തുനാലാമത്തെ തിയ്യതിയും മീനത്തിന്റെ പത്താമത്തെ തിയ്യതിയും മൂന്നുഭാഗങ്ങളാകുന്നു- മൂന്നുഭാഗത്തിങ്കൽ നിൽക്കുന്ന ചന്ദ്രന്റെസ്ഥിതി കെന്ദ്രത്തിംകലൊ അഷ്ടമത്തിംകലൊഅതിവിചികയും കൊണാഷ്ടമങ്ങളിലൊ മൂന്നുഭാഗത്തിംകലൊനിൽക്കുന്ന ചന്ദ്രന്ന പാപയൊഗമുണ്ടാകയും ദൊഷമാകുന്നു- മെടത്തിൽ ഇരിപത്താറാമത്തെ തിയ്യതിയും ഇടവത്തിൽ പന്ത്രണ്ടാമെടത്തെ തിയ്യതിയും മിഥുനത്തിൽ പതിമൂന്നാമത്തെ തിയ്യതിയും കക്കിടകത്തിൽ ഇരിപത്തഞ്ചാമത്തെ തിയ്യതിയും ചിങ്ങ

ത്തിൽ ഇരിപത്തിനാലാമത്തെ തിയ്യതിയും കന്നിയിൽ പതിനൊന്നാമത്തെ തിയ്യതിയും തുലാത്തിൽ ഇരിപത്താറാമത്തെ തിയ്യതിയും വൃശ്ചികത്തിൽ ഇരിപത്തിനാലാമത്തെ തിയ്യതിയും ധനുവിൽ പതിമൂന്നാമത്തെ തിയ്യതിയും മകരത്തിൽ ഇരിപത്തഞ്ചാമത്തെ തിയ്യതിയും കുംഭത്തിൽ രണ്ടാമത്തെ തിയ്യതിയും മീനത്തിൽ പന്ത്രണ്ടാമത്തെ തിയ്യതിയും ചന്ദ്രന്റെ മൃത്യുഭാഗങ്ങളാകുന്നു- സൂക്ഷ്മഗ്രഹങ്ങളിൽവെച്ച ഒരു ഗ്രഹത്തിന്റെ ദൃഷ്ടിയൊടുകൂടിയ ചന്ദ്രൻ എട്ടാമെടത്തോ ആറാമെടത്തോ നിൽക്കുകയും അവിടെ വക്രഗതിയുള്ള പാപന്മാരുടെ ദൃഷ്ടിയൊടുകൂടിയ ശുഭഗ്രഹങ്ങൾ നിൽക്കുകയും കേന്ദ്രരാശിയിലും അഞ്ചൊമ്പതാമെടങ്ങളിലും അഷ്ടമത്തിങ്കലും പാപന്മാർ നിൽക്കുകയും ദോഷമാകുന്നു. ഇങ്ങിനെ ആയുസ്സിന്റെ അല്പതയെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതുകൂടായ ചില ദോഷങ്ങൾ ഇവിടെ പറകപ്പെട്ടു- മേൽപറകപ്പെട്ട ഗുണങ്ങൾ തന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നാൽ ദീഘ്രായുസ്സുകളായി ഭവിക്കും- ഇവിടെ പറകപ്പെട്ടദോഷങ്ങൾ തന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നാൽ അല്പായുസ്സുകളായിഭവിക്കും-

൨൪. കല്പ്യമായുർവ്വിമിശ്രേക്ഷുതെഷാമപ്യധികതപതു ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഗുണങ്ങളും ദോഷങ്ങളും വിമിശ്രങ്ങളായിസത്തുകളായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അതുകളുടെ അല്പാധികതപങ്ങളെ അനുസരിച്ചിട്ട ആയുസ്സു കല്പ്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— ഗുണദോഷങ്ങൾസംമിശ്രങ്ങളായിരുന്നാൽ അതുകളിൽ വെച്ച ഗുണങ്ങൾ അല്പങ്ങളാകുന്നു എങ്കിൽ ആയുസ്സു അല്പമായിട്ടും ദോഷങ്ങൾ അല്പങ്ങളാകുന്നു എംകിൽ അധികമായിട്ടും നിശ്ചയിക്കേണം-

൨൫. എവംപ്രശ്നവശാച്ചജാതകവശാൽ കൃതായുഷ്കാനിണ്ണയം നിണ്ണിതമരണസ്യരൊഗസമയൊവാച്യാവഥാരൊഗിണാം । നിണ്ണീതായദിജീവിതസ്യശമനാരംഭാകിംവാതജ്ഞാംസന്നിശംയദിതദ്വയംതദുചിതംബ്രൂയാത്സുധീർല്ലക്ഷണം ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഇപ്രകാരം പ്രശ്നവശം ഹെതുവായിട്ടുംജാതകവശം ഹെതുവായിട്ടും ആയുസ്സിന്റെ നിണ്ണയത്തെ ചെയ്തിട്ട മരണം നിണ്ണീതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഇതിന്റെ രൊഗസമയങ്ങൾവാച്യങ്ങളായിഭവിക്കുന്നു- രൊഗികളുടെജീവിതം തന്നെനിണ്ണീതമായീ എങ്കിൽ രുക്കുകളുടെശമനാരംഭാദികവുംവാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- തദ്വയം സന്നിശ്ചമാകുന്നു എങ്കിൽ സുധീയായിരിക്കുന്നവൻ തദുചിതമാകുംവണ്ണം ലക്ഷണത്തെ പ

റയെണം-

സാരം—— മെൽ പറഞ്ഞ പ്രകാരം പ്രശ്നം കൊണ്ടും ജാതകം കൊണ്ടും ആയുർവ്വിചാരത്തെ ചെയ്തിട്ട രണ്ടുകൊണ്ടും മരണമടുത്തു എന്നുകണ്ടാൽ മരണഹെതു വായിരിക്കുന്ന രൊഗത്തെയും മരണസമയത്തെയും പറയെണം- വൃദ്ധനായ രൊഗിയായിരിക്കുംപൊൾ അവൻ ജീവിക്കുമെന്നുള്ള നിശ്ചയമുണ്ടായാൽ രൊഗാരംഭം ഇന്ന സമയത്തിങ്കൽ എന്നും രൊഗശമനം ഇന്നസമയത്തിങ്കൽ എന്നും തുടങ്ങിയുള്ളതിനെപറയെണം. മരണവും ജീവനവും സംശയത്തിൽ പെട്ടാൽ ബുദ്ധിമാനായിരിക്കുന്ന ദൈവജ്ഞൻ അപ്രകാരമുള്ള സംശയത്തിന്ന ഉചിതമാകും വണ്ണം പറയെണം- എങ്ങിനെ എന്നാൽ ഇഷ്ടാനിഷ്ടലക്ഷണങ്ങൾക്ക സാമ്യമുണ്ടാകയാൽ അരിഷ്ടപരിഹാരത്തിനായികൊണ്ടെ മതിയായി വരുന്ന സൽകർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടെ ജീവിക്കുമെന്നു പറയെണം എന്ന ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക-

(വാ) ഏരജ്ജാതകവശാദായുന്നിരൂപണം-

അന്വയാർത്ഥം— ഇത ജാതകവശത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടുള്ള ആയുന്നിരൂപണമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം —— മെൽ പറകപ്പെട്ട വചനങ്ങൾ ജാതകം കൊണ്ടുള്ള ആയുർവ്വിചാരത്തിങ്കൽ ഉപയൊഗിക്കുന്നതുകളാകുന്നു-

ഇതി നവമൊദ്ധ്യായഃ

ദശമാദ്ധ്യായപ്രാരംഭഃ

(വാ) അഥമരണകാലശ്ചിന്ത്യതെ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— അനന്തരം മരണകാലം ചിന്തിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— ഇനി മരണകാലത്തെ നിശ്ചയിപ്പാനുള്ള പ്രമാണത്തെ കാണിക്കുന്നു-

ക. പ്രശ്നെനാപിചജാതകെനചമൃതെശ്ചിന്ത്യംഘടികാലാദികം തത്രപ്രാക്സമയൊഗലഗ്നജനുഷാമെശശ്ചസംചിന്ത്യതെ ।
കാര്യംകാലവിചിന്തനംഖലുമൃതെയ്യൊഭൈദ്ദശാന്തർദ്ദശാമന്ദാചാ

യ്ച്ചിനെശശീതകിരണസ്ഥാനെവ്വിലഗ്നെനച ॥

അനുപയാത്ഥം—മൃതിയുടെ കാലാദികം പ്രശ്നംകൊണ്ടും ജാതകം കൊണ്ടും ചിന്ത്യമായി ഭവിക്കുന്നു- അതുകളിൽവെച്ച മുംബസമയവും ഗർഭവും ദേശവും ജനുസ്സുകൊണ്ടെ സഞ്ചിന്തിക്കപ്പെടുന്നു. മൃതിയുടെ കാലവിചിന്തനം യൊഗങ്ങൾകൊണ്ടും ദശാന്തർദശാമന്ദാച്ചായ്ച്ചിനെശ ശീതകിരണ സ്ഥാനങ്ങൾകൊണ്ടും വിലഗ്നം കൊണ്ടും കായ്ച്ചുമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— മരണ കാലത്തെയും മരണത്തിന്ന ഹെതുവായ രൊഗം മുലായതിനെയും പ്രശ്നജാതകങ്ങൾകൊണ്ടു വിചാരിക്കെണം- അതുകളിൽവെച്ച ജാതകംകൊണ്ടുമരണ സമയത്തെയും മരണത്തിന്ന ഹെതുവായ രൊഗത്തെയും മരണ ദെശത്തെയും മുമ്പെ വിചാരിക്കുന്നു- സദ്യൊരിഷ്ടാദി യൊഗങ്ങളും കാലചക്രദശാ നക്ഷത്രദശാ ഇത്യാദികളായ ദശകളും അപഹാരങ്ങളും ശനിയുടെയും ബുഹസ്പതിയുടെയും സൂര്യചന്ദ്രന്മാരുടെയും സ്ഥിതി, ലഗ്നരാശി- ഇതുകളും മരണകാലാദി വിചാരസാധനങ്ങളാകുന്നു-

൨. യൊഗസ്ഥസ്തുയൊഗൊക്തവത്സാന്തെമൃതിർഭവെൽ।
ദശാപെക്ഷാനചിതെയാഗരത്സംവാദൊവിചിന്ത്യതാം ॥

അനുപയാത്ഥം—— യൊഗങ്ങളും സത്തുകളായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ യൊഗൊക്തവത്സാന്തത്തിങ്കൽ മൃതി ഭവിക്കും- ദശാപെക്ഷാനചിതമായ്രിക്കുന്ന യൊഗം സത്തായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ രത്നസംവാദം വിചിന്തിക്കപ്പെടെണം-

സാരം—— ആയുസ്സിനെ പറയുന്നതുകളായ യൊഗങ്ങളും ഉണ്ടെങ്കിൽ അതിനെ പറകപ്പെട്ട സംവത്സരം തികഞ്ഞാൽ മരിക്കുമെന്നറിയെണം- യൊഗത്തിന്ന ദശാപെക്ഷകൂടെ ഉണ്ടെങ്കിൽ ദശാഫലങ്ങൾക്ക സാമ്യമുണ്ടൊ ഇല്ലയൊ എന്നതിനെ പരീക്ഷിച്ചറിഞ്ഞ അതിനെ അനുസരിച്ച നിശ്ചയിക്കെണം-

൩. ദശാപഹാരചാരെഷ്വുഗ്രഹാണാംദൊഷദായിഷു। മരണന്നിദിശെന്നൃണാംയൊഗാഭാവെതുയംവിധിം ॥

അനുപയാത്ഥം—— ദൊഷമായുകളായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളുടെ ദശാപഹാരചാരങ്ങളിൽ നൃക്കളുടെ മരണത്തെ അതുദെശിക്കെണം- യൊഗാഭാവം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അതുകളുടെ ൊരം വിധികായ്ച്ചുമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— യൊഗങ്ങളും ഇല്ലാ എങ്കിൽ ദശയും അന്തർദശയും ചാരവും കൂടി മൊക്ഷത്തെ കൊടുക്കുന്നതുകളായി വരുമ്പൊൾ മ

രണത്തെ പറഞ്ഞുകൊൾക-

(വാ) അഥ മോക്ഷാദശാപഹാരം ഉച്യന്തെ ॥

അനന്വയാർത്ഥം —— അനന്തരം മോക്ഷദങ്ങളായിരിക്കുന്ന ദശാപഹാരങ്ങൾ വചിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം —— ഇനി മൃത്യുയോഗാദ്യനിഷ്ടഫലത്തെ അനുഭവിപ്പിക്കുന്നതുമായ ദശകളുടെയും അന്തർദശകളുടെയും സ്വരൂപത്തെ വിവരിക്കുന്നു-

൫. ലഗ്നാച്ചായദിജന്മതൊമൃതിപതിർമൃത്യുസ്ഥദൃഷ്ടീക്ഷകൌ
മന്ദഃക്രൂരഗുണൊഹൃദിക്പനസൃക്കരാശ്യംശപാഃരാഹ്വൊശ്ച
ക്ഷുസ്ഥൻച്ചലൊജന്മരന്ധ്രിയൊഭവൊനഭിഷ്ടസ്ഥിതഃ പാപാലൊ
കിതസംയുതൊസ്യഹിദശാവാന്തർദശാമൃത്യുദാ ॥

അനന്വയാർത്ഥം —— ലഗ്നത്തിങ്കൽ നിന്നൊ ജന്മത്തിങ്കൽനിന്നൊ മൃതിപതിയും മൃത്യുസ്ഥദൃഷ്ടീക്ഷകന്മാരും മന്ദനും ക്രൂരഗുണൊപനും ഹൃദിക്പനും തദ്യുക്കരാശ്യംശപന്മാരും രാഹുവും ഇങ്ങിനെ ഉള്ളവരിൽവെച്ച യാവനൊരുത്തൻ സുഖ്ഭവനായി പാപാലൊകിതസംയുതനായിട്ട ജന്മസ്ഥിങ്കൽ അനഭീഷ്ടനായിരിക്കുന്ന ഭാവത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായി ഭവിക്കുന്നുവൊ ഉവൻറെ ദശയൊ അന്തർദശയൊ മൃത്യുദയായി ഭവിക്കും-

സാരം —— ജന്മരാശിയുടെ അക്ഷമാധിപതി ജനനകാലത്തിങ്കൽ ചന്ദ്രനാൽ ത്രുശ്രുയിക്കപ്പെട്ട രാശിയുടെ അക്ഷമാധിപതി രണ്ടിൻറെയും അഷ്ടമത്തിങ്കൽ നിൽക്കുന്നവൻ രണ്ടിൻറെയും അഷ്ടമത്തിങ്കൽ ദൃഷ്ടിയൊടു കൂടിയവനും ശനി ലഗ്നത്തിൽനിന്നും ഇരിപത്തിരണ്ടാംദ്രേക്കാണാധിപൻ ഹൃദിക ഭവനാധിപൻ ലഗ്നാഷ്ടമാധിപൻ തുടങ്ങി ഉള്ളവർ നിൽക്കുന്നരാശിയുടെ അധിപന്മാർ അവരുടെ നവാംശകരാശികളുടെ അധിപന്മാർ ഇങ്ങിനെ ഉള്ള ഇവരിൽവെച്ച യാവനൊരുത്തൻ ഏറവും ബലഹീനനായിട്ടും പാപദൃഷ്ടിയൊടും പാപയൊഗത്തൊടും കൂടിയവനായിട്ടും ജനനകാലത്തിങ്കൽ അനിഷ്ടഭാവത്തിങ്കൽ നിന്നിരിക്കുന്നുവൊ അവൻറെ ദശാകാലത്തിങ്കലൊ അപഹാരകാലത്തിങ്കലൊ മരിക്കുമെന്നറിക-

൬. പാപാനാംചട്ടശായാമഷ്ടിരസതാംചിന്തനീയൊത്രമൃത്യൊർമാസക്ഷെശരാണാമചിനിജജനിഭാദ്ദൊഷദഃ പാപകാലഃ ।
മിത്ര്യാദീനാംദശാനാംയുഗപദവസിതിഷ്വത്രകാലസ്സുകഷ്ടസ്സച്ചാസാം വാദശാനാമവസിതിരശുഭാ മൊക്ഷദാനാംവിശെഷാൽ ।

അന്വയാർത്ഥം —— പാപന്മാരുടെ ദശയിൽ അസത്തുകളുടെ അപഹൃതി ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ ഇവിടെ മൃത്യു ചിന്തനീയമായി ഭവിക്കുന്നു- നിജജനിഭത്തിൽനിന്ന ഗൊമാസക്ഷുശ്വരന്മാരുടെ പാകകാലവും ദോഷദമായി ഭവിക്കുന്നു- മിത്രൃാദികളായിരിക്കുന്ന ദശകളുടെ ഒരുമിച്ചിട്ടുള്ള അവസിതിയാതൊന്നിൽ ഭവിക്കുന്നുവൊ അതുകാലം കഷ്ടമായി ഭവിക്കുന്നു- സ്വന്തകളായിരിക്കുന്ന ദശകളുടെയും അവസിതി അശുഭയായിഭവിക്കുന്നു- ദ്വിഷത്കളായിരിക്കുന്ന ദശകളുടെ അവസിതി വിശേഷിച്ചും അശുഭയായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— പാപന്മാരുടെ ദശയിൽ പാപന്മാരുടെ അപഹാരം വരുമ്പോഴും മൂന്നഞ്ചെഴാം നക്ഷത്രങ്ങളുടെ അധിപന്മാരുടെ ദശയിലും രണ്ടു മുന്നു തുടങ്ങിയുള്ള ദശകളുടെ അവസാനംഒരുമിച്ചു വരുമ്പോഴും മരണത്തെ വിചാരിക്കേണം- എല്ലാദശകളുടെയും അവസാന കാലങ്ങളിൽ അശുഭ എന്നില്ല- ഷഷ്ടദശയുടെ അവസാനത്തിങ്കൽ വിശേഷിച്ചു മാമെന്നറിഞ്ഞുകൊൾകേണ്ടതു. ദ്വൊഷ്യാരന്ധ്ര്യാധിപതൃാദിജാതസ്സ്വദശാസമഃ। ദശാസൂദ്ഭവാസ്വപവഗൊമാസാധിപത്യജഃ॥

അന്വയാർത്ഥം—— രന്ധ്രാധിപതൃാദി ജാതമായിരിക്കുന്ന ദൊഷം സ്വദശാസമമായി ഭവിക്കുന്നു- ഗൊമാസക്ഷാധിപത്യജമായിരിക്കുന്ന ദൊഷം ഉദ്ഭവകളായിരിക്കുന്ന ദശകളിൽ തന്നെ ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ദശാനാഥന്റെ അഷ്ടമാധിപത്യം മൂലമായതുകൊണ്ടുള്ള ദൊഷം എല്ലാദശകൾക്കും തുല്യമാകുന്നു- മൂന്നഞ്ചെഴാം നാളുകളുടെ അധിപത്യം ഹെതുവായിട്ടുള്ള ദൊഷം നക്ഷത്രദശകൾക്കല്ലാതെ മറ്റുള്ള ദശകൾക്ക ഭവിക്കുന്നില്ല-

൭. ദശാനീചസ്ഥമൂഢാനാംനിയമെനമൃതിപ്രദാ। കാലചക്രദശായാസ്തുവിശെഷാദ്ഗ്രഹനിഗദ്യതെ॥

അന്വയാർത്ഥം—— നീചസ്ഥമൂഢന്മാരുടെ ദശാനിയമത്തൊടുകൂടെ മൃതിപ്രദയായി ഭവിക്കുന്നു- അനന്തരം കാലചക്രദശയുടെ വിശെഷമാകട്ടെ നിഗദിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— നീചരാശിയിൽ നിൽക്കുന്ന ഗ്രഹത്തിന്റെ ദശയും പാട്ടുള്ളഗ്രഹത്തിന്റെ ദശയും നിയമെന മരണത്തെ ഉണ്ടാക്കും- ചിലർ നീചസ്ഥദശയെയും മൂഢന്റെ ദശയെയും പൂർണ്ണമായി അനുഭവിച്ചിട്ടു പിന്നെയും മരിക്കാതെ കാണുകിലും ഈ വചനത്തിന്ന അത്രമാത്രം കൊണ്ടെ അപ്രാമാണ്യത്തെ ശങ്കിക്ക

രുന്നു- ഇവിടെ ദശാശബ്ദത്തിന്നു അന്തർദ്ദശാഖണ്ഡനകൂടി അത്മനെപ്പോകയാൽ മറ്റുള്ള ദശകളിൽ നീചസ്ഥൻറെയും മൂഢൻറെയും അപഹാരം വരുംപൊഴും മരിച്ചാലും ഒരു വചനത്തിൻറെ പ്രാമാണ്യം അഭംഗമായിട്ടതന്നെ നിൽക്കുമെന്നറിക- ഇനികാലചക്രദശക്കുള്ള വിശേഷത്തെ പറയുന്നു.

വൃ. മീനാദ്വ്യംശികഭംഗ്രജ്ജ്യദിരഥാക്ഷസ്ഥാദഥോ കർക്കടം
സിംഹാദ്വ്യംശമിഥുനംതതൊഹരിർഭം ചാപാച്ചമേഷന്തഥാ । കഷ്ടസ്യാദിഹരൽപ്രവേശസമയഃകഷ്ടാദശാചോത്തരാ ചാരൊരാശ്യനതിക്രമെണശുഭദൊരാശ്യന്തരസ്ഥാശുഭഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— മീനത്തിംകൽ നിന്ന വൃശ്ചികത്തെയും അപ്രകാരം ഷഷ്ഠത്തിംകൽ നിന്ന അനന്തരം കർക്കടത്തെയും സിംഹത്തിംകൽ നിന്ന മിഥുനത്തെയും അതിംകൽ നിന്ന ഹരിഭത്തെയും അപ്രകാരം ചാപത്തിംകൽ നിന്ന മേഷത്തെയും പ്രജിക്കുമെംകിൽ ഇവിടെ തൽപ്രവേശസമയം കഷ്ടമായി ഭവിക്കും- ഉത്തരയായിരിക്കുന്ന ദശയും കഷ്ടമായി ഭവിക്കും- രാശ്യനതിക്രമത്തൊടുകൂടിയ ചാരം ശുഭമായി ഭവിക്കും- രാശ്യനതരസ്ഥമായിരിക്കുന്ന ചാരം അശുഭമായി ഭവിക്കും.

സാരം—— മീനത്തിംകൽ നിന്ന വൃശ്ചികത്തെയും കന്നിയിൽനിന്ന കർക്കടകത്തെയും ചിങ്ങത്തിംകൽനിന്ന മിഥുനത്തെയും മിഥുനത്തിംകൽ നിന്ന ചിങ്ങത്തെയും ധനുവിൽ നിന്ന മേടത്തെയും പ്രാപിക്കുന്ന എംകിൽ അത കാലം കഷ്ടമാകുന്നു- പിന്നെ ഉള്ള ദശയും രൊഗാദ്യനത്ഥങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുന്നു- രാശികളിൽ ക്രമെണ ഉള്ള ദശാന്തരം ഇഷ്ടഫലത്തെ കൊടുക്കുന്നതാകുന്നു- ഇടയിൽചില രാശികളെ വിട്ടിട്ടുള്ള ദശാഗതി അനത്ഥഹെതുവാകുന്നു.

൯. ദെഹൊദക്ഷിണതാരാസുവാക്യൊക്തെഷുചാദിമംഗൃഹം ।
ജീവസ്യാദന്തിമൊരാശിർവിപരീതംഹിവാമതെ ॥

൧൦. ദെഹജീവെശയൊരെകസ്യാംസന്ത്യൊഗദപ്രദഃ । ദ്വയൊസ്സഹസചെർമൃത്യുർദ്ദശാപെദശുഭാഗ്രിമം ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ക്ഷീണതാരകളിൽ വാക്യൊക്തങ്ങളിൽ വെച്ച ആദ്യമായിരിക്കുന്ന ഗൃഹം ദെഹമായിഭവിക്കും- അന്തിമമായിരിക്കുന്ന രാശി ജീവനായി ഭവിക്കും- വാമഭത്തിംകൽ വിപരീതമാകുന്നു- ദെഹജീവെശന്മാരിൽ വെച്ച ഏകന്നു അന്ത്യൊഗം ഗദപ്രദമായി ഭവിക്കും- ഇരിവക്കും അതഒരുമിച്ചാകുന്ന എംകിൽ മൃത്യുഭവിക്കും- ദശ അശുഭയാകുന്ന എംകിൽ

ഇത ധ്രുവമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— അശ്വതി, ഭരണി, കാർത്തികയുടെ മുന്നും ദക്ഷിണ നക്ഷത്രങ്ങളാകുന്നു- രോഹിണി മകീരം, തിരുവാതിര ഇവമൂന്നും വാമനക്ഷത്രങ്ങളാകുന്നു-ഇങ്ങിനെമറ്റുള്ള നക്ഷത്രങ്ങളെയും ദക്ഷിണങ്ങളാക്കിയും വാമങ്ങളാക്കിയും കല്പിച്ചുകൊൾക- ഇങ്ങിനെ ഉള്ള കല്പനയിൽ ദക്ഷിണങ്ങളായി വരുന്ന നക്ഷത്രങ്ങൾക്ക വരുന്നകാലചക്രദശാവാക്കുകളിൽ രുദ്രദിനത്തിൽ പറയപ്പെട്ട രാശി ദേഹമെന്നും അവസാനത്തിൽ പറയപ്പെട്ട രാശിജീവനെന്നും ഗ്രഹിക്കണം- ഇങ്ങിനെ സിദ്ധിച്ചതായ ദേഹരാശിയുടെയും ജീവരാശിയുടെയും അധിപന്മാരിൽ വെച്ച ഒരുത്തനു പാപയോഗം ഉണ്ടായിവരികിൽ രോഗം ഫലമാകുന്നു എന്നും ഇരിക്കട്ടെ, പാപയോഗം ഉണ്ടായിവരികിൽ മരണം ഫലമാകുന്നു എന്നും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾകാ- ദശക്കൊന്നു മുണ്ടെങ്കിൽ രോഗത്തെയും മരണത്തെയും നിസ്സംശയമായി പറകയുമാം-

(൨) ഏറ്റദശാപഹാരവിഷയം।

അന്വയാർത്ഥം—— ഇതദശാപഹാരവിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

ഫ- പരാശപഷ്ടയെഷ്വാക്കുല്പമധ്യചിരായുഷ്കാം । മരണംനിദിശേന്നണാംചതുർത്ഥേഷ്വമിതായുഷ്കാം ।।

അന്വയാർത്ഥം —— ആക്കിയുടെ പരാശപഷ്ടയങ്ങളിൽ അല്പമധ്യചിരായുസ്സുകളായിരിക്കുന്ന നക്ഷത്രത്തിന്റെ മരണത്തെ നിർദ്ദേശിക്കണം, അമിതായുസ്സുകളുടെ മരണത്തെ ചതുർത്ഥമായിരിക്കുന്ന പഷ്ടയത്തിങ്കലും നിർദ്ദേശിക്കണം-

സാരം—— പ്രായേണ മനുഷ്യസംവത്സരംകൊണ്ടു ശനി, മേടം മുതലായ രാശികളിൽ ഒരുപ്രാവിശ്യം സഞ്ചരിക്കും- ഇതിനു പഷ്ടയമെന്നും പരിവൃത്തിയെന്നും പേരാകുന്നു- ജനനകാലത്തിങ്കൽ യാതൊരുരാശിയിൽ ശനിനിന്നുവോ ആരിങ്കൽനിന്നു തുടങ്ങിഒരുമിയിലുള്ള പഷ്ടയം കഴിയുന്നതിനുമുമ്പെ അല്പായുസ്സായിരിക്കുന്നവൻ മരിക്കും- മധ്യമായുസ്സായിരിക്കുന്നവൻ രണ്ടാമത്തെ പഷ്ടയംകഴിയുന്നതിനു മുമ്പെ മരിക്കും- ദീർഘായുസ്സായിരിക്കുന്നവൻ മൂന്നാമത്തെ പഷ്ടയം കഴിയുന്നതിനുമുമ്പെ മരിക്കും- അമിതായുസ്സായിരിക്കുന്നവൻ നാലാമത്തെ പഷ്ടയം കഴിയുന്നതിന്റെ മുമ്പെ മരിക്കും-

൧൨. മാന്ദിത്രികോണഗെമന്ദേമരണംരാത്രിജനനം। ദിന
ജാനാംരഥാസ്യാംശരാശ്യാരസൂത്രികോണഗെ॥

അന്വയാർത്ഥം—— രാത്രികനക്കുംക്കു മരണം മന്ദൻ മാന്ദി
ത്രികോണഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഭവിക്കും അല്പകാ
രം ദിനജനമാക്കുമരണം മന്ദൻ ഇവൻറെ അംശരാശികളിൽ
അസൂത്രികോണഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഭവിക്കും-

സാരം—— രാത്രിയിലൊ രാത്രിരാശികൊണ്ടൊ ജനിച്ചവ
ക്കു അവരുടെ ജനനകാലത്തിങ്കൽ ഗ്രഹിക്കുയാതൊരു രാശിയിൽ
നിന്നുവൊ ആ രാശിയൊടുകൂടിയ ത്രികൊണത്തിങ്കൽ ശനി സ
ഞ്ചരിക്കുന്ന കാലത്തിങ്കൽ മരണത്തെ ഊഹിക്കെണം- മെടം
രാശിയിലാകുന്ന ഗ്രഹിസ്ഥിതി എങ്കിൽ മെടം, ചിങ്ങം, ധനു,
ഈ മൂന്നുരാശികളിൽ വെച്ച ഒന്നിങ്കൽ ശനിസഞ്ചരിക്കുംപൊ
ൾമരണം ഭവിക്കാമെന്ന അഭിപ്രായം- ഗ്രഹിക്കാംശക രാശിയി
ലൊ അതിൻറെ അഞ്ചൊമ്പതാം രാശികളിലൊ ശനി സഞ്ചരി
ക്കും കാലത്തിങ്കലും മരണം സംഭവിക്കാമെന്നും ഗ്രഹിക്കെണം
മാന്ദിത്രികോണഗെ എന്ന പദത്തിങ്കലെ മാന്ദിശബ്ദം ലക്ഷണ
ങ്കൊണ്ടെ ഗ്രഹികൻ നില്ക്കുന്നരാശിയെയു ഗ്രഹികനവാംശകരാശി
യെയും ബൊധിപ്പിക്കുന്നു എന്നതെ വൃദ്ധസിദ്ധാന്തമാകുന്ന
ത അതിനെയുക്തിയുമുണ്ടെ- ഉത്തരാർദ്ധംകൊണ്ടെ പറയുന്നെടത്ത
അംശത്തെക്കുടെ ഗ്രഹിച്ചിട്ടുണ്ടെല്ലൊ ഇതുതന്നെ യുക്തിയാകു
ന്നത- പകലൊ പകൽരാശികൊണ്ടൊ ജനിച്ചവക്കു അവരുടെ
ജനനകാലത്തിങ്കൽ ഗ്രഹികൻയാതൊരുരാശിയിൽ നിന്നുവൊ അ
തിൻറെ ഏഴാംരാശിയിലൊ ഗ്രഹികനവാംശക രാശിയുടെ ഏഴാം
രാശിയിലൊ അതുകളുടെ അഞ്ചൊമ്പതാം രാശികളിലൊ ശനി
സഞ്ചരിക്കുംപൊൾ മരണം സംഭവിക്കാം-

൧൩. മന്ദരന്ധ്രേശയൊരംശരാശ്യാവ്വാക്കെന്ദ്രികൊണഗെ।
അക്കാർദ്ധഗൃഹസ്യാർത്ഥരിഫയൊവ്വാരികൊണഗെ॥

൧൪. ഭാവിംശത്ര്യംശപൊയസ്മിൻഭവനെജനനനിസ്ഥിതൗ।
തത്ത്രികൊണഗതെവാക്കെനിർദ്ദിഷ്ടംമരണംന്യുണാം।

അന്വയാർത്ഥം—— അക്കിമന്ദരന്ധ്രേശന്മാരുടെ അംശരാശി
കളുടെ ത്രികൊണഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും അക്കാർദ്ധ
ഗൃഹത്തിൻറെ അർത്ഥരിഫങ്ങളുടെ ത്രികൊണഗനായിരിക്കും വി
ഷയത്തിങ്കലും അക്കി ജനനത്തിങ്കൽ ഭാവിംശത്ര്യംശപൻ യാ
തൊരുഭവനത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായി ഭവിക്കുന്നവൊ തത്ത്രികൊ
ണഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും അക്കുടെ മരണം നിർദ്ദി

ഷ്ടമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ജനനകാലത്തിങ്കൽ ശനിയും അഷ്ടമാധിപനും നിന്ന രാശികളിലൊ അതുകളുടെ അഞ്ചൊമ്പതാംരാശികളിലൊ അവരുടെ നവാംശകരാശികളിലൊ അതുകളുടെ അഞ്ചൊമ്പതാംരാശികളിലൊ ശനി സഞ്ചരിക്കുന്ന കാലത്തിങ്കലും ജനനകാലത്തിങ്കൽ ആദിത്യൻ നിന്നരാശിയുടെ രണ്ടാംരാശിയിലും പന്തണ്ടാം രാശിയിലും അതുകളുടെ അഞ്ചൊമ്പതാംരാശികളിലും ശനി സഞ്ചരിക്കുന്നകാലത്തിങ്കലും ജനനത്തിങ്കൽ ലഗ്നദ്രെക്കാണത്തിന്റെ ഇരുപത്തുരണ്ടാംദ്രെക്കാണാധിപൻ നിന്ന രാശിയിലൊ അതിന്റെ അഞ്ചൊമ്പതാംരാശികളിലൊ ശനിസഞ്ചരിക്കുന്ന കാലത്തിങ്കലും മനുഷ്യരുടെ മരണത്തെ ഊഹിക്കാമെന്ന അറിവുള്ളവർ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

(വാ) എതന്മന്ദചാരവിഷയം ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഇതുമന്ദചാര വിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— മാന്ദിത്രികൊണദ്രെമന്ദ എന്നുതുടങ്ങി ഇതുവരെയുള്ള ഈ പ്രകരണംകൊണ്ടുഗ്രഹിക്കേണ്ടത മരണസൂചകമായ മന്ദന്റെ ചാരമാകയാൽ ഇത മന്ദചാരവിഷയമാകുന്നു-

ക്ഷ. ലഗ്നത്രയംശശരാക്രാന്തരാശൌജീവെത്രികൊണഗൊ
കാലഹൊരാധിപാക്രാന്തരാശൌവാമരണംവ്യണാം॥

അന്വയാർത്ഥം—— ജീവൻ ലഗ്നത്രയംശശരാക്രാന്തരാശിയുടെയൊ കാലഹൊരാധിപാക്രാന്തരാശിയുടെയൊ ത്രികൊണഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ നൃക്കൾക്കുമരണം ഭവിക്കും.

സാരം—— ലഗ്നദ്രെക്കാണാധിപൻ ജനനകാലത്തിങ്കൽ നിന്നരാശിയിലൊ അതിന്റെ അഞ്ചൊമ്പതാംരാശികളിലൊ ജനനകാലത്തിങ്കലെ കാലഹൊരയുടെ അധിപൻ ജനനകാലത്തിങ്കൽ നിന്ന രാശിയിലൊ അതിന്റെ അഞ്ചൊമ്പതാംരാശികളിലൊ വ്യാഴം സഞ്ചരിക്കുന്നകാലത്തിങ്കൽ മരണത്തെ ഊഹിക്കെണം-

ക്ഷ. യൊരാശിംസൂര്യജാക്രാന്തസ്യധനസ്യവ്യയസ്യവാ।
ബൃഹസ്പതിസ്ഥികൊണസ്ഥൊമരണായഭവെന്നൃണാം ॥

അന്വയാർത്ഥം—— യാതൊരുരാശി സൂര്യജാക്രാന്തമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ ധനത്തിന്റെയൊ വ്യയത്തിന്റെയൊ ത്രികൊണസ്ഥനായിരിക്കുന്ന ബൃഹസ്പതി നൃക്കളുടെ മരണത്തിനായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കും-

സാരം—— ജനനകാലത്തിങ്കൽ ശനിനിന്ന രാശിയുടെ ര

ണ്ടാം രാശിയിലൊ പന്ത്രണ്ടാം രാശിയിലൊ അതുകളുടെ അ
ഞ്ചൊമ്പതാം രാശികളിലൊ വ്യാഴം സഞ്ചരിക്കുംപൊൾ മരണം
സംഭവിക്കും-

ക്കും മെഷജീവൈശയൊർയ്യോഗരാശീഗൊപിബൃഹസ്പതിഃ ।
പാപഗ്രഹാശ്രിതത്രൃസ്ഥാനാനാംമരണായിനും ॥

അന്വയാർത്ഥം—മെഷജീവൈശന്മാരുടെ യൊഗരാശിഗനായി
രിക്കുന്ന ബൃഹസ്പതിയും തത്രൃസ്ഥന്മാരായിരിക്കുന്ന പാപഗ്രഹ
ങ്ങളും സ്വകർമ്മക്കു മരണമായികളായി ഭവിക്കും-

സാരം — ജനനകാലത്തിങ്കൽ ലഗ്നാഷ്ടമാധിപന്മാർ ഒരുമി
ച്ചു എകരാശിസ്ഥന്മാരാകുന്നു എങ്കിൽ ആ രാശിയിൽ വ്യാഴംസ
ഞ്ചരിക്കുന്ന കാലത്തിങ്കലും പാപഗ്രഹങ്ങളും സഞ്ചരിക്കുന്നകാ
ലത്തിങ്കലും മരണം ഭവിക്കും-

ഫല. രാശെർമ്മന്ദാധിരൂഢസ്യതൃതീയായാത്മജാരിഷു । യ
ത്രൃസഫലദർശനംന്യൂനംതത്രൃസ്ഥൊമൂർത്തിമൊഗുരുഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം — മന്ദാധിരൂഢമായിരിക്കുന്ന രാശിയുടെ
തൃതീയായാത്മജാരികളിൽ വെച്ചു യാതൊന്നിങ്കൽ സഫലദർശനം
ന്യൂനമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ തത്രൃസ്ഥനായിരിക്കുന്ന ഗുരുമൂർത്തി
മനായി ഭവിക്കും-

സാരം— ജനനകാലത്തിങ്കൽ ശനിനിന്ന രാശിയുടെ മൂ
ന്നാം രാശി പതിനൊന്നാംരാശി അഞ്ചാംരാശി ഒമ്പതാംരാശി എ
ന്നീ നാലു രാശികളിൽവെച്ചു യാതൊരു രാശിയിൽവ്യാഴത്തിന്റെ
ദൃഷ്ടിയില്ലായ്കയൊ ഭവിക്കുന്നുവൊ ആ രാശിയിൽ വ്യാഴം സഞ്ചരി
ക്കുന്ന കാലത്തിങ്കൽ മരിക്കും-

(വാ) ഏതജ്ജീവചാരവിഷയം ।

അന്വയാർത്ഥം —ഈ ജീവചാര വിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— ലഗ്നത്രൃംശൊശരാക്രാന്ത എന്നു തുടങ്ങി ഇതുവ
രെ ഉള്ള പ്രകരണംകൊണ്ടു അറിയെണ്ടതു മരണകാലത്തിങ്ക
ലെ ഗുരുചാരമാകുന്നു-

ഫൽ. അഷ്ടമെശാശ്രിതംരാശിമാവസത്യഹിമത്വിഷി । ജ
ന്മതാരാംവിലഗ്നസ്ഥതാരകാംവാമൂർദ്ധഭെൽ ॥

അന്വയാർത്ഥം— അഹിമത്വിട്ട അഷ്ടമെശാശ്രിതമായിരി
ക്കുന്ന രാശിയെയൊ ജന്മതാരയെയൊ വിലഗ്നസ്ഥതാരയെയൊ
ആവസന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മൃതി ഭവിക്കും-

സാരം— ലഗ്നാൽ അഷ്ടമത്തിന്റെ അധിപനായ ഗ്രഹം ജ
നന കാലത്തിങ്കൽ യാതൊരു രാശിയിൽനിന്നുവൊ ആ രാശി

യിലെങ്കിലും ജന്മ നക്ഷത്രത്തിന്മേൽ എങ്കിലും ലഗ്നം നിന്നുടത്തിങ്കൽ കാണുന്നനക്ഷത്രത്തിന്മേൽ എങ്കിലും ആദിത്യൻ നിൽക്കുന്നകാലത്തിങ്കൽ മരണം ഭവിക്കും-

(വാ) ആത്മാനഷ്ടാനപദതിഃ ।।

അന്വയാർത്ഥം—— ഇവിടെ ആനഷ്ടാനപദതി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം——സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

൨൦. ആത്മാക്കാംശകഭൂതികൊണസഹിതസൂര്യേ ചരസ്ഥസ്സചേ ദ്ദ്വ്യക്ഷസ്ഥിരഭേഷ്ടമേശനവഭാഗക്ഷത്രികൊണസ്ഥിതെ ലഗ്നേശസ്ഥനവാംശരാശിസഹിതെതസ്യൂതികൊണെഥവാ സൂര്യേമൃത്യുമുശന്തിയദ്വയഗസ്സോയംഭവെജ്ജന്മനി-ഇതി।।

അന്വയാർത്ഥം—— ജന്മത്തിങ്കൽ അക്കൻ സ്ഥിരഭത്തിങ്കൽ ഭവിക്കുമെങ്കിൽ അഷ്ടമേശനവഭാഗക്ഷത്രികൊണസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും അവൻ ചരസ്ഥനാകുന്നു എങ്കിൽ സൂര്യൻ ആത്മാക്കാംശകഭൂതികൊണസഹിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും അത് ഇവൻ ദ്വയഗനായി ഭവിക്കുമെങ്കിൽ സൂര്യൻ ലഗ്നേശസ്ഥനവാംശരാശി സഹിതനായിട്ടൊ അതിന്റെ ത്രികൊണത്തിങ്കൽ തിഷ്ഠന്നായിട്ടൊ ഇരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കലും മൃത്യുവിനെ ഇച്ഛിക്കുന്നു.

സാരം—— ജനനകാലത്തിങ്കൽ ആദിത്യൻ ചരരാശിയിൽ നിന്നവനാകുന്നു എങ്കിൽ തന്റെ ദ്രേഷ്കാംശക രാശിയിലൊ അതിന്റെ അഞ്ചൊമ്പതാം രാശികളിലൊ ആദിത്യന്റെ സ്ഥിതി വരുന്നകാലത്തിങ്കൽ മരണം ഭവിക്കും- സ്ഥിരരാശിയിൽനിന്നവനാകുന്നു എങ്കിൽ അഷ്ടമാധിപന്റെ നവാംശകരാശിയിലൊ അതിന്റെ അഞ്ചൊമ്പതാം രാശികളിലൊ ആദിത്യന്റെ സ്ഥിതി വരുന്നകാലത്തിങ്കൽമരണം ഭവിക്കും. ദ്വയരാശിയിൽ നിന്നവനാകുന്നു എങ്കിൽ ലഗ്നാധിപന്റെ നവാംശകരാശിയിലൊരതിന്റെ അഞ്ചൊമ്പതാം രാശികളിലൊ ആദിത്യന്റെ സ്ഥിതി വരുന്ന കാലത്തിങ്കൽ മരണം ഭവിക്കും-

(വാ) അനുമാസവിഷയം ।।

അന്വയാർത്ഥം—— ഇത മാസവിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— അഷ്ടമരാശ്യാദിനാംശം എന്ന തുടങ്ങി ഇതുവരെ ഉള്ളൂത എതൊരു മാസത്തിങ്കൽ മരിക്കുമൊ ആ മാസത്തെ അറിവാനുള്ള പ്രമാണമാകുന്നു-

൨൧. സൂര്യാശ്രിതക്ഷഗെചന്ദ്രേരന്ധ്രേശാശ്രിതവൈരിനി
ത്രികൊണൊപഗതവൈന്ദവരാഹാത്രൈധാധുനഃസ്മൃതാ ।।

൨൩. രന്ധ്രേശാധിഷ്ഠിതൈഷ്വന്യനിഷ്ക്രമരണംഗുണാം।
ധനേശാശ്രിതരാശേവാതസ്യസപ്തമഭസ്യവാ ॥

൨൪. ത്രികോണസ്ഥധനേശാംശരാശിശേവാവിധൈതുമതിഃ।
നിജജന്മനിയംസ്വിൻഷ്ഠേഷ്ടികസൂത്രശേവിധൈന ॥

൨൫. രൊഗാരംഭസ്യകർത്തുസ്സ്ഥമരണംദ്ധമാദിശേൽ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ചന്ദ്രൻസൂര്യാശ്രിതക്ഷഗനായിരിക്കുംവീക്ഷയത്തിംകലും ഇന്ദുരന്ധ്രേശാശ്രിതവൈശ്വത്തിന്റെ ത്രികൊണൊപഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിംകലുംഅപ്രകാരം രാഹുച്ചന്ദ്രന്റെയാദുവിന്റെ ത്രികൊണൊപഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിംകലും രന്ധ്രേശാധിഷ്ഠിതൊദുവിംകൽ തിഷ്ഠുന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും സ്വകർത്തൃംക്ക മരണം നിർദ്ദിഷ്ടമായി ഭവിക്കുന്നു-വിധുധനേശാശ്രിത രാശിയുടെയൊ അതിന്റെ സപ്തമഭത്തിന്റെയൊ ത്രികൊണസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിംകലും ധനേശാംശരാശിഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിംകലും മൃതി ഭവിക്കുംനിജജന്മത്തിംകൽ ഗ്രഹികൻ യാതൊരു ഭത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിഭവിക്കുന്നുവൊ വിധുതത്രഗനായിരിക്കും വിഷയത്തികൽരൊഗാരംഭം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു തദസ്സ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിംകൽ മരണത്തെ ദ്ധമാകുംവണ്ണം ഋതുശെഷിക്കെണം-

സാരം—— ജനനകാലത്തിങ്കൽ സൂര്യൻ യാതൊരു രാശിയിൽ നിന്നുവൊ അതു രാശിയിൽ ചന്ദ്രൻവരുമ്പൊൾ മരിക്കും അഷ്ടമാധിപൻനിന്ന രാശിയിലും അതിന്റെ അഞ്ചൊമ്പതാം രാശികളിലും ചന്ദ്രൻ വരുന്ന കാലത്തിംകലും മരണം ഭവിക്കും-ജനന കാലത്തിങ്കൽരാഹുനിന്ന നാളിലൊ അതിന്റെ പത്താം നാളീലൊ പത്തൊമ്പതാം നാളിലൊ അഷ്ടമാധിപൻ നിന്നനാളിലൊ രണ്ടാംഭാഗാധിപൻനിന്ന രാശിയിലൊ അതിന്റെ ഏഴാം രാശിയിലൊ അതുകളുടെ അഞ്ചൊമ്പതാം രാശികളിലൊ രണ്ടാം ഭാവാധിപന്റെ നവാംശക രാശിയിലൊ ചന്ദ്രൻ വരുന്ന സമയവും മരിക്കും- ജനനത്തിങ്കൽ ഗ്രഹികൻ യാതൊരു രാശിയിൽനിന്നുവൊ അവിടെ ചന്ദ്രൻ വരുമ്പൊൾ രൊഗം തുടങ്ങുമെന്നും അതിന്റെ ഏഴാം രാശിയിൽ ചന്ദ്രൻ വരുമ്പൊൾ മരിക്കുമെന്നും നിസ്സംശയമായി പറയാം-

(൨) ഏതച്ചന്ദ്രവിഷയം ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഇത ചന്ദ്രവിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

൨൬. പ്രമാണഗ്രഹികാനീതിസൂചോശാനന്ദജീവയൊഃ । സു

ത്തെന്ദ്രചാശ്വസ്ഥിതിർമൃത്യൈരുശ്ലോകോക്തഥനിഗദ്യതെ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— അനന്തരം ശാസ്ത്രോക്തമായിരിക്കുന്ന പ്രമാണഗ്രഹികാനീതിയും തദ്വശത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടുമൃത്യുവിങ്കൽ മന്ദജീവന്മാരുടെയും സൂര്യേന്ദുക്കളുടെയും സ്ഥിതിയും നിഗദിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— അനന്തരം ശാസ്ത്രത്തിങ്കൽ പറകപ്പെട്ടിട്ടുള്ള പ്രമാണഗ്രഹികന്റെ ആനയനവും മരണകാലത്തിങ്കൽ പ്രമാണഗ്രഹികനെ അനുസരിച്ചിട്ടുള്ള മന്ദജീവന്മാരുടെയും സൂര്യചന്ദ്രന്മാരുടെയും സ്ഥിതിയും പറകപ്പെടുന്നു-

൫൩. ജാതസ്യാഹ്നിസഷ്ടാംശഗ്രഹൊഗതനിശാമാന്ദിഃ പ്രമാണാഹ്വയൊ രാത്രൌപ്രാശിനമാന്ദിരെവനപരസ്മിന്നിശാനാഥാലയെ । മന്ദൊമുഷ്യനവാംശപാശ്രിതഗൃഹെമൃത്യുപ്രദായീഗുരുർഭാനുർഭാദശഭാഗപാശ്രിതഗൃഹെത്രിംശാംശപക്ഷ്മാശശീ-ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം— അഹസ്സിങ്കൽ ജാതനായിരിക്കുന്നവന്നസഷ്ടാംശഗ്രഹനായിരിക്കുന്നഗതനിശാമാന്ദിപ്രമാണാഹ്വയനായിഭവിക്കുന്നു- രാത്രിയിങ്കൽ ജാതനായിരിക്കുന്നവന്ന പ്രാശിനമാന്ദിതന്നെ പരനല്ല- തദ്രാശിനാഥാലയത്തിങ്കലെ മന്ദനും ഇവന്റെ നവാംശപാശ്രിത ഗൃഹത്തിങ്കലെ ഗുരുവും ഭാദശഭാഗപാശ്രിത ഗൃഹത്തിങ്കലെ ഭാനുവും ത്രിംശാംശപക്ഷ്മത്തിങ്കലെശശിയും മൃത്യുപ്രദായിയായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— പകൽ ജനിച്ചവന്ന കഴിഞ്ഞരാത്രിയിലെ ഗ്രഹികന്റെ സ്ഥൂടത്തിൽ ആറരാശികൂട്ടിയാൽ അതുപ്രമാണഗ്രഹികന്റെ സ്ഥൂടമായിഭവിക്കും- രാത്രിയിൽ ജനിച്ചവന്ന കഴിഞ്ഞരാത്രികലിലെ ഗ്രഹികൻതന്നെ- ഇങ്ങിനെ ഉള്ള പ്രമാണഗ്രഹികൻ നിന്നരാശിയുടെ അധിപന്റെ ക്ഷേത്രത്തിങ്കൽ നിൽക്കുന്ന ശനിയും നവാംശകരാശ്യധിപൻ നിന്ന രാശിയിൽ നിൽക്കുന്ന വ്യാഴവും ദ്വാദശാധിപൻ നിന്നരാശിയിൽ നിൽക്കുന്ന ആദിത്യനും ത്രിംശാംശകാധിപന്റെ ക്ഷേത്രത്തിൽ നിൽക്കുന്ന ചന്ദ്രനും മരണകാലത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നവരാകുന്നു-

൫൪. മന്ദജീവാർക്കചന്ദ്രാണാംപ്രൊക്തക്ഷേത്രെക്ഷുരാശിഷു।
മൃതിമാസപാഷ്ടവർഗ്ഗക്ഷുഹീനാക്ഷഭവനെസ്ഥിതിഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— പ്രൊക്തങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഈ രാശികളിൽവെച്ച സപാഷ്ടവർഗ്ഗങ്ങളിൽ ഹീനാക്ഷഭവനത്തിങ്കൽ ഉള്ളമന്ദജീവാർക്കചന്ദ്രന്മാരുടെ സ്ഥിതി മൃതിമയായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— മേൽചറപ്പെട്ട ഗ്രഹികത്രികൊണാദി രാശിക

ളിൽപെച്ച ഏതൊരുരാശിയിൽ ശനിയുടെ അഷ്ടവർഗ്ഗത്തിങ്കൽ പരലിന്റെ സംഖ്യാ നാലിൽകുറഞ്ഞുവരുമോ ആ രാശിയിൽശനി സഞ്ചരിക്കും കാലത്തിങ്കൽ മരിക്കും- ഇപ്രകാരം ജീവാദികളുടെ സ്ഥിതികൊണ്ടും നിശ്ചയിച്ചു കൊൾകെ-

എല്ലാഗ്രഹങ്ങളുടെയും അഷ്ടവർഗ്ഗത്തിങ്കൽ അക്ഷങ്ങൾ കുറഞ്ഞരാശികൾ കഷ്ടങ്ങളാകയാൽ അതുകളിൽ അവരുടെ ചാരങ്ങളും കഷ്ടങ്ങളാകയാൽ മന്ദാദികളുടെ ഹീനാക്ഷരാശികളിലുള്ള ചാരകാലത്തിങ്കൽ മരണമെന്നും ഒരു ലക്ഷണമാകുന്നു- എങ്കിലും അതുകൊണ്ടതന്നെ മരണത്തെ വിശ്വസിച്ചു പറഞ്ഞുകൂടാ. ഇപ്രകാരം മെൽപറകപ്പെട്ട രാശികളിൽ മന്ദാദികളുടെ ചാരത്തെത്തന്നെ പ്രമാണിച്ചിട്ടും പറഞ്ഞുകൂടാ- അതുഹേതുവായിട്ട അനേകപ്രകാരേണ കഷ്ടത ഏതെതുരാശികൾക്കും ഉണ്ടായ്തുരുമൊ അതുകളിലുള്ള മന്ദാദിചാരത്തെത്തന്നെ പ്രമാണിക്കേണമെന്ന മെൽപറകപ്പെട്ടതിന്റെ ആശയമാകുന്നു എന്ന ധരിച്ചുകൊൾകയും വെണം.

(വാ അഥപ്രകാരാന്തരേണമന്ദാദീനാംസ്ഥിതിരുച്യതെ.)

അനപയാത്മം —— അനന്തരം പ്രകാരാന്തരേണ മന്ദാദിസ്ഥിതി വചിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം—— ഇനി മറ്റൊരുപ്രകാരേണ മന്ദാദികൾ ഇന്ന രാശികളിൽ നിൽക്കുംപൊൾ മരണമെന്ന ഊഹിപ്പാനുള്ള മാർഗ്ഗത്തെ പറയുന്നു-

൨൨. മന്ദേനാസ്യദ്വഗാണരന്ധ്രപനാംശൈശ്ചതുർത്ഥേക്ഷഗൃശിസ്ഥൈസ്യുരസ്യഭവിവാ പ്രാഗ്വൊത്രികൊണംക്രമാൽ । ചന്ദ്രരീക്ഷ്ണകരേണരൌരവിസുതേയൊഗാംശഭസ്ഥേഷുവാ മൃത്യുഃസൂക്ഷ്മഗതൈർനിജാംശഗണിതൈസ്സംവാഽഥൊക്ഷ്യസൂചിഹ ।।

അനപയാത്മ —— മന്ദനൊടും ഇവന്റെ ദ്വാദശാരന്ധ്രപനാംശൈശന്മാരൊടും വെവ്വെറെ അക്കൻ യുതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ യാതൊരു രാശി ഭവിക്കുന്നുവൊ ഇതിന്റെയൊ തദ്സൂഭത്തിന്റെയൊ ത്രികൊണത്തെ ചന്ദ്രനും തീക്ഷ്ണകരനും ക്രൂരവും രവിസുതനും ക്രമേണപ്രാപ്തനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലൊ അവർയൊഗാംശഭസ്ഥന്മാരായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലൊ മൃത്യുവാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. നിജാംശഗണിതന്മാരായിരിക്കുന്ന അവരൊടുകൂടെ ഉള്ള സംവാദം ഇവിടെ ഊഹ്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സൂ —— ജനനകാലത്തിങ്കലെ ശനിയൊട്ട സൂര്യൻ ചെന്നാൽ എതൊരുരാശി വരുമൊ അതിലെയൊ അതിന്റെ എഴാം രാശിയിലൊ അതുകളുടെ അഞ്ചൊമ്പതാം രാശികളിലൊ ചന്ദ്രൻ നില്ക്കുന്നസമയത്തിങ്കൽ മരിക്കും- ജനനകാലത്തിങ്കലെ ശനിയുടെ ദ്രേക്കാണാധിപനൊട സൂര്യൻ ചെന്നാൽ വരുന്നരാശിയിലൊ അതിന്റെ എഴാംരാശിയിലൊ അതുകളുടെ അഞ്ചൊമ്പതാം രാശികളിലൊ ആദിത്യൻ നില്ക്കുന്ന സമയത്തിങ്കൽ മരിക്കും- ജനനകാലത്തിങ്കലെ ശനിയുടെ നവാംശകത്തിന്റെ അധിപനൊട സൂര്യൻചെന്നാൽ വരുന്നരാശിയിലൊ അതിന്റെ എഴാം രാശിയിലൊ അതുകളുടെ അഞ്ചൊമ്പതാം രാശികളിലൊ വ്യാഴം നില്ക്കുന്നകാലത്തിങ്കൽ മരിക്കും- ജനനകാലത്തിങ്കലെ ശനിയുടെ ദ്വാദശാംശത്തിന്റെ അധിപനൊട സൂര്യൻ ചെന്നാൽ വരുന്നരാശിയിലൊ അതിന്റെ എഴാംരാശിയിലൊ അതുകളുടെ അഞ്ചൊമ്പതാം രാശികളിലൊ ശനിനില്ക്കുന്ന കാലത്തിങ്കൽ മരിക്കും- ജനനകാലത്തിങ്കലെ ശനിയൊട്ടും ശനിയുടെ ദ്രേക്കാണാധിപനൊട്ടും നവാംശകാധിപനൊട്ടും ദ്വാദശാംശാധിപനൊട്ടും സൂര്യൻ ചെന്നാൽ വരുന്ന യൊഗനവാംശകരാശികളിൽ ചന്ദ്രൻ ആദിത്യൻ, വ്യാഴം, ശനി, ഇവർ ക്രമെണ നില്ക്കുന്നകാലത്തിങ്കൽ മരിക്കുമെന്നും പറയാം- ഇനി പറവാൻപൊകുന്ന അംശഗ്രഹനത്തൊടുകൂടിയ മെൽപറഞ്ഞ ഗ്രഹങ്ങളുടെ സ്ഥിതികളൊടുകൂടെ വിരൊധം വന്നില്ലെങ്കിൽ മെൽപറഞ്ഞതിനെ പ്രമാണിച്ച മരണത്തെ പറയുകൊഥിക- അതുകളുടെ സംവാദപരീക്ഷയെ ചെയ്യാതെ നിശ്ചയിച്ചു പറയരുത-

ഇനി രന്ധ്രശബ്ദാർത്ഥത്തെ സ്ഥിരപ്പെടുത്തുവാനായിക്കൊണ്ടു ആ അംശത്തിനുമാത്രമായുള്ള രന്ധ്രാക്കളുടെ ഭാഷയെ എഴുതുന്നു-

ശനി നില്ക്കുന്ന നവാംശാധിപനും ആദിത്യനുംകൂടി നില്ക്കുന്നരാശിയുടെയും അതിന്റെ എഴാംരാശിയുടെയും ത്രികൊണങ്ങളിലും ഇവർ കൂടിനിന്ന നവാംശകരാശിയിലും വ്യാഴംചെല്ലുംകാലം മരണം-

(ചാ) അഥ സർവ്വഗ്രഹാണാംമരണകാലസ്ഥിതിരുച്യതെ ॥

അനന്തരയാർത്ഥം —— അനന്തരം സർവ്വഗ്രഹങ്ങളുടെ മരണകാലസ്ഥിതി വചിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം —— സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

൨൯. പ്രധാന്യസ്യവിഹംഗമസ്യടമാല്യാതാംശസംഖ്യാഹതേ
തത്രൈകത്രകലീകൃതാദിതരസൂത്ര്യാംശൈസ്സമൃതഃ ।

ഫലാദ്യാതകലാഭിരാനഖഹതാഃ പൂർണ്ണാമയൈജയെ ത്തത്ത്രായാ
തസ്ത്രഹൈഭവൈസമരൗണൈശ്ച ശുദ്ധഫവാചകതഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം— വിഷംഗമസ്ഥാടത്തെ രണ്ടുപ്രകാരെണെ ന്യസിച്ചിട്ട അജത്തിംകൽനിന്ന തുടങ്ങീ യാതാംശസംഖ്യാഹതമായിരിക്കുന്ന അതുകളിൽവെച്ച ഏകത്തിംകൽ കലീഷ്ടതമായി അതിംകൽ ഉദ്ഭൂതമായിരിക്കുന്ന അംശകത്തിന്റെ യാതകലകം കൊണ്ടെ നിഷ്പന്നമായിരിക്കുന്ന ഇതരത്തിങ്കൽ നിന്ന അതുനഖഹതകളായിരിക്കുന്ന ലിപ്തകളെ സമായൊജിപ്പിക്കെണം അതിങ്കൽ അതു യാതദ്ഗ്രഹത്തിംകലൊ അതചക്രത്തിംകൽ നിന്നശുദ്ധമായിരിക്കും വിക്ഷെപത്തിങ്കൽ അതു യാതദ്ഗ്രഹത്തിംകലൊ അവൻ മരണൊത്തിംകൽ ഭവിക്കും.

സാരം— സൂര്യാദികളായ ഗ്രഹങ്ങളിൽ വെച്ച ഒന്നിന്റെ സ്ഫുടം രണ്ടെടത്തവെച്ച അതുകളിൽ ഒന്നിനെ അതിന്റെ നവാംശകത്തെ മെടംതുടങ്ങി എണ്ണിയാൽ വരുന്ന സംഖ്യകൊണ്ടെ ഗുണിച്ചിട്ട അതിംകൽ മറ്റെതിനെ ഇലിയാക്കീ അതിന്റെ നവാംശകത്തിംകൽ ചെന്ന ഇലികംകൊണ്ടെ പെരുക്കിഇരിനൂറുകൊണ്ടെ ഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്നഇലികളെ കൂട്ടിയാൽ അതിംകൽ വരുന്ന രാശിയിലൊ രാശിസംഖ്യ പത്തുണ്ടുവെച്ച അതിൽനിന്ന അതവാങ്ങിയാൽ വരുന്ന രാശിയിലൊ അതു ഗ്രഹം മരണകാലത്തിംകൽ നില്ക്കും-

൩൦ അത്മാദ്യുധാമത്രിപഠതികൊണെഷ്വത്യല്പാക്ഷെമന്ദി
രെസ്ഥാഷ്ടവശ്ച ൽ । ന്യൂനാലൊകെചാഖിലാനാംഗ്രഹാണാംസ
ഞ്ചാരസ്ത്യാൻമൃത്യുരൊനഥൊവാ ॥

അന്വയാർത്ഥം— അത്മാദ്യുധത്തിംകൽനിന്നുള്ള അത്രിപഠതികൊണങ്ങളിൽ വെച്ച സ്ഥാഷ്ടവശ്ചത്തിംകൽ അത്യല്പാക്ഷിമായിട്ടും ന്യൂനാലൊകമായിട്ടും ഇരിക്കുന്ന മന്ദിരത്തിംകൽ അഖിലഗ്രഹാരായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളുടെ സഞ്ചാരം മൃത്യുദമായിട്ടൊ അനഥദമായിട്ടൊ ഭവിക്കും.

സാരം— ജനനകാലത്തിങ്കൽ രന്ധ്രാശ്രയിക്കപ്പെട്ട രാശിയുടെ മദ്ധ്യമരാശി പന്ത്രണ്ടൊരാശി അതുകളുടെ അഞ്ചൊമ്പതാം രാശികൾ ഇതുകളിൽവെച്ച തന്റെ അഷ്ടവശ്ചത്തിങ്കൽ പരൽ വളരെകുറഞ്ഞതായിട്ടും താൻ ദൃഷ്ടിയൊടുകൂടാതെരായിട്ടും ഉള്ള രാശി ഏതൊരുതിങ്കൽ എല്ലാഗ്രഹങ്ങളുടെ സഞ്ചാരവും മരണത്തെയൊ രൊഗാദ്യനിഷ്ടഫലങ്ങളെയൊ ഉണ്ടാക്കുന്നതാകുന്നു-

(വാ) അഥമരണലഗ്നമുച്യതെ ॥

അന്വയാർത്ഥം— അനന്തരം മരണലഗ്നം വചിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

൩൫. വിലഗ്നാദഷ്ടമൊരാശിരഷ്ടമെശാശ്രിതശ്ചയഃ । ലഗ്നേ
ശാശ്രിതരാശ്യൈക്യരന്ധ്രരാശീഇതീഹയേ ॥

൩൬. ചതുരസ്രസൂത്രികൊണെഷുലഗ്നഗൈന്യതമെമതി । യ
ദ്വാചന്ദ്രാംശകക്ഷസ്യ ലഗ്നാംശഭവനസ്യവാ ॥

൩൭. മരണംനിർദ്ദിശെന്നണാം ചതുർത്ഥഭവനൊദയെ । പി
ത്രിസംവാദതെസ്പഷ്ടമാശ്രെയിതിയത്രഭെ ॥

൩൮, ലക്ഷണാന്യസ്യിബ്രൂന്നത്രവാച്യാമന്ദാദയഃസ്ഫുടം । പര
സ്പരഞ്ചസംവാദംമന്ദാദീനാംനിരീക്ഷ്യച ॥

൩൯. പഞ്ചതാസമയെതെഷാംസമ്യഗ്ജ്ഞിത്വിനയാൽസ്ഥിതിം ॥

അന്വയാർത്ഥം—— വിലഗ്നത്തിങ്കൽ നിന്ന അഷ്ടമമായിരി
ക്കുന്ന രാശിയും അഷ്ടമെശാശ്രിതമായിരിക്കുന്ന രാശി യാതൊ
ന്നൊ അതും ലഗ്നെശാശ്രിതരാശികളുടെരന്ധ്രരാശികൾ യാവ
ചിലതുകളൊ അതുകളും ഇങ്ങിനെ ഇവിടെ നാലരാശികൾ യാ
വചിലതുകളൊ തന്ത്രികൊണങ്ങളിൽ വെച്ച അന്യതമം ലഗ്ന
മായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മൃതിവാച്യയായി ഭവിക്കുന്ന അ
ല്ലാ എങ്കിൽ ചന്ദ്രാംശകക്ഷത്തിന്റെയൊ ലഗ്നാംശഭവനത്തി
ന്റെയൊ ചതുർത്ഥഭവനൊദയത്തിങ്കൽ നൂക്കുടെ മരണത്തെ
നിർദ്ദിശിക്കെണം പിത്രിസംവാദത്തെ അനുസരിച്ചിട്ട സ്പഷ്ട
മാകുംവണ്ണം ആശ്രെയമായിഭവിക്കുന്ന എന്നതുഹെതുവായിട്ടയാ
തൊരുഭത്തിങ്കൽ ബഹുക്കളായിരിക്കുന്ന ലക്ഷണങ്ങളും ഭവിക്കു
ന്നുവൊ ഇവിടെ മന്ദാദികൾ സ്പഷ്ടമാകുംവണ്ണം വാച്യന്മാരായി
ഭവിക്കുന്നു- മന്ദാദികളുടെ അന്യോന്യമുള്ള സംവാദത്തെയും
നിരീക്ഷിച്ചിട്ടപഞ്ചതാസമയത്തിങ്കൽ അവരുടെസ്ഥിതിയെവഴി
പൊലെനിശ്ചയിക്കെണം.

സാരം—— ലഗ്നത്തിന്റെ അഷ്ടമരാശി അഷ്ടമരാശ്യധിപ
ൻ നിന്ന രാശി ലഗ്നാധിപൻ നിന്നരാശി ലഗ്നാധിപന്റെ
അംശകരാശി ഈ നാല രാശികളൊ അതുകളുടെ അന്യൊന്യ
താംരാശികളൊ ചന്ദ്രന്റെ അംശകരാശിയുടെയും ലഗ്നത്തിന്റെ
അംശകരാശിയുടെയും നാലാംരാശികളൊ ഇതുകളിൽ ഏതെങ്കി
ലും ഒന്ന മരണലഗ്നമായിഭവിക്കും. ഒന്നിങ്കൽരണ്ടൊ മൂന്നൊ
ലക്ഷണങ്ങൾ ചെന്ന വന്നില്ലാതെ നിസ്സംശയമാകുംവണ്ണം പ
റയുന്നു എന്നുണ്ട- അതു ഹെതുവായിട്ട യാതൊരു രാശികളിൽമ

ന്ദ്രാദികളുടെ നില അനേക പ്രമാണവശാൽ സിദ്ധമായി വ രുന്നവൊ അതുകളിൽ അവരുടെ നിലയെ സംശയമാകും വ ണ്ണം പറയേണം. അതും മന്ദാദികൾക്കു അപ്രകാരം ഉള്ള നില യിൽ പരസ്പര വിരൊധമില്ലെന്നു കണ്ടിട്ട തന്നെ വെണ്ടതാക യാൽ- അതുഹെതുവായിട്ട അന്യൊന്യ സംവാദത്തെ അനുസരി ച്ചിട്ട മരണ കാലത്തിങ്കൽ അവരുടെ സ്ഥിതിയെ നിശ്ചയിച്ചു കൊൾകെ-

(വാ) ഏതജ്ജാതകവശാന്മരണകാലനിരൂപണവിഷയം॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഇത ജാതകവശത്തെ അതുശ്രയിച്ചിട്ടുള്ള മ രണ കാല നിരൂപണ വിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— ഈ പ്രകരണം ജാതകത്തെ അനുസരിച്ചിട്ടുള്ള മര ണകാലചിന്തയെ ഉദ്ദ്യൊശിച്ചു പുറപ്പെട്ടതാകുന്നു-

മന്ദ. പ്രഷ്ടൃനാപിച പക്ഷവ്യൈർമൃതികാലസ്തതൊഭവെന്നു। മന്ദാദ്യുക്കവിധുസ്ഥാനലഗ്നാദികമഥൊച്യതെ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— പ്രശ്നകൊണ്ടും മൃതികാലം വക്തവ്യമായി ഭവിക്കുന്നു- അതുഹെതുവായിട്ട മന്ദാദ്യുക്കവിധുസ്ഥാനലഗ്നാ ദികം അനന്തരം വചിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— പ്രശ്നംകൊണ്ടും മരണകാലത്തെ പറയേണം- അ തുഹെതുവായിട്ട കാലനിർണ്ണയത്തിന്ന ഉപയൊഗിക്കുന്നതായ ശനി ഗുരു സൂര്യ ചന്ദ്രന്മാർ ഇന്നെടത്തു നിൽക്കുമെന്നും ഇന്ന ത ലഗ്നമായി ഭവിക്കുമെന്നും ഇനി പറയുന്നു-

മന്ദ. മന്ദ്യംശരാശിഗൊമന്ദാദ്ഗുരുർല്ലഗ്നാംശരാശിഗാദ്। അ ത്രുർദ്ധരാശിഗൊഭാനുസ്തന്നിരൊശിഗതശ്ശശീ ॥

സവ്യ എതെമൗതിപ്രദാദുപ്രഷ്ടുസ്സംവാദതൊൽപരസ്പരം । ഭൂത വാക്ക്യാന്തവർണ്ണൊക്തരാശിഗൈത്യന്തരൊക്ഷതെ ।

മന്ദ. മന്ദഗ്രഭുക്ത ചന്ദ്രക്ഷൂതിസ്തൽഭവനൊദയെദ്യാമിനൊ മപാദശാചസ്ത്രിവ്യുദ്യാദ്യന്തായരാനപിതാദ് ॥

രവ. മെഷാദിഷ്ക്രമാദ്ദ്വൈജ്യാദ്ദ്വിഷാമെഷാദിഷ്ടംസപി । ലഗ്നാംശരാശിഗെചന്ദ്രപ്രഷ്ടുരഗപദ്ധനംയദി ॥

രക്ത. സപ്താംശരാശിഗരെമൊഹൊമൃതിർമ്മന്ദ്യംശരാശിഗെ । ചന്ദ്രെമന്ദ്യംശകെനൃണാക്തനയതിരുദാരിഗെവിധൊ ॥

രുധ. മൊഹസ്സ്യുക്കമന്ദ്യംശെയാഗെതത്ര ഗതൊമൃതിഃ । ല ഗ്നൊന്മാനദിനാഭ്യാമിത്യുനീരസ്സുടതുയെ ॥

രന്ധ്ര. യമകണ്ടകമായൊക്ത്യധ്യാഡ്യസൗസ്യാഞ്ചപഞ്ചമാ ദ്ഗൃഹികൊധൃതിതൊണസ്ഥസ്ഥാദ്യൈശരാശിഗഃ ॥

൫൪. മൃത്യുരൊക്കുസ്ഥാമാന്ദിനക്ഷത്രത്തെമതിപ്രദം । തിസ്സു
ടെസ്ഥാധുരൊയാവത്രികൊണമുരഗൊഡുനു ॥

൫൫. താവദേസരമാസാഹന്നാഡികാന്തെമതിർവ്വെൽ । ല
ഗ്നെശസ്യുതദംശെശെഖണ്ഡുമധ്യാഹിതാധ്യരെ ॥

൫൬. സപ്തഭ്രതീപതൊമാന്ദിദിനരാത്രെമതിപ്രദം। എഷ്യു
ന്ന ഡിസമാഹമ്മാസാബ്ദാന്തെലഗ്നചന്ദ്രയൊഃ ।

൫൭. ബെലീയസ്സാനവാംശസ്യദൊഷാധിക്യാല്ലതാവശാൽ ।
ലഗ്നാംശെഷ്യുദിനാഡീഭിസ്സമാഹമ്മാസവത്സരൈഃ ।

൫൮. മൃതിസ്ഥഗ്രഹതുല്യത്വെസമബെന്ധെതമംശപെ । മൃ
ത്യുപ്രദനവാംശെഷ്യുദിനാഡ്യുക്തമൃതിപ്രദാഃ ॥

൫൯. പ്രൊക്തബല്ലഗ്നപാരാതിസമബെന്ധെതമംശപെ ॥

അന്വയാർത്ഥം——മാന്ദ്യൻ ശരാരിഗനായിരിക്കുന്ന മന്ദനും ല
ഗ്നാംശരാശി ഗനായിരിക്കുന്ന ഭൂമിയും അതുദ്ധരാശിഗനാ
യിരിക്കുന്ന ഭാനുവും മാന്ദിരാശിഗതനായിരിക്കുന്ന ശശിയും
ആകുന്ന ഇവർ അന്യൊന്യം സംവാദം ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽപ്രൃ
ഷ്ടാവിന്നു മൃതിപ്രദന്മാരായിഭവിക്കും- മന്ദഭൂമ്യർക്കചന്ദ്രന്മാരിൽ
അത്യന്തദൊഷനായിരിക്കുന്നവൻ ക്രൂരവാക്യാന്തവർണ്ണൊക്ത
രാശിഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ തൽഭവനൊദയത്തിങ്കൽ
മൃതി ഭവിക്കും- ദ്വിമിഥുനങ്ങളായിരിക്കുന്ന പന്ത്രണ്ടു അച്ചുതം യ
രാനചിരങ്ങളായിരിക്കുന്നവർഗ്ഗാന്തങ്ങളും മെഷാദികളിൽ സ
മയൊജ്യങ്ങളായി ഭവിക്കും- ശെഷങ്ങളും മെഷാദികളായിരിക്കു
ന്ന ആറുകളിലും സമായൊജ്യങ്ങളായി ഭവിക്കും- ചന്ദ്രൻ ല
ഗ്നാംശരാശിഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രൃഷ്ടാവിന്റെ
രുഗപദ്ധനം ഭവിച്ചു എങ്കിൽ ചന്ദ്രൻ സപ്തംശരാശിഗതനായി
രിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മൊഹം ഭവിക്കും മാന്ദ്യംശരാശിഗനായി
രിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മൃതി ഭവിക്കും- ചന്ദ്രമാന്ദ്യംശകങ്ങളും യു
ക്മരാശ്യാകുന്നു എങ്കിൽ വിധുതദ്രാശിഗനായിരിക്കും വിഷയ
ത്തിങ്കൽ മൊഹം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- അർക്കമാന്ദ്യം ശയൊ
ഗം സന്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വിധു അത്തിങ്കൽ ഗതനാ
യിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മൃതിവാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു- ലഗ്നൊ
ന്തുമാനതനാഭ്യാമിത്യാനീതസ്സുടത്രയത്തിങ്കൽ യമകണ്ടകനെ ത്രൃ
യൊജിപ്പിച്ചിട്ട യാതൊരു ഉദ്ദശിക്കപ്പെട്ടനുവൊ അതിങ്കലും പ
ത്തുഭവിക്കുംഭൂമികൊദ്ധ ത്രികൊണസ്ഥനായിയും അപ്രകാരം
രന്ധ്രശരാശിഗനായിയുംഇരിക്കുന്ന അക്കൻമൃത്യുമനായി ഭവി
ക്കുന്നുഅപ്രകാരംമാന്ദിനക്ഷത്രവും മൃതിപ്രദമായി ഭവിക്കുന്നു-

ത്രിസ്ഫുടസ്ഥാധിഷ്ഠിതരാശിനിന്നു ഉരഗാധിപന്റെ ത്രികോണം യാവത്തായി ഭവിക്കുമോ താവത്പരമാസാവധി കാന്തത്തിങ്കൽ മൂലത്രികോണസ്ഥനായ തദ്ദശേശൻ ബന്ധുമധ്യാഹിതാരിയായി സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഭവിക്കും- മാന്ദിസ്പഷ്ടപ്രതിപദമായിട്ട ദിനരാത്രിയിങ്കൽ മൂലത്രികോണനായി ഭവിക്കും- ലഗ്നചന്ദ്രന്മാരിൽ വെച്ചു ബലീയസ്സിന്റെ നവാംശത്തിന്റെ ഏഷ്യന്നാധിപസമാഹമ്മാസാബ്ദാന്തത്തിങ്കൽ മൂലത്രികോണാധിക്യാപ്തതാവശത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ട ഭവിക്കും- ലഗ്നപതിക്കു തദ്ദശേശൻ ശത്രുവായിട്ടും സമനായിട്ടും ബന്ധുവായിട്ടും സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ലഗ്നാൽശൈഷ്യദിനാധികത്തൊട്ടസമാഹമ്മാസവത്സരങ്ങൾകൊണ്ടു മൂലത്രികോണവും ശൈഷ്യദിനാധികവും തദ്ദശപൻ ലഗ്നപാരാതിസമബന്ധുവായി സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രോക്തത്തൊട്ട തുല്യമായിട്ട മൂലത്രികോണായി ഭവിക്കും-

സാരം—— ഗുളികന്റെ നവാംശകരാശിയിൽ നിൽക്കുന്ന ശനിയും ലഗ്നനവാംശകരാശിയിൽ നിൽക്കുന്ന വ്യാഴവും ആ ത്രയാരാശിയിൽ നിൽക്കുന്ന ആദിത്യനും ഗുളികരാശിയിൽ നിൽക്കുന്ന ചന്ദ്രനും പരസ്പരവിരോധം കൂടാതെ വരുമെങ്കിൽ അവർ വൃദ്ധിക്കുന്ന മരണത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നവരാകുന്നു- ശനി ഗുരു ആദിത്യൻ ചന്ദ്രൻ ഈ നാല ഗ്രഹങ്ങളിൽ അത്യന്തദോഷകരനായിട്ടുള്ളവൻ ദേവാക്കിന്റെ ഒടുക്കത്തെ അക്ഷരത്തിന്നു പറകയൊട്ട രാശിയിൽ നിൽക്കുമ്പോൾ ആ രാശിയുടെ ഉദയസമയത്തിങ്കൽ മരിക്കും- ദേവാക്കിന്റെ ഒടുക്കത്തെ അക്ഷരം കൊണ്ടു രാശിയെ കല്പിപ്പാൻ ഉള്ള പ്രമാണം ഭാമിനീവിലാസോദശാചസ്യഃ ഇത്യാദിയാകുന്നു. ഇതിന്റെ ഇന്നകണ്ടെ വരുന്ന പ്രകാരമുള്ള വൃദ്ധഭാഷയെ താഴെ കാണിക്കുന്നു.

അഃ ആ ഇം ഈം ഉ ഊ ഋ ൠ ഌ ൡ എ ഐ ഒ ഔ ഇവ മെടം തുടങ്ങി കണ്ക- ക ങ ച ഞ ട ണ ത ന പ മ യ ര ഇവയും മെടം തുടങ്ങിക്കാണ്ക- ല വ ശ ഷ സ ഹ ഇവ മെടം തുടങ്ങി ആറിന്നു മുപ്പുറം മെടം തുടങ്ങി ആറു രാശിക്കു മുമ്മൂന്നക്ഷരം മറെവറിന്നും രണ്ടു അക്ഷരം എന്നുവന്നു- എന്നാൽ ചൊല്ലുതിന്റെ ഒടുക്കത്തെ അക്ഷരം അകാരംതാൻ കകാരംതാൻ ലകാരംതാൻ വരികിൽ മെടം ആകാരംതാൻ ഇകാരംതാൻ വകാരംതാൻ വരികിൽ ഇടവം- എന്നിങ്ങിനെ തുടങ്ങി കണ്ടുകൊൾക-

മേൽ എഴുതിയ ഭാഷയെ അനുസരിച്ചിട്ടു തന്നെ ഇന്നുള്ളവ

രും ഭൂതവാക്കിന്റെ അന്ത്യാക്ഷരം കൊണ്ടു രാശിയെ കൽപിച്ചു വരുന്നു-

ലഗ്നത്തിന്റെ നവാംശക രാശിയിൽ ചന്ദ്രൻ നിന്നപ്പോൾ പൃച്ഛകന്റെ രോഗത്തിന്നു വർദ്ധന തുടങ്ങി എങ്കിൽ പ്രശ്നകാലത്തിങ്കൽ തന്റെ അംശകരാശി യാതൊന്നോ- അതിങ്കൽ നിൽക്കുമ്പോൾ പൊധക്കെട്ടു ഗുളികാംശക രാശിയിൽ നിൽക്കുമ്പോൾ മരണവും ഉണ്ടാകും- ചന്ദ്രാംശകവും മാന്ദ്യാംശകവും ഏകരാശിയിലായിരുന്നാൽ ആ രാശിയിൽ ചന്ദ്രൻനിൽക്കുമ്പോൾ പൊധക്കെട ഉണ്ടാകും- ആദിത്യ ഗുളികന്മാരുടെ അംശകങ്ങളും ഏകരാശിയിലായാൽ ആ രാശിയിൽ ചന്ദ്രൻ നിൽക്കുമ്പോൾ മരിക്കും- ലഗ്നേന്ദുമാനമാനഭ്യാം എന്നുള്ള ശ്ലോകംകൊണ്ടു പറഞ്ഞപ്രകാരം വരുത്തിയ ദേഹപ്രാണന്മാരുടെ സ്ഫുടങ്ങളിൽ യമകണ്ടകനെ ചൊർന്നാൽ യാതൊരു നക്ഷത്രം വരുമോ അതു മരണകരമാകുന്നു- ഗുളികന്റെ നാൽത്രികോണത്തിന്മേലും അഷ്ടമാധിപൻനിന്ന രാശിയിലും നിൽക്കുന്ന ആദിത്യൻ മരണത്തെ ഉണ്ടാക്കും ഗുളികനക്ഷത്രവും മരണത്തെ ഉണ്ടാക്കും- ത്രിസ്ഫുടനക്ഷത്രത്തിങ്കൽനിന്നു തുടങ്ങി എണ്ണിയാൽ ഭരണിയില്ല്യം തുക്കെട്ട രെവതി ഇതുകളിൽ ഒന്നൊളമാകുംപൊൾ എത്രയാകുമോ അതു സംവത്സരത്തിന്റെ അവസാനത്തിങ്കലൊ അതു മാസത്തിന്റെ അവസാനത്തിങ്കലൊ അതുദിവസത്തിന്റെ അവസാനത്തിങ്കലൊ അതുനാഴികയുടെ അവസാനത്തിങ്കലൊ മരണംഭവിക്കും- ലഗ്നാധിപനലഗ്നാംശകാധിപൻ ബലവാകുന്നു എങ്കിൽ മെൽ പറകപ്പെട്ടതുകളിൽ വെച്ച സംവത്സരത്തെയും സമനാകുന്നു എങ്കിൽ മാസത്തെയും ശത്രുവാകുന്നു എങ്കിൽ ദിവസത്തെയും അതിശത്രുവാകുന്നു എങ്കിൽ നാഴികയെയും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾകെ- ഗുളികൻ നിന്നതുദിനരാശിയിലാകുന്നു എങ്കിൽ രാത്രിയിൽ മരിക്കും. രാത്രി രാശിയിലാകുന്നു എങ്കിൽ പകൽ മരിക്കും- ലഗ്നചന്ദ്രന്മാരിൽ വെച്ചു ബലമേറിയതിന്റെ നവാംശകത്തിങ്കൽ ചെന്ന നാഴിക കഴിച്ചു ശിഷ്ടമായ നാഴിക എത്രയൊ അതു ദിവസമൊ മാസമൊ സംവത്സരമൊ കഴിയുമ്പോൾ മരിക്കും. ദൊഷത്തിന്റെ അധിക്യത്തെയും അല്പതയെയും അനുസരിച്ചിട്ടു ദിവസാദികളെ ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക - ദൊഷം മൃത്യുസൂത്രം മുതലായതാകുന്നു- ലഗ്നാധിപന്ന ലഗ്നാംശകാധിപൻ ശത്രുവായാൽ ലഗ്നാംശകത്തിങ്കൽ ചെന്നതു കഴിച്ച ശിഷ്ടങ്ങളായ വിനാഴികയെ എത്രയൊ അതു ദിവ

സം കഴിയുമ്പോൾ മരിക്കും- ബന്ധുവായാൽ അതുസംവത്സരം കഴിയുമ്പോൾ മരിക്കും- മരണത്തിനു ഹെതുവായി പറഞ്ഞ സൂര്യാദിഗ്രഹം മുതലായതിന്റെ നവാംശകത്തിന്മേൽ ചെന്നതു കഴിച്ച ശിഷ്ടങ്ങളായ വിനാഴികകൾ ലഗ്നാധിപനു ലഗ്നാംശകാധിപൻ ശത്രുവായിട്ടും, സമനായിട്ടും ബന്ധുവായിട്ടും ഇരുന്നാൽ ക്രമെണ മുൻപറകപ്പെട്ടപ്രകാരം മരണത്തെ ഉണ്ടാക്കും,

(വാ) അത്രാനുഷ്ഠാനപദ്ധതിശ്ച ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഇവിടെ അനുഷ്ഠാന പദ്ധതിയും ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

ഭാ. ക്രൂരാഹിമൃത്യുഗുളികാദികുയാവതിസ്യാല്ലഗ്നാംശകാൽ പ്രോക്തതികഷ്ടതമൊവയുശൊ തൽകഷ്ടഭാവവശതഃഖലുതാവതീ ക്ഷുവാപ്യൊഗതാസുദിനമാസസമാസുമൃത്യുഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം— ക്രൂരാഹിമൃത്യുഗുളികാദികളിൽവെച്ചു കഷ്ടതമനായിരിക്കുന്നവൻ ലഗ്നാംശകത്തിങ്കൽ നിന്നുതുടങ്ങി യാവത്തായിരിക്കുന്ന നവാംശത്തിങ്കൽ ഭവിക്കുമൊ താവതികളായിരിക്കുന്ന ദിനമാസസമകൾ ശതകളായിരിക്കുംവിധത്തിങ്കൽ മൃത്യുതൽകഷ്ടഭാവ വശത്തെ അതുശ്രയിച്ചിട്ടു വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— അതിത്യൻ, ചൊവ്വ, ശനി, രാഹു, മൃത്യു, ഗുളികൻ മുതലായവർ ഇങ്ങിനെ ഉള്ള ഇവരിൽവെച്ചു അനിഷ്ടഭാവസ്ഥിതിമുതലായ മൊക്ഷത്തിന്റെ അധിക്യം യാവനൊരുത്തന്നൊ അവൻ ലഗ്നത്തിന്റെ അംശകത്തിങ്കൽ നിന്നുതുടങ്ങി എത്രാമത്തെ അംശകത്തിങ്കൽ നിൽക്കുന്നുവൊ അത്രദിവസമൊ മാസമൊ സംവത്സരമൊ കഴിഞ്ഞാൽ മരിക്കുമെന്നു പറയെണം. മൊക്ഷത്തിന്റെ ശക്തിയെഅനുസരിച്ചു ദിവസത്തെയും മാസത്തെയും സംവത്സരത്തെയും സ്ഥിരപ്പെടുത്തിക്കൊൾക.

ഭാ. കഷ്ടാഹിമൃത്യുഗുളികാദിക്ഷ്യത്രരാശൌ തൽകാലജം നിധനദംയദിവാനിമിത്തം തസ്യത്രികൊണജുഷികഷ്ടതമെതദാനീം ചന്ദ്രാർക്കജീവരവിജേക്ഷുമൃതിംവിചിന്ത്യാ ।

അന്വയാർത്ഥം— അഹിമൃത്യുഗുളികാദികളിൽവെച്ചു കഷ്ടനായിരിക്കുന്നവനൊ അല്ല എങ്കിൽ തൽക്കാലജമായി നിധനദമായിരിക്കുന്ന നിമിത്തമൊ യാതൊരുരാശിയിങ്കൽ ഭവിക്കുമൊ അപ്പൊൾ ചന്ദ്രാർക്കജീവരവിജന്മാരിൽ കഷ്ടനായിരിക്കുന്നവൻ അതിന്റെ ത്രികൊണജുട്ടായിരിക്കും വിധത്തിങ്കൽ മൃതി

വിചിന്ത്യയായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—രാഹു മൃത്യുഗുളികാദികളിൽവെച്ചു മൊക്ഷമെറിയവനൊ രൽകാലത്തിങ്കൽ ഉണ്ടായ മരണസൂചകനിമിത്തമൊയാതൊരുരാശിയിൽ ഭവിക്കുമൊ രതു രാശിയിലൊ അരിന്റെ അന്യൊന്പതാം രാശികളിലൊ ചന്ദ്രാക്രമന്ദനമാരിൽവെച്ച അപ്പൊൾ മൊക്ഷമെറിയവൻ നില്ക്കുന്ന സമയത്തിങ്കൽ മരിക്കും.

൫൨, ലഗ്നാർദ്ധഭയൊദ്വയൊർമ്മുലവരഃപ്രാരഭ്യസ്മിൻഗ്രഹെ നക്ഷത്രെഥഗുണകെനഭവതിപ്രശ്നെനവാംശപിവാവൃക്ഷാദിപരനാദ്യനിഷ്ടമസുമൽപ്രാണപ്രണാശൊപിവാസ്ഥാനംവാഗുളികാദികസ്യഭവിതാരാവട്ടിനാംഭൂതിഃ॥ ഇരി-

അനവയാർത്ഥം — ലഗ്നാർദ്ധങ്ങളുകുന്ന രണ്ടുകളിൽവെച്ച ബലവത്തിങ്കൽനിന്നുതുടങ്ങി യാതൊരുഗ്രഹത്തിങ്കലൊ നക്ഷത്രത്തിങ്കലൊ ദ്രേക്കാണത്തിങ്കലൊ നവാംശത്തിങ്കലൊ പ്രശ്നത്തിങ്കൽ വൃക്ഷാദിയുടെ പരനാദ്യയായിരിക്കുന്ന അനിഷ്ടമൊ അസുൽപ്രാണപ്രണാശമൊ ഗുളികാദികളുടെ സ്ഥാനമൊ ഭവിക്കുന്നുവൊ രാവട്ടിനാംഭൂതി ഭവിക്കും.

സാരം—ലഗ്നാർദ്ധങ്ങളിൽവെച്ച ബലമെറിയത ഏതൊരുഗ്രഹത്തിങ്കൽനിന്നുതുടങ്ങി എത്രാംരാശിയിലൊ എത്രാമത്തെ നക്ഷത്രത്തിനെമലൊ ദ്രേക്കാണത്തിങ്കലൊ നവാംശകത്തിങ്കലൊ ഗുളികനുമുലായവരുടെ സ്ഥിതി ഭവിക്കുന്നുവൊ അതു ദിവസംകഴിഞ്ഞാൽ മരിക്കും- ഇപ്രകാരം പ്രശ്നസമയത്തിങ്കൽ വൃക്ഷം മുതലായതിന്റെ പരനാദ്യമുലായതു മെൽപറഞ്ഞ രാശ്യാദികളിൽ എത്രാമത്തെതിൽ ഭവിച്ചുവൊ അത്രദിവസം കഴിഞ്ഞാൽ മരിക്കുമെന്നും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക-

൫൩- അത്രൊദയയൊരാഷ്ടമെഷ്ടമെശാശ്രിതാലയെ। പിണ്ഡാഷ്ടവഗ്രഹീനാക്ഷരാശൌവാലഗ്നമെവാ॥

൫൪. ശ്ലൊകസ്യാസ്യൊത്തരാർദ്ധംയത്തജ്ജന്മവിഷയന്തഥാ। സപ്തപ്രീതൊമാന്ദിരിത്യുദ്ധൃതൊപരൊഭിധഃ॥

അനവയാർത്ഥം—അത്രൊദയങ്ങളുടെ അഷ്ടമമൊ അഷ്ടമെശാശ്രിതാലയമൊ പിണ്ഡാഷ്ടവഗ്രഹങ്ങൾ ഹീനാക്ഷമായിരിക്കുന്ന രാശിയൊ ലഗ്നമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മുതിവാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു- ൫൪ ശ്ലൊകത്തിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധയാതൊന്നൊ അതും അപ്രകാരം മുമ്പെ ഉദിതമായിരിക്കുന്ന സപ്തപ്രീതൊമാന്ദിരിത്യുദ്ധവും ജന്മവിഷയമായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—അത്രൊദയത്തിന്റെയും ഉദയരാശിയുടെയും അഷ്ടമ

രാശീകൾം രണ്ടിന്റെയും അഷ്ടമാധിപന്മാർനിന്ന രാശികൾം സമുദായാഷ്ടവർഗ്ഗത്തിങ്കൽ പരൽപതിനഞ്ചിൽ കുറഞ്ഞിട്ടു യാതൊരുരാശിയിൽ വരുന്നുവൊ അതു രാശിഇങ്ങിനെയുള്ള ഈ രാശികളിൽ ഒന്നിന്റെ ഉദയസമയത്തിങ്കൽ മരിക്കും- പിണ്ഡാഷ്ടവർഗ്ഗഹീനാക്ഷരാന്യൊവാ ഗ്രഗതിഃ എന്നുള്ളവചനവും സപ്തഭ്രേതീപതൊമാന്ദിഃ എന്നുതുടങ്ങി മുമ്പെപറകപ്പെട്ടവചനവും പ്രശ്നത്തിങ്കൽതന്നെഎന്ന നിയമിച്ചിട്ടില്ല- ജാതകത്തിങ്കലും അതുകൾം ഉപയൊഗമുള്ളതുതന്നെകുന്നു-

(വാ) എതൽപ്രശ്നവശാന്മരണകാലനിരൂപണവിഷയം-

മെൽ എഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥം ഇതിനുമുമ്പെ വിവരിക്കപ്പെട്ടതായ (ജാതകവശാന്മരണകാലനിരൂപണവിഷയം) എന്നുള്ളവാക്യത്തിന്റെ വിവരണക്രമത്തെ അനുസരിച്ചു ഊഹിച്ചുകൊൾകെ-

(വാ) പുനരപികാശ്ചനമരണകാലഗ്രഹസ്ഥിതയഉച്യന്തെ -

അന്വയാർത്ഥം—ഇനിയും ചില മരണകാലഗ്രഹസ്ഥിതികൾവചിക്കപ്പെടുന്നു -

സാരം—സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

൫൫. പൊദശേജന്മാഷ്ടമഗാഃപുംസാംദിനനാഥത്രൈമശനിജീവാഃ । വിത്തക്ഷയംപ്രവാസംരൊഗാൻജനയന്തിമരണഭീതിംവാ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— പൊദശേജന്മാഷ്ടമഗന്മാരായിരിക്കുന്ന ദിനനാഥത്രൈമശനിജീവന്മാർ പുമാന്മാക്കു വിത്തക്ഷയത്തെയൊ പ്രവാസത്തെയൊ രൊഗങ്ങളെയൊ മരണ ഭീതിയെയൊ ഉണ്ടാക്കുന്നു-

സാരം—— ജനനകാലത്തിങ്കൽ ചന്ദ്രൻനിന്ന രാശിയിലും അതിന്റെ ചന്ദ്രണ്ടാം രാശിയിലും എട്ടാം രാശിയിലും സൂര്യനൊ ചൊവ്വയൊ ശനിയൊ വ്യാഴമൊ നിൽക്കുന്ന കാലത്തിങ്കൽ ധനക്ഷയമൊ ഗൃഹം വിട്ടു പൊകയൊ രൊഗമൊ മരണഭയമൊ ഉണ്ടാകും-

൫൬. ചന്ദ്രസുനിധനംപ്രാപുസ്സുഹൃംബുധശുക്രാഹിതൈന്യ । ദശാശെഷെസ്സുരഷ്ടക്ഷുദ്രഭുക്തൗസ്മാശ്രിതഃ ॥

൫൭. തുരീയംദെവമന്ത്രീചരാഷ്ടകെതുശനൈശ്ചരാഃ । ജന്മസ്ഥാഃപ്രാണസന്ദെഹംകുർവ്വന്ത്യെതെനസംശയഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം —— നിധനത്തെപ്രാപുന്നായിരിക്കുന്ന ചന്ദ്രനും സുഹൃത്തെ പ്രാപുന്നവരായിരിക്കുന്ന ബുധശുക്രാഹിതനുമാ

തും പ്രാശേത്തെ പ്രാപുനായിരിക്കുന്ന ഭാസ്കരനും ഷഷ്ടത്തെ സമാശ്രിതനായിരിക്കുന്ന ഭൂപുത്രനും തൃതീയത്തെ സമാശ്രിതനായിരിക്കുന്ന ദേവമന്ത്രിയും ജന്മസ്ഥന്മാരായിരിക്കുന്ന രാഹുകേതുശനൈശ്ചരന്മാരും ആകുന്ന ഇവർ പ്രാണസന്ദേഹത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നു സംശയം ഭവിക്കുന്നില്ല-

സാരം—— എട്ടാമെടത്തുനിൽക്കുന്ന ചന്ദ്രനും ഏഴാമെടത്തു നിൽക്കുന്ന ചൊവ്വയും ബുധനും പന്ത്രണ്ടാമെടത്തു നിൽക്കുന്ന ആദിത്യനും ആറാമെടത്തു നിൽക്കുന്ന ശുക്രനും, മൂന്നാമെടത്തു നിൽക്കുന്ന വ്യാഴവും ജന്മത്തിങ്കൽ നിൽക്കുന്ന രാഹുകേതുക്കളും ശനിയും മരണത്തെ ഉണ്ടാക്കും സംശയമില്ല-

ശ്ലോ. പ്രഥമേച ചതുർത്ഥേചസപ്തമേചാഷ്ടമേവ്യയേ।
ക്രൂരഗ്രഹാഃപ്രദീപ്യന്തേമിപുപാവകസന്നിഭാഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— പ്രഥമത്തിങ്കലും ചതുർത്ഥത്തിങ്കലും സപ്തമത്തിങ്കലും അഷ്ടമത്തിങ്കലും വ്യയത്തിങ്കലും ക്രൂരഗ്രഹങ്ങൾ ദീപ്യപാവകസന്നിഭന്മാരായിട്ട പ്രദീപിക്കുന്നു-

സാരം— ജന്മരാശിയിലും അതിന്റെ നാലാമെടത്തും ഏഴാമെടത്തും എട്ടാമെടത്തും പന്ത്രണ്ടാമെടത്തും പാപഗ്രഹങ്ങൾ നിൽക്കുന്നകാലം കഷ്ടമാകുന്നു-

ശ്ലോ. ചതുർത്ഥേനിധനേചാന്ത്യേചന്ദ്രോനിത്യമനിഷ്ടകൃൽ।
ശുഭഃശുഭേചജന്മസ്ഥോനസ്യാജ്ജന്മദിനംതഥാ- ഇതി॥

അന്വയാർത്ഥം —— ചതുർത്ഥത്തിങ്കലും നിധനത്തിങ്കലും അന്ത്യത്തിങ്കലും ചന്ദ്രൻ എന്നും അനിഷ്ടകൃത്തായി ഭവിക്കുന്നു- ജന്മസ്ഥനായിരിക്കുന്ന ശശി ശുഭനായിട്ടും ജന്മദിനം മുഴുവൻ അപ്രകാരമല്ലാതെയും ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— നാലാമെടത്തും എട്ടാമെടത്തും പന്ത്രണ്ടാമെടത്തും നില്ക്കുന്ന ചന്ദ്രൻ എന്നും ദോഷത്തെ ചെയ്യുന്നവനാകുന്നു- ജന്മത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന ചന്ദ്രൻ ജന്മനക്ഷത്രത്തിനെൽ അല്ലെങ്കിൽ ഇഷ്ടഫലത്തെ ഉണ്ടാക്കും ജന്മനക്ഷത്രത്തിനെൽ ചന്ദ്രൻ നില്ക്കുന്നകാലം കഷ്ടമാകുന്നു-

ശ്ലോ. ഇത്ഥംസഞ്ചിന്ത്യനിശ്ചിത്യസസംവാദംപരസ്പരം।
ചെചരാന്മാവസ്ഥാനംസമയംകഥ്യതാംമുതെ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഇപ്രകാരം സഞ്ചിന്തിച്ചിട്ടു ചൈചരന്മാരുടെ പരസ്പരം സസംവാദമായിരിക്കുന്ന അവസ്ഥാനത്തെ നിശ്ചയിച്ചിട്ടു മൃതിയുടെ സമയം കഥിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— മേൽ പറഞ്ഞ പ്രകാരം നല്ലവണ്ണം വിചാരിച്ചി

ട്ട സൂര്യാദിഗ്രഹങ്ങളുടെ അന്യോന്യ വിരോധത്തോട് കൂടാതെ ഉള്ള സ്ഥിതിയെ നിശ്ചയിച്ചിട്ട് മരണകാലത്തെ പറയേണം-

ഇതി ദശമോദ്ധ്യായഃ

ഏകാദശാദ്ധ്യായപ്രാരംഭഃ

(വാ) അഥമരണനിമിത്താന്യുച്യന്തെ ।

അനവയാർത്ഥം—— അനന്തരം മരണ നിമിത്തങ്ങളും വചിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

പ. ക്രമേണമരണംവഹ്നിസലിലായുധജ്വരാദ്ഭിഃ । അജ്ഞാതരൊഗതുല്യംക്ഷുദ്ഭിരക്കാദ്യൈരഷ്ടമസ്ഥിതൈഃ ॥

അനവയാർത്ഥം—— അഷ്ടമസ്ഥിതന്മാരായിരിക്കുന്ന അക്കാദ്യന്മാരെക്കൊണ്ട് ക്രമേണവഹ്നിസലിലായുധ ജ്വരാദികൾ ഹെതുവായിട്ടും അജ്ഞാതരൊഗ തുല്യംക്ഷുത്തുകൾ ഹെതുവായിട്ടുമുള്ള മരണം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— എട്ടാമെടത്തുനില്ക്കുന്ന സൂര്യാദിനവഗ്രഹങ്ങളെ കൊണ്ട് ക്രമേണ തീ ഹെതുവായിട്ടും വെള്ളം ഹെതുവായിട്ടും ആയുധം ഹെതുവായിട്ടും പനി ഹെതുവായിട്ടും ഇന്നതെന്നൊരു വനാലും അറികപ്പെട്ടതല്ലാതെ ഉരുന്നതായ ഒരു വ്യാധി ഹെതുവായിട്ടും തണ്ണീർമാഹം ഹെതുവായിട്ടും വിശപ്പു ഹെതുവായിട്ടും ഉള്ള മരണത്തെ പറയേണം-

ഫ. ദുഷ്ടൈഷ്ടമെതുസൂര്യാദ്യൈസ്സൽപ്രൊക്താസ്ഥ്യാദിജാമയൈഃ । മൃത്യുഭോഥതൽപ്രൊക്തപിത്തവഹ്ന്യാദിസംഭവഃ ॥

അനവയാർത്ഥം—— അഷ്ടമം സൂര്യാദ്യന്മാരാൽ ദുഷ്ടമായിരിക്കുംവിധത്തിങ്കലാകട്ടെ തൽപ്രൊക്താസ്ഥ്യാദി ജാമയങ്ങൾ ഹെതുവായിട്ടുള്ള മൃത്യുവാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- അല്ല എങ്കിൽ തൽപ്രൊക്തപിത്ത വഹ്ന്യാദി സംഭവമായിരിക്കുന്ന മൃത്യു വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— എട്ടാമെടത്തായ്ക്ക സൂര്യൻമുതലായവരുടെ ദൃഷ്ടിയുള്ളതിൽ അവൎക്കു പറകപ്പെട്ട അസ്ഥിമുതലായ ധാതുക്കളിൽനി

ന്നുണ്ടായ രൊഗം ഹെതുവായിട്ട മരിക്കുമെന്നു പറയെണം- അ
ല്ലാഎംകിൽ അവക്ക പറകപ്പെട്ട പിത്താദികൾ ഹെതുവായിട്ടൊ
അഗ്നി മുതലായതുകൾ ഹെതുവായിട്ടൊ മരിക്കുമെന്നു പറ
യെണം-

൩. അസ്ഥിരക്തഞ്ചമജ്ജാതഗവസാശുക്ലഞ്ചൊവസ്സസാ । ഏ
വംവിധാതവസ്സുപുസൂയ്ക്കാദീനാംപ്രകീത്തിതാഃ ।।

അനവയാർത്ഥം—— അസ്ഥിയും രക്തവും മജ്ജാവും തൊക്കും
വസയും ശുക്ലവും വസ്സസയും ഇങ്ങിനെ പ്രസിദ്ധങ്ങളായിരി
ക്കുന്ന എഴ ധാതുക്കൾ സൂയ്ക്കാദികൾക്ക പ്രകീത്തിതങ്ങളായി ഭ
വിക്കുന്നു-

സാരം—അസ്ഥി എന്നധാതു സൂയ്ക്കുന്റെയും രക്തമെന്നധാ
തു ചന്ദ്രന്റെയും മജ്ജാവന്ന ധാതു ചൊവ്വയുടെയും തൊക്കെന്ന
ധാതു ബുധന്റെയും വസാ എന്നധാതു വ്യാഴത്തിന്റെയും ശുക്ല
മെന്നധാതു ശുക്രന്റെയും വസ്സസാഎന്ന ധാതു ശനിയുടെയുമാ
കുന്നു-

൪. പിത്തംവാതകഫൊപിത്തംവാതപിത്തകഫാഃകഫഃ ।
കഫവാതൊചവാതശ്ചസൂയ്ക്കാദീനാമുദീരിതാഃ ।।

അനവയാർത്ഥം—— പിത്തവും വാതകഫങ്ങളും പിത്തവും പി
ത്തവാതകഫങ്ങളും കഫവും കഫവാതങ്ങളും വാതവും സൂയ്ക്കാദി
കൾക്ക ഉദീരിതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— സൂയ്ക്കനും ചൊവ്വക്കും പിത്തം ചന്ദ്രനും ശുക്ര
നും വാതകഫങ്ങളാം ബുധനു വാതവും പിത്തവും കഫവും വ്യാ
ഴത്തിനു കഫം ശനിക്കു വാതം ഇങ്ങിനെ സൂയ്ക്കാദി ഗ്രഹങ്ങളു
ടെ ദൊഷവിഭാഗം-

൫. കാലാംഗെഷ്ടാഷ്ടമൊരാശിർഗ്രഹൊവാഷ്ടമവീക്ഷകഃ ।
ജന്മകാലെസ്ഥിതൊയത്രാംഗെതൽഗൽഭവഃ ।।

അനവയാർത്ഥം—— അഷ്ടമമായിരിക്കുന്ന രാശിയൊ അഷ്ടമ
വീക്ഷകനായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹമൊ ജന്മകാലത്തിങ്കൽ കാലാംഗ
ങ്ങളിൽ വെച്ച യാതൊന്നിങ്കൽ സ്ഥിരമായിയൊ അ അംഗ
ത്തിങ്കൽ തൽഗൽ ഭവംഭവിക്കും-

സാരം—— ജനന ലഗ്നാൽ അഷ്ടമരാശിയൊ അവിടെക്കു ദൃ
ഷ്ടിയുള്ള ഗ്രഹമൊ കാലാംഗാനിവരാംഗ മിത്യാദി ഹൊരാ ശ്ലൊ
കത്തൊടനുസരിച്ചുനൊക്കുമ്പൊൾ യാതൊരു കാലാംഗത്തിങ്ക
ലായ്വരുന്നുവൊ ആ അംഗത്തിങ്കൽ മരണ ഹെതുവായിരിക്കു
ന്ന രൊഗത്തിന്റെ ഉൽപത്തിയെ പറഞ്ഞു കൊൾകം-

൯൩. ഗ്രഹയോഗൈക്ഷണാഭാവൈനിധനൈനിധനാധിപഃ ।
ദ്വാവിംശത്ര്യംശപൈരാപിസപ്തഭിർമ്മരണപ്രദഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം— നിധനത്തിങ്കൽ ഗ്രഹയോഗൈക്ഷണാഭാവം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ നിധനാധിപനൊദ്വാവിംശത്ര്യംശപനൊ സപ്തഭണങ്ങൾകൊണ്ടു മരണപ്രദനായി ഭവിക്കും-

സാരം— അഷ്ടമത്തിങ്കൽ ഒരുരുംനിന്നിട്ടുമില്ലെന്നും ഒരുരുംനൊക്കീട്ടുമില്ലഎന്നും വരികിൽ അഷ്ടമാധിപനൊ ഇരുപത്തുരണ്ടാം ദ്രേക്കാണത്തിന്റെ അധിപനൊ തനിക്കു പഠത്തിട്ടുള്ളനിമിത്തങ്ങൾകൊണ്ടു മരണത്തെ ഉണ്ടാക്കുമെന്നറിക-

൭. ധാതവശ്ചന്ദ്രദോഷാശ്ചപ്രോക്താവഹ്ന്യാദയൊഭണാഃ।
മന്ദേന്ദുഭൂയ്യാദിസംയുക്തെതേഷാംയൊസ്ഥാദിരീരിതഃ ॥

൮. രൊഗൈനതത്തുജാതൈനപുരുഷസ്യ മൃതിർഭവേൽ । ഭാനുനാവാസുജാദ്ദൃഷ്ടൈർദക്ഷാംഗൈരഥസംശ്രവാ ॥

൯. അതിസാരൊനിശാഭർത്രാവൈപഥശ്ചന്ദ്രസൂനുനാ ।
ഗുരുണാശയഥുഃപാദൈർദക്ഷിണാംഗൈശവൈരനൊ ॥

൧൦. ക്ഷയശ്ശൊഥശ്ചശുക്രെണ ദാസശ്വാസാദിനൈക്ഷിതൈ । രാഹുണാസന്ധിസാമാദിമാന്ദ്യിനൊന്മാദസംഭവഃ। മൂർദ്ധാഷ്ഠീയസീമന്ദൈയമകണ്ഡുകവീക്ഷിതൈ ॥

൧൧. അരുരുദ്ധപ്രഹാരൈണസമാസന്നൈസുനിഗ്രഹൈ । കാലദൃഷ്ടൈരവൈഃപുത്രൈന്നണാംസഞ്ചരതാംമൃതിഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം— പ്രോക്തങ്ങളായിരിക്കുന്ന ധാതുക്കളും ദോഷങ്ങളും വഹ്ന്യാദികളും ഭണങ്ങളായിഭവിക്കുന്നു- മന്ദൻസൂര്യാദി സംയുക്തനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അവക്കുരംഗിതമായിരിക്കുന്ന അസ്ഥ്യാദിയാതൊന്നൊ അതിങ്കൽ ജാതമായിരിക്കുന്ന് രൊഗം ഹെതുവായിട്ടു പുരുഷന്മാക്കു മൃതിപ്രാപ്യയായി ഭവിക്കും- മന്ദൻ ഭാനുവിനാലൊ അസുക്കിനാലൊ ദൃഷ്ടനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ദക്ഷാംഗത്തിങ്കൽ അസുഭവയായിരിക്കുന്ന രുക്ക വാച്യയായി ഭവിക്കും- നിശാഭർത്താവിനാൽ ദൃഷ്ടനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അതിസാരം വാച്യമായി ഭവിക്കും- ചന്ദ്രസൂനുവിനാൽ ദൃഷ്ടനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വൈഷ്ഠ വാച്യമായി ഭവിക്കും- ഗുരുവിനാൽ ദൃഷ്ടനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പാദത്തിങ്കൽ പാദത്തിങ്കൽ ശ്വയഥുവും ദക്ഷിണാംഗത്തിങ്കൽ വൈദനയും വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കും- ശുക്രനാൽ ദൃഷ്ടനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ക്ഷയവും ശൊഫവും വാ

ച്യുതങ്ങളായി ഭവിക്കും- നെക്ഷിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ കാസശ്വാസാദി വാച്യമായി ഭവിക്കും. രാഹുവിനാൽ ദൃഷ്ടനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽസന്ധിസ്വാദാദി വാച്യമായി ഭവിക്കും- മാന്ദിയാൽ ദൃഷ്ടനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഉന്മാദസംഭവം വാച്യമായി ഭവിക്കും- മന്ദൻയമകനുണ്ടെക വീക്ഷിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഭ്രാഷ്ടീയസിയായിരിക്കുന്ന മൂർഛാവാച്യയായി ഭവിക്കും- അഗ്നിപ്രഹാരനാൽ വീക്ഷിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അഗ്നിസ്സുവാച്യമായി ഭവിക്കും- രവിയുടെ പുത്രൻകാലദൃഷ്ടനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അസുനിഗ്രഹം സമാസന്നമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ചരത്തുകളായിരിക്കുന്ന നുക്കൾക്കുമൃതി വാച്യയായി ഭവിക്കും-

സാരം—— മെൽപറകപ്പെട്ട ധാതുക്കളും വാതപിത്തകഫങ്ങളും അഗ്നിമുതലായവയും ഗ്രഹമെന്നുള്ള പെരൊട്ട കൂടിയതുകളാകുന്നു- ശനി ആദിത്യനുതലായ ഗ്രഹങ്ങളൊട്ട കൂടി നിന്നാൽ അവക്കുള്ള ധാതുക്കൾ മുൻ പറഞ്ഞ പ്രകാരം ഏതെതുകളായിഭവിക്കുമൊ അതുകളിൽ ഉണ്ടാകുന്ന രൊഗങ്ങൾ ഹെതുവായിട്ട മരണം ഭവിക്കുമെന്നറിക. ശനി ആദിത്യന്റെയൊ ചൊവ്വയുടെയൊ ദൃഷ്ടിയൊട്ട കൂടിയവനായാൽ വലത്തുഭാഗത്തിങ്കലുള്ള ശരീരാവയവത്തിങ്കൽ രക്തൊത്ഭവമായിരിക്കുന്ന രൊഗമുണ്ടാകും- ശനിക്ക ചന്ദ്രദൃഷ്ടിഉണ്ടായാൽ അതിസാരവും ബുധദൃഷ്ടി ഉണ്ടായാൽ വിറയലും വ്യാഴദൃഷ്ടി ഉണ്ടായാൽ കാലിന്മെൽ വീക്കവും ശുക്രദൃഷ്ടി ഉണ്ടായാൽ ക്ഷയവും വീക്കവും അതുടെയും ദൃഷ്ടിഇല്ലാ എങ്കിൽ കാസശ്വാസങ്ങൾ തുടങ്ങിയുള്ള രൊഗങ്ങളും രാഹുദൃഷ്ടി ഉണ്ടായാൽ സന്ധികൾ തളരുകയും മറ്റും പല രൊഗങ്ങളും ഗുളികന്റെ ദൃഷ്ടി ഉണ്ടായാൽ ചിത്രഭ്രമവും യമകനുണ്ടെകദൃഷ്ടി ഉണ്ടായാൽ വളരെക്കാലം നിൽക്കുന്നതായ ബൈധക്കെടും മരണഹെതുവായി ഭവിക്കും- ശനിക്ക അഗ്നിപ്രഹാരന്റെ ദൃഷ്ടി ഉണ്ടായാൽ മെൽപ്രകാരം പ്രണമുണ്ടാകും- കാലദൃഷ്ടി ഉണ്ടായാൽ പ്രാണനിഗ്രഹം അടുത്തിരിക്കുംപൊൽ സഞ്ചാരം നിമിത്തമായിട്ട മരിക്കും-

൨൫. മാന്ദ്യാത്രുദ്ധനവാംശകാമഗ്രഹാസ്സൌമ്യാസ്സമൃത്യുപ്രമാപാപസൂത്രഗതാസ്സുദുർമൃതികരാസ്സൂക്ഷ്മക്ഷയിപതേഃ ക്ഷിണൈന്ദുസ്സലിലെയുധിക്ഷിതിസുതഃസൂര്യാത്മജോജീവജ്ഞൊനാദ്യാഹ്വയഃ പന്നഗഃശനാനമരണൊയഃപാവിഷസ്സൂര്യനാൽ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— മാന്ദ്യാത്രുദ്ധനവാംശകാമഗ്രഹഗന്മാരായി

രിക്കുന്ന സൌമ്യന്മാർ സുമൃത്യുപ്രമന്മാരായി ഭവിക്കും- അവിടെ ഗതന്മാരായിരിക്കുന്ന പാപന്മാരാകട്ടെ ദുർമൃതികരന്മാരായി ഭവിക്കും- അവരിൽ വെച്ച അങ്കൻ ഉഡുപതിയിങ്കൽ നിന്നും ക്ഷീണൈന്ദുസലിലത്തിങ്കലും ക്ഷിതിസുതൻ യുത്തിങ്കലും സൂര്യാത്മജൻ പഞ്ചനം ഹെതുവായിട്ടും രാഹുപന്നഗദംശനം ഹെതുവായിട്ടും അല്ലാ എങ്കിൽ വിഷസ്പർശനം ഹെതുവായിട്ടും മരണപ്രദനായി ഭവിക്കും-

സാരം—— ഗുളിക നവാംശകരാശിയുടെ ഏഴാമെടത്തു ശുഭഗ്രഹങ്ങൾ നിന്നാൽ മരണം നന്നായിവരും അവിടെ പാപഗ്രഹങ്ങൾ നിന്നാൽ ദുർമ്മരണം ഫലമാകുന്നു- പാപഗ്രഹങ്ങളിൽ വെച്ച ആദിത്യൻ ഗുളികനവാംശക രാശിയുടെ ഏഴാമെടത്തു നിന്നാൽ രാജാവിങ്കൽ നിന്നു മരണം ഫലം. ക്ഷീണചന്ദ്രൻ നിന്നാൽ ജലംഹെതുവായി മരിക്കും- ചൊവ്വനിന്നാൽ യുദ്ധത്തിങ്കൽ മരിക്കും- ശനി നിന്നാൽ വഞ്ചനം ഹെതുവായിട്ട മരിക്കും- രാഹുനിന്നാൽ പാമ്പുകടിച്ചിട്ടൊ വിഷത്തെ സ്പർശിച്ചിട്ടൊ മരിക്കും-

(വാ) ഏതൽപ്രശ്നേവിചിന്ത്യം ॥

അനുവയാർത്ഥം—— ഇത പ്രശ്നത്തിങ്കൽ വിചിന്ത്യമാകുന്നു-

സാരം—— സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

മൂലം ജ്ഞാത്ര്യാതൊയവികാരതശ്ചപിടകാ മൃത്സ്നാമയൈർവ്വായുനാ ഗ്രന്ഥാംശൊത്ഥിതവൈദനോഭിരധികൈ ശ്ശൌഫപ്രമെഹക്ഷയൈഃ। കാസശ്വാസസമീരതൊമൃതിരിനാമീനാംശനൈസ്ത്ര്യംശഗെ ത്ര്യംശെശായദിതെഹിവീക്ഷിതയുതാ മൃത്യുർവ്വിഷൊത്ഥാമയൈഃ॥

അനുവയാർത്ഥം——ശനി ഇനാദികളുടെ ത്ര്യംശഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ജ്ഞാത്രിഹെതുവായിട്ടും തൊയവികാരം ഹെതുവായിട്ടും പിടകാദൃസ്നാമയങ്ങൾ ഹെതുവായിട്ടും വായുഹെതുവായിട്ടും ഗ്രന്ഥാംശൊത്ഥിതവൈദനകൾഹെതുവായിട്ടും അധികങ്ങളായിരിക്കുന്ന ശൊഫപ്രമെഹക്ഷയങ്ങൾ ഹെതുവായിട്ടും കാസശ്വാസസമീരനമാർ ഹെതുവായിട്ടും മൃതി വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു- ത്ര്യംശെശനമാരായിരിക്കുന്ന അവർ അഹിവീക്ഷിതയുതന്മാരാകുന്നുഎങ്കിൽ വിഷൊത്ഥാമയങ്ങൾകൊണ്ട മൃതി വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം——ആദിത്യ ദ്രെക്കാണത്തിങ്കൽ ശനിനിന്നാൽ ജ്വരം ഹെതുവായിട്ട മരണം- ചന്ദ്രദ്രെക്കാണത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ ജ

ലരോഗം ഹെതുവായിട്ടമരണം- ചൊവ്വയുടെ ദ്രെക്കാണത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ കുമുതലായ ഉഷ്ണരോഗങ്ങളും ഹെതുവായിട്ടമരണം- ബുധൻ ബുധദ്രെക്കാണത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ വായുകൊപം ഹെതുവായിട്ട മരണം- ഗുരു ദ്രെക്കാണത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ ഗുദം, ശരീരവൈദനാ ഇതുകളും ഹെതുവായിട്ട മരണം ശുക്രദ്രെക്കാണത്തിങ്കൽനിന്നാൽ വീക്കം, പ്രമെഹം, ക്ഷയം ഇതുകളും ഹെതുവായിട്ട മരണം- ശനി ദ്രെക്കാണത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ കുര, എക്കം, വാതവ്യാധി ഇതുകളും ഹെതുവായിട്ട മരണം- ശനി നിൽക്കുന്ന ദ്രെക്കാണത്തിന്റെ അധിപനായ രാഹുവിന്റെ ദൃഷ്ടിയൊ രാഹുവിനൊടുള്ള യൊഗമൊ ഉണ്ടെങ്കിൽ വിഷം ഹെതുവായിട്ടുണ്ടായ രൊഗങ്ങളും മരണ ഹെതുക്കളായിഭവിക്കും-

ഫല-സൌമ്യനാ മംശരാശീൻ ഗതവതിരവി ജെസപക്ഷതും ഗാദിഗവാജീവക്ഷസ്ഥവിംശക്ഷാ ദ്രിയതഇഹഗൃഹെപുത്രമി ത്രാല്യപെതഃ നീചാരാത്ര്യാലയസ്ഥൊരവിഭവി രഹിതൊബന്ധുഭി ർദ്ദുഃഖിതസ്സൻ സപ്തത്ര്യംശെതൃതിക്ഷുത്രഹിഗൃഹികസമെതെക്ഷിതെ സപ്തദ്രഷ്ടെ ॥

അന്വയാർത്ഥം——രവിജൻ സൌമ്യനാരുടെ അംശരാശിക ളെ ഗതവാനായിട്ടൊ ഇരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കലും ഇവൻ ജീവ ക്ഷസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വിശെഷിച്ചും ഗൃഹത്തി ങ്കൽ പുത്രമിത്രാല്യപതനായിട്ട മരിക്കുന്നു- രവിഭൂനീചാരാത്ര്യാ ലയസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ബന്ധുക്കളൊട്ട രഹിതനാ യി ദുഃഖിതനായി സന്നായിട്ട മരിക്കുന്നു. ഇവൻ അഹിഗൃഹിക സമെതെക്ഷിതനായിട്ട സപ്തത്ര്യംശത്തിങ്കൽ തിഷ്ടുന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സപ്തദ്രഷ്ടനായിട്ട മരിക്കുന്നു.

സാര——ശനിക്ക സൌമ്യക്ഷെത്രത്തിലുള്ളസ്ഥിതിയുംസൌ മ്യരാശ്യംശകവും അല്ലാഅങ്കിൽസപക്ഷെത്രത്തിങ്കലൊ സപാ ച്ചരാശിയിലൊ ഉള്ളസ്ഥിതിയും ബന്ധുക്ഷെത്രസ്ഥിതിമുതലായ തുമുണ്ടായിരുന്നാൽ മൂഷ്ടാവ തന്റെ ഭവനത്തിൽ പുത്രന്മാരുടെയും ബന്ധുക്കളുടെയും നടുവിൽകിടന്നു മരിക്കുമെന്നുപറയെ ണം- ശനിയുടെസ്ഥിതി ഗുരുക്ഷെത്രത്തിങ്കലായാൽ വിശെഷി ച്ചും മെൽപ്രകാരം പറയെണം- നീചരാശിയിലൊ ശത്രുക്ഷെ ത്രത്തിലൊ ശനിനിന്നാൽ ബന്ധുക്കളൊട്ട വെർപെട്ടവനായിയും പ്രബലമായ ദുഃഖത്തൊടുകൂടിയവനായിയും ഭവിച്ചിയങ്ങുന്നവ നായിട്ട മരിക്കും- രാഹുഗുളികന്മാരുടെ യൊഗത്തൊടൊ ദൃഷ്ടി യൊടൊ കൂടിയവനായിട്ട ശനി സപ്തദ്രെക്കാണത്തിങ്കൽനിന്നാ

ൽ സപ്തത്താൽ കടിക്കപ്പെട്ടവനായിട്ടു മരിക്കും-

൧൫. മന്ദഭൌമയുതൌ വാരവിയുതൌ ക്ഷേത്രസ്ഥിതൌവാന
യൌ ഭൃഗുവഹിമയേ സ്ഥിതൌഗ്രഹിണൌ യുതൌക്ഷിതൌഗ്നൌമൃ
തിഃ ഏവംഭൃഗുശനൌജലഗ്രഹയുതൌ തപ്തോംബുപാതാമിധൌ
ഷൈസത്യദിതൌബുധൌ ഖചരക്ഷേത്രാനിതൌവാരിണി ॥

അന്വയാർത്ഥം——മന്ദൻ ഭൌമയുതനായിട്ടോ രവിയുതനായി
ട്ടോ ഇവരുടെ ക്ഷേത്രസ്ഥിതനായിട്ടോ വഹ്നിമയമായിരിക്കുന്ന
ഭൃഗുത്തിങ്കൽ ഗ്രഹിയോടുകൂടിയ ക്ഷിതനായി സ്ഥിതനായിരി
ക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അഗ്നിയിങ്കൽ മൃതി വാച്യയായി ഭവിക്കു
ന്നു. ഏവം ഭൃഗുശനിജലഗ്രഹയുതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ
തപ്തോംബുപാതാമിധാനം ഹേതുവായിട്ടു മൃതിവാച്യയായി ഭവിക്കു
ന്നു- ഉദിതമായിരിക്കുന്ന ദോഷം അസത്തായിരിക്കും വിഷയ
ത്തിങ്കൽ അംബു ഭൃഗുഖചരക്ഷേത്രാനിതനായിരിക്കും വിഷയ
ത്തിങ്കൽ വാരിയിൽ മൃതി വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം——ശനി ആദിത്യനോടൊ ചൊവ്വയോടൊ കൂടിയവനാ
യിട്ടോ ആദിത്യന്റെയോ ചൊവ്വയുടെയോ രാശിയിൽ നിന്ന
വനായിട്ടോ അഗ്നിയാകുന്ന ഭൃഗുത്തിങ്കൽ രാഹുഗ്രഹികന്മാരുടെ
ദൃഷ്ടിയോഗങ്ങളോടു കൂടിയവനായി വരികിൽ തീയ്യിൽ വീണു
മരിക്കും-

മേൽ പറഞ്ഞപ്രകാരം ഉള്ള ശനിക്കു ജലഗ്രഹയോഗം കൂടെ
ഉണ്ടാകിൽ അഗ്നിസംയോഗം ഹേതുവായിട്ടു കഠിനമായ ചൂ
ടോടുകൂടിയതായജലത്തിൽ വീഴുകമൂലമായതുകൊണ്ടുഹേതുവായിട്ടു മ
രിക്കും-

മേൽ പറകപ്പെട്ട ദോഷങ്ങളോടുകൂടാതെ ശനിജലഭൃഗുത്തിങ്ക
ൽ ജലഗ്രഹയോഗത്തോടുകൂടെ ജലക്ഷേത്രത്തെ ആശ്രിതനാ
യിനിന്നാൽ വെള്ളത്തിൽ വീണുമരിക്കുമെന്ന പറയേണ്ടു.
ഇനി ഇന്ന ഭൃഗുത്തിങ്കൽ സ്ഥിതി എന്നറിവാനുള്ള വഴിയെ
ത്തിന്നുതാഴെ കാണിക്കുന്നു-

അശ്വതി തുടങ്ങിയുള്ള നാളുകളിൽ ഒന്നെകാൽനാഴിക കഴിയു
ന്നതുവരെ ഭൂമി പിന്നെ ഒരുനാഴികകഴിയുന്നതുവരെ ജലം പി
ന്നെ മുക്കാൽ നാഴിക കഴിയുന്നതുവരെ അഗ്നി പിന്നെ അര
നാഴിക കഴിയുന്നതുവരെ വായു പിന്നെ കാൽ നാഴിക കഴിയു
ന്നതുവരെ ആകാശം ഇങ്ങിനെ മൂന്നെമുക്കാൽ നാഴികകഴിയു
ന്നതുവരെ ഉള്ള ഭൃഗുക്രമമെന്നറിക-

പിന്നെ മൂന്നെമുക്കാൽ നാഴികയിൽ മുമ്പിൽ കാൽ നാഴിക

കഴിയുന്നതുവരെ ആകാശം, പിന്നെ അരനാഴികകഴിയുന്നതുവരെവായു പിന്നെ മുക്കാൽ നാഴികകഴിയുന്നതുവരെ അഗ്നി,പിന്നെ ഒരു നാഴികകഴിയുന്നതുവരെ ജലം പിന്നെ ഒന്നരകാൽ നാഴികകഴിയുന്നതുവരെ ഭൂമി ഇങ്ങിനെ ഗ്രഹിച്ചുകൊൾകെ. പിന്നെ മൂന്നരമുക്കാൽ നാഴികയിൽ ആദ്യത്തെതിലെപ്പൊലെ പിന്നെത്തെതിൽ മറിച്ച ഇങ്ങിനെ മറ്റുള്ളയാമാർദ്ധങ്ങളിലുമെന്നു ധരിച്ചുകൊൾക- ഭൂതക്രമത്തെ ഇവിടെ പ്രസംഗവശാൽ ത്രസ്സാക്കളുടെ ഭാഷയിൽ യാതൊരുപ്രകാരമൊ അപ്രകാരം വിവരിച്ചു.

ഫന്നം ത്രൃംശെകൊലമുഖെസ്ഥിതെമൂഗഗണെർഗ്രഹ്യാനനെപക്ഷിഭിസ്സൂത്രാപ്യസൂ ബെലൊനതാഹൂളികയൊഗെക്ഷാദികംഭാസ്സുരെഃ നെഷ്ടസ്ഥാനഗതാക്ഷമാന്ദിഗ്രഹപാ ങ്ങ്യാദയൊദ്ബെലാസ്യാതാന്മാതൃസഹൊത്ഥബെന്ധുതനയസ്ത്രീഭ്രസ്സ്വതൊമൃത്യുദാഃ॥

അന്വയാർത്ഥം—— മന്ദൻ കൊലമുഖമായിരിക്കുന്ന ത്രൃംശത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും പിഷയത്തിങ്കൽ മൂഗഗണെങ്കിൽ ഹെതുവായിട്ടുള്ള മൂതി വാച്യയാകുന്നു ഗ്രഹ്യാനനമായിരിക്കുന്ന ത്രൃംശത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും പിഷയത്തിങ്കൽ പക്ഷികൾ ഹെതുവായിട്ടുള്ള മൂതി വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു, അവിടെയും ഭാസ്സുരിക്കു ബെലൊനതാഹൂളികയൊഗെക്ഷാദികം ഭവിക്കെണം മാന്ദിഗ്രഹപന്മാരായിയും ഒബ്ബെലന്മാരായിയും നെഷ്ടസ്ഥാനഗതന്മാരായിയും ഇരിക്കുന്ന സൂയ്യാദികൾ താതൻ ഹെതുവായിട്ടും മാതൃസഹൊസഹബെന്ധുതനയസ്ത്രീകൾഹെതുവായിട്ടും താൻഹെതുവായിട്ടും മൃത്യുദന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ശനി കൊലദ്രെക്കാണത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ മൂഗങ്ങൾ ഹെതുവായിട്ടും ഗ്രഹ്യദ്രെക്കാണത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ പക്ഷികൾ ഹെതുവായിട്ടും മരിക്കുമെന്ന പറയെണം അങ്ങിനെ പറയെണമെങ്കിൽ ശനിക്കുബലഹാനിയും ഹൂളികയൊഗദൃഷ്ട്യാദികളും ഉണ്ടായിരിക്കയുംവെണം. ഹൂളികൻ നിന്ന രാശിയുടെഅധിപത്യത്തൊടും ബലഹാനിയൊടും കൂടിയവനായിട്ട സൂയ്യൻ അനിഷ്ടഭാവത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ അഹൻ നിമിത്തമായിട്ട മരിക്കുമെന്നും ചന്ദ്രൻ മെൽപ്രകാരമായാൽ അമ്മനിമിത്തമായിട്ടും ചൊവ്വ മെൽപ്രകാരമായാൽ സഹൊദരൻ നിമിത്തമായിട്ടും ബുധൻ മെൽപ്രകാരമായാൽ ബന്ധുനിമിത്തമായിട്ടും വ്യാഴം മെൽപ്രകാരമായാൽ പുത്രൻനിമിത്തമായിട്ടും ശുക്രൻ മെൽപ്രകാരമായാൽ ഭായ്യാനിമിത്തമായിട്ടും ശനി മെൽപ്രകാരമായാൽ താ

ൻ നിമിത്തമായിട്ടും മരിക്കുമെന്ന പറഞ്ഞുകൊൾക.

ഫ്ര. മൌബ്ബല്ല്യാദിയുതശനൌക്ഷിതിഭൂവായുക്ഷേക്ഷീതെ പഞ്ചതാ ചാമുണ്ഡ്യാദി നിപീഡയാരഗ്നികൊപെതസിബൊ ന്നാദിഭിർ മന്ദെമാന്ദിവിവസപദീക്ഷിതയുതെകൊപെനശംഭൊ സ്തദീയാവാസാഹിതവാസഭ്രതകൃതയാജ്ഞത്ത്യാമൃതിംനിർദ്ദിശെൽ||

അനവയാത്ഥം—— മൌബ്ബല്ല്യാദിയുതനായിരിക്കുന്ന ശനി ക്ഷിതിഭൂഹെതുവായിട്ട യുക്ഷെക്ഷിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ചാമുണ്ഡ്യാദിനിപീഡഹെതുവായിട്ടുള്ള പഞ്ചതാ വാച്യയാകുന്നു. അതര ഗ്നികൊപെതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അസിബൊന്നാദികം ഹെതുവായിട്ടുള്ള പഞ്ചതാ വാച്യയാകുന്നു. മന്ദൻ മാന്ദിവിവസപദീക്ഷിയുതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ശംഭുവിന്റെ കൊപം ഹെതുവായിട്ട തദീയാവാസാഹിതവാസഭ്രതകൃതയായിരിക്കുന്ന ജ്ഞത്തി ഹെതുവായിട്ടുള്ള മൃതിയെ നിർദ്ദെശിക്കെണം-

സാരം—— ബലഹാനിമുതലായ ദൊഷങ്ങളൊടുകൂടിയ ശനി ചൊവ്വയുടെ ദൃഷ്ടിയൊടൊ യൊഗത്തൊടൊ കൂടിയവനായിരുന്നാൽ ചാമുണ്ഡിമുതലായ ദെവതകളുടെ ബാധഹെതുവായിട്ടമരിക്കുമെന്ന പറയെണം. ചൊവ്വയൊടും ഗ്നികനൊടും കൂടിയവനാകുന്നു എങ്കിൽ ഖഡ്ഗശരാദികം നിമിത്തമായിട്ട മരിക്കുമെന്നു പറയെണം- ശനിക്കു ഗ്നികന്റെയും ആദിത്യന്റെയും ദൃഷ്ടിയൊഗങ്ങൾ ഉണ്ടെ എങ്കിൽ ശിവന്റെ കൊപം ഹെതുവായിട്ട ശിവക്ഷെത്രത്തിൽ വസിക്കുന്ന ഒരു ഭ്രതത്താൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതായ പനി ഹെതുവായിട്ട മരിക്കുമെന്നു പറയെണം-

(വാ) ഏതജ്ജാതകവശാൻമൃത്യുകാലാദിനിരൂപണവിഷയം |

അനവയാത്ഥം—— ഇതജാതക വശത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടുള്ള മൃത്യുകാലാദി നിരൂപണ വിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

ഫ്ര. മൃത്യുരൊഗനിമിത്താനികഥിതാനീതിജാതകാൽ അഥമൃത്യുപ്രദാരൊഗാഃകഥ്യന്തെപ്രശ്നലഗ്നതഃ ||

അനവയാത്ഥം—— ജാതകത്തെ അനുസരിച്ചിട്ട മൃത്യുരൊഗനിമിത്തങ്ങൾ ഇപ്രകാരം കഥിതങ്ങളായി അനന്തരം പ്രശ്നലഗ്നത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ട മൃത്യുപ്രദങ്ങളായിരിക്കുന്ന രൊഗങ്ങൾ കഥിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— ജാതകത്തെ അനുസരിച്ചിട്ട മരണനിമിത്തങ്ങളായിരിക്കുന്ന രൊഗങ്ങൾ ഇപ്രകാരം പറകപ്പെട്ടു. ഇനി പ്രശ്ന

ലഗ്നത്തെ അനുസരിച്ചിട്ടുവരുന്ന നിമിത്തങ്ങളായ രൊഗങ്ങളെ പറയുന്നു-

ഫൻ൦ വീക്ഷത്തെയ്യൊഷ്ടമംപെടസ്സുസ്യരൊഗസ്സമൃത്യുവെ। തദ്ഭാവെഷ്ടമസ്ഥസ്യതഥായാഭാവെതമീശിതുഃ॥

അനുവയാർത്ഥം— യാതൊരു പെടൻ അഷ്ടമത്തെ വീക്ഷിക്കുന്നുവൊ അവന്റെ രൊഗംതന്നെ മൃത്യുമായി ഭവിക്കുന്നു- തദ്ഭാവ സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അഷ്ടമസ്ഥന്റെ രൊഗം മൃത്യുവിനായിക്കൊണ്ടുഭവിക്കുന്നു- തഥായാഭാവം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ തദീശിതാവിന്റെ രൊഗം മൃത്യുവിനായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— എട്ടാമെടത്തെയ്യും ദൃഷ്ടിയുള്ള ഗ്രഹത്തിന്റെ രൊഗം മരണഹെതുവായി ഭവിക്കും- എട്ടാമെടത്തെയ്യും ദൃഷ്ടിയുള്ള ഗ്രഹമില്ലാ എങ്കിൽ എട്ടാമെടത്തു നിൽക്കുന്ന ഗ്രഹത്തിന്റെ രൊഗം മരണഹെതുവായി ഭവിക്കും- എട്ടാമെടത്തെയ്യും ദൃഷ്ടിയുള്ള ഗ്രഹവും എട്ടാമെടത്തു നിൽക്കുന്ന ഗ്രഹവും ഇല്ലാ എങ്കിൽ എട്ടാമെടത്തിന്റെ അധിപനും പറകപ്പെട്ട രൊഗം മരണഹെതുവായി ഭവിക്കും-

൨൦ അത്യഗ്നിംവെദനാമന്തർജ്വരഞ്ചൊക്കൊഥ ചന്ദ്രമാഃ। ഊർദ്ധാനനെതിയ്യുഗപ്രക്യമൃത്യാദിബന്ധനം॥

൨൧ അതിസാരംതൃഷ്ണഞ്ചാധൊവക്ത്രെശൊഹനുസവ്യഗഃ। ഉഷ്ണപ്രസരണംമാഹരക്തക്ഷൊഭഭവംവ്രണം॥

൨൨ ഭ്രമിജൊഥബുധുകുയ്യുച്ചീതജ്വരമതിഭ്രമെ। സന്നിപാതതുജഞ്ചാഥഗുരുർബ്ബുദ്ധെരനാജ്ജവം॥

൨൩ അജിർണ്ണംശ്വയഥുംചാഥദാഹംമൊഹഞ്ചഭാർഗ്ഗവഃ। തൃഷ്ണാരുചിസമസ്തുംഗതൊരാംസൂരണിനന്ദനഃ॥

൨൪ വായുക്ഷൊഭമഹിമ്മാന്ദിർഹിക്കാമചിസിരൊൽഗമം। സൂര്യ്യാദിഗ്രഹികാന്താനാമിമെരൊഗാഃപ്രകീർത്തിതാഃ॥

അനുവയാർത്ഥം—അക്കൻ അത്യഗ്നിയെയും വെദനയെയും അന്തർജ്വരത്തെയും ഉണ്ടാക്കും- ഊർദ്ധാനനത്തിങ്കലെ ചന്ദ്രമസ്സു ഛർദ്ദിയെയും തിയ്യുഗപ്രക്യത്തിങ്കലെ ചന്ദ്രമസ്സു മൃത്യാദിബന്ധനത്തെയും അധൊവക്ത്രത്തിങ്കലെ ചന്ദ്രമസ്സു അതിസാരത്തെയും തൃട്ടിനെയും ഉണ്ടാക്കും- ശൊഭത്തെ അതുകട്ടെ സവ്യഗനായിരിക്കുന്ന ചന്ദ്രമസ്സു ഉണ്ടാക്കും- ഭ്രമിജൻ ഉഷ്ണപ്രസരണത്തെയും ദാഹരക്തക്ഷൊഭഭവമായിരിക്കുന്ന വ്രണത്തെയും ഉണ്ടാക്കും- ബുധൻ ശീതജ്വരമതിഭ്രമങ്ങളെയും സന്നിപാതരു

ക്കിനെയും ഉണ്ടാക്കും- ഗുരുബുദ്ധിയുടെ അനാരോഗ്യത്തെയും അജീർണ്ണത്തെയും ശയത്വത്തിനെയും ഉണ്ടാക്കും- ഭാഗ്യവൻ മോഹത്തെയും മൊഹത്തെയും ഉണ്ടാക്കും- തരുണിനന്ദനൻ തുഷ്ടാരുചിസമസ്യാംഗതൊമങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കും- അഹിവായു ക്ഷോഭത്തെ ഉണ്ടാക്കും- മാന്ദി ഹിക്കയെയും സിരൊൽഗമത്തെയും ഉണ്ടാക്കും- സൂര്യാദി ഗ്രഹികാനന്തരമാക്കപ്പെട്ട രൊഗങ്ങൾപ്രകീർത്തിതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ആദിത്യൻ അത്യഗ്നിയെയും വെദനയെയും ഉൾപനിയെയും ഉണ്ടാക്കും- ഊർദ്ധമുഖരാശിയിൽ നിൽക്കുന്ന ചന്ദ്രൻ ഛർദിയെ ഉണ്ടാക്കും തിര്യങ്മുഖരാശിയിൽ നില്ക്കുന്ന ചന്ദ്രൻ മഹാമൂത്രാതി ബന്ധനത്തെ ഉണ്ടാക്കും അധൊമുഖ രാശിയിൽ നിൽക്കുന്ന ചന്ദ്രൻ അതിസാരത്തെയും തണ്ണീർദാഹത്തെയും ഉണ്ടാക്കും- ചന്ദ്രൻ ഏതൊരു രാശിയിൽ നിന്നാലും വീക്കത്തെ ഉണ്ടാക്കും- ചൊവ്വ സർവ്വാംഗത്തെയും ഉഷ്ണിപ്പിക്കും- ചൂടും രക്തക്ഷൊഭവും ഹെതുവായിട്ടുൾ വെക്കുന്ന വ്രണത്തെയും ഉണ്ടാക്കും- ബുധൻ വിറച്ചു പനിയെയും ബുദ്ധിഭ്രമത്തെയും ത്രിദൊഷകൊപനിമിത്തമായ പലരൊഗത്തെയും ഉണ്ടാക്കും- വ്യാഴം ബുദ്ധികെടുത്തുന്നതിനെയും അജീർണ്ണദൊഷത്തെയും വീക്കത്തെയും ഉണ്ടാക്കും- ശുക്രൻ ചൂട് പൊടുക്കെട ഇതുകളെ ഉണ്ടാക്കും- ശനി തണ്ണീർദാഹത്തെയും അരുചിയെയും സർവ്വാംഗങ്ങളിലും കൃത്തിനൊവിനെയും ഉണ്ടാക്കും- രാഹു വായുക്ഷൊഭത്തെ ഉണ്ടാക്കും- ഗുളികൻ എക്കിട്ടത്തെ ഉണ്ടാക്കും-

സൂര്യൻമുതൽ ഗുളികൻവരെ ഉള്ള മെൽ പറഞ്ഞ ഗ്രഹങ്ങൾക്കു മെൽ പറഞ്ഞ രൊഗങ്ങൾ പൂർവ്വാചാര്യന്മാരാൽ പറകപ്പെട്ടതുകളാകുന്നു-

ഉദ്ധൂം സൂര്യാദ്യൈർഭാസ്വരാദീനാമംശൈർവ്വാത്രിസ്ഥിതൈരുയെ।
യെരൊഗാമൃത്യുദാഃ പ്രൊക്താശ്ചിന്തയെദിഹതാനപി ।।

അനന്തരം ത്രിസ്ഥിതം സൂര്യാദ്യന്മാരൊടൊ ഭാസ്വരാദികളുടെ അംശങ്ങളൊടൊ യുതമായ രിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ യാവചിലരൊഗങ്ങൾ മൃത്യുദങ്ങളായിട്ട പ്രൊക്തങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അതുകളെയും ഇവിടെ ചിന്തിക്കെണം-

സാരം—— ത്രിസ്ഥിതം സൂര്യനുതലായ ഗ്രഹങ്ങളൊടൊ അവരുടെ നവാംശകങ്ങളൊടൊ കൂടിയാൽ ചിലരൊഗങ്ങൾ മരണഹെതുക്കളായി ഉൽഭവിക്കുമെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ള അതുകളെയും ഇവിടെ വിചാരിക്കെണം-

൨൩. ചന്ദ്രലഗ്നാംശരാശിസ്ഥവൃദ്ധിമെതിമനാഗവി । ത്ത മയൊയൊഭവെദ്ദക്ഷമരണായൈവപൃച്ഛതാം ।।

അനുപയാർത്ഥം—— യാതൊരു ത്തമയം ചന്ദ്രൻ ലഗ്നാംശരാശിസ്ഥനായിരിക്കും വിധയത്തിങ്കൽ അല്പമായിട്ടെങ്കിലും വൃദ്ധിയെ പ്രാപിക്കുന്നുവൊ ംരം ത്തമയം പൃച്ഛത്തുകളുടെ മരണത്തിനായിക്കൊണ്ടു തന്നെ ഭവിക്കും-

സാരം—— ലഗ്നത്തിന്റെ നവാംശകരാശിയിൽ ചന്ദ്രൻ വരുന്നസമയത്തിങ്കൽ അല്പമായിട്ടെങ്കിലും വർദ്ധനയൊടുകൂടിയരൊഗം പൃച്ഛകനു മരണഹെതുവാകുന്നു-

൨൪. ലഗ്നമാന്ദ്യംശകാഭ്യാംയദുദിതംപാത്രഭഞ്ജനം । ത്രിസ്ഫുടസ്ഥൊഡുനായച്ചലക്ഷ്മത്തച്ചെഹചിന്ത്യതാം ।।

അനുപയാർത്ഥം—— ലഗ്നമാന്ദ്യം ശകങ്ങൾകൊണ്ടു ഉദിതമായിരിക്കുന്ന പാത്രഭഞ്ജനം. യാതൊന്നൊ അതും ത്രിസ്ഫുടസ്ഥൊഡുകൊണ്ടു ഉദിത മായിരിക്കുന്നലക്ഷ്മം യാതൊന്നൊ അതും ഇവിടെ ചിന്തിക്കപ്പെടെണം-

സാരം—— ലഗ്നമാന്ദ്യംശങ്ങൾ കൊണ്ടുമുമ്പെപറകപ്പെട്ടപാത്രഭഞ്ജനമാകുന്ന ലക്ഷ്മണത്തെയും ത്രിസ്ഫുട നക്ഷത്രം കൊണ്ടു പറകപ്പെട്ട ലക്ഷ്മണത്തെയും ഇവിടെവിചാരിക്കെണം -

(വാ) അത്രകണ്ഠൊഭരണം ।।

അനുപയാർത്ഥം—— ഇവിടെ കണ്ഠൊഭരണം ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ംരം വിധയത്തിങ്കൽ ഉപയൊഗമുള്ളതായ ചിലവചനം കണ്ഠൊഭരണമെന്ന ഗ്രനഥത്തിൽഉണ്ടു- ഇനി അതിനെത്തന്നെ കാണിക്കുന്നു-

൨൬. മൃത്യുപതിയ്ക്കുദിഭാനുഃപ്രബലജനസ്യാഗമൊവിഗ്രഹൃഭവെൽ। അസന്നെസതിമരണെപ്രഷ്ടസ്യാകൊപികലഹൊവാ।।

൨൭. ചന്ദ്രശ്ചലനിതാഗമൊയദികുജഃകാങ്ക്ഷാഗ്രഹൃക്ഷീരയൊവ്യക്തവ്യാമയിനൊഥവാഖലുവദെദാനീതിമത്രാനയൊഃ । അയാനംവിഷ്ടൊബുധൊയദിഗുരുവ്വിപ്രസ്യ കൃയദി വ്യാപദിപ്രചതുഷ്പദാംയദിശനിസ്സ്യാദ്ദൃഷ്ടനീചാഗമഃ ।।

൨൮. മൃത്യുശ്ചൽഫണിയുക്സവാശിഖിയുതൊ ഭിക്ഷാശിസപ്പാഗമസ്മിൻകെതുയുതെഭവെച്ചപതനം തത്രാരചന്ദ്രാനിതെ । ബ്രൂയാൽഭാജനഭഞ്ജനംമരണലക്ഷ്മാഥായുരാരൊഗ്യമെപ്രശ്നെതുക്കുമലക്ഷ്മചൈതദുദിതംദൈഹാസുനാഥാദിഭിഃ ।।

൨൯. മർദ്ദിശ്ശൊഥിസാരൊമരണകരഗദാസ്ത്രിസ്ഫുടാംശെബ്ജഭെചാഡ്യാന്ത്യവർഷാസ്യാദ്യഭെഭാദ്ദിന കരകുജയൊരുഷ്ണസ

ഞ്ചോരമാഹേന്ദ്ര / പാതൊവാക്കസ്സംഭേനംവാവിദ്ധേഹതുഹ്രൊഡ്ഡിദ്ര
മൊപെതവാണീരൊധശ്ശ്വാസസ്യവായൊ സ്ഖലനമപി ശനൈർദ്ദു
ഷ്ടയുക്കെചതൈസ്സൈ:- ഇതി॥

അനവയാർത്ഥം—— ഭാനുമാത്യപതിയാകുന്നു എങ്കിൽ പ്രഷ്ഠാ
വിന്റെ മരണം ആസന്നമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തി
ങ്കൽ പ്രബലജനത്തിന്റെ വിഗ്രഹിച്ചിട്ടുള്ള ആഗമം ഭവിക്കും-
ഒരു കലഹം ഭവിക്കയുമാം- ചന്ദ്രനാകുന്നു എങ്കിൽ വനിതാഗ
മം ഭവിക്കും. കുജനാകുന്നു എങ്കിൽ ഗൃഹക്ഷീരങ്ങളിൽ കാണാത്ത
മയിക്കുവക്തവ്യയായി ഭവിക്കുന്നു- അല്ലെങ്കിൽ ഇവടെ അ
തുകളുടെ അതു നീതിയെ വഴിക്കേണം- ബുധനാകുന്നു എങ്കിൽ
വിപ്രന്റെ ആഗമനം ഭവിക്കും. ഗുരുവാകുന്നു എങ്കിൽ വിപ്ര
ന്റെ ആഗമനം ഭവിക്കും- ശുക്രനാകുന്നു എങ്കിൽ വിപ്രചതുഷ്പാ
ത്തുകളുടെ വ്യാപത്തു ഭവിക്കും ശനിയാകുന്നു എങ്കിൽ ദുഷ്ടനീ
ചാഗമം ഭവിക്കും- മൃത്യുഹാനിയുക്കായിട്ടൊ അതുശിഖിയുതമാ
യിട്ടൊ ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ ഭിക്ഷാശിസപ്പാഗമം ഭവിക്കും-അ
തുകെതുയുതമായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ പതനവുംഭവിക്കും. അ
ത അതുരചന്ദ്രാനിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഭാജന ഭഞ്ജ
നമാകുന്ന മരണ ലക്ഷ്മിത്തെ പറയെണം- അതുരാരൊഗ്യമാ
യിരിക്കുന്ന പ്രശ്നത്തിങ്കൽ രുക്മ്മ ലക്ഷ്മിത്തെയും പറയെ
ണം. ഇതുദ്ദെഹാസുനാഥാദികളെക്കൊണ്ടെ ഉദിതമായി ഭവിക്കു
ന്നു- ത്രിസ്സുടാംശം അപ്പുട്ടുക്കളുടെ ധാമമായിട്ടും സത്തായിരി
ക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഊർദ്ധ ശ്വാസസ്യാന്യഭെദം ഹെതുവായിട്ട ഭൂമി
യും ശൊഫവും അതിസാരവും മരണകരഗദങ്ങളായി ഭവിക്കും
മിനകരകുജന്മാരുടെ ധാമമായിട്ട സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തി
ങ്കൽ ഉഷ്ണസഞ്ചാരമാഹങ്ങളും മരണകരഗദങ്ങളായി ഭവിക്കും-
വിത്തിന്റെ ധാമമായിട്ട സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പാ
തമൊ വാക്കസ്സംഭേനമൊ മരണകര ഗദമായി ഭവിക്കും- ഗുരുവി
ന്റെ ധാമമായിട്ട സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ധീഭ്രമൊ
പെതവാണീ മരണ കരഗദമായി ഭവിക്കും- ശനിയുടെ ധാമ
മായിട്ട സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിൽ ശ്വാസത്തിന്റെ രൊ
ധവും വായുവിന്റെ സ്ഖലനവും മരണകരഗദമായി ഭവിക്കും-
ത്രിസ്സുടാംശം അതാതു ഗ്രഹങ്ങളും ഹെതുവായിട്ട ദുഷ്ടയുക്തമായി
രിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും ഛർദ്ദ്യാദികളും മരണകര ഗദങ്ങളായി
ഭവിക്കും-

സാരം——ആദിത്യൻ അഷ്ടമാധിപതിയാകിൽ മൃത്യുകന്റെ

മരണം അടുത്താൽ ബലമേറിയ ഒരുത്തൻ വൈരത്തോടുകൂടിയ വനായിട്ടു പുരുഷഗൃഹത്തിങ്കൽ വരും- ചന്ദ്രൻ അഷ്ടമാധിപതിയായാൽ ഒരു സ്ത്രീ വരും- ചൊവ്വയാകിൽ മരണമടുത്താൽ രോഗിയായിരിക്കുന്ന അവന്ന ശർക്കരയിലും പാലിലും ഇച്ഛയുണ്ടാകും ശർക്കരയും പാലുംകൊണ്ടു ഒരുത്തൻ അവന്റെ ഗൃഹത്തിങ്കൽ വന്നുഎന്ന വരികയുമാം. ബുധനാകിൽ ഒരുവിപ്രൻ അവിടെവരും- വ്യാഴമാകിൽ ബ്രാഹ്മണൻവരും- ശുക്രനാകിൽ ബ്രാഹ്മണമരണമൊ നാല്ക്കാലിമരണമൊ സമീപത്തിങ്കൽ ഉണ്ടാകും- പുരുഷഗൃഹത്തിങ്കലുമാം- ശനിയാകിൽ ദുഷ്ടന്മാരും നിചന്മാരും പുരുഷഗൃഹത്തിങ്കൽവരും- അഷ്ടമരാശിയിൽ രാഹുകേതുക്കൾനിന്നാൽ ഇരന്നുനടക്കുന്നവരും സപ്പുവും വരും- അഷ്ടമരാശിയിൽ കേതുനിന്നാൽ വീഴ്ചയുണ്ടാകും- കുജചന്ദ്രന്മാർ നിന്നാൽ പാത്രം ഉടയും- ഇതുകൾ ഒക്കെയും ആസന്നമരണത്തിന്റെ ലക്ഷണങ്ങളാകുന്നു. ആയുസ്സിന്നും ആരൊഗ്യത്തിന്നും അനുകൂലമായ പ്രശ്നത്തിങ്കൽ രൊഗാരംഭം അടുത്താൽ ഉണ്ടാകുന്നലക്ഷണത്തെയും പറയെണം- അതുലഗ്നാഷ്ടമാധിപന്മാർ മുതലായവരെക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞിട്ടു- ത്രിസ്ഫുടത്തിന്റെ നവാംശകം ചന്ദ്രന്റെയൊ ശുക്രന്റെയൊ രാശിയാകിൽ അതിന്റെ ഊർദ്ധമുഖത്വം മുതലായ ഭേദത്തിന്നുതക്കവണ്ണം ഛർദ്ദിയും വീക്കവും അതിസാരവും മരണത്തിന്നു ഹെതുവായി ഭവിക്കും- വീക്കമെന്നതു മുമ്പെ സർവ്വരാശിസാധാരണമായി പറകയുണ്ടുതന്നെ- എങ്കിലും കണ്ണാഭരണകാരമതത്തിങ്കൽ ചന്ദ്രനു തിയ്യുമ്മവരാശിയിൽമാത്രം വീക്കത്തെക്കുറിച്ചു കർത്തൃത്വമെന്നിരിക്കയാൽ മെൽപറഞ്ഞതു യുക്തമാകുന്നുഎന്നൊ വീക്കത്തിന്നുമരണഹെതുത്വം ത്രിസ്ഫുടാംശകമായ ചന്ദ്രക്ഷേത്രം തിയ്യുമ്മുഖമായി വരികിലല്ലാതെ ഇല്ല എന്നൊ ഗ്രഹിച്ചുകൊൾകെ-

ആദിത്യന്റെയൊ ചൊവ്വയുടെയൊ രാശിയാകിൽ സർവ്വാംഗത്തിങ്കൽ വ്യാപിച്ചതായ ഉഷ്ണവും നീറലും മരണഹെതുവായി ഭവിക്കും- ബുധനാകിൽ വീഴ്ചയും വാക്കുംമുംഭവും മരണഹെതുവായിഭവിക്കും- വ്യാഴമാകിൽ ചിത്തഭ്രമത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതായ വാക്കുകൾ പറഞ്ഞുതുടങ്ങും- എന്നാൽ ഉടനെ മരിക്കുമെന്നറിക- ശനിയാകിൽ ശ്വാസത്തിന്റെതടവും ഹെഛത്തിങ്കൽവായുസഞ്ചാരം വെണ്ടുംവണ്ണമില്ലായ്കയും മരണകാരണമായി ഭവിക്കും- മെൽപറഞ്ഞ ഗ്രഹങ്ങളുടെ ദൃഷ്ടിയൊ യൊഗമൊ ത്രിസ്ഫുടാംശകത്തിങ്കൽ ഉണ്ടായാലു ഛർദ്ദ്യാദിരൊഗങ്ങളും മരണഹെതുക്കളാം

ളായി ഭവിക്കുമെന്നറിക-

ശ്ലോകാവസാനത്തിന്റെ അനന്തരംഎഴുതിയ ഇതിശബ്ദത്തിനു ഇപ്രകാരമെന്ന അർത്ഥത്തെയും ഇപ്രകാരം കണ്ടൊഴരണം ഭവിക്കുന്നു എന്നാശയത്താൽ അതിന്റെ സംബന്ധം പൂർവവാക്യത്തൊടാകുന്നുഎന്നും ധരിച്ചുകൊൾക ഇനിയുള്ള ശ്ലോകത്തിന്റെ അനന്തരമായുള്ളതിന്റെ അർത്ഥസംബന്ധങ്ങളും ഇപ്രകാരം തന്നെ- അതിനൊടുകൂടെ സമുച്ചയത്തെ പറയുന്നതായൊരു ചകാരമുണ്ടാകും- ഇതുതന്നെ വിശേഷമെന്നും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക-

൩൨ പ്രാണൊലഗ്നാംശശ്ചന്ദ്രനവാംശസ്സമീരിതസ്തദ്ദേഹഃ
ഗുളികനവാംശൊമൃത്യുഃകാലസ്ത്രിംശൂടസ്യാംശഃ॥ ഇതി ച-

അന്വയാർത്ഥം—ലഗ്നനവാംശം പ്രാണനാകുന്നു- ചന്ദ്രനവാംശം ദെഹമെന്നു സമീരിതമായി ഭവിക്കുന്നു- ഗുളികനവാംശം മൃത്യുവാകുന്നു- ത്രിംശൂടത്തിന്റെ അംശം കാലനാകുന്നു-

സാരം—ലഗ്നത്തിന്റെ നവാംശകം പ്രാണനും ചന്ദ്രന്റെ നവാംശകം ദെഹവും ഗുളികന്റെനവാംശകം മൃത്യുവും ത്രിംശൂട നവാംശകം കാലനുമാകുന്നു.

(വാ) ഏതൽപ്രശ്നവശാന്മരണരൊഗനിരൂപണവിഷയം॥

അന്വയാർത്ഥം — ഇത പ്രശ്നവശത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടുള്ള മരണരൊഗനിരൂപണവിഷയമാകുന്നു-

സാരം——സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

(വാ) അഥജാതകെനൈവമരണദെശമുച്യതെ॥

അന്വയാർത്ഥം——അനന്തരം ജാതകംകൊണ്ടുതന്നെ മരണദെശം വചിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

൩൩. മൃത്യുസ്സ്യാച്ചരഭെവിദെശഉഭയെമാശ്ലെസപദെശെസ്ഥിരെ
ഗ്രാമ്യാരണ്യജലാത്മകെതുനിധനെ ഗ്രാമെവനെബഹിഃകെ।
സപ്തമ്മെസ്ഥിരനൊന്നതെക്ഷുസദസൽ ക്ഷെത്രാധഉർദ്ധ്വാന
നെ ലീപാദീനിവിനിർദ്ദിശെൽസുരതവൽഭ്നൊഷ്ടമെനാമുനാ॥

അന്വയാർത്ഥം— നിധനം ചരഭമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വിദെശത്തിങ്കൽ മൃത്യുഭവിക്കും- ഉഭയഭമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽമാഗ്രത്തിങ്കൽ മൃത്യുഭവിക്കും- സ്ഥിരമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സ്വദെശത്തിങ്കൽ മൃത്യുഭവിക്കും ഗ്രാമ്യാരണ്യജലാത്മകമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലാകട്ടെ ഗ്രാമത്തിങ്കലും വനത്തിങ്കലും അംബുചന്തികത്തിങ്കലും മൃത്യുഭവിക്കും- സപ്തമസ്ഥിരക്ഷെത്രമായിട്ടും ഉഭയൊദ്ധ്വാ

നനമായിട്ടും സത്തായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ സപ്തമ്മൈന്നതൊന്നതങ്ങളായിരിക്കുന്ന ദേശങ്ങളിൽ മൃത്യു ഭവിക്കും- ൦രം അഷ്ടമമായിരിക്കുന്ന ഭംകൊണ്ടു മിപാമികളെയും സുരതത്തിങ്കൽ എന്നപൊലെ നിർദ്ദേശിക്കെണം-

സാരം—— ലഗ്നാൽ എട്ടാമെടം ചരരാശിയാകിൽ ചരദേശത്തിങ്കൽ കിടന്നുമരിക്കുമെന്ന പറയെണം- സ്ഥിരരാശിയാകിൽ സപ്തദേശത്തിങ്കൽ കിടന്നുമരിക്കുമെന്നുപറയെണം- ഉഭയരാശിയാകിൽ വഴിയിൽ കിടന്നുമരിക്കുമെന്നുപറയെണം- അഷ്ടമരാശിഗ്രാമചരമാകിൽ ഗ്രാമത്തിങ്കൽ കിടന്നുമരിക്കുമെന്നുപറയെണം- വനചരമാകുന്ന എങ്കിൽ കാട്ടിൽകിടന്നുമരിക്കുമെന്നുപറയെണം- ജലചരമാകുന്ന എങ്കിൽ ജലസമീപത്തിങ്കൽ കിടന്നുമരിക്കുമെന്നുപറയെണം- അഷ്ടമം ശുഭരാശിയാകുന്ന എംകിൽ നല്ല സ്ഥലത്തിങ്കലും പാപരാശിയാകുന്ന എങ്കിൽ ചീത്തസ്ഥലത്തിങ്കലും അധൊമുഖമാകുന്ന എങ്കിൽ താണസ്ഥലത്തിങ്കലും ഊർദ്ധ്വമുഖമാകുന്ന എങ്കിൽ ഉയർന്നസ്ഥലത്തിങ്കലും കിടന്നുമരിക്കുമെന്നും പറയെണം- അഷ്ടമരാശികൊണ്ടുതന്നെ സുരതപ്രശ്നത്തിങ്കൽ പറയുംപ്രകാരം വിളക്കുമുതലായതുകളെയും പറയെണം-

മൂ൰. സപ്തജന്മനിവിലഗ്നാംശപത്ത്യൃക്ഷപ്രാണ്യാശ്രിതൈനചരാശിനൃസപരാധ്വചാരി പ്രദേശേഷുവദേന്മൃതിം॥

അന്വയാർത്ഥം—— സപ്തജന്മത്തിങ്കൽ വിലഗ്നാംശപതികളിൽവെച്ച പ്രാണ്യാശ്രിതമായിരിക്കുന്ന രാശികൊണ്ടും സപരാധ്വചാരിപ്രദേശങ്ങളിൽ മൃതിയെ വദിക്കാം-

സാരം —— ജനനകാലത്തിങ്കൽ ലഗ്നലഗ്നാംശകാധിപന്മാരിൽവെച്ച ഏറെ ബലമുള്ളവൻ യാതൊരുരാശിയിൽ നിന്നുവൊരുരാശി ചരമാകുന്നുഎങ്കിൽ ചരദേശത്തിങ്കൽ കിടന്നുമരിക്കുമെന്നും സ്ഥിരമാകുന്ന എങ്കിൽ സപ്തദേശത്തിങ്കൽ കിടന്നുമരിക്കുമെന്നും ഉഭയമാകുന്ന എങ്കിൽ വഴിയിൽകിടന്നുമരിക്കുമെന്നും ഗ്രാമചരമാകിൽ ഗ്രാമത്തിങ്കൽ കിടന്നുമരിക്കുമെന്നും വനചരമാകിൽ വനത്തിങ്കൽ കിടന്നുമരിക്കുമെന്നും ജലചരമാകുന്നുഎങ്കിൽ ജലസമീപത്തിങ്കൽ കിടന്നുമരിക്കുമെന്നും ശുഭരാശിയാകുന്നുഎങ്കിൽ ശുഭസ്ഥലത്തിങ്കലും അശുഭരാശിയാകുന്ന എംകിൽ അശുഭസ്ഥലത്തിങ്കലും ഊർദ്ധ്വമുഖമാകിൽ ഉയർന്നസ്ഥലത്തിങ്കലും അധൊമുഖമാകുന്ന എംകിൽ താണസ്ഥലത്തിങ്കലുംകിടന്നുമരിക്കുമെന്നും പറയാം-

൯൫. സപ്രാണീപൈന്യപൈടൈസ്സുമൈതസ്സുന്ദഷ്ടൈവാതൈ
ക്ഷുവീയ്യുനപിതസ്യലഗ്നാംശാധീശസ്യവാ മൈഹഭ്രാംജ്യാംദൈവാം
ബൈപാദിസ്ഥാനഭൈദൈക്ഷുമൃത്യുഃ॥

അന്വയാർത്ഥം—പ്രാണിയായിരിക്കുന്ന അവൻ അന്യപൈ
ടന്മാരൊടു സമൈതനായിട്ടൊ അന്യപൈടന്മാരാൽ ദൃഷ്ടനായിട്ടൊ
ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ അവരിൽവൈച്ചു വീയ്യുനപിതന്റൈയൊ ല
ഗ്നാംശാധീശന്റൈയൊ ദൈവാംബൈപാദിസ്ഥാനഭൈദൈങ്ങളിൽമൈഹ
ഭ്രാക്കുകളുടൈ മൃത്യു വാച്യമാകുന്നു-

സാരം—ലഗ്നലഗ്നാംശകാധിപന്മാരിൽവൈച്ചു ബലമൈറി
യവൻ അന്യഗ്രഹങ്ങളൊടുകൂടിയവനായിട്ടൊ അന്യഗ്രഹങ്ങളു
ടൈ ദൃഷ്ടിയൈടു കൂടിയവനായിട്ടൊനിന്നാൽ അവരിൽവൈച്ചുബൈ
ലമൈറിയവന്റൈ സ്ഥാനം ദൈവാംബൈപഗതിത്യാദിഷൊരാശ്ലൊക
പ്രകാരം ദൈവാലയാദികളിൽവൈച്ച എതാകുന്നുവൊ അതിങ്കൽ
കിടന്നുമരിക്കുമൈന്നു പറയൈണം-

൯൬. ലഗ്നലഗ്നൈശയുക്ദൃഷ്ടാവാസ്ഥിചൈൽകശ്ചന്നാമുനാ ജീ
ർണ്ണസംസ്കൃതഗൈഹാന്നൈമരണം കൈശ്ചനൊദിതം॥

അന്വയാർത്ഥം—ലഗ്നലഗ്നൈശയുക്കായിട്ടൊ ദൃഷ്ടാവായി
ട്ടൊ ഒരുത്തൻ ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ ഇവനൈക്കൊണ്ടൈ ജീർണ്ണസം
സ്കൃതഗൈഹാദിയിങ്കൽ മരണം ചിലരാൽ ഉദിതമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—ലഗ്നത്തൊടു യൊജിച്ചവനായിട്ടൊ ലഗ്നൈശനൊ
ടു യൊജിച്ചവനായിട്ടൊ ലഗ്നത്തിങ്കലൊ ലഗ്നൈശങ്കലൊ ദൃഷ്ടി
ഉള്ളവനായിട്ടൊ ഒരു ഗ്രഹം ഉണ്ടൈയാൽ ആ ഗ്രഹത്തൈക്കൊണ്ടൈ
പഴകിയതായും പുതിയതാക്കപ്പൈട്ടതായിയുമിരിക്കുന്ന ഭവനം മൃത
ലായപ്രദൈശത്തിങ്കൽ മരണത്തൈപറയൈണമൈന്ന ചിലർ പ
റയുന്നു- മറ്റുള്ളവരുടൈ മതത്തിങ്കൽ മൈൽപ്രകാരമുള്ള ഗ്രഹ
ത്തൈക്കൊണ്ടൈ മൈൽപ്രകാരം മരണത്തൈ പറയൈണമൈന്നൊരൈ
ടത്തും കാണൈന്നില്ല എങ്കിലും അവരുടൈപക്ഷം സ്വീകാരയൊ
ഗ്യമായിട്ടുള്ളതുതന്നൈ എന്നറിഞ്ഞുകൊൾകയും വൈണം-

(൨൨) എതന്മരണസ്ഥാനനിരൂപണവിഷയം॥

അന്വയാർത്ഥം—ഇത മരണസ്ഥാനനിരൂപണവിഷയമാ
യി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം സ്പഷ്ടമാകുന്നു

൯൭. ജ്ഞാതപൂർവ്വകാലാദിസവ്വംതദ്ഭൂഭൂതൈചാപിബുദ്ധ്വാ
ഥതൈഷ്ടാംസവ്വൈഷ്ടാഞ്ചൈവ ഭതപം ഗദൈശമനമരംദിഘ്രമായുശ്ചവാ
ച്യം। സവൈഷ്ടാഞ്ച ശുഭം പംയദിഭൂതിരചിരാന്മിശ്രതായാന്തതൈ

ക്ഷാംമന്ദംശാന്തീരുജാംവാമതിരധികതയാസ്യാൽ സതാംവാസ
താംവാ ॥

അന്വയാർത്ഥം— സവ്വമായിരിക്കുന്നകാലാദിയെ അറിഞ്ഞിട്ട തദ്ശുഭാശുഭതകളെയും പൊരുത്തിച്ചിട്ടതനന്തരം സവ്വങ്ങളായിരിക്കുന്ന അതുകൾക്കു ശുഭത്വം ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ പൊട്ടുന്നനവെ രൊഗശമനവും ദീഘ്ലമായിരിക്കുന്ന ആയുസ്സും വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- സവ്വങ്ങളായിരിക്കുന്ന അതുകൾക്ക അശുഭത്വം ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ പൊട്ടുന്നനവെ മൃതിയും വാച്യയായിഭവിക്കുന്നു- അതുകൾക്കു മിശ്രിതാസതിയായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സത്തുകളുടെയും അസത്തുകളുടെയും അധികതഹെതുവായിട്ട മന്ദമാകുംവണ്ണം തുക്കുകളുടെ ശാന്തിയും മൃതിയും ഭവിക്കും-

സാരം— മുൻപറകപ്പെട്ട സമയദൈശാദികളെ മുഴുവനുംഗ്രഹിച്ചഅതുകളുടെ ഗുണദൊഷങ്ങളെയും വിചാരിച്ചറിഞ്ഞിട്ട അനന്തരം അതുകൾ ഒക്കെയും ശുഭങ്ങളാകുന്നു എന്നുവരികിൽ ഉടനെരൊഗം ശമിക്കുമെന്നുംദീഘ്ലമായ ആയുസ്സിനെഅനുഭവിക്കുമെന്നും പറയെണം- അശുഭങ്ങളാകുന്നു എങ്കിൽ താമസത്തൊടുകൂടാതെ മരിക്കുമെന്നും പറയെണം- കാലാദികൾ ഗുണദൊഷമിശ്രങ്ങളായി വരികിൽ ഗുണാധിക്യത്തിങ്കൽ പതുക്കെ രൊഗം ശമിക്കുമെന്നും ദൊഷാധിക്യത്തിങ്കൽ പതുക്കെ മരിക്കുമെന്നും പറയെണം-

൩൮. ഏവംനിരൂപ്യനിർണ്ണീതമരണൈസതിപൂച്ഛതാം। തസ്യകാലംചരൊഗാംശ്ചദൈശാംശ്ചതിവിനിർദ്ദിശെൽ ॥

അന്വയാർത്ഥം— പൂച്ചുത്തുകളുടെ മരണം ഇപ്രകാരം നിരൂപിച്ചിട്ട നിർണ്ണീതമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അതിസെര കാലത്തെയും രൊഗങ്ങളെയും ദൈശങ്ങളെയും ഇപ്രകാരം വിനിർദ്ദെശിക്കെണം.

സാരം— മെൽ പ്രകാരം വിചാരിച്ചു പൂച്ചുകളുടെ മരണത്തെ നിശ്ചയിച്ചാൽ അതിന്റെസമയ രൊഗദൈശങ്ങളെ മെൽ പറഞ്ഞ പ്രകാരം വിചാരിച്ചു പറഞ്ഞു കൊൾക-

ഇത്യൈകാദശൊദ്ധ്യായഃ

പ്രശ്നമാർഗ്ഗം

ദ്വാദശാദ്ധ്യായപ്രാരംഭം

(വാ) അഥരൊഗവിശെഷാഉച്യന്തെ ॥

അന്വയാർത്ഥം— അനന്തരം രൊഗ വിശെഷങ്ങൾ വചിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം——സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

൮. നിർണ്ണീതെസതിജീവനെഖലുരുജാംശാന്ത്യെചികിത്സാം
വദെജ്ഞാതെഷ്വഗദെഷ്വദൃഷ്ടരരസാചാപിയസ്മാത്തരുഃ । കർത്തവ്യാഗദതത്വബൊധഇഹതൽ ബൊധായഭെദാരുജാംകഥ്യന്തെഖലുതത്തുരൊഗശമനകായ്യാക്രിയാഉശ്ചാചിരാഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം——ജീവനം തന്നെ നിർണ്ണിതമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ രുക്കുകളുടെ ശാന്തിക്കായിക്കൊണ്ടു ചികിത്സയെ വദിക്കെണം- അതും ഗദങ്ങൾ അജ്ഞാതങ്ങളായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ യാതൊന്നു ഹെതുവായിട്ടു ദൃഷ്ടരതരയാകുന്നുവൊ അതുഹെതുവായിട്ടഗദതത്വ ബൊധം കർത്തവ്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ഇവിടെ തൽബൊധത്തിനായിക്കൊണ്ടു രുക്കുകളുടെ ഭെദങ്ങളും അവിടെ രൊഗശമനം ഇഷ്ടമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ കായ്യകളായി ഉചിതകളായിരിക്കുന്ന ക്രിയകളും കഥിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— ജീവിക്കുമെന്നതന്നെ നിശ്ചയം സിദ്ധമായാൽ രൊഗശമനത്തിനായിക്കൊണ്ടു ചികിത്സയെ പറയെണം- ചികിത്സയും രൊഗങ്ങളുടെ അറിവും ഭവിക്കുന്നില്ല എങ്കിൽ ചൈവാൻ കഴിയാത്തതാകുന്നു- അതുഹെതുവായിട്ടു രൊഗങ്ങളെ പറ്റി യഥാർത്ഥമായ അറിവിനെഉണ്ടാക്കെണം- അതിനായിക്കൊണ്ടും ചില സ്ഥലത്തിങ്കൽ രൊഗവിശെഷങ്ങളെയും മറ്റൊരു സ്ഥലത്തിങ്കൽ അതുകളുടെ ശമനത്തിനായിക്കൊണ്ടു ചൈകപ്പെടുവാൻ യൊഗ്യകളായിയും ഉചിതകളായിയും ഇരിക്കുന്ന ചികി

ങ്ങളെയും പറയുന്നു-

൨. തത്തദ്രോഗാമയാവാച്യാഅനിഷ്ടസ്ഥാനഗൈർഗ്രഹൈഃ।
ഇഷ്ടസ്ഥിതൈസ്തഥാരോഗ്യംതമൈവാഥനിഗദ്യതെ ।।

അന്വയാർത്ഥം—— അനിഷ്ടസ്ഥാനഗന്മാരായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടേ തത്തദ്രോഗാമയങ്ങൾ വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- അപ്രകാരം ഇഷ്ടസ്ഥിതന്മാരായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടേ ആരോഗ്യവും വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- അനന്തരംഅതുതന്നെ നിഗദിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— അനിഷ്ട ഭാവങ്ങളിൽ നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടേ അവക്കു പറകപ്പെട്ട രോഗങ്ങളെ പറയേണം- ഇഷ്ടഭാവങ്ങളിൽ നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടേ ആരോഗ്യത്തെയും പറയേണം- ഇതിനെത്തന്നെ ഇനി വ്യക്തമാക്കി പറവാൻ പൊങ്കുന്നു-

൩. പാപാലാഭതൃതീയഗാസ്സഹജവൈര്യന്ത്യാഷ്ടമൈർന്യഗാസ്സൗമ്യാസ്സൗമ്യാമാന്ദിരപിത്രികൊണമൂർദ്ധി കേന്ദ്രർന്യൂപരത്രസ്ഥിതഃ। സർവ്വമികഥയന്ത്യനാമയതനുംപ്രശ്നാരമെവംസ്ഥിതാരോഗ്യസ്യകളെവരമ്പകഥിതെർന്യൂനൃതെസംസ്ഥിതാഃ।।

അന്വയാർത്ഥം—— ലാഭത്രൈതീയഗന്മാരായിരിക്കുന്ന പാപന്മാരും സഹജവൈര്യന്ത്യാഷ്ടമങ്ങളിൽനിന്ന അന്യഗന്മാരായിരിക്കുന്ന സൌമ്യന്മാരും ത്രികോണമൂർദ്ധികേന്ദ്രങ്ങളിൽനിന്നു അപരത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന മാന്ദിയുമാകുന്ന ഇവർ സർവ്വന്മാരായിട്ട എവം സ്ഥിതന്മാരായാൽ പ്രശ്നാവിനെ അനാമയതനു എന്നു കഥിക്കുന്നു- അവർ സർവ്വന്മാരായിട്ട കഥിതങ്ങളിൽനിന്ന അന്യങ്ങളിൽ സ്ഥിതന്മാരായാൽ രോഗഗ്രസ്തകളെബരനെന്നും കഥിക്കുന്നു-

സാരം—പതിനൊന്നാമെടത്തും മൂന്നാമെടത്തും പാപന്മാർനില്ക്കുകയും മൂന്നാമെടവും ആറാമെടവും പന്ത്രണ്ടാമെടവുംഎട്ടാമെടവും അല്ലാത്ത ഭാവങ്ങളിൽ ശുഭന്മാർ നില്ക്കുകയും, ആഞ്ചാമെടവും ഒമ്പതാമെടവും എട്ടാമെടവും ലഗ്നവും നാലാമെടവും ഏഴാമെടവും പത്താമെടവും അല്ലാത്തഭാവത്തിങ്കൽ ഗ്രഹികൻ നില്ക്കുകയും കൂടിവരികിൽ വൃക്കരോഗമായൊരു രോഗവും ഇല്ലഎന്നു പറയെണം- പാപസൌമ്യഗ്രഹികന്മാർ അവരവക്കു പറഞ്ഞഭാവങ്ങളിലല്ലാതെഎല്ലാവരുംകൂടിനിന്നാൽവൃക്കരോഗബലിഷ്ഠമായൊരുരോഗമുണ്ടെന്നുപറയെണം പലരോഗങ്ങളെപറകയുമാം- വൈപരീത്യത്തിന്റെകുറവിനു തക്കവണ്ണംരോഗത്തിന്റെ ബലഹാനിയെ

യൊ സംഖ്യാഹാനിയെയൊ യുക്തികൊഽഽഹരിഞ്ഞുപറഞ്ഞുകൊൾക- പാപന്മാർ എന്നതുകൊണ്ടുകേതുവിനെവിട്ടു മറ്റുള്ളവരെ എല്ലാവരെയും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക-

രം ഋരൊഗ്യാഭാഗ്രഹായത്രൃസുസ്ഥസംജ്ഞാസ്സൂതത്രൃഗാഃ। രൊഗഭായത്രൃതെഽസ്ഥാസുഽക്തംസാരസംഗ്രഹെ ।।

അനവയാർത്ഥം—— യാതൊരെടത്തു സ്ഥിതന്മാരായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങൾ ഋരൊഗ്യദന്മാരായി ഭവിക്കുന്നുവൊ തത്രൃഗന്മാരായിരിക്കുന്ന അവരാകട്ടെ സുസ്ഥസംജ്ഞന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു- യാതൊരെടത്തു സ്ഥിതന്മാരായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങൾ രൊഗദന്മാരായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അവിടെ അവർ ഽസ്ഥന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു- അത സാരസംഗ്രഹത്തിങ്കൽ ഉക്തമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— യാതൊരെടത്തു യാതൊരു ഗ്രഹം നിന്നാൽ അതരൊഗ്യംഫലമാകുന്നുവൊ അവിടെ നില്ക്കുന്ന ആ ഗ്രഹത്തിന്നു സുസ്ഥനെന്നപെരുണ്ടു. യാതൊരെടത്തു യാതൊരു ഗ്രഹംനിന്നാൽ രൊഗം ഫലമാകുന്നുവൊ അവിടെ നില്ക്കുന്ന ആ ഗ്രഹത്തിന്ന ഽസ്ഥനെന്ന പെരുണ്ടു- അതു സാരസംഗ്രഹമെന്ന ഗ്രനഥത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു-

ഇ ക്ഷ്മാന്ത്യാഷ്ടമരംബുലഗ്നനവമാപത്ര്യക്ഷയെഽബ്ജെ ലാഽപാപാക്ഷ്മൂതിവ്യയെക്ഷപിശുഭാഽസ്ഥാഭവന്തിഗ്രഹാഃ। ലഗ്നെശാധ്യരയൊതിരൊഗമൂതിമാഽസ്ഥാഷ്ടസു സ്ഥാശ്ചതെനകൃതസ്ഥാനഗതാശ്ശശാംകസഹിതാസ്സ്വംസ്വംഫലംകുർവതെ- ഇതി।।

അനവയാർത്ഥം—— ക്ഷ്മാന്ത്യാഷ്ട മരംബുലഗ്നനവമാപത്ര്യങ്ങളിൽ സ്ഥിതന്മാരായി ഒബ്ജലന്മാരായിരിക്കുന്ന പാപന്മാർ യാവചിലരൊ അവരും ക്ഷ്മൂതി വ്യയങ്ങളിൽ സ്ഥിതന്മാരായിരിക്കുന്ന ശുഭന്മാരുമാകുന്നഗ്രഹങ്ങൾ ഽസ്ഥന്മാരായിഭവിക്കുന്നു ഽസ്ഥന്മാരിൽവെച്ചു ലഗ്നെശാധ്യരികൾ അതിരൊഗ മൂതിദന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു- അനുകൃതസ്ഥാന ഗതന്മാരായിട്ടും ശശാംക സഹിതന്മാരായിട്ടും ഇരിക്കുന്ന അവർ സുസ്ഥന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു- അവർസ്വസ്വമായി സ്വമായിരിക്കുന്ന ഫലത്തെ ചെയ്യുന്നു-

സാരം—— ഒന്നാമെടത്തും പന്ത്രണ്ടാമെടത്തും എട്ടാമെടത്തും ഏഴാമെടത്തും നാലാമെടത്തും ലഗ്നത്തിലും ഒമ്പതാമെടത്തും അഞ്ചാമെടത്തും ബലഹീനതയൊടുകൂടിയവരായി നില്ക്കുന്ന പാപഗ്രഹങ്ങളും ഒന്നാമെടത്തും എട്ടാമെടത്തും പന്ത്രണ്ടാമെടത്തും നില്ക്കുന്ന ശുഭഗ്രഹങ്ങളും പ്രത്യേകം ഽസ്ഥനെന്ന പെരൊടുകൂടിയവരാകുന്നു- ഽസ്ഥഗ്രഹങ്ങളിൽവെച്ച ലഗ്നാധിപന്റെ അധിശ

ങ്ങൾക്കായുള്ളവർ രോഗത്തെയും മരണത്തെയും അധികമായി ഉണ്ടാക്കും. മറ്റുള്ള സ്ഥാനങ്ങളിൽ നിൽക്കുന്ന പാപഗ്രഹങ്ങളും ശുഭഗ്രഹങ്ങളും സുസ്ഥനെന്ന പോലെ പ്രത്യേകം ഉള്ളവരാകുന്നു - വല്ലോടത്തു ചന്ദ്രനൊടുകൂടെ നിൽക്കുന്ന ഗ്രഹവും സുസ്ഥൻ തന്നെ. ആസുസ്ഥന്മാർതന്റെ തന്റെഫലത്തെ അനുഭവിപ്പിക്കുന്നു-

(വാ) അത്രഗ്രഹസ്ഥാന്തരമപി-

അന്വയാർത്ഥം—ഇവിടെ ഗ്രഹസ്ഥാന്തരവും ഭവിക്കുന്നു.

സാരം——രം വിഷയത്തിങ്കൽ വൈയും ഗ്രഹസ്ഥമുണ്ടെ-ഗ്രഹസ്ഥാന്തരവചനത്തെ അനന്തരം കാണിപ്പാൻ പോകുന്നു-

ന്നു. ചിൻമൃത്യുവ്യയസംസ്ഥിതൈസ്തുദിഗ്വൻ വ്യാധീൻവദേ ല്ലഗ്നപ ദൃഷ്ടാത്സഹിതൈവാനുരൂപതെ സുദൃഷ്ടഭിവ്വാഗ്ര ഹൈഃ ഊർദ്ധപാസ്യൈചരഭേഗൈരുപരിഗൗത്തിയ്യുഖൈചസ്ഥി തൈ ചന്ദ്രധൊമുഖകൈവ്യധകടിതടാല്ലഗ്നസ്ഥിതൈവ്യാധയഃ

അന്വയാർത്ഥം——ചിൻമൃത്യുവ്യയസംസ്ഥിതന്മാരായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടോ ലഗ്നപദൃഷ്ടാവായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹത്തെക്കൊണ്ടോ തൽ സഹിതനായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹത്തെ കൊണ്ടോതനുഗതന്മാരായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളെ ക്കൊണ്ടോദൃഷ്ടാക്കന്മാരായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടോ തദ്ഗതങ്ങളായിരിക്കുന്ന വ്യാധികളെ വരിക്കേണം- ഊർദ്ധപാസ്യവും ചരഭവും ലഗ്നസ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഗളൊപരിഭാഗത്തിങ്കലും തിയ്യുഖവും സ്ഥിരവും ലഗ്നസ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഗളത്തിങ്കൽനിന്ന അധൊഭാഗത്തിങ്കലും ചന്ദ്രവും അധൊമുഖകവും ലഗ്നസ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ കടിതടത്തിങ്കൽനിന്ന അധൊഭാഗത്തിങ്കലും വ്യാധികൾ വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാര-——ത്രുറാമെടത്തും ഏട്ടാമെടത്തും പന്ത്രണ്ടാമെടത്തും നിൽക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടോ ലഗ്നാധിപനെക്കുറിച്ചു ദൃഷ്ടിയുള്ള ഗ്രഹത്തെക്കൊണ്ടോ ലഗ്നാധിപനൊടുകൂടിനിൽക്കുന്ന ഗ്രഹത്തെക്കൊണ്ടോ ലഗ്നത്തിൽനിൽക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടോ ലഗ്നത്തെക്കുറിച്ചു ദൃഷ്ടിയുള്ള ഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടോ അവക്കുപറകപ്പെട്ട വ്യാധികൾ പ്രഷ്ടാവിന്ന ഉണ്ടെന്നു പറയേണം- ഊർദ്ധമുഖരാശിയും ചരരാശിയും ലഗ്നമായാൽ കഴുത്തിങ്കൽനിന്നുമെലെയും തിയ്യുഖരാശിയും സ്ഥിരരാശിയും ലഗ്നമായാൽ കഴുത്തിങ്കൽ നിന്ന താഴെയും ദ്വന്ദ്വരാശിയും അധൊമുഖരാശിയും ലഗ്നമായാൽ അരക്കെട്ടിൽനിന്ന താഴെയും വ്യാധികളെപറയെ

നെം-

൭- സൂര്യാദീനാംകുക്ഷിഹൃദ്ധവക്ഷാംസ്യൂരുവക്ത്രം ജാനുനി ചാംഘ്രിയുഗമം। അംഗാനിസ്വവ്യാധയൊംഗൈഗ്രഹാണാംവക്രത വ്യാദൈന്വല്പൈന്സ്ഥ്യാദിഭാജാം॥

അന്വയാർത്ഥം—— കുക്ഷിഹൃദ്ധവക്ഷസ്സുകളും ഊരുക്കളും വക്ത്രവും ജാനുക്കളും അംഘ്രിയുഗവും സൂര്യാദികളുടെ അംഗങ്ങളായി ഭവിക്കും- ദൈന്വല്പൈന്സ്ഥ്യാദിഭാക്കുകളായിരിക്കുന്നഗ്രഹങ്ങളുടെ വ്യാധികൾ അംഗങ്ങളിൽ വക്രവ്യങ്ങളാകുന്നു-

സാരം——വയറ, ഹൃദയം, മൂർദ്ധാവ, മാറിടം, തുടകൾ, മുഖം മുട്ടുകൾ, കാലടികൾ ഇതുകൾ ക്രമെണ സൂര്യൻ മുതലായ ഗ്രഹങ്ങളുടെ അംഗങ്ങളാകുന്നു. ദുർബ്ബലന്മാരായിയും ദുസ്ഥതമുതലായ ദൊഷങ്ങളൊട്ടു കൂടിയവരായിയുമിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളുടെ രൊഗങ്ങളെ അവക്കു പറകപ്പെട്ട അംഗങ്ങളിൽ പറഞ്ഞുകൊൾകെ-

൮. വരാംഗപൂർവ്വാവയവാനിധെയാ ലഗ്നാദിഭാവെഷ്വധി പെഷ്വഥൈഷാം। സക്രൂരഭാവഗ്രഹസംസ്ഥമംഗംസവ്യാധികം പ്രഷ്ടൃജനസ്യവാച്യം॥ ഇതി-

അന്വയാർത്ഥം—— വരാംഗപൂർവ്വാവയവങ്ങൾ ലഗ്നാദിഭാവങ്ങളിലും ഇതുകളുടെ അധിപന്മാരിലും നിധെയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. സക്രൂരഭാവഗ്രഹസംസ്ഥമായിരിക്കുന്ന പ്രഷ്ടൃജനത്തിന്റെ അംഗം സവ്യാധികമെന്ന വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—കാലാംഗാനിവരാംഗം ഇത്യാദിയായ ഹൊരാശ്ലൊകത്തിൽ കൊംക്കപ്പെട്ടുന്ന മൂർദ്ധാവ മുതലായ അംഗങ്ങളെ ലഗ്നം തുടങ്ങിയും അത്രുദ്ധം തുടങ്ങിയും ദ്വാദശഭാവങ്ങളിൽ ക്രമെണകല്പിക്കെണം- രണ്ടുവക ഭാവാധിപന്മാരിലും കല്പിക്കെണം- ഇങ്ങിനെ കല്പിക്കുംപൊൾ യാതൊരംഗത്തിങ്കൽ പാപൻവരുന്നുവൊ ആ അംഗത്തിങ്കലും യാതൊരംഗത്തിന്റെ സ്ഥാനാധിപൻ പാപനൊടുകൂടി നിൽക്കുന്നുവൊ ആ അംഗത്തിങ്കലും പൂർവ്വരൊഗമുണ്ടെന്നു പറയെണം.

൯. സ്പഷ്ടെനരാശിനാപ്രഷ്ടൃാചാത്രുഡെനൊമയെനച । രൊഗസ്ഥാനംവദെത്കെതുത്രുദ്ധവിഷ്ടയെപിതൽ॥

അന്വയാർത്ഥം —— പ്രഷ്ടാവിനാൽ സ്പഷ്ടമായിരിക്കുന്ന രാശികൊണ്ടും അത്രുദ്ധംകൊണ്ടും ഉഭയംകൊണ്ടും രൊഗസ്ഥാനത്തെ വദിക്കെണം- അത ഹെതുവായിട്ട ഉക്തമായത അത്രുദ്ധവിഷയത്തിങ്കലും ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— പൃച്ഛകൻ യാതൊരുശരീരാവയവത്തെ തൊട്ടുവൊ

അതുകൊണ്ടു കല്പിക്കപ്പെട്ടുന്ന രാശിയെത്രെസ്സ്ഫുടരാശിയാകുന്നു. ആ സ്ഫുടരാശികൊണ്ടും ആത്രൃംശംകൊണ്ടും ഉഭയരാശികൊണ്ടും വ്യാധികളുടെ സ്ഥാനത്തെ പറയേണം അതുഹേതുവായിട്ടവരാംഗാദികളായിരിക്കുന്ന അംഗങ്ങളുടെ കല്പന ആത്രൃംശാദിമഷാശേഷഭാവങ്ങളിലും വെണ്ടതാകുന്നു- ആത്രൃംശപിഷ്ടയെപി എന്നുള്ള അപി ശബ്ദം അനുക്തസമുച്ചയത്തിനായിക്കൊണ്ടുള്ളതാകയാൽ സ്ഫുടരാശിമുതലായ ഭാവങ്ങളിലും വരാംഗം മുതലായ അംഗങ്ങളെ കല്പിക്കേണം- രണ്ടിടത്തും ഭാവാധിപന്മാരിലുള്ള കല്പനയുംവേണം-

ഛം. പ്രോക്തസ്ത്രിദ്വ്യക്ഷസംബന്ധോവരാഹമിഹിരോദിതഃ
ഗ്രഹാണാംപ്രാഗഥേദാനീം വക്ഷ്യേക്ഷംസാരസംഗ്രഹേ॥

അനുവയാർത്ഥം—— വരാഹമിഹിരൊദിതമായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളുടെ ത്രിദ്വ്യക്ഷസംബന്ധം മുമ്പെ പ്രോക്തമായി- ഇനി ഇപ്പൊൾ സാരസംഗ്രഹത്തിങ്കൽ ഉക്തമായതിനെ വചിക്കുന്നു-

സാരം—— വരാഹമിഹിരാചാര്യരാൽ പറകപ്പെട്ട ഗ്രഹങ്ങളുടെ വാതാദിദ്വ്യക്ഷസംബന്ധത്തെ മുമ്പെ പറഞ്ഞു- ഇനി ഇപ്പൊൾ സാരസംഗ്രഹത്തിൽ പറഞ്ഞപ്രകാരം പറയുന്നു-

ഛം. പിത്തംവാതയുതംകഫൊദിനകൃദ്വാതംകഫംശീതഗഃപിത്തംഭ്രമിസുതസ്ഥാശശിസുതൊവാതഞ്ചപിത്തംകഫം।ജീവൊവാതകഫൌസിതൊനിലകഫൌവാതഞ്ചപിത്തംശനിഃ ക്ഷീണെന്ദുസ്ഥിതരാശിനാഥകഥിതംപൂർണ്ണഃകഫംതൊയഭൃൊ ഇരി

അനുവയാർത്ഥം—— ദിനകൃത്തവാതയുതമായിരിക്കുന്ന പിത്തത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നു-ശീതഗൻ വാതത്തെയുംകഫത്തെയും ഉണ്ടാക്കുന്നു ഭ്രമിസുതൻ പിത്തത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നു-അപ്രകാരം ശശിസുതൻ വാതത്തെയും പിത്തത്തെയും കഫത്തെയും ഉണ്ടാക്കുന്നു-ജീവൻ വാതകഫങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുന്നു-സിതൻഅനിലകഫങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുന്നു-ശനി വാതത്തെയും പിത്തത്തെയും ഉണ്ടാക്കുന്നു- ക്ഷീണെന്ദുസ്ഥിതരാശിനാഥ കഥിതമായിരിക്കുന്നതിനെ ഉണ്ടാക്കുന്നു- തൊയഭൃത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായി പൂർണ്ണനായിരിക്കുന്ന ഇന്ദു കഫത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നു-

സാരം-രവിയും കുജനും ശനിയും വാതപിത്തങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുന്നു- ചന്ദ്രനും വ്യാഴവും ശുക്രനും വാതകഫങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുന്നു-ബുധൻ പിത്തത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നു- ബുധൻ വാതപിത്തകഫങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുന്നു. ക്ഷീണചന്ദ്രൻ തന്റെ അസ്തമായ രാശിയുടെ അധിപനും യാതൊരുദോഷമൊ അതിനെ ഉണ്ടാക്കുന്നു- ജലരാശി

യിൽനിൽക്കുന്നപൂർണ്ണചന്ദ്രൻകഫത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നു-

കവം രൊഗാൻകുര്യുഗ്രഹാസ്സ്വൊകതപഞ്ചഭൂതവശാദപി। തല്ലാലശ്ചത്വസ്സ്വൊകതാസ്സ്ഥാശാസ്ത്രാന്തരൊദിതം॥

അനവയാർത്ഥം—ഗ്രഹങ്ങൾ സ്വൊകതാപഞ്ചഭൂതവശത്തെ അശ്രയിച്ചിട്ടു രൊഗങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കും- സ്വൊകതങ്ങളായിരിക്കുന്ന ജ്യുക്കൾതന്നെ തല്ലാലമായി ഭവിക്കുന്നു- അപ്രകാരംശാസ്ത്രാന്തരൊദിതമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— ഗ്രഹങ്ങൾ ഉസ്ഥങ്ങളായാൽ ഭ്രമിമുതലായ അഞ്ചുഭൂതങ്ങളിൽപെച്ചു തനിക്കു യാതൊന്നൊ അതിനെ അനുസരിച്ചിട്ടു രൊഗങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കും- അതിന്റെ കാലം അവരവക്കുപറകപ്പെട്ട ജ്യുക്കൾതന്നെ- ഇത അന്യശാസ്ത്രത്തിങ്കലും പറകപ്പെട്ടതാകുന്നു-

കനം ഉസ്ഥയൊരക്ഭ്രസൂനെപാരൊഗാസ്സ്യുഃപിത്തസംഭവാഃ।
ശുക്രെന്ദുഭാജ്ജലജാമന്ദെവാതജാജ്ഞെത്രിദൊഷജാഃ॥

കഭ. ബൊധിയ്പ്പാദ്യനഭൊജാതാഅനിഷ്ടസ്ഥാനഗെഹരൊ।
അനിഷ്ടഗാനിജാൻരൊഗാൻകുര്യുന്നിജനിജത്രുഷു॥ഇതി

അനവയാർത്ഥം— അക്ഭ്രസൂനുക്കൾ ഉസ്ഥന്മാരായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പിത്തസംഭവങ്ങളായിരിക്കുന്ന രൊഗങ്ങൾ ഭവിക്കും- ശുക്രെന്ദുക്കൾ ഉസ്ഥന്മാരായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ജലജങ്ങളായിരിക്കുന്ന രൊഗങ്ങൾ ഭവിക്കും- മന്ദൻ ഉസ്ഥനായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ വാതജങ്ങളായിരിക്കുന്ന രൊഗങ്ങൾ ഭവിക്കും- ജ്ഞൻ ഉസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ത്രിദൊഷജങ്ങളായിരിക്കുന്ന രൊഗങ്ങൾ ഭവിക്കും- ഗുരു അനിഷ്ടസ്ഥാനഗനായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ നഭൊജാതങ്ങളായി ബൊധിയ്പ്പാദ്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന രൊഗങ്ങൾ ഭവിക്കും- അനിഷ്ടഗങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങൾ നിജങ്ങളായിരിക്കുന്ന രൊഗങ്ങളെ നിജനിജത്രുക്കളിൽ ഉണ്ടാക്കും-

സാ— ആദിത്യനും ചൊവ്വയും അനിഷ്ടസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നാൽ പിത്തത്തിങ്കൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന രൊഗങ്ങൾ ഭവിക്കും- പിത്തമെന്നത അഗ്നിയുടെ അംശമാകുന്നു- ചന്ദ്രനും ശുക്രനും ഉസ്ഥതയെ പ്രാപിച്ചാൽ ജലം ഹെതുവായിട്ടുള്ള രൊഗങ്ങൾ ഉണ്ടാകും- ശനി ഉസ്ഥനായാൽ വാതം ഹെതുവായിട്ടുള്ള രൊഗങ്ങൾ ഉണ്ടാകും- വാതമെന്നത വായുതന്നെ ബുധൻ ഉസ്ഥനായാൽ ത്രിദൊഷങ്ങൾ ഹെതുവായിട്ടുള്ള രൊഗങ്ങൾ ഉണ്ടാകും- ത്രിദൊഷങ്ങൾ വാതപിത്തകഫങ്ങളാകുന്നു- ഇതുകളിൽ കഫമെന്നതു

ങ്കലാംശമാകുന്നു- വ്യാഴം ദുസ്ഥനായാൽ അതികാശം ഹേതുവായി ട്ടുള്ള ബാധിയ്ക്കും മുതലായ രൊഗങ്ങൾ ഭവിക്കും- ദുസ്ഥനാരായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങൾ അവരവരുടെ ധാതുക്കളിൽ അവരവക്ക പറകപ്പെട്ട രൊഗങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കും-

൧൫. രൊഗമായിഷ്ടുഖെടെഷ്ടു തത്തൽപ്രൊക്തെഷ്ടുധാതുഷ്ടു।
അപിരൊഗൊൽഭവാച്ച്യൗ പ്രൊക്തംഗ്രനഥാന്തരെതഥാ॥

അനവയാർത്ഥം—— ഖെടനമാർ രൊഗമായികളായിരിക്കും പിഷ്ടയത്തിങ്കൽ തത്തൽ പ്രൊക്തങ്ങളായിരിക്കുന്ന ധാതുക്കളിലും രൊഗൊൽഭവംവാച്ച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- അപ്രകാരം ഗ്രനഥാന്തരത്തിങ്കൽ പ്രൊക്തമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ഗ്രഹങ്ങൾ ദുസ്ഥനമാരായിട്ട രൊഗങ്ങളെ ജനിപ്പിപ്പാനിരിക്കുന്ന സമയത്തിങ്കൽ അതാതു ഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ട അവരവക്ക പറകപ്പെട്ട ധാതുക്കളിൽ രൊഗൊൽഭവത്തെ പറയെണം അപ്രകാരം അന്യഗ്രനഥത്തിങ്കൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട-

൧൬. ദുസ്ഥിതാസ്ഥായിധാതുസ്ഥൊരൊഗിണൊംരൊഗംരംഭ്തെതാം। രൊഗപ്രശ്നെഥവാരൊഗമാശ്രിതാംശപധാതുഷ്ടു- ഇതി॥

അനവയാർത്ഥം—— രൊഗപ്രശ്നത്തിങ്കൽ രൊഗികളുടെ രൊഗം ദുസ്ഥിതാസ്ഥായിധാതുസ്ഥമെന്നും രൊഗമാശ്രിതാംശപധാതുക്കളിൽ സ്ഥിതമെന്നും രംഭണം ചെകപ്പെടെണം-

സാരം—— രൊഗപ്രശ്നത്തിങ്കൽ ദുസ്ഥനമായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങൾക്ക പ്രത്യെകമായിപറകപ്പെട്ട അസ്ഥായിധാതുക്കളിലൊ രൊഗകരനമാരായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളുടെ നവാംശകങ്ങളാം യാതൊന്നുകളൊ അതുകളുടെ അധിപനമാരുടെ ധാതുക്കളിലൊ അതുകുന്നു രൊഗത്തിന്റെ സ്ഥിതി എന്നു പറയെണം-

൧൭. സന്തിപ്രകാരഭെദാശ്ചരൊഗഭെദൊനിരൂപണെ। തെ ചാപ്യുത്തരവിലിഖ്യന്തെയഥാശാസ്ത്രാന്തരൊദിതാഃ॥

അനവയാർത്ഥം—— രൊഗഭെദനിരൂപണത്തിൽ പ്രകാരഭെദങ്ങൾ ഭവിക്കുന്നു- അതുകളും യാതൊരു പ്രകാരം ശാസ്ത്രാന്തരൊദിതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അപ്രകാരം ഇവിടെ വിലെഖനം ചെകപ്പെടുന്നു-

സാരം—— വ്യാധിഭെദ വിചാരത്തിങ്കൽ പ്രകാരഭെദങ്ങളും വളരെ ഉണ്ട അതുകളെ ഗ്രനഥാന്തരത്തിങ്കൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന പ്രകാരം ഇവിടെ ഇനി എഴുതുന്നു-

൧൮. രൊഗാസ്ത്രിവിധാജ്ഞെയാനിജാഗന്തുകഭെദതഃ।
നിജാശ്ചാഗന്തുകാശ്ചാപിപ്രത്യെകംത്രിവിധാഃപുനഃ॥

അന്വയാർത്ഥം—— രോഗങ്ങളുണ്ടാകട്ടെ നിജാഗന്തുകളുടെയും ഹേതുവായിട്ട മഹിവിധങ്ങളെന്ന ജ്ഞേയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-നിജങ്ങളായിരിക്കുന്ന രോഗങ്ങളും ആഗന്തുകങ്ങളായിരിക്കുന്ന രോഗങ്ങളും പിന്നെ മഹിവിധങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— വ്യാധികൾ നിജങ്ങളായിട്ടും ആഗന്തുക്കളായിട്ടുമുണ്ടാകയാൽ രണ്ടു വകയാകുന്നു- അതുകൾ രണ്ടു വകയും പിന്നെ പ്രത്യേകം രണ്ടു പ്രകാരമെന്നു ഭവിക്കുന്നു-

ഫൻ. നിജാഃ ശാരീരചിത്തൊത്ഥാഃ ദൃഷ്ടാദൃഷ്ടനിമിത്തജാഃ, തഥൈവാഗന്തുകാശ്ചൈവം വ്യാധയഃ സ്യുശ്ചതുർവിധാഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— നിജങ്ങളായിരിക്കുന്ന രോഗങ്ങൾ ശാരീരചിത്തൊത്ഥങ്ങളായിട്ടും ദൃഷ്ടാദൃഷ്ടനിമിത്തജങ്ങളായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു- ആഗന്തുകങ്ങളായിരിക്കുന്ന രോഗങ്ങളും അപ്രകാരം തന്നെ ഭവിക്കുന്നു- ഇപ്രകാരം വ്യാധികൾ ചതുർവ്വിധങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— നിജങ്ങളായിരിക്കുന്ന രോഗങ്ങളും ആഗന്തുകരോഗങ്ങളും ശാരീരങ്ങളായിട്ടും മാനസങ്ങളായിട്ടുമുണ്ട്. ഇത്രതന്നെ അല്ല ചിലത് ദൃഷ്ടനിമിത്തമായിട്ടും ചിലത് അദൃഷ്ട നിമിത്തമായിട്ടുമുണ്ട്. അതുഹേതുവായിട്ട മേൽ പറഞ്ഞ രണ്ടുവക രോഗങ്ങളും രണ്ടുവിധമായി നാലുപ്രകാരമെന്നു ഭവിക്കുന്നു-

൨൦. വാതപിത്തകഫൊൽഭ്രതാഃ പൂഥക്സംസർഗ്ഗജാഃ। പൂഥക്സംസർഗ്ഗജാസ്സർവ്വേ। സന്നിപാതഭവാശ്ചൈതെശാരീരാഃ കീർത്തിതാഗദാഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— വെവ്വേറെ വാതപിത്തകഫൊൽഭ്രതങ്ങളായിരിക്കുന്നതുകളും അപ്രകാരം സംസർഗ്ഗങ്ങളായിരിക്കുന്നതുകളും സന്നിപാതൊൽഭവങ്ങളായിരിക്കുന്നതുകളുമാകുന്നതുംഗങ്ങളും ശാരീരങ്ങളും എന്നു കീർത്തിതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— വാതം ഹേതുവായിട്ടും പിത്തം ഹേതുവായിട്ടും കഫം ഹേതുവായിട്ടും വാതപിത്തങ്ങളും ഹേതുവായിട്ടും വാതകഫങ്ങളും ഹേതുവായിട്ടും പിത്തകഫങ്ങളും ഹേതുവായിട്ടും വാതപിത്തകഫങ്ങളും ഹേതുവായിട്ടും ഉണ്ടാകുന്ന വ്യാധികൾ ശാരീരങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

൨൧. അഷ്ടമെനതദീശെനതദൃഷ്ടാതൽഗതെനവാ। വിജ്ഞാതവ്യാസ്സുപ്രതിഷ്ഠാംവീക്ഷ്യസ്സുൽകൃതാഗദാഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— അഷ്ടമംകൊണ്ടും തദീശനെക്കൊണ്ടും തദൃഷ്ടാവിനെക്കൊണ്ടും തൽഗതനെക്കൊണ്ടും ഇവരുടെ വീക്ഷ്യംകൊ

ണ്ടും തൽക്കൃതങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഗദങ്ങളും വിജ്ഞാതവ്യങ്ങളായി ഭവിക്കും-

സാരം—— അഷ്ടമരാശികൊണ്ടും അഷ്ടമരാശിയുടെ അധിപനെക്കൊണ്ടും അഷ്ടാധിപനെക്കുറിച്ചു ദൃഷ്ടിയുള്ള ഗ്രഹത്തെക്കൊണ്ടും അഷ്ടമത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹത്തെകൊണ്ടും അഷ്ടമത്തിന്റെയും അഷ്ടമാധിപൻ മുതലായവരുടെയും വീഴ്ച്ചംകൊണ്ടും വാതാദിദോഷത്താൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതുകളായ രൊഗങ്ങളെ അറിയെണം-

൨൨. ക്രൊധസാധ്വസശൊകാദിവെഗജാതാസ്സുമാനസാഃ।
ജ്ഞെയാരന്ധ്രസ്ഥമനൊനാഥ മിഥൊയൊഗെക്ഷണാദിഭിഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ക്രൊധസാധ്വസ ശൊകാദിവെഗജാതങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഗദങ്ങളാകട്ടെ മാനസങ്ങളായിട്ടും രന്ധ്രസ്ഥമനൊനാഥമിഥൊയൊഗെക്ഷണാദികൾ കൊണ്ടു ജ്ഞെയങ്ങളായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— കൊപം ഭയം ദുഃഖം ഇത്യാദികളുടെവെഗത്തിങ്കൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന വ്യാധികൾ മാനസങ്ങളാകുന്നു- അതുകളെ അഷ്ടമാന്റെയും അഷ്ടമാധിപന്റെ തമ്മിൽ ഉള്ള യൊഗം കൊണ്ടും ദൃഷ്ടികൊണ്ടും അറിയെണം-

൨൩. ശാപാഭിചാരഘാതാദിജാതാദൃഷ്ടനിമിത്തജാഃ। ജ്ഞെയാഷ്ടഷ്ടുതദീശാദ്യൈന്ത ദൃഷ്ടാൽഗതെനവാ ॥

൨൪. രന്ധ്രെശഷഷ്ടുസംബന്ധെശാപാദ്യാഃപ്രബലാശ്ചതെ। അദൃഷ്ടഹെതുജാജ്ഞെയാബാധകഗ്രഹസംഭവാഃ-ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ശാപാഭിചാരഘാതാദി ജാതങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഗദങ്ങളും ദൃഷ്ടനിമിത്തജങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- അതുകൾ ഷഷ്ടുതദീശന്മാരെക്കൊണ്ടൊ തദ്ദൃഷ്ടാവിനെക്കൊണ്ടൊ തൽഗതനെക്കൊണ്ടൊ ജ്ഞെയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- രന്ധ്രെശഷഷ്ടുസംബന്ധം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ആ ശാപാദികൾ പ്രബലങ്ങളായിട്ടു ജ്ഞെയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു - ബാധകഗ്രഹസംഭവങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഗദങ്ങളും അദൃഷ്ടഹെതുജങ്ങളായി ജ്ഞെയങ്ങളായിഭവിക്കുന്നു-

സാരം— ശാപം മാരണം അഭിഘാരം- ഇത്യാദികൾ നിമിത്തമായി ഉണ്ടാകുന്ന രൊഗങ്ങളും ദൃഷ്ടഹെതുക്കളാകുന്നു- അതുകളെ ആറാം ഭാവംകൊണ്ടൊ അതിന്റെ അധിപനെക്കൊണ്ടൊ അതിനെക്കുറിച്ചു ദൃഷ്ടിയൊടുകൂടിയ ഗ്രഹത്തെക്കൊണ്ടൊ ആറാമെടത്തു നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹത്തെക്കൊണ്ടൊ അറിയെണം- അഷ്ട

മാധിപതിക്കും ത്രിദോഷത്തിനും ദുഷ്ടിയൊഗാദി സംബന്ധമുണ്ടായിരുന്നാൽ ശാപാദികാരണങ്ങൾ അധികമായ ബലത്തൊടു കൂടിയതുകളായിരിക്കും- ഗ്രഹബാധകൊണ്ടുണ്ടായ രൊഗങ്ങൾ അദൃഷ്ടഹെതുക്കളാകുന്നു-

ഉദ്ദി- ദുഷ്ടംവായ്പ്രതംദ്രവ്യംപ്രശ്നകാലെയദുഷ്ടയാ । തദ്രൊഗാച്ചതുരാംഭൈഷ്ജ്യെയാഗ്രഹ ചാന്തരെതഥാ ॥

അന്വയാർത്ഥം- —— പ്രശ്നകാലത്തിങ്കൽ യദൃച്ഛഹെതുവായിട്ടയാതൊരു ദ്രവ്യം ദുഷ്ടമായിട്ടൊ ശ്രുതമായിട്ടൊ ഭവിക്കുന്നുവൊ തദ്രൊഗത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടും തക്കുകളുടെ ഭെദങ്ങൾ ജ്ഞെയങ്ങളാകുന്നു അപ്രകാരംശാസ്ത്രാന്തരത്തിങ്കൽ ഉക്തമായിഭവിക്കുന്നു-

സാരം—പ്രശ്നസമയത്തിങ്കൽ വല്ലൊരുദ്രവ്യത്തെ ഇന്നതുകാരണമെന്നില്ലാതെ കാണുകയൊ കെൾക്കുകയൊ ഉണ്ടായാൽ അതിനെ അനുസരിച്ചും വ്യാധിഭെദത്തെ അറിയെണം അന്യഗ്രന്ഥത്തിങ്കൽ അപ്രകാരം പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട-

ഉന്നു- യസ്യരൊഗസ്യയദ്രവ്യമപഥ്യംതസ്യവീക്ഷണെ । ശ്രവണെവാസ്യവിജ്ഞെയസ്സരൊഗൊരൊഗചിന്തനെ- ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം—— യാതൊരു രൊഗത്തിന്നു യാതൊരുദ്രവ്യം അപഥ്യമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അതിന്റെ അതിന്റെ വീക്ഷണം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഇവന്ന രൊഗം രൊഗചിന്തനത്തിങ്കൽ ജ്ഞെയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— പ്രശ്നസമയത്തിങ്കൽ ഇന്നതുകാരണമെന്നില്ലാതെ ആ സ്ഥലത്തിങ്കൽവെച്ചൊരു ദ്രവ്യത്തെ കാണുകയൊ അതിനെ സംബന്ധിച്ചിട്ടുള്ള വാക്കിനെ കെൾക്കയൊ ഉണ്ടായാൽ ആ യാതൊരു രൊഗത്തിന്നു അപഥ്യമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ ആ രൊഗം വൃദ്ധികരമായ ഭവിക്കുന്നു എന്നു ഗ്രഹിക്കെണം-

(വാ) അത്രാക്ഷാംഗഹൃദയം ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഇവിടെ അക്ഷാംഗഹൃദയം പ്രമാണമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— ഇന്നരൊഗത്തിന്നു ഇന്നത അപഥ്യമെന്നുള്ള വിഷയത്തിങ്കൽ അക്ഷാംഗഹൃദയമെന്ന ശാസ്ത്രം പ്രമാണമാകുന്നു-

ഉം രസസ്സ്വാദുലവണതിക്തൊഷ്ണകഷായകാഃതത്ത്വാദ്യാമാരുതംപിത്തന്തിത്രയസ്സ്തിക്താദയഃകഫം ॥

ഉവ്യ- കഷായതിക്തമധുരാഃപിത്തംപുഷ്ണന്തിചെതരെ। വാതഃ ചിത്തംകഫശ്ചെതിത്രയൊദൊഷാസ്സമീരിതാഃ॥ഇതി-

അന്വയാർത്ഥം——രസങ്ങൾസ്വാദുലവണതിക്തൊഷ്ണ

കഷായരസങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- അതുകളിൽവെച്ച അമ്ലരസങ്ങളായിരിക്കുന്ന മൂന്നുരസങ്ങളും മാരുതനെ ഹനിക്കുന്നു- തിക്തരസങ്ങളായിരിക്കുന്ന മൂന്നുരസങ്ങളും കഫത്തെ ഹനിക്കുന്നു. കഷായതിക്തമധുരങ്ങളും പിത്തത്തെ ഹനിക്കുന്നു- ഇതരങ്ങളും പൊഷിപ്പിക്കുന്നു- വാതവും പിത്തവും കഫവും ഇങ്ങിനെ ദോഷങ്ങളും മൂന്നായിട്ട സമീരിതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— മധുരം, പുളി, ഉപ്പു, കയ്പു ഏരു, ചവർപ്പു ഇതുകളും രസങ്ങളാകുന്നു മധുരാദികളായ ആ രസങ്ങളിൽവെച്ച മധുരാമ്ല ലവണങ്ങളായ മൂന്നു രസങ്ങളും വാതത്തെ ശമിപ്പിക്കും- മറ്റുള്ളരസങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിക്കും- തിക്തോഷ്ണകഷായങ്ങളാകുന്നമൂന്നുരസങ്ങളും കഫത്തെ ശമിപ്പിക്കും- മറ്റുള്ളതുകൾ വർദ്ധിപ്പിക്കും- കഷായതിക്തമധുരങ്ങളും പിത്തത്തെ ശമിപ്പിക്കും- മറ്റുള്ളതുകൾ വർദ്ധിപ്പിക്കും- വാതം പിത്തം കഫം ഇങ്ങിനെ ദോഷങ്ങളും മൂന്നാകുന്നു-

മേൽ വിവരിക്കപ്പെട്ട രുഷ്ടാംഗഹൃദയമാകുന്ന പ്രമാണം കൊണ്ടു മധുരരസത്തോടും അമ്ലരസത്തോടും ലവണരസത്തോടും കൂടിയ ഒരുവസ്തുവിനെ പ്രശ്നസമയത്തിങ്കൽ കണ്ടാൽ അതും കഫവർദ്ധനിമിത്തമായി ഉണ്ടാകുന്നവ്യാധിക്കുപഥ്യമായിട്ടുള്ളതാകയാൽ പ്രശ്നിവിന്നു കഫവർദ്ധി ഹെതുവായിട്ടുള്ള രൊഗമുണ്ടെന്നു ഗ്രഹിക്കാം- ഇങ്ങിനെ മറ്റുള്ളതുകളുമുഹിക്കാം-

൨൯- യസ്യഗ്രഹസ്യയൊദൊഷഃപിത്താദിഷ്ടിഹകീർത്തിതഃ
തെനരൊഗതുവക്തവ്യൊ വാച്യഃ സുദ്ദൊഷജൊഗദഃ॥

അന്വയാർത്ഥം—— യാതൊരുഗ്രഹത്തിന്നു പിത്താദികളിൽവെച്ച യാതൊരുദൊഷം ഇവിടെ കീർത്തിതമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അതു ഗ്രഹത്തൊടുകൂടിയ രൊഗം വക്തവ്യമായിരിക്കും പിത്തായത്തിങ്കലാകട്ടെ തദ്ദൊഷജമായിരിക്കുന്ന ഗദം വാച്യമായിഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— പ്രശ്നിവിന്നു രൊഗത്തെ പറയെണമെന്നുവരുമ്പൊൾ ഏതൊരുഗ്രഹത്തൊടുകൂടിയ രൊഗമുണ്ടെന്നതു നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടുവൊ ആ ഗ്രഹത്തിന്നു ഇവിടെ പറകപ്പെട്ട ദൊഷം പിത്താദികളിൽ വെച്ച ഏതാകുന്നുവൊ അതു ഹെതുവായിട്ടുള്ള രൊഗം പ്രശ്നിവിന്നു ഭവിക്കുന്നു എന്നപറയെണം-

൩൦. പാപാലൊകിതയൊരാത്മൈഹൊരാദിഷ്ടിതൈഃ
അപിജ്ഞെയാരുജാംദ്വൊഃ പ്രാശ്നമുഖരിതൊൽഭവഃ॥

അന്വയാർത്ഥം—— പ്രാശ്നമുഖരിതൊൽഭവങ്ങളായിരിക്കുന്ന രു

ക്കുകളുടെദോഷങ്ങളും പാപാലോകിതയൊരാദൃങ്ങളുംകൊണ്ടും ഹൊ
രാകളിൽ ഉദിതങ്ങളായിരിക്കുന്ന യൊഗങ്ങളും കൊണ്ടും ജ്ഞേത
യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—പൂവ്വജന്മത്തിങ്കൽ ചൈകപ്പെട്ട ദുരിതകർമ്മങ്ങൾഹെ
തുവായിട്ടുണ്ടാകുന്ന ചിലരൊഗങ്ങളെ ഹൊരമുതലായ ശാസ്ത്രങ്ങ
ളിൽ പറകപ്പെട്ട യൊഗങ്ങൾകൊണ്ടു അറിയെണം- ഹൊരയി
ൽ അനിഷ്ടയൊഗാദ്ധ്യായത്തിൽ ഏഴാംശ്ലൊകം പാപാ
ലൊകിതയൊഃ ഇത്യാദി ഇതുകൊണ്ടു ശുക്രനും ചൊവ്വയും പാപ
ദൃഷ്ടിയൊടുകൂടിയവരായി ഏഴാമെടത്തുനിന്നാൽ വൃഡിരൊഗ
ത്തെ പറയെണമെന്നും വല്ലൊരെടത്തുനിൽക്കുന്ന ചന്ദ്രൻ കർക്ക
ടകമൊ വൃശ്ചികമൊ ആകുന്ന നവാംശകത്തൊടും പാപയൊഗ
ത്തൊടും കൂടിയവനായിരുന്നാൽ ഗ്രഹ്യരൊഗത്തെ പറയെണ
മെന്നും ചന്ദ്രണ്ടൊമെടത്തും രണ്ടാമെടത്തു അശുഭന്മാർ നിൽക്കു
മ്പൊൾ ചന്ദ്രൻ ലഗ്നത്തിങ്കലും അതിന്മുൻ ഏഴാമെടത്തും നി
ന്നാൽ ശപിത്രമെന്ന രൊഗത്തെ പറയെണമെന്നും ചന്ദ്രൻപ
ത്താമെടത്തു ചൊവ്വ ഏഴാമെടത്തും നിൽക്കുമ്പൊൾ ശനി സൂര്യ
ൻ നിൽക്കുന്നരാശിയുടെ രണ്ടാംരാശിയിൽ നിന്നാൽ അശ്മരീ
നതയെ പറയെണമെന്നും പറകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു- ഇങ്ങിനെ പ
ല അനിഷ്ടയൊഗങ്ങൾ ഇനിയുമുണ്ടു- അല്പകാരം മറ്റുള്ളശാ
സ്ത്രങ്ങളിലുമുണ്ടു- അങ്ങിനെയുള്ള യൊഗങ്ങൾ ഒക്കെയും മെൽ
പറഞ്ഞതുകൾക്കുംപുറമെ രൊഗവിശെഷങ്ങളെ ഗ്രഹിപ്പാനുള്ള
സാധനങ്ങളാകുന്നു എന്ന ധരിച്ചുകൊൾകെ-

(വാ) അഥൊനാമലക്ഷണമുച്യതെ ॥

അനന്തരം-അനന്തരം ഉന്നമ - ക്ഷണം വചിക്കപ്പെടുന്നു

സാരം—സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

൩൫. ലഗ്നംസുധിക്ഷണെദിവാകരസുതാ ഭൌമൊഥവാന്യൊ
നഗൊ മന്ദലഗ്നഗതെമരാത്മജുതപസ്സ്യംസ്ഥാമഹീനന്ദനഃ।
പൂത്തെന്നൂഢശശീന്ദുജൊകുശശശീ മന്ദശ്ചരിഃഹൊസ്ഥിതെ പാ
പൊപെതകുശാമൃതാംശുരുദയായുസ്സ്വാന്ത്യധർമ്മൊപഗഃ॥

൩൬. അന്യെ പാപയുതൊമന്ദ വ്യയസ്ഥക്ഷുക്ഷുമാന്ത്യഗഃ। ഉ
ന്നമഃകഥിതൊ യൊഗാ ഏവമന്യൊന്യസമിശ്രിതാഃ॥ ഇതി-

അനന്തരാഖ്യം—— ധിഷ്ണൻ ലഗ്നസ്ഥനായിരിക്കും വിഷ്ണു
യത്തിങ്കൽ ലഗ്നഗനായിരിക്കുന്ന ദിവാകരസുതനും അല്ലാഞ്ഞാൽ ഭൌമനും മന്ദൻ ലഗ്നഗതനായിരിക്കും വിഷ്ണുയത്തിങ്കൽ മ
ഹാത്മജുതപസ്സ്യംസ്ഥനായിരിക്കുന്ന മഹീനന്ദനനും മൂത്തിയിങ്കൽ

സ്ഥിതന്മാരായിരിക്കുന്ന മൂഢശശിന്ദുജന്മാരും രിഫത്തിങ്കൽ സ്ഥിതന്മാരായിരിക്കുന്ന കുശശശിയും മന്ദനും ഉഭയായുസ്സ്വാന്ത്യധർമ്മോപഗനായിരിക്കുന്നപാപൊപൈതൃകുശാമാതാംശ്രുവും അസൂത്തിങ്കൽ പാപയുതനായിരിക്കുന്ന മാന്ദിയും ത്രിഷഷ്ഠ്യഷ്ടമാന്ത്യഗനായി പാപയുതനായിരിക്കുന്ന വിത്തും ഉന്മാദഭോയികളാകുന്നു- ഇങ്ങിനെ എട്ടയൊഗങ്ങളും പൂർവ്വാചാര്യന്മാരാൽ സമീരിതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— വ്യയം ലഗ്നത്തിങ്കൽ നില്ക്കുംപൊൾ എഴാമെടത്തു നില്ക്കുന്ന ശനി ചിത്തഭ്രമത്തെ ഉണ്ടാക്കും-

വ്യയം ലഗ്നത്തിങ്കൽ നില്ക്കുംപൊൾ എഴാമെടത്തുനില്ക്കുന്ന ചൊവ്വ ചിത്തഭ്രമത്തെ ഉണ്ടാക്കും-

ശനി ലഗ്നത്തിങ്കൽ നില്ക്കുംപൊൾ എഴാമെടത്തൊ അയ്യൊമെടത്തൊ ഒമ്പതാമെടത്തൊ നില്ക്കുന്നചൊവ്വ ചിത്തഭ്രമത്തെ ഉണ്ടാക്കും-

ലഗ്നത്തിങ്കൽ പാട്ടുള്ള ചന്ദ്രബുധന്മാർ ഒരുമിച്ചുനിന്നാൽ അവർ ചിത്തഭ്രമത്തെ ഉണ്ടാക്കും-

പന്ത്രണ്ടാമെടത്തു ക്ഷീണചന്ദ്രനും ശനിയും തുല്യകാലത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ അവർ ചിത്തഭ്രമത്തെ ഉണ്ടാക്കും-

ലഗ്നത്തിങ്കലൊ അഷ്ടമത്തിങ്കലൊ രണ്ടാമെടത്തൊ പന്ത്രണ്ടാമെടത്തൊ ഒമ്പതാമെടത്തൊ പാപനൊടുകൂടെ നില്ക്കുന്നക്ഷീണചന്ദ്രൻ ചിത്തഭ്രമത്തെ ഉണ്ടാക്കും-

എഴാമെടത്തു പാപനൊടുകൂടെ നില്ക്കുന്ന ഗുളികൻ ചിത്തഭ്രമത്തെ ഉണ്ടാക്കും-

മൂന്നാമെടത്തും പത്താമെടത്തും, എട്ടാമെടത്തും പന്ത്രണ്ടാമെടത്തും പാപനൊടുകൂടെനില്ക്കുന്ന ബുധൻ ചിത്തഭ്രമത്തെ ഉണ്ടാക്കും-

ഇങ്ങിനെ ചിത്തഭ്രമനിമിത്തങ്ങളായ എട്ടയൊഗങ്ങളും പൂർവ്വാചാര്യന്മാരാൽ പറകപ്പെട്ടതുകളാകുന്നു-

൩൨. കാരണമുന്മാദാനാമുന്മത്താനാംതഥൈവചേഷ്ടാദ്യം ।
കഥ്യതഇഹതൽഭേദാത്തൽ ഖലുശാസ്ത്രാന്തരെവിനിർദ്ദിഷ്ടം।।

അന്വയാർത്ഥം—— ഉന്മാദങ്ങളുടെ കാരണവും അപ്രകാരം തന്നെ തൽഭേദംഹെതുവായിട്ടുള്ള ഉന്മത്തന്മാരുടെ ചെഷ്ടാദ്യവും ഇവിടെ കഥിക്കപ്പെടുന്നു. അത ശാസ്ത്രാന്തരത്തിങ്കൽ വിനിർദ്ദിഷ്ടമായിട്ടുള്ളതുതന്നെ-

സാരം—— ഇനി ഉന്മാദകാരണങ്ങളെയും കാരണഭേദംഹെ

തുവായിട്ട് ഭേദിക്കുന്നതുകൊണ്ടായ ഉന്മത്തചേഷ്ടകളെയുംമറ്റും പറയുന്നു- അത അന്യശാസ്ത്രങ്ങൾ പലവിധമായി പറകപ്പെട്ടതുതന്നെ-

നാല്പം ഹർഷക്ഷുഭ്യശോകാദ്യൈർവിരുദ്ധാശുചിഭോജനാൽ । ഗുരുദോഷികൊപാച്ചപഞ്ചോന്മാദാഭവന്ത്യുത്ഥാ ॥

നാല്പ്പത്തൊന്നു ത്രിദോഷജാസ്സാന്നിപാതാഗന്തവഇതിസപ്തധാ ॥ ഹസനാസ്ഫോടനാക്രന്ദഗീതനൃത്തനരോദനം ॥

നാല്പ്പത്തിരണ്ട് അസ്ഥാനമംഗവിക്ഷേപസ്ഫാരാക്ഷത്വശ്രുതനുഃ । ജീർണ്ണേബലഞ്ചവാഗ്ഭവഹീവാതോന്മാദസ്യലക്ഷണം ॥

നാല്പ്പത്തിമൂന്ന് സംരംഭോമക്ഷ്ണൈവൈശ്യമഭിഭവണതജ്ജനം । ഛായാശീതാന്നതോയേക്ഷാരൊഷ്ടുപീതൊല്ലേഹതാ ॥

നാല്പ്പത്തിനാല് നാരീവിവിക്തപ്രിയതാനിഷ്ഠാരൊചെനമനാഗപചഃ । ലാലാഛർദ്ദിർബ്ബലംഭക്തേഷൂന്നഖാദിഷ്വശൂക്ലതാ ॥

നാല്പ്പത്തഞ്ച് ഏതാഃപിത്തകഫൊന്മാദചേഷ്ടാസ്ത്വൊകൊദിതാഃക്രമാൽ । സന്നിശ്രലക്ഷണൈരവജ്ജ്യൊന്മാദസ്സാന്നിപാതികഃ ॥

നാല്പ്പത്താറ് ആഗന്തുരൊഗ്രഹാജ്ഞേയാസ്സ്മൃതുദൈവാസുരാദയഃ । അമത്തബലവാൻജ്ഞാനവിക്രമാദിസമന്വിതാഃ ॥

അനന്തരം ഹർഷക്ഷുഭ്യശോകാദിഹെതുവായിട്ടും വിരുദ്ധാശുചിഭോജനം ഹെതുവായിട്ടും ഗുരുദോഷികൊപംഹെതുവായിട്ടും അനന്തരം അഞ്ച ഉന്മാദങ്ങൾ ഭവിക്കുന്നു ത്രിദോഷജങ്ങളും സന്നിപാതങ്ങളും ആഗന്തുക്കളും ഇങ്ങിനെ അതുകൊണ്ട് സപ്തങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- ഹസനാസ്ഫോടനാക്രന്ദഗീതനൃത്തനരോദനവും അസ്ഥാനവും അംഗവിക്ഷേപവും താമ്രയായി മൃദുകൃശയായിരിക്കുന്ന തനുവും അന്നം ജീർണ്ണമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ബലവും ബഹുവിയായിരിക്കുന്ന വാക്കും ഹതൊന്മാദത്തിന്റെ ലക്ഷണമാകുന്നു- സംരംഭവും അമർഷവൈശ്യവും അഭിഭവണതജ്ഞനവും ഛായാശീതാന്നതോയേക്ഷയും രൊഷ്ടുവും പീതൊല്ലേഹതയും നാരീവിവിക്തപ്രിയതയും നിഷ്ഠാരൊചങ്ങളും അല്പമായിരിക്കുന്ന വചസ്സും ലാലയും ഛർദ്ദിയും ഭക്തിക്കുതയായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ബലവും നഖാദികളിൽ ശൂക്ലതയുംഇങ്ങിനെ ശ്ലൊകൊദിതകളായിരിക്കുന്ന ഇതുകൊണ്ട് ക്രമെണ പിത്തകഫൊന്മാദചേഷ്ടകളായി ഭവിക്കുന്നു- സാന്നിപാതികമായിരിക്കുന്ന ഉന്മാദം സമ്മിശ്രലക്ഷണമാകുന്നു- അതുവാക്ക്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ആഗന്തുക്കളായിരിക്കുന്ന ഉന്മാദങ്ങൾഗ്രഹം ഹെതുവായിട്ട ഉണ്ടാകുന്നു- എന്നു ഗ്രഹജന്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- അ

വരാകട്ടെ ദൈവാദികളായി ഭവിക്കുന്നു- അവർ അമാനുഷ്യബലവാക്ക ജ്ഞാനവിക്രമാദി സമനിതരന്മാരായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— അതിസന്തോഷവും അത്യാഗ്രഹവും അതിഭീതിയും അതി ദുഃഖവും വിരുദ്ധാന്ന ഭക്ഷണവും അശുദ്ധാന്ന ഭക്ഷണവും ഗുരുകോപവും ദൈവകോപം മുതലായതും ഉന്മാദകാരണങ്ങളാകുന്നു- ഉന്മാദങ്ങൾം വാതം ഹെതുവായിട്ടും പിത്തം ഹെതുവായിട്ടും കഫം ഹെതുവായിട്ടും വാതപിത്തകഫങ്ങൾംഹെതുവായിട്ടും ആഗന്തുക്കളായിട്ടും ഉണ്ടാകുന്നതു കളാകയാൽ അഞ്ചു പ്രകാരെണെ സംഭവിക്കുന്നതുകളാകുന്നു-

പിരി, കൈകൊട്ടുക, നിലവിളി, പാട്ട, നൃത്തം, കരച്ചിൽ, കയ്യും കാലു മിളക്കുക, ശരീരം മെലിയുക ചെമ്പുനിറമാകുക അന്നം ദഹിച്ചാൽ വർദ്ധിക്കുക വളരെ പറയുക- ഇതുകൾം വാതൊന്മാദലക്ഷണങ്ങളാകുന്നു-

പരാക്രമം രംഷ്ട്രാ സാമർത്ഥ്യം കണ്ടവരുടെനെരെ പായുക നിന്നിച്ചു പറയുക നിഴല രണ്ടു പ്രാവശ്യവനങ്ങൾം ഇതുകളിൽ ഇച്ഛാ കോപം ദ്വേഷമഞ്ഞൾ നിറത്തോട്ടം ചൂടോട്ടം കൂടിയതായി ഭവിക്കുക- ഇതുകൾം പിത്തൊന്മാദ ലക്ഷണങ്ങളാകുന്നു- സ്ത്രീകളിലും വിജനപ്രദേശത്തിങ്കലും പ്രീതി ഉറക്കം അരുചി വാക്കിന്റെ മുരുക്കം, വായയിൽനിന്നുവെള്ളം ഒഴുകുക ഭക്തി, ഉണ്ടാൽവർദ്ധിക്കുക നഖം മുതലായതു വെളുക്കുക- ഇതുകൾം കഫൊന്മാദ ലക്ഷണങ്ങളാകുന്നു- ആഗന്തുക്കളായിരിക്കുന്ന ഉന്മാദങ്ങൾക്കു കാരണം ഗ്രഹങ്ങളുടെ ആവെശമാകുന്നു- ഗ്രഹങ്ങൾം ദൈവതാ വിശെഷങ്ങളാകുന്നു പറഞ്ഞു ദൈവഗ്രഹം അസുരഗ്രഹം ഇങ്ങിനെ തുടങ്ങി അവർ വളരെ ഉണ്ട്- ദൈവന്മാരുടെ ബലം പൊലെ ഉള്ള ബലവും വാക്കുപൊലെ ഉള്ളവാക്കും അറിവുപൊലെ ഉള്ള അറിവും പരാക്രമം പൊലെ ഉള്ള പരാക്രമവും അവക്കുണ്ട്. എങ്കിലും ദൈവന്മാരല്ല ദൈവന്മാരെന്നപൊലെ ഉള്ളവരാകുന്ന അവർ അനുഷ്ഠരെ അനെകം ഹെതുവാൽ ബാധിക്കും- ബാധിച്ചവർ ഉന്മാദഗ്രഹങ്ങളായിരുന്നാൽ ഉന്മാദത്തെ ഉണ്ടാക്കും ഗുരുദൈവാദികളുടെ കൊപം ഹെതുവായിട്ട ഉന്മാദഗ്രഹങ്ങൾംബാധിക്കും. ഇപ്രകാരമാകയാൽ ഗുരുദൈവാദി കൊപംഹെതുവായിട്ടുണ്ടാകുന്ന ഉന്മാദങ്ങൾക്ക ആഗന്തുത്വവും ആഗന്തുക്കളായ ഉന്മാദങ്ങൾക്ക ഗ്രഹഹെതുത്വവും ചെരുന്നതാകുന്നു എന്നധരിച്ചുകൊൾക-

രക്തം വാതൊന്മാദത്തെസ്നെഹപാനംപിത്തൊന്മാദത്തെവിരെചനം

പ്ലൈഷ്മികേനസ്യവമനമേതദഗന്ധുഷ്ചഖിലാഃ ക്രിയാഃ ।।

രവം സ്വൈനശ്രുന്തിചൊന്മാദാജപഹൊമാദികമതഃ-ഇതി।।

അനവയാർത്ഥം—— വാതൊന്മാദം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സ്നെഹപാനം ഹിതമായി ഭവിക്കുന്നു- പിത്തൊന്മാദം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വിരെചനം ഹിതമായിഭവിക്കുന്നു - പ്ലൈഷ്മികം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽനസ്യവമനങ്ങൾ ഹിതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- അഗന്ധുക്കൾ സത്തുക്കളായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അഖില കളായിരിക്കുന്ന ക്രിയകൾ ഹിതകളായി ഭവിക്കുന്നു- സവ്വങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഉന്മാദങ്ങളും ജപഹൊമാദി കമ്മങ്ങൾ ഹെതുവായിട്ട നശിക്കുന്നു-

സാരം—— വാതകൊപം ഹെതുവായിട്ട ഉന്മാദമുണ്ടായാൽ എണ്ണ മുതലായ സ്നെഹത്തെ സെവിക്കുകയും പിത്തകൊപം ഹെതുവായിട്ട ഉന്മാദമുണ്ടായാൽ വയറിളക്കുകയും കഫകൊപം ഹെതുവായിട്ട ഉന്മാദമുണ്ടായാൽ നസ്യം ചൈകയും ഛർദ്ദിപ്പിക്കുകയും ഹിതമാകുന്നു അഗന്ധുക്കളായ ഉന്മാദങ്ങൾക്ക എല്ലാക്രിയകളും ഹിതകളാകുന്നു ജപഹൊമാദികമ്മങ്ങൾകൊണ്ട എല്ലാ ഉന്മാദങ്ങളും ശമിക്കും-

രന്ധ. സംപ്രദായവിശെഷാസ്തിപൂവ്വാചാര്യൈരുദാഹൃതഃ।
ഉന്മാദകാരണാദീനാംകഥനെസചലിഖ്യതെ ।।

അനവയാർത്ഥം ഉന്മാദകാരണാദികളുടെ കഥനത്തിങ്കൽപൂവ്വാചാര്യന്മാരാൽ ഉദാഹൃതമായിരിക്കുന്ന സംപ്രദായ വിശെഷംഭവിക്കുന്നു- അതും ലെഖനം ചൈകപ്പെടുന്നു-

സാരം—— ഉന്മാദത്തിന്റെ കാരണം മുതലായതിനെ പറവാൻ പണ്ടുള്ള ആചാര്യന്മാർ പറകപ്പെട്ടതായൊരു സംപ്രദായഭെദംഉണ്ട അതിനെ ഇനി വിവരിക്കുന്നു.

രന്ധ. വിഷമാശുചിഭൊജനൊപവാസൈർഭയവൈരാഗ്യമധാക്രുധാഭിചാരൈഃ। ഗുരുപാവകദെവതാപവാദൈസ്സുവിധൊന്മാദ
ഉദാഹൃതസ്ത്രിദൊഷൈഃ ।।

രന്ധ. മശെതിഹെതവൊദ്വാന്തൊദശഹൃദ്വാരുപി । ത്രിദൊഷൈകാസ്ത്രുന്മാദാഃപിത്തജെബന്ധനംഭവെൽ।।

രന്ന. ചന്ദ്രശ്രുക്രാഷ്ടമാധിശാഗൊചരെതരഗായദി । വിഷമാഷ്ട്യപവാസൊത്ഥഉന്മാദൊതിനിദ്രിശെൽ ।।

രന്റ. കെതുമാന്ദ്യഹിയുക്തെഷുചൈതെഷ്വശുചിഭക്ഷിജഃ ।
സചാപെപഞ്ചമെഭീതിപ്പൈരാഗ്യാത്ഥസ്സുഭ്രമിജെ ।।

രവ്വ. ക്രൊധജൊഥാഭിചാരൊത്ഥഷൊക്ഷുശുശ്രുഭ്രൊസുഃ।

ഗ്രഹ്വാദിശാപസംഭ്രതുപാപൈനവമസംസ്ഥിതെ ।।
൫൯. കല്യാണപഞ്ചഗവ്യാജ്യസെവാദ്യൈഷുവിധീയതാം-
ഇതി ।।

അന്വയാർത്ഥം—— വിഷമാശുചി ഭോജനൊപവാസങ്ങൾം ഹെതുവായിട്ടും ഭയവൈരാഗ്യ മുധാക്രുധാഭിചാരങ്ങൾം ഹെതുവായിട്ടും ഗുരുപാവകദെവതാപവാദങ്ങൾം ഹെതുവായിട്ടും ത്രിദൊഷങ്ങൾം ഹെതുവായിട്ട ത്രിവിധൊന്മാദം ഉദാഹൃതമായി ഭവിക്കുന്നു- ഭ്രാന്തിയിംകൽ ഇപ്രകാരം പത്തു ഹെതുക്കൾം ഭവിക്കുന്നു- ദൊഷഹെതുഭവെങ്ങളാകുന്നു എങ്കിലും, ഉന്മാദങ്ങൾം ത്രിദൊഷജങ്ങളായി ഭവിക്കും- പിത്തജമായിരിക്കുന്ന ഉന്മാദത്തിങ്കൽ ചെന്ധനം കർത്തവ്യമായി ഭവിക്കും- ചന്ദ്രശുക്രാഷ്ടമാധീശന്മാർ ഗൊചരെതരഗന്മാരാകുന്നു എങ്കിൽ ഉന്മാദം വിഷമാഷ്ടപാപാസൊത്ഥമാകുന്നുഎന്നു നിർദ്ദെശിക്കെണം- ഇവർ കെന്ദ്രമാന്ദ്യഹിയുക്തന്മാരായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അശുഭചിഹ്നജന്മമാകുന്നു എന്നു നിർദ്ദെശിക്കെണം- പഞ്ചമം സപാപമായിസത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഭീതിവൈരാഗ്യൊത്ഥമാകുന്നു എന്നു നിർദ്ദെശിക്കെണം- പഞ്ചമംസഭ്രമിജമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ക്രൊധജമാകുന്നു എന്നു നിർദ്ദെശിക്കെണം- അശുഭന്മാർക്ഷഷ്ഠഗന്മാരായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അഭിചാരജമാകുന്നു എന്നു നിർദ്ദെശിക്കെണം പാപൻനവമസംസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഗ്രഹ്വാദിശാപ സംഭ്രതമാകുന്നു എന്നു നിർദ്ദെശിക്കെണം- ഇതുകൾം സത്തുകളായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ കല്യാണ പഞ്ചഗവ്യാജ്യ സെവാദി വിധിക്കപ്പെടെണം-

സാരം——അകാലത്തിങ്കൽ അല്പമായിയൊ ബഹുവായിയൊ ഉള്ള അന്നത്തെ ഭക്ഷിക്കുകയും കാലത്തിങ്കലൊ അകാലത്തിങ്കലൊ അശുദ്ധമായ അന്നത്തെ ഭക്ഷിക്കുകയും ഉപവസിക്കുകയും ഭയപ്പെട്ടകയുംവൈരാഗ്യമുപാകയും കൊപിക്കുകയുംവൈരികൾം അഭിചാരകർമ്മത്തെ ചൈകയും ഗുരു,അഗ്നി, ദെവന്മാർ- ഇവരെ നിന്ദിച്ചു പറകയും ഉന്മാദത്തിന്നു ഹെതുവായി ഭവിക്കുന്നു-

ഉന്മാദഹെതുക്കൾം മെൽപ്രകാരം പത്തായിരുന്നാലും അതുകൾം നിമിത്തമായിട്ടും ദൊഷകൊപമുണ്ടാകിലല്ലാതെ ഉന്മാദം ഭവിക്കയില്ല- അതുകൊണ്ടു എല്ലാ ഉന്മാദങ്ങളും ദൊഷജങ്ങളാകയാൽ വാതൊന്മാദവും പിത്തൊന്മാദവു കഫൊന്മാദവു മിങ്ങിനെ

മൂന്നു പ്രകാരമല്ലാതെ ഉന്മാദമില്ലെന്നും വാതാദികളായിരിക്കുന്ന ദോഷങ്ങളെ കോപത്തെ കുറിച്ചു വിഷമഭോജനാദികൾ കാരണമാകുന്നുവെന്നും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക. പിത്തജമായിരിക്കുന്ന ഉന്മാദം ഭവിച്ചാൽ അകത്തിട്ടടക്കുക. മുതലായ ബന്ധന ക്രിയകൾ കൂടെ ചെയ്തിവരും-

ചന്ദ്രനും ശുക്രനും അഷ്ടമാധിപനും ഗോചരത്തിങ്കലല്ലാതെ നിൽക്കുകിൽ വിഷമഭോജനമോ ഉപവാസമോ കാരണമായി ഭവിക്കുമെന്നറിക- ചന്ദ്രശുക്രാഷ്ടമാധിപന്മാർ കേതുഗ്രഹിക രാഹുക്കളൊട്ടുകൂടെ നിന്നാൽ അശുദ്ധാന്ന ഭക്ഷണം കാരണമായി ഭവിക്കുമെന്നറിക- അഞ്ചാമെടത്തു പാപൻനിന്നാൽ ഭയ വൈരാഗ്യങ്ങൾ കാരണങ്ങളായി ഭവിക്കുമെന്നറിക- അഞ്ചാമെടത്തു ചൊവ്വനിന്നാൽ കോപം കാരണമായി ഭവിക്കുമെന്നറിക- ആറാമെടത്തു പാപന്മാർ നിന്നാൽ അഭിചാരം കാരണമായി ഭവിക്കുമെന്നറിക- ഒമ്പതാമെടത്തു പാപൻനിന്നാൽ ഗുരുശാപം മുതലായതു കാരണമായി ഭവിക്കുമെന്നറിക-

മേൽപറഞ്ഞ ഉന്മാദങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലുമുണ്ടായാൽ കല്യാണഘൃതമോ പഞ്ചഗവ്യഘൃതമോ സേവിക്കേണമെന്നു തുടങ്ങിയുള്ള പ്രതിവിധികളെ പറയേണം-

(പാ) അഥാപസ്മാരലക്ഷണമുച്യതെ॥

അന്വയാർത്ഥം— അനന്തരം അപസ്മാരലക്ഷണം വചിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

ശ്ലോ- മന്ദേരന്ധ്രഗതേഹ്യേചത്രികോണേബലിനൊശുഭാഃ।
യൊഗൊപസ്മാരദൊഭാനുഃ ന്തമശ്നാതിമലൊയദി॥

അന്വയാർത്ഥം— മന്ദനും അഷ്ടമിയും രന്ധ്രഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ബലികളായിരിക്കുന്ന അശുഭന്മാർ ത്രികോണത്തിങ്കലും ഭാനുവും ഭൌമനും ഗതനായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ അപസ്മാരദമായിരിക്കുന്ന യൊഗം ജ്ഞേയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— അഷ്ടമത്തിങ്കൽ ശനി, രാഹുക്കളിൽവെച്ച ഒരു ഗ്രഹവും ത്രികോണത്തിങ്കൽ ബലവാന്മാരായിരിക്കുന്ന പാപഗ്രഹവും ഇങ്ങിനെ ഇവർ നിൽക്കുമ്പൊൾ ആദിത്യനൊ ചൊവ്വയൊ രൊഗത്തെ കൊടുക്കുന്നവനായി ഭവിക്കിൽ ഇത അപസ്മാരയൊഗമാകുന്നു എന്നറിക-

ശ്ലോ- ഭിന്നൊദ്വാശേഭിംഭൈരപസ്മാരസ്സപ്തപതഃ। സചതസ്യചഭൊസ്യനിഗദ്യന്തെസപ്തപതഃ॥

അനപവയാർത്ഥം——അപസ്മാരം പന്ത്രണ്ടിനെ ഭേദങ്ങളും ഹെതുവായിട്ട ഭിന്നമായി ഭവിക്കുന്നു- സപ്തധാതുക്കളും അതും സപ്തധാതുക്കളുടെ അതിന്റെ ത്രിദോഷഭേദങ്ങളും നിഗദിക്കപ്പെട്ടുന്നു.

സാരം——അപസ്മാരം എന്നത ഒന്നുതന്നെ എങ്കിലും അതു പന്ത്രണ്ടിനെ പ്രകാരങ്ങളെ ത്രിപ്രകാരത്തെ ധരിക്കുന്നു. അപ്രകാരമാകയാൽ അപസ്മാരമെന്ന ഒന്നിനെയും അതിന്റെ പന്ത്രണ്ടിനെ ത്രിപഭേദങ്ങളെയും ഇനി പറയുന്നു-

൫൨- വിസ്രസ്യാംഗഃപതതിസഹസാ ഭൂതലെനഷ്ടസംജ്ഞഃ
ഫെനൈർഗാരിഃസതി പരുഷംസന്നകായശ്ചിരായ വ്യാവൃത്താ
ക്ഷോദശ്രുതിദർശനംപീതവർണ്ണഃപ്രമാദി തൊയാസക്തോവ്യകൃതവ
ദനസ്സ്യാദപസ്മാരഏകഃ॥

അനപവയാർത്ഥം——യാതൊന്നു ഹെതുവായിട്ട പുരുഷൻ പൊട്ടുന്നവെ വിസ്രസ്യാംഗനായി നഷ്ടസംജ്ഞനായിട്ട ഭൂതലത്തിങ്കൽ പതിക്കുകയും ഫെനൈർഗാരിയായി ഭവിക്കുകയും പരുഷമാകുംവണ്ണം രസിക്കുകയും വളരെകാലം സന്നകായനായി ഭവിക്കുകയും വ്യാവൃത്താക്ഷനായിട്ട ദർശനത്തെ ദംശിക്കുകയും പീതവർണ്ണനായിട്ടും പ്രമാദിയായിട്ടും തൊയാസക്തനായിട്ടും വികൃതവദനനായിട്ടും ഭവിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുവൊ ഇത അപസ്മാരമായി ഭവിക്കും.

സാരം——യാതൊരുരോഗം ഹെതുവായിട്ട പുരുഷൻ പൊട്ടുന്നവെ ദുർബ്ബലനായിയും ബൊധത്തോടുകൂടാത്തവനായിയും ഭവിച്ചുംകൊണ്ടുഭൂമിയിൽവീഴുകയും നുരയെത്തുക്കുകയുംക്രൂരമായി ശബ്ദിക്കുകയും വളരെനെരം രളുന്നുകിടക്കുകയും വട്ടത്തിൽ മിഴിച്ച കണ്ണുകളോടുകൂടിയവനായിട്ടപല്ലുകടിക്കുകയും മണ്ണുപൂശിച്ച ശരീരത്തോടുകൂടിയവനാകയും മനസ്സിന്റെ സാവധാനതയില്ലാത്തവനാകയും ജഘത്തിങ്കൽ താപപ്രമുള്ളവനാകയും മുഖത്തിങ്കൽ പ്രകൃതിക്കു പകച്ചിയുള്ളവനാകയുമുണ്ടാകുന്നുവൊ അത രൊഗം അപസ്മാരമെന്ന പെരോടുകൂടിയതാകുന്നു അപസ്മാരമെന്നത ഒരു ദെവതയാകുന്നു എന്നും പക്ഷമുണ്ടെ- എല്ലാ രൊഗങ്ങൾക്കും ദെവതയുണ്ട എങ്കിലും ഔഷധപ്രധാനങ്ങളായതുകളെ രൊഗങ്ങളായിട്ടും ബലിഹൊമാദി പ്രധാനങ്ങളെ ദെവതകളായിട്ടും വ്യവഹരിച്ചുവരുന്നു- അപസ്മാരമെന്നത ബലിഹൊമാദിപ്രധാനമാകയാൽ ദെവതാനുതന്നെ പറയുന്നതിന്ന വിരൊധമില്ലെന്നും ജ്വരാദികൾ ഔഷധപ്രധാനങ്ങളാകയാൽ അതുകൾ ദെവതാരൂപങ്ങളായിട്ട ഉണ്ടായിരുന്നാലും ഇതുപൊലെ പറഞ്ഞു

വരുമാറില്ലെന്നും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക-

ഇന്ദ്രം ശപസനാമലിനാനിദ്രാംഭികാനശനാരഥാ ത്രാസിനീ മൊഹിനീചാഥരൊദിനീക്രൊധിനീരഥാ।।

ഇശം താപനീശൊഷ്ണീചൈവ ധ്വംസിനീചൈവകീർത്തിതാഃ ദൂത്യൊപചാരവിഖ്യാതാരൂപസ്മാരസ്യ സുപ്രിയാഃ।।

അനവയാർത്ഥം—ശപസനയും മലിനയും നിദ്രയും ഭംഭികയും അനശനയും ത്രാസിനിയും മൊഹിനിയും പിന്നെ രൊധിനിയും ക്രൊധിനിയും താപനിയും ശൊഷ്ണിയും ധ്വംസിനിയും അപസ്മാരത്തിന്റെ വിഖ്യാതകളായിരിക്കുന്ന പന്ത്രണ്ടു ദൂതിമാർ എന്ന കീർത്തികളാകുന്നു-

സാരം—ശപസനാ, മലിനാ, നിദ്രാ, ഭംഭികാ, അനശനാ, ത്രാസിനീ, മൊഹിനീ, രൊദിനീ, ക്രൊധിനീ, താപനീ, ശൊഷ്ണീ ധ്വംസിനീ ഇങ്ങിനെ അപസ്മാരത്തിനു പന്ത്രണ്ടു ദൂതിമാർ ഭവിക്കുന്നു-

മെൽപറകപ്പെട്ട അപസ്മാരം ഒന്നുതന്നെ രൂപാന്തരങ്ങളെ കൈക്കൊണ്ടു ശപസനാ മാലിനീ ഇത്യാദി നാമങ്ങളൊടുകൂടിയതായി ദൂതഭാവത്തെ അംഗീകരിച്ചു തനിക്കു ഇഷ്ടിയിൽ ഉള്ള രൂപത്തൊടുകൂടെ മെൽപറഞ്ഞ ദൂതിമാരെ പറഞ്ഞയക്കുന്ന ഒരു പ്രഭുവായിട്ടും ഇരിക്കുന്നു എന്ന ധരിച്ചുകൊൾക-

ഇദ്രം എതാസ്സമസ്യാവ്യസ്യാവാസംശ്രയന്തിനരംകിച സാപത്നീനാഢ്യവരീംചെഷ്ടാംത്രാട്ടിവ്യന്തയന്തിച।।

അനവയാർത്ഥം—ഇവർ സമസ്കകളായിട്ടൊ വ്യസ്കകളായിട്ടൊ നരനെ സംശ്രയിക്കുകയും സപത്നീനാഢ്യവതിയായിരിക്കുന്ന ചെഷ്ടയെ അവങ്കൽ അഭിവൃദ്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നപൊൽ-

സാരം—മെൽപറപ്പെട്ട ദൂതിമാർ എല്ലാവരും കൂടീട്ടൊ അപ്രകാരമല്ലാതെയൊ മനുഷ്യരെ ബാധിക്കും. എന്നാൽ അവർ അവരവരുടെ പെരിന്റെ അർത്ഥത്തെ അനുസരിച്ചുള്ള ചെഷ്ടയെ കാണിക്കുകയും ചെയ്യും- ശപസനാ ശപസത്തെ ഉണ്ടാക്കും- മലിനാ മലിനതയെ ഉണ്ടാക്കും- നിദ്രാ നിദ്രയെ ഉണ്ടാക്കും- ഭംഭികാ കൊട്ടുവായ ഇടിവിക്കും- അനശനാ ഭക്ഷിക്കാതെ ഇരുത്തും ത്രാസിനീ ഭയത്തെ ഉണ്ടാക്കും- മൊഹിനീ ബൊധത്തെ നശിപ്പിക്കും രൊദിനീ കരയിക്കും- ക്രൊധിനീ കൊപത്തെ ഉണ്ടാക്കും- താപനീ പനിപ്പിക്കും- ശൊഷ്ണിനീ ശരീര ശൊഷത്തെ ഉണ്ടാക്കും- ധ്വംസിനീ ശരീരത്തെ നശിപ്പിക്കും- ഇങ്ങിനെ

ശപസന്നാമികളുടെ ചെയ്തകർമം-

൫൩- ശാന്തയാദാവപസ്മാരേകൃഷ്ണാണ്ഡീബലിമാഹരേൽ। സുദർശനേജുഹുയാത്തിലാൻക്രോധാഗ്നിനാഥവാ।।

൫൪- പ്രത്യക്ഷരസഹസ്രേണ ഘോരാപസ്മാരശാന്തയേ।। ഇതി-

അന്വയാർത്ഥം—അപസ്മാരം സന്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ശമനത്തിനായികൊണ്ട് അഗ്നിയിൽ കൃഷ്ണാണ്ഡീബലിയെ ആഹരിക്കേണം- ഘോരാപസ്മാരശാന്തിക്കായിക്കൊണ്ട് പ്രത്യക്ഷരസഹസ്രമായിരിക്കുന്ന സുദർശനംകൊണ്ടോ ക്രോധാഗ്നികൊണ്ടോ തിലങ്ങളെ ഹവിക്കേണം.

സാരം—അപസ്മാരം ഉണ്ടായാൽ അതിന്റെ ശമനത്തിനായിക്കൊണ്ട് കൃഷ്ണാണ്ഡീബലിയെ ചെയ്യേണം- അതിപ്രബലമായ അപസ്മാരത്തിന്റെ ശമനത്തിനായിക്കൊണ്ട് സുദർശനമന്ത്രംകൊണ്ടോ ക്രോധാഗ്നി എന്നമന്ത്രംകൊണ്ടോ ആ മന്ത്രത്തിന്റെ അക്ഷരങ്ങൾ എത്രയോ അത്രത്രയിരം തിലഹോമത്തെ ചെയ്യുകൊൾകെ-

൫൫. ദുഷ്ടഃഗ്രന്ഥാന്തരൈപ്രോക്തവിഷയൈപസ്മൃതേർഹിതാഃ। ലിഖിതാസ്തച്ചികിത്സാഅപികാര്യന്തേ।।

അന്വയാർത്ഥം—പ്രോക്തവിഷയമായിരിക്കുന്ന ഗ്രന്ഥാന്തരത്തിങ്കൽ ലിഖിതകളായിട്ട ദുഷ്ടകളായി അപസ്മൃതിയിങ്കൽ ഹിതകളായിരിക്കുന്ന ചില ചികിത്സകളും ഇവിടെ ലെഖനംചെയ്യപ്പെടുന്നു.

സാരം—പ്രശ്നത്തിന്നുപയോഗമുള്ളതായ അന്യഗ്രന്ഥത്തിൽ പറകപ്പെട്ടതുകളായിയും അപസ്മാരത്തിങ്കൽ ഹിതകളായിയും ഇരിക്കുന്ന ചില ചികിത്സകളെയും ഇവിടെ എഴുതുന്നു-

൫൬- സിന്ധൂത്ഥഭൃംഗികാഖ്യകൃഷ്ണകണാശാർങ്ഗ്വിഭിംഗീരംചൂർണ്ണംനസിയൊജയെത്തുരസുംതിപ്രാപസ്മാരശാന്തയേപുംസാം।।

അന്വയാർത്ഥം — സിന്ധൂത്ഥഭൃംഗികാഖ്യകൃഷ്ണകണാശാർങ്ഗികർകംകൊണ്ട കൃതമായി ശസ്തമായിരിക്കുന്നചൂർണ്ണത്തെ തിപ്രാപസ്മാരശാന്തിക്കായിക്കൊണ്ടുപുരുഷന്മാരുടെ നാസികയിങ്കൽയൊജിപ്പിക്കേണം-

സാരം—ഇന്തുപ്പ്, തെക്കടവർകൊട്ടം, രിപ്പലി, അതിവിടയം ഇവപൊടിച്ച നല്ല പൊടിയാക്കി അതുകൊണ്ടുനസ്യംചെയ്യുന്നതായ ഘോരമായ അപസ്മാരം ശമിക്കും.

൫൭. ബ്രഹ്മീരസയുതവചാമയശംഖപുഷ്പീ ധാത്രീരസമുത്ഭവര

സൈന്ധവകാനിതൈല। സിദ്ധാർത്ഥഹിംഗുസഹിതൈർവൃക്ഷാമ്ലവേതസ
മൂത്രൈഃപാനാദിനാഹരതിസപ്തിരപസ്മാരം॥

അന്വയാർത്ഥം—— യാതൊന്നു ധൃതവചാമയശംഖപുഷ്പീധാ
ത്രീസമൂൽ ഭവരസമായിയും സൈന്ധവകാനിതമായിയും സിദ്ധാർത്ഥ
ഹിംഗു സഹിതമായിയും വൃക്ഷാമ്ലവേതസമൂത്രമായിയും ഇരിക്കുന്ന
ബ്രഹ്മീരസത്തിങ്കൽ പകപമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ ആ സപ്തി
സ്സു പാനാദികൊണ്ടു അപസ്മാരത്തിയെ ഹരിക്കുന്നു-

സാരം——ബ്രഹ്മി, ശംഖപുഷ്പം, നെല്ലിക്ക- ഇതുകളുടെ നീ
രിൽ വയമ്പു, കൊട്ടം, ഇരട്ടിമധുരം, വെണ്കടുക, കായം- ഇവ
അരച്ചുകലക്കി കാളയുടെ മൂത്രവും ആട്ടിന മൂത്രവും നെയ്യും ചെ
ത്ത കാച്ചി അരിച്ചു ആ നെയ്യു സേവിക്കുക- അപസ്മാരം ശമി
ക്കും- നസ്യത്തിനും കൊള്ളാം-

൯൫. ത്രിവൃദ്വിഡംഗത്രിഫലാഗ്നിവിശവ്യാഘാതസിന്ധൂത്ഥ
കണൈർവ്വിഡാവൽ ബ്രഹ്മീരസൈസപ്തിരിദംപ്രശസ്യംപു,സാമ
പസ്മാരവിനാശനായ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ത്രിവൃദ്വിഡംഗത്രിഫലാഗ്നിവിശവ്യാഘാ
തസിന്ധൂത്ഥ കണങ്ങളും കൊണ്ടു ബ്രഹ്മീരസത്തിങ്കൽ സപ്തി
സ്സിനെ വിധിക്കുതക്കവണ്ണം പചിക്കേണം- ഇത പുമാന്മാരു
ടെ അപസ്മാര വിനാശനത്തിനായിക്കൊണ്ടു പ്രശസ്യമായി ഭ
വിക്കുന്നു-

സാരം——ബ്രഹ്മിനീരിൽ, ത്രികൊല്ലകൊന്ന, വിഴാലരി, ത്രി
ഫല, കൊടുവെലക്കിഴങ്ങു, ചുക്ക, കൊന്നത്തൊലി, ഇന്തുപ്പു,തി
പ്പലി- ഇവ അരച്ചുകലക്കി നെയ്യു ചെത്ത കാച്ചി അരിച്ചു സേ
വിക്കുക- അപസ്മാരം ശമിക്കും-

൯൬. മഞ്ജിഷ്ഠാഗ്നിവിഡംഗകൃഷ്ണരജനീമുസ്താത്രിവൃച്ഛാരിബൊ
ദ്ധാവ്യാതിക്തകശംഖപുഷ്പ്യസഹിതൈരേലാവചായഷ്ടിഭിഃ। പാഠാ
മാഗധിസംയുതൈർഘൃതമിദംഗവ്യൈഷുസിദ്ധംനൃണാംതീവ്രാപ
സ്മൃതിദൊഷവിസ്മൃതിഹരംകുഷ്ഠാപഘംകാന്തിദം- ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം —— മഞ്ജിഷ്ഠാഗ്നിവിഡംഗകൃഷ്ണരജനീമുസ്താത്രി
വൃച്ഛാരിബൊദ്ധാവ്യാതിക്തക ശംഖപുഷ്പ്യസഹിതങ്ങളായി പാഠാ
മാഗധി സംയുതങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഏലാവചായഷ്ടികം കൊ
ണ്ടു ഗവ്യങ്ങളിൽ സിദ്ധമായിരിക്കുന്ന ഈ സപ്തിസ്സന്നുക്കൾക്കു
തീവ്രാപസ്മൃതിദൊഷവിസ്മൃതി ഹരമായിട്ടും കുഷ്ഠാവഘമായിട്ടും
കാന്തിദമായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— പാല, തൈര, ഗൊമൂത്രം, ചാണകനീര- ഇവ

മ്മിൽ ചെത്ത അരിൽ മഞ്ചെട്ടിപ്പൊടി, കൊട്ടവെലിക്കിഴങ്ങ്, ചി
ഴാലരി, കൊട്ടം മഞ്ഞൾ മുത്തങ്ങാക്കിഴങ്ങ്, തിരുകൊല്ലക്കൊന്ന ന
ന്നാരിക്കിഴങ്ങ്, മരമഞ്ഞൾത്തൊലി. പുത്തരിച്ചുണ്ടവെര, ശംഖപു
ഷ്പത്തിൻവെര. എലത്തര്, വയമ്പ. ഇരട്ടിമധുരം, പാടക്കിഴങ്ങ്,
തിപ്പലി - ഇവ അരച്ചുകലക്കി നെയ് ചെത്തു കാച്ചി അരിച്ചു
സെവിക്കുക- എന്നാൽ അപസ്മാരവു, ഓമ്മക്കെടും കൃഷ്ണവും ശ
മിക്കും തെജസ്സുണ്ടാകും-

നൃമ. പാപഗ്രഹെക്ഷിതംലഗ്നംരന്ധ്രംരന്ധ്രജീവീക്ഷിതം । ര
ന്ധ്രെശൊച്ചിബലൊയൊഗഎഷഭക്തവിരൊധകൃൽ ।।

അനവയാത്ഥം—— ലഗ്നം പാപഗ്രഹെക്ഷിത മായിട്ടും രന്ധ്രം
രവിജവീക്ഷിതമായിട്ടും രന്ധ്രെശൻ വിബലനായിട്ടും ഭവിക്കു
മെങ്കിൽ ൦രം യൊഗം ഭക്തവിരൊധകൃത്തായി ഭവിക്കും-

സാര—— ലഗ്നത്തിങ്കൽ പാപദൃഷ്ടിയും അഷ്ടമത്തിങ്കൽ ശ
നിദൃഷ്ടിയും അഷ്ടമാധിപന്നു ബലഹാനിയും ഉണ്ടായാൽ ഭ
ക്തരൊധമെന്ന വ്യാധിയുണ്ടാകും. ഭക്തരൊധമെന്ന വ്യാധിയു
ടെ സ്വരൂപം അതിന്റെ നാമധെയം കൊണ്ടു തന്നെ സ്പഷ്ടമാ
കുന്നു- എങ്ങിനെ എന്നാൽ ഭക്തമെന്നത അന്നമാകയാലും രൊ
ധമെന്നത തടവാകയാലും ചൊറ ഇറക്കി കൂടായ്കതന്നെ ഭക്ത
രൊധമെന്ന വ്യാധിയുടെ സ്വരൂപമെന്നറിയാം ഇങ്ങിനെ
എന്നറിക-

നൃമ. ലഗ്നെപാപെക്ഷിതെലഗ്നനാഥെനീചാരിരാശിഗെ
ശുക്രയുക്തെക്ഷിതംരന്ധ്രമെക്ഷയൊഗം പ്രമെഹകൃൽ ।।

അനവയാത്ഥം—— ലഗ്നം പാപെക്ഷിതമായിട്ടും ലഗ്നനാഥ
ൻ നീചാരിഗെഹഗനായിട്ടു മിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ ശുക്രയു
ക്തെക്ഷിതമായിരിക്കുന്ന രന്ധ്രമാകുന്ന ൦രംയൊഗം പ്രമെഹകൃ
ത്തായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ലഗ്നത്തിങ്കൽ പാപദൃഷ്ടിയും ലഗ്നാധിപന്ന നീ
ചരാശിയിലൊ ശത്രുക്ഷെത്രത്തിലൊ സ്ഥിതിയും അഷ്ടമത്തി
ങ്കൽ ശുക്രന്റെ സ്ഥിതിയൊ ദൃഷ്ടിയൊ രണ്ടിൽ ഒന്നുംകൂടെ ഉ
ണ്ടായാൽ പ്രമെഹമെന്ന രൊഗമുണ്ടാകും-

നൃമ. സിംഹെകക്ഷ്യക്ഷിജെത്യാദ്യൈർവ്യാധയൊയെത്രകീ
ർത്തിതാഃ । ത്രുരുധവിക്ഷയെപൂവ്വംചിന്തയെദിഹതാനപി ।।

അനവയാത്ഥം—— സിംഹെകക്ഷ്യെജെത്യാദ്യങ്ങൾകൊണ്ടു മു
മ്പെ ത്രുരുധ വിക്ഷയത്തിങ്കൽ യാവചിലവ്യാധികൾ ഇവിടെ
കീർത്തിതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അതുകളെയും ഇവിടെ ചി

ന്തീക്കേണം-

സാരം—— സിംഹൈകക്ഷ്യക്ഷി ജ്വൊവ്യാധിഃ ഇത്യാദിവാക്യങ്ങൾകൊണ്ടു മുമ്പെ ത്രയോദശസ്ഥലത്തിങ്കൽ പറകയ്പെട്ടിരിക്കുന്ന വ്യാധികളെ ഇവിടെയും വിചാരിക്കേണം-

നന്നു. മൂത്തിഭേദാരുജാംഭേദാഃപ്രശ്നാനുക്ഷ്യാനപദ്ധതൌ । പ്രൊക്താദസ്ഥവിധംഗാനാംലിഖ്യന്തെത്രചതെതഥാ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ദസ്ഥവിധംഗങ്ങളുടെ മൂത്തിഭേദങ്ങളും രുക്കുകളുടെ ഭേദങ്ങളും പ്രശ്നാനുക്ഷ്യാന പദ്ധതിയിങ്കൽ പ്രൊക്തങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- അതുകളും അപ്രകാരം ഇവിടെ ലെഖനം ചെയ്യപ്പെടുന്നു -

സാരം—— അനുക്ഷ്യാന പദ്ധതിയിൽ അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളുടെ മൂത്തിഭേദത്തെയും രൊഗഭേദത്തെയും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു ഇനി ഇവിടെ അനുക്ഷ്യാന പദ്ധതിയിലെ ആവകവചനങ്ങളെത്തന്നെ എഴുതുന്നു-

നൃഭ. പിത്തൊക്ഷ്ണജ്വരതാപദെഹപതനാപസ്മാരഹൃൽക്രൊധജ്വ്യാധീൻവകരി രവിർദുഗാത്ര്യരിഭയംതപശ്ചൊക്ഷമസ്ഥിസ്രുതിം । വൃക്ഷാഗ്ന്യസ്രുവിഷാത്തിദാരതനയവ്യാപച്ചതുഷ്പാൽഭയം ചൊരക്ഷ്മാപതിധർമ്മദൈവഹണഭ്രുത്രുതെശഭ്രതാൽഭയം ॥

അന്വയാർത്ഥം—— രവി പിത്തൊക്ഷ്ണജ്വരതാപദെഹപതനാപസ്മാര ഹൃൽക്രൊധജ്വ്യാധികളെയും, ദുഗാത്ര്യരി ഭയത്തെയും തപശ്ചൊക്ഷത്തെയും അസ്ഥിസ്രുതിയെയും വൃക്ഷാഗ്ന്യസ്രുവിഷാത്തിദാരതനയവ്യാപച്ചതുഷ്പാൽ ഭയത്തെയും ചൊരക്ഷ്മാപതിധർമ്മദൈവഹണഭ്രുത്രുതെശ ഭ്രതത്തിങ്കൽ നിന്നുള്ള ഭയത്തെയും വചിക്കുന്നു -

സാരം— ആദിത്യൻ അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽപിത്തം, നീറിപ്പുണ്ണ്, ചൂട, വീഴ്ച, അപസ്മാരം, ഹൃദയരൊഗം, കുക്ഷിരൊഗം, അക്ഷിരൊഗം, ശത്രുഭയം, തപശ്ചൊക്ഷം, അസ്ഥിസ്രാവം, വൃക്ഷം, അഗ്നി, ആയുധം, വിഷം ഇതുകളിൽനിന്നുൽഭവിച്ചതായ വ്യാധി, ഭാഗ്യനാശം, പുത്രനാശം, നാല്ക്കാലികളിൽനിന്നുള്ളഭയം, ചൊരഭയം രാജഭയം, ധർമ്മദൈവകൊപം, സർപ്പകൊപം, ശിവകൊപം, ശൈവമായ ഭ്രതത്തിന്റെ കൊപം ഇതുകളെ ഉണ്ടാക്കും.

നൃവ. നിർമ്മലസ്യുകഫാതിസാരപിടകാശ്ശിരൊരുജവരംചന്ദ്രമാശുഗ്ര്യബ്ജാഹതിമഗ്നിമാന്ദ്യകൃശതായൊക്ഷിച്ഛത്രാകാമിലാഃ । ചെതശ്ശാന്തിമസൂചികാരമുദകാൽഭീതിഃബലാല ഗ്രഹാദുഗ്രാകിന്നര
ധർമ്മദൈവഹണഭ്രുത്രുക്ഷാച്ചഭീഷ്ഠംവദേൽ

ധമ്മദൈവഫണഭൃക്ഷാച്ചപീഡാംവദേൽ ॥

അനപായാത്ഥം—— ചന്ദ്രമസ്സ നിദ്രാലസ്യകഫാതി സാരപിടകകളെയും ശീരജ്വരത്തെയും ശ്വാസ്യശ്ലാഘതിയെയും അഗ്നിമാന്ദ്യകൃശതായൊഷിദ്വ്യഥാകാമിലകളെയും ചൊരശ്ശാന്തിയെയും അസൂഗാദി കാരത്തെയും ഉദരത്തിങ്കൽനിന്നുള്ള ഭയത്തെയും ബാലഗ്രഹത്തിങ്കൽനിന്നും ഉഗ്രാകിന്നരധമ്മ ദൈവഫണഭൃക്ഷങ്കൽനിന്നുള്ള പീഡയെയും വദിക്കും-

സാരം——ചന്ദ്രൻ അനിഷ്ട സ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ ഉറക്കം, ആലസ്യം, കഫം, അതിസാരം, കരു, വിറച്ചുപനി, കൊനുള്ള ജന്തുക്കൾകുത്തുക, ജലജന്തുക്കളുടെ ഉപദ്രവം, അഗ്നിമാന്ദ്യം, ദേഹം മെലിയുക, ഭയ്യാട്ടുഭം, കാമിലാഖ്യനരൊഗം, മനസ്സുതളരുക, രക്തദൊഷംഹെതുവായി ഉണ്ടാകുന്ന രൊഗങ്ങൾ, ജലത്തിങ്കൽ നിന്നുള്ളഭയം, ബാലഗ്രഹപീഡാ ഉഗ്രാകൊപം, കിന്നരകൊപം, ധമ്മദൈവകൊപം, സൎപ്പകൊപം, യക്ഷപീഡാ ഇതുകളെ ഉണ്ടാക്കും.

ന്യൻ- തൃഷ്ണാസൂക്ഷ്മൊപപിത്തജ്വരമനലവിഷാസ്രാത്തികക്ഷ്യാക്ഷിരൊഗാൻഗ്രഹാപസ്മാരമജ്ജാവിഹതിപരുഷതാവാമികാദെഹഭംഗാൻ ഭ്രുപാരിസ്യൂനപീഡാംസഹജസുതസുദ്ദൈരയുദ്ധംവിധത്തെരക്ഷൊഗന്ധവ്വൊരഗ്രഹ ഭയമവനീസൂനുത്രുഡ്ധ്വാംഗരൊഗം ॥

അനപായാത്ഥം — അവനീസൂന തൃഷ്ണാസൂക്ഷ്മൊപപിത്തജ്വരത്തെയും അനലവിഷാസ്രാത്തികക്ഷ്യാക്ഷി രൊഗങ്ങളെയും ഗ്രഹാപസ്മാര മജ്ജാവിഹതിപരുഷതാ വാമികാദെഹ ഭംഗങ്ങളെയും ഭ്രുപാരിസ്യൂന പീഡയെയും സഹജസുതസുഹൃദ്വൈരയുദ്ധത്തെയും രക്ഷൊഗന്ധവ്വ ഘൊരഗ്രഹഭയത്തെയും ഊൎദ്ധ്വാംഗരൊഗത്തെയും ഉണ്ടാക്കുന്നു-

സാരം——ചൊവ്വ അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ തണ്ണീർദാഹം രക്തകൊപം പിത്തം പനി തിയ്യ വിഷം ആയുധം- ഇവമൂന്നും ഹെതുവായി ഉണ്ടാകുന്ന രൊഗങ്ങൾ കുഷ്ഠം നെത്രരൊഗം ഗ്രഹം അപസ്മാരം മജ്ജാനാശം പാരുഷ്യം മൂർദ്ദി ദെഹം ചതയുക രാജഭയം ശത്രുഭയം ചൊരഭയം സഹൊദരവൈരം പുത്രവൈരം ബന്ധുവൈരം യുദ്ധം രാക്ഷസഭയം ഗന്ധവ്വഭയം ഘൊരഗ്രഹഭയം കഴുത്തിൽ നിന്നുമെലെ ഉള്ള അംഗങ്ങളിൽരൊഗം ഇതുകളെ ഉണ്ടാക്കും-

൭൦. ഭ്രാന്തിംഭയ്യചനംദുഗാമയഗളശ്ലാണൈഃസ്ഥിരൊഗാൻജ്വ

രംപിത്തശ്ലേഷ്മസമീരജംവിഷമപിതപ്രദോഷപാണ്ഡുരാമയാൻ।
ഉസ്രപ്ലഷ്ഠവിചർച്ചികാഗ്നിപതനംപാരുഷ്യബന്ധശ്രമാൻ ഗ
ന്ധവ്യക്ഷിതിഹമ്മ്യവാസമയഭീർജ്ഞോപനിപീഡാംഖഗൈഃ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ജ്ഞാൻഭ്രാന്തിയെയും ഉച്ചാടനത്തെയുംഭൂഗാ
മയഗൃഹ്രോണ്യൊത്ഥ രൊഗങ്ങളെയും പിത്തശ്ലേഷ്മസമീരജ മാ
യിരിക്കുന്ന ജ്വരത്തെയുംവിഷത്തെയും പ്രദോഷപാണ്ഡുരാ
മയങ്ങളെയും ഉസ്രപ്ലഷ്ഠത്തെയും വിചർച്ചികാഗ്നി പതനത്തെയും
പാരുഷ്യബന്ധശ്രമങ്ങളെയും ഗന്ധവ്യക്ഷിതിഹമ്മ്യ വാസമയു
ക്കളാലും ഖഗങ്ങളാലും ഉള്ള പീഡയെയും വചിക്കുന്നു-

സാരം——ബുധൻ അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ ചി
ത്തഭ്രമം, ഉച്ചാക്ക, നെത്രരൊഗം, കണ്ണൊരൊഗം, നാസാരൊഗം,
സന്നിപാതജ്വരം, വിഷം, ക്ഷയം, പാണ്ഡുരൊഗം, ഉസ്രപ്ലഷ്ഠം,
ചിരങ്ങ, തിണ്ടിൽവീഴക, പാരുഷ്യം, ബന്ധനം, തളർച്ച, ഗന്ധ
വ്യപീഡാ, ഭ്രമിയിലുള്ള ഹമ്മ്യങ്ങളിൽവസിക്കുന്ന കിന്നരന്മാരു
ടെ പീഡാ പക്ഷിപീഡാ ഇതുകളെ ഉണ്ടാക്കും.

൫. ഭ്രമാന്ത്രജ്വരശൊകമൊഹകഫജ ശ്രൊത്രാത്തിമെഹാമ
യാൻ ദെവസ്ഥാനനിധിപ്രപീഡന മഹീദെവെശശാപൊൽഭ
വം। രൊഗംകിന്നരയക്ഷദെവഫണഭൂപിദ്ര്യാധരാത്മൽഭവം ജീ
വഷ്ണുവയതിസവയംബുധഗ്രഭൃക്ഷ്ണാപചാരൊൽഭവം॥

അന്വയാർത്ഥം——ജീവൻ ഭ്രമാന്ത്രജ്വരശൊകമൊഹകഫജ
ശ്രൊത്രാത്തിമെഹാമയങ്ങളെയും ദെവസ്ഥാനനിധിപ്രപീഡന
മഹീദെവെശശാപൊൽഭവമായിരിക്കുന്ന രൊഗത്തെയും കിന്ന
രയക്ഷദെവഫണഭൂപിദ്ര്യാധരാത്മൽഭവമായിരിക്കുന്ന രൊഗ
ത്തെയും താനെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ബുധഗ്രഭൃക്ഷംകൃഷ്ണാപചാരൊ
ൽഭവമായിരിക്കുന്ന രൊഗത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു-

സാരം——വ്യാഴം അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽനിന്നാൽ ഭ്രമരൊ
ഗം, അന്ത്രരൊഗം, പനി, ദുഃഖം, പൊരുക്കെടു, കഫംഹെതുവാ
യിട്ടുള്ള കണ്ണരൊഗം, പ്രമെഹം, ദെവഗ്രഹപീഡാ, സ്ഥലഗ്രഹ
പീഡാ, നിധിഗ്രഹപീഡാ, ബ്രാഹ്മണശാപംഇതുകൾഹെതുവാ
യിട്ടുള്ള രൊഗം കിന്നരന്മാർ, യക്ഷന്മാർ, ദെവന്മാർ, സർപ്പങ്ങ
ൾ, വിദ്യാധരന്മാർ ഇത്യാദികളായവരുടെ കൊപംഹെതുവായിട്ടു
ള്ള രൊഗാ ഇതുകളെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ബുധനും വ്യാഴവും അ
നിഷ്ടസ്ഥിതന്മാരായാൽ വിഷ്ണുകൊപം ഹെതുവായിട്ടുള്ള രൊഗ
ത്തെയും അവർ സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

൬. പാണ്ഡുശ്ലേഷ്മരുൽപ്രകൊപനയന വ്യാപൽപ്രമെ

൨, ഹൗണ്ഡ്രേക്ഷുവരുൽപ്രകോപനയനവ്യാപൽപ്രമേ
ഹമായാൻ ഗ്രഹ്യാസ്യാമയമൂത്രകൃച്ഛ്രമദന വ്യാപത്തിശുക്ലസ്രു
തീഃ। വാസസ്ത്രീകൃഷിദേഹകാന്തിവിഹതിംശൊഫാമയംയൊഗി
നീയക്ഷീമാതൃഗണാൻ ഭയംപ്രിയസുഹൃൽഭഗ്നസ്ഥിരസ്സൂചയേൽ।

അനുപയാത്ഥം——സിതൻ പാണ്ഡുശ്ലൈഷ്മമരുൽപ്രകൊപനയ
നവ്യാപൽപ്രമേഹാമയങ്ങളെയും ഗ്രഹ്യാസ്യാമയമൂത്രകൃച്ഛ്രമദന
വ്യാപത്തിശുക്ലസ്രുതികളെയും വാസസ്ത്രീകൃഷിദേഹകാന്തിവിഹ
തിയെയും ശൊഫാമയത്തെയും യൊഗിനീയക്ഷീമാതൃഗണത്തി
ങ്കൽ നിന്നുള്ള ഭയത്തെയും പ്രിയസുഹൃൽഭംഗത്തെയും സൂചി
പ്പിക്കും.

സാരം——ശുക്രൻ അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ പാ
ണ്ഡുരൊഗം, കഫവായുക്കളുടെ അധികമായ കൊപം, നെത്രരൊ
ഗം, പ്രമെഹം, ഗ്രഹനാശം, ഭാര്യാനാശം, കൃഷിനാശം, കാന്തി
നാശം, വീക്കം, യൊഗിനികൾ, യക്ഷികൾ, മാതൃക്കൾ ഇവരു
ടെ ഗണത്തിങ്കൽനിന്നുള്ള ഭയം ഇഷ്ടബന്ധുവായിരിക്കുന്ന
വനൊനാശം ഇതുകളെ ഉണ്ടാക്കും.

൩൩. വാതശ്ലൈഷ്മവികാരപാമവിഹതീ രൊപത്തിരസ്ത്രീശ്രമാൻ
ഭ്രാന്തിംകക്ഷിരുഗന്തരുഷ്ടഭുതകധ്വംസഞ്ചപശ്വാഹതിം। ഭാര്യാ
പുത്രവിപത്തിമംഗവിഹതിംഹൃത്താപമക്ഷ്മാത്മജൊ വൃക്ഷാശ്മക്ഷ
തിമാഹകശ്മലഗണൈഃപീഡാംപിശാചാദിഭിഃ॥

അനുപയാത്ഥം—— അക്ഷ്മാത്മജൻ വാതശ്ലൈഷ്മവികാരപാമവി
ഹതികളെയും അപത്തിരസ്ത്രീശ്രമങ്ങളെയും ഭ്രാന്തിയെയും ക
ക്ഷിരുഗന്തരുഷ്ടഭുതകധ്വംസത്തെയും പശ്വാഹതിയെയും ഭാര്യാ
പുത്രവിപത്തിയെയും അംഗവിഹതിയെയും ഹൃത്താപത്തെയും
വൃക്ഷാശ്മക്ഷതിയെയും കശ്മലഗണങ്ങളാലും പിശാചാദികളാലും
ഉള്ള പീഡയെയും പറയുന്നു.

സാരം——ശനി അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ വാതരൊ
ഗം കഫരൊഗം പാണ്ഡരൊഗം പലപ്രകാരമുള്ള അപത്ത മടി തള
ച്ചു ചിത്തഭ്രമം ഉന്മാദവ്യാധി ഉൾപ്പെട്ട ഭൃത്യനാശം പശുനാശം ഭാ
ര്യാനാശം പുത്രനാശം അംഗനാശം മനഃക്ലെശം വൃക്ഷനാശംശി
ലാനാശം കശ്മലഗണങ്ങളൊടും പിശാചാദികളൊടും പീഡാ
ഇതുകൾ ഉണ്ടാകും.

൩൪- സച്ഛാരസ്നുരതാപകക്ഷ്വുവിഷമവ്യാധിനപീഷംകൃത്തി
മം പാമാത്തിഞ്ചപിരാചപന്നഗഭയംഭാര്യാതനൂജാപദം। ബ്രഹ്മ
ക്ഷത്രവിരൊധശത്രുജഭയംകെതുസ്സസംസൂചയേൽ പ്രൊത്ഥം
ചതുഗദംപിക്ഷഞ്ചഗ്രഹിക്സ്സപ്പുത്തിമാശൊചകം॥

അനുഭവാത്മം— സപ്തമസ്ഥനത്തുനിന്നുള്ള വിഷമവ്യാധികളെയും കൃത്തിമമായിരിക്കുന്ന വിഷത്തെയും പാമ്പിനെയും പിശാചപന്നഗഭയത്തെയും ഭാര്യാനാശത്തിനെയും സൂചിപ്പിക്കും- കേതു ബ്രഹ്മക്ഷത്രവിരോധശത്രുഭയത്തെ സൂചിപ്പിക്കും- ഗുളികൻ പ്രേതോത്ഥമായിരിക്കുന്ന ഗദത്തെയും വിഷത്തെയും സർപ്പാത്തിയെയും ആശൌചകത്തെയും സൂചിപ്പിക്കും

സാരം— രാഹു അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ ശരീരത്തിന്നു ചൂടകൂടും വിഷമവ്യാധി കൃത്രിമവിഷഭീതി പാമ്പുരോഗം പിശാചഭയം സർപ്പഭയം ഭാര്യാനാശം പുത്രനാശം ഇതുകൾ ഉണ്ടാകും- കേതു അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽനിന്നാൽ ബ്രാഹ്മണവിരോധം രാജവിരോധം ശത്രുഭയം ഇതുകൾ ഉണ്ടാകും- ഗുളികൻ അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ പ്രേതബാധാവിഷബാധാ സർപ്പപീഡാ അശുദ്ധിഹേതുവായി ഉണ്ടാകുന്ന ചിത്തഭ്രമം മുതലായ പലരോഗങ്ങളും ഇതുകൾ ഉണ്ടാകും.

൭൫. ബാധാപക്ഷിപിശാചജാംഭദമഗൊമന്ദൊഥസർപ്പേക്ഷിതൊവീക്ഷ്യാഘ്രാണഭവം വിഷത്വഗുളികൊദേഹാഷ്ടമസ്ഥാനഗഃ। പാപാക്ഷ്ണിഗതാസുഥൊദരരുജംരശ്മ്യാസുഗാരൊജ്വരം ലഗ്നാസ്യൊപഗതൊഽജീർണ്ണജരുജംചന്ദ്രൊരിപീഡാംരിപൌ॥ ഇതി॥

അനുഭവാത്മം— ദശമഗനായിരിക്കുന്നമന്ദൻ പക്ഷിപിശാചജന്യമായിരിക്കുന്ന പീഡയെ സൂചിപ്പിക്കും- സർപ്പേക്ഷിതനായി ദേഹാഷ്ടമസ്ഥാനഗനായിരിക്കുന്ന ഗുളികൻ വീക്ഷാഘ്രാണഭവമായിരിക്കുന്ന വിഷത്തെ സൂചിപ്പിക്കും- അപ്രകാരം ക്ഷീണ്വിഗതനായിരിക്കുന്ന പാപന്മാർ ഉദരരുക്കിനെ സൂചിപ്പിക്കും- രശ്മ്യാസുഗാരൻ ജ്വരത്തെ സൂചിപ്പിക്കും- ലഗ്നാസ്യോപഗതനായിരിക്കുന്ന ഭൌമൻ അജീർണ്ണരുക്കിനെ സൂചിപ്പിക്കും- രിപുവിങ്കലെ ചന്ദ്രൻ അരിപീഡയെ സൂചിപ്പിക്കും-

സാരം— പത്തുമെടത്തുനിന്നാൽ പക്ഷിപീഡയെയും പിശാചപീഡയെയും പറഞ്ഞുകൊൾക- രണ്ടുമെടത്തുനിന്നാൽ ഗുളികൻ എട്ടുമെടത്തുനിന്നാൽ കണ്ടിട്ടു, നാറീട്ടുമുള്ളവിഷപ്രഭവത്തെ പറഞ്ഞുകൊൾക- ആറുമെടത്തുചൊവ്വ നിന്നാൽ ഉദരരോഗത്തെ പറഞ്ഞുകൊൾക. ചൊവ്വ എട്ടുമെടത്തും ഏഴാമെടത്തുനിന്നാൽ ജ്വരത്തെ പറഞ്ഞുകൊൾക- ലഗ്നത്തി

ലൊ ഏഴാമെടത്തൊ ചൊവ്വനിന്നാൽ അജീർണ്ണംനിമിത്തമായുള്ള രൊഗത്തെ പറഞ്ഞുകൊൾക- ചന്ദ്രൻ ആറാമെടത്തുനിന്നാൽ ശത്രുബാധയെ പറഞ്ഞുകൊൾക-

൯൩. ഗ്രഹാശ്രിതഭാവാന്യഗ്രഹയൊഗെക്ഷണാദികം മൌസ്ഥാധിക്യഞ്ചസഞ്ചിന്ത്യ സർവ്വംവാച്യംയഥൊചിതം॥

അന്വയാർത്ഥം— ഗ്രഹാശ്രിതഭാവാന്യഗ്രഹയൊഗെക്ഷണാദികത്തെയും മൌസ്ഥാധിക്യത്തെയും സഞ്ചിന്തിച്ചിട്ട സർവ്വവും ഉചിതത്തെ അതിക്രമിക്കാതെ വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— ഉസ്ഥനായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹത്താൽ ആശ്രയിക്കപ്പെട്ട രാശിയെയും ഭാവത്തെയും മറ്റുള്ള ഗ്രഹങ്ങളുടെ യൊഗദൃഷ്ടികളെയും ഉസ്ഥതയുടെ ആധിക്യത്തെയും നിരൂപിച്ചിട്ട ഒക്കെയും യൊഗ്യതയെ അനുസരിച്ചുപറകപ്പെടുവാൻ യൊഗ്യമായിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടാകുന്നു-

൯൪. ലാഭത്രിതീയൊഹിതപാപരന്ധ്രപാപാസ്ഥിതാഭവന്തിയദി ।
രൊഗവതെവപ്രശ്നൊഭാവ്യംതൽപ്രൊക്തരൊഷതൊനിയതം ॥

അന്വയാർത്ഥം— ലാഭത്രിതീയങ്ങളെ ഒഴിച്ചു പരങ്ങളിൽ പാപന്മാർ സ്ഥിരന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽതൽപ്രൊക്തരൊഷം ഹെതുവായിട്ട പ്രശ്നാവിനാൽ രൊഗവാനായിട്ടതന്നെ നിയതമാകുംവണ്ണം ഭവിച്ചുഎന്നുള്ളതുണ്ടാകുവാൻ യൊഗ്യമാകുന്നു-

സാരം— മൂന്നാമെടവും പതിനൊന്നാമെടവുമല്ലാതെ മറ്റുള്ള ഭാവങ്ങളിൽ പാപന്മാൽനിന്നാൽ അവക്കുപറകപ്പെട്ട ദൊഷംനിമിത്തമായിട്ട പൃച്ഛകൻ നിയമെന രൊഗിയായി ഭവിക്കുമെന്നറിക-

൯൫. കാദിതികന്ദഗിത്യാദ്യാംപ്രശ്നാംഗാനിചിന്തയെൽ। പാപദൃഷ്ടയുതഗാത്രെവ്രണരൊഗാദികംവദെൽ॥

അന്വയാർത്ഥം— കാദിഎന്നും കന്ദക്കഎന്നും ഉള്ള ഇത്തുകൾകൊണ്ടെ പ്രശ്നാവിന്റെ അംഗങ്ങളെ ചിന്തിക്കെണം. പാപദൃഷ്ടയുതമായിരിക്കുന്ന ഗാത്രത്തിങ്കൽ വ്രണരൊഗാദിയെ വദിക്കെണം-

സാരം— കാദിവിലഗ്നപിഭക്കുഭഗാത്രഃഎന്നും കന്ദഗിത്യാദിയായും ഉള്ള രൊരാവചനങ്ങളുടെ അർത്ഥത്തെ അനുസരിച്ച ആതാത്രരാശികളൊക്കൊണ്ടെ പൃച്ഛകന്റെ ആതാതഅംഗങ്ങളെഗ്രഹിക്കെണം- യാതൊരുംഗത്തിങ്കൽ പാപപൃഷ്ടിയും പാപയൊഗവും ഭവിക്കുന്നുവൊ ആതിങ്കൽ വ്രണരൊഗാദികളെ പറയെണം.-

൯൬. മരൊദ്ധവഋശീഷ്ടാദയാദിനാംലഗ്നഗതചതുർകണ്ണാ

വസ്വിപൂർവ്വാംഗഗ്രഹണംനടുഗാണരുൾ।।

വൃ൦. രാശ്യംശയൊശ്ചരാദിചസംവാമെതുചരാദിഭിഃ । തമഭാ
പൈനചജ്ഞാതെചാംശ ഊർദ്ധപാനനാദിഭിരു।।

അന്വയാർത്ഥം—— ചരൊർദ്ധചവക്ത്രശീഷ്ടോദയാദികളുടെ ല
ഗ്നഗതപംഹെതുവായിട്ട കകണ്ടൊവസ്വിപൂർവ്വാംഗഗ്രഹണം കർത്ത
വ്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ടുഗാണം ഹെതുവായിട്ടല്ല- രാശ്യംശങ്ങ
ൾക്കു ചരാദിതചസംവാദംസത്ത്വാധിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ ച
രാദികൾഹെതുവായിട്ട കകണ്ടൊവസ്വിപൂർവ്വാംഗഗ്രഹണം കർത്ത
വ്യമായി ഭവിക്കുന്നു- അംശവും തമഭാവത്തൊടുകൂടെ ജ്ഞാതമാ
യിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ ഊർദ്ധപാനനാദികൾ ഹെതുവായിട്ടും
കർത്തവ്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം — ചരരാശിയൊ ഊർദ്ധമുഖരാശിയൊ ശീർഷ്ടോദ
യരാശിയൊ ലഗ്നമായാൽ അംഗങ്ങളെ ശിരസ്സുതുടങ്ങി ഗ്രഹി
ക്കെണം- സ്ഥിരരാശിയൊ തിർയ്ങ്മുഖരാശിയൊ ഉഭയൊദയരാ
ശിയൊ ലഗ്നമായാൽ കുത്തുതുടങ്ങി ഗ്രഹിക്കെണം- ഉഭയരാശി
യൊ അധൊമുഖരാശിയൊ പൃഷ്ടൊദയരാശിയൊ ലഗ്നമായാൽ
വസ്വി തുടങ്ങി ഗ്രഹിക്കെണം- രാശിയും നവാംശകവും ചരമാ
കിൽ ചരലഗ്നത്തിന്നു പറഞ്ഞ പ്രകാരം തന്നെ രണ്ടും സ്ഥിര
മാകിൽ സ്ഥിരലഗ്നത്തിന്ന പറഞ്ഞപ്രകാരം തന്നെ രണ്ടും ഉഭ
യമാകിൽ ഉഭയത്തിന്നു പറഞ്ഞ പ്രകാരം തന്നെ രാശിക്കും അം
ശകത്തിന്നും സാമ്യമില്ല എങ്കിൽ ഊർദ്ധമുഖചാദികൾ യാ
തൊന്നിനൊ അതിനെക്കൊണ്ടു മെൽ പ്രകാരം അംഗങ്ങളെ ഗ്ര
ഹിക്കെണം-

വൃക. അത്യന്തവിബലെക്കെംഗഗ്രഹണംകൊദയാദിഭിഃ ।
നീചാംശസ്ഥിതുലാന്ത്യാദ്യത്രൃംശെഷ്വക്കാതിദുർബ്ബലഃ ।।

അന്വയാർത്ഥം—— അർക്കൻ അത്യന്തവിബലനായി സന്നാ
യിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ കൊദയാദികൾകൊണ്ടു അംഗഗ്രഹ
ണം കാര്യമായി ഭവിക്കുന്നു. നീചാംശസ്ഥിതുലാന്ത്യാദ്യത്രൃം
ശങ്ങളിൽ അർക്കൻ അതിദുർബ്ബലനായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— അർക്കൻ ഏറ്റവും ബലഹീനനാകിൽ മെൽപ്ര
കാരമല്ല രാശ്യംശങ്ങൾക്കു സാമ്യമില്ലായ്കയും അർക്കനു
അതിദുർബ്ബലതയും കൂടി ഭവിക്കുംപൊൾ ശീർഷ്ടോദയാദികൾകൊണ്ടു
മെൽ പ്രകാരം അംഗകല്പനയെ ചെയ്കൊൾക- നീചാംശക
ത്തിങ്കലും കന്നിരാശിയുടെ അന്ത്യത്തിക്കാണത്തിങ്കലും തുലാരാ
ശിയുടെ ആദ്യത്തിക്കാണത്തിങ്കലും അർക്കനു ബലഹാനി ഭ

വിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടിൽ നിന്നാൽ അത്യന്ത വിഭ്രമനായിഎന്ന അറിഞ്ഞു കൊൾക- ഇവിടെ നീചാംശകസ്ഥിതിയൊട്ടു കൂടാതെ തുലാരാശിയുടെ ആദ്യദ്രേക്കാണത്തിങ്കൽ ആദിത്യന്റെ സ്ഥിതി ഭവിക്കും. തുലാരാശിയിൽ മൂന്നു തിയ്യതിയും ഇരുപത ഇലിയും കഴിഞ്ഞാൽ നീചാംശകം കഴിയും. പിന്നെ വൃശ്ചികക്കാൽപിന്നെ ധനുക്കാൽ ഇങ്ങിനെ എല്ലാ ആതിങ്കലെ അംശക്രമം. എങ്കിലും തുലാരാശിയിൽ ആദ്യദ്രേക്കാണത്തിങ്കൽ സ്ഥിതിയൊട്ടു കൂടാതെ നീചാംശകസ്ഥിതി സംഭവിക്കില്ല. അതുകൊണ്ടു തുലാരാശിയിൽ ആദ്യത്രിംശത്തിങ്കൽ നിൽക്കുന്ന സൂര്യൻ. അതിദുർബ്ബലനാകുന്നു എന്നു പറഞ്ഞാൽമതി എന്നുതോന്നുന്നു. ഇങ്ങിനെഗ്രഹിക്കുമ്പൊൾ നീചാംശഗ്രഹണം എന്തിനായിക്കൊണ്ടെന്ന ബുദ്ധിമാന്മാർ വിചാരിച്ചു നിശ്ചയിച്ചു കൊൾക

വൃത്ത. വിലഗ്നാദിഷ്വകാദ്യംശവിന്യാസൊഽനിഗദ്യതെ। കൃഷ്ണീയെതുയഥാഗ്രാഹ്യസ്സൈവപ്രശ്നകർമ്മണി ॥

അന്വയാർത്ഥം—അനന്തരം വിലഗ്നാദികളിൽ കാദ്യംശവിന്യാസംകൃഷ്ണീയത്തിങ്കൽ യാതൊരു പ്രകാരമൊ അപ്രകാരം നിഗദിക്കപ്പെട്ടതു- അതുതന്നെ പ്രശ്നകർമ്മത്തിങ്കൽ ഗ്രാഹ്യമാകുന്നു-

സാരം— ഇനി ലഗ്നാദിഭാവങ്ങൾ കൊണ്ടുള്ള അംഗകല്പന കൃഷ്ണീയത്തിങ്കൽ യാതൊരു പ്രകാരമൊ അപ്രകാരം പറയുന്നു- പ്രശ്നകർമ്മത്തിങ്കൽ അതുതന്നെ ഗ്രഹിക്കപ്പെടുവാൻ യൊഗ്യമാകുന്നു-

വൃത്ത. ഹൊരൊത്തമാംഗസന്ധക്ഷിനെവാമാവനാഗതാ
തീതെനൃ കണ്ണാക്ഷിനാസികാപൂർവ്വകപൊലനൊഷ്ഠവക്ത്രാന്തഗാഃ॥

വൃത്ത. ഗ്രീവാംസഭുജൊപാർശ്വപൃഷ്ഠഹൃദയൊദരൈകടിഗുഹ്യാന്ത്യാഃ। നാഭിവസ്തിഗുദാന്ധ്രമുഷ്കപൂർവ്വാമയൊരുപ്രപൈ ഇതി ॥

വൃത്ത. കന്ദുകക്ലൈരാത്രെതിഹൊരായാവരാഹമിഹിരൊദിതെ
യാംശകഷ്വഭാവവിന്യാസൊഗ്രാഹ്യഏവ സജായതെ ॥

അന്വയാർത്ഥം—കന്ദുകക്ലൈരാത്രഎന്ന ശ്ലൊകംകൊണ്ടു ഹൊരയിൽ വരാഹമിഹിരൊദിതമായിരിക്കുന്ന അംഗങ്ങളിൽ ഉള്ള ഭാവവിന്യാസം യാതൊന്നൊ അതുജാതകത്തിങ്കൽ തന്നെ ഗ്രാഹ്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— കന്ദുകക്ലൈരാത്രഎന്ന ആദ്യയായ ശ്ലൊകം കൊണ്ടു ഹൊരയിൽ വരാഹമിഹിരാചാര്യരാൽ പറകപ്പെട്ട അംഗകല്പന

യാതൊന്നോ അതിനെ ജാതകത്തിങ്കൽ ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക- പ്രശ്നത്തിങ്കൽ കൃഷ്ണീയത്തെ അനുസരിച്ചിട്ട തന്നെ അതാതുഭാവം കൊണ്ടേ അതാത അംഗത്തെ കല്പിക്കേണം-

വൃന്ത. രൊഗഭേദാനിതിജ്ഞാതപാചികിത്സാമുചിതാംഛദെൽ।
തീവ്രപ്രകമ്മവിപാകൊക്തപ്രായശ്ചിത്താംശ്ചശാന്തയെ ॥

അന്വയാർത്ഥം —— രൊഗഭേദങ്ങളെ ഇപ്രകാരം അറിഞ്ഞിട്ട ശാന്തിക്കായിക്കൊണ്ടേ ഉചിതയായിരിക്കുന്ന ചികിത്സയെ വരിക്കേണം. തീവ്രമായിരിക്കുന്ന രൊഗം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ കമ്മവിപാകൊക്ത പ്രായശ്ചിത്തത്തെയും വരിക്കേണം.

സാരം —— മെൽപറഞ്ഞ പ്രകാരം വിചാരിച്ചിട്ട ഇന്നരൊഗമെന്നു നിശ്ചയിച്ചാൽ അതിന്റെ ശമനത്തിന്നായിക്കൊണ്ടു നല്ലതായ ചികിത്സയെയും അതു രൊഗം പ്രബലമായിരുന്നാൽ കമ്മ വിപാകത്തിങ്കൽ പറഞ്ഞ പ്രകാരം അതിനുള്ള പ്രായശ്ചിത്തത്തെയും പറഞ്ഞുകൊൾക-

(വാ) ഏതദ്രൊഗവിശെഷനിരൂപണവിഷയം ॥

അന്വയാർത്ഥം —— ഇത രൊഗവിശെഷനിരൂപണ വിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം —— സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

ഇതി ദ്വാദശൊദ്ധ്യായഃ

ത്രയൊദശൊദ്ധ്യായപ്രാരംഭഃ

(വാ) അഥരൊഗാരംഭാവസാനകാലാദിനിരൂപ്യതെ ॥

അന്വയാർത്ഥം —— അനന്തരം രൊഗാരംഭാവസാനകാലാദി നിരൂപിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം —— ഇനി ഇന്നപ്പൊൾ വ്യാധി ആരംഭിച്ചുഎന്നും ഇന്നപ്പൊൾ ശമിക്കും എന്നും ഉള്ള നിശ്ചയത്തിന്ന ഉപയൊഗിക്കുന്നതായ വിചാരത്തിങ്കൽ അപെക്ഷയുള്ള പ്രമാണത്തെപറയുന്നു-

പ. ലഗ്നാദിതൊഡുരശ്മ്യന്തൊയാവത്യുഡുനിസംസ്ഥിതഃ।
രസ്മ്യാദ്യാവതിനക്ഷത്രെരൊഗാരംഭെഉദീരിതാം ॥

അന്വയാർത്ഥം— ലഗ്നാദിതൊഡുവിങ്കൽ നിന്ന യാവത്തായിരിക്കുന്ന ഊഡുവിങ്കൽ ചന്ദ്രൻ സംസ്ഥിതനായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അതിങ്കൽ നിന്നാവത്തായിരിക്കുന്ന നക്ഷത്രത്തിങ്കൽ രൊഗാരംഭം ഉദിരണം ചെയ്യപ്പെടെണം-

സാരം— ലഗ്നനക്ഷത്രത്തിങ്കൽനിന്ന എത്രാമത്തെ നക്ഷത്രത്തിന്മെൽ ചന്ദ്രൻ നില്ക്കുന്നുവൊ അവിടെനിന്ന തുടങ്ങിഅത്രാമത്തെനക്ഷത്രത്തിങ്കൽ രൊഗംആരംഭിച്ചു എന്നു പറയെണം-

൨. യദ്വാമാന്ദിനവാംശസ്യദ്വാദശാംശക്ഷഗൊവിധൌ। മാന്ദ്യന്ദ്യൊഗഭെദെഷ്ടാംഗ്രാഹ്യംപ്രശ്നാദൃനിഷ്ടദം ॥

അന്വയാർത്ഥം— അല്ലാഎങ്കിൽ വിധുമാന്ദിന വാംശത്തിന്റെ ദ്വാദശാംശക്ഷഗ നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലൊ മാന്ദ്യന്ദ്യ യൊഗഭത്തിങ്കലൊ രൊഗാരംഭം ഉദിരണം ചെയ്യപ്പെടെണം- ഇതുകളിൽ വെച്ച പ്രശ്നാവിന്ന അനിഷ്ടമായിരിക്കുന്നതു ഗ്രാഹ്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— അല്ലാഎങ്കിൽ ഗുളികനവാംശകത്തിന്റെ ദ്വാദശാംശകരാശിയിൽ ചന്ദ്രൻ ചെന്നപ്പൊഴെന്നു പറയെണം- ഗുളികസ്പുടവും ചന്ദ്രസ്പുടവും തമ്മിൽ കൂട്ടിയാൽ വരുന്ന രാശിയിൽ ചന്ദ്രൻചെന്നപ്പൊഴെന്നും പറയാം- ഇതുകളിൽവെച്ച ദുഷ്ടകനായ അനിഷ്ടകരമായിട്ടുള്ളതിനെ ഗ്രഹിക്കെണം- ആദിയിൽ പറഞ്ഞ പ്രകാരം നൊക്കിയാൽ വരുന്നനാലാം മൂന്നാം നക്ഷത്രമൊ ആറാം നക്ഷത്രമൊ ഏഴാം നക്ഷത്രമൊ ആയി വരുമെങ്കിൽ അത അനിഷ്ടകരമാകുന്നു- അപ്രകാരമാകയാലതിനെ ഗ്രഹിക്കാം രണ്ടാമതും പറഞ്ഞപ്രകാരം നൊക്കിയാൽ അതാത രാശിയിൽ വരുന്ന ചന്ദ്രസ്ഥിതികാലം മൂന്നാം നക്ഷത്രാദി സംബന്ധമൊ ചന്ദ്രാഷ്ടക വശ്യന്തികൾ അതരാശികളിൽ പരലിന്റെസംഖ്യാ കുറകയൊ ശൂന്യമാകയൊ ഏതെങ്കിലു മുണ്ടായാൽ അതുകളും അനിഷ്ടഹെതുക്കാംതന്നെ- ഇങ്ങിനെ അനിഷ്ടകരതപത്തെ പരീക്ഷിച്ചറിഞ്ഞ അതിനെ അനുസരിച്ചു പറഞ്ഞുകൊൾകെ-

൩. ദൂതവാക്യാദ്യവർണ്ണൊക്തരാശിഗെത്യർത്ഥമൊഷഗെ। ചന്ദ്രാക്കഭൂമന്ദെഷ്വരൊഗാരംഭമുദീരയെൽ ॥

അന്വയാർത്ഥം— ചന്ദ്രാക്കഭൂമന്ദന്മാരിൽ വെച്ച അത്യർത്ഥമൊഷഗൻദൂതവാക്യാദ്യവർണ്ണൊക്തരാശിഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ രൊഗാരംഭത്തെ ഉദിരണം ചെയ്യാം-

സാരം— അമിത്രൻ ചന്ദ്രൻ വ്യാഴം ശനി- ഇവരിൽ വെച്ച അധികമായ ദൊഷത്തെ ചെയ്യുന്നവൻ ദൂതവാക്യത്തിന്റെ

ത്തെ ദ്യാക്ഷരത്തിന്ന പറകപ്പെട്ട രാശിയിൽ പ്രവെശിച്ചപ്പൊൾ രൊഗത്തിന്റെ ആരംഭമെന്നും പറയും-

൪. യദാശാഭി ഃഖൊരൊഗീ ദൃതെ ദൃതഏവവാ। രൊഗാരംഭ ണമെതസ്യാംമിപ്രഷ്ടൃഭിഷ്ക്കിത്തും ॥

അനവയാത്ഥം— രൊഗിയൊ ദൃതൻ തന്നെയൊ യദാശാഭി മുഖനായിട്ട ദൃശിക്കുന്നുവൊ ൪ം ദിക്കിങ്കൽ രൊഗാരംഭണം ഉദിര ണം ചെയ്കപ്പെടെണം-

സാരം— രൊഗിയായിരിക്കുന്നവനെ എങ്കിലും ദൃതനെഎങ്കിലും ജ്യൊതിഷ്കികൻ കാണുന്ന സമയം അവന്റെമുഖം യാതൊരു ദിക്കിന്നനെരെയായിരുന്നുവൊ ആദിക്കിൽവസിക്കുന്നകാലത്തിങ്കൽ വ്യക്തകുന്ന രൊഗംതുടങ്ങി എന്നു പറയെണം-

൫. ഐന്ദ്രിതൊദിശിയാവത്യാംദൃതഃ പൃക്ഷതിസംസ്ഥിതഃ
യാമെതത്സമസംഖ്യെസ്യാൽപ്രഷ്ടവ്യാധിസമുൽഭവഃ ॥

അനവയാത്ഥം—— ഐന്ദ്രീങ്കൽ നിന്ന യാവതിയായിരിക്കുന്ന ദിക്കിങ്കൽ സ്ഥിതനായിട്ട ദൃതൻ പൃക്ഷിക്കുന്നുവൊ തത്സമസംഖ്യമായിരിക്കുന്ന യാമത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവിന്ന വ്യാധിസമുൽഭവം ഭവിക്കും-

സാരം— കിഴക്കെദിക്കു തുടങ്ങി എണ്ണിയാൽ ദൃതൻ ചൊതിച്ച എത്രാമത്തെ ദിക്കിലായി വരുമൊ അത്രാമത്തെ യാമത്തിങ്കൽ പൃക്ഷകുന്ന രൊഗം ആരംഭിച്ച എന്നു പറയെണം.

൬. യാവന്തൊവ്യാധിതെസന്തിനിമഗ്നനയനാജനാഃ। വ്യാധ്യാരംഭെന്തികസ്ഥാസ്സ്യുസ്താവന്തസ്സ്ടശാശ്ചതെ॥

അനവയാത്ഥം—— യാവത്തകളായിരിക്കുന്ന ജനങ്ങൾ വ്യാധിതങ്കൽ നിമഗ്നനയനന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു താവത്തകളായിയും അവരൊട സദൃശന്മാരായിയും ഉള്ളവർ വ്യാധ്യാരംഭത്തിങ്കൽ അന്തികസ്ഥന്മാരായി ഭവിക്കും-

സാരം——പ്രശ്നസമയത്തിങ്കൽ എത്രജനങ്ങൾ രൊഗിയെ നൊക്കിനില്ക്കുന്നവരായി ഉണ്ടായിരുന്നുവൊ അത്രജനങ്ങൾ അവരൊട തുല്യന്മാരായിട്ട രൊഗാരംഭസമയത്തിങ്കൽ സമീപത്തിങ്കൽ ഉണ്ടായിരുന്നു എന്ന പറയെണം-

൭. രൊഗൊശാശ്രിതരാശൌതൽ ദൃക്കതൊക്കവ്യഭാഗതഃ। രൊഗസ്യഗതഗന്തവ്യകാലാധിക്യാല്പതെവഥെൽ ॥

അനവയാത്ഥം——രൊഗൊശാശ്രിതരാശിയിങ്കൽതൽ ദൃക്കുതൊക്കവ്യഭാഗങ്ങളെ അനുസരിച്ച രൊഗത്തിന്റെഗതഗന്തവ്യകാലാധിക്യാല്പതകളെ വദിക്കെണം-

സാരം—രൊഗസ്ഥാനാധിപൻനിന്ന രാശിയിൽ കഴിഞ്ഞ നവാംശകങ്ങളും ഏറുകിൽ രൊഗത്തിന്റെ കഴിഞ്ഞുകാലത്തിന്ന അധികൃത്തെയും കുറയുകിൽ കഴിവാനുള്ള കാലത്തിന്ന അധികൃത്തെയും മറെറതുകൊണ്ടും അല്പരയെയും പറയെണം-

വൃ- ക്ഷീണുധിപെദിവാവീര്യുയദാക്ഷുഗതെഗ്രഹെ ദിവാരംഭുത്ഥവൃധിശ്ചരൊഗാണാമവ്യഥാനിശി॥

അന്വയാർത്ഥം—ക്ഷീണുധിപനൊ ക്ഷീണുഗതനായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹമൊ ദിവാവീര്യുനായി സുന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പകൽ രൊഗങ്ങളുടെ ആരംഭവും വൃദ്ധിയും വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- മറിച്ചായാൽ നിശയിങ്കൽ ആരംഭവും വൃദ്ധിയും വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—ആറാം ഭാവാധിപൻ പകൽ വീര്യുത്തൊടുകൂടിയവനായിരുന്നാലും പകൽ വീര്യുത്തൊടുകൂടിയഗ്രഹം ആറാമെടത്തുനിന്നാലും രൊഗത്തിന്റെ ആരംഭവും വർദ്ധനവും പകലാകുന്നു എന്ന പറയെണം- ആറാം ഭാവാധിപനും ആറാമെടത്തുനില്ക്കുന്ന ഗ്രഹവും രാത്രിയിൽ വീര്യുത്തൊടുകൂടിയവരായിരുന്നാൽ രൊഗത്തിന്റെ ആരംഭവും വർദ്ധനവും രാത്രിയിലാകുന്നു എന്ന പറയെണം.

(വാ) ആത്ര കണ്ടൊഭരണം-

ഇവിടെ കണ്ടൊഭരണം ഭവിക്കുന്നു എന്ന മെലെഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥം—

നു- അത്രുധാൽഭവെന്തയാവതിഗമസ്ഥാനാധിപസ്സംസ്ഥിരൊ മാസെതാവതിവാഹ്നിഭാസപദ്ധുചാരെവാഥരുജ്ജായതെതിയാവൽപ്രസ്ഥഭത്തൊരിപാപുമുദുതാവന്തംഗലാരംഭണെ ബ്രൂയാൽകാലമനെനഭക്ഷനവഭാഗഫ്ലംഗദെശസ്യവ॥

അന്വയാർത്ഥം—ആത്രുധത്തിങ്കൽനിന്ന യാവത്തായിരിക്കുന്ന ഭവനത്തിങ്കൽ ഗമസ്ഥാനാധിപൻ സംസ്ഥിതനായി ഭവിക്കുന്നുവൊ താവത്തായിരിക്കുന്ന മാസത്തിങ്കലെ ഭാസപദ്ധുചാരത്തിങ്കലൊ അഥസ്സിങ്കലൊ എല്ലാരുക്കും ജനിക്കുന്നു- പ്രസ്ഥഭത്തിങ്കൽനിന്ന അരിപാപുമായിരിക്കുന്ന ഉദ്ധുയാവത്തൊഗമാരംഭണം ജാതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഇതുകൊണ്ടുതാവത്തായിരിക്കുന്ന കാലത്തെ പറയെണം- ഗദെശന്റെ ഭക്ഷനവഭാഗഗണമാക്കിയും പറയാം-

സാരം—ആത്രുധരാശിയിൽ നിന്ന എത്രാമത്തെ രാശിയിൽ ആറാംഭാവാധിപതിനിലുന്നുവൊ ആത്രുമാസൊ ദിനാറുവെ

ലയൊ മിവസമൊ രൊഗംതുടങ്ങിയതിന്റെ ശെഷം കഴിഞ്ഞി
രിക്കുന്ന എന്നപറയാം- പ്രശ്നനക്ഷത്രത്തിങ്കൽനിന്ന എത്രാമ
ത്തെ നക്ഷത്രത്തിന്മൽ ആറാംഭാവാധിപൻ നില്ക്കുന്നുവൊ അ
ത്രനാൾ കഴിഞ്ഞുഎന്നും പറയാം- അ നാളുകളുടെ സംഖ്യയെ
ആറാം ഭാവാധിപതി നില്ക്കുന്നരാശിയിൽ കഴിഞ്ഞ നവാംശക
സംഖ്യകൊണ്ട ഗുണിച്ചാൽ എത്രയായി വരുമൊ അത്ര നാൾ
കഴിഞ്ഞുഎന്നും പറയാം-

൧൦- ക്ഷപ്പൊശാശ്രിതരാശിസ്ഥൊ ചന്ദ്രവാരൊഗസംഭവഃ। ശ
മനംതുരുജാംവാച്യംസുഖെശാശ്രിതരാശിഗഃ॥

അനപയാത്ഥം— ചന്ദ്രൻ ക്ഷപ്പൊശാശ്രിതരാശിസ്ഥനായി
രിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കലും രൊഗസംഭവംവാച്യമായിഭവിക്കുന്നു-
ചന്ദ്രൻ സുഖെശാശ്രിതരാശിഗനായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ രു
ക്കുകളുടെ ശമനവും വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— ആറാം ഭാവാധിപതിനിന്നരാശിയിൽ ചന്ദ്രൻ
പ്രവെശിച്ച സമയം രൊഗത്തിന്റെ ആരംഭം മന്നും നാലാംഭാ
വാധിപൻ നില്ക്കുന്നരാശിയിൽ ചെന്നപ്പൊൾ ശമനം ഭവിക്കു
മെന്നും പറയെണം-

൧൧ ലഗ്നസ്യാധിപതെശ്വരസ്യശശിനൊവാപാപയൊരെ
ക്ഷണംയത്രാഭവൽസമയെരമയസമാരംഭ്സ്സമാദിശ്യതാംസെന
മ്യാനാംയുതിർക്ഷണഞ്ചഭവിതാതെഷാംത്രയാണാംയത്ര രൊഗാ
ണാംശമനംതമാഥ രമനാരംഭസ്സമൈകാനപയെ॥

അനപയാത്ഥം— ലഗ്നത്തിന്നും അതിന്റെ അധിപതിക്കും
ശശിക്കും യാതൊരുസമയത്തിങ്കൽ പാപയൊരെക്ഷണം ഭവി
ച്ചുവൊ അപ്പൊൾ ആയസമാരംഭം സമാദെശിക്കപ്പെടെണം-
അത മൂന്നുപക്ഷയാതൊരുകാലത്തിങ്കൽ സൌമ്യന്മാരുടെ യുതി
യും ഈക്ഷണവും ഭവിക്കുമൊ അപ്പൊൾ രൊഗങ്ങളുടെ ശമനം
സമാദെശിക്കപ്പെടെണം- സരെകൊനപയം സത്തായിരിക്കുംചി
ക്ഷയത്തിങ്കൽ ശമനാരംഭം സമാദെശിക്കപ്പെടെണം-

സാരം— ലഗ്നത്തിന്നും ലഗ്നാധിപനും ചന്ദ്രനും പാപ
യൊഗവും പാപദൃഷ്ടിയും യാതൊരുകാലത്തിങ്കൽ ഭവിച്ചുവൊ അത
കാലത്തെ അറിഞ്ഞിട്ട അന്നരൊഗം സമാരംഭിച്ചിരിക്കുന്ന എ
ന്ന പറയെണം- ലഗ്നലഗ്നാധിപചന്ദ്രന്മാൎക്ക ശുഭയൊഗവും
ശുഭദൃഷ്ടിയും വരുന്നകാലത്തെ അറിഞ്ഞ അന്നരൊഗംശമിക്കു
മെന്നും പറയെണം- ലഗ്നത്തിന്നൊ ലഗ്നാധിപനൊ ചന്ദ്ര
ന്നൊ ശുഭയൊഗദൃഷ്ടികൾ വരുന്ന കാലത്തെ അറിഞ്ഞ അന്ന

രൊഗശമനത്തിന്റെ ആരംഭമെന്നും പറഞ്ഞുകൊൾക-

൧൮. ലഗ്നാദിതനവാംശസ്യപാദശാംശകരാശിഗെ മാന്ദിരാശിമതിക്രാന്തെവെന്ദൊസ്യാച്ഛമനംതുജാം॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഇന്ദുലഗ്നാദിതനവാംശത്തിന്റെ പാദശാംശകരാശിഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലൊ മാന്ദിരാശിയെ അതിക്രാന്തനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലൊ രുക്കുകൂടെ ശമനം ഭവിക്കും-

സാരം—— ലഗ്നനവാംശത്തിന്റെ പാദശാംശകരാശിയിൽ ചന്ദ്രൻ പ്രവെശിച്ചാൽ രൊഗം ശമിക്കും- ഇളികൻനിന്നരാശിയെ ചന്ദ്രൻ അതിക്രമിച്ചാലും രൊഗം ശമിക്കും-

൧൯. അഷ്ടമെന്ദുംപുരൊധായയദിചെദ്വ്യാധിസംഭവഃ॥ അതിയാതെഷ്ടമംരാശിംശശാങ്കെശമനംതുജാം॥

അന്വയാർത്ഥം—— വ്യാധിസംഭവം അഷ്ടമെന്ദുവിനെ പുരൊധാനം ചെയ്തിട്ടാകുന്നു എങ്കിൽ ശശാങ്കൻ അഷ്ടമമായിരിക്കുന്ന രാശിയെ അതിയാതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ രുക്കുകൂടെ ശമനം ഭവിക്കും-

സാരം—— ജന്മാഷ്ടമരാശിയിൽ ചന്ദ്രൻ പ്രവെശിച്ചസമയം തുടങ്ങിയരൊഗമാകുന്നു എങ്കിൽ ആ രാശിയിൽനിന്ന ചന്ദ്രൻ പൊയാൽ അതിന്നു ശമനം ഭവിക്കും-

(വാ) അത്രാനുസ്മാനപദ്ധതിഃ॥

ഇവിടെ അനുക്തിനപദ്ധതി ഭവിക്കുന്നു എന്ന മെലെഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ സാരം

൨൦. ഉസ്ഥഖെടവശതൊരുജാഗമംസുസ്ഥഖെടവശതശ്ശമംവദെൽ മന്ത്രനൃത്തബെചിപൂജനൈരുഷ്ടധൈദൈവതാഭ്യുനധാതുപൊഷ്ടനൈഃ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഉസ്ഥഖെടവശത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ട രുജാഗമത്തെ വദിക്കെണം- സുസ്ഥഖെടവശത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ട മന്ത്രനൃത്തബെചിപൂജനങ്ങൾകൊണ്ടും ഹെതുവായിട്ടും ദൈവതാഭ്യുനധാതുപൊഷ്ടനങ്ങൾകൊണ്ടും ഹെതുവായിട്ടും ശമത്തെ വദിക്കെണം-

സാരം—— അനിഷ്ടസ്ഥാനങ്ങളിൽനിന്നുന്ന ഗ്രഹങ്ങളെ അനുസരിച്ചിട്ട രൊഗാരംഭത്തെയും ഇഷ്ടസ്ഥാനങ്ങളിൽ നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളെ അനുസരിച്ചിട്ട രൊഗശമനത്തെയും പറയെണം- മന്ത്രം, നൃത്തം, ബെച്ചി, പൂജാ, ഔഷധം, ദൈവതാഭ്യുനം, ധാതുപുഷ്ടികരമായ കൎമ്മം ഇതുകൾകൊണ്ട രൊഗശമനത്തെ കുറിച്ച കാരണങ്ങളാകുന്നു-

(വാ) അസ്യാർത്ഥം

മേൽപറഞ്ഞ ശ്ലോകത്തിന്റെ അർത്ഥം ഇനി പറവാൻപോകുന്ന ശ്ലോകംകൊണ്ടേ സ്പഷ്ടമാക്കപ്പെട്ടുന്നു എന്ന മെലെഴുതിയവാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥം-

ഛ്ലോ. ദുസ്ഥാനാമതിദൊഷ്ടരാശ്രിതഗൃഹപ്രാപ്തൈശ്ചന്ദ്രാദി
ക്ഷുവ്യുദ്ധ്യാരംഭഇഹാതിദുസ്ഥഖഗസംബന്ധീശകൊപൊൽഭവം
സുസ്ഥാനാമപിതദ്വിപട്ടിഷ്ടതമൈടാധിഷ്ഠിതക്ഷാശ്രിതൈ
ക്ഷിപ്രാദ്ധ്യക്ഷുതദീയദൈവഭജനാപ്യാന്തിശ്ചവാച്യാതുജാം॥ ഇരി

അന്വയാർത്ഥം—— ചന്ദ്രാദികൾ ദുസ്ഥാനങ്ങളിൽ വെച്ച അതിദൊഷ്ടരാശ്രിത ഗൃഹപ്രാപ്തന്മാരായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അതിദുസ്ഥഖഗസംബന്ധിശ കൊപൊൽഭവമായിരിക്കുന്ന വ്യാധ്യാരംഭം ഇവിടെ വാച്യമാകുന്നു- അപ്രകാരം ഇന്ദ്രാഭ്യന്മാർ സുസ്ഥാനങ്ങളിൽ വെച്ചഇഷ്ടതമഐടാധിഷ്ഠിതക്ഷാശ്രിതന്മാരായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ തദ്ദീയദൈവഭജനംഹെതുവായിട്ടുരുക്കുകൂടെശാന്തിയും വാച്യയാകുന്നു-

സാര —— ചന്ദ്രൻമുതലായവർ ദുസ്ഥാനങ്ങളിൽവെച്ച അതിദൊഷ്ടത്തെ ചെയ്യുന്നവർനിൽക്കുന്ന രാശികളിൽ പ്രവെശിക്കുമ്പൊൾ അവരെ കൊണ്ടേ കല്പിക്കപ്പെട്ടവാൻ യൊഗ്യന്മാരായിരിക്കുന്ന ദൈവന്മാരുടെ കൊപം ഹെതുവായിട്ട അതാതു രൊഗങ്ങൾ തുടങ്ങുമെന്നും ഇഷ്ടസ്ഥാനങ്ങളിൽനില്ക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളിൽ വെച്ച ഇഷ്ടത്തെ അധികമായി ചെയ്യുന്നവർ നിൽക്കുന്ന രാശികളിൽ ചന്ദ്രാദികൾ പ്രവെശിക്കുമ്പൊൾ അവരെക്കൊണ്ടേ കല്പിക്കപ്പെട്ടവാൻ യൊഗ്യന്മാരായിരിക്കുന്ന ദൈവന്മാരുടെ ഭജനം മുതലായതുകൾ ഹെതുവായിട്ട ആ രൊഗങ്ങൾ ശമിക്കുമെന്നും പറയെണം--

(വാ) രൊഗാരംഭോദിതാരവശാച്ഛമനാദികാലഉച്യതെ॥

അന്വയാർത്ഥം—— രൊഗാരംഭാദി താരവശത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടു ശമനാദി കാലം വചിക്കപ്പെട്ടുന്നു-

സാര.—— ഇനി രൊഗാരംഭം മുതലായതിന്റെ നക്ഷത്രങ്ങളെ അനുസരിച്ചും ശമനാദികാലത്തെ പറയുന്നു-

ഛന്ദ. വൈശെപസൈത്രൈചമാസാദപരിതുവസുഭ്രൗഷ്ണ
ശ്രാപ്പ്യുപക്ഷാദ്രൊഗീചിത്രാപ്രഭൊതൊയമഹർക്ഷുസുഖംചി
ന്ദതെതദ്രുസംഖ്യാൽ വിംശാദഹൊമഷ്ടായാംഗുഭഗ സുരസൂ
ബുക്കിവൈധസ്സുഭ്രുത്സംഖ്യാമൂലാശിവുക്കെ ഹതദ്ഭജിനവമാന്വി
ത്രുപൂഷ്ണൊസൂക്ഷ്മാൽ॥

കളും മൃതിമങ്ങളായിരിക്കുന്ന ശുഭചക്രങ്ങളും ജന്മപ്രകൃതികളുമാകുന്ന രാശികളുടെ സംഗമം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മൃതിധ്രുവയായി ഭവിക്കും-

സാരം—— തുടക്കം തുടങ്ങി ഏഴ മരണ നാളുകളും പാപവാരങ്ങളും രിക്കാദി മരണപക്കങ്ങളും പിറന്നനാൾ തുടങ്ങിയുള്ളതുകളും ഒന്നിച്ചുവന്ന ദിവസം രോഗംതുടങ്ങിയാൽ മരിക്കുംനിശ്ചയം ॥

൩൨- രൊഗാരംഭനേത്രാരകാന്തഗണനെ ജന്മക്ഷതൊയാദ്വൈൽസംഖ്യാതാംത്രിഗുണംഹരെജ്ജ്വധിഭിശ്ശൈഷൈഃഫലാനിക്രമാൽ । ഏകദ്വിത്രിചതുർദിരാശ്യമരണംമൃത്യുശ്ശനൈർജ്ജീവനംകൃത്സ്നാജ്ജീവനമപ്രയത്നമഥഇദംപ്രാശ്ചാദശാബ്ദ്യാശ്ശിശൊഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ജന്മക്ഷത്തിങ്കൽ നിന്ന തുടങ്ങി രൊഗാരംഭനെത്രാരകാന്തഗണനത്തിങ്കൽ യാതൊരു സംഖ്യ ഭവിക്കുമൊ അതിനെത്രിഗുണമാക്കി ചെയ്തിട്ട ജലധികൾകൊണ്ടെ ഹരിക്കെണം. ശെഷങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഒന്നും രണ്ടും മൂന്നും നാലുമാകുന്ന സംഖ്യകൾകൊണ്ടുള്ള ഫലങ്ങൾക്രമെണ പൊട്ടന്നനവെ ഉള്ള മരണവും പതുക്കെ ഉള്ള മരണവും, പണിപ്പെട്ടുള്ള ജീവനവും പ്രയത്നത്താട്ടകൂടാതെ ഉള്ള ജീവനവുമാകുന്നു- ഇത പാദശാബ്ദത്തിങ്കൽനിന്ന മുമ്പെ ശിശുവിന്ന വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— പിറന്ന നാൾ തുടങ്ങി രൊഗാരംഭസമയത്തിങ്കലുണ്ടായിരുന്ന നാളൊളം എണ്ണിയാൽ വരുന്ന സംഖ്യയെ മൂന്നകൊണ്ടു പെരുക്കി നാലുകൊണ്ടു ഹരിച്ചാൽ ഒന്നുശെഷിക്കിൽ ഉടനെമരണം. രണ്ടു ശെഷിക്കിൽ ക്രമെണ മരണം. മൂന്നുശെഷിക്കിൽ പ്രയത്നപ്പെട്ട ജീവിക്കാം നാലുശെഷിക്കിൽ പ്രയത്നം കൂടാതെ ജീവിക്കാം ഇങ്ങിനെ മെൽ പറഞ്ഞ ഹരണ ശിഷ്ട സംഖ്യകൾ കൊണ്ടു ഫലങ്ങളെ പറയെണം ഇതു പന്ത്രണ്ടു വയസ്സുതികഞ്ഞാൽ പിന്നെ നൊക്കുമാറില്ല

൩൩- ക്ഷപ്പൈശെമന്ദഗതൌസ്ഥിരാശ്രിതെവാരുജാംശമനെ ശ്ലഥനം ശീഘ്രഗതൌചരയാതെശമനംരൊഗസ്യനചിരെണ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ക്ഷപ്പൈശൻ മന്ദഗതിയായിട്ടൊ സ്ഥിരാശ്രിതനായിട്ടൊ സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പതുക്കെ ഉള്ള രുക്കുകളുടെ ശമനം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ശീഘ്രഗതിയായിട്ടൊ ചരയാതനായിട്ടൊ സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പൊട്ടന്നനവെ ഉള്ള രൊഗത്തിന്റെ ശമനം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—പ്രശ്നകാലത്തിങ്കൽ ആറാംഭാവാധിപനും ഗതീകരത്തിരുന്നാലും സ്ഥിരരാശിയിൽ അവൻ നിന്നാലും പതുക്കെ രോഗം ശമിക്കുമെന്നപറയേണം- ആറാം ഭാവാധിപനും ഗതി എറുകിലും അവൻ ചരരാശിയിൽ നിന്നാലും ഉടനെ രോഗശമിക്കുമെന്നും പറയേണം-

ഉദ- പാപാനാമുദയശ്ചമധ്യവസതിർല്ലഗ്നസ്യലഗ്നേശിതു
ർന്നൈവ്വല്യംകഥിതംദ്വയഞ്ചഹിമഗോ സൂച്ചോദയംക്ഷീണതാ ।
രിഫാരാതിഗതിക്ഷ പൂർണ്ണഹിമഗോ സ്ഥിത്യാസ്ഥിതിശ്ചാസതാം
കേനാപ്യായമയൈക്യമേഷുബഹുഭിർവ്വക്തവ്യമെഭിഃകിമു॥

അനവയാർത്ഥം—ലഗ്നത്തിന്നു പാപന്മാരുടെഉദയവും മധ്യവസതിയും ലഗ്നേശിതാവിന്നു നൈർബ്ബല്യവുംകഥിതമായിരിക്കുന്ന ദ്വയവും ഹിമഗുവിന്നു ആ ഉദയവും ക്ഷീണതയും അപൂർണ്ണഹിമഗുവിന്നു രിഫാരാതിഗതികളിലുള്ള സ്ഥിതിയും പാപന്മാക്കു അതുകളിൽ ഉള്ള സ്ഥിതിയുമാകുന്ന ഇതുകളിൽവെച്ച ഒന്നു ഹെതുവായിട്ടതന്നെ ആമയഐക്യം ഭവിക്കുന്നു- ബഹുക്കളായിരിക്കുന്ന ഇതുകൾഹെതുവായിട്ടവക്തവ്യംഭവിക്കുന്നുവൊ

സാരം—ലഗ്നത്തിന്നു പാപയോഗവും പാപമധ്യസ്ഥിതിയും ലഗ്നാധിപനും പാപയോഗവും പാപമധ്യസ്ഥിതിയും ദുർബ്ബലതയും ചന്ദ്രനും പാപയോഗവും പാപമധ്യസ്ഥിതിയും ദുർബ്ബലതയും ക്ഷീണതയും ക്ഷീണചന്ദ്രനു ചന്ദ്രന്റെരാമെടത്തൊ ആറാമെടത്തൊ എട്ടാമെടത്തൊ ഉള്ളസ്ഥിതിയും പാപന്മാക്കു മെൽപറഞ്ഞെടങ്ങളിലുള്ള സ്ഥിതിയുമാകുന്ന ദൊഷങ്ങളിൽ ഓരൊന്നുതന്നെ രൊഗത്തെ ദീഘ്രമാക്കിചെയ്യും- രണ്ടൊ മൂന്നൊ അതിൽ അധികമൊകൂടിവന്നാൽ ഉള്ളഅവസ്ഥ പിന്നെ പറയെണ്ടാ മെന്നില്ലെല്ലൊ-

ഉദ- പ്രായശ്ചിത്തന്ദുശ്ശമരൊഗെശമനായതത്തദുദിതമപി ।
കായ്യംസവ്വെഷ്വപദൽസപ്രഗ്രനെഥസായണൊസ്യവചനമിദം

അനവയാർത്ഥം—ദുശ്ശമരൊഗം സത്തായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ ശമനത്തിനായിക്കൊണ്ടു തത്തദുദിതമായിരിക്കുന്ന പ്രായശ്ചിത്തവും കായ്യമായി ഭവിക്കുന്നു- സായണൻ സപ്രഗ്രനഥത്തിങ്കൽ സവ്വങ്കളായിരിക്കുന്ന രൊഗങ്ങളിലും പ്രായശ്ചിത്തത്തെ വദിച്ചു- ഇത ഇവന്റെ വചനമാകുന്നു.

സാരം—ശമിപ്പാൻ പ്രയാസമായ രൊഗംഭവിച്ചാൽ അതിന്നുപറകപ്പെട്ട പ്രായശ്ചിത്തത്തെയും ചികിത്സയെയും ചെയ്കൊണ്ടുകൊണ്ടുകൊണ്ടുക

തെ സായണാചാര്യൻ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു- സായണാചാര്യ നാൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട ഗ്രന്ഥത്തിൽ നോക്കി അറിഞ്ഞുകൊൾക- ഇനി പറവാനുള്ളതു സായണാചാര്യന്റെ വചനമാകുന്നു.

വ്യു- യഥാകാര്യൈഷുസാമഗ്രീദുഷ്ടാദുഷ്ടോഭയാത്മികാ। രഥാകുരാരോഗ്യനാശൈപ്രായശ്ചിത്തൈതുഭയാത്മികാ। ഇതി-

അന്വയാർത്ഥം—യാതൊരുപ്രകാരം കാര്യങ്ങളിലെ സാമഗ്രീ ദുഷ്ടാദുഷ്ടോഭയാത്മികയായിട്ട ഉള്ളതായിവരികയാണോ അപ്രകാരം രോഗനാശങ്ങളിലെ സാമഗ്രീപ്രായശ്ചിത്തത്രയാത്മികയായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—ഒരുകാര്യം ഉണ്ടാകണമെങ്കിൽ രണ്ടുപ്രകാരമുള്ള കാരണങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കേണം- ഇന്ദ്രിയങ്ങളിലൊന്നുകൊണ്ടു ഗ്രഹിക്കപ്പെടുന്നതും ഇന്ദ്രിയംകൊണ്ടു ഗ്രഹിക്കപ്പെടാത്തതും ഇങ്ങിനെ കാരണം രണ്ടുവിധമായിട്ടുണ്ട- ഗൃഹനഗരാദികൾ ഉണ്ടാകണമെങ്കിൽ ശുശാരികല്ലു മരമുതലായതുകൾ ഉണ്ടായിരിക്കേണം- ഇതുകൾ ദൃഷ്ടികാരണങ്ങളാകുന്നു. ഇതുകൾ ഉണ്ടായിരുന്നാലും ഗൃഹനഗരാദികൾക്കു അനുകൂലമായപുണ്യമില്ല എങ്കിൽ ഉണ്ടാകയില്ല- അതുകൊണ്ടു പുണ്യവും വേണം- പുണ്യപാപാദികൾ ദൃഷ്ടികാരണങ്ങളാകുന്നു- രോഗശമനത്തെകുറിച്ചും മേൽപ്രകാരം രണ്ടുകാരണങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കേണം- അതുകളിൽ ഒന്നു പ്രായശ്ചിത്തവും മറ്റൊന്നു ഔഷധവുമാകുന്നു- ഈ വചനംകൊണ്ടു രോഗശമനത്തിനായിക്കൊണ്ടു പ്രായശ്ചിത്തവും ചികിത്സയും രണ്ടുമുണ്ടെന്നു സാധിക്കപ്പെട്ടു അതു ഗ്രഹിച്ചുകൊൾകയും വേണം.

(വാ) അത്രാഗ്നിസംപൂതിഃ।

ഇവിടെ അഗ്നിസംപൂതിഎന്ന ശാസ്ത്രമുണ്ടെന്ന മേൽ എഴുതിയവാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥമാകുന്നു.

വ്യു- പരിപൂർണ്ണരശ്മിർന്ദ്രോ ലഗ്നോപഗതൈർനിരീക്ഷിതോ ഗുരുണാ ഗുരുശുക്രൈരുകേന്ദ്രവാപീഡാ ത്സുസൂത്രസുഖിതസ്സ്യാൽ॥

വ്യു- ഉപചയസംസ്ഥശ്ചന്ദ്രസ്സൌമ്യാദ് കേന്ദ്രഗതികൊണ്ടനമതിഗാദ്। ലഗ്നംവാശുഭദൃഷ്ടംസുഖരസൂത്രാത്തുരോവാച്യം॥

അന്വയാർത്ഥം—പരിപൂർണ്ണരശ്മിയായി ഗുരുവിനാൽ നിരീക്ഷിതനായിരിക്കുന്ന ചന്ദ്രൻ ലഗ്നോപഗതനാകുന്നു എങ്കിലും ഗുരുശുക്രന്മാർ കേന്ദ്രത്തിങ്കലാകുന്നു എങ്കിലും അക്കാലത്തിങ്കൽ

പീഡാർത്തനായിരിക്കുന്നവൻ സുഖിതനായി ഭവിക്കും- ചന്ദ്രൻ ഉപചയസംസ്ഥനായിട്ടും സൌമ്യന്മാർ കേന്ദ്രത്തികൊണ്ടും നല്ലതിഗന്മാരായിട്ടും, ലഗ്നം ശുഭദൃഷ്ടമായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ അക്കാലത്തിങ്കൽ അതുരൻ സുഖിതനായിട്ടു വാഴുന്നവനാകുന്നു-

സാരം — പൂർണ്ണചന്ദ്രൻ ശുഭദൃഷ്ടിയൊടുകൂടിയവനായിട്ടു ലഗ്നത്തിങ്കലും ശുഭശുക്രന്മാർ കേന്ദ്രത്തിങ്കലും നിന്നാൽ രൊഗം ഉടനെ ശമിക്കും - ചന്ദ്രൻ ഉപചയരാശിയിലും മറ്റുള്ളശുഭന്മാർ ത്രികൊണത്തിങ്കലും രണ്ടാമെടത്തും അഷ്ടമത്തിങ്കലുമായിയും നില്ക്കുകയും ലഗ്നത്തിനു ശുഭദൃഷ്ടിയുണ്ടാകയും ഉടനെരൊഗശമനത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നതുകൂടുകുന്നു-

(വാ) രൊഗഹെതുരുച്യതെ-

രൊഗകാരണം പറകപ്പെടുന്നു എന്നമെൽ എഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥമാകുന്നു-

(വാ) അത്രാപൂവചനം-

അനവയാർത്ഥം — ഇവിടെ അതുപൂവചനം ഭവിക്കുന്നു-

സാരം — രൊഗഹെതുവിഷയത്തിങ്കൽ ഉപയൊഗത്തിനു സൌഗ്യമായ ഒരു അതുപൂവചനം ഉണ്ടു-

ഇനിമെൽപ്രകാരം ഉള്ള അതുപൂവചനത്തെത്തന്നെ കാണിക്കുന്നു-

ഉൻ. ജന്മാന്തരകൃതംപാപംവ്യാധിരൂപെണജായതെ തച്ശാന്തിരൌഷധൈർദാനൈർജ്ജപൊമാച്ചനാദിഭിഃ॥

അനവയാർത്ഥം — ജന്മാന്തരകൃതമായിരിക്കുന്ന പാപവ്യാധിരൂപെണജനിക്കുന്നു- തച്ശാന്തിഒൻഷധങ്ങൾം ഹെതുവായിട്ടും ദാനങ്ങൾം ഹെതുവായിട്ടും ജപഹൊമാച്ചനാദികൾം ഹെതുവായിട്ടു ഭവിക്കും-

സാരം — പൂർവ്വജന്മത്തിങ്കൽ ചെകപ്പെട്ടനിഷിദ്ധകർമ്മങ്ങളിൽനിന്നുണ്ടായ പാപം ഒരു ജന്മത്തിങ്കൽ വ്യാധിസാമാന്യരൂപമായിട്ടു പ്രകാശിക്കുന്നു- വ്യാധിയുടെ ശമനം ഒൻഷധംകൊണ്ടും ജപംകൊണ്ടും ഹൊമംകൊണ്ടും പൂജാദികൾംകൊണ്ടും ഭവിക്കുന്നതാകുന്നു-

നാ൦ രൊഗാർത്താനാമിഹതുബുദ്ധ്യാകല്പ്യതെരൊഗഹെതുർന്നൃണാ
വൈശാർഗ്രഹീതിവശാദ്വാതപിത്താദികൊപാൽ। എതത്ഥ്യംത്രിവിധമഭിതംപ്രായശസ്സുവീയപാപാരൊഗാൽ പത്തുർവരിഷ്ടനാംഹെതുരെകസ്സിധാസ്വാൽ।

അനവയാർത്ഥം — ഇവിടെ രൊഗാർത്തന്മാരുടെ രൊഗഹെതു

ഭൂതാവേശം ഹെതുവായിട്ട ഗ്രഹഗതിവിശേഷം ഹെതുവായിട്ട വാത പിത്താദികൊപം ഹെതുവായിട്ട ഇങ്ങിനെ പലപ്രകാരെണ കല്പിക്കപ്പെട്ടന്നു- ത്രിവിധമാകുംവണ്ണം ഉദിതമായിരിക്കുന്ന ഇതുമിക്കതും രഥ്യമാകുന്നു- സുക്കൾക്ക സീയപാപ്പാവാകുന്ന ഏകം തന്നെ മൂന്നപ്രകാരെണ ഉള്ള രൊഗൊൽപത്തിയുടെ ഹെതുവായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ലൊകത്തിങ്കൽ രൊഗികളുടെ രൊഗകാരണം പലപ്രകാരെണ നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടുന്നു- ഭൂതബാധഹെതുവായിട്ട ഉണ്ടായതാകുന്നു ഒരു രൊഗമെന്നും ഗ്രഹാചാരദൊഷം ഹെതുവായിട്ടുണ്ടായതാകുന്നു ഒരു രൊഗമെന്നും ദൊഷകൊപം ഹെതുവായിട്ടുണ്ടായതാകുന്നു ഒരു രൊഗമെന്നും വ്യവഹാരമുണ്ട- ഒരുവ്യവഹാരത്തിൽ അനെകപ്രകാരമുള്ള രൊഗഹെതുകല്പനയും അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു- മൂന്നുപ്രകാരംപറകപ്പെട്ട ഒരു ഹെതുകല്പനമിക്കതും പരമാത്മാ തന്നെ എങ്കിലും മുഖ്യകാരണംവെറെ ഉണ്ട അതു പാപംതന്നെ- അവരവരാൽ ചൈകപ്പെട്ട പാപമാകുന്ന ഒന്നു തന്നെ ഭൂതങ്ങളെ ആവെശിപ്പിച്ചും ഗ്രഹചാരദൊഷത്തെ അനുസരിച്ചും ഫലൊന്മുഖമായി ഭവിച്ചും ത്രിദൊഷകൊപത്തെ ജനിപ്പിച്ചും രൊഗങ്ങൾക്ക കാരണമായിത്തീരുന്നതാകയാൽ അതുതന്നെ മുഖ്യകാരണമെന്നറിക-

സൂ.൦ ദുഷ്ടാചാരെഗ്രഹാണാംഭവതിരുദ്ധതാംപീഡനംഗ്രഹാണാം ജായന്തെതെനദൊഷത്രിതയചലനതസ്സൽഭവാവ്യാധിഭെദാഃ! സർവ്വെഷാമെവതെഷാംഖലുയിജഠരിതംപ്രാക്കൃതംഹെതുരെകഃപ്രായശ്ചിത്തഞ്ചതത്തൽകഥിതമിചികിത്സാസ്സ രൊഗൊപശാന്തൈ!! ഇതി!!

അന്വയാർത്ഥം—— ഗ്രഹങ്ങളുടെ ദുഷ്ടമായിരിക്കുന്ന ചാരത്തിങ്കൽ രുദ്ധത്തുകൊണ്ട ദുർഗ്രഹങ്ങളുടെ നിപീഡനം ഭവിക്കുന്നു. അതു ഹെതുവായിട്ടുള്ള ദൊഷത്രിതയചലനം ഹെതുവായിട്ട തൽഭവങ്ങളായിരിക്കുന്ന വ്യാധിഭെദങ്ങളും ജനിക്കുന്നു- സർവ്വങ്ങളായിത്തന്നെ ഇരിക്കുന്ന അതുകൊണ്ട പ്രാക്കൃതമായിരിക്കുന്നനിജദുരിതംതന്നെ ഏകമായിരിക്കുന്ന ഹെതുവായി ഭവിക്കുന്നു- തത്തൽകഥിതമായിരിക്കുന്ന പ്രായശ്ചിത്തവും ചികിത്സയും രൊഗൊപശാന്തിക്കായിക്കൊണ്ട ഭവിക്കും-

സാരം—— സൂര്യുദികൾം അനിഷ്ടഭാവങ്ങളിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നകാലത്തിങ്കൽ ദുർദ്ദെവതമാർ മനുഷ്യരെ ബൊധിക്കും എന്നാൽ വാതപിത്തകഫങ്ങൾം ഇളകും അതഹെതുവായിട്ട അനെകരൊ

ഗങ്ങൾ ഉണ്ടാകും- സുഖങ്ങളായ അതുകർമ്മങ്ങൾക്കും പുരാതനമായപാപംതന്നെ മുഖ്യമായഹെതുവായി ഭവിക്കുന്നു. അതഹെതുവായിട്ട പ്രായശ്ചിത്തവും ചികിത്സയും രൊഗശമനത്തെക്കുറിച്ചു കാരണമാകുന്നു-

൯൨. പാപഭെദാശ്ചതൽപ്രായശ്ചിത്തഭെദാശ്ചവിസ്തരാൽ ।
സായണ്യെനൊദിതാഃകർമ്മവിപാകെഗ്രന്ഥഉത്തമനു ॥

അന്വയാർത്ഥം —— പാപഭെദങ്ങളും തൽപ്രായശ്ചിത്തഭെദങ്ങളും വിസ്തരത്തെ അശ്രയിച്ചിട്ട സായണനാൽ ഉത്തമാവിൻെറ കർമ്മവിപാകമാകുന്ന ഗ്രന്ഥത്തിങ്കൽ ഉദിതങ്ങളായിഭവിക്കുന്നു-

സാരം —— പാപഭെദങ്ങളും അതുകർമ്മങ്ങൾക്കു വെവ്വെറെ ഉള്ള പ്രായശ്ചിത്തങ്ങളും സായണാചാര്യനാൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട കർമ്മവിപാക ഗ്രന്ഥത്തിൽ സ്പഷ്ടങ്ങളാകുന്നു.

൯൩. രാജയക്ഷ്മാദിരൊഗാണാംബ്രഹ്മഹത്യാദികാരണം ।
വസ്ത്രദാനാദികംപ്രായശ്ചിത്തംരുദ്രാഭിധിരിതാ ॥

അന്വയാർത്ഥം —— രാജയക്ഷ്മാദി രൊഗങ്ങൾക്കു കാരണം ബ്രഹ്മഹത്യാദിയാകുന്നു- അതുകർമ്മങ്ങൾക്കു പ്രായശ്ചിത്തം വസ്ത്രദാനാദികമാകുന്നു- രുദ്രൻ ഇപ്രകാരം ഉദീരിതയായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം —— ക്ഷയം മുതലായ രൊഗങ്ങൾക്കു കാരണം ബ്രഹ്മഹത്തി മുതലായ പാപമാകുന്നു- അതുകർമ്മങ്ങൾക്കു പ്രായശ്ചിത്തം വസ്ത്രദാനം മുതലായതാകുന്നു- ഇങ്ങിനെ പാപപ്രായശ്ചിത്തങ്ങളുടെ സംഗ്രഹമെന്നറിക-

൯൪. കർമ്മവിപാകം വക്ഷ്യാമ്യദ്ധ്യായെസ്മിൻഖലുത്രയൊവിംശെ ।
ദുഷ്ടാചാരസ്യാത്തത്തൽപ്രായശ്ചിത്തംവിധിയതാംവിധിവൽ ॥

അന്വയാർത്ഥം —— ഇതിങ്കൽനിന്നു ത്രയൊവിംശമായിരിക്കുന്ന അദ്ധ്യായത്തിങ്കൽ കർമ്മവിപാകത്തെ വചിക്കും- അതിങ്കൽനിന്നു മൊചിച്ചിട്ട അതാതു പ്രായശ്ചിത്തം വിധിക്കുന്നതുപൊലെ ചെയ്യപ്പെടെണം-

സാരം —— ൦രം ഗ്രന്ഥത്തിങ്കൽ തന്നെ ഇരിപത്തിമൂന്നാംഅദ്ധ്യായത്തിൽ രൊഗഹെതുക്കളെയും പ്രായശ്ചിത്തങ്ങളെയും പറയും- അതു നൊക്കി അറിഞ്ഞിട്ട അതാതു പ്രായശ്ചിത്തത്തെ വിധിക്കുന്നതുപൊലെ അനുഷ്ഠിക്കെണം-

൯൫. ഔഷധം പത്ഥ്യമാഗാരം തൈലാഭ്യംഗംപ്രതിശ്രയം ।
രൊഗിണ്യൗദ്ധ്യാദ്ദ്യാദ്രൊഗീരൊഗവിമുക്തയെ ॥

അന്വയാർത്ഥം —— രൊഗിയായിരിക്കുന്നവൻ രൊഗവിമു

ക്കുന്നിക്കായിക്കൊണ്ടു ഔഷധത്തെയും പത്ഥ്യമായിരിക്കുന്ന ആഹാരത്തെയും തൈലാഭ്യംഗത്തെയും പ്രതിശ്രയത്തെയും രോഗി കൽക്കായിക്കൊണ്ടു ശ്രദ്ധയോടുകൂടി ദാനംചെയ്യേണം-

സാരം—— രോഗിയായാലവൻ തന്റെരോഗ ശമനത്തിനാ യിക്കൊണ്ടു മരുന്ന ഹിതമായ അന്നം തെപ്പാൻഎണ്ണ ശയന സാധനം ഇതുകളെ രോഗികൽക്കായിക്കൊണ്ടു ദാനം ചെ യ്യേണം-

൩൨. മൃത്യുഞ്ജയഹവനംഖലുസർവ്വരുജാംശാന്തയെവിധെയം സ്യാൽ | സംവ്വത്സരപിഹൊമെഷു ബ്രാഹ്മണഭക്തിസ്തഥാതഥാ പൂവചഃ ||

അന്വയാർത്ഥം—— മൃത്യുഞ്ജയഹവനംതന്നെ സർവ്വരുക്കുകളു ടെ ശാന്തിക്കായിക്കൊണ്ടു വിധെയമായി ഭവിക്കും- അപ്രകാരം സർവ്വങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഹൊമങ്ങളിലും ബ്രാഹ്മണഭക്തി കാര്യ്യാ കുന്നു- അപ്രകാരം തന്നെ പൂർവ്വവചസ്സു ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—മൃത്യുഞ്ജയഹൊമത്തെത്തന്നെ സർവ്വരൊഗശമനത്തി നായിക്കൊണ്ടു വിധിക്കാം എല്ലാഹൊമങ്ങൾക്കും ബ്രാഹ്മണരെ കാൽ കഴുകിച്ച ഊട്ടുകയും വെണം- അപ്രകാരം തന്നെ പൂർവ്വ വാക്യ മുണ്ടു-

൩൩. തീവ്രജ്വരാഭിചാരാദിശാന്തിദംഹവനംമതം | മൃത്യുഞ്ജ യാഖ്യമന്ത്രേണനൈവകെവലമായുഷെ ||

അന്വയാർത്ഥം—— മൃത്യുഞ്ജയാഖ്യമന്ത്രം കൊണ്ടുള്ള ഹവനം ആയുസ്സിന്നായിക്കൊണ്ടുംനെയല്ല- അതതീവ്രജ്വരാഭിചാരാദി ശാന്തിദമെന്നും മതമാകുന്നു

സാരം—— മൃത്യുഞ്ജയഹൊമം ആയുസ്സിനായിക്കൊണ്ടതന്നെ അല്ല പ്രബലമായപനി ആഭിചാരം മുതലായത ഇതുകളും മൃത്യു ഞ്ജയം ഹൊമം കൊണ്ടു ശമിക്കും-

൩൪. തീവ്രജ്വരെതീവ്രതരാഭിചാരെസൊന്മാദകെദാഹഗദെചമൊഹെ | തന്നൊതിശാന്തിംനചിരെണഹൊമസ്സംജ്ഞീവനശ്ചാഷ്ടസഹസ്രസംഖ്യഃ ||

അന്വയാർത്ഥം—— അഷ്ടസഹസ്രസംഖ്യമായിരിക്കുന്ന ഹൊ മം തീവ്രമായിരിക്കുന്ന ജ്വരത്തിങ്കലും തീവ്രതരാഭിചാരത്തിങ്ക ലും സൊന്മാദകമായിരിക്കുന്ന ദാഹഗദത്തിങ്കലും മൊഹത്തിങ്ക ലും പൊട്ടന്നനവെ ശാന്തിയെ ഉണ്ടാക്കുകയും സഞ്ജീവനമായി ഭവിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു-

സാരം—— മൃത്യുഞ്ജയമന്ത്രംകൊണ്ടുള്ള ഹൊമം എണ്ണായിരം

സംഖ്യതികഞ്ഞാൽ പ്രബലമായ പനിയെയു. അതിചാരൊപദ വത്തെയും ഉന്മാദത്തെയും മാഹമൊഹങ്ങളെയും ശമിപ്പിക്കും. അ തുസ്സിനെ ഉണ്ടാക്കുകയും ചെയ്യും-

൩ൻ. ശാന്തികെപൌഷ്ടികെചാപിവശീകരണകമ്മണി ।
ഹുതസംഖ്യാസമഃനംസ്യാദുത്തമംപിജഭോജനം-ഇതി ।।

അനവയാർത്ഥം—— ശാന്തിക മായിരിക്കുന്ന ഹൊമത്തിങ്കലും പൌഷ്ടികമായിരിക്കുന്ന ഹൊമത്തിങ്കലും വശീകരണ കമ്മമാ യിരിക്കുന്ന ഹൊമത്തിങ്കലും ഹുതസംഖ്യാ സമാനമായിരിക്കു ന്ന പിജഭോജനം ഉത്തമമായി ഭവിക്കും-

സാരം—— ജ്വരാദിശമനകരമായ ഹൊമത്തിങ്കലും ശ്രീകര മായ ഹൊമത്തിങ്കലും വശീകരണഹൊമത്തിങ്കലും ഹൊമസം ഖ്യ എത്രയൊ അത്ര ബ്രാഹ്മണരെ കാലുകഴകിച്ച ഊട്ടുന്നത ഉ ത്തമഫലക്ഷമാകുന്നു-

(വാ) ഏതദ്ദൊഷാരംഭാദിനിരൂപണവിഷയം ।।

അനവയാർത്ഥം—— ഇത രൊഷാരംഭാദി നിരൂപണ വിഷയ മായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

ഇതി ത്രയൊദശൊദ്ധ്യായഃ

ചതുർദ്ദശാദ്ധ്യായപ്രാരംഭഃ.

(വാ) അഥഭാവാനിരൂപ്യന്തെ ।।

അനന്തരം ഭാവങ്ങൾ നിരൂപിക്കപ്പെടുന്നു എന്നു മെൽ എഴു തിയ വാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥമാകുന്നു-

൫. വാച്യാസ്സുതാദയൊഭാവാഃപരൊക്ഷസ്യാപിവൃദ്ധ്യുദഃ ।
സുവചാസ്സുവയൊജ്ഞാതുപായതസൂദപികഥ്യതെ ।।

അനവയാർത്ഥം—— പരൊക്ഷനായിട്ടു വൃദ്ധനായിരിക്കുന്നവ ന്റെയും സുതാദി ഭാവങ്ങൾ വാച്യങ്ങളാകുന്നു- അതുകൾ യാ തൊന്നു ഹെതുവായിട്ടു വയസ്സിനെ അറിഞ്ഞിട്ടു സുവചങ്ങളാകു ന്നുവൊ അതു ഹെതുവായിട്ടു അതുകൾ കഥിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം—— പ്രശ്നാവിനെ ജ്യൊതിഷികൻ കണ്ടിട്ടില്ല എങ്കി

ലും അവന്റെ പുത്രാദിഭാവങ്ങളെ പറയെണം- അതു വയസ്സിന്റെ നിശ്ചയം ഭവിച്ചല്ലാതെ സാധ്യമാകയുമില്ല അതുഹേതുവായിട്ട വയോനിശ്ചയത്തിന്നുള്ള പ്രമാണത്തെ പറയുന്നു-

൨. ലഗ്നേശക്ഷിതിജെ ചബാലഹിമഗൌനൊചേത്സംവത്സരാഃ പൂർണ്ണാഃ പ്രഷ്ടരിഷ്ടുജെഷ്ടഭൃഗുജേ ഷഷ്ഠംസംയുതാവാമശ। ത്രിംശദ്ദേവഗുരൌനരൌനവനൌമന്ദേനൊശ്ലോകശ്ചവൃദ്ധൊഡുപെ പ്രഷ്ടാവൃദ്ധതരൊക്കജെപണിനിവാചൈഷാംതഥൈവാമയെ-ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ക്ഷിതിജനും ബാലഹിമഗുവും ലഗ്നേശനായി സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവിന്ന അഞ്ചു സംവത്സരങ്ങളും ഇന്ദുജൻ ലഗ്നേശനായി സന്നായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ എട്ടുസംവത്സരങ്ങളും ഭൃഗുജൻ ലഗ്നേശനായിസന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഷഡംസംയുതങ്ങളായിരിക്കുന്ന പത്തു സംവത്സരങ്ങളും ദൈവഗുരു ലഗ്നേശനായി സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മുപ്പതു സംവത്സരങ്ങളും രവിലഗ്നേശനായി സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മഗുണങ്ങളായിരിക്കുന്ന ശൈലങ്ങളും പൂർണ്ണങ്ങളായിട്ട വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നില്ല- വൃദ്ധൊഡുപനൊ അക്കുജനൊ ലഗ്നേശനായി സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവു വൃദ്ധതരനെന്നു വാച്യനായി ഭവിക്കുന്നു- ഇവരുടെ ഉഭയം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും അപ്രകാരം തന്നെ സംവത്സരങ്ങളും വാച്യങ്ങളായ് ഭവിക്കുന്നു- പ്രഷ്ടാവും വാച്യനായി ഭവിക്കുന്നു- ഫണിലഗ്നസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവു വൃദ്ധതരനെന്നുവാച്യനാകുന്നു-

സാരം—— ചൊവ്വ ലഗ്നാധിപനായാലും ബാലചന്ദ്രൻ ലഗ്നാധിപനായാലും പ്രഷ്ടാവിന്ന അഞ്ചു വയസ്സു തികഞ്ഞില്ല എന്നു ഗ്രഹിച്ചു കൊൾക- ബുധൻ ലഗ്നാധിപനായാൽ എട്ടുവയസ്സുതികഞ്ഞില്ല എന്നു ഗ്രഹിക്കെണം- ശുക്രൻ ലഗ്നാധിപനായാൽ പതിനാറു വയസ്സു തികഞ്ഞില്ല എന്നു ഗ്രഹിക്കെണം- വ്യാഴം ലഗ്നാധിപനായാൽ മുപ്പതു വയസ്സു തികഞ്ഞില്ല എന്നു ഗ്രഹിക്കെണം- ആദിത്യൻ ലഗ്നാധിപനായാൽ എഴുപതു വയസ്സു തികഞ്ഞില്ല എന്നു ഗ്രഹിക്കെണം- വൃദ്ധ ചന്ദ്രനൊ ശനിയൊ ലഗ്നാധിപനായാൽ എഴുപതിലധികം വയസ്സായി എന്നു ഗ്രഹിക്കെണം-

മെൽ പറഞ്ഞ ഗ്രഹങ്ങളും ലഗ്നത്തിങ്കൽ നിന്നാലും മെൽപ്രേ

കാരം തന്നെ രാഹുനിന്നാൽ എഴുപതിലധികം വയസ്സായി എന്നു ഗ്രഹിക്കേണം-

൩. ദേഹസ്യസൌഖ്യവംസചാസ്ഥ്യം സ്ഥിതിശ്രേയൊയശസ്സുഖം। ജയൊവപുശ്ചതൽസവ്യം ചിന്തനീയംവിലഗ്നതഃ॥

അന്വയാർത്ഥം—ദേഹത്തിന്റെ സൌഖ്യവും സ്വാസ്ഥ്യവും സ്ഥിതിയും ശ്രേയസ്സും യശസ്സും സുഖവും ജയവും വപുസ്സും യാതൊന്നൊ അതു സവ്യമായിട്ട് ലഗ്നംകൊണ്ടു ചിന്തനീയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—ദേഹത്തിന്റെ സുഖത്തെയും സ്വസ്ഥതയെയും സ്ഥിതിയെയും ശ്രേയസ്സിനെയും യശസ്സിനെയും സുഖത്തെയും ജയത്തെയും ദേഹത്തെയും ലഗ്നരാശികൊണ്ടു വിചാരിക്കേണം.

൪. ഭർത്തവ്യമഖിലംവിത്തംവാണീചക്ഷുശ്ചദക്ഷിണം। വിദ്യാചവിവിധാപ്യത്രതൽസവ്യം ചിന്ത്യംദ്വിതീയതഃ॥

അന്വയാർത്ഥം—ഭർത്തവ്യമായിരിക്കുന്ന അഖിലവും വിത്തവും വാണിയും ദക്ഷിണമായിരിക്കുന്ന ചക്ഷുസ്സും വിവിധയായിരിക്കുന്ന വിദ്യയുമാകുന്ന ഇത സവ്യമായിട്ടദ്വിതീയംകൊണ്ടു ചിന്ത്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—കുടുംബം. ധനം വാക്കു, വലത്തെക്കണ്ണു, പലപ്രകാരത്തിലുള്ള വിദ്യാ ഇതൊക്കെയും രണ്ടാമെടംകൊണ്ടു വിചാരിക്കപ്പെട്ടുവാൻ യൊഗ്യമാകുന്നു.

൫- ധൈര്യംവീര്യമ്പുദ്ബുദ്ധിസ്സഹൊദരപരാക്രമൌ। ദക്ഷകർണ്ണസഹായൈശ്ചചിന്തനീയാസ്തൃതീയതഃ॥

അന്വയാർത്ഥം—ധൈര്യവും വീര്യവും ബുദ്ധിയും, സഹൊദരപരാക്രമങ്ങളും ദക്ഷകർണ്ണസഹായങ്ങളും തൃതീയംകൊണ്ടു ചിന്തനീയങ്ങളാകുന്നു-

സാരം—ധൈര്യം, വീര്യം, ബുദ്ധി, സഹൊദരൻ, പരാക്രമം, വലത്തെചെവി, സഹായം ഇവ എഴും മൂന്നാമെടംകൊണ്ടു വിചാരിക്കപ്പെട്ടുവാൻ യൊഗ്യങ്ങളാകുന്നു.

൬- മാതാസുഹൃന്മാതുലഭാഗിനെയൌ ക്ഷെത്രംസുഖംവാഹനമാസനഞ്ച। ലാളിത്യമാഭ്യുദയനഞ്ചവൃദ്ധിഃ പശ്വാദികംചൈശ്മഗൃഹാച്ചതുർത്ഥാൽ॥

അന്വയാർത്ഥം—മാതാവും സുഹൃത്തും മാതുലഭാഗിനെയന്മാരും ക്ഷെത്രവും സുഖവും വാഹനവും ആസനവും ലാളിത്യവും അഭ്യുദയവും ശയനവും വൃദ്ധിയും പശ്വാദികവും ചൈശ്മവും ചതുർത്ഥമായിരിക്കുന്ന ഗൃഹത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടു ചിന്ത്യങ്ങളായി ഭ

വിക്കുന്നു-

സാരം——അമ്മ. ബന്ധു. അമ്മാമൻ. മരുമകൻ ഇവരെയും വിളവുഭൂമിയെയും സുഖത്തെയും വാഹനത്തെയും ആസനത്തെയും ലാഭിത്യത്തെയും ജലത്തെയും കിടപ്പും വൃദ്ധിയെയും പശുമാടികളെയും ഭവനത്തെയും നാലാമെടംകൊണ്ട വിചാരിക്കേണം

ഒ- പ്രജ്ഞാമെധ പ്രതിഭാവിവെകശക്തിഃ പുരാതനംപുണ്യം। മന്ത്രാമാത്യനൃജാഃപഞ്ചമതുഃസൈന്യമനസ്യമപി ചിന്ത്യം।

അനവയാർത്ഥം——പ്രജ്ഞയും മെധയും പ്രതിഭയും വിവെകശക്തിയും പുരാതനമായിരിക്കുന്ന പുണ്യവും മന്ത്രാമാത്യനൃജനമാരും പഞ്ചമംകൊണ്ട ചിന്ത്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- സൈന്യമനസ്യവും പഞ്ചമംകൊണ്ട ചിന്ത്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാ——പ്രജ്ഞാ, മെധാ, പ്രതിഭാ, വിവെകശക്തി, പൂർവ്വപുണ്യം. മന്ത്രം, മന്ത്രി, പുത്രൻ, മനൊഹ്രണം ഇവ ഒമ്പതുവസ്തുക്കളെയും അഞ്ചുമെടംകൊണ്ട വിചാരിക്കേണം.

വ്യ തനസ്സാരാരാതിവിഷ്ണ്വാധിവ്യാധയശ്ചാത്മരക്ഷണേ। മരണം വാരിശസ്ത്രൗണചിന്തനീയംഷഡക്ഷരൈ।।

അനവയാർത്ഥം— വ്യസനസ്സാരാരാതിവിഷ്ണ്വാധിവ്യാധികളും തനുരക്ഷണത്തിയും ഷഷ്ഠംകൊണ്ട ചിന്തനീയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. അരിശസ്ത്രംഹെതുവായിട്ടുള്ള മരണവും ഷഷ്ഠംകൊണ്ട ചിന്തനീയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം——കള്ളൻ, ശത്രു ഇവരെയും വിഷ്ണുത്തെയും ആധിവ്യാധികളെയും ദെഹപ്രണത്തെയും ശത്രുവിനാൽ പ്രയൊഗിക്കപ്പെട്ട ആയുധം ഹെതുവായിട്ടുള്ള മരണത്തെയും ആറാമെടംകൊണ്ട വിചാരിക്കേണം-

ൻ- വിവാഹമദനാലൊകഭ്രാഷ്ട്രത്സമാഗമാൗ। ശയ്യാസ്ത്രീസത്മനഷ്ടാത്മൈഥുനാത്യപിസപ്തമാൽ।।

അനവയാർത്ഥം —— വിവാഹമദനാലൊകഭ്രാഷ്ടത്സമാഗമങ്ങളും ശയ്യാസ്ത്രീസത്മനഷ്ടാത്മൈഥുനങ്ങളും സപ്തത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ട ചിന്തനീയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം——വെളി, കാമം, ദൃഷ്ടി ഇതുകളെയും ഭ്രാഷ്ടത്തൊക്കുന്നാതിരയും ഗമനാഗമനത്തെയും ശയനസാധനത്തെയും സ്ത്രീഭവനത്തെയും നശിച്ചധനത്തെയും മൈഥുനത്തെയും ഏഴാംമടംകൊണ്ട വിചാരിക്കേണം-

ഫാ സർവ്വപ്രണാശൊവിപരൊവാദൊഹെതുപ്രഭെശൗ മരണസ്യദാസാദ്യ। മാരികംവൈഗദാശ്ചവിഷ്ണാവിചന്തനീയാട്ട

പുനരഷ്ടമെന്നി

അന്വയാർത്ഥം—സർവ്വപ്രണാശവും വിപത്തുകളും അപവാദങ്ങളും മരണത്തിന്റെ ഹെതുപ്രദേശങ്ങളും ദാസന്മാരും മാരികമായിരിക്കുന്ന വൈരവും ഗദങ്ങളും വിഘ്നങ്ങളും പിന്നെ അഷ്ടമംകൊണ്ടു വിചിന്തനീയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— സർവനാശത്തെയും ആപത്തുകളെയും അപവാദത്തെയും മരണകാരണത്തെയും മരണപ്രദേശത്തെയും ദുഷ്ടന്മാരെയും മഠം മുതലായഗൃഹത്തെയും രോഗങ്ങളെയും വിഘ്നങ്ങളെയും എട്ടാമെടംകൊണ്ടു വിചാരിക്കേണം

൧൭. ഭാഗ്യധർമ്മദയാപുണ്യതപസ്സാതസുതാത്മജാദി മാനോപാസനസൈന്യശീല്യഗുരവൊനവമാദമീ॥

അന്വയാർത്ഥം— ഭാഗ്യധർമ്മദയാപുണ്യതപസ്സുതസുതാത്മജന്മാരും മാനോപാസനസൈന്യശീല്യഗുരുക്കളുമാകുന്ന രംപദാർത്ഥങ്ങളും നവമത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടു ചിന്തനീയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— ഭാഗ്യം, ധർമ്മം, ദയാ, പുണ്യം, തപസ്സ് ഇതുകളെയും അച്ഛനെയും മകൻറെമകനെയും മാനം, ഭജനം, സദാചാരം ഇതുകളെയും ഗുരുവിനെയും നവമംകൊണ്ടു വിചാരിക്കേണം-

൧൮- ദൈവാലയനഗരസഭാമാഗ്രാലയദാസസർവ്വകർമ്മാണി॥ ആജ്ഞാലംബനമെതൽസർവ്വം ചിന്ത്യംഹിദശമെന്നി

അന്വയാർത്ഥം— ദൈവാലയനഗരസഭാ മാഗ്രാലയദാസസർവ്വകർമ്മങ്ങളും ആജ്ഞയും ആലംബനവുമാകുന്നതു സർവ്വമായിട്ടു ദശമംകൊണ്ടു ചിന്തനീയമാകുന്നു.

സാരം— രാജ്യം, നഗരം, സഭാ, വഴിയമ്പലം ഇതുകളെയും ദാസനെയും സർവ്വകർമ്മത്തെയും ആജ്ഞയെയും ആശ്രയത്തെയും പത്താമെടംകൊണ്ടു വിചാരിക്കേണം.

൧൯- സർവ്വഭ്രിഷ്ടാഗമജ്യേഷ്ഠഭ്രാതൃജാതാനിജാത്മജാഃ വാമകണ്ണ്യോർത്ഥലാഭശ്ച ചിന്ത്യാഹ്യേകാദശേനതെ॥

അന്വയാർത്ഥം— സർവ്വാഭ്രിഷ്ടാഗമവും ജ്യേഷ്ഠഭ്രാതാവും ജാതന്മാരായിരിക്കുന്നനിജാത്മജന്മാരും വാമകണ്ണും അർത്ഥലാഭവും യാതൊന്നുകളൊ അതുകൾ ഏകാദശംകൊണ്ടു ചിന്ത്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— സകലമായ ഇഷ്ടവസ്തുലാഭത്തെയും ജ്യേഷ്ഠഭ്രാതാവിനെയും ഉണ്ടായപുത്രന്മാരെയും ഇടത്തെ ചെവിയെയും ധനലാഭത്തെയും പതിനൊന്നാം മെടംകൊണ്ടു വിചാരിക്കേണം

൨൦. പാപവ്യയക്ഷപതനാനിഷ്ടംവാമംബകഃ സ്ഥാനദ്രം

ശംചവൈകല്യംപോദശെനവിചിന്തയെൽ ।

അനപയാത്ഥം——പാപത്തെയും വ്യയത്തെയും പതനത്തെയും നിരയത്തെയും വാമമായിരിക്കുന്ന രംധ്രകത്തെയും സ്ഥാനഭ്രംശത്തെയും വൈകല്യത്തെയും ദ്വാദശംകൊണ്ടു വിചിന്തിക്കെണം.

സാരം—— പാപത്തെയും വ്യയത്തെയും വീഴ്കയെയും അല്ലാഎങ്കിൽ ജാതിഭ്രംശത്തെയും നരകത്തെയും ഇടത്തെകണ്ണിനെയും സ്ഥാനഭ്രംശത്തെയും ഇന്ദ്രിയങ്ങൾക്കൊ ശരീരാവയവങ്ങൾക്കൊളുള്ളകുറവിനെയും പന്ത്രണ്ടൊമെടംകൊണ്ടു വിചാരിക്കെണം.

ഫ൭- ചിന്ത്യംചാക്രമണംലഗ്നാച്ചയനംഹിചതുർത്ഥതു । സപൂമെനൊപവെശശ്ച ചിന്ത്യാദശമതഃസ്ഥിതിഃ॥

അനപയാത്ഥം—— ലഗ്നത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ട ആക്രമണവും ചിന്ത്യമാകുന്നു. ചതുർത്ഥത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ട ശയനവും ചിന്ത്യമാകുന്നു. സപൂമംകൊണ്ടു ഉപവെശവും ചിന്ത്യമാകുന്നു. ദശമത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ട സ്ഥിതിയും ചിന്ത്യയാകുന്നു.

സാരം—— ലഗ്നംകൊണ്ടുനടപ്പിനെയും നാലാമെടംകൊണ്ടു കിടപ്പിനെയും എഴാമെടംകൊണ്ടുഇരിപ്പിനെയും പത്താമെടംകൊണ്ടുനില്പിനെയും വിചാരിക്കെണം.

ഗൃഹിബുകെനാധസ്സലിലംനദ്യാഗമനംതുസപൂമെനൈവ। ദശമെനവൃഷ്ടിപതനം വ്യയാദ്ദയെന്നതത്ത്രിതയം॥

അനപയാത്ഥം—— ഗ്രിബുകംകൊണ്ടുഅധസ്സലിലത്തെ പറയെണം. നദിയുടെഗമനത്തെ സപൂമംകൊണ്ടുതന്നെപറയെണം. ദശമംകൊണ്ടുവൃഷ്ടിപതനത്തെപറയെണം ലഗ്നംകൊണ്ടു തൃതീയത്തെയും പറയെണം.

സാരം—— നാലാമെടംകൊണ്ടു കൂപംമുതലായതുകളിലെജലത്തെ വിചാരിക്കെണം നദിപ്രവാഹത്തെ എഴാംമെടംകൊണ്ടുതാനെ വിചാരിക്കെണം പത്താമൊടംകൊണ്ടു വൃഷ്ടിയെവിചാരിക്കെണം. ലഗ്നംകൊണ്ടു കൂപംമുതലായതിലെ ജലത്തെയുംനദിപ്രവാഹത്തെയും വൃഷ്ടിയെയും വിചാരിക്കാം

൭൦. വിശെഷ്യസ്സന്തിഭാവാനാം ഭുക്തിപ്രശ്നെചഭൂപതെ। തെചാപ്യുത്രവിലിഖ്യന്തെലഗ്നാദ്യാദ്വാദശക്രമാൽ॥

അനപയാത്ഥം—— ഭുക്തിപ്രശ്നത്തിങ്കലും ഭൂപതിക്കും ഭാവങ്ങളുടെ വിശെഷ്യങ്ങൾഭവിക്കുന്നു- ലഗ്നാദികളായിയും പന്ത്രണ്ടായിയും ഇരിക്കുന്ന അതുകളെയും ക്രമെണഇവിടെ ലെഖനം

ചൈകപ്പെടുന്നു-

സാരം—— ഭോജന പ്രശ്നത്തിങ്കലും രാജപ്രശ്നത്തിങ്കലും ഭാവങ്ങൾക്കുവിശേഷങ്ങൾ ഉണ്ടെ ലഗ്നം മുതലായപന്ത്രണ്ടു ഭാവങ്ങൾക്കും അവിടെയുള്ളവിശേഷങ്ങളെ ഇനി ഇവിടെ ക്രമെണ പറയുന്നു-

ശ്ലോ. മൂത്തിരമത്രംഭക്ഷ്യംഭോജ്യംഭോജയിതൃഭാവഉപശംശൗ।
സൈചനമന്നംസഹജൻകൂത്തികഥാശയനമപിവിലഗ്നാൽ॥

ഫൽ- മൂത്തിയുംകൊശധനവിനൊവാഹനാനിമന്ത്രശത്രുമ്മാ
ർത്തയുമ്മനശ്ച। വ്യാപാരശ്ചപ്രാപ്തിരപ്രാപ്തിരെവംലഗ്നാൽ
ഭാവാദ്ഭവിത്തേത്ഥമിചിന്ത്യാഃ॥ ഇതി॥

അന്വയാർത്ഥം—— വിലഗ്നത്തിങ്കൽ നിന്നുതുടങ്ങി മൂത്തിയും അമത്രവും ഭക്ഷ്യവും ഭോജ്യവും ഭോജയിതൃഭാവവും ഉപശംശവും സൈചനവും അന്നവും സഹജൻകും കൂത്തികഥാശയനവും ചിന്ത്യമായി ഭവിക്കുന്നു- വിലഗ്നത്തിങ്കൽ നിന്നു തുടങ്ങി മൂത്തിയുംകൊശവും ധനവികളും വാഹനങ്ങളും മന്ത്രവും ശത്രുവും മാർത്തവും മൃത്യുസ്സും മനസ്സും വ്യാപാരവും പ്രാപ്തിയും അപ്രാപ്തിയും ഇങ്ങിനെ ഭാവങ്ങൾ ഭ്രമിച്ചത്ഥാവിന്നു വിചിന്ത്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ഭോജനപ്രശ്നത്തിങ്കൽ ലഗ്നംകൊണ്ടു ഭോക്താവിന്റെ ദേഹത്തെയും രണ്ടാമെടം കൊണ്ടു പാത്രത്തെയും മൂന്നാമെടംകൊണ്ടു അപ്പംമുതലായ ഭക്ഷ്യദ്രവ്യങ്ങളെയും നാലാമെടംകൊണ്ടു കദളിഫലസലിലാദി ഭോജ്യദ്രവ്യങ്ങളെയും അഞ്ചാമെടംകൊണ്ടു വിളംപുന്നവന്റെ മനസ്സിനെയും ആറാമെടംകൊണ്ടു കറിയെയും ഏഴാമെടംകൊണ്ടു മൊരമുതലായ സൈചന ദ്രവ്യങ്ങളെയും എട്ടാമെടംകൊണ്ടു അന്നത്തെയും ഒമ്പതാമെടംകൊണ്ടു ഒരുമിച്ചുണ്ടവനെയും പത്താമെടംകൊണ്ടു ഉദരപൂരണത്തെയും പതിനൊന്നാമെടംകൊണ്ടു ഭോജനമധ്യത്തിങ്കൽ ഉണ്ടായസല്ലാപത്തെയും പന്ത്രണ്ടാമെടംകൊണ്ടു ശയനത്തെയും വിചാരിക്കേണം-

രാജപ്രശ്നത്തിങ്കൽ ലഗ്നംകൊണ്ടു രാജശരീരത്തെയും രണ്ടാമെടംകൊണ്ടു ഭണ്ഡാരത്തെയും മൂന്നാമെടംകൊണ്ടു പടജ്ജനങ്ങളെയും നാലാമെടംകൊണ്ടു വാഹനങ്ങളെയും അഞ്ചാമെടംകൊണ്ടു മന്ത്രത്തെയും ആറാമെടംകൊണ്ടു ശത്രുവിനെയും ഏഴാമെടംകൊണ്ടു മാർഗ്ഗത്തെയും എട്ടാമെടംകൊണ്ടു മൃത്യുസ്സിനെയും ഒമ്പതാമെടംകൊണ്ടു മനസ്സിനെയും പത്താമെടംകൊണ്ടു വ്യാപാരത്തെ

യും പതിനൊന്നാമെടം കൊണ്ട പ്രാപ്തിയെയും പന്ത്രണ്ടാമെടം കൊണ്ട അപ്രാപ്തിയെയും ചിന്തിക്കേണം.

൨൦- ബാഹ്യാഭ്യന്തരഭേദാപിവിധഃ ഭാവാസ്സമീരിതാഹ്യേതെ ।
ബാഹ്യാഃ ഖലുതമാദ്യാജ്ഞേയാഃപുനരാന്തരാസ്സകല്യാദ്യാഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— രം ഭാവങ്ങൾം ബാഹ്യാഭ്യന്തരഭേദം ഹെതുവായിട്ട ദ്വിവിധങ്ങളായിട്ട സമീരിതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു - ബാഹ്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഭാവങ്ങൾം തന്നാദ്യങ്ങളാകുന്നു- കല്യാദ്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഭാവങ്ങളാകട്ടെ ആന്തരങ്ങൾം എന്നുവിജ്ഞേയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ഭാവങ്ങൾം പുറത്തുള്ളവയും അകത്തുള്ളവയും ഇങ്ങിനെ രണ്ടപ്രകാരം ഭവിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട തുകളെ ബാഹ്യഭാവങ്ങളെന്നും ആന്തരഭാവങ്ങളെന്നും രണ്ടുവകയായി ഗ്രഹിക്കേണം ശരീരകൂഡുംബാദികൾം ബാഹ്യഭാവങ്ങളാകുന്നു കല്യാദികൾം ആന്തരഭാവങ്ങളാകുന്നു -

൨൧- യദ്യല്ലഗ്നാദിഭിശ്ചിന്ത്യംതത്തൽസ്വാമിസമാഗമഃ ।
ആഭ്യന്തരംഭവേൽസ്വംവിജ്ഞേയംബാഹ്യമന്യഥാ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— യാതൊന്ന യാതൊന്ന ലഗ്നാദികൾംകൊണ്ട ചിന്ത്യമായിഭവിക്കുന്നുവൊ അത സ്വയമായിട്ട തൽസ്വാമിസമാഗമം സംഭവിക്കുന്നതായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ആഭ്യന്തരമായി ഭവിക്കും- മറിച്ചായാൽ ബാഹ്യമെന്നു വിജ്ഞേയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ലഗ്നാദിഭാവങ്ങൾംക്കു തന്റെ തന്റെ അധിപനൊട്ട യൊഗമുണ്ടായിരുന്നാൽ അതുകൾംകൊണ്ട ആന്തരഭാവങ്ങളെ വിചാരിക്കേണം അവരൊട്ട യൊഗമില്ലാ എംകിൽ ബാഹ്യഭാവങ്ങളെ വിചാരിച്ചുകൊൾംക - ആന്തരഭാവങ്ങൾം കല്യസ്വവിക്രമഗ്രഹപ്രതിഭാക്ഷുതാനി എന്ന ഹൊരാശ്ലൊകംകൊണ്ട പറകപ്പെട്ട സ്വസ്ഥതമുതലായതാകുന്നു- ബാഹ്യഭാവങ്ങൾം ഹൊരാദ്യസൂനുകുഡുംബൈത്രാദി ഹൊരാശ്ലൊകം കൊണ്ട പറകപ്പെട്ട തന്നാദികളാകുന്നു- അതുകളെ ഹൊരയിൽനൊക്കി പ്രത്യെകമായറിഞ്ഞുകൊൾംക-

൨൨- മൂർദ്ധാസ്യഗളസ്കന്ധാഹൃദയോദരവസ്തിഗുഹ്യാനി ।
ഊരുജാനുജംഘപാദൊഭാവാഃക്രമാദിലഗ്നാദ്യാഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— വിലഗ്നാദ്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഭാവങ്ങൾംക്രമെണ മൂർദ്ധാസ്യഗളസ്കന്ധങ്ങളായിട്ടും ഹൃദയൊദരവസ്തിഗുഹ്യങ്ങളായിട്ടും ഊരുക്കളായിട്ടും ജാനുക്കളായിട്ടും ജംഘകളായിട്ടും പാ

ങ്ങളായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ലഗ്നം മുതൽപന്ത്രണ്ടോമെടംവരെ ഉള്ള ഭാവങ്ങൾ ക്രമെണ മൂർദ്ധാവു, മുഖം, കഴുത്ത, ചുമല, ഹൃദയം, വയർ, വസ്തി, ഗുഹ്യം, തുടകൾ, മുട്ടുകൾ, കണങ്കാലുകൾ, അടികൾ, ഇങ്ങിനെയുള്ള അംഗങ്ങളാകുന്നു-

൨൨- അംഗാനാംഹ്രസ്വദീർഘത്വംലഗ്നാദ്യാശ്രിതരാശിഭിഃവാച്യം। തൽകഥനെപ്രായഷുവൈദമുപയുജ്യതെ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— അംഗങ്ങളുടെ ഹ്രസ്വദീർഘത്വം ലഗ്നാദ്യാശ്രിതരാശികൾകൊണ്ടു വാച്യമാകുന്നു- ഇതുതൽക്കഥനത്തിങ്കൽ തന്നെ മിക്കതും ഉപയോഗിക്കുന്നു-

സാരം—— അംഗങ്ങളുടെ ഹ്രസ്വത്വവും ദീർഘവും ലഗ്നംമുതലായ അംഗാശ്രിതരാശികൾകൊണ്ടു പറകപ്പെടുവാൻ യോഗ്യമാകുന്നു- അതുകളെ പറവാൻ തന്നെ മേൽപറഞ്ഞ അംഗകല്പനമിക്കതും ഉപകരിക്കുന്നതാകുന്നു.

൨൩. ലഗ്നരാശിസ്സ്വയംപ്രഷ്ടാതത്സംബന്ധിധനാദയഃ। ദ്വിതീയാദ്യന്യഭാവാസ്തൽപുഷ്ടിഹാന്യശുഭാശുഭൈഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ലഗ്നരാശി താനെതന്നെ പ്രഷ്ടാവായി ഭവിക്കുന്നു- ദ്വിതീയാദ്യന്യഭാവങ്ങൾ തൽസംബന്ധിധനാദികളായി ഭവിക്കുന്നു- ശുഭാശുഭന്മാർ ഹേതുവായിട്ട തൽപുഷ്ടിഹാനികൾ ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ലഗ്നരാശിയെ പൃച്ഛകനെന്നും രണ്ടാമെടം മുതലായതുകളെ പൃച്ഛകന്റെ ധനാദികളെന്നും കല്പിച്ചിട്ടു ലഗ്നാദിരാശികളുടെ ശുഭാശുഭസംബന്ധങ്ങൾകൊണ്ടു പൃച്ഛകാദികളുടെ പുഷ്ടിയെയും ഹാനിയെയും പറഞ്ഞുകൊൾകെ.

(വാ) അതൃഷ്ടാംപഞ്ചോശികാ ।

ഇവിടെ ഷഷ്ടാംപഞ്ചോശികാ എന്നൊരുശാസ്ത്രമുണ്ടെ എന്ന മെൽഎഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥമാകുന്നു.

൨൪- യൊയൊഭാവസ്സ്വാമിദൃഷ്ടോയുതൊവാസൌമ്യൈർവ്വാസ്വാത്മസ്യതസ്യാഭിവൃദ്ധിഃ। പാപൈരെവംതസ്യഭാവസ്യഹാനിർന്നിർദ്ദിഷ്ടവ്യാപ്രശ്നതൊജന്മതൊവാ ॥ ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം—— യാതൊരു യാതൊരുഭാവം സ്വാമിദൃഷ്ടമായിട്ടൊ യുതമായിട്ടൊ സൌമ്യന്മാരാൽ ദൃഷ്ടമായിട്ടൊ സൌമ്യന്മാരാൽ യുതമായിട്ടൊ ഭവിക്കുന്നുവൊ അതിന്നു അതിന്ന അഭിവൃദ്ധി ഭവിക്കും- ഇപ്രകാരം യാതൊരുഭാവം പാപന്മാരാൽ ദൃഷ്ടമായിട്ടൊ പാപന്മാരൊട യുതമായിട്ടൊ ഭവിക്കുന്നുവൊ അതു

ഭാവത്തിന്ന ഹാനിപ്രശ്നംകൊണ്ടും ജന്മംകൊണ്ടും നിർദ്ദേശിക്കുന്നു-

സാരം—— അതാത ഭാവത്തിന്ന ഭാവാധിപദൃഷ്ടിയൊ ഭാവാധിപയൊഗമൊ ശുഭദൃഷ്ടിയൊ ശുഭയൊഗമൊ ഉണ്ടായിരുന്നാൽ അതിന്ന അഭിവൃദ്ധിയെ പറയെണം- പാപദൃഷ്ടിയൊ പാപയൊഗമൊ ഉണ്ടായിരുന്നാൽ നാശത്തെ പറയെണം- പ്രശ്നത്തിന്നും ജാതകത്തിന്നും ഇതു സാധാരണമാകുന്നു-

(വാ) അതീവ്വാസപൂതിശ്ച॥

അതീവ്വാസപൂതിയുമുണ്ട എന്ന മെൽഎഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥമാകുന്നു-

ഉദാ- യൊയൊഭാവഃപ്രേക്ഷണാദ്ദൃഷ്ടോയുക്തൊഥവാപ്യുതഃ ।
ഗുരുബുധശുക്രൈരവംവക്തവ്യംതസ്യതസ്യശുഭം॥

അന്വയാർത്ഥം—— പ്രശ്നത്തിങ്കൽ യാതൊരു യാതൊരു ഭാവം പ്രഭവിനാദൃഷ്ടമായിട്ടൊ പ്രഭവിനൊടു യുതമായിട്ടൊ ഭവിക്കുന്നുവൊ അതിന്ന അതിന്ന ശുഭം വക്തവ്യമാകുന്നു- ഇപ്രകാരം ഗുരുബുധശുക്രന്മാരെക്കൊണ്ടും വക്തവ്യമാകുന്നു-

സാരം— സ്വാമിയുടെയൊ ബുധഗുരുശുക്രന്മാരുടെയൊദൃഷ്ടിയൊഗങ്ങളും ഭാവപുഷ്ടിയെ ഉണ്ടാക്കുന്നതുകൊണ്ടാകുന്നു-

ഉന്ന-യസ്മിൻയസ്മിൻഭാവെദീപ്തോദാരസപുരന്ധ്രിതാസ്സൌമ്യാഃ ।
തസ്മിംസ്തസ്മിൻവൃദ്ധിർശമചതുർത്ഥസ്ഥിതൈസ്തദാ॥
ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം— യാതൊരു യാതൊരു ഭാവത്തിങ്കൽ ദീപ്തോദാരസപുരന്ധ്രിതന്മാരായിട്ട സൌമ്യന്മാർ ഭവിക്കുമൊ അതിങ്കൽ അതിങ്കൽ വൃദ്ധി വാച്യയാകുന്നു- അപ്രകാരം ദശമചതുർത്ഥസ്ഥിതന്മാരായിരിക്കുന്ന സൌമ്യന്മാരെക്കൊണ്ടും വൃദ്ധി വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— യാതൊരുഭാവത്തിന്ന ഇരുപുറങ്ങളിലും നാലാമെടത്തും ഏഴാമെടത്തും പത്താമെടത്തും ശുഭന്മാർനില്ക്കുന്നുവൊ അതിന്ന പുഷ്ടിയെ പറയെണം- യസ്മിൻ യസ്മിൻഭാവെ എന്ന സപൂരിക്കുന്നതിനാൽ അനെഷണയൊഗ്യയാകുന്നു-

ഉദാ- ക്ഷപ്തുഷ്ടമരിഃപൊശാഭാവപരിപവശ്ശുഭാശ്ചഭാവഹനഃ ।
ഭാവതദീശപരകാരകഉർവ്വലതാചാസ്തിചെത്തഥാപൂവചഃ ।

അന്വയാർത്ഥം— ക്ഷപ്തുഷ്ടമരിഃപൊശന്മാരായിയും ഭാവപരിപക്കളായിയും ഇരിക്കുന്ന ശുഭന്മാരും ഭാവതദീശപരകാരകഉർവ്വലതകളുടെ ഭവിക്കുന്നുഎങ്കിൽ ഭാവഹാക്കളായി ഭവിക്കും അപ്രകാരം

കാരം അപൂർവചക്രസ്സുഭവിക്കുന്നു-

സാരം— ആറാം ഭാവത്തിന്റെയോ അഷ്ടമത്തിന്റെയോ പന്ത്രണ്ടാം ഭാവത്തിന്റെയോ അധിപത്യമുള്ള ഗ്രഹം ശുഭനായിരുന്നാലും യൊഗദൃഷ്ടികൾകൊണ്ടെ തനിക്ക അധിപത്യമില്ലാത്തതായ ഭാവത്തെ നശിപ്പിക്കും ഭാവത്തിനും ഭാവാധിപനും ഭാവകാരകഗ്രഹത്തിനും ബലഹാനികൂടെ ഉണ്ടായിരിക്കെണം അതില്ലാ എങ്കിൽ നശിപ്പിക്കയില്ല- അങ്ങിനെ അപൂർവചക്രം ഉണ്ടെ-

ഉവ്വ. ക്ഷീണം പോദശമഷ്ടമന്ധ്യമുനയൊ ഭാവാനനിഷ്ടാൻവിദുസ്സ്വനാഥാനിതവീക്ഷിതായദധിപായെവാ ചഭാവാസ്സ്വയം। തത്രസ്ഥാശ്ചയദീശരാസ്സ്വയഇമെനശ്യന്തിഭാവാസ്തുണാം ജാതാവാവിഫലാവിനഷ്ടവികലാസ്തുത്രാതികഷ്ടൊഷ്ടമുഃ।।

അനുപയാത്ഥം —— മുനികൾ ക്ഷീണവും പോദശവും അഷ്ടമവുമാകുന്ന ഭാവങ്ങളെ അനിഷ്ടങ്ങളെന്നു അറിയുന്നു- തന്നാഥാനിതവീക്ഷിതന്മാരായിട്ട യധിപന്മാർ ഭവിക്കുന്നുവൊ അതും തന്നാഥാനിതവീക്ഷിതങ്ങളായിട്ട യാവചില ഭാവങ്ങൾതാനെ തന്നെ ഭവിക്കുന്നുവൊ അതുകളും തത്രസ്ഥന്മാരായിട്ട യധിശപരന്മാർ ഭവിക്കുന്നുവൊ അതുകളുമാകുന്ന ഈ മൂന്നുഭാവങ്ങൾനശിക്കുന്നു- ജാതങ്ങളായാൽ വിഫലങ്ങളായിട്ടൊ വിനഷ്ടവികലങ്ങളായിട്ടൊ ഭവിക്കുന്നു- അതുകളിൽ വെച്ച അഷ്ടമം അതികഷ്ടമായി ഭവിക്കുന്നു

സാരം— ആറാമെടവും എട്ടാമെടവും പന്ത്രണ്ടാമെടവും അനിഷ്ടഭാവങ്ങളാകുന്നു- അനിഷ്ടഭാവങ്ങളുടെ അധിപന്മാരൊടഭാവാധിപന്മാക്കൊ ഭാവങ്ങൾക്കൊ യൊഗമൊ ഭാവഭാവാധിപന്മാക്ക അവരുടെ ദൃഷ്ടിയൊ ഭാവാധിപന്മാക്ക അനിഷ്ടഭാവസ്ഥിതിയൊ ഉണ്ടായാൽ ഭാവങ്ങൾനശിക്കും- ഉണ്ടാകതന്നെയില്ല- ഉണ്ടായാലും അനുഭവമില്ലാത്തതുകളായിട്ടൊ നശിച്ചതുകളായിട്ടൊ അല്പങ്ങളായിട്ടൊ ഭവിക്കും- അനിഷ്ടഭാവങ്ങളിൽവെച്ച അഷ്ടമം അതികഷ്ടമാകുന്നു-

ഉൻ- ഭാവാധീശെചഭാവെസതിബലരഹിതെചഗ്രഹെ
കാരകാഖ്യെപാപാന്തസ്ഥെചപാപൈരരിഭിരപിസമെതെ
ക്ഷിതെനാന്യഖെടെടു। പാപൈസ്സൽബന്ധുമൃത്യുവ്യയഭവനഗതൈസ്തുതികൊണസഹിതൈവാ വാച്യാഭാവസ്യഹാനിസ്തുടമിയദുവദിചിത്സംവാഭാവാൽ।। ഇതി।।

അനുപയാത്ഥം —— ഭാവവും ഭാവാധീശനും കാരകാഖ്യഗ്രഹ

ലും ബലരഹിതമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും പാപാന്തസ്ഥമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും നാനൈടെന്മാരായിരിക്കുന്ന പാപന്മാരാലും അരികഴാലും സമൈതെക്ഷിതമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും, തൽബന്ധുമൃത്യുവ്യയഭേനശത്രുന്മാരായിയൊ തത്തുകൊണസഹിതന്മാരായിയൊ ഇരിക്കുന്ന പാപന്മാരെക്കൊണ്ടും ഭാവത്തിന്റെ ഹാനി വാച്യയായിഭവിക്കുന്നു- ഇതുകളിൽ വെച്ച ചിത്രിസംവാദഭാവംഹേതുവായിട്ട സ്ഥൂടമാകും വണ്ണം വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ഭാവത്തിനും ഭാവാധിപനും കാരകഗ്രഹത്തിനും ബലമില്ലായ്കയും- ഭാവാദികളായ മൂന്നിനും ഉഭയപാപിതപാപന്മാരുടെയും ശത്രുക്കളുടെ ദൃഷ്ടിയൊ യൊഗമൊ ഭാവാദികളായ മൂന്നിനും ഭവിക്കുക- ശുഭന്മാരുടെയും ബന്ധുക്കളുടെയും ദൃഷ്ടിയൊഗങ്ങൾഇല്ലായ്കയിരിക്കയും നാലാമെടത്തും എട്ടാമെടത്തും പന്ത്രണ്ടാമെടത്തും ശത്രുക്കളാകിലും പാപന്മാർ നില്ക്കുക- ഇതുകൾ ഒക്കെയും ഭാവനാശത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നതുകളാകുന്നു.

മേൽ പറകപ്പെട്ടതുകളിൽ വെച്ചുരണ്ടൊ മൂന്നൊ ഒരുമിച്ചുസംഭവിച്ചാൽ നിസ്സംശയമായിട്ട തന്നെ ഭാവഹാനിയെ പറയാം-

൩൦. താതശ്ചാത്മാപ്രഭാവൊഭ്രമണിരപിമനൊമാതരൌ ശീതരശ്മിർഭ്രാതാസത്തപഞ്ചമൌമേ ക്ഷിതിരപിവചനംജ്ഞനമിന്ദൊസ്സുനുർജ്ജ ഃ ധീചിൽപുത്രാംഗനൈതുഖ്യംസുരഗുരുരബലാഭൊഗയാനാനിശുക്രൊമൃത്യുവ്യാധിക്ഷുദുഃഖംശനിരിഹഗദിനംതാമാസഭൃത്യാമികൊചി ॥

അന്വയാർത്ഥ —— താതനും ആത്മാവും പ്രഭാവവും ഭ്രമണിയാകുന്നു- മനൊമാതാക്കന്മാർ ശീതരശ്മിയാകുന്നു- ഭ്രാതാവും സത്തപവും ക്ഷിതിയും കുജനാകുന്നു- വചനവും ജ്ഞാനവും ഇന്ദുവിന്റെ സുനുജനാകുന്നു- ധീചിൽ പുത്രാംഗനൈതുഖ്യംസുരഗുരുവാകുന്നു- അബലാഭൊഗയാനങ്ങൾ ശുക്രനാകുന്നു- ഇവരിൽ വെച്ച ശനി മൃത്യുഎന്നും വ്യാധിയെന്നും ദുഃഖമെന്നുംമാസഭൃത്യരുകമായ ജനമെന്നും ഗദിനനായി ഭവിക്കുന്നു-

സാര—— പിതാവിനും ആത്മാവിനും പ്രഭാവോത്തിനും കാരകൻ സൂര്യനാകുന്നു- മനസ്സിനും മാതാവിനും കാരകൻ ചന്ദ്രനാകുന്നു- സഹൊദരാപരാക്രമ ഭൂമികർമ്മങ്ങൾക്കു കാരകൻ പൊവ്വയാകുന്നു- വാക്കിനും വിദ്യക്കും കാരകൻ ബുധനാകുന്നു- ബുദ്ധിക്കും ആത്മജ്ഞാനത്തിനും കാരകൻ ഗുരുവാകുന്നു- സ്ത്രീഭൊഗവാഹനങ്ങൾക്കു കാരകൻ ശുക്രനാകുന്നു- മൃത്യുരൊഗദുഃഖ

ങ്ങൾക്കും ദാസഭൃത്യാദികൾക്കും കാരകൻ ശനിയാകുന്നു-

നൂറ. ആത്മാദയൊഗഗനഗൈർബ്ബലിഭിർബ്ബലവത്തരാഃ । ദുർബ്ബലൈർദ്ദുർബ്ബലാജ്ഞേയാവിപരീതംശനൈസ്സ്മൃതം ॥

അനുവയാർത്ഥം— ബലികളായിരിക്കുന്ന ഗഗനഗന്മാർഹെതുവായിട്ട ആത്മാദികൾ ബലത്തരങ്ങളായിട്ട ജ്ഞേയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- ദുർബ്ബലന്മാരായിരിക്കുന്ന ഗഗനഗന്മാർ ഹെതുവായിട്ട ദുർബ്ബലങ്ങളായിട്ട ജ്ഞേയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- : ശനിക്ക ഇതു വിപരീതമായിട്ട സ്മൃതമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— കാരക ഗ്രഹങ്ങൾ ബലവാന്മാരായിരുന്നാൽ അവക്കു കാണ്ടുള്ളതായ ഭാവങ്ങൾ പ്രബലങ്ങളായിരിക്കും ബലഹീനന്മാരാകിൽ ബലഹീനങ്ങളായിരിക്കും ശനിക്കു വിപരീതമാകുന്നു- ശനി ബലവാനാകുന്നു എങ്കിൽ മരണ രൊഗദുഃഖാദികൾ ബലഹീനങ്ങളായിരിക്കും ശനിദുർബ്ബല നായിരുന്നാൽ പ്രബലങ്ങളായിരിക്കുമെന്നറിക

നൂറ. അക്കാംശൈസ്സൈസ്സംതാത്ത്യാദ്ദീതസവ്വവസ്ഥനാം കാരകതാക്കാദീനാംവിജ്ഞേയാപൊഷ്യനൈതഥാഹനനെ ॥

നൂനു. ഭാഗ്യാദ്യഭീഷ്ടഭാവെശൊപ്യശുഭൊഭാവപുഷ്ടികൃൽ । ലഗ്നാൽപുത്രെതിപദ്യൈതദ്വരാഹമിഹിരൊദിതം ॥

അനുവയാർത്ഥം— ഭാഗ്യാദ്യഭീഷ്ടഭാവെശൻ അശുഭനാകുന്നു എങ്കിലും ഭാവപുഷ്ടി കൃത്തായി ഭവിക്കുന്നു- ലഗ്നാൽ പുത്ര എന്ന പദ്യത്തിങ്കൽ അത വരാഹമിഹി രൊദിതമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— ഭാഗ്യാദികളായിരിക്കുന്ന അഭിഷ്ടഭാവങ്ങളുടെ അധിപന്മാർ പാപന്മാരായിരുന്നാലും യൊഗദൃഷ്ട്യാദികൾ കൊണ്ടു ഭാവപുഷ്ടിയെ ഉണ്ടാക്കും- ഭാവാധിപനല്ലാത്ത ഉള്ള പാപന്റെ യൊഗദൃഷ്ട്യാദികൾ ഭാവഹാനിക്കു കാരണങ്ങളായിരുന്നാലും, ഭാവാധിപന്നായിരിക്കുന്ന പാപന്റെ യൊഗദൃഷ്ട്യാദികൾ നല്ലതുകൾതന്നെ-

മെൽ പറഞ്ഞ സിദ്ധാന്തത്തെ വരാഹമിഹിരാചാര്യൻ ലഗ്നാൽ പുത്രകളത്രത്തെ ശുഭപതി പ്രാപ്തൈഥവാലൊതിതെ എന്നുള്ള ഹൊരാ ശ്ലൊകത്തിലെ പതിശബ്ദം കൊണ്ടു ബൊധിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു-

നൂദം. ശുഭമാനാം പ്രാബല്യെശുഭപൈനൃക്ഷല്യംപുനസ്സൂക്ഷ്മകൃതാം । ബൈബല്യെമൊഷ്ടാനാംപൈനൃക്ഷല്യംഭവേതിരുപമഭിയുക്തൃ ॥

അനുവയാർത്ഥം— ശുഭന്മാർക്ക പ്രാബല്യം സ്ഥായിരിക്കും

വിഷയത്തിങ്കൽ ശുഭപൌഷ്കല്യം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- പി
ന്നെ ദൊഷകൃത്തുകളുടെ വൈവെച്ച്യംസത്തായിരിക്കും വിഷയ
ത്തിങ്കൽ തന്നെ ദൊഷങ്ങളുടെ പൌഷ്കല്യം വാച്യമായി ഭവി
ക്കുന്നു. അഭിയുക്തൻ അവനെന്നപൊലെ ഭവിക്കുന്നു-

സാ——ഇഷ്ടഫലത്തെ കൊടുക്കുന്നവർ ബലവാന്മാരായിരു
ന്നാൽ അവരിൽനിന്നുവരുന്ന ഫലങ്ങൾക്കു തികവിനെ പറ
യെണം- അനിഷ്ടഫലത്തെ കൊടുക്കുന്നവർ ബലമില്ലാത്തവരാ
യാൽ അവരിൽനിന്നു വരുന്ന ഫലങ്ങൾക്കു തികവിനെ പറ
യെണം- അഭിയൊജിച്ചഗ്രഹം യാതൊരുഗ്രഹത്തൊടു അഭി
യൊജിച്ചുവൊ ആ ഗ്രഹമെന്നപൊലെ ആകുന്നു- ശുഭനാകിൽ
തനിക്കും ശുഭതപമുണ്ടാകും- പാപനാകിൽ തനിക്കും പാപതപമ
ുണ്ടാകുമെന്നറിക-

നാ൫. പഞ്ചമസംസ്ഥൌപാപപുത്രവിനാശംകരൊതിബലഹീ
നഃ। സൌമ്യസ്സുതംവിധത്തെബലസഹിതശ്ചാഷ്ടമാധിപംഹി
തവാ। ഇതി-

അനവയാർത്ഥം——പഞ്ചമസംസ്ഥനായി ബലഹിനനായിരി
ക്കുന്ന പാപൻ പുത്രവിനാശത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നു. പഞ്ചമസംസ്ഥ
നായി ബലസഹിതനായിരിക്കുന്ന സൌമ്യൻ അഷ്ടമാധിപ
നെ ഒഴിച്ചിട്ട സുതനെ ഉണ്ടാക്കുകയുംചെയ്യുന്നു.

സാരം——ബലഹീനനായ പാപൻ രണ്ടാമെടത്തു നിന്നാ
ൽ പുത്രനാശത്തെ ഉണ്ടാക്കും- അവിടെ അഷ്ടമാധിപനെ ഒഴി
ച്ചുമറ്റുള്ളശുഭൻബലവാനായിട്ടുനിന്നാൽ പുത്രനെ ജനിപ്പിക്കും

നാനു. യെനഗ്രഹെണയത്പ്രൊക്തമശുഭംവാശുഭംഫലം। ബ
ലീചെൽസശുഭംപൂർണ്ണമശുഭംഭവ്വെലൊയതി। ഇതി-

അനവയാർത്ഥം——യാതൊരുഗ്രഹത്തെക്കൊണ്ടു യാതൊരു അ
ശുഭമായിരിക്കുന്ന ഫലവും യാതൊരു ശുഭമായിരിക്കുന്ന ഫല
വും പ്രൊക്തമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അവൻ ബലിയാകുന്നുഎ
ങ്കിൽ അശുഭമായിരിക്കുന്ന ഫലത്തെ പൂർണ്ണമാക്കിചെയ്യും- ദു
ർബ്ബലനാകുന്നുഎങ്കിൽ അത അശുഭമായിരിക്കുന്ന ഫലത്തെ പൂ
ർണ്ണമാക്കിചെയ്യും-

സാരം——ഒരു ഗ്രഹത്തിന്നുതന്നെ ശുഭമായിട്ടും അശുഭമായി
ട്ടും ഫലം പറകയ്യെട്ടതായിരുന്നാൽ ആ ഗ്രഹം ബലവാനായിരി
ക്കുംപൊൾ ശുഭമായഫലത്തെത്തന്നെ പൂർണ്ണമാക്കിചെയ്യുമെ
ന്നും ബലഹീനനായിരിക്കുംപൊൾ അശുഭഫലത്തെത്തന്നെപൂ
ർണ്ണമാക്കിചെയ്യുമെന്നും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക-

നവം ഭാവേഷ്ടചിഷ്ടേക്ഷുവധ്രൊത്തമനിജരിപുഭേ ക്ഷ്വാസ്ഥി
തൊയൊഗ്രഹൊസൌ പൂർണ്ണംമധ്യംതഥാല്പം ലിശതി ശുഭഫലം
സൊഽദിതംപൃച്ഛകാനാം। ഭാവേഷ്ടചിഷ്ടതരേഷ്വപ്യശുഭഫലി
തഥാപുഷ്ടമധ്യാല്പരൂപം വൈരിസ്ഥിയാംശവധ്രൊത്തമഗതഉദി
തംദ്രവ്യനാശാമയാദ്യം॥ഇതി-

അന്വയാർത്ഥം——യാവന്നൊതുത്തൻ ഇഷ്ടങ്ങളായിരിക്കുന്ന
ഭാവങ്ങളിൽ വധ്രൊത്തമനിജരിപുഭങ്ങളിൽ അസ്ഥിതനായി ഭ
വിക്കുന്നുവൊ ൎരം ഗ്രഹം സൊഽദിതമായിരിക്കുന്ന ശുഭഫല
ത്തെ പൂർണ്ണമാക്കിയും മധ്യമാക്കിയും അപ്രകാരം അല്പമാക്കിയും
പൃഛകനൊക്കെ ശൊരിക്കുന്നു. അപ്രകാരം ഇഷ്ടതരങ്ങളായിരിക്കു
ന്ന ഭാവങ്ങളിൽ സ്ഥിതനാകുന്നു എങ്കിലും വൈരിസ്ഥിയാംശ
വധ്രൊത്തമഗതനായിരിക്കുന്നവൻ ദ്രവ്യനാശാമയാദ്യമായി ഉ
ദിതമായിരിക്കുന്ന അശുഭത്തെയും പുഷ്ടമധ്യാത്മരൂപമാക്കിതെ
ശിക്കുന്നു-

സാരം—— ഇഷ്ടഭാവത്തിങ്കൽ വധ്രൊത്തമാംശം തൻെറ
വാംശം ശത്രുനവാംശം ഇതുകളിൽ നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹം തനിക്കുപ
റകപ്പെട്ട ശുഭമായ ഫലത്തെ പൂർണ്ണമാക്കിയും മധ്യമാക്കിയും അ
ല്പമാക്കിയും ദാനം ചെയ്യുന്നു-

വധ്രൊത്തമാംശത്തിങ്കൽ നിന്നാൽപൂർണ്ണമാക്കി ദാനംചെയ്യും
സ്വനവാംശത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ മധ്യമാക്കി ദാനം ചെയ്യും- ശ
ത്രുനവാംശത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ അല്പമാക്കി ദാനംചെയ്യും- അ
നിഷ്ടഭാവത്തിങ്കൽ ശത്രുനവാംശത്തിങ്കലും സ്വനവാംശത്തിങ്ക
ലും വധ്രൊത്തമാംശത്തിങ്കലും നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹം- ധനനാശംരൊ
ഗം ഇത്യാദിയായി പറകപ്പെട്ട അശുഭത്തെ പൂർണ്ണമാക്കീട്ടും മധ്യ
മാക്കീട്ടും അല്പമാക്കീട്ടുംക്രമെണ ദാനം ചെയ്യുന്നു-

ശത്രുനവാംശകത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ പൂർണ്ണമാക്കി ദാനം ചെ
യ്യും സ്വനവാംശത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ മധ്യമാക്കി ദാനംചെയ്യും
വധ്രൊത്തമാംശകത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ അല്പമാക്കി ദാനംചെയ്യും-
ഇങ്ങിനെ ധരിച്ചുകൊൾകെ-

നവ്യം സ്വാമീകാരകഖെചരശ്ചബലിനൊന്യയസ്യൈഷ്ടഭാവ
സ്ഥിതൊന്യ സംപൂർണ്ണൊനുഭവക്ഷമശ്ചനിയതംഭവസ്സന്നുണാംഭ
വെൽ । രിഷ്ഫാരാതിമൃതിസ്ഥിതൊന്യചവിബലൊന്യയൽ കാരകാധി
ശചരൊന്യഭാവൊയംനഹിസംഭവെദപിനുണാം കാസ്യാനുഭ്രതൊന്യ
കഥാ ॥

അന്വയാർത്ഥം— യാതൊന്നിൻെറ സ്വാമിയും കാരകഖെച

രനും ബലികളായിട്ടും ഇഷ്ടഭാവസ്ഥിതന്മാരായിട്ടും ഭവിക്കുമൊ
ന്നുകൊണ്ടു അതു ഭാവം സംപൂർണ്ണമായിട്ടും അനുഭവക്ഷമമായിട്ടും
നിയതമാകുംവണ്ണം ഭവിക്കും- യൽകാരകാധിശ്വരന്മാർ രിഷ്ഫാ
രാരി മൂതിസ്ഥിതന്മാരായിട്ടും വിബലന്മാരായിട്ടും ഭവിക്കുമൊ
രും ഭാവം സംഭവിക്കുക പൊലും ഇല്ല ഇതിന്റെ അനുഭവത്തി
ങ്കൽ ഉള്ള കഥാ എന്താകുന്നു.

സാരം—— ഭാവാധിപനും ഭാവകാരകനും ഇഷ്ടസ്ഥിതിയും
ബലവുമുണ്ടായാൽ ഭാവത്തിന്നു പൂർണ്ണതയും അതിന്റെ അനുഭ
വവും ഉണ്ടാകും- ഭാവാധിപകാരകന്മാർ ബലത്തൊട്ടു കൂടാഞ്ഞവ
രായി അന്യാമെടത്തും എട്ടാമെടത്തും പന്ത്രണ്ടാമെടത്തും നിന്നാ
ൽ ഭാവത്തിന്റെ സംഭവം പൊലുമുണ്ടാകയില്ല- ഒരു അവസ്ഥ
യിരിക്കുംപൊൾ അനുഭവത്തിന്റെ കഥ എന്താകുന്നു.

൯൯. സൈച്ചാദിഷ്വഗ്രഹേഷ്വേകാരകപതിരന്ധ്ര്യനിഷ്ഠ
സ്ഥിതെയൽഭാവസ്യസ സംഭവെദവികലൊനാസ്യാനുഭൂതിർ
ന്നണാം നീചാദ്ര്യാശ്രയതൊബലെഽശ്രുഭതരെലാഭാദിഭാവെസ്ഥി
തെ യൽഭാവാധിപകാരകെസവികലൊപ്യസ്യാനു ഭൂതിർ
വെൽ ॥

അന്വയാർത്ഥം— യൽഭാവത്തിന്റെ കാരകപതികൾസൈച്ചാ
ദിഷ്വ ഗ്രഹങ്ങളിൽ രന്ധ്ര്യനിഷ്ഠസ്ഥിതന്മാരായി ഭവിക്കുമൊ
അത അവികലമായിട്ട സംഭവിക്കും നുകൾക്ക ഇതിന്റെ അ
നുഭവം ഭവിക്കില്ല- യൽഭാവാധിപ കാരകന്മാർ നീചാദ്ര്യാശ്രയം
ഹെതുവായിട്ട അബലന്മാരായിട്ടും ശ്രുഭതരമായിരിക്കുന്ന ലാഭാ
ദി ഭാവത്തിങ്കൽ സ്ഥിതന്മാരായിട്ട, ഭവിക്കുമൊ അതുവികലമാ
യിരിക്കുമെങ്കിലും ഇതിന്റെ അനുഭൂതി ഭവിക്കും.

സാരം——ഭാവാധിപനും ഭാവകാരകനുംഅനിഷ്ടസ്ഥാനത്തി
ങ്കൽ നിന്നതു തന്റെ തന്റെ ഉച്ചം മുതലായ ഇഷ്ടരാശികളിലാ
കുന്നു എങ്കിൽ ഭാവം സംപൂർണ്ണമായി ഭവിക്കും എങ്കിലും അനുഭ
വമുണ്ടാകയില്ല- ഭാവാധിപഭാവകാരകന്മാർ നീചം മുതലായരാ
ശികളെ ആശ്രയിക്കുകയാൽ ബലഹീനന്മാരായിട്ട പതിനൊ
ന്നാമെടം മുതലായ അത്യന്ത ശ്രുഭസ്ഥാനത്തിങ്കൽനിന്നാൽ ഭാവ
ത്തിന്നു പൂർണ്ണത ഭവിക്കില്ലാ എങ്കിലും ആ ഭാവത്തിന്റെ അനുഭ
വ മുണ്ടാകും-

൯൦. നാഥകാരയൊരെകൊബലവാനിഷ്ടഭാവഗഃഅന്യെഥെ
തിമിശ്രതെപച്യകരീത്യൊഹ്യതാംഫലം ॥

അന്വയാർത്ഥം—— നാഥകാരകന്മാരിൽ വെച്ച ഏകൻ ബല

വാനായി ഇഷ്ടഭാവഗനായിട്ടും അന്യൻ മറിച്ചും ഇങ്ങിനെ മിശ്രതഫലം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും ഉക്തരീത്യാ ഫലം ഊഹിക്കപ്പെടേണം-

സാരം—— ഭാവാധിപഭാവകാരകന്മാരിൽ വെച്ചു ഒരു ഗ്രഹത്തിന്നു ബലവും ഇഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ സ്ഥിതിയും മറ്റൊരു ഗ്രഹത്തിന്നു ബലഹാനിയും അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ സ്ഥിതിയും ഇങ്ങിനെ മിശ്രമായ്തരികിലും മെൽ പറഞ്ഞ രീതിയെ അനുസരിച്ചു ഫലത്തെ ഊഹിച്ചുകൊൾക-

രവ ഭാവാത്തദീശപരെസുസ്ഥഭാവസംപന്നപാന്യഥാ ലഗ്നാത്തപനുഭവമെപ്രവം ചിന്ത്യതാമിതികെചന ।।

അന്വയാർത്ഥം—— ഭാവത്തെ അപേക്ഷിച്ചിട്ടു തദീശപരൻ സുസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഭാവസമ്പത്തു വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു- മറിച്ചാകിൽ വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നില്ല- ലഗ്നത്തെ അപേക്ഷിച്ചിട്ടു സുസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലാകട്ടെ അനുഭവം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ഇപ്രകാരം ചിന്തിപ്പൂഎന്നു ഏതുന്നൊകൊണ്ടു എന്നു ചിലർ പറയുന്നു-

സാരം—— ഭാവാധിപൻ ഭാവത്തിന്റെ ഇഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽനിന്നാൽ ഭാവവൃദ്ധിയെ പറയേണം- അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽനിന്നാൽ മെൽപ്രകാരം പറയരുത- ഭാവാധിപൻ ലഗ്നത്തിന്റെ ഇഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽനിന്നാൽ ഭാവാനുഭവത്തെ പറയേണം ലഗ്നത്തിന്റെ അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽനിന്നാൽ പറയരുത- ഇങ്ങിനെ ഭാവചിന്തയെ ചെയ്യേണമെന്നു ചിലർ പറയുന്നു-

(വാ) അനുഗ്രഹ സ്ഥാനന്തരം ।।

ഇവിടെവരെ ഒരു ഗ്രഹസ്ഥമുണ്ടു എന്നമെൽ പറഞ്ഞവാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥമാകുന്നു- വെറെഉള്ള ഗ്രഹസ്ഥത്തിലെ വചനത്തെ ഇനിക്കാണിക്കുന്നു-

രവ യസ്യയസ്യവിലഗ്നെനസംബന്ധോലഗ്നപെനവാ
ദൃഷ്ട്യാദിനാകെനുഗത്യാതൈസ്സസഭാവൊനുഭൂയതെ-ഇതി ।।

അന്വയാർത്ഥം—— യാതൊന്നിന്ന യാതൊന്നിനു വിലഗ്നത്തൊടൊ ലഗ്നപനൊടൊ ദൃഷ്ട്യാദിനാകെനുഗത്യാദ്യങ്ങൾകൊണ്ടും സംബന്ധം ഭവിക്കുന്നുവൊ അതു അതു ഭാവം അനുഭവിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— ഭാവത്തിന്നു ലഗ്നത്തൊടൊ ലഗ്നാധിപനൊടൊ സംബന്ധമുണ്ടായിരുന്നാൽ ഭാവത്തെ അനുഭവിക്കും- ദൃഷ്ടി

യൊഗം കെന്ദ്രസ്ഥിതി ഇത്യാദിയെത്രെ സംബന്ധമാകുന്നത-

(വാ) ഗ്രഹാണാമിഷ്ടാനിഷ്ടഭാവാശ്ചോച്യന്തെ ।।

അന്വയാർത്ഥം—— ഗ്രഹങ്ങളുടെ ഇഷ്ടാനിഷ്ട ഭാവങ്ങളും വചിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— ഇനി ഗ്രഹങ്ങളുടെ ഇഷ്ടസ്ഥാനങ്ങളെയും അനിഷ്ട സ്ഥാനങ്ങളെയും പറയുന്നു.

൨൯. സൌമ്യാനാംവ്യയശത്രുമൃത്യുസഹജാനെഷ്ടാഅനിഷ്ടാഃ പരെപാപാനാമഭിമാതിസൊദരഭവാഇഷ്ടാഅനിഷ്ടാഃപരെ । ഭാവെഷ്വെഷുഹിമുഖ്യരാശു വപുഷ്യൊധർമ്മാത്മജ്യൊതൽസമെന്യതെക്ഷുത്രിഷ്വധികംശുഭാശുഭഫലംവിദ്യാൽസതാമ്യൊസതാം ।।

അന്വയാർത്ഥം—— സൌമ്യന്മാക്ക് വ്യയശത്രു മൃത്യുസഹജങ്ങളും ഇഷ്ടങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നില്ല പരങ്ങളും അനിഷ്ടങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- പാപന്മാക്ക് അഭിമാതി സൊദരഭവങ്ങളും ഇഷ്ടങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- പരങ്ങളും അനിഷ്ടങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- ഈ ഭാവങ്ങളിൽ വെച്ച വപുസ്സിന്നു മുഖ്യതാഭവിക്കുന്നു- ധർമ്മാത്മജങ്ങളും തുല്യമങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- ഈമൂന്നുകളിൽ സത്തുക്കളുടെയും അസത്തുകളുടെയും ശുഭാശുഭ ഫലത്തെ അധികമെന്ന അറിയെണം-

സാരം—— സൌമ്യന്മാക്കു മൂന്നാമെടവും ആറാമെടവും എട്ടാമെടവും പന്ത്രണ്ടാമെടവും അനിഷ്ടങ്ങളാകുന്നു- ശെഷങ്ങളും ഇഷ്ടങ്ങളാകുന്നു- പാപന്മാക്കു മൂന്നാമെടവും ആറാമെടവും പതിനൊന്നാമെടവും ഇഷ്ടങ്ങളാകുന്നു- ശെഷങ്ങളും അനിഷ്ടങ്ങളാകുന്നു- ഈ ഭാവങ്ങളിൽവെച്ച ലഗ്നം മുഖ്യമാകുന്നു- അഞ്ചാമെടവും ഒമ്പതാമെടവും ലഗ്നത്തൊട്ടു തുല്യങ്ങളാകുന്നു- ലഗ്നാദികളായ ആ മൂന്നു ഭാവങ്ങളിൽ ശുഭന്മാർ നിന്നാൽ അവരുടെ ശുഭമായ ഫലം അധികമായിരിക്കുമെന്നും പാപന്മാർ നിന്നാൽ അവരുടെ അശുഭമായ ഫലം അധികമായിരിക്കുമെന്നും അറിയെണം-

൩൦. താമ്രാഹെമാദിവസ്തൂനാംസെചാക്തനാംലാഭഭാഗുചിഃ । രുക്പ്രദതപാത്രൊഗാദിപ്രശ്നെനിഷ്ടാരിപൈഖരാഃ-ഇതി ।।

അന്വയാർത്ഥം—— സെചാക്തങ്ങളായിരിക്കുന്ന താമ്രഹെമാദി വസ്തുക്കളുടെ ലാഭദന്മാരാകുന്നു എങ്കിലും രിപുവിങ്കലെ ഖരന്മാർ രൊഗാദി പ്രശ്നത്തിങ്കൽ രുക്പ്രദത്വം ഹെതുവായിട്ടു തന്നെ ഇഷ്ടന്മാരായി ഭവിക്കുന്നില്ല-

സാരം—— ചെമ്പ സ്വർണ്ണം ഇത്യാദികളായ വസ്തുക്കളുടെ ലാ

ഭത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നവരാകുന്നു എങ്കിലും അതുമൈടത്തു പാപന്മാർ രൊഗ പ്രശ്നം മുതലായതുകളിൽഇഷ്ടന്മാരല്ല- അവർ രൊഗത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നവരാകുന്നു- എന്ന അതുകളെക്കുറിച്ചു തന്നെ ഉള്ളൊരു വിശെഷത്തെ ഗ്രഹിച്ചുകൊൾകെ-

(വാ) അതുസപല്ലജാതകം ॥

ഇവിടെ സപല്ലജാതകം എന്നൊരു പ്രമാണമുണ്ടെ എന്നമെൽ എഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥമാകുന്നു-

൨൫. പുഷ്ടന്തിശുഭാഭാവാസൂത്ര്യാദീൻഷ്ടന്തിസംസ്ഥിതാഃപാപാഃ । സൌമ്യാക്ഷ്ടെരിഷ്ടന്തസ്ത്വെനെഷ്ടാവ്യയാഷ്ടമഗാഃ- ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം—— സംസ്ഥിതന്മാരായിരിക്കുന്ന ശുഭന്മാർ മൂത്ത്യാദികളായിരിക്കുന്ന ഭാവങ്ങളെ പൊഷിപ്പിക്കുന്നു- പാപന്മാർ ഹനിക്കുന്നു- ക്ഷീണത്തിങ്കലെസൌമ്യന്മാർ അരിഷ്ടന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു- വ്യയാഷ്ടമഗന്മാരായിരിക്കുന്ന സവ്യന്മാർ ഇഷ്ടന്മാരായി ഭവിക്കുന്നില്ല-

സാരം—— ലഗ്നാദിഭാവങ്ങളിൽ ശുഭന്മാർ നിന്നാൽ അതുകളെ വർദ്ധിപ്പിക്കും പാപന്മാർ നിന്നാൽ ക്ഷയിപ്പിക്കും- അതുമൈടത്തു ശുഭൻനിന്നാൽ ശത്രുക്കളെനശിപ്പിക്കും പന്ത്രണ്ടാമൈടത്തും എട്ടാമൈടത്തും അതുനിന്നാലും ദൊഷമാകുകുന്നു-

൨൬. ദശാഫലാനിയാനുക്താന്യശുഭാനിശുഭാനിവാപ്രശ്നെപിതാനിവാച്യാനിദുസ്ഥെസുസ്ഥെചചെചരെ ॥

അന്വയാർത്ഥം——ചെചരൻ ദുസ്ഥനായിട്ടും സുസ്ഥനായിട്ടുമിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ അശുഭങ്ങളായിട്ടും ശുഭങ്ങളായിട്ടും യാവചില ദശാഫലങ്ങൾ ഉക്തങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അതുകൾ പ്രശ്നത്തിങ്കലും വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം——ഗ്രഹങ്ങൾ ഇഷ്ടസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നാലും അനിഷ്ടസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നാലും പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഇഷ്ടാനിഷ്ടങ്ങളായ ദശാഫലങ്ങളെ പ്രശ്നത്തിങ്കലും പറയെണം-

൨൭. ഇഷ്ടാനിഷ്ടഗതെചനശുഭാശുഭഫലപ്രദൊ ഗ്രഹൊസത്യഖിലംയൊജ്യംസംജ്ഞാധ്യായസമീരിതം ॥

അന്വയാർത്ഥം—ഗ്രഹം ശുഭാശുഭഫലപ്രദനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഇഷ്ടഗതത്വം ഹെതുവായിട്ട ഇഷ്ടങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഫലങ്ങൾ വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- സംജ്ഞാധ്യായസമീരിതമായിരിക്കുന്ന അഖിലം യൊജ്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—എകഗ്രഹംതന്നെ ഇഷ്ടഫലത്തെയും അനിഷ്ടഫല
ത്തെയും മാനംചെയ്യുന്നവനായിരുന്നാൽ ആ ഗ്രഹം ഇഷ്ടസ്ഥാ
നത്തിങ്കലാകുന്നു എങ്കിൽ ഇഷ്ടഫലങ്ങളെയും അനിഷ്ടസ്ഥാന
ത്തിങ്കലാകുന്നു എങ്കിൽ അനിഷ്ടഫലങ്ങളെയും പറയെണം— ഇ
വിടെ ഹൊരാമികളിലെ സംജ്ഞാധ്യായത്തിങ്കൽ പറകപ്പെട്ട
തൊക്കയും ചെക്കപ്പെടുവാൻ യൊഗ്യമാകുന്നു— ഏങ്ങിനെഎന്നാ
ൽ ആദിത്യൻ ദുസ്ഥനായാൽ രാജകൊപവും ശിവകൊപവും താ
ത്രനാശവും അസ്ഥിരൊഗവും ഫലമെന്നും ആദിത്യൻ സുസ്ഥ
നായിരുന്നാൽ രാജസമ്മാനവും ശിവപ്രസാദവും താത്രലാഭവും
അസ്ഥിസൌഖ്യമെന്നും ഇങ്ങിനെ മറ്റുള്ള ഗ്രഹങ്ങളുടെ സ്ഥി
തിവിശെഷത്തെ അനുസരിച്ചുമെത്രെ ഫലം പറകവെണ്ടതും ആ
ദിത്യനെക്കൊണ്ട രാജാദികളെ ഗ്രഹിക്കെണമെങ്കിൽ അപ്ര
കാരം ഗ്രഹിക്കാമെന്നതിനെ ബൊധിപ്പിക്കുന്നതായ സംജ്ഞാ
ധ്യായത്തെ ആശ്രയിക്കെണം ആയതുഹെതുവായിട്ട സംജ്ഞാധ്യാ
യത്തിങ്കൽ പറകപ്പെട്ടതുകളിൽ പ്രകൃതൊപയൊഗമുള്ളതുകളെ ഒ
ന്നിനെയും വിടാതെ മെൽപ്രകാരം യൊജിപ്പിച്ചു പറയെണമെ
ന്ന അറിഞ്ഞുകൊൾകം-

രവ്യ. മൂർത്ത്യാദ്ര്യാനിജരന്ധ്രപ്പൈനശനിനാവാസ്യയുതാ
സ്സ്വപസഹായവ്യയരന്ധ്രപാപഹതയ സുൽസ്ഥാസ്യവാചെ
ത്തദാ തത്തൽഭാവവിപത്തിരസ്യനിയമാ മെവംവരാംഗാദിഷു
ബ്രൂയാമംശ്രിയുഗാന്തിമെഷുചവപഭ്രാശ്രൈരൊഗാൻസുധീഃ॥

ഭാഷാന്വയം—മൂർത്ത്യാദ്ര്യങ്ങം നിജരന്ധ്രപനൊടൊ ശനി
യൊടൊ യാതൊരുകാലത്തിങ്കൽ സംയുതങ്ങളായി ഭവിക്കുമൊരു
പ്പൊൾ സഹസഹായവ്യയരന്ധ്രപാപഹതികളെ തൽസ്ഥാനാ
ദ്രപഹരിയൊ ഭവിക്കുമെങ്കിൽ തത്തൽഭാവവിപത്തിനിയമെന
വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു- ഇപ്രകാരം സുധീയായിരിക്കുന്നവ
ൻ വാരാംഗാദികളായി അംശ്രിയുഗാന്തിമങ്ങളായിരിക്കുന്ന വ
പുർഭാഗങ്ങളിൽ രൊഗത്തെയും പറയെണം-

സാരം—യാതൊരുഭാവം തന്റെ അഷ്ടമാധിപനൊടൊ ശ
നിയൊടൊകൂടെ യൊഗത്തെ ലഭിച്ചിരിക്കുന്നുവൊ ആ ഭാവം അ
തിന്റെ ആറാംഭാവത്തിനൊടയൊ എട്ടാം ഭാവത്തിന്റെടയൊ പ
ന്ത്രണ്ടാംഭാവത്തിന്റെടയൊ അധിപനൊട അപഹാരമൊ ആ
റിടപന്തണ്ടാംഭാവങ്ങളിൽവെച്ചൊന്നിൽ നിന്നവന്റെ അപഹാ
രമൊ വല്ലൊരു ദശാമദ്ധ്യത്തിൽ വരികിലക്കാലത്തിങ്കൽ നശി
ക്കും— പ്രശ്നാനന്തരകാലം മെൽപ്രകാരമായിരുന്നാൽ ആ യാ

ത്തിന്നൊ അതു ഭാവം നശിക്കുമെന്നുപറയെണം- അപ്രകാരം മൂഢവുമുതൽ ചരണപര്യന്തങ്ങളായ ശരീരാവയവങ്ങളിൽ യാതൊന്നിന്ന രൊഗസംബന്ധമിരിക്കുന്നുവൊ അതിങ്കൽ രൊഗത്തെയും പറയെണം-

രന ലഗ്നാദ്വൈവ്വാച്യമസത്സദ്ഭൊഗൈസതിഫലംസമുച്ചിത്യ। സൌകര്യാർത്ഥംപ്രശ്നൊക്തഫലനിർദ്ദെശസ്യകഥ്യതെതദനു॥

അനവയാർത്ഥം— അസൽസദ്ഭൊഗം സത്തായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ ലഗ്നാദ്യങ്ങൾകൊണ്ടെ ഫലം സമുച്ചയായിട്ട വാച്യമാകുന്നു- പ്രശ്നാവിന്നുള്ള ഫലനിർദ്ദെശത്തിന്നെറ സൌകര്യത്തിനായിക്കൊണ്ടെ അതു അനന്തരം കഥിക്കപ്പെട്ടുന്നു-

ലഗ്നാദിഭാവങ്ങൾക്കു ശുഭയെഃഗവും പാപയൊഗവും ഉണ്ടായിരുന്നാൽ രണ്ടിന്നെറ ഫലങ്ങളെ കൂട്ടിപ്പറയെണം- ഫലത്തെ പറവാനുള്ള എളുപ്പത്തിനായിക്കൊണ്ടു രണ്ടുവകഫലത്തെയുംഇനി ഇവിടെ പറയുന്നു.

ദ്യൂം പാപെലഗ്നഗതെപരാജയശിരൊ രുഗ്ദുഃഖദൃക്ഷീത്തയ
സ്ഥാനഭ്രംശധനക്ഷയാഖിലശരീ രാസപ്രസ്ഥുഃഖാനിതാഃ।
സൌമ്യെലഗ്നഗതെസുഖസ്ഥിതിജയാ രൊഗ്യാർത്ഥസംപത്തയഃ
കീർത്തിസ്ഥാനവിശെഷലബ്ധിരിതി വിജ്ഞെയഃ ഫലംപൂർവ്വതാം॥

അനവയാർത്ഥം— പാപൻ ലഗ്നഗതനായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ സ്ഥാനഭ്രംശധനക്ഷയാഖിലശരീരാസപ്രസ്ഥുഃഖാനിതകളായിരിക്കുന്ന പരാജയശിരൊരുഗ്ദുഃഖദൃക്ഷീത്തകളും സൌമ്യൻ ലഗ്നഗതനായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ സുഖസ്ഥിതിജയാരൊഗ്യാർത്ഥസമ്പത്തികളും കീർത്തിയും സ്ഥാനവിശെഷലബ്ധിയും ഇങ്ങിനെ പൂർവ്വത്തുകളുടെ ഫലം ജ്ഞെയമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— പാപൻലഗ്നത്തിൽനിന്നാൽ തൊലിയുംശിരൊരൊഗവും വലുതായ ദുഃഖങ്ങളും സ്ഥാനഭ്രംശവും ധനക്ഷയം സർവ്വാംഗങ്ങൾക്കുമുള്ള അസ്വസ്ഥതയും മനുക്ലെശവും ഫലമാകുന്നു- സൌമ്യൻ ലഗ്നത്തിൽനിന്നാൽ നിരന്തരമായസുഖവും ജയവും ആരൊഗ്യവും അർത്ഥസമൃദ്ധിയും കീർത്തിയും സ്ഥാനവിശെഷലാഭവും ഫലമാകുന്നു-

ദ്യൂ- പാപെവിത്തഗതെസപൂർവ്വനിചിതദ്രവ്യക്ഷയൊവക്രരുക്ഷത്വവ്യാമതക്ഷിണാംബക രുജൊദൃഷ്ടാക്ഷിപാത്രക്ഷതീ। സൌമ്യെവിത്തഗതെപുരാജ്ജിതധനാനാമെവവൃദ്ധിർഭവെൽ പാത്രാപൂർണീയരഞ്ജനസുഖപ്രാപ്തെതിയായാൽഫലം॥

അനവയാർത്ഥം— പാപൻ വിത്തഗതനായിരിക്കുംവിക്ഷയ

ത്തിങ്കൽ സപത്നിചിന്തയും വക്ഷസ്സിങ്കൽ ഭർത്തൃപുത്രമയക്ഷിണാംബകങ്ങൾക്കും ദൃഷ്ടിക്ഷതിപാത്രക്ഷതികളും ഇങ്ങിനെയുള്ള ഫലത്തെ പ്രശ്നാവുയാനംചെയ്യും. സൌമ്യൻചിന്തഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പുരാജ്ഞിതധനങ്ങൾക്കും നവവൃദ്ധിർഭവവും പാത്രാപ്തിയും ഭരണിയരഞ്ജനസുഖവും ഇങ്ങിനെ ഉള്ളഫലത്തെ പ്രശ്നാവുയാനം ചെയ്യും.

സാരം—— രണ്ടാമെടത്തു പാപൻനിന്നാൽ മുമ്പെയുള്ളധനത്തിന്നക്ഷയവും മുഖരൊഗവും തന്നാൽഭരിക്കപ്പെടെണ്ടവരായ ജനങ്ങൾക്കവ്യാധിയും വലത്തെകണ്ണിൽ രൊഗവും വാശൊഷവും പുത്രനാശവും ഫലമാകുന്നു. രണ്ടാമെടത്തുശുഭൻനിന്നാൽ മുമ്പെയുള്ളധനത്തിന്നുവർദ്ധനവും പുത്രലാഭവുംകുടുംബസുഖവുംഫലമാകുന്നു.

മൂല- പാപെഭ്രാതൃഗതെസഹായവിഗമസ്സൌമ്യരൊഗാദികം വക്ഷഃകന്ധരമക്ഷിണെശ്രവണരുഗ്ദീനെഷ്ട്യുധൈക്ഷയാദ്! സൌമ്യെഭ്രാതൃഗതെസഹൊദരസഹായാരൊഗ്യലാഭാദികം സൽബുദ്ധെരുദയശ്ചധൈര്യയുതിരിത്യെതൽഫലംപൃച്ഛതാം॥

അന്വയാർത്ഥം—— പാപൻഭ്രാതൃഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സഹായവിഗമവും സൌമ്യരൊഗാദികവും വക്ഷഃകന്ധരമക്ഷിണശ്രവണരുഗ്ദീനെഷ്ട്യുധൈക്ഷയങ്ങളും ഇങ്ങിനെയുള്ള ൧൩ഫലം പൃച്ഛത്തുകൾക്കു വാച്യമായിഭവിക്കുന്നു. സൌമ്യൻഭ്രാതൃഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽസഹൊദരസഹായാരൊഗ്യലാഭാദികവും സൽബുദ്ധിയുടെ ഉദയവും ധൈര്യയുതിയും ഇങ്ങിനെയുള്ള ൧൩ ഫലം പൃച്ഛത്തുകൾക്കു വാച്യമായിഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— മൂന്നാമെടത്തു പാപൻനിന്നാൽ സഹായജനങ്ങളുടെ വെർപാടും സഹൊദരന്റെ രൊഗം മുതലായതും മറിടം കഴുത്തു, വലത്തെചെവി ൧൩അവയവങ്ങളിൽരൊഗവും ബുദ്ധിക്ഷൊഷവും ധൈര്യക്ഷയവും ഫലമാകുന്നു- മൂന്നാമെടത്തുശുഭൻനിന്നാൽ സഹൊദരനു രൊഗമുണ്ടാവായ്കയും സഹായജനത്തെ ലഭിക്കുകമുതലായതും നല്ലബുദ്ധിപ്രകാശിക്കയും ധൈര്യമുണ്ടാകയും ഫലമാകുന്നു-

മൂല- മാതൃമ്മാതുലഭാഗിനെയസുഹൃദാംഗൊവെശ്മശയ്യാസനക്ഷെത്രാണാമപിവാഹനസ്യചവിപദ്ധ്വൊശരുക്ലാസുഖം। കൂപാദ്യംബുവിദൂഷണംസുഖഗതെപാപെശുഭെവാഹനം ക്ഷെത്രംഗൊശയനാസനാനിസുഖമിത്യെഷാംഹിച്ചാഭൊഭവെൽ॥

അന്വയാർത്ഥം— ചതുർത്ഥസ്ഥാനത്തിൽ ചന്ദ്രൻ സുഖഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മാതാവിനും മാതുലഭാഗിനേയസുഹൃത്തുക്കൾക്കും ഗൊവെള്ളശയ്യാസനക്ഷേത്രങ്ങൾക്കും വാഹനത്തിനും വിപത്തും ഹൃദ്രോഗത്തിനും അസുഖവും കുപാദ്യംപുവിഷ്ടിണവും ഭവിക്കും- ശുഭൻസുഖഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വാഹനംക്ഷേത്രം ഗൊശയനാസനങ്ങൾ സുഖം ഇങ്ങിനെയുള്ള ഇതുകളുടെലാഭം ഭവിക്കും-

സാരം— നാലാമെടത്തു ചന്ദ്രൻനിന്നാൽ അമ്മക്കുംഅമ്മാമനും മരുമകനും ബന്ധുവിനും പശുവിനും ഗൃഹത്തിനുംശയനസാധനങ്ങൾക്കും പീഠത്തിനും വിഭവുഭൂമിക്കും വാഹനത്തിനുനാശവും, ഹൃദയരൊഗവും സുഖമില്ലായ്മയും കിണറുമുതലായതിലെ ജലം ദൂഷിക്കുകയും ഫലമാകുന്നു- നാലാമെടത്തുശുഭൻനിന്നാൽ വാഹനം വിഭവുഭൂമി, പശു, ശയനസാധനം, പീഠം ഇതുകളുടെ ലാഭവു, സുഖവും ഫലം-

ശ്ലോ- പാപെപഞ്ചമഗെസ്യുർദ്രൊഷവശതൊമെനുഷ്യാദിനാശന്തിവ്വാപത്യസ്യപുരാണപുണ്യവിലയൊവൈദ്യൊമനഃ കുണ്ഠതാ ക്രൊധാമാത്യരുഗാദികം തപഥശുഭെപുത്രസ്യലാഭൊഥവാരൊഗ്യബുദ്ധിഃപ്രതിഭൊദയശ്ചമനസസന്തുഷ്ടിശ്ചപുണ്യൊദയഃ॥

അന്വയാർത്ഥം— പാപൻപഞ്ചമഗനായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ ഇവൻനെറമെനുഷ്യാദിഹെതുവായിട്ടുള്ളദൊഷത്തെഅനുസരിച്ചിട്ട അപത്യത്തിന്നെറ തുക്കൊമതിയൊടവിക്കും പുരാണപുണ്യവിലയംവൈദ്യമായി ഭവിക്കുന്നു- മനസു കുണ്ഠതയും ക്രൊധാമാത്യരുഗാദികവും ഭവിക്കും- ശുഭൻപഞ്ചമഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പുത്രന്നെറലാഭവും അല്ലാഞ്ഞാൽകിൽ അതുരൊഗബുദ്ധിയും പ്രതിഭൊദയവും മനസ്സിന്നെറ തൃക്തിയും പുണ്യൊദയവും ഭവിക്കും-

സാരം— അഞ്ചാമെടത്തു പാപൻനിന്നാൽ പുത്രരൊഗമൊ പുത്രമരണമൊ രണ്ടിലൊന്നും പൂർവപുണ്യക്ഷയവും മനസ്സിന്നെറ കുണ്ഠതയും കൊപവും മന്ത്രികൾക്കു രൊഗവും മറും ഫലമാകുന്നു- അഞ്ചാമെടത്തു ശുഭൻ നിന്നാൽ പുത്രലാഭവും അല്ലാഞ്ഞാൽകിൽ പുത്രാരൊഗ്യസമൃദ്ധിയും ബുദ്ധിയുമെക്ഷാതിശയവും മനസ്സന്തൊഷവും പൂർവപുണ്യവർദ്ധനവും ഫലമാകുന്നു-

ശ്ലോ- പാപെഷഷ്ഠഗതെതുഷഷ്ഠഭവനൊക്കാംഗെവ്രണസ്യൊത്ഭവെശ്ചൊരാരിവ്യസനഞ്ചനാഭികടിരുഗ്ചിഷ്ണുൽഭവെത് കർമ്മസു। പാപസ്യാസ്യചദൊഷസംഭവഗദസ്യൊമ്മെചശത്രുക്ഷയൊരൊഗാണാമഭവസ്സതാംയശമനംപ്രൊക്തസ്സമാദിശ്രുതാം ॥

അനുപയാത്ഥം—— പാപൻഷഷ്ഠഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഷഷ്ഠഭവനോക്തരോഗത്തിങ്കൽ വ്രണത്തിന്റെ ഉത്ഭവവും ചൊറിരി വ്യസനവും നാഭികടിതടങ്ങളിൽ വിപ്ലവൽ ഭവവും രുധിരപാപന്റെ ദോഷസംഭവഗദവും സൌമ്യൻ ഷഷ്ഠഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ശത്രുക്ഷയവും രോഗങ്ങളുടെ അഭയവും സുതുകളായിരിക്കുന്ന രോഗങ്ങളുടെ ശമനവും പ്രശ്നാവിനു സമാദേശിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം—— അതുരാമെടത്തു പാപൻ നിന്നാൽ അതുരാശീകുപരകപ്പെട്ട അവയവത്തിങ്കൽ വ്രണമുണ്ടാകയും കുടുമ്മാർ ഹേതുവായിട്ടും ശത്രുക്കൾ ഹേതുവായിട്ടും ഉള്ള നാശവും പൊക്കിളിലും അരകെട്ടിലും വ്യാധിയും കുമ്പങ്ങൾക്കു മുടക്കമുണ്ടാകയും യാതൊരു പാപൻ അവിടെ നിന്നുവൊ അതു പാപനു പറകപ്പെട്ട ദോഷം നിമിത്തമായി ഉൽഭവിക്കുന്ന രോഗവും ഫലമാകുന്നു- അതുരാമെടത്തു സൌമ്യൻ നിന്നാൽ ശത്രുനാശവും രോഗങ്ങൾ ഉണ്ടാവായ്കയും അപ്പൊൾ ഉള്ള രോഗങ്ങൾ ശമിക്കുകയും ഫലമാകുന്നു -

൫൬. പാപൈസവ്യമഗൈകഭൂത്രമരണംരൊഗൊവിയൊഗൊ
സ്യവാഭർത്തൃവ്യാഗമനാന്തരായ ഉദിയാൽസ്യുർമ്മൃതകൃച്ഛ്രാദയഃ ।
സൌമ്യൈ സവ്യമഗൈവിവാഹഘടനാനഷ്ടാത്മലാഭസ്സുഭശ്രീഗാ
വാപൂർവ്വിദേശയാതസുഹൃദ്ധനയാനാദികം സ്യാത്ഫലം ॥

൫൭. മദനൈപാപസമേതൈദാഹാദികമപിഗൃഹസ്യഭാര്യ്യായാഃ।
ബലവച്ഛുഭസംയുക്തൈഗൃഹകരണംസംഭവെച്ഛുജായായാഃ॥

അനുപയാത്ഥം—— പാപൻ സവ്യമഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ കൂത്രമരണമൊ ഭീതിന്നരൊഗമൊ വിയൊഗമൊ ഭർത്താവിന്റെ മരണമൊ രൊഗമൊ വിയൊഗമൊ ഇവയും ഗമനാന്തരായവും ഉദിക്കും- മൃതകൃച്ഛ്രാദികൾ ഭവിക്കും സൌമ്യൻ സവ്യമഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വിവാഹഘടനയും നഷ്ടാത്മലാഭവും സുശ്രീഗാവാപൂർവ്വിദേശയാതസുഹൃദ്ധനയാനാദികവുമാകുന്ന ഫലം ഭവിക്കും- മദനം പാപസമേതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഭാര്യയുടെ ഗൃഹദാഹാദികവും സംഭവിക്കും മദനം ബലവച്ഛുഭസംയുക്തമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ജായയുടെ ഗൃഹകരണവും സംഭവിക്കും-

സാരം—— ഏഴാമെടത്തു പാപൻനിന്നാൽ ഭാര്യാ മരണവും ഭാര്യക്കു രൊഗവും ഭാര്യാവിരഹവും ഭർത്തൃമരണവും, ഭർത്താവിനു രൊഗവും ഭർത്തൃവിരഹവും യാത്രാവിഘ്നവും മൃതകൃച്ഛ്രവും മുതലായ

രൊഗവും ഫലമാകുന്നു- ഏഴാമെടത്തു ശുഭൻനിന്നാൽ വിവാഹസിദ്ധിയും പൊയമുതൽ കിട്ടുകയും സൌന്ദര്യത്തൊടു കൂടിയ സ്ത്രീയുടെ സംഭോഗവും ദൂരദെശത്തെയ്ക്കുപൊയ ബന്ധുവിന്റെ വരവും ഫലമാകുന്നു- ഏഴാമെടത്തിന്നു പാപയൊഗമുണ്ടായാൽ ഭാര്യാഭവനത്തിന്നു നാശവും ശുഭയൊഗ മുണ്ടായാൽ ഭാര്യാ ഭവനത്തെ നിമ്മിക്കുകയും ഇങ്ങിനെ രണ്ടു ഫലങ്ങൾ മെൽ പറക പ്പെട്ടതുകളിൽനിന്നു പുറമെയും ഉണ്ടു-

ഇവ്വ. പാപപരസ്ത്രഗതെതുദാസജനതൽപ്രയുഹഗ്രാമയാലൊകൈവിഗ്രഹണം ധനാദിഹരണംചൊരൈർന്നുപൈശ്ചാരിഭിഃ । രൊഗാശ്ചാരുചിപൂവകാസ്ത്രിരപിചസ്യാച്ഛുക്രനീയാമതിസ്സൌമ്യെ രന്ധ്രഗതെതുരൊഗവിരഹൊദൈഹ്യംതഥാചായുഷഃ ॥

൫൯. അപവാദൊമരാപത്തിരപിപാപെഷ്ടമസ്ഥിതെ । മാദ്യാലയസംപത്തിമപികുര്യ്യാച്ഛുഭൊത്രഗഃ ॥

അനവയാർത്ഥം— പാപൻ രന്ധ്രഗതനായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ ദാസജനതൽപ്രയുഹഗ്രാമയങ്ങളും ലൊകങ്ങളൊടു കൂടെ വിഗ്രഹണവും ചൊരന്മാരാലും നൃപന്മാരാലും അരികളാലും ധനാദി ഹരണവും അരുചിപൂവുകങ്ങളായിരിക്കുന്ന രൊഗങ്ങളും ഭവിക്കും- അതുതന്നെ അല്ല മതിശങ്കനീയയായി ഭവിക്കും- സൌമ്യൻ രന്ധ്രഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ രൊഹവിരഹവും അത്യുഗ്രകാരം ആയുസ്സിന്നു ദൈഹ്യവും ഭവിക്കും- പാപൻ അഷ്ടമസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അപവാദവും മാതൃപത്നിയും ഭവിക്കും- അതുപൊലെ നായിരിക്കുന്ന ശുഭൻ മാദ്യാലയസംപത്തിയെയും ഉണ്ടാക്കും-

സാരം— എട്ടാമെടത്തു പാപൻ നിന്നാൽ ദാസജനങ്ങൾക്കു രൊഗവും തൊഴിൽ മുടക്കവും ഗ്രഹരൊഗവും ജനങ്ങളൊടു കലഹവും കള്ളന്മാരിൽനിന്നും രാജാക്കന്മാരിൽനിന്നും ശത്രുക്കളിൽനിന്നും ധനാദികൾക്കു നാശപ്രാപ്തിയും അരൊചകം മുതലായ രൊഗങ്ങളും മരണത്തെ സംശയിപ്പാൻ തക്കവണ്ണം രൊഗങ്ങൾ വർദ്ധിക്കുകയും ഫലമാകുന്നു- എട്ടാമെടത്തു ശുഭൻ നിന്നാൽ രൊഗമുണ്ടാവായ്കയും ദീർഘമായ ആയുസ്സും ഫലമാകുന്നു- എട്ടാമെടത്തു പാപൻ നിന്നാൽ അപവാദവും മാനാശവും മുൻപറഞ്ഞതു കളിൽ നിന്നു പുറമെ ഉണ്ടു ശുഭൻ നിന്നാൽ മാം മുതലായഗ്രഹങ്ങളുടെ ലാഭമുണ്ടാകുമെന്നും ഗ്രഹിക്കെണം-

൬൦- പാപപദ്മസ്ഥിതസുരാൽഗുരുജ്ഞപിതൃപൌത്രാദിരു

ഭാഗ്യഹാനിഷ്ടൈർദ്ധ്യധർമ്മശരാന്ത ഗ്രഹസുകൃതപൊഹാനയൊ
നിഷ്ഫലതം ! സൌമ്യൈധർമ്മസ്ഥിതൈസ്ത്വൽഗുരുപിതൃമനസ
ശ്ചൈശരാണാംപ്രസാദൊവൃദ്ധിർഭാഗ്യസ്യ ധർമ്മസ്യചശുഭതപ
സാമാർഗ്ഗതാപൈതൃസൌഖ്യം ॥

അനുപയാത്ഥം —— പാപൻ ധർമ്മസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷ
യത്തിങ്കൽ ഗുരു ജനപിതൃപൈതൃാദി രുക്ക ഭവിക്കും- ഭാഗ്യഹാ
നിയും ധർമ്മശരാന്ത്യഗ്രഹ സുകൃതതപൊഹാനികളും വൈകൃ
തമാകുന്നു- നിഷ്ഫലതവും ഭവിക്കും- സൌമ്യൻ ധർമ്മസ്ഥിതനാ
യിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഗുരുപിതൃ മനസ്സിന്റെയും ൭൦ശ്വ
രന്മാരുടെയും പ്രസാദം ഭവിക്കും- ഭാഗ്യത്തിന്റെയും ധർമ്മത്തി
ന്റെയും ശുഭതപസ്സുകളുടെയും വൃദ്ധിയും ആർദ്രതയും പൈതൃ
സൌഖ്യവും ഭവിക്കും-

സാരം—— ഒമ്പതാമെടത്തു പാപൻനിന്നാൽ ഗുരുവിന്നുംമാ
താപിതാക്കന്മാർക്കും പുത്രന്റെ പുത്രൻ തുടങ്ങി ഉള്ളവർക്കും രൊഗ
മുണ്ടാകയും ഭാഗ്യക്ഷയവും ധർമ്മക്ഷയവും ൭൦ശ്വരാന്ത്യഗ്രഹക്ഷ
യവും സുകൃതക്ഷയവുംതപ്പും ക്ഷയവും മയയില്ലായ്കയും ഫലമാകു
ന്നു- ഒമ്പതാമെടത്തു ശുഭൻനിന്നാൽ ഗുരുവിന്റെയും മാതാപി
താക്കന്മാരുടെയും൭൦ശ്വരന്റെയും പ്രസാദവും ഭാഗ്യധർമ്മസുകൃത
തപസ്സുകളുടെവർദ്ധനവും പൈതൃസുഖവും ഫലമാകുന്നു-

൩൫- പാപൈകർമ്മഗതൈതുകർമ്മവിഘതിർദ്ദൃഷ്ടിത്തിരാജ്ഞാക്ഷ
തിർദ്ദാസാലംബനയൊവ്വിനാശനമപിസ്യാജ്ജാനുരുക്കൊഷ്ഠ
ണം ! സൌമ്യൈപദ്ധതിമണ്ഡപാമരഗ്രഹാദ്യൽപാദനംകർമ്മണാ
മാജ്ഞാലംബനയൊശ്ചസിദ്ധിരപിസാവാപൂകീർത്ത്യൽഗമൈ ॥

അനുപയാത്ഥം —— പാപൻ കർമ്മഗതനായിരിക്കും വിഷയ
ത്തിങ്കൽ കർമ്മവിഘതിയും ദൃഷ്ടിത്തിയും ആജ്ഞാക്ഷതിയും ദാസാ
ലംബനങ്ങളുടെ വിനാശനവും ജാനുരുക്കും പ്രൊഷ്ഠണവും ഭവി
ക്കും- സൌമ്യൻ കർമ്മഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പദ്ധ
തി മണ്ഡപാമര ഗ്രഹാദ്യൽപാദനവും കർമ്മങ്ങളുടെയും ആജ്ഞാ
ലംബനങ്ങളുടെയും സിദ്ധിയും ദാസാവാപൂകീർത്ത്യൽഗമങ്ങളും
ഭവിക്കും-

സാരം—— പത്താമെടത്തു പാപൻ നിന്നാൽ കർമ്മങ്ങൾ മുട
ങ്ങുകയും ദൃഷ്ടിത്തിയും ആജ്ഞാഹാനിയും ദാസനാശവും ആശ്രയ
നാശവും കാൽമുട്ടുകളിൽ രൊഗവും പുറപ്പെട്ട പൊകയും ഫല
മാകുന്നു- പത്താമെടത്തു ശുഭൻ നിന്നാൽ വഴിയംപലമുണ്ടാക്കു
കയുംദെവാലയംമുതലായതുണ്ടാക്കുകയും കർമ്മസിദ്ധിയുംആജ്ഞാ

സിദ്ധിയും ആശ്രയസിദ്ധിയും ദാസലാഭവും യശോവർദ്ധനവും ഫലമാകുന്നു.

സൂ൨. പാപൈലാഭൈസ്ഥിരവതിസുതജ്യേഷ്ഠയൊരാമയാദ്യം ജംഘാവാമശ്രവണരുഗമുഷ്യൈക്യതാദ്രാദിനാശഃ । സൌമ്യൈർഭൂഃ ഖപ്രശമനസമസ്വപ്നിതാപൂർത്തലാഭോസ്സംജ്ഞാധ്യായാദിഷ്വൃതർദിതസ്യാപിലാഭഗമാദ്യം ॥

അന്വയാർത്ഥം—— പാപൻ ലാഭത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സുതജ്യേഷ്ഠനാകുന്നു ആദ്യമായുള്ളതും ജംഘാവാമശ്രവണരുക്കും ഇവന്ന ഉണ്ടാകുന്നതാകുന്നു ദ്രവ്യാദിനാശവും ഭവിക്കും- സൌമ്യൻ ലാഭത്തിങ്കൽ സ്ഥിതവാനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ദുഃഖപ്രശമനസമസ്വപ്നിതാപൂർത്ത ലാഭങ്ങളും സംജ്ഞാധ്യായാദികളിൽ തർദിതത്തിന്റെ ലാഭാഗമാദ്യവും ഭവിക്കും-

സാരം—— പതിനൊന്നാമെടത്തു പാപൻനിന്നാൽ പുത്രനും ജ്യേഷ്ഠനും രോഗമുണ്ടാക തുടങ്ങി ഉള്ളതും കണംകാല ഇടത്തെ കൈവിരൽ അംഗങ്ങളിൽ രോഗമുണ്ടാകയും അവിടെനിന്നപാപനു പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ദ്രവ്യാദിദ്രവ്യനാശവും ഫലമാകുന്നു- പതിനൊന്നാമെടത്തു ശുഭൻനിന്നാൽ ദുഃഖശമനവും സർവ്വാഭീഷ്ടലാഭവും വിശേഷിച്ച പലവഴിക്കുള്ള ധനലാഭവും സംജ്ഞാധ്യായം കർമ്മാദിവം ദശാഫലം പറഞ്ഞ അധ്യായങ്ങളിൽ ഓരോയിൽ അതാതു ഗ്രഹങ്ങൾക്കു പറകപ്പെട്ട പദാർത്ഥങ്ങളിൽ മേൽപറഞ്ഞ പാപനു ഏതൊരുപദാർത്ഥമൊ അതിന്റെ ലാഭവും വരവും ഫലമാകുന്നു-

സൂ൩. പാപൈർഭാദശഗൈർവ്യയപദർശാംഘ്രിവാമാക്ഷിരുക്പാതാഃ പാപമതിപ്രവൃദ്ധമിതിവക്തവ്യം ഫലം വ്യയാഃ । സൌമ്യൈർഭാദശഗൈർവ്യയൊവിതരണപ്രായൊനദൃഷ്ടവ്യയഃ പാപാനാംക്ഷയകൃത്തമയൊപശമനത്വൈത്യാദികംസ്യാൽഫലം ॥

അന്വയാർത്ഥം—— പാപൻ ദ്വാദശഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ദ്രവ്യപദർശാംഘ്രിവാമാക്ഷിരുക്പാതങ്ങളും അതിപ്രവൃദ്ധമായിരിക്കുന്ന പാപവും ഇങ്ങിനെ പുഷ്കരാംശകളുടെ ഫലം വക്തവ്യമായി ഭവിക്കുന്നു- സൌമ്യൻ ദ്വാദശഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വിതരണപ്രായമായിരിക്കുന്ന വ്യയവും നദൃഷ്ടവ്യയവും പാപങ്ങളുടെ ക്ഷയവും അതുമൊപശമനവും ഇത്യാദികമായിരിക്കുന്ന ഫലം ഭവിക്കും-

സാരം—— പന്ത്രണ്ടാമെടത്തു പാപൻ നിന്നാൽ ദ്രവ്യനാശവും സ്ഥാനഭ്രംശം കാലിന്റെ അടിയിലെങ്കിലും ഇടത്തെകണ്ണിലും രൊ

ഗവും പതനവും പാപവൃദ്ധിയും ഫലമാകുന്നു- പന്ത്രണ്ടോമെടത്തു ശുഭൻനിന്നാൽ ഉചിതവ്യയവും ദുർവ്യയമില്ലായ്കയും പാപക്ഷയവും വ്യാധിശമനവും മറ്റും ഫലമാകുന്നു-

൩൪. സദസൽസാമാന്യഫലംലഗ്നാദിക്ഷിതിപുനർവിശേഷാഢ്യം । ശ്രുരസുഖ്യാദ്യുദിതംഹൊരായാമപിവിചിന്ത്യവാച്യമിഹ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഇപ്രകാരം ലഗ്നാദികളിൽ ഉള്ള സദസൽ സാമാന്യഫലവും പിന്നെ ഹൊരയിൽ ശ്രുരസുഖ്യാദ്യുദിതമായിരിക്കുന്ന വിശേഷഫലവും വിചിന്തിച്ചിട്ട ഇവിടെ വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ലഗ്നാദി ഭാവങ്ങളിൽ ശുഭ പാപന്മാക്കുമെൽ പ്രകാരമുള്ള സാമാന്യ ഫലത്തെയും ഹൊരയിൽ ശ്രുരസുഖ്യാദി കലനയന ഇത്യാദി പ്രകരണം കൊണ്ടു പറകപ്പെട്ട വിശേഷഫലത്തെയും പ്രശ്നത്തിങ്കൽ പറയെണം -

൩൫. ഹൊരായാംനൊദിതംമാന്ദ്യവിലഗ്നാദിസ്ഥിതേഃ ഫലം । വിലിഖ്യതേതദപ്യത്രദുഷ്ടംഗ്രന്ഥാന്തരൈകചിത്തൈഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഹൊരയിൽ മന്ദിയുടെ വിലഗ്നാദി സ്ഥിതിയുടെ ഫലം ഉദിതമായില്ല- ഒരുഗ്രന്ഥാന്തരത്തിങ്കൽ ദൃഷ്ടമായിരിക്കുന്ന അതും ഇവിടെ വിലേഖനം ചെകപ്പെടുന്നു-

സാരം—— ഹൊരയിൽ ഗുളികൻ ലഗ്നാദി ഭാവങ്ങളിൽ നിന്നാൽ ഉള്ള ഫലത്തെ പറഞ്ഞിട്ടില്ല അന്യ ഗ്രന്ഥത്തിങ്കൽ ഗുളികന്റെ ഫലം പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട് അതിനെ ഇവിടെ എഴുതുന്നു-

൩൬. രൊഗീക്ഷുരാംഗൊഗുളികെതനുസ്ഥെനിന്ദ്യാദിഭാക്ഷീധനഗൊവിവെക്ഷു । സൊത്ഥംചിക്കൽഗ്രാമഗതെസശൌണ്ഡസ്സുഖാദിഹീനസ്സുഖഗൈരിഭീതഃ ॥

൩൭. ഗുഖ്യാദിനിന്ദ്യാകുമനാത്മജസ്ഥഃഗ്രുലീസുരസ്ഥൊരിപുകെനിരുദ്ധചിത്തം । വിഷ്ടെക്ഷണൊവംശവിരുദ്ധഭണശുകൃത്രഹന്താമരഗെതികാമഃ ॥

൩൮. ധിമാൻബഹുവ്യാധിരനായതായുവിക്കാഗിശൈസ്സൂർമൃതിരഷ്ടമസ്ഥെ । ധർമ്മസ്ഥിതൊധർമ്മതപൊമനുനഃ ഖസ്ഥെസുകീർത്തിഃ പരകാര്യസക്തഃ ॥

൩൯. കയ്യാച്ചപൌരുഷ്യതൊധനസ്ഥനനർത്ഥാനൈശപ്യുവാൻ ഭവഗതെബഹുത്യയുക്തഃ । ദുസ്സ-പ്ലവാംശ്ചകുനഖിവികലൊവ്യയസ്ഥെലഗ്നാദിഭാവഗതമാന്ദിഫലംപ്രദിഷ്ടം-ഹൊതി ।

അന്വയാർത്ഥം—— ഗുളികൻ തനുസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയ

ത്തിങ്കൽ രോഗിയായിട്ടുംക്ഷതാംഗനായിട്ടും ഭവിക്കും- ധനഗനാ
യിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ നിന്ദ്യാഭിഭാഷിയായിട്ടും വിവൈക്ഷ
നായിട്ടും ഭവിക്കും- ഭ്രാതൃഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സൊ
ത്തനെ ദ്വിഷത്തായിട്ടും സശൌണ്ഡനായിട്ടുംഭവിക്കും- സുഖഗ
നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സുഖാദിഹീനനായിട്ടും അരിഭീത
നായിട്ടും ഭവിക്കും- സുതസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഹ്ര
സ്വാദിനിന്ദാ കൃത്തായിട്ടും അനാത്മജനായിട്ടും ശ്രുചിയായിട്ടും ഭ
വിക്കും- രിപുഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ നിജദ്വിട്ടായിഭ
വിക്കും- മദനഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വിശേക്ഷണനാ
യിട്ടും വംശവിദൂഷണനായിട്ടും കുത്സിതഭാവായിട്ടും അതികാമ
നായിട്ടുംഭവിക്കും- അഷ്ടമസ്ഥനായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ ധീമാ
നായിട്ടും ബഹുവ്യാധിയായിട്ടും അനായതായുസ്സായിട്ടും ഭവിക്കും
വിഷാഗ്നിശസ്ത്രങ്ങൾഹെതുവായിട്ടുമൃതിയും ഭവിക്കും- ധർമ്മസ്ഥി
തനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ധർമ്മതപൊമനുനനായി ഭവി
ക്കും- ഖസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സുകീർത്തിയായിട്ടും
പരകായ്യ സക്തനായിട്ടും പൌരുഷയുതനായിട്ടും ആധനവാനാ
യിട്ടും ഭവിക്കും- അനർത്ഥങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുകയും ചെയ്യും- ഭഗത
നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഐശ്വര്യവാനായിട്ടും ബഹുഭൃ
ത്യയുക്തനായിട്ടും ഭവിക്കും- വ്യയസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തി
ങ്കൽ ദുസ്ഥവ്വാനായിട്ടും ക്രൂനഖിയായിട്ടും വികലനായിട്ടും ഭ
വിക്കും- ലഗ്നാദിഭാവഗതമാന്ദിഫലംപ്രദിഷ്ടമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—ഹ്രസ്വികൻ ലഗ്നത്തിങ്കൽനിന്നാൽ രൊഗവും വ്രണ
വും ഫലമാകുന്നു- രണ്ടാമെടത്തുനിന്നാൽ വാക്കുവക്രതയിരിക്ക
യും നലവസ്ത്രം മുതലായതു ധരിക്കായ്കയും ഫലമാകുന്നു- മൂന്നാ
മെടത്തുനിന്നാൽ സഹൊദരദ്വേഷവും ശൌണ്ഡവും ഫലമാകു
ന്നു- നാലാമെടത്തുനിന്നാൽ സുഖനാശവും ശത്രുഭയവും ഫ
ലമാകുന്നു- അഞ്ചാമെടത്തുനിന്നാൽ ഗുരുമുതലായവരെ നിന്ദി
ക്കുകയും പുത്രനില്ലായ്കയും ശ്രുചരൊഗവും ഫലമാകുന്നു- ആറാ
മെടത്തുനിന്നാൽ തന്നെ ദ്വേഷിക്കുക ഫലമാകുന്നു- ഏഴാമെ
ടത്തുനിന്നാൽ വിഷദൃഷ്ടിയും വംശദൊഷകരമായ പാതിത്യാദി
കളുകപ്പെടുകയും ഭാര്യാഹിംസയും കാമാധിക്യവും ഫലമാകുന്നു-എ
ട്ടാമെടത്തുനിന്നാൽ ബുധിശക്തിയും വ്യാധിബാഹുല്യവും അ
കാലായുസ്സും വിഷമൊ തിന്നൊ ആയുധമൊ കാരണമായിട്ടുണ്ടാകു
ന്ന മരണവും ഫലമാകുന്നു- ഒമ്പതാമെടത്തുനിന്നാൽ ധർമ്മത
പൊമന്ത്രങ്ങളിൽ താല്പര്യമില്ലായ്ക ഫലമാകുന്നു- പത്താമെടത്തുനി

ന്നാൽ യശസ്സും പരകാര്യങ്ങളിൽ താല്പര്യവും പ്രതാപവും ധന ഹാനിയും അർത്ഥത്തെ ഉണ്ടാക്കുകയും ഫലമാകുന്നു- പതിനൊ ന്നാമെടത്തുനിന്നാൽ ഐശ്വര്യവും പരിചാരക ബാഹുല്യവും ഫലമാകുന്നു- പന്ത്രണ്ടാമെടത്തുനിന്നാൽ ദുസ്സ്വപ്നവും കഴിനഖ വും ഇന്ദ്രിയങ്ങൾക്കൊ ശരീരാവയവങ്ങൾക്കൊ കുറവും ഫലമാ കുന്നു- ഇങ്ങിനെ ലഗ്നാദിഭാവങ്ങളിലെ ഗ്രഹികന്റെ ഫലം പ റകപ്പെട്ടു-

൬൦- ലഗ്നാദിഗതാവപുരാദ്യപചയഹാനീശ്ശുഭാശുഭാഃകുര്യുഃ I
വിപരീതംഷഷ്ഠാദിഭവാശഗാസ്തുകഥിതമിതിഹസത്തൈനാ II

അന്വയാർത്ഥം——ലഗ്നാദിഗതന്മാരായിരക്കുന്ന ശുഭാശുഭന്മാ ർ വപുരാദ്യപചയഹാനികളെ ചെയ്യും- ഷഷ്ഠാദിഭവാശഗന്മാ ർ വിപരീതമാകുവണ്ണം ചെയ്യും- ഇപ്രകാരം സത്യനാൽ കഥി തമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം——ലഗ്നംമുതലായ ഭാവങ്ങളിൽ ശുഭൻനിന്നാൽ അതാ തുഭാവത്തിന്നു പുഷ്ടിയും പാപൻനിന്നാൽ ക്ഷയവും ഷഷ്ഠാഷ്ട മദ്വാദശങ്ങളിൽ ശുഭൻനിന്നാൽ അതാതുഭാവത്തിന്നക്ഷയവും പാപൻനിന്നാൽ പുഷ്ടിയും ഭവിക്കുമെന്നത സത്യാചാര്യന്റെ മതമാകുന്നു-

൬൧ ധൂമാദിപഞ്ചദ്വൈഷ്യാണാംയല്ലഗ്നാദിഷുസംസ്ഥിതൈഃ I
ഫലംതൽലിഖ്യതെതച്ചസമംപ്രശ്നേചജാതകെ II

അന്വയാർത്ഥം——ധൂമാദിപഞ്ചദ്വൈഷ്യങ്ങളും ലഗ്നാദികളിലു ള്ള സംസ്ഥിതിക്കു ഫലംയാതൊന്നൊ അതുലെഖനംചെയ്യപ്പെ ട്ടതും- അതും പ്രശ്നത്തിങ്കലും ജാതകത്തിങ്കലും സമമായി ഭവി ക്കുന്നു-

സാരം——ഇനി ധൂമാദികളായ അഞ്ചുദ്വൈഷ്യങ്ങളും ലഗ്നംമുത ലായ ഭാവങ്ങളിൽനിന്നാലുള്ള ഫലത്തെ ഗ്രഹിച്ചതും- അതും പ്രശ്ന ജാതകങ്ങളിൽ തുല്യമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു-

൬൨. കുപെസ്ഥാൽപതനംരന്ധ്രനൈധനമിപചസ്ഥാചിത്രമർത്ഥസ്ഥി തഃ പംക്തൂർദ്ധ്വാതരിസൊദരസ്സുഗൃഹംരക്ഷെൽസുഖെമാതുചഃ ക്രൂ ഡുപഞ്ചമഭൈരിഭെചലുഭവെദ്ഭ്രാംശ്രുണദ്ഭ്രാമുഖെയാതിദുഷ്ട തയാമതെനിധനെധൂമമുക്ഷതിശ്ശുസ്രുതഃ II

അന്വയാർത്ഥം——ധൂമംതനുവിങ്കൽ സ്ഥിതമാകുന്നു എങ്കിൽ കു ടുത്തിങ്കൽ പതനംഭവിക്കും- അർത്ഥസ്ഥിതമാകുന്നു എങ്കിൽ വ ചസ്സ്വാലിത്യം ഭവിക്കും- ഭ്രാതാവിങ്കൽ സ്ഥിതമാകുന്നു എങ്കിൽ സൊദരൻ പംഗുവായി ഭവിക്കും- സുഖത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമാക

ന്നുഎങ്കിൽ മാതുലൻ സുരഗ്രഹത്തെരക്ഷിക്കും- പഞ്ചമഭത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമാകുന്നുഎങ്കിൽ ക്രൂഡനായി ഭവിക്കും അരിഭത്തിങ്കലാകുന്നുഎങ്കിൽ വ്യാശ്ലേത്താൽ മുഖത്തിങ്കൽ ദുഷ്ടനായിഭവിക്കും- മദത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമാകുന്നുഎങ്കിൽ ദ്രഷ്ടതയൊട്ടുകൂടിയവനായിയാനംചെയ്യും- നിധനത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമാകുന്നുഎങ്കിൽ ശസ്ത്രംഹെതുവായിട്ട ക്ഷതരിഭവിക്കും-

സാര—ലഗ്നത്തിങ്കൽ ധൂമംനിന്നാൽ കിണറിൽ വീഴും-രണ്ടാമെടത്തുനിന്നാൽ വാക്കിന്ന ഇടർച്ചഉണ്ടാകും- മൂന്നാമെടത്തുനിന്നാൽ സഹോദരൻ കാൽമുടപനായി ഭവിക്കും- നാലാമെടത്തുനിന്നാൽ അമ്മാമൻ ദൈവാലയ രക്ഷാ കർത്താവായി ഭവിക്കും- അഞ്ചാമെടത്തുനിന്നാൽ ക്രൊധിയായി ഭവിക്കും ആറാമെടത്തുനിന്നാൽ മുഖത്തിങ്കൽ വ്യാശ്ലേ കടിക്കും- ഏഴാമെടത്തുനിന്നാൽ പുലയാടിപ്പൊകും- എട്ടാമെടത്തുനിന്നാൽ ആയുധംനിമിത്തമായി ദെഹം മുറിയും-

൭൯. ധമ്മെസചല്ലതപ്പാ ഖദ്ദെനിഹതില്ലാമദ്ദലദ്ദെതെതരപെശ്മാവിപ്പവസെദ്ദയെഥതനുഗസ്സ്യച്ചെപ്പേതീപാതകെ।
ശചിതീവാചിസകൈതുശലസ്സഹജഭെഗാനീസുഖെശഭാഗമൊഭൂ
ഖംപുത്രഭവംസുതൊരിഭവനെഹരിഭാവഹൊസ്യൊധനഃ ॥

അനവയാർത്ഥം—— ധൂമം ധമ്മത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമാകുന്നു എങ്കിൽ സചല്ലതപസ്സായി ഭവിക്കും- ഖഭത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമാകുന്നു എങ്കിൽ അശനിഹിത ഭവിക്കും- ലാഭത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമാകുന്നു എങ്കിൽ ഇതരമായിരിക്കുന്ന വെശ്മത്തെകൂടെ ലഭിക്കും- വ്യയത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമാകുന്നു എങ്കിൽ പ്രവസിക്കും- വ്യതീപാതകം തനുഗമായി ഭവിക്കുമെങ്കിൽ ശചിതീയായി ഭവിക്കും- വാക്കിങ്കൽ സ്ഥിതമാകുന്നു എങ്കിൽ സകൈതുശലനായി ഭവിക്കും- സഹജഭത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമാകുന്നു എങ്കിൽ ശാനിയായി ഭവിക്കും- സുഖത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമാകുന്നു എങ്കിൽ അശഭാഗം ഭവിക്കും-സുതങ്കൽ സ്ഥിതമാകുന്നു എങ്കിൽ പുത്രഭവമായിരിക്കുന്ന ദുഃഖം ഭവിക്കും അരിഭവനത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമാകുന്നു എങ്കിൽ ഹരിഭാവഹനായി ഭവിക്കും- അസ്തത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനാകുന്നു എങ്കിൽ അധനനായി ഭവിക്കും-

സാരം—— ധൂമം ഒമ്പതാമെടത്തു നിന്നാൽ തപസ്സു കുറയും പത്താമെടത്തു നിന്നാൽ ഇടികൊണ്ടു മരിക്കും- പതിനൊന്നാമെടത്തു നിന്നാൽ വെറെ ഒരു ഗൃഹത്തെക്കൂടെ ലഭിക്കും- പന്ത്രണ്ടാമെടത്തു നിന്നാൽ പുറപ്പെട്ടുപൊകും-

വ്യതിപാതകമെന്ന ദൊഷം ലഗ്നത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ ശ്വിത്ര രൊഗമുണ്ടാകും- രണ്ടാമെടത്തുനിന്നാൽ സാമർത്ഥ്യമുണ്ടാകും- മൂന്നാമെടത്തുനിന്നാൽ പാട്ടുണ്ടാകും നാലാമെടത്തുനിന്നാൽ അശപത്തെ ലഭിക്കും. അഞ്ചാമെടത്തുനിന്നാൽ പുത്രമരണം ഹെതുവായിട്ടു ദുഃഖിക്കും- ആറാമെടത്തുനിന്നാൽഗൃഹഭിദ്രത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നവനായി ഭവിക്കും- ഏഴാമെടത്തു നിന്നാൽ ദരിദ്രനായി ഭവിക്കും-

ഉക്തം വൈത്യാസവകലാമുത്തരതപസിഭാഗ്യൈനൊനഭസ്യേ ഗണിഭീല്ലാടുട്ടപതിസൽകൃതൊവ്യയഗൃഹെദ്രഷ്ടൊഥസപ്തമസ്ഥിതിഃ ലഗ്നസ്ഥപരിവെക്ഷനാമ്നിനിധികൽ സെപഭ്രാന്തിമാൻസൊദരെവാസൊനാത്മഗൃഹെസുഖെമനസിബുദ്ധൊന്തസ്ഥചൊരൊരിപൌ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— വ്യതീപാതകംമുതിയിംകൽ സ്ഥിതമാകുന്നു എങ്കിൽ സവകലകളെ വെദിക്കും- തപസ്സിങ്കൽ സ്ഥിതമാകുന്നു എങ്കിൽ ഭാഗ്യൊനനായി ഭവിക്കും- നഭസ്സിങ്കൽ സ്ഥിതമാകുന്നു എങ്കിൽ അഗ്നിഭീ ഭവിക്കും ലാഭത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമാകുന്നു എങ്കിൽ ഭൂപതി സൽകൃതനായി ഭവിക്കും- വ്യയഗൃഹത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമാകുന്നു എങ്കിൽ ദൃഷ്ടനായി ഭവിക്കും- പരിവെക്ഷനാമാവായിരിക്കുന്നദൊഷം ലഗ്നസ്ഥമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സപ്തം ഹെതുവായിട്ടു മതി ഭവിക്കും- സപ്തത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ നിധികൃത്തായിഭവിക്കും- സൊദരങ്കൽ സ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഭ്രാന്തിമാനായി ഭവിക്കും- സുഖത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അനാത്മഗൃഹത്തിങ്കൽ വാസം ഭവിക്കും- മനസ്സിങ്കൽ സ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ബുദ്ധനായി ഭവിക്കും- രിപുവിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അന്തസ്ഥചൊരനായിഭവിക്കും-

സാരം—— വ്യതീപാതകമെന്ന ദൊഷം എട്ടാമെടത്തുനിന്നാൽ സവകലാവിദ്യകളുടെ അറിവുണ്ടാകും- ഒമ്പതാമെടത്തു നിന്നാൽ ഭാഗ്യഹാനി ഭവിക്കും പത്താമെടത്തുനിന്നാൽ അഗ്നിഭയമുണ്ടാകും- പതിനൊന്നാമെടത്തുനിന്നാൽ രാജസൽകാരത്തെ ലഭിക്കും- പന്ത്രണ്ടാമെടത്തുനിന്നാൽജാതിഭ്രംശം ഭവിക്കും-

പരിവെക്ഷമെന്ന ദൊഷം ലഗ്നത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ പാമ്പിന്റെ കടികൊണ്ടു മരിക്കും- രണ്ടാമെടത്തുനിന്നാൽ നിധിയെ ഉണ്ടാക്കും- മൂന്നാമെടത്തു നിന്നാൽഭ്രാന്തനായി ഭവിക്കും നാലാ

മെടത്തു നിന്നാൽ അന്യഗൃഹത്തിങ്കൽ വാസം ഭവിക്കും- അ
ഞ്ചാമെടത്തുനിന്നാൽ ബന്ധനത്തെ അനുഭവിക്കും- ആറാമെട
ത്തുനിന്നാൽ അകത്തിരിക്കുന്നതിനെ മൊഷ്ടിക്കും-

ഒമ്പ കാണൊസ്സൈക്ഷതിരായുധനനിധനെഗ്രുവ്വാദ്യഭക്തെനു
ഗ്രരെനൈഹ്യൈനദായ്ംദശമെഭവെതുജന്തുവാശീഘ്രാമയൊപദ്രശെവാ
തവ്യാധിവശീകൃതാഖിലതനുർ വൃത്ത്യാരിചാപൊദയെബൊധിയ്ക്കും
വചസിമെപിജനമവധപൂവ്വാകൃത്യകൃതിക്രമെ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— പരിവെഷനാമാവായിരിക്കുന്ന മൊഷം
രണ്ടുത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ കാണനാ
യി ഭവിക്കും- നിധനത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷയത്തി
ങ്കൽ ആയുധംഹെതുവായിട്ട ക്ഷതി ഭവിക്കും- ഗ്രരുവിങ്കൽ സ്ഥി
തമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഗ്രുവ്വാദ്യഭക്തനായി ഭവിക്കും-
ദശമത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഔദാര്യം ഭ
വിക്കും- ഭവത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ജന്തു
വാക്കായി ഭവിക്കും ദ്വാദശത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷ
യത്തിങ്കൽ ദീഘ്രാമയനായി ഭവിക്കും- വൃത്താരിചാപൊദയം സ
ത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വാതവ്യാധി വശീകൃതാഖിലത
നുവായി ഭവിക്കും വൃത്താരി ചാപം വയസ്സിങ്കൽ സ്ഥിതമായി
രിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ബൊധിയ്ക്കും ഭവിക്കും- വിക്രമത്തിങ്കൽ
സ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പിജനമവധ പൂവ്വാകൃത്യ
കൃത്തായി ഭവിക്കും-

സാരം—— പരിവെഷമെന്ന മൊഷം എഴാമെടത്തു നിന്നാ
ൽ ഒരുകണ്ണിന്നു ഹാനി ഭവിക്കും- എട്ടാമെടത്തു നിന്നാൽ ആയു
ധംകൊണ്ടു ശരീരം മുറിയും- ഒമ്പതാമെടത്തുനിന്നാൽ ഗ്രരുമുഖലാ
യവരിൽ ഭക്തിയൊടു കൂടാത്തവനായി ഭവിക്കും- പത്താമെടത്തു
നിന്നാൽ ദാനശീലനായി ഭവിക്കും- പതിനൊന്നാമെടത്തു നി
ന്നാൽ വാക്കുസാമർത്ഥ്യം കുറഞ്ഞവനായിരിക്കും പന്ത്രണ്ടാമെടത്തു
നിന്നാൽ ദീഘ്രരൊഗത്തൊടു കൂടിയവനായി ഭവിക്കും.

ഇന്ദ്രചാപം ലഗ്നത്തിങ്കൽനിന്നാൽ വാതവ്യാധി ഹെതുവാ
യിട്ടും ശരീരം മുഴുവൻ അവശമായി ഭവിക്കും- രണ്ടാമെടത്തുനി
ന്നാൽ ചെവി കൊൾക്കാത്തവനായി ഭവിക്കും മൂന്നാമെടത്തു
നിന്നാൽ ബ്രഹ്മഹത്യമുതലായ നിഷിദ്ധ കർമ്മങ്ങളെ ചെയ്യും-

ന്നു. വെശ്മസ്ഥഗണരക്ഷ്യഹാമനസിവാശീമന്ത്രവാദാപ
ത്തൈക്ഷപ്പൈശത്രുഭയംമദ്ദംഗവികലൊഭാഷ്യാനഭ്രതിശ്ചനൊ ബെ
ധൊദ്ഭരിതരാശയാപ്രകടയന്നുഭ്യം ചരെദ്ദിമെ ബന്ധാദ്വാത്മ

ജതൊമൂതിസ്സുവസിഖൈസച്ചല്ലാംബരശീഷ്ടേ ൽ ॥

അനുപയോഗം—— വൈശ്യസ്ഥമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽഗ ണരക്ഷ്യഭാവായി ഭവിക്കും- മനസ്സിങ്കൽ സ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വാശിമന്ത്രവാദങ്ങളുണ്ടാകുന്ന- തുണ്ടുപദാർത്ഥങ്ങൾ ഭവിക്കും- ക്ഷത്രത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ശത്രുഭയം ഭവിക്കും- മദ്ധത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അംഗവികലനായി ഭവിക്കും ഭാഗ്യാനുഭൂതി ഭവിക്കില്ല- അന്ത്യമത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഭ്രഷ്ടരാജയാൽ ബന്ധനായി ജാമ്യത്തെ പ്രാപിച്ചശയനനായിട്ടു ചരിക്കും- തുപ്തസ്സിങ്കൽ സ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ബന്ധം ഹേതുവായിട്ടൊ അന്യജൻ ഹേതുവായിട്ടൊ മൃതിഭവിക്കും- ഖത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സച്ചല്ലാംബരനായിട്ടും ശീഷ്ടഭുക്കായിട്ടും ഭവിക്കും-

സാരം— നാലാമെടത്ത ഇന്ദ്രചാപം നിന്നാൽ ഗണരക്ഷ്യവധത്തെ ചെയ്യും- അഞ്ചാമെടത്ത നിന്നാൽ വാശ്രയവും മന്ത്രവാദവുമുണ്ടാകും ആറാമെടത്തുനിന്നാൽ ശത്രുഭയമുണ്ടാകും- ഏഴാമെടത്തു നിന്നാൽ അംഗവൈകല്യവും ഭാഗ്യാനുഭവമില്ലായ്കയുമുണ്ടാകും- എട്ടാമെടത്തുനിന്നാൽ വലുതായ ആശാബന്ധം ഹേതുവായിട്ട തന്റെരാജഭൃത്യത്തെ പ്രകാശിപ്പിച്ചിയങ്ങുന്നവനായിട്ടനടക്കും- ഒമ്പതാമെടത്തുനിന്നാൽ ബന്ധനം ഹേതുവായിട്ടൊപുത്രൻ ഹേതുവായിട്ടൊ മരിക്കും- പത്താമെടത്തുനിന്നാൽ ഉടപ്പിറന്നാൻ മതിയാകുന്നവസ്തു, ഒരു കാലത്തിങ്കലും ഉണ്ടാകയില്ല- ശീഷ്ടഭോജനനായി ഭവിക്കുമെന്നും ധരിച്ചുകൊൾക-

൭൦. ലാഭേഭരിപരാക്രമശ്ചമൃഗയാസക്തൊവ്യയെപ്രൊഷ്ഠനംകൊചാൽഭ്രമിപതെരഥ്രാദയഗതെ കേതൌവികേശൊഗ്രതഃ ।
ദ്വൌബ്ബല്യംഗിരിസാനുനാസികവചാവാശിശ്ചസൌത്ഥേ ചയംവൈശ്യംഭാഗ്യസുരഭിസ്സുതാഹ്വമിനരശ്രീലീവധൂഭ്രൂസുതഃ ।

അനുപയോഗം—— ലാഭത്തിങ്കൽ സ്ഥിരനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഭ്രരിപരാക്രമനായിട്ടും മൃഗയാസക്തനായിട്ടും ഭവിക്കും- വ്യയത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഭ്രമിപരിയുംടകൊപം ഹേതുവായിട്ട പ്രൊഷ്ഠനാം ഭവിക്കും- കേതുഉദയഗതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അഗ്രത്തിങ്കൽ വികേശനായി ഭവിക്കും. ഗിരിങ്കൽ സംസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽദ്വൈബ്ബല്യം ഭവിക്കും- സൌത്ഥങ്കൽ സ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സാനുനാസികവചസ്സുകയും വാശിയുമാകുന്നദ-

യം ഭവിക്കും വെശ്മസ്ഥമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ എല്ലാസമയത്തിംകലും സുരഭിയായി ഭവിക്കും - നരൻ ഹൃയേ ശൂലിയായി ഭവിക്കും- വധൂയുഗ്മസുവായി ഭവിക്കും-

സാരം—— ഇരുചാപമെന്ന ദൊഷംപതിനൊന്നാ മെടത്തു നിന്നാൽ വളരെപരാക്രവും നായാട്ടിങ്കൽ താൽപര്യവുമുണ്ടാകും- പന്ത്രണ്ടാമെടത്ത നിന്നാൽ രാജകൊപംഹെതുവായിട്ട പുറപ്പെട്ട പൊകും- കെതുഎന്നദൊഷം ലഗ്നത്തിങ്കൽനിന്നാൽ കഷ്ടവും ഉണ്ടാകും- രണ്ടാമെടത്ത നിന്നാൽ ഒച്ചലനായിഭവിക്കും- മൂന്നാമെടത്ത നിന്നാൽ മൂക്കുകൂട്ടിപ്പുറയും വാശയവുമുണ്ടാകും- അങ്ങിനെയും ഇങ്ങിനെയും ഞാൻ ഉപദ്രവിക്കുമെന്നെ ഒരുത്തൻപറയുന്നതുകെൾക്കുംപൊൾ തന്നെ അങ്ങിനെ എല്ലാം സംഭവിക്കുമൊ ഇല്ലയൊ എന്നുസംശയിക്കാതെയെ പ്പെട്ടന്നു യാതൊന്നൊ അതെതെവാശയമാകുന്നത- നാലാമെടത്തുനിന്നാൽ കൂടുംബനാശം മുതലായതുഹെതുവായിട്ട എല്ലാസമയവും സൌഭാഗ്യത്തൊടുകൂടിയിരിക്കും ഇത സ്ത്രീപുരുഷന്മാക്കു സാധാരണമായ ഫലമാകുന്നു- വിശെഷിച്ച പുരുഷനാകിൽ ഹൃദയത്തിങ്കൽ വെനലൊടുകൂടിയവനായി ഭവിക്കും- സ്ത്രീയാകിൽ ഇരട്ടപെറും.

വ്യെ. അന്ധൊരുദ്ധമരുസ്ത്രീയെതപരഗെഹെരൊമമെമൊക്ഷനാ ദ്രുസ്ഥെവിക്ഷഭൊജനാത്തവസിവിക്രാന്ത ശുദ്ധർമ്മൂത്യഭൊക്കി വൃക്ഷെണാഭിഹതൊനിപത്യതരുതൊവാഖെതിംപ്രാപ്തയാമായെശെവധിഭാഗ്യയെശയനംസൗഖ്യാഭാവദുഃഖവ്യയാഃ॥ഇതി॥

അനവയാർത്ഥം—കെതു അരിയിങ്കൽ സ്ഥിതമായിരിക്കുംവിക്ഷയത്തിങ്കൽ അന്ധനായി രുദ്ധമരുത്തായിട്ട പരഗെഹത്തിങ്കൽ മരിക്കും മരത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ മൊക്ഷണംഹെതുവായിട്ടമരിക്കും രുദ്രുസ്ഥമായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ വിക്ഷഭൊജനം ഹെതുവായിട്ട മരിക്കും രുപസ്സിങ്കൽസ്ഥിതമായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ വിക്രാന്തനായിട്ടും ഉർമ്മൂത്യഭൊക്തായിട്ടുംഭവിക്കും- ഖത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ വൃക്ഷത്താൽ അഭിഹതനായിട്ടൊ തരുവിങ്കൽനിന്ന നിപതിച്ചിട്ടൊ മൃതിയെപ്രാപിക്കും- അയത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ ശെവതിഭാക്കായിഭവിക്കും - വ്യയത്തിങ്കൽ സ്ഥിതമായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ ശയന സൌഖ്യാഭാവദുഃഖവ്യയങ്ങൾ ഭവിക്കും-

സാരം—— കെതു അറാമെടത്തു നിന്നാൽ കണ്ണുകാണാത്ത

വനായി കഫാദികളാൽ ഉള്ള തടവുഹെതുവായിട്ട ശരീത്തിങ്കൽ വൈരൂപ്യം പണ്ണും വായു സഞ്ചരിക്കാതെയും വീർപ്പുമുട്ടിയും അന്യ ഗൃഹത്തിങ്കൽ കിടന്നുമരിക്കും- ഏഴാമെടത്ത നിന്നാൽ മൊക്ഷ ണം നിമിത്തമായി മരിക്കും- എട്ടാമെടത്തു നിന്നാൽ വിഷഭ ക്ഷണം ഹെതുവായിട്ട മരിക്കും- ഒമ്പതാമെടത്തുനിന്നാൽ ശ്രേ രനായിരിക്കും ഉമ്മരണത്തെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്യും- പത്താ മെടത്തു നിന്നാൽ ശരീരത്തിന്മേൽ മരം വീഴുക നിമിത്തമായി ട്ടോ മരത്തിന്മേൽ നിന്നുതാൻ വീഴുകനിമിത്തമായിട്ടോ മരിക്കും പതിനൊന്നാമെടത്ത നിന്നാൽ നിധിയുള്ളവനായി ഭവിക്കും- പന്ത്രണ്ടാമെടത്തു നിന്നാൽ ശയനസുഖമില്ലായ്കയും ദുഃഖവും ദു ർവ്യയവും ഭവിക്കും-

ന്നൻ. ലാഭനാശാദികംസർവ്വഭാവാനാംയദിഹൊദിതം । കഭാത ൽസംഭവൈർദ്ദിനൈരാകാംക്ഷായാംകാലഉച്യതെ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഇവിടെ ഉദിതമായിരിക്കുന്ന സർവ്വഭാവ ങ്ങളുടെ ലാഭനാശാദികം യാതൊന്നൊ അത എപ്പൊൾ സംഭവി ക്കുമെന്നുള്ള ആകാംക്ഷാനിവൃത്തിയായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ കാലം വചിക്കപ്പെട്ടുന്നു-

സാരം—— എല്ലാഭാവങ്ങളുടെയും ലാഭനാശാദികളും ഇവിടെപ റഞ്ഞിട്ടുള്ളൊ അതുകൾ സംഭവിക്കുന്നത എപ്പൊൾ എന്നുള്ള ആകാംക്ഷാനിവൃത്തി ഹെതുവായിട്ട ഭാവലാഭനാശാദികളുടെ അനുഭ വകാലത്തെ പറയുന്നു-

വ്യം ഫലാപ്തിഃകഥ്യതെയെനതസ്യ കാലൊയനാദികഃ । തൽ ഭുക്തൗംശകസംഖ്യാഹതസ്വർക്ഷദിഗ്ഭസമുദ്ധിയുതാം ॥

അന്വയാർത്ഥം—— യാവനൊരുത്തനെക്കൊണ്ടു ഫലാപ്തി ക ഥിക്കപ്പെട്ടുന്നുവൊ അവന്റെ തൽഭുക്തൗംശകസംഖ്യാഹതമായി രുയനാദികമായിരിക്കുന്ന കാലം ഋക്ഷിഡിയിങ്കൽ സമുദ്ധരണം ചെയ്യപ്പെടെണം-

സാരം—— ഏതൊരു ഗ്രഹത്തെക്കൊണ്ടും ഫലംപറയുന്നുവൊ ഗ്രഹത്തിന്റെ അയനാദി കാലങ്ങളിൽ യാതൊരു കാലം ഹൊരാദി ശാസ്ത്രവശാൽ പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്നുവൊ അക്കാലത്തെ ഫലഭോക്താ വായ ഗ്രഹം നില്ക്കുന്നരാശിയിൽ കഴിഞ്ഞനവാംശക സംഖ്യ കൊണ്ടു ഗുണിച്ചാൽ വരുന്നകാലത്തെ മെൽപറഞ്ഞ ഫലസി ദ്ധിയെ ക്കുറിച്ചുപറഞ്ഞുകൊൾക- അയനം ആറുമാസം ഇത ആദിത്യനു പറഞ്ഞ കാലമാകുന്നു- ആദിത്യഫലഭോക്താവായാൽ ഫലാനുഭവകാലം അയനമായി ഭവിക്കും- ആദ്യമായ നവാംശ

കത്തിങ്കലാകുന്നു രവിയുടെ സ്ഥിതി എങ്കിൽ യാതൊരയനത്തിങ്കൽ പ്രാപ്തിമുണ്ടായിയൊ ആ അയനത്തിങ്കൽ തന്നെ രവിയുടെക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞഫലം അനുഭവിക്കും- രണ്ടാമത്തെ നവാംശകത്തിങ്കലാകുന്നു എങ്കിൽ രണ്ടാമത്തെ അയനത്തിങ്കൽ അനുഭവിക്കും- ഇങ്ങിനെ കണ്ടുകൊൾക- രവിയുടെ അയനമെന്നുപറഞ്ഞുവല്ലൊ. ചന്ദ്രനക്ഷണം, ചൊവ്വക്കു ദിവസം. ബുധനുജീവൻ, വ്യാഴത്തിന്നു മാസം, ശുക്രനുപക്ഷം, ശനിക്കു സംവത്സരം- ഇങ്ങിനെ ഗ്രഹങ്ങൾക്കു പറകയുണ്ടായ കാലങ്ങൾ-

വൃ. ലഗ്നെയാവാനുദേത്യംശസ്തൽസംഖ്യാഫല്ലായനാദികഃ।
കാലൊവാച്യോംശകേശസ്യകാര്യൈവൈരിജയാദികെ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— വൈരിജയാദികം കാര്യമായി സത്തായിരിക്കുംവിഷയത്തിംകൽ ലഗ്നത്തിങ്കൽ എത്രാമത്തെ അംശം ഉദിക്കുന്നുവൊ തൽസംഖ്യാഫലമായിരിക്കുന്ന അംശകേശന്റെ അയനാദികമായിരിക്കുന്ന കാലം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ശത്രുജയാദികം സാധ്യങ്ങളായിരിക്കുംപൊൾ ലഗ്നത്തിങ്കൽ കഴിഞ്ഞനവാംശക സംഖ്യകൊണ്ടു നവാംശകാധിപന്റെ അയനാദികാലത്തെ ഗുണിച്ചാൽ വരുന്നതിനെ പറഞ്ഞുകൊൾക-

വൃ. ലഗ്നാദ്യാവതിഭോപാന്ത്യാവത്യബ്ദേഹനിമാസിവാ പക്ഷെക്ഷണെയനെവത്തൗലഗ്നെശസ്യാചിതെവ്യഥാ ॥ ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ലഗ്നത്തിങ്കൽ നിന്നുതുടങ്ങി എത്രാമത്തെതായ ഭത്തിങ്കൽ പാപൻ ഭവിക്കുന്നുവൊ അത്രാമത്തതായിയും ലഗ്നാശ്രയ ഉചിതമായിയും ഇരിക്കുന്ന അബ്ദത്തിങ്കലൊ അഹസ്സിങ്കലൊ മാസത്തിങ്കലൊ പക്ഷത്തിങ്കലൊ ക്ഷണത്തിങ്കലൊ അയനത്തിങ്കലൊ ഋതുവിങ്കലൊ വ്യഥാഭവിക്കും-

സാരം—— ലഗ്നരാശിയുടെ എത്രാമത്തതായ രാശിയിൽ പാപഗ്രഹം നിൽക്കുന്നുവൊ അത്രാമത്തതായ സംവത്സരത്തിങ്കലൊ ദിവസത്തിലൊ മാസത്തിങ്കലൊ പക്ഷത്തിങ്കലൊ ക്ഷണത്തിങ്കലൊ ഋതുവിങ്കലൊ ലഗ്നാധിപനെക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞ അനിഷ്ടഫലത്തെ അനുഭവിക്കു -

വൃ- അന്യൈനാപിപ്രകാരെണകാലൊഗ്രനാഥതൊദ്ഭൂഃ।
ശുഭാശുഭഫലപ്രാപ്തൗസചസംപ്രതിലിഖ്യതെ।

അന്വയാർത്ഥം— ശുഭാശുഭഫലപ്രാപ്തിസാധ്യയായിരിക്കുംവി

ക്ഷയത്തിങ്കൽ അന്യമായിരിക്കും പ്രകാരത്തോടുകൂടിയതായിട്ടും കാലം ഗ്രന്ഥാന്തരൊക്തമായി ഭവിക്കുന്നു- ഇപ്പൊൾ അതും ലെഖനം ചൈകപ്പെട്ടുന്നു-

സാരം—— അന്യഗ്രന്ഥത്തിങ്കൽ ഫലപ്രാപ്തിയുടെ കാലത്തെ മറ്റൊരുപ്രകാരം പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു ഇനി അതിനെയും എഴുതുന്നു-

വൃ൦. ഭാവത്ഭാവപതെരുദ്ദിശ്യലഗ്നേതൽഭാവലാഭോചിരാത്ത്രൗ ദൃശ്യഗതെശനൈരിതിഭിരാഭാവാൽപുനസ്സൂൽപതിഃ । രാശെരുയാവതിരത്സമെതുദിവസെമാസെഥവാ ഭാവനാഥാശ്രുദ്ധാലയഗെഥവാഹിമകരെഭാവസ്യലാഭോഭവെൽ ॥

അന്വയാർത്ഥം— ഭാവപതി ഭാവത്തിങ്കൽ നിന്നുദൃശ്യലഗ്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ താമസത്തോടുകൂടാതെ തൽഭാവലാഭം ഭവിക്കും- അവൻ അദൃശ്യഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽപതുക്കെ ഭവിക്കും ഇപ്രകാരം ഭിദാഭവിക്കുന്നു- ഭാവത്തിങ്കൽ നിന്ന തൽപതി ഏത്രാമത്തായ രാശിയിൽ സ്ഥിതനായിയൊ തത്സമമായിത്തന്നെ ഇരിക്കുന്ന ദിവസത്തിങ്കലൊ മാസത്തിങ്കലൊ ഹിമകരൻ ഭാവനാഥാശ്രുദ്ധാലയഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലൊ ഭാവത്തിന്റെ ലാഭം ഭവിക്കും-

സാരം—— ഭാവാധിപനായ ഗ്രഹം ഭാവത്തിങ്കൽ നിന്നുള്ളദൃശ്യാദ്ധത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ ഭാവലാഭം ഉടനെഉണ്ടാകും അദൃശ്യാദ്ധത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ പതുക്കെ അതുതന്നെഅല്ല- ഭാവത്തിങ്കൽ നിന്നുഭാവാധിപൻ എത്രാമത്തായ രാശിയിൽ നിന്നുവൊ അത്രാമത്തായ ദിവസത്തിങ്കലൊ മാസത്തിങ്കലൊ ഭാവാധിപൻ നിൽക്കുന്ന രാശിയിൽ ചന്ദ്രൻ പ്രവെശിച്ചാലൊ ഭാവലാഭം ഭവിക്കുമെന്നും പറയാം-

വൃ൦. ലഗ്നംവാഫലദാതുരൊഹമഥവാതസ്യൊച്ചഭംവായദായാധിനാഥൊഥവാഫലമൊവാച്യംതദാതൽഫലം । ഭൃത്വൈവാസമയെഫലപ്രദിശതിയദ്യലഗ്നസ്യപാപാനയസ്തൽകാലെശുഭമാദിശെച്ഛുഭസമായൊഗെശുഭംചൂചതാം ॥ ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ലഗ്നത്തെയൊ ഫലദാതുരൊഹത്തെയൊ അവന്റെ ഉച്ചഭത്തെയൊ യാതൊരുകാലത്തിങ്കൽ ഇന്നുവൊ ഇന്നൊ ഫലത്തെനൊ യാനംചെയ്യുമൊ അക്കാലത്തിങ്കൽ തൽഫലം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ഭ്രമമായിട്ടും എഷ്യത്തായിട്ടുമിരിക്കുന്ന സമയത്തിങ്കൽ യാതൊരുദൃവിൽ ലഗ്നത്തിന്ന പാപാനയം അറിക്കപ്പെട്ടുമൊ അക്കാലത്തിങ്കൽ അശുഭത്തെ അതുദ്ദെശി

ക്കാം- ശുഭസമായോഗ കാലത്തിങ്കൽ പൂച്ചുത്തുകൾക്കു ശുഭത്തെയും അതുദേശിക്കാം-

സാരം—— ലഗ്നത്തെയൊഫലദാതാവായഗ്രഹത്തിന്റെക്ഷേത്രത്തെയൊ ഉച്ചരാശിയെയൊ ചന്ദ്രനൊ സൂര്യനൊ ഫലദാതാവായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹമൊ എപ്പൊൾ പ്രാപിക്കുമൊ അപ്പൊൾ അതു ഫലം സിദ്ധിക്കുമെന്നുപറയാം- ലഗ്നത്തിന്ന ശുഭയൊഗമുള്ള കാലത്തിങ്കൽ ശുഭഫലത്തിന്റെയും അശുഭയൊഗമുള്ള കാലത്തിങ്കൽ അശുഭഫലത്തിന്റെയും അനുഭവത്തെ പറകയുമാം ഇതുഭ്രതഫലത്തെ പറയുന്നെടത്തും ഭാവിഫലത്തെ പറയുന്നെടത്തും തുല്യമാകുന്നു-

വൃദ്ധ ഫലപ്രദാനസമയാസ്സർവ്വേഷാംവ്യൈമചാരിണാം । വിദ്യന്തെഽകചനാന്യെചലിഖ്യന്തെതെഷിസംപ്രതി ॥

അനുവയാർത്ഥം—— സർവ്വന്മാരായിരിക്കുന്ന വ്യൈമചാരികൾക്ക അന്യങ്ങളായിട്ടും ചിലഫലപ്രദാന സമയങ്ങൾ ഭവിക്കുന്നു അതുകളും ഇപ്പൊൾ ലെഖനം ചൈകപ്പെട്ടുന്നു.

സാരം—— എല്ലാഗ്രഹങ്ങൾക്കും ഫലദാനകാലങ്ങളും മൽപറകപ്പെട്ടതുകളല്ലാതെ വെറെയും ഉണ്ടെ- അതുകളെ ഉന്നി എഴുതുന്നു-

വൃന്ദ. കാലസ്സചക്ഷുർദിനത്തൊനിജഗ്രഹസ്ഥാക്കെന്നുജീവാദയ സ്സർവ്വെഷാംസചദശാനിജാപഹൃതയസ്സ്വീയൊദയാദ്യാഅപി । ചെടാനാംരവിചന്ദ്രയൊരയനമപ്യുത്തൊത്തരംദക്ഷിണം മാതുംസ്യാൽഗ്രഹണൊക്ഷസംഭവഫലംസർവ്വംബുധൈർഗ്രഹ്യതാം ॥ ഇതി ॥

അനുവയാർത്ഥം—— സർവ്വന്മാരായിരിക്കുന്ന ചെടന്മാക്കു ഗ്രഹണൊക്ഷസംഭവഫലത്തെ മാനംചൈവാനായികൊണ്ടുള്ള കാലം സചക്ഷുർദിനത്തുക്കളും നിജഗ്രഹപ്രാപ്തനുള്ള ജീവദികളും സചദശകളും നിജാപഹൃദികളും സ്വീയൊദയാദ്യങ്ങളും ഇവരിൽവെച്ചുരവിചന്ദ്രന്മാക്ക ഉത്തരവും ദക്ഷിണവുമായിരിക്കുന്ന അയനവുമാകുന്നു എന്ന ബുധന്മാരാൽ ഊഹിക്കപ്പെടെണം-

സാരം—— എല്ലാഗ്രഹങ്ങളും താന്താന്റെ നാളുകളിലും ആഴ്ചയിലും ഋതുവിങ്കലും താന്താന്റെ രാശിയിൽ ചന്ദ്രനും വ്യാഴം മുതലായ ഗ്രഹങ്ങളും നില്ക്കുന്ന സമയങ്ങളിലും തന്റെ തന്റെ ദശയിലും അപഹാര കാലത്തിങ്കലും തന്റെ തന്റെ ഉദയം മുതലായ സമയങ്ങളിലും സൂര്യൻ ഉത്തരായണത്തിങ്കലും ചന്ദ്രൻ ദക്ഷിണായനത്തിങ്കലും ഇഷ്ടഫലത്തെയും കഷ്ടഫലത്തെയും

താന്താന്റെ സ്ഥിതിയെ അനുസരിച്ചിട്ടു മാനം ചെയ്യുമെന്നുവി
ദ്വാന്മാർ ഗ്രഹിക്കേണം ॥

വ്യ. ദശാഫലാന്യനിഷ്ടാനിഷ്ടാനിഷ്ടാദിനാചൊ
ക്തമത്രയൽ । സംക്ഷേപേണതമേവാഥവിസ്തരേണനിഗ
ദ്യതെ ॥

അന്വയാർത്ഥം— ഇവിടെ ദശാഫലാദികൊണ്ടും ഇഷ്ടാനിഷ്ടാ
ദികൊണ്ടും സംക്ഷേപേണ യാതൊന്നു ഉക്തമായി ഭവിക്കുന്നു
വൊ അതുതന്നെ അനന്തരം വിസ്തരേണ നിഗദിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം— ൪൦ അദ്ധ്യായത്തിൽ ദശാഫലാനി എന്നും ഇഷ്ടാ
നിഷ്ടഗതിപ്രകാരം എന്നും അതിലായ രണ്ടശ്ലോകങ്ങൾകൊണ്ടും
പെ സംക്ഷേപിച്ചു പറകപ്പെട്ടതിനെത്തന്നെ ഇനി വിസ്തരി
ച്ചു പറയുന്നു.

വ്യ. മാത്ര്യാണ്ഡെനിഷ്ടസംസ്ഥൗപശിവപിതൃകൊപാ
മിഹൽക്രോഡനേത്രവ്യാധ്യസ്ഥിസ്രാവപിത്താമയശിഖിപശുഭീ
താമ്രനാശാത്മപീഡാഃ । ഇഷ്ടസ്ഥൈസാത്തപികതപംശിവപിതൃസ
പതിപ്രീതയസ്താമ്രലാഭശ്ചാർത്ഥാപുഃ കംബെലാധപാടനതൃണകന
കാദ്യൈരുഷ്ടധൈശ്ചാത്മമസ്ത്യാൽ ॥

അന്വയാർത്ഥം— മാത്ര്യാണ്ഡൻ അനിഷ്ടസംസ്ഥനായി
രിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സ്വപശിവപിതൃകൊപാമിഹൽ ക്രോഡ
നേത്രവ്യാധ്യസ്ഥിസ്രാവപിത്താമയശിഖി പശുഭീതാമ്രനാശാത്മ
പീഡകൾ ഭവിക്കും— ഇഷ്ടസ്ഥനായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ സാ
ത്തപികതവും, ശിവപിതൃസ്വപതിപ്രീതികളും താമ്രലാഭവും അ
ർത്ഥപുഷ്ടിയും കംബെലാധപാടനതൃണകനകാദിയും ഔഷധങ്ങൾ
കൊണ്ടുള്ള ഉത്തമവും ഭവിക്കും.

സാരം— ആദിത്യൻ അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ
ആദിത്യദശയിൽ രാജകൊപവും ശിവകൊപവും പിതൃകൊപം
മുതലായതും ഹൃദ്രോഗവും ഉദരരോഗവും നേത്രരോഗവും അ
സ്ഥിസ്രാവവും പിത്തരോഗവും അഗ്നിഭയവും പശുഭയവും
താമ്രനാശവും മനഃക്ലേശവും ഉണ്ടാകും— ആദിത്യൻ നിൽക്കുന്ന
തു ഇഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കലാകുന്നു എങ്കിൽ ആദിത്യദശയിൽ സ
ത്തപഗുണ പ്രധാനായിരിക്കും ശിവപ്രീതിയും പിതൃപ്രീതിയും
രാജപ്രീതിയും താമ്രലാഭവും ധനലാഭവും. കംബെളം, പുല്ല്, കനകം,
ഇതുകളുടെ ലാഭവും ഔഷധങ്ങൾകൊണ്ടുള്ള പ്രവൃത്തിയും മുണ്ടാ
കും— വഴിനടപ്പാൻ സംഗതിയുമുണ്ടാകും.

വ്യൻ. കൊപൊരാജ്യാജ്ഞനന്യായരുഗപിക്കഫസമീരാസ്രരുഗപീ

ഷ്ണവസൈവ മൈത്രം കൊപശ്ചൈവ ദ്വേഷ്ടാ കൃഷിധനയശസാം സംക്ഷയൊനിഷ്ടഗെ ബ്ലൈ രാജ്ഞീ ദ്വിഷ്ടാപ്രസൂനാം മുഖെതിലഗ്രഹണാച്ചാനോജ്യപേജസ്ത്രീ ഗൊനൈരതാദിതൊഽസ്യാഃ കൃഷിധനയശസാംവൃദ്ധിരിഷ്ടസ്ഥിതെബ്ലൈ ॥

അനപയാത്ഥം — അജ്ഞൻ അനിഷ്ടഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ രാജ്ഞിയുടെ കൊപവും ജനനിയുടെ കൊപവും രുക്കും കഫസമീരാസ്രുക്കും വീര്യവത്തായിരിക്കുന്നസപത്നാരൊടുകൂടെ ഉള്ളവൈരവും ദ്വേഷ്ടാവായിരിക്കുന്നകൊപവും കൃഷിധനയശസ്സുകളുടെ സംക്ഷയവും ഭവിക്കും- അജ്ഞൻ ഇഷ്ടസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ രാജ്ഞീദ്വിഷ്ടാപ്രസൂക്കളുടെ മുത്തും അനെതിലഗ്രഹണാച്ചാനോജ്യപേജസ്ത്രീ ഗൊനൈ രതാദികം ഹെതുവായിട്ടുള്ള അർത്ഥങ്ങളും കൃഷിധനയശസ്സുകളുടെ വൃദ്ധിയും ഭവിക്കും-

സാരം — ചന്ദ്രൻ അനിഷ്ട സ്ഥാനത്തിങ്കലാകുന്നു എങ്കിൽ ചന്ദ്രന്റൊ മശയിൽ രാജസ്ത്രീ കൊപവും മാതുകൊപവും മാതാവിന്നു രൊഗവും വാത കഫങ്ങളും രക്തവും ഹെതു വായിട്ടുള്ള രൊഗവും പ്രബലമായിരിക്കുന്ന ജ്ഞാതിവൈരവും ദ്വിഷ്ടാകൊപവും കൃഷിനാശവും ധനനാശവും യശൊനാശവും ഭവിക്കും- ചന്ദ്രൻ ഇഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ ചന്ദ്രദശയിൽ രാജസ്ത്രീ പ്രസാദവും ദ്വിഷ്ടപ്രസാദവും മാതുപ്രസാദവും അന്നൈശ്വര്യം, എള്ള്, ശക്കര, വസ്ത്രം, നെയ്യ, ബ്രാഹ്മണസ്ത്രീ, പശു, തൊണി, രത്നം- ഇത്യാദികളായ പദാർത്ഥങ്ങളും ഹെതുവായിട്ട നാനാപ്രകാരങ്ങളായ ധനങ്ങളും കൃഷിവൃദ്ധിയും ധനവൃദ്ധിയും യശൊവൃദ്ധിയും ഭവിക്കും-

൯൦. പ്രദ്വെഷസ്സൊദരാദ്യൈഃ ക്ഷിതികനകവിനാശൊഗ്നി ചൊരാരിഭീതി സ്സെനാനീരുക്തകൊപജ്വരനയനരുജാപാത്രശസ്ത്രാംഗഭംഗാഃ । ഭൌമെനിഷ്ടസ്ഥിതെസ്മിൻപുനരിതരഗതെ ഭ്രമിഹെമായുധാപ്തി സ്സെനാനിതുഷ്ടതാസ്യാദ്ധനമരിവധതൊഭ്രാതൃതൊഭ്രപരെശ്ച ॥

അനപയാത്ഥം — ഭൌമൻഅനിഷ്ടസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സൊദരാദ്യന്മാരൊടുകൂടെ പ്രദ്വെഷവും ക്ഷിതികനകവിനാശവും അഗ്നിചൊരാരിഭീതിയും സെനാനീരുക്തകൊപജ്വരനയനരുജാപാത്രശസ്ത്രാംഗഭംഗങ്ങളും ഭവിക്കും- ഇവൻ ഇതരഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഭ്രമിഹെമായുധാപ്തി ഭവിക്കും- സെനാനിതുഷ്ടതാ ഭവിക്കും- അരിവധം ഹെതു

വായിട്ടും ഭ്രാതാവു ഹെതുവായിട്ടും ഭ്രപതി ഹെതുവായിട്ടുംധനം ഭവിക്കും-

സാരം—— അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന ചൊവ്വയുടെ ദശയിൽ സൊമരൻ മുതലായവരൊട്ട വൈരവും ഭ്രമിനാശവും സപ്തന്നാശവും അഗ്നിഭയവും ചൊരഭയവും ശത്രുഭയവും സുബ്രഹ്മണ്യ കൊപവും പടനായക കൊപവും രക്തകൊപവും പനിയും നെത്രരൊഗവും പാത്രനാശവും ശസ്ത്രനാശവും അംഗനാശവും ഭവിക്കും- ഇഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന ചൊവ്വയുടെ ദശയിൽ ഭ്രമിലാഭവും സപ്തന്നലാഭവും രത്നധലാഭവും സുബ്രഹ്മണ്യ പ്രസാദവും പടനായക പ്രസാദവും ശത്രുവധം ഹെതുവായിട്ടും ഭ്രാതാവു ഹെതുവായിട്ടും രാജാവുഹെതുവായിട്ടും ഉള്ളുധനലാഭവും ഭവിക്കും-

൯൫ ജ്ഞെനിഷ്ടസ്ഥെതുകൊപൊഹരിയുവന്നുപയൊഗവ്വ്വച സുപക്കരാത്തിസ്യുത്രുഷ്ടസ്ഥൊശപഹെമക്ഷിതിസുഹൃദവനീദെവഹ്രവ്വത്ഥലാഭഃ। അത്തൊദൈന്ത്യാച്ചശിപ്പൈസ്യതിരപിവിദ്ദഷാം വദ്ധനംബുദ്ധിവ്വത്തെസ്സിദ്ധിധ്മ്മക്രിയാണാംലിപിഗണിതധനംഗൊപസൂനുപ്രസാദഃ ॥

അനവയാത്ഥം—— ജ്ഞൻ അനിഷ്ടസ്ഥനായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ ഹരിയുവന്നുപന്മാരുടെ കൊപവും ദുഷ്ചസ്സും തപക്കരാത്തിയുംഭവിക്കും- അവൻ ഇഷ്ടസ്ഥനായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ അശപമെഹമക്ഷിതി സുഹൃദവനീദെവ ഹ്രവത്ഥലാഭവും മൈത്ര്യം ഹെതുവായിട്ടും ശില്പങ്ങൾ ഹെതുവായിട്ടുമുള്ള അത്ഥവും വിദ്വാന്മാരുടെ സ്തുതിയും ബുദ്ധിവ്വത്തിയുടെ വദ്ധനവും ധമ്മക്രിയകളുടെ സിദ്ധിയും ലിപിഗണിതധനവും ഗൊപസൂനുപ്രസാദവും ഭവിക്കും-

സാരം—— അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന ബുധന്റെ ദശയിൽ ശ്രീകൃഷ്ണകൊപവും യുവരാജകൊപവും വാഗ്ദൊഷവും തപത്ര്യാധിയും കരവ്യാധിയും ഉണ്ടാകും- ഇഷ്ടസ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന ബുധന്റെ ദശയിൽ കൃതിര, സപ്തന്നം, ഭ്രമി, ഹൃതകളെ ലഭിക്കയും ബന്ധുലാഭവും ബ്രാഹ്മണലാഭവും ഗുരുലാഭവും ധനലാഭവും ൃതകമ്മം കൊണ്ടും കൈശലപ്പണികൾ കൊണ്ടുമുള്ള ധനലാഭവും വിദ്വൽ സ്തുതിയും ജ്ഞാനവൃദ്ധിയുംധമ്മക്രിയാസിദ്ധിയും ലിപിഗണിതങ്ങൾഹെതുവായിട്ടുള്ളധനലാഭവും ശ്രീകൃഷ്ണ പ്രസാദവുമുണ്ടാകും-

൯൬ ജ്ഞിവെനിഷ്ടസ്ഥിതെസ്യാശ്രുവണതനയരുഗപിപ്രദെ

വപ്രകോപൌ വൈരംവാധർമ്മഹീനൈഃപുനരിതരഗതൌവർദ്ധനംധീഹ്രണാനാം । നിത്യംയജ്ഞേതനവൈമാധ്യയനമനുജപൈർഭൂപതൌരന്ധ്രലാഭൌലാഭൌദായാമഹൈമാംബുരാഹയകരിണാംവിപ്രദൈവപ്രസാദഃ॥

അനുപയാത്മം— ജീവൻ അനിഷ്ടസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ശ്രവണതനയരുക്കു ഭവിക്കും- വിപ്രദൈവ പ്രകോപവും അധർമ്മഹീനന്മാരൊടുകൂടെയുള്ള വൈരവും ഭവിക്കും ജീവൻ ഇതരഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ധീഹ്രണങ്ങളുടെ വർദ്ധനവും യജ്ഞഹെതുവായിട്ടും വൈദ്യുയനമനുജപങ്ങങ്ങൾം ഹെതുവായിട്ടും ഭൂപതി ഹെതുവായിട്ടു ദിവസം തൊറുമുള്ള അന്ധ്രലാഭവും മായാമഹൈമാംബുരാഹയകരികളുടെലാഭവുംവിപ്രദൈവ പ്രസാദവും ഭവിക്കും-

സാരം——അനിഷ്ടസ്ഥിതനായ വ്യാഴത്തിന്റെ ദശയിൽശ്രവണ രൊഗവും പുത്രരൊഗവും ബ്രാഹ്മണകൊപവും ദൈവകൊപവും സജ്ജന വൈരവുമുണ്ടാകും- ഇഷ്ടസ്ഥിതനായ വ്യാഴത്തിന്റെ ദശയിൽ ബുദ്ധി ഹ്രണങ്ങളുടെ വർദ്ധനവും യാഗം ഹെതുവായിട്ടും മന്ത്രജപം ഹെതുവായിട്ടും രാജസെവഹെതുവായിട്ടുംദിവസംതൊറുമുള്ള ധനലാഭവും പുത്രലാഭവും സപ്തന്നലാഭവും വസ്ത്രലാഭവും അശ്വലാഭവും ഗജലാഭവും വിപ്രപ്രസാദവും ദൈവ പ്രസാദവുമുണ്ടാകും-

ൻനു. ശുക്രെനിഷ്ടസ്ഥിതെസ്ത്രീജനഗവസനാപായലക്ഷ്മീവിയൊഗാശ്ശൊക സ്നെഹാന്നിഷ്ടാദക്ഷിതിപതിസചിവദ്വെഷ്ടഗൊത്രുപ്യനാശാഃ । ഇഷ്ടസ്ഥെത്രുപ്യവസ്ത്രാഭരണമണിനിധിസ്ത്രീവിവാഹാർത്ഥലാഭാ ശ്ശുദ്ധാഗീതെക്രിയാദിഷ്ടപിചമഹിഷ്ടഗൊമിത്രമുഷ്ടാന്നലാഭാഃ ॥

അനുപയാത്മം— ശുക്രൻ അനിഷ്ടസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സ്ത്രീജനഗവസനാപായ ലക്ഷ്മീവിയൊഗങ്ങളും സ്നെഹം ഹെതുവായിട്ടുള്ള ശൊകവും വിഷാദക്ഷിതിപതിസചിവദ്വെഷ്ട ഗൊത്രുപ്യനാശങ്ങളും ഭവിക്കും- ശുക്രൻ ഇഷ്ടസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ത്രുപ്യവസ്ത്രാഭരണ മണിനിധിസ്ത്രീവിവാഹാർത്ഥ ലാഭങ്ങളും ഗീതത്തിങ്കലും ക്രിയാദികളിലും ശുദ്ധയും മഹിഷ ഗൊമിത്രമുഷ്ടാന്ന ലാഭങ്ങളും ഭവിക്കും-

സാരം— അനിഷ്ടസ്ഥിതനായ ശുക്രന്റെ ദശയിൽ സ്ത്രീകൾക്കു രൊഗം, വസ്ത്രനാശം, ധനനാശം, സ്നെഹംഹെതുവായിട്ടുള്ളമനഃക്ലെശം, നിഷ്ടാദ്വെഷം, രാജസചിവദ്വെഷം, പശു

നാശം, ശ്രുച്യനാശം, ഇതുകൾഭവിക്കും- ഇഷ്ടസ്ഥിതനായ ശുക്ര
ന്റെദശയിൽ, വെള്ളി, വസ്ത്രം, ആഭരണം, നിധി, രത്നം, സ്ത്രീ
വിവാഹം, ധനം, ഇതുകളുടെ ലാഭവും ഗാനത്തിങ്കലും കർമ്മാദിക
ളിലും ശ്രദ്ധയും പൊത്ത, പശു, ബന്ധു, മൃഷ്ടാന്നം, ഇതുകളുടെ
ലാഭവും ഉണ്ടാകും-

൯൪. മന്ദനിഷ്ടസ്ഥിതൈസ്യാദനിലകഫരുജാജ്ഞാനചൈന്യ
ഗ്ര്യാദികൈരുപവ്യാപത്തസ്ത്രീശ്രമാസ്ത്രീഭൃതകതനുഭൃവാം ഭൃസനംവ്യ
ഗതൈഷ്ട്യാ । ഇഷ്ടസ്ഥേദുഃഖനാശഃപരിണതവനിതാഭോഗമാ
സായസാം പൂശ്രേണീഗ്രാമാധിപത്യസ്യചവരകമഹിഷ്ട്യാദികാ
നാമ്പലാഭഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— മന്ദൻ അനിഷ്ടസ്ഥിതനായിരിക്കും വി
ഷയത്തിങ്കൽ അനിലകഫരുജാ ഭവിക്കും- അജ്ഞാനചൈന്യാ
ദികൊപവ്യാപത്തസ്ത്രീശ്രമങ്ങളും സ്ത്രീഭൃതകതനുഭൃക്കളുടെ ഭൃസന
വും വ്യഗതയും ദുഃഷ്ടിയും ഭവിക്കും- മന്ദൻ ഇഷ്ടസ്ഥനായിരി
ക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ദുഃഖനാശവും പരിണതവനിതാഭോഗമാ
സായസ്സുകളുടെയും പൂശ്രേണീഗ്രാമാധിപത്യത്തിന്റെയും വര
കമഹിഷ്ട്യാദികങ്ങളുടെയും ലാഭവും ഭവിക്കും-

സാരം—— അനിഷ്ടസ്ഥിതനായ ശനിയുടെ ദശയിൽ വാത
കഫങ്ങൾ ഹെതുവായിട്ടുള്ള രൊഗവും അജ്ഞാനം ഹെതുവായി
ട്ടും മൊഹാദികൾ ഹെതുവായിട്ടും കൊപം ഹെതുവായിട്ടും ഉ
ള്ള ആപത്തും ശ്രമവും സ്ത്രീയും ഭൃത്യാപത്തുക്കൾനിന്ദി
ക്കുകയും അംഗനാശവും ഇഷ്ടസ്ഥിതിയുമുണ്ടാകും- ഇഷ്ടസ്ഥനായശ
നിയുടെ ദശയിൽ ദുഃഖനാശവും വൃദ്ധസ്ത്രീഭൊഗവും മാസലാഭ
വും ലൊഹലാഭവും നഗരാധിപത്യത്തെ ലഭിക്കുകയും സമൂഹാധി
പത്യത്തെ ലഭിക്കുകയും ഗ്രാമാധിപത്യത്തെ ലഭിക്കുകയും വരകി
നെ ലഭിക്കുകയും എരുമ മുതലായതുകളെ ലഭിക്കുകയും ഉണ്ടാകും-

൯൫. മന്ദാദിതംസഹാശ്രിതഭേശരൊക്തംസൈഹികഞ്ചരാ
ഹൊരഥഭ്രഷ്ടിംജൊക്തം । സൈഹികംനിജാധിഷ്ഠിതരാശിപൊ
ക്തംകേതുശ്ചവാച്യസ്ത്രിതയംഫലാനാം ॥ ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം—— രാഹുവിന്നു മന്ദാദിതവും സഹാശ്രിതഭേ
ശരൊക്തവും സൈഹികവും ഇങ്ങിനെ ഫലങ്ങളുടെ ത്രിതയം
വാച്യമായ് ഭവിക്കുന്നു- ഭ്രമിജൊക്തവും സൈഹികവും നിജാ
ധിഷ്ഠിതരാശിപൊക്തവും ഇങ്ങിനെ ഫലങ്ങളുടെ ത്രിതയം കെ
തുവിന്നും വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— രാഹുവിന്നു ശനിയുടെഫലത്തെയുംതാൻ നിന്നരാ

ശിയുടെ അധിപന്റെ ഫലത്തെയും തന്റെ ഫലത്തെയും പറയെണം കേതുവിന്നു ചൊവ്വയുടെ ഫലത്തെയും താൻ നിന്ന രാശിയുടെ അധിപന്റെ ഫലത്തെയും തന്റെഫലത്തെയും പറയെണം-

൯൩. ദൊഷാഃകെവലമെവചെദിപമതിവാരാദിനിർദ്ദിശ്യതാം പ്രശ്നകെവലമെവചൊൽഖലുഗുണാവാച്യാസുഥാസംപദഃ । മിശ്രതെപഗുണദൊഷയൊരധികതാമാലൊക്യവാച്യംഫലം യദ്വാദൊഷജമെവഭാഗ്യവികലാഃപ്രായൊഗുലൊകായതഃ ॥

അനുപയാത്ഥം——പ്രശ്നത്തിങ്കൽ ദൊഷങ്ങൾ തന്നെഅതുകുന്നു എങ്കിൽ എറവും സമ്പത്തിങ്കൽ വിപത്തുവിനിർദ്ദെശിക്കപ്പെടെണം-ഗുണങ്ങൾതന്നെ അതുകുന്നുഎങ്കിൽ അപ്രകാരം തന്നെ സംപത്തുകൾ വാച്യകളായി ഭവിക്കുന്നു- ഗുണദൊഷങ്ങളുടെ മിശ്രതപം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അധികതയെ അതുലൊകനം ചൈതിട്ടഫലം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- അല്ലാഎങ്കിൽ ദൊഷജമായിരിക്കുന്ന ഫലംതന്നെ വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു യാതൊന്നുഹെതുവായിട്ട ഇക്കാലത്തിങ്കൽ ലൊകങ്ങൾ പ്രായെണഭാഗ്യവികലന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— പ്രശ്നത്തിങ്കൽ ദൊഷങ്ങൾതന്നെ എന്നുവരികിൽ അപത്തുകൾ എറവും അടുത്തിരിക്കുന്നു എന്ന പറയെണം ഗുണങ്ങൾ തന്നെഎന്നുവരികിൽ സംപത്തുകൾ എറവും അടുത്തിരിക്കുന്നുഎന്ന പറയെണം- ഗുണദൊഷങ്ങൾമിശ്രങ്ങളായി വരികിൽ ഗുണാധിക്യംകൊണ്ടു സംപത്തിനെയും ദൊഷാധിക്യംകൊണ്ടു അപത്തിനെയും പറയെണം- ഇപ്പൊൾ ജനങ്ങൾ പ്രായെണ ഭാഗ്യഹീനന്മാരാകയാൽ ദൊഷഫലത്തെ തന്നെ പറകയുമാം-

൯൪. നിർയ്യാണംവിഷമാമയൊനിജജനാപായൊഗൃഹദ്രൊഷ്ണം സ്ഥാനഭ്രംശനരെന്ദ്രുകൊപജനവിദ്വെഷാർത്ഥഭ്രരിവ്യയാഃ । ചൊരാർത്ഥാപഹൃതിശ്ചമാനവിഹതിർദ്ദുഷ്ടീർത്തിരെവംവിധാ വാച്യാസ്സുവ്വിപരൊവിലൊക്യവിഹഗാൻഭാവാംശ്ചദൊഷപ്രദാൻ ॥

അനുപയാത്ഥം—— വിഹഗന്മാരെ ദൊഷപ്രദന്മാരായിട്ടും ഭാവങ്ങളെ ദൊഷപ്രദങ്ങളായിട്ടും വിലൊകനചൈതിട്ട നിർയ്യാണവും വിഷമായവും നിജജനാപായവും ഗൃഹദ്രൊഷ്ണവും സ്ഥാനഭ്രംശനരെന്ദ്രുകൊപജന വിദ്വെഷാർത്ഥഭ്രരിവ്യയങ്ങളും ചൊരാർത്ഥാപഹൃതിയും മാനവിഹതിയും ദുഷ്ടീർത്തിയും എവം വിധകളായിരിക്കുന്ന വിപത്തുകൾ വാച്യകളായി ഭവിക്കും-

സാരം—— പുറപ്പെട്ടുപൊക, വിഷ്ടമവ്യാധി, സപുത്രനാശ ഗൃഹംകത്തുക, സ്ഥാനഭ്രംശം, രാജകോപം, ലൊകവിരൊധം, അതിവ്യയം, കള്ളന്മാർകടന്ന മുതൽകൊണ്ടുപൊക, മാനഭംഗം, ദുഷ്കിർത്തി, ഇങ്ങിനെയുള്ളതുകൾ ഒക്കയും അപത്തുകൾ ആകുന്നു- ദുഷ്ടങ്ങളായഭാവങ്ങളെയും ദുഷ്ടഗ്രഹങ്ങളെയും അനുസരിച്ചിട്ടുമെൽപറഞ്ഞ അപത്തുകളിൽ എതെതിന്ന സംഗതിഉണ്ടൊകുമൊ അതൊക്കയും പറകപ്പെടുവാൻ യൊഗ്യമാകുന്നു-

൯വ. അരൊഗ്യംനൃപമാനാധനസമായാനംസുഹൃൽസംഭവ സ്സാഫല്യം സഫലക്രിയാസുസതതംചിത്തപ്രസാദൊദയഃ । സ്ഥാനപ്രാപ്തിജനാനുരാഗസുയശസ്സന്താനലാഭമയൊവാച്യാ സ്സ്യുരേലുസംപദൊഭിമതഭാവൊപെതഹെതൊചിതാഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം —— അരൊഗ്യവും നൃപമാനനയും ധനസമായാനവും സുഹൃൽസംഭവവും സകലക്രിയകളിലെ സാഫല്യവും എല്ലാസമയത്തിങ്കലും ചിത്തപ്രസാദൊദയവും സ്ഥാനപ്രാപ്തി ജനാനുരാഗസുയ ശസ്സന്താനലാഭാദികളുമാകുന്ന അഭിമതഭാവൊപെതഹെതൊചിതകളായിരിക്കുന്ന സംപത്തുകൾ വാച്യുകളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— അരൊഗ്യവും രാജസമ്മാനവും ധനലാഭവും ബന്ധുക്കളുണ്ടാകയും എല്ലാകർമ്മങ്ങളും സഫലങ്ങളായി ഭവിക്കുകയും എല്ലാസമയത്തിങ്കലും മനഃപ്രസാദമുണ്ടാകയും സ്ഥാനപ്രാപ്തിയും ജനസ്നെഹവും നല്ലയശസ്സുണ്ടാകയും പുത്രലാഭവും തുടങ്ങിഉള്ളതുകളും സംപത്തുകളുണ്ടാകുന്നു- അതുകളിൽവെച്ച ഇഷ്ടഭാവസ്ഥിതന്മാരായിരിക്കുന്ന സൂര്യാദികൾക്ക എതെതു ചെരുന്നതായുള്ളതുമൊ അതൊക്കെയും പറകപ്പെടുവാൻ യൊഗ്യമാകുന്നു-

൯൩ ദുഷ്കാദുഷ്ടക്രിയാത്തതാച്ഛുഭാശുഭഫലംദ്വിധാ । മനൊവാക്കർമ്മജതച്ചതുവിധംതൽഭിദൊച്യതെ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ദുഷ്കാദുഷ്ടക്രിയാത്തത്വം ഹെതുവായിട്ടുള്ള ശുഭാശുഭഫലം രണ്ടുപ്രകാരെണ ഭവിക്കുന്നു- അതുമനൊവാക്കർമ്മജമാകയാൽ ത്രിവിധമായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ഇഷ്ടഫലവും കഷ്ടഫലവും ദുഷ്കർമ്മംകൊണ്ടു സംപാദിക്കപ്പെട്ടതായിട്ടും അദുഷ്കർമ്മംകൊണ്ടു സംപാദിക്കപ്പെട്ടതായിട്ടുമുണ്ടാകുന്നതാകയാൽ രണ്ടും രണ്ടുവിധമാകുന്നു- അതു രണ്ടും മാനസമായിട്ടും വാചികമായിട്ടും കർമ്മജമായിട്ടുമുണ്ടാകുന്നതാകയാൽ മൂന്നുവിധമാകുന്നു- ഇനി അതിന്റെ ഭെദത്തെപറയുന്നു-

൧൦൦ ക്ഷത്രാശ്രുഷ്ണുലഗ്നവ്യയരിപുമൃതിഗാസ്സൽഗ്രഹാഃ പാപഷഡാസ്തസ്ഥിതാം കേന്ദ്രത്രികോണേഷ്വപീയമഭികഥയേദുഷ്ടസംപ്രവൃദ്ധം । കൊപാദ്ദൈവസ്യശാപാൽക്ഷിതിവിബുധഭവാദ്വിദ്വിഷിക്ഷാഭിചാരാ ല്ലോകാക്രോശാച്ചതൽസ്യാദദുഡുമപിദുഡുമ്പേതിവൈദ്യംവദേത് ॥

അന്വയാർത്ഥം —— സൽഗ്രഹങ്ങൾ ക്ഷത്രാശ്രുഷ്ണുലഗ്നവ്യയരിപുമൃതിഗന്മാരായിട്ടും പാപഷഡന്മാർ അതുകളുടെകേന്ദ്രത്രികോണങ്ങളിൽ സ്ഥിതന്മാരായിട്ടും ഭവിക്കുമെങ്കിൽ ദൈവത്തിന്റെ കോപം ഹെതുവായിട്ടും ക്ഷിതിവിബുധഭവമായിരിക്കുന്ന ശാപം ഹെതുവായിട്ടും വിദ്വിഷന്മാരുടെ അഭിചാരം ഹെതുവായിട്ടും ലോകാക്രോശം ഹെതുവായിട്ടും ദുഷ്ടത്തെ സംപ്രവൃത്ത മെന്നു കഥിക്കേണം- അതു ഇത അദുഡുമായിട്ടും ദുഡുമായിട്ടുമിരിക്കുന്നതാകയാൽ രണ്ടുപ്രകാരത്തെ വൈദ്യമായി ഭവിക്കും-

സാരം—— ക്ഷത്രാശ്രുഷ്ണുലഗ്നങ്ങളുടെ അതതെട്ട പന്ത്രണ്ടോടെടങ്ങളിൽ ശുഭന്മാരും കേന്ദ്രത്രികോണങ്ങളിൽ പാപന്മാരും നിന്നതുകൊണ്ടു ദൈവകോപം ഹെതുവായിട്ടും ബ്രാഹ്മണശാപംഹെതുവായിട്ടും ശത്രുക്കൾ അഭിചാരംചെയ്തു നിമിത്തമായിട്ടും ദുരിതം വർദ്ധിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നുപറയേണം- ദുരിതവൃദ്ധി അതുപത്തിനുഹെതുവാകയാൽ മൽപ്രകാരം ഉള്ള ഗ്രഹങ്ങളുടെ ഉത്സ്ഥിതിക്കുള്ള ഫലം അതുപത്താകുന്നു- അത എല്ലാവക്കും അനിഷ്ടമാകയാൽ അശുഭം തന്നെ അതുദുഡുമായിട്ടും അദുഡുമായിട്ടും ഭവിക്കുമെന്നറിക-

൧൦൧ ചെതൊവാക്കുമ്മജനുദ്വിവിധമപിപിധ്യൊസ്സൂത്ര ഹൊരാദിപത്രൈതിഷ്ണുൻഖെടഃ പ്രദദ്യാദുഡുഫലമദുഡുംഭാസ്വതൊ ഗൊചരസ്ഥ । ഖെടപുണ്യസ്യപാകഃപുനരിതരഗതെകർമ്മണൊന്യസ്യവെദ്യഃ ശ്രുത്വാദ്യൈതത്ത്രികയദിവിബലഖരയുതം തെനദൊഷാനുഭ്രരിഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ദ്വിവിധമായിരിക്കുന്ന അത ചെതൊവാക്കുമ്മജമായിട്ടതന്നെ ഭവിക്കും- അവർ അവച്ച വിധുവിന്റെ ഹൊരാദി വർഗ്ഗത്തിങ്കൽ തിഷ്ണുന്നായിരിക്കുന്ന ഖെടൻ ദുഡുഫലത്തെ പ്രദാനം ചെയ്യും- ഭാസ്വാന്റെ ഹൊരാദിവർഗ്ഗത്തിങ്കൽ തിഷ്ണുന്നായിരിക്കുന്ന ഖെടൻ അദുഡുമായിരിക്കുന്ന ഫലത്തെ പ്രദാനം ചെയ്യും- ഖെടൻ ഗൊചരസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പുണ്യമായിരിക്കുന്ന കർമ്മത്തിന്റെ പാകം വൈദ്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ഇതരഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അന്യമായിരിക്കുന്ന കർമ്മത്തിന്റെ പാകം വൈദ്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ചി

ത്താൽ മായിരിക്കുന്ന തത്ത്രികത്തിങ്കൽ യാതൊന്ന വിപരീതഖര യുതമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അതുകൊണ്ട് ദൊഷാനുഭൂതി വാച്യ യായി ഭവിക്കുന്നു-

ഫാമം. ചിന്തവാചികമ്മണിതീക്ഷ്ണസുഖരൊപതെക്ഷ്യുതെ ശ്വതിഭി ജ്ഞായന്തദ്ദുരിതാനികമ്മസശുഭംസാന്യച്ചചെതൊവ ചട്ടി । യദ്യത്ക്രിയമാണകമ്മസുമനഃഖെദാൽഗിരാനിഷ്ടിയാ പാപശ്ചെതസിവാക്കുചഖഞ്ചശുഭയുക്കുചൊൽകമ്മചാശ്രുദ്ധയാ।।

അനപായത്ഥം —— ചിത്തവും വാക്കും കമ്മമുമാകുന്ന മൂന്നും ഖരൊചെതങ്ങളായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ആ മൂന്നും ഹെതുവായിട്ട ദുരിതങ്ങൾ ജനിക്കുന്നു- കമ്മം സശുഭമായിട്ടും ചെതൊവചസ്സ് സാന്ത്വത്തായിട്ടും ഭവിക്കുമെങ്കിൽ ഇവിടെ ക്രിയമാണകമ്മങ്ങളിൽ മനഃഖെദം ഹെതുവായിട്ടും അനിഷ്ടിയായിരിക്കുന്ന ഗിരഹെതുവായിട്ടും ദുരിതങ്ങൾ ജനിക്കുന്നു- പെരസ്സിങ്കൽ പാപൻ സ്ഥിതനായിട്ടും വാക്കും കമ്മവും ശുഭയുക്കായിട്ടും ഭവിക്കുമെങ്കിൽ ശ്രുദ്ധയൊടുകൂടാതെ ഉള്ള കമ്മവും വാച്യമാകുന്നു-

സാരം —— അഞ്ചാമെടത്തും രണ്ടാമെടത്തും പത്താമെടത്തും പാപയൊഗമുണ്ടായ്വരികിൽ മനൊവാക്കമ്മങ്ങൾ മൂന്നും നിമിത്തമായിട്ടുള്ള ദുരിതങ്ങളെ പറയെണം- പത്താമെടത്തിന്നു ശുഭയൊഗവും അഞ്ചാമെടത്തിനും രണ്ടാമെടത്തിനും പാപയൊഗവുമുണ്ടായ്വരികിൽ കമ്മങ്ങളെ ചെയ്യുന്നസമയത്തിങ്കൽ മനൊദൊഷവും വാഗ്ദൊഷവുമുണ്ടായിരിക്ക നിമിത്തമായി ഉണ്ടായ ദുരിതത്തെ പറയെണം- അഞ്ചാമെടത്തിന്നു പാപയൊഗവും രണ്ടാമെടത്തിനും പത്താമെടത്തിന്നും ശുഭയൊഗവുമുണ്ടായ്വരികിൽ ശ്രുദ്ധയൊടുകൂടാതെ കമ്മങ്ങൾ ചൈകനിമിത്തമായി ഉണ്ടായ ദുരിതത്തെ പറയെണം-

ഫാമ. തദ്ദൊഷസുനയാപദെധികതരഃ പാപഃപരംവാചികൊ സൌമ്യഃകമ്മണിമാനസെചദുരിതംവാദൊഷതൊജായതെ । തദ്ദൊഷൊധികമത്ഥഃ ഫലപുനിചക്ഷുഃചമൌഢ്യഖരാ സൂഗസപക്ഷുസുഹൃൽഗ്രഹെപചിശുഭൊഷ്ടുനൈചാധികാഃ ।। ഇതി ।।

അനപായാത്ഥം —— തദ്ദൊഷം തനയാപത്തിനായിക്കൊണ്ട് അധികതരമായി ഭവിക്കുന്നു- വാക്കിങ്കൽതന്നെ പാപനും കമ്മത്തിങ്കലും മാനസത്തിങ്കലും സൌമ്യനുമാകുന്ന എങ്കിൽ വാദൊഷം ഹെതുവായിട്ട ദുരിതംജനിക്കുന്നു- തദ്ദൊഷം ഏറ്റവും അത്ഥഹാനിയായി ഭവിക്കുന്നു- രിപുനിചക്ഷുത്തിങ്കലും മൌഢ്യത്തിങ്കലും

വർത്തമാനന്മാരായിരിക്കുന്ന ഖരന്മാരും തുംഗസപക്ഷസുഹൃൽഗൃഹങ്ങളിൽവർത്തമാനന്മാരായിരിക്കുന്ന ശുഭന്മാരും ദൊഷത്തിങ്കലും ഗുണത്തിങ്കലും അധികന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— മെൽപറഞ്ഞദൊഷം പുരുനാശകരങ്ങളായിരിക്കുന്ന ദൊഷങ്ങളിൽ വെച്ചശക്തി ഏറിയതാകുന്നു- രണ്ടാമെടത്തു പാപനും അഞ്ചാമെടത്തും പത്താമെടത്തും സൌമ്യനമായിരുകിൽ വാശ്രൊഷമായിട്ടുണ്ടായ ദുരിതമാകുന്നു എന്നും അതുധനനാശകരങ്ങളായദൊഷങ്ങളിൽ വെച്ച ശക്തിഏറിയതാകുന്നു എന്നും ഗ്രഹിക്കെണം ശത്രുക്ഷെത്രത്തിങ്കലും നീചത്തിലുമുള്ള സ്ഥിതിയൊടും മെന്യുത്തൊടും കൂടിയപാപന്മാർ അധികമായി ദൊഷത്തെ ചെയ്യുന്നവരാകുന്നു- ഉച്ചരാശിയിലും സപക്ഷെത്രത്തിങ്കലും ബന്ധുക്ഷെത്രത്തിങ്കലും നില്ക്കുന്ന ശുഭന്മാർ അധികമായി ഗുണത്തെ ചെയ്യുന്നവരാകുന്നു- മെൽപറഞ്ഞ ഗ്രഹങ്ങൾക്കു ദൊഷവും ഗുണവും അവരുടെ നിലയ്ക്കു അനുസരിച്ചു സിദ്ധമാകുന്നുഎങ്കിൽ അതുകളെ കുറിച്ചുള്ള ആധിക്യത്തെ ശത്രുക്ഷെത്രസ്ഥിതിമൂലമായതുകൊണ്ടും തുംഗസ്ഥിതിമൂലമായതുകൊണ്ടും പറഞ്ഞുകൊൾക-

(വാ) അഥ പിത്രാദിവിഷയംബന്ധനാദികിഞ്ചില്ലിഖ്യതെ॥

അനന്തരയാത്ഥ— അനന്തരം പിത്രാദിവിഷയമായിരിക്കുന്ന ബന്ധനാദികം കുറെലെഖനംചെയ്യപ്പെടുന്നു.

സാരം— ഇനി അശൻമുതലായവരുടെ ബന്ധനാദികളെപറവാനുള്ള പ്രമാണത്തെ അല്പമായി എഴുതുന്നു.

൧൦൪. സൂര്യാൽസപുമധ്യമധീഷ്ടഭാപൈരുപചിതൂർവ്വബന്ധനമെകായ്യാപാവ്യണതശ്ചബന്ധനമിനപ്രാബല്യമെതൂർവ്വലയതഃ। സൂര്യസ്യക്ഷവശാച്ചദൂരസവിധാല്ലഗ്നംവശൈരഹിസ്ത്രൈരായമിദംസപകാരകവശാത്രൈരാജ്യംസുതാദിഷ്വപി॥

അനന്വയാത്ഥം— സൂര്യങ്കൽനിന്നു സപുമധ്യമ്മധീകളിൽ വെച്ച അഷ്ടഭത്തിങ്കൽ സ്ഥിതന്മാരായിരിക്കുന്ന രണ്ടുപാപന്മാർ പിതാവിന്നു ബന്ധുന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു- ഇവനെറ പ്രാബല്യമെതൂർവ്വലയങ്ങളെ അനുസരിച്ചിട്ടു ബന്ധനം കാണ്മാൻഹെതുവായിട്ടും ജ്ഞാനം ഹെതുവായിട്ടും വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- സൂര്യന്റെ ഋക്ഷവശത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടു ദൂരസവിധാദി ഊഹ്യമായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു- ഈയൊഗം നവാംശകങ്ങൾക്കും ഹെതുവായിട്ടും ഭവിക്കും- ഇത സപകാരക വശത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടു സുതാദികളിലും യൊജ്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— ആദിത്യന്റെ എഴാംരാശി, ഒമ്പതാംരാശി, അഞ്ചാംരാശി, ഈ മൂന്നുരാശികളിൽ വെച്ച പാപക്ഷേത്രമായിട്ടുള്ളതിൽ രണ്ടുപാപന്മാർ നിന്നാൽ വൃക്ഷകന്റെ അരുന്ന ബന്ധനത്തെ പറയേണം- സൂര്യൻ ബലവാനായിരുന്നാൽ ആ ബന്ധനം കായ്ക്കും ഹേതുവായിട്ടാകുന്നു എന്നും ദുർബ്ബലനായിരുന്നാൽ കടംഹേതുവായിട്ടാകുന്നു എന്നും പറയേണം- സൂര്യന്റെസ്ഥിതി ചരരാശിയിലായിരുന്നാൽ ബന്ധനത്തിങ്കൽ കിടക്കുന്നതു ദൂരദേശത്തിങ്കലെന്നും സ്ഥിരരാശിയിലായിരുന്നാൽ സമീപത്തിങ്കലെന്നും ഉഭയരാശിയിലായിരുന്നാൽ ദൂരവും സമീപവുമല്ലാത്തെടത്തെന്നും പറയേണം- സൂര്യന്റെ ഏഴൊമ്പതഞ്ചോമെടങ്ങളിൽ നില്ക്കുന്ന രണ്ടുപാപന്മാർ പാപക്ഷേത്രത്തിലല്ലെന്നിരിക്കിലും അവരുടെ നവാംശകരാശികളുടെ അധിപന്മാർ പാപന്മാരായിരുന്നാൽ അതുകൊണ്ടും പിതൃബന്ധനയോഗത്തെ പറയാം- സൂര്യൻ പിതൃകാരകനാകയാൽ സൂര്യങ്കൽ നിന്ന എഴൊമ്പതഞ്ചോമെടങ്ങളിൽ രണ്ടുപാപന്മാരുടെ മേൽപ്രകാരമുള്ള സ്ഥിതികൊണ്ടു പിതൃബന്ധനത്തെ പറയുന്നതുപോലെ പുത്രാദികാരകന്മാരായ വ്യാഴംമുതലായുള്ള ഗ്രഹങ്ങളുടെമേൽപറഞ്ഞ ഭാവങ്ങളിൽ മേൽപറഞ്ഞപ്രകാരം പാപസ്ഥിതി ഭവിച്ചാൽ അതുകൊണ്ടു പുത്രാദിബന്ധനത്തെയും പറയാം-

ഛാത്ര. കൃതപാലഗ്നംരവിസ്ഥാനെപ്രഷ്ടവ്യന്ധോപികഥ്യതാം। ലഗ്നേചരെസ്ഥിരെദ്വന്ദ്വേബന്ധോദൂരാന്തികാദ്ധ്വസു॥

അനുവാദം——രവിയുടെ സ്ഥാനത്തിങ്കൽ ലഗ്നത്തെ ചെയ്യുന്നിട്ട പ്രശ്നാവിന്റെ ബന്ധവും പറകപ്പെടേണം- ലഗ്നം ചരമായിട്ടും സ്ഥിരമായിട്ടും ദ്വന്ദ്വരമായിട്ടും സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ബന്ധം ദൂരാന്തികാദ്ധ്വാക്കളിൽ കഥിക്കപ്പെടേണം-

സാരം—— ആദിത്യന്റെ സ്ഥാനത്തിങ്കൽ ലഗ്നത്തെ കല്പിച്ചിട്ട മേൽപ്രകാരം പൂർവ്വകബന്ധത്തിന്നു യോഗംകണ്ടാൽ അതിനെയും പറയേണം- രവിടെയും ലഗ്നം ചരരാശിയാകിൽ ദൂരദേശത്തിങ്കലെന്നും സ്ഥിരരാശിയാകിൽ അടുത്ത ദേശത്തിങ്കലെന്നും ഉഭയരാശിയാകിൽ വഴിയിലെന്നും ബന്ധഭൂമിയെ പറയേണം-

ഛാന്നു. വരാഹമിഹിരെണോപിസഹോരായാംസമീരിതം। ലക്ഷണംബന്ധനസ്യാഥതച്ഛ്രുത്വവിലിഖ്യതെ ॥

അനുവാദം—— വരാഹമിഹിരനാലും ബന്ധനത്തിന്റെ

ലക്ഷണം സഹൊരയിൽ സമീരിതമായി-അനന്തരംഇവിടെ അതും ലെഖനം ചൈകപ്പെട്ടുന്നു.

സാരം—— വരാഹമിഹിരാചാര്യരാലും തന്നാൽ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടതായഹൊരാശാസ്ത്രത്തിങ്കൽ ബന്ധനലക്ഷണം പറകപ്പെട്ടു ഇനി ഇവിടെ അതിനെയും എഴുതുന്നു-

ഫാ൦. വ്യയസുതധനധർമ്മഗൈരസൌമ്യൈർഭവനസമാനനിബന്ധനാവികല്പ്യാ ഭുജഗനിഗളപാശഭൂഭുഗാനൊവ്വെ ലവസൌമ്യനിരീക്ഷിതൈശ്ചരേൽ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— വ്യയസുതധനധർമ്മഗന്മാരായിരിക്കുന്ന അസൌമ്യന്മാരെക്കൊണ്ടും അല്പകാരം ബലവാസൌമ്യനിരീക്ഷിതരുളായിരിക്കുന്ന ഭുജഗനിഗളപാശഭൂഭുഗാനങ്ങൾ കൊണ്ടും ഭവനസമാനനിബന്ധനാവികല്പ്യയായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— പന്ത്രണ്ടാമെടത്തും അഞ്ചാമെടത്തും രണ്ടാമെടത്തും ഒമ്പതാമെടത്തും പാപന്മാർ നില്ക്കുമ്പോൾ ബലവാന്മാരായിരിക്കുന്ന പാപന്മാരുടെ ദൃഷ്ടിയൊടുകൂടിയ സപ്തമൈക്കാണമൊ നിഗളമൈക്കാണമൊ പാശമൈക്കാണമൊ ലഗ്നമാകിലും ലഗ്നമായരാശിയുടെ ബന്ധസാധനംകൊണ്ടു ബന്ധത്തെ പറയേണം-

ഫാ൦ വൈശ്യാഹെതുർഋണനവാവ്യയഗതൈപാപൈധനസ്ഥപുനർവ്വൈരാജകൃതൊസ്യദൃഷ്ടനവശാൽ പുത്രസ്ഥിതൈകസ്യതാം । തദ്ധെതുർന്നവമസ്ഥിതൈപിതൃനിമിത്തായംയഥാബന്ധുതൈമേഷാദിഗുഖലൂചഗാശൊഭവിതഥാപാശാമിധഃപൂച്ചുകഃ ഇതി॥

അന്വയാർത്ഥം—— പാപൻ വ്യയഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വൈശ്യാ ഹെതുവായിരിക്കുന്ന ബന്ധമൊ ഋണംഹെതുവായിരിക്കുന്ന ബന്ധമൊ കഥിക്കപ്പെടുണം- പാപൻ ധനസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഇവന്റെ ദൃഷ്ടിനം ഹെതുവായിട്ട രാജകൃതമായിരിക്കുന്ന ബന്ധം കഥിക്കപ്പെടുണം- പാപൻപുത്രസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ തദ്ധെതുവായിരിക്കുന്ന ബന്ധം കഥിക്കപ്പെടുണം- പാപൻ നവമസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പിതൃനിമിത്തമായിരിക്കുന്ന ബന്ധം കഥിക്കപ്പെടുണം- യാതൊരു പ്രകാരം ഭവിങ്കൽ ലഗ്നമായിരിക്കുന്ന മെഷാദി പാശാമികംകൊണ്ടു ബന്ധിക്കപ്പെട്ടുന്നുവൊ അപ്രകാരം പൂച്ചുകനും പാശാമികംകൊണ്ടു ബന്ധിക്കപ്പെട്ടുന്നു-

സാരം—— പന്ത്രണ്ടാമെടത്തു പാപൻനിന്നാൽ വൈശ്യാസ്ത്രീഹെതുവായിട്ടൊ കടം ഹെതുവായിട്ടൊ ഉള്ള ബന്ധനത്തെയും

പാപൻ രണ്ടാമെടത്തുനിന്നാൽ രാജാവിനാൽ അവന്റെ മൊ
ക്ഷം നിമിത്തമായി ചൈകപ്പെട്ട ബന്ധനത്തെയും അഞ്ചാമെട
ത്തു പാപൻ നിന്നാൽ പുത്രൻ ഹെതുവായിട്ടുള്ള ബന്ധനത്തെ
യും ഒമ്പതാമെടത്തു പാപൻനിന്നാൽ അമ്മൻ ഹെതുവായിട്ടുള്ള
ബന്ധനത്തെയും പറയെണം- മെടവും, ഇടവവും, ധനുവും, ല
ഗ്നമായാൽ ബന്ധനസാധനം കയർതന്നെ- മിഥുനം, കന്നി.
തുലാം, കുംഭം ഇതുകൾ ലഗ്നങ്ങളായാൽ ബന്ധനസാധനം
ചങ്ങലയെത്രെ ആകുന്നത- ശേഷരാശികൾ ലഗ്നങ്ങളായാൽ
ബന്ധനസാധനം ഗ്രഹാദിഭൂകനു ആതുകൾ ബന്ധനസാ
ധനങ്ങളായാൽ ബന്ധനമെന്നത ആകത്തിട്ട അടയ്ക്കുകയാക
ന്നു എന്നും അറിഞ്ഞു കൊൾക-

(വാ) അത്രോക്തീയം ॥

ഇവിടെ കൃഷ്ണീയ മുണ്ടെന്നു മെൽ എഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ
സാരം

ഫാൻ: സൌരാദ്ദേക്കാണൈവാ ദ്യൂനഗപതിവെഷ്ടിതെ പാപൽ
ഗോശശിസൌരാഭ്യാദൃഷ്ടൈബന്ധനമിഹവാച്യമാദേശേ ॥

അന്വയാർത്ഥം —— ലഗ്നം സൌരാദ്ദേക്കാണമായിട്ടോ ദ്യൂനം
ഗപതിവെഷ്ടിതമായിട്ടോ ശശിസൌരന്മാരാൽ ദൃഷ്ടമായിരിക്കു
മ്പോൾ ഈ രണ്ടു ദേശത്തുങ്കൽ ബന്ധനം വാച്യമായി ഭവി
ക്കുന്നു-

സാരം —— ശനിദ്രേക്കാണമൊ സൂര്യദ്രേക്കാണമൊ ലഗ്നമാ
യ്തന്നിരിക്കുമ്പോൾ ആ ലഗ്നത്തിനെ ചന്ദ്രദൃഷ്ടിയും ശനിദൃഷ്ടി
യു മുണ്ടായാൽ ബന്ധനത്തെ പറയെണം-

ഫാ൦ പാപക്ഷേത്രേക്ഷിയമെത്രികൊണചതുരശ്രസപ്തമെ
ക്ഷഗതെ ക്രൂരൈർന്നിരീക്ഷ്യമാണെബന്ധോസ്തീത്യാദിശേൽ
ക്ഷിപ്രം ॥

അന്വയാർത്ഥം —— യമൻ പാപക്ഷേത്രങ്ങളിൽ ഗതനായിട്ടും
ത്രികൊണ ചതുരശ്രസപ്തമങ്ങളിലെ ക്രൂരന്മാരാൽ നിരീക്ഷ്യ
മാനനായിട്ടും സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പൊട്ടുന്ന
തെ ബന്ധനത്തെ ആതുദേശിക്കേണം-

സാരം —— പാപക്ഷേത്രത്തിങ്കൽ പാപന്മാരുടെ ത്രികൊണച
തുരശ്ര സപ്തമ ദൃഷ്ടിയൊട കൂടിയവനായിട്ട ശനി നിന്നാൽ
ബന്ധനത്തെ പറയെണം-

ഫാ൦ അചിരേണചരേമൊക്ഷസ്ഥിരേമൊക്ഷസ്സുദീഘ്ല
കാലെന ! ദ്വിശരീരഗതേസൌരേമധ്യകാലെനമൊക്ഷസ്സ്യാ

ർ-ഇതി ।।

അന്വയാർത്ഥം—— സൌരൻ ചരത്തിങ്കൽ സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിൽ പൊടുന്നനവെ മൊക്ഷം ഭവിക്കും- സ്ഥിരഭത്തിങ്കൽ സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മൊക്ഷമാകട്ടെ ദീഘകാലംകൊണ്ടേ ഭവിക്കും- ദ്വിശരീര ഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിൽ മൊക്ഷം മധ്യമകാലംകൊണ്ടേ ഭവിക്കും-

സാരം—— ശനി നില്ക്കുന്നതു ചരരാശിയിലാകുന്നു എങ്കിൽ ബന്ധത്തിങ്കൽനിന്നു മൊചനം വെഗത്തിൽ ഭവിക്കും- സ്ഥിരരാശിയിലാകുന്നു എങ്കിൽ വളരെകാലംകൊണ്ടേ ഭവിക്കും- ഉഭയരാശിയിലാകുന്നു എങ്കിൽ വളരെ വെഗത്തിലല്ലാതെയും വളരെ താമസത്തൊട്ടു കൂടാതെയും ഭവിക്കും-

ശ്ലോകം. അസതാമശുഭഫലാനാംഭേദംപ്രോക്തമസൂരിഭിരേവ
സൌമ്യാനാം । ഭേദോഽഭീഷ്ടഫലാനാമപികൃഷ്ണീയെവിധിപ്രതെ
സൊപി ।।

അന്വയാർത്ഥം—— കൃഷ്ണീയത്തിങ്കൽ അസത്തുകളുടെ അശുഭഫലങ്ങൾക്കു ഭേദം പ്രൊക്തമായി ഭവിക്കുന്നു- അപ്രകാരംതന്നെ സത്തുകളുടെ അശുഭഫലങ്ങൾക്കു ഭേദവും പ്രൊക്തമായി ഭവിക്കുന്നു- ഇതും ലെഖനം ചൈകപ്പെട്ടുന്നു-

സാരം—— കൃഷ്ണീയമെന്ന ശാസ്ത്രത്തിൽ പാപന്മാരുടെ അനിഷ്ടഫലങ്ങൾക്കും സൌമ്യന്മാരുടെ ഇഷ്ടഫലങ്ങൾക്കും ഭേദം പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു- അതും ഇവിടെ എഴുതപ്പെട്ടുന്നു-

ശ്ലോകം. ഭൌമൊരൊഗംകുരുതെഭൊഗംശുക്രസുപ്രൊഗതാം
സൌമ്യഃ । സൌരൊമരണംദിനകൃന്നാശംചിരജീവനംജീവഃ
ഇതി ।।

അന്വയാർത്ഥം—— ഭൌമൻരൊഗത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നു-ശുക്രൻ ഭൊഗത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നു- സൌമ്യൻ അരൊഗതയെ ഉണ്ടാക്കുന്നു- സൌരൻ മരണത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നു- ദിനകൃത്തു നാശത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നു- ജീവൻ ചിരജീവനത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നു-

സാരം—— ചൊവ്വ അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ രൊഗത്തെയും ശുക്രൻ ഇഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ സുഖത്തെയും ബുധൻ ഇഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ അരൊഗ്യത്തെയും ശനി അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ മരണത്തെയും അതിദിത്യൻ അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ ധനനാശാദികളെയും വ്യാഴം ഇഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ വളരെകാലമുള്ള ജീവനത്തെയും ഉണ്ടാക്കുന്നു-

ഫലം. ലഗ്നസ്ഥനകുജഭാനുജനുബലയുതരാജസ്യാതാംതയൊർ കസ്യചി ദ്ദ്യൂനസ്ഥനസ്യമരസ്ഥിതിശ്ചമൃതയെ രിഃഫാത്മസംസ്ഥനചതുനിപാപാസ്സ്യുശ്ചതുരശ്രഗാശ്ചമൃതിമാഃപ്രോക്തംത ദിമംചിന്തനം ഭാവാനാംതദധീനകാരകവിഹംഗാനാംത്രയാണാമപി ।

അന്വയാർത്ഥം—ലഗ്നസ്ഥന്മാരായിരിക്കുന്ന കുജഭാനുജന്മാർരുക്കിനായിക്കൊണ്ടഭവിക്കു. അവരിൽവെച്ച ഒരുത്തന്റെ യൊഗം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അന്യന്റെ മരസ്ഥിതിയും രിഃഫാത്മസംസ്ഥന്മാരായിരിക്കുന്ന അവരും മൃതിക്കായികൊണ്ടഭവിക്കും. ചതുരശ്രഗന്മാരായിരിക്കുന്ന പാപന്മാരും മൃതിമന്മാരായിഭവിക്കും. പ്രോക്തമായിരിക്കുന്ന ഇതാകട്ടെ ഭാവങ്ങളും തദധീനകാരകവിഹംഗന്മാരുമാകുന്ന മൂന്നുകൂടെ ചിന്തനമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—ലഗ്നത്തിന്റെയൊ ലഗ്നാധിപന്റെയൊ ലഗ്നകാരകന്റെയൊ എഴാമെടത്തു ചൊവ്വയും ശനിയും കൂടിനിന്നാൽ വ്യാധിഉണ്ടാകും. അവരിൽവെച്ച ഒരുത്തൻ ലഗ്നത്തൊടൊ ലഗ്നാധിപനൊടൊ ലഗ്നകാരകനൊടൊ കൂടിയും, മറ്റൊവൻ എഴാമെടത്തും നിന്നാൽ മരിക്കും- ലഗ്നത്തിന്റെയൊ ലഗ്നാധിപന്റെയൊ ലഗ്നകാരകന്റെയൊ പന്ത്രണ്ടാമെടത്തുംകിലും, രണ്ടാമെടത്തുംകിലും ചൊവ്വയും ശനിയും കൂടിനിന്നാൽ മരിക്കും- ലഗ്നലഗ്നാധിപകാരകന്മാരുടെ ചതുരശ്രങ്ങളിൽ പാപന്മാർ നിന്നാലും മരിക്കും- ലഗ്നലഗ്നാധിപ കാരകന്മാരെ എല്ലാം ഗ്രഹിക്കെണമെന്നത- പ്രോക്തന്ത്വിദം ചിന്തനമിത്യാദി വാക്യശെഷബലാൽ സിദ്ധമാകുന്നു-

ഫലം. ചന്ദ്രെപാപയുതെഥവാഭൃഗുസുതെകാമെഥവാവൈശ്മനി സ്ത്രീഭിസ്സ്യാൽകലഹൊഥബന്ധുകലഹഃ പാപെഭവെത്ബന്ധുഗെ । മാതുഃക്ലെശകരൊശുഭൊസുഖഗസ്സൌമ്യെസുഖെബന്ധുഗഃ പാപെത്വബലാവശാൽസജനനീപ്രഷ്ടാധികംപീഡയെൽ ।।

അന്വയാർത്ഥം—— പാപയുതനായിരിക്കുന്ന ചന്ദ്രനൊ ഭൃഗുസുതനൊ കാമത്തിങ്കലൊ വൈശ്മത്തിങ്കലൊ സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സ്ത്രീകളൊടുകൂടെ കലഹം ഭവിക്കും- പാപൻ ബന്ധുഗനായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ ബന്ധുകലഹം ഭവിക്കും- അശുഭൻമാതുക്ലെശകരനായി ഭവിക്കും- സൌമ്യൻഅസുഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പാ

പൻ ബന്ധുഗനാകുന്നു എങ്കിൽ പ്രഷ്ടാവ അബലാവശം ഹെതുവായിട്ട സ്വജനനിയെ ഏറവും പീഡിക്കും-

സാരം—— ചന്ദ്രനൊ ശുക്രനൊ പാപനൊടുകൂടെ ഏഴാമെട ത്തൊ നാലാമെടത്തൊനിന്നാൽ സ്ത്രീകലഹമുണ്ടാകും- നാലാമെ ടത്തുപാപൻ നിന്നാൽ ബന്ധുകലഹമുണ്ടാകും- ഏഴാമെടത്തും നാലാമെടത്തും പാപൻനിന്നാൽ മാതൃദുഃഖമുണ്ടാകും- ഏഴിൽ ശു ഭനും നാലിൽ പാപനും കൂടിനിന്നാൽ പ്രഷ്ടാവുഭാര്യാധീനനാ യിട്ട മാതാവിനെ ദുഃഖിപ്പിക്കും-

ഫന്നു. വിദ്യാമുശ്യാദ്ധ്യമാസ്ഥാനമദൃശ്യംവിജനസ്ഥലം । ലഗ്നാ ധിപസ്ഥിതൊയ ത്രുതദാസീപുമ്മുകൊഭവെൽ ॥

അനവയാത്ഥം—— ദൃശ്യാദ്ധത്തെ ആത്മസ്ഥാനമെന്ന അറിയെ ണം- അദൃശ്യമായിരിക്കുന്ന അദ്ധത്തെ വിജനസ്ഥലമെന്ന അ റിയെണം- ലഗ്നാധിപൻ യാതൊന്നിങ്കൽ സ്ഥിതനായി ഭവി ന്നുവൊ പുഷ്കൻ തദ്ഭാനിയായി ഭവിക്കും-

സാരം—— ലഗ്നംമുതൽ ആറുരാശികം ദൃശ്യങ്ങളാകുന്നു- ഏ ഴാമെടംമുതൽ ആറുരാശികം അദൃശ്യങ്ങളാകുന്നു- ഇങ്ങിനെആ കയാൽ പന്ത്രണ്ടുഭാവങ്ങളിൽ പകുതി ദൃശ്യമായിട്ടും പകുതി അദൃ ശ്യമായിട്ടും തീന്നു- അതുകളിൽ ദൃശ്യമായ അദ്ധത്തെ സഭാ എ ന്നും അദൃശ്യമായ അദ്ധത്തെ വിജനസ്ഥലമെന്നും അറിയെണം ലഗ്നാധിപൻ നിന്നത ദൃശ്യാദ്ധത്തിങ്കലാകുന്നുഎങ്കിൽ അത സഭയാകയാൽ പ്രഷ്ടാവിന്റെ വാസം വളരെ ജനങ്ങളുള്ള പ്ര ദെശത്തിങ്കലാകുന്നു എന്ന പറയെണം ലഗ്നാധിപന്റെ സ്ഥി തി അദൃശ്യാദ്ധത്തിങ്കലാകുന്നു എങ്കിൽ അതു വിജനപ്രദെശമാ കയാൽ പ്രഷ്ടാവിന്റെ സ്ഥിതി ജനങ്ങളില്ലാത്തെടത്താകുന്നു എന്നുപറയെണം-

ഫന്നു. എവംധനാദിഭാവാനാംസ്പഷ്ടതാഞ്ചനിഗ്രഥതാം । വി ദ്യാദിശ്ശൈപ്രകാശതപമപിസൂയ്യെന്ദുയൊഗതഃ ॥

അനവയാത്ഥം—— ഇപ്രകാരം ധനാദിഭാവങ്ങളുടെ സ്പഷ്ടത യെയും നിഗ്രഥതയെയും അറിയെണം- സൂയ്യെന്ദുയൊഗം ഹെ തുവായിട്ട പ്രകാശതപത്തെയും അറിയെണം-

സാരം—— മെൽപറഞ്ഞപ്രകാരം ധനാദിഭാവങ്ങളുടെ സ്പ ഷ്ടതയെയും അസ്പഷ്ടതയെയും അറിയെണം- എങ്ങിനെഎന്നാ ൽ ധനാദിഭാവാധിപന്മാർ നില്ക്കുന്നത ദൃശ്യാദ്ധത്തിങ്കലായി നി ന്നാൽ ധനാദിഭാവങ്ങൾ സ്പഷ്ടങ്ങളായിരിക്കുമെന്നും അവർനി ല്ക്കുന്നത അദൃശ്യാദ്ധത്തിങ്കലായാൽ അതുകൾ അസ്പഷ്ടങ്ങളായി

രിക്കുമെന്നും ഗ്രഹിക്കേണമെന്നറിക- ആദിത്യ ചന്ദ്രന്മാരുടെ യൊഗം ഹെതുവായിട്ട ധനാദിഭാവങ്ങളുടെ പ്രകാശത്തെയും അറിയേണം-

(ഖ്യാ) അദൃസ്യാദ്യാഹരണം॥

ഇതിന്റെ ഉദാഹരണമെന്ന മെൽഎഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥമാകുന്നു- ഉദാഹരണത്തെ താഴെ പറയുന്നു-

ഫ്രഫ്വ അദൃശ്യാഭ്യസ്ഥിതെസ്മൈശെപ്രഷ്ടസ്സ്യാൻഗ്രഥകാമതാ। സ്പഷ്ടകാമൊഭവെൽപ്രഷ്ടാദൃനെശെസ്പഷ്ടഭാവഗെ॥ ഇതി॥

അനവയാർത്ഥം—— അസ്പുശൻ അദൃശ്യാഭ്യസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവിന്നുഗ്രഥകാമതാഭവിക്കും- ദൃനെശൻ ദൃശ്യഭാഗഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവസ്പഷ്ടകാമനായി ഭവിക്കും-

സാരം—— ഏഴാംഭാവാധിപൻ അദൃശ്യാഭ്യത്തിങ്കൽ നിന്നാവുമകൻഗ്രഥകാമനായി ഭവിക്കും- ഏഴാംഭാവാധിപൻ ദൃശ്യാഭ്യത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ പൃച്ഛകൻ സ്പഷ്ടകാമനായി ഭവിക്കും-ഈ പ്രകാരം മറ്റുള്ളഭാവങ്ങളുടെയും സ്പഷ്ടത്വസ്പഷ്ടതകളെ ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക-

ഫ്രഫൻ- ശുഭൊശുഭക്ഷജീർണ്ണംസംസ്ഥാദിഭ്യാംയദീരിതം। തൽസ്വംസ്വഭാവെഷ്വയൊജനീയംഹിയുക്തിരുഃ॥

അനവയാർത്ഥം—— ശുഭൊശുഭക്ഷജീർണ്ണംസംസ്ഥാദികൾകൊണ്ടെ യാതൊന്നു ഉദീരിതമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അതുസ്വമായിട്ട സ്വഭാവങ്ങളിൽ യുക്തിയെ അനുസരിച്ചു യൊജനീയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാര.—— ശുഭൊശുഭക്ഷഎന്നാകുന്ന ആദിയൊടുകൂടിയ ശ്ലൊകംകൊണ്ടും ജീർണ്ണംസംസ്ഥ എന്നാകുന്ന ആദിയൊടുകൂടിയതായശ്ലൊകംകൊണ്ടും പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതൊക്കെയും യുക്തിക്കുതക്കവണ്ണം എല്ലാഭാവങ്ങളിലും യൊജിപ്പിക്കപ്പെടുവാൻയൊഗ്യമാകുന്നു അതുഹെതുവായിട്ട സപ്തമാധിപൻ ശുഭനായി അശുഭക്ഷേത്രത്തിൽ നിന്നാൽ നികൃഷ്ടഭവനത്തിങ്കൽനിന്ന സൌന്ദര്യാദിഗുണങ്ങളൊടുകൂടിയ ഭാര്യയെ ലഭിക്കും- ഇങ്ങിനെതുടങ്ങി എല്ലാംവിചാരിച്ചുയൊജിപ്പിച്ചു പറഞ്ഞുകൊൾക-

ഇതി ചതുർദ്ദശൊധ്യായഃ

പഞ്ചദശാദ്ധ്യായപ്രാരംഭഃ

(വാ) അഥ ദൈവാനുകൂല്യാദികം നിരൂപ്യതേ

അന്വയമുഖം—— അനന്തരം ദൈവാനുകൂല്യാദികം നിരൂപിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— സൂക്ഷ്മമാകുന്നു-

ക- ദൈവൈർവ്വാധർമ്മൈർവൈഗുണ്യാപിതൃഗുരുദ്വിർബ്രാഹ്മണൈഃ പ്രേതഭൃതകൈഃപീഡായാസ്യാൽ കൃതാസൈതദനുഭവതിയാദൃഗ്ഭാവാവാശ്ഭവാവാ । യാസ്യാൽഭ്രൈവിഷൈഃത്മാപുനരിഹരിഷ്ടിയ്യാകൃതാസാചതാസാംഹേതുശ്ചാവിക്രമേണ പ്രതിവിധിരപിചപ്രാപ്യതെപൂജ്യകാനാം ॥

അന്വയമുഖം—— ഇവിടെ പൂജ്യകന്മാരാകുന്ന ദൈവന്മാരാലും ധർമ്മദൈവങ്ങളാലും വൈഗുണ്യങ്ങളാലും പിതൃഗുരുക്കളാലും ബ്രാഹ്മണന്മാരാലും പ്രേതഭൃതങ്ങളാലും യാതൊരു പീഡാകൃതയായി ഭവിക്കുമോ ഇതും അനന്തരം യാതൊരു പീഡാദൃഷ്ടവയായിട്ടും വാദൃഷ്ടവയായിട്ടും ഭവിക്കുന്നുവോ അതുംപിന്നെ യാതൊരുപീഡാവിശേഷയായി ഭവിക്കുന്നുവോ അതും പിന്നെ യാതൊരുപീഡാരിഷ്ടങ്ങൾ കൃതയായി ഭവിക്കുമോ അതും അതുകളുടെ ഹേതുവും പ്രതിവിധിയും ക്രമേണ വചിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— ഈ അദ്ധ്യായത്തിൽ ദൈവകോപം ധർമ്മദൈവകോപം, സർപ്പകോപം, പിതൃകോപം, ഗുരുകോപം, ബ്രാഹ്മണകോപം, പ്രേതകോപം, ഭൃതകോപം, ദൃഷ്ടിബാധാ, വാദൃഷ്ടം, കൈവിഷ്ടം, ശത്രുബാധാ, ഇതുകളുടെക്രമേണ ഹേതുപ്രതിവിധികളോടുകൂടെ പറയുന്നു-

ഖ- ദൈവാനുകൂല്യംപ്രതികൂലതാംവാവിചാര്യസത്യാംപ്രതികൂലതായാം । തദാനുകൂല്യായവിധിർവിധേയോയതസ്തസ്യംപ്രതികൂല്യതെതൽ ॥

അന്വയമുഖം—— ദൈവാനുകൂല്യത്തെയും പ്രതികൂലതയെയും വിചാരിച്ചിട്ട പ്രതികൂലതാ സതിയായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ തദാനുകൂല്യത്തിനായിക്കൊണ്ടുള്ള വിധി യാതൊന്നുഹേതുവായിട്ടുവിധേയമായി ഭവിക്കുന്നുവോ അത ഹേതുവായിട്ട അത ഇപ്പൊൾ കഥിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം— ദൈവന്മാരുടെ അനുകൂലതയെയും പ്രതികൂലതയെയും വിചാരിച്ചിട്ട പ്രതികൂലതതന്നെ ലക്ഷണങ്ങൾകൊണ്ടു നിശ്ചയിക്കപ്പെടെണ്ടിവരികിൽ അതിനെ നിശ്ചയിച്ചിട്ട അന

ന്തരം അവരുടെ അനുകൂല്യത്തെ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതായ ശുഭകർമ്മത്തെ ചൈവാൻ പ്രഷ്ടാവിനൊടുപറയെണം - ഇതു ദൈവജ്ഞകൃത്യമാകയാൽ അവരുടെ അനുകൂല്യത്തെയും പ്രതികൂലതയെയും അറിവാനുള്ള മാർഗ്ഗത്തെഇനി ഉപദേശിക്കുന്നു-

൩. സ്വൈശ്വരാണാംധിഷ്ണൈസ്സഹിനിത്യംസാന്നിധ്യമസ്മാ
ദ്ധിഷ്ണൈനൈകൂലെ । പ്രായൊനൈകൂലാസ്സുകലാശ്ചദൈവാന്മൽ
പ്രാതികൂല്യെസതിനാനുകൂലാഃ ।

അന്വയാർത്ഥം—— സ്വൈശ്വരന്മാരുടെയും സാന്നിധ്യം ധിഷ്ണെകൽ എന്നും ഭവിക്കുന്നു ഇത ഹെതുവായിട്ട ധിഷ്ണൻ അനുകൂലനായി സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സകലന്മാരായിരിക്കുന്ന ദൈവന്മാരും പ്രായെണ അനുകൂലന്മാരായി ഭവിക്കും തൽപ്രാതികൂല്യം സതായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അനുകൂലന്മാരായി ഭവിക്കില്ല-

സാരം—— എല്ലാദൈവന്മാരും തന്റെ തന്റെ ശക്തിയെവ്യാഴത്തിങ്കൽ ചെച്ചിരിക്കുന്നു- അത ഹെതുവായിട്ട വ്യാഴത്തിന്റെ അനുകൂല്യമുണ്ടായിരുന്നാൽ എല്ലാദൈവന്മാരും പ്രായെണ അനുകൂലന്മാരായി ഭവിക്കും വ്യാഴം പ്രതികൂലനായാൽ പ്രതികൂലന്മാരായിട്ടതന്നെ ഭവിക്കും-

൪. അക്ഷ്ണംഭൂതുമാഹുതൊഖിലഗ്രഹെഷ്വക്കൊയദിദ്വന്ദ്വഭെ
ദ്ദെക്കാണെപ്രഥമെഗ്രഹൊത്രകഥിതൊവിഷ്ണുശ്വരൊമധ്യമെ ।
ശ്ലിഷ്ടശീതകരൊബലീസവിബലഃകാളീസഹിവാബലശ്ചാമുണ്ഡി
പ്രമുഖാസ്തുമൊഹ്രണജ്ഞാശ്ചൊത്തൈമാലയസ്ഥായദി ॥

അന്വയാർത്ഥം—— അഖിലഗ്രഹങ്ങളിൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന അക്കൻ ശംഭുഎന്ന ഉദാഹൃതനായി ഭവിക്കുന്നു- അക്കൻദ്വന്ദ്വഭത്തിങ്കൽ പ്രഥമമായിരിക്കുന്ന ദ്രെക്കാണത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനാകുന്നുഎങ്കിൽ ഗ്രഹനെന്നു ഉദാഹൃതനായി ഭവിക്കുന്നു- ഇതിങ്കൽ മധ്യമമായിരിക്കുന്ന ദ്രെക്കാണത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനാകുന്നുഎങ്കിൽ വിഷ്ണുശ്വരനെന്നു കഥിതനായിഭവിക്കുന്നു- ബലിയായിരിക്കുന്ന ശീതകരൻ ശുഭയാകുന്നു- വിബലനായിരിക്കുന്ന അവൻതന്നെ കാളിയാകുന്നു- അബലനായിരിക്കുന്ന അവൻതന്നെ ത്രൈമാലയസ്ഥനാകുന്നു എങ്കിൽ തമഃഗ്രഹണജ്ഞാനമുള്ളവനായിരിക്കുന്ന ചാമുണ്ഡീപ്രമുഖകളാകുന്നു.

സാരം—— മിഥുനം കന്നി, ധനു, മീനം, ഈ നാലുഉഭയരാശികളെ ഒഴിച്ച മറ്റുള്ളരാശികളിലും മിഥുനംമുതലായ ഉഭയരാശികളുടെ മൂന്നാമത്തെ ദ്രെക്കാണങ്ങളിലും നിൽക്കുന്ന ആദിത്യ

നെക്കൊണ്ടു ദൈവകല്പനയിൽ ശിവനെ കല്പിച്ചുകൊൾക- മേൽ പറഞ്ഞ ഉഭയരാശികളുടെ ഒന്നാമത്തെ ദ്രേക്കാണങ്ങളിൽ ആദിത്യൻ നിന്നാൽ ആ ആദിത്യൻ സുബ്രഹ്മണ്യനാകുന്നു എന്നു ഗ്രഹിക്കേണം- ഉഭയരാശികളുടെ രണ്ടാംദ്രേക്കാണങ്ങളിൽ നിന്നാൽ ആ ആദിത്യൻ ഗണപതിയാകുന്നു എന്നു ഗ്രഹിക്കേണം- ബലവാനായിരിക്കുന്ന ചന്ദ്രൻ ഭഗവതിയാകുന്നു എന്നു ഗ്രഹിക്കേണം- ബലഹീനനായിരിക്കുന്ന ചന്ദ്രൻ ഭദ്രകാളിയാകുന്നു എന്നു ഗ്രഹിക്കേണം- ബലഹീനനായിരിക്കുന്ന ചന്ദ്രൻ തന്നെ ചൊവ്വയുടെ ക്ഷേത്രത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ തമോഗുണപ്രാധാന്യത്തോടുകൂടിയ ചാമുണ്ഡിമുതലായ ദേവികളുടെ അപ്രകാരമുള്ള ചന്ദ്രനെക്കൊണ്ടു ഗ്രഹിക്കേണം-

൫൦ കുമാരൌഭൈരവാഭിവാസചാശ്രിതക്ഷവശാൽക്രമാൽ। ചാമുണ്ഡീഭദ്രകാളൌദ്വൌസ്യുശ്ചൈദ്യുമസമാശ്രിതാഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— കുജൻ സചാശ്രിതക്ഷവശത്തെ അനുസരിച്ചിട്ടു കുമാരനായിട്ടും ഭൈരവാഭിധായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു- അവൻ യുഗ്മസമാശ്രിതനാകുന്നു എങ്കിൽ ചാമുണ്ഡീഭദ്രകാളീദ്വയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ശുഭക്ഷേത്രമായ ഒജരാശിയിൽ നില്ക്കുന്ന ചൊവ്വ സുബ്രഹ്മണ്യനാകുന്നു- പാപക്ഷേത്രമായ ഒജരാശിയിൽ നില്ക്കുന്ന ചൊവ്വ ഭൈരവൻ മുതലായവരാകുന്നു- പാപക്ഷേത്രമായ ഒജരാശിയിൽനില്ക്കുന്നചൊവ്വ ചാമുണ്ഡിതുടങ്ങിയുള്ളദേവതകളാകുന്നു- ശുഭക്ഷേത്രമായ യുഗ്മരാശിയിൽ നില്ക്കുന്ന ചൊവ്വ ഭദ്രകാളി മുതലായ ദേവികളാകുന്നു-

൫൧ ശ്രീരാമാദ്യവതാരവിഷ്ണുരിതരക്ഷേത്രേഷ്വചന്ദ്രാത്മജോ വ്യന്ത്യത്ര്യംശഗതസ്ഥിരേതുഭവനേയദ്വൈക്ഷഗോപാലകഃ। ത്ര്യംശൈന്ത്യത്രസവിഷ്ണുരവഹിപുനർജ്ജീവൊമഹാവിഷ്ണുരപ്യക്ഷേതായംഹ്യഖിലൈശ്വരൊത്രതുഭിദാജ്ഞേയാഗ്രഹാക്ഷ്വാനയാൽ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഇതരക്ഷേത്രത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന ചന്ദ്രാത്മജൻ ശ്രീരാമാദ്യവതാര വിഷ്ണുവായി ഭവിക്കുന്നു- സ്ഥിരമായിരിക്കുന്നഭവനത്തിങ്കൽ വ്യന്ത്യത്ര്യംശഗതനാകുന്നു എങ്കിൽ ഇവൻ ഗോപാലകനായി ഭവിക്കുന്നു- ഇതിങ്കൽ അന്ത്യമായിരിക്കുന്ന ത്രിംശത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന അവൻ വിഷ്ണുവായിട്ടതന്നെ ഭവിക്കുന്നു- ജീവനാകട്ടെ മഹാവിഷ്ണുഎന്നും ഉക്തനായി ഭവിക്കുന്നു- ഇവൻതന്നെ അഖിലൈശ്വരനായിഭവിക്കുന്നുഇവങ്കൽ അതുകൊണ്ടു ഗ്രഹക്ഷ്വാനയം ചെയ്തുവാ

യിട്ട ഭിമാജ്ഞേയയായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— സ്ഥിരരാശിയെ ഒഴിച്ചു മറ്റുള്ള രാശികളിൽ നില്ക്കുന്ന പൂർവ്വൻ ശ്രീരാമൻ മുതലായ അവതാര വിഷ്ണുവാകുന്നു- സ്ഥിരരാശിയിൽ ഒന്നാംദ്രേക്കാണത്തിലും രണ്ടാംദ്രേക്കാണത്തിലും നിന്നാൽ ശ്രീകൃഷ്ണനാകുന്നു- സ്ഥിരരാശിയിൽ മൂന്നാംദ്രേക്കാണത്തിൽ നിന്നാൽ വിഷ്ണുവിനെ അറുക്കുന്നു- വ്യാഴം മഹാവിഷ്ണുവെന്നും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു- അത്രതന്നെ അല്ല- വ്യാഴം സർവ്വദേവ സപ്രഭുവാകുന്നു- ഗ്രഹസംബന്ധത്തിന്റെ രാശിസംബന്ധത്തിന്റെയും ഭേദവശാൽ അന്യാന്യദേവന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു-

൭. അന്നപൂർണ്ണേശ്വരീലക്ഷ്മീയക്ഷിവാഭ്രാനന്ദനഃ । മന്ദശ്ശാസ്ത്രാലികംദൈവം രാഹുസപ്തഗുണസ്മൃതഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഭ്രാനന്ദനൻ അന്നപൂർണ്ണേശ്വരിയായിട്ടും ലക്ഷ്മിയായിട്ടും യക്ഷിയായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു- മന്ദൻ ശസ്ത്രാലികമായിരിക്കുന്ന ദൈവമായി ഭവിക്കുന്നു രാഹുസപ്തഗുണമെന്ന സ്മൃതനായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ശുക്രൻ അന്നപൂർണ്ണേശ്വരിയായിട്ടും ശ്രീഭൂദേവതിയായിട്ടും യക്ഷിയായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു- സപക്ഷേത്രത്തിൽ നിന്നാൽ അന്നപൂർണ്ണേശ്വരിയെന്നും ശുഭക്ഷേത്രത്തിൽ നിന്നാൽ ശ്രീഭൂദേവതിയെന്നും- പാപക്ഷേത്രത്തിൽ നിന്നാൽ യക്ഷിയെന്നുമെന്നു മുമ്പെ പറഞ്ഞതിന്റെ സാരമാകുന്നത- ശനിയെക്കൊണ്ടു അയ്യപ്പൻ വെട്ടുകരുമകൻ- മുതലായദേവന്മാരെ ഗ്രഹിച്ചു കൊണ്ടു രാഹുവിനെക്കൊണ്ടു സപ്തഗുണത്തെ ഗ്രഹിക്കുണം-

൮. ബാധകാധീശരാസ്സന്തോയമിസൂര്യാദിഖേചരാഃ। ദേവതാനാംനിജൊക്കാനാംപീഡാംബ്രൂയുരനിഷ്ടഗാഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— സൂര്യാദിഖേചരന്മാർ ബാധകാധീശരന്മാരായി സന്തുഷ്ടരായിട്ട അനിഷ്ടഗന്മാരായി ഭവിക്കുമെങ്കിൽ നിജൊക്കത കളായിരിക്കുന്നദേവതമാരുടെ പീഡയെ ബ്രുവിക്കും-

സാരം—— സൂര്യൻ മുതലായ ഗ്രഹങ്ങൾ ബാധകസ്ഥാനാധിപതികളായിട്ട അനിഷ്ടഭാവങ്ങളിൽ നിന്നാൽ അവക്കു പാകപ്പെട്ട അന്യാന്യദേവന്മാരുടെ കോപം ഹെതുവായിട്ടാകുന്നു രംഭരോഗാദ്യനർത്ഥങ്ങൾ ഇപ്പോൾ സംഭവിച്ചത എന്നു പറയേണം- ബാധകസ്ഥാനം ഇന്നതെന്ന ഇനി ഒരെടത്തു പറയും-

൯. കോപസ്യകാരണംകോപശമനായപ്രതിക്രിയാ । ദേവ

താനാംഗ്രഹാശ്രയസ്ഥാനഭേദമഭിധാസ്യതേ ||

അനുപദാർത്ഥം—— അനന്തരം ഗ്രഹാശ്രയസ്ഥാനഭേദത്തെ അനുസരിച്ചിട്ട് ദൈവതന്മാരുടെ കോപത്തിന്റെ കാരണവും ശമനത്തിനായിക്കൊണ്ടുള്ള പ്രതിക്രിയയെയും വചിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം— ഇനി ഗ്രഹങ്ങൾ നിൽക്കുന്ന രാശികളുടെ ഭേദംകൊണ്ടുള്ള ദൈവകോപത്തിന്റെ ഹെതുവിനെയും അതിന്റെ ശമനത്തിനായിക്കൊണ്ടുള്ള പ്രതിവിധിയെയും പറയുന്നു-

ഫലം സൂര്യാദീനാംഗ്രഹാണാംവ്യയഭവനഗതേ പാപഖെടോയമിസ്യാൽ സെവാക്കുതാനാം ദൈവതാനാം വപുഷിവികലതാ ഡുണ്ഡുഭസ്പൃശ്നംസ്യാൽ സംയൊഗെമാന്ദിരാഹെചാരഥരവിജയുതെ ജീർണ്ണരാവാശുചിവ്വാ യൊഗെന്തെമസ്യരക്ഷാവിഹതിരഭിഹിതാരക്ഷകസവാന്തഭെലൊൽ ||

അനുപദാർത്ഥം—— പാപഖെടൻ സൂര്യാദികളായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളുടെ വ്യയഭവനഗതനായി ഭവിക്കുമെങ്കിൽ സെവാക്കുകളായിരിക്കുന്ന ദൈവതകൾക്കു വപുസ്സിങ്കലെ വികലതാ കൊപകാരണമായി ഭവിക്കും- മാന്ദിരാഹുക്കളുടെ സംയൊഗം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഡുണ്ഡുഭസ്പൃശ്നം കൊപകാരണമായി ഭവിക്കും- രവീജയുതി സരിയായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ജീർണ്ണതയൊ അശുചിയൊ കൊപകാരണമായി ഭവിക്കും ഭൌമന്റെയൊഗം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ രക്ഷകസവാന്തഭേദം ഹെതുവായിട്ടുള്ള രക്ഷാവിഹതി കൊപകാരണമെന്ന അഭിഹിതയായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ബാധകാധിപന്മാരായി അനിഷ്ടസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിൽക്കുന്ന സൂര്യാദി ഗ്രഹങ്ങളുടെ പന്ത്രണ്ടാമെടത്തു പാപൻ നിന്നാൽ അവക്കു പറകപ്പെട്ട ദൈവന്മാരുടെ കൊപത്തിനു കാരണം ബിംബവൈകല്യമാകുന്നു എന്നു പറയെണം-

മെൽ പ്രകാരമുള്ള സൂര്യാദിഗ്രഹങ്ങൾക്കു രാഹുവിന്റെയും ഗുളികന്റെയും യൊഗമുണ്ടായിരുന്നാൽ ചൊരയുടെ സ്പർശം കൊപത്തിനു കാരണമാകുന്നു എന്നു പറയെണം- ശനിയുടെ യൊഗമുണ്ടായിരുന്നാൽ പഴക്കം ഹെതുവായിട്ടു ബിംബത്തിനുള്ള കെടു കൊപകാരണമാകുന്നു എന്നു പറയെണം- അല്ലാഞ്ഞാൽ അശുദ്ധികാരണമാകുന്നു എന്നു പറയെണം- ചൊവ്വയുടെയൊഗമുണ്ടായിരുന്നാൽ ഊരാളരുടെ ഐകമത്യത്തിനു ഭംഗം ഭവിക്കനിമിത്തമായിട്ടുള്ള രക്ഷാനാശം കൊപകാരണമാകുന്നു എന്നു പറയെണം-

ഫ.ദ. ലഗ്നസ്ഥപാപയുക്തേസതിഖലുവിഷഗെബിംബ
ദോഷോത്രബിംബം ഭിന്നംതസ്മിൻസമേതെധരണിതനുഭവാ
ശുദ്ധിരെവാന്യപാപൈഃ। ബിംബംതത്രപ്രമേയംഭവതിഖലുമ
മൈചരെഹാലയസ്ഥേജീർണ്ണംവെശ്മാലയന്തന്നവമഥകുരുതാം
മിയതാംവാന്യവെ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— പാപയുക്തനായി സന്നായിരിക്കുന്നവി
ഷഗൻ ലഗ്നസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഇതിങ്കൽ കാര
ണമായിട്ട ബിംബദോഷം തന്നെ വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- അ
വൻ ധരണിതനുഭവിനൊട്ട സമേതനായിരിക്കും വിഷയത്തി
ങ്കൽ ഭിന്നമായിരിക്കുന്ന ബിംബം കാരണമായിട്ടവാച്യമായി
ഭവിക്കുന്നു- അന്യപാപന്മാരൊട്ട സമേതനായിരിക്കും വിഷയ
ത്തിങ്കൽ അശുദ്ധിതന്നെ വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു- അതുഭിന്ന
മായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മത്തിനായിക്കൊണ്ട ബിംബത
ന്നെ പ്രമേയമായിഭവിക്കുന്നു-പാപയുക്തനായിസന്നായിരിക്കു
ന്നഖെചരൻ തുലയസ്ഥനായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽജീർണ്ണമാ
യിരിക്കുന്നവെശ്മം ഇതിങ്കൽ കാരണമായിട്ട വാച്യമായിഭവി
ക്കുന്നു-അതുജീർണ്ണമായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ തുതുലയത്തെ
നവമാക്കിച്ചെയ്യണം- അന്യവെശ്മംദാനചൈത്രപ്പെട്ടകയുമാം

സാരം—— ലഗ്നത്തിങ്കൽ പാപനൊട്ടകൂടെ ശുഭൻ നിന്നാൽ
കൊപകാരണം ബിംബമൊക്കുമാകുന്നു എന്നുപറയെണം- ഇ
വിടെ ബിംബദോഷമെന്നതു ബിംബത്തിന്റെ ഭിന്നതയും അ
ശുദ്ധിയുമാകുന്നു- ലഗ്നത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന ശുഭനൊട്ടകൂടിയപാ
പൻ ചൊവ്വയാകുന്നു എങ്കിൽ ബിംബഭിന്നതയെയും മറ്റുള്ള
പാപന്മാരായാൽ അശുദ്ധിയെയും പറഞ്ഞുകൊൾകെ- ബിംബം
ഭിന്നമായാൽ വെറെ ഒരുബിംബത്തെ നിർമ്മിച്ചുകൊടുക്കെണം-
അശുദ്ധിയെക്കുറിച്ച ഒന്നും പറഞ്ഞില്ല- അതിന്നുകാരണം പ്ര
തിവിധി പ്രസിദ്ധിയെത്രെ ആകുന്നത- എങ്കിലും സ്പഷ്ടമായി
ഗ്രഹിപ്പാനായിക്കൊണ്ട പറയുന്നു- ബിംബത്തിന്ന അശുദ്ധി
ഭവിച്ചാൽ ബിംബശുദ്ധിയെ ചൈതുകൊള്ളെണം- നാലാമെട
ത്തു ശുഭൻ പാപനൊട കൂടെ നിന്നാൽ അമ്പലത്തിന്റെ പഴ
ക്കം ഹെതുവായിട്ടുള്ള കെട കൊപകാരണമാകുന്നു എന്നും പറ
യെണം- അതുതന്നെ പുതിയതാക്കുകയൊ വെറെ ഒന്നു നിർമ്മി
ച്ചുകൊടുക്കുകയൊ അതിന്റെ പ്രതിവിധിയാകുന്നു-

ഫ.ദ. സ്വത്തംസ്ഥാനഗതെകുജാക്കുഗ്രഹഗെചൈടെപ്രതിപന്നത
ശുക്രെന്ദുപാലയഗെതുവായസമപിക്ഷിരംഷ്ടതംവാപുനഃ। ബൈ

ധൈചന്ദനമായ്ക്കുമന്ദിരഗതൈമാല്യപ്രസൂനാനിവാമന്ദർക്ഷഖലു
ഭ്രക്ഷണാനിവസനംതത്തനുതൈദീയതാം ।।

അന്വയാർത്ഥം—— ചൈതൻകുജാർക്കഗ്രഹഗനായിട്ട മൈനത്തെ
ഗതനായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ മുത്തിനായിക്കൊണ്ട നൃത്തം
സ്മൃതമായിഭവിക്കുന്നു- പ്രീചവും സ്മൃതമായിഭവിക്കുന്നു- ശുക്രൈ
ന്ദുപാലയഗനായിട്ട മൈനത്തെ ഗതനായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ
പായസവും ക്ഷീരവും ഘൃതവുംസ്മൃതമായി ഭവിക്കുന്നു- ബൈന
ധത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിട്ട മൈനഗനായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ
ചന്ദനം സ്മൃതമായി ഭവിക്കുന്നു- ത്രയ്യുമന്ദിരഗതനായിട്ട മൈന
ത്തെ ഗതനായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ മാലയും പ്രസൂനങ്ങളും
സ്മൃതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- മന്ദർക്ഷത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിട്ട മൈ
നത്തെ ഗതനായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ ഭ്രക്ഷണങ്ങളും വസ
നവും സ്മൃതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- ഇപ്രകാരം അതാതു വസ്തു മ
ത്തിനായിക്കൊണ്ടു ദാനം ചൈകപ്പെടെണം.-

സാരം—— അനിഷ്ടഗ്രഹം സൂര്യന്റെയൊ ചൊവ്വയുടെയൊ
ക്ഷേത്രമായ എഴാമെടത്തു നിന്നാൽ നൃത്തംകൊണ്ടും വിളക്കുകൊ
ണ്ടും ദൈവൻ പ്രസാദിക്കും- അനിഷ്ടഗ്രഹം എഴാമെടത്തു നി
ല്ക്കുന്നതു ശുക്രക്ഷേത്രത്തിങ്കലൊ ചന്ദ്രക്ഷേത്രത്തിങ്കലൊ അ
തുവിവരികിൽപായസം, പാൽ, നെയ്യ് ഇതുകൾകൊണ്ടു പ്രസാ
ദിക്കും- ബുധക്ഷേത്രത്തിങ്കലായി വരികിൽ ചന്ദനം ചാർത്തി
യാൽ പ്രസാദിക്കും- വ്യാഴക്ഷേത്രത്തിങ്കലായി വരികിൽ മാല
കൊണ്ടും പുഷ്പങ്ങൾകൊണ്ടും പ്രസാദിക്കും- ശനിക്ഷേത്രത്തിങ്ക
ലായിവരികിൽ അഭരണവസനങ്ങൾകൊണ്ടു പ്രസാദിക്കും-
ഇങ്ങിനെ യഥൊചിതമായി അതാതു വസ്തുവിനെ ദൈവപ്രസാ
ദത്തിനായിക്കൊണ്ടു ദാനം ചെയ്യേണം-

ശ്ലൊ- രശ്മ്യുഗൈകർമ്മസംസ്ഥചപൂജാവാബലികർമ്മവാ ഗീ
തംവാദ്യഞ്ചരിഷ്ഠസ്ഥതത്തൽപ്രീത്യൈപ്രീയതാം ।।

അന്വയാർത്ഥം—— രശ്മ്യുഗനായിട്ടു കർമ്മ സംസ്ഥനായിട്ടമിരി
ക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ പൂജയൊ ബലികർമ്മമൊ രിഷ്ഠസ്ഥനായി
രിക്കും വിക്ഷണത്തിങ്കൽ ഗീതവും വാദ്യവും ഇങ്ങിനെ അതാതുവ
സുപ്രീതിക്കായിക്കൊണ്ടു പ്രദാനം ചൈകപ്പെടെണം-

സാരം—— അനിഷ്ടഗ്രഹം എട്ടാമെടത്തു നിന്നാൽ പൂജയൊ
ബലികിയയൊരണ്ടിൽ ഒന്നുകൊണ്ടു സന്തൊഷിക്കും- ചന്ദ്രനൊ
മെടത്തു നിന്നാൽ കൊട്ടപ്പാട്ടു ഇതുകൾ കൊണ്ടു സന്തൊഷി
ക്കും- ഇപ്രകാരമാകയാൽ അനിഷ്ടഗ്രഹസ്ഥിതിക്കനുരൂപമായി

അതാതിനെക്കൊട്ടുത്തു കൊൾക-

(വാ) അത്രഗ്രഹസ്ഥാനാന്തരം ।।

അന്വയാർത്ഥം—— ഇവിടെ ഗ്രഹസ്ഥാനാന്തരം ഭേദിക്കുന്നു-

സാരം— ഇപ്പറകപ്പെട്ട വിഷയത്തിങ്കൽ വെറെ ഒരുശാസ്ത്രമുണ്ടു ഇനി അതിനെക്കാണിക്കുന്നു-

ക്രമം. ലഗ്നാദ്യൈപ്രതിബിംബദാനജപപൂജാധാമസന്തപ്പണൈരുക്കുന്നതിൽ പ്രതികാരസ്യ തബലിദൈവൊപാസനൈശ്ചക്രമാൽ । തന്നിസ്സന്ധസമപ്തിതെനബലിനാംഭസ്സുപ്പണൈനാന്ത്യശൈബാധൊക്കാമതമീശ്വരനെന്നചതുർ പ്രൊക്തന്നകിഞ്ചിദ്വ്യയെ ഇതി ।।

അന്വയാർത്ഥം——ബാധകാധീശ്വരൻ ലഗ്നാദിയിങ്കൽസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രതിബിംബദാനജപ പൂജാധാമ സന്തപ്പണങ്ങൾ ഹെതുവായിട്ടും പ്രതികാര സ്തുത ബലി ദൈവൊപാസനങ്ങൾ ഹെതുവായിട്ടും തന്നിസ്സന്ധ സമപ്തി തമായിരിക്കുന്ന ബലി ഹെതുവായിട്ടും അംഭസ്സുപ്പണം ഹെതുവായിട്ടും ക്രമെണ രുക്കുന്നതി വാച്യയാകുന്നു- ബാധാതമീശ്വരൻ അന്ത്യശനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഉക്തയായി ഭവിക്കുന്നില്ല അതു ഹെതുവായ്ട്ട വ്യയത്തിങ്കൽ ഒന്നും പ്രൊക്തമായില്ല-

സാരം—— ബാധകാധീശതി ലഗ്നത്തിൽ നിന്നാൽ മണ്ണു, കല്ല, മരം, ചെമ്പു, ഓട, വെള്ളി, സ്വർണ്ണം- ഇതുകളിൽ ഒന്നു കൊണ്ടു പ്രതിമയെ ഉണ്ടാക്കി വെക്കുക- എന്നാൽ രൊഗം ശമിക്കുമെന്നും രണ്ടാമെടത്തുനിന്നാൽ മന്ത്രജപാദികൾകൊണ്ടു ശമിക്കുമെന്നും മൂന്നാമെടത്തുനിന്നാൽ പൂജകൊണ്ടു ശമിക്കുമെന്നും നാലാമെടത്തുനിന്നാൽ ദെവാലയത്തെ നിൎമ്മീച്ചാൽ ശമിക്കുമെന്നും അഞ്ചാമെടത്തുനിന്നാൽ അന്നദാനംകൊണ്ടു ശമിക്കുമെന്നും ആറാമെടത്തുനിന്നാൽ പ്രതികാരംകൊണ്ടു ശമിക്കുമെന്നും ഏഴാമെടത്തുനിന്നാൽ നൃത്തംകൊണ്ടു ശമിക്കുമെന്നും എട്ടാമെടത്തുനിന്നാൽശ്രീഭൂതബലികൊണ്ടുശമിക്കുമെന്നുംപത്താമെടത്തുനിന്നാൽ ദ്രവ്യംകൊണ്ടു ശമിക്കുമെന്നും പതിനൊന്നാമെടത്തുനിന്നാൽ ജലതർപ്പണംകൊണ്ടു ശമിക്കുമെന്നും പറയെണം- ബാധകസ്വാനാധിപൻ പന്ത്രണ്ടാമെടത്തുനിന്നാൽ ബാധ പറഞ്ഞിട്ടില്ല- അതു ഹെതുവായിട്ടു പന്ത്രണ്ടാമെടത്തുനിന്നാൽ ഇന്നതുകൊണ്ടു ശമിക്കുമെന്നു പറഞ്ഞില്ല-

ക്രമം. അക്കെവാക്കുഗ്രഹസ്ഥമാവിഹംഗെനിഷ്ടസംസ്ഥി

തെ । ദൈവാരാധനമാധേയംപൂർണ്ണതാരോഗശാന്തയെ ।

അന്വയാർത്ഥം—— അനിഷ്ട സംസ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന വിഹഗൻ രണ്ടനായിട്ടൊ അക്കഗൃഹസ്ഥനായിട്ടൊ സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പൂർണ്ണതയുടെ രൊഗശാന്തിക്കായിക്കൊണ്ടു ദൈവാരാധനം ആധെയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ആദിത്യൻ അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാലും അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന ഗൃഹം ആദിത്യന്റെ ക്ഷെത്രത്തിലായാലും രൊഗ ശമനത്തിനായിക്കൊണ്ടു ദൈവപൂജയെ ചെയ്യെണം-

ശ്ലൊ. ചന്ദ്രെവാരൽഗൃഹസ്ഥെവായവാഗ്ദ്രുപ്രതിപാദനം ।
ശംഖാഭിഷ്ടെകധാരാദ്യമപിദൈവെവിധീയതാം ।।

അന്വയാർത്ഥം—— അനിഷ്ടസംസ്ഥിതനായീരിക്കുന്ന വിഹഗൻ ചന്ദ്രനായിട്ടൊ തൽഗൃഹസ്ഥനായിട്ടൊ സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ യവാഗ്ദ്രുപ്രതി പാദനവും ശംഖാഭിഷ്ടെക ധാരാദ്യവും വിധിക്കപ്പെടെണം-

സാരം—— ചന്ദ്രൻ അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാലും അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന ഗൃഹം ചന്ദ്രക്ഷെത്രത്തിലായാലും രൊഗശമനത്തിനായിക്കൊണ്ടു വളരെ ജനങ്ങൾക്കു കഞ്ഞികൊടുക്കുക ദൈവങ്കൽ ശംഖാഭിഷ്ടെകം ധാരാ ഇത്യാദികളായ സൽക്കർമ്മങ്ങളെ ചെയ്യെണം-

ശ്ലൊ. ദൈവദീപസമർപ്പണഞ്ചഹവനംഭൌമെചതൽക്ഷെത്ര
ഗെചാന്ദ്രെതൽഗൃഹഗെചഹൃത്തകരണം ജീവെചതൽക്ഷെത്ര
ഗെ । കർത്തവ്യംദധിജഭൊജനംചവിതരെദ്ദൈവായഹൈമാദികം ശു
ക്രെതൽഗൃഹഗെചരൊഗശമനായാന്നംപ്രഭെയംബുഹ ।।

അന്വയാർത്ഥം—— അനിഷ്ട സംസ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന വിഹഗൻ ഭൌമനായി സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും തൽക്ഷെത്രഗനായി സന്നായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കലും രൊഗശമനത്തിനായിക്കൊണ്ടു ദൈവങ്കൽ ദീപസമർപ്പണവും ഹവനവുംകർത്തവ്യമാകുന്നു- ചാന്ദ്രിയായി സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും തൽഗൃഹഗനായി സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും വൃത്തകരണം കർത്തവ്യമാകുന്നു- ജീവനായി സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും തൽക്ഷെത്രഗനായി സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും ദധിഭൊജനം കർത്തവ്യമാകുന്നു- ദൈവനായിക്കൊണ്ടു ഹൈമാദികത്തെ വിതരണം ചെയ്കയും വെണം- ശുക്രനായി സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും തൽഗൃഹഗനായി സന്നായിരി

ക്കും വിഷയത്തിങ്കലും രോഗശമനത്തിനായിക്കൊണ്ടു ചൊവ്വാ
യിരിക്കുന്ന അന്നം പ്രമേയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ചൊവ്വ അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാലും അ
നിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹം ചൊവ്വയുടെ ക്ഷേത്ര
ത്തിങ്കൽ ആയാലും ദേവങ്കൽ വിളക്കു വെപ്പിക്കുകയും ഹോമ
വും ചെയ്യാൽ രോഗം ശമിക്കും- ബുധനായാലും ബുധക്ഷേത്ര
ത്തിങ്കലായാലും ദേവസന്നിധിയിൽ നൃത്തത്തെ ചെയ്യിപ്പി
ക്കേണം- വ്യാഴമായാലും വ്യാഴക്ഷേത്രത്തിങ്കലാലും ബ്രാഹ്മണ
ക്കായിക്കൊണ്ടു അന്നം കൊടുക്കേണം-സ്വർണ്ണം മുതലായതിനെ
ദേവനായിക്കൊണ്ടു ദാനംചെയ്കയുംവേണം- ശുക്രനായാലും
ശുക്രക്ഷേത്രത്തിങ്കലായാലും വളരെഅന്നത്തെ ദാനംചെയ്യേ
ണം- എന്നാൽ രോഗം ശമിക്കും-

ഫല. മന്ദേമന്ദഗൃഹസ്ഥേവാവിഷഗേനിഷ്ടസംസ്ഥിതെ ।
നീചാന്നാമന്നദാനംസ്യാൽഭൃത്യാനംചാത്തിശാന്തയെ ॥

അനുവാദം—— അനിഷ്ടസംസ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന വിഷ
ഗൻ മന്ദനായിട്ടോ മന്ദഗൃഹസ്ഥനായിട്ടോ സന്നായിരിക്കും വി
ഷയത്തിങ്കൽ നീചന്മാക്ക അന്നദാനവും ഭൃത്യനും ആർത്തി
ശാന്തിക്കായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കും-

സാരം—— അനിഷ്ട സ്ഥാനത്തിങ്കൽനിന്ന ഗ്രഹം ശനിയാ
യാലും ശനിക്ഷേത്രത്തിലായാലും വ്യാധിശമനത്തിനായിക്കൊ
ണ്ടു നീചന്മാക്ക അന്നദാനത്തെയും ഭൃത്യനത്തെയും ചെയ്ക-

ഫൻ. ലഗ്നസ്ഥേഷുസസത്രുചിനാദിഷ്ടുവമേതദ്ദേവതാനു
ഗ്രഹം പ്രഷ്ടുർനാഥബോധകാലയഗതെധർമ്മാധിപെപ്രാക്കുച
രം । യൽകിഞ്ചിത്സമുപാസ്യദൈവതമമുഷ്യൈപേക്ഷയാസാം
പ്രതം തൽകൊപൊസ്യഭുജതെദൈവതമതോദ്ദോത്ഥമിത്യാദി
ശെൽ ॥

അനുവാദം—— ഇന്നാദികൾ സത്രുക്കളായിട്ട ലഗ്നസ്ഥ
ന്മാരായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രശ്നാക്കുന്മാക്ക തദ്ദേവതാനുഗ്ര
ഹത്തെ വദിക്കുന്നു-ധർമ്മാധിപൻ ബുധകാലയ ഗതനായി
രിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മുമ്പെ വളരെക്കാലം ഏതെങ്കിലും ഒരു
ദൈവതത്തെ സമുപാസിച്ചിട്ട പിന്നെ ഇതിന്റെ ഉപെക്ഷ ഹെ
തുവായിട്ട ഇപ്പോൾ തൽകോപം ഭവിക്കുന്നു- ഒരു ദൈവതത്തെ
ഭക്തിനായിക്കൊണ്ടു ഭജിക്കേണമെന്ന തദ്ദേശിക്കേണം-

സാരം—— സൂര്യാദികളിൽ വെച്ചു യാതൊരു ഗ്രഹം ശുഭനോ
ടുകൂടെ ലഗ്നത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്നുവോ ആ ഗ്രഹത്തെക്കൊണ്ടു ക

ട്ടിക്കപ്പെട്ടവൻ യൊഗ്യനായ ദൈവന്റെ അനുഗ്രഹം പൂജ്യത നെക്കുറിച്ചു ഭവിക്കും എന്നു പറയെണം- പിന്നെ ഒമ്പതാം ഭാ വാധിപൻ ബാധകസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ മുമ്പെ വഴുതെ ക്കാലം എതൊ ഒരു ദൈവത്തെ വെണ്ടുംവണ്ണം ഉപാസിച്ചിട്ട പി ന്നെ ഉപെക്ഷിക്ക നിമിത്തമായിട്ട ഇപ്പൊൾ ആദൈവൻ കൊ പിച്ചിരിക്കുന്നു ആതുഹെതുവായിട്ട ഇനി ആദൈവത്തെ ക്ഷെമ ത്തിനായിക്കൊണ്ടു സെവിക്കെണമെന്നും പറയെണം-

൨൦ ബാധകാദ്യഹിതസ്ഥാനനാഥെലാഭാധിപെഗുരൌ । ത ത്തദ്ദൈവതകൊപസ്യാദ്ദൈവസ്യാവഹാരതഃ ।।

അന്വയാർത്ഥം—— ബാധകാദ്യഹിതസ്ഥാന നാഥനായിരി ക്കുന്ന ഗ്രഹം ലാഭാധിപഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ദൈവ സ്വത്തിന്റെ അപഹാരം ഹെതുവായിട്ട തത്തദ്ദൈവതകൊപം ഭവിക്കും-

സാരം— ബാധകംമുതലായ അനിഷ്ടസ്ഥാനങ്ങളുടെ അധി പന്മാരായ ഗ്രഹങ്ങളും പതിനൊന്നാമെടത്തൊ രണ്ടാമെടത്തൊ നിന്നാൽ ദൈവസ്വത്തിന്റെ അപഹാരം ഹെതുവായിട്ട അതാ തുദൈവന്മാരുടെ കൊപത്തെ പറയെണം

൨൧ ഹെതുർധാതുരമാഹൃതശ്ചരഗ്രഹെധാതുഗ്രഹെപൊഽതെ മൂലംമൂഖഗൊസ്ഥിരെഽചിതനുഭെജീവശ്ചജീവഗ്രഹെ । മൂലംഭ്രമി മഹീരുഹാദ്യമുദിതംഹെമാദയൊധാതവൊ ജീവാമർത്ത്യചതുഷ്പദപ്രഭൃതയൊരാശെസ്സമാനാശ്ചതെ ।

അന്വയാർത്ഥം—— ലഗ്നം ചരഗ്രഹമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും ധാതുഗ്രഹം ഉദിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും ധാതു ഹെതുവായിട്ട ഉദാഹൃതമായി ഭവിക്കുന്നു- സ്ഥിരമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും മൂലഗ്രഹം ഉദിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും മൂലം ഹെതുവായിട്ട ഉദാഹൃതമായി ഭവിക്കുന്നു. മ ചിതനുഭമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിലും ജീവഗ്രഹം ഉ ദിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും ജീവൻ ഹെതുവായിട്ട ഉദാ ഹൃതനായിഭവിക്കുന്നു- മൂലം ഭ്രമിമഹീരുഹാദ്യരാകുന്നു എന്ന ഉദി തമായിഭവിക്കുന്ന ധാതുക്കൾ ഹെമാദികളാകുന്നു. ജീവന്മാർ മ ർത്ത്യചതുഷ്പദപ്രഭൃതികളാകുന്നു. അവർ രാശിക്കു സമാനന്മാരാ യിട്ട വാച്യന്മാരായിയും ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ചരരാശി ലഗ്നമാകിലും ധാതുഗ്രഹം ലഗ്നത്തി ൽ നില്ക്കിലും ധാതുദ്രവ്യം ദൈവകൊപത്തിന്നു ഹെതുവാകുന്നു എ ന്നു പറയെണം- സ്ഥിരരാശി ലഗ്നമാകിലും മൂലഗ്രഹംലഗ്നത്തി

ങ്കൽ നിൽക്കിലും മൂലദ്രവ്യം ഹെതുവാകുന്നു എന്ന പറയെണം- ഉ
യരാശി ലഗ്നമാകിലും ജീവഗ്രഹം ലഗ്നത്തിങ്കൽ നിൽക്കിലും ജീ
വദ്രവ്യം ഹെതുവാകുന്നു എന്ന പറയെണം- ഇവിടെ രണ്ട്രാക്കളു
ടെ ഭാക്ഷയെ താഴെ കാണിക്കുന്നു-

ധാതു രാശിലഗ്നമാകിലും രണ്ടാമെടമാകിലും ധാതുഗ്രഹം ല
ഗ്നത്തിൽ താൻ രണ്ടാമെടത്തുതാൻ നിൽക്കിലും ലഗ്നാധിപൻ
താൻ രണ്ടാമെടത്തുടയവൻതാൻ ധാതു ഗ്രഹമാകിലും ബാധക
ഗ്രഹം ധാതുരാശിയിൽനിൽക്കിലും ധാതു ഗ്രഹസംബന്ധമുണ്ടാ
കിലും രൊഗത്തിന്ന ധാതു ഹെതുവാകുന്നത ഇങ്ങിനെതന്നെ മൂ
ലജീവഹെതുക്കളെയും അറിക-

മെൽഴുതിയ ഭാഷയിലും ലഗ്നസംബന്ധത്തെ അംഗീകരി
ച്ചിട്ടുണ്ട അതുഹെതുവായിട്ട ഇവിടെലഗ്ന എന്ന പദാധ്യാഹാ
രത്തെക്കുറിച്ച ശംകിപ്പാൻ അവകാശമില്ലെന്നറിക- ഭാഷയിൽ
അവശിഷ്ടമായ ഭാഗം പ്രമാണാന്തസിദ്ധമായിരിക്കാം അത
കൊണ്ട അതിനെ അനുസരിച്ചും വിചാരിച്ച കൊൾക-

ഇനിപ്രകൃതത്തെ അനുസരിക്കുന്നു- മൂലമെന്നത ഭൂമിയും ഭൂ
മിയിൽ മുളക്കുന്നവസ്തുക്കൾമുതലായതുമാകുന്നു- ധാതുഎന്നത
പൊന്ന. വെള്ളി, ഇത്യാദിയാകുന്നു- ജീവനെന്നത മനുഷ്യർ
നാല്ക്കാലികൾ ഇത്യാദിയാകുന്നു- ജീവദ്രവ്യങ്ങളെ അതാതുരാശി
കൾക്കനുരൂപങ്ങളായ്തുരുവള്ളും പറഞ്ഞുകൊൾക-

൨൨- ജീവെഹെതുനൃതചാത്മനാകല്പിതാനാം പശുപാദിനാമീ
ശപരസ്യാപ്രമാണാൽ കൊപ്പൊദെവസ്യാവഹിത്യാഥതെഷാംജീ
വാതുവിശപ്പ്തെനപ്പുണപോ ॥

അന്വയാത്ഥം —— ജീവൻ ഹെതുവായി സന്നായിരിക്കും വി
ക്ഷയത്തിങ്കലാകട്ടെ രുദ്രപരനാ അത്മാവുകൊണ്ട കല്പിതങ്ങളാ
യിരിക്കുന്ന പശുപാദികളുടെ അപ്രമാണം ഹെതുവായിട്ടൊ അ
തുകളുടെ അപഹരിതിഹെതുവായിട്ടൊ ജീവാത്ഥം വാശപ്പിതമാ
യിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ അനുഷ്ടനം ഹെതുവായിട്ടൊ ദൈവ
ന്റെ തൊഷം വാച്യമാകുന്നു.

സാരം —— ജീവധനം ഹെതുവാകുന്നു എന്നുള്ളനിശ്ചയ മു
ണ്ടായാൽ ദൈവനുകൊടുപ്പാനായി മനസ്സുകൊണ്ട നിശ്ചയിക്ക
പ്പെട്ട പശുപാദികളെ കൊടുക്കായ്കനിമിത്തമായിട്ടൊ ദൈവന്റെ
ധനമായ പശുപാദികളെ അപഹരിക്കനിമിത്തമായിട്ടൊ ദൈ
നായിക്കൊണ്ട കൊടുക്കാമെന്ന പറഞ്ഞുവെച്ചിട്ടുള്ള ജീവധന
ത്തെ കൊടുക്കായ്കനിമിത്തമായിട്ടൊ ദൈവൻ കൊപിച്ചിരിക്കുന്നു

എന്ന പറയെണം-

മന. ധാതൊന്നഹെതൊന്നയെഹൊമാദ്യമാൻസ്വീകാരാദ്യാ
ദെവസംബന്ധിനൊസ്യാ। മൂലെഹെതൊർഭ്രമിധാന്യാദികാനാം
കൊപൊദെവസ്യാപഹാരാദ്യവദ്ധൈഃ ।।

അന്വയാർത്ഥം—— ധാതുഹെതുവായി സത്തായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ ദെയഹൊമാദ്യമാനം ഹെതുവായിട്ടാ ദെവസംബെന്ധിയായിരിക്കുന്ന ഇതിന്റെ സ്വീകാരംഹെതുവായിട്ടൊ ദെവന്റെകൊപം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. മൂലംഹെതുവായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽദെവന്റെഭ്രമിധാന്യാദികളുടെ അപഹാരാദ്യവദ്യങ്ങൾ ഹെതുവായിട്ട കൊപം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ധാതു ദ്രവ്യം ഹെതുവാകുന്നു എന്നുവരികിൽ ദെവന്നുകൊടുക്കെണ്ടതായ പൊന്നുമുതലായതു കൊടുക്കായ്കയൊ ണ്ടൊ ദെവസ്വമായ ധാതു ദ്രവ്യത്തെ അപഹരിക്കുകകൊണ്ടൊ ദെവകൊപത്തെ പറയെണം- മൂലദ്രവ്യംഹെതുവാകുന്നു എന്നുവരികിൽ ദെവസ്വമായ ഭ്രമിധാന്യാദിയുടെ അപഹാരം മുതലായ നിന്ദ്യകർമ്മങ്ങൾ നിമിത്തമായിട്ട ദെവൻ കൊപിച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന പറയെണം.

ഉര. ചന്ദ്രാരാഹ്യസിതാജ്ഞ്യശുക്രഗുരുജ്ഞായ്യൈരുരാദയഃ। ധാതുമ്മൂലം ചജീവശ്ചക്രമെണഗ്രഹരാശയഃ ।।

അന്വയാർത്ഥം—— ചന്ദ്രാരാഹ്യസിതന്മാരും സൂര്യശുക്രന്മാരും ജ്ഞായ്യന്മാരും ചരാദികളുമാകുന്ന ഗ്രഹരാശികൾ ക്രമെണ ധാതുവും മൂലവും ജീവനുമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ചന്ദ്രനും ചൊവ്വയും രാഹുവും ശനിയും ധാതുവാകുന്നു- ആദിത്യനും ശുക്രനും മൂലമാകുന്നു- ബുധനും വ്യാഴവും ജീവനാകുന്നു- ചരരാശി ധാതുവാകുന്നു - സ്ഥിരരാശി മൂലമാകുന്നു ഉഭയരാശി- ജീവനാകുന്നു. മെൽപറഞ്ഞതുകൊണ്ട ധാതുഗ്രഹങ്ങളെയും മൂലഗ്രഹങ്ങളെയും ജീവഗ്രഹങ്ങളെയും ധാതുരാശികളെയും മൂലരാശികളെയും ജീവരാശികളെയും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക- ചന്ദ്രാദിഗ്രഹങ്ങളും സൂര്യശുക്രന്മാരും ബുധജീവന്മാരും ചരാദിരാശികളും ധാതുമൂലജീവദ്രവ്യങ്ങളെ ബൊധിപ്പിക്കുന്നതുകൂടാകുന്നു എന്നതുതന്നെ സത്യമായിട്ടുള്ളത എങ്കിലും ബൊധ്യബൊധകങ്ങൾക്ക അന്യൊന്യത്തെ സ്വീകരിച്ചിട്ട മെൽപ്രകാരം പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു എന്നറിഞ്ഞുകൊൾക- ।

(വാ) അതുകൃഷ്ടീയം ।।

ഇവിടെ ധാതുമൂലജീവവിഭാഗമാകുന്ന ഈ വിഷയത്തിങ്കൽ കൃഷ്ണീയമെന്ന ശാസ്ത്രം ഉണ്ടെ എന്നുംമേൽ എഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ സാരം ഇനി കൃഷ്ണീയത്തെ കാണിക്കുന്നു-

൨൫. ചന്ദ്രാരൊരഗസൈനൃരൈർധാതുമൂലംകിലാക്കശുക്രാദ്യാം ।
ജീവൊജീവബുധാഭ്യാംമെഷാശ്വിന്യാദിധാതവാമി ॥ ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം— ചന്ദ്രാരാരഗസൈനൃനാരെക്കൊണ്ടെ ധാതു ബൊധ്യമായി ഭവിക്കുന്നു- അക്കശുക്രനാരെക്കൊണ്ടെ മൂലം ബൊധ്യമായി ഭവിക്കുന്നു. ജീവബുധനാരെക്കൊണ്ടെ ജീവൻ ബൊധ്യനായി ഭവിക്കുന്നു- മെഷാശ്വിന്യാദി ധാതവാദിയായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— ചന്ദ്രൻ, കുജൻ, രാഹു, ശനി, ഇവരെക്കൊണ്ടെധാതുദ്രവ്യത്തെ പറയെണം- അക്കശുക്രനാരെക്കൊണ്ടെ മൂലദ്രവ്യത്തെ പറയെണം- ജീവബുധനാരെക്കൊണ്ടെ ജീവദ്രവ്യത്തെ പറയെണം- മെടം, ഇടവം, മിഥുനം, ഈ രാശികൾ ക്രമെണ ധാതുവും മൂലവും ജീവനുമാകുന്നു- ഇപ്രകാരം മറ്റുള്ളരാശികളുമെന്നറിക- ഇപ്രകാരം നാളുകളും അശ്വതി തുടങ്ങിക്രമെണ ധാതുവായിട്ടും മൂലമായിട്ടും ജീവനായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു- അശ്വതിനക്ഷത്രം ധാതു, ഭരണി, മൂലം, കാർത്തിക, ജീവൻ- ശെഷങ്ങളും ഇങ്ങിനെ അറിഞ്ഞുകൊൾകെ-

(വാ) അത്രഗ്രനഷ്ടാന്തരം ॥

ഇവിടെ അന്യഗ്രനഷ്ടം ഭവിക്കുന്നു എന്ന മേൽ എഴുതിയവാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥം ഇനി അന്യഗ്രനഷ്ടത്തിലെ വചനത്തെ കാണിക്കുന്നു

൨൬. ജീവൊജീവെനവാച്യഃക്ഷിതിസുതഫണിനൊധാതുമെവ സവ്യപക്ഷെധാതുർമൂലംവികല്പ്യാരവിരവിതനയെനൈവ ചാധത്തെദ്വയഞ്ച । ജീവൊമൂലംചതമപൽബുധഭൃഗുതനയെനധാതുജീവെനശശാംകൊ ധാതുർമൂലഞ്ജീവുഃക്രമശുഹമതാരാശയൊവൈചരാദൗ ॥ ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം— സവ്യപക്ഷത്തിങ്കലും ജീവനെക്കൊണ്ടെ ജീവൻ വാച്യനാകുന്നു- ക്ഷിതിസുതഫണികൾ ധാതുക്കളായി ഭവിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു- രവിരവിതനയന്മാർ വികല്പത്തെ അശ്രയിച്ചിട്ട ധാതുവായിട്ടും മൂലമായിട്ടും ഭവിക്കുകയും ഇരിവരുടെയത്തെ ധരിക്കുകയുംചെയ്യുന്നു- അപ്രകാരം ബുധഭൃഗുതനയന്മാർ ജീവനും മൂലവുമായി ഭവിക്കുന്നു- ശശാംകൻ ധാതുജീവന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു- ഇവിടെ ചരാദികളായിരിക്കുന്ന രാശിക

ർം ക്രമേണധാതുവും, മൂലവും ജീവനമായിട്ട മതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— എല്ലാവരുടെ പക്ഷത്തിലും വ്യാഴം ധാതുമൂലജീവനമാരിൽ വെച്ച ജീവൻതന്നെ ചൊവ്വയും രാഹുവും സകലപക്ഷത്തിങ്കലും ധാതുരന്നെ ആദിത്യൻ, ശനി, ഇത്യാദികളിൽപക്ഷഭേദമുണ്ട- ആദിത്യൻ, ധാതു ശനി, മൂലമെന്നൊരുപക്ഷം- ആദിത്യനും ശനിയും ധാതുമൂലങ്ങൾ എന്നൊരുപക്ഷം- ഇങ്ങിനെബുധശുക്രന്മാരിലുമുണ്ട-ബുധൻജീവൻശുക്രൻമൂലമെന്നൊരു പക്ഷം ബുധനും ശുക്രനും ജീവമൂലങ്ങൾ എന്നൊരു പക്ഷം- ചന്ദ്രൻ ധാതുവായിട്ടും ജീവനായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു- ചരസ്ഥിരോഭയങ്ങളായിരിക്കുന്ന രാശികൾ ക്രമേണധാതുവും മൂലവും ജീവനമാകുന്നു.

(വാ) ഏതദ്ദീശ്വരകോപവിഷയം ॥

ഇത ംരംശ്വര കൊപമാകുന്ന വിഷയത്തൊട കൂടിയതാകുന്നു എന്ന മെൽ എഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥം-

ഉ൬. ധമ്മദൈവ ത്രതാവൊധാരനേപ്രൊച്യതെതുത ।അക്കൃംഭോമിഭിഃപദ്യൈസ്സൂർഭിഭാചാവഗമ്യതാം ॥

അന്വയാർത്ഥം—— തദനന്തരം ഇവിടെ ധർമ്മദൈവ കൃതയായിരിക്കുന്ന ബാധാപ്രവചിക്കപ്പെടുന്നു- അക്കൃംഭോദികളായിരിക്കുന്ന പദ്യങ്ങൾ കൊണ്ടെ തദ്ഭിദയും അവഗമിക്കപ്പെടുണം-

സാരം—— ദൈവകൊപത്തെ പറഞ്ഞതിന്റെ ശെഷം ഇവിടെ ധർമ്മദൈവബാധയെ പറയുന്നു- ധർമ്മദൈവംഇന്നതഎന്നു അക്കൃംഭട്ട ഇത്യാദിയായി മൻപറകപ്പെട്ട ശ്ലൊകങ്ങൾ കൊണ്ടെ അറിഞ്ഞുകൊൾക-

൬൭. ബൊധാധിശെഗതവതിസുഖംബൊധകസ്ഥാനസംസ്ഥെ വെശ്മെശെവാസുഖപതിഗ്രഹധിഷ്ഠിതെബൊധകെശെ വെശ്മെ ശെവാപ്യമകഗ്രഹശെധർമ്മദൈവസ്യപീഡാവാച്യാപ്രഷ്ടുഃ പുനരധികതാലക്ഷണാധിക്യതൊന്യാഽ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ബൊധാധിശൻസുഖത്തെഗതനായിട്ടൊ വെശ്മെശൻ ബാധകസ്ഥാന സംസ്ഥനായിട്ടൊ ബാധകെശൻ സുഖപതി ഗ്രഹാധിഷ്ഠിതനായിട്ടൊ വെശ്മെശൻ അമകഗ്രഹഗനായിട്ടൊ ഇരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവിന്ന ധർമ്മദൈവത്തിന്റെ പീഡാവാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു- ഇതിന്റെഅധികതയാകട്ടെ ലക്ഷണാധിക്യം ഹെതുവായിട്ട വാച്യയാകുന്നു-

സാരം — ബാധകാധിപൻ നാലാമെടത്തു നിന്നാലും, ഭാവത്തിന്റെ അധിപൻ ബാധകസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാലും ബാധകാധിപൻ നാലാംഭാവാധിപന്റെ ക്ഷേത്രത്തിൽ നിന്നാലും നാലാംഭാവാധിപൻ ബാധകാധിപന്റെ ക്ഷേത്രത്തിൽ നിന്നാലും ധർമ്മദൈവം ബാധയെ പറയേണം- ലക്ഷണങ്ങളോടെ അധികൃത്തെ അനുസരിച്ച ബാധകശക്തിയെ ഏറ്റി പറഞ്ഞു കൊൾക -

പൻ. ചതുർത്ഥനാഥസ്യ തുദൈവതംയത്തസ്യാനരൂപംഖലു ധർമ്മദൈവം । തൽപ്രീതയേയത്ക്രിയതേസ്മപൂർവ്വൈ: പൂജാദികംതത്തുവിധേയമത്ര ॥

അന്വയാർത്ഥം — ധർമ്മദൈവമാകട്ടെ ചതുർത്ഥനാഥന്റെദൈവതം യാതൊന്നൊ അതിന്ന അനുരൂപമായി ഭവിക്കും തൽപ്രീതിക്കായിക്കൊണ്ടു പൂജാദികമായിരിക്കുന്ന യാതൊന്നു പൂർവന്മാർ ചെയ്തിട്ടുവൊ അതുതന്നെ ഇതു സതിയായിരിക്കുംവിക്ഷയത്തിങ്കൽ വിധേയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം — ധർമ്മദൈവം നാലാം ഭാവാധിപനു പറ്റപ്പെട്ട ദൈവതനെയായിട്ടൊ അതു ദൈവത്തിന്റെ സ്വരൂപമുള്ളതായിട്ടൊ ഭവിക്കും- ധർമ്മദൈവബാധ ഉണ്ടായാൽ മുമ്പെ ഉണ്ടായിരുന്നവൻ ധർമ്മദൈവത്തെ എതൊരു പ്രകാരം സെവിച്ചിരുന്നുവൊ അപ്രകാരം സെവിക്കേണം-

നാ. । കൊപെഹെതുപ്രതിവിധിരമുഷ്യാപിയൊദൈവതാനാം പൂവംപ്രൊക്തസ്സുഇഹസൂധിയ യൈജനീയാവിയൊജ്യ: ബാധാസംസ്ഥശശിനിചരവൈ ധർമ്മദൈവസ്യബാധാവാച്യാഭക്ത്യാപ്രീതിസമീഭംപൂജനീയംസമുദ്ദ്യൈ ॥

അന്വയാർത്ഥം — മുമ്പിൽ ദൈവകോപത്തിങ്കൽപ്രൊക്തമായിരിക്കുന്ന ഹെതുവും പ്രതിവിധിയും ഇതിന്നു മുവിടെയൊജനീയമാകുന്നു ഇങ്കിൽ അതും സുധീയായിരിക്കുന്നവനാൽ യൊജ്യമാകുന്നു- ശശിയും രവിയും ബാധാസംസ്ഥനായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കലും ധർമ്മദൈവത്തിന്റെ ബാധാവാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു- ഇതു സമയിങ്കൽ സമൃദ്ധിക്കായിക്കൊണ്ടു ഭക്തിയൊടുകൂടെ പൂജനീയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം — മുമ്പെദൈവകോപത്തെക്കുറിച്ചു പറഞ്ഞഹെതു പ്രതിവിധികളിൽ ധർമ്മദൈവത്തിന്നും കൊപത്തെ കുറിച്ചുയൊജിപ്പു ഇതായ ഹെതുവിനെയും പ്രതിവിധിയെയും ബുദ്ധിമാനായിരിക്കുന്ന ദൈവജ്ഞൻ ഇവിടെ ചെന്തു പറഞ്ഞുകൊൾക-

വിശേഷിച്ച ചന്ദ്രനും ആദിത്യനും ബാധകസ്ഥാനത്തിൽനി
ന്നാലും ധർമ്മദൈവബാധയെ പറയണം- ധർമ്മദൈവത്തെ
എല്ലാ രണ്ടിലും ഭക്തിയൊടുകൂടെ പൂജിക്കുന്നവർക്ക ധനസന്താ
നാദികൾ വർദ്ധിച്ചിരിക്കും-

(വാ) ഏതദ്ധർമ്മദൈവബാധാനിരൂപണവിഷയം ॥

ഇത ധർമ്മദൈവബാധാ വിചാരമാകുന്ന വിഷയത്തൊടുകൂ
ടിയതാകുന്നു എന്നു മൈൽ എഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥം-

(വാ) അഥസപ്തബാധാനിരൂപ്യതെ ॥

അനന്തരം സപ്തബാധാ നിരൂപിക്കപ്പെടുന്നു എന്നുമൈൽഎ
ഴുതിയതിന്റെ അർത്ഥം-

നഥ- ജീവസ്സൻബാധകശൊവ്യയമൂർദ്ധിപുശ്ചായദൃഷ്ടേ
കേന്ദ്രസംസ്ഥ സ്സപ്തനൊമുത്തമാനാംയദിസസുരഗുരുമാന്ദികേ
ന്ദ്രഗമാനാം പീഡാവാച്യാഥബാധാഭവേനമൂഗതെചൊരഗേ
സപ്തബാധാതെഷാംഹീനൊത്തമത്വം ശശിദിനകരയൊശ്ചാഗ
വീക്ഷാദിഭിസ്യാൽ

അന്വയാർത്ഥം——ജീവൻ ബുധകേശനായി സന്നായിവ്യയ
മൂർദ്ധിപുശനായിട്ട ആഹിയുടെ കെന്ദ്രസംസ്ഥനായിരിക്കും വി
ഷയത്തിങ്കൽ ഉത്തമങ്ങളായിരിക്കുന്ന സപ്തങ്ങളുടെയും ഗുരു
ഗുമാന്ദികെന്ദ്രത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനാകുന്നു എങ്കിൽ അധമങ്ങ
ളായിരിക്കുന്ന സപ്തങ്ങളുടെയും പീഡാവാച്യയാകുന്നു- ഇനി
ഉരഗം ബാധാഭവനത്തെ ഉപഗതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കി
ലും സപ്തബാധാവാച്യയാകുന്നു- ശശിദിനകരന്മാരുടെയൊ
ഗവീക്ഷാദികൾ ഹെതുവായിട്ട ഗുണകർമ്മങ്ങൾക്കു ഹീനൊത്തമത്വം
ഭവിക്കും-

സാരം——വ്യാഴം ബാധകാധിപനായി പന്ത്രണ്ടാമെടത്തൊ
എട്ടാമെടത്തൊ ആറാമെടത്തൊ നിൽക്കുകയും നിൽക്കുന്ന രാശിരാ
ശി നിൽക്കുന്ന രാശിയുടെ കെന്ദ്രമായുമായാൽ ഉത്തമസപ്തങ്ങ
ളുടെ ബാധയെയും ഗുളികന്റെ കെന്ദ്രമായാൽ അധമസപ്തങ്ങ
ളുടെ ബാധയെയും പറയെണം. രാഹു ബാധകസ്ഥാനത്തിങ്കൽ
നിന്നാലും സപ്തബാധയെ പറയെണം- രാഹുവിന്റെ ചന്ദ്ര
ന്റെ യൊഗമൊ ദൃഷ്ടിമുതലായതുകളൊ ഉണ്ടെങ്കിൽ ഹീനസ
പ്തങ്ങളുടെ ബാധയാകുന്നു എന്നും ആദിത്യന്റെ യൊഗമൊദൃ
ഷ്ടി മുതലായതുകളൊ ഉണ്ടെങ്കിൽ ഉത്തമ സപ്തങ്ങളുടെ ബാ
ധയാകുന്നു എന്നും പറഞ്ഞുകൊൾക-

നു- രാഹൊബുധകഷ്ടസുരസ്വഗതെകായ്യാവലിഃപ്രീ

തയെവെശ്മസ്ഥലുചിത്രകൂടകരണംഗാനക്രിയാരിഫഗൊ ല
ഗൊസ്വെചസുധാപയൊവിതരണംനൃത്തക്രിയാവാസുഗൈസ്ഥാ
നെഷ്വെഷ്ടപ്രചികീർത്തനാൽപ്രതി പിധെവ്വാധൊച്യതാംഭോ
ഗിനാം ॥

അനുവയാർത്ഥം — രാഹുബൊധക ഷ്ടസ്ഥുരസ്ഥുഖഗതനായിരി
ക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രീതിക്കായിക്കൊണ്ടു ബലികാഴ്ചയായിഭ
വിക്കുന്നു- വെശ്മസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ചിത്രകൂട
കരണം കാഴ്ചയായി ഭവിക്കുന്നു- രിഷഗനായിരിക്കും വിഷയ
ത്തിങ്കൽ ഗാനക്രിയാ കാഴ്ചയായി ഭവിക്കുന്നു- ലഗ്നത്തിങ്ക
ലും, അസ്തത്തിങ്കലും സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സു
ധാപയൊവിതരണം കാഴ്ചയായി ഭവിക്കുന്നു- അസ്തഗനായിരി
ക്കും നൃത്തക്രിയയുമാം- പ്രതിവിധിയുടെ കീർത്തനം ഹെതുവാ
യിട്ടു രാഹു രംസ്ഥാനങ്ങളിൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തി
ങ്കലും ഭോഗികളുടെ ബാധാവചിക്കപ്പെടണം-

സാരം— ബാധകസ്ഥാനത്തിങ്കലും രണ്ടാമെടത്തും എട്ടാമെ
ടത്തും പത്താമെടത്തും രാഹുനിന്നാൽ സപ്പുപ്രീതിക്കായിക്കൊണ്ടു
സപ്പുബലികഴിക്കേണം- നാലാമെടത്തുനിന്നാൽ ചിത്രകൂടമു
ണ്ടാക്കി വെക്കേണം- പന്ത്രണ്ടാമെടത്തുനിന്നാൽ പാട്ടുകഴിക്കേ
ണം- ലഗ്നത്തിലും ഏഴാമെടത്തും നിന്നാൽ നൃത്തം പാലു കൊ
ടുക്കേണം- ഏഴാമെടത്തുനിന്നാൽ തുള്ളലുമാം- മെൽ പറകപ്പെട്ട
സ്ഥാനങ്ങളിൽ സ്വതന്ത്രരാഹുചിന്തനസ്ഥിതികൊണ്ടു സപ്പുബാ
ധയെ പറയാമെന്നുകൂടെ ധരിച്ചുകൊൾക- അതില്ലാഎങ്കിൽ
പ്രതിവിധിയെ പറകയില്ലല്ലൊ-

ഇനി സ്ഥാനേഷ്വപ്യുഖിലെക്കു സപ്പുബലിയെപ്പൊഴിയ്ക്കുന്നതും
വാപുനസ്സപ്തന്ത്രത്തമഭോഗിനസ്സു ബലിനാവറീചാസ്സുഗാനാമി
ഭിഃ। സംപ്രീക്ഷാബലികർമ്മതുഷ്ടികരണംവക്തവ്യമെചംഹിവാ
സപ്പുപ്രീതിരവശ്യമെവകരണീയാരൊഗ്യപുത്രാപ്തയെ ॥

അനുവയാർത്ഥം— അഖിലങ്ങളായിരിക്കുന്ന സ്ഥാനങ്ങളിലും
സപ്പുബലിതന്നെ ഉദീരണം ചൈകപ്പെടുകയുമാം. ഉത്തമ ഭൊ
ഗികളാകട്ടെ ബലിഹെതുവായിട്ടു തുഷ്ടിയെ പ്രാപിക്കുന്നു നീ
ചന്മാരാകട്ടെ ഗാനാദികം ഹെതുവായിട്ടു തുഷ്ടിയെ പ്രാപിക്കു
ന്നു- സർവ്വന്മാർക്കും ബലികർമ്മം തുഷ്ടികരണമാകുന്നു ഇപ്രകാ
രംതന്നെയും വക്തവ്യമാകുന്നു- ആരൊഗ്യപുത്രാപ്തികായിക്കൊ
ണ്ടു സപ്പുപ്രീതി അവശ്യമായിട്ടുതന്നെ കരണീയയായി ഭവി
ക്കുന്നു-

സാരം——എല്ലാസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നാലും സപ്പുബലിതന്നെ മതിയെന്നും പക്ഷമുണ്ടെ- പിന്നെ ഉത്തമ സപ്പുങ്ങൾ ബലികൊണ്ടെ സന്തോഷിക്കും അധമസപ്പുങ്ങൾ പാട്ടുമുതലായതുകൾകൊണ്ടെ സന്തോഷിക്കും ഇങ്ങിനെയും പക്ഷമുണ്ടെ- എല്ലാസപ്പുങ്ങൾക്കു സപ്പുബലി തുപ്പികരമാകുന്നു എന്നും ഒരുപക്ഷമുണ്ടെ- ആരോഗ്യത്തെയും സന്തതിയെയും ലഭിപ്പാനായിക്കൊണ്ടെ സപ്പുങ്ങളെ പ്രസാദിപ്പിക്കെണം- ഇത എല്ലാവക്കും സമ്മതമാകുന്നു-

സൂ. ആണ്ഡാനാം ചരഗെ കിശൊരഫണിനാംനാശൊസുരെ ചന്ദ്രഗെ ലഗ്നസ്ഥെ മിത്രഭെ ചയംസ്ഥിരഗതെ ബാധാകരെ ഭ്രാതൃഗാം। കൃത്വാണ്ഡാന്യുഭയശ്ചനീചഫണിനാംതാമ്രൈണഹെ മ്നാമുഭെ മെയാശ്ചൊത്തമഭൊഗിനാംയമിനഗാനഷ്ടാശ്വതാൻ സ്ഥാപയെൽ॥

അനുവയാർത്ഥം——ആസുരൻ ചരഗനായി ലഗ്നസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ആണ്ഡങ്ങളുടെയൊ കിശൊരഫണികളുടെയൊ നാശം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. സ്ഥിരഗതനായി ലഗ്നസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അതുകരത്തിങ്കൽ ഭ്രാതൃകളുടെ ബാധാ വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു- ചന്ദ്രഗനായി ലഗ്നസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അതുരം ദ്വേയം വാച്യമായി ആണ്ഡങ്ങളും അഹികളും താമ്രംകൊണ്ടെ ഉണ്ടാക്കീട്ട നീചഫണികളുടെ മുത്തിനായിക്കൊണ്ടെ മെയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- ഉത്തമഭൊഗികളുടെ മുത്തിനായിക്കൊണ്ടെ ഹെമം കൊണ്ടെ ഉണ്ടാക്കീട്ട മെയങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു നഗങ്ങൾ നഷ്ടങ്ങളായി എങ്കിൽ അതുകളെ സ്ഥാപിക്കുകയും വെണം-

സാരം——ചരരാശിയെ പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്ന രാഹു ലഗ്നത്തിൽനിന്നാൽ സപ്പുങ്ങളുടെ മുട്ടകളൊ കുട്ടികളൊ നശിച്ചിരിക്കുന്നുഎന്ന പറയെണം- സ്ഥിരരാശിയെ പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്ന രാഹു ലഗ്നത്തിൽനിന്നാൽ പാമ്പിൻകാവിലെ മരങ്ങൾ നശിച്ചിരിക്കുന്നുഎന്ന പറയെണം- ഉഭയരാശിയെ പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്ന രാഹു ലഗ്നത്തിൽ നിന്നാൽ രണ്ടിനെയും പറയെണം- ഇതുകൾ സപ്പുകൊപത്തിന്ന ഹെതുക്കളാകുന്നു- ഇങ്ങിനെ ഉള്ള ഹെതുക്കൾ ഉണ്ടെന്ന കണ്ടാൽ നീചസപ്പുങ്ങളുടെ സന്തൊഷത്തിനായിക്കൊണ്ടെ മുട്ടകളെയും കുട്ടികളെയും ചെമ്പുകൊണ്ടെ ഉണ്ടാക്കിച്ചകൊടുക്കെണം- ഉത്തമസപ്പുങ്ങളുടെ സന്തൊഷത്തിനായിക്കൊണ്ടെ മുട്ടകളെയും കുട്ടികളെയും സ്വർണ്ണംകൊണ്ടെ ഉണ്ടാക്കിച്ചകൊടുക്കെണം- നശിച്ചുപൊയ വൃക്ഷങ്ങൾക്ക പകരമായി പാമ്പിൻ

കാവിൽ വൃക്ഷങ്ങളെ വെക്കുകയും വേണം-

നക്ര. ഏകാദശേ ച രലഗ്നേ ച ന്ദ്രേ ച സപൂസ്ഥിതൈനവി അ
ന്ധാനിച്ചായയശ്ചതിസംപ്രദായവിദാംവചഃ॥

അന്വയാർത്ഥം— മരം ലഗ്നമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അ
ന്ധങ്ങളും അഹികളും പതിനൊന്നാം സ്ഥിരം ലഗ്നമായിരിക്കും
വിഷയത്തിങ്കൽ ഒമ്പതാം ചന്ദ്രം ലഗ്നമായിരിക്കും വിഷയ
ത്തിങ്കൽ ഏഴാം ഇങ്ങിനെ സംപ്രദായവിത്തുകളുടെ വചസ്സു ഭ
വിക്കുന്നു-

സാരം— ചരരാശി ലഗ്നമായാൽ പതിനൊന്നാം മുട്ടകളും പ
തിനൊന്നാം കുട്ടികളും വേണം- സ്ഥിരരാശി ലഗ്നമായാൽ ഒമ്പ
താംമുട്ടകളും ഒമ്പതാംകുട്ടികളും വേണം- ഉഭയരാശി ലഗ്നമായാൽഏ
ഴാം മുട്ടകളും ഏഴാംകുട്ടികളും വേണം- ശാസ്ത്രമർമ്മജ്ഞന്മാരായ അറിഞ്ഞ
വർ ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു- മുട്ടയുടെയും കുട്ടികളുടെയും ഉണ്ടാ
കുന്നത അപ്രകാരമായിക്കൊൾക-

നന്ദ- രാഹുർമ്മാന്ദിയുതസൂര്യസുനവമാപത്യസ്ഥിതൊവായദി
പ്രശ്നസ്സ്യാൽ ഫണിബാധനംക്ഷിതിസുതേകേന്ദ്രേതുരാഹൊയ്ദി
ബാധാഹേതുരുദീര്യതാംഫണിഗൃഹക്ഷൊണീരുഹക്ഷ്മേമനം ഭൂ
മേർവാഖനനംവിഹിംസനമഥവന്മീകഭേദൊഥവാ॥

അന്വയാർത്ഥം— രാഹു മാന്ദിയുതനായിട്ടൊ സൂര്യസുനവമാ
പത്യസ്ഥിതനായിട്ടൊ ഭവിക്കുമെങ്കിൽ പ്രശ്നാവിനെ ഫണിബാ
ധനം ഭവിക്കും- രാഹുവിന്റെ കേന്ദ്രത്തിങ്കൽ ക്ഷിതിസുതൻ ഭ
വിക്കുമെങ്കിൽ ഫണിഗൃഹക്ഷൊണീരുഹച്ഛേദനമൊ ഭൂമിയുടെ
ഖനനമൊ അഹിയുടെ വിഹിംസനമൊ വന്മീകഭേദമൊ ബാ
ധാഹേതുവാക്കി ഉദീരണം ചെയ്തുകൊണ്ടും-

സാരം— രാഹു ഗുളികസമ്പന്നരാശിയിലൊ അതിന്റെ
ഏഴാമെടത്തൊ ഒമ്പതാമെടത്തൊ അഞ്ചാമെടത്തൊ നിന്നാലും
സർപ്പബാധയെ പറയണം- രാഹുകേന്ദ്രത്തിങ്കൽ ചൊവ്വ നി
ന്നാൽ അരിന്നകാരണം പാമ്പിൻകാവിലെ മരം മുറിക്കുകയൊ
ഭൂമികുഴിക്കുകയൊ പാമ്പിനെ ഹിംസിക്കുകയൊ പുറ്റൊടിക്കു
കയൊ ഇതുകളിൽനിന്നാകുന്നു എന്നപറയണം-

നന്ദ. യദൊല്ലാനമഹീരുഹാദിഹനനംവാചിത്രകൂടക്ഷിതൊ
ഹൊകേന്ദ്രഗതുപനൃദിശനിമ്മാന്ദിശ്ചനാഗാലയെമൃത്തൊക്ഷി
പ്തീശകുപിസർപ്പരണംനിക്ഷിവനംവാന്തികെ ചണ്ഡാലൊ
പഗതിശ്ചസൈരിഭകരിപ്രക്ഷോഭണംവാപുനഃ॥

അന്വയാർത്ഥം— അല്ലാ എങ്കിൽ ഉദ്യാനമഹീരുഹാദിഹന

മൊ ചിത്രകൂടച്ഛിദയൊ ബാധാഹെതുവാക്കി ഉദീരണംചെയ്യപ്പെടെണം- പിന്നെ ശനിയും മാന്ദിയും രാഹുവിന്റെ കേന്ദ്രഗതനായി ഭവിച്ചാൽ നാഗാലയത്തിങ്കൽ മൂത്രോച്ഛിഷ്ടശകൃദപിസർഗ്ഗകരണമൊ നിഷ്ഠീവനമൊ അന്തികത്തിങ്കൽ ചണ്ഡാലൊപഗതിയൊ പിന്നെ സൈരിഭൈരിപ്രക്ഷോഭണമൊ ബാധാഹെതുവാക്കി ഉദീരണം ചെയ്യപ്പെടെണം.

സാരം—— രാഹുകെന്ദ്രത്തിൽ ചൊവ്വനിന്നാൽ പാമ്പിൻകാവിലെ മരത്തെ തീവെച്ചു നശിപ്പിക്കുകയൊ ചിത്രകൂടക്കല്ല ഉടക്കുകയൊ ബാധക്കു കാരണമെന്നു പറയും പിന്നെശനിയു, ഗുളികനും രാഹു കെന്ദ്രത്തിൽനിന്നാൽ പാമ്പിൻകാവിൽ മൂത്രൊച്ഛിഷ്ട മലങ്ങൾഹെതുവായിട്ടുള്ള അശുദ്ധിയൊ തുപ്പുകഹെതുവായിട്ടുള്ള അശുദ്ധിയൊ ചണ്ഡാലാദികൾ അടുക്കുകയാൽ ഉണ്ടായ അശുദ്ധിയൊ ഉഴുതുപൊകയൊ തുനയെകെട്ടുകയാലൊരുതുനതാനെ പെന്നിട്ടൊ ഉണ്ടായ വൃക്ഷശാഖാദിഭഞ്ജനംഹെതുവായിട്ടൊ സർപ്പം ബാധകെചെയ്യുന്നു എന്നുപറയെണം.

നവ മാന്ദിഃകെന്ദ്രഗതൊയദിഹഠന്നിനൈനിഷ്ഠീവനംമൈഥുനം മൂത്രൊച്ഛിഷ്ടശകൃച്ചിസർഗ്ഗഉതവാനാഗാലയെവാന്തികെ വൃക്ഷാദ്യം യദിചെൽപ്രനഷ്ടമിഹതൽകാര്യംപുനുപൂവ്വവന്ന്യ ക്കൊച്ഛിഷ്ടമലാദിസംഭവഇദം പുണ്യാഹമപ്യാചരെൽ॥

അന്വയാർത്ഥം—— മാന്ദിഃഠനിയുടെ കെഗതനാകുന്നുഎങ്കിൽനാഗാലയത്തിങ്കലൊ അന്തികത്തിങ്കലൊ മൈഥുനമൊമൂത്രൊച്ഛിഷ്ടശകൃദപിസർഗ്ഗമൊ ഇവിടെഹെതുവാക്കി ഉദീരണംചെകപ്പെടെണം. ഇവിടെവൃക്ഷാദ്യംപ്രനഷ്ടമായിഎങ്കിൽ പിന്നെ അതുപൂർവ്വത്തൊട്ടുതുല്യമാകുംവണ്ണം കാര്യമായിഭവിക്കുന്നും ഉച്ഛിഷ്ടമലാദിസംഭവം സംഭവിച്ചിരിക്കുംവിധിയതിൽ ഇതിനെതുജ്ജിച്ചിട്ട പുണ്യാഹത്തെയും ആചരിക്കെണം-

സാരം—— രാഹുകെന്ദ്രത്തിങ്കൽഗുളികൻനിന്നാൽ പാമ്പിൻകാവിലൊ അടുത്ത പ്രദെശത്തിങ്കലൊ തുപ്പുകയൊ അതുവിടുങ്ങിൽ വെച്ചുണ്ടായ മൈഥുനമൊ മൂത്രൊച്ഛിഷ്ടമലങ്ങളെ വിസർജ്ജിക്കുകയാബൊധാകാരണമാകുന്നുഎന്നുംപായെണംഇതുമിക്കതുംമെൽപറഞ്ഞതിനൊട്ടുതുല്യംതന്നെ മൈഥുനത്തെക്കുടെഹെതുവാക്കി ഇവിടെ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത് ഇതുതന്നെ വിശെഷമെന്നറിക-ഇവിടെ അടുത്തപ്രദെശമെന്നു പറഞ്ഞത സർപ്പത്തിന്റെയൊ അതിന്റെ ചുറ്റുള്ള മിറമൊ എതെങ്കിലുമാം- ഈമതത്തിങ്കലും വൃക്ഷാദിനാശവും ബാധാകാരണമാകുന്നു എന്നുള്ള

ത്തു ഉള്ളേത്തതന്നെ അതുഹേതുവായിട്ടതന്നെ അതിന്നും പ്രതിവിധിയെ പറഞ്ഞുതെന്നറിക-

വൃക്ഷാദികം നശിച്ചുപൊകിൽ അതുകളെ മുമ്പെ ഉണ്ടായിരുന്നപ്രകാരം വെച്ചുണ്ടാക്കെണം-ഉച്ഛിഷ്ടമലാദികം സംഭവിച്ചാൽ അപ്രകൃതമശം ചെത്തിക്കൊരി മെലെടംനീക്കിഅടിച്ചു തുടിച്ചു പുണ്യാഹംചെതുകൊൾക-എന്നാൽ സപ്തഷഡംപ്രസാദിക്കും-

(പാ)-ഏതൽ സപ്തബാധാനിരൂപണവിഷയം।

ജീവസ്സൻബാധകെശഃ എന്നതുമുതൽ ഇതുവരെയുള്ള ഗ്രംപ്രകരണം സപ്തബാധാവിചാരമാകുന്ന ഉപയൊഗസ്ഥലത്തൊട്ടുകൂടിയതാകുന്നുഎന്ന മെൽഎഴുതിയ വാക്യത്തിൻെറ അർത്ഥം-

(പാ) അഥപിതൃശാപാദികം നിരൂപ്യതെ-

അനന്തരം പിതൃശാപം മുതലായതുവിചാരിക്കപ്പെടുന്നു എന്നതുമെൽഎഴുതിയ വാക്യത്തിൻെറ അർത്ഥം-

നൻ- ഭൌമക്ഷാംശകയൊരശീതകിരണൊബാധഃഗതശ്ചെൽ പിതൃശ്ശാപൊസ്യൈവമുഡുപ്രഭ്രഷ്ടെഭവെൽസൊമഃ ഭനന്യാവദെൽ പിത്രൊശ്ശാപ ഇനൊഡുനാഥഗൃഹയൊശ്ചാനിഷ്ടഗെസ്യാൽഖരെശുശ്രൂഷാത്മസമപ്പണാദിഭിരിഹപ്രീതിംവിധ്യാത്തയൊഃ।

അനവയാത്മം—— ഭൌമക്ഷാംശകങ്ങളിൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന അശീത കിരണൻ ബാധാഗതനായി ഭവിക്കുമെങ്കിൽ പിതാവിൻെറശാപംഭവിക്കുന്നു ഇന്നുവദിക്കെണംഇപ്രകാരം ഉഡുപ്രഭ്രഷ്ടഭവിക്കുമെങ്കിൽ ജനനിയുടെശാപത്തെവദിക്കെണം. ഇനൊഡുനാഥഗൃഹങ്ങളിൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്നഖരൻ അനിഷ്ടഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പിതാക്കന്മാരുടെ ശാപംഭവിക്കും ഇതുസത്തായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ ശുശ്രൂഷാത്മസമപ്പണാദികൾകൊണ്ടു അവരുടെപ്രീതിയെ ഉണ്ടാക്കെണം-

സാരം—— ചൊവ്വയുടെ ക്ഷെത്രത്തിലൊനവാംശകത്തിലൊ ഉള്ള ആദിത്യൻ ബൊധകസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽഅമരൻെറ ശാപത്തെ പറയെണം. ആദിത്യൻെറ ക്ഷെത്രത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്നപാപൻ അനിഷ്ട സ്ഥാനങ്ങൾങ്കൽനിന്നാലും അമരൻെറശാപത്തെ പറയെണം- ചൊവ്വയുടെ ക്ഷെത്രത്തിലും നവാംശകത്തിലുമുള്ളചന്ദ്രൻ ബൊധകസ്ഥാനത്തിങ്കൽനിന്നാലും ചന്ദ്രക്ഷെത്രത്തിൽനില്ക്കുന്നപാപൻ അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കൽനിന്നാലും മാതൃശാപത്തെ പറയണം മാതാപിതാക്കന്മാരുടെ ശാപമുണ്ടായാൽ ശുശ്രൂഷകൊണ്ടും ധനലാഭാദികംകൊണ്ടും അവരെ

സന്തോഷിപ്പിക്കേണം-

ര.ം- പാപശ്ചന്ദ്രബാധകസ്ഥസ്സുഹൃത്സഹിതസ്ഥൽഗൃഹേ
വാപിജാനാം ദൈവാനാംവാസ്വിരാപൈയദിരവിഭവനെതത്ര
തൊവാത്രുപാപഃ / പൂർവ്വേഷാംവാഹ്രുണാംയദിസധരണിജസ്യ
ഹീശാപൊമഹാൻ സ്യാൽപ്രീതിംദൈവദ്വിജാനാംസഹൃത്രുജന
മനുപ്രീണനഞ്ചൊത്രുക്തയ്യാൽ ।।

അന്വയാർത്ഥം—— പാപൻ സുഹൃത്സഹിതനായിട്ടൊ തൽഗൃ
ഹത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിട്ടൊ ബാധകസ്ഥനായി എങ്കിൽ ദ്വിജ
ന്മാരുടെയൊ ദൈവന്മാരുടെയൊ ശാപം ഭവിക്കുന്നു. രവിഭവന
ത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിട്ടൊ തദ്വീതനായിട്ടാ പാപൻ ഇരിങ്കൽ
സ്ഥിതനായി എങ്കിൽ പൂർവന്മാരുടെയൊ ഗുരുക്കളുടെയൊശാപം
ഭവിക്കുന്നു- അവൻ ധരണിജനാകുന്നു എങ്കിൽ എന്നാൽ ശാ
പം മഹത്തായി ഭവിക്കും- ഇതുകൾ സത്തുകളായിരിക്കും വിക്ഷ
യത്തിങ്കൽ ദൈവദ്വിജന്മാരുടെ പ്രീതിയെയും സുഹൃത് ജനമ
നു പ്രീണനത്തെയും ചെയ്യേണം-

സാരം—— പാപഗ്രഹം വ്യാഴത്തൊടുകൂടയൊ വ്യാഴക്ഷെത്ര
ത്തിൽ നിന്നവനായിട്ടൊ ബാധകസ്ഥാനത്തിങ്കലായാൽ ബ്രാ
ഹ്മണരുടെയൊ ദൈവന്മാരുടെയൊ ശാപമുണ്ടെന്നു പറയേണം.-
ആദിത്യക്ഷെത്രത്തിലൊ ആദിത്യനൊട്ടുകൂടിയൊ ഉള്ള പാപൻ
ബാധകസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ തന്റെ പൂർവ്വന്മാരുടെയൊ ഗു
രുജനങ്ങളുടെയൊ ശാപമുണ്ടെന്നു പറയേണം- മെൽപ്രകാരം
ബാധകസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന പാപൻ ചൊവ്വയാകുന്നു എ
ങ്കിൽ അവരുടെ ശാപം പ്രബലമായിരിക്കും- ദ്വിജശാപാദിക
ൾ ഉണ്ടായാൽ അവരെ പ്രസാദിപ്പിച്ചുകൊൾക-

ര.ം- ക്ഷപ്തിശൊനവമെരിപൈനവമപസ്സ്ഥാച്ചെൽവിത
വ്യാഹ്രുരൊ പൂർവ്വേഷാമഥവാമനസ്സ്യവിക്ഷയംവിദ്ധ്യയമപ്രീ
ണനം / സൂര്യ്യക്ഷപ്തിഗരുതദീശസഹിതെപാവാച്യമെതൽ
പിതൃത്രുന്രെനൊപിചതുർത്ഥ ക്ഷപ്തിപതിരുശ്ചെ ദ്വിജനന്യാവ
മെൽ /

അന്വയാർത്ഥം——ക്ഷപ്തിശൻനവമത്തിങ്കലും നവമപൻ രി
പുവിങ്കലും ഭവിക്കുമെങ്കിൽ പിതാവിൻറയൊ ഗുരുവിൻറയൊ
പൂർവന്മാരുടെയൊ മനസ്സു സുഖവിക്ഷയമായിട്ടു പ്രീണനമാ
കുന്നു എന്നു വിജ്ഞേയമായി ഭവിക്കുന്നു- സൂര്യൻ ക്ഷപ്തിഗത
നായിട്ടൊ തദീശസഹിതനായിട്ടൊ ഇരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ
പിതാവിൻറെ ഇതു വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ഇപ്രകാരം ചന്ദ്ര

നെക്കൊണ്ടേ ചതുർത്ഥിക്ഷിപ്തികളെക്കൊണ്ടേ ജനനിയുടെ ഇതിനെ വരിക്കേണം-

സാരം—— ഒന്നാംഭാവാധിപൻ ഒമ്പതാമെടത്തു നിന്നാലും ഒമ്പതാം ഭാവാധിപൻ ഒന്നാമെടത്തു നിന്നാലും പിതാവിന്റെയോ ഗുരുവിന്റെയോ പൂർവ്വന്മാരുടെയൊമനസ്സുവ്യസ്തുകളെക്കുറിച്ചു സന്തോഷത്തോടു കൂടാതിരിക്കുന്നു എന്നു പറയേണം- സൂര്യൻ ഒന്നാമെടത്തു നിന്നാലും ഒന്നാംഭാവാധിപനൊടുകൂടി നിന്നാലും അച്ഛന്റെ അസന്തോഷത്തെ പറയേണം- ചന്ദ്രൻ ഒന്നാമെടത്തു നിന്നാലും ഒന്നാംഭാവാധിപനൊടുകൂടി നിന്നാലും ഒന്നാം ഭാവാധിപൻ നാലാമെടത്തു നിന്നാലും നാലാം ഭാവാധിപൻ ഒന്നാമെടത്തു നിന്നാലും അമ്മയുടെ അസന്തോഷത്തെ പറയേണം-

(വാ) എതൽപിതൃശാപാദിനിരൂപണവിഷയം ॥

അർത്ഥം സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

(വാ) അഥ പ്രേതബാധാനിരൂപ്യതെ ॥

അന്വയാർത്ഥം —— അനന്തരം പ്രേതബാധാനിരൂപിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— ഇനി പ്രേതോപദ്രവത്തെക്കുറിച്ചു പറയുന്നു-

രൂപം അബ്ദൂർദ്ധ്വദീക്ഷാദിലോപെനരകൃതായാരാ; പിശാചതാം സപദ്യനാൻബാധമാനാസ്സൈചരന്തീതിഖലു സ്മൃതിഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— അബ്ദൂർദ്ധ്വദീക്ഷാദിലോപംകൊണ്ടകൃതവായിട്ട പ്രേതന്മാർ പിശാചതയെയാതന്മാരായി ഭവിക്കും അവർ സപദ്നങ്ങളെ ബാധമാനന്മാരായിട്ടു ചരിക്കുന്നു- എന്നിപ്രകാരം സ്മൃതി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ഒരുത്തൻ മരിച്ചാൽ അവന്റെ ശൌക്രിയയെ ചെയ്യേണ്ടുന്നവർ അതിനെ ഒട്ടും ചെയ്യായ്കനിമിത്തമായിട്ടൊ തികച്ചും ചെയ്യായ്കനിമിത്തമായിട്ടാ ചൈതുവെണ്ടും പ്രകാരമായ്കനിമിത്തമായിട്ടൊ അതിന്റെ അംശമായ നിയമത്തിന്നു ഭംഗം വന്നു പൊകനിമിത്തമായിട്ടൊ മരിച്ചവൻ പിശാചായി ഭവിക്കും- ഇങ്ങിനെ മരിച്ചവർ പിശാചുക്കളായി ഭവിച്ചിട്ട ശൌക്രിയ ചെയ്യേണ്ടവരെ ബാധിച്ചുകൊണ്ടേ സഞ്ചരിക്കുന്നു- അവരെത്തെ പ്രേതമാകുന്നത ഇങ്ങിനെ സ്മൃതിയുണ്ടേ- എന്നസാരം- ഇതിനെ അനുസരിച്ച ഇവിടെ പ്രേതബാധാനിരൂപണമെന്ന പ്രകരണത്തെ നിബന്ധിച്ചിരിക്കുന്നു- ഇതിനെ അനുസരിച്ചും വിചാരിച്ചും മരിച്ചവർ തന്നെ

പ്രേതങ്ങളായി ബാധിക്കുന്നു എന്ന ജ്യോതിഷികന്മാർ പറഞ്ഞും കേൾക്കുന്നവർ വിശ്വസിച്ചും വരുന്നു- ഇവിടെ വളരെ വിചാരിക്കേണ്ട ആംശങ്ങൾ ഉണ്ട്- വിസ്തരഭയം ഹേതുവായിട്ട അതുകളെ ഇപ്പോൾ ഞാൻ ആരംഭിക്കുന്നില്ല-

രണ്ടാം ബാധാപ്രേതൊൽഭവോസ്ത്യാൽസ്ഥിതപതിഗൃഹികെബാധകെനിഷ്ടഭവോതത്തുരക്ഷാംശസംസ്ഥായഭികുജസഹിതൊ മാന്ദിരാരെക്ഷിതൊവാ । പ്രേതസ്സ്യാദഗ്നിശസ്ത്രപ്രവൃത്തികൃതമൃതിർമ്മന്ദസംബന്ധ ഏവംമാന്ദെശ്ചൽ പ്രേതഏഷസപവിരഹിതതയാദുഃഖിതസ്സ്യൽപരെതഃ ।।

അന്വയാർത്ഥം—— ഗൃഹികൻ ബാധകത്തിങ്കലൊ അനിഷ്ടഭത്തിങ്കലൊസ്ഥിതവാനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രേതൊൽഭവയായിരിക്കുന്ന ബാധാ ഭവിക്കും- അവിടെ മാന്ദിരാരക്ഷാംശസംസംസ്ഥനായിട്ടൊ കുജസഹിതനായിട്ടൊ രാരെക്ഷിതനായിട്ടൊ ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ പ്രേതം അഗ്നിശസ്ത്രപ്രവൃത്തികൃതമൃതിയായി ഭവിക്കും- ഇപ്രകാരം മാന്ദിക്കു മന്ദസംബന്ധം ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ ൗരം പ്രേതം സപവിരഹിതത ഹെതുവായിട്ട ദുഃഖിതനായിട്ട പരെതനായി ഭവിക്കും-

സാരം—— ഗൃഹികൻ ബാധകസ്ഥാനത്തിങ്കലൊ അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കലൊ നിന്നാൽ പ്രേതബാധയെ പറയെണം- മെൽ പറഞ്ഞ സ്ഥാനങ്ങളിൽ ഗൃഹികൻ ചൊവ്വയുടെ ക്ഷെത്രത്തിങ്കലൊ ചൊവ്വയുടെ നവാംശകത്തിങ്കലൊ ചൊവ്വയൊട കൂടയൊ നിന്നാൽ പ്രേതം അഗ്നിനിമിത്തമായിട്ടൊ ആയുധനിമിത്തമായിട്ടൊ മരിച്ചതാകുന്നു എന്നും മെൽപ്രകാരം ശനിയുടെ സംബന്ധം ഗൃഹികനുഭവിച്ചാൽതനിക്കു വെണ്ടപ്പെട്ടവർവെർപിരിഞ്ഞുപൊകയാൽ ദുഃഖത്തൊട കൂടി മരിച്ചതാകുന്നു എന്നും പറയെണം-

മൂന്നാം പ്രാഗ്ജന്മസംസ്തുതജംഗശനാമ കെരക്ഷിതെരാഹൂ നാനന്ത്യാന്തെപതനെനതൊയഭവെനെമാന്ദ്യെസപാപാനചയൊ സംബന്ധെ ഗൃഹികസ്യചൈവമസതാം പ്രേതാസൃഗ്ഭൂർമൃത്യുവൊ വിജ്ഞെയാഗൃഹികാംശരാശിവശതൊവാച്യാമഷംസ്ത്രീഭിരാ ।।

അന്വയാർത്ഥം—— മാന്ദിരാഹുഹെതുവായിട്ട യുക്കെരക്ഷിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഇവൻ ഭൂജംഗശന ഹെതുവായിട്ട മൃത്യുവിനെ പ്രാപിക്കുന്നു എന്നു വിജ്ഞെയനാകുന്നു- സപാപാനചയനായിരിക്കുന്ന മാന്ദിതൊയ ഭവനത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ നദ്യാദിയിങ്കൽ പതനം ഹെതുവായിട്ട മൃത്യു

വിനെ പ്രാപിക്കുന്നവൻ വിജ്ഞേയനാകുന്നു- ഇപ്രകാരം ഗ്രഹികുന്ന സ്ത്രീകളുടെ സംബന്ധം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും പ്രേതങ്ങൾക്കും ദുർമൃത്യുക്കൾക്കും എന്നും വിജ്ഞേയനമാരായി ഭവിക്കുന്നു- ഗ്രഹികാംശരാശിവശത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ട പുംസ്ത്രീഭിദാവാച്യയായിട്ട, ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ബാധകസ്ഥാനത്തിങ്കലോ അനിഷ്ടസ്ഥാനത്തിങ്കലൊ നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹികന്നു രാഹുവിനൊട കൂടെ ഉള്ള യൊഗം കൊ രാഹുവിൻെറ ദൃഷ്ടിയൊ ഉണ്ടായാൽ പ്രേതം പുംസ്ത്രീകടിക്കുകയാൽ മരിച്ചതാകുന്നു എന്നും മൽ പ്രകാരമുള്ള ഗ്രഹികന്നുപാപ സംബന്ധവും, ജലരാശിയിൽ സ്ഥിതിയും മണ്ടായാൽ പ്രേതം, പുഴ മുതലായ ജലത്തിൽ വീണു മരിച്ചതാകുന്നു എന്നും പറയെണം- ഇപ്രകാരം ഗ്രഹികന്നു പാപസംബന്ധ മുണ്ടായാൽ പ്രേതങ്ങൾ ദുർമരണത്തെ പ്രാപിച്ചതുകളായി ഭവിക്കുമെന്ന സർവ്വത്ര ഗ്രഹിച്ചു കൊൾക- പുരുഷപ്രേതമെന്നും സ്ത്രീപ്രേതമെന്നും ഉള്ള ഭേദത്തെ ഗ്രഹികൾ നില്ക്കുന്ന രാശിയെയും അംശകത്തെയും അനുസരിച്ചു പറയെണം- ഗ്രഹികൾ നില്ക്കുന്നരാശിയും ഗ്രഹികൻെറ അംശകവും പുരുഷരാശികളാകുന്നു എങ്കിൽ പുരുഷപ്രേതമെന്നും സ്ത്രീരാശികളാകുന്നു എങ്കിൽ സ്ത്രീപ്രേതമെന്നും പറഞ്ഞുകൊൾക-

രശ്മി- മാന്ദേർഭ്രാതൃഭിഭാവസ്ഥിതിതദധിപതൽകാരകൈക്ഷാനപയാദ്യൈഃപ്രേതാസ്ഥൈരോദ്ധ്രുവസ്ഥിരഭവനഗതൈമന്ദജൈപ്രേതഭിക്ഷുഃ । മൃത്യുപ്രാപ്തസുചിരാനീയദിസചരഗതഃ പ്രാക്കനസ്ഥൊഥമാന്ദ്യൈവൈർമ്മസ്ഥിതൽപതീക്ഷാനപയവരിഗ്രഹസംബന്ധവാൻനാഗ്രാമെൽ ॥

അനുവയാർത്ഥം—മാന്ദയുടെഭ്രാതൃഭിഭാവസ്ഥിതിതദധിപതൽകാരകൈക്ഷാനപയാദ്യൈങ്കൾഹെതുവായിട്ട പ്രേതങ്ങൾ സൊദരാദ്യന്മാരായിഭവിക്കും- മന്ദജൻ സ്ഥിരഭവനഗതനായിരിക്കുംവിഷയത്തങ്കൽ ൧ംപ്രേതം ഇപ്പ്രൊഥംതന്നെ മൃത്യുവിനെ പ്രാപിക്കുന്നു എന്നു വിജ്ഞേയനായി ഭവിക്കുന്നു- അവൻചരഗതനാകുന്നു എങ്കിൽ അവൻ പ്രാക്കനനാകുന്നു എന്നു വിജ്ഞേയനായി ഭവിക്കുന്നു- മാന്ദിയെശ്മസ്ഥനായിട്ടും തൽപതീക്ഷാനപയവാനായി സന്നായിട്ട മിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അവൻഗ്രഹസംബന്ധവാനാകുന്നു എന്ന വിജ്ഞേയനായി ഭവിക്കുന്നു- മരിച്ചാകിൽ അങ്ങിനെ വിജ്ഞേയനായി ഭവിക്കുന്നില്ല-

സാരം—— ഗ്രഹികന്നു സഹൊദരാദി ഭാവങ്ങളിൽ സ്ഥിതി

യൊ സഹൊദരാദി ഭാവങ്ങളുടെ അധിപന്മാരുടെ എങ്കിലും കാരകന്മാരുടെ എങ്കിലും ദൃഷ്ടിയൊ യൊഗമൊ ഉണ്ടൊകിൽ പ്രെതങ്ങൾ സഹൊദരാദികളാകുന്നു എന്ന അറിയെണം- ഗുളികൻ സ്ഥിരരാശിയിൽ നിന്നാൽ ഇപ്പൊഴത്തന്നെ മരിച്ചവനാകുന്നു എന്നും ചരരാശിയിൽ നിന്നാൽ പ്രെതം വളരെ കാലമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു എന്നും അറിയെണം- ഗുളികൻ നാലാമെടത്തു നില്ക്കുമ്പൊൾ നാലാംഭാവാധിപന്റെ ദൃഷ്ടിയൊ യൊഗമൊ ഭവിക്കിൽ പ്രെതം ഗൃഹസംബന്ധമുള്ളതാകുന്നു എന്നും നാലാംഭാവത്തിങ്കൽ സ്ഥിതിയും ഭാവാധിപദൃഷ്ടിയൊഗങ്ങളും ഗുളികനു ഇല്ല എങ്കിൽ ഗൃഹസംബന്ധമുള്ളതല്ലെന്നും അറിയെണം-

രന്ധ്രെ പ്രെതസ്യബാലതാവാച്യാമാന്ദ്യെതുരാശ്യാദിസംസ്ഥിതെ। രാശ്യന്തസ്ഥെ രന്ധ്രെവമധ്യസ്ഥെവയ ഊഹ്യതാ,॥

അന്വയാർത്ഥം——മാന്ദി രാശ്യാദിസംസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രെതത്തിന്നു ബാലതാ വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു രാശ്യന്തസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രെതം ജരന്നായിട്ടുതന്നെ വാച്യനായിഭവിക്കുന്നു- മദ്ധ്യസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വയസ്സു ഊഹിക്കപ്പെടെണം-

സാരം——ഗുളികൻനില്ക്കുന്നതു രാശിയുടെ ആദിയിലാകുന്നു എങ്കിൽ പ്രെതം ബാലനാകുന്നു എന്നും രാശിയുടെ അവസാനത്തിങ്കലാകുന്നു എങ്കിൽ വൃദ്ധനാകുന്നുഎന്നും പറയെണം ഗുളികൻ രാശിമദ്ധ്യത്തിൽനിന്നാൽ വയസ്സിനെ ഊഹിച്ചുകൊൾക-

രന്ധ്രെ ചന്ദ്രാദ്യാലയതദ്ധ്യക്ഷെമാന്ദ്യാവൈകാദികംവയഃ। പ്രെതസ്യൈകെസപത്നാദിവശാദ്ഭൂപതെർവ്വയഃ॥

അന്വയാർത്ഥം——മാന്ദിചന്ദ്രാദ്യാലയതദ്ധ്യക്ഷനായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ പ്രെതത്തിന്നു ഏകാദികമായിരിക്കുന്ന വയസ്സും വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ചിലർ ഉദ്ധുപതിയുടെ സപത്നാദിവശത്തെ അനുസരിച്ചിട്ട വയസ്സിനെ പറയുന്നു-

സാരം——ഗുളികൻ ചന്ദ്രാദികളായിരിക്കുന്ന ഗൃഹങ്ങളുടെ ക്ഷെത്രങ്ങളിലൊ ചന്ദ്രാദികളൊടുകൂടിയൊ നിന്നാൽ ഹൊരയിൽ ചന്ദ്രാദികൾക്കുപറകപ്പെട്ട ഏകാദിയായിരിക്കുന്ന വയസ്സിനെ പ്രെതത്തിന്നു പറകയുമാം- പ്രശ്നകാലത്തിങ്കലെചന്ദ്രന്റെ സപത്നാദികളെ അനുസരിച്ചും പ്രെതവയസ്സിനെ പറയാം-

രന്ധ്രം പ്രെതസ്യജ്ഞാതിജിജ്ഞാസായതെയദികൃതചിൽ। മാന്ദ്യധിഷ്ഠിതരാശീശജ്ഞാതിംതത്ത്രവിനിർദ്ദിശെൽ॥

അന്വയാർത്ഥം—പ്രേതത്തിന്റെ ജാതിജിജ്ഞാസാ ഒരെടത്തു ജനിക്കുന്നുഎങ്കിൽ അവിടെ മാദ്ധ്യധിക്കിരരാശിശജാതിയെ വിനിർദ്ദേശിക്കേണം-

സാരം—പ്രേതത്തിന്റെ ജാതി അറിവാനായിക്കൊണ്ടുള്ള ഇച്ഛാ ഒരെടത്തുണ്ടായി എങ്കിൽ അവിടെ ഗ്രഹികൾ നില്ക്കുന്ന രാശിയുടെ അധിപനപറഞ്ഞ ജാതിയെ പ്രേതത്തിന്റെ ജാതിയാക്കി പറഞ്ഞുകൊൾകെ- ഗ്രഹികരാശ്യധിപന്റെ ജാതിയെ വിപ്രാദിത ഇത്യാദി ഹൊരൊക്തിയെ അനുസരിച്ചു ഗ്രഹിച്ചുകൊൾകെ-

൨൯. പ്രേതബൊധാമിതിജ്ഞാതപാകായ്വാവശ്യംപ്രതിക്രിയാ।
അപന്നായദിതത്പ്രീതൈസംവച്ഛ്രാദ്ധാദിയുക്തവാക്യ॥

അന്വയാർത്ഥം—പ്രേതബൊധയെ ഇപ്രകാരം അറിഞ്ഞിട്ട പ്രതിക്രിയാ അവശ്യമായിട്ട കാര്യ്യായി ഭവിക്കുന്നു- അപത്തഇല്ലാഎങ്കിൽ തൽപ്രീതി സതിയായിരിക്കും വിശ്വയത്തിങ്കൽസംപത്തുഭവിക്കും- ഇവിടെ അഭിയുക്തവാക്കും ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—മെൽപറഞ്ഞപ്രകാരം പ്രേതബൊധയെ അറിഞ്ഞാൽ അതിന്റെ പ്രതിവിധിയെചെയ്യേണം- അതിന്ന സംശയമില്ല- അപത്തഇപ്പൊൾ ഇല്ല എന്നുവരികിലും പ്രേതബൊധ ഉണ്ടെഎന്നകണ്ടാൽ പ്രതിവിധിയെ ചെയ്യുകൊൾകെ- എന്തിനായിക്കൊണ്ടെന്നാൽ അവർ സന്തൊഷിച്ചാൽ സംപത്തുണ്ടാകും- ഇവിടെ അറിവുള്ളവരുടെ ഒരു വചനമുണ്ട ഇനി അതിനെ കാണിക്കുന്നു-

൧൦- കൊപഃപ്രേതസ്യകുര്യ്യാത്തനയവിഹനനമ്പൊമയാദീനനത്വാം സൽപ്രീത്യൈപാവ്വണാദ്ര്യംഘിതൃഗണമനസഃപ്രീണനഃശ്രാദ്ധകർമ്മ। കുര്യ്യാച്ചക്ഷെത്രപിണ്ഡംതിലഹവനമപിബ്രാഹ്മണാനാഞ്ചൊക്തിം പ്രതാഃപ്രേതാസ്തമിഭിവ്വിധതിസകലാസ്സംപദസ്സന്തതിഞ്ച॥ ഇതി-

അന്വയാർത്ഥം—പ്രേതത്തിന്റെകൊപം തനയവിഹനനത്തെയും തൽമയാദികളായിരിക്കുന്ന അനർത്ഥങ്ങളെയും ചെയ്യും- തൽപ്രീതിക്കായിക്കൊണ്ടുപിതൃഗണമനസ്സിന്റെ പ്രീണനമായിരിക്കുന്ന ശ്രാദ്ധകർമ്മത്തെയും ക്ഷെത്രപിണ്ഡത്തെയും തിലഹവനത്തെയും ബ്രാഹ്മണരുടെഭക്തിയെയും ചെയ്യേണം- പ്രേതങ്ങൾ ഇതുകൾകൊണ്ടുപ്രീതന്മാരായിട്ട സകലകളായിരിക്കുന്ന സംപത്തുകളെയും സന്തതിയെയും ഉണ്ടാക്കുന്നു-

സാരം—പ്രേതകൊപംഹെതുവായിട്ട സന്തതിനാശവും രൊ

ഗാർഹസ്ഥ്യത്തിങ്കൽ മുണ്ടാകും- പ്രേതപ്രീതിക്കായിക്കൊണ്ടു പാർവ്വണമെന്നും അഷ്ടകയെന്നും പിതൃയജ്ഞമെന്നും തുടങ്ങിയുള്ള പെരൊട്ടുകുടിയതുകളായി പ്രസിദ്ധങ്ങളായ ശ്രാദ്ധകർമ്മങ്ങളെയും തിരുനെല്ലി തിരുവല്ലം ഗയാ ഇത്യാദികളായ പുണ്യസ്ഥലങ്ങളിലുള്ള പിണ്ഡദാനത്തെയും തിലഹോമത്തെയും ബ്രാഹ്മണരെ കാൽകഴുകിച്ചു ഊട്ടുക എന്നതിനെയും ചെയ്കൊൾക- ഇങ്ങിനെയുള്ള സൽകർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടു അവർസന്തോഷിക്കും- സന്തോഷിച്ചാൽ സകലസമ്പത്തുകളെയും സന്തതിയെയുമുണ്ടാക്കും-

(വാ) ഏതൽപ്രേതബാധനിരൂപണവിഷയം॥

സാരം സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

മൂല- അഥദൃഷ്ടിഭവാബാധാഃകഥ്യന്തെതത്ത്രയെന്നരാഃ। സ്ത്രൈഷ്വഥാഗ്രഹൈർബ്ബാധ്യശ്ശാസ്ത്രോക്താൻദീപ്തയാമിതാൻ॥

അന്വയാർത്ഥം— അനന്തരം ദൃഷ്ടിഭവകളായിരിക്കുന്നബാധകൾ കഥിക്കപ്പെടുന്നു- അവിടെയാവചിലനരന്മാരൊ സ്ത്രീകളൊ ഗ്രഹങ്ങളാൽ ബാധ്യന്മാരായിട്ടൊ ബാധ്യകളായിട്ടൊഭവിക്കുന്നുവൊ ശാസ്ത്രോക്തന്മാരായിരിക്കുന്ന അവരെതാൻകീർത്തിക്കുന്നു.

സാരം— ഇനിബാധായൊഗ്രതയൊടുകൂടിയ പുരുഷന്മാരെയും സ്ത്രീകളും ഭ്രമങ്ങൾകാരണമായി ഉണ്ടാകുന്നബാധയെ പറയുന്നു- അവിടെ മുമ്പെ ബാധായൊഗ്രന്മാരായ പുരുഷന്മാരെയും സ്ത്രീകളെയും ശാസ്ത്രോക്തിയെഅനുസരിച്ചു ഞാൻപറയുന്നു-

(വാ)- അത്രസാരസംഗ്രഹഃ॥

ഇവിടെ സാരസംഗ്രഹമെന്നശാസ്ത്രമുണ്ടെന്ന മെൽഎഴുതിയവാക്യത്തിനെറ സാരം- ഇനി സാരസംഗ്രഹത്തിലെ ശ്ലോകത്തെ കാണിക്കുന്നു-

മൂല- ലുബ്ധംക്രൂരംഭിയാർത്തംക്ഷുഭിതമതിശഠംപൂർവ്വവൈരാനുബദ്ധം നഷ്ടദ്രവ്യംവിയുക്തംപ്രതിഹതമശുചിംപ്രാപ്തകാലംസരൊഗം। ഹാസാന്ധംകാന്തദേഹംനിധിവിലയകരംകാതരംഭ്രഷ്ടിതാംഗംരാത്രാംവൈകാകിനഞ്ചസ്മരമഥനഗണാഃസ്തൂംപുമാംസംഗ്രഹന്തി॥

അന്വയാർത്ഥം— സ്മരമഥനഗണങ്ങൾ ലുബ്ധനായിയുംക്രൂരനായിയും ഭീരുത്വമായിട്ട ആർത്തനായിയും ക്ഷുഭിതനായിയും അതിശഠനായിയും പൂർവ്വവൈരാനുബദ്ധനായിയും നഷ്ടദ്രവ്യനായിയും വിയുക്തനായിയും പ്രതിഹതനായിയും അശുചിയായിയും പ്രാപ്തകാലനായിയും സരൊഗനായിയും ഹാസാന്ധ

നായിയും കാന്തദേഹനായിയും നിധിവിലയകരനായിയും കാതരനായിയും ഭ്രഷ്ടിതാംഗനായിയും രാത്രിയിൽ ഏകാകിയായിയുമിരിക്കുന്ന ആ പുമാനെ ഗ്രസിക്കുന്നു-

സാരം—— ശൈവങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഭൂതങ്ങൾപോലെയുള്ളവനെയും ക്രൂരതയോടുകൂടിയവനെയും ഭയംഹേതുവായിട്ടുവിവശനായവനെയും ഹ്രസ്വച്ഛവനെയും വളരെശാഠ്യമുള്ളവനെയും പൂർവവൈരത്തോടുകൂടിയവനെയും ധനനാശം വന്നവനെയും ഇഷ്ടജനങ്ങളോടു വേർപിരിഞ്ഞവനെയും തൊറവനെയും അശുദ്ധിയുള്ളവനെയും രോഗത്തോടുകൂടിയവനെയും അധികമായഹാസം നിമിത്തമായി തൻറെടം വിട്ടവനെയും മനോഹരമായദേഹത്തോടുകൂടിയവനെയും നിധിയെ ഏടുത്തവനെയും ധൈര്യത്തോടുകൂടാത്തവനെയും ആഭരണങ്ങളെ ധരിച്ചവനെയും രാത്രിയിൽ അസഹായനായിസഞ്ചരിക്കുന്നവനെയും ബോധിക്കുന്നു. പ്രാപുകാലമെന്നുള്ളവിശേഷണംകൊണ്ടേ ബാധാസമയം പ്രാപുമായിരിക്കുകയും വേണമെന്നുഗ്രഹിച്ചുകൊൾകെ. അതുമധ്യത്തിലാകയാൽ മുമ്പുപറകപ്പെട്ടതുകളോടും പിന്നെപറകപ്പെട്ടതുകളോടും സംബന്ധിക്കുന്നതുമാകുന്നു. അതുഹേതുവായിട്ടു അപ്രാപുകാലനായ പുരുഷനു ലൊഭാദികം സംഭവിച്ചാലും ഭ്രഷ്ടബോധ ഉണ്ടാകയില്ലെന്നും പ്രാപുകാലനായാലും അവനെ ബാധിക്കേണമെങ്കിൽ ലൊഭാദികളെ ഭ്രഷ്ടങ്ങൾപ്രതീക്ഷിച്ചിരിക്കുമെന്നും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾകെ- അല്ലാഎങ്കിൽ പ്രാപുകാലനായിരിക്കുന്നവനെയും ബാധിക്കുന്നു എന്നതന്നെ ഗ്രഹിക്കാം കാലമെന്നതിൻറെ അർത്ഥം ഭ്രഷ്ടബോധാനിമിത്തമായിമറ്റില്ലാത്തകാലമെന്നാകുന്നു. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഉള്ളബാധകളെറെഒന്നും നിമിത്തമില്ലായ്കയാൽ അതിനു പ്രതിവിധിയില്ലമറ്റുള്ളഹേതുക്കളാൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടബാധകൾപ്രതിവിധിയുണ്ടെ ഇതുതന്റെഭേദമാകുന്നതെന്നു ധരിച്ചുകൊൾകെയും വേണം-

ഭൂനു- തൈലാഭ്യക്തഃപ്രസൂതാമഭിനവസുരതാംമദ്യപാനാതുരക്താംനഗ്നാമുല്ലുന്നസക്ഥാം സുരശരവിവശാ മുഹ്യമാനാംവിഹായരൌദ്രി രഥ്യാശൃംഗാടകസ്ഥാമുത്തുസമയയുതാംപുംശ്ചലീംപാരുദന്തീംമകാന്താംകാന്തദേഹാംസ്ത്രിയമഭിവിശിഷ്ടമാം ഗ്രഹ്യകാസ്സുസ്സുശന്തി॥ഇതി॥

അനുവയാർത്ഥം—— ഗ്രഹ്യകന്മാർതൈലാഭ്യക്തയായിയും പ്രസൂതയായിയും അഭിനവസുരതയായിയും മദ്യപാനാതുരക്തയായിയും നഗ്നയായിയും ഉൽപന്നസക്തയായിയും സുരശരവി

വശയായിയും വിഹാരങ്ങൾഹെതുവായിട്ടുമഹ്യമാനയായിയും ര
ഥ്യാശൃംഗാടകസ്ഥായിയും ഋതുസമയുതയായിയും പുഷ്പലീയാ
യിയും രദനിയായിയും ഏകാന്തയായിയും കാന്തഭോഗയായി
യും ഇരിക്കുന്നസ്ത്രീയെ വിഷമയാകുന്നു എങ്കിലുംസംസ്പൃശി
ക്കുന്നു-

സാരം—— ഗ്രഹകഗ്രഹങ്ങൾ എണ്ണതെച്ചവളെയും പ്രസ
വിച്ചവളെയും വിവാഹം കഴിച്ചിട്ടവളെരെകാലമാവാത്തവളെയും
മദ്യപാനത്തെ ചൈതവളെയും വസ്ത്രത്തൊട്ടുകൂടാത്തവളെയും ഗ
ർഭിണിയെയും കാമപീഡിരയായിരിക്കുന്നവളെയും ക്രീഡകൾ
ഹെതുവായിട്ടതന്നവളെയും തെരുവിലും നാല്ക്കാൽപെരുവഴി
യിലും നില്ക്കുന്നവളെയും തീണ്ടായിരുന്നവളെയും വ്യഭിചാര
ദോഷമുള്ളവളെയും കരയുന്നവളെയും ആരുമില്ലാതൊടത്തുനി
ല്ക്കുന്നവളെയും സൌന്ദര്യമുള്ളവളെയും ബാധിക്കുന്നു-

ഉരം ഗ്രഹാണാംപീഡനെയാനികാരണാനീഹതാനിചാ
തെഷാംസ്ഥാനാനിചൊച്യന്തെചരിഹാരായകൂരതു ॥

അനപയാത്ഥം—— ഗ്രഹങ്ങളുടെ പീഡനത്തിങ്കൽ യാവചി
ലകാരണങ്ങൾ ഭവിക്കുന്നുവൊ അതുകളും അവരുടെ സ്ഥാന
ങ്ങളും ഇവിടെകൂരത്തിങ്കലുള്ള പരിഹാരത്തിനായിക്കൊണ്ടുവചി
ക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— ഗ്രഹങ്ങൾ ബാധിപ്പാനുള്ള കാരണങ്ങളെയും അ
വരുടെ സ്ഥാനങ്ങളെയും ഇവിടെ പറയുന്നു- കാരണങ്ങളെ അ
റിഞ്ഞാൽ അതുകളെയും സ്ഥാനങ്ങളെ അറിഞ്ഞാൽ അതുക
ളെയും ദൂരത്തിങ്കൽ ഉപെക്ഷിക്കാം- ഇതുതന്നെ സ്ഥാനകാരണ
വചനത്തിന്റെ പ്രയൊജനമെന്നറിക-

ഉരം അവമാനനൂണംവൈരംവിപ്പ്ലാഭാഗ്യവിപയ്യയും ।
ഃരംശവരാജ്ഞാചലക്ഷ്യന്തെകാരണംഗ്രഹപീഡനെഇതി ।

അനപയാത്ഥം—— അപമാനവും ഊണവും വൈരവും വിപ്പ്ല
വും ഭാഗ്യവിപയ്യയവും ഃരംശവരാജ്ഞയും ഗ്രഹപീഡനത്തിങ്ക
ൽ കാരണമായിട്ട ലക്ഷിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— ഗ്രഹങ്ങളെയൊ അവരുടെ സ്വാമിക്കളെയൊ അ
വമാനിക്കുകയും അവക്കുകൊടുപ്പാനുള്ളതു കൊടുക്കാതെ ഇരിക്കു
കയും അവരുടെ കല്പനയ്ക്ക വിപ്പ്ലം വരുത്തുകയും അവക്കു വി
ല്ലുതിനാലും പൂർവ്വമായി സംഭവിച്ചു കിടക്കുന്ന വൈരവും ഃരം
ശവരകല്പനയും ഗ്രഹബാധക്കു കാരണമാകുന്നു- ഇതുകളിൽ
ഃരംശവരകല്പനാ എന്നതു ജീവകർമ്മാധീനയാകയാൽ ഗ്രഹബാ

ഡാകരങ്ങളായ ഉപക്രമങ്ങളിൽ എതെല്ലാം ജനമാന്തരത്തിങ്കൽ ചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നുവൊ അതൊക്കെയും മനസ്സംശയകല്പന യുമെന്നതിന്റെ ആശയത്തെ ഗ്രഹിക്കുകയും അങ്ങിനെ ഉള്ളകമ്മങ്ങളുടെ വിവരത്തെ അന്യശാസ്ത്രങ്ങളിൽ നിന്നു അറികയും ചെയ്യൊൾകം-

ഇന്ദ്ര. ഗ്രഹാശ്മകൂടശൈലാഗ്രവനൊപവനസാനക്ഷുസരിത്പാ
പീസരഃ കൂപതടാകൊദനപത്രാന്തടെ ॥

ഇ൦. സംഗമെസരിദാവത്തൈശൊകലെശ്രൂന്യമന്ദിരെ । എ
കവൃക്ഷെചിതാസ്ഥാനെപ്രദ്രഷ്ടെദെവതാഗ്രഹെ ॥

ഇവ്വ. നിധിദ്ദെശെരസക്ഷെത്രെവിലദ്വാരെചതുഷ്പ്പഥെ ।
ഗ്രാമസീമാന്തരെമാതൃസ്ഥാനെചക്ഷെത്രതീർത്ഥയൊഃ ॥

ഇൻ. അത്തരാമൊദ്യാനയൊസ്സൈന്ധപ്രാസാദാട്ടാലകെഷ്ചാ
ക്രീഡാപരാവസന്ത്യെതെസ്ഥാനെഷ്വെതെഷുഹിഗ്രഹാഃ ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഗ്രഹാശ്മകൂടശൈലാഗ്രവനൊപവനസാനക്കളും സരിദ്വാപീസരഃ കൂപതടാകൊദനപത്രങ്ങളുടെ തടവും സംഗമവും സരിദ്വാവത്തവും ശൊകവും ശ്രൂന്യമന്ദിരവും എകവൃക്ഷവും ചിതാസ്ഥാനവും പ്രദ്രഷ്ടമായിരിക്കുന്ന ദെവതാഗ്രഹവും നിധിദ്ദെശവും രസക്ഷെത്രവും വിലദ്വാരവും ചതുഷ്പ്പഥവും ഗ്രാമസീമാന്തരവും മാതൃസ്ഥാനവും ക്ഷെത്രതീർത്ഥങ്ങളും അത്തരാമൊദ്യാനവും സൈന്ധപ്രാസാദാട്ടാലകങ്ങളുമാകുന്നരം സ്ഥാനങ്ങളിൽ രം ഗ്രഹങ്ങൾ ക്രീഡാപരന്മാരായി വസിക്കുന്നു.

സാര—— ഗ്രഹയിലും പാറക്കൂട്ടത്തിലും പർവ്വതത്തിന്മുകളിയും കാട്ടിലും കാടിന്റെ സമീപത്തിങ്കലും പർവ്വതത്തിന്റെ ചെരിവുപാട്ടിലും പൂവക്കത്തും ചെറുകുളത്തിൻ കരയിലും പൊയികക്കരയിലും കിണറ്റുകരയിലുംനെടുകുളത്തിൻ കരയിലും കടൽവക്കത്തും പുഴയും സമുദ്രവും തമ്മിൽ ചെരുന്നെടത്തും പുഴവുഴിയിലും വഴുതെ പൊകുന്നൊരെയുന്നെടത്തും അത്തരമില്ലാത്തഗ്രഹത്തിലും ഒറ്റയായ മരം നില്ക്കുന്നെടത്തും പുടലസ്ഥലത്തിങ്കലും നന്നെഞ്ഞൊഴുകിയ ദെവാലയത്തിങ്കലും നിധിയുള്ളെടത്തും രസംവിഴുന്ന സ്ഥലത്തിങ്കലും തുരന്നുണ്ടാക്കിയ വഴിയിലും നാൽക്കൊൽപെരുവഴിയിലും ഗ്രാമാവസാന പ്രദെശത്തിങ്കലും മാതൃസ്ഥാനത്തിങ്കലും കുരുക്ഷെത്രം പ്രയാഗംഗയാ ഇത്യാദിയായ പുണ്യസ്ഥലത്തിങ്കലും പുണ്യതീർത്ഥത്തിങ്കലും പൂങ്കാവിലും പള്ളിപ്പൂങ്കാവിലും വെങ്കളിമാടത്തിന്മെലും എഴനിലമാളികയിന്മെലും കൊത്തുപണിയുള്ള

മെല്ലും മെൽ പറഞ്ഞ ബാധക ഗ്രഹങ്ങൾകളിപ്പാൻ താൽപ്പര്യ
ത്തൊട്ട കൂടിയവരായി വസിക്കുന്നു-

നൂ൦. സംഖ്യാസംജ്ഞാസ്തഭാവാശ്ചസന്തിശാസ്ത്രാന്തരൊദി
താഃ। ബാധന്തെയെനരാംസ്തേഷാംകഥ്യന്തെതെപ്യനന്തരം ॥

അന്വയാർത്ഥം—— സംഖ്യകളും സംജ്ഞകളും സഭാവങ്ങ
ളും ശാസ്ത്രാന്തരൊദിതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- യാവചിലർ നര
ന്മാരെ ബാധിക്കുന്നവൊ അവരുടെ അതുകളും അനന്തരം ക
ഥിക്കപ്പെട്ടുന്നു-

സാരം—— എല്ലാ ഗ്രഹങ്ങളുടെയും സംഖ്യകളും പെരുകളും
സഭാവങ്ങളും അന്യശാസ്ത്രങ്ങളിൽ പ്രസിദ്ധങ്ങളാകുന്നു- ഇ
വിടെ മനുഷ്യരെ ബാധിക്കുന്നഗ്രഹങ്ങളുടെ സംഖ്യാനാമസഭ
ാവങ്ങളെ അനന്തരം പറയുന്നു-

നൂ൦. പീഡകായെമനുഷ്യാണാംഗ്രഹാസ്തെസപുവിംശതിഃ।
അഷ്ടാദശമഹാന്തസ്തേഷുപ്യന്തെത്രൊഖിലാശ്ചതെ ॥

അന്വയാർത്ഥം- യാവചിലഗ്രഹങ്ങൾ മനുഷ്യരുടെ പീഡക
ന്മാരായി ഭവിക്കുന്നവൊ അവർ ഇരുപത്തെഴാകുന്നു- അവരി
ൽ പെച്ചു പതിനെട്ട ഗ്രഹങ്ങൾ മഹാന്മാരാകുന്നു ഇവിടെ അ
ഖിലന്മാരായിരിക്കുന്ന അവരും വചിക്കപ്പെട്ടുന്നു-

സാരം——മനുഷ്യരെ ബാധിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങൾ ഇരുപത്തെ
ഴാകുന്നു- അവരിൽ ശക്തിഏറിയപ്പൊ പതിനെട്ട ശക്തികൂറ
ഞ്ഞവർ ഒമ്പത ഇങ്ങിനെ ഇരുപത്തെഴ ഇവിടെ അവരെ എ
ല്ലാവരെയും പറയുന്നു-

നൂ൨. അമരാരസുരാനാഗായക്ഷഗന്ധവ്വരാക്ഷസാഃ। ഫെ
ന്ദ്രകശ്മലനിസ്സൊജഭസ്മകാഃപിതരഃകൂശാഃ ॥

നൂ൩ വിനായകാഃപ്രലാപാശ്ചപിശാചാന്ത്രജയൊനിജാഃ।
ഭ്രതാശ്ചെതിസമാഖ്യാതാഅഷ്ടാദശമഹാഗ്രഹാഃ ॥

നൂ൪. അപസ്മാരൊദ്ഭിജൊബ്രഹ്മരാക്ഷസൊവനിഷ്ടഗപി
ശൊവൃഷലൊനീചചണ്ഡാലവ്യന്തരാശ്ചനവഗ്രഹാഃ ।

അന്വയാർത്ഥം—— അവരന്മാരും അസുരന്മാരും നാഗങ്ങളും
യക്ഷഗന്ധവ്വരാക്ഷസന്മാരും ഫെന്ദ്രകശ്മല നിസ്സൊജഭസ്മക
ന്മാരും പിതൃക്കളും കൂശന്മാരും വിനായകന്മാരും പ്രലാപന്മാരും
പിശാചാന്ത്രജയൊനിജന്മാരും ഭ്രതങ്ങളും ഇങ്ങിനെ പതിനെട്ട
കൂട്ടക്കാർ മഹാഗ്രഹങ്ങൾ എന്നു സമാഖ്യാനന്മാരായി ഭവിക്കു
ന്നു. അപസ്മാരവും ഉദ്ഭിജ്ജനും ബ്രഹ്മരാക്ഷനും അവനിഷ്ടഗപി
ട്ടകളും വൃഷലനും നീചചണ്ഡാലവ്യന്തരന്മാരും ഇങ്ങിനെ ഒ

പത്തു ഗണങ്ങൾ ഗ്രഹങ്ങളെന്നു സംജ്ഞകളായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ദേവന്മാർ, അസുരന്മാർ, നാഗങ്ങൾ, യക്ഷന്മാർ, ഗന്ധർവന്മാർ, രാക്ഷസന്മാർ, പൈശാചന്മാർ, കൂഷ്മാണ്ഡന്മാർ, നിസ്സൂജന്മാർ, ഭസ്മകന്മാർ, പിതൃക്കൾ, കൂശന്മാർ, വിനായകന്മാർ, പ്രേതാപന്മാർ, വിഷന്മാർ, അന്ത്യജന്മാർ, യോനിജന്മാർ, ഭ്രൂതങ്ങൾ- ഇങ്ങിനെ പതിനെട്ടു കൂട്ടക്കാർ മഹാഗ്രഗ്രഹങ്ങളാകുന്നു- അപസ്മാരം, ബ്രഹ്മരാക്ഷസൻ, ബ്രാഹ്മണൻ, ക്ഷത്രിയൻ, വൈശ്യൻ, ശൂദ്രൻ, നീചൻ, ചണ്ഡാലൻ, വ്യന്തരൻ.- ഇങ്ങിനെ ഒമ്പതുഗണത്തിൽ ചേർന്നവർ ക്ഷുദ്രഗ്രഹങ്ങളാകുന്നു- ഗ്രഹ്യകന്മാർ യക്ഷന്മാരിൽ ചിലർ തന്നെ എന്നു ധരിച്ചു കൊൾക.

ന്യായം രുദ്രക്രോധോൽഭവാഏതേഹന്യേചബാലഗ്രഹാഃ, ബലികാമാമഹന്തുകാമാരന്തുകാമാഇതിത്രിധാ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഇവരും അന്യന്മാരായി ബാലഗ്രഹങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളും രുദ്രക്രോധോൽഭവന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു- ബലികാമന്മാരും മന്തുകാമന്മാരും രന്തുകാമന്മാരും ഇങ്ങിനെ മൂന്നു പ്രകാരമെന്നു ഭവിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു-

സാരം—— മേൽ പറഞ്ഞ ഗ്രഹങ്ങളും വേറെ വളരെ ഗ്രഹങ്ങളും രുദ്രകോപത്തിങ്കൽനിന്നുണ്ടായവരാകുന്നു- അവരിൽവെച്ചു മനുഷ്യരെ ബാധിക്കുന്നവരിൽ ചിലർ ബലിയെ അഗ്രഹിക്കുന്നവരായിട്ടും ചിലർ ഹിംസിക്കണമെന്നുള്ള ഇച്ഛയൊട്ടു കൂടിയവരായിട്ടും ചിലർ രമിപ്പാൻ അഗ്രഹിക്കുന്നവരായിട്ടും ഭവിക്കുന്നവരാകയാൽ ബാധക ഗ്രഹങ്ങൾ മൂന്നു പ്രകാരത്തിലുണ്ടെന്നറിക-

ന്യായം ഏതേഗ്രഹാഃപുനർജ്ഞേയാസൈന്യമൃത്യാഗ്നേയത്വാദ്യശാൽ । ഭിധാചതൽഭിദാജ്ഞേയാഗ്രഹതൽസ്ഥിതിഭേദതഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— രണ്ടു ഗ്രഹങ്ങൾ പിന്നെ സൈന്യമൃത്യാഗ്നേയത്വകർമ്മം ഹേതുവായിട്ടു രണ്ടു പ്രകാരമെന്നു ഭവിക്കുന്നു- തൽഭിദാ ഗ്രഹതൽസ്ഥിതിഭേദം ഹേതുവായിട്ടു വിജ്ഞേയയായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം——മേൽപറഞ്ഞ ഗ്രഹങ്ങളിൽ ചിലർ സൈന്യന്മാരായിട്ടും ചിലർ ക്രൂരന്മാരായിട്ടുമുണ്ടു- ഇങ്ങിനെ ഉള്ള ഭേദത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളുടെ ഭേദംകൊണ്ടും അവരുടെ നിലഭേദം കൊണ്ടും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക.-

(വാ) അതഗ്രഗ്രഹാന്തരം ।।

ഇവിടെ അന്യഗ്രഹമുണ്ടെന്നു മെലെഴുതിയവാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥം അന്യഗ്രഹത്തിലെ ദ്വിരുക്തത്തെ ഇനി എഴുതുന്നു-

ന്യേ ബാധന്തേഹന്തുകാമാഃകേചിച്ചനകേചിച്ചിദ്ദേവതാഭോക്തുകാമാഃപുന്നാരിരന്തുകാമാഃപുനരപികേചിത്താനുയാഹന്തുകാമാഃ। പ്ലന്ത്യന്യൈതാഗ്രഹീതാ ബലമഥവിസൃജന്ത്യത്രയാഭോക്തുകാമാരന്തുംയാബാധമാനാരഭിചബലിശതൈർന്നൈവതാഃസ്സന്ത്യജന്തി ।।

അന്വയാർത്ഥം—— ചിലദേവതമാർ ഹന്തുകാമകളായിട്ട പുന്നാരികളെ ബാധിക്കുന്നു ചിലദേവതമാർ ഭോക്തുകാമകളായിട്ട ബാധിക്കുന്നു. പിന്നെയും ചിലർ രന്തുകാമകളായിട്ട ബാധിക്കുന്നു- അവരിൽവെച്ച യാവചിലദേവതമാർ ഹന്തുകാമകളാകുന്നുവൊ ഇവർ ഹനിക്കുന്നതന്നെ- ഇവരിൽവെച്ച യാവചിലർ ഭോക്തുകാമകളാകുന്നുവൊ അവർ ബലിയെ ഗ്രഹിച്ചിട്ടുപിസജ്ജിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു- യാവചിലർ രമിപ്പാനായിക്കൊണ്ട ബാധമാനകളാകുന്നുവൊ അവർ ബലിശതങ്ങൾകൊണ്ടും സന്ത്യജിക്കുന്നില്ലതന്നെ-

സാരം—— ചിലദേവതമാർസ്ത്രീകളെയും പുരുഷന്മാരെയും കൊല്ലുവാനായിക്കൊണ്ട ബാധിക്കുന്നു വെറെ ചിലർ ബലികർമ്മത്തെ ലഭിക്കെണമെന്നു ഇച്ഛയൊടുകൂടിയവരായിട്ട ബാധിക്കുന്നു- പിന്നെയും ചിലർ സംഭോഗൈകഹെതുവായിട്ട ബാധിക്കുന്നു- മെൽപ്രകാരംബാധിക്കുന്നവരായ ഗ്രഹങ്ങളിൽ കൊല്ലുവാൻവെണ്ടി ബാധിച്ചവർ കൊല്ലും അതിന്നുസംശയമില്ല- ബലികർമ്മത്തെ അറ്റഗ്രഹിച്ചുബാധിച്ചവർ ബലിയെകയ്യോണ്ടും ദേഹത്തെ വിട്ടുപൊകും- സംഭോഗൈകഹെതുവായിട്ട ബാധിച്ചവർ ഏതുബലികർമ്മങ്ങളെ കൈതാലുംവിടുക ഇല്ല-

ന്യവ്യ ദൈവഗ്രഹാദിഭിഃപീഡിതാനാംപ്രോക്താ പൃഥക്പൃഥക്കി ലക്ഷണംതെന ചജ്ഞേയാഗ്രഹഭെദാഹിതദ്യഥാ।।

അന്വയാർത്ഥം——ദൈവഗ്രഹാദികളാൽ പീഡിതന്മാരായിരിക്കുന്നവരുടെ ലക്ഷണം വെറെവെറെ ഉക്തമായി ഭവിക്കുന്നു അതുകൊണ്ടും ഗ്രഹഭെദങ്ങളും ജ്ഞെയങ്ങളാകുന്നു- അതു പറകപ്പെട്ടുന്നു-

സാരം——ദൈവഗ്രഹം മുതലായുള്ള ദൈവതമാരാൽ ബാധിക്കപ്പെട്ടവരുടെ ലക്ഷണത്തെ വെവ്വെറെ ശാസ്ത്രാന്തരങ്ങളിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട അതുകൊണ്ടും ഗ്രഹഭെദങ്ങളെ അറിയാം- അതുകൊ

ന്റെ അപ്രകാരമുള്ള ലക്ഷണത്തെ ഇനി ഇവിടെ പറയുന്നു-

നൂൻ. സ്നാതസ്സുഗന്ധസ്സുജസ്സചീഹൃഷ്ടോദേവാലയേരതഃ। അല്പവാഗല്പചിൻമൂത്രസ്സചല്പഭുക്തിരകോപനഃ॥

ഠം ഗന്ധമാല്യപ്രിയൊധീരസ്സൌമ്യദൃഷ്ടിസ്സുരഗ്രഹീ। ദേവാന്നിന്ദൻസുവന്ദേത്യാൻബ്രഹ്മചിദ്ജിഹ്മലോചനഃ॥

ഢം ഉഷ്ണാത്മാനിർഭയൊദുഃഖാഗ്ര്യഹാസീസവിസ്മയഃ। മൃദുഃ ബഹ്വന്നപ്രഭുക്താശീസകംപാംഗൊസുരഗ്രഹീ॥

അന്വയാർത്ഥം——സ്നാതനായി സുഗന്ധനായി തേജസ്വിയായി ഹൃഷ്ടനായി ദേവാലയത്തിങ്കൽ രതനായി അല്പവാക്കായി അല്പവിൻമൂത്രനായി സചല്പഭുക്തിയായി അകോപനനായി ഗന്ധമാല്യപ്രിയനായി ധീരനായി സൌമ്യദൃഷ്ടിയായിരിക്കുന്നവൻ സുരഗ്രഹിയായി ഭവിക്കുന്നു- ദേവന്മാരെ നിന്ദനായി മൈത്രന്മാരെ സുവന്നായി ബ്രഹ്മദ്വിട്ടായി ജിഹ്മലോചനനായി ഉഷ്ണാത്മാവായി നിർഭയനായി ഗുരുഹാസിയായിസവിസ്മയനായി മൃദുയെ ബഹ്വന്നനായിപ്രഭുക്താശിയായി സകംപംഗനായിരിക്കുന്നവൻ അസുരഗ്രഹിയായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— കുളിച്ചു ചന്ദനംമുതലായതുതെച്ചു ദേഹത്തെ സുരഭിയാക്കി സന്തോഷത്തോടുകൂടിയവനായി ദേവാലയത്തിങ്കൽ എല്ലാസമയവും വസിക്കയും വളരെ പറയാതെ ഇരിക്കുകയും മലമൂത്രങ്ങൾ കുറഞ്ഞിരിക്കുകയും ഭക്ഷണം കുറകയും കോപിക്കാതെ ഇരിക്കുകയും ഗന്ധമാല്യങ്ങളിൽ പ്രീതിഭവിക്കുകയും ധൈര്യവും ദൃഷ്ടിക്കു സൌമ്യതയുണ്ടാകയും ദേവഗ്രഹബാധയുള്ളവന്റെ ലക്ഷണമാകുന്നു- ദേവന്മാരെ നിന്ദിക്കുകയും അസുരന്മാരെ സ്തുതിക്കുകയും ബ്രാഹ്മണരിൽ ദ്വേഷമുണ്ടാകയും ദൃഷ്ടിക്കു വളവുഭവിക്കുകയും ദുർമ്മനസ്സായിരിക്കുകയും ഭയമില്ലാതെയാകയും ഗർവ്വമുണ്ടാകയും വളരെ ചിരിക്കുകയും അരുചിരസത്തോടുകൂടിയവനായിരിക്കുകയും മൃദുകളെ കൈക്കൊണ്ടു കാണിക്കുകയും വളരെ അഭക്ഷിക്കുകയും ദേഹം വിറക്കുകയും അസുരഗ്രഹബാധയുള്ളവന്റെ ലക്ഷണമാകുന്നു-

ണ- പാനീയഭുഗ്ദുഷ്ടാമിപിപാസസ്സുകപണീലിഹൻ। ദുഷ്ടിസപ്പീക്ഷുരാക്ഷുഃക്രൊധാലൂരചലൊവസൻ॥

തം. സകംപാംഗൊദശദ്ദന്താൻപ്രക്ഷുഭ്നന്നാഗപീഡിതഃ। അല്പവാഗ്ഗന്ധമാല്യാദിപ്രിയസ്സംഗീതനൃത്തകൃൽ॥

ഥം. പൂതിനാമുഭവസനജ്ഞാനൽപരൊക്ഷംമുഖവാദകൃൽ। പിബൻക്ഷീരംഹസൻക്രീഡൻഹൃഷ്ടൊഗന്ധർവ്വപീഡിതഃ॥

അന്വയാർത്ഥം—— പാനീയത്തിലുള്ള ദുഃഖാദിയെ പിപാസുവായി സുകൃതങ്ങളെ ലിഹന്നായി ഭവിക്കൽ പ്രസുപ്തിയായി ദുഃഖാക്ഷിനായി ക്രോധാലുവായി അചലത്തിങ്കൽ വസന്നായി സകംപാംഗനായി നന്തങ്ങളെ മശന്നായി പുഷ്ടോളുവായിരിക്കുന്നവൻ നാഗപീഡിതനായി ഭവിക്കുന്നു- അല്പവാക്കായി ഗന്ധമാല്യാദിപ്രിയനായി സംഗീതനൃത്തകൃത്തായി പുരിനാദിയിങ്കൽവസന്നായി പരോക്ഷത്തെ ജാനന്നായി മുഖവാദ്യകൃത്തായിക്ഷീരത്തെപിബെന്നായി ഹസന്നായി ക്രീഡന്നായി ഹൃഷ്ടനായിരിക്കുന്നവൻ ഗന്ധർവ്വപീഡിതനായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— പാനകം പാലഇത്യാദികളിൽ താൽപര്യമുള്ളവനായിരിക്കുകയും കൂടെക്കൂടെ ചൂണ്ടിന്റെ അവസാനഭാഗങ്ങളെ അനക്കുകയും അവിടവിടെ എല്ലാസമയവും സഞ്ചരിക്കുകയും കണ്ണുകൾ ചുകന്നിരിക്കുകയും കൊപംവളരെച്ചെയ്കയും പർവ്വതത്തിന്മേൽ ഇരിക്കുകയും മൈഥുനം വിറക്കുകയും പല്ലുകടിക്കുകയും പൂക്കളിൽ പ്രീതിയും നാഗഗ്രഹത്താൽ ബാധിക്കപ്പെട്ടവന്റെ ലക്ഷണമാകുന്നു. വളരെപറയാതെ ഇരിക്കുകയും ഗന്ധമാല്യാദികളെ ലഭിച്ചാൽ സന്തോഷിക്കുകയും പാട്ടുകയും നൃത്തംചെയ്കയും വെള്ളത്തിന്റെ നടുവിൽ പൊങ്ങിയ മണൽതറയിന്മേൽ ചെന്നിരിക്കുകയും ഇന്ദ്രിയത്തിനു വിഷയമില്ലാത്തതിനെ അറികയും മുഖംകൊണ്ടു വാദ്യധ്വനിയെപുറപ്പെടീക്കുകയും വളരെ പാൽ കുടിക്കുകയും ചിരിക്കുകയും സന്തോഷിക്കുകയും ഗന്ധർവ്വനാൽ ബാധിക്കപ്പെട്ടവന്റെ ലക്ഷണമാകുന്നു.

ഉക്തം- പ്രധാവന്നാത്മമാംസാനിഖാദന്മദ്യാസൃജീപിബൻ ശ്രൂന്യഗ്രാമൊക്ഷിതസ്ഥാണുർനിർല്ലജ്ജോനിഷ്കുരസ്സുതഃ।

ഉക്തം- ശൌചഹീനോനിശാചാരീബലവാൻരാക്ഷസഗ്രഹീ।
സ്മേരാസ്യോധൊമുഖുങ്കിപേശ്യന്നന്നമുഷ്ടികഃ॥

ഉക്തം- ജാനന്യസൂശിരസ്സായീ ക്രൂരദൃഷ്ടിർഹ്യുദഗ്രഹീനരഃ॥

അന്വയാർത്ഥം—— പ്രധാവന്നായി ആത്മമാംസങ്ങളെ ഖാദന്നായി മദ്യാസൃക്കുകളെ പിബന്നായി ശ്രൂന്യഗ്രാമൊക്ഷിതനായി സ്ഥാണുനായി നിർല്ലജ്ജനായി നിഷ്കരനായി സന്തുഷ്ടായിശൌചഹീനായി നിശാചാരിയായി ബലവാനായിരിക്കുന്നവൻ രാക്ഷസഗ്രഹിയായി ഭവിക്കുന്നു സ്മേരാസ്യനായി അധോമുഖനായി ഒരുത്തനെയും അപശ്യന്നായി അന്നമുഷ്ടികനായി ജാനന്യസൂശിരസ്സായി ക്രൂരദൃഷ്ടിയായിരിക്കുന്നവൻ ഹ്യുദഗ്രഹിയായി ഭവിക്കുന്നു. വിശേഷംകൊണ്ടു നിശാചനായി ഭസ്മ

ശായിരുന്നായി ഹസന്നായി സ്ത്രീദ്രോഹിയായി ജന്തുക്കളെത്രാ
സന്നായി എല്ലാസമയത്തിങ്കലും അശുദ്ധനായി കലഹപ്രിയ
നായി രാഗിയായി പരാർത്ഥഹർത്തായി ക്രൂദ്ധനായി സപ്തപ്പവാ
ക്കായിരിക്കുന്നവൻ കശ്മല ഗ്രഹിയായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ഓടകയും തൂൺറശരീരത്തിങ്കൽ കടിച്ചു മാംസം
തിന്നുകയും മദ്യത്തെയും രക്തത്തെയും കുടിക്കുകയും ഒരുമിച്ചാ
തെടത്തിരിക്കുകയും ചെമ്പിൻറെനിറംപോലെ ഉള്ളുനിറത്തോ
ട കൂടിയവനാകയും ലജ്ജയോട കൂടാത്തവനാകയും ക്രൂരനാക
യും കോപത്തോട കൂടിയവനാകയും ശുദ്ധിയില്ലാത്തവനാകയും
രാത്രിയിൽ സഞ്ചരിക്കുകയും ബലവാനായിരിക്കുകയും രാക്ഷ
സഗ്രഹബാധയുള്ളവൻറെ ലക്ഷണമാകുന്നു-

ചിരിച്ചു മുഖംതാഴ്ത്തി ആരെയും കാണാതെ കയ്യിൻറെവിരലു
കൾമടക്കി കണ്ണടത്തെ കാണിക്കാതെമറച്ചുവെക്കുകയും മുട്ടിന്മേൽ തലവെച്ചിരിക്കുകയും ക്രൂരദൃഷ്ടിയായിരിക്കുകയും ഹഡ്ഡഗ്ര
ഹത്താൽ ബാധിക്കപ്പെട്ടവൻറെലക്ഷണമാകുന്നു.

മലം, ചളിനുകളെ വാരിമേൽതെയ്ക്കുകയും ശൌചത്തോടകൂ
ടാത്തവനാകയും സ്മൃത്തിൽ കിടക്കുകയും കരയുകയും ചിരിക്കു
യും സ്ത്രീകളെദ്രോഹിക്കുയും ജന്തുക്കളെഭയപ്പെടുത്തുകയും എല്ലാ
സമയത്തിങ്കലും ഭക്ഷിക്കുകയും കലഹപ്രിയനായിരിക്കുകയും
ഓരോരോപദാർത്ഥങ്ങളിൽരാഗംവർദ്ധിക്കുകയും അന്യധനത്തെ
അപഹരിക്കുകയും കോപംവർദ്ധിക്കുകയും വളരെ ഉറയാതെ
രിക്കുകയും കശ്മലഗ്രഹബാധയുള്ളവൻറെലക്ഷണമാകുന്നു-

വ്വെ- നിസ്സ്വജാവിഹ ചലഃപശ്ചാന്നിമ്നേഷണമബ്രുവൻ,
പരിഹാസിതവൈക്ലബ്യശ്ചനിസ്സ്വജഗ്രഹബാധിതഃ॥

ന്നെ- അസംഗതാർത്ഥവാശ്ചക്ഷീശീരാംഗസ്ഥിഭീക്ഷണഃ,
ഭുക്തോവാതൃപ്തുക്ഷ്ണാംഗോനിർമ്മലാഭ്സ്മുകഗ്രഹീ॥

അന്വയാർത്ഥം—— അസംഗതാർത്ഥവാക്കായിരിക്കുകയും ചക്ഷീയായിശീ
രാംഗനായിതിന്മ്മിഭീക്ഷണനായി ഭുക്തിയിങ്കൽ അതൃപ്തനായി
ക്ഷ്ണാംഗനായി നിർമ്മലനായിരിക്കുന്നവൻ ഭസ്മുകഗ്രഹിയായി
ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— തമ്മിൽ ചേരാത്തതുകളായ പദാർത്ഥങ്ങളൊട്ടുകൂടിയ
വാക്കുകളെപറകയും ഒരുത്തൻറെനേരെയും ഒരുവസ്തുവിങ്കലും
പ്രീതിയില്ലായ്കയും ദേഹംതന്നെത്തു കുറുത്തുമിരിക്കുകയും ദുഷ്ടിവി
ലാസത്തിലാകയും ഭക്ഷിച്ചാൽ തൃപ്തിയില്ലായ്കയും ദേഹമാലിന്യ
ത്തെ ധരിക്കാതെ ഇരിക്കുകയും ഭസ്മുകഗ്രഹത്താൽ ബാധിക്ക

പ്പെട്ടവന്റെ ലക്ഷണമാകുന്നു.

൯- മഭേക്ഷുനിവപനപിണ്ഡാൻപ്രേതാനാംസൊദകക്രി
യാം। തിലമാംസഗ്രഹാദീനിക്ഷാന്തഃശാന്തഃപിതൃഗ്രഹീ॥

അന്വയാർത്ഥം— മദ്ഭക്ഷണത്തിൽ പ്രേതന്മാർക്കു പിണ്ഡങ്ങളെനിവപന്നായി സൊദകക്രിയനായി തിലമാംസഗ്രഹാദികളെ കാംക്ഷിക്കുന്നവനായി ശാന്തനായിരിക്കുന്നവൻ പിതൃഗ്രഹിയായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം— മത്സ്യപുല്ല വിരിച്ചുമരിച്ചവർക്കു പിണ്ഡംവെക്കുകയും ഉദകക്രിയചെയ്കയും എള്ള മാംസം, ശർക്കരഇത്യാദികളെ കാംക്ഷിക്കുകയും ശാന്തനായിരിക്കുകയും പിതൃഗ്രഹബാധഉള്ളവന്റെ ലക്ഷണമാകുന്നു.

൧൦. ഏകാന്തവാസീശുക്ലാംഗഃപ്രധാവൻമാരുണധ്വനിഃ।
പുഷ്ടോനവ്യാഹരൻഭക്ത്യാനതുപ്രീതികൃശഗ്രഹീ॥

അന്വയാർത്ഥം— ഏകാന്തവാസിയായി ശുക്ലാംഗനായി പ്രധാവനായി മാരുണധ്വനിയായി പുഷ്ടനായിട്ടു നവ്യാഹരനായിരിക്കുന്നവൻ കൃശഗ്രഹിയായി ഭവിക്കുന്നു- അവൻഭക്തിയിങ്കൽ തൃപ്തിയെ പ്രാപിക്കയില്ല-

സാരം— വിജനപ്രദേശത്തിങ്കലിരിക്കുകയും ഒട്ടകയും ശരീരംഉണങ്ങുകയും ഭയങ്കരമായിരിക്കുന്ന ശബ്ദത്തെ പുറപ്പെടിയിക്കുകയും വല്ലാന്നിനെ ചൊദിച്ചാൽ ഉത്തരം പറയാതെഴരിക്കുകയും ഭക്ഷിച്ചാൽ തൃപ്തിയില്ലായ്കയും കൃശഗ്രഹബാധയുള്ളവന്റെ ലക്ഷണമാകുന്നു-

൧൧. മാജ്ജൻപാദരജൊമഞ്ചൻശ്മശ്രുൽകാരംഛർദ്ദയൻസദാ।
നാസകടകടായന്യായഗ്രഹസ്ത്വാദിനായകഃ॥

അന്വയാർത്ഥം— യാവനൊരുത്തൻ പാദരജസ്സിമാജ്ജനായിട്ടും ശ്മശ്രുൽകാരത്തെ മുഞ്ചനായിട്ടും എല്ലാ സമയവും ഛർദ്ദനായിട്ടും മനുഷ്യരുടെ കടകടായന്നായന്നായിട്ടും ഭവിക്കുന്നുവൊരു ഗ്രഹം വിനായകനായി ഭവിക്കും-

സാരം— കാടിവെള്ളമുള്ള പൊടി തുടയ്ക്കുകയും ശ്രുശ്രു എന്നുള്ള ശബ്ദത്തെ പുറപ്പെടിയിക്കയും എല്ലാസമയവും ഛർദ്ദിക്കുകയും കടകട എന്നുള്ള ശബ്ദം പുറപ്പെടുമാറു പല്ലുകടിക്കുകയും വിനായകഗ്രഹബാധയുള്ളവന്റെ ലക്ഷണമാകുന്നു-

൧൨. ഭുഞ്ജൻഗാത്രാണിശ്ലക്ഷ്ണാംഗൊനൃത്യൻസപ്രസ്ഥസ്സുകൃ
ദ്ധചയൻ। ബഹ്വഭിഗവെഹ്വഭിഷീച പ്രലാപഗ്രഹപീഡിതഃ॥

അന്വയാർത്ഥം — ഗാത്രങ്ങളെ ഭുഞ്ജനായിയും ശ്ലക്ഷ്ണാംഗനാ

യിയും നൃത്യനായിയും സപ്രസ്ഥനായിയും ഒരിക്കൽഹനായി യും ബഹുഭുക്കായിയും ബഹുഭാഷിയായിയുമിരിക്കുന്നവൻ പ്രലാപഗ്രഹ പീഡിതനായി ഭവിക്കും.

സാരം——തന്റെ ശരീരാവയവങ്ങളെ താൻ തന്നെ ശിലാദികൾകൊണ്ടിടിച്ചു ചതക്കുകയും ശരീരം വരണ്ടിരിക്കുകയും നൃത്തം വെക്കുകയും വെറെ ഒരു ചിന്തയുമില്ലാതെ ആകയും ചിലപ്പോൾ ചിരിക്കുകയും വളരെ ഭക്ഷിക്കുകയും വളരെ പറയുകയും പ്രലാപ ഗ്രഹബാധയുള്ളവന്റെ ലക്ഷണമാകുന്നു.

വൃത്തം. ഖരരൂക്ഷസ്വരശ്മശ്രുഭിന്നസെവീപ്രലാപകഃ । ദുർഗ്ഗന്ധശ്ചാശുചില്ലോലഃ പിശാചഗ്രഹപീഡിതഃ ।।

അന്വയാർത്ഥം—— ഖരരൂക്ഷസ്വരനായിയും ശ്മശ്രുഭിന്നസെവിയായിയും പ്രലാപകനായിയും ദുർഗ്ഗന്ധനായിയും അശുചിയായിയും ലോലനായിയും ഇരിക്കുന്നവൻ പിശാചഗ്രഹപീഡിതനായി ഭവിക്കും.

സാരം——ഒച്ചത്രുക്ഷമായിട്ടും ക്രൂരമായിട്ടുമിരിക്കുകയും അനർത്ഥവാക്കുകളെ പറകയും ദേഹത്തിന്നു ദുർഗ്ഗന്ധമുണ്ടാകയുംഅശുദ്ധനായിരിക്കുകയും ഇളക്കത്തോടു കൂടിയവനാകയും പിശാചഗ്രഹബാധയുള്ളവന്റെ ലക്ഷണമാകുന്നു.

വൃത്തം. രജ്ജുയൻലോലരക്താക്ഷിലുബ്ധോവിശ്വംപംകലെപകൃ । ബഹുഭുക്കുസാംഗകംപശ്ചദീനവാഗന്ത്യജഗ്രഹീ ।।

അന്വയാർത്ഥം—— രജ്ജുയനായിയും ലോലരക്താക്ഷനായിയും ലുബ്ധനായിയുംവിശ്വംപംകലെപകനായിയും ബഹുഭുക്കായിയും സാംഗകംപനായിയും ദീനവാക്കായിയുമിരിക്കുന്നവൻ അന്ത്യജഗ്രഹിയായി ഭവിക്കും.

സാരം—— എല്ലാവരെയും നിന്ദിക്കുകയും കണ്ണുകൾ ഇളക്കത്തോടും ചുവപ്പോടും കൂടിയതുകളായി ഭവിക്കുകയും ലുബ്ധനാകയും മലം, ചളി ഇതുകളെ ശരീരമെൽ തെക്കുകയും വളരെ ഭക്ഷിക്കുകയും കൈകാൽ മുതലായ അവയവങ്ങളെ വിറപ്പിക്കുകയും വാക്കിന്നു ദീനത ഭവിക്കുകയും അന്ത്യജഗ്രഹബാധയുള്ളവന്റെ ലക്ഷണമാകുന്നു.

വൃത്തം ബഹുഭുക്കചിന്തിതംജ്ഞാനൻവിശിതാശീചലെക്ഷണൻ। നിമ്മ്യാമൊമെഷഗന്ധസ്ഥിരാംഗൊയൊനിജഗ്രഹീ ।।

അന്വയാർത്ഥം —— ബഹുഭുക്കായി ചിന്തിതത്തെ ജ്ഞാനനായി വിശിതാശിയായി ചലെക്ഷണനായിനിമ്മ്യാമനായി മെഷഗന്ധനായി സ്ഥിരാംഗനായിരിക്കുന്നവൻയൊനിജഗ്രഹിയാ

യി ഭവിക്കും.

സാര —— വളരെ ഭക്ഷിക്കുകയും അന്യന്റെ മനസ്സിച്ചുകൊണ്ടതും പറയാതെ അറികയും മാംസത്തെ ഭക്ഷിക്കുകയും കണ്ണുകൾക്കു ഇളക്കമുണ്ടാകയും മദ്യാദ ഇല്ലാതെ അകയും അട്ടിന്റെ ഗന്ധം പൊലെ ഇരിക്കുന്ന ഗന്ധത്തോട് കൂടിയവനാകയും കൈകാൽ മുതലായ അവയവങ്ങൾ ചിലപ്പോൾ സ്തംഭിക്കുകയും യൊനിജഗ്രഹ ബാധയുള്ളവന്റെ ലക്ഷണമാകുന്നു-

വൃന്ദ. പ്രഹരജ്ഞനമാരൊഹൻവൃക്ഷാനുച്ചാപശബ്ദവാക് ।
സത്വനുകാരീവികൃതൊഭവേൽഭ്രതഗ്രഹീനരഃ।।

അന്വയാർത്ഥം —— ജനത്തെ പ്രഹരന്നായി വൃക്ഷങ്ങളെ അരൊഹന്നായി ഉച്ചാപശബ്ദവാക്കായി സത്വാനുകാരിയായി വികൃതനായിരിക്കുന്ന നരൻ ഭ്രത ഗ്രഹിയായി ഭവിക്കും-

സാരം —— അടുത്തു ചെന്നവരെ അടിക്കുകയും മരത്തിന്മെൽ കരെറുകയും ചീത്തകളായ വാക്കുകളെ ഉറക്കെപ്പറകയും ഒരുത്തൻ കാട്ടിയതുപൊലെ കാട്ടുകയും പറഞ്ഞതുപൊലെ പറകയും സചാപലം വെറെ ഒരു വിധമാകയും ഭ്രതഗ്രഹ ബാധയുള്ളവന്റെ ലക്ഷണമാകുന്നു-

വൃ ഫെനൊൽഗാരിവിവൃത്താക്ഷാനിസ്സംജ്ഞൊപതിതൊഭുവി । സംകൊചയൻകരാംശ്ച്ഛ്രുദിപീതാംശൊദശനാൻദശൻ।।

ചവ. ലബ്ധസംജ്ഞൊഫെനസ്സ്വസ്ഥസ്സ്മൃദപസ്മാരവാന്നരഃ।
ശുക്ലമാല്യാംബരാദീച്ഛുപഠൻവൈദ്യാൻകുശാദിധുക്ക് ।।

വൃൻ വിപ്രാനഷ്ടാനകുപ്യാദ്ധൊഭുങ്ക്തെചാൻദപീജഗ്രഹീ ।
പ്രായസ്സുല്പക്രിയൊവിപ്രഗ്രംഹണബ്രഹ്മരാക്ഷസം ।।

അന്വയാർത്ഥം —— ഫെനൊൽ ഗാരിയായിവിവൃത്താക്ഷനായി നിസ്സംജ്ഞനായി ഭവിക്കുൽ പതിതനായി കരാംശ്ച്ഛ്രുദിയെ സംകൊചയന്നായി പീതാംഗനായി ദശനങ്ങളെ ദശന്നായി ലബ്ധസംജ്ഞനായിട്ടു പിന്നെ സ്വസ്ഥനായിരിക്കുന്ന നരൻ അപസ്മാരവാനായി ഭവിക്കും- ശുക്ലമാല്യാംബരാദീച്ഛുവായി വൈദ്യങ്ങളെ പഠന്നായി കുശാദിധുക്കായി വിപ്രാനഷ്ടാനകുപ്യാദ്ധായി ശുദ്ധനായി ഭൊജനമാരെ ഭുങ്ക്തന്നായിരിക്കുന്ന നരൻ ബ്രഹ്മഗ്രഹിയായി ഭവിക്കും- ബ്രഹ്മരാക്ഷസൻ പ്രായെണ വിപ്രഗ്രഹത്തൊടു തുല്യക്രിയനായി ഭവിക്കും-

സാരം —— വായയിൽനിന്നു നുരവരികയും കണ്ണുകൾ വട്ടത്തിലാകയും ബൊധംകെട്ടു ഭ്രമിയിൽ വീഴുകയും കയ്യും കാലും മട

ക്കുകയും ശരീരം മഞ്ഞളിക്കുകയും പല്ലുകടിക്കുകയും ബൊധമുണ്ടായാൽ സ്വസ്ഥതയെലഭിക്കുകയും അപസ്മാരബൊധയുള്ളവന്റെ ലക്ഷണമാകുന്നു- വെളുത്ത പുഷ്പങ്ങൾ കൊണ്ടുണ്ടാക്കപ്പെട്ട മാലയിലും വെളുത്ത വസ്ത്രത്തിനെലും താൽപര്യമുണ്ടാകയും വെമ്മെത്തെ ചൊല്ലുകയും മടിപ്പുള്ള മുതലായതുകളെ ധരിക്കുകയും ബ്രാഹ്മണാചാരത്തെ ചൈകയും ശുദ്ധനായി മെവന്മാരെ ഭജിക്കുകയും ബ്രാഹ്മണഗ്രഹബാധയുള്ളവന്റെ ലക്ഷണമാകുന്നു-

൯൦. രക്തപുഷ്പാമിശ്രന്നിത്യംധാവനപ്രിയൻഹസൻലിഖൻ।
സഹിഷ്ണുഃക്ഷത്രചെഷ്ടാകൃൽഗായൻഗച്ഛന്നുപഗ്രഹീ ॥

അന്വയാർത്ഥം — രക്തപുഷ്പാമിശ്രനായി എല്ലാസമയത്തിങ്കലും ധാവനപ്രിയനായി വൽഗനായി ഹസനായി ലിഖനായി സഹിഷ്ണുവായി ക്ഷത്രചെഷ്ടാകൃത്തായി ഗായനായി ഗച്ഛന്നായിരിക്കുന്ന നരൻ ഉപഗ്രഹിയായി ഭവിക്കും-

സാരം — ചുവന്ന പുഷ്പം മുതലായതിനെ ധരിക്കുകയും എല്ലാ സമയവും ഓടുകയും ചാടുകയും ചിരിക്കുകയും വരയ്ക്കുകയും ശീതൊഷ്ണാദികളെ സഹിക്കുകയും ക്ഷത്രിയചെഷ്ടകളെ ചൈകയും പാടുകയും ഉറക്കശബ്ദിക്കുകയും ക്ഷത്രിയഗ്രഹബാധയുള്ളവന്റെ ലക്ഷണമാകുന്നു-

൯൧ ജൃംഭമാണൊഹസൻക്രന്ദന്നാക്രൊശൻകഷ്കൊവണികഃ। നൃത്യന്നവാച്യവാക്കുവ്യന്ദുവ്വിനിതൊചിശാതുരഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം — ജൃംഭമാണനായി ഹസന്നായി ക്രന്ദന്നായി ആക്രൊശന്നായി കഷ്കനായി വണിക്കായി നൃത്യന്നായി അവാച്യവാക്കായി കവ്യന്നായി ദുവ്വിനീതനായിരിക്കുന്ന നരൻ വിട്ട ഹെതുവായിട്ട ആതുരനായി ഭവിക്കും-

സാരം — കൊട്ടവായയിടുകയും ചിരിക്കുകയും നിലവിളിക്കുകയും ശപിക്കുകയും കുഷിപ്രവൃത്തി എന്ന പൊലെ ചിലതു കാട്ടുകയും കച്ചൊടപ്രവൃത്തി പൊലെ ചിലതു കാട്ടുകയും നൃത്തം വെക്കുകയും പറയരുതാത്ത വാക്കുകളെ പറകയും കൊപിക്കുകയും വിനയത്തെ വെടിയുകയും വൈശ്യഗ്രഹ ബാധയുള്ളവന്റെ ലക്ഷണമാകുന്നു-

൯൨- വിണ്മൂത്രാദിഭുവ്യക്തവാങ്മൈവ്യസ്തുതൻഹസനവിപ്രദ്വിഷംസ്ത്രീപ്രിയസ്സാംഗകംപസ്സ്യാദുപക്ഷഉഗ്രഹീ ॥

അന്വയാർത്ഥം — വിണ്മൂത്രാദിഭുക്കായി അവ്യക്തവാക്കായി മൈവ്യസ്തുക്കായി തുമന്നായി ഹസന്നായി വിപ്രദ്വിഷ്ടായി സ്ത്രീ

പ്രിയനായി സാംഗകംപനായിരിക്കുന്നവൻ വൃക്കലഗ്രഹിയായിഭവിക്കും-

സാരം—— മലമൂത്രാദികളെ ഭക്ഷിക്കുകയും വാക്കിനവ്യക്തതയില്ലാതെ ഒതുകയും ലിംഗത്തെസ്പർശിക്കുകയും കരയുകയും ചിരിക്കുകയുംബ്രാഹ്മണരെ ദ്വേഷിക്കുകയുംസ്ത്രീകളിൽപ്രേമമുണ്ടാകയും ശരീരം വിറയ്ക്കുകയും ശ്രുദഗ്രഹബാധയുള്ളവന്റെ ലക്ഷണമാകുന്നു-

൯൩- മിശ്രചിഹ്നാസ്തുനീചചണ്ഡാലവ്യന്തരാഗ്രഹാഃ! മുഖ്യാമികിത്വിദേഹീതിബ്രുവൻഗായൻഹസന്മദ്യ।

൯൪- നമുഖ്യാമീതിവാഗാത്മപ്രഹർത്താപരുഷംവദൻ! സൌമ്യാംഗൈയഗ്രഹാപെതൌ ഹന്തുകാമംവിവർജ്ജയേൽ!!

അന്വയാർത്ഥം—— നീചചണ്ഡാലവ്യന്തരന്മാരായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങൾമിശ്രചിഹ്നന്മാരായിട്ട മുതന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു- മൊചിക്കാം വല്ലതിനെയും ദാനംചെതാലും ഇപ്രകാരം ബ്രുവന്നായിമുഖവാക്കുംവണ്ണം ഹസന്നായിരിക്കുന്നവനും നമുഖ്യാമീതിവാക്കായി ആത്മപ്രഹർത്താവായി പരുഷമാകുംവണ്ണം വദന്നായിരിക്കുന്നവരുമാകുന്ന ഇവർ സൌമ്യാഗൈയഗ്രഹന്മാരായി ഭവിക്കും ഹന്തുകാമനെ വർജ്ജിക്കേണം-

സാരം——നീചൻ, ചണ്ഡാലൻ, വ്യന്തരൻ എന്നീ മൂന്ന ഗ്രഹങ്ങൾ ബാധിച്ചാൽ മേൽപറഞ്ഞലക്ഷണങ്ങളിൽ പലതും സമ്മിശ്രങ്ങളായിട്ടുണ്ടാകും-

ഞാൻ വിട്ടപോകാം വല്ലതുംകിട്ടേണം എന്നുപറകയുംപാടുകയും അല്പമാകുംവണ്ണം ചിരിക്കുകയും സൌമ്യഗ്രഹത്തിന്റെലക്ഷണമാകുന്നു. ഞാൻ വിട്ടപോകയില്ലെന്നപറകയും തന്നെതാൻതന്നെ അടിക്കുകയും വാക്കിനപാരുഷ്യമുണ്ടായിരിക്കുകയും ക്രൂരഗ്രഹബാധയുള്ളവന്റെ ലക്ഷണമാകുന്നു-

ഹന്തുകാമനായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹത്തിന്ന പ്രതിവിധിയില്ലായ്കയാൽ അവനെഉപേക്ഷിക്കേണം-

൯൫- നിപതൻവപ്രവൃക്ഷാദ്വൈന്യഗാധാംഭസ്യുച്ചിശൻ!വിധൂനപൻമൂഢജ്ഞാൻഹന്യൽപ്പൈവൈദ്യപശ്യൻപ്രഭക്ഷിതഃ!!

൯൬- രുദന്നുന്മത്തിരക്താക്ഷോയഃഹുകാഗ്രഹീനരഃ! പശ്യൻസമന്താദുചിഗസ്ത്രീലഭാഹജപരാജിതഃ!!

൯൭- ക്ഷുത്തൃഷ്ണാത്തശിരൊരോഗീദേഹീതിയൊബ്രുവൻ! ഉദിഗ്നസ്ത്രീതനൌകീഡൻപ്രിയവാദ്യനുപദ്രവീ!

൯൮- സ്നാതൊമാല്യാദ്യലംകാരീരതിംയൊയാചതേശുചിഃ! ബ

ലികാമൊരതികാമശ്ചേതെന്നുസാധ്യൗതുമന്ത്രിണൗ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഹന്തുകാമഗ്രഹിയായിരിക്കുന്നനരൻ വപ്രവൃക്ഷാദിയിൽനിന്നുനിപതന്നായിവന്നുഗാധാംഭസ്സുകളിൽവിശന്നായി മൂർദ്ധജങ്ങളെവിധുനന്നായി ഘൃഷ്ടനായിട്ടു ഭേദിക്കും- വൈദ്യനെ പശ്യന്നായാൽ പ്രഭാക്ഷിതനായി രുദന്നായിരക്തക്ഷനായിട്ടുനിത്യംവെക്കുകയും ചെയ്യുന്നയാചനൊരുത്തൻ നാലുപുറവും പശ്യന്നായുലഞ്ഞുനായി ശൂലരോഗജ്വരാർദ്ദിതനായി ക്ഷുത്തൃഷ്ണാർത്തനായി ശിരൊരൊഗിയായിട്ടു തരണെമെ തരണെമെന്നബ്രുവന്നായി ഭവിക്കുന്നുപൊ അവൻബലികാമനാകുന്നു-യാചനൊരുത്തൻ ഉന്മീലനായി സ്ത്രീരമവിലാസൽ ക്രീഡനായി പ്രിയവാദിയായി അനുപദവിയായി സ്നാതനായി മാല്യാദ്യലംകാരനായി ശുചിയായിട്ടു രതിയെ യാചിക്കുന്നുവൊരുവൻരതികാമനാകുന്നു- ഇവരാകുംപ്പെട്ട മന്ത്രിയാൽസാധ്യനുമാരാകുന്നു-

സാരം—— ഹന്തുകാമഗ്രഹത്താൽ ബാധിക്കപ്പെട്ടാനഷ്ടബുദ്ധിയിന്നെലൊ മരംമുലായതിനെലൊ കരയെറി മനസ്സാലെ വീഴും രീതിലും നിലയില്ലാത്തവെള്ളത്തിലുംചാടും തലമുടികുടഞ്ഞു ഛർദ്ദിച്ചുമിരിക്കും പ്രതിക്രിയചൈവാനായിവന്നവനെക്കൊൾതുധികമായിസംസാരിക്കുകയും കരയുകയു സ്തംഭംവെക്കുകയു ചെയ്യും-

ബലികാമഗ്രഹത്താൽബാധിക്കപ്പെട്ടവൻ നാലുപുറംനൊക്കും ഭയത്തൊടുകൂടിയവനായിരിക്കും വയറിൽവെദനയും, ചൂടും, പനിയും അധികമായിവിശപ്പും രണ്ണീർദാഹവും തലവെദനയുമുണ്ടാകും തരണെമെ തരണെമെ എന്നുപറകയുംചെയ്യും-

രതികാമഗ്രഹത്താൽ ബാധിക്കപ്പെട്ടവൻ ഭയത്തൊടുകൂടിയവനായി സ്ത്രീകളൊടിണങ്ങിഅവരുടെ ശരീരത്തിൽ ക്രീഡിക്കും- നല്ലവാക്കുകളെചെറുംപരൊപദ്രവത്തെചൈകയില്ലകൂടാതെമാലമാലായഅലംകാരങ്ങളെധരിച്ചു ശുദ്ധനായിരതിയെഅപെക്ഷിച്ചിരിക്കും

ബലികാമൻ മാന്ത്രികന്റെബലിക്രിയകൊണ്ടുസന്തൊഷിച്ചുഴിച്ചുപൊകും- രതികാമനെ ഏതുബലിക്രിയകൊട്ടത്താലും ബാധിക്കപ്പെട്ട ശരീരത്തെഉപെക്ഷിക്കയില്ല എന്നുമുമ്പുപറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലൊ അതുകൊണ്ടുഇവിടെ ബലികാമനും രതികാമനുമന്ത്രിയാൽസാധ്യനുമാരാകുന്നുഎന്നുപറഞ്ഞതിനു ബലികാമനൊടുപദ്രവിക്കുന്നു അതുനിമിത്തമുണ്ടായിവരുന്നരൊഗത്തെവർപ്പെടുത്തികളഞ്ഞിട്ടുംരതികാമനൊടുള

ദൈവഗാദികളുടെ രാന്തി. ആ ഗ്രഹത്തെ ഒരുക്കിയെടുത്തിങ്കൽ തന്നെ
നല്ലതിൽ രക്ഷിച്ചിട്ടും വരുത്തുവാൻ കഴിയുന്നതാകുന്നു എന്നുള്ള അ
ഭിപ്രായത്തെ ഗ്രഹിച്ചുകൊൾകയുവേണം-

൸൯. ചെയ്താലിരെവംവൃഥാഗീരിതാലിവ്വിങ്ങായ ഭൃതാന്യഖിലാ
നിമന്ത്രീ! തെഷാം ചികിത്സാം വിധിവാ ഉത്തമൈർഗ്രാഹിരവ്യഗ്രമ
നാഃ കുർയാദിതി!! ഇതി!!

അന്വയാർത്ഥം—— മന്ത്രി ഇപ്രകാരം വൃഥഗീരിതകളായിരി
ക്കുന്ന ചെയ്തികൾകൊണ്ടു അഖിലങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഭൃതങ്ങളെ
അറിഞ്ഞിട്ടു അവ്യഗ്രമനസ്സായിട്ടു രത്തമൈർഗ്രഹകളായിരിക്കുന്ന
ക്രിയകൾകൊണ്ടു അതുകളുടെ ചികിത്സയെ ചെയ്യേണം-

സാരം—— മേൽപറഞ്ഞ പ്രകാരം വെറ്റിലുള്ള ലക്ഷണ
ങ്ങളെക്കൊണ്ടു അതാതു ഭൃതഗ്രഹങ്ങളെ അറിഞ്ഞിട്ടു മന്ത്രവാദി
യായുള്ളവൻ അതാതിന്നു യൊഗ്യങ്ങളായ കർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടു ഭൃത
ഗ്രഹപ്രതി വിധിയെ ചെയ്യേണം-

മേൽപറഞ്ഞ ഗ്രഹങ്ങൾ പലവകയായിരുന്നാലും അവർ
ഭൃതവർഗ്ഗത്തിൽ തന്നെചേരുന്നവരാകയാൽ ഇവിടെ എല്ലാവരെ
യുംകൂടി ഭൃതാനി എന്ന പദംകൊണ്ടു പറഞ്ഞതിന്ന വിരൊധമി
ല്ലെന്നു ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക-

൸൰. ഗ്രാഹാണാംപുനരെതെഷാംഖെടസംബന്ധരൂപ്തെ !
രത്രൈവബൊധകസ്ഥാനമപിശാസ്ത്രാന്തരൊദിതം!!

അന്വയാർത്ഥം—— രം ഗ്രഹങ്ങൾക്കു ഇനിഖെടസംബന്ധം
രംരണംയചൈകപ്പെട്ടുന്നു- ഈപ്രകാരംതന്നെ ശാസ്ത്രാന്തരൊദി
തമായിരിക്കുന്ന ബൊധകസ്ഥാനവും രംരണം ചൈകപ്പെട്ടുന്നു-

സാരം—— മേൽപറഞ്ഞബൊധകദെവതകൾക്കു സൂര്യാദിഗ്ര
ഹങ്ങളൊടുള്ള സംബന്ധത്തെയും അന്യശാസ്ത്രത്തിങ്കൽ പറക
പ്പെട്ടതായ ബൊധകസ്ഥാനത്തെയും ഇനി പറയുന്നു-

ശാസ്ത്രാന്തരൊദിതമെന്നതിന്റെ സംബന്ധം ഖെടസംബ
ന്ധഃ എന്നപദത്തൊടുമൈക്യപ്പെടുന്നു ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക-

(വാ) അതസാരസംഗ്രഹഃ!!

മേൽ എഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥം സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

൸൱. ഭാനൊരുദഗ്നൈശ്ചരഭൂജഗാധീശാവിധൊരുകിന്നരാ
യക്ഷാദ്യഗ്രഹപന്നഗാഃ ക്ഷിതിസുരസ്യൈഗ്രാഹിരക്ഷൊഗ്ര
ഹാഃ! ഭൃഗ്വാത്മജരവെതരാശ്ചശശിജസ്യാട്ടാലഗാഃകിന്നരാവാഗീ
ശസ്യശുഭഗ്രഹാശുഭതരാനാഗാസ്ത്രിമൂർത്ത്യാദയഃ!!

൸൲. യക്ഷ്മിമാരുഭുജംഗമാദ്രുസുതസ്യാക്കാത്മജസ്യശുഭാ-

സ്ഥാത്രുക്ഷപിശാചകശൂലമുഖാനിസൈജസംജ്ഞത ഗ്രഹാഃ। രാ
ഹൊസ്സ്റ്റപ്പപിശാചചന്നഗൃഹേതുഃപ്രേതഗ്രഹാമൽഭവാഃ കേതൊ
സ്തുഖിലമേഹിനാംവിധേതെരൊഗാനനിഷ്ടിക്ഷഗാഃ॥ ഇതി॥

(വാ) സന്താനദീപികാച।

സന്താനദീപികയമുണ്ടെന്ന മേൽഎഴുതിയവാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥം-

ഛാന. ബാധകസ്ഥാനഗെസൂര്യൻശൈവഭൂതാദിപീഡനം। ച
ന്ദ്രൻഷ്ടൊകൃതംരൊഗംധർമ്മദൈവകൃതംഗദം॥

ഛാര. ഭൌമൻസ്തംഭകൃതംവ്യാധിംഭൈരവാദിനിപീഡനം। ൧
സൌമ്യൊഗന്ധർവ്വയക്ഷാദിവിമാനസ്ഥാനവാസിനാം॥

ഛാരു. ജീവൻബ്രാഹ്മണശാപഞ്ചമൈവാനാമപികൊപനം। ശു
ക്രൻയക്ഷീകൃതംരൊഗംബ്രഹ്മരാക്ഷസപീഡനം॥

ഛാന്യ. മന്ദൻശൈഭൂതനാഗനാംശൈവാനാംപീഡനംതഥാ। രാ
ഹൊസർപ്പകൃതംരൊഗംകേതൊചണ്ഡാലദൈവജം॥

ഛാദ്യ. മാരകപ്രേതകൃതംരൊഗംപ്രേതദൈവമിതിമാന്നരൂ॥ ഇതി॥

അന്വയാർത്ഥം—— സൂര്യൻ ബാധകസ്ഥാനഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ശൈവഭൂതാദിപീഡനത്തെയും ചന്ദ്രൻ ബാധകസ്ഥാനഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഷ്ടൊകൃതമായിരിക്കുന്നരൊഗത്തെയും ധർമ്മദൈവകൃതമായിരിക്കുന്ന ഗദത്തെയും ഭൌമൻ ബാധകസ്ഥാനഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സ്തംഭകൃതമായിരിക്കുന്ന വ്യാധിയെയും ഭൈരവാദിനിപീഡനത്തെയും സൌമ്യൻ ബാധകസ്ഥാനത്തെ ഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഗന്ധർവ്വയക്ഷാദിവിമാനസ്ഥാനവാസികളുടെ നിപീഡനത്തെയും ജീവൻബാധകസ്ഥാനഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ബ്രാഹ്മണശാപത്തെയും മൈവനാരുടെ കൊപനത്തെയും ശുക്രൻബാധകസ്ഥാനഗനായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ യക്ഷീകൃതമായിരിക്കുന്ന രൊഗത്തെയും ബ്രഹ്മരാക്ഷസപീഡനത്തെയും മന്ദൻ ബാധകസ്ഥാനഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അപ്രകാരം ശൈവങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഭൂതനാഗങ്ങളുടെ പീഡനത്തെയും രാഹുബാധകസ്ഥാനഗനായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ സർപ്പകൃതമായിരിക്കുന്ന രൊഗത്തെയും കേതുബാധകസ്ഥാനഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ചണ്ഡാലദൈവജമായിരിക്കുന്ന രൊഗത്തെയും മാന്ദിബാധകസ്ഥാനഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രേതകൃതമായിരിക്കുന്ന രൊഗത്തെയും മാരകമായിരിക്കുന്ന നരൻ പ്രേതദൈവമെന്നും-

സാരം—— ബാധകസ്ഥാനത്തിങ്കൽ സൂര്യൻനിന്നാൽ ശിവ സംബന്ധികളായിരിക്കുന്ന ഭൂതം മുതലായവരുടെ ബാധയെയും അവിടെ ചന്ദ്രൻനിന്നാൽ ഭദ്രകാളീകോപത്തെയും ധർമ്മദൈവകോപത്തെയും ചൊവ്വനിന്നാൽ സുബ്രഹ്മണ്യകോപത്തെയും ഭൈരവാദികളുടെ ബാധയും ബുധൻനിന്നാൽ ഗന്ധർവ്വൻ യക്ഷൻ ഇങ്ങിനെ തുടങ്ങിയുള്ളവിമാനവാസികളുടെ ബാധയെയും വ്യാഴംനിന്നാൽ ബ്രഹ്മണശാപത്തെയും ദേവകോപത്തെയും ശുക്രൻനിന്നാൽ യക്ഷിയുടെബാധയെയും ബ്രഹ്മരാക്ഷസബാധയെയും ശനിനിന്നാൽശിവസംബന്ധികളായ ഭൂതങ്ങളുടെ ബാധയെയും അപ്രകാരമുള്ള സർപ്പങ്ങളുടെ ബാധയെയും രാഹുനിന്നാൽ സർപ്പബാധയെയും കേതുനിന്നാൽ ചണ്ഡാലഗ്രഹബാധയെയും ഗുളികൻനിന്നാൽ പ്രേതബാധയെയും പറയേണം-

ഛന്ദവും ത്രയ്യധരാശൌചരത്രയരാശൌസ്ഥിതെതുബാധാനവമെവിചിന്ത്യാ। തത്ത്രയാഭയകാമഗൃഹേത്രയാണാംകേന്ദ്രേഷ്വപിചേഷ്ടാമിതികേചിദാഹുഃ॥

ഛന്ദൻ കുംഭശ്ചരാണാമളിചാപസിംഹസ്ഥിരാണാമളിശൌവൃഷഭസ്ഥിനക്രഃ। കുംഭസ്യകക്കീമിഥുനസ്യധനപീനസ്യചാപംഖലുബാധകംസ്യാൽ॥

ഛന്ദം ബാധാനിരൂപയൊപക്ഷാസ്ത്രയഇത്യൈക്ഷുഗൃഹ്യതാം। ആദിമൊന്ത്യശ്ചസർവ്വത്രഗ്രാഹ്യസ്ത്രയാണാമധ്യമഃ കുചിത്-ഇതി॥

അന്വയാർത്ഥം—— ത്രയ്യധരാശിചരമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ത്രയരാശിയിങ്കൽ ബാധാവിചിന്ത്യയായി ഭവിക്കുന്നു. സ്ഥിരമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലാകട്ടെ നവമത്തിങ്കൽ ബാധാവിചിന്ത്യയായി ഭവിക്കുന്നു- അത ഉഭയമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ കാമഗ്രഹത്തിങ്കൽ ബാധാവിചിന്ത്യയായി ഭവിക്കുന്നു. ഇരം മൂന്നു രാശികളുടെയും കേന്ദ്രങ്ങളിലും മന്നു ചിലർപറയുന്നു- ചരങ്ങൾക്കും കുംഭവും അളിചാപസിംഹസ്ഥിരങ്ങൾക്കും അളിയും ശൌവൃഷഭത്തിന്നു നക്രവും കുംഭത്തിന്നു കക്കിയും മിഥുനത്തിന്നു ധനുവും മീനത്തിന്നു ചാപവും ബാധകമായി ഭവിക്കും- ബാധാനിരൂപണത്തിങ്കൽ ഇപ്രകാരം മൂന്നുപക്ഷങ്ങൾ ഭവിക്കുന്നു- ഇതുകളിൽ വെച്ചു ആദിമവും അന്തിമവും സർവ്വത്രഗ്രഹിക്കപ്പെടേണം- മദ്ധ്യമം ഒരെടത്തു ഗ്രാഹ്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— മെടം, കർക്കിടകം, തുലാം, മകരം- ഇങ്ങിനെ ഉള്ള ചരരാശികളിലൊന്ന അതൃദ്ധമായിവന്നാൽ അവിടെ അതൃദ്ധത്തിന്റെ പതിനൊന്നാമത്തെ രാശിയെത്രെ ബാധകസ്ഥാനമാകുന്നത- ഇടവം, ചിങ്ങം, വൃശ്ചികം, കുംഭം, ഇങ്ങിനെയുള്ള സ്ഥിരരാശികളിൽ ഒന്ന അതൃദ്ധമായിവന്നാൽ അവിടെ അതൃദ്ധത്തിന്റെ ഒമ്പതാമത്തെ രാശിയെത്രെ ബാധകസ്ഥാനമാകുന്നത- മിഥുനം. കന്നി, ധനു. മീനം- ഇങ്ങിനെ ഉള്ള ഉഭയരാശികളിൽ ഒന്ന അതൃദ്ധമായി വന്നാൽ അവിടെ അതൃദ്ധത്തിന്റെ ഏഴാമത്തെ രാശിയെത്രെ ബാധക സ്ഥാനമാകുന്നത-

മെൽപറഞ്ഞ മൂന്നുബാധകസ്ഥാനങ്ങളുടെയും കേന്ദ്രരാശികളും ബാധകസ്ഥാനങ്ങളും തന്നെ എന്നു ചിലർ പറയുന്നു. ചരരാശികൾക്കു കുംഭവും വൃശ്ചികം, ധനു. ചിങ്ങം. കന്നി ഇതുകൾക്കു വൃശ്ചികവും ഇടവത്തിന്നു മകരവും കുംഭത്തിന്നു കർക്കടകവുംമിഥുനത്തിന്നും മീനത്തിന്നും ധനുവും ബാധമാകുന്നു-ഇങ്ങിനെ ബാധാവിചാരത്തിങ്കൽ മൂന്നുപക്ഷങ്ങളുണ്ടെ ഇതുകളിൽ ഒന്നാമത്തതും മൂന്നാമത്തതും എല്ലാ പ്രശ്നങ്ങളിലും സ്വീകരിക്കപ്പെടുവാൻ യൊഗ്യങ്ങളാകുന്നു- രണ്ടാമത്തതിനെ ചിലെടത്തു ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക-

ഫലം. പിത്തൊഷ്ണത്ര്യാദയസ്ത്രൈകാദ്യപ്രശ്നാനുഷ്ഠാനപദ്ധതൗ । യേ പ്രോക്താഗദചിഷ്ടയേ പ്രൊക്താശ്ചിന്തയേദിഹതാനപി ॥

അനവയാർത്ഥം—— മുമ്പെരുഗചിഷ്ടയത്തിങ്കൽ പ്രശ്നാനുഷ്ഠാനപദ്ധതിയിലുള്ള പിത്തൊഷ്ണത്ര്യാദികളായ യാവചില ശ്ലൊകങ്ങൾ പ്രൊക്തങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നുവൊ അതുകളെയും ഇവിടെ ചിന്തിക്കെണം-

സാരം—— പിത്തൊഷ്ണത്ര്യാദികളായ അനുഷ്ഠാന പദ്ധതിയിലെ ശ്ലൊകങ്ങൾ ഇവിടെ രൊഗനീരൂപണപ്രകരണത്തിങ്കൽപറകപ്പെട്ടീട്ടുണ്ടെ അതുകളെ ഇവിടെയും വിചാരിക്കെണം-

(വാ) അലമതിപ്രസംഗെനപ്രകൃതമെവാനുസരാമഃ ॥

അനവയാർത്ഥം—— അതിപ്രസംഗം കൊണ്ടുസാധ്യമില്ല പ്രകൃതത്തെത്തന്നെ ഞങ്ങൾ അനുസരിക്കുന്നു-

സാരം——സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

ഫലം. ബാധകാധിപതില്ലഗ്നലഗ്നാംശവായദീക്ഷതെത്രിദശാദീക്ഷണെനാപിബാധാസ്യാദുഷ്ടിസംഭവൊ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ബാധകാധിപതി ലഗ്നത്തെയോ ലഗ്നേശനെയോ രംക്ഷിക്കുന്നുഎങ്കിൽ ദൃഷ്ടിസംഭവയായിരിക്കുന്നബോധാ ഭവിക്കും- ത്രിദശാദീക്ഷണംകൊണ്ടും ദൃഷ്ടിസംഭവയായിരിക്കുന്ന ബോധഭവിക്കും-

സാരം—— ബാധകസ്ഥാനാധിപന്റെ ദൃഷ്ടിലഗ്നത്തിന്നോ ലഗ്നാധിപന്നോ ഉണ്ടായാൽ ദൃഷ്ടിബാധയെ പറയെണം- ഇവിടെ ഏഴാമെടത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ദൃഷ്ടിയെത്തന്നെ ഗ്രഹിക്കെണമെന്നില്ല- ത്രിദശാമിദൃഷ്ടികളിൽ ഏതിനെ എങ്കിലും ഗ്രഹിക്കാം. ത്രിദശാമിദൃഷ്ടികൾ ഇന്നതുകൾ എന്നതു ഹൊരയിൽ ത്രിദശത്രികൊചതുരശ്രസപുമാൻ എന്നുള്ളശ്ലോകം കൊണ്ടു സിദ്ധമാകുന്നു-

ശ്ലോ. ബാധകസ്ഥാനഗെസ്യൈശേതരേയാധിപയൊമിഥഃ।
യൊഗെദൃഷ്ടെനചവക്തവ്യാബാധാദൃഷ്ടിസമുൽഭവാ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— അസ്യൈശൻബാധകസ്ഥാനഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും തദ്ഭേയാധിപന്മാർക്ക അന്യോന്യം യൊഗസത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും ദൃഷ്ടിസഹിതയായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലും ദൃഷ്ടിസമുൽഭവയായിരിക്കുന്ന ബാധാ വക്തവ്യയായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ഏഴാംഭാവാധിപതി ബാധകസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാലും ഏഴാംഭാവത്തിന്റെ ബാധകത്തിന്റെയും അധിപന്മാർക്ക അന്യോന്യയൊഗമൊ അന്യോന്യദൃഷ്ടിയൊ ഉണ്ടായാലും ദൃഷ്ടിബാധയെ പറയെണം-

(പാ) അത്രസന്ദാനദീപികാ ॥

ശ്ലോ. ചരരാശിഗതെലഗ്നെധരാസുതയുതെമദെ। ലഗ്നെ
സഹിതപാപെചമെവരാമർശനാദ്ഭുജാ ॥

ശ്ലോ. ശുഭെതരയുതെലഗ്നെസപുമസ്ഥശനൈശ്ചരെ।
ചന്ദ്രെപാപഗ്രഹൈർദൃഷ്ടെപിശാചാലൊകനാദ്ഭുജാ-ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ലഗ്നംചരരാശി ഗതമായിട്ടും മദംധരാസുതയുതമായിട്ടും ലഗ്നം സഹിത പാപമായിട്ടമിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മൈവതാമർശനംഹെതുവായിട്ടുള്ള രുജാ വാച്യയാകുന്നു- ലഗ്നംശുഭെതരയുതമായിട്ടും ശനൈശ്ചരൻ സപുമസ്ഥനായിട്ടും ചന്ദ്രൻ പാപഗ്രഹങ്ങളാൽ ദൃഷ്ടനായിട്ട മിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പിശാചാലൊകനം ഹെതുവായിട്ടുള്ള രുജാവാച്യയാകുന്നു-

സാരം—— ചരരാശിലഗ്നമായിട്ടും ലഗ്നത്തിന്നു പാപയൊഗ

മുണ്ടായിട്ടും ചൊവ്വ ഏഴാമെടത്തു നിന്നവനായിട്ടും ഭവിച്ചാൽ ദൃഷ്ടിബാധഹേതുവായിട്ടുള്ള രോഗത്തെ പറയേണം- ലഗ്നത്തിന്നു പാപയോഗവും ഏഴാമെടത്തു ശനിയും ചന്ദ്രന്നു പാപദൃഷ്ടിയു മുണ്ടായാൽ പിശാചദർശനം ഹേതുവായിട്ടുള്ള രോഗത്തെ പറയേണം-

ഫലം. ലഗ്നേശബന്ധുർദ്ദിബാധകേശോരന്ധ്രംനിഹന്തുംയമിതസ്യശത്രുഃ । ഭോക്തുംസമശ്ചേൽഗ്രഹപീഡനംസ്യാദേവം ത്രിധാദൈവവിദോവദന്തി ॥

അന്വയാർത്ഥം——ബാധകേശൻ ലഗ്നേശബന്ധുവാകുന്നു എങ്കിൽ രമിപ്പാനായിക്കൊണ്ടും അവന്റെ ശത്രുവാകുന്നു എങ്കിൽ ഹനിപ്പാനായിക്കൊണ്ടും സമനാകുന്നു എങ്കിൽ ഭുജിപ്പാനായിക്കൊണ്ടും ഇങ്ങിനെ ഗ്രഹപീഡനം മൂന്നു പ്രകാരമായി ഭവിക്കുമെന്നു ദൈവവിത്തുകൾ പറയുന്നു.

സാരം——ബാധകസ്ഥാനാധിപൻ ലഗ്നാധിപന്റെ ബന്ധുവാകുന്നു എങ്കിൽ ദേവതയുടെ ബാധരമിപ്പാനായിക്കൊണ്ടാകുന്നു- ശത്രുവാകുന്നു എങ്കിൽ കൊല്ലുവാനായിക്കൊണ്ടാകുന്നു- സമനാകുന്നു എങ്കിൽ ബലികർമ്മത്തെ അനുഭവിപ്പാനായിക്കൊണ്ടാകുന്നു ഇങ്ങിനെ ദേവതാബാധയുടെപ്രയോജന ഭേദത്തെ അറിഞ്ഞുകൊൾക-

ഫലം. അന്യേതുലഗ്നേശദൃഷ്ടിയോഗെരന്ധ്രംനിഹന്തുംമതിഷ്ഠിഷുർവ്വാദ്യാ। ബാധാധിപൈന്യൈരിഹഭോക്തുമേവംഗ്രഹൈർവിരൊധെസതിപൂർവപക്ഷഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം——അന്യന്മാരാകട്ടെ ബാധാധിപങ്കൽ ലഗ്നേശദൃഷ്ടിയോഗം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ രമിപ്പാനായിക്കൊണ്ടും മതിഷ്ഠിഷുവാന്മാരാൽ ഉള്ള ദൃഷ്ടിയോഗം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ നിഹനിപ്പാനായിക്കൊണ്ടും ഇവങ്കൽ അന്യന്മാരാൽ ഉള്ള ദൃഷ്ടിയോഗം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഭുജിപ്പാനായിക്കൊണ്ടും ഇങ്ങിനെ മൂന്നുപ്രകാരമെണവദിക്കുന്നു- വിരൊധം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പൂർവ്വപക്ഷം ഗ്രാഹ്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ബാധകാധിപന്നു ലഗ്നാധിപന്റെ ദൃഷ്ടിയോയോഗമൊ ഉണ്ടായാൽ രമിപ്പാനായിക്കൊണ്ടെന്നും ഷഷ്ഠാഷ്ടമാധിപന്മാരുടെ ദൃഷ്ടിയൊ യൊഗമൊ ഉണ്ടായാൽ ഹിംസിപ്പാനായിക്കൊണ്ടെന്നും മറ്റുള്ള ഗ്രഹങ്ങളുടെ ദൃഷ്ടിയൊഗങ്ങളുണ്ടായാൽ ബലികർമ്മത്തെ അനുഭവിപ്പാനായിക്കൊണ്ടെന്നും ഗ്രഹ

പീഡനത്തെ മറ്റുള്ളവർ മൂന്നുപ്രകാരമായിപ്പറയുന്നു. പക്ഷങ്ങൾക്കു പരസ്പരവിരോധം വരികിൽ മുമ്പെ പറഞ്ഞതിനെത്തന്നെ ഗ്രഹിച്ചുകൊൾകയും വേണം.

ഫലവ്യ. ശുക്രക്ഷേത്രഭൂഷ്ടാബാധകസ്ഥാനഗോഗ്രഹഃ।
യദിബാധൊൽഭവേപിദ്യാൽഭാര്യാഭർത്തൃസമാഗമേ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ശുക്രക്ഷേത്രനായിട്ടൊ രണ്ടാംസ്ഥനായിട്ടൊ ഇരിക്കുന്ന ഗ്രഹം ബാധകസ്ഥാനഗനാകുന്നു എങ്കിൽ ഭാര്യാഭർത്തൃസമാഗമത്തിങ്കൽ ബാധൊൽ ഭവത്തെ അറിയേണം.

സാരം—— ബാധകസ്ഥാനത്തിങ്കൽ ഒരുഗ്രഹം ശുക്രക്ഷേത്രത്തിങ്കൽ നിൽക്കുന്നവനായിട്ടൊ ശുക്രദൃഷ്ടിയൊടു കൂടിയവനായിട്ടൊ ഉണ്ടായാൽ ബാധയുണ്ടായതു സംഭോഗകാലത്തിങ്കലാകുന്നു എന്നു അറിയേണം.

ഫലൻ. ബാധാസംഭവദേശം സ്വബാധകസ്ഥാനരാശിനാ ।
വാച്യൈരമേഷാദിരാശീനാംപ്രദേശാൻകഥയാമ്യതഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം — ബാധാസംഭവദേശമാകട്ടെ ബാധകസ്ഥാന രാശികൊണ്ടു വാച്യമാകുന്നു ഇതു ഹെതുവായിട്ടു ഞാൻ മെഷാദിരാശികളുടെ പ്രദേശങ്ങളെ കഥിക്കുന്നു.

സാരം—— ബാധയുണ്ടായത ഇന്നസ്ഥലത്തിങ്കൽ വസിക്കുമ്പൊഴാണ എന്ന ബാധകസ്ഥാനംകൊണ്ടു പറയേണം. അതു ഹെതുവായിട്ടു മെഷാദിരാശികൾ കൊണ്ടു അറിയേണ്ടുന്ന പ്രദേശങ്ങളെ ഇനി പറയുന്നു.

ഫലം- മെഷസ്യധാതുപാകരരത്നഭൂമിഃകുല്യാപ്രദേശൊഭുജഗാലയശ്ച। പൂർവ്വപ്രദേശൊവൃഷഭസ്യചശ്ചാൽകൃഷീവലക്ഷേത്രസുരമ്യഭൂമിഃ

ഫലം- ഉദ്യാനമെവാലയസ്തഭൂമിർയ്യുമസ്യരമ്യംപ്രവദന്തിതജ്ജ്ഞാഃ। ദേവാംഗനാവാസതടാകരമ്യംജലാന്തികംകർക്കടകസ്യരാശേഃ॥

അന്വയാർത്ഥം—— മെഷത്തിന്റെപ്രദേശം ധാതുപാകാരരത്നഭൂമിയും കുല്യയും ഭുജംഗാലയവുംആകുന്നു. വൃഷഭത്തിന്റെപ്രദേശം പൂർവ്വമായപ്രദേശവും പടിഞ്ഞാറുള്ളപ്രദേശവും കൃഷീവലക്ഷേത്രസുരമ്യഭൂമിയുമാകുന്നു. യമത്തിന്റെ ഉദ്യാനമെവാലയസ്തഭൂമികളെയും രമ്യമായിരിക്കുന്നപ്രദേശത്തെയും തജ്ജ്ഞന്മാർ പ്രവദിക്കുന്നു. കർക്കടകമാകുന്നരാശിക്കു ദേവാംഗനാവാസതടാകരമ്യമായിരിക്കുന്ന ജലാന്തികത്തെപ്രവദിക്കുന്നു.

സാരം—— സപ്തധാദിധാതുദ്രവ്യങ്ങളുള്ളപ്രദേശവും രത്നങ്ങ

ള്ള പ്രദേശവും തൊട്ടും പാമ്പിൻകാവും മെടത്തിന്റെഎന്നറിക- കിഴക്കും പടിഞ്ഞാറുമുള്ള പ്രദേശങ്ങളും കൃഷിയുള്ളൊടവും മനൊഹരമായപ്രദേശവും ഇടവത്തിന്റെഎന്നറിക. ഉദ്യാനവും രംപലവും രംഗസ്ഥലവും മിഥുനത്തിന്റെഎന്നറിക. മിഥുനത്തിന്ന മനൊഹരമായ പ്രദേശവുമാം. ദെവസ്ത്രീകളുടെവാസസ്ഥാനമായ താമരയ്യൊകയുടെ സമീപംകക്കടകത്തിന്റെഎന്നറിക-

൧൨൮- സ്ഥാനംമൂഗെന്ദ്രസ്യതുതുംഗദെശൊഗൊക്ഷീരുദെവമിജവാസഭ്രമിഃ। ദെവാലയാശപചിപമന്ദിരാഷ്ടിക്ഷെത്രെഷുവാസൊവനിതാഗൃഹസ്യ ॥

അനവയാർത്ഥം—— മൂഗെന്ദ്രന്റെസ്ഥാനമാകട്ടെ തുംഗദെശവും ഗൊക്ഷീരുദെവമിജവാസഭ്രമിയുമാകുന്നു- വനിതാഗൃഹത്തിന്റെവാസം ദെവാലയശപചിപമന്ദിരാഷ്ടിക്ഷെത്രങ്ങളിൽ ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ചിങ്ങത്തിന്റെ സ്ഥാനം ഉയൎന്നപ്രദെശവുംപശുക്കളും ബ്രാഹ്മണരും വസിക്കുന്നെടവും രംപലവുമാകുന്നു. കന്നിയുടെസ്ഥാനം രംപലവും കുതിരപ്പന്തിയും തുനപ്പന്തിയും സമുദ്രവും കൃഷിഭ്രമിയുമാകുന്നു-

൧൨൯- ശ്ലൊകസ്യവിഭ്രാവണൈകാനനെക്ഷുകീടസ്യവന്മീകതടാകയൊശ്ച। തുരാമസെനാഗൃഹയുദ്ധഭ്രമിസാലെക്ഷുവാസൊനവമസ്യരാശെഃ॥

അനവയാർത്ഥം— ശ്ലൊകത്തിന്റെ വാസംരഥ്യാപണൈകാനനങ്ങളിലും കീടത്തിന്റെവാസംവന്മീകതടാകങ്ങളിലും നവമമായിരിക്കുന്ന രാശിയുടെവാസം തുരാമസെനാഗൃഹയുദ്ധഭ്രമിസാലങ്ങളിലുമാകുന്നു-

സാരം തുലാരാശിയുടെസ്ഥാനം തെർവീതിയും അങ്ങാടിയുംകാട്ടുമാകുന്നു- വൃശ്ചികത്തിന്റെസ്ഥാനം പുറവും പൊയ്കയുമാകുന്നു ധനുവിന്റെസ്ഥാനം ഉദ്യാനവുംസെനാഗൃഹവും യുദ്ധഭ്രമിയും എഴുനിലമാളികയുമാകുന്നു-

൧൩൦- നദീമുഖാരണ്യനിഷ്കുടവാസെഷ്ടചണസ്യരാശെഷ്ടഭ്രസ്യതുചൽ। ശപദ്രാംബുപൂർണ്ണാമരമന്ദിരെക്ഷുരുധക്ഷസ്യവാസുകഥിതൊമുനീന്ദ്രൈഃ॥

അനവയാർത്ഥം—— എണെമാകുന്ന രാശിയുടെ വാസംനദീമുഖാരണ്യനിഷ്കുടവാസങ്ങളിലാകുന്നു- ഷ്ടഭ്രത്തിന്റെ വാസം അത്തിന്റെ എന്നപൊലെ തുകുന്നു- ധനുഷ്കത്തിന്റെവാസംശ

ഭ്രാംപൂർണ്ണാമരമന്ദിരങ്ങളിൽ മുനീന്ദ്രന്മാരാൽ കഥിതമാകുന്നു-

സാരം—— മകരത്തിന്റെസ്ഥാനം നദീമുഖവും വനവും കാട്ടാളന്മാരിരിക്കും പ്രദേശവുമാകുന്നു- കുംഭത്തിന്റെ സ്ഥാനവുംമൽപ്രകാരമാകുന്നു- മീനത്തിന്റെസ്ഥാനം അളയും ജലപൂർണ്ണപ്രദേശവും അംപലവുമാകുന്നു-

ഫലം- വനംക്ഷേത്രംപുരംകല്യാശൈലഗ്രാമാപണാദ്രിക്രമാൽ കൂപകാന്താരജലധിതടാകസരിത്സുപജാൽ ഇതി॥

അന്വയാർത്ഥം—— അജത്തിങ്കൽനിന്നുതുടങ്ങിക്രമെണവനവും ക്ഷേത്രവും പുരവും കല്യയും ശൈലഗ്രാമാപണങ്ങളും കൂപകാന്താരജലധിതടാകസരിത്തുകളും സ്ഥാനങ്ങളാകുന്നു-

സാരം—— മെഷാദികളായരാശികൾക്ക് ക്രമെണകാട്ടം വിളവുഭൂമിയും രാജധാനിയും പർവ്വതവും അങ്ങാടിയും കിണറും കാട്ടുവഴിയും സമുദ്രവും താമരപ്പൊയികയും പുഴയും സ്ഥാനമാകുന്നു-

(വാ) ഏതദ്ദുഷ്ടിബാധാവിഷയം॥

മൽഎഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥം സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

(വാ) അഥജിഹ്വാദോഷാനിരൂപ്യതെ॥

അനന്തരം ജിഹ്വാദോഷത്തെ നിരൂപിക്കുന്നു എന്ന മൽ എഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ സാരം-

ഫലം- ബാധകൈശ്ചരയുക്കോവാദുഷ്ടോവായദിവാകഫതിഃ രുഗ്രിരൊഗംവമെന്നുണംജിഹ്വാദോഷസമുൽഭവം॥

അന്വയാർത്ഥം—— വാൽഫതി ബാധകൈശ്ചരയുക്തനായിട്ടൊ ദുഷ്ടനായിട്ടൊ ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ എന്നാൽ നാക്കുടെ രൊഗത്തെ ജിഹ്വാദോഷസമുൽഭവമെന്നു വരിക്കെണം-

സാരം—— രണ്ടോംഭാവാധിപനും ബാധകാധിപനും തമ്മിൽ യൊഗമൊ ദൃഷ്ടിയൊ ഉണ്ടായാൽ രൊഗകാരണം ജിഹ്വാദോഷമാകുന്നു എന്നുപറയെണം-

(വാ) ഏതജ്ജിഹ്വാദോഷനിരൂപണവിഷയം॥

സാരംസ്പഷ്ടമാകുന്നു-

ഫലം ബാലഗ്രഹാഭിധാബാധന്തേകാനെവകെവലം പ്രസിദ്ധാഃപൂതനാദ്യായെതൽപീഡാഥനീരൂപ്യതെ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ബാലഗ്രഹാഭിധന്മാരായി പ്രസിദ്ധന്മാരായി പൂതനാദ്യന്മാരായിരിക്കുന്ന യാവചിലഗ്രഹങ്ങൾ ഭവിക്കുന്നുവൊ അവർ അർഭകന്മാരെതന്നെ ബാധിക്കുന്നു- അനന്തരംതൽപീഡാനിരൂപിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— ഇനി ബാലഗ്രഹങ്ങളെന്നു പ്രസിദ്ധിയുള്ള പൂ

തനാദിഗ്രഹങ്ങളാൽ ബാലനാകും തന്നെ ഭവിക്കുന്നതായ ബാധയെ വിചാരിക്കുന്നു-

കുജം മന്ദചന്ദ്രജയൊരെകൊയ മചാമിഥുനകൃയൊഃ ബാധകസ്ഥാനസംസ്ഥശ്ചേത് ബാലപീഡാംവിനിർദ്ദിശേൽ।।

അനവയാർത്ഥം—— മന്ദചന്ദ്രജന്മാരിൽവെച്ച ഏകൻ ബാധകസ്ഥാനസംസ്ഥനായി ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ ബാലപീഡയെ വിനിർദ്ദേശിക്കെണം- അല്ലാ എങ്കിൽ മിഥുനകൃങ്ങളിൽവെച്ചഏകം ബാധകസ്ഥാനസംസ്ഥമാകുന്നു എങ്കിൽ ബാലപീഡയെവിനിർദ്ദേശിക്കെണം-

സാരം—— ശനിയൊ ബുധനൊ ബാധകസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നാലും ബാധകസ്ഥാനം മിഥുനമൊ മകരമൊ ആയിവന്നാലും ബാലപീഡയെ പറയെണം-

(വാ) എതൽബാലപീഡാനിരൂപണവിഷയം।।

സാരംസ്പഷ്ടമാകുന്നു-

(വാ) അഥവിഷ്ടഭോജനംനിരൂപ്യതെ।।

അനവയാർത്ഥം——അനന്തരം വിഷ്ടഭോജനം നിരൂപികപ്പെടുന്നു-

സാരംസ്പഷ്ടമാകുന്നു-

കുൻ. മിത്രപുത്രസപുമെവാഷ്ടമെവാമാന്ദ്യവാഹെതുരിഷ്ടതിക്ഷെപഭൂഭ്രക്ഷിു। തത്രസ്ഥചാരീശപരൈരിപ്രയുക്താവിജ്ഞാതവ്യാസാനചൈവയൊഗാൽ।।

അനവയാർത്ഥം—— മിത്രത്തിങ്കലൊ പുത്രങ്കലൊ സപുമത്തിങ്കലൊ അഷ്ടമത്തിങ്കലൊ മന്ദിയൊ അഹിയൊ തിങ്ങുന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ക്ഷെപഭൂഭ്രക്ഷി വാചൃയായി ഭവിക്കുന്നു- അരിശപരൻ തത്രസ്ഥനായിട്ടിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അത അരിപ്രയുക്താ എന്ന വിജ്ഞാതവ്യയായി ഭവിക്കുന്നു അരിശപരൻ തത്രസ്ഥനല്ല എങ്കിൽ ദൈവയൊഗം ഹെതുവായിട്ടഎന്ന വിജ്ഞാവ്യയാകുന്നു-

സാരം—— ഗുളികനൊ രാഹുവൊ നാലാമെടത്തെങ്കിലും അഞ്ചാമെടത്തെങ്കിലും ഏഴാമെടത്തെങ്കിലും എട്ടാമെടത്തെങ്കിലും നിന്നാൽ കൈവിഷം വയറിൽപെട്ടിരിക്കുന്നു എന്നു പറയെണം- മെൽപറഞ്ഞസ്ഥാനങ്ങളിൽവെച്ചു യാതൊന്നിങ്കൽ ഗുളികന്റെയൊരാഹുവിന്റെയൊ സ്ഥിതി ഉണ്ടായൊ അതിങ്കൽ തന്നെ ആറാംഭാവാധിപന്റെ സ്ഥിതിയുണ്ടായാൽ അഭ്യശത്രുവിനാൽ പെടുത്തപ്പെട്ടതാകുന്നു എന്നും ആറാംഭാവാധിപൻ മ

റൊരെടുത്തുനിന്നാൽ യഥാവല്ലെപ്പെട്ടതാകുന്നു എന്നും അറിയെണം-

ക്രമം. ആത്രുഡെസിംഹരാശൌകടുകരസയുതെനാഗവല്ലീദലാമ്പ്രൈ ത്രൈമക്ഷെത്രെരഥാജ്യൈമധുനിബുധഗൃഹംക്രകൃരശ്രൊസ്തിരക്ഷ്മാ ! ക്ഷ്മീരെവാകാമദൈവാവിഷ്ണമമരഗുരൊദ്ധാന്നിനിക്ഷ്യദത്തം പൂഷാമൈത്രന്ദഗൈഹലവണരസവതിദ്രവ്യ ഇന്ദ്രാർവെവാ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— സിംഹരാശി ആത്രുഡ്ഷമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ കടുകരസവത്താകിരിക്കുന്ന നാഗവല്ലീദലാമ്പ്രത്തിങ്കലും ത്രൈമക്ഷെത്രം അപ്രകാരം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ആത്രുജ്യത്തിങ്കലും മധുവിങ്കലും ബുധഗൃഹം അപ്രകാരം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ രക്രുദധികളിലും സിതക്ഷ്മാ അപ്രകാരം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിൽ ക്ഷ്മീരത്തിങ്കലും കാമരൂത്തിങ്കലും അമരഗുരുവിന്റെ ധാമം അപ്രകാരം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പൂഷാദിയിലും മന്ദഗൈഹം അപ്രകാരം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ലവണരസവത്തായിരിക്കുന്ന ദ്രവ്യത്തിങ്കലും ഇന്ദുവിന്റെ ധാമം അപ്രകാരം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ദ്രവത്തിങ്കലും വിഷം നിക്ഷേപിച്ചിട്ടുള്ള ദ്രവ്യമാകുന്നു എന്ന ജ്ഞാതവ്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ആത്രുഡ്ഷം ചിങ്ങമായാൽ വെറിലമുതലായ ഔഷധങ്ങളിലും മെടമൊ വൃശ്ചികമൊ ആയാൽ നെയ്യിലും അല്പമെങ്കിൽ തെനിലും മിഥുനമൊ കന്നിയൊ ആയാൽ മൊരിലും അല്പമെങ്കിൽ തൈരിലും ഇടവമൊ തുലാരാശിയൊ ആയാൽ പാലിലും അല്പമെങ്കിൽ പഴത്തിലും ധനുവൊ മീനമൊ ആയാൽ അപ്പം മുതലായ ഭക്ഷ്യങ്ങളിലും മകരമൊ കുംഭമൊ ആയാൽ ലവണരസമായ ദ്രവ്യത്തിലും കർക്കിടകമായാൽ വെള്ളം മുതലായ ദ്രവദ്രവ്യത്തിലും വിഷം വെച്ചു കൊടുക്കപ്പെട്ട എന്നറിയെണം.

ക്രമം. ലഗ്നെശരീരസംബന്ധസ്യഹിംസായൈഗരളാപ്തിഃ. ലഗ്നെശാന്ത്യെശസംബന്ധസ്യാദ്യശികരണായത്തൽ ।

അന്വയാർത്ഥം—— ലഗ്നെശരീരസംബന്ധം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഗരളാപ്തിഃ ഹിംസക്കായിക്കൊണ്ടു എന്ന വിജ്ഞാതവ്യമാകുന്നു- ലഗ്നെശാന്ത്യെശസംബന്ധംസത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ആയുശ്ശികരണത്തിനായിക്കൊണ്ടു എന്ന വിജ്ഞാതവ്യമാകുന്നു-

സാരം—— ലഗ്നാധിപനും അഷ്ടമാധിപനും തമ്മിൽ സംബന്ധമുണ്ടായാൽ വിഷം കൊടുത്തു കൊല്ലുവാനായിക്കൊണ്ടാകുന്നു എന്നും ലഗ്നാധിപനും ഏഴാം ഭാവാധിപനും തമ്മിൽ സംബന്ധമുണ്ടായാൽ വശീകരിപ്പാനായിക്കൊണ്ടാകുന്നു എന്നും അറിയേണം-

(൨൭) ഏതല്പവിഷഭോജനനിരൂപണവിഷയം ॥

മേൽ എഴുതിയവാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥം സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

(൨൮) അഥശത്രുബാധാനിരൂപ്യതെ ॥

അനന്തരം ശത്രുബാധാനിരൂപിക്കപ്പെടുന്നു എന്നു മേൽ എഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥം-

ശ്ലോകം ദ്വൈക്ഷത്രിതയസംഭൂതാഃ കേവലംബാധയാകുരുഃ।
ദ്വൈവിധ്യമിരിതാഗാണാംരൽഭേദേ പ്രാഗ്ലഗ്നതെ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ദ്വൈക്ഷത്രിതയ സംഭൂതങ്ങളായിട്ടുതന്നെയും ബാധയാൽ കൂടങ്ങളായിട്ടും ഭവിക്കുക ഹേതുവായിട്ടു രോഗങ്ങൾക്കു ദ്വൈവിധ്യം ഭവിക്കുന്നു- മുമ്പെ തൽപ്രഭേദം നിഗദിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— രോഗങ്ങൾ ബാധാസംബന്ധത്തോടുകൂടാതെയും കൂടിയുമുണ്ടാകയാൽ അതുകളെ തിരിച്ചറിവാനായിക്കൊണ്ടുള്ള ഉപായത്തെ മുമ്പു പഠയുന്നു-

ശ്ലോകം ശത്രുത്വപ്രബലെവദന്തിസുധിയൊരോഗൊൽഭവംബാധയാ പ്രാഗ്ലഗ്നപ്രബലെതഥാമയഗണൊവാച്യാസ്തിദ്വൈക്ഷൊൽഭവാഃ। തദ്വൽക്ഷിപ്തുപതൌബലിന്യപിഗദാൻബാധൊൽഭവാന്നിർദ്ദിശേൽദ്രഷ്ട്രസ്ഥെ ശതിബലെത്രിദ്വൈക്ഷജനിതാൻരൊഗാസ്സ്പൃരെവംവിധാ ॥

ശ്ലോകം വ്യാധിനാധിപവാരാങ്കെയസ്ഥിതൊരന്ധ്രസ്ഥപസംസ്ഥാബാധയാസബലെരീശെരന്ധ്രെശെരുക്ത്രിദ്വൈക്ഷതഃ-ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം—— സുധീകൾ ശത്രുത്വം പ്രബലമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ബാധ ഹേതുവായിട്ടുള്ള രോഗൊൽഭവത്തെ വദിക്കുന്നു. പ്രാഗ്ലഗ്നം പ്രബലമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അപ്രകാരം ത്രിദ്വൈക്ഷൊൽഭവങ്ങളായിരിക്കുന്ന അമയഗണങ്ങൾ വാച്യങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. അപ്രകാരം ക്ഷിപ്തുപതി ബലിയായി സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ബാധൊൽഭവങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഗദങ്ങളെ നിർദ്ദേശിക്കേണം- രന്ധ്രേശൻ അതിബലനായി സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ത്രിദ്വൈക്ഷജനിതങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഗദങ്ങളെ നി

ദ്ദേശിക്കേണം- രോഗങ്ങൾ ഇങ്ങിനെ രണ്ടുപ്രകാരം ഭവിക്കുന്നു. ക്ഷുപൻ വ്യാധികളുടെ രംശപരനെന്ന ജ്ഞേയനായി ഭവിക്കുന്നു-രസ്പ്രശനും വ്യാധികളുടെ ഈശപരനെന്ന ജ്ഞേയനായിഭവിക്കുന്നു അരീശൻ പ്രബലനായിസന്നായിരിക്കുംവിക്ഷയത്തിൽബാധഹെതുവായിട്ടുള്ളരുക്കവാച്യയായിഭവിക്കുന്നു- രസ്പ്രശൻഅതിബലനായി സന്നായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ ത്രിദോഷങ്ങൾഹെതുവായിട്ടുള്ള രുക്കവാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ആതുരന്നു ബലാധിക്യമുണ്ടെങ്കിൽ രോഗകാരണം ബാധാഎന്നും ഉഭയബലത്തിന്നു ബലാധിക്യമുണ്ടെങ്കിൽ ത്രിദോഷകോപംതന്നെ കാരണമെന്നും അറിയെണം ഇപ്രകാരംതന്നെ ആതുരം ഭാവാധിപന്നു ബലാധിക്യമുണ്ടായാൽ ബാധാഎന്നും അഷ്ടമാധിപന്നു ബലാധിക്യം ഉണ്ടായാൽ ത്രിദോഷകോപം തന്നെ എന്നും അറിയെണം- ആതുരം ഭാവാധിപനും അഷ്ടമാധിപനും രോഗങ്ങളുടെ അധിപന്മാരാകുന്നു-

മനുഃ. ബാധൈശസ്യാരിഭേവാരിപുഭവനഷതെവ്വാധകക്ഷേയദിസ്യാദ്യോഗൊവാ ദർശനംവാപുനരഥയദിവാതൈമിത്രഃ ക്ഷേത്രസംസ്ഥേ । ബാധാധീശാരിന്നാഥാവഷിയദിസഹിതൈപശ്യതൊന്യതൊവാ ശത്രോസ്സുത്രാഭിചാരംവദതുബഹുതയാചക്ഷണാനാംസഭ്രയാൻ ।

അന്വയാർത്ഥം—— ബാധൈശന്ന അരിഭത്തിങ്കലൊരിപുഭവനപതിക്കു ബാധകക്ഷത്തിങ്കലൊയൊഗമൊ ദർശനമൊ ഭവിക്കുമെങ്കിലും അല്ലാഎങ്കിൽ അവർമിത്രഃ ക്ഷെത്രസംസ്ഥന്മാരായി ഭവിക്കുമെങ്കിലും ബാധാധീശാരിനാഥന്മാർ സഹിതന്മാരായി ഭവിക്കുമെങ്കിലും അന്യൊന്യം ദർശിക്കുന്നു എങ്കിലും അപിടെ ശത്രുവിന്റെ അഭിചാരത്തെ വദിക്കെണം ലക്ഷണങ്ങളുടെ ബഹുത്വഹെതുവായിട്ട അതുഭ്രയാനായിട്ട വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ബാധകസ്ഥാനാധിപൻ ആറാമെടത്തു നിന്നാലും നൊക്കിയാലും ആറാം ഭാവാധിപൻ ബാധകസ്ഥാനത്തു നിന്നാലും നൊക്കിയാലും ബാധകസ്ഥാനാധിപനും ആറാംഭാവാധിപനും തമ്മിൽയൊഗമൊ ദൃഷ്ടിയൊ പരസ്പര ക്ഷെത്രങ്ങളിൽ സ്ഥിതിയൊ ഉണ്ടായാലും ശത്രുവിന്റെ അഭിചാരമുണ്ടെന്നു പറയെണം- മെൽ പറഞ്ഞ ലക്ഷണങ്ങൾ രണ്ടിലെറെ ഉണ്ടായാൽ മഹാഭിചാരമെന്നും മൂന്നിൽ കുറഞ്ഞാൽ ക്ഷുദ്രാഭിചാരമെന്നും പറഞ്ഞുകൊൾകെ-

ശ്ലോ. മഹാഭിചാരൈരുക്തവ്യൈർഭൂശ്ചേൽബാധകാധിപഃ
പാപഗ്രഹേൽക്ഷുദ്രകൃത്യസ്യാദാഭിചാരഇതിദ്വിധാ ॥

അന്വയാർത്ഥം— ബാധകാധിപൻ ശുഭനാകുന്നു എങ്കിൽ മഹാഭിചാരം തന്നെ വക്തവ്യമായി ഭവിക്കുന്നു. പാപനാകുന്നു എങ്കിൽ ക്ഷുദ്രംതന്നെ വക്തവ്യമായി ഭവിക്കുന്നു. അഭിചാരം ഇങ്ങിനെ രണ്ടു പ്രകാരം തന്നെ ഭവിക്കും.

സാരം— ബാധകാധിപൻ ശുഭഗ്രഹമാകിൽ മഹാഭിചാരമെന്നുതന്നെ പറയേണം. പാപഗ്രഹമാകിൽ ക്ഷുദ്രാഭിചാരമെന്നുതന്നെ പറയേണം. അഭിചാരം ഇങ്ങിനെ രണ്ടു പ്രകാരമല്ലാതെ വേറെ ഇല്ല.

ശ്ലോ. മഹാഭിചാരഏതസ്യാദ്ദൈവരിഭിർമ്മാരണാദികം
കർമ്മക്രിയതേക്ഷുദ്രോയൽ കീലാദിനിഖനാദിതേ ॥

അന്വയാർത്ഥം— വൈരികളാൽ മാരണാദികർമ്മമായിരിക്കുന്നയാതൊരു കർമ്മം ചെയ്യപ്പെടുന്നുവോ ഇതു മഹാഭിചാരമായി ഭവിക്കും. കീലാദിനിഖനനംചെയ്യപ്പെട്ടു എന്നതുമുതലായതൊന്നോ ഇതു ക്ഷുദ്രമായി ഭവിക്കും.

സാരം— മഹാചാരമെന്നതു മന്ത്രശാസ്ത്രങ്ങളിൽ പ്രസിദ്ധമായിയും സമസ്തമായി പ്രവൃത്തിക്കേണ്ടതുമായ മാരണാദികർമ്മമാകുന്നു. ക്ഷുദ്രാഭിചാരമാകുന്നതു മതസ്ഥകഴുച്ചിടുകയാകുന്നു. അതിന്റെഫലം മാരണാദികർമ്മങ്ങളോടു തുല്യംതന്നെ ശാസ്ത്രപ്രസിദ്ധി അതിനുമുണ്ടെങ്കിലും മന്ത്രശക്തി പ്രാധാന്യമുള്ളതു മഹാഭിചാരമെന്നും ഔഷധശക്തിപ്രാധാന്യമുള്ളതു ക്ഷുദ്രമെന്നും ധരിച്ചുകൊൾക.

ശ്ലോ. രിപൌശത്രുനിയോഗാദ്യൈർമ്മാരണാദികൃതസ്യച
ജാതിർഭവേദ്യയാശത്രുവക്തവ്യാതത്പ്രകാരകഥ്യതേ ॥

അന്വയാർത്ഥം— രിപുവും തന്നിയോഗം ഹേതുവായിട്ടുമുള്ള മാരണാദികർമ്മത്തിനുള്ള ജാതിയാതൊരുവണ്ണമാകുന്നുവോ ഇവണ്ണമാകുന്ന രിപുവിന്റെ ജാതിവക്തവ്യയാകുന്നതു അനന്തരം തൽപ്രകാരം കഥിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം— ശത്രുവിന്റെയും ശത്രുപ്രേരണഹേതുവായിട്ടുള്ള മാരണാദികർമ്മത്തിന്റെയും ജാതിയെപറയേണം. അതുപോലെ ഇന്ന പ്രകാരമെന്നു ഇനിപറയുന്നു.

ശ്ലോ. വജ്രൌഷ്ണക്ഷുരാശൈസ്തുവേതിഹിരിപൌഷ്ണക്ഷുരാ
ശീശിതൂ വ്യാവാച്യൌബാധാവ്യൂരാശേരഥതദധിപതെഷ്വാപിവ
ണ്ണംപ്രയോജ്യേ ॥ വിപ്രസ്യാന്മീനരാശിധരണിപതിരജൊ

വൈശ്യ ഉക്ഷാന്ത്യയുഗ്മം ശ്രുദ്രസ്യാൽ സ്വന്തികോണം പുനരിഹവി
ഹഗാഖിവവിപ്രാദിനൊക്തഃ ॥

അനുചയാർത്ഥം—— ക്ഷത്രിയരാശിയുടെ വർണ്ണം യാതൊന്നൊ അതു
തന്നെയൊ ക്ഷത്രിയരാശി ശിതാവിന്റെ വർണ്ണമൊ രിപുവിന്റെവ
ർണ്ണമാക്കി വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ബുധാഖ്യരാശിയുടെയൊത
ദധിപതിയുടെയൊ വർണ്ണം ശ്രേയൊക്താവിന്റെ വർണ്ണമായിട്ടു
വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- മീനരാശി ത്രികൊണങ്ങളൊട്ടുകൂടെവി
പ്രനായി ഭവിക്കും അജത്രികൊണങ്ങളൊട്ടുകൂടെ ധരണിപ
തിയായി ഭവിക്കും ഉക്ഷാവത്രികൊണങ്ങളൊട്ടുകൂടെ വൈശ്യ
നായി ഭവിക്കും സ്ത്രീയുഗ്മം ത്രികൊണങ്ങളൊട്ടുകൂടെ ശ്രുദ്രനായിഭ
വിക്കും ഇവിടെ പിന്നെ വിഹഗന്മാർ വിപ്രാദികൊണ്ടുതന്നെ
ഉക്തന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— ആറാം രാശിയുടെ ജാതിയായതൊന്നൊ അതുതന്നെ
ശത്രുവിന്റെ ജാതിഎന്നു പറയെണം ആറാം രാശിയുടെ അധി
പന്റെ ജാതി യാതൊന്നൊ അതുതന്നെ എന്നു പറയാം- ബു
ധരാശിയുടെയൊ അതിന്റെ അധിപന്റെയൊ ജാതി യാതൊ
ന്നൊ അതുതന്നെ മാരനൊടിക്കത്തെച്ചൊതവന്റെ ജാതി
എന്നും പറയെണം

മീനം കർക്കടകം, വൃശ്ചികം ഇവമൂന്നും ബ്രാഹ്മണൻ- മെടം,
ചിങ്ങം, ധനു ഇവമൂന്നും ക്ഷത്രിയൻ- ഇടവം, കന്നി, മകരം-
ഇവമൂന്നും വൈശ്യൻ- മിഥുനം, തുലാം, കുംഭം ഇവമൂന്നും ശ്രുദ്ര
ൻ- ഇങ്ങിനെ രാശിയുടെജാതിക്രമംഗ്രഹങ്ങളുടെ ജാതിയെവിപ്രാ
ദിത്രീകത്രയ ഇത്യാദിഹൊരാശ്ലോകം കൊണ്ടറിഞ്ഞുകൊൾകം-

ഫ്രം-ബുധകാധിപസംബന്ധാദുഷ്ണ്യായൊഗനവായദി॥
ക്ഷത്രുഭസ്യരിവൊവ്വർണ്ണംക്ഷത്രുരാശ്യുദിതംവദെൽ॥

ഫ്രം-ബുധകസഹാനതന്നാഥയൊഗദുഷ്ണ്യാമയൊയദി॥ക്ഷത്രു
ശസ്യരിവൊസൂഹിവർണ്ണഷ്ടക്ഷുധിപൊദിതം॥

അനുചയാർത്ഥം—— ക്ഷത്രുഭത്തിന്നയൊഗംഹെതുവായിട്ടൊ
ഷ്ണത്തിഹെതുവായിട്ടൊ ബുധകാധിപസംബന്ധം ഭവിക്കുന്നുഎം
കിൽ രിപുവിന്ന ക്ഷത്രുരാശ്യുദിതമായിരിക്കുന്ന വർണ്ണത്തെവകി
ക്കെണം ക്ഷത്രുശത്രു ബുധകസ്ഥാനതന്നാഥയൊഗമുഷ്ണ്യാദി
കംഭവിക്കുന്നുഎങ്കിൽ എന്നാൽ രിപുവിന്ന ക്ഷത്രുധിപൊദി
തമായിരിക്കുന്നവർണ്ണംഭവിക്കും-

സാരം—— ആറാംമെടത്തു ബുധകാധിപൻനിന്നാലും നൊ
ക്കിയാലും അതുപൊലെതമ്മിൽപെരുവല്ല സംബന്ധമുണ്ടായി

രുന്നാലും രുതാമെടത്തിന്നപറഞ്ഞുജാതിതന്നെ ശത്രുവിൻെറരാ
ശി എന്നുപറഞ്ഞുകൊൾകം- രുതാംഭാവാധിപൻ ബാധകസ്ഥാ
നത്തിങ്കൽനിന്നാലും നൊക്കിയാലും ബാധകാധിപനൊട്ടുകൂടിനി
ന്നാലും ബാധകാധിപനെ നൊക്കിയാലും രുതുപൊലെവെറെ
വല്ല സംബന്ധമുണ്ടായിരുന്നാലും രുതാംഭാവാധിപൻെറ ജാ
തിതന്നെ ശത്രുവിൻെറജാതിഎന്നുപറഞ്ഞുകൊൾകം- ഇതുകൊ
ണ്ടു ശത്രുവിൻെറജാതി നിർദ്ദേശത്തിങ്കൽ രണ്ടുപക്ഷങ്ങളും പറ
ഞ്ഞുതുകൊണ്ടുള്ളസംശയത്തെ പരിഹരിച്ചു രണ്ടുപക്ഷങ്ങൾക്കും
വിഷയഭേദം ഇപ്പൊൾവ്യക്തമായിഎല്ലൊ ഇനിപ്രയൊക്തൃ
വിൻെറ ജാതിനിർദ്ദേശത്തിങ്കലും ഇങ്ങിനെ വന്നിരിക്കുന്നസം
ശയത്തെ പരിഹരിക്കുന്നു-

ക്രരു- ക്ഷുധിപതിസംബന്ധൊബാധകസ്യഗൃഹസ്യചെ
ൽ യൊഗാദിനാപ്രയൊക്തുസ്തദപണ്ണൊബാധകഭൊദിതഃ॥

ക്രരു- ബാധകെശസ്യചെൽ ക്ഷുക്ഷുക്ഷുശെക്ഷാനപയാദ
യഃ॥ ബാധകാധിപതെവ്വർണ്ണം പ്രയൊക്തുസ്തഹിനിർദ്ദിശെൽ॥

അന്വയാർത്ഥം— ബാധകമായിരിക്കുന്നഗൃഹത്തിന്ന ക്ഷുധി
പതിസംബന്ധം യൊഗാദിഹെതുവായിട്ടുഭവിക്കുന്നുഎങ്കിൽ
പ്രയൊക്തൃവിന്ന ബാധകഭൊദിതമായിരിക്കുന്ന വർണ്ണംഭവി
ക്കും- ബാധകെശന്ന ക്ഷുക്ഷുക്ഷുശെക്ഷാനപയാദികൾ ഭവി
ക്കുന്നുഎങ്കിൽ എന്നാൽപ്രയൊക്തൃവിന്ന ബാധകാധിപതി
യുടെ വർണ്ണത്തെ നിർദ്ദെശിക്കെണം-

സാരം— രുതാംഭാവാധിപൻ ബാധകസ്ഥാനത്തിങ്കൽ
നിന്നാലും നൊക്കിയാലും രുതുപൊലെരുമ്മിൽവെറെവല്ല സം
ബന്ധമുണ്ടായിരുന്നാലും ബാധകരാശിയുടെ ജാതിതന്നെ മാര
ണാദികർമ്മത്തെച്ചെതവൻെറജാതിഎന്നുപറഞ്ഞുകൊൾകം- ബാ
ധകാധിപൻ രുതാമെടത്തുനിന്നാലും നൊക്കിയാലും രുതാംഭാ
വാധിപനൊട്ടുകൂടിനിന്നാലും രുതാംഭാവാധിപനെ നൊക്കിയാ
ലും രുതുപൊലെവെറെവല്ലസംബന്ധമുണ്ടായിരുന്നാലും ബാ
ധകാധിപൻെറ ജാതിതന്നെമെൽപറഞ്ഞവൻെറ ജാതിഎന്നുപ
റഞ്ഞുകൊൾകം-

ക്രരു- വിപ്രാവസുരസുരെഡ്യൗഭൈമാക്ഷത്രിയെനൃശ
ശിഭൈശ്യൗ॥ ശൂദ്രസ്തുബുധൊമന്ദശ്ചാന്തരവർണ്ണൊവരാഹമിഹിര
മതെ॥

അന്വയാർത്ഥം— വരാഹമിഹിരമതത്തിങ്കൽ അസുരസുരെ
ഡ്യന്മാർ വിപ്രന്മാരായിട്ടും ഭൈമാക്ഷന്മാർ ക്ഷത്രിയന്മാരായിട്ടും

ശശിവൈശ്യനായിട്ടും ബുധൻ ശൂദ്രനായിട്ടും മന്ദൻ അന്തരവ
ണ്ണമായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— സുഷ്ടമാകുന്നു-

(വാ) അത്രഗ്രന്ഥാന്തരം-

മേൽ എഴുതിയവാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥംസുഷ്ടമാകുന്നു-

ഫലം- വിപ്രോത്തമസ്യാൽഗുരുരുത്തശുക്രൊവിപ്രാധമൊന്യ
ഗ്രഹരാശിയൊഗാൽഭൈമനയൊസ്സുരാമഥസാവുഭൈമൊഭവേ
ൽകുജൊമാണ്ഡലികശ്ചവൈദ്യഃ।।

ഫലം- ഭ്രമിജൊനുപവീതിസ്യാദ്രാജുതുല്യൊമഥബൊധനഃ। വി
ദ്വാനനുപവീതിസമവൈദ്യാസഇതീര്യ്യതാം।

ഫലം- ഉച്ചാദിനീചപര്യ്യന്തസ്ഥാനഭെദാച്ചനൈരുച്യാ മൈവൊ
സാദിചണ്ഡാലപര്യ്യന്താജ്ജാതയസ്തുതാഃ ഇതി।।

അനുപയാർത്ഥം- ഇവരിൽപൈച്ചഗുരുവിപ്രോത്തമനായിഭവി
ക്കും ശുക്രൻ വിപ്രാധമനായിഭവിക്കും അന്യഗ്രഹരാശിയൊ
ഗം ഹെതുവായിട്ട ഇവക്കുഭെദംഭവിക്കും- ഭൗമസാവുഭൈമനായി
ട്ടും കുജൻ മാണ്ഡലികനായിട്ടും വൈദ്യനാകുന്നു- ഭ്രമിജൻ അ
നുപവീതിയായിയും രാജുതുല്യനായിയുള്ളവനായിട്ടും ഭവിക്കും-
ബൊധനൻ വിദ്വാനായിയും അനുപവീതിയായിയും ഇരിക്കു
ന്നദൈവജ്ഞൻ എന്നഴുരംരണം ചൈകപ്പെടെണം ഉച്ചാദിനീ
ചപര്യ്യന്തസ്ഥാനഭെദംഹെതുവായിട്ട ശനിയ്ക്കും ദൈവജ്ഞാദിച
ണ്ഡാലപര്യ്യന്തങ്ങളായിരിക്കുന്ന ജാതികൾ സ്ത്രീകളായിഭവി
ക്കുന്നു-

സാരം—— വ്യാഴം ഉത്തമനായിരിക്കുന്ന ബ്രാഹ്മണനാകുന്നു
ശുക്രൻ അധമനായിരിക്കുന്ന ബ്രാഹ്മണനാകുന്നു- ഗുരുശുക്ര
ന്മാക്ക അന്യഗ്രഹങ്ങളുടെയും അന്യരാശികളുടെയും യൊഗത്തി
ങ്കൽ ഗ്രഹരാശികളെ ഗുണഭാവഭെദകളെഅനുസരിച്ചു ഭെദംഭവിക്കു
കയുംചെയ്യും- ആദിത്യൻ ചക്രവർത്തിരാജാവാകുന്നു- ചൊവ്വ മ
ണ്ഡലാധിപതിയായരാജാവാകുന്നു- പൂണൂലില്ലാതെയും തുല്യ
നായുള്ളവനായിയുമുള്ളവനെന്നും ചൊവ്വയെക്കൊണ്ടു പറയാം-
ബുധൻ വിദ്വാനായിയും പൂണൂലില്ലാത്തവനായിയുമുള്ളദൈവ
ജ്ഞനാകുന്നു- ഉച്ചംമുതൽനീചംവരയുള്ള രാശികളുടെ ഭെദം
നിമിത്തമായിട്ട ശനിയെക്കൊണ്ടുതന്നെ ദൈവജ്ഞൻമുതൽച
ണ്ഡാലൻവരെയുള്ളജാതികളെപറകയുമാ-

(വാ) അത്രമാധവീയം

ഇവിടെ മാധവീയം ഭവിക്കുന്നുഎന്നമേൽ എഴുതിയവാക്യ

ത്തിന്റെഅർത്ഥമാകുന്നു- ഇവിടെ എന്നതിന്ന ജാതിയെ പറക എന്നവിഷയത്തിങ്കൽ എന്നുസാരമാകുന്നു- ഇനിമാധവീയത്തിൽലോകം തന്നെ എഴുതപ്പെട്ടുന്നു-

ഫലവു- വിപ്രാഹചയെന്നുഗുരുസിംഹനുനൃപതീകുജാക്കെന്നുവൈശ്യൻശശിശാശിസുതൻവൃഷലൊക്കുജന്മത്തിൽ- ഇതി॥

അന്വയാർത്ഥം— ഗുരുസിംഹന്മാർ വിപ്രാഹചയന്മാരായിഭവിക്കുന്നു- കുജാക്കന്മാർനൃപതികളായിഭവിക്കുന്നു- ശശി വൈശ്യനായിഭവിക്കുന്നു- ശശിസുതൻ വൃഷലനായിഭവിക്കുന്നു- അക്കുജൻ അന്ത്യനായിഭവിക്കുന്നു-

സാരം— ഗുരുശുക്രന്മാർ ബ്രാഹ്മണർ ചൊവ്വയുമാദിത്യനും രാജാവ ചന്ദ്രൻ വൈശ്യൻ ബുധൻ ശ്രുദ്രൻശനിചണ്ഡാലൻ- മെൽപ്രകാരമായമാധവമതത്തിൽ ശനിയുടെ ജാതിതീച്ചപ്പെട്ടത്തിപറഞ്ഞിരിക്കുന്നു എന്നതുതന്നെ വിശെഷമെന്നറിക-

(വാ) കൃഷ്ണീയശ്ച

കൃഷ്ണീയമുണ്ടെന്നു മെൽ എഴുതിയവാക്യത്തിന്റെസാരം-

ഫലൻ- വിപ്രൊട്ടഗുരുദെവഗുരുക്ഷത്രിയഭാവൊടുവിവാകരൊവിംജന്യ വൈശ്യൗബുധചന്ദ്രമസൊശനൈശ്ചരശ്ശൂദ്രസംകരകൃൽ॥ഇതി॥

അന്വയാർത്ഥം— ദ്വിഗുരുദെവഗുരുക്കൾം വിപ്രന്മാരാകുന്നു- വിവാകരൊവ്വിജന്മാർ ക്ഷത്രിയഭാവന്മാരാകുന്നു- ബുധചന്ദ്രമസ്സുകൾം വൈശ്യന്മാരാകുന്നു- ശനൈശ്ചരൻ ശ്രുദ്രസംകരകൃത്താകുന്നു-

സാരം— ശുക്രനും വ്യാഴവും ബ്രാഹ്മണനാകുന്നു- ആദിത്യനും ചൊവ്വയും ക്ഷത്രിയനാകുന്നു- ബുധചന്ദ്രന്മാർ വൈശ്യന്മാരാകുന്നു ശനി ശ്രുദ്രനാകുന്നു- സംകരജാതിയെയും ശനിയെക്കൊണ്ടുപറഞ്ഞിക്കാം ഇങ്ങിനെകൃഷ്ണീയത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നുഎന്നു ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക-

(വാ) സാരസമുച്ചയശ്ച॥

സാരസമുച്ചയമെന്ന ശാസ്ത്രവുമുണ്ടെന്നുമെൽ എഴുതിയവാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥം-

ഫലം- അക്കുസ്യവിപ്രൊരാജാവാശ്രുദ്രൊവാമണ്ഡചാധിപഃ॥
ഇന്ദൊർവ്വിപ്രൊഥവാവൈശ്യൊന്യൊമസ്യദ്വിജശ്രുദ്രകൊനൃ॥

ഫലം- സൊമസ്യശ്രുദ്രൊവൈശ്യൊധാസനെശ്രുദ്രൊന്ത്യജൊപിവാജീവസ്യവിപ്രശ്രുകസ്യശ്രുദ്രൊവിപ്രൊഥവാസ്മിയും ॥

ഫലവു- നീചാരിമൂഢശൈരെതെന്നീചജാതിംവിനിർദ്ദിശെ

൯൫ ഇതി॥

അന്വയാർത്ഥം — അക്കന്നവിപ്രനൊ രാജാവൊ മണ്ഡലാധിപനായിരിക്കുന്ന ശൂദ്രനൊവാച്യനായിഭവിക്കുന്നു- ഇന്ദുവിന്നവിപ്രൻ വാച്യനാകുന്നു അല്ലെങ്കിൽ വൈശ്യൻവാച്യനാകുന്നു- ഭൌമന്നുപിങ്ഗ്രൂഷ്കന്മാർ വാച്യന്മാരായിഭവിക്കുന്നു- സൌമ്യന്നുശൂദ്രനൊ വൈശ്യനൊവാച്യനാകുന്നു- ശനിക്കുശൂദ്രനൊഅന്ത്യജനൊവാച്യനായിഭവിക്കുന്നു- ജീവന്നുവിപ്രൻ വാച്യനായിഭവിക്കുന്നു- ശുക്രന്നുശൂദ്രനൊ വിപ്രനൊ വാച്യന്മാരായിഭവിക്കുന്നു സ്ത്രീകളുംവാച്യകളായിഭവിക്കുന്നു- നീചാരിമൂഢഗന്മാരായിരിക്കുന്ന ഇവരെക്കൊണ്ടു നിചജാതിയെ വിനിർദ്ദേശിക്കെണം-

സാരം— സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

മെൽപറഞ്ഞത സാരസമുച്ചയകാരന്റെ മതമാകുന്നു-

ഫലം- ശത്രുപ്രയൊക്തൃവർണ്ണൊക്തൃവസ്ഥിഗ്രനഥാന്തരത്തിൽ ലിഖ്യതെ ശത്രുതാഹെതുസൂത്രാപിചമതാന്തരം॥

അന്വയാർത്ഥം — ശത്രുപ്രയൊക്തൃവർണ്ണൊക്തിയിങ്കൽ ഗ്രനഥാന്തരംവിക്കുന്നു- അതുംശത്രുതാഹെതുവും അവിടെമതാന്തരവും ലെഖനംചെയ്കയുണ്ടുന്നു-

സാരം— ശത്രുവിന്റെയും കർമ്മകർത്താവിന്റെയും ജാതിയെപറകയെന്നതിന്ന ഉപയൊഗിക്കുന്നതായിട്ട അന്യഗ്രനഥത്തിങ്കലും ചിലതുണ്ടു. അതും ശത്രുതയുടെഹെതുവും അവിടെമതഭെദവും ഇനി എഴുതപ്പെടുന്നു-

ഫലം- ക്ഷത്രിയശജാതിംപിഷ്ടതൊഭിദ്ധ്യാത്കർമ്മെശജാതിംഖലുകർമ്മകർത്തുഃ। ഹെതുഞ്ചക്ഷത്രിയശസമാശ്രിതക്ഷ്മനാഥാന്തരുപംതമിഹാഭിധാസ്യെ॥

അന്വയാർത്ഥം— ക്ഷത്രിയരാശിയെപിഷ്ടത്തിന്ന അഭിധാനം ചെയ്യെണം- കർമ്മകർത്താവിന്ന കർമ്മെശജാതിയെ അഭിധാനം ചെയ്യെണം- ഹെതുവിനെയും ക്ഷത്രിയസമാശ്രിതക്ഷ്മനാഥാന്തരുപമാക്കി അഭിധാനം ചെയ്യെണം- അതിനെ ഇവിടെ അഭിധാനം ചെയ്യാൻ പൊകുന്നു-

സാരം— ശത്രുവിന്റെ ജാതി തുറാംഭാവാധിപന്റെ ജാതിതന്നെഎന്നും കർമ്മകർത്താവിന്റെ ജാതിപത്താംഭാവാധിപന്റെ ജാതിതന്നെഎന്നും പറയെണം- ഹെതുവിനെ പറയുമ്പൊൾ തുറാംഭാവാധിപൻനിന്ന രാശിക്കൊ അതിന്റെ അധിപനൊ സുശമായിട്ടുള്ള എതൊ അതിനെ പറയെണം- അങ്ങി

നെ ഉള്ള ഹെതുവിനെ ഇവിടെ തന്നെ മിക്കതും വിവരിച്ച പ
റവാൻ പൊകുന്നു-

ക്ഷ്ണു ക്ഷപ്പെശൊയദിഭ്യൊമവൊത്തനിബുധൈർഹെതുമ
ത്തീതുച്യതെ ബൈധകൊഭ്യനുമായ്യുപെണഫലാനു ക്ഷസ്യത്ര
പ്യുതഥാ । വാസൊധാന്യചതുഷ്പദാശ്വശനിഭ്യൊണ്ഡാലമാ
സായുധംചാന്ത്യഭാജനമംബുവാക്കുഭവനെതാമ്രഞ്ചമൂലംഫലം॥

അനുപയാത്ഥം—— ക്ഷപ്പെശൻ ഭ്യൊമവൊത്തനിങ്കൽ ജനി
ന്നു എങ്കിൽ ബുധന്മാരാൽ ഹെതുമതി എന്ന പറകപ്പെട്ടു
ബൈധത്തിങ്കൽ ജനിക്കുന്നു എങ്കിൽ കാഞ്ചനമെന്ന പറകപ്പെട്ട
ന്നു- ജ്യുത്പത്തിങ്കൽ ജനിക്കുന്നു എങ്കിൽ പണഫലങ്ങൾ എന്ന
പറകപ്പെട്ടുന്നു- അച്ചുൻെറഭത്തിങ്കൽ ജനിക്കുന്നുഎങ്കിൽ ശ്രുപ്ത
വുംഅപ്രകാരംവാസൊധാന്യചതുഷ്പാത്തുകളുമെന്നു പറകപ്പെട്ട
ന്നു ശനിഭത്തിങ്കൽ ജനിക്കുന്നു എങ്കിൽചണ്ഡാല ദാസായുധമെ
ന്നു പറകപ്പെട്ടുന്നു-ചാന്ത്രത്തിങ്കൽ ജനിക്കുന്നു എങ്കിൽ ഭാജനവും
അംബുവും എന്ന പറകപ്പെട്ടുന്നു- അക്കുഭത്തിങ്കൽ ജനിക്കുന്നുഎ
ങ്കിൽ താമ്രവും മൂലവും ഫലവും എന്ന പറകപ്പെട്ടുന്നു-

സാരം—— ജനുവാം ഭാവാധിപൻ ചൊവ്വയുടെ രാശിയിൽനി
ന്നാൽ ശത്രുതക്ക കാരണം ഭ്രമിയാകുന്നു എന്നും ബുധൻെറ രാ
ശിയിൽ നിന്നാൽ സപ്പ്ണ്ണമാകുന്നു എന്നും വ്യാഴത്തിൻെറ രാ
ശിയിൽ നിന്നാൽ പണമൊ ഫലമൊ ജനിക്കുന്നുഎന്നും ശുക്ര
ൻെറ രാശിയിൽ നിന്നാൽ വെള്ളിയൊ വസ്തുമൊ ധാന്യമൊ
നാൽക്കാലിയൊ ജനിക്കുന്നുഎന്നും- ശനിയുടെ രാശിയിൽനിന്നാ
ൽ ചണ്ഡാലനൊ മാസനൊ ജനിയുധമൊ ജനിക്കുന്നു എന്നും ച
ന്ത്രരാശിയിൽ നിന്നാൽ പാത്രമൊ ജലമൊ ജനിക്കുന്നുഎന്നും സൂ
ര്യൻെറ രാശിയിൽ നിന്നാൽ ചെമ്പൊ മൂലമൊ ഫലമൊ എ
ന്നും അറിവുള്ളവർ പറയുന്നു-

(വാ) അത്രശ്ലൊനഫാന്തരം ॥

ഇവിടെ അന്യശ്ലൊനഫമുണ്ട് എന്ന മെലെഴുതിയ വാക്യത്തി
ൻെറഅത്ഥമാകുന്നു-

ക്ഷ്ണു ലഗ്നാദികെഷ്ടുഭാവെഷ്ടുയത്രാസ്തൊബുധകാധിപഃ ।
ഭാവമെനംനിമിത്തീകൃത്യാഭിപാരംവിനിർദ്ദിശെൽഇതി ॥

അനുപയാത്ഥം—— ബുധകാധിപൻ ലഗ്നാദികളായിരിക്കു
ന്ന ഭാവങ്ങളിൽ വെച്ച യാതൊന്നിങ്കൽ അസ്തമിക്കുന്നുവൊ ൊരം
ഭാവത്തെ നിമിത്തി കരിച്ചിട്ട അതിചാരത്തെ വിനിർദ്ദെശിക്കെ
ണം-

സാരം—— ലഗ്നം മുതലായ ഭാവങ്ങളിൽ വെച്ച യാതൊരു ഭാവത്തിങ്കൽ ബാധകാധിപൻ നിന്നുവൊ അതിനെ ഹെതുവാക്കി അതിചാരത്തെ പറയെണം-

കാരകാ. ധാതുവാദിഭവൈടാനാമുദയെനാരാതിബാധകെശാഭ്യാം। അസ്തഗതഭാഭ്യാമഥവാധാതുവാഭ്യാഹെതവശ്ചിന്ത്യാഃ- ഇതിചാ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ധാതുവാദിഭവൈടനാമുകളുടെ ഉദയംകൊണ്ടൊ അരാതിബാധകെശന്മാരെക്കൊണ്ടൊ അസ്തഗതങ്ങൾകൊണ്ടൊ ധാതുവാദ്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഹെതുക്കൾ ചിന്ത്യങ്ങളാകുന്നു-

സാരം—— ധാതുരാശി ലഗ്നമായാലും ലഗ്നത്തിൽ ധാതുഗ്രഹം നിന്നാലും അതുവാ ഭാവാധിപനും ബാധകാധിപനും ധാതുഗ്രഹമായാലും അവർ നിന്നതു ധാതുരാശികളിൽ അതയാലും അതിചാരത്തിന്ന ഹെതു ധാതു ദ്രവ്യമെന്നു പറയെണം- ഇങ്ങിനെ മറ്റുള്ളതുമെന്നറിക-

മെൽ വിവരിച്ച ശ്ലൊകത്തിന്റെ അവസാനത്തിങ്കൽ ഉള്ള ഇതി ച എന്നുള്ളതിന്ന ഇങ്ങിനെയുമുണ്ടെ എന്നർത്ഥമാകുന്നു-

കാരകാ. ശത്രുഃ പുഷ്കകസംബെന്ധിവ്യന്യൊവാദൂരെഽഥവാ। സമീപസ്ഥൊഥവെത്യാദിതദനിഹവിചിന്ത്യതെ ॥

അന്വയാർത്ഥം — ശത്രുഃപുഷ്കക സംബെന്ധിയൊ അന്യനൊ ദൂരഗനൊ സമീപസ്ഥനൊ ഇത്യാദി അതിന്റെ ശെഷം ഇവിടെ വിചിന്തിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം——സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

കാരകാ. ശത്രുസ്സ്ഥാൽസപാജനശ്ചരെസ്ഥിരഗ്രഹെലഗ്നഗൊസുഹൃച്ഛാത്രുവൊദയദ്രെപസ്ഥിതരൊഥവാഗ്രഹവതെതുഷ്കുസ്ഥിതെബാന്ധവഃ। പുത്രെശതനയാഭികൊഥമഭെഭാഗ്യാഥധർമ്മാധിപെചിത്രാദ്യാഹരവൊഭവന്തിരിപവ ശ്ശാപൊഥവൈഷാമിഹ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ചരം ലഗ്നമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ശത്രുസ്ഥാനമായി ഭവിക്കും- സ്ഥിരഗ്രഹം ലഗ്നമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ശത്രുസുഹൃത്തായി ഭവിക്കും- ചന്ദ്രം ലഗ്നമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ശാത്രവൻ ഇതരനായി ഭവിക്കും- അല്ലാഞ്ഞാൽ ഗ്രഹപതി ക്ഷുസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ശാത്രവൻ ബാന്ധവനായി ഭവിക്കും- പുത്രെശൻ ക്ഷുസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ശാത്രവൻ തനയാഭികനായി ഭവിക്കും. ഭഭപൻ ക്ഷുസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ശത്രുഭാഗ്യയായി ഭവിക്കും- ധർമ്മാധിപൻ ക്ഷുസ്ഥിതനായി

രിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ രിപുക്കൾ പിതൃദ്രുമാരായിരിക്കുന്നഗ്രഹങ്ങന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു- അല്ലാ എങ്കിൽ ഇവങ്കൽ ഇവരുടെ ശാപം ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— ചരരാശിലഗ്നമായാൽ ശത്രുസഹോത്രന്മാരിൽ ഒത്തനായിരിക്കും സ്ഥിരരാശി ലഗ്നമായാൽ മുമ്പെ സഖ്യമുണ്ടായിരുന്ന വനായിരിക്കും ഉഭയ രാശി ലഗ്നമായാൽ സഹോത്രനും സഖ്യമുണ്ടായിരുന്നവനുമല്ലാതെ വെറെ ഒരുത്തനായിരിക്കും- ഇങ്ങിനെ ലഗ്നംകൊണ്ടു ശത്രുവിന്റെ സംബന്ധവിശെഷത്തെപറയാം- അല്ലാ എങ്കിൽ ഇനി നാലാം ഭാവാധിപൻ അറാമെടത്തുനിന്നാൽ സഹോത്രൻ ശത്രു എന്നും, അഞ്ചാം ഭാവാധിപൻ നിന്നാൽ പുത്രൻ ശത്രുഎന്നും ഏഴാംഭാവാധിപതിനിന്നാൽ ഭാര്യാശത്രു എന്നും ഒമ്പതാം ഭാവാധിപതിനിന്നാൽ അച്ഛൻ അമ്മ മുതലായഗുരുജനങ്ങൾ ശത്രുക്കൾഎന്നും പറയാം- ഇങ്ങിനെ അറാമെടത്തു നില്ക്കുന്ന ഗ്രഹത്തെക്കൊണ്ടും ശത്രുവിന്റെ സംബന്ധവിശെഷത്തെ പറഞ്ഞുകൊൾകെ- ഒമ്പതാം ഭാവാധിപതി അതിൽ നിന്നാൽ ഗുരുജനങ്ങളുടെ ശാപത്തെ പറകയുമാം-

ക്രന്ദ: സഹവാസീസ്ഥിരെലഗ്നെമന്ദചന്ദ്രൌനൈസർഗികൌശത്രൂ ചരെദ്വൂനശത്രുജ്ഞെയസ്തിഗ്മ്മജ്ഞനൊഥവാ ॥

അനുവാദം—— സ്ഥിരം ലഗ്നമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ശത്രുസഹവാസി എന്ന ജ്ഞെയനായി ഭവിക്കുന്നു- മന്ദചന്ദ്രൌ ലഗ്നമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അനുജ്ഞെയനെന്ന ജ്ഞെയനായി ഭവിക്കുന്നു- ചരംലഗ്നമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ദൂരഗതൻ എന്ന ജ്ഞെയനായി ഭവിക്കുന്നു. അല്ലാഎങ്കിൽ സ്നിഗ്ദ്ധജനമെന്ന ജ്ഞെയനായിഭവിക്കുന്നു-

സാരം—സ്ഥിരരാശി ലഗ്നമായാൽ ശത്രു വൃദ്ധകന്റെ സഹവാസിയാകുന്നു എന്നും ഉഭയരാശി ലഗ്നമായാൽ സമീപസ്ഥനാകുന്നുഎന്നും ചരരാശി ലഗ്നമായാൽ ദൂരസ്ഥനാകുന്നു എന്നും അറിയെണം- ചരരാശി ലഗ്നമായാൽ മുമ്പെ സ്നേഹത്തൊടുകൂടിഇരുന്നവൻ തന്നെ ഇപ്പൊൾ ശത്രുവായതുഎന്നും പറയാം-

ക്രന്ദകം. ശത്രൊർഗ്രഹാനാഥവൈരിഗൃഹയൊരെകസ്യവ ർണ്ണൊക്തത്വാൽ ബൊധ്യാരാശിതദീശയൊരിതരദ്വിഗപാച്യുപ്രയൊക്തൃസൂത്രാ। പ്രാഗാദ്യൈത്യമനൊമിതാവിഹഗദിക്പ്രാഗാദിതൊരാശിദിക് താഭ്യാംദൂരസമീപമദ്ധ്യഗതതാജ്ഞാദ്യാഭ്യാംശൈസൂ

യൊ॥

അന്വയാർത്ഥം— ശത്രുവിന്റെ വല്ലൊക്കത്തൊട്ടതുല്യമാകുംപ
ണ്ണും തിപുനാഥവൈരിഗൃഹങ്ങളിൽ വെച്ച ഏകത്തിന്റെ ദിക്ക
വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു- അപ്രകാരം പ്രയൊക്കരാചിന്ന ബൊ
ധാരാശിത ദിശന്മാരിൽ വെച്ച ഇതരദിക് വാച്യയായി ഭവി
ക്കുന്നു- വിഹഗദിക് പ്രാഗാദ്യാ എന്നുള്ള ഇതുകൊണ്ടെ ഊദിത
യായിഭവിക്കുന്നു- രാശിദിക് പ്രാഗാദികൊണ്ടെ ഉദിതയായി ഭ
വിക്കുന്നു- അതുകൊണ്ടെ ദിക്കജ്ഞേയയായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു-
അവരുടെ ദൂരസമീപമധ്യഗതതാജ്ഞാപൂർണ്ണാംശകൊണ്ടെ
വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— ബൊധകസ്ഥാനാധിപന്റെ ദൃഷ്ടിയൊഗാദികൊ
ണ്ടു ആറാമെടത്തു ഉണ്ടൊകിൽ ആ രാശിയുടെ ദിക്കതന്നെ ശത്രു
വിന്റെ ദിക്ക എന്ന പറയെണം- ബൊധകസ്ഥാനാധിപന്റെ
ദൃഷ്ടിയൊഗാദികൊണ്ടും ആറാംഭാവാധിപന്ന ഭവിച്ചാൽ ആറാംഭാ
വാധിപന്റെ ദിക്കതന്നെ ശത്രുവിന്റെദിക്കെന്നപറയെണം-
ആറാംഭാവാധിപന്റെ ദൃഷ്ടിയൊഗാദികൊണ്ടും ബൊധകസ്ഥാന
ത്തിന്ന ഭവിച്ചാൽ ആ രാശിയുടെ ദിക്കുതന്നെ കർമ്മകർത്താവി
ന്റെ ദിക്കെന്നുപറയെണം- ആറാംഭാവാധിപന്റെ ദൃഷ്ടിയൊ
ഗാദികൊണ്ടും ബൊധകസ്ഥാനാധിപന്ന ഭവിച്ചാൽ ബൊധകസ്ഥാ
നാധിപന്റെ ദിക്കുതന്നെ കർമ്മകർത്താവിന്റെ ദിക്കെന്നു പറ
യെണം- ഗ്രഹങ്ങളുടെ ദിക്കുകൊണ്ടുംപ്രാഗാദ്യാരവി ശുക്രചൊഹി
തതമസ്സൊരെന്നുവിൽ സൂരയും എന്നതുകൊണ്ടുംഹൊരയിൽ പറക
പ്പെട്ട- രാശിയുടെ ദിക്കുകൊണ്ടും പ്രാഗാദിശാ ക്രിയാവിഷ്ടന്നുയുക്കക്ക
ടാസ്സുത്രികൊണും എന്നതുകൊണ്ടും പറകപ്പെട്ട- അതുകൊ
ണ്ടു രണ്ടുവകദിക്കുകളെയും അറിഞ്ഞുകൊൾകെ- ആറാംഭാവാധി
പനും ബൊധകസ്ഥാനാധിപനും ചരരാശിയിലൊ ചരാംശകത്തി
ങ്കലൊ നിന്നാൽ ശത്രു പ്രയൊക്താക്കന്മാർ ദൂരസ്ഥന്മാരാകുന്നു
എന്നും സ്ഥിരരാശിയിലൊ സ്ഥിരാംശകത്തിംകലൊ നിന്നാൽ
സമീപസ്ഥന്മാരാകുന്നു എന്നും ഉഭയരാശിയിലൊ ഉഭയാംശക
ത്തിംകലൊ നിന്നാൽ മധ്യസ്ഥന്മാരാകുന്നു എന്നും അറിഞ്ഞു
കൊൾകെ-

(വാ) അത്രാഭിചാരലക്ഷണൊക്തൌസന്താനദീപികാ-

അന്വയാർത്ഥം— ഇവിടെ അഭിചാരലക്ഷണൊക്തിയിം
കലുള്ളസന്താനദീപികാലെഖനം ചെയ്യപ്പെട്ടതും-

സാരം— ഇനി അഭിചാരലക്ഷണങ്ങളെ പറയുന്ന സ്ഥല

ത്തിങ്കലുള്ള സന്താനദീപികയിലെ ശ്ലോകങ്ങളെ എഴുതുന്നു-

ശ്ലോകം- ചരവിലഗ്നരിപുനാഥദൃഷ്ടേ കുജേചലാഭേസ്ഥിരഗേ ച ധർമ്മേ । ചന്ദ്രേ ചസൂരാശൗപ്രവദേന്നരാണാംരോഗംരിപൂണാം കൃതമാഭിചാരൈഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ലഗ്നം ചരമായിട്ടും രിപുനാഥദൃഷ്ടമായിട്ടും കുജൻ ലാഭത്തിങ്കൽ തിങ്കുന്നായിട്ടും ഇരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കലും ലഗ്നംസ്ഥിരമായിട്ടും രിപുനാഥദൃഷ്ടമായിട്ടും കുജൻ ധർമ്മത്തിങ്കൽ തിങ്കുന്നായിട്ടും ഇരിക്കുംവിക്ഷയത്തിങ്കലും ലഗ്നം ചരമായിട്ടും രിപുനാഥദൃഷ്ടമായിട്ടും കുജൻ അസുരാശിയിങ്കൽ തിങ്കുന്നായിട്ടും ഇരിക്കുംവിക്ഷയത്തിങ്കലും നുക്കളുടെ രോഗത്തെ രിപുക്കളുടെ അഭിചാരങ്ങളാൽ കൃതമെന്ന പ്രവദിക്കേണം-

സാരം —— ലഗ്നത്തിങ്കൽ ആറാംഭാവാധിപന്റെ ദൃഷ്ടിയും ബാധകസ്ഥാനത്തിങ്കൽ ചൊവ്വയുടെ സ്ഥിതിയുമുണ്ടായാൽ അഭിചാരത്തെ പറയാം-

ശ്ലോകം- ഹൊരനാഥയുതേഭൈമേലഗ്നകേന്ദ്രഗതേഥവാ । രിപുനാഥേവിലഗ്നസ്ഥേചാഭിചാരമുദീരയേത്തം ॥

അന്വയാർത്ഥം —— ഭൈമൻ ഹൊരാനാഥയുതനായിട്ടാണല്ലോ എങ്കിൽ ലഗ്നകേന്ദ്രഗതനായിട്ടും രിപുനാഥൻ വിലഗ്നസ്ഥനായിട്ടും ഇരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ അഭിചാരം ഉദീരണംചെയ്യപ്പെടേണം-

സാരം —— ചൊവ്വ ലഗ്നാധിപനൊടുകൂടിയൊ ലഗ്നകേന്ദ്രത്തിങ്കലൊ നില്ക്കുംപൊൾ ആറാംഭാവാധിപൻ ലഗ്നത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ അഭിചാരത്തെ പറയേണം-

ശ്ലോകം- ശത്രുസ്ഥനാഥധിപെലഗ്നകർമ്മസ്ഥഗതേഥവാ । ലഗ്നേഭൈമയുതേദൃഷ്ടേവാഭിചാരമുദീരയേത്തം ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ശത്രുസ്ഥാനാധിപൻ ലഗ്നത്തിങ്കലൊ കർമ്മത്തിങ്കലൊ സ്ഥിതനായിട്ടും അല്ലാഎങ്കിൽ അസ്യത്തെ ഗതനായിട്ടും ലഗ്നം ഭൈമയുതമായിട്ടും അല്ലാഎങ്കിൽ ദൃഷ്ടമായിട്ടും ഇരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ അഭിചാരം ഉദീരണംചെയ്യപ്പെടേണം-

സാരം—— ആറാംഭാവാധിപതി ലഗ്നത്തിങ്കലൊ പത്താമെടത്തൊ ഏഴാമെടത്തൊ നിൽക്കുമ്പൊൾ ചൊവ്വ ലഗ്നത്തിങ്കൽ നിൽക്കുകയൊ ലഗ്നത്തെ നൊക്കുകയൊ ചെയ്താൽ അഭിചാരത്തെ പറയേണം-

ശ്ലോകം- സുഖഭാവഗതൈകേനകർമ്മലഗ്നഗതേഥവാ । ല

ഗ്രൊച്ചൈമയുതെദൃഷ്ടെവാഭിചാരമുദീരയേത്തം ॥

അനുവയാർത്ഥം—കെതു സുഖഭാവഗതനായിട്ടും അല്ലാഞ്ഞാൽ കർമ്മലഗ്നഗതനായിട്ടും ലഗ്നം ഉച്ചൈമയുതമായിട്ടും അല്ലാഞ്ഞാൽ ദൃഷ്ടമായിട്ടും ഇരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ അഭിചാരം ഉദീരണംചെയ്യപ്പെടേണം.

സാരം—കെതു നാലാമെടത്തൊ പത്താമെടത്തൊ ലഗ്നത്തിങ്കലൊ നിൽക്കുംപൊൾ ചൊവ്വ ലഗ്നത്തിങ്കൽ നിൽക്കുകയൊ ലഗ്നത്തെ നൊക്കുകയൊ ചെയ്യാൽ അഭിചാരത്തെ പറയേണം.

ഫന്യനു. സുഖഭാവഗതെകെതുകർമ്മലഗ്നഗരെഥവാ । കുജെമാന്ദിസമായുക്തെരൊഗക്ഷുദ്രാഭിചാരജു ॥ ഇതി ॥

അനുവയാർത്ഥം—കെതു സുഖഭാവഗതനായിട്ടും അല്ലാഞ്ഞാൽ കർമ്മലഗ്നഗതനായിട്ടും കുജനും മാന്ദിസമായുക്തനുമായിട്ടും ഇരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ രൊഗം ക്ഷുദ്രാഭിചാരജം എന്ന വാച്യമാകുന്നു.

സാരം—കെതു ലഗ്നത്തിങ്കലൊ നാലാമെടത്തൊ പത്താമെടത്തൊ നിൽക്കുമ്പൊൾ ഗ്രഹികൻ കുജത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ രൊഗത്തിന്നു കാരണം ക്ഷുദ്രാഭിചാരമാകുന്നു എന്ന പറയേണം.

ഫന്യനു. മാരണൊച്ചാടനാദ്യർത്ഥംരിപുഭിഷ്യന്നിധീയതെ । ചൂർണ്ണാദികംതദുദ്ധാരപ്രകാരൊഥനിഗദ്യതെ ॥

അനുവയാർത്ഥം—മാരണൊച്ചാടനാദികൾക്കായിക്കൊണ്ടരിപുക്കളാൽ യാതൊരുചൂർണ്ണാദികംനിധാനംചൈകപ്പെട്ടതുവൊതദുദ്ധാരപ്രകാരം അനന്തരം നിഗദിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം—കൊല്ലുവാനായിക്കൊണ്ടൊ നാട്ടിൽനിന്ന കളവാനായികൊണ്ടൊ ചെച്ചയുള്ളവരെ തമ്മിൽ ഛിദ്രിപ്പിപ്പാനായിക്കൊണ്ടൊ ബുദ്ധീന്ദ്രിയാദികളെ സംഭ്രമിപ്പിപ്പാനായിക്കൊണ്ടൊ ഭ്രാന്ത പിടിപ്പിപ്പാനായിക്കൊണ്ടൊ അലക്ഷ്മിയെ പ്രവെശിപ്പിപ്പാനായിക്കൊണ്ടൊ ഗൃഹദാഹാദികളായ അപത്തുകളെ വരുത്തുവാനായിക്കൊണ്ടൊ ശത്രുക്കളാൽ അരാതിന്ന യൊഗ്യങ്ങളായ സ്ഥലവിശെഷങ്ങളിൽ അതുമറിയാതെ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടതായ ചൂർണ്ണം മുതലായതിനെ എടുത്തുകളവാനുള്ള ഉപായത്തെ ഇനി പറയുന്നു.

ഫന്യവു. ഉദയാത്ഷഷചന്ദ്രാനൊംഗ്രഹികെകെന്ദ്രസംസ്ഥിതെ । മന്ദദുഷ്ടെഥയുക്തെരുവാക്ഷുദ്രംരിപുകൃതംവദെൽ ॥

അനുവയാർത്ഥം—മന്ദദുഷ്ടനായിട്ടൊ യുക്തനായിട്ടൊ ഇരി

ക്കുന്ന ഗ്രഹികൻ ഉദയാസ്തമയ ചന്ദ്രന്മാരുടെ കേന്ദ്രസംസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ രിപുക്രൂരമായിരിക്കുന്ന ക്ഷുദ്രത്തെ വദിക്കേണം-

സാരം—— ശനിയുടെ ദൃഷ്ടിയൊടൊ യൊഗത്തൊടൊ കൂടിയ ഗ്രഹികൻ ഉദയരാശിയുടെയൊ അസ്തമയരാശിയുടെയൊ ചന്ദ്രനെറയൊ കേന്ദ്രത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ ശത്രുക്രൂരമായ ക്ഷുദ്രത്തെപറയേണം-

ഫനൻ. മാന്ദിശ്ചതുർത്ഥരാശൌവാചതുർത്ഥാംശെഥവാസ്ഥിതഃ ।
യദിക്ഷുദ്രംഗ്രഹെവാച്യംജലരാശ്യംശയൊർജ്ജലെ ॥

അനവയാർത്ഥം—— ചതുർത്ഥരാശിയിങ്കലൊ ചതുർത്ഥാംശത്തിങ്കലൊ മാന്ദിസ്ഥിതനാകുന്നഎങ്കിൽ ക്ഷുദ്രം ഗ്രഹത്തിങ്കൽ വാച്യമാകുന്നു- ജലരാശ്യംശങ്ങളിൽ സ്ഥിതനാകുന്നു എങ്കിൽ ജലത്തിങ്കൽ വാച്യമാകുന്നു.

സാരം—— നാലാമെടത്തൊ നാലാമെടം യാതൊരുരാശിയൊ ആരാശിയാകുന്ന അംശകത്തിങ്കലൊഗ്രഹികൻ നിന്നാൽ ചൂണ്ടാടികവെച്ചിരിക്കുന്നത ഗൃഹത്തിങ്കൽ എന്നുപറയേണം- ജലരാശിയിലൊ ജലാംശത്തിങ്കലൊ നിന്നാൽ ജലത്തിങ്കൽ എന്നപറയേണം.

ഫ്ര്യാ. വർഗ്ഗോത്തമാംശഗെരസ്മിന്നുഭയത്രവമെദിഃ । മന്ദെനമാന്ദിനാവാപിയുക്തെഹെരസപ്തസന്നിധൌ ॥

അനവയാർത്ഥം—— അവൻ വർഗ്ഗോത്തമാംശഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഇതിനെ രണ്ടെടത്തും വദിക്കേണം- അഹിമന്ദനൊടൊ മാന്ദിയൊടൊ യുക്തനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സപ്തസന്നിധിയിങ്കൽ ഇതിനെ വദിക്കേണം-

സാരം— ഗ്രഹികൻ വർഗ്ഗോത്തമാംശകത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ ഗൃഹത്തിങ്കലും ജലത്തിങ്കലും ക്ഷുദ്രത്തെപറയേണം- രാഹു ഗ്രഹികനൊടൊ ശനിയൊടൊ കൂടിനിന്നാൽ സപ്തസമീപത്തിങ്കൽ ക്ഷുദ്രത്തെ പറയേണം- വർഗ്ഗോത്തമമെന്നുള്ള അംശകത്തിന്റെ സചിത്രരൂപം ഹൊരയിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട-

ഫ്ര്യാ. തൽകെന്ദ്രെചന്ദ്രവിർവൃക്ഷെകെരാത്രെഭ്രമിജൊയതി ।
ജീവശ്ചെൽഗ്രഹഎവസ്യാച്ച കൃശ്ചാരയനാമയെ ॥

അനവയാർത്ഥം—— രവി ചന്ദ്രൻ എന്നിവർ തൽകെന്ദ്രത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനാകുന്നു എങ്കിൽവൃക്ഷത്തിങ്കൽ ക്ഷുദ്രംഭവിക്കും- ഭൂമിജനും തൽകെന്ദ്രത്തിങ്കൽസ്ഥിതനാകുന്നു എങ്കിൽ കെരാത്തിങ്കൽ ക്ഷുദ്രം ഭവിക്കും- ജീവൻ തൽകെന്ദ്രത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനാകുന്നു എങ്കിൽഗൃഹത്തിങ്ക

ൽതന്നെ ഭവിക്കും- ശുക്രൻ തൽകേന്ദ്രത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനാകുന്നു എങ്കിൽ ശയനാലയത്തിങ്കൽ ഭവിക്കും-

സാരം—— ഗൃഹികകേന്ദ്രത്തിങ്കൽ ആദിത്യൻ നിന്നാൽ വൃക്ഷത്തിങ്കൽ ക്ഷുദ്രമുണ്ടെ എന്നും ചൊവ്വനിന്നാൽ കൃഷിഭൂമിയിൽ ഉണ്ടെഎന്നും വ്യാഴംനിന്നാൽ ഗൃഹത്തിങ്കൽ ഉണ്ടെഎന്നും ശുക്രൻ നിന്നാൽ ശയനഗൃഹത്തിങ്കലുണ്ടെന്നും പറയെണം.

ഫവ. മന്ദശ്ചന്ദ്രമലമൂത്രാദിപരിഹാരൊചിതാവനൌ । മാന്ദ്രി മൈഷത്രികൊണസ്ഥസ്വദംശസ്ഥോഥവാ യദി ॥

ഫണ, ശിരഃകപാലനിഹിതംവ്യാശ്ലേസ്യാഖുഭേജ്യഥവാ ശൊത്രികൊണെഷ്വടെവാച്യവംശാദ്യൈമിഥുനസ്യചെൽ ॥

അനവയാത്ഥം—— മന്ദൻ തൽകേന്ദ്രത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനാകുന്നു എങ്കിൽ മലമൂത്രാദി പരിഹാരൊചിതാവനിയിങ്കൽ ക്ഷുദ്രം വാച്യമാകുന്നു- മാന്ദ്രി മൈഷത്രികൊണസ്ഥനായിട്ടൊ തദംശസ്ഥനായിട്ടൊ ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ വ്യാശ്ലേഷത്തിന്റെയൊ ആയുഭട്ടക്കിന്റെയൊ ശിരഃ കപാല നിഹിതമായിരിക്കുന്ന ക്ഷുദ്രം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- മാന്ദ്രി ശ്രൊത്രി കൊണത്തിങ്കൽ ആകുന്നു എങ്കിൽ പ്ലടത്തിങ്കൽ വാച്യമാകുന്നു- മിഥുനത്തിന്റെ ശ്രൊത്രികൊണത്തിങ്കൽ ആകുന്നു എങ്കിൽ വംശാദിയിങ്കൽ വാച്യമാകുന്നു

സാരം—— ഗൃഹികകേന്ദ്രത്തിങ്കൽ ശനിനിന്നാൽ മലമൂത്രാദികളെ വിസർജ്ജിപ്പാൻ യൊഗ്യമായ സ്ഥലത്തിങ്കൽ ക്ഷുദ്രമുണ്ടെ എന്ന പറയെണം- ഗൃഹികൻ മെഷ ചിങ്ങ്യ ധനു രാശികളിലൊ രണ്ടു രാശ്യംശകങ്ങളിലൊ നിന്നാൽ വ്യാശ്ലേഷത്തിന്റെയൊ പൂച്ചയുടെയൊ തലയൊട്ടിത ക്ഷുദ്രമുണ്ടെ എന്ന പറയെണം- ഇടവം കന്നി മകരം രണ്ടു രാശികളിലൊ രണ്ടു അംശങ്ങളിലൊ നിന്നാൽ കുടത്തിൽ ക്ഷുദ്രമുണ്ടെ എന്ന പറയെണം- മിഥുന തുലാകും ഭം രണ്ടു രാശികളിലൊ രണ്ടു അംശങ്ങളിലൊ നിന്നാൽ മുളകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ പാത്രം മുതലായതുകളിൽ ആക്കി ക്ഷുദ്രത്തെ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു പറയെണം-

ഫരെ. കക്കിത്രികൊണസംസ്ഥശ്ചൽകപാലെനിഹിതശ്ചെത് । മാന്ദ്രൊസംഹാരനക്ഷത്രസ്ഥിതൊവാച്യാഹിപൂതികാ ॥

അനവയാത്ഥം—— കക്കിത്രികൊണസ്ഥനാകുന്നു എങ്കിൽ ആ കപാല നിഹിതമായി ഭവിക്കും- മാന്ദ്രിസംഹാര നക്ഷത്ര സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പൂതികാ വാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— കർക്കടകം, വൃശ്ചികം, മീനം ഈ രാശികളിലൊരു അംശങ്ങളിലൊ ഗ്രഹികൻ നിന്നാൽ ചിരട്ടയിൽ ക്ഷുദ്രം സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു പറയേണം. ഗ്രഹികൻ സംഹാരന ക്ഷേത്രത്തിങ്കൽനിന്നാൽ പ്രതിമയും ഭക്ഷിസ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു പറയേണം-

ക്ഷുദ്രം കീടരാശിസ്ഥിതെയന്ത്രംചതുരംശ്ലോകെസ്ഥിച
എഷാംസംഖ്യാതുവിജ്ഞെയാമാന്ദിഭക്തുരാംശകൈസ്സമാ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— മാന്ദികീടരാശിസ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ യന്ത്രം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ചതുരംശ്ലോകത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അസ്ഥിയും വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ഇതുകളുടെ സംഖ്യാമാന്ദിഭക്തുരാംശകങ്ങളൊടു സമയായി ഭവിക്കും-

സാരം—ഗ്രഹികൻ വൃശ്ചികരാശിയിൽ നിന്നാൽ യന്ത്രംസ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും ചതുരശ്രാദ്ധാശ്ലോകത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ അസ്ഥി സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും പറയേണം- ക്ഷുദ്രങ്ങളുടെ സംഖ്യാ ഗ്രഹികൻനിന്ന രാശിയിൽ ചെന്ന നവാംശകസംഖ്യയൊടു തുല്യയായിരിക്കുകയും ചെയ്യും-

ക്ഷുദ്രം. മാന്ദിരാശ്ലോകയൊഷ്ടാമിശിരന്താമത്രനിട്ടിശെൽ ।
ഏവംഹിസംപ്രദായൊത്രകശ്ചിദന്യൊഥകപ്രതെ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— മാന്ദിരാശ്ലോകങ്ങളുടെ മീകൃയാതൊന്നൊ അതിക്കിനെ ഇവിടെ നിർദ്ദേശിക്കേണം- ഇവിടെ സംപ്രദായം ഇപ്രകാരമാകുന്നു- അനന്തരം അന്യമായിരിക്കുന്ന ഒരു സംപ്രദായം കഥിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം——ഗ്രഹികൻ നിൽക്കുന്ന രാശിയുടെയൊ അംശകത്തിന്റെയൊ മീക്കിൽ ക്ഷുദ്രത്തെ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു പറയേണം- ക്ഷുദ്രത്തെപറവാനുള്ള സംപ്രദായം ഇപ്രകാരമാകുന്നു- ഇനിവെറെ സംപ്രദായത്തെ പറയുന്നു-

ക്ഷുദ്രം ഊർദ്ധ്വാസ്യൊപാധകാധീശെനിഹിതംഭൂതലൊപരി।
നിഖാതംകാവധൊവക്ത്രെതിയ്യഗുപരിനഗസ്സുചെൽ ॥

ക്ഷുദ്രം.പാഷാണദ്രുമധ്യാദിന്യസ്തംചൂർണ്ണാദികംവദെൽ। ബൊധെശതൽസ്ഥരാശിഭ്യാംദ്രെതൽസ്ഥപ്രദെശയൊടു ॥

ക്ഷുദ്രം. ശ്രുതൊശ്രുതക്ഷിതിത്രെതെനൊഹ്യാചൊത്തമനീചതാ।
ബൊധകാധിപതിസ്സ്ഥാംശാന്നവാംശെയാവതിസ്ഥിതഃ ॥

ക്ഷുദ്രം. തൽസംഖ്യാസ്സൂർദ്ധമാസൂത്രമധ്യഗാംശകപൊമിതാഃ।
തെഷുബൊധെശപക്ഷെവാസമീപെവാസ്യതൽസ്ഥിതം ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ബൊധകാധീശൻ ഊർദ്ധ്വാസ്യത്തിങ്കൽസ്ഥി

തവാനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ചൂണ്ണാദികത്തെ ഭൂരുഹോപരിഭാഗത്തിങ്കൽ നിഹിതമായിട്ട വദിക്കേണം- അധൊവക്ത്രത്തിങ്കൽ സ്ഥിരവാനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ കൂവിങ്കൽ നിംനിതമായിട്ട വദിക്കേണം- അവൻ തിയ്യ്ഗപനഗനാകുന്നു എങ്കിൽ പാർശ്വാണദ്വമ മധ്യാദിന്യസ്തമായിട്ട വദിക്കേണം- ബാധെശൽ സ്ഥരാശികൾംകൊണ്ട ഭൂമതൽസ്ഥ പ്രദെശങ്ങളുടെ ഉത്തമനീചതാ ഊഹ്യയാകുന്നു- ശുഭൊശുഭക്ഷെ എന്നുള്ളതുകൊണ്ടും ഊഹ്യയാകുന്നു- ബാധകാധിപതി സ്വാംശത്തിങ്കൽനിന്ന യാവനായിരിക്കുന്ന നവാംശകത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനാകുന്നുവൊതൽ സംഖ്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഭൂമങ്ങൾം അവിടെ മധ്യഗാംശകപൊലെതങ്ങളായിട്ട ഭവിക്കും- അതുകളിൽ വെച്ച ബാധെശ വൃക്ഷത്തിങ്കലൊ ഇതിന്റെ സമീപത്തിങ്കലൊ അത സ്മിതമായി ഭവിക്കും.

സാരം—— ബാധകാധിപൻ ഊർദ്ധ്വമുഖരാശിയിൽ നിന്നാൽ വൃക്ഷത്തിനുകളിൽ ക്ഷുദ്രം വെച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു പറയെണം- അധൊമുഖരാശിയിത നിന്നാൽ ഭൂമിയിൽ വെച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു പറയെണം- തിയ്യ്ഗ്മുഖരാശിയിൽ നിന്നാൽ കല്ലിന്റെയും മരത്തിന്റെയും മധ്യത്തിങ്കൽ വെച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു പറയെണം- ബാധകാധിപന്റെ സൌമ്യത്വയെയും പാപത്വയെയും അനുസരിച്ചിട്ട വൃക്ഷത്തിന്നും വൃക്ഷാധികരണമായ പ്രദെശത്തിന്നും ഉത്തമത്വത്തെയും അധമത്വത്തെയും യഥൊചിതമായി വിചാരിച്ച പറയെണം- ശുഭാശുഭക്ഷെ ഇത്യാദിയൊകംകൊണ്ട പറകയുമാകുന്നു- ഇനി ഗ്രഹങ്ങളെ അനുരൊധിച്ചുകൊൾകെ-

ക്രമം. ബാധെശജലരാശിസ്ഥസിന്ധുനദ്യാദികൂലഗംജലെക്ഷിപൂംനിഖാതംവാവാച്യമൂർദ്ധ്വാനനാദിഭിം ।

അനുവയാർത്ഥം—— ബാധെശൻ ജലരാശിസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അത ഊർദ്ധ്വാനനാദികൾംകൊണ്ട സിന്ധുനദ്യാദികൂലഗമായിട്ടും ജലത്തിങ്കൽ ക്ഷിതമായിട്ടും നിഖാതമായിട്ടും വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ബാധകാധിപൻ ജലരാശിയിൽ നിന്നാൽ ജലത്തിങ്കൽ ക്ഷുദ്രം വെച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു പറയെണം- ബാധകാധിപനാൽ അതുശ്രയിക്കപ്പെട്ട ജലരാശിതന്നെ ഊർദ്ധ്വമുഖമായിരുന്നാൽ സമുദ്രം പൂഴ ഇത്യാദികളുടെ വക്കിൽ വെച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു പറയെണം- അധൊമുഖരാശിയായിരുന്നാൽ വെള്ളത്തിലിട്ടിരിക്കുന്നു എന്നു പറയെണം- തിയ്യ്ഗ്ഭുഖ രാശിയാ

യിരുന്നാൽ വെള്ള മുള്ളെടത്ത കഴിച്ചിട്ടിരിക്കുന്നു എന്ന പറയെണം.

ഫവുഃ അക്കെവാക്കെണയുക്കെവാബാധെശെദെവസന്നിധെന്യ। ചന്ദ്രെചന്ദ്രാനിതെരൊയെപ്രദെശെവാഥവൊഷ്ടരെ॥
ഫവുന കുംജവാകുജയുക്കെവാശുശാനെവാഗ്നിസന്നിധെന്യ। യുദ്ധൊവ്യാംവൈവമാദ്യെഷുശശിജ്ഞവാഥതൃതെ ॥
ഫവുഃ വിദ്യാഭ്യാസവിഹാരൊവ്യാമഥജ്ഞവെചതൃതെ । ദെശാന്തെകൊശഗെഹെവാതത്ശുക്രെചതൃതെ ॥
ഫവുത്ര ശയ്യാഗൃഹെവാഗ്രാമാന്തെതതൊമന്ദെചതൃവിതഉച്ചിഷ്ടാദിപരിത്യാഗസ്ഥാനെചൂണ്ണാദികംസ്ഥിതം ॥

അനവയാർത്ഥം — ബുധശൻ അക്കനായിട്ടൊ അക്കുയുക്തനായിട്ടൊ സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ദെവസന്നിധിയിങ്കലും ചന്ദ്രനായിട്ടൊ ചന്ദ്രാനിതനായിട്ടൊ സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ തൊയത്തിങ്കലും അല്ലാ എങ്കിൽ ഉന്നതമായിരിക്കുന്ന പ്രദെശത്തിങ്കലും കുജനായിട്ടൊ കുജയുക്തനായിട്ടൊ സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ശ്മശാനത്തിങ്കലൊ അഗ്നിസന്നിധിയിങ്കലൊ യുദ്ധൊവ്വിയിങ്കലൊ എവമാദ്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന സ്ഥാനങ്ങളിലും പിന്നെ ശശിജനായിട്ടൊ തദ്യുതനായിട്ടൊ സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വിദ്യാഭ്യാസവിഹാരൊവ്വിയിങ്കലും പിന്നെ ജീവനായിട്ടും തദ്യുതനായിട്ടും സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ദെശാന്തത്തിങ്കലും അല്ലാ എങ്കിൽ കൊശഗെഹത്തിങ്കലും പിന്നെ ശുക്രനായിട്ടും തദ്യുതനായിട്ടും സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ശയ്യാഗൃഹത്തിങ്കലും അല്ലാ എങ്കിൽ ഗ്രാമാന്തത്തിങ്കലും പിന്നെ മന്ദനായിട്ടും തദ്യുതനായിട്ടും സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഉച്ഛിഷ്ടാദി പരിത്യാഗസ്ഥാനത്തിങ്കലും ചൂണ്ണാദികംസ്ഥിരമായിട്ട വാച്യമാകുന്നു-

സാരം—— ബുദിതൃൻ ബൊധകാധിപനായാലും ബൊധകാധിപനൊട്ട കൂടിയാലും ദെവസന്നിധിയിൽ ചൂണ്ണാദികം സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന പറയെണം- ചന്ദ്രനായാലും കൂടിയാലും വെള്ളത്തിലൊ ഉദകം ഉള്ളടത്തൊ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന പറയെണം- ചൊവ്വയായും കൂടിയാലും ശവഭൂമി അഗ്നിസമീപം യുദ്ധഭൂമി ഇങ്ങിനെ തുടങ്ങിയുള്ള സ്ഥാനങ്ങളിൽ വെച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന പറയെണം- ബുധനായാലും കൂടിയാലും വിദ്യാസ്ഥാനത്തിങ്കലൊ ക്രീഡാസ്ഥലത്തിങ്കലൊ ക്ഷുദ്രത്തെ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന പറയെണം- വ്യാഴമായാലും കൂടിയാലും മൊശാവ

സ്വനത്തിങ്കലൊ ഭണ്ഡാരഗൃഹത്തിങ്കലൊ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു പറയെണം- ശുക്രനായാലും കൂടിയാലും ഗ്രാമാവസാനത്തിങ്കലൊ ശയന ഗൃഹത്തിങ്കലൊ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു പറയെണം- ശനിയായാലും കൂടിയാലും ഇല്ലിൽ മുതലായതിടുന്ന സ്ഥലത്തിങ്കൽ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു പറയെണം-

ഫലം- യുക്തെ തസ്മിൻരാഹുകേതുഗ്രഹികൈസ്സപ്തസന്നിധൌ ദിഗതുരിപുനാഥസ്യവാച്യാവാബാധകേശിതുഃ॥

ഫലം- ബാധകാധിപസംയുക്തരാശേരപ്യംശകസ്യവാ അയതൊദ്ധ്യായുമവസ്യാൽബാധെശെചരരാശിഗെ॥

ഫലം- ഉഭയസ്ഥപ്രയത്നനൊദ്ധ്യായ്ന്തൽസ്ഥിരസ്ഥിതൌഹൃതി॥

അന്വയാർത്ഥം— അവൻരാഹുകേതുഗ്രഹികന്മാരൊട്ടു യുക്തനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സപ്തസന്നിധിയിങ്കൽ ചൂണ്ടുന്നാളികം വാച്യമായിഭവിക്കുന്നു- ഇവിടെ രിപുനാഥന്റെയൊ ബാധകെശിതാവിന്റെയൊ ബാധകാധിപസംയുക്തരാശിയുടെയൊ അംശകത്തിന്റെയൊ ദിക്കുവാച്യയായിഭവിക്കുന്നു.

ബാധെശൻ ചരരാശിഗനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അതു അയനൊദ്ധ്യായ്മയിട്ടതന്നെ ഭവിക്കും ഉഭയസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രയത്നംഹെതുവായിട്ട ഉദ്ധ്യായ്മയിഭവിക്കും- സ്ഥിരസ്ഥിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഉദ്ധ്യായ്മയിഭവിക്കില്ല

സാരം— ബാധകാധിപൻ രാഹുവിനൊടൊകെതുവിനൊടൊ ഗ്രഹികനൊടൊ കൂടിനിന്നാൽ സപ്തസംഖ്യപരത്തിങ്കൽ ക്ഷുദ്രത്തെ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നുപറയെണം അതുരാംഭാവാധിപതിയുടെയൊ ബാധകാധിപതിയുടെയൊ ബാധകാധിപതിനിന്നരാശിയുടെയൊ അംശകരാശിയുടെയൊ ദിക്കിനെക്ഷുദ്രമിരിക്കുന്ന ദിക്കെന്നറിക- ബാധകാധിപൻ ചരരാശിയിൽനിന്നാൽ വളരെപ്രയത്നത്തൊടു കൂടാതെതന്നെക്ഷുദ്രം എടുപ്പാൻകഴിയുമെന്നും ബാധകാധിപൻ ഉഭരാശിയിൽനിന്നാൽ വളരെപ്രയത്നംചൈതാൽ കഴിയുമെന്നും ബാധകാധിപൻസ്ഥിതരാശിയിൽനിന്നാൽ എടുപ്പാൻ കഴിവില്ലെന്നും ഗ്രഹിക്കെണം-

ഫലം ക്ഷുദ്രംതത്സ്ഥിതിദെശമെവംജ്ഞാത്വാപൃച്ഛകൊവിധിനാതത്തൽ തൃക്കുചാരക്ഷ്യംസ്ഥലമഥമഹാഭിചാരപ്രതിക്രിയാംവക്ഷ്യൈ॥

അന്വയാർത്ഥം— ക്ഷുദ്രത്തെയും തൽസ്ഥിതിദെശത്തെയും ഇ

പ്രകാരം അറിഞ്ഞിട്ട തദ്ദേശവിധികൊണ്ട അതിനെ ത്യജിച്ചിട്ട സ്ഥലം രക്ഷ്യമായിഭവിക്കുന്നു- അനന്തരം മഹാചാരപ്രതിക്രിയയെ വച്ചുകൊള്ളുന്നുണ്ട-

സാരം—ക്ഷുദ്രത്തെയും അതിന്റെ ഉത്തരിപ്പടത്തെയും മെൽപറഞ്ഞപ്രകാരം അറിഞ്ഞിട്ട അതിനെ പറഞ്ഞപ്രകാരം അതിനെ എടുത്തുകളഞ്ഞിട്ട സ്ഥലത്തെ രക്ഷിക്കേണം. ഇനി മഹാഭിചാര പ്രതിക്രിയയെ പറവാൻപൊകുന്നു-

ഫൻം- യുക്തപാക്ഷുപതിംവിലഗ്നപതിനായൊരാശിരത്രാഗതസ്സാദിത്യാനപിതവീക്ഷിതൊയ മിബലിംകുയ്യാദ്ധൊരാഹപയം കായ്ഞ്ചന്ദ്രമസാകപാലഹവനംസ്യാച്ചക്രഹൊമമാചിദാകത്തവ്യ പ്രതികാരകമ്മഗുരുണാപ്രൊക്തം തദെവാക്കിണാി

അനപയാത്ഥം—ക്ഷുപതിയെ വിലഗ്നപതിയൊടുയൊജിപ്പിച്ചിട്ട ഇവിടെ യാതൊരുരാശി ആഗതമായിഭവിക്കുമൊ അത ആദിത്യാനപിതവീക്ഷിതമായിഎംകിൽ അഘൊരാഹപയമായിരിക്കുന്ന ബലിയെചെയ്യെണ്ടം ചന്ദ്രമസ്സിനാൽ അനപിതവീക്ഷിതമായി എംകിൽ കപാലഹവനം കായ്ക്കുമായിഭവിക്കും- വിത്തിനാൽ അനപിതവിക്ഷിതമായിഎംകിൽ ചക്രഹൊമംകായ്ക്കുമായിഭവിക്കും- ഭ്രുവിനാൽ അനപിതവീക്ഷിതമായിഎംകിൽ പ്രതികാരകമ്മം കത്തവ്യമായിഭവിക്കും അക്കിയാൽ അനപിതവീക്ഷിതമായിഎംകിൽ അതുതന്നെപ്രൊക്തമായി ഭവിക്കുന്നു

സാരം—ക്ഷുധിപസ്സുടവും ലഗ്നാധിപസ്സുടയും തമ്മിൽ ചെത്താൽ ഉണ്ടൊകുന്നരാശിയിൽ ആദിത്യന്റെ സ്ഥിതിയൊ ദൃഷ്ടിയൊ ഉണ്ടെങ്കിൽ അഘൊരബലിയെ ചെയ്യെണം- ചന്ദ്രന്റെസ്ഥിതിയൊ ദൃഷ്ടിയൊ ഉണ്ടാകിൽ കപാലഹൊമത്തെചെയ്യെണം- ബുധന്റെസ്ഥിതിയൊ ദൃഷ്ടിയൊഉണ്ടൊകിൽ ചക്രഹൊമത്തെചെയ്യെണം- വ്യാഴത്തിന്റെ സ്ഥിതിയൊ ദൃഷ്ടിയൊ ഉണ്ടാകിൽപ്രതികാര ബലിയെചെയ്യെണം. ശനിയുടെയായും പ്രതികാരബലിതന്നെപ്രതിക്രിയയാകുന്നത-

ഫൻം. ഭ്രമിജെക്ഷിതയുതെഥയൊഗഭ്രേത്തമാരണബലിം വിധിയതാം । ഖഡ്ഗരാവണബലിംകരൊതുവാകൃത്തികാബലിമഥാതനൊതുവാ ।।

അനപയാത്ഥം—പിന്നെ യൊഗട്ടം ഭ്രമിജെക്ഷിതയുതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഭ്രമാരബലി വിധിക്കപ്പെടെണം- ഖഡ്ഗരാവണബലിയെ ചെയ്കയുമാം- അല്ലാ എങ്കിൽ കൃത്തികാബലിയെ ചെയ്യും-

സാരം —— ക്ഷീണാധിപലഗ്നാധിപന്മാരുടെ യൊഗത്തിങ്കൽ ഉണ്ടായ രാശിയിൽ ചൊവ്വയുടെ ദൃഷ്ടിയൊഗങ്ങളും ഉണ്ടായാൽ ഭ്രമമാരണബലിയെ ചെയ്യേണം- ഖഡ്ഗരാവണബലിയെ ചെയ്കയുമാം. അല്ലാഎങ്കിൽ കൃത്തികാബലിയെ ചെയ്യാം-

ഫൽം. ശുക്രാനപിതൈക്ഷിതെയൊഗെപ്രതികാരബലിക്രിയാം
കരൊതുശാന്തയെവ്യാധെർവ്വചിംവാഭ്രമമാരണം॥

അനവയാർത്ഥം —— യൊഗംശുക്രാനപിതൈക്ഷിതമായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ വ്യാധിയുടെശാന്തിക്കായിക്കൊണ്ടുപ്രതികാരബലിക്രിയയൊഭ്രമമാരണമാകുന്ന ബലിയെയൊ ചെയ്യേണം.

സാരം —— യൊഗരാശിയിൽ ശുക്രന്റെ സ്ഥിതിയൊ ദൃഷ്ടിയൊ ഉണ്ടാകിൽ വ്യാധിശമനത്തിനായികൊണ്ടു പ്രതികാരബലിയെയൊ ഭ്രമമാരണബലിയെയൊ ചൈതുകൊൾകം-

ഫൽം- ആഥപാദശമെനെവരാശിനൃതൽഗതെനവാ। തദ
ഷ്ടാവാവീക്ഷിതംഗെനവിധിയന്ത്രാമിമാംക്രിയാം॥

അനവയാർത്ഥം —— അല്ലാഎങ്കിൽ ദശമായിരിക്കുന്ന രാശികൊണ്ടുനന്നെയൊ തൽഗനൊയിട്ടൊ ദൃഷ്ടനായിട്ടൊ ഇരിക്കുന്ന വിംഗനെക്കൊണ്ടൊരൊ ക്രിയകൾ വിധിക്കപ്പെടെണം-

സാരം —— ഇനി വെറെഒരുപ്രകാരം പറയാം ആദ്യഭത്തിന്റെ ദശമരാശി ആതിനുടെ ക്ഷെത്രമാകിലും അവിടെ ആതിനുടെ സ്ഥിതിയൊ യൊഗമൊ ഉണ്ടായാലും അപ്രൊരബലിയെ ചെയ്യേണം. ഇങ്ങിനെ മറുള്ളതുകളെയും പറഞ്ഞുകൊൾകം-

ഫൽം. ദ്വിതൊക്കാദ്യാക്ഷരെമീഫലരൊഗശാന്തിസുഗാനതഃ।
ഹ്രസ്വെചഭൊജനപൂജാദ്യൈസ്സംയുക്തെവൃത്തകർമ്മണാ॥

അനവയാർത്ഥം —— ദ്വിതീയക്കാദ്യാക്ഷരംമീഫലമായി സംഭവിയിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ രൊഗശാന്തിയാകട്ടെ ഗാനംഹെതുവായിട്ടു ഭവിക്കും- ഹ്രസ്വമായി സംഭവിയിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഭൊജനപൂജാദ്യങ്ങൾ ഹെതുവായിട്ടുഭവിക്കും സംയുക്തമായി സംഭവിയിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വൃത്തകർമ്മം ഹെതുവായിട്ടു ഭവിക്കും-

സാരം —— ദ്വിതീയൽപറകപ്പെട്ട വാക്കിന്റെ ആദ്യാക്ഷരമീഫലമാകുന്നുഎങ്കിൽ ഗാനംഹെതുവായിട്ടും ഹ്രസ്വമാകുന്നുഎങ്കിൽ കാലുകഴുകിച്ചു ഊട്ടും പൂജ ഇത്യാദികൾകൊണ്ടു സംയുക്താക്ഷരമായിരുന്നാൽ വൃത്തംകൊണ്ടും രൊഗശമനം ഭവിക്കും-

ഫൽം. പ്രൊക്തപ്രൊഗിക്രിയാകർത്തൃഭൊഷ്ട്യാപിവൃദ്ധരാം
പ്രശ്നാനുസാരപദ്ധത്യാംതൽപ്രകാരൊഥകഥ്യതെ॥

അനുപയാത്മം—— പ്രശ്നാനുഷ്ഠാനപദ്ധതിയിൽ പൂർവ്വസൂത്രകർ
ടെ ദൃഷ്ടിക്കൊണ്ട പ്രതിക്രിയാകർത്തൃഭേദം പ്രോക്തമായി അനന്തരം തൽപ്രകാരം കഥിക്കപ്പെടുന്നു.

സാരം പ്രശ്നാനുഷ്ഠാനപദ്ധതിഎന്ന ശാസ്ത്രസൂത്രങ്കൽ പൂർവ്വകന്റെ ദൃഷ്ടിഭേദത്തെ അനുസരിച്ചിട്ട പ്രതിക്രിയയെ ചെയ്യാനുള്ള രീതികൾക്കും ഭേദത്തെ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അങ്ങനെ ഉള്ള ഭേദത്തെ ഇനി ഇവിടെ പറയുന്നു-

ഫൽസൂ. വ്യാധൈശ്ശാന്തിഭവതിമുഖജ്ഞേക്ഷിണൊദ്ധാവലൊ
കെപ്രഷ്ടർട്ടഷ്ടാവിഷപുനരധൊദൈവതാഗായകൈശ്ച്ച । വാമൊ
ദ്ധാധസ്സൃഷ്ടനിഹിതപ്രേക്ഷണൈതുപ്രശ്നൈസ്തു ശൂണ്ഡാ
ലാനാ മപിതദധമൈസ്സാനിരുക്താക്രമേണ।

അനുപയാത്മ — ദക്ഷിണൊദ്ധാവലൊകം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വ്യാധിയുടെ ശാന്തിമുഖജന്മാരെക്കൊണ്ടഭവിക്കും- പിന്നെ ഇവിടെപ്രഷ്ടാവിന്റെ ദൃഷ്ടി അധൊഭാഗത്തിങ്കൽ സതിയായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ദൈവതാഗായകന്മാരെക്കൊണ്ടു തന്നെ ഭവിക്കും. പ്രഷ്ടാവ വാമൊദ്ധാധസ്സൃഷ്ടനിഹിതപ്രേക്ഷണനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ചണ്ഡാലന്മാരിൽവെച്ചു പ്രശ്നജ്ഞന്മാരെക്കൊണ്ടും തദധമന്മാരെക്കൊണ്ടും അതുക്രമെണ നിരുക്തയായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— പ്രഷ്ടാവവലത്തുഭാഗത്തിങ്കൽ മെൽപ്പെട്ടനൊക്കിയാൽ ബ്രാഹ്മണരെക്കൊണ്ടു പ്രതിക്രിയചെയ്യിച്ചാൽ രൊഗംശമിക്കും. വലത്തുഭാഗത്തിങ്കൽ രാഴ്നാക്കിയാൽ കല്ലാറക്കുറ്റപ്പെ, തെയ്യംപാടിഇത്യാദികളായ ദൈവരാഗായകന്മാരെക്കൊണ്ടചെയ്യിപ്പിച്ചാൽ രൊഗംശമിക്കും- ഇടത്തുഭാഗത്തിങ്കൽ മെൽപ്പെട്ടനൊക്കിയാൽ ചണ്ഡാലാധമന്മാരെക്കൊണ്ടും അവിടെത്തന്നെ കീഴ്പ്പെട്ടനൊക്കിയാൽ ചണ്ഡാലാധമന്മാരെക്കൊണ്ടും പ്രതിവിധിയെ ചെയ്യിപ്പിക്കണം എന്നാൽ ശമിക്കും-

ഫൽസൂ. ബാധാഭേദൊത്രവിജ്ഞേയസ്സ്പർശനനാപിപൃഷ്ടതാം।
പ്രായെണദൃഷ്ടിബാധായാഖലുചനൃപയുജ്യതെ ।

അനുപയാത്മ — ഇവിടെ പൃഷ്ടത്തുകൂടെ സ്പർശനംഹെതുവായിട്ടും ബാധാഭേദം വിജ്ഞേയമായി ഭവിക്കുന്നു- മിക്കതും ദൃഷ്ടിബാധയിങ്കൽ തന്നെഇത ഉപയൊക്കിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം— പ്രഷ്ടാവിന്റെ ശരീര അംഗസ്പർശ ഹെതുവായിട്ടും ബാധാഭേദത്തെ ഗ്രഹിക്കേണം ഇതുകൊണ്ടു എല്ലാബാധാവിചാരത്തിങ്കലും ഉപയൊഗമുണ്ടു എന്നില്ല- മിക്കതും ഇതുകൊ

ണ്ടുള്ള ഉപയോഗം ഉപദ്രവിബാധാവിചാരത്തിങ്കൽ അതുകൊണ്ട-

(വാ) അത്രാനുഷ്ഠാനപദ്ധതിഃ ।।

ഇവിടെ അനുഷ്ഠാനപദ്ധതി ഉണ്ടെ- എന്നുമേൽഎഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥം-

ഇനി അനുഷ്ഠാന പദ്ധതിയിലെശ്ലോകത്തെ എഴുതുന്നു-

ക്ഷീവ. വക്ഷോവലാടതലഹൃത്തലാനിനാഭിംപ്രഷ്ടാ സ്പൃശേദ്യദിവമന്തിഹിദൈവബാധാം । പാർശ്വകരാംഗ്രലിഗളെപ്പുജംഗപീഡാംകേണ്ണകക്ഷയുഗളെസ്പൃപിശാചപീഡാം- ഇതി ।

അന്വയാർത്ഥം—— പ്രഷ്ടാവ വക്ഷോലലാടതലഹൃത്തലങ്ങളെയും നാഭിയെയും സ്പർശിക്കുമെങ്കിൽ ദൈവബാധയെത്തന്നെ വരിക്കുന്നു- പാർശ്വങ്ങളിലും കരാംഗ്രലിഗളത്തിങ്കലും സ്പർശിക്കുമെങ്കിൽ ഭുജംഗപീഡയെ വരിക്കുന്നു- കേണ്ണകക്ഷയുഗളങ്ങളിൽ സ്പർശിക്കുമെങ്കിൽ പിശാചപീഡയെ വരിക്കുന്നു.

സാരം—— പ്രഷ്ടാവ മാറിടം, നെറ്റി, ഹൃദ്പ്രദേശം, പൊക്കിൾ ഇതുകളെ തൊട്ടുചൊദിച്ചാൽ ദൈവബാധയെ പറയെണം. വാരിപ്പുറം, കൈവിരല, കഴുത്ത ഇതുകളെ തൊട്ടുചൊദിച്ചാൽ സർപ്പബാധയെ പറയെണം. പുരികം, ചെവി, കക്ഷം ഇതുകളെ തൊട്ടു ചൊദിച്ചാൽ പിശാചബാധയെ പറയെണം-

ക്ഷീൻ. ബാധകഗതതന്നാഥഗ്രഹണാജ്ഞേയാഭിദൈവാദ്ഭേദാഃ । തദധിഷ്ഠിതരാശ്യംശൈരപിഭേദസ്യാൽസ്വകൃതേതരേ ।

അന്വയാർത്ഥം—— ബാധകഗതതന്നാഥഗ്രഹണങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ട ദൈവാഭേദങ്ങൾ ജ്ഞേയങ്ങളായി ഭവിക്കും- തദധിഷ്ഠിതരാശ്യംശങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ടും ഭേദം ഭവിക്കും- അതു ഹേതുവായിട്ട അത അനന്തരം കഥിക്കപ്പെടുന്നു-

ഉ.ാ. സൌമ്യർക്ഷാംശകയൊസ്ഥി തൊന്മദിഭവൽബാധാധിപസ്സപ്തമാലയെസ്സംസ്ഥാപ്യാനഹമഭിതൊത്തമജനൈർബ്ബാധാകരീദൈവതാ । ജീവക്ഷീണാംശകയൊസ്സുരാലയഗതാമാനൈരനീഷ്ടാപ്യിതാട്ടിമൊക്ഷ്യാനനിവാസിനിസയദിചൊൽ സപ്തമൈരേവാസപ്തമാലയെ ।।

അന്വയാർത്ഥം—— ബാധാധിപൻ സൌമ്യർക്ഷാംശകങ്ങളിൽ സ്ഥിതനായി ഭവിക്കുമെങ്കിൽ ഉത്തമജനങ്ങളാൽ സപ്തമാലയത്തിങ്കൽ സംസ്ഥാപിച്ചിട്ട അഹസ്സിങ്കൽ അവസ്സിങ്കൽ അർച്ചിതയാ

യിരിക്കുന്ന ദൈവതാബാധാകരിയായി ഭവിക്കും- ക്ഷീവക്ഷാംശകങ്ങളിൽ സ്ഥിതനായി ഭവിക്കുമെങ്കിൽ സൂര്യാലയഗതയായിരിക്കുന്ന ദൈവതാബാധാകരിയായി ഭവിക്കും- മാന്ദത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായി ഭവിക്കുമെങ്കിൽ നീചാച്ചിതയായിരിക്കുന്ന ദൈവതാബാധാകരിയായിഭവിക്കും അവൻ സപ്തംശത്തിങ്കലൊ സപ്തമാലയത്തിങ്കലൊ സ്ഥിതനായി ഭവിക്കുമെങ്കിൽ ഭീമൊദ്യാനനിവാസിനിയായിരിക്കുന്ന ദൈവതാ ബാധാകരിയായി ഭവിക്കും-

സാരം——ബാധകസ്ഥാനാധിപൻ നില്ക്കുന്നതുബുധക്ഷേത്രത്തിങ്കലൊ ബുധന്റെ അംശകത്തിങ്കലൊ ആയാൽ ഉത്തമന്മാരായ ജനങ്ങളാൽ രങ്ങളുടെ ഭവനത്തിങ്കൽ കുടിവെച്ചു പൂജിക്കപ്പെട്ടുന്ന ദൈവതയുടെ ബാധയെ പറയെണം- വ്യാഴക്ഷേത്രത്തിങ്കലും വ്യാഴത്തിന്റെ അംശകത്തിങ്കലുമായാൽ രംഗസ്ഥലത്തിൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കപ്പെട്ട ദൈവതയുടെ ബാധയെ പറയെണം- ശനിക്ഷേത്രത്തിങ്കലൊ ശനൃംശകത്തിങ്കലൊ നിന്നാൽ നീചന്മാരാൽ സെവിക്കപ്പെട്ട വരുന്ന ദൈവതയുടെ ബാധയെപറയെണം- തന്റെ ക്ഷേത്രത്തിങ്കലൊ അംശകത്തിങ്കലൊ നിന്നാൽ ഭയംകരമായ വനത്തിങ്കൽ വസിക്കുന്ന ദൈവതയുടെ ബാധയെ പറയെണം-

൨൦൫ ശിവാകീർത്ത്യുച്ചിതാവാച്യാചാമുണ്ഡീസഹകേതുനാ
പഞ്ചമീബുധയുക്തേനതൽക്ഷേത്രസ്ഥേനവാസൃജ.।

അന്വയാർത്ഥം—— സഹകേതുവായിരിക്കുന്ന അസൃക്കിനെക്കൊണ്ടു ശിവാകീർത്ത്യുച്ചിതയായിരിക്കുന്ന ചാമുണ്ഡീവാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു- ബുധയുക്തനായിയൊ തൽക്ഷേത്രസ്ഥനായിയൊ ഇരിക്കുന്ന അസൃക്കിനെക്കൊണ്ടു പഞ്ചമീവാച്യയായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം——കേതുവിനൊടുകൂടി നില്ക്കുന്നവനായിയും ബാധകാധിപനായിയും ഇരിക്കുന്ന ചൊവ്വയെക്കൊണ്ടു പറയരാൽ പൂജിക്കപ്പെട്ട വരുന്ന ചാമുണ്ഡിയുടെ ബാധയെ പറയെണം ബുധനൊടുകൂടിയൊ ബുധക്ഷേത്രത്തിങ്കലൊ നില്ക്കുന്നവനായിയും ബാധകാധിപനായിയും ഇരിക്കുന്ന ചൊവ്വയെക്കൊണ്ടു പഞ്ചമീ എന്ന ദൈവതയുടെ ബാധയെ പറയെണം-

൨൦൬ ഭൌമേനഭൈരവൊഽണ്ടോകർണ്ണേത്യുമയസൂതുവാച്യാരക്തൈശപരീരക്തചാമുണ്ഡ്യതിഭയംകരീ ।।

൨൦൭ കാളീചെത്യുമയസ്കൊജാതുഗ്രാശ്യംശഭേദതഃ । ഒജയുമതപ്രഭേദേതുഭാംശയൊർവിവിധാരൂപി-ണീതി ।।

അന്വയാർത്ഥം—— ഭൈമനെക്കൊണ്ടു തന്നെ ഒജയുഗ്മരാശ്യംശഭേദം ഹെതുവായിട്ടു ഭൈരവൻ, ക്ഷണ്ടോകണ്ണൻ ഇത്യാദികൾം നൃതന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു- രക്കെശരി ചാമുണ്ഡി അതിഭയംകരിയായിരിക്കുന്ന കാളീ ഇത്യാദികളും വാച്യകളായി ഭവിക്കുന്നു- ഭാംശകങ്ങളുടെ ഒജയുഗ്മഭേദം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പലവിധകളായിരിക്കുന്ന ദൈവതകളും വാച്യകളാകുന്നു-

സാരം—— മൊത്തം ബാധകാധിപന്നായി ഒജരാശിയിൽ ഒജാംശകത്തിങ്കൽനിന്നാൽ ഭൈരവന്റെയോ ക്ഷണ്ടോകണ്ണന്റെ മുതലായവരുടെയോ ബാധയെപറയേണം- യുഗ്മരാശിയിൽ യുഗ്മാംശകത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ രക്കെശരിയുടെയോ രക്കെചാമുണ്ഡിയുടെയോ അതിക്രൂരയായ ഭദ്രകാളി തുടങ്ങി ഉള്ളവരുടെയോ ബാധയെ പറയേണം-- അംശകരാശികളിൽ വെച്ചു ഒന്നു ഒജമായിട്ടും ഒന്നു യുഗ്മമായിട്ടുമിരുന്നാൽ ഭൈരവൻ മുതലായവരുടെയും രക്കെശരി മുതലായവരുടെയും ബാധയെപറയേണം-

ഛന്ദഃ- മെഷാദ്യാശ്രയഭേദോത്ഥവിശേഷാദിവാകരാദീനാം । കഥ്യന്തെസംക്ഷേപാദിഹഖലചന്ദ്രവിസൂരൈരൊക്കുാം ॥

അന്വയാർത്ഥം——മെഷാദ്യാശ്രയഭേദം ഹെതുവായിട്ടു മറ്റൊരുതുവിസൂരത്തൊട്ടുകൂടെ ഉക്കങ്ങളായിരിക്കുന്ന ദിവാകരാദികളുടെ മൂർത്തി വിശേഷങ്ങൾം ഇവിടെ സംക്ഷേപത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടു കഥിക്കപ്പെട്ടുന്നു-

സാരം—മേടം മുതലായ രാശികളുടെ ഭേദം ഹെതുവായിട്ടു അതുകളിൽ നില്ക്കുന്ന സൂര്യാദി ഗ്രഹങ്ങളുടെ മൂർത്തി വിശേഷങ്ങളെ അന്യഗ്രന്ഥത്തിങ്കൽ വിസ്തരിച്ചു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു- ഇവിടെ അതുകളെ സംക്ഷേപിച്ചു പറയുന്നു-

ഛന്ദഃ ഭൈമക്ഷേത്രഗതൊരവി സ്ത്രിനയനസ്തുകീടെസചയം ഭ്രുരജെ മത്തൈരുച്ചതഉദ്ധപമരുതടധൊമൈവൈപ്രതിഷ്ഠാപിരഃ । യക്ഷിശൊഗത ഭിക്ഷുകഗ്രഹഗുകാളീപുനസ്ത്രീഗതശ്രീരാദ്യവതാരവിഷ്ണുരഥവിഷ്ണുസ്യൊപവവീണൊഗതഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഭൈമംക്ഷേത്രഗതനായിരിക്കുന്ന രവിത്രിനേയനനായി ഭവിക്കുന്നു- കീടത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന രവി സചയംഭ്രുവായിരിക്കുന്ന ത്രിനയനനായി ഭവിക്കുന്നു-അജത്തിങ്കൽ ഉച്ചത്തിങ്കൽ നിന്നു മീതെ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന ര

വി മർത്ത്യന്മാരാൽ പ്രതിഷ്ഠിതനായിരിക്കുന്ന ത്രിനയനനായി ഭവിക്കുന്നു- ഇവിടെ തദ്ധൊഭാഗത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന രവി ദെവന്മാരാൽ പ്രതിഷ്ഠാപിതനായിരിക്കുന്ന ത്രിനയനനായി ഭവിക്കുന്നു- ഗൊഗതനായിരിക്കുന്ന ഇവൻ യക്ഷിയായി ഭവിക്കുന്നു- ക്രൂകുഹഗനായിരിക്കുന്ന ഇവൻ കാളിയായി ഭവിക്കുന്നു- സ്ത്രിഗതനായിരിക്കുന്ന ഇവനാകട്ടെ ശ്രീരാമാദ്യവതാരവിഷ്ണുവായി ഭവിക്കുന്നു- പിന്നെ വീണാഗതനായിരിക്കുന്ന ഇവനാകട്ടെ വിഷ്ണുവായിട്ടതന്നെ ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—ചൊവ്വ ക്ഷെത്രത്തിൽ നിൽക്കുന്ന ആദിത്യൻ ശിവനാകുന്നു- ചൊവ്വക്ഷെത്രം രണ്ടായിട്ടുണ്ട- ഒന്ന മെടവും മറ്റെത പൂശ്ചികവുമാകുന്നു- ആതുകളിൽവെച്ച വൃശ്ചികത്തിൽനിന്ന ആദിത്യൻതാനെ ഉണ്ടായ ശിവനെന്നും മെടത്തിൽ പരമൊച്ചത്തിങ്കൽനിന്ന മെലെ നിൽക്കുന്ന ആദിത്യൻ മനുഷ്യരാൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കപ്പെട്ട ശിവനെന്നും പരമൊച്ചത്തിങ്കൽ നിന്നതാഴെ നിൽക്കുന്ന ആദിത്യൻ ദെവന്മാരാൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കപ്പെട്ട ശിവനെന്നും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക ഇടവത്തിൽ നിൽക്കുന്ന ആദിത്യൻ യക്ഷിയാകുന്നു- തുലാത്തിൽ നിൽക്കുന്ന ആദിത്യൻ ഭദ്രകാളിയാകുന്നു- കന്നിയിൽ നിൽക്കുന്ന ആദിത്യൻ ശ്രീരാമൻ മുതലായ അവതാര വിഷ്ണുവാകുന്നു- മിഥുനത്തിൽ നിൽക്കുന്ന ആദിത്യൻ വിഷ്ണുതന്നെ ആകുന്നു-

൨൦൩. ധർമ്മദൈവജ്ഞനാഗാശ്വട്ടാസ്ഥൂരുകക്കടസ്ഥിതഃ। സിംഹസ്ഥോദെവതാസായാപൂജ്യതെനിത്യമാത്മനാ ।।

അന്വയാർത്ഥം—കക്കടസ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന ഭാസ്കരൻ ധർമ്മദൈവമായിട്ടും നാഗങ്ങളായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു- സിംഹസ്ഥനായിരിക്കുന്ന ഭാസ്കരൻ യാതൊന്ന ആത്മാവിനാൽ ദിവസംതൊറും പൂജിക്കപ്പെട്ടുന്നുവൊ ആ ദെവതയാകുന്നു-

സാരം- കക്കടഗൃഹത്തിങ്കൽ നിൽക്കുന്ന ആദിത്യനെക്കൊണ്ട ധർമ്മദൈവതങ്ങളെയും സർപ്പങ്ങളെയും ചിങ്ങഗൃഹത്തിങ്കൽ നിൽക്കുന്ന ആദിത്യനെകൊണ്ട പ്രശ്നാവിനാൽ നിത്യമായി ഉപാസിക്കപ്പെട്ടവരുന്ന ദെവതയെയും പറയെണം-

൨൦൪. ഗന്ധാഢ്യയക്ഷെത്രധനുഷ്കസ്ഥിതൊക്രൂയൊസ്രുഗിയെന്ന മീനഗസ്തെഭാനുഃ। ശാസ്ത്രാപിശാചൊമൃഗയാപ്രധാനുകിരാതമൂർത്തിശ്ച നൈർഗ്രഹസ്ഥഃ ।।

അന്വയാർത്ഥം—ധനുസ്സിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന ആക്കൻ ഗന്ധർവ്വയക്ഷനായി ഭവിക്കുന്നു- മീനഗതനായിരിക്കു

ഭാനു തുകട്ടെ അവരുടെ സ്ത്രീകളായി ഭവിക്കുന്നു- ശനിയുടെ ഗൃഹസ്ഥനായിരിക്കുന്ന ഭാനുശാസ്ത്രാവായിട്ടും പിശാചനായിട്ടും മൃഗയാ പ്രധാനനായിരിക്കുന്ന കിരാത മൂർത്തിയായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു.

സാരം——ധനുരാശിയിൽ നില്ക്കുന്നതുമിത്രൻ ഗന്ധർവ്വനും യക്ഷനുമാകുന്നു- മീനത്തിങ്കൽ നിൽക്കുന്ന തുമിത്രൻ ഗന്ധർവ്വിയും യക്ഷിയുമാകുന്നു- ശനിക്ഷേത്രത്തിങ്കൽ നിൽക്കുന്നതുമിത്രൻ അയ്യപ്പനും പിശാചനും വെട്ടുക്കരുമകനുമാകുന്നു-

ഓവ: ചാമുണ്ഡസുരസത്തമഗാങ്കഗശശീ നീചാച്ചിതാകീടഗ
ശ്ചാമുണ്ഡീയമിമേക്ഷഗസ്സവിബലൊവാച്ചെ്യ ഉച്ചേതരപി! യ
ക്ഷീശ്ശുക്രഗൃഹസ്ഥിതശ്ശിശിര ഗ്രുവാധർമ്മദൈവംബുധ ക്ഷേത്ര
സ്ഥസ്സവിമാനസുന്ദരഉരസ്ത്രീവാസ്സ്യപ സ്ത്രീവശാൽ॥

അനുവയാർത്ഥം—— അങ്കഗശശീസുരസത്തമഗയായിരിക്കുന്ന ചാമുണ്ഡിയായി ഭവിക്കുന്നു. കീടഗനായിരിക്കുന്ന ശശീ നീചാച്ചിതയായിരിക്കുന്ന ചാമുണ്ഡിയായിഭവിക്കുന്നു- മേഷഗനായിരിക്കുന്ന അവൻ വിബലനാകുന്നു എങ്കിൽ ആ ഇരിവരും വാച്യകളായിഭവിക്കുന്നു- ശുക്രഗൃഹസ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന ശിശിരഗ്രു യക്ഷിയായിട്ടും ധർമ്മദൈവമായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു-ബുധക്ഷേത്രസ്ഥനായിരിക്കുന്ന ശിശിരഗ്രു തുകട്ടെ പുംസ്ത്രീകളെ അനുസരിച്ചിട്ട വിമാനസുന്ദരനായിട്ടും അല്ലെങ്കിൽഇവന്റെ സ്ത്രീയായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു.

സാരം——മെടത്തിൽ നിൽക്കുന്ന ചന്ദ്രനെക്കൊണ്ടു ദൈവാലയത്തിൽ ഉള്ള ചാമുണ്ഡിയെ പറയണം. വൃശ്ചികത്തിങ്കൽ നിൽക്കുന്ന ചന്ദ്രനെക്കൊണ്ടു നീചന്മാരാൽ സേവിക്കപ്പെട്ടവരുന്ന ചാമുണ്ഡിയെ പറയണം- മെടത്തിൽനിൽക്കുന്ന ചന്ദ്രൻതന്നെ ബലത്തോടു കൂടാത്തവനാകുന്നു എങ്കിൽ മെൽപറഞ്ഞ രണ്ടു ചാമുണ്ഡികളെയും പറയാം. ശുക്രഗൃഹത്തിൽ നില്ക്കുന്നചന്ദ്രനെക്കൊണ്ടു യക്ഷിയെയും ധർമ്മദൈവത്തെയും പറയാം- ബുധക്ഷേത്രത്തിങ്കൽ നിൽക്കുന്ന ചന്ദ്രനെക്കൊണ്ടു വിമാനസുന്ദരനെയും വിമാന സുന്ദരിയെയും പറയാം. ബുധയുള്ളത പുരുഷനാകുന്നു എങ്കിൽ വിമാനസുന്ദരി എന്നും സ്ത്രീക്കാകുന്നു എങ്കിൽ വിമാനസുന്ദരനെന്നും പറഞ്ഞുകൊൾക-

ഥനൻ . സഗൃഹസ്ഥശ്ശിനാഗാധർമ്മദൈവംബലിനശ്ചെൽ
സിംഹരാശിസ്ഥിതശ്ചന്ദ്രോഭവത്യന്യപൂജിതാ॥

അനുവയാർത്ഥം- സഗൃഹസ്ഥനായിരിക്കുന്ന ശശീ നാഗങ്കട

ളാകുന്നു. അവൻ ബലിയാകുന്നു എങ്കിൽ ധർമ്മദൈവമാകുന്നു. സിംഹരാശിസ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന ചന്ദ്രൻ അന്യപൂജിതയായിരിക്കുന്ന ഭഗവതി യാകുന്നു.

സാരം—സപക്ഷേത്രത്തിങ്കൽ നിൽക്കുന്ന ചന്ദ്രനെക്കൊണ്ടു സപ്പുഷ്ടയും ബലവാനാകുന്നു എങ്കിൽ ധർമ്മദൈവത്തെയും ചിങ്ങത്തിൽ നിൽക്കുന്ന ചന്ദ്രനെക്കൊണ്ടു അന്യന്മാരാൽ സേവിക്കപ്പെട്ടവരുന്നഭഗവതിയെയും പറഞ്ഞുകൊൾക.

൫൦—ചാപസ്ഥോ വ്യോമഗന്ധർവ്വസുൽ സ്ത്രീമീനഗത ശുശീ പ്രേതശൂല പിശാ ചാഢ്യാ ശുശീമന്ദഗൃഹസ്ഥിതഃ॥

അന്വയാർത്ഥം—ചാപസ്ഥനായിരിക്കുന്ന ശശിവ്യോമഗന്ധർവനാകുന്നു. മീനഗതനായിരിക്കുന്ന ശശി തൽസ്ത്രീയാകുന്നു. മന്ദഗൃഹസ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന ശശി പ്രേതശൂലപിശാചാഢ്യന്മാരാകുന്നു.

സാരം—ധനുരാശിയിൽ നിൽക്കുന്ന ചന്ദ്രനെക്കൊണ്ടുള്ളതു കാശഗന്ധർവനെയും മീനരാശിയിൽ നിൽക്കുന്ന ചന്ദ്രനെക്കൊണ്ടുള്ള തുകാശഗന്ധർവസ്ത്രീയെയും ശനിക്ഷേത്രത്തിൽ നിന്നുള്ള ചന്ദ്രനെക്കൊണ്ടുള്ള പ്രേതത്തെയും ശൂലപിശാചൻ തുടങ്ങി ഉള്ളവരെയും പറയേണം.

൫൧. സ്യാൽഭ്രാതൃരാക്ഷസൊബ്രഹ്മ രാക്ഷസൊനരഭോജിനീ! ബാലപ്രേതക്ഷിണീത്യാദ്യാസ്സ-ക്ഷ്മസ്ഥഃസ്ഥിതിനന്ദനഃ॥

അന്വയാർത്ഥം—സപക്ഷസ്ഥനായിരിക്കുന്ന ക്ഷിതിനന്ദനൻ ഭ്രാതൃരാക്ഷസനും, ബ്രഹ്മരാക്ഷസനും, നരഭോജിനി, ബാലപ്രേതക്ഷിണീ ഇത്യാദ്യന്മാരാകുന്നു.

സാരം—സപക്ഷേത്രത്തിങ്കൽ നിൽക്കുന്ന ചൊവ്വയെക്കൊണ്ടുള്ള ഭ്രാതൃരാക്ഷസനും, ബ്രഹ്മരാക്ഷസൻ ഇങ്ങിനെ തുടങ്ങിയുള്ള പുരുഷദൈവതകളെയും നരഭോജിനി, ബാലപ്രേതക്ഷിണി ഇങ്ങിനെ തുടങ്ങിയുള്ള സ്ത്രീദൈവതകളെയും പറയേണം.

൫൨. ത്രൈമൊദ്രൈവയക്ഷഏതദ്ബലാ ശൈനൈക്രൂഥൈനൈസ്ഥിതൊ ഗന്ധർവ്വൊരതികാമഇത്യയമഥോയക്ഷീ ചരുഷ്ടാഹരിഃ! കക്കിസ്ഥഃപരദൈവതാഗിരിവ കുജ്ജാചാമുണ്ഡ്യസുൽ സിംഹസ്ഥൊവനദൈവതാശ്ശശിവിഭൂതൈനഥാശ്വരുഷ്ടശ്ശിവഃ॥

അന്വയാർത്ഥം—ശൈനൈശ്ചരത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്നതൈനമൻ ദ്രൈവയക്ഷനും ഏതദ്ബലയുമാകുന്നു. ബൈനൈധത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന ഇവൻ രതികാമനെന്നു പ്രസിദ്ധനായിരിക്കുന്ന ഗന്ധർവനും പിന്നെയക്ഷിയും തൃഷ്ടനായിരിക്കുന്ന

ഹരിയുമാകുന്നു കക്ഷിസ്ഥനായിരിക്കുന്ന അവൻ പരദൈവതയായിരിക്കുന്ന ഭഗവതിയൊ കൃഷ്ണചാമുണ്ഡിയൊ ആകുന്നു. സിംഹസ്ഥനായിരിക്കുന്ന അവൻ വനദൈവതകളും ശിവഭ്രതരൊഗലും രുദ്രനായിരിക്കുന്ന ശിവനുമാകുന്നു-

സാരം— ശുക്രക്ഷേത്രത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്നചൊവ്വയെക്കൊണ്ടു ഭൈരവയക്ഷനുമാരെയും അവരുടെ സ്ത്രീകളെയും പറയാം. ശുക്രക്ഷേത്രം രണ്ടായിട്ടുണ്ടു ഒന്നു തുലാം മറ്റെതു ഇടവം. അതുകളിൽ വെച്ചു തുലാംപുരുഷരാശിയാകയാൽ അതിൽ നില്ക്കുന്നചൊവ്വയെക്കൊണ്ടു ഭൈരവനെയും യക്ഷനെയും ഇടവംസ്ത്രീരാശിയാകയാൽ അതിൽ നില്ക്കുന്നചൊവ്വയെക്കൊണ്ടു ഭൈരവിയെയും യക്ഷിയെയും പറഞ്ഞുകൊൾക. ബുധക്ഷേത്രത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന ചൊവ്വയെക്കൊണ്ടു മേൽപ്രകാരം രതികാമനായിരിക്കുന്ന ഗന്ധർവ്വനെയും രതികാമയായിരിക്കുന്ന യക്ഷിയെയും പറയെണം. ബുധക്ഷേത്രവും രണ്ടായിട്ടുണ്ടു ഒന്നു മിഥുനം മറ്റെതു കന്നി, ഇതുകളിൽ മിഥുനം പുരുഷരാശിയും കന്നിസ്ത്രീരാശിയുമാകുന്നു- രണ്ടിൽനിന്നാലും നരസിംഹാദിക്രൂരവിഷ്ണുവിനെ ചൊവ്വയെക്കൊണ്ടുപറയുമാം ഗന്ധർവ്വനെയും യക്ഷിയെയും പറയുന്നതു പുരുഷനെ ബാധിച്ചാൽ യക്ഷിഎന്നും സ്ത്രീയെ ബാധിച്ചാൽ ഗന്ധർവനെന്നും ഉള്ളവ്യവസ്ഥയെ അനുസരിച്ചിട്ടുമാം- കക്കടകത്തിൽ നില്ക്കുന്നചൊവ്വയെ പരദൈവതയായിരിക്കുന്ന ഭഗവതിയെയും കൃഷ്ണചാമുണ്ടിയെയും പറയാം. ചിങ്ങത്തിൽനില്ക്കുന്നചൊവ്വയെക്കൊണ്ടു വനദൈവതകളെയും ശിവഭ്രതങ്ങളെയും അഘോരാദിക്രൂരശിവനെയും പറയാം-

ഋണം- ധനർക്ഷസ്ഥഖലുകക്ഷിശാസ്ത്രാസവീരഭദ്രോഥമൃഗൊകുംഭേ നിർഋധബന്ധപംസനരുദ്രദൈവംപരാഭിചാരൊരുവദൈവതാശ്ച॥

അനുവാദം— ധനുർക്ഷസ്ഥനായിരിക്കുന്നഅവൻ കക്ഷിശാസ്ത്രാവായിട്ടും വീരഭദ്രനായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു- പിന്നെമൃഗത്തിങ്കലും കുംഭത്തിങ്കലും സ്ഥിതനായിരിക്കുന്നഅവൻ നിർഋധബന്ധപംസനരുദ്രദൈവനായിട്ടും പരാഭിചാരൊരുവദൈവതകളായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— ധനുവിൽനില്ക്കുന്ന ചൊവ്വയെക്കൊണ്ടു കക്ഷിശാസ്ത്രാവിനെയും മീനത്തിൽനില്ക്കുന്നചൊവ്വയെക്കൊണ്ടു വീരഭദ്രനെയും മകരത്തിൽനില്ക്കുന്നചൊവ്വയെക്കൊണ്ടു തറെറാടുത്സവം മുടക്കുകനിമിത്തമായി കൊപിച്ചദൈവനെയും കുംഭത്തി

ൽനിൽക്കുന്നചൊവ്വയെക്കൊണ്ടേ ശത്രുക്കളുടെ ഭൂമിചാരകന്മാരിൽനിന്ന ഉൽഭവിച്ച ദൈവതകളെയുംപറയെണം.

ഫലം- ജ്യേമക്ഷേത്രബുധൻ ജ്വരനായിഭവിക്കും ഭൂമ്യഷ്ടത്തിങ്കലെബ്ബുധൻ ഗന്ധവ്വനായിഭവിക്കും- സപ്തത്തിങ്കലെ ബുധൻ ഗന്ധവ്വനായിട്ടും കിന്നരനായിട്ടും ഭവിക്കും- ഷിമഗ്രഹത്തിന്റെ ഷഷ്ടത്തിങ്കലെബുധൻ രാക്ഷോപിശാചനായിഭവിക്കും സിംഹത്തിങ്കലെ ബുധൻ പന്നഗകന്യകയായി ഭവിക്കും ഇതുഗൃഹത്തിങ്കലെ ബുധൻ മഹിഷ്ടമഹിഷപ്രീതയായിരിക്കുന്ന ചാമുണ്ഡിയായിഭവിക്കും. മന്ദഭത്തിങ്കലെ ബുധൻ ആഭിചാരശ്രിതയായിരിക്കുന്ന കവചിയും പിശാചയുഗവുമായി ഭവിക്കും-

സ്വാരം— മെടം, വൃശ്ചികം, ഈരാശികളിൽ നില്ക്കുന്ന ബുധനെക്കൊണ്ടേ ജ്വരദൈവതയെപറയെണം- ഇടവം, തുലാം, ഈരാശികളിൽ നില്ക്കുന്ന ബുധനെക്കൊണ്ടേ ഗന്ധവ്വനെപറയെണം- മിഥുനം, കന്നി ഇതുകളിൽനില്ക്കുന്ന ബുധനെക്കൊണ്ടേ ഗന്ധവ്വനെയും കിന്നരനെയും പറയെണം- കർക്കടകത്തിൽനില്ക്കുന്ന ബുധനെക്കൊണ്ടേ രാക്ഷപിശാചിനെപറയെണം ചിങ്ങത്തിൽ നില്ക്കുന്ന ബുധനെക്കൊണ്ടേ സർപ്പകന്യകയെപറയെണം- ധനു, മീനം, ഈരാശികളിൽനില്ക്കുന്ന ബുധനെക്കൊണ്ടേ പൂർവ്വകർമ്മങ്ങൾ കൊണ്ടുപട്ടുപോയ ഒരുബ്രാഹ്മണന്റെ പ്രാർത്ഥനഹേതുവായിട്ട വന്നുഭവിക്കുന്നചാമുണ്ഡിയെപറയെണം- മകരം, കുംഭങ്ങളിൽ നില്ക്കുന്നബുധനെക്കൊണ്ടേ യുദ്ധഭൂമിയിൽ വസിക്കുന്ന കവചിയെയും ശൂലപിശാചനെയും കാലപിശാചനെയും പറയെണം-

ഫലം- ജ്യേമക്ഷേത്രകുചിതശത്രുനിവഹാ ദുർദ്ദൈവതാചാരിചാരൊത്ഥാഭൂമിസുരസ്യഭൂമ്യഷ്ടഗൃഹയക്ഷിചയക്ഷാപ്യഭൂ! തീവ്രാപസ്മൃതിദൊഷരുഗ്ബുധഗ്രഹക്ലിഷ്ടൊത്തമകാദൈവതാ വിപ്രാനൊമപിചാരികനിതാവാദൈവം കാപൊൽഭവാ!!

അന്വയാർത്ഥം— ജ്യേമക്ഷേത്രത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹകുചിതശത്രുനിവഹമായിട്ടും ഭൂമിസുരന്റെ അഭിചാരൊത്ഥനായിരിക്കുന്നദുർദ്ദൈവതയുമായിഭവിക്കും- ഭൂമ്യഷ്ടഗൃഹത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്നഗ്രഹം തീവ്രാപസ്മൃതിദോഷരോഗിയായിരിക്കുന്ന യ

ക്ഷിയും യക്ഷനുമാകുന്ന ഇരിവരായിഭവിക്കും- ബുധഗ്രഹത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന ഇരുവിപ്രന്മാരുടെ അഭിചാരജനിതയായിട്ടും ദേവകൊപൊൽഭവയായിട്ടുമിരിക്കുന്ന ക്ലീബൊത്തമികയായദേവതയായിഭവിക്കും-

സാരം—— മെടം, വൃശ്ചികം ഈ രാശികളിൽ നില്ക്കുന്ന വ്യാഴത്തെകൊണ്ടു കുപിതനായ ശിവന്റെ ഭൂതഗണത്തെയും ബ്രാഹ്മണന്റെ അഭിചാരത്തിങ്കൽ നിന്നുരുവിച്ച ദുർദ്ദേവതയെയും ശുക്രക്ഷേത്രത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന വ്യാഴത്തെകൊണ്ടു അപസ്മാരയക്ഷിയെയും അപസ്മാരയക്ഷനെയും ബുധക്ഷേത്രത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന വ്യാഴത്തകൊണ്ടു ബ്രാഹ്മണരുടെ അഭിചാരം ഹെതുവായിട്ടൊദേവകൊപംഹെതുവായിട്ടും ഉണ്ടായ നപുംസകദേവതയെയും പറയെണം-

വക്രന്യ തുംഗസ്ഥാഖലുദേവതാഗ്നിഗൃഹഗാഗന്ധവമുഖ്യസൂ
ത്രാസിംഹസ്ഥാ നൃപസൈവകൈർഹന്നുണാമുട്ടിശുകാന്തൽ
സ്ത്രീയും। നാർണായകൃതാഭിചാരജനിതാദുർദ്ദേവതാവാക്പതി
ർഭസ്മാപ്സംഗിപിശാചകാവധഗന്ധവ്യുർന്നെന്നസഭേ ।।

അന്വയാർത്ഥം—— തുംഗസ്ഥനായിരിക്കുന്ന വാക്പതി അഗ്നിഗൃഹഗയായിരിക്കുന്ന ദേവതയായി ഭവിക്കും- അപ്രകാരം ഗന്ധവ്വമുഖ്യനായിട്ടും ഭവിക്കും- ഇവിടെ സിംഹസ്ഥനായിരിക്കുന്ന വാക്പതി നൃപസൈവകന്മാർ നുക്കാംക്കു സ്ത്രീകളെയും നാരികാംക്കു കാന്തന്മാരെയും ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടകൃതാഭിചാരജനിതയായിരിക്കുന്ന ദുർദ്ദേവതയായി ഭവിക്കും- ശനിയുടെ ഭത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന വാക്പതി ഭസ്മാപ്സംഗി പിശാചകന്മാരും അധമഗന്ധവ്വന്മാരായി ഭവിക്കും- സപ്തത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന വാക്പതി ആരായിട്ടും ഭവിക്കില്ല-

സാരം—— കർക്കടത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന വ്യാഴത്തകൊണ്ടു അഗ്നിഹോത്രഗൃഹ സംബന്ധിനിയായ ദേവതയെയും ശ്രേഷ്ഠനായിരിക്കുന്ന ഗന്ധവ്വനെയും പറയെണം. ബാധകാധിപനായ വ്യാഴം ചിങ്ങത്തിൽ നില്ക്കുംപൊൾ രൊഗമുള്ളതു പുരുഷനാകുന്നു എങ്കിൽ അവന്റെ ഭാര്യാനിമിത്തമായിട്ടും സ്ത്രീക്കാകുന്നു എങ്കിൽ അവളുടെ ഭർത്താവു നിമിത്തമായിട്ടു രാജസെവകന്മാരാൽ ചൈകപ്പെട്ട അഭിചാരത്താൽ ജനിപ്പിക്കപ്പെട്ടതായ ദുർദ്ദേവതയുടെ ബാധാരൊഗകാരണമാകുന്നു എന്നു പറയെണം- മകരത്തിങ്കൽനില്ക്കുന്ന വ്യാഴത്തകൊണ്ടു ഭസ്മപിശാചന്റെയും ജലപിശാചന്റെയും ബാധയെ പറയെണം- കുംഭത്തിൽ

നില്ക്കുന്ന വ്യാഴത്തെക്കൊണ്ടേ അധമനായിരിക്കുന്ന ഗന്ധർവ്വന്റെ ബാധയെ പറയെണം- ധനുമീനങ്ങളിൽ നില്ക്കുന്ന വ്യാഴം ഒരു ദൈവതയായിട്ടു, ഭവിക്കില്ല എന്നതുകൊണ്ടേ ബാധകാധിപനായാലും വ്യാഴം തന്റെ രാശികളിൽ നിന്നാൽ ബാധയില്ലാ എന്നതിനെ അറിയിച്ചിരിക്കുന്നു-

൨൬൭. ഭൈമക്ഷേത്രഭൃഗുസൂജീവവദജ്ഞേയക്ഷസുഗ്രാരാക്ഷസസ്സുരക്ഷേകക്കടകേചയക്ഷസഹിതായക്ഷീബുധർക്ഷേപുനഃ । വിദ്യാഭ്യാസഭവാഭിചാരഹനനേയക്ഷീസുരക്ഷേത്രഗാചാപെബ്രാഹ്മണശാപഗോവധഷടഭേദൃഗ്ഭവെൽഭാർഗ്ഗവഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം — ഭൈമക്ഷേത്രഭൃഗുവാകട്ടെ ജീവനെന്നപൊലെ ഭവിക്കുന്നു- അജന്തികൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന ഭാർഗ്ഗവൻ യക്ഷനും അപ്രകാരം രാക്ഷസനുമായി ഭവിക്കുന്നു- സപർക്ഷത്തിങ്കലും കക്കടകത്തിങ്കലും സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന ഭാർഗ്ഗവൻ യക്ഷസഹിതയായിരിക്കുന്ന യക്ഷിയായി ഭവിക്കും- ബുധർക്ഷത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന ഭാർഗ്ഗവനാകട്ടെ വിദ്യാഭ്യാസഭവാഭിചാരമായി ഭവിക്കും- ഇനഭത്തിങ്കൽസ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന ഭാർഗ്ഗവൻ സുരക്ഷേത്രഗയായിരിക്കുന്ന യക്ഷിയായി ഭവിക്കും- ചാപത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന ഭാർഗ്ഗവൻ ബ്രാഹ്മണശാപമായിട്ടതന്നെ ഭവിക്കും- ഋക്ഷഭത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന ഭാർഗ്ഗവൻ ഗോഹത്യയായിട്ടഭവിക്കും-

സാരം — മെടം വൃശ്ചികം ഒരു രണ്ടേ രാശികളിൽ നില്ക്കുന്ന ശുക്രനെക്കൊണ്ടേ മെൽ പറഞ്ഞ രാശികളിൽ വ്യാഴം നിന്നാൽ ഏതുപ്രകാരമൊ അപ്രകാരം പറഞ്ഞുകൊൾക- അതുകളിൽ വെച്ചു മെടത്തിൽനിന്നാൽ യക്ഷരാക്ഷസന്മാരെ കൂടെ പറയെണമെന്നറിക- സപക്ഷേത്രത്തിലുംകക്കടകത്തിലും നിന്നാൽ യക്ഷനെയും യക്ഷിയെയുംപറയെണം- ബുധക്ഷേത്രത്തിൽ നിന്നാൽവിദ്യാഭ്യാസം നിമിത്തമായി ഉണ്ടായഅഭിചാരത്തെ പറയെണം-ചിങ്ങത്തിൽനിന്നാൽ ദേവാലയത്തിലുള്ള യക്ഷിയുടെബാധയെ പറയെണം- ധനുവിൽ നിന്നാൽ ബ്രാഹ്മണശാപത്തെയും- മീനത്തിൽ നിന്നാൽ ഗോഭഗവതിയുടെ കോപത്തെയും പറയെണം-

൨൬൮. മന്ദക്ഷേത്രഗതശുക്രസ്യാദപസ്മാരദൈവതാ । വാത്യാപ്രേതതയഃകോലപിശാചശ്ചാരുബാധകഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം — മന്ദക്ഷേത്രഗതനായിരിക്കുന്ന ശുക്രൻഅപസ്മാരദൈവതയായി ഭവിക്കും- വാത്യാപ്രേതികളായിട്ടും ഭവി

ക്കും ഇവിടെ കാല പിശാചനും ബാധകനായി ഭവിക്കും-

സാരം—— ശനിക്ഷേത്രത്തിൽ നില്ക്കുന്ന ശുക്രനെക്കൊണ്ടു അപസ്മാര ദൈവതയെയും മുഴലിയെ തുടർന്നു ഉള്ള ദൈവതകളെയും കാലപിശാചനെയും പറയെണം-

൫൯. അസാദ്ധ്യാപസ്മൃതിമ്മേഷ്ടകീടപ്രോഗജന്മപീഡിതഃ । ശിവാലയസ്ഥതൽഭ്രതൊവക്രതവ്യൊഭാനുനന്ദനഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— മെഷത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന ഭാനുനന്ദനൻ അസാദ്ധ്യയായിരിക്കുന്ന അപസ്മൃതിയായിട്ട വക്രതവ്യനാകുന്നു- കീടത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന ഭാനുനന്ദനൻ പ്രാഗ്ജന്മപീഡിത മായിരിക്കുന്ന ശിവാലയ സ്ഥതൽ ഭ്രത മായിട്ട വക്രതവ്യനാകുന്നു-

സാരം——മെടത്തിൽ നില്ക്കുന്ന ശനിയെക്കൊണ്ടു പ്രതിവിധിയൊടുകൂടാതെ ഉള്ള അപസ്മാര ദൈവതയെ പറയെണം- വൃശ്ചികത്തിൽ നില്ക്കുന്ന ശനിയെക്കൊണ്ടു പൂർവ്വജന്മത്തിങ്കൽ ബാധിക്കപ്പെട്ടതായിയും ശിവക്ഷേത്രത്തിങ്കൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കപ്പെട്ടതായിയും ഉള്ള ശിവഭ്രതത്തെ പറയെണം-

൬൦. ഗവ്യപസ്മാരയക്ഷസുഭ്യക്ഷീശാപൊപിജസ്യച । ക്രൂകൊശസ്ത്രൊ ദിഭ്രതെശൊക്രുദ്ധാമഹവിഘ്നാതതഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം——ധനുവിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന ഭാനുനന്ദനൻ അപസ്മാരയക്ഷനും തദ്യക്ഷീയും പിജന്റെ ശാപവുമായി ഭവിക്കും- ക്രൂരത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന ഭാനുനന്ദനൻ മഹാവിഘ്നാതം ഹെതുവായിട്ട ക്രുദ്ധന്മാരായിരിക്കുന്ന ശാസ്ത്രാദിഭ്രതെശന്മാരായി ഭവിക്കും-

സാരം—— ഇടവത്തിൽ നില്ക്കുന്ന ശനിയെക്കൊണ്ടു അപസ്മാര യക്ഷനെയും അപസ്മാര യക്ഷിയെയും ബ്രാഹ്മണ ശാപത്തെയും പറയെണം- തുലാത്തിൽ നില്ക്കുന്ന ശനിയെക്കൊണ്ടു ഉത്സവം മുടങ്ങുക നിമിത്ത മായിക്കൊപിച്ച ശാസ്ത്രാവമുതലായ ഭ്രതനാഥന്മാരെ പറയെണം-

൬൧. ബുധൈകാനദൈവതാശനിരപീപ്രെതസ്സുഹൃൽപ്രെക്ഷിതൊദൈവംനീചസമപ്പിതംശശിഗൃഹെസിംഹെസുരാവാസഗഃ । ശാസ്ത്രാഖെടപിശാചകശ്ചഗുരുഭൊസന്ധ്യാട്ടെദൊമണീസംഘാത്തവധിക്രൂതൊഥനിജട്ടെപ്രെതഃ പിശാചാദ്യപി-ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം——ബുധത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന ശനി കാനനദൈവതയായിട്ടും സുഹൃൽ പ്രെക്ഷിതമായിരിക്കുന്ന

പ്രേതമായിട്ടും ഭവിക്കും- ശശിഗൃഹത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന ശനി നീചസമപ്പിതമായിരിക്കുന്ന ദൈവമായി ഭവിക്കും- സിംഹത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന ശനി സുരാവാസനായിരിക്കുന്ന ശാസ്താവായിട്ടും അതുപൈട പിശാചകനായിട്ടും ഭവിക്കും ഗ്രഭൂത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന ശനി മണീസം ഘാതാത്മവ വിശ്രുതമായിരിക്കുന്ന ഗന്ധവ്വ ദൈമായി ഭവിക്കും- പിന്നെ നിജഭത്തിങ്കൽ സ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന ശനിപ്രേതവും പിശാചാദ്യുമായി ഭവിക്കും-

സാരം—— ബുധക്ഷെത്രത്തിൽ നില്ക്കുന്ന ശനി വനദൈവതയും ചൊന്നുക്കളാൽ അയക്കപ്പെട്ട പ്രെതവുമായി ഭവിക്കും-കക്കടകത്തിൽ നിൽക്കുന്ന ശനി നീചന്മാരാൽ അയക്കപ്പെട്ട ദൈവമായി ഭവിക്കും- ചിങ്ങത്തിങ്കൽനിൽക്കുന്നശനി ദൈവാലയ സംബന്ധിയായിരിക്കുന്ന ശാസ്താവായിട്ടും നായാട്ട പിശാചായിട്ടും ഭവിക്കും- വ്യാഴക്ഷെത്രത്തിങ്കൽ നിൽക്കുന്ന ശനി സഹസ്രമണിമാൻ എന്നും പുഷ്യശൊഭി എന്നും പ്രസിദ്ധന്മാരായിരിക്കുന്ന ഗന്ധവ്വന്മാരായി ഭവിക്കും- സപക്ഷെത്രത്തിൽ നിൽക്കുന്ന ശനിപ്രേത പിശാചാദികളായി ഭവിക്കും-

(വാ) എതച്ഛത്രുബാധാനിരൂപണവിഷയം-

അനവയാത്ഥം—— ഇത ശത്രുബാധാനിരൂപണ വിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— അഥശത്രുബാധാനിരൂപ്യതെ എന്നുള്ളെടത്തുനിന്നു തുടങ്ങി ഇതുവരെ പറകപ്പെട്ട തൊക്കയും ശത്രുബാധാ നിരൂപണത്തിങ്കൽ ഉപയൊഗമുള്ളതാകുന്നു-

(വാ) അഥവ്യാധെശ്ശമനനിരൂപണപ്രകാരൊപിഖ്യതെ॥

അനവയാത്ഥം—— അനന്തരം വ്യാധിയുടെ ശമനനിരൂപണപ്രകാരം ലെഖനം ചെയ്യപ്പെടുന്നു-

സാരം— ഇനി വ്യാധിയുടെ ശമന നിരൂപണം ഇന്നപ്രകാരമെന്നതിനെ കാണിക്കുന്നു-

൩൨൨. ബാധാശ്രുദ്ധാല്ലഗനൊവ്യാധിശാന്തിശ്ചിന്ത്യാശ്രു
ദ്ധെപാപയൊരൊക്ഷണാല്ലൈരുദൊഷ്ടെഷ്ടുക്കെവ്യാധിവൃദ്ധി
ശ്രുതാധുപ്രാഗ്ഗൊസാഭാവിനീവൃക്ഷകാനാം ॥

അനവയാത്ഥം—— ബാധാ അത്രുദ്ധത്തെ അതുശ്രയിച്ചിട്ട ചിന്ത്യയാകുന്നു- വ്യാധിശാന്തി ലഗനത്തെ അതുശ്രയിച്ചിട്ട ചിന്ത്യയാകുന്നു- അത്രുദ്ധം പാപയൊരൊക്ഷണാല്ലങ്ങളായിരിക്കുന്ന ദൊഷങ്ങളൊടുകൂടുമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വ്യാധിവൃ

ഡി അധൊഭാഗത്തിങ്കൽ ഗതയായിട്ട ജ്ഞേതയയായി ഭവിക്കുന്നു-പ്രാശ്ചഗ്നം പാപയൊഗൈക്ഷണൊദ്യുക്തളായിരിക്കുന്ന ദൊഷങ്ങ ളൊടുയുക്തമായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ പൃഛകനുക്ക അത ഭാ വിനിയായിട്ട ജ്ഞേതയയായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ബുധയെ ആത്രുദ്ധംകൊണ്ടെ വിചാരിക്കെണം വ്യാധിശമനത്തെ ഉദയലഗ്നംകൊണ്ടെ വിചാരിക്കെണം-ആ ത്രുദ്ധത്തിന്ന പാപയൊഗദൃഷ്ട്യാദികൾ ഉണ്ടൊയാൽ വ്യാധിയു ടെ വർദ്ധനംകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്ന എന്നും ഉദയലഗ്നത്തിന്നുമെൽപ റഞ്ഞ ദൊഷങ്ങളുണ്ടൊയാൽ വ്യാധിയുടെ വർദ്ധനം ഭവിപ്പാൻ പൊകുന്നു എന്നും അറിയെണം-

൨൨൩. ഭാഗ്യസ്ഥാനഗതെശ്രുക്തെദധിപെപ്രാണിനൃഭിഷ്ടസ്ഥി തെലഗ്നെശതപനെനവാഥ്രധിക്ഷണെ താലൊകിതവാനഥി തെ।സ്വാദ്ദെവെശപരസെവയാഗദസമസ്തപനനൃനാം ജപൈ ല്ലഗ്നെശനവമെചദൊഷസഹിതെ വ്യാധെശ്രമൊല്ലഭെ൬൹

അനവയാത്ഥം—— ശ്രുൻ ഭാഗ്യസ്ഥാനഗതനായിട്ടും തദധി പൻ പ്രാണിയായി അഭിഷ്ടസ്ഥിതനായിട്ടും ലഗ്നെശൻ തപ നനാലൊധിക്ഷണനാലൊ അത്രലൊകിതനായിട്ടും അല്ലാ എങ്കിൽ അനുചിതനായിട്ടുമിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ രംശപരസെവ ഹെ തുവായിട്ടും അപ്രകാരം മന്ത്രക്രീടെ ജപം ഹെതുവായിട്ടും ഗദശമം ഭവിക്കും- ലഗ്നെശൻ ദൊഷസഹിതനായിട്ടാനവമം ദൊഷസ ഹിതമായിട്ടും ഇരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ വ്യാധിയുടെ ശമം ദുർല്ലഭ മായി ഭവിക്കും-

സാരം—— ഒമ്പതാമെടത്ത ശ്രുനും ഒമ്പതാം ഭാവാധിപനു ബലവും ഇഷ്ടസ്ഥിതിയും ലഗ്നാധിപനു അത്രുദിനുറെയൊവ്യാ ഴത്തിനുറെയൊദൃഷ്ടിയും അല്ലാഎങ്കിൽഅവരൊട്ടുയൊഗവുമുണ്ടൊ യാൽ രംശപരസെവ ഹെതുവായിട്ടും മന്ത്രജപം ഹെതുവായിട്ടും രൊഗം ശമിക്കും- ലഗ്നാധിപനും ഒമ്പതാമെടത്തിനും പാപ യൊഗദൃഷ്ട്യാദിദൊഷ മുണ്ടായാൽ വ്യാധിശമനം ദുർല്ലഭമാകുന്നു-

൨൨൪. പൃഷ്ഠൊദയജലഗ്രാസചരാധൊമുഖരാശിഭിഃ। ലഗ്ന സ്ഥെവ്യാധിശാന്തിസ്സ്യാത്തൽപ്രശ്നെനരമന്യഥാ॥

അനവയാത്ഥം—— തൽപ്രശ്നത്തിങ്കൽ ലഗ്നസ്ഥങ്ങളായിരി ക്കുന്ന പൃഷ്ഠൊദയജലഗ്രാസചരാധൊമുഖ രാശികൾ ഹെതുവാ യിട്ട വ്യാധിശാന്തി ഭവിക്കും- മറിച്ചായാൽ അതുഭവിക്കില്ല-

സാരം——വ്യാധിപ്രശ്നത്തിങ്കലെ ലഗ്നം പൃഷ്ഠൊദയമായിട്ടും വെലിഞ്ഞുറക്കമുള്ളതായിട്ടും ചരമായിട്ടും അധൊമുഖമായിട്ടും വരി

കിൽ വ്യാധിശമിക്കും- ശീഘ്രോദയമായിട്ടും വെടി എറാ മുള്ളതായിട്ടും സ്ഥിരമായിട്ടും ഊർദ്ധമുഖമായിട്ടും വരികിൽ ശമിക്കയില്ല-

(വാ) അതുഗ്രനഛാന്തരം ॥

മെഴുതിയവാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥം സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

൨൨ ക്ഷുഷ്ക്ഷുഷ്മവ്യയസുഖപാപവിമുക്തശുഭാന്വിതൈകൈ
ശ്ചിവ്യാധേശ്ശാന്തിപ്രശ്നേശാന്തിഃവതീതിനിർദ്ദിശേന്മതിമാൻ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— മതിമാനായിരിക്കുന്ന ദൈവജ്ഞൻ വ്യാധിയുടെ ശാന്തി പ്രശ്നത്തിങ്കൽ ക്ഷുഷ്ക്ഷുഷ്മവ്യയസുഖം പാപവിമുക്തമായിട്ടും കേന്ദ്രം ശുഭാന്വിതമായിട്ടുമിരിക്കുംവിധത്തിങ്കൽ ശാന്തി ഉടനെ ഭവിക്കുമെന്നു നിർദ്ദേശിക്കേണം-

൨൩ന്യു. ബാധകവൈദ്യധിഷ്ണിതഭാംശവശാൽ പ്രതിക്രിയാകരണവിധൌ ।
കർത്തുവിശേഷോഗ്രനഛാന്തരഗതിരനിഗദ്യതേതരാ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ബാധകവൈദ്യധിഷ്ണിതഭാംശങ്ങളെ അന്വേഷിച്ചിട്ട് പ്രതിക്രിയാന്തരണവിധിയിങ്കൽ കർത്തൃവിശേഷം- ഉഗ്രനഛാന്തഗതിയായി ഭവിക്കുന്നു- അതല്ലാതെയുള്ള അനന്തരം നിഗദിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— ബാധകഗ്രഹങ്ങളും നില്പുന്ന രാശികളുടെയും നവാംശങ്ങളുടെയും ഭേദത്തെ അന്വേഷിച്ചിട്ട ബാധാപ്രതിവിധാനത്തിങ്കൽ കർത്തൃഭേദത്തെ അന്യഗ്രനഛകാരന്മാർ പറയുകയാൽ അതിനെ ഇനി ഇവിടെ പറയുന്നു-

൨൪ ബാധകവിഹഗാധിശ്രിതഭവനാംശകയൊന്നിരീക്ഷ്യ സതശ്ചാരിഗ്രണാൻ । സാതികരാജസതാമസകർമ്മാസ്യുചിതൽ പ്രതിക്രിയാകർത്താ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ബാധകവിഹഗാധിശ്രിതഭവനാംശകങ്ങളുടെ സതശ്ചാരിഗ്രണങ്ങളെ നിരീക്ഷിച്ചിട്ട സാതികരാജസതാമസകർമ്മാവായിരിക്കുന്നവൻ ഏതത്പ്രതിക്രിയാകർത്താവായി ഭവിക്കേണം-

സാരം—— ബാധകാധിപനായ ഗ്രഹത്താൽ ആശ്രയിക്കപ്പെട്ടരാശിയും അംശകവും സാതികമായിരുന്നാൽ സാതികമായിരിക്കുന്ന കർമ്മത്തോടുകൂടിയവൻ ബാധാപ്രതിവിധിയെ ചെയ്യേണം- മേൽപറഞ്ഞ രാശ്യംശകങ്ങളും രാജസങ്ങളായിരുന്നാൽ രാജസമായ കർമ്മത്തോടുകൂടിയവൻ ബാധാപ്രതിവിധിയെ ചെയ്യേണം- താമസങ്ങളായിരുന്നാൽ താമസമായകർമ്മത്തോടുകൂടിയവൻ പ്രതിവിധിയെ ചെയ്യേണം-

ഭവും സൂര്യ്യചന്ദ്രന്മാരുടെ സ്ഥാനങ്ങൾ ഗതങ്ങൾ ഭവിച്ചുള്ള ചൈചരൊ
ബുധകൊ വിപ്രൂകർമ്മകരൊതുനിജ്ജുരുഹരൊശ്വെതാഭൊഗാ
യകഃ। ജൂതസ്യസ്ഥാദികുംഭകൂൽപ്രൂത്തയഃശുക്രാരയൊവ്വാശനെ
ശ്ചണ്ഡാലൊത്തമമധ്യമൊന്തധമസ്തുദ്വെവതാപ്രീതയെ ॥

അനുപയാത്ഥം—— ബുധകനായിരിക്കുന്ന ചൈചരൻ സൂ
ര്യ്യചന്ദ്രന്മാരുടെ ഗൃഹാംശകഗതനായി ഭവിക്കുമെങ്കിൽ തദ്ദൈവ
താപ്രീതിക്കായിക്കൊണ്ടു വിപ്രൂൻ കർമ്മത്തെ ചെയ്യെണം- നി
ജ്ജു ഗുരുവിന്റെ ഗൃഹാംശകഗതനായി ഭവിക്കുമെങ്കിൽ തദ്ദൈവ
താപ്രീതിക്കായിക്കൊണ്ടു ശ്വെതാഭൊഗായകൻ കർമ്മത്തെ ചെയ്യെണം-
ജൂതന്റെ ഗൃഹാംശകഗതനായി ഭവിക്കുമെങ്കിൽ തദ്ദൈവതാപ്രീ
തിക്കായിക്കൊണ്ടു കുംഭകൂൽ പ്രൂത്തികൾ കർമ്മത്തെചെയ്യെണം-
ശുക്രാരന്മാരുടെയും ശനിയുടെയും ഗൃഹാംശകഗതനായി ഭവിക്കു
മെങ്കിൽ തദ്ദൈവതാപ്രീതിക്കായിക്കൊണ്ടു ചണ്ഡാലൊത്തമമധ്യ
മന്മാരും തദ്ധമനും കർമ്മത്തെ ചെയ്യെണം

സാരം—— ബുധകസ്ഥാനാധിപനായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹം സൂ
ര്യ്യചന്ദ്രന്മാരുടെ രാശിയിലൊ അവരുടെ രാശിയാകുന്ന അംശ
കത്തിങ്കലൊ നിന്നാൽ ബ്രാഹ്മണൻ പ്രതിക്രിയയെ ചെയ്യെ
ണം- വ്യാഴക്ഷെത്രത്തിലൊ വ്യാഴത്തിന്റെ അംശകത്തിങ്കലൊ
ബുധകാധിപൻ നിന്നാൽ ദൈവതയെ ഉദ്ദെശിച്ചു പാട്ടനവർ
പ്രതിവിധിയെ ചെയ്യെണം- ബുധക്ഷെത്രത്തിലൊ ബുധന
വാംശകത്തിങ്കലൊ നിന്നാൽ കുശവൻ മുതലായവർ പ്രതിക്രിയ
യെചെയ്യെണം- ശുക്രന്റെയും ചൊവ്വയുടെയും ശനിയുടെയും
രാശ്യംശകങ്ങളിൽ നിന്നാൽ ക്രമെണ ചണ്ഡാലന്മാരിൽവെച്ചു
ഉത്തമനും മധ്യമനും അധമനും പ്രതിവിധിയെ ചെയ്യെണം.

ഗുരുൻമാന്ദിത്രികൊണയൊഗെക്ഷാത്തൈതസ്യയദിപുല്ലസഃ।
മിവാകീർത്തിസുഥാകെതുബുധകഗ്രഹയൊഗതഃ ।ഇതി ॥

അനുപയാത്ഥം—— ഇവന്ന മാന്ദിത്രികൊണയൊഗെക്ഷാമി
ഭവിക്കുമെങ്കിൽ പുല്ലുസൽകർമ്മത്തെ ചെയ്യെണം- അപ്രകാരം
കെതു ബുധഗ്രഹയൊഗം ഹെതുവായിട്ട മിവാകീർത്തി കർമ്മത്തെ
ചെയ്യെണം-

സാരം—— ബുധകസ്ഥാനാധിപന്ന ഗുളികത്രികൊണത്തി
ങ്കൽ സ്ഥിതിയൊ ഗുളികദൃഷ്ടിയൊ ഉണ്ടായാൽ പുലയൻ പ്രതി
വിധിയെ ചെയ്യെണം- കെതുവിന്നും ബുധകാധിപന്നും രന്ധ്രി
ൽയൊഗമുണ്ടായാൽ പറയൻ പ്രതിവിധിയെ ചെയ്യെണം-
ഉനറം സെന്തൊമ്മെസൊരൂ ഗൃഹസ്ഥബുധെശെതൽപ്രതിക്രിയാ

വിപ്രേഷ്ടേ । പാപൈതത് ഗൃഹശൈവാചണ്ഡാലാദ്യൈരുതീരിതംകൈശ്ചിൽ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ബാധകേശൻ സൌമ്യനായിട്ടോ സൌമ്യഗൃഹസ്ഥനായിട്ടോ സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ തൽപ്രതിക്രിയാവിധി ബ്രഹ്മാരാൽ കർത്തവ്യയാകുന്നു. പാപനായിട്ടോ പാപഗൃഹസ്ഥനായിട്ടോ സന്നായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ തൽപ്രതിക്രിയാ ചണ്ഡാലാദ്യന്മാരാൽ കർത്തവ്യയാകുന്നു- ഇങ്ങിനെ ചിലരാൽ ഉരുതീരിതമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ബാധകസ്ഥാനാധിപൻ ശുഭനായാലും ശുഭരാശിയിൽ നിൽക്കുന്നവനായാലും ബ്രാഹ്മണൻ ബാധാപ്രതിവിധിയെചെയ്യേണം- പാപനായാലും പാപന്റെ രാശിയിൽ നിന്നാലും ചണ്ഡാലാദികൾ ബാധാപ്രതിവിധിയെ ചെയ്യേണം- ഇങ്ങിനെ ചിലർ പറയുന്നു-

വസന്ത. മൃത്യുഞ്ജയഗണപതിഹോമാദീനാംകർത്തുചിന്തനേധിഷ്ണ്യേ । അനുകൂലൊജുലവൃദ്ധിർദ്ദശമഗുണശ്ചാസ്യലഗ്നമൂർദ്ധ്വമുഖം ॥

അന്വയാർത്ഥം—— മൃത്യുഞ്ജയഗണപതിഹോമാദികളുടെ കർത്തുചിന്തനത്തിങ്കൽ ധിഷ്ണൻ അനുകൂലനായിട്ടും ജലവൃദ്ധിയും ദശമഗുണവും ഊർദ്ധ്വമുഖമായിരിക്കുന്ന ലഗ്നവും ഭവിക്കെണം.

സാരം—— മൃത്യുഞ്ജയഹോമം, ഗണപതിഹോമം ഇത്യാദികളായ കർമ്മങ്ങൾ ഇതുപോലെക്കൊണ്ടു ചെയ്യിപ്പിക്കേണമെന്നുള്ള സന്ദേഹത്തിങ്കൽ ഒരു കർമ്മിയെ ഉദ്ദേശിച്ചുവെച്ച രാശിക്കു വ്യാഴത്തിന്റെ ഇഷ്ടസ്ഥിതിയും വെലി ഏറ്റവും ദശമത്തിനു ശുദ്ധിയും ഊർദ്ധ്വമുഖമാവുഎന്നുള്ള അവസ്ഥയുമുണ്ടായാൽ ആ കർമ്മിയെക്കൊണ്ടു ആകർമ്മത്തെ ചെയ്യിപ്പിച്ചുകൊൾകെ-

ഇതി പഞ്ചദശോദ്ധ്യായഃ

ഷോഡശാദ്ധ്യായ പ്രാരംഭഃ

ഫ- അദ്ധ്യായൈഃപഞ്ചദശഭിർഗ്രഹൈരുക്തൈസ്സമീരിതഃ । അതയുഃപ്രശ്നസ്സരൊഗാരംഭാന്തബാധാപ്രതിക്രിയഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഗതങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഈ പതിനഞ്ചു അദ്ധ്യായങ്ങൾകൊണ്ടു അതയുഃപ്രശ്നംസരൊഗാരംഭാന്ത ബാധാപ്രതിക്രിയമായിട്ടു സമീരിതമായി-

സാരം—— കഴിഞ്ഞ ൧൪ം പതിനഞ്ചു അദ്ധ്യായങ്ങൾകൊണ്ട ആയുഃ പ്രശ്നം, വ്യാധിയുടെ, ആരംഭകാലം, ശമനകാലം, ഔഷധാ പ്രതിവിധി ഇതുകളോടുകൂടെ പറകപ്പെട്ടു-

൨. പൂർവ്വമായുഃപരീക്ഷിതപശ്ചാല്ലക്ഷണമാദിശേൽ । ഇ ത്ഥകത്ര്യായുഃപരീക്ഷ്യപ്രാക്പശ്ചാല്ലക്ഷണമാദിശേൽ ।।

അന്വയാർത്ഥം—— മുമ്പിൽ ആയുസ്സിനെ പരീക്ഷിക്കേണം- പിന്നെ ലക്ഷണത്തെ പ്രതിപാദിക്കേണം എന്നുള്ള ഉക്തിപ്രകാരമായിട്ട മുമ്പിൽ ആയുസ്സിനെ പരീക്ഷിച്ചിട്ട പിന്നെ ലക്ഷണത്തെ പ്രതിപാദിക്കേണം-

സാരം—— സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

(വാ) അത്രപ്രഥമമാരുഢവശാൽകിഞ്ചില്ലക്ഷണമുച്യതെ ।।

അന്വയാർത്ഥം—— ഇവിടെ മുമ്പിൽ ആരൂഢത്തെ അനുസരിച്ചിട്ട ഒരു ലക്ഷണം വചിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം— സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

൩. ലഗ്നചരമുഖാംശകതുക്രമേണൈരേന്യണാംചര ണസംസ്ഥിതിതദ്വയാനി । ആഭ്യ എവതദിഹത്രയംസ്ഥിര ക്ഷേത്രദ്വദ്വമെത്തദുഭയാത്മനിമദ്ധ്യദേശേ ।।

അന്വയാർത്ഥം—— ലഗ്നം ചരമായി സത്തായിരിക്കും വീക്ഷ യത്തിങ്കൽ ചരമുഖാംശകങ്ങളെ അനുസരിച്ചിട്ട ക്രമേണ ദൂര ത്തിങ്കൽനിന്നുകൊണ്ടുള്ള ചരണസംസ്ഥിതിതദ്വയങ്ങളെ വദിക്കേണം ലഗ്നം സ്ഥിരർക്ഷമായി സത്തായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ അത ൟരം ത്രിതയത്തെ അഭ്യർണ്ണത്തിങ്കൽ തന്നെ വദിക്കേണം- ഉഭ യാത്മാവായി സത്തായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ മദ്ധ്യദേശത്തിങ്കൽ അതിനെ വദിക്കേണം-

സാരം—— ചരരാശി ലഗ്നമായിട്ടും ലഗ്നാംശകമായിട്ടും ഭവിച്ചാൽ പ്രശ്നാവിനു ദൂരത്തിങ്കലുള്ള സഞ്ചാരത്തെ പറയേണം. ചരരാശിലഗ്നമായിരിക്കുമ്പോൾ അംശകംസ്ഥിരരാശിയായാൽ ദൂരത്തിങ്കലുള്ള ഇരിപ്പിനെയും പറയേണം- ചരരാശി ലഗ്ന മായിരിക്കുംപൊൾ അംശകം ഉഭയരാശി ആയാൽ ദൂരസഞ്ചാര ത്തെയും ദൂരത്തിങ്കലുള്ള ഇരിപ്പിനെയും പറയേണം- സ്ഥിരഉ ഭയരാശി ലഗ്നമായിരിക്കുംപൊൾ അംശകം ചരരാശിയാകിൽ അടുത്ത ദേശത്തിങ്കൽ സഞ്ചാരത്തെയും അംശകംസ്ഥിരരാശി ആ യാൽ അടുത്ത ദേശത്തിങ്കൽ ഇരിപ്പിനെയും ഉഭയരാശി ആയാൽ രണ്ടിനെയും പറയേണം- ഉഭയരാശി ലഗ്നമായാൽ മേൽപ്രാ

കാരം അംശകങ്ങളെ അനുസരിച്ചിട്ട സഞ്ചാരരൂപത്തെയും സ്ഥിതിയെയും സഞ്ചാരസ്ഥിതികളെയും മധ്യമരേശത്തിങ്കൽ പറഞ്ഞുകൊൾകെ-

൫. ആത്രൈരാധീശപരാത്രൈരാശ്യംശാഭ്യാഞ്ചചിന്തയേൽ ।
ഏതമപയോശ്ച സംവാദേസതിസ്യാല്ലക്ഷണംദ്വയം ॥

അനുവയാർത്ഥം—— ആത്രൈരാധീശപരാത്രൈരാശ്യംശങ്ങൾകൊണ്ടും ഇതിനെ ചിന്തിക്കേണം- രണ്ടിനും സംവാദം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ലക്ഷണം ദ്വയമായി ഭവിക്കും-

സാരം—— ആത്രൈരാധിപൻ നില്ക്കുന്ന രാശികൊണ്ടും അംശംകൊണ്ടും മേൽപറഞ്ഞ പ്രകാരം വിചാരിക്കേണം- രണ്ടിനും സാമ്യമുണ്ടായാൽ ലക്ഷണം ഒക്കുകയും ചെയ്യും-

൬. ജന്മലഗ്നാധിനാഥസ്യപ്രശ്നലഗ്നാധിപസ്യച । മിശിസിധ്യുദയത്തെനകാര്യംവൈരിജയാദികം ।

അനുവയാർത്ഥം—— ജന്മലഗ്നാധിനാഥന്റെയും പ്രശ്നലഗ്നാധിപന്റെയും മിക്കിങ്കൽ വൈരിക്യാദികമായിരിക്കുന്ന കാര്യം യത്നത്തോടുകൂടാതെ സിദ്ധിക്കും-

സാരം—— ജന്മലഗ്നത്തിന്റെയും പ്രശ്നലഗ്നത്തിന്റെയും അധിപന്മാരായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളുടെ മിക്കിൽ പ്രഷ്ടാവിന്നശത്രുഭയാദികാര്യങ്ങൾ യത്നത്തോടുകൂടാതെ തന്നെ വന്നുകൂടും-

൭. ആത്രൈധിസപുമെവാസ്യഗ്രഹശ്ചോച്ചസംസ്ഥിതഃ ।
തസ്യാക്ഷംദ്രവ്യസവ്യസ്ഥംപ്രഷ്ടുഃസ്ഥിതിനിദിശേൽ ॥

അനുവയാർത്ഥം—— ആത്രൈധത്തിങ്കലൊ ഇതിന്റെസപുമത്തിങ്കലൊ ഉച്ചസംസ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹം ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ അവന്നു ഉക്തമായിരിക്കുന്ന ദ്രവ്യസവ്യസ്ഥം പ്രഷ്ടാവിന്നു ഭവിക്കുന്നു എന്നു നിർദ്ദേശിക്കേണം-

സാരം—— ആത്രൈരാശിയിലൊ അതിന്റെ ഏഴാം രാശിയിലൊ ഉച്ചസ്ഥനായിട്ട ഒരുഗ്രഹം നിന്നാൽ ആഗ്രഹത്തിന്നുപകരപ്പെട്ട ദ്രവ്യാദിസകലവസ്തുക്കളും പൃച്ഛകനുണ്ടെന്നു പറയേണം-

൮ ആത്രൈധട്ടതദീശാഭ്യാംയദ്യല്പക്ഷണമീരിതം । ആത്രൈധവിഷയെപൂർവംതത്രമത്രോപിയോജയേൽ ॥

അനുവയാർത്ഥം—— മുമ്പെആത്രൈധവിഷയത്തിങ്കൽ യാതൊരുയാതൊരു ലക്ഷണം ആത്രൈധട്ടതദീശന്മാരെക്കൊണ്ടു രംരിതമായി ഭവിക്കുന്നുവൊ ആ ലക്ഷണത്തെയും ഇവിടെ യൊജിപ്പിക്കേണം-

സാരം—— മുമ്പെ ആത്രൂഢ വിഷയമെന്ന പ്രകരണത്തിങ്കൽ ആത്രൂഢരാശികൊണ്ടും ആത്രൂഢ രാശിയുടെ അധിപനെക്കൊണ്ടും പറകപ്പെട്ട ലക്ഷണങ്ങളെ നിശ്ശേഷമായി ഇവിടെ യൊജിപ്പിക്കേണം-

(വാ) ഏതദാത്രൂഢരാശിവശാല്ലക്ഷണവിഷയം ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഈ ആത്രൂഢരാശിവശം കൊണ്ടുവായിട്ടുള്ള ലക്ഷണ വിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— മെൽ പറഞ്ഞ ആത്രൂഢത്തെ അനുസരിച്ചുപറയുവാൻ യൊഗ്യമായ ലക്ഷണമാകുന്ന ഗ്രാഹ്യവസ്തുവിനൊട്ടുകൂടിയതാകുന്നു-

(വാ) അഥ ഗ്രഹസ്ഥിതിവശാല്ലക്ഷണമുച്യതെ ॥

മെലെഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥം സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

വ്യ. സുഖാന്ത്യാർത്ഥാദിഷ്ടംഭാവസ്ഥിതായദി ഭ്രഗ്രഹാഃ । സംപൽസ്യാദുപരിപ്രഷ്ടുഃ പാപാശ്ചേദ്വിപദംവദെൽ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ശുഭഗ്രഹങ്ങളും സുഖാന്ത്യാദ്ധ്യാദിഷ്ടം ഭാവസ്ഥിതന്മാരാകുന്നു എങ്കിൽ പ്രഷ്ടാവിന്നു മെലിൽ സംപത്തുണ്ടാവിക്കും- പാപന്മാർ സുഖാന്ത്യാദ്ധ്യാദിഷ്ടം ഭാവസ്ഥിതന്മാരാകുന്നു എങ്കിൽ വിപത്തിനെ വദിക്കേണം-

സാരം—നാലാമെടത്തിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധം തുടങ്ങി പത്താമെടത്തിന്റെ പൂർവ്വാർദ്ധം വരെ ഉള്ള ആറുരാശികളിൽ ശുഭന്മാർ നിന്നാൽ വൃദ്ധികരമെലിൽ സംപത്തു ഭവിക്കും- പാപഗ്രഹങ്ങൾ നിന്നാൽ അപചത്തു ഭവിക്കും-

സ്യ. കർമ്മാന്ത്യാദ്ധ്യാഷ്ടംഭാവസ്ഥിതൈർഭ്രഗ്രഹൈഃശുഭാശുഭൈഃ । തുലാദിഷ്ടംക്കെലഗ്നസ്ഥഃസുഖാന്ത്യാദ്ധ്യാദിഷ്ടംക്കഗൈരപി ॥

ഫം. ഗതാസ്യാൽസംപദാപച്ചഭവിഷ്യന്ത്യന്യന്യഷ്ടംക്കഗൈരപി ॥

അന്വയാർത്ഥം—കർമ്മാന്ത്യാദ്ധ്യാദിഷ്ടംഭാവസ്ഥിതന്മാരായിരിക്കുന്നവരെക്കൊണ്ടു ഭ്രഗ്രഹമായിരിക്കുന്ന ശുഭാശുഭത്തെ വദിക്കേണം- തുലാദിഷ്ടംക്കം ലഗ്നസ്ഥമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സുഖാന്ത്യാദ്ധ്യാദിഷ്ടംക്ക ഗന്മാരായിരിക്കുന്നവരെക്കൊണ്ടു സംപത്തും അപചത്തും ഗതയായിട്ടു വാച്യയായി ഭവിക്കും- അന്യഷ്ടംക്കഗന്മാരായിരിക്കുന്നവരെക്കൊണ്ടു ഭവിഷ്യന്തിയായിട്ടു വാച്യയായി ഭവിക്കും-

സാരം— പത്താമെടത്തിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധം മുതൽ നാലാമെടത്തിന്റെ പൂർവ്വാർദ്ധംവരെ ഉള്ള ആറു രാശികളിൽ ശുഭന്മാർ നിന്നാൽ കഴിഞ്ഞതുചൊല്ലിയ സംപത്തിനെയും മെൽ പറഞ്ഞ ഭാവങ്ങ

ളിൽ നിൽക്കുന്ന പാപന്മാരെക്കൊണ്ടു കഴിഞ്ഞുപോയ ആപത്തിനെയും പറയേണം- തുലാം മുതലായ ആറു രാശികളിൽ ഒന്നു ലഗ്നമായിരിക്കുംപോൾ മീനമെടത്തിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധം മുതൽ പത്താമെടത്തിന്റെ പൂർവ്വാർദ്ധം വരെയുള്ള ആറു രാശികളിൽ നിൽക്കുന്ന ശുഭഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടു സംപത്തിന്റെയും പാപഗ്രഹങ്ങളെകൊണ്ടു ആപത്തിന്റെയും അനുഭവം കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു എന്നു പറയേണം- മെഷാദികളായ ആറു രാശികളിൽ ഒന്നു ലഗ്നമായിരിക്കുംപോൾ മേൽപറഞ്ഞ പ്രകാരം ഉള്ള ഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടു സംപത്തിന്റെയും ആപത്തിന്റെയും മേലിലുള്ള അനുഭവത്തെ പറയേണം-

ക്ഷ. സാമാദിഷ്വപ്രയോക്തവ്യ ഉപായസ്സമയെതുകഃ । ഇതിജിജ്ഞാസവെവാച്യംലക്ഷണംകിമപീഷ്യതെ ।

അന്വയാർത്ഥം — ഈ സമയത്തിങ്കൽ സാമാദികളിൽ വെച്ചു ഏതുപായം പ്രയോക്തവ്യമാകുന്നു എന്നുജിജ്ഞാസുവായിരിക്കുന്നവനായിക്കൊണ്ടു വാച്യമായിരിക്കുന്ന ഒരു ലക്ഷണം ശ്രവണംചെയ്യപ്പെടുന്നു-

സാരം— ഇക്കാലത്തിങ്കൽ സാമാനഭേദബന്ധങ്ങളിൽ വെച്ചു ഏതൊരുപായം പ്രയോഗിച്ചാൽ സഫലമായി ഭവിക്കുമെന്ന അറിവാൻ ഇച്ഛയൊടുകൂടിയവനായിക്കൊണ്ടു പറകപ്പെട്ടവാൻ യൊഗ്യമായ ഒരു ലക്ഷണത്തെ ഇനി പറയുന്നു-

ക്ഷ. സാമ്മൊജീവസ്സുഭ്രാതൃനയൊഭേദബന്ധനാഥൊനുജാക്കുമാനസ്യൈന്ദുശ്ശിഖിയമബുധാസ്സാസുരാഭേദനാഥാ । വീര്യ്യൊപെതൈരുപചയഗതൈർല്ലഗ്നഗൈഃ കേന്ദ്രഗൈർവ്വാതത്തൽസിദ്ധിം പ്രാജതിതദ്ധൈസപാംശകൈവാപിതൈഷ്ടാം ।

അന്വയാർത്ഥം — സുഭ്രാതൃനയനായിരിക്കുന്ന ജീവൻ സാമത്തിന്റെ നാഥനാകുന്നു. കുജാക്കുമാർ ഭേദബന്ധനാഥന്മാരാകുന്നു- ഇന്ദുമാനത്തിന്റെ നാഥനാകുന്നു- സാസുരന്മാരായിരിക്കുന്ന ശിഖിയമബുധന്മാരെ ഭേദനാഥന്മാരാകുന്നു- വീര്യ്യോപെതന്മാരായി ഉപചയഗതന്മാരായിട്ടൊ ലഗ്നഗന്മാരായിട്ടൊ കേന്ദ്രഗന്മാരായിട്ടൊ ഇരിക്കുന്ന അവർ ഹേതുവായിട്ട തദ്ഗതത്തിങ്കലൊ അവരുടെ സപാംശകത്തിങ്കലൊ പ്രഷ്ടാവ തത്തൽ സിദ്ധിയെ പ്രാപിക്കുന്നു-

സാരം— ഗുരുശുക്രന്മാർ സാമത്തിന്റെയുംസൂര്യനും ചൊവ്വയും ഭേദബന്ധത്തിന്റെയും ചന്ദ്രൻ ദാനത്തിന്റെയും രാഹു, കേതു, ശനി, ബുധൻ, ഇവർ ഭേദത്തിന്റെയും അധിപതികളാകു

ന്നു. ബലത്തോടുകൂടിയവരായിരിയും മൂന്നാമെടത്തൊ ന്നാമെടത്തൊ പത്താമെടത്തൊ പതിനൊന്നാമെടത്തൊ ലഗ്നത്തിങ്കലൊ നാലാമെടത്തൊ ഏഴാമെടത്തൊ നില്ക്കുന്നവരായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടെ അവരുടെ ഉപായങ്ങളുടെ ഫലത്തെ അവരുടെ ആയുസ്സുകളിലൊ കാലത്തൊരുകളിലൊ പുരുഷൻ ലഭിക്കും-

ഫണം. ഏതസ്മിൻഭവനേകിംവാധനമസ്മിനവേതിയഃ । ജിജ്ഞാസുവാക്യമേതസ്മൈലക്ഷണംസംപ്രതീയ്തെ ॥

അനുവയാർത്ഥം—— ഈ ഭവനത്തിങ്കൽ ധനം ഭവിക്കുന്നുവൊ ഇല്ലയൊ എന്ന യാവനൊരുത്തൻ ജിജ്ഞാസുവായി ഭവിക്കുന്നുവൊ ഇവനായിക്കൊണ്ടെ വാച്യമായിരിക്കുന്ന ലക്ഷണം ഇപ്പൊൾ ഉരുരണം ചെയ്യപ്പെടുന്നു-

സാരം—— ഈ ഭവനത്തിങ്കൽ ധനമുണ്ടൊ ഇല്ലയൊ എന്ന അറിവാനായിക്കൊണ്ടെ ഇങ്ങിക്കുന്നവനൊടുപറവാൻ യൊഗ്യമായ ലക്ഷണത്തെ ഇനിപറയുന്നു.

ഫഴ. യദികണ്ടകവർത്തിനസ്ഫുടദിവൈകാദശവൈശ്മഗാവിലഗ്നാൽ । ധനവൽഗൃഹമാദിശെത്തദാനീംപ്രവദെസപദിശിപരംവദെദിധിജ്ഞഃ ॥

അനുവയാർത്ഥം—— ശുഭന്മാർ കണ്ടകവർത്തികളായി ഭവിക്കുമെങ്കിലും വിലഗ്നത്തിങ്കൽ നിന്ന ഏകാദശരാശിഗന്മാരായി ഭവിക്കുമെങ്കിലും അപ്പൊൾ വിധിജ്ഞൻ ഗൃഹത്തെ ധനവത്തെന്ന ആദെശിക്കെണം- സപദിക്കിങ്കൽ തന്നെ പ്രാരത്തെ വദിക്കുകയും വെണം-

സാരം—— കെന്ദ്രങ്ങളിലൊ പതിനൊന്നാമെടത്തൊ ശുഭഗ്രഹങ്ങൾ നിന്നാൽ ഗൃഹത്തിങ്കൽ വളരെ ധനമുണ്ടെന്നു പറയെണം- ഗ്രഹമിക്കിങ്കൽ ഗൃഹത്തിന്ന വാതിലുണ്ടെന്നും പറയെണം-

ഫള. പ്രാച്യാദിതൃമയെനയത്രവിധിനാഗെഹസ്യഭാഗെഭവെൽ സൌമ്യൈഃകണ്ടകലാഭഗൊത്രനിഹിതംതസ്യൊദിതംദ്വധനം । സെപാച്യസ്ഥായദിഭ്രരിവൈരിഗൃഹനീചസ്ഥസ്സചെത്തല്ലഷ്ടൂരാധിഷ്ഠിതഗെഹഭാഗനിഹിതംവാച്യഞ്ചശല്യാദികം ॥ ഇതി ॥

(വാ) അഥലക്ഷണാനന്തരം ॥

ഇനിവെറെ ഒരു ലക്ഷണത്തെ പറയുന്നു എന്ന സാരം-

ഫന. ഭാനുഃകെന്ദ്രസുഭൊസ്തിതവസനധരൊല്ലൊരസൃഗ്രക്തവാസാഃ പാലാശാഹാദനൊജ്ഞൊവസനമഥഗുരൊഃപീത

തമജ്ഞസ്യചിത്രം । കൊണുകൃഷ്ണം പൊസ്ത്രീകഥകഥയതുതെല്ലു
ക്ഷീണംചെന്ദ്രസംസ്ഥേ രായസ്ഥവാസചവാസൊധരയുവ
തിസ്തുണാമാഗമംപ്രശ്നകാലെ ॥

അന്വയാർത്ഥം — ഭാനു കെന്ദ്രസംഭവാസസ്ഥായി ഭവിക്കും-
ശ്ശുക്രൻ സിതവസനധരനായി ഭവിക്കും- അസൃക് രക്തവാസ
സ്ഥായി ഭവിക്കും- ജ്ഞൻ പാടലാശാരദനനായി ഭവിക്കും- ഗുരു
വിന്റെ വസനം പീതമായിഭവിക്കും- അർക്കന്റെവസനം ചി
ത്രമായി ഭവിക്കും- കൊണൻ കൃഷ്ണാംബരനായി ഭവിക്കും കെന്ദ്ര
സംസ്ഥനമാരായിട്ടൊ ആയസ്ഥനമാരായിട്ടൊ നിൽക്കുന്നവരെ
ക്കൊണ്ടു പ്രശ്നകാലത്തിങ്കൽ സചവാസ്ത്രൈധര യുവതി സ്തുക്കളുടെ
ആഗമമാകുന്ന ലക്ഷണത്തെ കഥിക്കേണം-

സാരം — സൂര്യാദികളുടെ വസ്ത്രങ്ങൾ ക്രമേണ കുങ്കുമിൻ
പൂവിന്റെ നിറത്തോടും വെള്ളത്തോടും ചുമപ്പോടും പാടലാശവർണ്ണ
ത്തോടും പീതവർണ്ണത്തോടും നാനാവർണ്ണത്തോടും കറുപ്പോടുംകൂടി
യതുകളായിരിക്കും- അങ്ങിനെ ഉള്ള സൂര്യാദികൾ കെന്ദ്രങ്ങളി
ലൊ പതിനൊന്നാമെടത്തൊ നിന്നാൽ അവക്കു പറഞ്ഞിട്ടുള്ള വ
സ്ത്രങ്ങളെ ധരിച്ചിരിക്കുന്ന സ്ത്രീപുരുഷന്മാർ പ്രശ്നസമയത്തിങ്ക
ൽ പ്രശ്നാവിന്റെ ഗൃഹത്തിങ്കൽ വരുമെന്ന പറയേണം- ഇത
ല്ലാതുള്ള രാശികൊണ്ടു വെണ്ടുന്ന ഒരു കാര്യമാകുന്നു- അന്യനാ
ൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട പ്രശ്നചാത്തിനെകൊണ്ടു ഫലം പറയുന്ന പൈദവ
ജ്ഞനു സപ്തമസ്ഥിതമായിരിക്കുന്ന ആയുർദ്ധംകൊണ്ടുമാം- അ
വിടെ മേൽപ്രകാരമുള്ള സ്ത്രീപുരുഷന്മാരുടെ വരവു ഉണ്ടായിഎ
ന്നുപറഞ്ഞു കൊൾക-

൫൭. പ്രസ്ഥാനലഗ്നാഷ്ടമഗൈർവ്വിലിഷ്ടൈഃകേന്ദ്രസഹി
തൈർവ്വിഹഗൊദിതാനാം । വിപ്രാദിനാരീനരവസ്ത്രഭോജാമഭ്യാ
ഗമൊവൽമനികീർത്തനീയഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം — പ്രസ്ഥാനലഗ്നാഷ്ടമഗന്മാരായിട്ടൊ കെന്ദ്ര
സഹിതന്മാരായിട്ടൊ ഉള്ള ബലിഷ്ഠന്മാരായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളെ
ക്കൊണ്ടു വിഹഗൊദിതന്മാരായിരിക്കുന്ന വിപ്രാദിനാരീനരവ
സ്ത്രഭോക്തുകളുടെ അഭ്യാഗമം വൽമനികൾ കീർത്തനീയമായിഭ
വിക്കുന്നു-

സാരം — പ്രസ്ഥാനലഗ്നത്തിന്റെ എട്ടാമെടത്തൊ ബലവാ
നായിരിക്കുന്ന വ്യാഴംനിന്നാൽ വ്യാഴം ബ്രാഹ്മണജാതിയാക
യാലും പുരുഷഗ്രഹമാകയാലും മഞ്ഞനിറത്തോടുകൂടിയ വസ്ത്ര
ത്തെധരിച്ചവനാകയാലും അപ്രകാരമുള്ളൊരു പുരുഷന്റെ വര

വഴിയിൽ ഉണ്ടായി എന്നു പറയേണം- ഇങ്ങിനെതന്നെ വ്യാഴം പ്രസ്ഥാനലഗ്നത്തിന്റെ കേന്ദ്രത്തിൽ നിന്നാലും പറയേണം- പ്രസ്ഥാനലഗ്നത്തിന്റെ അഷ്ടമകേന്ദ്രങ്ങളിൽ ബലവാനായ ശുക്രൻനിന്നാൽ നാനാവർണ്ണമായ വസ്ത്രത്തെ ധരിച്ചിരിക്കുന്നൊരു വിപ്രസ്ത്രീയുടെ വരവിനെ പറയേണം- ശുക്രൻകൂടിക്കൊണ്ടു വിപ്രനും സ്ത്രീഗ്രഹവും നാനാവർണ്ണമായ വസ്ത്രത്തെ ധരിച്ചവനുമാകുന്നു- രാത്രുഹൃത്തായിട്ട മേൽപ്രകാരം പറഞ്ഞുകൊൾകം- ഈ ക്രമത്തെ അനുസരിച്ചിട്ട മറ്റുള്ള ഗ്രഹങ്ങളെകൊണ്ടും അതാതു രാശികളുടെ വരവിനെ പറയേണം.-

൫൮. മാത്താണ്ഡോവ്രണവാൻ വ്രണീധരണിജോവാചസ്പതിർകാചല്ല ങ്ങോന്ദ്രാവാമപദേവ്രണാങ്കസഹിതഃപാശ്ചാത്തിലാങ്കൊട്ടഹൂ। ചന്ദ്രോമാഷതിലാമിലാഞ്ഛനയുതസ്സൌമ്യസ്സിരാസന്നതാ യൊജ്യംപ്രാക്കൃതലക്ഷണൈർവ്വികൃതൃാദ്ധ്വചക്ഷ്മണ്യദഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം —— മാത്താണ്ഡൻ വ്രണവാനാകുന്നു- ധരണിജൻ വ്രണിയാകുന്നു- വാചസ്പതി കാചല്ലാകുന്നു- മന്ദൻ വാമപദത്തിങ്കൽ വ്രണാങ്കസഹിതനാകുന്നു- ഭൃഗുപാശ്ചാത്തിങ്കൽ തിലാങ്കനാകുന്നു- ചന്ദ്രൻ മാഷതിലാമിലാഞ്ഛനയുതനാകുന്നു- സൌമ്യൻ സിരാസന്നതനാകുന്നു- വർകൃത്രാദിയുടെ ലക്ഷ്മത്തിങ്കൽ പ്രാക്കൃതലക്ഷണങ്ങളോടുകൂടെ ഇത്തും യൊജ്യമാകുന്നു-

സാരം —— ആദിത്യനും ചൊവ്വയും വ്രണമുള്ളവരാകുന്നു- വ്യാഴം പുച്ഛക്കുന്നനാകുന്നു- ശനി ഇടത്തെകാലിന്മെൽ വ്രണമാകുന്ന അഴയാളത്തൊടുകൂടിയവനാകുന്നു- ശുക്രൻ വാരിപൊന്ത കാക്കപ്പുള്ളിയാകുന്ന അടയാളത്തൊടുകൂടിയവനാകുന്നു- ചന്ദ്രൻ അർബുദവും കാക്കപ്പുള്ളിയുമാകുന്ന അടയാളത്തൊടുകൂടിയവനാകുന്നു- ബുധൻ ഉദരത്തിങ്കൽ സവ്യത്രവലിയുള്ളവരൊടുകൂടിയവനാകുന്നു ഭർത്താവ ഭാര്യ മുതലായിട്ടുള്ളവരുടെ അടയാളത്തെപറയുമ്പൊൾ മെൽപറഞ്ഞ ലക്ഷണങ്ങളൊടുകൂടെ രൂപ്യൎക്ഷകംകൊണ്ടു പറഞ്ഞതിനെയും ചെൎത്തുപറഞ്ഞുകൊൾകം-

൫൯. അത്രയനാഥനെന്നുലക്ഷ്മനാര്യാസുതസുനാഥനെന്നവരസ്യവാച്യം। പ്രശ്നെവിവാഹസ്യപരത്രലഗ്നചത്രാദികൈഃപ്രഷ്ടസുതാദികാനാം ॥

അന്വയാർത്ഥം —— വിവാഹത്തിന്റെ പ്രാശ്നത്തിങ്കൽ അത്രയനാഥനെകൊണ്ടു നാരിയുടെ ലക്ഷ്മംവാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

തമസ്സുനാഥനെക്കൊണ്ടു വരന്റെ ലക്ഷ്യം വാച്യമായിഭവിക്കുന്നു- പരമായിരിക്കുന്ന പ്രശ്നത്തിങ്കൽ ലഗ്നപുത്രാദികളുംകൊണ്ടു പ്രഷ്ടസുതാദികന്മാരുടെ ലക്ഷ്യം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം——വിവാഹ പ്രശ്നത്തിങ്കൽ അഷ്ടമരാശിയുടെ അധിപനെക്കൊണ്ടു സ്ത്രീയുടെയും അഷ്ടമത്തിന്റെ ഏഴാംരാശിയുടെ അധിപനെക്കൊണ്ടു പുരുഷന്റെയും ലക്ഷണത്തെ പറയേണം- അന്യപ്രശ്നങ്ങളിൽ ലഗ്നംകൊണ്ടുപൃച്ഛകന്റെയും അഞ്ജാംഭാവം മുതലായതുകൾകൊണ്ടു പുത്രാദികളുടെയും ലക്ഷണത്തെ പറയേണം-

൨൦. ലക്ഷണകഥനമുഷ്മിൻഖചരവപുർവ്യജാതമപിവിദ്യാൽ। സംജ്ഞാസചസചദശാഫലകഥിതൈരോജനിയമഖിലമപി।

അന്വയാർത്ഥം—— ഓരം ലക്ഷണകഥനത്തിങ്കൽ ഖചരവപുസ്സിനെയും ദ്രവ്യജാതത്തെയും അറിയേണം- സംജ്ഞാസചസചദശാഫലകഥിതമായിരിക്കുന്ന അർത്ഥം അഖിലമായിട്ടു യൊജനീയമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— മേൽപ്രകാരം ലക്ഷണത്തെ പറയുമ്പൊൾ ഗ്രഹങ്ങളുടെ ശരീരഭേദത്തെയും ദ്രവ്യഭേദത്തെയും അറിഞ്ഞിരിക്കേണം- സംജ്ഞാധ്യായത്തിങ്കലും ദശാഫലാധ്യായത്തിങ്കലും പറകപ്പെട്ടതുകൾ സകലങ്ങളായിട്ട ഇവിടെ യൊജിപ്പിക്കപ്പെടുവാൻ യൊഗ്യങ്ങളാകുന്നു-

൨൧. യദ്യദചസ്പഷ്ടമിഹലൊകെതൽസർവ്വംധാതുമൂലജീവമയം। കൃഷ്ണീയപ്രകൃതിഭൃശ്ശാസ്ത്രൈഭ്യസ്തൽഭിന്നമജ്ഞേയം। ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഓരം ലൊകത്തിങ്കൽ യാതൊരു യാതൊരുവസ്തുവിനെയാകുന്നുവൊ അത സർവ്വമായിട്ട ധാതുമൂലജീവമയമായി ഭവിക്കുന്നു- കൃഷ്ണീയപ്രകൃതികളായിരിക്കുന്ന ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ നിന്ന തൽഭിന്നമജ്ഞേയയാകുന്നു.

സാരം—— ഓരം ലൊകത്തിങ്കൽ ധാതു, മൂലം, ജീവൻ, ഓരം മൂന്നു കൂട്ടത്തിൽചെരാതെ ഒന്നുമില്ല- ധാതുമൂലജീവന്മാരുടെ ഭത്തെ കൃഷ്ണീയംമുതലായ ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ നിന്ന അറിഞ്ഞുകൊൾകെ-

(വാ) അഥശകുനവിഷയം കിഞ്ചിദ്ലക്ഷണമുച്യതെ॥

അനന്തരം ശകുനവിഷയമായിട്ട ഒരു ലക്ഷണം പറകപ്പെട്ടുന്നു എന്ന മേൽഎഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ സാരം-.

൨൨. ദൃനസ്ഥാപ്യശ്രൈഷ്ഠ്യാദ്ദൃഷ്ടശകുനംസൊന്യൈഷ്ടതൈവൈഭവം ദൃതാദ്ധ്യവശാദേഷ്യകഥയേൽപ്രശ്നാധിത്യഥൈനവാ। കർമ്മാദ്ധ്യസുഖസ്ഥിതൈബ്ബലയുതൈരപ്യേവമാദിശ്യതാം യാതു

വ്യാശകുനംശ്ലോ ഭൂഭമിതിപ്രസ്ഥാനലഗ്നാദചന്ദ്രൽ ॥

ഫലം. തത്രസ്ഥചതുരംശ്രേസിംഹേപിഹഗൈമാതംഗപശവാദയൊഭ്യായാതാഃപഥിപക്ഷിസംജ്ഞഖചരെദൃഷ്ടാശ്ചകൊരാദയഃ। സൂര്യാരൊത്തചതുഷ്പദൊനിഗദിതൈരന്ദെന്ദുജൈരപക്ഷിണൈരശീതാംശുസരീസൃപൊഷ്ടചരണശ്ചാസ്രപ്രദിഷ്ടഃഫണീ ॥

ഫലം. ചണ്ഡാലാഭ്യാഗമായദൃഹിശിഖിഗ്രഹൈകബ്രഹ്മജാസൂത്രസംസ്ഥാസ്ത്രൈക്യെചചേപൂനാംയദിശശിതനയസൂത്രവിദഭ്രജ്ഞനാം।വിപ്രാണാംവാക്പതിശ്ചെദ്ദദിധരണിസുരശ്ശുസ്രിണാംകീർത്തനീയൊവർന്യഭ്യാഗമഃ പ്രാഗ്ദദിപുനരുണൈശ്രക്ഷുഭാജാംജനാനാം- ഇതി ॥

മെലെഴുതിയ മൂന്നു ശ്ലൊകങ്ങളും ദ്വിതീയാദ്ധ്യായത്തിങ്കൽ കാണുകയാൽ അവിടെ വ്യാഖ്യാനിക്കപ്പെട്ട മൂലഗ്രന്ഥത്തിൽ ഇവിടെയും എഴുതികാണുന്നു- തന്ത്രാക്കളുടെ ഭാഷയിൽ രണ്ടുസ്ഥലങ്ങളിലും വിവരണമുണ്ടെ അതുകൾക്കു ശബ്ദഭെദമുണ്ടെ എന്നല്ലാതെ അർത്ഥഭെദമില്ല- എന്നതും സ്പഷ്ടമാകുന്നു- ഇങ്ങിനെ രണ്ടു സ്ഥലങ്ങളിൽ എഴുതുവാനും വ്യാഖ്യാനിപ്പാനും സംഗതിഎന്തെന്ന അറിയുന്നില്ല-

(വാ) അഥദിനഗതനാഡികാവശാല്ലക്ഷണമുച്യതെ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— അനന്തരം ദിനഗത നാഡികളെ അനുസരിച്ചു ലക്ഷണം വചിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

ഫലം. അർക്കാദിദിനെഷുചിനാദിഘണിപഞ്ചന്താഃക്രമെണൊദയം സപസപാദ്ര്യാസ്സപദിനെക്ഷുയാന്തിദിവസാഷ്ടാംശെക്ഷുഖചപഷ്ടസു । ജീവജ്ഞാസ്സുജിതാംക്രിയാദിസകലാസ്സിദ്ധ്യെയുരിന്ദ്വാദ്യനൈന്നാന്യെഷാമുദയെവമെതിതി സുധീസ്സഞ്ചിന്ത്യവൃദ്ധൗവിധൈ ॥

അന്വയാർത്ഥം —— അർക്കാദി ദിനങ്ങളിൽ ഇന്നാദിഘണി പഞ്ചന്തന്മാരായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളും സപദിനങ്ങളിൽ സപസപാദ്ര്യന്മാരായിട്ടു ക്രമെണ എട്ടു ദിവസാഷ്ടാംശങ്ങളിൽ ഉദയത്തെയാണുചെയ്യുന്നു- ജീവജ്ഞാസ്സുജിതാക്കളുടെ ഉദയം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ക്രിയാദിസകലങ്ങളും സിദ്ധിക്കുമെന്നും ഇന്ദുവിന്റെ ഉദയം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പത്തുക്കെ സിദ്ധിക്കുമെന്നും അന്യന്മാരുടെ ഉദയം സത്തായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ സിദ്ധിക്കയില്ലഎന്നും സുധീയായിരിക്കുന്നവൻ വൃദ്ധാവിധിയിങ്കൽ സഞ്ചിന്തിച്ചിട്ടു വടിക്കെണം-

ഇൻ *

സാരം—— ആദിത്യൻ ചന്ദ്രൻ, ചൊവ്വ, ബുധൻ വ്യാഴം, ശുക്രൻ, ശനി, രാഹു ഇവ എട്ടു ഗ്രഹങ്ങളും പകൽമുന്നുമുക്കാലിശ്ശ നാഴികനേരം ഉദയത്തെ ക്രമേണ ലഭിക്കുന്നു. തൊയറാഴ്ച ഇങ്ങിനെ ധരിച്ചുകൊൾക- തിങ്കളാഴ്ചയാകിൽ ചന്ദ്രൻ, ചൊവ്വ, ബുധൻ, വ്യാഴം, ശുക്രൻ, ശനി, രാഹു, ആദിത്യൻ ശേഷങ്ങളായ ആഴ്ചകളിലും ഇങ്ങിനെ മാറി മാറി ക്രമത്തെ ഊഹിച്ചുകൊൾക- പ്രശ്നകാലത്തിങ്കൽ വ്യാഴത്തിന്റെയും ബുധന്റെയും ശുക്രന്റെയും ഉദയം ഭവിച്ചാൽ ഉടനെ സകലമായ ഇഷ്ടവും സാധിക്കും ചന്ദ്രന്റെ ഉദയമാകിൽ പതുക്കെ സാധിക്കും മറ്റുള്ളവരുടെ ഉദയമാകിൽ ഒന്നും സാധിക്കയില്ല-

൨൯. പ്രശ്നേദിനഗതവിഘടിവിന്യസ്യവിഭജ്യശേഖരേശ്ശേഷാൽവിജ്ഞേയോവിഹഗാനാമുദയോവക്തവ്യമേനേദം॥

അന്വയാർത്ഥം—— പ്രശ്നം കൃതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ദിനഗതനാഡികളെ വിന്യസിച്ചിട്ട ശേഖരങ്ങൾകൊണ്ടു വിഭജിച്ചിട്ട ശേഷത്തിങ്കൽനിന്നു വിഹഗന്മാരുടെ ഉദയം വിജ്ഞേയമായി ഭവിക്കുന്നു. ഇതുകൊണ്ടു ഇതു വക്തവ്യമാകുന്നു-

സാരം—— പ്രശ്നകാലത്തിങ്കലെക്ക അന്നത്തെ ഉദയത്തിങ്കൽനിന്ന അനന്തരം ചെന്നദിനനാഴികയെ വിനാഴികയാക്കിവെച്ച രണ്ടുകൊണ്ടു ഹരിച്ചിട്ട ശേഷമുള്ളതുകൊണ്ടു ഗ്രഹങ്ങളുടെ ഉദയത്തെ അറിയേണം. ഇരുനൂററിരുപത്തഞ്ചുവിനാഴിക എന്നത ഒരു ഗ്രഹത്തിന്റെ ഉദയ പ്രമാണമായ യാമാർദ്ധമാകുന്നു- അത ഒന്നുപോയാൽ ഒരു ഗ്രഹത്തിന്റെ ഉദയം കഴിഞ്ഞും ശേഷിച്ച വിനാഴികകൾ പിന്നത്തെ ഗ്രഹത്തിന്റെ ഉദയകാലത്തിൽ ചെന്നതാകുന്നു- അതുകൊണ്ടു ഹരിച്ചുണ്ടായ ഫലത്തിന്റെ സംഖ്യ എത്രയോ അത്രഗ്രഹങ്ങളുടെ വാരാധിപൻ മുതലായി എണ്ണി അവരിൽ ഒടുക്കത്തെ ഗ്രഹത്തിന്റെ പിന്നത്തെ ഗ്രഹത്തിന്റെ ഉദയകാലമാകുന്നു എന്നു ശിഷ്ടംകൊണ്ടു അറിയാവുന്നതാകുന്നു- ഈ ക്രിയകൊണ്ടു മേൽ പറഞ്ഞ ഫലത്തെ പറഞ്ഞുകൊൾക-

(വാ) അത്രാനഷ്ടാനപദ്ധതി ।।

അർത്ഥം—— സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

൨൯. ഗതനാഡികാമുദധിസംഗുണാംഹരേദ്വേനീരൈസ്തുശേഷിണൈക്യമാൽ । മൃതിവിദ്രുമൈരകലഹസൈന്യനിഗ്രഹാഃ സകളത്രബന്ധനമിതീരയേൽബുധഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം——ബുധനായിരിക്കുന്ന ദൈവജ്ഞൻ ഗതനാ

ഡികയെ ഉദധി സംഗ്രഹണയാക്കി അവനീ ധരങ്ങൾകൊണ്ടു ഹരിക്കേണം പരിശേഷിതരങ്ങൾകൊണ്ടു ക്രമേണ മൂതിവിഭ്രമങ്ങളും കലഹസൌഖ്യ നിഗ്രഹങ്ങളും ഇങ്ങിനെ ഉള്ള ഫലത്തെ സകളത്ര ബന്ധനമാക്കി രംരണം ചെയ്യേണം-

സാരം—— പ്രശ്നകാലത്തിലെക്കു ചെന്നനാഴികയുടെസംഖ്യയെ വെച്ചു നാലുകൊണ്ടു പെരുക്കി എഴുകൊണ്ടു ഹരിച്ചിട്ടു പിന്നെ ഒന്നു ശെഷിച്ചാൽ മരണം- രണ്ടു ശെഷിച്ചാൽ വിഭ്രമാനുഭവം മൂന്നുശെഷിച്ചാൽ കലഹം- നാലുശെഷിച്ചാൽസൌഖ്യം- അഞ്ചു ശെഷിച്ചാൽ പ്രവാസം- ആറുശെഷിച്ചാൽ ഭായ്യാസുഖം- ഏഴുശെഷിച്ചാൽ ബന്ധനം- ഇങ്ങിനെ ശിഷ്ടസംഖ്യകൊണ്ടു ഫലത്തെ പറഞ്ഞു കൊൾകെ-

(വാ) ആഥപഞ്ചഭ്രതവശാല്ലക്ഷണമുച്യതെ ॥

ഇനി പഞ്ച ഭ്രതങ്ങളുടെക്കൊണ്ടു ലക്ഷണം പറകപ്പെടുന്നു-എന്ന മെൽ എഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥം-

വ്യ ആത്മശബ്ദാസൊൽഭവോ ഭൂതവാക്യപ്രഥമവർണ്ണൈർദിനയാതഘടീഭ്രതൊഭ്രതാനാമുദയസ്ത്രിധാ ॥

അന്വയാർത്ഥം— ഭ്രതങ്ങളുടെ ഉദയം ആത്മശബ്ദാസൊൽഭവമായിട്ടും ഭൂതവാക്യ പ്രഥമ വർണ്ണങ്ങളായിട്ടും ദിനയാതഘടീ ഭ്രതമായിട്ടും മൂന്നു പ്രകാരമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ജ്യൊതിഷികന്റെ ശബ്ദാസത്തിങ്കൽനിന്നും ഭൂതവാക്കിന്റെ ആദ്യാക്ഷരത്തിങ്കൽനിന്നും പ്രശ്നകാലത്തിങ്കലെക്കു ചെന്ന നാഴികയിൽനിന്നും ഉണ്ടാകുന്നതാകയാൽ ഭ്രതങ്ങളുടെ ഉദയം മൂന്നുപ്രകാരമാകുന്നു-

പൻ. ഉദ്ഭയൊഃ പടയൊസ്സുദണ്ഡസംസ്ഥാപൃഥിപീതൊയമധഃ ക്രശാനുരുദ്ധ്വംപവനസ്ത്രിയുണ്ണസൊമഥമധ്യൈശാനം ഭ്രതശ്രതിസ്തുര്യൽഭവെയം ॥

നഥം ഭ്രമെരകാരംപയസസ്തുകാരംവഹ്നെരുകാരംമനയൊവ്യമന്തി। ഏകാരമൊകാരമപിക്രമെണപായൊശ്ചവർണ്ണംനഭസശ്ചവർണ്ണം ।

അന്വയാർത്ഥം—— മുനികൾ അകാരത്തെ ഭ്രമിയുടെ വർണ്ണമെന്നു വരിക്കുന്നു- ഇകാരത്തെ പയസ്സിന്റെ വർണ്ണമെന്നു പറയുന്നു- ഉകാരത്തെ വഹ്നിയുടെ വർണ്ണമെന്നു പറയുന്നു- ഏകാരത്തെയും ഒകാരത്തെയും ക്രമെണ വായുവിന്റെ വർണ്ണമെന്നും നഭസ്സിന്റെ വർണ്ണമെന്നും വരിക്കുന്നു-

സാരം—— അ, ഇ, ഉ, ഏ, ഒ ഇങ്ങിനെ ഉള്ള അഞ്ചക്ഷര

ആം ക്രമേണ ഭൂമിയുടെയും ജലത്തിന്റെയും അഗ്നിയുടെയും വായുവിന്റെയുമാകുന്നു - ഇങ്ങിനെയാകയാൽ ഭൂതവാക്കിന്റെ ആദ്യാക്ഷരം മേൽ പറഞ്ഞ അക്ഷരങ്ങളിൽ ഒന്നായിവന്നാൽ അതു യാതൊരു ഭൂതത്തിന്റെ അക്ഷരമോ അതിന്റെ ഉദയമാകുന്നു എന്നു ധരിച്ചുകൊൾക -

൩൫. യാവസ്ത്രാദ്ദിവസാഞ്ജോഗ്രഹതെഷ്ടപാജ്ജെമഹീപൂവ്വ കൊയുമ്മെസ്യാൽഗ്ഗനാദികശ്ചാദിവസെരാത്രൌചഭൂതക്രമഃഭ്ര മെപോദയുതഘടിതുപയസൊനഃഡ്യും ശ്ലിഹീനാശ്ചൈന്നാഡ്യുദ്ധംപവനസ്യഖസ്യഘടികാപാദൊദയൊഷ്ടാമയൊടു ॥

അന്വയാർത്ഥം——ഇവിടെ ദിവസാഷ്ട ഭാഗം യാമമായി ഭവിക്കും അതുകളിൽചെച്ച ഒജത്തിങ്കൽ മഹീപൂവ്വകമായിട്ടും യുഗ്മത്തിങ്കൽഗ്ഗനാദികമായിട്ടു, ദിവസത്തിങ്കലും രാത്രിയിങ്കലും ഭൂതക്രമം ഭവിക്കും - രണ്ടു യാമങ്ങളിലും ഭ്രമിക്കുപാമയുതയായിരിക്കുന്നഘടിയും പയസ്സിന്നു നാഡിയും ശ്ലാചിക്ക അശ്ലീഹീനയായിരിക്കുന്ന ഘടിയും പവനന്നു നാഡ്യുദ്ധവും ഖത്തിന്നു ഘടികാപാദവും ഭവിക്കും

സാരം—— പകൽ ഒന്നാമത്തെ യാമാർദ്ധത്തിന്റെ ആദിയിൽ ഒന്നെകാൽ നാഴിക ഭൂമിയുടെ ഉദയമാകുന്നു പിന്നെ ഒരുനാഴിക ജലത്തിന്റെ ഉദയമാകുന്നു - പിന്നെ മുക്കാൽനാഴിക അഗ്നിയുടെ ഉദയമാകുന്നു. പിന്നെ അരനാഴിക വായുവിന്റെ ഉദയമാകുന്നു - പിന്നെ കാൽ നാഴിക ആകാശത്തിന്റെ ഉദയമാകുന്നു - രണ്ടാംയാമാർദ്ധത്തിന്റെ ആദിയിൽ കാൽനാഴിക ആകാശത്തിന്റെ ഉദയമാകുന്നു - പിന്നെ അരനാഴിക വായുവിന്റെ ഉദയമാകുന്നു - പിന്നെ മുക്കാൽനാഴിക അഗ്നിയുടെ ഉദയമാകുന്നു - പിന്നെ ഒരുനാഴിക ജലത്തിന്റെ ഉദയമാകുന്നു - പിന്നെ ഒന്നെകാൽ നാഴിക ഭൂമിയുടെ ഉദയമാകുന്നു - മൂന്നാമത്തതിന്നു ഒന്നാമത്തതിന്നു പറഞ്ഞതുപൊലെ നാലാമത്തതിന്നു രണ്ടാമത്തതിന്നു പറഞ്ഞതുപൊലെ ഇങ്ങിനെ മറ്റുള്ളതുകൾക്കും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക -

൩൬. ഭ്രതാനാമുദയെനചവിചിന്തയെൽപ്രഷ്ടി കാസ്യമഖില മഹി । നൂതിന്നരൊഗശാന്തിഭവനെതദയെ ജലൊദയെതുപനഃ ॥

൩൭. രംസ്തിതമചിരാൽസിദ്ധ്യതിവഹെതുദയെമഹിവിരൊധശ്ച । വായൊരുദയെസവ്വംസിദ്ധ്യതിഗമനാഗമാദിചലകായ്യം ॥

അനപായാർത്ഥം— ഭൂതങ്ങളുടെ ഉദയംകൊണ്ടും സകലമായിരിക്കുന്ന പ്രപഞ്ചകായ്ത്തെ വിചിന്തിക്കേണം- ധരണിയുടെഉദയത്തിങ്കൽ മൂർത്തി ഭവിക്കുന്നില്ല- രൊഗശാന്തിയും ഭവിക്കുന്നില്ല. പിന്നെജലോദയത്തിങ്കലാകട്ടെ രംപ്ലിതം പൊടുന്നനവെ സിദ്ധിക്കുന്നു- വഹ്നിയുടെ ഉദയത്തിങ്കൽ മൂർത്തിയും വിരൊധവും ഭവിക്കുന്നു- വായുവിന്റെ ഉദയത്തിങ്കൽസഞ്ചുമായിരിക്കുന്നഗമനാഗമാദിയും ചലകായ്വും സിദ്ധിക്കുന്നു-

സാരം——പ്രപന്നസമയത്തിങ്കൽ ഭൂമിയുടെ ഉദയമാകിൽ രൊഗി മരിക്കില്ല. രൊഗം ശമിക്കയുമില്ല- ജലൊദയമാകിൽഇഷ്ടമായിട്ടുള്ളതു താമസംകൂടാതെ സാധിക്കും- അഗ്നിയുടെ ഉദയമാകിൽ വൈരവും മരണവുമുണ്ടാകും- വായുദയമാകിൽ ഗമനാഗമാദികർമം സിദ്ധിക്കും- ഇങ്ങിനെ പദാർത്ഥങ്ങളുടെലാഭവും ഉണ്ടാകും.

നര. വ്യാധ്യാരംഭൊനാശസ്ഥിരകായ്വും ചാഹവശ്രുതാ। അതുകാശൊദയകാലെസിദ്ധ്യത്യുക്തംവിശെഷെണെ।। ഇതി-

അനപായാർത്ഥം——ആകാശൊദയകാലത്തിങ്കൽ വ്യാധ്യാരംഭവും നാശവും സ്ഥിരകായ്വും അപ്രകാരം അഹവവും സിദ്ധിക്കുന്നു. അശുഭം അതിശയെന സിദ്ധിക്കുന്നു.

സാരം——പ്രപന്നസമയത്തിങ്കൽ ആകാശത്തിന്റെ ഉദയമാകുന്നു എങ്കിൽ രൊഗാരംഭവും നാശവും സ്ഥിരകായ്വുസിദ്ധിയും യുദ്ധവും വിശെഷിച്ച അമംഗലവുമുണ്ടാകും.

(വാ) എതൽപഞ്ചഭൂതവിശാല്ലക്ഷണെവിസ്തരയം।।

മെലെഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥം സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

(വാ) പുനരപിലക്ഷണാന്തരാണ്യുച്യന്തെ।

ഇനിയും പെറെ ഉള്ള ലക്ഷണങ്ങൾ പറകപ്പെടുന്നു എന്നു മെലെഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥം.

നദ്ര. ലഗ്നൊശ്രുഭസംയുതൊയമിനുഭെ പ്രപന്നവിപത്തിസ്തുഭിഃ പശ്ചാദ്ദൈശ്വതുരംഗ്രിഭെയുദിചെത്തൽഭെദതൊനിട്ടിശെൽ। സപ്ത്വാദ്യൈസ്സസരിസ്യപാഖ്യഭവനെയദ്യംബുരാശൊനദി കൂപാമ്പൊപതനംധ്രുവാദിജലജന്തുപദ്രവൊവായുഭിഃ।।

അനപായാർത്ഥം—ലഗ്നൊശൻ ശുഭത്തിങ്കൽ അശുഭസംയുതനാകുന്നു എങ്കിൽ സ്വകർമം ഹെതുവായിട്ട പ്രപന്നവിപത്തി ഭവിക്കും- ചതുരംശത്തിങ്കളിൽ അതുകുന്നു എങ്കിൽ തൽഭെദത്തെ അനുസരിച്ചിട്ട പശ്ചാദ്ഭാഗം ഹെതുവായിട്ട വിപത്തിയെ നിർണ്ണയിക്കെണം സരിസ്യപാഖ്യഭവനത്തിങ്കൽ അതുകുന്നു എങ്കിൽ സപ്ത്വാദ്യങ്ങൾഹെതുവായിട്ട വിപത്തിഭവിക്കും- അംബുരാശി

യിങ്കൽ ആകുന്നു എങ്കിൽ നദീകുപാലിയിങ്കൽ പതനമൊ ഋഷ്യാദിജലജന്തുപദ്രവമൊ ഭവിക്കും.

സാരം——ലഗ്നാധിപൻ പാപഗ്രഹത്തൊടുകൂടി നരരാശിയിൽ നിന്നാൽ മനുഷ്യർ ഹേതുവായിട്ടും ചതുഷ്പാദരാശികളിൽനിന്നാൽ ചതുഷ്പാത്തുകളായിരിക്കുന്ന രാശികളുടെ ഭേദത്തെ അനുസരിച്ചിട്ട പശ്വാദിതലായ നാല്ക്കാലികളും ഹേതുവായിട്ടും പീഡകന്ന ഭാവത്തിനെ പറയെണം. ലഗ്നാധിപൻ പാപനൊടുകൂടെ സർപ്പരാശിയിൽ നിന്നാൽ സർപ്പാദികളും നിമിത്തമായുള്ള ഭാവത്തിനെ പറയെണം. ജലരാശിയിൽ പാപനൊടുകൂടി നിന്നാൽ പുഴയിലൊ കിണറ്റിലൊ വൃക്ഷകൻ വീഴുമെന്നും അല്ലാ എങ്കിൽ മത്സ്യം മുതല ഇത്യാദികളായ ജലജന്തുക്കളാൽ ഉള്ള ഉപദ്രവം വൃക്ഷകന്നു ഭവിക്കുമെന്നും പറയെണം.

൯൩. സംഹാരൊഡുഗതൊക്ഷേ ക്ഷിതിഭവാ യുക്തൊഥവാ വീക്ഷിതഃ പ്രഷ്ടൃമന്ദിരദാഹകൃൽ സശിഖിനായുക്തൊ ക്ഷിതൊ വാതഥാ സംഹാരൊഡുഗതൊഽവീക്ഷിതയുതൊ ലഗ്നാധിപഃ കൃഷ്ടകായ്ക്വേവംരാഹ്വയുതെക്ഷിതെതുതനുവെ പ്രഷ്ടാഹിതൈഷ്ടൊഭവെൽ!!

അന്വയാർത്ഥം——ക്ഷിതി ഭവിനൊട്ട യുക്തനായിട്ടൊ വീക്ഷിതനായിട്ടൊ സംഹാരൊഡുഗതനായിരിക്കുന്ന അങ്കജൻപ്രഷ്ടാവിന്റെ മന്ദിരദാഹകൃത്തായി ഭവിക്കുന്നു- അവൻ ശിഖിയൊട്ട യുക്തെക്ഷിതനായിട്ടും അപ്രകാരം ഭവിക്കുന്നു. അസദീക്ഷിതയുതനായി സംഹാരൊഡുഗതനായിരിക്കുന്ന ലഗ്നാധിപൻ കൃഷ്ടകാരിയായി ഭവിക്കുന്നു. ഇപ്രകാരം തനുപൻ രാഹ്വയുതെക്ഷിതനായിരിക്കും വിശേഷത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവഅനിഷ്ടനായി ഭവിക്കും.

സാരം——ചൊവ്വയുടെ ദൃഷ്ടിയൊ യൊഗമൊ ഉള്ളശനി സംഹാരനക്ഷത്രത്തിന്മെൽ നിന്നാൽ വൃക്ഷകന്റെ ഭവനം രീപ്പിടിക്കും. സംഹാരനക്ഷത്രത്തിന്മെൽ നില്ക്കുന്ന ശനിക്കു കേതുവിന്റെ ദൃഷ്ടിയൊയൊഗമൊ രണ്ടിലൊന്നും സംഹാരനക്ഷത്രത്തിന്മെൽ സ്ഥിതിയും ഉണ്ടായാൽ വൃക്ഷകന്നു കൃഷിമുണ്ടാകും. ലഗ്നാധിപന്നു സംഹാരനക്ഷത്രത്തിന്മെൽ സ്ഥിതിയും രാഹുവിന്റെ ദൃഷ്ടിയൊ യൊഗമൊ രണ്ടിലൊന്നുമുണ്ടായാൽ വൃക്ഷകനെ പാമ്പുകടിക്കും-

൯൪- മാന്ദ്യാന്വെഷരനുഗ്രഗൊദ്ഗൊധനഗതെ ഹൈമാഗമൊപ്യുത്തരാം ലഗ്നസ്ഥൊഷ്ടഗുജൊവ്യയസ്ഥിതഇനെഹൈമ്നൊവിനാശൊ

ഭവേൽ! മന്ദെലഗ്നഗതെത്ഥഗെചശശിങ്കെലാഭ്യേസുകേന്ദ്രഗ
രാം മന്ദെരിഷേഗരെബുധെഷ്ടനുഗെനാശശ്ചപ്രാച്യായസംഖ്യാ

അന്വയാർത്ഥം—— മാർത്താണ്ഡൻ തനുഗനായിട്ടും ഭൂമ്യധന
ഗതനായിട്ടുമിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മൃഗത്തുകൾക്കു ഹെമാഗ
മം ഭവിക്കും ഭൂമ്യുൻ ലഗ്നസ്ഥനായിട്ടും ഇന്ദു വ്യയസ്ഥിത
നായിട്ടു മിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഹെമത്തിന്റെ വിനാശംഭ
വിക്കും- മന്ദൻലഗ്നഗതനായിട്ടും ശശിങ്കൻ അർത്ഥഗനായിട്ടുമി
രിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അയസ്സിന്റെലാഭം കഥിക്കപ്പെടെണം
പിന്നെമന്ദൻ രിഷേഗതനായിട്ടു, ബുധൻ തനുഗനായിട്ടുമിരി
ക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ അയസ്സിന്റെനാശവും വാച്യമാകുന്നു-

സാരം—— അർക്കൻ ലഗ്നത്തിങ്കൽ നില്ക്കുംപൊൾ രണ്ടാ
മെടത്തു ശുക്രൻനിന്നാൽ സ്വർണ്ണലാഭത്തെ പറയെണം- അർക്ക
ൻ പന്ത്രണ്ടാമെടത്തു നില്ക്കുംപൊൾ ശുക്രൻ ലഗ്നത്തിങ്കൽ
നിന്നാൽ സ്വർണ്ണനാശത്തെ പറയെണം- ശനിലഗ്നത്തിങ്കൽനി
ല്ക്കുംപൊൾ ബുധൻ രണ്ടാമെടത്തുനിന്നാൽ ഇരുമ്പിന്റെലാഭ
ത്തെ പറയെണം- ശനി പന്ത്രണ്ടാമെടത്തുനില്ക്കുംപൊൾ ഭൂമ്യു
ൻലഗ്നത്തിൽനിന്നാൽ ഇരുമ്പിന്റെനാശത്തെയും പറയെണം.

ഭവ്യ- ലാഭസ്ഥാദ്രവ്യവാച്യോവപുഷ്യിയാദിഭൂഭൂമീപുത്രെധ
നസ്ഥെഭൂപുത്രെലഗ്നസംസ്ഥെപുനരപിഭൂജ്ഞെരിഷഗെതാമ്ര
നാശഃ! വക്രെവൈരാത്ഥലാഭക്ഷിതിഭവിതനുഗെസൂര്യപുത്രെധ
നസ്ഥെരിഷസ്ഥെഭൂമിപുത്രെയദിവപുഷിശനിഃ കർത്രുതാമർത്ഥ
നാശഃ!!

അന്വയാർത്ഥം—— ഭൂമിപുത്രൻ ധനസ്ഥനായിരിക്കും വിഷയ
ത്തിങ്കൽ ഭൂമ്യവപുസ്സിങ്കൽ സ്ഥിതനാകുന്നു എങ്കിൽ താമ്രത്തി
ന്റെലാഭം വാച്യമാകുന്നു- ഭൂപുത്രൻ ലഗ്നസംസ്ഥനായിരിക്കും
വിഷയത്തിങ്കൽ പിന്നെഭൂമ്യുൻ രിഷഗനായിരിക്കും വിഷയ
ത്തിങ്കൽ താമ്രനാശവും വാച്യമാകുന്നു-ക്ഷിതിഭൂതഗനായിട്ടും സൂ
ര്യപുത്രൻ ധനസ്ഥനായിട്ടും ഇരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഇവി
ടെഅർത്ഥലാഭം വക്കുവ്യമാകുന്നു- ഭൂമിപുത്രൻ രിഷേസ്ഥനായി
രിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ശനി വപുസ്സിങ്കൽ സ്ഥിതനാകുന്നു എ
ങ്കിൽ അർത്ഥനാശം കഥിക്കപ്പെടെണം-

സാരം—— ചൊവ്വരണ്ടാമെടത്തു നില്ക്കുംപൊൾ ശുക്രൻലഗ്ന
ത്തിംകൽനിന്നാൽ മൃഗങ്ങളെ ചെമ്പുകിട്ടുമെന്നു പറയെണം
ചൊവ്വലഗ്നത്തിങ്കൽനില്ക്കുംപൊൾ ശുക്രൻപന്ത്രണ്ടാമെടത്തുനി
ന്നാൽ ചെമ്പുനശിക്കുമെന്നു പറയെണം ചൊവ്വലഗ്നത്തിംകൽ

ന്നില്ലുംപൊൾ ശനിരണ്ടാമെടത്തുനിന്നാൽ ധനലാഭത്തെയും ചൊവ്വപന്ത്രണ്ടാമെടത്തു നില്ലുംപൊൾ ശനിലഗ്നത്തിങ്കൽനിന്നാൽധനനാശത്തെയുംപറയെണം-

മൂൻ- ഭാനൊല്ലഗ്നപത്രഗങ്കുതുരംഗാമികാനാം വിനാശംകീ ർത്ത്യാപത്തചനബുധയൊർമൃത്യുഭീതിർകുജസ്യാ ദ്യൂനൊനാ വിപദിഹസുഹൃൽ പുത്രയൊഃ കീർത്തനീയാനീചാർിസ്ഥാരവിഹ തകരായെഫലം പ്രൊക്തമെക്കാം॥

അനവയാർത്ഥം— ലഗ്നത്തിങ്കലെഭാനുവിന്നു പശ്ചഗങ്കുതുരം ഗാദികളുടെ വിനാശം കീർത്തനീയമായിഭവിക്കുന്നു- തപന ബുധന്മാർക്കുകീടൊത്ഥാപത്തകീർത്തനീയയായിഭവിക്കുന്നു-കുജനു മൃത്യുഭീതികീർത്തനീയയായിഭവിക്കുന്നു- ഇതിങ്കലെരണ്ടുവിന്റെ സ്ഥാനത്തിന്നു സുഹൃൽപുത്രന്മാരുടെവിപത്ത കീർത്തനീയയായിഭ വിക്കുന്നു- യാവചിലരനീചാരിസ്ഥനമാരായിട്ടും രവിഹതകര ന്മാരായിട്ടും ഭവിക്കുന്നുവൊ ഇവരുടെഫലം പ്രൊക്തമായി-

സാരം— ശത്രുക്ഷെത്രത്തിലൊ നീചത്തിലൊ ഉള്ളഅതി ത്യൻ ലഗ്നത്തിൽനിന്നാൽ പിശാദികളുടെ നാശവും അപ്രീ കാരം ഉള്ളചന്ദ്രനും നീചസ്ഥിതിയൊ ശത്രുക്ഷെത്രസ്ഥിതി യൊ മൌഢ്യമൊ ഉള്ളബുധനും കൂടിലഗ്നത്തിൽനിന്നാൽ പുഴ കളിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന അപത്തും ചൊവ്വമൽപ്രകാരം ലഗ്ന ത്തിൽനിന്നാൽ മരണഭയവും ബുധൻമെൽപ്രകാരം ലഗ്നത്തി ൽനിന്നാൽ ബന്ധുനാശവും പുത്രനാശവും ഫലമാകുന്നു. മെൽ പറഞ്ഞഗ്രഹങ്ങൾക്കു നീചസ്ഥിതിയൊ ശത്രുക്ഷെത്രസ്ഥിതി യൊ മൌഢ്യമൊഉണ്ടായിരിക്കുംപൊൾ ഉള്ള ലഗ്നസ്ഥിതിവെണ മെന്നുള്ളത നീചാരിസ്ഥാരവിഹതകരായെഫലം പ്രൊക്തമെക്കാ മെന്നുള്ളവാക്യംകൊണ്ടുസിദ്ധമാകുന്നു-

൫൦- സെപാച്ചസ്ഥിതൊമെവഹ്രുദ്ഗ്രുവ്യാചന്ദ്രെണയുക്തൊ യദിലഗ്നസംസ്ഥൊ പ്രീതിർവെദ്യെവജനാത്സമന്താൽപക്ഷെ ണലാഭശ്ചതുഷ്പദാനാം॥ ഇതി-

അനവയാർത്ഥം— സെപാച്ചസ്ഥിതനായിരിക്കുന്ന ദെവഹ്രുവൊടുഗുരുവൊചന്ദ്രനൊടുയുക്തനായിട്ട ലഗ്നസംസ്ഥനായി എങ്കിൽ എല്ലാടവുമുള്ളമെവജനത്തിങ്കൽനിന്നു പ്രീതിഭവിക്കും പ ക്ഷംകൊണ്ടുചതുഷ്പദങ്ങളുടെ ലാഭവും ഭവിക്കും-

സാരം— വ്യാഴമൊ ശുക്രനൊഉച്ചസ്ഥനായിചന്ദ്രനൊടുകൂ ടിലഗ്നത്തിൽനിന്നാൽ സർവ്വമെവന്മാരുടെയും അനുഗ്രഹമുണ്ടാ കും- പതിനഞ്ചുദിവസത്തിലകത്തു പശുമുതലായ നാൽക്കാലി

കളെ ലഭിക്കുകയും ചെയ്യും-

രഫ ദ്ധതൊക്കാദിമവാക്യസ്യവർണ്ണസംഖ്യാവശാമപി । കത്ഥ്യതെലക്ഷണംകിഞ്ചിത്സംപ്രദായാന്തരൊദിതം।।

അനവയാർത്ഥം—— ദ്ധതൊക്കാദിമവാക്യത്തിന്റെ വർണ്ണസംഖ്യയെ അനുസരിച്ചിട്ടും സംപ്രദായാന്തരൊദിതമായിരിക്കുന്ന ഒരു ലക്ഷണം കഥിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— ദ്ധതനാൽപറകപ്പെട്ട വാക്യങ്ങളിൽ ഒന്നാമത്തതിന്റെ അക്ഷരസംഖ്യയെ അനുസരിച്ചിട്ട അന്യശാസ്ത്രത്തിങ്കൽ പറകപ്പെട്ടതായ ഒരുലക്ഷണത്തെ ഇനി പറയുന്നു-

രഭ പഞ്ചഘ്നാഷ്ടവിഭോജിതെക്ഷരഗണെദ്ധതൊദിതെശിഷ്ടതെത്രൈകംയദിദെവരാഡ്ശിഖിമുഖാദിക്പായദിച്ഛാദികം ।
ദ്ധതൊക്താർണ്ണഗണൈസ്ത്രിഭിഃപരിഹൃതെശിഷ്ടൈകതാചെത്ഗണസ്സാദ്ധ്യാന്യനമസാദ്ധ്യഏവയുഗളെശിഷ്ടെത്രികെദ്ധ്രുമഃ।।

അനവയാർത്ഥം—— ദ്ധതൊദിതമായിരിക്കുന്ന അക്ഷരഗണംപഞ്ചഘ്നാഷ്ടവിഭോജിതമായിരിക്കും- വിശ്ലയത്തിങ്കൽ അവിടെ ഏകം ശെഷിക്കുന്നു എങ്കിൽ അത ദെവരാട്ടാകുന്നു- ഛന്ദാദികംശെഷിക്കുന്നു എങ്കിൽ അത ശിഖിമുഖനമാർയിരിക്കുന്ന ദിക്പനമാരാകുന്നു- ദ്ധതൊക്താർണ്ണഗണം മൂന്നുകളെക്കൊണ്ടു പരിഹൃതമായിരിക്കും വിശ്ലയത്തിങ്കൽ ശിഷ്ടൈകത ഭവിക്കുന്നു- എങ്കിൽ ഗണം സാദ്ധ്യമായി ഭവിക്കുംനിശ്ചയം- യുഗളം ശിഷ്ടമായിരിക്കും വിശ്ലയത്തിങ്കൽ അസാദ്ധ്യമായിട്ട തന്നെ ഭവിക്കും ത്രികംശിഷ്ടമായിരിക്കും വിശ്ലയത്തിങ്കൽ ദ്ധ്രുമമായി ഭവിക്കും-

സാരം—— ദ്ധതനാൽ പറകപ്പെട്ട വാക്യങ്ങളിൽ ഒന്നാമത്തെ വാക്യത്തിന്റെ അക്ഷരസംഖ്യയെ ഗ്രഹിച്ചിട്ട അതിനെഅഞ്ചുകൊണ്ടു ഹനിച്ച എട്ടിൽ ഹരിക്കെണം- എന്നാൽ ഒന്നുമുതൽ എട്ടുവരെ ഉള്ള സംഖ്യകൾ അക്ഷരസംഖ്യാഭെദങ്ങളെ അനുസരിച്ചിട്ട ഒരൊരൊ സമയം ശെഷിക്കും- അങ്ങിനെ ശെഷിക്കുന്നത ഒന്നായാൽ അത ഇന്ദ്രൻ, രണ്ടായാൽ അഗ്നി, മൂന്നായാൽ യമൻ നാലായാൽ നിർത്തി അഞ്ചായാൽവരുണൻ ആറായാൽ വായു, എഴായാൽ വൈശ്രുവണൻ, എട്ടായാൽ ശിവൻ ഇങ്ങിനെ ശിഷ്ടസംഖ്യകളെ ഇന്ദ്രാദിദിക്പാലന്മാരാക്കി ഗ്രഹിച്ചുകൊൾകം ഇതുകൊണ്ടുള്ള പ്രയൊജനത്തെ ഉടനെ പറയും- മെൽ പ്രകാരമുള്ള ദ്ധതവാക്യത്തിന്റെ അക്ഷരസംഖ്യയെ മൂന്നുകൊണ്ടു ഹരിക്കെണം- എന്നാൽ ഒന്നുശെഷിച്ചു എങ്കിൽ രൊഗംസാധ്യമാകുന്നു എന്നും രണ്ടുശെഷിച്ചാൽ അസാദ്ധ്യമാകുന്നു എന്നും മൂ

ന്നശേഷിച്ചാൽ അസാദ്ധ്യമാകുന്നു എന്നും അറിഞ്ഞുകൊൾകെ-

൨൩. വ്യാധീനാംശമനംകരോതിവലഭിത്തൈവസ്യപൂജാദികൈ
രഗ്നിഹോമവിധാനതോഥപിതൃപൂജാഭിഃപിതൃണാംപതിഃരക്ഷ
സ്സൂചയതിവ്യഥാദിതദ്ദണാം രക്ഷബ്രഹ്മരക്ഷോമുഖാവൈശ്രനെ
തിവിധാനമസ്യശമനായാധീയരാംധീമതാ ॥

അന്വയാർത്ഥം —— വലഭിത്ത ദൈവന്റെ പൂജാദികളാംഹെ
തുവായിട്ട വ്യാധികളുടെ ശമനത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നു- അഗ്നിഹോ
മവിധാനം ഹെതുവായിട്ട ഉണ്ടാക്കുന്നു- പിന്നെ പിതൃക്കളുടെപ
തിപിതൃപൂജാദികൾ ഹെതുവായിട്ടുണ്ടാക്കുന്നു- രക്ഷസ്സുവ്യഥാ
ദികളുടെ രക്ഷബ്രഹ്മരക്ഷോമുഖാവൈശ്രം ഹെതുവായിട്ട ഉ
ണ്ടായതാകുന്നു എന്നു സൂചിപ്പിക്കുന്നു- ധീമാന്മാരായിരിക്കുന്നവ
ന്മാർ ഇതിന്റെ ശമനത്തിനായിക്കൊണ്ടുള്ള വിധാനം ചെയ്യ
പ്പെടേണം-

സാരം —— ഭൂതവാക്യാക്ഷര സംഖ്യയെ അതുകൊണ്ടു പെ
രുക്കി എട്ടുകൊണ്ടു ഹരിച്ചുപ്പോൾ ശേഷിച്ചത ഒന്നാകുന്നു എ
ങ്കിൽ ഇന്ദ്രൻ ഇങ്ങിനെ തുടങ്ങിയുള്ള ദിക്കുപാല കല്പനയെ മു
പ്പെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട- രണ്ടു പ്രാവശ്യം കൊണ്ടു ഇന്ദ്രാദിക്കുപാലന്മാ
രെകൊണ്ടു പറകപ്പെടുവാൻ യൊഗ്യമായ ഫലത്തെ പറഞ്ഞി
രിക്കുന്നു- എങ്ങിനെ എന്ന താഴെ നൊക്കി അറിഞ്ഞുകൊൾക-
ഇന്ദ്രൻദൈവപൂജാദികൾ ഹെതുവായിട്ട രൊഗശമനത്തെ സൂ
ചിപ്പിക്കുന്നു- അഗ്നിഹൊമകർമ്മം കൊണ്ടുള്ള രൊഗശമനത്തെ
സൂചിപ്പിക്കുന്നു- യമൻപിതൃപൂജകൾ ഹെതുവായിട്ടുള്ള രൊഗ
ശമനത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു- നിൎൃതി രൊഗകാരണം, ബ്രഹ്മര
ക്ഷസ്സു മുതലായവരുടെ ബാധയാകുന്നു എന്നുള്ളതിനെ സൂചി
പ്പിക്കുന്നു-

൨൪. തൈലാഭിഷെകാച്ചഘൃതംഭിഷെകാത്തൈവെസധാരാമപി
രുപ്പുണെന । പാശീവിധത്തെഗദശാന്തിമെഷ്യംവക്ഷ്യവ്യഭാവാ
ദികമാത്തിഹെതും ॥

൨൫. മാലാപടീരാഗരുഗുല്പൂത്ഥധൂമപ്രദാനാഭരണാപ്പുണാ
ദ്യൈഃ । ദൈവപ്രസാദെനഗദാവശാന്തിംകരൊതിന്യണാംഖചു
മാതരിശ്വാ ॥

അന്വയാർത്ഥം —— മാതരിശ്വാവ മാലാപടീരാഗരുൽഗുല്പൂ
ത്ഥവധൂമ പ്രദാനാഭരണാപ്പുണാദ്യുക്തം ഹെതുവായിട്ടുണ്ടായ
ദൈവപ്രസാദം കൊണ്ടു ഗദാപശാന്തിയെ ഉണ്ടാക്കുന്നു-

സാരം —— ഭൂതവാക്യത്തിന്റെ അക്ഷരസംഖ്യയെ മെൽപ്പ്ര

കാരം ഹരിച്ചപ്പോൾ ശേഷിച്ചതു വായുവാകുന്നു എങ്കിൽ മാലാ തുളസീ തിരുവാഭരണം ഇദ്ദ്യാമികർമ്മംകൊണ്ടു ദേവനെ പ്രസാദിപ്പിച്ചാൽ രോഗം ശമിക്കും-

൨൩. ദേവദ്വിജാദ്ധ്യാനവിധിംകൃതിഭ്യോജനാനാംതകൃദ്ധ്യാനയേ വിഹിതവാനനുകാധിനാഥഃ । ഗീതേനനൃത്തകരണേനചഭാരതേനനൃത്യാചദേവപരിതോഷണമപ്യമോഘം ഇതി ॥

അന്വയാർത്ഥം—— അനുകാധിനാഥൻ കൃതന്മാരുടെ തൽകൃദ്ധ്യാനത്തിക്കായിക്കൊണ്ടു ജനിഭത്തികൽ ദേവദ്വിജാദ്ധ്യാനത്തെ വിധിച്ചവനായി ഭവിക്കുന്നു- ഉമൈശൻ ഗീതംകൊണ്ടും നൃത്തകരണംകൊണ്ടും ഭാരതംകൊണ്ടുംതന്നെയും കൊണ്ടു നൃത്തംകൊണ്ടുതന്നെയും ഉള്ള ദേവപരിതോഷണത്തെ വിഹിതവാനായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം——ശ്രവണനാക്കിൽ പിറന്നനാൾ മിവസം ദേവന്മാരെയും ബ്രാഹ്മണരെയും പൂജിച്ചാൽ രോഗം ശമിക്കും-രണ്ടാനനാകുന്നുഎങ്കിൽ പട്ടു നൃത്തം, നിത്യമായിമഹാഭാരതത്തെ വായിക്കുകയോ അദ്ധ്യായനം ഇവകൊണ്ടു ദേവനെസന്തോഷിപ്പിച്ചാൽ വ്യാധി ശമിക്കും-

൨൪. പ്രഷ്ടൃഭാവിരിഷ്ടതാംബൂലൈ ശ്ലക്ഷ്ണശുക്ലമശേഷരൂ । വാച്യം ദോഷശുഭാവൊത്ഥംതൽപ്രകാരൊഽപ്യുദീര്യതെ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— പ്രഷ്ടാവിനാൽ വിതീർണ്ണതാംബൂലങ്ങൾകൊണ്ടു ദോഷശുഭാവോത്ഥമായിരിക്കുന്ന ശുഭാശുഭം അശേഷമായിട്ടു വാച്യമാകുന്നു-

സാരം—— ദൃക്കുകനാൽ ദാനം ചെയ്യപ്പെട്ട വെറ്റിലകൾകൊണ്ടും ദോഷശുഭാവങ്ങൾകൊണ്ടും പറയപ്പെടുന്ന ശുഭാശുഭത്തെ അശേഷമായി വിചാരിച്ചു പറയേണം- അതു ഇന്നപ്രകാരമെന്നതിനെ ഗ്രഹിപ്പിക്കുന്നതായ പ്രമാണത്തെ ഇനി എഴുതുന്നു-

൨൫. താംബൂലൈഃപ്രഷ്ടൃത്തൈരുചിഫലമഖിലംതസ്യവക്തവ്യമേവംപ്രായൈഃപ്രയുഞ്ജ്യാൽഗണനമിഹപുനഃ പൂർവ്വമൂഹംശയൊസ്ത്യൽ । മ്ലാനിക്ഷത്യാദ്യൈതംതമുയുതമപിയൽഭാവസംബന്ധിപൂർത്തസ്യവ്യാധ്യാദ്യനിഷ്ടം ഭവതിശുഭമപിപ്രാപുസംവർദ്ധനാദ്യം ॥

അന്വയാർത്ഥം—— പ്രഷ്ടൃത്തങ്ങളായിരിക്കുന്ന താംബൂലങ്ങൾകൊണ്ടു അവന്റെ അഖിലമായിരിക്കുന്ന ഫലം ഇപ്രകാരം വക്തവ്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ഇവിടെ അഹസ്സിന്റെ പിന്നെയും മുമ്പെയുമുള്ള അംശങ്ങളിൽ ഉപരിഭാഗത്തിങ്കൽ ആരംഭിച്ചിട്ടും

അധൊഭാഗത്തിങ്കൽ ആരംഭിച്ചിട്ടും ഗണനം ഭവിക്കേണം- യൽഭാവസംബന്ധിയായിരിക്കുന്ന പത്രം ജ്ഞാനിക്ഷത്യാദ്യപേതമായിട്ടും തമയുതമായിട്ടും ഭവിക്കുമൊ അതിന്നു വ്യാധ്യാദ്യനിഷ്ടവും പ്രാപ്തിസംവർദ്ധനാദ്യ മായിരിക്കുന്ന ശുഭവും ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— പ്രശ്നാവിനാൽ മാനംമൈക്കപ്പെട്ട വെറിലകൾകൊണ്ടു സകല ഫലത്തെയും ഇനിപറവാൻപൊകുംപ്രകാരം പറയേണം- ഉച്ചക്കുമുമ്പെ അയിരുന്നാൽ കീഴിൽനിന്നു മെൽപ്പട്ടും ഉച്ചതിരിഞ്ഞാൽ മുകളിൽനിന്നു കീഴപ്പെട്ടും എണ്ണി അതുകളുടെ സംഖ്യയെ ഗ്രഹിക്കേണം- ഏണ്ണുമ്പൊൾ ഒന്നാമത്തെതു തുടങ്ങിയുള്ളതായ്തുരുന്ന വെറിലകളെ ലഗ്നാദി ഭാവങ്ങളാക്കി കല്പിക്കേണം- യാതൊരു ഭാവത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തുവന്ന വെറിലെക്കു വാട്ടമൊ കെടൊ ഉണ്ടാകുന്നുവൊ അതു ഭാവത്തിനു വ്യാധിമുതലായ അനിഷ്ടഫലങ്ങളെയും യാതൊരു ഭാവത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തുവന്ന വെറില വാടാതെയും കെടില്ലാതെയുമുള്ളതാകുന്നവൊ ആ ഭാവത്തിന്റെ ലാഭം അല്ലാ എങ്കിൽ വർദ്ധനം ഇത്യാദികളായ ശുഭഫലങ്ങളെയും താംബൂലാവസ്ഥയെ നൊക്കിപ്പറഞ്ഞുകൊൾകെ- സംഖ്യാഗ്രഹണം കൊണ്ടുള്ള പ്രയൊജനത്തെ ഇനി പറയും-

രൻ. താംബൂലസംഖ്യാപിഹ്നാംശരഘ്നാംസൈകാംഹരെൽസപൂർഭിരത്രിശിഷ്ടൈഃ । സൂര്യാദികാനാമുദയൊത്തകല്പ്യാഗ്രഹൊദയൊയത്രസലഗ്നരാശിഃ ।।

അന്വയാർത്ഥം—— താംബൂല സംഖ്യയെ പിഹ്നമാക്കി ശരഘ്നമാക്കി സൈകമാക്കി മൈതിട്ട ഏഴുകൊണ്ടു ഹരിക്കേണം- ഇവിടെ ശിഷ്ടങ്ങൾകൊണ്ടു സൂര്യാദികന്മാരുടെ ഉദയം കല്പ്യമാകുന്നു- ഗ്രഹൊദയം യാതൊരുടത്തു ഭവിക്കുന്നുവൊ അതുലഗ്നരാശി എന്നു കല്പ്യമാകുന്നു-

സാരം—— താംബൂല സംഖ്യയെ ഇരട്ടിച്ചു അഞ്ചുകൊണ്ടുഗുണിച്ചു അതിൽ ഒന്നു കൂട്ടി ഏഴുകൊണ്ടുഹരിച്ചിട്ടു ശെഷിച്ചതുകൊണ്ടു സൂര്യാദികളായ ഏഴു ഗ്രഹങ്ങളെയഥാക്രമമായിക്കല്പിച്ചുകൊൾക- എങ്ങിനെ എന്നാൽ ഹരിച്ചിട്ട ഒന്നു ശെഷിച്ചാൽ താംബൂലത്തിങ്കൽ ഉദിച്ച ഗ്രഹം സൂര്യനാകുന്നു എന്നു കല്പിക്കേണം രണ്ടുശെഷിച്ചാൽ ചന്ദ്രൻ മൂന്നുശെഷിച്ചാൽ ചൊവ്വ ഇത്യാദിക്രമെണ കല്പിക്കെണമെന്നറിക-

മെൽപ്രകാരം ഉച്ചിരിക്കുന്ന ഗ്രഹം തൽകാലത്തിങ്കൽ യാതൊരു രാശിയിൽ നില്ക്കുന്നുവൊ അതു ലഗ്നരാശിയെന്നും കല്പി

ച്ചുകൊൾക-

ഭാ൦ ദുഃഖായഭാനുരുദിതസ്സുഖകൃച്ഛശാംകഃപ്രേഷ്യഃകുജഃകലഹ
കൃദ്ധനദൈനജ്ഞജീവൈന്യൂ ശുക്രോഖിലാഭിമതകൃന്മരണായമന്ദോ
ലഗാദിഭാവവിഹഗൈശ്ചവദേൽഫലാനി॥ ഇതി-

അനുപയാത്ഥം——ഭാനു ഉദിതനായാൽ ദുഃഖത്തിനായിക്കൊ
ണ്ടുഭവിക്കും. ശശാംകൻ സുഖകൃത്തായി ഭവിക്കും- കുജൻ പ്രേ
ഷ്യാവിനു കലഹകൃത്തായി ഭവിക്കും- ജ്ഞജീവനുൾ ധനദനാ
രായി ഭവിക്കും- ശുക്രൻ അഖിലാഭിമതകൃത്തായി ഭവിക്കും- മ
ന്ദൻ മരണത്തിനായിക്കൊണ്ടു ഭവിക്കും. ലഗ്നാദിഭാവവിഹഗ
നാരെക്കൊണ്ടും ഫലങ്ങളെ വദിക്കേണം-

സാരം—താംപൂലത്തിങ്കൽ ഉദിച്ചതു സൂര്യനാകിൽ ദുഃഖവും
ചന്ദ്രനാകിൽ സുഖവും ചൊവ്വയാകിൽകലഹവും ബുധനും വ്യാ
ഴവുമാകിൽ ധനലാഭവും ശനിയാകിൽ മരണവുംഫലമാകുന്നു
ലഗ്നംമുതലായ ഭാവങ്ങളിൽനില്ക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടും ഫ
ലങ്ങളെ പറയേണം.

ഇദാ. ഗജലാഭോമമെദ്യോനീംകിമുസ്യാദിതികശ്ചനാ പ്രഷ്ടുഃപൃ
ഷ്ടതിചെത്തസ്മൈവാച്യംലക്ഷണമുച്യതെ॥

അനുപയാത്ഥം——ഇന്നിക്ക ഇപ്പൊൾ ഗജലാഭം ഭവിക്കുമൊ
എന്നിപ്രകാരം ഒരു പ്രഷ്ടാ പൃഛിക്കുന്നുഎങ്കിൽ അവനൊട്ട വാ
ച്യമായിരിക്കുന്ന ലക്ഷണം വചിക്കപ്പെട്ടുന്നു.

സാരം—— എനിക്കിപ്പൊൾ ഗജലാഭമുണ്ടാകുമൊ എന്നു ധ
നികനായിരിക്കുന്ന ഒരുത്തൻ ചൊദിച്ചാൽ അവനൊടുപറവാ
ൻ യൊഗ്യമായലക്ഷണത്തെ ഇനിപറയുന്നു.

ഇവ. ലഗ്നാദ്യനുപസ്സുതെക്ഷുധിക്ഷണെചാത്ഥാനരാശ്യംശ
ഗഃ പ്രശ്നേകുജ്ഞലാഭകൃന്നരപതെസ്യുത്രായനാഥൊയദി। നാഥ
സ്സംശ്ചതുരംശ്രിഭസ്യനിയതംകെന്ദ്രത്രികൊണാശ്രിത ശ്ശീഘ്രംത
ൽഖലുകെന്ദ്രഗൈരുദിതദാകമ്മെശഭാഗ്യാധിപൈഃ॥ ഇതി-

അനുപയാത്ഥം ——പ്രശ്നത്തിങ്കൽ ലഗ്നാദ്യനുപസ്സുരന്മാരി
ൽ പാത്ഥാനരാശ്യംശഗനായിരിക്കുന്ന ധിക്ഷണൻനരപതിക്കു
കുജ്ഞലാഭകൃത്തായിഭവിക്കുന്നു- അവിടെ ത്രായനാധൻ ചതുരം
ശ്രിഭത്തിൻറെനാഥനായി സന്നായിട്ട കെന്ദ്രത്രികൊണാശ്രി
തനായിഎങ്കിൽ അതു നിയതമായിട്ടതന്നെഭവിക്കും- അപ്പൊൾ
കർമ്മെശ ഭാഗ്യാധിപന്മാർ കെന്ദ്രഗന്മാരായി എങ്കിൽ അതു പൊ
ട്ടുന്നതുതന്നെ ഭവിക്കും.

സാരം—— ലഗ്നത്തിലൊ ഏഴാമെടത്തൊ ഒമ്പതാമെടത്തൊ

അഞ്ചോമേടത്തോ വ്യാഴം കന്നിരാശിയിലോ കന്നിരാംശകത്തിങ്കലോ ആയി നിന്നാൽ രാജാവിന്ന ഗജലാഭമുണ്ടാകുമെന്നുപറയാം- പതിനൊന്നാം ഭാവാധിപൻ ചതുഷ്കാരാശിയുടെ അധിപനായിട്ട കേന്ദ്രത്തിങ്കലോ ത്രികോണത്തിങ്കലോ നില്ക്കുകയുമുണ്ടായാൽ മേൽപറഞ്ഞതു ദ്വാദശനാഥനാകുന്നു- കർമ്മാധിപനോഗ്യാധിപനാകുന്നു കേന്ദ്രസ്ഥിതിയുടെ ഉണ്ടെങ്കിൽ ഗജത്തെ ഉടനെ ലഭിക്കുമെന്നുപറയാം-

(൨) പുനരപി ലക്ഷണാന്തരമുലിഖ്യതേ॥

ഇനിയും പെരെടുത്ത ലക്ഷണം എഴുതപ്പെടുന്നു എന്നർത്ഥം-

ദ്വന്ദ്വം പൃച്ഛായാം ഗ്രഹികംപൂർവ്വംസമുദ്ഗതിസ്ഫുടമാനയേൽതരൽ കാലജാൻഗ്രഹാംശ്ചാന്യാൻപുനർല്ലഗ്നമാദിശേൽ॥

അന്വയാർത്ഥം—മുമ്പിൽ പൃഛയിങ്കലെഗ്രഹികനെ വഴിപോലെ വിസ്തരിച്ചുനാക്കി ആനയിക്കണം- തൽകാലജന്മരായിരുന്നാൽ ആനയിക്കണം- പിന്നെ ലക്ഷണത്തെ ആരംഭിക്കണം-

സാരം—മുമ്പെ പ്രശ്നകാലത്തിങ്കലെക്ക ഗ്രഹിക്കുടത്തെ നല്ലവണ്ണം ക്രിയചെയ്തു സൂക്ഷ്മമാക്കി വരുത്തെണം- അപ്രകാരം മറ്റുള്ള ഗ്രഹങ്ങളുടെ സ്ഫുടങ്ങളെയും വരുത്തെണം പിന്നെ ലക്ഷണത്തെ പറഞ്ഞുകൊൾക-

ദ്വന്ദ്വം ഭാനൌമന്ദിയുരക്ഷിതനിജഗൃഹേ കസ്യാപിപും സൊരുജാ കോപൊപാസ്പതെസ്ഥിയപുരുഷ സ്യാന്യായരൊ വാഗമൃ ശീരാംശൌകലഹൌഭവെദ്വവയൊ സ്ത്രീഹെതുക സ്സോഥവാ യുഗശ്ചിൽകലഹൊഥവാപുനരിഹശ്യായെദ്ദുരാദപി

അന്വയാർത്ഥം—ഭാനു മന്ദിയുരക്ഷിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ നിജഗൃഹത്തിങ്കൽ ഒരു പുമാനരുജയൊ നൃപതിയുടെ കൊപമൊ ന്യായത്തൊടുകൂടാതെ തീയപുരുഷന്റെ രുഗമൊ വാഹ്യമായി ഭവിക്കുന്നു- ശീതാംശു മന്ദിയുരക്ഷിതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ രണ്ടലമാരുടെ കലഹം ഭവിക്കും- അല്ലാ എങ്കിൽ സ്ത്രീഹെതുകമായിരിക്കുന്ന രുത ഭവിക്കും- അല്ലാ എങ്കിൽ ഇവിടെ പിന്നെ ക്ഷേത്രത്തിങ്കൽ നിന്നെങ്കിലും വല്ലൊരു കലഹം ശ്രവിക്കപ്പെട്ടും-

സാരം—രുദിത്യനു ഗ്രഹികന്റെ യൊഗമൊ ദൃഷ്ടിയൊ ഉണ്ടായാൽ പൃഛകന്റെ ഗൃഹത്തിങ്കൽ ഒരുപുരുഷനു രൊഗമുണ്ട എന്നൊ രാജാവു കൊപിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നൊ സംശയിക്കുടാതെ ക്ഷേത്രത്തിന്റെ വരവുണ്ട എന്നൊ പറയെണം- ചന്ദ്രനു ഗ്രഹി

കന്നിറ യൊഗമൊ ദൃഷ്ടിയൊ ഉണ്ടാകിൽ രണ്ടു സ്ത്രീകളും തമ്മിൽ കലഹിക്കുമെന്നൊ സ്ത്രീ നിമിത്തമായിട്ട കലഹമുണ്ടാകുമെന്നൊ ദൂരത്തിങ്കൽ നിന്നെങ്കിലും വല്ലൊരു കലഹം കെൾക്കപ്പെടുമെന്നാ പറയെണം.

ശ്ലൊ- ഭ്രഷ്ടൊത്തെകലഹൊഭവെൽ പരിസരെശപ്രവീപിനാംനായകൈരന്യൊന്യായദിവാശവൊപനയനം യച്ചാത്രമാംസാഗമഃ
ശീതാംശൊസുനയെതുനൃതനഘടാനീതിഃ പ്രധാനാഗമൊയച്ചാനൃതനചൊഹജാല്യപഗമൊവാവിഗ്രഹുപ സ്ത്രിയൊഃ॥

ഉന്ന- ജീവെദ്ഭമിരുഹുംപതെദ്യദിചരെദ്ഭഗസ്സമൂലസ്ഥിരെമധ്യെയദ്യഭയെതദീയവിടപസ്ഥസ്യാജ്ഞഷ്ടെവാക്ഷയെ! തുര്യാനവിമനൊദിജസ്യ യദിവായദ്ഭാത്രുഭാഗമൊയദ്വാപന്നിജപൂവ്വഹെതുരഥവാതെക്ഷാംശെഷക്രിയാ॥

അന്വയാർത്ഥം— ജീവൻ മാന്ദിയുതെക്ഷിതനായിരിക്കുംവിക്ഷയത്തിങ്കൽ ഭ്രമിരുഹംപതിക്കും അവൻ ചരത്തിങ്കൽ അതുകുന്നുഎങ്കിൽ ഭഗമായിട്ടപതിക്കും സ്ഥിരത്തിങ്കൽ അതുകുന്നുഎങ്കിൽ മൂലത്തിങ്കൽ ഭഗമായിട്ട പതിക്കും ഉഭയത്തിങ്കൽ അതുകുന്നുഎങ്കിൽ മദ്ധ്യത്തിങ്കൽ ഭഗമായിട്ടപതിക്കും അതുഹെതുവായിട്ടതദീയവിടപം ശുക്ലത്തിങ്കലൊ ഹയത്തിങ്കലൊ ഭവിക്കും- അല്ലാഎങ്കിൽ വിമനൊദിജുന്റെറ ആയാനം ഭവിക്കും അല്ലാഎങ്കിൽ ഇവിടെ പകപാഗമം ഭവിക്കും അല്ലാഎങ്കിൽ നിജപൂവ്വഹെതുവായിരിക്കുന്ന അപത്തൊ അവരുടെ ശെഷക്രിയയൊ ഭവിക്കും-

സാരം— വ്യാഴം ഗുളികയൊഗദൃഷ്ടികളൊടുകൂടെ നിന്നാൽ മരം വീഴും- എങ്ങിനെഎന്നാൽ ചരരാശിയിലാകുന്നുഎങ്കിൽ അഗ്രത്തിങ്കൽമുറിഞ്ഞിട്ടും സ്ഥിരരാശിയിലാകുന്നുഎങ്കിൽ മൂലത്തിങ്കൽമുറിഞ്ഞിട്ടും ഉഭയരാശിയിലാകുന്നുഎങ്കിൽ മദ്ധ്യത്തിങ്കൽമുറിഞ്ഞിട്ടും വീഴുമെന്നറിക-

വീഴുഹെതുവായിട്ട മരത്തിന്റെകൊമ്പരുശാനകൊണിലൊവായുകൊണിലൊ തുകയുംചെയ്യും- അല്ലാഎങ്കിൽ മനസ്സിന്നുദ്വിഷിപ്പൊട്ടകൂടിയ ഒരുബ്രാഹ്മണന്റെവരവുണ്ടാകും അല്ലാഎങ്കിൽ പ്രശസ്തലത്തിങ്കലുക്കവല്ലവരും പഴംകൊണ്ടുവരും അല്ലാഎങ്കിൽ തന്റെപൂവ്വന്മാർഹെതുവായിട്ടുള്ളതുപത്തൊ അവരുടെശെഷക്രിയക്കുള്ള സംഗതിയൊ ഭവിക്കുമെന്നറിക-

ശ്ലൊ- ശുക്രെചൊമനമാപുനാഗ്രഭവിതാവസ്ത്രസ്യപാത്രക്ഷതിർഭൊവാപയസൊഗ്രവൊപനയനം വിപ്രാഗമൊന്യായരൂ! ഗ്ര

ഹീയാൽപുനരൊരുരാധുമഥവാപാരായുധംവാഗ്രതൊമന്ദൻശപ
നദീക്ഷിതൊ ഗൃഹമുപൈത്യഥൊരുക്ഷായാസ്യതി॥

അന്വയാർത്ഥം— ശുക്രൻ മാന്ദിയുതെക്ഷിതനായിരിക്കുംവി
ക്ഷയത്തിങ്കൽ ആധുവിനാൽ വസ്ത്രത്തിന്റെ ക്ഷതനംഭവിക്കും
ഭധിയുടെയൊ പയസ്സിന്റെയൊ പാരുക്ഷതിഭവിക്കും അല്ലാതെ
ങ്കിൽ ഉപനയനംഭവിക്കും ന്യായത്തൊടുകൂടാതെ വിപ്രാഗമവും
ഭവിക്കും. അല്ലാഎങ്കിൽപിന്നെ ഒരുആധുവിനെയൊ പാരായുധ
ത്തെയൊ അഗ്രത്തിങ്കൽഗ്രഹിക്കും- മന്ദൻമാന്ദിയുതെക്ഷിതനാ
യിരിക്കുംവിക്ഷയത്തിങ്കൽ ദീക്ഷിതനായിരിക്കുന്ന ഒരുആൾഗൃ
ഹത്തെ പ്രാപിച്ചിട്ടുഅനന്തരം തുടങ്ങുതൊരുയാനംചെയ്യും

സാരം— ശുക്രനുഗുളികയൊഗമൊ ഗുളികദൃഷ്ടിയൊ ഉ
ണ്ടെങ്കിൽ പുരുഷനെറവസ്ത്രംഎലിവെട്ടുമെന്നൊ തെൽക്കലമൊ
പാക്കലമൊ ഉടയുമെന്നൊ ഇവിടെംരുത്തൻ തൈരിനൊപാലൊ
കൊണ്ടുവരുമെന്നൊ സംശയിയാടുകൂടാതെ ഒരുവിപ്രനെറ വ
രവുണ്ടാകുമെന്നൊ പൂച്ചഎലിയെയൊ കൊഴിയെയൊ പുരുക
നെറമുമ്പിൽ വെച്ചുപിടിക്കുമെന്നുപറയെണം- ശനിക്കുഗുളിക
യൊഗമൊ ഗുളികദൃഷ്ടിയൊ ഉണ്ടായാൽദീക്ഷയൊടുകൂടിയ ഒരു
ത്തൻ ഗൃഹത്തിങ്കൽവന്നിട്ടു പിന്നെ ഇടഞ്ഞുപൊകുമെന്നുപറ
യെണം-

ശ്ലൊ- ചണ്ഡാലസ്യമൂർത്തിസ്ഥലെതുനിജകെതദിഗ്രഹൊവാ
യസദ്രവ്യാണാമഥവാഹ്യതിഃ പുനരഹൊശവ്യൂഷ്ക്രയൊഽഥിഗൃ
ഹൂഃ। യദാപന്നഗദംശനംഫണിയുഗാനീതിശ്ചതത്രാഥവാദ
ശ്രസ്യൊപനയൊവദെദിതിസുധീഃകെതൊഃഫലംരാഹുവൽ॥

അന്വയാർത്ഥം — ചണ്ഡാലന്റെ മൂർത്തിയൊ നിജകമായിരി
ക്കുന്ന സ്ഥലത്തിങ്കൽ തദഗ്രഹമൊ അയസദ്രവ്യങ്ങളുടെ അ
ഹൃതിയൊ ഭവിക്കും- പിന്നെ അരിമാന്ദിയുതെക്ഷിതനായിരിക്കും
വിക്ഷയത്തിങ്കൽ ശവ്യൂഷ്ക്രങ്ങളുടെ വിഗ്രഹമൊ പന്നഗദം
ശനമൊ അവിടെഫണിയുഗം നീതിയൊ ദശ്രത്തിന്റെ ഉപനയ
മൊ ഭവിക്കും- ഇങ്ങിനെ സുധീയായിരിക്കുന്നവൻ വദിക്കെ
ണം- കെതുവിന്റെഫലം രാഹുവിൻറഎന്നപൊലെഅതുകൊണ്ടും-

സാരം— ശനിക്കഗുളികന്റെയൊഗമൊ ദൃഷ്ടിയൊ ഉണ്ടാ
യാൽ ചണ്ഡാലമരണമൊ പ്രഷ്ടാവിന്റെ സ്ഥലത്തിങ്കൽവെ
ച്ച ചണ്ഡാലകലഹമൊ അവിടെ ഇരിമ്പുകൊണ്ടുള്ള പാത്രംമുത
ലായതുകൊണ്ടുവരികയൊഉണ്ടാകുമെന്നുപറയാം. രാഹുവിന്നു ഗു
ളികന്റെ ദൃഷ്ടിയൊയൊഗമൊ ഉണ്ടായാൽ ശവ്യും വ്യൂഷ്ക്രവും

തമിൽകലഹിക്കുകയൊ വൃക്ഷകനെയൊ വൃക്ഷകന്റെഗൃഹത്തിങ്കലുള്ളഅന്യജനത്തെയൊപാമ്പുകടിക്കുകയൊ വൃക്ഷകഗൃഹത്തിങ്കൽവല്ലവരും രണ്ടെസ്ത്രീകളെക്കൊണ്ടുവരികയൊ പാലകൊണ്ടുവരികയൊ ഉണ്ടാകുമെന്നുപറയെണം- കെതുവിന്റെഫലം രാഹുവിന്റെ ഫലംപൊലെഅതുകൊണ്ടും-

൫൯. എഷാശെഷക്രിയാംകുര്യാൽകിമപിത്രൊന്നവെതിയഃ।
പ്രൊക്തഗ്രഹാസ്യാന്തരംവക്ഷ്യെലക്ഷണംകെതുപീഡയാ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ഈവണ്ണംപിതൃക്ഷയത്തിങ്കൽ ശെഷക്രിയയെചെയ്യുമൊ ഇല്ലയൊ എന്നുള്ള പ്രശ്നം യാതൊന്നൊ ഇതിന്റെഉത്തരത്തെ പറവാനായിക്കൊണ്ടു ഒരുലക്ഷണം അനന്തരം പറയുന്നു എന്നു ചെയ്യപ്പെടുന്നു-

സാരം—— സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

൫൦- സപ്താംശെരാശൌചരെവാസ്ഥിതിരിനനവമാധീശയൊരെനയൊശ്ചദൃഷ്ടീരിഃ ഫെസ്ഥിതിവ്വായഭിരുപഗതാംശക്ഷയൊടുകെന്ദ്രഗതപ്പം। സമ്പശീക്ഷാപിസ്സ്യാദ്വികഥിതഗ്രനൈഷ്ടപഷ്ടുനൊകാപിദീക്ഷാ നൈവസ്യാൽസംഭവെച്ചെദപിവെഹുവിപദ സംഭവെയുസ്തൊദ്യുഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം——സപ്താംശത്തിങ്കലൊ സപ്തമായിരിക്കുന്നരാശിയിങ്കലൊ ചരത്തിങ്കലൊ ഇനനവമാധിപന്മാരുടെ സ്ഥിതി ഭവിക്കുന്നഎങ്കിലും ഇവക്കരിഷ്ടത്തിങ്കൽ ദൃഷ്ടിയൊ സ്ഥിതിയൊ ഭവിക്കുന്നഎങ്കിലും രദ്വപഗതാംശക്ഷങ്ങൾക്കും കെന്ദ്രഗതപ്പം ഭവിക്കുന്നഎങ്കിലും പിതാവിന്റെ ദീക്ഷാ വെണ്ടും വണ്ണം ഭവിക്കും- കഥിതഗ്രഹണങ്ങളിൽ പെച്ചകവും ഭവിക്കുന്നില്ലാഎങ്കിൽ ദീക്ഷാ ഭവിക്കതന്നെ ഇല്ല- സംഭവിക്കുമെങ്കിലും ഗരാമൃകളായിരിക്കുന്നവഹുവിപത്തുകൾ സംഭവിക്കും-

സാരം——ആദിത്യനും നവമാധിപനും തന്റെരാശിയിലൊ തന്റെ നവാംശകത്തിങ്കലൊ ചരരാശിയിങ്കലൊ നില്ക്കുന്നുഎങ്കിലും ആദിത്യനും നവമാധിപനും കെന്ദ്രത്തൊടുകൂടിദൃഷ്ടിയൊ സ്ഥിതിയൊഉണ്ടെങ്കിലും അവർ നില്ക്കുന്നരാശികളുടെ അംശകങ്ങളും കെന്ദ്രങ്ങളുമായി ഭവിച്ചാലും അച്ഛന്റെ ദീക്ഷാ വെണ്ടും പ്രകാരം കഴിവാൻ സംഗതിയുണ്ടെന്നുപറയെണം- മെൽ പറഞ്ഞ ലക്ഷണങ്ങളിൽ ഒന്നുമില്ലാഎങ്കിൽ ദീക്ഷാ ഉണ്ടാകുന്നതെ ഇല്ല- ഉണ്ടായാലും ഇടയിൽ രൊഗാദികളാകുന്നഅതുപത്തുകൾ ഹെതുവായിട്ടു മുടങ്ങുമെന്നു പറയെണം-

൫൧ ധർമ്മസ്ഥിപാപാനപയവീക്ഷണതൊദീക്ഷാവിഹ

ന്യൈരശ്രൂട്ടാസതൊശ്ചൈൽ । അഗ്രൈശ്രൂഭശ്ചൈദീഹതിസ്സമധ്യൈ
മൂഷ്യസചൈത്യാംപരതൊലഭ്യതേ ।।

അനപയാത്മം—— ധർമ്മത്തിങ്കൽ പാപാനപയവീക്ഷണം ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ ദീക്ഷാവിഹനിക്കും- ശ്രുഭാസ്ഥാനത്തുകൂടെ അനപയവീക്ഷണം ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ ഇവിടെ അഗ്രത്തിങ്കൽ ശ്രുഭനാകുന്നു എങ്കിൽ മദ്ധ്യത്തിങ്കലും വിഹതി ഭവിക്കും- തനവൻ പുത്രത്തിങ്കലാകുന്നു എങ്കിൽ അതിനെ പരങ്കൽ നിന്നലഭിക്കും-

സാരം—— ഒമ്പതാമെടത്തു പാപയൊഗമൊ പാപദൃഷ്ടിയൊ ഉണ്ടൊയാൽ ദീക്ഷമുടങ്ങുമെന്നു പറയെണം- അവിടെ ശ്രുഭ്ടദൃഷ്ടിയൊഗങ്ങളും പാപദൃഷ്ടിയൊഗങ്ങളും കൂടി ഭവിച്ചാൽ ശ്രുഭൻനില്ക്കുന്നതു മുമ്പിലാകുന്നു എങ്കിൽ ദീക്ഷാമദ്ധ്യത്തിങ്കൽ മുടങ്ങും- ശ്രുഭൻ നില്ക്കുന്നതു പിന്നിലാകുന്നു എങ്കിൽ അന്യനാൽ അതരം ഭിക്കപ്പെട്ട ദീക്ഷയെ മുഴുവനാക്കുവാൻതാൻ വെണ്ടി വരും എന്നു പറയെണം-

നൂ൨. മാതൃദീക്ഷാവിചാരതൃധർമ്മധർമ്മെശട്ടാസചതാം । പ്രൊക്തസ്ഥാനെഷ്വിഹഗ്രാഹ്യാശ്ചതുർത്ഥെതൽപതീന്ദവഃ ।।

അനപയാത്മം—— ഇവിടെ മതൃദീക്ഷാവിചാരത്തിങ്കലാകട്ടെ ധർമ്മധർമ്മെശഭാസചതുകൂടെ പ്രൊക്തസ്ഥാനങ്ങളിൽ ചതുർത്ഥെതൽപതീന്ദുക്കൾ ഗ്രാഹ്യന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— മാതാവിന്റെ ശൈഷക്രിയ ചെയ്വാൻ സംഗതി വരുമൊ ഇല്ലയൊ എന്നുള്ള പ്രശ്നത്തെ സംബന്ധിച്ചിട്ടുള്ള വിചാരത്തിങ്കൽ ഒമ്പതാമെടത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തിങ്കൽ നാലാമെടത്തെയും ഒമ്പതാം ഭാവാധിപതിയുടെ സ്ഥാനത്തിങ്കൽ നാലാംഭാവാധിപനെയും അമിത്യന്റെ സ്ഥാനത്തിങ്കൽ ചന്ദ്രനെയും യൊജിപ്പിച്ചു മെൽപറഞ്ഞ പ്രകാരം വിചാരിച്ചു കൊൾക-

നൂ൩. ജാതൊയദ്യപിതൃജന്മരാശ്രുഭവെനെയല്ലുഗഗസുല്പതിം കുയ്യാതാംപിതൃകർമ്മതൊപിതൃമരീശൊദ്ധൃയെയുഃപുനഃ । ജാതസ്സാത്മജപൌത്രയൊസ്സവിധിനാകുയ്യാച്ചദീക്ഷാംപിതൃ ജ്ജ്ഞാതൊപ്യുന്നിപിതൃസ്സമസ്യധിപെലഗനസ്ഥിതെചാധികഃ ।।

അനപയാത്മം—— യാവനൊരുത്തൻ പിതൃജന്മരാശ്രു ഭവനത്തിങ്കൽ ജാതനായിട്ടുതൽപതിയല്ലുഗനായിട്ടും ഭവിക്കുന്നുപൊരുവർപിതൃകർമ്മത്തെചെയ്യും- യാവനൊരുത്തൻ പിന്നെപിതൃമതി രാശ്രുത്രയത്തിൽജാതനായിരിക്കുന്നുവൊ അവൻസചാത്മജ പൌത്രയുക്കായിട്ടു വിധിക്കുതക്കവണ്ണം പിതാവിന്റെ ദീക്ഷയെചെയ്യും- പിതാവിന്റെ വ്യൈമത്തിങ്കൽ ജാതനായിരിക്കു

ന്നവൻ പിതാവിന്നു സമനായി ഭവിക്കും- തദധിപൻ ലഗ്ന സ്ഥനായിരിക്കും വിശേഷത്തിങ്കൽ അധികനായിട്ടും ഭവിക്കും-

സാരം — അഷ്ടമൻജനിച്ച കൂറിന്റെ അഷ്ടമരാശി പുത്രന്റെ ലഗ്നമാകിലും അച്ഛൻ ജനിച്ച കൂറിന്റെ അഷ്ടമരാശിയുടെ അധിപൻ പുത്രന്റെ ലഗ്നത്തിങ്കൽ നിന്നാലും അച്ഛന്റെ ശെഷക്രിയ ചൈവാൻ സംഗതി വരും- അച്ഛന്റെ ജന്മാഷ്ടമരാശ്യധിപന്റെ മൂന്നുനാലുകളിൽ വെച്ച ഒന്നിൽ ജനിച്ചവൻ തന്റെ പുത്രനൊടും പൌത്രനൊടും കൂടിയവനായിട്ട അച്ഛന്റെ ശെഷക്രിയയെ വിധിക്കതക്കവണ്ണം ചെയ്യും- അച്ഛൻജനിച്ച രാശിയുടെ പത്താംരാശി പുത്രന്റെ ലഗ്നമാകിൽ പുത്രൻ പിതാവിനൊട് തുല്യനായി ഭവിക്കും- അതിന്റെ അധിപൻലഗ്നത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ പിതാവിനെക്കാൾ അധികനായിട്ടും ഭവിക്കും-

നൃ. യസ്യാസ്യാൽപിതൃജന്മരൊത്രനവമൊലാഭൊദശീയൊ ഥവാ ചന്ദ്രാധിഷ്ഠിതരാശിരെഷസുതതാതാനവത്തീഭവെൽ/യസ്യാസ്യാൽ പിതൃജന്മഭംസജനിഭാല്ലാഭെത്രികൊണെഥവാ ലഗ്നൊശാശ്രിതഭാല്ലഭെതസകലംവിത്തംസപിത്രാജ്ജിതം ॥

അന്വയാർത്ഥം — ഇവിടെ യാവനൊരുത്തന്റെ ചന്ദ്രാധിഷ്ഠിതരാശി പിതൃജന്മത്തിങ്കൽനിന്ന നവമമൊലാഭമൊ ദശീയമൊ ആയി ഭവിക്കുംമൊ ഇവൻ എല്ലാസമയവും താതാനവത്തിയായി ഭവിക്കും- യാവനൊരുത്തന്റെ പിതൃജന്മഭം സപജനിഭത്തിങ്കൽനിന്നൊ ലഗ്നാശ്രിതഭത്തിങ്കൽനിന്നൊ ലാഭത്തിങ്കലൊ ത്രികൊണത്തിങ്കലൊ ഭവിക്കുമൊഅവൻ പിതാവിനാൽ അതൃജ്ജിതമായി സകലമായിരിക്കുന്ന വിത്തത്തെ ലഭിക്കും-

സാരം—പിതാവിന്റെ ജനനകാലത്തിങ്കൽ ചന്ദ്രൻനിന്നരാശിയുടെ ഒമ്പതാം രാശിയിലൊ പതിനൊന്നാം രാശിയിലൊ രണ്ടാംരാശിയിലൊപുത്രന്റെജന്മചന്ദ്രൻനിന്നാൽപുത്രൻഎല്ലാസമയവും പിതാവിനെഅനുസരിച്ചിരിക്കും-പിതാവിന്റെജന്മരാശിപുത്രന്റെജന്മരാശിയുടെയൊ ലഗ്നാധിപൻനിന്നരാശിയുടെയൊ പരിനൊന്നാമത്തതായിട്ടൊ ത്രികൊണമായിട്ടൊ വരികിൽ പിതാവിനാൽ സംപാദിക്കപ്പെട്ട സകല ധനവും പുത്രനുകിട്ടുമെന്നറിക-

നൃ. ലഗ്നാദ്ദ്യൂനംപിതൃഗൃഹപരിസ്ഥപ്രലഗ്നായഗശ്ചൽ പ്രീതിംകുര്യാൽപിതൃരിഹതുശുശ്രൂഷയാദിക്ഷയാച ! ലഗ്നാധീ

ശൊനവമപതിനൊഭൊനനാവാസമെതൊഭാഗ്യസ്ഥാവായദിജന
കവൽപ്പത്തീവിദ്യാമൃപെതഃ ॥

അനപായാത്ഥം —— ലഗ്നാദ്ദുക്കളിൽനിന്നു പിതൃഗൃഹപതിസ്ഥ
ലഗ്നായഗനാകുന്നു എങ്കിൽ ഇവിടെ ശ്രുശ്രൂഷകൊണ്ടും ദീക്ഷ
കൊണ്ടും പിതാവിന്റെ പ്രീതിയെ ഉണ്ടാക്കും- ലഗ്നാധീശൻ
നവമപതിയൊടൊ ഭാനുവിനൊടൊ സമെതനായിട്ടൊ ഭാഗ്യ
സ്ഥനായിട്ടൊ ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ ജനകൻ എന്നപൊലെ വൃ
ത്തിവിദ്യാമൃപെതനായി ഭവിക്കും-

സാരം—— ലഗ്നാൽ ഒമ്പതാം ഭാവാധിപൻ ലഗ്നത്തിലൊ
അതിന്റെ പതിനൊന്നാമെടത്തൊ നിന്നാലും ചന്ദ്രാൽ ഒമ്പ
താംഭാവാധിപൻ ചന്ദ്രൻ നില്ക്കുന്ന രാശിയിലൊഅതിന്റെപ
തിനൊന്നാമെടത്തൊ നിന്നാലും ശ്രുശ്രൂഷാ ദീക്ഷകൾ കൊണ്ടു
പിതാവിനെ പ്രസാദിപ്പിക്കും- ലഗ്നാധിപനും ഭാഗ്യാധിപ
നൊടുയൊഗമൊ അതുപൊലെ സൂര്യനൊടു യൊഗമൊഭാഗ്യസ്ഥിതിയൊ ഉ
ണ്ടായാൽ പിതാവെന്നപൊലെ പുത്രൻസദാചാരവിദ്യാദികളൊ
ടു കൂടിയവനായിരിക്കും-

നന്നു. ജാതൊയഃപിതൃജന്മരിഃഫപതിനക്ഷത്രെക്ഷുകയ്യാൽപി
തുർദ്ദുഃഖാദ്ഗുരുഗമാദിഭിസ്സസതതംവൈരീഭവെദ്വൈരിഭെ । യദ്വിഃ
ഫാധിപസംയുതഃഖലു പിതുർജ്ജന്മാധിപൊയസ്യവാ രിഃഫസ്ഥ
സ്സചതാവുഭൈപുനത്രണംനുനംലഭെതാംപിതുഃ ഇതി ॥

അനപായാത്ഥം —— യാവനൊരുത്തൻ പിതൃജന്മരിഃഫപതിന
ക്ഷത്രങ്ങളിൽ ജാതനായി ഭവിക്കുന്നുവൊ- അവൻ എല്ലാസ
മയത്തിങ്കലും ഗുരുഗമാദികൾ കൊണ്ടു പിതാവിനു ദുഃഖ
ത്തെ ഉണ്ടാക്കും- വൈരിഭത്തിങ്കൽ ജാതനായവൻ വൈരിയാ
യി ഭവിക്കും- പിതാവിന്റെ ജന്മാധിപൻ യദ്വിഃഫാധിപസം
യുതനായിട്ടും യാവനൊരുത്തനു അവൻ രിഃഫസ്ഥനായിട്ടും ഭ
വിക്കുന്നുവൊ അതു ഇരിവർ പിന്നെ പിതാവിന്റെ ജീവനെ
ലഭിക്കും നിശ്ചയം-

സാരം—— അച്ഛന്റെ ജന്മചന്ദ്രാൽ ദ്വാദശഭാവത്തിന്റെ
അധിപതിയായ ഗ്രഹത്തിന്റെ നക്ഷത്രങ്ങളിൽ ജനിച്ചവൻ
എല്ലാസമയത്തിങ്കലും ദുരയാത്രാദികൾകൊണ്ടു അച്ഛനെ ദുഃഖി
പ്പിക്കും- അച്ഛന്റെ ജന്മചന്ദ്രാൽ ആറാംരാശിയിലൊ ആറാംരാ
ശ്യാധിപന്റെ നക്ഷത്രങ്ങളിലൊ ജനിച്ചവൻ അച്ഛന്റെ ശ
ത്രുവായിരിക്കും- അച്ഛന്റെ ജന്മാധിപനായ ഗ്രഹത്തിന്റെ പ
ന്ത്രണ്ടാം ഭാവാധിപനൊടുകൂടി നിന്നാലും പന്ത്രണ്ടാമെടത്തുനി

നാലും അച്ഛന്റെ കടം പുത്രൻ വീട്ടേണ്ടിവരും-

(൮൭) പുനരപിപിതൃലക്ഷണംകിഞ്ചിദുച്യതെ ॥

ഇനിയും ഒരു പിതൃലക്ഷണത്തെ പറയുന്നു എന്ന മെലെഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ സാരം-

നൃം ഭവശ്ചേന്നവമശ്ചരെതദധിപഷ്ഠേവ്യയെചാഷ്ടമെ
ഭാനുവൈവമിഹസ്ഥിതിന്നസവിധെ താതസ്യമൃത്യുർഭവേൽ ।
മാർഗ്ഗേസ്യുന്മരണംശ്രുതിർപിതരൗഭേ സ്ഥാനംസ്ഥിരെസ ന്നി
ധൌ തൽസചാമീക്ഷിതസംയുതെനവമഭേ നാഥേസ്യുചാക്കേത
ഥാ ॥

അന്വയാർത്ഥം——നവമമായിരിക്കുന്ന ഭവം ചരത്തിങ്കലും തദധിപൻ ഷഷ്ഠത്തിങ്കലൊ വ്യയത്തിങ്കലൊ അഷ്ടമത്തിങ്കലൊ സ്ഥിതനായിട്ടും ഭാനു ഇപ്രകാരം ഇതുകളിൽ സ്ഥിതനായിട്ടും ഭവിക്കുമെങ്കിൽ താതന്റെ മൃത്യു സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സവിധത്തിങ്കൽ സ്ഥിതി ഭവിക്കില്ല- നവമംപിതൃഭവമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മാർഗ്ഗത്തിങ്കൽ മരണശ്രുതിഭവിക്കും- നവമഭം സ്ഥിരമായിട്ടും തത്സചാമീക്ഷിതസംയുതമായിട്ടും ഇതിന്റെ നാഥനും അക്കനും അപ്രകാരം സത്തുള്ളായിട്ടമിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സന്നിധിയിങ്കൽ സ്ഥാനം ഭവിക്കും-

സാരം——ഒമ്പതാമെടം ചരരാശിയായിട്ടും ഒമ്പതും ഭാവാധിപതിയൊ ആദിത്യനൊ ആറെട്ടുപന്ത്രണ്ടാമെടങ്ങളിൽ നില്ക്കുന്നവനായിട്ടമിരുന്നാൽ അച്ഛൻ മരിക്കുമ്പൊൾ അടുക്കെ ഉണ്ടാകയില്ല ഒമ്പതാമെടം ഉഭയരാശിയായിവരികിൽ പഴയിൽനിന്ന അച്ഛന്റെമരണം കൊൾക്കും- ഒമ്പതാമെടം സ്ഥിരരാശിയായിട്ടും ഒമ്പതാം ഭാവാധിപന്റെ ദൃഷ്ടിയൊ യൊഗമൊ ഉണ്ടായിട്ടും ഒമ്പതാംഭാവാധിപന്റെയും ആദിത്യന്റെയും സ്ഥിതി സ്ഥിരരാശിയിലായിട്ടും ഭവിച്ചാൽ അച്ഛൻമരിക്കുമ്പൊൾ അടുക്കെ ഉണ്ടായിരിക്കും- അന്നു മരിക്കുമ്പൊൾ ഉണ്ടാകുന്നഅവസ്ഥയെ നാലാമെടംകൊണ്ടും നാലാം ഭാവാധിപനെക്കൊണ്ടും ചന്ദ്രനെക്കൊണ്ടും മെൽപ്രകാരം വിചാരിച്ചുപറഞ്ഞുകൊൾകെ-

൯൭- കാലെസ്മിൻവാസഭ്രമെമ്മെഗ്രഹദൊഷൊസ്തിവാനവാ
ഇതിപ്രശ്നെകൃതെവത്തുംലക്ഷണംകിമപീഷ്യതെ ॥

അന്വയാർത്ഥം ഈ കാലത്തിങ്കൽ എന്റെ വാസഭ്രമിക്ക ഗ്രഹദൊഷം ഭവിക്കുന്നുവൊ ഇല്ലയൊ എന്നുള്ള പ്രശ്നം കൃതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വചിപ്പാനായിക്കൊണ്ട ഒരു ലക്ഷണം ഗ്രഹണംചെയ്യപ്പെടുന്നു-

സാരം—൦൪ കാലത്തിങ്കൽ എന്റെ കൂടിയിരിപ്പു പറമ്പിന്നു ഗ്രഹസ്ഥിതിവശാൽ വല്ലദോഷങ്ങളുമുണ്ടോ ഇല്ലയോ എന്ന ഒരുത്തൻ ചൊദിച്ചാൽ അവനൊടു പറയെണ്ടതിനായിക്കൊണ്ടു ഒരു ലക്ഷണത്തെ പറയുന്നു-

൯ൻ അകലായദിനാമാദ്യൊഭ്രമെല്ലഗ്നനൃമെഷഭം। രുദ്ധവാഇ ചഴാഃപശ്ചാദീതെളുടുകുക്കുടൊദയഃ ।

൭ം ഉടറാഉൗണനാദഃപശ്ചാദ്തുലാഎനവാരുഷീ। ഐവഴാഒ മളൂഃപശ്ചാദ്ധനുരുദയറാഒൗരനാർദ്ധഷ്ഠാഃ ॥

അനുപയാത്ഥം—നാമാദിയിങ്കൽ അകലങ്ങും ഭവിക്കുന്നുഎങ്കിൽ ഭൂമിയുടെ ലഗ്നം മെഷഭമായിഭവിക്കും. രുദ്ധവങ്ങളാകുന്നു എങ്കിൽ പിന്നെ ഉള്ള രാശിയായി ഭവിക്കും- ഇചഴങ്ങളാകുന്നു എങ്കിൽ പിന്നെ ഉള്ള രാശിയായി ഭവിക്കും-൭ം ഞെളങ്ങളാകുന്നു എങ്കിൽ കക്കടൊദയം ഭവിക്കും. ഉടറങ്ങളാകുന്നു എങ്കിൽ പിന്നെ ഉള്ള രാശിയായി ഭവിക്കും- ഉൗണനങ്ങളാകുന്നു എങ്കിൽ പിന്നെ ഉള്ള രാശിയായിഭവിക്കും. എരലങ്ങളാകുന്നു എങ്കിൽ പിന്നെ ഉള്ള രാശിയായി ഭവിക്കും. എനവങ്ങളാകുന്നു എങ്കിൽ തുലിയായി ഭവിക്കും. ഐവഴങ്ങളാകുന്നു എങ്കിൽ പിന്നെ ഉള്ള രാശിയായി ഭവിക്കും. ഒമളങ്ങളാകുന്നു എങ്കിൽ പിന്നെ ഉള്ള രാശിയായി ഭവിക്കും. ഒഴറങ്ങളാകുന്നു എങ്കിൽ പിന്നെ ഉള്ള രാശിയായി ഭവിക്കും- ഒൗരനങ്ങളാകുന്നു എങ്കിൽ ർദ്ധഷ്ഠമായിഭവിക്കും.

സാരം—മെൽപറഞ്ഞ ചൊദ്യത്തിങ്കൽ കൂടിയിരിപ്പു പറമ്പിന്റെ പെര അകപ്പെട്ടമെല്ലൊ- അതിന്റെ ആദിയിൽ അ, കു, ചം അക്ഷരങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നു വരികിൽ കൂടിയിരിപ്പുപറമ്പിന്റെ ലഗ്നം മെടമാകുന്നുഎന്നു ഗ്രഹിക്കെണം- കൂടിയിരിപ്പുപറമ്പിന്റെ പെരിന്റെ ആദ്യാക്ഷരം അ, ഒ, വ ഇതുകളിൽ ഒന്നായാൽ ഇടവം ലഗ്നമെന്നുഗ്രഹിക്കെണം- ഇപ്രകാരം മറ്റുള്ള അക്ഷരങ്ങളും വരികിൽ മറ്റുള്ള രാശികളെ ലഗ്നങ്ങളാക്കി ഗ്രഹിച്ചുകൊൾകെ.

ഐ. ലഗ്നത്രികൊണഗ്രഹരുതുലഗ്നെ ചരെഗ്രഹസ്തുഭയരാശി സംസ്ഥൗ ലഗ്നവിലഗ്നെചരഗസ്സ്തുരെർദ്ധ്യസ്ഥിതെതുലഗ്നെ സതുലഗ്നാഴവി ॥

അനുപയാത്ഥം— ഗ്രഹം ലഗ്നത്രികൊണത്തിങ്കൽ ഭവിക്കും- ഈ ലഗ്നം ചരമായി സ്ഥായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ ഗ്രഹം ഉഭയരാശി സംസ്ഥനായി ഭവിക്കും- വിലഗ്നം ദ്വന്ദ്വമായി സ

ത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ സുരേന്ദ്രൻ ചരലഗ്നനായി ഭവിക്കും- ലഗ്നം സ്ഥിരമായി സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കലാകട്ടെ അവൻ ലഗ്നത്തിങ്കൽതന്നെ ഭവിക്കും.

സാരം— മേൽപ്രകാരം ഉണ്ടായ ഭൂലഗ്നത്തോടുകൂടിയ ത്രികൊണരാശികളിൽ വെച്ച ഒന്നിൽ വ്യാഴം നില്ക്കും- ഒരു ലഗ്നം ചരരാശിയായി വരികിൽ വ്യാഴം അതിന്റെ ത്രികൊണത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടതായ ഉഭയരാശിയിൽ നില്ക്കും- ഉഭയരാശി ലഗ്നമാകിൽ വ്യാഴം ചരരാശിയിൽ നില്ക്കും സ്ഥിരരാശി ലഗ്നമാകിൽ ലഗ്നത്തിങ്കൽ തന്നെനില്ക്കും എങ്ങിനെയെന്നാൽ മെടം ചരരാശിയാകുന്നു അത ലഗ്നമായാൽ അതിന്റെ ത്രികൊണം മെടം, ചിങ്ങം, ധനു. ഇവമൂന്നുമാകുന്നു അതുകളിൽവെച്ച ഉഭയരാശി ധനുതന്നെ അതിൽ വ്യാഴംനില്ക്കുമെന്നും ഇടവം ലഗ്നമായാൽ ഇടവം, കന്നിമകരം, ഈ മൂന്നിൽ സ്ഥിരരാശിയായിട്ടുള്ളതു ഇടവമാകയാൽ ലഗ്നം സ്ഥിരംതന്നെ- അങ്ങിനെ അതുകയാൽ വ്യാഴത്തിന്റെ സ്ഥിതി ലഗ്നത്തിൽതന്നെ എന്നും മിഥുനം ലഗ്നമായാൽ അത ഉഭയരാശി അതുകയാൽ മിഥുനം, തുലാം, കുംഭം; ഇങ്ങിനെ ഉള്ള ലഗ്നത്രികൊണരാശികളിൽ ചരമായതുലാത്തിൽ വ്യാഴത്തിന്റെ സ്ഥിതിഎന്നും ഗ്രഹിക്കേണം- ഇങ്ങിനെ മറ്റുള്ള രാശികൾ ലഗ്നങ്ങളായാലുമെന്നറിക

൬൫. അപകഹഡ്ഡാദികവിധിനാവിജ്ഞാതവ്യംഹിജന്മനക്ഷത്രം । നക്ഷത്രെവിജ്ഞാതെവിജ്ഞേയാസ്ഥിതിരസ്യനൈനചന്ദ്രമസും ॥

അന്വയാർത്ഥം —— ജന്മനക്ഷത്രം അപകഹഡ്ഡാദിക വിധികൊണ്ടു വിജ്ഞാതവ്യമാകുന്നു- നക്ഷത്രം വിജ്ഞാതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഇതുകൊണ്ടു ചന്ദ്രമസ്സിന്റെ സ്ഥിതിവിജ്ഞേയയായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— മേൽപ്രകാരം ഭൂമിയുടെ ലഗ്നത്തെ നിശ്ചയിച്ചാൽ പിന്നെ വെണ്ടത ജനിച്ചനക്ഷത്രത്തിന്റെ ഗ്രഹണമാകുന്നു- അപകഹഡ്ഡാദി വിധാനംകൊണ്ടു അത സാധിക്കാം- ജന്മനക്ഷത്രത്തിന്റെ അറിവുണ്ടായാൽ അതുകൊണ്ടു ചന്ദ്രസ്ഥിതിയെയും അറിഞ്ഞുകൊൾക-

൬൬. ചന്ദ്രാശ്രിതവൈശ്മനിലഗ്നാദ്ഭോഗയോർച്ചയോഷ്ടമയോർയുഷപാപാഃ । സ്ഥിതായദാസ്മിൻസമയേമൃതിസ്യാത്തദാർസിനാംഗൊനരപൂർവ്വകാണാം ॥

അന്വയാർത്ഥം —— ചന്ദ്രാശ്രിതമായിരിക്കുന്ന വൈശ്മത്തിങ്കു

ലൊ ലഗ്നഭത്തിങ്കലൊ അത രണ്ടേ ഉള്ളൂടെ അഷ്ടമങ്ങളിലൊ യാ തൊരുസമയത്തിങ്കൽ പാപന്മാർ സ്ഥിരന്മാരായി ഭവിക്കുമൊ അത സമയത്തിങ്കൽ ഗൊനരപൂ പ്പകന്മാരായിരിക്കുന്ന തദ്വാസികൾക്കു മൃതിഭവിക്കും-

സാരം— ചന്ദ്രരാശിയിലൊ ലഗ്നത്തിലൊ അതുകളുടെ എട്ടാം രാശികളിലൊ പാപഗ്രഹങ്ങൾ നില്ക്കുംകാലത്തിങ്കൽ അത പറമ്പിൽ താമസിക്കുന്ന മനുഷ്യക്കും അവിടെ ഉള്ള പശുപക്ഷികൾക്കും മരണമുണ്ടാകും-

൬൪. ലഗ്നാൽപഞ്ചമഭാഗ്യവാനവമഭാഗ്യേഽപ്യാശശാംകാൽ സുതധർമ്മവാധിക്ഷണപ്രവേശസമയേതദ്വാസിഗതൈർഭവേൽ ।
ധർമ്മാപത്യഗരാശിഭേഽവശതസ്ത്രീണാം ഗവാംപാമഹിഷ്യാദീനാ മഥവാസൗ സ്ഥിതിരക്ഷാംഗർഭഗ്രഹസൂൽക്ഷിതൈ ।।

അന്വയാർത്ഥം— ലഗ്നത്തിങ്കൽ നിന്ന പഞ്ചമഭത്തിങ്കലൊ അല്ലാ എങ്കിൽ നവമഭത്തിങ്കലൊ അല്ലാഎങ്കിൽ ശശാംകങ്കൽനിന്ന സുതങ്കലൊ ധർമ്മത്തിങ്കലൊഴിക്ഷണപ്രവെശസമയത്തിങ്കൽതദ്വാസിഗതൈർഭവം ഭവിക്കും- ധർമ്മാപത്യഗരാശിഭേതെ അനുസരിച്ചിട്ട തൽക്ഷിതിയിങ്കൽ എല്ലാനാളും സ്ഥിതിചെയ്യുകയായിരിക്കുന്ന സ്ത്രീകൾക്കൊ ഗൊക്കൾക്കൊ മഹിഷ്യാദികൾക്കൊ ഗർഭഗ്രഹം വാച്യമാകുന്നു-

സാരം— ലഗ്നത്തിങ്കൽനിന്നൊ ചന്ദ്രൻകൽനിന്നൊ അഞ്ചൊമ്പതാമെടങ്ങളിൽ വ്യാഴംകൂടുന്ന കാലത്തിങ്കൽ മെൽപറഞ്ഞ ഭൂമിയിൽ വസിക്കുന്നവക്കു ഗർഭമുണ്ടാകും- ഒമ്പതാമെടവും അഞ്ചാമെടവുമാകുന്ന രാശികളും ഭേതത്തിനനുതകതക്കവണ്ണംമെൽപറഞ്ഞ ഭൂമിയിൽ എല്ലാസമയവും വസിക്കുന്ന സ്ത്രീകൾക്കൊ പശുക്കൾക്കൊ എരുമതുടങ്ങി ഉള്ളതുകൾക്കൊ മെൽപറഞ്ഞ കാലത്തിങ്കൽ ഗർഭമുണ്ടാകുമെന്നു പറഞ്ഞുകൊൾക-

൬൫. അർഭവനൈസഹജൈർബുഹരാംപത്യൈസ്ഥിതൈരലഹൃ । നൃപചീഡാനിധനഗതൈരന്യോന്യഭ്യുവധൊവ്യയഗൈ ।।
ന്യതി ।।

അന്വയാർത്ഥം— ബുധത്തുകളുടെപതി ലഗ്നൊന്നുക്കളിൽ നിന്ന അരിഭവനത്തിങ്കലൊ സഹജത്തിങ്കലൊ സ്ഥിരനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ കലഹം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു. നിധനഗതനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ നൃപചീഡാ വാച്യയായിഭവിക്കുന്നു- വ്യയനായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വധം വാച്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— ലഗ്നത്തിങ്കൽ നിന്നൊ ചന്ദ്രങ്കൽനിന്നൊ വ്യാഴം ആറാമെടത്തൊ മൂന്നാമെടത്തൊ നില്ക്കുകാലത്തിങ്കൽ മെൽപറഞ്ഞ ഭ്രമിയിൽ ഇരിക്കുന്നവക്കു കലഹമുണ്ടാകും എട്ടാമെടത്തുനിന്നാൽ രാജൊപദ്രവമുണ്ടാകും പന്ത്രണ്ടാമെടത്തു നിന്നാൽ ശത്രുക്കൾകൊല്ലും-

൭൬. ആധിപത്യംഭവെൽകിമെനവെതിയദിപൃച്ഛരി। പ്രഭ്രണാംകുലജഃ ശ്രിത്വഃവക്തുംലക്ഷ്യകഥ്യതെ ।।

അനവയാർത്ഥം—— പ്രഭുക്കളുടെ കുലജനായിരിക്കുന്ന ഒരുത്തൻ ഇനിക്ക ആധിപത്യം ഭവിക്കുമൊ ഇല്ലയൊ എന്നു പൃച്ഛിക്കുന്നു എങ്കിൽ അവനൊടു വചിപ്പാനായിക്കൊണ്ടു ലക്ഷ്യംകഥിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം—— പ്രഭുതുല്യരുടെ വംശത്തിങ്കൽ ജനിച്ചവനായ ഒരുത്തൻ ഇനിക്ക മൂപ്പുകിട്ടുമൊ ഇല്ലയൊ എന്നു ചൊദിക്കുന്നു എങ്കിൽ അവനൊടു പറവാനായിക്കൊണ്ടു ലക്ഷ്യനെത്തെപറയുന്നു-

൭൭. തത്ര പ്രാഗ്ജന്മകാലീനവിഹഗാഃഖെചൂസുസ്ഥിതാഃ। ഗണനീയാവിശെഷെണെജ്ഞെയാസ്താരാസുദാശ്രിതാഃ ।।

അനവയാർത്ഥം—— അവിടെമുമ്പിൽ ജന്മകാലീനവിഹഗന്മാർ സുസ്ഥിതന്മാരാക്കി ഗണനീയന്മാരാകുന്നു- തദാശ്രിതകളായിരിക്കുന്ന താരകൾ വിശെഷിച്ചും ജ്ഞെയകളാകുന്നു-

സാരം—— അവിടെ മുമ്പിൽ ജനന കാലത്തിങ്കലെ ഗ്രഹങ്ങളുടെ സ്ഥിതികളെ സൂക്ഷ്മങ്ങളാക്കി ഗണിച്ചുണ്ടാക്കെണം- ഗ്രഹങ്ങൾ എതെതു നക്ഷത്രങ്ങളിൽ നില്ക്കുന്നുവൊ അതുകളെ വിശെഷിച്ചും അറിയെണം

൭൮. സൂര്യെന്ദ്വാരവിലഗ്നകർമ്മപതയസ്യെയുഷ്യഭെഷു സ്ഥിതാ സ്യെഷാദ്യാംശകപാസുമാംശഭവഗാലഗ്നർക്ഷഗാമാവാ। വീര്യെഡ്യാഃഖലുതസ്യസംസചകുലജ്യെഷ്യാംശഭെതാചിരത്തൊശെശാഇതരെതരത്രചെച്ചായുർമ്മതിഃചിന്ത്യഃ ശനൈജ്യെഷ്യഭാഃ ।।

അനവയാർത്ഥം—— ആ സൂര്യെന്ദ്വാരവിലഗ്നകർമ്മപതികൾ യാതൊരുഭെഷുകളിൽ സ്ഥിതന്മാരായി ഭവിച്ചുവൊ അതുകളിലെ ആദ്യാംശകപന്മാർ വീര്യാഢ്യന്മാരായിതാംശഭവഗന്മാരായിട്ടൊ അല്ലാ എങ്കിൽ ലഗ്നർക്ഷകൊണത്തിങ്കൽ സ്ഥിതന്മാരായിട്ടൊ യാവനൊരുത്തനു ഭവിക്കുന്നുവൊ അവൻ ഉടനെസചകകുലജെഷ്യാംശത്തെ ലഭിക്കും- ആ അംശെശന്മാർ വ്യയമൃതിഭവി

ട്ടകളിൽ നിന്ന ഇതരങ്ങളിൽ ആകുന്നു എങ്കിൽ പതുക്കെജ്യൈഷ്ഠന്മാരായി ഭവിക്കും-

സാരം——സൂര്യനും, ചന്ദ്രനും, ലഗ്നാധിപനും, പത്താംഭാവാധിപനും ജനനകാലത്തിങ്കൽ യാതൊരു നാളുകളിൽ നിന്നുവൊ ആ നാളുകളുടെ ഒന്നാമത്തെ കാലുകളുടെ അധിപന്മാർ ബലവാന്മാരായിട്ട മെൽ പറഞ്ഞ അംശങ്ങളുടെ പതിനൊന്നാമെടങ്ങളിൽ നിന്നാലും ലഗ്നത്തിൽനിന്നാലും പ്രഷ്ടാവിനു വെഗത്തിൽ മൂപ്പുകിട്ടും- മെൽപറഞ്ഞ അംശാധിപന്മാർ ആറെട്ട പന്ത്രണ്ടാമെടങ്ങളിൽ അല്ലാതെ മറ്റുള്ളെടങ്ങളിൽ നിന്നാൽ പതുക്കെ മൂപ്പുകിട്ടും ആറെട്ട പന്ത്രണ്ടാമെടങ്ങളിൽ നിന്നാൽ മൂപ്പുകിട്ടുക ഇല്ല-

൯൪ സൂര്യാദികെതുചരമദ്യൂചരെഷുകെചിത്താരാസുചെ
ന്നിർമ്മതിശക്രപദസ്ഥിതാസു । മിത്രാദിഭാസുപുനരഷ്ടസുവാത്ര
ശീഘ്രംജ്യൈഷ്ഠംപദംസുരപതെപയസാഞ്ചപത്യൂ ।

അനവയാർത്ഥം——സൂര്യാദികെതുചരമദ്യൂചരന്മാരിൽ വെച്ചു ഫിലർനിർമ്മതിശക്രപദസ്ഥിതകളായിരിക്കുന്ന താരകളിലൊ മിത്രാദികളായിരിക്കുന്ന എട്ട ഇതുകളിലൊ സ്ഥിതന്മാരാകുന്നു എങ്കിൽ ജ്യൈഷ്ഠമായിരിക്കുന്ന പദത്തെ ലഭിക്കും-സുരപതിയുടെയും പയസ്സുകളുടെയും പതിയുടെയും താരകളിൽ സ്ഥിതന്മാരാകുന്നു എങ്കിൽ പൊടുന്നനവെ ലഭിക്കും-

സാരം—— നവഗ്രഹങ്ങളിൽ ചിലർ കിഴക്കുള്ള നക്ഷത്രങ്ങളിലും നിർമ്മതികൊണ്ടിരിക്കുള്ള നക്ഷത്രങ്ങളിലും തുക്കെട്ട മുതൽ എട്ട നക്ഷത്രങ്ങളിൽ നിന്നാൽ മൂപ്പുകിട്ടുമെന്നറിക- തുക്കെട്ടയിലും ചതയ നക്ഷത്രത്തിനെലു മായാൽ ഉടനെ കിട്ടുകയും ചെയ്യും-

൯൫ കൃത്തികാദിഭരണ്യന്തായുപ്രദക്ഷിണതയാസ്ഥിതായുസ്വാസപിദിശാസപീശകൊണാമാരഭ്യസവ്യതഃ-ഇതി ॥

അനവയാർത്ഥം —— കൃത്തികാദിഭരണ്യന്തകളായിരിക്കുന്ന താരകപംക്തികൊണത്തിങ്കൽനിന്നു തുടങ്ങിട്ട പ്രദക്ഷിണതയൊട്ടുകൂടെ സവ്യതകളായിരിക്കുന്ന മിക്കുകളിൽ എല്ലാപ്രദെശങ്ങളിലും സ്ഥിതകളാകുന്നു-

സാരം—— കാത്തികമുതൽ ഭരണിവരെയുള്ള നക്ഷത്രങ്ങൾപംക്തിശാനകൊണിൽ നിന്നു തുടങ്ങി പ്രദക്ഷിണമായിട്ട എല്ലാദിക്കുകളിലും സവ്യത നില്ക്കുന്നു-

൯൬ നക്ഷത്രത്തെകുകാലചക്രസ്യൈഷ്ഠ്യൊഗിന്യാമൃത്യുനാതഥാ ।
സംപ്രമായാന്തരൊക്തനികൃന്തെലക്ഷണന്യഥ ॥

അനുവയാർത്ഥം— അനന്തരം കാലചക്രസ്ഥങ്ങളായിരിക്കുന്ന നക്ഷത്രങ്ങളെക്കൊണ്ടും യോഗിനിയെക്കൊണ്ടും ആപ്രകാരംമൃത്യുവിനെക്കൊണ്ടും സംപ്രദായാന്തരൊക്കുങ്ങളായിരിക്കുന്ന ലക്ഷണങ്ങളും കഥിക്കപ്പെടുന്നു-

സാരം— ഇനികാലചക്രത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന നക്ഷത്രങ്ങളെക്കൊണ്ടും യോഗിനിയെക്കൊണ്ടും മൃത്യുവിനെക്കൊണ്ടുംശാസ്ത്രാന്തരത്തിങ്കൽ പറകപ്പെട്ടതുകളായ ലക്ഷണങ്ങളെ പറയുന്നു-

വൃ. ചതുരശ്രതികംകൃത്വാദന്തമദ്ധ്യെപ്രവിശ്യക്രമാൽ। ദണ്ഡാംശ്ചചതുരസ്രേകൊണഗാഃശ്ചക്രസിദ്ധയെ ॥

അനുവയാർത്ഥം— ചക്രസിദ്ധിക്കായിക്കൊണ്ടു അന്തർഭാഗത്തിങ്കലും മധ്യത്തിങ്കലും ബഹിർഭാഗത്തിങ്കലും ക്രമേണ ചതുരശ്രത്രയത്തെ ഉണ്ടാക്കേണം- മിക്കോണഗങ്ങളായിരിക്കുന്നനാലു ദണ്ഡങ്ങളെയും മുണ്ടാക്കേണം-

സാരം— മേൽപറഞ്ഞ ചക്രത്തെ ഉണ്ടാക്കുവാന്നായിക്കൊണ്ടു ഉള്ളിലും മധ്യത്തിലും പുറമെയുമായി മൂന്നുചതുരശ്രങ്ങളെ വരക്കേണം- നാലുദിക്കുകളിലും നാലുമൂലകളിലും ഒരൊ ദണ്ഡരേഖയെയും മുണ്ടാക്കേണം-

വൃ. ദണ്ഡാനാംപ്രത്യേകംചതുരശ്രസമാഗമേഷ്വധ്യേച। അഭിജിദൃക്കാന്യാരാസ്ഥാപ്യാസ്സ്യുസ്സുസംഗണനായ ॥

അനുവയാർത്ഥം— ദണ്ഡങ്ങൾക്കും പ്രത്യേകം ഉള്ള ചതുരശ്രസമാഗമങ്ങളിലും മധ്യത്തിങ്കലും അഭിജിദൃക്കുകളായിരിക്കുന്ന താരകകൾ ഏഴെഴാക്കി ഗണനത്തിനായിക്കൊണ്ടു സ്ഥാപ്യകളായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം— മേൽ പറഞ്ഞ ചക്രത്തിന്റെ ദണ്ഡങ്ങളുടെ ചതുരശ്രസംയൊഗസ്ഥാനങ്ങളിലുംനടുവിലും കൂടി അഭിജിത്തിനൊടുകൂടിയ അശ്വിന്യാദി നക്ഷത്രങ്ങളെ എഴെഴാക്കി കല്പിച്ചുകൊൾക-

വൃ. ദണ്ഡാഗ്രാദ്മധ്യംനിഗ്രഹ്യതതൊന്തികസ്ഥമണ്ഡെനൈവംപുനഃ പ്രവെശൊനിഗ്രമനംപ്രൊക്തമച്യുതഗണനമിഹ।

അനുവയാർത്ഥം— ദണ്ഡാഗ്രത്തിങ്കൽനിന്ന മധ്യത്തൊളംപ്രവെശിക്കേണം- അന്തികസ്ഥമണ്ഡത്തൂടെ നിഗ്രമിച്ചിട്ടു പിന്നെയും പ്രവെശിക്കേണം- ഇങ്ങിനെ പിന്നെയും പിന്നെയും ഉള്ള പ്രവെശനവും നിഗ്രമനവും കായ്യമാകുന്നു- പ്രൊക്തവത്തായുവണ്ണം തന്നെ ഇവിടെ ഗണം കായ്യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാര:— ഒരുമണ്ഡലാഗ്രത്തിങ്കൽനിന്നു തുടങ്ങി നടുവിലൊഴും കടക്കുകയും അതിന്റെ അടുത്ത മണ്ഡലത്തിനെൽ കൂടെ പുറത്തെക്കുവരികയും വെണം- ഇങ്ങിനെ രാവൃത്തിയൊണ്ടെ എഴുനക്ഷത്രങ്ങളെ ഗണിക്കാം. ഇങ്ങിനെ നാലാവൃത്തിയാൽ അഭിജിത്തിനൊടുകൂടെ ഇരുപത്തെട്ടു മാകയുംചെയ്യും-

വൃത്ത: പ്രാഗ്ദണ്ഡാഗ്രാദ്ധസൂത്രിനകരഗണനാ മാപ്രശ്നകാലം പ്രാണാത്രപ്രഷ്ടൃതാരാത്പുനരിഹഗണിതേ ദക്ഷിണെനതുദ്രേഷ്ടുഃ / വാമംശുഷ്കസ്യകൊണാദ്ധൃദിജഉഡുനൊഗണ്യതാംപ്രാഗപരതുസ്ഥാനാമൂർദ്ധ്വാസ്യയെസ്യുൻ സ്ഥിതവതിമരണം പ്രഷ്ടുരെകത്രമണ്ഡെ ॥

അന്വയാർത്ഥം— പ്രാഗ്ദണ്ഡാഗ്രത്തിങ്കൽനിന്ന കീഴ്പ്പോട്ടിനകരാഗ്രത്തിങ്കൽനിന്ന പ്രശ്നതാരത്തിങ്കലൊഴും വലത്തുടെ ഗണ്യമാകുന്നു- ഇവിടെ പ്രാണൻ ഭവിക്കുന്നു- പിന്നെയും പ്രഷ്ടൃതാരത്തിങ്കൽനിന്നു തുടങ്ങി ഗണിതമായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ ഇവിടെ ദേഹം ഭവിക്കുന്നു- ശവന്റെ കൊണത്തിങ്കൽനിന്നു തുടങ്ങി വാമമാകും വണ്ണം ദ്രഷ്ടുക്കിന്റെ ഉഡുവിങ്കൽനിന്നു തുടങ്ങി മുൻപറഞ്ഞ പ്രകാരം ഗണിക്കെണം- ഇവിടെമൃത്യുവിന്റെ സ്ഥാനമാകുന്നു- രണ്ടുത്രയം എകമായിരിക്കുന്ന മണ്ഡലത്തിങ്കൽ സ്ഥിതവത്തായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടാവിനു മരണം ഭവിക്കും-

സാരം— മെൽ പറഞ്ഞ പ്രകാരം ഉള്ളുകാല ചക്രത്തിന്റെ കിഴക്കുള്ള മണ്ഡലരെഖയുടെ അഗ്രത്തിങ്കൽ പ്രശ്നകാലത്തിങ്കലെ അശ്വതിനക്ഷത്രത്തിൽനിന്നാരംഭിച്ചു അതാമിയായി കീഴ്പ്പോട്ടിട്ട വലത്തുടെ പ്രശ്നനാളംവരെ എണ്ണുക പ്രശ്നനാളം എവിടെ വന്നുവൊ അവിടെ പ്രാണന്റെ സ്ഥിതി എന്നറിക- പിന്നെ പ്രഷ്ടാവിന്റെ നാളം തുടങ്ങി പ്രശ്നനക്ഷത്രത്തിങ്കലൊഴും എണ്ണിയാൽ അവിടെ ദേഹമെന്നറിക- പിന്നെ രണ്ടാംശാനകൊണിൽനിന്നുതുടങ്ങി കാർത്തികനാളം ആദിയായി ഇടത്തുടെ എണ്ണിയാൽ പ്രശ്നനാളം വരുന്നെടത്ത മൃത്യുവിന്റെ സ്ഥിതി എന്നറിക- പ്രാണദേഹമൃത്യുക്കൾ ഒരു മണ്ഡലത്തിനെൽ വരികിൽ പൃച്ഛകനു മരണം ഫലമാകുന്നു-

വൃത്ത: മണ്ഡൈക്യംയദിതത്രമൃത്യുവപുഷ്ടോരുഗൃദ്ധിമൈഷ്ട്യാദികം മൂർദ്ധാലസ്യകുമൈകമണ്ഡലചരൻപതിർമൃത്യുശ്ചജീവസ്യചപ്രാഗാദ്യഗ്നിഭ പൂവകൈചഗണനൈപൂർവ്വാപരാദന്യതൊമണ്ഡൈക്യം ഗ്രഹികാക്കഭോത്തുജനനൊഡുനാംവിദ്ധ്യാനമിം ॥

അനുപയോഗം—— അവിടെ മൃത്യുവുപസ്ഥിക്കുകയും മരണം ഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ രാജപീഡാക്ഷേത്രാദികം ഭവിക്കും- മൃത്യുവിന്റെയും ജീവന്റെയും എകരണ്ടധിപസരി മൂർദ്ധാലസ്ഥിതായി ഭവിക്കും- പ്രാഗാദ്യഗണിത പൂർവകമായിരിക്കുന്ന ഗണനത്തിങ്കൽ ഗ്രഹിച്ചുള്ള ഭാത്തജനൊടുക്കുക പൂർവാപരത്തിങ്കലുനിന്ന രാശ്യന്തരത്തിങ്കലുള്ള ദണ്ഡൈക്യവും മരിയെ ഉണ്ടാക്കും-

സാരം—— മൽപ്രകാരമുള്ള ഗണനത്തിങ്കൽ മൃത്യുഹേതുവും ഒരുമണ്ഡലത്തിനെൽവന്നാൽ രോഗത്തിന്റെ വർദ്ധനവും ഫലമായും ഫലമാകുന്നു- മൃത്യുവും പ്രാണനും കൂടി ഒരുമണ്ഡലത്തിനെലാതിൽ മൊഹവും ശുചസ്സുവും ഫലമാകുന്നു- പിന്നെകീഴ്ക്കെമണ്ഡലത്തിന്റെ തലക്കൽനിന്നുതുടങ്ങി വലത്തുടെ കാഞ്ഞികുതുടങ്ങി ഗ്രഹികളും രാശിത്യനും നിൽക്കുന്നതുപോലുവും രോഗിയുടെ ജന്മനക്ഷത്രത്തോടുവും എണ്ണിയാൽ മൂന്നുംകൂടി ഒരുമണ്ഡലത്തിനെൽ വരികിൽ പ്രഷ്ടാവിനു മരണം ഫലമാകുന്നു- കീഴ്ക്കെമണ്ഡലത്തിനെലും പടിഞ്ഞാറെമണ്ഡലത്തിനെലമ്പിൽ ദോഷമില്ല-

വ്യം- യോഗിന്യുക്കുഗതൊടുവുക്കുടെയുമെകത്രഗഞ്ചേർന്നയും പ്രഷ്ടർമൃത്യുരിഷൈകമണ്ഡലഗമിദംസംബന്ധിമൃത്യുപ്രദം പ്രാഗുണ്ഡാഗ്രക്രുശാനുഭാദികമധസ്സംഗണ്യതാമക്ഷിണം ചക്രെസ്മിൻഖലുയോഗിനിചചരതിപ്രോക്തക്രമാൽപ്രത്യഹം ।।

അനുപയോഗം—— യോഗിനിയും അക്കുഗതൊടുവും ഒക്കുടുവുമാകുന്നത്രം എകത്രഗമാകുന്നുഎങ്കിൽ പ്രഷ്ടാവിനു മൃത്യുഭവിക്കും ഇവിടെ എകമണ്ഡലഗമായിരിക്കുന്നുത സംബന്ധി മൃത്യുപ്രദമായി ഭവിക്കും പ്രാഗുണ്ഡാഗ്രക്രുശാനുഭാദികമാകും വണ്ണം കീഴ്പ്പോട്ട മക്ഷിണമാകുംവണ്ണം സംഗണനംചെയ്തുപ്പെടണം- ഒരു ചക്രത്തിങ്കൽതന്നെ പ്രോക്തക്രമത്തെ രാശുചിച്ചിട്ട യോഗിനിയും ചരിക്കുന്നു-

സാരം—— യോഗിനിയുടെ നാളും രാശിത്യന്റെ നാളും പൂരകന്റെനാളും ഒരെടത്തുവരികിൽ പൂരകനു മരണം ഫലം- ഒരുമണ്ഡലത്തിനെൽ വരികിൽ പൂരകനുസംബന്ധകർക്കും മരിക്കും- കിഴക്കുമണ്ഡലത്തിന്റെ അഗ്രത്തിങ്കൽനിന്നു തുടങ്ങി കാഞ്ഞികുതുടിയായിട്ട കീഴ്പ്പോട്ട എണ്ണികൊൾകെ- കാലചക്രത്തിങ്കൽ തന്നെ ഇനി പറവാൻപൊകുന്ന പ്രകാരം യോഗിനിയും സഞ്ചരിക്കുന്നു-

വ്യം- അക്കാരാജ്ഞുബുധാക്കുന്ദശശിക്കുപ്രേച്ചാദിദിക്കുദിക്കു

ഗതപാദ്യാസുദിശാസുസായമുദയസ്ഥാനംപുനശ്ചന്ദ്രജൽ മദ്ധ്യം
സെപാൽഗമഭണ്ഡകുപുനരുതോഭണ്ഡഭേദയംവാമത സ്ത്യക്തപാ
തെനബഹിർഗ്രജെൽപ്രഥമയാമെതൽഗതിസ്സ്പീടുശീ ।।

അനുപയാത്ഥം——അക്കാരായ്വുബുധാഹമഭദ്രശശികയിൽ പ്രാ
ച്യാദിദിക്കുകളിൽ ഉദിതയായിട്ട എട്ട ദിശകളിലും ഗമിച്ചിട്ട സ
ന്ധ്യാസമയത്തിങ്കൽ ഉദയസ്ഥാനത്തെ പിന്നെയും വ്രജിക്ക
ന്നു- സെപാൽഗമഭണ്ഡത്തിങ്കൽനിന്നു മദ്ധ്യത്തെഗമിച്ചിട്ടപി
ന്നെ ഇതിങ്കൽനിന്ന ഭണ്ഡഭേദയത്തെ വാമത്തിങ്കൽ ത്യജിച്ചി
ട്ട അന്യത്തുടെ ബഹിർഭാഗത്തിങ്കൽ വ്രജിക്കും- പ്രഥമയാമത്തി
ങ്കൽ രൽഗതി ഇന്നുശിയായി ഭവിക്കുന്നു.

സാരം—— ഞായറാഴ്ച കിഴക്കെദിക്കിലും ചൊവ്വാഴ്ച അഗ്നികോ
ണിലും വ്യാഴാഴ്ച തെക്കെദിക്കിലും ബുധനാഴ്ച നിരൃതികോണി
ലും വെള്ളിയാഴ്ച പടിഞ്ഞാറെദിക്കിലും ശനിയാഴ്ച വായു കോ
ണിലും തിങ്കളാഴ്ച വടക്കെദിക്കിലും- യോഗിനിയുടെ ഉദയമാക
ന്നു യാതൊരു ഭണ്ഡത്തിന്മെൽ ഉദിച്ചുപൊ അതിന്മെൽകൂടെന
ടുവിൽചെന്നിട്ട നടുവിൽനിന്ന രണ്ടുഭണ്ഡങ്ങളെ ഇടത്തുഭാഗ
ത്തിങ്കൽ വിട്ട പിന്നെ ഉള്ളുത്കളിൽ അടുത്തഭണ്ഡത്തിന്മെൽകൂ
ടെ പുറത്തെക്കുപൊകുന്നു- അതുപ്രകാരമാകുന്നു യാമത്തിങ്കൽ യോഗിനിയുടെ
ഗതി ഇപ്രകാരമാകുന്നു. ഇവിടെ യാമപദംകൊണ്ടെ യാമാർദ്ധ
ത്തെ ഗ്രഹിക്കെണം- യാമാർദ്ധം എന്നതു മൂന്നുനാഴികൽ നാഴിക
യാകുന്നു- ഇതിനെയും യാമമെന്നതു പറയാമെന്നൊരു പക്ഷമു
ണ്ടു.

വ്യൽ. തന്യാനന്ധ്യമതൊഭണ്ഡെയുഗളംവാ മെനഹിതൊ
തരെണൊദ്ധ്വംയതിഗതിപുനുപുനരിതിസ്യാമന്യയാമെഷ്ടപി ।
ത്രീയാമത്തപംശവിനാഡികാനഗസുഗീർജ്ഞതയസ്സ കാലൊ
ഗതെ ബ്വാഹ്യന്തർവൃതിമദ്ധ്യമാങ്കണമലെ ഷ്ടായാനനിയ്യുണെ
യൊഗി ।

അനുപയാത്ഥം——അതിങ്കൽനിന്ന മദ്ധ്യത്തെ ഗമിച്ചിട്ട അ
നന്തരം ഇരിങ്കൽനിന്ന ഭണ്ഡയുഗളത്തെ വാമത്തിങ്കൽ ത്യജി
ച്ചിട്ട ഇതരത്തുടെ മെൽപൊട്ട യാനംചെയ്യുന്നു- ഇപ്രകാരംശെ
ഷങ്ങളായിരിക്കുന്ന യാമങ്ങളിലും പിന്നെയും പിന്നെയും ഗതി
ഭവിക്കും- ബാഹ്യാന്തർവൃതി മദ്ധ്യമാങ്കണമലങ്ങളിൽ അതയാന
നിയ്യുണങ്ങൾക്ക മദ്ധ്യത്തെഴര വിനാഴികയാകുന്നകാലം ജ്ഞെ
യമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം——യാതൊരുഭണ്ഡത്തിന്മെൽകൂടെ യൊഗിനി പുറ

ത്തെക്കുപൊകുന്നുവൊ അരിന്മെൽകൂടെതന്നെ നടുവിലെക്കു വ
ന്നിട്ട അനന്തരം ഇടത്തുഭാഗത്തിങ്കൽ രണ്ടെ മണ്ഡങ്ങളെ ഉപെ
ക്ഷിച്ചു മറ്റെതിന്മെൽ കൂടെ മെൽപൊട്ടപൊകുന്നു- ഇങ്ങിനെഏ
ല്ലായാമങ്ങളിലും പിന്നെയുംസഞ്ചരിക്കുന്നു- ഗൃഹത്തിങ്കലാകിൽ
അരെഅരക്കാലിശ്ശനാഴികകൊണ്ടെ പുറത്തുള്ള മെൽപുരയുടെ ഇറ
യിൽനിന്നു തുടങ്ങി മൊന്തായംവരെയും പിന്നെ അവിടെനിന്ന
അകത്തുള്ള മെൽപ്പുരയുടെ ഇറവരെയും പിന്നനടുമിറത്തി
ന്റെ പകുതിവരെയും വന്ന മെൽപറഞ്ഞപ്രകാരം പുറത്തെക്കു
പൊകയും ചെയ്യും- ഞായറാഴ്ച കിഴക്കുദയം മുതലായി മെൽപറ
ഞ്ഞതരാക്കയും ഗൃഹത്തിങ്കലുമുണ്ടെന്ന അറിഞ്ഞുകൊൾകയുംവെ
ണം.

൯ാം അഹ്നായാനവിനാഡികാമുഖരയാമത്രപംശകാഭ്യാം ഹ
രെദ്രാമാഃപ്രഷ്ഠ്യഗൃഹെബഹിർവൃതിമുഖസ്ഥാനംചയാരംഫലം ।
യൊഗിന്യക്രവദെവമൃത്യുചരണം ചക്രെസ്ഥിവാരക്രമാന്നിത്യം
വായുദിഗാദിചാസ്യ ഗമനംപ്രൊക്തംമരുൽപദ്യതു ॥

അന്വയാർത്ഥം—— അഹസ്സിന്റെ യാനവിനാഡികകളെ മു
ഖരയാമത്രപംശകങ്ങൾകൊണ്ടെ ഹരിക്കെണം- യാതമായിരിക്കു
ന്ന ഫലം- യാമങ്ങളും പ്രഷ്ഠ്യഗൃഹത്തിങ്കലെ ബഹിർവൃതിമുഖ
സ്ഥാനവുമായി ഭവിക്കും- യൊഗിന്യക്രത്തൊടുതന്നെ മൃത്യുചര
ണം വാരക്രമത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ട ചക്രത്തിങ്കൽ ഭവിക്കുന്നു-
എല്ലാദിവസങ്ങളിലും വായു യുഗാദിയായിട്ട ഇവന്റെ ഗമനം
മരുൽപദ്യംകൊണ്ടെ പ്രൊക്തമായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— പ്രഥമകാലത്തിങ്കലെക്കു ചെന്ന പകൽനാഴിക
യെ വിനാഴികയാക്കി ഇരുനൂറിരുപത്തഞ്ചുകൊണ്ടും മുപ്പത്തെ
ഴരകൊണ്ടും ഹരിക്കെണം- അപ്പൊൾ കിട്ടുന്നഫലം യാമങ്ങളും
പൂർവ്വകഗൃഹത്തിലുള്ള പുറത്തെ മെൽപുരമുതലായ സ്ഥാനങ്ങളുമാ
കുന്നു- ശെഷിച്ചതുകൊണ്ടെ യൊഗിനീ സ്ഥിതിയെ അറിഞ്ഞുകൊ
ൾക- യൊഗിനിയ്ക്കു പറഞ്ഞ പ്രകാരംതന്നെ മൃത്യുവും മെൽപറ
ഞ്ഞ ആഴ്ചക്രമത്തെ അനുസരിച്ചിട്ട കാലചക്രത്തിങ്കൽ സഞ്ച
രിക്കുന്നു- എല്ലാനാളുകളിലും വായുകൊണിൽനിന്ന തന്നെതുട
ങ്ങി സഞ്ചരിക്കുന്നു എന്നും ഒരു മരുണ്ടെ- അതുമരുൽ എന്ന അ
ദ്ധ്യായി ഇവിടെ ഇനി പറവാൻപൊകുന്ന ശ്ലൊകംകൊണ്ടെ പ
റകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു-

൯ാം മരുദ്യമെശാംബുപവഹിസൊമരക്ഷിസ്സുരാധീശചരദി
ക്ഷുമൃത്യുഃ । ഉൽഗത്യനിത്യംദിവസെഷ്ടവാരംഭചക്രൊക്തമയ

൪൫ക്രൂരമണ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— മൃത്യു ഉൽഗമിച്ചിട്ട അക്കോദയത്തങ്കിൽ നിന്നുതുടങ്ങി ക്രൂരമെണ മരുത്തുമെശാ ബുപവഹിസൊമരക്കാ സ്സു രാധ്ശരദിക്കുകളിൽ എല്ലാദിവസങ്ങളിലും മിവസത്തിങ്കൽ അഷ്ടവാര മഴുവൻ ഭചക്രശായി വേക്കുന്നു.

സാരം—— മൃത്യു എല്ലാദിവസവും സൂര്യോദയസമകാലമായിട്ട വായുകോണിൽ ഉദിച്ചിട്ടുക്രൂരമെണ കാലചക്രത്തിങ്കൽ എട്ടുപ്രാവിശ്യം സഞ്ചരിക്കുന്നു- എങ്ങിനെയെന്നാൽ വായുകോണിംല മണ്ഡാഗ്രത്തിങ്കൽ ഉദിച്ചിട്ട വായുകോണിലെ മണ്ഡത്തിന്നെൽകൂടിനടുവിൽ വന്ന യൊഗിനി എന്ന പൊലെ തെക്കൊട്ടും അവിടെ നിന്ന ഈശാനകോണിലെക്കും അവിടെ നിന്ന പടിഞ്ഞാട്ടും അവിടെനിന്ന അഗ്നികോണിലെക്കും അവിടെനിന്ന വടക്കൊട്ടും അവിടെനിന്ന നിർത്തികോണിലെക്കും അവിടെനിന്ന കിഴക്കൊട്ടും ഇങ്ങിനെ ഒരു ദിവസം എട്ട വൃത്തികൾ വരുമാറുസഞ്ചരിക്കുമെന്നറിക- ഇങ്ങിനെ തന്നെ എല്ലാദിവസങ്ങളിലും മൃത്യുചാരം-

൫൨. മെഷാദികചരാനാംമിശ്രമെയാനെക്ഷുമൃത്യൊഗിന്യൊ: । മിഥുനാദിചന്ദ്രപാനാംഷഡ്ഭിക്ഷപഗന്യാദികൊണെക്ഷു ।

അന്വയാർത്ഥം— മിക്കിങ്കൽ മെഷാദിക ചരങ്ങളുടെ അന്തങ്ങളിലും അഗന്യാദികൊണങ്ങളിൽമിഥുനാദിചന്ദ്രങ്ങളുടെമദ്ധ്യങ്ങളിലും മൃത്യുയൊഗിനികളുടെ ഉദയം ഭവിക്കുന്നു-

സാരം — മൃത്യുയൊഗിനികളുടെ ഉദയം കിഴക്കുമുതലായനാലുദിക്കുകളിലും അഗ്നികൊണമുതലായ നാലുകൊണുകളിലും ഉണ്ട- മിക്കുകളിലാകിൽ മെടം, കർക്കടകം, തുലാം മകരം ഇങ്ങിനെ ഉള്ള നാലു ചരരാശികളുടെ അവസാനങ്ങളിൽ കിഴക്കുതുടങ്ങിക്രമത്താലും അഗ്നാദികൊണുകളിലാകിൽ മിഥുനം, കന്നി, ധനു മീനം, ഇങ്ങിനെ ഉള്ള ഉഭയരാശികളുടെ നടുപ്രദെശങ്ങളിലും ഉദിക്കുമെന്നറിക.

(൫൩) അഥയൊഗിന്യാസ്സുചരുപമുച്യതെ ॥

അനന്തരം യൊഗിനിയുടെ സചരൂപത്തെ പറയുന്നു എന്ന മെൽഎഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥം-

൫൩. മംസ്ത്രീയുഗ്മഭയംകരാഞ്ജനനിഭാസംരക്തവൃത്തെക്ഷണാനാഭാപൂരിത ദിഗ്മുഖാവധരുചിസ്സന്ധ്യാരുരക്താംബരാ । മെദൊമാംസ വപാവിഭൂഷിതരുദിർഭൊഗിശംഭൊഗംഗദാ രുൺഖെടധരാനിയന്തിനിഖിചാരമത്രാശംയൊഗിനീ ॥ ഇതി ॥

അനുപയാത്ഥം—— മംസ്ഥായശ്മശ്രുയം കരയായി അഞ്ജുനനിഭയായിസംരക്തവൃത്തേക്ഷണയായി നാഭാപൂരിതദിങ്മുഖയായി വധതുചിയായിസന്ധ്യാഭ്രരക്താംബരയായിമെദോമാംസവപാവിഭ്രക്ഷിതരസവായി ഭോഗീശഭോഗാംഗമയായി ഖെടധരയായി ഏറ്റവും മത്തയായിരിക്കുന്ന യൊഗിനിനിഖിലന്മാരായിരിക്കുന്ന ജന്തുക്കളെ നിഹനിക്കുന്നു-

സാരം—— യൊഗിനി രണ്ടു മംസ്ഥുകൾകൊണ്ടു ഭയത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നവളായിയും അഞ്ജനംപൊലെ കറുത്തവളായിയും ചുകന്ന വട്ടത്തിലുള്ള കണ്ണുകളൊട കൂടിയവളായിയും എട്ടു മുകുകളുടെയും മുഖങ്ങൾകൊണ്ടു നിറയുമാറ അലറുന്നവളായിയും ചുറ്റുറുംസയിങ്കൽ രുചിയൊട കൂടിയവളായിയും സന്ധ്യാകാലത്തിങ്കലെ മെഘംപൊലെ ചുകന്നനിറമായ വസ്ത്രത്തൊട കൂടിയവളായിയും മെദൊമാംസ വപകൾകൊണ്ടു അലങ്കരിക്കപ്പെട്ട ശരീരത്തൊട കൂടിയവളായിയും മഹാസർപ്പ ശരീരങ്ങൾകൊണ്ടു ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട വളകളൊട കൂടിയവളായിയും ഖെടമെന്ന ആയുധത്തെ ധരിച്ചവളായിയും മദ്യപാനം ഹെതുവായിട്ടു അതിമത്തയായിയും എല്ലാശരീരികളെയും ഹിംസിക്കുന്നവളായിയുമിരിക്കുന്നവളാകുന്നു-

നര. സപാധിഷ്ഠിതരാശെസ്സാപാദെനാക്രമ്യതുഷ്ഠംസുഷ്ഠുഃ
പ്രഹരത്യപി ഖഡ്ഗെനമൂർദ്ധ്നംഹന്യെതതത്രഗാഢമയാ ॥

അനുപയാത്ഥം—— അവൾ സപാധിഷ്ഠിതരാശിയുടെ തുഷ്ഠത്തെ പാദംകൊണ്ടു സുഷ്ഠമാകും വണ്ണം ആക്രമിച്ചിട്ടു ഖഡ്ഗംകൊണ്ടു മൂർദ്ധനത്തെ പ്രഹരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു- തത്രഗനായിരിക്കുന്നവനാകട്ടെ അവളാൽ ഹനിക്കപ്പെട്ടും.

സാരം—— യൊഗിനി നില്ക്കുന്ന രാശിയുടെ നാലാംരാശിയും ഏഴാംരാശിയും അത്യുഗ്രമാകിൽ പ്രഷ്ടാവിന്നു മരണാം ഫലമാകുന്നു-

നര. സൂര്യാദ്യഹെഷ്വയൊഗിന്യാഃപക്ഷഭെദൊനചൊൽഗമെ। തച്ചാരെപുനരസ്യൈക്ഷ്യൊകപാദെരൊഗ്രാചതെ॥

അനുപയാത്ഥം—— സൂര്യാദ്യഹങ്ങളിൽയൊഗിനിയുടെ ഉൽഗമത്തിങ്കൽ പക്ഷഭെദം ഭവിക്കുന്നില്ല- തച്ചാരത്തിങ്കലാകട്ടെ ഭവിക്കുന്നു- ഈ ശ്ലൊകപാദങ്ങൾകൊണ്ടു അനന്തരം വചിക്കപ്പെട്ടുന്നു-

സാരം—— എല്ലാ ആഴ്ചകളിലും യൊഗിനിയുടെ ഉദയം മെൽപ്രകാരം തന്നെ- അതിങ്കൽ പക്ഷഭെദമില്ല- സഞ്ചാരത്തിങ്കൽ

പക്ഷഭേദമുണ്ട്. അതിനെ ഇനി ശ്ലോകപാദങ്ങൾ കൊണ്ട് പറയുന്നു-

൯൩. കെസരീഭോഗശൈഷ്ഠ്യാഹി സത്തമാരീകലാവതി। രാജ്യാഗ്രണവതാസെവ്യാവാരണാസീതമാപഗാ ॥

൯൪. ലൊകഭീഷ്ണസംഹാരീമാർഗ്ഗതൊഹസികെരവു്। തവസംപദരൊഗെണസൂര്യവാരാദിഷുക്രമാൽ ॥

൯൫. ഏകാദിസംഖ്യാവചനൈരിഹാശ്ലെരിന്ദ്രാഗ്നിപൂർവ്വാഃകഥിതാഹികാക്ഷ്യാഃ। അന്ത്യാസുദിക്ഷൂദയനംക്രമെണചാന്ത്യാസുചാരുപ്രതിയാമമസ്യാഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—സൂര്യവാരാദികളിൽ ക്രമെണ അതുകൊണ്ട് കെസരീഭോഗശൈഷ്ഠ്യാഹി എന്നും സത്തമാരീ കലാവതീ എന്നും- രാജ്യാഗ്രണവതാസെവ്യാ എന്നും- വാരണാസീതമാപഗാ എന്നും- ലൊകഭീഷ്ണസംഹാരീ എന്നും- മാർഗ്ഗതൊഹസികെരവു് എന്നും തവസംപദരൊഗെണ എന്നുമാകുന്നു- ഇതുകളിൽ ഏകാദിസംഖ്യാവചനങ്ങളായിരിക്കുന്ന അണ്ണങ്ങൾകൊണ്ട് ഇന്ദ്രാഗ്നി പൂർവ്വകളായിരിക്കുന്ന കാക്ഷ്യകൾ കഥിതകളായി ഭവിക്കുന്നു- ഈ അക്ഷങ്ങളിൽ ഈ ദിക്കുകളിൽ ഇവളുടെ ഉദയനവും ക്രമത്താലെ യാമത്തിങ്കൽ യാമത്തിങ്കൽ അന്യകളായിരിക്കുന്ന ദിക്കുകളിൽ ചാരവും ഭവിക്കുന്നു-

സാരാ—— യൊഗിനിയുടെ ചാരഭേദത്തെ ക്രമെണ ഞായറുതലായ ആഴ്ചകളിൽ വരുന്ന പ്രകാരത്തിൽ പറയുന്നതുകളായ ശ്ലോകപാദങ്ങൾ കെസരീഭോഗശൈഷ്ഠ്യാഹി എന്നു തുടങ്ങി ഉള്ളതുകളാകുന്നു-

മെൽ കാണിക്കപ്പെട്ട ശ്ലോകപാദങ്ങളിലെ അക്ഷരങ്ങളിൽ എകസംഖ്യയെ പറയുന്ന അക്ഷരം ദിക്പാലന്മാരിൽ ഒന്നാമത്തവനായ ഇന്ദ്രന്റെ ദിക്കിനെ പറയുന്നതാകുന്നു- ഇന്ദ്രന്റെ ദിക്ക കിഴക്കെത- മറ്റുള്ള അക്ഷരങ്ങളെകൊണ്ടും ഈപ്രകാരം അതാതു ദിക്കുകളെ ഗ്രഹിച്ചുകൊൾകെ- അതുകളിൽ ആദ്യാക്ഷരങ്ങളായ കെ, സ, രാ, വാ, ലൊ, മാ, ത- ഇതുകൾ ഞായറാഴ്ച മുതലായ ദിവസങ്ങളിൽ യൊഗിനിയുടെ ഉദയ ദിക്കിനെ പറയുന്നതുകളാകുന്നു- ശിഷ്ടങ്ങളാം സഞ്ചാര ദിക്കുകളെ പറയുന്നതുകളാകുന്നു ഞായറാഴ്ച കിഴക്ക ഉദയം- ഇതിനെ കെ എന്നതുകൊണ്ട് ധരിച്ചുകൊൾകെ- സരീഭോഗശൈഷ്ഠ്യാഹി എന്നുള്ള ശിഷ്യംകൊണ്ട് വടക്കെ ദിക്ക അഗ്നികൊണ നിൠതികൊണ തെക്കെ ദിക്ക പടിഞ്ഞാറെ ദിക്ക വായുകൊണ ഈശാനകൊണ- ഇതു

കളിൽ ക്രമേണ യാമത്തിങ്കൽ യാമത്തിങ്കൽ ഉള്ള സഞ്ചാരത്തെ ഗ്രഹിച്ചു കൊൾകെ- മറ്റുള്ള ഭാഗങ്ങളുടെ അർത്ഥഗ്രഹണത്തിങ്കലും ഈ രീതിയെ അനുസരിച്ചു കൊൾകെ-

൯൯. സൂര്യാദ്യഷ്ടഗ്രഹസ്യാംദിശ്യുദയോതഃപരാദിശ്യസ്തമനഗതപാന്ത്യയാമയാത്യഷ്ടമീംദിശം ॥

അനുപയാർത്ഥം—— സൂര്യാദ്യഷ്ടഗ്രഹങ്ങളിൽ യാതൊരു ദിക്കിങ്കൽ ഉദയം ഭവിക്കുന്നുവൊ അതിങ്കൽ നിന്ന അസ്തമനങ്ങളായിരിക്കുന്ന ദിക്കുകളെ യാമക്രമം കൊണ്ടു ഗമിച്ചിട്ട അന്ത്യമായിരിക്കുന്ന യാമത്തിങ്കൽ അഷ്ടമിയായിരിക്കുന്ന ദിക്കിനെ യാനം ചെയ്യുന്നു-

സാരം—— ഞായറാഴ്ച മുതലായ ദിവസങ്ങളിൽ യാതൊരു ദിക്കിൽ ഉദിക്കുന്നുവൊ അതിങ്കൽനിന്ന അസ്തമനങ്ങളായിരിക്കുന്ന ദിക്കുകളിൽ ഓരോയാമംകൊണ്ടു സഞ്ചരിച്ചിട്ട ഒടുക്കത്തെ യാമത്തിങ്കൽ യൊഗിനി ഉദിച്ചടത്തു തന്നെ വന്നു ചെരുന്നു-

(വാ) അഥമൃത്യുയൊഗിന്യൊസ്ഥാനയനമുച്യതെ ॥

ഇനി മൃത്യുയൊഗിനികളുടെ സ്ഥലങ്ങളെ വരുത്തുവാനുള്ളതിനെ പറയുന്നു എന്ന മെലെഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥം-

൧൦൦. ചൊദ്യനക്ഷത്രലഗ്നാദിന്നിഹത്യവിഭജെദ്രവിപ്രമിത്യാഫലംരാശിശ്ശിഷ്ടത്രയുനയെല്ലവകലാസ്സംശൊധ്യഭാനമണ്ഡലംശിഷ്ടംശൊധിതചക്രസംഖ്യമതിഹായുർഭാത്യജെൽസ്ഥാനതഃ കെസഞ്ജ്ഞാമിമരുദ്ഭമാദിഷുതദായത്തൽസ്ഥിരംസംഭവെൽ ॥

അനുപയാർത്ഥം——കൊളുംകൊണ്ടു ഇഷ്ടഘടിയെ നിഹനിച്ചിട്ടു രുദ്രസ്സിന്റെ പ്രമിതികൊണ്ടു വിഭജിക്കെണം- ഫലംരാശിയായി ഭവിക്കും- ശിഷ്ടത്തിങ്കൽനിന്ന ലവകലകളെ അനുയിക്കെണം- ഭത്തിങ്കൽനിന്ന മണ്ഡലത്തെ സംശൊധിച്ചിട്ടു ശിഷ്ടത്തെ കെസഞ്ജ്ഞാമി മരുദ്ഭമാദികളിൽ ശൊധിത ചക്രസംഖ്യമായിരിക്കുന്ന സ്ഥാനത്തെ അതിക്രമിച്ചിട്ട ഊർദ്ധ്വമായിരിക്കുന്ന സ്ഥാനത്തിങ്കൽനിന്ന ത്യജിക്കെണം- അപ്പൊൾ ആയതൊന്നു ഭവിക്കുമൊ അത സ്ഥിരമായിട്ടു സംഭവിക്കും-

സാരം—— ഇഷ്ടനാഡികയെ വെച്ചു തൊണ്ണൂറാറുകൊണ്ടു ഗുണിച്ചു ദിനപ്രമാണംകൊണ്ടു ഹരിക്കെണം- എന്നാൽ കിട്ടുന്ന സംഖ്യരാശിയായിരിക്കും- അതിനെ രാശിസ്ഥാനത്തിങ്കൽ വെച്ചിട്ടു മെൽപറഞ്ഞ ഹരണത്തിങ്കൽ ശിഷ്ടമായിട്ടുള്ളതിനെ മുപ്പതുകൊണ്ടു ഗുണിച്ചു ദിനപ്രമാണംകൊണ്ടു ഹനിച്ചിട്ട സംഖ്യയെ തിയ്യതിയുടെ സ്ഥാനത്തും ശെഷത്തെ അറുപതുകൊണ്ടു

ഗണിച്ച രാശി പ്രമാണംകൊണ്ടു ഹരിച്ചിട്ട കിട്ടിയ സംഖ്യയെ ഇലിയുടെ സ്ഥാനത്തും വെച്ച അതിംൻറ രാശിസ്ഥാനത്തിങ്കൽനിന്ന രാശി മണ്ഡലസംഖ്യയെ കളയെണം- രാശികൾക്കു കെ പന്ത്രണ്ടോകയാൽ രാശി മണ്ഡലസംഖ്യ പന്ത്രണ്ടുതന്നെ- ഇവിടെ രാശിസ്ഥാനത്തിങ്കൽനിന്ന ഇത്രപ്രാവശ്യം മണ്ഡല സംഖ്യയെ ശൊധിച്ചു രിക്കുന്നു എന്ന ഓർമവെക്കെണം- പിന്നെ മണ്ഡല ശൊധനത്തിങ്കൽവന്ന ശുവൃത്തിയുടെ സംഖ്യയൊട സമാനസംഖ്യമായ സ്ഥാനത്തെ കെസരീഭോഗ ശെഷൊഹി ഇത്യാദികളിലും മരുദ്യമാദികളിലും വിട്ടു മെലെസ്ഥാനത്തിങ്കൽനിന്ന മണ്ഡല ശൊധന ശിഷ്ടമായിരിക്കുന്ന സ്ഥുടത്തെ കളയെണം- എന്നാൽ യൊഗിനിയുടെയും മൃത്യുവിൻെറയും സ്ഫുടമായി ഭവിക്കും- ഇതുകൊണ്ടു വന്നു കൂടിയതിനെ പറയാം- തൊയറാഴ്ച മെൽപ്രകാരം ഗണിച്ച വരുത്തിയ രാശി, തിയ്യതി, ഇലി- ഇവ മൂന്നും കൂടിയതിൻെറ രാശിസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്ന ഒരു പ്രാവിശ്യം മണ്ഡല സംഖ്യയെകളഞ്ഞു എങ്കിൽ കെസരീഭോഗ ശെഷൊഹി എന്നുള്ള പാഠംകൊണ്ടു പറകപ്പെട്ട സ്ഥാനങ്ങളിൽ ഒന്നാംസ്ഥാനമായ കെ എന്നതിനെ ഉപെക്ഷിച്ചിട്ട പിന്നെത്തെ സ്ഥാനമായ സ എന്നതിങ്കൽനിന്ന മണ്ഡലശൊകത്തിങ്കൽ ശിഷ്ടമായ സ്ഫുടത്തെ കളയെണം- മെൽ പറഞ്ഞ പാഠത്തിൽ സ എന്ന അക്ഷരം മകരരാശിയെ ബൊധിപ്പിക്കുന്നതാകയാലും മകരരാശി പത്താമത്തതാകയാലും ചന്ദ്രരാശി കളുടെ അവസാനത്തിങ്കൽ നിന്ന ശൊധനം വെണ്ടതാകയാലും രാശി സ്ഥാനത്തിങ്കൽ പത്തു സംഖ്യയെ വെച്ച അതിങ്കൽ നിന്നു കളഞ്ഞു കൊൾക- മണ്ഡല ശൊധനത്തിങ്കൽ വന്ന ശുവൃത്തി സംഖ്യ രണ്ടാകുന്നു എങ്കിൽ രി എന്നതിങ്കൽ നിന്നു കളയെണ്ടതാകയാൽ രണ്ടു രാശികളെയും പതിനഞ്ചു തിയ്യതികളെയും വെച്ച അതിൽനിന്നു കളഞ്ഞു കൊൾക- ചന്ദ്രരാശിയുടെ അവസാനത്തിങ്കൽ നിന്ന ശൊധിക്കെണമെന്നതുപൊലെ ഉഭയ രാശികളുടെ മദ്ധ്യത്തിങ്കൽ നിന്ന ശൊധിക്കെണമെന്നും പ്രാപ്തംതന്നെ- മെഷാദികചരഭാനാം ഇത്യാദി ശ്ലൊകമായി മെൽ പറകപ്പെട്ട ന്യായത്തെ ഓർത്തു കൊൾക- മണ്ഡലശൊധനത്തിങ്കൽ വന്ന ശുവൃത്തിസംഖ്യ ഊനാകിൽ ശുക്ലരാശികളെയും പതിനഞ്ചു തിയ്യതികളെയും വെച്ച അതിൽനിന്നു കളയെണം ൦രംരീതിയെ ചതുരാദി സംഖ്യശെഷിക്കുന്നെടത്തും അനുസരിച്ചു വിചാരിച്ചുകൊൾക- മെൽപ്രകാരം വരുത്തിയ രാ

ശി, തിയുടെ ഇലിഹവുമുന്നും കൂടിയതിന്റെ രാശിസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിന്നമണ്ഡലത്തെ ശൊധിക്കുന്നതെ ഉണ്ടായിട്ടില്ലെങ്കിൽ ഒരുരാശിയെവെച്ച അതിങ്കൽനിന്ന രാശിയെയും തിയുതിയെയും ഇലിയെയും കൂടുന്നതുകൊൾകെ- കൂടുയെണ്ടുത ഒരുരാശിയെക്കാൾ അധികമാകിൽ രാശിസ്ഥാനത്തിങ്കൽ പതിമൂന്നുവെച്ച അതിങ്കൽനിന്നുകൂടുയെണം- ഒരുക്രമത്തെ ചന്ദ്രവാരാദികളിലും കണ്ടുകൊൾകെ- മെൽപ്രകാരം വരുത്തിയരാശ്യാദിമൂന്നും കൂടിയരിനെ എല്ലാദിവസങ്ങളിലും പ്രഥമയാമത്തിങ്കൽ വായുകൊണിൽ ഉള്ള ധനരാശിയുടെ മദ്ധ്യത്തിങ്കൽനിന്നുകൂടുയെണം- ദ്വിതീയയാമത്തിങ്കൽ തെക്കെദിക്കിൽ ഉള്ളകുടകത്തിന്റെ അവസാനത്തിങ്കൽനിന്നുകൂടുയെണം- ശിഷ്ടയാമങ്ങളിൽ വെണ്ടുതിനെ ഇതുകൊണ്ടു ഊഹിച്ചുകൊൾകെ- ഇങ്ങിനെ യൊഗിനിയുടെയും മൃത്യുവിന്റെയും സ്ഥാനയനം-

ഥാ- മൃത്യൊരന്തഃപ്രവെശൊവിതരതിമരണംനിശ്ചിമന്യെ
വമൃത്യസ്ഥ നിശ്ചാണംപുരസ്സാദ്ദ്വിതിരുപതനംശ്രൊമതിവ്യഹി
കൊണെകത്ഥാന്ത്യാംമത്ത്യമൃത്യുന്നിർദ്ദിശിമിഗസ്യാംബുപെകൊ
സരണൊം ചണ്ഡാലെതന്നികൃഷ്ടമചിജമൃതിരനിലെന്ദ്രീശദിക്ഷുക്രമെണ!!

അനുപയാത്ഥം — മൃത്യുവിന്റെ അന്തഃപ്രവെശം മരണത്തെപിതരണംചെയ്യുന്നു- നിശ്ചിമത്തിങ്കൽ മൃത്യുഭവിക്കുന്നില്ലതന്നിശ്ചാണം കിഴക്കെദിക്കിങ്കൽഭവിക്കുമെങ്കിൽ രുദ്രപതനം ഭവിക്കും- വഹ്നികൊണത്തിലെങ്കിൽ ശ്രൊമതിഭവിക്കും. കത്ഥാന്തിയായിരിക്കുന്നദിക്കിലെങ്കിൽ മത്ത്യമൃത്യുഭവിക്കും- നിർഋതിദിക്കിലെങ്കിൽ ദുഗത്തിന്നുമൃത്യുഭവിക്കും അംബുവിങ്കലെങ്കിൽ കാസരങ്ങൾക്കുമൃത്യു ഭവിക്കും. അനിലെന്ദ്രീശദിക്കുകളിലെങ്കിൽ ക്രമെണചണ്ഡാലെതന്നികൃഷ്ടമചിജമൃതിഭവിക്കും-

സാരം— മൃത്യുവിന്റെ അകത്തുകടക്കുള്ള യാത്രാസമയത്തിങ്കൽ പൊദിച്ചാൽ പ്രഷ്ടാവിന്നു മരണംഫലമാകുന്നു. പുറത്തെക്കുപൊകുംപൊൾ പൊദിച്ചാൽപ്രഷ്ടാവുമരിക്കയില്ല മൃത്യുവിന്റെ നിശ്ചമനം കിഴക്കെക്കുടയാകിൽ മരംവ്യഥം അഗ്നികൊണുടയാകിൽപശ്ചാവും- തെക്കെദിക്കുടയാകിൽ മനുഷ്യൻമരിക്കും. നിർഋതികൊണുടയാകിൽ മാൻമുതലായമൃഗംചാവും. പടിഞ്ഞാറെദിക്കുടയാകിൽ പൊത്തുചാവും. വായുകൊണുടയാകിൽ ചണ്ഡാലമരണം സമീപത്തിങ്കലുണ്ടാകും. വടക്കെദിക്കുടയാകിൽ ചണ്ഡാലധമന്നു മരണമുണ്ടാകും- ച

ണ്ഡാലധാരനെന്നതുകൊണ്ടേ പുലയൻ, പറയൻ, നായാടിന്നവരെ ഗ്രഹിച്ചുകൊൾകം. രംശനാകുന്നതുടയാകിൽ ബ്രാഹ്മണനരനുണ്ടാകും.

ഫലം- നൈരൃത്യംഭൃത്യനാശൊവാ വാരുണ്യാംവാചതുഷ്പദാം। ജീവന്തിരോഗിണൊനൂനമെതെഷാം സന്തിസംഭവെ॥

അനുപയാത്ഥം ___ തന്നിയ്യാണം നൈരൃതിയായിരിക്കുന്നരിക്കിൽഭവിക്കുമെംകിൽ ഭൃത്യനാശവും വാച്യമാകുന്നു. വാരുണിയായിരിക്കുന്നരിക്കിങ്കലെങ്കിൽ ചതുഷ്പാത്തുകളുടെ നാശവും വാച്യമാകുന്നു. ഇതുകളുടെ സംഭവം സത്തായിരിക്കും. വിഷയത്തിങ്കൽരൊഗികം ജീവിക്കുനുനിശ്ചയം.

സാരം___ മൃത്യുവിന്റെയാത്രാനിരൃതി കൊണ്ടുടെയാകിൽ മുൻപറഞ്ഞ മൂഗത്തിൻമരണമൊഭൃത്യനാശമൊഭവിക്കുന്നുമെന്നും പടിഞ്ഞാറെ മിക്കുടെയാകിൽ പൊത്തിൻമർണമൊ നാല്ക്കാലികളുടെ നാശം തന്നെയൊ ഭവിക്കുമെന്നുംപറഞ്ഞുകൊൾകം.

മെൽപറഞ്ഞ തരുപതനാദികളിൽ വെച്ച എതെംകിലുമൊന്നുണ്ടായാൽ പിന്നെരൊഗിയായയുജനകൻ മരിക്കയില്ലെന്നുനിസ്സംശയമായിപറകയുമാം.

ക്രമം- പ്രാച്യാമന്തഃപ്രവെശെപ്രേതജനമരണംവഹ്നികൊണെഗ്നിഭീതിമൂർദ്ധാകസ്യാപിപൂഗാശന തനുനങ്കദിശ്യാത്മനൊതശ്ചമെനസ്ഥ്യം. നൈരൃത്യാംപാശട്ടിശ്യതിസരണമപിക്കുദിരിത്യജ്ഞരൊഗാശ്ചപെപ്പെയ്യൊത്ഥാവശ്യശിനിസമൂഗഭ്രഃപ്രേഷ്ടമൃത്യുശൊശകൊണെ॥

അനുപയാത്ഥം——മൃത്യുവിന്റെ പ്രാചിയിങ്കലുള്ള അന്തഃപ്രവെശം സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രേതജനമരണം ഭവിക്കും- വഹ്നികൊണെത്തിങ്കൽ സത്തായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ അഗ്നിഭീതി ഭവിക്കും- ഇനങ്ങദിക്കിങ്കൽ സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഒരുത്തന്നു പൂഗാശനം ഹെതുവായിട്ട മൃത്യു ഭവിക്കും- നൈരൃതിയായിരിക്കുന്ന ദിക്കിങ്കൽ സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ഇതഹെതുവായിട്ട തന്നുമാവിന്നു മൌനസ്ഥ്യം ഭവിക്കും- പാശട്ടിക്കിങ്കൽ സത്തായിരിക്കുംവിഷയത്തിങ്കൽ അതിസരണവും ഛർദ്ദിയും തുടങ്ങിയുള്ളരുജരൊഗങ്ങൾ ഭവിക്കും വായുത്തിങ്കൽ സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ ചെന്നയ്യൊത്ഥാരാവം ഭവിക്കും- ശശിയിങ്കൽ സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ മൂഗഭ്രവായിരിക്കുന്ന അതു ഭവിക്കും- രംശകൊണെത്തിങ്കൽ സത്തായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ പ്രഷ്ടമൂർദ്ധാ ഭവിക്കും-

സാരം—കിഴക്കെ ദിക്കിന്റെ മൂത്ത അകത്തെക്കുകടന്നാൽ പ്രഭുമരണമുണ്ടാകും- അഗ്നികൊണ്ടുടെ കടന്നാൽ അഗ്നിഭയമുണ്ടാകും- തെക്കെ ദിക്കിന്റെ കടന്നാൽ ഒരുത്തനും അടക്കുതിന്നിട്ട മൃഷ്ടയുണ്ടാകും- നിരുതികൊണ്ടുടെകടന്നാൽ പ്രഷ്ടാവ അടക്കുതിന്ന മൂർദ്ധരിക്കും- പടിഞ്ഞാറെദിക്കിന്റെ കടന്നാൽ അതിസാരം ഛർദ്ദി മുതലായ ജലവ്യാധികൾ ഉണ്ടാകും- വായുകൊണ്ടുടെ കടന്നാൽ കലഹ നിമിത്തമായി ജനക്ഷോഭമുണ്ടാകും- വടക്കെദിക്കിന്റെ കടന്നാൽ ഭൂശോപദ്രവം നിമിത്തമായി ജനക്ഷോഭമുണ്ടാകും- ഈശാനകൊണ്ടുടെകടന്നാൽ പ്രഷ്ടാവിന്നു ബൊധക്കേടുണ്ടാകും-

ഛാര. മൃത്യോരന്തർഗ്രഹനെയല്ലക്ഷണമിതിസമീരിതം തസ്യ സംഭവഇഹയദിമരണംപ്രഷ്ടുർനിസ്സംശയംപ്രവദേൽ!!

അന്വയാർത്ഥം—മൃത്യുവിന്റെ അന്തർഗ്രഹനത്തിങ്കൽ ഇപ്രകാരം സമീരമായിരിക്കുന്ന ലക്ഷണം യാതൊന്നൊ അതിന്നു ഇവിടെ സംഭവമുണ്ടായി എങ്കിൽ പ്രഷ്ടാവിന്റെ മരണം തന്നെ നിസ്സംശയമാകുംവണ്ണം പ്രവദിക്കേണം-

സാരം—മേൽപറകപ്പെട്ട ലക്ഷണം യഥാപ്രകാരം സംഭവിച്ചതായിരുന്നാൽ പ്രഷ്ടാവ മരിക്കുമെന്ന നിസ്സംശയമായി പറയാം-

(വാ) അതുസാരസംഗ്രഹം-

മെലെഴുതിയ വാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥം സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

ഛാത്രം അങ്കാരജീവബുധശുക്രശനൈശ്ചരന്മാർ വാരൊദയെ ക്ഷപനദിനംക്രമശൊഛദിശ്യുഃ! ഉൽഗത്യഗച്ഛുതിയിമൃത്യരിയക്രമെണ കാലൊന്യഥാഹനിനിശാരാശിഷുചത്രിവാരം!!

അന്വയാർത്ഥം—ഇവിടെ മൃത്യുദിനത്തിങ്കൽ ദിനത്തിങ്കൽ അങ്കാരജീവബുധശുക്രശനൈശ്ചരന്മാർ വാരൊദയങ്ങൾ സാതുകളായിരിക്കും വിക്ഷയത്തിങ്കൽ ദിക്കുകളിൽനിന്ന ക്രമെണ ഉൽഗമിച്ചിട്ട അനന്തരം അയസ്സിങ്കലും നിശയിങ്കലും രാശികളിൽ ത്രിവാരമാകുംവണ്ണം ക്രമെണ ഗമിക്കുന്നു- കാലൻ മറിച്ചു ഗമിക്കുന്നു-

സാരം—എല്ലാ ദിവസങ്ങളിലും മൃത്യു ഞായറാഴ്ച, തൊറ്റാഴ്ച, വ്യാഴാഴ്ച, ബുധനാഴ്ച വെള്ളിയാഴ്ച, ശനിയാഴ്ച, തിങ്കളാഴ്ച ഈ രീതിക്രമത്തെ അനുസരിച്ചിട്ട കിഴക്കുമുതലായ ദിക്കുകളിലുള്ള സൂര്യോദയ കാലത്തുകൾ ഉദിച്ചിട്ട പിന്നെ അസ്തമനത്തിന്നുമുമ്പെയും രാത്രിയിലുമായി മൂന്നുമുഹൂർത്തനേരം വരുമാറുള

ശികളിൽ ക്രമേണ സഞ്ചരിക്കുന്നു- കാലന്റെ ഉദയമൃത്യുദയം ഒരുപോലെ തന്നെ സഞ്ചാരത്തിങ്കൽ ഭേദമുണ്ട്- മൃത്യുവിന്റെ സഞ്ചാരക്രമേണ എന്നുപറകയുള്ളൂ എല്ലാ അതിനും വിപരീതമായിട്ടത്രെ കാലസഞ്ചാരമെന്ന അറിഞ്ഞുകൊൾവിൻ- ഒരു മൃത്യുകാലന്മാരുടെ സ്ഥൂലങ്ങളെ വർത്തുവാനുള്ള ക്രിയാ അയനമെന്ന അധ്യാത്തിങ്കൽ യാതനാഡിവഴി പുല്ലാഇത്യാദിശ്ലോകംകൊണ്ട് പറകപ്പെട്ടതാകുന്നു എന്നുധരിച്ചുകൊൾകയും വേണം-

ഫാനു- യൊഗിന്യത്രസഹോദിതാമൃതിയമസ്ഥാനെദിനാഷ്ടാംശകംനീതപാഗച്ഛതിവാരദിശ്യന്തദിനംതപീശാനദിശ്ലിഷ്ടമേ പ്രാച്യാംമെൽസ്ഥിതിരെവമെഷവൃഷയൊർഭൂഷ്ടിസ്സുലാകീടയൊഷ്വാമ്യന്തെചതഥൈവയാമമലയൊഃ കൊണെഷ്വയാമാവധി॥

അനുപയാത്തും— യൊഗിനി ഇവിടെ മൃത്യുകാലന്മാരൊടുകൂടെ ഉദിതയായിട്ട മൃതിയമസ്ഥാനത്തിങ്കൽ ദിനാഷ്ടാംശകത്തെ നയിച്ചിട്ട ദിനത്തിങ്കൽ ദിനത്തിങ്കൽ വാരദിക്കിങ്കൽ ഗമിക്കുന്നു- അഷ്ടമമായിരിക്കുന്ന ദിനാഷ്ടാംശകത്തിങ്കൽ ഒരുശാന ദിക്കിങ്കൽതന്നെ ഗമിക്കുന്നു- പ്രാചിയിങ്കൽ മെഷവൃഷങ്ങളിൽ സ്ഥിതിഭവിക്കുമെങ്കിൽ യാമമലങ്ങളിൽതന്നെഭവിക്കും- ഭൂഷ്ടി തുലാകീടങ്ങളിൽ ഭവിക്കും- യാമ്യാദിയിങ്കലെ സ്ഥിതിയും അപ്രകാരംതന്നെ. കൊണങ്ങളിലെ സ്ഥിതി യാമം മുഴുവൻ ഭവിക്കും

സാരം —— യൊഗിനി ഇവിടെമൃത്യുകാലന്മാരൊടുകൂടെഉദിച്ചിട്ട മൃത്യുകാലന്മാരുടെ ഉൽഗമസ്ഥാനത്തിങ്കൽ ഒരുയാമം നിന്നിട്ട പിന്നെ വാരദിക്കുകയുള്ളൂ പ്രാചിക്കുന്നു- തൊയറാഴ്ചയുടെദിക്ക കിഴക്ക- തിങ്കളാഴ്ചയുടെദിക്ക വടക്ക- ചൊവ്വാഴ്ചയുടെദിക്ക അഗ്നികൊണ- ബുധനാഴ്ചയുടെദിക്ക നിൃതികൊണ- വ്യാഴാഴ്ചയുടെദിക്ക തെക്ക- വെള്ളിയാഴ്ചയുടെദിക്ക പടിഞ്ഞാറ- ശനിയാഴ്ചയുടെദിക്ക വായുകൊണ- ഇങ്ങിനെ വാരദിക്കുകയും എന്നറികതൊയറാഴ്ചനാൾ അതുകുന്നുഎങ്കിൽ കിഴക്കുദിച്ച ആദ്യയാമംമുഴുവൻ അവിടെനിന്ന അനന്തരം രണ്ടാം യാമംമുതലായ കാലങ്ങളിൽ ചന്ദ്രവാരദിക്കുകളിൽ ക്രമേണ ചെന്നുനിന്നിട്ട എട്ടാം യാമത്തിങ്കൽ ഒരുശാനകൊണിൽചെന്നുനില്ക്കുന്നു- തിങ്കളാഴ്ചനാൾ വടക്കെദിക്കിൽ ഉദിച്ച ആദ്യയാമത്തിങ്കൽ അവിടെനിന്നിട്ട പിന്നെ രണ്ടാമത്തെ മുതലായ യാമങ്ങളിൽ കുജവാരാദിദിക്കുകളിൽ ചെന്നുനിന്നിട്ട എട്ടാം യാമത്തിങ്കൽ ഒരുശാനകൊണിൽതന്നെ ചെന്നുനില്ക്കുന്നു- മറ്റുള്ള ആഴ്ചകളിലെ സ്ഥിതിയെ ഒരു രീതിയെ അനുസരിച്ച ഊഹിച്ചുകൊൾക- കിഴക്കേദി

ക്കിൽ അരയാമം മെടത്തിലും അരയാമം ഇടവത്തിലും നില്ക്കും. തെക്കു മുഖമായ മിക്കുകളിൽ കർക്കടകസിംഹാദി രാശികളിലെ സ്ഥിതിയും മെൽപ്രകാരമാകുന്നു- കൊങ്കകളിലെ മിഥുനം, കന്നി, ധനു, മീനങ്ങളിൽ ഓരോയാമം മുഴുവൻ നില്ക്കും. ദുഷ്ടിനില്ക്കുന്ന രാശിയുടെ ഏഴാംരാശിയിലാകുന്നു-

൧൦൫ ഇന്ദ്രേന്ദുചന്ദ്രസൂര്യാന്തകാംബുപമരുദ്ദിക്ഷുപക്ഷചന്ദ്രാരവി ഭോഗീശാന്ത്യജിഭക്കുപുത്രദിവസൈഷ്ട്യാതിസായൊഗിനീ
യാമൈസ്സപൂർവ്വരവസപൂസുരിശാസൈകൈകയാമക്രമാ
ദാസ്ഥായാന്തിമയാമയാദിനനിശൊരിശാനദിക്സ്ഥാഭവേൽ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— ആയൊഗിനീ അക്കുചന്ദ്രാരവിഭോഗീശാന്ത്യജിക്കുപുത്രദിവസങ്ങളിൽ ഇന്ദ്രേന്ദുചന്ദ്രസൂര്യാന്തകാംബുപമരുദ്ദിക്കുകളിൽ ഉദ്യാനം ചെയ്യുന്നു- ഏഴുയാമങ്ങൾ കൊണ്ടുതന്നെ ഏഴുദിശകളിൽ ഏകൈകയാമക്രമത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടു ആസ്ഥിതി ചൈതിട്ടു ദിനനിശകളുടെ അന്തിമയാമങ്ങളിൽ ഈശാനദിക്സ്ഥായായി ഭവിക്കും-

സാരം—— തൊയറമുഖമായ ആഗ്നേയമെണയൊഗിനി കിഴക്കു, വടക്കു, അഗ്നികൊണു, നിർഋതികൊണു, തെക്കു, പടിഞ്ഞാറു, വായുകൊണു, ഈരു ദിക്കുകളിൽ യൊഗിനി ഉദിക്കുന്നു. ഓരൊ ദിക്കിൽ ഓരൊ യാമം എന്നുള്ള ക്രമം കൊണ്ടു ഏഴു ദിക്കുകളിലും ഏഴു യാമംകൊണ്ടു നിന്നിട്ടു എട്ടാം യാമത്തിങ്കൽ ഈശാനകൊണിൽ ചെന്നു നില്ക്കുന്നു- ഈരു യൊഗിനീ ചാരംയൊഗിന്യാത്ര ഇത്യാദി ശ്ലൊകംകൊണ്ടു മുൻപറഞ്ഞപ്പെട്ടതു തന്നെ ഗ്രഹനിഷ്ഠയൊഗിനിയെ പറയുന്നു-

൧൦൬ അഷ്ടാനാമൃതിഥീനാംമലദലയെതദലഷ്ടയാമെഷ്വി
യൊഗിന്യാശ്ചാരമിശൊവക്ഷ്യതെശ്ലൊകപാദെന ॥

അന്വയാർത്ഥം—— എട്ടു തിഥികളുടെയും മലദലയത്തിങ്കൽ അഷ്ടയാമങ്ങളിൽ യൊഗിനിയുടെ ചാരദിക്കുകൾ അശ്ലൊകാർദ്ധംകൊണ്ടു വചിക്കപ്പെട്ടുവാൻ പൊകുന്നു-

സാരം—— പ്രഥിപദം മുതൽ അഷ്ടമിവരെ ഉള്ള പക്ഷങ്ങളുടെ പൂർവ്വാർദ്ധങ്ങളിലും അപരാർദ്ധങ്ങളിലും ഉള്ള എട്ടായാമങ്ങളിൽ യൊഗിനി സഞ്ചാരത്തിന്റെ ദിക്കുകളെ ശ്ലൊകപാദംകൊണ്ടു ഇനി പറയുന്നു-

൧൦൭. കംസാഗ്നിഭൂഗതിമാസൊമമാരാകലാവരീ । രജൊ
ഗുണവതീസെയംഭൂതമാസീതമാവശാ ॥

൧൦൮. ലൊകവത്സീചസംഹാരീശാന്തീതട്ടാസപുത്രവാൻ ।

സുംഭൈസേകൃദരൊഗൈന്നഹതഃകാലൊത്രത്രൈമസഃ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— കംസാരിർഭോഗമതിമാഎന്നും സൊമദാരഃ കലാവതീഎന്നും രജ്ജൊർഗുണവതീസെയം എന്നും ഭദ്രാസീത മാപഗാഎന്നും ലൊകവത്തീച സംഹാരീ എന്നും ശാണ്ഡിരദ്ദാസ പുത്രവാൻ എന്നും സുംഭൈസേകൃദരൊഗൈന്ന എന്നും ഹതഃ കാ ലൊത്രത്രൈമസഃ എന്നും ഉള്ള ഇതുകൊം അതു ശ്ലൊകപാദങ്ങളാ കുന്നു-

സാരം—— സ്പഷ്ടമാകുന്നു-

൧൨൫. മലദ്വയെപ്രതിപദ്യുകംസാരീത്യുദിതാദിശഃ । യാമെ ക്ഷപഷ്ടസുവിജ്ഞെയാദ്വിതീയാദലയൊർദ്വയെ ॥

൧൨൬. സൊമദാരൊദിതാസ്യുർദ്വിതൃതീയാദലയൊഃ പുനഃ। രജ്ജൊർഗുണവതീത്യാദിചതുർത്ഥീദലയൊരഥ ॥

൧൨൭. ഭദ്രമാസീതിഗദിതാപഞ്ചമ്യാദലയൊസ്തുതഃ । ലൊ കവത്ത്യാദികാഷ്ടഷ്ഠ്യാശാണ്ഡിത്യാദ്യാദിശസ്തുതാഃ ।

൧൨൮. സുംഭൈത്യാദ്യാസ്തുസപ്തമ്യാമഷ്ടമ്യാശ്രയഹതാദികാഃ । നവമ്യാദിഷ്വതദ്വൽസ്യാദ്യഥാപ്രകൃതിപദാദികൂ ॥

൧൨൯. മലദ്വയെയൊഗിനീസ്യാദിത്യുക്ത്വാതിഥിയൊഗിനീ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— പ്രതിപത്തിന്റെ മലദ്വയത്തിങ്കൽ എട്ടു യാമങ്ങളിൽ കംസാരീത്യുദിത കളായിരിക്കുന്ന ദിക്കുകൾ വിജ്ഞെയകളായി ഭവിക്കുന്നു- രണ്ടു ദ്വിതീയാദലങ്ങളിൽ സൊമദാരൊദിത കളായിരിക്കുന്ന ദിക്കുകൾ അപ്രകാരം വിജ്ഞെയകളായി ഭവിക്കുന്നു- തൃതീയാദലങ്ങളിലാകട്ടെ രജ്ജൊർഗുണവതീത്യാദിയായിരിക്കുന്ന ദിക്കുകൾ വിജ്ഞെയകളായി ഭവിക്കുന്നു- പിന്നെ ചതുർത്ഥീദലങ്ങളിൽ ഭദ്രമാസീ എന്നിങ്ങിനെ ഗദിതകളായിരിക്കുന്ന ദിക്കുകൾ വിജ്ഞെയകളായി ഭവിക്കുന്നു- പിന്നെ പഞ്ചമിയുടെ മലങ്ങളിൽ ലൊകവത്ത്യാദികളായിരിക്കുന്ന ദിക്കുകൾ വിജ്ഞെയകളായി ഭവിക്കുന്നു- ഷഷ്ഠിയുടെ മലങ്ങളിൽ ശാണ്ഡിത്യാദ്യകളായിരിക്കുന്ന ദിക്കുകൾ സ്തുതികളായി ഭവിക്കുന്നു- സപ്തമിയുടെ മലങ്ങളിൽ സുംഭൈത്യാദ്യകളായിരിക്കുന്ന ദിക്കുകളും സ്തുതികളായി ഭവിക്കുന്നു- അഷ്ടമിയുടെ മലങ്ങളിൽ ഹതാദികളായിരിക്കുന്ന ദിക്കുകളും സ്തുതികളായി ഭവിക്കുന്നു- നവമ്യാദികളിൽ പ്രതിപദാദികളിൽ യാതൊരു പ്രകാരം ഭവിക്കുമൊ അപ്രകാരം മലദ്വയത്തിങ്കൽ യൊഗിനി ഭവിക്കും- ഇങ്ങിനെ തിഥി യൊഗിനി ഉക്തയായി-

സാരം —— രണ്ടുപക്ഷങ്ങളിലും പ്രതിപദത്തിന്റെ ഒന്നാമത്തെ മുഹൂർത്തങ്ങളിൽ യോഗിനി സ്ഥിതിയുടെ ദിക്കുകളെ മേൽ പറഞ്ഞ ശ്ലോക പാദങ്ങളിൽ വെച്ച കംസാരിർഭോഗമതിമാ എന്നതുകൊണ്ടറിയേണം- എങ്ങിനെ എന്നാൽ ഒന്നാം യാമത്തിങ്കൽ കിഴക്ക, രണ്ടാംയാമത്തിങ്കൽ വടക്ക, മൂന്നാംയാമത്തിങ്കൽ അഗ്നികോണ നാലായാമങ്കിൽ നിർതികോണ, അഞ്ചാം യാമത്തിങ്കൽ തെക്ക, ആറാം യാമത്തിങ്കൽ പടിഞ്ഞാറ, ഏഴാം യാമത്തിങ്കൽ വായുകോണ, എട്ടാം യാമത്തിങ്കൽ ഈശാനകോണ- ഇങ്ങിനെ അറിയേണം-

മേൽ പറഞ്ഞ ദിക്കുകളിൽ കിഴക്കെത ഒന്നാമത്തതും വടക്കെത ഏഴാമത്തതും അഗ്നികോണ രണ്ടാമത്തതും നിർതികോണ നാലാമത്തതും തെക്ക മൂന്നാമത്തതും പടിഞ്ഞാറ അഞ്ചാമത്തതും വായുകോണ ആറാമത്തതും ഈശാനകോണ എട്ടാമത്തെതും രാശികയാൽ രാശികളുടെ ഗ്രഹണം സംഖ്യാ ബൊധകങ്ങളായ അക്ഷരങ്ങളെക്കൊണ്ടെ നിർവഹിച്ച കൊള്ളാമെന്ന ശാസ്ത്രസംക്ഷേപലൊഭ മൂലകമായി വിചാരിച്ചിട്ട മേൽ പറഞ്ഞ ദിഗ്ക്രമത്തെ ബൊധിപ്പിക്കുന്നതായ വാക്യത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തിങ്കൽ കംസാരിർഭോഗമതിമാ എന്ന പാദത്തെ ഗ്രന്ഥകാരൻ നിവെശിച്ചിരിക്കുന്നു- പ്രതിപദത്തിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധത്തിങ്കൽ ഉള്ള സ്ഥിതിയുടെ ദിക്കുകൾ മേൽ പ്രകാരം തന്നെ- ഇതു കൊണ്ടെ സൊമമാരകലാവതീ ഇത്യാദി പാദഗ്രഹണ പൂർവ്വകമായി മറ്റുള്ള പക്ഷങ്ങളിൽ ഉള്ള യോഗിനീസ്ഥിതിയുടെ ദിക്കുകളെ ഊഹിച്ചുകൊൾകം- ഈ യോഗിനി സ്ഥിതിയോഗിനിയാകുന്നു-

ഫലം. യോഗനായദിഷ്ടൈരുലഗനാർക്ഷൈരുചജന്മലഗ്നൈ
വാ। മൃതിമെതി ഭവതൊക്ഷിപ്രം യോഗിന്യാമുഖഗതയാപി ॥

അന്വയാർത്ഥം —— ലഗനാർക്ഷങ്ങൾ യോഗിനിയാൽ ദൃഷ്ടങ്ങളായി എങ്കിൽ എന്നാൽ മരിക്കങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- ജന്മലഗ്നങ്ങൾ യോഗിനിയാൽ ദൃഷ്ടങ്ങളായി എങ്കിൽ എന്നാലും മൃതിക്കങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു- യോഗിനിയുടെ മുഖഗതനായിരിക്കുന്ന ജീവനും മൃതിദനായി ഭവിക്കുന്നു-

സാരം —— ഉദയ ലഗനത്തിനും അസ്തമയത്തിനും പ്രശ്നാവിന്റെ ജന്മചന്ദ്രനും ജന്മനരാശിക്കും യോഗിനിയുടെ ദൃഷ്ടി ഉണ്ടായാൽ പ്രശ്നാവ മരിക്കും- പ്രാണനും യോഗിനിയും കൂടെ ഏകരാശിയിൽ നിന്നാൽ പ്രശ്നാവ മരിക്കും-

ഫലം. പാതുകിംനരകമെകിംവാസസ്സുഖം ശുദ്ധരാഗമൂലം

ഥംവൈതികൃതൈപ്രശ്നൈവക്തവ്യമത്രകഥ്യതേ ॥

അന്വയാർത്ഥം—— നരകത്തിങ്കൽ ഇനിക്കു പാതം ഭവിക്കുമോ സ്വർഗ്ഗത്തിങ്കൽ വാസം ഭവിക്കുമോ ധനാഗമം എങ്ങിനെ ഭവിക്കും- ഇപ്രകാരം പ്രശ്നം കൃതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്കൽ വക്തവ്യമായിട്ടുള്ളത അനന്തരം കഥിക്കപ്പെട്ടുന്നു-

സാരം —— ഇനിക്കു മരിച്ചാൽ നരകാനുഭവമോ സ്വർഗ്ഗാനുഭവമോ ഇപ്പോൾ ധനാഗമം എങ്ങിനെ ഇപ്രകാരം ചൊദിച്ചാൽ പറവാൻ യൊഗ്യമായിട്ടുള്ളതിനെ ഇനി പറയുന്നു-

൫൬ സൂണത്രയവിഷഘടികാവിഷ്ടിഗുണ്ഡാന്തവൈധൃതൈർലാടൈഃ । പരിവെഷവ്യതിപാതകധൂമാർക്കൈമന്ദപൂർവ്വചതുരുദയൈഃ ॥

൫൭ൻ. ഏതൈരൊഷാനരകപതനംസൂചയന്തീഹസൂണാപ്രാഗ്ലഗ്നെവാതുഹിനരുചിവാസംഭവത്തൊഥവാക്കെ । ദുഃഖംമാനക്ഷയമധനതാംനാരകാനെവവിദ്യാ ദ്സ്മിൽലൊകെ പുനരതിതരാം ചന്ദ്രൊഷ്ടെസ്സ്യുരെതൈഃ ।

അന്വയാർത്ഥം—— സൂണത്രയ വിഷഘടികകളും വിഷ്ടിയും ഗണ്ഡാന്തവൈധൃതങ്ങളും ലാടവും പരിവെഷവ്യതിപാതകധൂമാർക്കന്മാരും മന്ദ പൂർവ്വചതുരുദയങ്ങളുമാകുന്നതും ദൊഷങ്ങൾ പ്രാഗ്ലഗ്നത്തിങ്കലാതുഹിനരുചിയുടെ അക്കങ്കലൊ സംഭവത്തുകളായിട്ട ഇവിടെ നൂക്കുംപൊലെ നരകപതനത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു- തരം ലൊകത്തിങ്കൽ ദുഃഖത്തെയു, മാനക്ഷയത്തെയും അധനതയെയും നാരങ്ങൾ എന്നു തന്നെ അറിയെണം- ചന്ദ്രദൊഷങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഇതുകൾ ഹെതുവായിട്ടാകട്ടെ ദുഃഖവും മാനക്ഷയവും അധനതയും എറവും ഭവിക്കും-

സാരം—— സൂണം. കണ്ടകസൂണം. രക്തസൂണം, വിഷ., വിഷ്ടി ഗണ്ഡാന്തം. വൈധൃതം, ലാടം, പരിവെഷം. വ്യതീപാതം. ധൂമം, എകാർഗ്ഗളം, ശനി. രാഹു. കെതു, ഗുളികൻ ഇവപതിനാറും ഉദയലഗ്നത്തിനൊടൊ ചന്ദ്രലഗ്നത്തിനൊടൊ ആതിത്യൻനിന്നരാശിയൊടൊ സംബന്ധിച്ചിരുന്നാൽ നരകാനുഭവത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. മെൽപറഞ്ഞതൊഷങ്ങളിൽ സൂണത്രയം മാധവീയാദികളിൽ സ്പഷ്ടമാകുന്നു. വിഷ്ടിഗണ്ഡാന്താദികളും സുപ്രസിദ്ധങ്ങളുതന്നെ സൂണത്രയത്തിന്റെസ്വരൂപം ഇന്നപ്രകാരമെന്ന മാധവീയാദികളിൽ നൊക്കിഅറിഞ്ഞുകൊൾകെ ദുഃഖവും മാനക്ഷയവും ദാർദ്ര്യവും ഇവിടെഉള്ളനരകങ്ങളാകുന്നു. മെൽപറഞ്ഞതൊഷങ്ങളും ചന്ദ്രനു സംഭവിച്ചാൽ ദുഃഖവും മാന

ക്ഷയവും ദാരിദ്ര്യവും അധികമായി ഉണ്ടാകും.

ഫലം- വിഷാദിദൊഷൈരുദിതൈസ്തമെതൈപ്രസൂതിലഗ്നെ നിരയഃപരത്ര। ത്രയ്യുദ്ധഭൈപ്രസ്ഥ ഉഡുപ്രഭൈവാതൊഷ്ണാനിതൈസ്തൈഷ്ണകരൈപരത്ര।।

അന്വയാർത്ഥം—— പ്രസൂതിലഗ്നം ഉദിതങ്ങളായിരിക്കുന്ന വിഷാദിദൊഷങ്ങളൊട് സമെതമായിരിക്കുംവിധത്തിങ്കൽ പരത്തിങ്കൽ നിരയംവാച്യമായിഭവിക്കുന്നു. ത്രയ്യുദ്ധമൊപ്രസ്ഥത്തിങ്കലെ ഉഡുപ്രഭയൊ ദൊഷാനിതമായിരിക്കും വിധത്തിങ്കൽ ഇവിടെ നിരയംവാച്യമായിഭവിക്കുന്നു. ഉഷ്ണകരൻ ദൊഷാനിതനായിരിക്കുംവിധത്തിങ്കൽ പരത്തിങ്കൽ നിരയം വാച്യമായിഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— മെൽപറഞ്ഞദൊഷങ്ങൾ പ്രസവലഗ്നത്തിനു സംഭവിച്ചാൽ മരിച്ചതിന്റെശെഷം നിരയാനുഭവംഫലം- ത്രയ്യുദ്ധരാശിക്കൊ പ്രസ്ഥകാലത്തിങ്കലെചന്ദ്രനൊ മെൽപറഞ്ഞ ദൊഷങ്ങൾസംഭവിച്ചാൽ ഇവിടെതന്നെ നരകാനുഭവമെന്നുപറയെണം. ത്രയ്യുദ്ധനവമെൽപറഞ്ഞദൊഷങ്ങൾ സംഭവിച്ചാൽ മരിച്ചതിന്റെശെഷം നരകാനുഭവമെന്നുപറയെണം.

ശ്ലൊ- ന്യൂനായുസ്സാഹസ്രം കൃതയുഗസമയെതദ്ദലംതസ്യചാർദ്ധം ത്രെതായാംദ്വാപരെവാകലിയുഗഉദിതസ്ത്രിഭിഃ സഹസ്രൈഃ ഷഷ്ടഭാഗഃ പൂർണ്ണാർദ്ധാഷ്ടഭാഗാന്നിജനിജശരദാം ത്രയ്യുദാഖ്യാലയാംശാത്രാർദ്ധാഃ ഖെടാഃപ്രദദ്യുസ്തുച മുഖഭചതുഷ്കത്രികൊണാഃ കൃതാദ്യാഃ।।

അന്വയാർത്ഥം—— കൃതയുഗസമയത്തിങ്കൽ ന്യൂനമായുസ്സ് സഹസ്രമാകുന്നു. ത്രെതയിങ്കൽ തദ്ദലമാകുന്നു ദ്വാപരത്തിങ്കൽ അതിന്റെഅർദ്ധമാകുന്നു കലിയുഗത്തിങ്കൽ ന്യൂനായുസ്സസഹസ്രാഷ്ടഭാഗമായിട്ട ഉദിതമായി ഭവിക്കുന്നു- തത്തദ് ത്രയ്യാലയാംശാർദ്ധനാഥന്മാരായിരിക്കുന്ന ഖെടന്മാർ നിജനിജശരത്തുകളൊടുപൂർണ്ണാർദ്ധാഷ്ടഭാഗങ്ങളെപ്രദാനംചെയ്യുന്നു. അങ്ങുമുഖഭചതുഷ്കത്രികൊണങ്ങൾ കൃതാദ്യങ്ങളായിഭവിക്കുന്നു-

സാരം—— കൃതയുഗത്തിങ്കൽ ത്രയിരംസംവത്സരം ത്രയ്യുസ്സ്. ത്രെതായുഗത്തിങ്കൽ അത്തുറ- ദ്വാപരയുഗത്തിങ്കൽ ഇരുനൂറമ്പത- കലിയുഗത്തിങ്കൽ നൂറിരുപത്തഞ്ചു. കൃതയുഗരാശിയിലൊ കൃതയുഗാംശകരാശിയിലൊനില്ക്കുന്നഗ്രഹം തന്റെദശാസംവത്സരങ്ങളെ മുഴുവനും കൊടുക്കും. ത്രെതായുഗരാശിയിലൊ ത്രെതായുഗാംശകരാശിയിലൊനില്ക്കുന്നഗ്രഹംതന്റെ ദശാസംവത്സരങ്ങ

ളുടെ അഷ്ടാംശത്തെകൊടുക്കും- ചോപരയുഗരാശിയിലൊ ചോപ രയുഗാംശകരാശിയിലൊ നില്ക്കുന്നഗ്രഹംതന്റെ ദശാസംവത്സ രങ്ങളുടെ നാലിലൊരുഭാഗത്തെ കൊടുക്കും. കലിയുഗരാശിയിലൊ കലിയുഗാംശകരാശിയിലൊ നില്ക്കുന്നഗ്രഹംതന്റെ ദശാസംവ രങ്ങളുടെ എട്ടിലൊരുഭാഗത്തെ കൊടുക്കും- മെടം, ചിങ്ങം, ധനു ഇവമൂന്നും കൃതയുഗരാശികൾ- ഇടവം, കന്നി, മകരം ഇവമൂന്നും ത്രേതായുഗരാശികൾ- മിഥുനം, തുലാം, കുംഭം ഇവമൂന്നും ചോപര യുഗരാശികൾ- കക്കിടകം, വൃശ്ചികം മീനം ഇവമൂന്നും കലിയു ഗരാശികൾ -

കൂറ- യജ്ഞനനംകൃതയുഗത്തൈവനിയോഗാദ്ധൈത്യസ കലജ്ഞാ! ധനമന്യൈർദ്ദദ്യുരഥത്രേതായാമർത്ഥലബ്ധിരടനേന ॥

കൂനു- ചോപരഭേസ്പീയധനവ്യാപാരാൻ കലിയുംഗന കൈനാപി॥ ഏവംഫലമാവിദഗാഃ കൃതപൂർവ്വയുഗാദ്ധ്യനരാശി ഗതാഃ॥

കവർ- സച്ഛാശുപഹൃതിപ്രവൃത്തിഷ്വസമയേഷ്വിഹചിന്ത്യതാം തദംശൊപി॥

അന്വയാർത്ഥം— യജ്ഞനനം കൃതയുഗത്തിങ്കൽ ഭവിക്കുന്നവൊ ഇവനായിക്കൊണ്ടു സകലജ്ഞന്മാർദ്ദൈവനിയോഗംഹേതുവായിട്ട ഉപയാനംചൈതിട്ട ധനത്തെദാനംചെയ്യും- യജ്ഞനനംത്രേതയിങ്കൽ ഭവിക്കുന്നവരുന്ന അർത്ഥലബ്ധിഅടനം ഹേതുവായിട്ടുഭവിക്കും. യജ്ഞനനം ചോപരത്തിങ്കൽ ഭവിക്കുന്നവൊ അവന്നഅർത്ഥലബ്ധിസപീയധനവ്യാപാരം ഹെതുവായിട്ട ഭവിക്കും- യജ്ഞനനം കലിയുഗത്തിങ്കൽ ഭവിക്കുന്നവൊ അവ ന്ന അർത്ഥലബ്ധി ഒന്നുഹെതുവായിട്ടും ഭവിക്കില്ല കൃതപൂർവ്വയുഗാ ദ്ധ്യനരാശിഗതന്മാരായിരിക്കുന്ന വിദ്വാന്മാർ സച്ഛാശുപഹൃ തിപ്രവൃത്തികളായിരിക്കുന്ന സമയങ്ങളിൽ ഇപ്രകാരംഫലദന്മാ രായി ഭവിക്കുന്നു. ഇവിടെ തദംശവുംചിന്തിക്കപ്പെടേണം-

സാരം— കൃതയുഗരാശിയിലൊ കൃതയുഗനവാംശകത്തിങ്ക ലൊ ജനനമാകിൽ അറിവുള്ളവർ ദൈവത്തിന്റെ കല്പനഹെ തുവായിട്ട് അവന്റെ സമീപത്തിങ്കൽവന്നിട്ട അവനായിക്കൊ ണ്ടുധനത്തെദാനംചെയ്യും. ത്രേതാരാശ്യംശകങ്ങളിൽ ജനിച്ചുവ ന്ന അവിടവിടെനടന്നാൽ ധനലാഭമുണ്ടാകും. ചോപരരാശ്യം ശകങ്ങളിൽ ജനിച്ചവന്ന തന്നെധനംകൊണ്ടു കൃഷ്യാദികളെ ചെയ്താൽ ധനലാഭമുണ്ടാകും. കലിയുഗരാശ്യംശകങ്ങളിൽ ജനി ച്ചുവന്ന ഒന്നുകൊണ്ടും ധനമുണ്ടാകയില്ല ഇങ്ങിനെതന്നെകൂ

താദിരാശ്യംശകങ്ങളിൽ നിൽക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങളുടെ മശോപയാരകാല ങ്ങളിൽ അവരുടെ ഫലദാനവുമെന്നറിക.

ഫലം- അഷ്ടാധ്യായ്യാമുദ്ദിഷ്ടപൂർണ്ണായംപൂർവ്വഭാഗ എവമ ത്രൽ ശിഷ്യജനപ്രാർത്ഥനയാ രചിതസ്യപ്രശ്നമാർഗ്ഗസ്യ॥

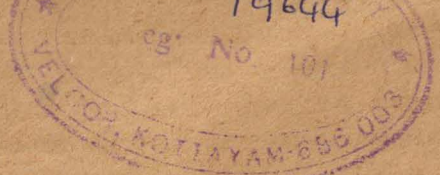
അന്വയാർത്ഥം—— ശിഷ്യജനപ്രാർത്ഥനഹേതുവായിട്ട രചിത മായിരിക്കുന്ന പ്രശ്നമാർഗ്ഗത്തിന്റെ പൂർവ്വാർദ്ധം ഇപ്രകാരം പതിനാറ അദ്ധ്യായങ്ങൾകൊണ്ട പൂർണ്ണമായിഭവിച്ചു-

സാരം—— ശിഷ്യന്മാർ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നിമിത്തമായി ഉണ്ടാക്ക പ്പെട്ടതായ പ്രശ്നമാർഗ്ഗമെന്ന ശാസ്ത്രത്തിന്റെ പൂർവ്വഭാഗം ഇങ്ങി നെപതിനാറദ്ധ്യായങ്ങൾകൊണ്ട സമാപ്തമായി.

ഇതിപ്രശ്നമാർഗ്ഗവ്യാഖ്യായാം ഭൃഗുശിഷ്യവ്യായാം

ക്ഷോഡശോദ്ധ്യായം-

BOSE PUBLIC LIBRARY
Reg. No. 101
VELOOR. KOTTAYAM-686 003

POST BOX No. 100
VELLOOR KOTTAYAM-686 003